

NÁZEV:

Pojištění
orientační pomůcka

OBSAH : Vybrané právní předpisy v oblasti pojištění a související problematiky strana 2 až 979

Vybrané právní předpisy v oblasti pojistného a související problematiky

stav ke dni 1.3. 2014

1. **Zákon č. 551/1991 Sb.**, o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky str. 5 až 20
2. **Zákon č. 280/1992 Sb.**, o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách str. 20 až 41
3. **Vyhláška č. 418/2003 Sb.**, kterou se stanoví podrobnější vymezení okruhu a výše příjmů a výdajů fondů veřejného zdravotního pojištění zdravotních pojišťoven, podmínky jejich tvorby, užití, přípustnosti vzájemných převodů finančních prostředků a hospodaření s nimi, limit nákladů na činnost zdravotních pojišťoven krytých ze zdrojů základního fondu včetně postupu propočtu tohoto limitu str. 41 až 57
4. **Zákon č. 592/1992 Sb.**, o pojistném na veřejné zdravotní pojištění str. 58 až 88
5. **Zákon č. 15/1993 Sb.**, o Armádě České republiky a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů str. 88 až 91
6. **Zákon č. 42/1994 Sb.**, o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením str. 92 až 129
7. **Zákon č. 48/1997 Sb.**, o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů [vypuštěny přílohy] str 129 až 217
8. **Vyhláška č. 59/1997 Sb.**, kterou se stanoví indikační seznam pro zdravotní péči v odborných dětských léčebnách str 218 až 226
9. **Usnesení Poslanecké sněmovny č. 3/1998 Sb.** str 226
10. **Zákon č. 221/1999 Sb.**, o vojácích z povolání str 226 až 304
11. **Zákon č. 582/1991 Sb.**, o organizaci a provádění sociálního zabezpečení str 304 až 384
12. **Zákon č. 119/1990 Sb.**, o soudní rehabilitaci (výňatek) str 384 až 388
13. **Sdělení č. 0469/1990 Sb. federálního ministerstva zahraničních věcí** o Úmluvě o povinném invalidním pojištění zaměstnanců v průmyslových a obchodních podnicích a ve svobodných povoláních, jakož i domáckých dělníků a osob zaměstnaných v domácnosti str. 388 až 422
14. **Nařízení vlády č. 557/1990 Sb.**, o mimořádném poskytování starobního důchodu některým horníkům str. 422 až 424

15. Zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích (výňatek)	str.424 až 431
16. Nařízení vlády č. 174/1991 Sb., kterým se provádí zákon o mimosoudních rehabilitacích	str. 431 až 440
17. Vyhláška č. 222/1991 Sb., o způsobu náhrady osobám, kterým byly zkráceny nároky z individuálního důchodového připojištění podle vyhlášky č. 117/1955 Ú.l. (Ú.v.), kterou se vyhláší některá opatření ministra financí o individuálním důchodovém připojištění	str.440 až 441
18. Zákon č. 297/1991 Sb., o úpravě náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání	str.441 až 443
19. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) [výňatek]	str. 443 až 447
20. Vyhláška č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemocí z povolání	str. 447 až 457
21. Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení	str.457 až 501 (do 31.12. 2014 – 309/2002 Sb. , 458/2011 Sb., 401/2012 Sb.)
22. Nařízení vlády č. 191/1993 Sb., o úpravě náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání	str.501 až 503
23. Sdělení ministerstva zahraničních věcí č. 228/1993 Sb. o smlouvě mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení	str. 503 až 512
24. Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění	str. 513 až 595 (provedeno pol. 37)
~~25. Vyhláška č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění~~ ~~.....~~ ~~(duplicita s pol. 37)~~	~~str. 595 až 598~~
26. Vyhláška č. 157/1997 Sb. Ministerstva práce a sociálních věcí, kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění	str. 599 až 677
27. Zákon č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze (výňatek)	str.678 až 682
28. Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (výňatek)	str. 682 až 689
29. Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu (výňatek)	str. 689 až 692 (do 31.12. 2014 – 218/2007 Sb. , 458/2011 Sb.)

30. Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.....	str. 692 až 822
(do 31.12. 2014 – 458/2011 Sb.)	
31. Zákon č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření	str. 822 až 891
32. Zákon č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření	str. 891 až 899
33. Vyhláška č. 161/1998 Sb., o promíjení penále správami sociálního zabezpečení	str. 900 až 902
34. Vyhláška č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity) [výňatek – vypuštěna příloha] ..	str. 902 až 906
35. Vyhláška č. 78/2014 Sb., o náležitostech průkazu zaměstnanců orgánů sociálního zabezpečení a orgánů nemocenského pojištění pověřených kontrolou plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným	str. 906 až 907
36. Zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců	str. 908 až 952
poslední stav textu nabývá účinnost až od 1. 1.2015	
[vypuštěny přílohy]	
37. Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění	str. 953 až 956
(provádí pol. 24)	
38. Vyhláška č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity) [vypuštěna příloha]	str. 956 až 960
39. Nařízení vlády č. 141/2013 Sb., kterým se stanoví podrobnější úprava vzájemného převodu důchodových práv ve vztahu k důchodovému systému Evropské unie	str. 960 až 965
40. Vyhláška č. 19/2014 Sb. o zápisu vzdělávacích institucí do seznamu vedeného pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění a o studiu v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou	str. 965 až 969
41. Sdělení č. 214/2014 Sb. Ministerstva práce a sociálních věcí, kterým se vyhláší pro účely nemocenského pojištění výše redukčních hranic pro úpravu denního vyměřovacího základu platných v roce 2015	str. 969
42. Vyhláška č. 481/2006 Sb., o náležitostech průkazu zaměstnanců orgánů nemocenského pojištění pověřených kontrolou dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce	str. 969 až 970
43. Vyhláška č. 78/2014 Sb., o náležitostech průkazu zaměstnanců orgánů sociálního zabezpečení a orgánů nemocenského pojištění pověřených kontrolou plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným	str. 971 až 972

44. Vyhláška č. 40/2013 Sb., o náležitostech nabídky pojištění důchodu str. 972 až 974

45. Zákon č. 256/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony str. 974 až 979

1

551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky

Obsah

§ 1-29 551/1991 Sb.

- § 1-2 ČÁST PRVNÍ Základní ustanovení
- § 3-11 ČÁST DRUHÁ Hospodaření Pojišťovny
- § 12-16 ČÁST TŘETÍ Organizační struktura Pojišťovny
- § 13 Ústředí
- § 14 nadpis vypuštěn
- § 15 nadpis vypuštěn
- § 16 zrušen
- § 17-23 ČÁST ČTVRTÁ Orgány Pojišťovny
- § 19 zrušen
- § 20 Správní rada
- § 21 Dozorčí rada
- § 22 Společné zasedání Správní rady a Dozorčí rady
- § 23 zrušen
- § 24-24c ČÁST PÁTÁ Informační systém Pojišťovny
- § 25-29 ČÁST ŠESTÁ Společná, přechodná a závěrečná ustanovení
Vybraná ustanovení novel

551/1991 Sb.

ZÁKON

České národní rady

ze dne 6. prosince 1991

o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky

Změna: 592/1992 Sb., 10/1993 Sb.

Změna: 60/1995 Sb.

Změna: 149/1996 Sb.

Změna: 48/1997 Sb.

Změna: 305/1997 Sb.

Změna: 93/1998 Sb.

Změna: 127/1998 Sb.

Změna: 127/1998 Sb. (část)

Změna: 69/2000 Sb.

Změna: 132/2000 Sb., 220/2000 Sb.

Změna: 49/2002 Sb.
Změna: 420/2003 Sb., 455/2003 Sb.
Změna: 438/2004 Sb.
Změna: 117/2006 Sb.
Změna: 261/2007 Sb., 296/2007Sb.
Změna: 362/2009 Sb.
Změna: 188/2011 Sb.
Změna: 298/2011 Sb.
Změna: 369/2011 Sb.
Změna: 458/2011 Sb. (část)
Změna: 60/2014 Sb.
Změna: 458/2011 Sb.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

Základní ustanovení

§ 1

Zřizuje se Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky (dále jen "Pojišťovna") se sídlem v Praze.

§ 2

(1) Pojišťovna provádí veřejné zdravotní pojištění, pokud toto pojištění neprovádějí resortní, oborové a podnikové zdravotní pojišťovny.

(2) Pojišťovna je právnickou osobou, v právních vztazích vystupuje svým jménem, může nabývat práv a povinností a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

(3) Pojišťovna nesmí při náboru pojištěnců, a to ani je-li tento nábor prováděn prostřednictvím třetích osob, poskytovat nebo nabízet těmto pojištěncům v souvislosti s přihlášením se k Pojišťovně žádné peněžní ani nepeněžní plnění ani jinou výhodu nad rámec plnění poskytovaného jejím pojištěncům z veřejného zdravotního pojištění, a to ani v případě, že toto plnění nebo výhoda je hrazena z jiných zdrojů než z prostředků plynoucích z veřejného zdravotního pojištění.

ČÁST DRUHÁ

Hospodaření Pojišťovny

§ 3

Pojišťovna hospodaří s vlastním majetkem a s majetkem jí svěřeným.

§ 4

Příjmy Pojišťovny zahrnují:

a) příjmy ve výši částky vypočtené správcem zvláštního účtu veřejného zdravotního pojištění,

případající na Pojišťovnu po přerozdělení pojistného podle zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění.

- b) vlastní zdroje vytvořené využíváním fondů Pojišťovny,
- c) příjmy plynoucí ze sankcí stanovených zákonem o veřejném zdravotním pojištění⁸⁾,
- d) dary a ostatní příjmy.

§ 5

Výdaje Pojišťovny zahrnují:

- a) platby za poskytované zdravotní služby hrazené z veřejného zdravotního pojištění (dále jen „hrazené služby“) podle smluv uzavřených s osobami oprávněnými poskytovat zdravotní služby podle zákona o zdravotních službách (dále jen „poskytovatel“),
- b) platby jiným zdravotním pojišťovnám nebo jiným subjektům na základě smluv o finančním vypořádání plateb za hrazené služby poskytnuté pojištěncům Pojišťovny,
- c) náhrady nákladů za neodkladnou zdravotní péči čerpanou pojištěncem v cizině a náhrady nákladů za zdravotní služby čerpané pojištěncem v jiném členském státě Evropské unie podle § 14 zákona o veřejném zdravotním pojištění^{1a)}
- d) náklady na činnost Pojišťovny podle § 2 odst. 1, kromě nákladů uvedených v písmenech a), b) a c),
- e) úhrady částek, přesahujících limit pro regulační poplatky a doplatky za léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely částečně hrazené z veřejného zdravotního pojištění nebo úhrady podílu na těchto částkách v případě změny zdravotní pojišťovny pojištěncem, za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{1b)},
- f) úhrady za zdravotní služby a náhrady nákladů vynaložené pojištěncem na zdravotní služby čerpané v členských státech Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci podle přímo použitelných předpisů Evropské unie upravujících koordinaci systémů sociálního zabezpečení a podle mezinárodních smluv v oblasti sociálního zabezpečení.

§ 6

(1) Rozpočet Pojišťovny je sestaven a realizován tak, aby výdaje nepřevýšily příjmy Pojišťovny v příslušném rozpočtovém roce. Rozdíl mezi příjmy a výdaji se zúčtovává v roční závěrce vůči rezervnímu fondu.

(2) Pojišťovna je povinna zajistit prostřednictvím auditora²⁾ nebo právnické osoby, která je zapsána v seznamu auditorů²⁾ (dále jen "auditor"),

- a) ověření účetní závěrky Pojišťovny,
- b) ověření návrhu výroční zprávy Pojišťovny za příslušný rok.

(3) Pojišťovna je povinna v návaznosti na termíny stanovené Ministerstvem financí pro předkládání návrhu státního rozpočtu a státního závěrečného účtu předložit Ministerstvu zdravotnictví a Ministerstvu financí návrh zdravotně pojistného plánu na následující kalendářní rok, účetní závěrku a návrh výroční zprávy za minulý kalendářní rok a zprávu auditora. 3)

(4) Návrh zdravotně pojistného plánu, účetní závěrku a návrh výroční zprávy za minulý rok podle odstavce 3 schvaluje na návrh vlády Poslanecká sněmovna Parlamentu v návaznosti na termíny projednávání návrhu státního rozpočtu a státního závěrečného účtu. Schválený zdravotně pojistný plán a schválenou výroční zprávu a schválenou účetní uzávěrku Pojišťovna zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Nebude-li zdravotně pojistný plán Pojišťovny schválen před 1. lednem příslušného kalendářního roku, řídí se činnost Pojišťovny do schválení zdravotně pojistného plánu provizoriem stanoveným Ministerstvem zdravotnictví v dohodě s Ministerstvem financí. Základem pro stanovení provizoria je návrh zdravotně pojistného plánu na příslušný kalendářní rok.

(6) Zdravotně pojistný plán obsahuje plán příjmů a výdajů Pojišťovny včetně členění podle jednotlivých fondů, předpokládaný vývoj struktury pojištěnců, plán provozních nákladů, údaje o rozsahu hrazených služeb hrazených Pojišťovnou, způsob zajištění dostupnosti služeb nabízených Pojišťovnou včetně předpokládané soustavy poskytovatelů, se kterými Pojišťovna uzavírá smlouvu o poskytování a úhradě hrazených služeb.

(7) Pokud má Pojišťovna naplněn rezervní fond a hospodaří vyrovnaně, může přidělit do fondu prevence část příjmů uvedených v § 4 písm. a), a to tak, aby jejich celková výše za kalendářní rok nepřekročila částku odpovídající 0,40 % těchto příjmů.

(8) Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo financí posoudí předložený návrh zdravotně pojistného plánu z hlediska souladu s právními předpisy a z hlediska souladu s veřejným zájmem.

(9) Pokud návrh zdravotně pojistného plánu odporuje právním předpisům nebo veřejnému zájmu, vrátí Ministerstvo zdravotnictví Pojišťovně návrh zdravotně pojistného plánu k přepracování.

(10) V případě, kdy Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo financí po posouzení souladu zdravotně pojistného plánu s právními předpisy a veřejným zájmem zjistí, že návrh zdravotně pojistného plánu není s těmito hledisky v rozporu, předloží návrh zdravotně pojistného plánu vládě.

§ 7

(1) Pojišťovna vytváří a spravuje tyto fondy:

a) základní fond; zdrojem základního fondu jsou příjmy podle § 4 písm. a). Základní fond zdravotního pojištění slouží k úhradě hrazených služeb, k přidělům do provozního fondu ke krytí nákladů na činnost Pojišťovny, k přidělům dalším fondům a k dalším platbám v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem podle odstavce 3 a k úhradám částek

přesahujících limit pro regulační poplatky a doplatky za léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely částečně hrazené z veřejného zdravotního pojištění nebo k úhradám podílu na těchto částkách v případě změny zdravotní pojišťovny pojištěncem, za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{1b)})

b) rezervní fond; výše rezervního fondu činí 1,5 % průměrných ročních výdajů základního fondu zdravotního pojištění Pojišťovny za bezprostředně předcházející tři kalendářní roky. Rezervní fond se tvoří přiděly převodem části zůstatku základního fondu. Pojišťovna může použít nejvýše 30 % finančních prostředků rezervního fondu k nákupu státních cenných papírů, cenných papírů se státní zárukou, cenných papírů vydávaných obcemi, veřejně obchodovatelných dluhopisů vydaných obchodními společnostmi a přijatých k obchodování na regulovaném trhu¹⁰⁾, veřejně obchodovatelných akcií a podílových listů přijatých k obchodování na regulovaném trhu a pokladničních poukázek České národní banky; tyto cenné papíry a pokladniční poukázky České národní banky zůstávají součástí rezervního fondu. Rezervní fond používá Pojišťovna ke krytí schodků základního fondu a ke krytí hrazených služeb v případech výskytu hromadných onemocnění a přírodních katastrof nebo Pojišťovnou nezaviněného významného poklesu výběru pojistného; výše rezervního fondu může v takovém případě klesnout v průběhu kalendářního roku pod minimální výši. Nejde-li o případ uvedený v předchozí větě, je Pojišťovna povinna udržovat rezervní fond ve stanovené výši,

c) provozní fond,

d) sociální fond,

e) fond majetku,

f) fond reprodukce majetku.

(2) Pojišťovna může vytvářet fond prevence. Z fondu prevence lze nad rámec hrazených služeb hradit zdravotní služby s prokazatelným preventivním, diagnostickým nebo léčebným efektem, jsou-li poskytovány pojištěncům v souvislosti s jejich existujícím nebo hrozícím onemocněním. Prostředky fondu prevence lze využít také k realizaci preventivních zdravotnických programů sloužících k odhalování závažných onemocnění, na podporu rehabilitačně rekondičních aktivit vedoucích k prokazatelnému zlepšení zdravotního stavu pojištěnců a dále na podporu projektů podporujících zvýšení kvality zdravotní péče, zdravý způsob života a zdraví pojištěnců. Zdrojem fondu jsou finanční prostředky z podílu na výsledku hospodaření po zdanění stanoveného statutárními orgány Pojišťovny z činností, které nad rámec provádění veřejného zdravotního pojištění Pojišťovna provádí v souladu se zákony a statutem Pojišťovny, a finanční prostředky podle § 6 odst. 7.

(3) Ministerstvo financí po projednání s Ministerstvem zdravotnictví stanoví právním předpisem podrobnější vymezení okruhu a výše příjmů a výdajů fondů uvedených v odstavci 1, podmínky jejich tvorby, užití, přípustnosti vzájemných převodů finančních prostředků a hospodaření s nimi, limit nákladů na činnost podle § 5 písm. d) krytých ze zdrojů základního fondu, a to z prostředků získaných z příjmů podle § 4 písm. a), pokut a náhrad nákladů na péči hrazenou ze zdravotního pojištění vynaložených v důsledku protiprávního jednání vůči pojištěnci¹⁰⁾, které smí Pojišťovna použít k tvorbě provozního fondu za každé účetní období včetně postupu počtu tohoto limitu.

(4) Zůstatky fondu sociálního, případně jiného fondu vytvořeného v rámci povoleného

limitu maximální výše nákladů na činnost a maximální výše výdajů na pořízení hmotného a nehmotného majetku čerpaného v souladu s rozhodnutím Správní rady ve prospěch zaměstnanců Pojišťovny se převádí k 1. lednu 1999 jako mimořádný příděl sociálního fondu. Pokud Pojišťovna vytvářela v rámci tohoto limitu provozní fond, převádí se jeho zůstatek do následujícího období. Finanční zůstatky ostatních účelových fondů se převádí k 1. lednu 1999 jako mimořádný příděl rezervního fondu. Pokud má Pojišťovna rezervní fond naplněn, převede zůstatky účelových fondů do základního fondu. Převod ostatních zůstatků účelových fondů provede Pojišťovna v souladu s podmínkami uvedenými ve vyhlášce Ministerstva financí s využitím převodových můstků nové účtové osnovy.

(5) Finanční prostředky Pojišťovny musí být uloženy v bance požívající výhody jednotné licence podle práva Evropských společenství.

(6) Pojišťovna nesmí zřizovat a provozovat poskytovatele⁵⁾ a podnikat⁶⁾ s prostředky plynoucími z veřejného zdravotního pojištění.

§ 7a

(1) Kontrolu činnosti Pojišťovny provádí Ministerstvo zdravotnictví v součinnosti s Ministerstvem financí. Zjistí-li toto ministerstvo závažné nedostatky v činnosti Pojišťovny, zejména nedodržování tohoto zákona, předpisů o veřejném zdravotním pojištění nebo schváleného zdravotně pojistného plánu, je oprávněno podle povahy zjištěného nedostatku

a) vyžadovat, aby Pojišťovna ve stanovené lhůtě zjedнала nápravu, zejména uvedla svou činnost do souladu s tímto zákonem, předpisy o veřejném zdravotním pojištění a schváleným zdravotně pojistným plánem,

b) zavést nucenou správu na dobu nejvýše jednoho roku.

(2) V případě nucené správy podléhají rozhodnutí a právní úkony ředitele Pojišťovny a dalších orgánů Pojišťovny schválení nuceného správce, jinak jsou neplatná. Nucený správce je oprávněn činit rozhodnutí a právní úkony, které jinak přísluší řediteli Pojišťovny nebo jinému orgánu Pojišťovny.

(3) Na rozhodování o nucené správě se vztahují obecné předpisy o správním řízení,⁷⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak. Účastníkem řízení je Pojišťovna. Podaný rozklad proti rozhodnutí o zavedení nucené správy nemá odkladný účinek. Rozhodnutí, kterým se zavádí nucená správa, obsahuje též jméno, příjmení a rodné číslo správce.

(4) Správce je zaměstnancem Ministerstva zdravotnictví nebo Ministerstva financí. Správce je oprávněn přibírat k výkonu nucené správy další osoby. Správce a osoby přibrané k výkonu nucené správy jsou oprávněni seznamovat se se všemi skutečnostmi, které se týkají Pojišťovny. Jsou zároveň povinni zachovávat o těchto skutečnostech mlčenlivost; tato povinnost platí i po skončení nucené správy.

(5) Správce může povinnosti mlčenlivosti zprostit ministr zdravotnictví na žádost orgánu činného v trestním řízení, je-li vedeno trestní řízení v souvislosti se závažnými nedostatky v činnosti Pojišťovny, pro které byla zavedena nucená správa.

§ 8

(1) Pojišťovna je povinna vždy do 60 dnů po skončení kalendářního čtvrtletí podat Ministerstvu zdravotnictví a Ministerstvu financí zprávu o svém hospodaření. Způsob podávání těchto informací a jejich rozsah stanoví Ministerstvo zdravotnictví v dohodě s Ministerstvem financí prováděcím právním předpisem. V případě zjištění bilanční nerovnováhy je současně povinna předložit Ministerstvu zdravotnictví a Ministerstvu financí návrh opatření. Ministerstvo zdravotnictví po projednání s Ministerstvem financí předloží návrh opatření vládě. Ministerstvo zdravotnictví informuje veřejnost o hospodaření Pojišťovny prostřednictvím sdělovacích prostředků.

(2) V případě platební neschopnosti Pojišťovny zaručuje uhrazení nákladů poskytnutých hrazených služeb po vyčerpání prostředků rezervního fondu státní rozpočet České republiky ve formě návratné finanční výpomoci.

(3) Objem návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu může činit nejvýše 50 % prokázaného nedostatku finančních prostředků způsobeného zvýšeným rozsahem poskytovaných hrazených služeb. O poskytnutí návratné finanční výpomoci rozhoduje vláda na návrh ministra zdravotnictví po dohodě s ministrem financí.

§ 9

Pojišťovna je povinna zajistit oddělenou evidenci fondů a oddělenou evidenci majetku a používání finančních prostředků. Pojišťovna je povinna vést účetnictví podle zvláštní účtové osnovy a postupu účtování pro zdravotní pojišťovny, které vydá Ministerstvo financí.

§ 10

Pojišťovna vytváří svůj vlastní účetní a informační systém, který musí navazovat na státní statistickou evidenci a respektovat požadavky průkaznosti.

§ 11

zrušen

ČÁST TŘETÍ

Organizační struktura Pojišťovny

§ 12

(1) Organizační strukturu Pojišťovny tvoří Ústředí, regionální pobočky (zpravidla jedna regionální pobočka pro vyšší územní samosprávný celek) a další klientská pracoviště. Regionální pobočky a klientská pracoviště jsou organizačními složkami Pojišťovny, které jednají a vykonávají činnost jménem Pojišťovny.

(2) Organizaci Ústředí, jakož i označení, organizaci, umístění, územní působnost a úkoly regionálních poboček a klientských pracovišť upraví organizační řád Pojišťovny.

§ 13
Ústředí

(1) Ústředí řídí činnost organizačních složek Pojišťovny.

(2) Ústředí provádí rozhodnutí Správní rady, rozhoduje o činnosti Pojišťovny, zabezpečuje součinnost se státními orgány, dalšími orgány veřejné správy, právníckými a fyzickými osobami a další činnost související s prováděním veřejného zdravotního pojištění.

§ 14
nadpis vypuštěn

(1) Statutárním orgánem Pojišťovny je ředitel. Ředitele Pojišťovny jmenuje a odvolává Správní rada Pojišťovny.

(2) V čele regionální pobočky stojí ředitel regionální pobočky, kterého jmenuje a odvolává ředitel Pojišťovny.

§ 15
nadpis vypuštěn

(1) Ředitel Pojišťovny je jmenován na dobu 4 let. Ředitele Pojišťovny lze odvolat i před uplynutím období, na které byl jmenován.

(2) Ředitelem Pojišťovny může být jmenován občan České republiky, který

- a) je plně způsobilý k právním úkonům,
- b) je bezúhonný, a
- c) má ukončené vysokoškolské vzdělání.

(3) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která nebyla pravomocně odsouzena pro trestný čin majetkové povahy nebo pro úmyslný trestný čin, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena. Bezúhonnost se dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů, který nesmí být starší než 3 měsíce.

(4) Funkci ředitele Pojišťovny nemůže z důvodu střetu zájmů vykonávat osoba, která

- a) je členem statutárního orgánu, dozorčí rady, společníkem právnické osoby, která je dodavatelem zboží či služeb Pojišťovně, nebo je zaměstnancem či v obdobném právním vztahu k této právnické osobě,
- b) jako fyzická osoba podnikající dodává zboží či služby Pojišťovně, nebo
- c) je v postavení osoby blízké k osobám uvedeným v písmenech a) a b).

(5) Ředitel Pojišťovny je povinen bez zbytečného odkladu oznámit Správní radě, že u něj nastala některá ze skutečností uvedených v odstavci 4, které brání výkonu funkce ředitele Pojišťovny z důvodu střetu zájmů.

(6) Výkon funkce ředitele Pojišťovny končí

- a) uplynutím funkčního období,
- b) odvoláním,
- c) dnem doručení písemného prohlášení o vzdání se funkce Správní radě,
- d) dnem nabytí právní moci rozsudku, kterým byl zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo omezen ve způsobilosti k právním úkonům,
- e) dnem nabytí právní moci rozsudku, kterým byl odsouzen pro trestný čin uvedený v odstavci 3, nebo
- f) úmrtím.

(7) Uvolní-li se funkce ředitele Pojišťovny před uplynutím jeho funkčního období, jmenuje Správní rada nového ředitele Pojišťovny nejpozději do 60 kalendářních dnů. Do doby jmenování nového ředitele Pojišťovny vykonává tuto funkci vedoucí zaměstnanec Pojišťovny, kterého výkonem této funkce pověří Správní rada.

§ 16
zrušen

ČÁST ČTVRTÁ
Orgány Pojišťovny

§ 17

(1) Orgány Pojišťovny jsou Správní rada a Dozorčí rada.

(2) Prostřednictvím orgánů Pojišťovny je zajišťována účast pojištěnců Pojišťovny, zaměstnavatelů pojištěnců a státu na řízení Pojišťovny.

§ 18

(1) Členem orgánu Pojišťovny anebo jeho náhradníkem může být jen bezúhonný občan České republiky s trvalým pobytem na území České republiky, který dosáhl věku nejméně 25 let a je plně způsobilý činit právní úkony. Členem orgánu Pojišťovny a vedoucím pracovníkem ústředí, případně vedoucím pracovníkem nižší organizační jednotky nebo jejich zástupcem nesmí být z důvodu střetu zájmů osoba, která

- a) je členem statutárního orgánu, dozorčí rady, společníkem právnické osoby, která je dodavatelem zboží či služeb Pojišťovně,
- b) jako fyzická osoba podnikající dodává zboží či služby Pojišťovně,
- c) je v postavení osoby blízké k osobám uvedeným v písmenech a) a b).

(2) Do každého orgánu Pojišťovny jsou na stejné funkční období voleni nebo jmenováni nejméně tři náhradníci. Náhradníci nastupují na místo členů, jejichž členství je ukončeno v průběhu jejich funkčního období anebo na místo členů, kteří nemohou z vážných důvodů po dobu přesahující jeden kalendářní měsíc plnit úkoly vyplývající z jejich funkce v Pojišťovně. Náhradník vykonává funkci za člena jen po dobu, po kterou vážné důvody na straně člena trvají.

(3) Člen Správní rady nemůže být současně členem Dozorčí rady a naopak. Člen Správní rady nemůže být členem Dozorčí rady ani ve čtyřletém funkčním období, následujícím po skončení jeho členství ve Správní radě; to platí i pro člena Dozorčí rady v případě jeho členství ve Správní radě.

(4) Funkční období člena orgánu Pojišťovny činí čtyři roky.

(5) Výkon funkce člena orgánu Pojišťovny končí

- a) uplynutím funkčního období,
- b) odvoláním,
- c) dnem doručení písemného prohlášení o vzdání se funkce předsedovi příslušného orgánu Pojišťovny, nebo
- d) úmrtím nebo dnem prohlášení za mrtvého.

(6) Člen orgánu Pojišťovny nevykonává svou funkci v pracovněprávním vztahu k Pojišťovně. Člen orgánu Pojišťovny má nárok na náhradu výdajů spojených s výkonem funkce a za výkon funkce mu lze poskytnout odměnu ve výši stanovené ve zdravotně pojistném plánu.

(7) Pravidla jednání a způsob rozhodování orgánů Pojišťovny upraví jednací řád Pojišťovny.

§ 19 zrušen

§ 20 Správní rada

(1) Správní rada rozhoduje o

- a) schválení organizačního řádu Pojišťovny,
- b) schválení návrhu zdravotně pojistného plánu, účetní závěrky a návrhu výroční zprávy,
- c) schválení objemu úhrad poskytovatelům,
- d) jmenování a odvolání ředitele Pojišťovny,
- e) schválení zásad smluvní politiky,

- f) žádosti Pojišťovny o úvěr,
- g) nákupu nemovitostí v pořizovací ceně vyšší než 5 000 000 Kč,
- h) nákupu hmotného a nehmotného majetku v pořizovací ceně vyšší než 5 000 000 Kč,
- i) převzetí ručitelského závazku,
- j) použití prostředků rezervního fondu,
- k) dalších důležitých věcech, které souvisí s činností Pojišťovny a které si k rozhodování vyhradí.

(2) Správní radu tvoří 10 členů jmenovaných vládou a 20 členů volených Poslaneckou sněmovnou Parlamentu podle principu poměrného zastoupení politických stran v Poslanecké sněmovně Parlamentu. Členy Správní rady jmenované vládou jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra zdravotnictví. Členy Správní rady volené Poslaneckou sněmovnou Parlamentu volí a odvolává Poslanecká sněmovna Parlamentu.

(3) Správní rada volí ze svého středu předsedu a místopředsedu Správní rady.

(4) Předseda, popřípadě místopředseda svolává a řídí jednání Správní rady.

(5) Správní rada rozhoduje hlasováním. K přijetí rozhodnutí Správní rady podle odstavce 1 písm. b), d), f), i) a j) je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů Správní rady. K ostatním rozhodnutím Správní rady podle odstavce 1 je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných členů.

(6) Správní rada je usnášeníschopná, jestliže je přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů.

(7) Po ustavující schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu se konají do 90 kalendářních dnů nové volby 20 členů volených Poslaneckou sněmovnou Parlamentu podle odstavce 2 věty první.

§ 21

Dozorčí rada

(1) Dozorčí rada dohlíží na dodržování právních předpisů a vnitřních předpisů a její celkové hospodaření. Za tím účelem jsou její členové oprávněni nahlížet do účetních dokladů všech organizačních složek Pojišťovny a Správní rady a zjišťovat stav a způsob hospodaření Pojišťovny.

(2) Dozorčí rada projednává návrh zdravotně pojistného plánu, účetní závěrku a návrh výroční zprávy a své stanovisko předkládá společnému jednání Správní rady a Dozorčí rady.

(3) Dozorčí radu tvoří

- a) 3 členové, které na návrh ministra financí, ministra práce a sociálních věcí a ministra

zdravotnictví jmenuje a odvolává vláda,

b) 10 členů volených a odvolávaných Poslaneckou sněmovnou Parlamentu; při obsazování funkcí členů Dozorčí rady se postupuje podle principu poměrného zastoupení politických stran v Poslanecké sněmovně Parlamentu.

(4) Dozorčí rada rozhoduje hlasováním. K přijetí rozhodnutí Dozorčí rady je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů Dozorčí rady.

(5) Po ustavující schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu se konají do 90 kalendářních dnů nové volby 10 členů volených Poslaneckou sněmovnou Parlamentu podle odstavce 3 písm. b).

§ 22

Společné zasedání Správní rady a Dozorčí rady

(1) Společné zasedání Správní rady a Dozorčí rady se svolává za účelem projednání návrhu zdravotně pojistného plánu, účetní závěrky a návrhu výroční zprávy Pojišťovny. Společné zasedání se skládá ze všech členů Správní rady, členů Dozorčí rady a ředitele Pojišťovny.

(2) Společné zasedání Správní rady a Dozorčí rady svolává ředitel Pojišťovny v dostatečně lhůtě před předložením návrhu zdravotně pojistného plánu, účetní závěrky a návrhu výroční zprávy orgánům Pojišťovny.

§ 23

zrušen

ČÁST PÁTÁ

Informační systém Pojišťovny

§ 24

(1) Pojišťovna spravuje, aktualizuje a rozvíjí informační systém Pojišťovny.

(2) Používání údajů z informačního systému Pojišťovny pro vlastní potřebu je jejím výhradním právem. Používat údaje z informačního systému Pojišťovny pro jiné účely lze jen způsobem a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem.⁸⁾

(3) Pojišťovna je povinna ze svého informačního systému podávat na základě písemné žádosti registrujícího poskytovatele ambulantní péče v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktické lékařství pro děti a dorost informace o hrazených službách, které byly poskytnuty jejím pojištěncům, kteří jsou u takového poskytovatele registrováni, jinými poskytovateli včetně předpisu léčivých přípravků a zdravotnických prostředků; tyto informace Pojišťovna poskytuje bezplatně.

§ 24a

(1) Členové a náhradníci orgánů Pojišťovny, její zaměstnanci a fyzické osoby zajišťující zpracování údajů z informačního systému na základě smlouvy jsou povinni

zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděli při výkonu své funkce nebo zaměstnání anebo při zpracování údajů z informačního systému na základě smlouvy, popřípadě v souvislosti s nimi. Tato povinnost trvá i po skončení jejich funkce nebo pracovněprávního vztahu anebo smluvního vztahu k Pojišťovně. Povinnosti mlčenlivosti mohou být tyto osoby zproštěny pouze písemně s uvedením rozsahu a účelu tím, v jehož zájmu mají tuto povinnost.

(2) Pojišťovna je povinna vytvořit podmínky pro zachování mlčenlivosti podle odstavce 1. To platí i při využívání a umožnění přístupu k údajům evidovaným pomocí výpočetní techniky.

(3) Za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost se považuje i využití vědomostí získaných při kontrole plateb pojistného nebo v souvislosti s ní pro jednání přinášející prospěch osobě zavázané touto povinností nebo osobám jiným anebo jednání, které by způsobilo někomu újmu. Takovým jednáním není postup Pojišťovny ve vztahu k soudům a orgánům činným v trestním řízení při uplatňování nároků Pojišťovny vyplývajících ze zákona.

(4) Za porušení povinnosti mlčenlivosti se nepovažuje poskytnutí informací Ministerstvu zdravotnictví nebo Ministerstvu financí pro zajištění plnění úkolů stanovených právními předpisy.

§ 24b

(1) Za porušení povinností uvedených v § 6 odst. 3 může Ministerstvo zdravotnictví uložit Pojišťovně pokutu až do výše 500 000 Kč a za porušení povinností uvedených v § 2 odst. 3 až do výše 1 000 000 Kč. Za porušení povinností podle zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění⁸⁾ může Ministerstvo zdravotnictví uložit Pojišťovně pokutu až do výše 500 000 Kč.

(2) Pokutu podle odstavce 1 lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy se Ministerstvo zdravotnictví dozvědělo o porušení povinnosti, nejpozději však do pěti let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Při stanovení výše pokuty se přihlédne k míře závažnosti porušení povinnosti. Na rozhodování o pokutách se vztahují obecné předpisy o správním řízení. 7)

(3) Pokuta podle odstavce 1 je příjmem Ministerstva zdravotnictví; toto ministerstvo pokutu též vybírá.

(4) Pokutu podle odstavce 1 nesmí Pojišťovna hradit z prostředků základního fondu zdravotního pojištění nebo z prostředků rezervního fondu.

§ 24c

zrušen

ČÁST ŠESTÁ

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

§ 25

Základní fond Pojišťovny je tvořen v roce 1992 přiděly ze státního rozpočtu České

republiky.

§ 26

Pojišťovna je povinna v období prvních dvou let od nabytí účinnosti tohoto zákona uzavřít smlouvu s každým zdravotnickým zařízením, které o to požádá. Každé zdravotnické zařízení je v tomto období povinno uzavřít smlouvu s Pojišťovnou, pokud o to Pojišťovna požádá. Tato povinnost se v roce 1992 nevztahuje na zdravotnická zařízení financovaná ze státního rozpočtu České republiky.

§ 27

Správní rada Ústřední pojišťovny, Dozorčí rada Pojišťovny, Správní rada Okresní pojišťovny a Dozorčí rada Okresní pojišťovny se ustaví do šesti měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona. Česká národní rada zvolí ředitele Pojišťovny do jednoho měsíce od nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 28

(1) Účinností tohoto zákona zaniká Správa všeobecného zdravotního pojištění, zřízená při ministerstvu zdravotnictví České republiky.

(2) Právním nástupcem této organizace se dnem účinnosti tohoto zákona stává Pojišťovna.

§ 29

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1992 s výjimkou § 4 písm. a) a § 7 písm. b), pokud jde o poskytnutí finančních prostředků ze státního rozpočtu České republiky, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Burešová v.r.

Pithart v.r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 438/2004 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Dozorčí rada musí být doplněna o zástupce pojištěnců a zaměstnavatelů pojištěnců pro jednotlivé krajské pobočky do 6 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona; po dobu 6 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona plní funkci Dozorčí rady pouze členové Dozorčí rady Pojišťovny zvolení a jmenovaní podle dosavadních předpisů.

2. Pojišťovna je povinna uvést svůj organizační řád do souladu se zákonem č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění tohoto zákona, do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Finanční prostředky rezervního fondu přesahující ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona výši rezervního fondu stanovenou zákonem č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní

pojišťovně České republiky, ve znění tohoto zákona, je Pojišťovna povinna převést do základního fondu do 15 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl.V zákona č. 117/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Výkon funkce ředitele Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky (dále jen "Pojišťovna"), který vykonává tuto funkci ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, zaniká posledním dnem kalendářního měsíce, ve kterém tento zákon nabyl účinnosti. Do doby zvolení nového ředitele Pojišťovny vykonává funkci ředitele vedoucí zaměstnanec Pojišťovny, kterého výkonem této funkce pověří Správní rada Pojišťovny.

2. Funkční období členů orgánů Pojišťovny, kteří vykonávají funkci člena orgánu Pojišťovny ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, končí posledním dnem kalendářního měsíce, ve kterém tento zákon nabyl účinnosti.

Čl. VI zákona č. 298/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. K zajištění kvality a dostupnosti zdravotní péče, fungování systému zdravotnictví a jeho stability v rámci finančních možností systému veřejného zdravotního pojištění převede k 1. lednu 2012 na zvláštní účet všeobecného zdravotního pojištění, zřízený podle zákona č. 592/1992 Sb. Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky ze základního fondu zdravotního pojištění částku ve výši jedné třetiny částky, kterou evidovala Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky na tomto účtu k 31. prosinci 2010.

2. Finanční prostředky podle bodu 1 se stanou součástí prvního přerozdělování v roce 2012. Pokud Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky nesplní povinnost stanovenou v bodu 1 nejdéle do 5. ledna 2012, bude Ministerstvo zdravotnictví postupovat na podnět dozorčího orgánu podle § 21 odst. 4 věty druhé zákona č. 592/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

1a) Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

1b) § 16a a 16b zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 261/2007 Sb.

2) Zákon ČNR č. 524/1992 Sb., o auditorech a Komoře auditorů České republiky.

3) § 14 odst. 5 a 6 zákona ČNR č. 524/1992 Sb.

3a) Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

3b) Zákon č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

5) Zákon ČNR č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

6) § 2 odst. 1 obchodního zákoníku.

7) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

8) Například zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

10) Zákon č. 306/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

2

280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách

Obsah

§ 1-27 280/1992 Sb.

§ 1-8a	ČÁST PRVNÍ
§ 1-8a	Základní ustanovení
§ 2	Druhy zaměstnaneckých pojišťoven
§ 3	nadpis vypuštěn
§ 4	Žádost o povolení
§ 4a	Kauce
§ 5	Postavení zaměstnanecké pojišťovny
§ 6	Zánik a zrušení zaměstnanecké pojišťovny
§ 6a	Likvidace zaměstnanecké pojišťovny
§ 7	Nucená správa
§ 8	Rozsah činnosti zaměstnanecké pojišťovny
§ 9-10	ČÁST DRUHÁ Organizační struktura a orgány zaměstnanecké pojišťovny
§ 11-20	ČÁST TŘETÍ Hospodaření zaměstnaneckých pojišťoven
§ 11	Majetek zaměstnanecké pojišťovny
§ 12	Příjmy zaměstnanecké pojišťovny
§ 13	Výdaje zaměstnanecké pojišťovny
§ 15	nadpis vypuštěn
§ 16	Fondy zaměstnanecké pojišťovny
§ 17	Základní fond zdravotního pojištění zaměstnanecké pojišťovny
§ 18	Rezervní fond zaměstnanecké pojišťovny
§ 19	Nakládání s finančními prostředky
§ 20	zrušen
§ 21-22	ČÁST ČTVRTÁ
§ 21-22	Informační systém zaměstnanecké pojišťovny
§ 22	nadpis vypuštěn
§ 22a-22c	ČÁST PÁTÁ Zajišťovací fond

80/1992 Sb.
ZÁKON
České národní rady
ze dne 28. dubna 1992

o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách

Změna: 10/1993 Sb., 15/1993 Sb.
Změna: 60/1995 Sb.
Změna: 149/1996 Sb.
Změna: 48/1997 Sb.
Změna: 48/1997 Sb. (část)
Změna: 93/1998 Sb.
Změna: 127/1998 Sb.
Změna: 225/1999 Sb.
Změna: 220/2000 Sb.
Změna: 49/2002 Sb.
Změna: 420/2003 Sb.
Změna: 438/2004 Sb.
Změna: 117/2006 Sb.
Změna: 261/2007 Sb., 296/2007 Sb.
Změna: 351/2009 Sb.
Změna: 362/2009 Sb.
Změna: 188/2011 Sb.
Změna: 298/2011 Sb.
Změna: 369/2011 Sb.
Změna: 458/2011 Sb. (část)
Změna: 60/2014 Sb.
Změna: 458/2011 Sb.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
Základní ustanovení

§ 1

Tento zákon upravuje vznik, činnost a zánik resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťoven ¹⁾ (dále jen "zaměstnanecká pojišťovna") a jejich vztah k Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky.²⁾

§ 2

Druhy zaměstnaneckých pojišťoven

(1) Resortní zaměstnaneckou pojišťovnou je pojišťovna, která provádí veřejné zdravotní pojištění zejména pro zaměstnance všech organizací založených nebo zřízených jedním ministerstvem České republiky anebo podléhající ucelené části tohoto ministerstva.

(2) Oborovou zaměstnaneckou pojišťovnou je pojišťovna, která provádí veřejné zdravotní pojištění zejména pro zaměstnance jednoho oboru.

(3) Podnikovou zaměstnaneckou pojišťovnou je pojišťovna, která provádí veřejné zdravotní pojištění zejména pro zaměstnance jednoho nebo více podniků.

(4) Další zaměstnaneckou pojišťovnou je pojišťovna s meziresortní a mezioborovou působností.

§ 3 nadpis vypuštěn

(1) K provádění veřejného zdravotního pojištění je třeba povolení. O udělení povolení rozhoduje Ministerstvo zdravotnictví po vyjádření Ministerstva financí. Na rozhodování se vztahují obecné předpisy o správním řízení,⁹⁾ není-li dále stanoveno jinak.

(2) O udělení povolení podle odstavce 1 se rozhoduje po posouzení

- a) údajů uvedených v žádosti o povolení (§ 4 odst. 2),
- b) věcných, finančních a organizačních předpokladů pro činnost zaměstnanecké pojišťovny,
- c) reálnosti předpokládaných příjmů a výdajů zaměstnanecké pojišťovny.

§ 4 Žádost o povolení

(1) Žadatelem o povolení podle § 3 může být a provádět veřejné zdravotní pojištění může právnická osoba se sídlem na území České republiky, která není

- a) osobou oprávněnou poskytovat zdravotní služby podle zákona o zdravotních službách (dále jen „poskytovatel“),
- b) zřizovatelem, vlastníkem ani spoluvlastníkem poskytovatele,
- c) vlastněna právnickou osobou, která je zřizovatelem, vlastníkem nebo spoluvlastníkem poskytovatele.

(2) V žádosti o povolení žadatel uvede

- a) předpokládaný název a sídlo zaměstnanecké pojišťovny; z názvu musí být zřejmé, že jde o zaměstnaneckou pojišťovnu,
- b) rozbor předpokládaných příjmů a výdajů zaměstnanecké pojišťovny,
- c) závazek žadatele, že uhradí náklady spojené se založením zaměstnanecké pojišťovny s uvedením způsobu zajištění splnění tohoto závazku,
- d) věcné, finanční a organizační předpoklady pro činnost zaměstnanecké pojišťovny,

e) banku, která povede pro zaměstnaneckou pojišťovnu finanční prostředky,

f) závazek, že zaměstnanecká pojišťovna dosáhne do jednoho roku od založení počtu nejméně 100 000 pojištěnců,

g) způsob zrušení zaměstnanecké pojišťovny v případě nesplnění závazků podle písmen c), d) nebo f).

(3) K žádosti žadatel připojí návrhy zakládací listiny a statutu zaměstnanecké pojišťovny a návrh prvního zdravotně pojistného plánu.

(4) O žádosti rozhodne Ministerstvo zdravotnictví po vyjádření Ministerstva financí do 180 dnů ode dne jejího doručení. Součástí povolení podle § 3 je schválení návrhu statutu zaměstnanecké pojišťovny. O návrhu prvního zdravotně pojistného plánu rozhoduje Ministerstvo zdravotnictví po vyjádření Ministerstva financí.

(5) Povolení podle § 3 se uděluje na dobu neurčitou; povolení není převoditelné na jinou osobu. Změna skutečností podle odstavce 2 písm. a), e) nebo g) a změny statutu zaměstnanecké pojišťovny podléhají schválení Ministerstvem zdravotnictví.

§ 4a

Kauce

(1) Před podáním žádosti o povolení k provádění veřejného zdravotního pojištění je žadatel povinen složit na zvlášť k tomu zřízený vázaný účet v tuzemské bance peněžní prostředky (dále jen "kauce") ve výši 100 000 000 Kč.

(2) Dnem zápisu zaměstnanecké pojišťovny do obchodního rejstříku přecházejí práva ke kauci na zaměstnaneckou pojišťovnu. Zaměstnanecká pojišťovna převede kauci do rezervního fondu.

(3) Pravomocným rozhodnutím Ministerstva zdravotnictví, kterým se zamítá žádost o povolení k provádění veřejného zdravotního pojištění, se uvolňuje kauce k volné dispozici žadatele.

§ 4b

Statut zaměstnanecké pojišťovny obsahuje zejména rozsah činnosti zaměstnanecké pojišťovny, obecné zaměření zdravotní politiky, zásady hospodaření a způsob zveřejňování výroční zprávy zaměstnanecké pojišťovny.

§ 5

Postavení zaměstnanecké pojišťovny

(1) Zaměstnanecká pojišťovna je právnickou osobou, v právních vztazích vystupuje svým jménem, může nabývat práv a povinností a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

(2) Zaměstnanecká pojišťovna je nositelem veřejného zdravotního pojištění pro

pojištěnce,³⁾ kteří jsou u ní zaregistrováni.

(3) Zaměstnanecká pojišťovna se zapisuje do obchodního rejstříku.

(4) Zaměstnanecká pojišťovna nesmí při náboru pojištěnců, a to ani je-li tento nábor prováděn prostřednictvím třetích osob, poskytovat nebo nabízet těmto pojištěncům v souvislosti s přihlášením se k této zaměstnanecké pojišťovně žádné peněžní ani nepeněžní plnění ani jinou výhodu nad rámec plnění poskytovaného jejím pojištěncům z veřejného zdravotního pojištění, a to ani v případě, že toto plnění nebo výhoda je hrazena z jiných zdrojů než z prostředků plynoucích z veřejného zdravotního pojištění.

§ 6

Zánik a zrušení zaměstnanecké pojišťovny

(1) Zaměstnanecká pojišťovna zaniká ke dni výmazu z obchodního rejstříku. Návrh na výmaz podává zanikající zdravotní pojišťovna nebo likvidátor. Zániku zaměstnanecké pojišťovny předchází její zrušení bez likvidace nebo s likvidací.

(2) Bez likvidace se zaměstnanecká pojišťovna zrušuje

a) sloučením se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky, nebo

b) sloučením s jinou zaměstnaneckou pojišťovnou.

(3) Sloučení se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky oznámí zrušovaná zaměstnanecká pojišťovna neprodleně Ministerstvu zdravotnictví. Sloučení zaměstnaneckých pojišťoven vyžaduje povolení. Toto povolení vydává Ministerstvo zdravotnictví po vyjádření Ministerstva financí. Se žádostí o povolení předkládají zaměstnanecké pojišťovny nový zdravotně pojistný plán. Zaměstnanecké pojišťovny jsou povinny doložit, že budou splňovat podmínky požadované k udělení povolení k provádění všeobecného zdravotního pojištění, s výjimkou podmínky podle § 4a.

(4) Při sloučení přechází veškerý majetek, závazky a pohledávky na Všeobecnou zdravotní pojišťovnu České republiky nebo na zaměstnaneckou pojišťovnu, s níž se zrušovaná zaměstnanecká pojišťovna slučuje. Ke Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky nebo k zaměstnanecké pojišťovně, s níž se zrušovaná zaměstnanecká pojišťovna slučuje, přecházejí rovněž všichni pojištěnci zrušované zaměstnanecké pojišťovny. Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky nebo zaměstnanecké pojišťovně, s níž se zrušovaná zaměstnanecká pojišťovna slučuje, může být poskytnuta návratná finanční výpomoc ze státního rozpočtu maximálně do výše převzatých závazků. Žádost o návratnou finanční výpomoc předkládá Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky nebo zaměstnanecká pojišťovna Ministerstvu zdravotnictví. O poskytnutí návratné finanční výpomoci a její výši rozhoduje vláda na návrh předložený ministrem zdravotnictví po projednání s ministrem financí. Poskytnutá návratná finanční výpomoc se použije především k úhradě závazků zrušované zaměstnanecké pojišťovny vůči poskytovatelům.

(5) Oznámení o sloučení jsou povinny zaměstnanecké pojišťovny neprodleně předat Centrálnímu registru pojištěnců vedenému Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky. Současně s oznámením jsou povinny předat Centrálnímu registru pojištěnců též povolení podle odstavce 3, pokud ho bylo ke sloučení třeba.

(6) Zaměstnanecká pojišťovna se zrušuje s likvidací, jestliže:

- a) jí bylo Ministerstvem zdravotnictví odejmuto povolení k provádění všeobecného zdravotního pojištění, nebo
- b) o to zaměstnanecká pojišťovna Ministerstvo zdravotnictví požádá.

(7) Ministerstvo zdravotnictví může odejmout povolení podle odstavce 6 písm. a), jestliže:

- a) opatření uložená Ministerstvem zdravotnictví k nápravě nedostatků v hospodaření, zejména pokud jde o platební způsobilost zaměstnanecké pojišťovny, nesplnila svůj účel a tento účel nemohl být splněn ani zavedením nucené správy, nebo
- b) nucená správa nesplnila svůj účel, nebo
- c) vláda opakovaně neschválila zdravotně pojistný plán nebo opakovaně neschválila výroční zprávu zaměstnanecké pojišťovny, nebo
- d) pokud zaměstnanecká pojišťovna závažným způsobem porušuje právní předpisy, nebo
- e) zaměstnanecká pojišťovna nesplnila své závazky podle § 4 odst. 2 písm. c), d) a f).

§ 6a

Likvidace zaměstnanecké pojišťovny

(1) Vstup zaměstnanecké pojišťovny do likvidace se zapisuje na návrh Ministerstva zdravotnictví do obchodního rejstříku. Po dobu likvidace se užívá název zaměstnanecké pojišťovny s dovětkem "v likvidaci".

(2) Ode dne zápisu do obchodního rejstříku jedná jménem zaměstnanecké pojišťovny v likvidaci likvidátor, popřípadě likvidátoři, které jmenuje Ministerstvo zdravotnictví. Likvidátor je povinen nejpozději následující pracovní den oznámit den vstupu zaměstnanecké pojišťovny do likvidace Centrálnímu registru pojištěnců a informovat veřejnost o dni vstupu do likvidace prostřednictvím sdělovacích prostředků. Likvidátor je dále povinen sestavit ke dni vstupu zaměstnanecké pojišťovny do likvidace likvidační účetní rozvahu a přehled o majetku zaměstnanecké pojišťovny a předat tyto údaje Ministerstvu zdravotnictví.

(3) Likvidátor provádí jen úkony, které směřují k likvidaci zaměstnanecké pojišťovny. Při výkonu této působnosti provádí zejména úhrady poskytovatelům, popřípadě dalším subjektům, které poskytly pojištěncům likvidované zdravotní pojišťovny zdravotní služby hrazené z veřejného zdravotního pojištění podle zákona o veřejném zdravotním pojištění (dále jen „hrazené služby“). K úhradě poskytnutých hrazených služeb je oprávněn použít prostředky základního fondu, rezervního fondu, popřípadě dalších fondů zřízených zaměstnaneckou pojišťovnou.

(4) Jestliže likvidátor zjistí předlužení zaměstnanecké pojišťovny, podá bez zbytečného odkladu insolvenční návrh.

(5) Ke dni skončení likvidace sestaví likvidátor účetní závěrku a předloží ji Ministerstvu zdravotnictví ke schválení spolu s konečnou zprávou o průběhu likvidace. Současně navrhne převedení zbývajících prostředků základního fondu a rezervního fondu na zvláštní účet Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky k přerozdělení. Likvidátor dále předloží návrh na převedení majetkového zůstatku, pokud z likvidace takový zůstatek vyplynul, žadateli o povolení podle § 3, který uhradil náklady spojené se založením zaměstnanecké pojišťovny, nebo jeho právnímu nástupci; majetkový zůstatek může být převeden pouze do výše prostředků, které žadatel prokazatelně vložil do zaměstnanecké pojišťovny. Neexistuje-li žadatel o povolení podle § 3 ani jeho právní nástupce nebo pokud žadateli nebo právnímu nástupci nebyl převeden celý majetkový zůstatek, navrhne převedení majetkového zůstatku nebo zbývající části majetkového zůstatku na zvláštní účet Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky k přerozdělení. Po schválení účetní závěrky, konečné zprávy a návrhu na převedení prostředků Ministerstvem zdravotnictví likvidátor tento převod provede.

(6) Do 30 dnů po skončení likvidace zaměstnanecké pojišťovny podá likvidátor rejstříkovému soudu návrh na výmaz zaměstnanecké pojišťovny z obchodního rejstříku.

(7) Odměnu likvidátora určuje Ministerstvo zdravotnictví.

§ 7

Nucená správa

(1) Kontrolu činnosti zaměstnanecké pojišťovny provádí Ministerstvo zdravotnictví v součinnosti s Ministerstvem financí. Zaměstnanecká pojišťovna je k tomu účelu povinna vždy do 60 dnů po skončení kalendářního čtvrtletí podat Ministerstvu zdravotnictví a Ministerstvu financí zprávu o svém hospodaření. Způsob podávání těchto informací a jejich rozsah stanoví Ministerstvo zdravotnictví v dohodě s Ministerstvem financí prováděcím právním předpisem. Ministerstvo zdravotnictví informuje veřejnost o hospodaření zaměstnaneckých pojišťoven prostřednictvím sdělovacích prostředků. Zjistí-li Ministerstvo zdravotnictví závažné nedostatky v činnosti zaměstnanecké pojišťovny, je oprávněno podle povahy zjištěného nedostatku

- a) vyžadovat, aby zaměstnanecká pojišťovna ve stanovené lhůtě zjednala nápravu, nebo
- b) zavést nucenou správu na dobu nejvýše jednoho roku.

(2) Zaměstnanecká pojišťovna má závažné nedostatky v činnosti podle odstavce 1 zejména, jestliže

- a) zastavila platby podstatné části svých peněžitých závazků⁴⁾, nebo
- b) je v prodlení s plněním svých závazků po lhůtě splatnosti po dobu delší než 3 měsíce⁴⁾, nebo
- c) není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči zaměstnanecké pojišťovně výkonem rozhodnutí nebo exekucí⁴⁾, nebo
- d) nedodrжуje schválený zdravotně pojistný plán.

(3) V případě nucené správy podléhají rozhodnutí a právní úkony ředitele zaměstnanecké pojišťovny a dalších orgánů zaměstnanecké pojišťovny schválení nuceného správce, jinak jsou neplatná. Nucený správce je oprávněn činit rozhodnutí a právní úkony, které jinak přísluší řediteli zaměstnanecké pojišťovny nebo jinému orgánu zaměstnanecké pojišťovny.

(4) Na rozhodování o nucené správě se vztahují obecné předpisy o správním řízení, pokud tento zákon nestanoví jinak. Účastníkem řízení je zaměstnanecká pojišťovna. Podaný rozklad proti rozhodnutí o zavedení nucené správy nemá odkladný účinek. Rozhodnutí, kterým se zavádí nucená správa, obsahuje též jméno, příjmení a rodné číslo správce.

(5) Správce je zaměstnancem Ministerstva zdravotnictví nebo Ministerstva financí. Nejpozději následující pracovní den po zavedení nucené správy správce oznámí tuto skutečnost Centrálnímu registru pojištěnců a informuje veřejnost o dni, k němuž byla zavedena nucená správa, prostřednictvím sdělovacích prostředků. Správce je oprávněn přibírat k výkonu nucené správy další osoby. Správce a osoby přibírané k výkonu nucené správy jsou oprávněni seznamovat se se všemi skutečnostmi, které se týkají zaměstnanecké pojišťovny. Jsou zároveň povinni zachovávat o těchto skutečnostech mlčenlivost. Tato povinnost platí i po skončení nucené správy.

(6) Správce může povinnosti mlčenlivosti zprostit ministr zdravotnictví na žádost orgánu činného v trestním řízení, je-li vedeno trestní řízení v souvislosti se závažnými nedostatky v činnosti zaměstnanecké pojišťovny, pro které byla zavedena nucená správa.

(7) Nesplní-li nucená správa svůj účel, postupuje se přiměřeně podle § 6 odst. 7 tohoto zákona.

§ 8

Rozsah činnosti zaměstnanecké pojišťovny

(1) Zaměstnanecká pojišťovna provádí veřejné zdravotní pojištění.

(2) Vojenská zdravotní pojišťovna zprostředkovává úhradu zdravotních služeb hrazených Ministerstvem obrany podle zvláštního právního předpisu.5b)

§ 8a

zrušen

ČÁST DRUHÁ

Organizační struktura a orgány zaměstnanecké pojišťovny

§ 9

Organizační strukturu, postavení správní a dozorčí rady a ostatních orgánů zaměstnanecké pojišťovny upraví statut, který schvaluje Ministerstvo zdravotnictví.

§ 9a

(1) Statutárním orgánem zaměstnanecké pojišťovny je ředitel. Ředitele zaměstnanecké pojišťovny jmenuje a odvolává Správní rada zaměstnanecké pojišťovny.

(2) Ředitel zaměstnanecké pojišťovny je jmenován na dobu 4 let. Ředitele zaměstnanecké pojišťovny lze odvolat i před uplynutím období, na které byl jmenován.

(3) Ředitelem zaměstnanecké pojišťovny může být jmenován občan České republiky, který

a) je plně způsobilý k právním úkonům,

b) je bezúhonný a

c) má ukončené vysokoškolské vzdělání.

(4) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která nebyla pravomocně odsouzena pro trestný čin majetkové povahy nebo pro úmyslný trestný čin, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena. Bezúhonnost se dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů, který nesmí být starší než 3 měsíce.

(5) Funkci ředitele zaměstnanecké pojišťovny nemůže z důvodu střetu zájmů vykonávat osoba, která

a) je ředitelem, členem Správní rady nebo Dozorčí rady jiné zaměstnanecké pojišťovny,

b) je členem statutárního orgánu, dozorčí rady, společníkem právnické osoby, která je dodavatelem zboží či služeb zaměstnanecké pojišťovně, nebo je zaměstnancem nebo v obdobném právním vztahu k této právnické osobě,

c) jako fyzická osoba podnikající dodává zboží či služby zaměstnanecké pojišťovně, nebo

d) je v postavení osoby blízké k osobám uvedeným v písmenech a) až c).

(6) Funkci ředitele zaměstnanecké pojišťovny nemůže vykonávat osoba, která v posledních 5 letech vykonávala funkci ředitele, člena Správní rady nebo člena Dozorčí rady jiné zaměstnanecké pojišťovny, která byla zrušena s likvidací podle § 6 odst. 6.

(7) Výkon funkce ředitele zaměstnanecké pojišťovny končí

a) uplynutím funkčního období,

b) odvoláním,

c) dnem doručení písemného prohlášení o vzdání se funkce Správní radě,

d) dnem nabytí právní moci rozsudku, kterým byl zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo omezen ve způsobilosti k právním úkonům,

e) dnem nabytí právní moci rozsudku, kterým byl odsouzen pro trestný čin uvedený v odstavci 4, nebo

f) úmrtím.

(8) Uvolní-li se funkce ředitele zaměstnanecké pojišťovny před uplynutím jeho funkčního období, jmenuje Správní rada nového ředitele zaměstnanecké pojišťovny nejpozději do 60 kalendářních dnů. Do doby jmenování nového ředitele zaměstnanecké pojišťovny vykonává tuto funkci vedoucí zaměstnanec zdravotní pojišťovny, kterého výkonem této funkce pověřil Správní rada.

(9) Ředitel zaměstnanecké pojišťovny je povinen bez zbytečného odkladu oznámit Správní radě, že u něj nastala některá ze skutečností uvedených v odstavci 5, které brání výkonu funkce ředitele zaměstnanecké pojišťovny z důvodu střetu zájmů.

§ 10

(1) Orgány zaměstnanecké pojišťovny jsou ředitel zaměstnanecké pojišťovny, Správní rada a Dozorčí rada.

(2) Správní rada zaměstnanecké pojišťovny rozhoduje o

- a) schválení návrhu zdravotně pojistného plánu, účetní závěrky a návrhu výroční zprávy,
- b) schválení zásad smluvní politiky,
- c) žádosti zaměstnanecké pojišťovny o úvěr,
- d) nákupu nemovitostí v pořizovací ceně vyšší než 1 000 000 Kč,
- e) nákupu hmotného a nehmotného majetku v pořizovací ceně vyšší než 1 000 000 Kč,
- f) převzetí ručitelského závazku,
- g) použití prostředků rezervního fondu,
- h) o návrhu na podání žádosti o povolení sloučení zaměstnaneckých pojišťoven,
- i) dalších důležitých věcech, které souvisí s činností zaměstnanecké pojišťovny a které si k rozhodování vyhradí.

(3) Správní radu zaměstnanecké pojišťovny tvoří 5 členů jmenovaných vládou a 10 členů volených z řad pojištěnců této zaměstnanecké pojišťovny zaměstnavateli a pojištěnci zaměstnanecké pojišťovny, a to tím způsobem, že 5 členů je voleno z kandidátů předložených reprezentativními organizacemi zaměstnavatelů a 5 členů je voleno z kandidátů předložených reprezentativními odborovými organizacemi. Členy Správní rady jmenované vládou jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra zdravotnictví. Způsob volby a volební řád stanoví Ministerstvo zdravotnictví vyhláškou.

(4) Správní rada zaměstnanecké pojišťovny rozhoduje hlasováním. K přijetí rozhodnutí Správní rady podle odstavce 2 písm. a), c), f) až h) je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů Správní rady zaměstnanecké pojišťovny. K ostatním rozhodnutím Správní rady podle odstavce 2 je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných členů. Správní rada je usnášeníschopná, jestliže je přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů.

(5) Dozorčí radu zaměstnanecké pojišťovny tvoří

a) 3 členové, které na návrh ministra financí, ministra práce a sociálních věcí a ministra zdravotnictví jmenuje a odvolává vláda,

b) 6 členů volených z řad pojištěnců této zaměstnanecké pojišťovny zaměstnavateli a pojištěnci zaměstnanecké pojišťovny, a to tím způsobem, že 3 členové jsou voleni z kandidátů předložených reprezentativními organizacemi zaměstnavatelů a 3 členové jsou voleni z kandidátů předložených reprezentativními odborovými organizacemi. Způsob volby a volební řád stanoví Ministerstvo zdravotnictví vyhláškou.

(6) Dozorčí rada rozhoduje hlasováním. K přijetí rozhodnutí Dozorčí rady je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů Dozorčí rady.

(7) Člen Správní rady nemůže být současně členem Dozorčí rady a naopak. Člen Správní rady nemůže být členem Dozorčí rady ani ve čtyřletém funkčním období následujícím po skončení jeho členství ve Správní radě; to platí i pro člena Dozorčí rady v případě jeho členství ve Správní radě. Členem Správní rady nebo Dozorčí rady se dále nemůže stát osoba, která v posledních 5 letech vykonávala funkci ředitele, člena Správní rady nebo člena Dozorčí rady jiné zaměstnanecké pojišťovny, která byla zrušena s likvidací podle § 6 odst. 6.

(8) Funkční období člena orgánu zaměstnanecké pojišťovny činí 4 roky. Členy orgánu lze z funkce odvolat i před uplynutím funkčního období.

(9) Člen Správní rady a Dozorčí rady nevykonává svou funkci v pracovněprávním vztahu k zaměstnanecké pojišťovně; má nárok na náhradu výdajů spojených s výkonem funkce a za výkon funkce mu lze poskytnout odměnu ve výši stanovené ve zdravotně pojistném plánu.

(10) Pravidla jednání a způsob rozhodování orgánů zaměstnanecké pojišťovny upraví statut zaměstnanecké pojišťovny.

(11) Funkci člena orgánu zaměstnanecké pojišťovny nemůže z důvodu střetu zájmů zastávat osoba, která

a) je členem statutárního orgánu, dozorčí rady, společníkem právnické osoby, která je dodavatelem zboží či služeb zaměstnanecké pojišťovně, nebo je zaměstnancem či v obdobném právním vztahu k této právnické osobě,

b) jako fyzická osoba podnikající dodává zboží či služby zaměstnanecké pojišťovně,

c) je v postavení osoby blízké k osobám uvedeným v písmenech a) a b).

(12) Členem orgánu zaměstnanecké pojišťovny anebo jeho náhradníkem může být jen bezúhonný občan České republiky s trvalým pobytem na jejím území, který dosáhl věku nejméně 25 let. Členem orgánu zaměstnanecké pojišťovny a vedoucím pracovníkem nesmí být občan, který je v zaměstnaneckém nebo obdobném vztahu k subjektu, se kterým uzavřela zaměstnanecká pojišťovna smlouvu o poskytování a úhradě hrazených služeb, a poskytování

hrazených služeb je převažující činností tohoto subjektu.

(13) Výkon funkce člena orgánu zaměstnanecké pojišťovny končí

- a) uplynutím funkčního období,
- b) odvoláním,
- c) dnem doručení písemného prohlášení o vzdání se funkce předsedovi příslušného orgánu zaměstnanecké pojišťovny,
- d) dnem, kdy se stal člen, který je do orgánu volen zaměstnavateli a pojištěnci zaměstnanecké pojišťovny, pojištěncem jiné zdravotní pojišťovny, nebo
- e) úmrtím nebo dnem prohlášení za mrtvého.

ČÁST TŘETÍ

Hospodaření zaměstnaneckých pojišťoven

§ 11

Majetek zaměstnanecké pojišťovny

Zaměstnanecká pojišťovna hospodaří s vlastním majetkem a s majetkem jí svěřeným.

§ 12

Příjmy zaměstnanecké pojišťovny

(1) Příjmem zaměstnanecké pojišťovny je částka vypočtená správcem zvláštního účtu veřejného zdravotního pojištění, připadající na zaměstnaneckou pojišťovnu po přerozdělení pojistného podle zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění.

(2) Dalšími příjmy zaměstnanecké pojišťovny mohou být

- a) vlastní zdroje vytvořené využíváním fondů zaměstnanecké pojišťovny,
- b) příjmy plynoucí ze sankcí stanovených zákonem o veřejném zdravotním pojištění⁸⁾,
- c) dary a ostatní příjmy.

§ 13

Výdaje zaměstnanecké pojišťovny

Výdaji zaměstnanecké pojišťovny jsou

- a) platby za hrazené služby podle smluv uzavřených s poskytovateli,
- b) platby jiným zdravotním pojišťovnám anebo jiným subjektům na základě smluv o finančním vypořádání plateb za hrazené služby poskytnuté pojištěncům zaměstnanecké pojišťovny,

c) náhrady nákladů za neodkladnou zdravotní péči čerpanou pojištěncem v cizině a náhrady nákladů za zdravotní služby čerpané pojištěncem v jiném členském státě Evropské unie podle § 14 zákona o veřejném zdravotním pojištění²³⁾,

d) náklady na činnost zaměstnanecké pojišťovny podle § 8, kromě nákladů uvedených v písmenech a), b) a c),

e) úhrady částek, přesahujících limit pro regulační poplatky a doplatky za léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely částečně hrazené z veřejného zdravotního pojištění nebo úhrady podílu na těchto částkách v případě změny zdravotní pojišťovny pojištěncem, za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{1b)},

f) úhrady za zdravotní služby a náhrady nákladů vynaložené pojištěncem na zdravotní služby čerpané v členských státech Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci podle přímo použitelných předpisů Evropské unie upravujících koordinaci systémů sociálního zabezpečení a podle mezinárodních smluv v oblasti sociálního zabezpečení.

§ 14

Zaměstnanecká pojišťovna vytváří svůj vlastní účetní a informační systém, který musí navazovat na státní statistickou evidenci a respektovat požadavky průkaznosti.

§ 15

nadpis vypuštěn

(1) Zaměstnanecká pojišťovna je povinna zajistit prostřednictvím auditora¹¹⁾ nebo právnické osoby, která je zapsána v seznamu auditorů¹¹⁾, (dále jen "auditor")

a) ověření účetní závěrky zaměstnanecké pojišťovny,

b) ověření návrhu výroční zprávy zaměstnanecké pojišťovny za příslušný rok.

(2) Zaměstnanecká pojišťovna je povinna v návaznosti na termíny stanovené Ministerstvem financí pro předkládání návrhu státního rozpočtu a státního závěrečného účtu předložit Ministerstvu zdravotnictví a Ministerstvu financí návrh zdravotně pojistného plánu na následující kalendářní rok, účetní závěrku a návrh výroční zprávy za minulý kalendářní rok a zprávu auditora.

(3) Zdravotně pojistný plán obsahuje plán příjmů a výdajů zaměstnanecké pojišťovny včetně členění podle jednotlivých fondů, předpokládaný vývoj struktury pojištěnců, plán provozních nákladů, údaje o rozsahu hrazených služeb poskytovaných zaměstnaneckou pojišťovnou, způsob zajištění dostupnosti služeb nabízených zaměstnaneckou pojišťovnou včetně předpokládané soustavy poskytovatelů, se kterými zaměstnanecká pojišťovna uzavírá smlouvu o poskytování a úhradě hrazených služeb.

(4) Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo financí posoudí předložený návrh zdravotně pojistného plánu z hlediska souladu s právními předpisy a z hlediska souladu s veřejným zájmem.

(5) V případě, kdy Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo financí po posouzení souladu návrhu zdravotně pojistného plánu s právními předpisy a veřejným zájmem zjistí, že návrh zdravotně pojistného plánu není s těmito hledisky v rozporu, předloží návrh zdravotně pojistného plánu vládě.

(6) V případě, pokud zjistí, že návrh zdravotně pojistného plánu odporuje právním předpisům anebo veřejnému zájmu, vrátí zaměstnanecké pojišťovně návrh zdravotně pojistného plánu k přepracování.

(7) Návrh zdravotně pojistného plánu, účetní závěrku a návrh výroční zprávy za minulý rok podle odstavce 3 schvaluje na návrh vlády Poslanecká sněmovna Parlamentu v návaznosti na termíny projednávání návrhu státního rozpočtu a státního závěrečného účtu. Schválený zdravotně pojistný plán, schválenou výroční zprávu a schválenou účetní závěrku zaměstnanecká pojišťovna zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(8) Nebude-li zdravotně pojistný plán zaměstnanecké pojišťovny schválen před 1. lednem příslušného kalendářního roku, řídí se činnost zaměstnanecké pojišťovny do schválení zdravotně pojistného plánu provizoriem stanoveným Ministerstvem zdravotnictví v dohodě s Ministerstvem financí. Základem pro stanovení provizoria je návrh zdravotně pojistného plánu na příslušný kalendářní rok.

§ 16

Fondy zaměstnanecké pojišťovny

(1) Zaměstnanecká pojišťovna vytváří a spravuje

- a) základní fond zdravotního pojištění,
- b) rezervní fond,
- c) provozní fond,
- d) sociální fond,
- e) fond investičního majetku,
- f) fond reprodukce investičního majetku.

(2) Vojenská zdravotní pojišťovna vytváří a spravuje vedle fondů uvedených v odstavci 1 fond zprostředkování úhrady zdravotních služeb hrazených Ministerstvem obrany podle zvláštního právního předpisu. 16a)

(3) Vojenská zdravotní pojišťovna může vytvářet fond pro úhradu preventivní péče poskytované nad rámec hrazených služeb pro vojáky v činné službě a žáky vojenských škol.

(4) Zaměstnanecká pojišťovna může vytvářet fond prevence. Z fondu prevence lze nad rámec hrazených služeb hradit zdravotní služby, u nichž je prokazatelný preventivní, diagnostický nebo léčebný efekt a které jsou poskytovány pojištěncům v souvislosti s jejich existujícím nebo hrozícím onemocněním. Prostředky fondu prevence lze využít k realizaci preventivních zdravotnických programů sloužících k odhalování závažných onemocnění, na

podporu rehabilitačně rekondičních aktivit vedoucích k prokazatelnému zlepšení zdravotního stavu pojištěnců a dále na podporu projektů podporujících zvýšení kvality zdravotní péče, zdravý způsob života a zdraví pojištěnců. Zdrojem fondu jsou finanční prostředky z podílu kladného hospodářského výsledku po zdanění stanoveného statutárním orgánem zaměstnanecké pojišťovny z činností, které nad rámec provádění veřejného zdravotního pojištění zaměstnanecká pojišťovna provádí v souladu se zákony a statutem zaměstnanecké pojišťovny, a příjmy podle § 19 odst. 1.

(5) Zaměstnanecká pojišťovna je povinna zabezpečit oddělenou evidenci fondů a oddělenou evidenci majetku a používání prostředků. Zaměstnanecká pojišťovna je povinna vést účetnictví podle zvláštní účtové osnovy a postupů účtování pro zdravotní pojišťovny, které vydá Ministerstvo financí.

(6) Ministerstvo financí po projednání s Ministerstvem zdravotnictví stanoví právním předpisem podrobnější vymezení okruhu a výše příjmů a výdajů fondů uvedených v odstavci 1, podmínky jejich tvorby, užití, přípustnosti vzájemných převodů finančních prostředků a hospodaření s nimi, limit nákladů na činnost zaměstnanecké pojišťovny, s výjimkou nákladů na činnosti podle § 8, krytých ze zdrojů základního fondu, a to z prostředků získaných příjmy podle § 12 odst. 1, pokut a náhrad nákladů na péči hrazenou ze zdravotního pojištění vynaložených v důsledku protiprávního jednání vůči pojištěnci²²⁾, které smí zaměstnanecká pojišťovna použít k tvorbě provozního fondu za každé účetní období, včetně postupu propočtu tohoto limitu. Ministerstvo financí po projednání s Ministerstvem zdravotnictví a s Ministerstvem obrany stanoví vyhláškou podrobné podmínky tvorby a užití finančních prostředků fondů uvedených v odstavcích 2 a 3.

(7) Zůstatky fondu sociálního, případně jiného fondu vytvořeného v rámci povoleného limitu maximální výše nákladů na činnost a maximální výše výdajů na pořízení hmotného a nehmotného investičního majetku¹⁸⁾ čerpaného v souladu s rozhodnutím správní rady ve prospěch zaměstnanců zaměstnanecké pojišťovny se převádí k 1. lednu 1999 jako mimořádný příděl sociálního fondu. Pokud zaměstnanecká pojišťovna vytvářela v rámci tohoto limitu provozní fond, převádí se jeho zůstatek do následujícího období. Finanční zůstatky ostatních účelových fondů se převádí k 1. lednu 1999 jako mimořádný příděl rezervního fondu. Pokud má zaměstnanecká pojišťovna rezervní fond naplněn, převede zůstatky účelových fondů do základního fondu. Převod ostatních zůstatků účelových fondů provede zaměstnanecká pojišťovna v souladu s podmínkami uvedenými ve vyhlášce Ministerstva financí s využitím převodových můstků nové účtové osnovy.

§ 17

Základní fond zdravotního pojištění zaměstnanecké pojišťovny

(1) Základní fond zdravotního pojištění slouží k úhradě poskytnutých hrazených služeb, k přidělům do provozního fondu ke krytí nákladů na činnost zaměstnanecké pojišťovny, k přidělům dalším fondům a k dalším platbám v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem a k úhradám částek, přesahujících limit pro regulační poplatky a doplatky za léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely částečně hrazené z veřejného zdravotního pojištění nebo úhradám podílů na těchto částkách v případě změny zdravotní pojišťovny pojištěncem, za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{1b)}. Zdrojem základního fondu jsou příjmy podle § 12 odst. 1 a další příjmy v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem.

(2) Schodky vzniklé při hospodaření s tímto fondem jsou kryty finančními prostředky rezervního fondu.

§ 18

Rezervní fond zaměstnanecké pojišťovny

(1) Výše rezervního fondu činí 1,5 % průměrných ročních výdajů základního fondu zdravotního pojištění zaměstnanecké pojišťovny za bezprostředně předcházející tři kalendářní roky. Rezervní fond se tvoří přiděly převodem části zůstatku základního fondu. Zaměstnanecká pojišťovna může použít nejvýše 30 % finančních prostředků rezervního fondu k nákupu státních cenných papírů, cenných papírů se státní zárukou, cenných papírů vydávaných obcemi, veřejně obchodovatelných dluhopisů vydaných obchodními společnostmi a přijatých k obchodování na regulovaném trhu²²⁾, veřejně obchodovatelných akcií a podílových listů přijatých k obchodování na regulovaném trhu²²⁾ a pokladničních poukázek České národní banky; tyto cenné papíry a pokladniční poukázky České národní banky zůstávají součástí rezervního fondu. Rezervní fond slouží ke krytí schodků základního fondu a ke krytí hrazených služeb v případech výskytu hromadných onemocnění a přírodních katastrof; výše rezervního fondu může v takovém případě klesnout pod minimální výši. Nejde-li o případy uvedené v předchozí větě, je zaměstnanecká pojišťovna povinna udržovat rezervní fond ve stanovené výši. Zaměstnanecká pojišťovna je povinna rezervní fond naplnit do tří let ode dne získání povolení k provádění veřejného zdravotního pojištění.

(2) V případě vyčerpání jedné poloviny tohoto fondu je zaměstnanecká pojišťovna povinna předložit Ministerstvu zdravotnictví návrh opatření.

(3) Je-li vyčerpání fondu uvedené v odstavci 2 způsobeno nedostatky v hospodaření zaměstnanecké pojišťovny, rozhodne Ministerstvo zdravotnictví o dohledu nad dalším hospodařením zaměstnanecké pojišťovny, případně o dalších opatřeních k řešení vzniklých nedostatků.

§ 19

Nakládání s finančními prostředky

(1) Pokud má zaměstnanecká pojišťovna naplněn rezervní fond a hospodaří vyrovnaně, může přidělit do fondu prevence část příjmů uvedených v § 12 odst. 1, a to tak, aby jejich celková výše za kalendářní rok nepřekročila částku odpovídající 0,40 % těchto příjmů.

(2) Finanční prostředky zaměstnanecké pojišťovny musí být uloženy v bance poskytující výhody jednotné licence podle práva Evropských společenství.

(3) Zaměstnanecká pojišťovna nesmí zřizovat a provozovat poskytovatele¹³⁾ a podnikat¹⁴⁾ s prostředky plynoucími z veřejného zdravotního pojištění.

§ 20

zrušen

ČÁST ČTVRTÁ

Informační systém zaměstnanecké pojišťovny

§ 21

(1) Zaměstnanecká pojišťovna spravuje, aktualizuje a rozvíjí informační systém zaměstnanecké pojišťovny.

(2) Používání údajů z informačního systému zaměstnanecké pojišťovny pro vlastní potřebu je jejím výhradním právem. Používat údaje z informačního systému zaměstnanecké pojišťovny pro jiné účely lze jen způsobem a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem.²⁰⁾

(3) Zaměstnanecká pojišťovna je povinna ze svého informačního systému podávat na základě písemné žádosti registrujícího poskytovatele ambulantní péče v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktické lékařství pro děti a dorost informace o hrazených službách, které byly poskytnuty jejím pojištěncům, kteří jsou u takového poskytovatele registrováni, jinými poskytovateli včetně předpisu léčivých přípravků a zdravotnických prostředků; tyto informace zaměstnanecká pojišťovna poskytuje bezplatně.

§ 22

nadpis vypuštěn

(1) Členové a náhradníci orgánů zaměstnanecké pojišťovny, její zaměstnanci a fyzické osoby zajišťující zpracování údajů z informačního systému na základě smlouvy jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděli při výkonu své funkce nebo zaměstnání anebo při zpracování údajů z informačního systému na základě smlouvy, popřípadě v souvislosti s nimi. Tato povinnost trvá i po skončení jejich funkce nebo pracovněprávního vztahu anebo smluvního vztahu k zaměstnanecké pojišťovně. Povinnosti mlčenlivosti mohou být tyto osoby zproštěny pouze písemně s uvedením rozsahu a účelu tím, v jehož zájmu mají tuto povinnost.

(2) Za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost se považuje i využití vědomostí získaných při kontrole plateb pojistného nebo v souvislosti s ní pro jednání přinášející prospěch osobě zavázané touto povinností nebo osobám jiným anebo jednání, které by způsobilo někomu újmu. Takovým jednáním není postup zaměstnanecké pojišťovny ve vztahu k soudům a orgánům činným v trestním řízení při uplatňování nároků zaměstnanecké pojišťovny vyplývajících ze zákona.

(3) Zaměstnanecká pojišťovna je povinna vytvořit podmínky pro zachování mlčenlivosti podle odstavce 1. To platí i při využívání a umožnění přístupu k údajům evidovaným pomocí výpočetní techniky.

(4) Za porušení povinnosti mlčenlivosti se nepovažuje poskytnutí informací Ministerstvu zdravotnictví nebo Ministerstvu financí pro zajištění plnění úkolů stanovených právními předpisy.

ČÁST PÁTÁ

Zajišťovací fond

§ 22a

(1) Tímto zákonem se zřizuje Zajišťovací fond (dále jen "Fond"), který je právnickou osobou. Fond se zapisuje do obchodního rejstříku. Fond není státním fondem ve smyslu zvláštního zákona.

(2) Fond slouží k úhradě hrazených služeb poskytnutých poskytovateli pojištěncům zaměstnanecké pojišťovny likvidované podle 6 odst. 6 písm. a) v případech, kdy nebyly ke dni skončení likvidace zaměstnanecké pojišťovny uspokojeny všechny splatné pohledávky poskytovatelů, a v případech, kdy zaměstnanecká pojišťovna má více věřitelů a není schopna po delší dobu plnit své splatné závazky, nebo je-li předlužena.

(3) Fond může investovat peněžní prostředky do státních cenných papírů, cenných papírů se státní zárukou nebo poukázek České národní banky.

(4) Fond je řízen pětičlennou správní radou. Členy správní rady jmenuje ministr zdravotnictví. Členové správní rady jsou jmenováni na období pěti let, a to i opakovaně. Za výkon funkce člena správní rady nenáleží odměna.

(5) Podrobnosti o činnosti Fondu upraví statut Fondu, který vydá Ministerstvo zdravotnictví.

§ 22b

(1) Fond poskytne úhradu poskytovateli na základě jeho žádosti, jsou-li splněny podmínky podle § 22a odst. 2. Fond má právo přezkoumat oprávněnost poskytnutí hrazených služeb, které má uhradit; ustanovení tohoto zákona a ostatních zákonů o povinné mlčenlivosti zaměstnanců zaměstnanecké pojišťovny se nepoužijí.

(2) Úhrada se poskytne takto:

a) pokud jde o pohledávky vzniklé z titulu poskytnutí hrazených služeb registrujícím poskytovatelem v oboru všeobecné praktické lékařství nebo praktické lékařství pro děti a dorost, ve výši 80 % dlužné částky, nejvýše však 200 Kč na jednoho pojištěnce,

b) pokud jde o pohledávky vzniklé z titulu poskytnutí hrazených služeb poskytovatelem v jiném oboru, než je uvedeno v písmenu a), ve výši 80 % dlužné částky, nejvýše však 900 Kč na jednoho pojištěnce,

c) pokud jde o pohledávky vzniklé z titulu poskytnutí lůžkové zdravotní péče, ve výši 80 % dlužné částky, nejvýše však 1200 Kč na jednoho pojištěnce,

d) pokud jde o pohledávky vzniklé z titulu výdeje léčiv na základě lékařského předpisu, ve výši 80 % dlužné částky, nejvýše však 700 Kč na jednoho pojištěnce.

(3) Právo poskytovatele na úhradu z Fondu se promlčí uplynutím pěti let ode dne stanoveného podle odstavce 1.

§ 22c

Fond se stává věřitelem zdravotní pojišťovny ve výši práv poskytovatelů na plnění z Fondu.

ČÁST ŠESTÁ **Ustanovení společná, přechodná a závěrečná**

§ 23

(1) Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky nebo zaměstnanecká pojišťovna je povinna v případě, že se u ní přihlásí k veřejnému zdravotnímu pojištění jako její pojištěnec fyzická osoba, které jsou poskytovány hrazené služby, oznámit do 8 dnů ode dne přijetí přihlášky, na jejímž základě dojde v termínu stanoveném zákonem o veřejném zdravotním pojištění ke změně zdravotní pojišťovny, tuto skutečnost zdravotní pojišťovně, u níž je tato fyzická osoba pojištěna v den podání přihlášky.

(2) Vznikne-li nesplněním povinnosti podle odstavce 1 škoda, je zdravotní pojišťovna, která ji způsobila, povinna ji nahradit. Způsob náhrady této škody se řídí obecně závaznými právními předpisy.

§ 23a

(1) Za porušení povinností uvedených v § 15 odst. 2 může Ministerstvo zdravotnictví uložit zaměstnanecké pojišťovně pokutu až do výše 500 000 Kč a za porušení povinností uvedených v § 5 odst. 4 až do výše 1 000 000 Kč. Za porušení povinností podle zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění¹⁵⁾ může Ministerstvo zdravotnictví uložit zaměstnanecké pojišťovně pokutu až do výše 500 000 Kč.

(2) Pokutu podle odstavce 1 lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy se Ministerstvo zdravotnictví dozvědělo o porušení povinností, nejpozději však do pěti let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Při stanovení výše pokuty se přihlédne k míře závažnosti porušení povinnosti.

(3) Pokuta podle odstavce 1 je příjmem zvláštního účtu veřejného zdravotního pojištění.¹⁶⁾

(4) Pokutu podle odstavce 1 nesmí zaměstnanecká pojišťovna hradit z prostředků základního fondu zdravotního pojištění nebo z prostředků rezervního fondu.

§ 24

(1) Základní a rezervní fond zdravotního pojištění zaměstnanecké pojišťovny se nevytváří přiděly ze státního rozpočtu České republiky.

(2) V roce 1992 musí žadatel pokrýt náklady na zřízení zaměstnanecké pojišťovny ze svého disponibilního zisku.

§ 25

V případě fúze sloučením Vojenské zdravotní pojišťovny s jinou zdravotní pojišťovnou, při které Vojenská zdravotní pojišťovna zanikne, přecházejí práva a povinnosti stanovené tímto zákonem Vojenské zdravotní pojišťovně, jakož i povinnosti stanovené Ministerstvu obrany a dalším osobám k Vojenské zdravotní pojišťovně, na nástupnickou zdravotní pojišťovnu.

§ 26

(1) Orgány zaměstnanecké pojišťovny se ustaví do šesti měsíců ode dne jejího zřízení.

(2) Pro podrobnou úpravu ustavení orgánů zaměstnanecké pojišťovny ve statutu, úpravu jejich postavení, činnosti a stanovení délky jejich funkčního období se použijí přiměřeně ustanovení zákona o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky.²⁾

§ 27

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1992, s výjimkou § 12 odst. 1 a § 17 odst. 1, ve věcech týkajících se placení pojistného a přírážek k pojistnému, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Vybraná ustanovení novel

Čl. IV zákona č. 438/2004 Sb.

Přechodné ustanovení

Finanční prostředky rezervního fondu podle § 18 zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění zákona č. 60/1995 Sb. a zákona č. 149/1996 Sb., které přesahují ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona výši rezervního fondu stanovenou tímto zákonem, převede zaměstnanecká pojišťovna do základního fondu do 15 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. VII zákona č. 117/2006 Sb.

Přechodné ustanovení

Pokud zdravotní pojišťovna zaplatila do Zajišťovacího fondu podle § 22a zákona č. 280/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, příspěvek za rok 2005 přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je Zajišťovací fond povinen tento příspěvek zdravotní pojišťovně vrátit do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. II zákona č. 351/2009 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Resortní, oborové, podnikové a další zdravotní pojišťovny zřízené nebo založené podle dosavadních právních předpisů jsou povinny splňovat podmínky stanovené v § 4 odst. 1 zákona č. 280/1992 Sb., ve znění tohoto zákona, nejpozději do 1 roku ode dne účinnosti tohoto zákona.

2. Resortní, oborová, podniková a další zdravotní pojišťovna, která nedosáhne do 1

roku od založení počtu nejméně 100 000 pojištěnců, je povinna dosáhnout tohoto počtu pojištěnců nejpozději do 2 let od nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Pro žádosti o povolení podané před účinností tohoto zákona, jakož i pro kauce složené v souvislosti s těmito žádostmi, se použijí dosavadní právní předpisy.

Čl. VIII zákona č. 298/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra České republiky a Vojenská zdravotní pojišťovna jsou povinny uvést své statuty do souladu se zákonem č. 280/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a předložit je ke schválení Ministerstvu zdravotnictví do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. K zajištění kvality a dostupnosti zdravotní péče, fungování systému zdravotnictví a jeho stability v rámci finančních možností systému veřejného zdravotního pojištění převedou k 1. lednu 2012 na zvláštní účet všeobecného zdravotního pojištění zřízený podle zákona č. 592/1992 Sb.

a) resortní, oborové, podnikové a další zdravotní pojišťovny ze základního fondu zdravotního pojištění částku ve výši jedné třetiny částky, kterou evidovala příslušná zdravotní pojišťovna na tomto účtu k 31. prosinci 2010,

b) Zajišťovací fond částku ve výši 95 % finančních prostředků, které tento fond evidoval k 31. prosinci 2010.

3. Finanční prostředky podle bodu 2 se stanou součástí prvního přerozdělování v roce 2012. Pokud příslušná zdravotní pojišťovna nesplní povinnost stanovenou v bodu 2 písm. a) nejdéle do 5. ledna 2012, bude Ministerstvo zdravotnictví postupovat na podnět dozorčího orgánu podle § 21 odst. 4 věty druhé zákona č. 592/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. VI zákona č. 369/2011 Sb.

Zůstatky fondů pro úhradu závodní preventivní péče a specifické zdravotní péče zdravotní pojišťovny převedou do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona jako mimořádný příděl základního fondu zdravotního pojištění.

1) § 12 odst. 1 písm. b) zákona ČNR č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění.

1b) § 16a a 16b zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 261/2007 Sb.

2) Zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky.

3) § 3 zákona ČNR č. 550/1991 Sb.

4) § 3 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobu jeho řešení (insolvenční zákon).

5) § 2 zákona ČNR č. 550/1991 Sb.

5b) § 11 odst. 3 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 225/1999 Sb.

9) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

11) Zákon ČNR č. 524/1992 Sb., o auditorech a Komoře auditorů České republiky.

12) § 14 odst. 5 a 6 zákona ČNR č. 524/1992 Sb.

13) Zákon ČNR č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

14) § 2 odst. 1 obchodního zákoníku.

15) § 23 odst. 4 zákona ČNR č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění zákona č. 59/1995 Sb.

16) § 20 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb.

16a) § 11 odst. 3 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění zákona č. 225/1999 Sb.

18) § 1 vyhlášky č. 301/1997 Sb., kterou se stanoví maximální výše nákladů na činnost a maximální výše výdajů na pořízení hmotného a nehmotného investičního majetku zdravotních pojišťoven.

20) Například zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

21) § 18 odst. 3 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

22) Zákon č. 306/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

23) Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

3

Vyhláška č. 418/2003 Sb., kterou se stanoví podrobnější vymezení okruhu a výše příjmů a výdajů fondů veřejného zdravotního pojištění zdravotních pojišťoven, podmínky jejich tvorby, užití, přípustnosti vzájemných převodů finančních prostředků a hospodaření s nimi, limit nákladů na činnost zdravotních pojišťoven krytých ze zdrojů základního fondu včetně postupu propočtu tohoto limitu

Obsah

§ 1-10 418/2003 Sb.

- § 1 Základní fond
- § 2 Rezervní fond
- § 3 Provozní fond
- § 4 Sociální fond
- § 5 Fond majetku
- § 6 Fond reprodukce majetku
- § 7 Limit nákladů na činnost zdravotní pojišťovny
- § 8 Přejícné ustanovení
- § 9 Zrušovací ustanovení § 10 Účinnost
Vybraná ustanovení novel

418/2003 Sb.

VYHLÁŠKA

ze dne 27. listopadu 2003,

kerou se stanoví podrobnější vymezení okruhu a výše příjmů a výdajů fondů veřejného zdravotního pojištění zdravotních pojišťoven, podmínky jejich tvorby, užití, přípustnosti vzájemných převodů finančních prostředků a hospodaření s nimi, limit nákladů na činnost zdravotních pojišťoven krytých ze zdrojů základního fondu včetně postupu propočtu tohoto limitu

Změna: 656/2004 Sb.

Změna: 656/2004 Sb. (část)

Změna: 519/2005 Sb.

Změna: 304/2007 Sb., 356/2007 Sb.

Změna: 127/2010 Sb.

Změna: 302/2012 Sb.

Ministerstvo financí po projednání s Ministerstvem zdravotnictví stanoví podle § 7 odst. 3 zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění zákona č. 127/1998 Sb., a podle § 16 odst. 6 zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění zákona č. 225/1999 Sb.:

§ 1

Základní fond

(1) Zdrojem základního fondu Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky a resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťoven (dále jen "zdravotní pojišťovna") jsou

a) pojistné na veřejné zdravotní pojištění¹⁾ (dále jen "pojistné") včetně záloh a jejich vyúčtování a pravděpodobná výše pojistného. O přeplatky pojistného včetně přeplateků pojistného při dosažení maximálního vyměřovacího základu zaměstnance²⁾, vypořádání maximálních vyměřovacích základů osoby samostatně výdělečně činné a při souběhu platby pojistného ze zaměstnání a samostatné výdělečné činnosti^{2a)} a nesprávně uskutečněné platby pojistného se upravují zdroje základního fondu,

b) peněžní prostředky plynoucí z měsíčního vyúčtování výsledků přerozdělení pojistného, včetně záloh a vyúčtování nákladné péče,³⁾

c) dohadné položky k pojistnému podle písmene a),

d) náhrady škod,⁴⁾

e) finanční dary pro zdravotní pojišťovnu, u kterých dárce blíže nespecifikoval účel daru,

f) pohledávky za uhrazené zdravotní služby poskytnuté v České republice cizím pojištěncům, kterými jsou fyzické osoby, za které byly zdravotní služby uhrazeny v souladu s vyhlášenými mezinárodními smlouvami o sociálním zabezpečení, s nimiž vyslovil souhlas Parlament a jimiž je Česká republika vázána, nebo podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{4a)},

g) ostatní pohledávky související s veřejným zdravotním pojištěním, které nepřísluší jinému fondu,⁵⁾

h) kladné kursové rozdíly související se základním fondem,

i) přiděly finančních prostředků z jiných fondů provedené v souladu s platnými zákony a touto vyhláškou,

j) zůstatky základního fondu zrušované zdravotní pojišťovny v případě sloučení nebo splynutí zdravotních pojišťoven,⁶⁾

k) snížené nebo zrušené opravné položky k pojistnému, penále, pokutám a přirážkám k pojistnému,

l) snížené nebo zrušené ostatní opravné položky neuvedené v písmenu k) vztahující se k základnímu fondu,

m) použité, snížené nebo zrušené rezervy na pravomocně neskončené soudní spory podle odstavce 4 písm. n),

n) použité, snížené nebo zrušené ostatní rezervy neuvedené v písmenu m) vztahující se k základnímu fondu,

o) ostatní dohadné položky aktivní vztahující se k základnímu fondu neuvedené v písmenu c).

(2) Kromě zdrojů uvedených v odstavci 1 tvoří u Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky⁷⁾ zdroje základního fondu též penále,⁸⁾ dohadné položky k penále, přirážky k pojistnému a pokuty⁹⁾ a finanční prostředky vytvářené využíváním základního fondu, zejména úroky. Z prostředků získaných z pokut a penále propočte tato pojišťovna převod do fondu prevence v maximální výši odpovídající 0,3 % finančních příjmů z pojistného po přerozdělování.¹⁰⁾

(3) U resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťoven (dále jen "zaměstnanecká pojišťovna") jsou prostředky podle odstavce 2 zdroji základního fondu pouze

v případě, že nebylo dosaženo vyrovnaného hospodaření základního fondu. Hodnocení této skutečnosti se provádí k rozvahovému dni daného účetního období. Při vyrovnaném hospodaření¹¹⁾ musí být dosažen kladný zůstatek bankovního účtu základního fondu, aniž by byl přidělen do rezervního fondu, hodnotu rezerv na základním fondu, úhradu všech splatných závazků základního fondu a přiděly do ostatních fondů podle této vyhlášky použít úvěr.

(4) Základní fond zdravotní pojišťovny se snižuje o

a) závazky vyplývající z poskytnutých zdravotních služeb hrazených z veřejného zdravotního pojištění včetně záloh¹²⁾ a jejich zúčtování s poskytovateli zdravotních služeb (dále jen „poskytovatel“), upravené o odpočet pohledávek z provedených revizí vyúčtování, z uplatnění regulačních mechanismů a z neoprávněně fakturovaných zdravotních služeb, upravené dále o odpočet pohledávek za jinými zdravotními pojišťovnami nebo jinými subjekty, na základě smluv o finančním vypořádání plateb za zdravotní služby poskytované pojištěncům veřejného zdravotního pojištění; dále se snižuje o závazky spojené s vrácením finančních prostředků pojištěncům při překročení limitu stanoveného pro regulační poplatky a doplatky na částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely^{12a)},

b) závazky vyplývající z poskytnutých zdravotních služeb pojištěncům v cizině¹³⁾, včetně dodatečných oprav vyúčtování,

c) závazky vyplývající z poskytnutých zdravotních služeb vyúčtovaných zdravotní pojišťovně poskytovateli za cizí pojištěnce, kterými jsou fyzické osoby, kterým byly zdravotní služby poskytnuty v souladu s vyhlášenými mezinárodními smlouvami o sociálním zabezpečení, s nimiž vyslovil souhlas Parlament a jimiž je Česká republika vázána, nebo podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{4a)},

d) závazky spojené s nákupem, opravami a pronájmem zdravotnických prostředků zapůjčovaných pojištěncům,

e) dohadné položky k závazkům podle písmene a),

f) úroky vyplývající z úvěrů přijatých za účelem posílení základního fondu,

g) bankovní poplatky za operace na bankovních účtech základního fondu, poplatky za poštovní služby a poplatky za použití veřejných datových sítí při úhradách zdravotních služeb, při informování pojištěnců o výsledcích a čerpání zdravotní péče, výběru pojistného, pokut, penále a přírážek k pojistnému,

h) náklady spojené s vedením osobního účtu pojištěnce, zajištěním dálkového přístupu k tomuto osobnímu účtu a poskytováním informací pojištěnci z osobního účtu v rozsahu stanoveném v § 43 odst. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění,

i) záporné kursové rozdíly související se základním fondem,

j) přiděl do provozního fondu do výše limitu nákladů na činnost zdravotní pojišťovny podle § 7,

k) přiděl do rezervního fondu,

- l) přiděl do fondu prevence uskutečněný při splnění podmínek odstavce 2 nebo 3,
- m) mimořádný přiděl do provozního fondu na pokrytí zvýšených výdajů¹⁴⁾ Vojenské zdravotní pojišťovny České republiky,
- n) rezervu na pravomocně neskončené soudní spory, které zdravotní pojišťovna vede jako žalovaná strana ve věcech úhrad zdravotních služeb a náhrady škod⁴⁾,
- o) tvorbu ostatních rezerv neuvedených v písmenu n) vztahujících se k základnímu fondu,
- p) tvorbu opravných položek k pojistnému, penále, pokutám a přírážkám k pojistnému,
- q) tvorbu ostatních opravných položek neuvedených v písmenu p) vztahujících se k základnímu fondu.

(5) Základní fond zdravotní pojišťovny se snižuje o odpisy¹⁵⁾ dlužného pojistného, odpisy nedobytných pohledávek za uhrazené zdravotní služby poskytnuté cizincům v tuzemsku a odpisy nedobytných pohledávek za poskytovateli. Základní fond se snižuje též o odpisy nedobytných penále, pokut a přírážek k pojistnému, pokud byly zdrojem základního fondu. Základní fond se snižuje též o odpisy ostatních nedobytných pohledávek, pokud byly zdrojem základního fondu. Pro posouzení nedobytnosti těchto ostatních pohledávek se použije přiměřeně ustanovení § 26c zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.

(6) Základní fond zdravotní pojišťovny se snižuje o částky penále, pokut a přírážek k pojistnému, které byly prominuty na základě rozhodnutí o odstranění tvrdosti podle zvláštního právního předpisu¹⁶⁾. Pokud u zaměstnanecké pojišťovny byly tyto částky zdrojem fondu prevence, uvedený fond se o tyto částky snižuje.

(7) Finanční prostředky základního fondu vede zdravotní pojišťovna na samostatném bankovním účtu, popřípadě na více samostatných bankovních účtech pro potřeby oddělení evidence příjmů, výdajů a stavu finančních prostředků, aby byla umožněna kontrola jejich správné výše. Zůstatek základního fondu i zůstatek finančních prostředků samostatného bankovního účtu dosažený ke konci účetního období se převádí do následujícího účetního období.

§ 2 Rezervní fond

(1) Zdrojem rezervního fondu zdravotní pojišťovny jsou

- a) kauce žadatele,¹⁷⁾
- b) přiděl z pojistného uskutečněný převodem ze základního fondu,¹⁸⁾
- c) výnos z držby a prodeje cenných papírů pořízených z prostředků rezervního fondu,¹⁸⁾
- d) kladné rozdíly z ocenění cenných papírů pořízených z prostředků rezervního fondu reálnou hodnotou,¹⁹⁾

e) úroky z bankovního účtu rezervního fondu,

f) dar určený dárcem do rezervního fondu,

g) zůstatky rezervního fondu zrušované zdravotní pojišťovny v případě sloučení nebo splynutí zdravotních pojišťoven.

(2) Rezervní fond zdravotní pojišťovny se snižuje o

a) příděl do základního fondu v případech stanovených zákonem,¹⁸⁾

b) poplatky za vedení bankovního účtu a poplatky za poštovní služby vztahující se k rezervnímu fondu,

c) ztráty z prodeje cenných papírů pořízených z prostředků rezervního fondu,

d) záporné rozdíly z ocenění cenných papírů rezervního fondu na reálnou hodnotu,¹⁹⁾

e) závazky k úhradě zdravotních služeb z rozhodnutí likvidátora zdravotní pojišťovny.²⁰⁾

(3) Finanční prostředky rezervního fondu zdravotní pojišťovny jsou uloženy na samostatném bankovním účtu. Kromě použití limitované výše 30 % finančních prostředků¹⁸⁾ lze finanční prostředky rezervního fondu ukládat pouze na krátkodobé termínované vklady, pokud tím zdravotní pojišťovna neporuší povinnost převodu do základního fondu.¹⁸⁾

(4) Pokud nenastala povinnost použití rezervního fondu, je zdravotní pojišťovna nejpozději k rozvahovému dni povinna zajistit, aby rezervní fond byl naplněn do zákonem stanovené výše.¹⁸⁾ Takto stanovený objem výše rezervního fondu vyjádřený v korunách českých, po odpočtu hodnoty prostředků vložených do cenných papírů, musí být na samostatném bankovním účtu rezervního fondu zajištěn nejpozději do 31. března následujícího účetního období.

(5) Převod finančních prostředků z bankovního účtu základního fondu na bankovní účet rezervního fondu se provede vždy až po přidělu do provozního fondu, uhrazení všech splatných závazků vůči poskytovatelům, splátkách úvěrů, půjček, návratných finančních výpomocí. Pokud po provedení těchto převodů nejsou k dispozici finanční prostředky nutné k doplnění rezervního fondu na výši stanovenou zákonem, převede zaměstnanecká pojišťovna do základního fondu přednostně zdroje uvedené v § 1 odst. 3.¹¹⁾ Na vytvoření zákonného přídělu do rezervního fondu je povinna zdravotní pojišťovna dále použít též zůstatek provozního fondu podle § 3 odst. 4 písm. c).

(6) Při sloučení s jinou zdravotní pojišťovnou je základem pro propočet přídělu do rezervního fondu výše výdajů základního fondu zdravotní pojišťovny pokračující v činnosti, která se zvýší o podíl výdajů základního fondu rušené zdravotní pojišťovny v přepočtu na absolutní počet pojištěnců, kteří ke dni sloučení byli jejími pojištěnci. Úprava propočtu se promítne do všech období, která jsou součástí propočtu limitu. Při splynutí zdravotních pojišťoven se výdaje základních fondů obou zdravotních pojišťoven za období zahrnutá do propočtu přepočtou na výši odpovídající počtu pojištěnců daných zdravotních pojišťoven ke dni splynutí.

§ 3 Provozní fond

(1) Provozní fond zdravotní pojišťovny se používá k úhradě nákladů na její činnost.

(2) Zdrojem provozního fondu zdravotní pojišťovny jsou

- a) přiděl ze základního fondu maximálně do výše ročního limitu stanoveného v § 7 odst. 1 a 2,
- b) dar určený dárce do provozního fondu,
- c) přiděl z fondu reprodukce majetku po schválení správní radou zdravotní pojišťovny,
- d) úrok z bankovního účtu provozního fondu,
- e) kladné kursové rozdíly související s provozním fondem,
- f) kladné rozdíly z ocenění cenných papírů pořízených z prostředků provozního fondu reálnou hodnotou,
- g) zůstatek provozních fondů při sloučení nebo splnutí zdravotních pojišťoven,
- h) výnos z prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku,
- i) smluvní pokuty na základě smlouvy poskytovatelů se zdravotní pojišťovnou,²²⁾
- j) ostatní výnosy souvisejí s tvorbou provozního fondu,
- k) použité, snížené nebo zrušené ostatní rezervy vztahující se k provoznímu fondu,
- l) snížené nebo zrušené ostatní opravné položky vztahující se k provoznímu fondu,
- m) ostatní dohadné položky aktivní vztahující se k provoznímu fondu.

(3) Kromě zdrojů uvedených v odstavci 2 jsou u Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky zdrojem provozního fondu také pohledávky za zaměstnaneckými pojišťovnami a poskytovateli v systému veřejného zdravotního pojištění (dále jen "ostatní účastníci") za vynaložené prostředky spojené s tvorbou a distribucí metodik, tiskopisů a číselníků vydávaných pro zajištění jednotných postupů zúčtování zdravotních služeb, léčiv, zdravotnických prostředků a dalších potřeb,¹²⁾ dále pohledávky za zaměstnaneckými pojišťovnami ve výši podílu nákladů na vedení registru všech pojištěnců všeobecného zdravotního pojištění podle zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.

(4) Provozní fond zdravotní pojišťovny se snižuje o

- a) závazky zdravotní pojišťovny vyplývající ze zajištění její provozní činnosti, včetně podílu úhrady účetních odpisů a zůstatkové ceny vyřazeného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku souvisejících s prováděním veřejného zdravotního pojištění a úhrady podílu nákladů souvisejících s registrem všech pojištěnců všeobecného zdravotního pojištění podle zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění a s provozem Centra mezistátních úhrad, včetně

úhrad poskytnutých formou záloh s následným vyúčtováním; součástí nákladů na provozní činnost jsou též prostředky vynaložené zdravotní pojišťovnou na financování analýz a realizace projektových záměrů hrazených z fondů Evropské unie v oblasti podpory veřejného zdraví; součástí nákladů na provozní činnost jsou též náklady na ostatní druhy komunikace zdravotní pojišťovny s pojištěnci, které nejsou součástí § 1 odst. 4,

b) přiděly do sociálního fondu maximálně do výše celkového přídělu uvedeného v § 4 odst. 2 písm. a),

c) přiděl do rezervního fondu podle § 2 odst. 5,

d) přiděl do fondu reprodukce majetku provedený na základě rozhodnutí správní rady zdravotní pojišťovny,

e) přiděl do základního fondu provedený na základě rozhodnutí správní rady zdravotní pojišťovny,

f) záporné kursové rozdíly související s provozním fondem,

g) záporné rozdíly z ocenění cenných papírů pořízených z prostředků provozního fondu na reálnou hodnotu,

h) úroky z úvěrů přijatých zdravotní pojišťovnou na krytí provozního fondu finančními prostředky,

i) pokuty a penále vyplývající pro zdravotní pojišťovnu z nedodržení postupů stanovených zákonem;²³⁾ dále pokuty, penále či jiné sankce za porušení smluvních vztahů uzavřených zdravotní pojišťovnou;²⁴⁾

j) závazky k úhradě zdravotních služeb z rozhodnutí likvidátora zdravotní pojišťovny,

k) přiděl do fondu reprodukce majetku ve výši kladného rozdílu mezi prodejní a zůstatkovou cenou prodaného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku sníženého o náklady související s prodejem,

l) tvorbu ostatních rezerv vztahujících se k provoznímu fondu,

m) tvorbu ostatních opravných položek vztahujících se k provoznímu fondu,

n) ostatní dohadné položky pasivní vztahující se k provoznímu fondu.

(5) U Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky se z prostředků provozního fondu hradí též úhrady prostředků vynaložené na tvorbu a distribuci metodik, tiskopisů a číselníků vydávaných pro zajištění jednotných postupů zúčtování zdravotních služeb, léčiv, zdravotnických prostředků a dalších potřeb zajišťovaných pro ostatní účastníky, dále úhrady prostředků vynaložené na vedení registru všech pojištěnců všeobecného zdravotního pojištění podle zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.

(6) Zůstatky provozního fondu zdravotní pojišťovny a rovněž finanční zůstatky vedené na samostatném bankovním účtu se převádí do následujícího účetního období.

(7) Finanční prostředky provozního fondu zdravotní pojišťovny je možno využívat k pořízení krátkodobého finančního majetku.

(8) Finanční prostředky provozního fondu zdravotní pojišťovny není možno použít k poskytování finančních příspěvků konkrétním pojištěncům na úhradu nebo částečnou úhradu léčivých přípravků, ani k úhradě akcí preventivního charakteru pro skupiny pojištěnců pořádaných za účelem propagace zdravotní pojišťovny.

(9) Z bankovního účtu provozního fondu zdravotní pojišťovny se podle § 7 odst. 3 převádějí finanční prostředky na bankovní účet fondu reprodukce majetku ve výši zúčtovaných odpisů veškerého dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, včetně finanční hodnoty zůstatkové ceny vyřazeného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku a kladného rozdílu mezi prodejní a zůstatkovou cenou prodaného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku sníženého o náklady související s prodejem.

(10) Příděl ze základního fondu do provozního fondu je možno provádět průběžně podle očekávané výše příjmů a počtu pojištěnců podle § 7 odst. 1 a 2 v daném čtvrtletí. Výše těchto přidělů až do výše limitu nákladů na činnost zdravotní pojišťovny se upřesňuje na základě skutečně dosažených příjmů a počtu pojištěnců k 31. březnu, 30. červnu a 30. září běžného roku postupem podle § 7. Nejpozději k rozvahovému dni se do provozního fondu zúčtuje příděl maximálně ve výši limitu nákladů na činnost zdravotní pojišťovny, propočteného podle § 7 odst. 1 a 2.

(11) Pokud zdravotní pojišťovna provozuje v souladu se zvláštním právním předpisem²⁵⁾ a schváleným statutem činnost, která podléhá dani z příjmů právnických osob (dále jen "zdaňovaná činnost"), zajišťuje oddělené sledování a účtování veškerých nákladů na tuto činnost a výnosů z této činnosti. Jestliže v průběhu běžného roku hradí z finančních prostředků provozního fondu podíl nákladů souvisejících se zdaňovanou činností, převádí na bankovní účet provozního fondu čtvrtletní zálohy z finančních prostředků zdaňované činnosti, které se zúčtují nejpozději k rozvahovému dni. Současně se zúčtováním záloh ze zdaněné činnosti je provozní fond snížen též o podíl nákladů souvisejících s touto činností, včetně podílu odpisů vytvořených z poměrné části hmotného a nehmotného majetku využívaného ve zdaňované činnosti. Při poskytování záloh, odděleném sledování podílu provozních nákladů a podílu odpisů podle věty druhé a třetí postupuje obdobně též Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky v souvislosti s vytvářením a správou fondu preventivní péče a fondu zprostředkování úhrady zdravotních služeb.²⁶⁾

§ 4 Sociální fond

(1) Sociální fond zdravotní pojišťovny se používá k zabezpečení kulturních, sociálních a dalších potřeb ve prospěch zaměstnanců zdravotní pojišťovny, případně dalších osob v souladu s vnitřním předpisem zdravotní pojišťovny.

(2) Zdrojem sociálního fondu zdravotní pojišťovny jsou

a) základní příděl ve výši maximálně 2 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na mzdy a náhrady mzdy, které byly zúčtovány s provozním fondem, tvořený převodem finančních prostředků z provozního fondu,

- b) další příděl ze zisku po zdanění vytvořený ve zdaňované činnosti,
- c) splátky půjček zaměstnancům,
- d) ostatní příjmy (například náhrady škod od pojišťovny²⁷⁾), které souvisejí s výdaji ze sociálního fondu,
- e) úroky z bankovního účtu sociálního fondu,
- f) kladné kursové rozdíly související se sociálním fondem,
- g) dary určené dárce do sociálního fondu zdravotní pojišťovny,
- h) zůstatky sociálních fondů sloučených a splynutých zdravotních pojišťoven,
- i) pohledávky fondů, jejichž zůstatky byly převedeny k 1. lednu 1999 do sociálního fondu zdravotní pojišťovny,
- j) použité, snížené nebo zrušené ostatní rezervy vztahující se k sociálnímu fondu,
- k) snížené nebo zrušené ostatní opravné položky vztahující se k sociálnímu fondu,
- l) dohadné položky aktivní vztahující se k sociálnímu fondu.

(3) Sociální fond zdravotní pojišťovny se snižuje v souladu s ročním rozpočtem a zásadami jeho používání, které jsou součástí schváleného zdravotně pojistného plánu zdravotní pojišťovny. Sociální fond zdravotní pojišťovny se dále snižuje o bankovní poplatky, poštovní poplatky a záporné kursové rozdíly související s jeho činností.

(4) Při používání sociálního fondu zdravotní pojišťovny se postupuje takto:

- a) finanční prostředky sociálního fondu se vedou na samostatném bankovním účtu,
- b) výdaje ze sociálního fondu lze uskutečňovat jen do výše finančních prostředků vedených na bankovním účtu tohoto fondu, prostředky sociálního fondu nelze převádět do jiných fondů zdravotní pojišťovny, s výjimkou postupu při likvidaci zdravotní pojišťovny,
- c) při sloučení s jinou zdravotní pojišťovnou se zůstatek sociálního fondu rušené zdravotní pojišťovny převede na účet sociálního fondu zdravotní pojišťovny, se kterou se sloučila; do tohoto fondu se v následujícím období převádějí splátky půjček poskytnutých ze zrušeného sociálního fondu; takto se postupuje i při dalších příjmech nebo výdajích, které měly souvislost se sociálním fondem zrušené zdravotní pojišťovny,
- d) při splynutí zdravotních pojišťoven se převedou zůstatky účtů rušených zdravotních pojišťoven na bankovní účet sociálního fondu nově vzniklé zdravotní pojišťovny. Do tohoto sociálního fondu se v následujícím období převádějí též splátky půjček poskytnutých ze sociálních fondů zrušených zdravotních pojišťoven; takto se postupuje též při dalších příjmech nebo výdajích, které měly souvislost se sociálními fondy zrušených zdravotních pojišťoven,

- e) při zahájení likvidace zdravotní pojišťovny se postupuje podle § 7 odst. 4,
- f) vytvoří se ostatní rezervy vztahující se k sociálnímu fondu,
- g) vytvoří se ostatní opravné položky vztahující se k sociálnímu fondu,
- h) vytvoří se dohadné položky pasivní vztahující se k sociálnímu fondu.

(5) Zůstatek sociálního fondu i zůstatek finančních prostředků samostatného bankovního účtu sociálního fondu dosažené ke konci účetního období se převádí do následujícího účetního období.

§ 5 Fond majetku

(1) Fond majetku zdravotní pojišťovny se používá ke sledování zůstatkové hodnoty dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku zdravotní pojišťovny.

(2) Zdrojem fondu majetku zdravotní pojišťovny jsou

- a) dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek¹⁹⁾ pořízený z prostředků fondu reprodukce majetku,
- b) bezúplatně převzatý dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek,
- c) nově zjištěný a v účetnictví dosud nezachycený dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek,
- d) nově zařazený dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek podle rozhodnutí účetní jednotky,¹⁹⁾
- e) použité, snížené nebo zrušené ostatní opravné položky vztahující se k fondu majetku.

(3) Fond majetku zdravotní pojišťovny se snižuje o

- a) výši zůstatkové ceny dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku při jeho vyřazení z používání v důsledku opotřebení, ztráty, znehodnocení, v důsledku jeho prodeje, bezúplatného předání, zvýšení hranice pro zařazení do kategorie dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku,¹⁹⁾
- b) bezúplatně předaný dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek,
- c) odepsaný náklad na trvale zastavené investice,
- d) hodnotu účetních odpisů,
- e) tvorbu ostatních opravných položek vztahujících se k fondu majetku.

§ 6

Fond reprodukce majetku

(1) Fond reprodukce majetku zdravotní pojišťovny se používá k soustředování prostředků na pořízování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku zdravotní pojišťovny.

(2) Zdrojem fondu reprodukce majetku zdravotní pojišťovny jsou

- a) odpisy veškerého dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku včetně zůstatkové ceny vyřazeného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku podle § 3 odst. 4 písm. a) a § 7 odst. 3,
- b) další příděly z provozního fondu na základě schválení správní radou zdravotní pojišťovny,
- c) příděly z provozního fondu podle § 3 odst. 4 písm. k),
- d) dar určený dárce do fondu reprodukce majetku,
- e) příděl odsouhlasený správní radou ze zisku po zdanění vytvořeného ve zdaňované činnosti, určený na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, který je využíván též na zdaňovanou činnost. Alikvotní část přídělu¹⁹⁾ se propočte v poměru předpokládaného využití z pořizovací ceny daného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Obdobně postupuje Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky při propočtu alikvotní části přídělu z prostředků kapitoly Ministerstva obrany na úhradu podílu hodnoty dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku využívaného při správě fondu preventivní péče a fondu zprostředkování úhrady zdravotních služeb,
- f) úroky z bankovního účtu fondu reprodukce majetku,
- g) zůstatek fondu reprodukce majetku sloučené nebo splynuté zdravotní pojišťovny,
- h) účelová dotace ze státního rozpočtu vyplývající z uzavřené smlouvy,²⁸⁾
- i) kladné kursové rozdíly související s fondem reprodukce majetku.

(3) Fond reprodukce majetku zdravotní pojišťovny se snižuje o

- a) pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku včetně poskytnutých záloh,
- b) splátky úroků z úvěrů použitých na nákup dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve vazbě na schválený zdravotně pojistný plán,
- c) příděl do provozního fondu, a to se souhlasem správní rady zdravotní pojišťovny,
- d) poplatky za vedení bankovního účtu a poplatky za poštovní služby vztahující se k fondu reprodukce majetku,
- e) záporné kursové rozdíly související s fondem reprodukce majetku,

f) závazky k úhradě zdravotních služeb z rozhodnutí likvidátora zdravotní pojišťovny.

(4) Finanční prostředky fondu reprodukce majetku vede zdravotní pojišťovna na samostatném bankovním účtu. Zůstatek fondu reprodukce majetku a finanční prostředky na bankovním účtu se převádějí do následujícího účetního období.

§ 7

Limit nákladů na činnost zdravotní pojišťovny

(1) Roční limit nákladů na činnost zdravotní pojišťovny krytý ze zdrojů základního fondu se stanoví z prostředků získaných z pojistného na veřejné zdravotní pojištění po přerozdělení, z výnosu penále, pokut, přírážek k pojistnému a náhrad škod.

(2) Výše limitu finančních prostředků tvořící součet přidělů do provozního fondu, do sociálního fondu a do fondu reprodukce investičního majetku se propočte podle tohoto vzorce:

$$L = (PC : 100) \times \text{koef.},$$

kde:

L . . . představuje limit nákladů na činnost zdravotní pojišťovny

propočtený z prostředků veřejného zdravotního pojištění v Kč,

PC . . . představují příjmy v Kč za kalendářní rok z veřejného zdravotního pojištění po přerozdělení, z výnosu penále, pokut, přírážek

k pojistnému a náhrad škod,

koef. . . představuje koeficient v procentech, zaokrouhlený na dvě desetinná místa a vypočtený podle vzorce

$$\text{koef.} = -0,3/P \times p + 3,41 + 0,3/P \times 100,$$

kde:

P . . . představuje hodnotu 10 410 vyjadřující jednu tisícinu průměrného počtu pojištěnců systému veřejného zdravotního pojištění zahrnutou do propočtu limitu,

p . . . představuje jednu tisícinu průměrného počtu pojištěnců zdravotní pojišťovny, propočteného z měsíčních údajů pro přerozdělování za hodnocené období včetně opravných hlášení, zaokrouhlenou směrem nahoru na celé číslo.

(3) Rozdělení finančních prostředků limitu nákladů na činnost zdravotní pojišťovny se provede následujícím způsobem:

a) celkový přiděl do výše propočteného limitu nákladů na činnost zdravotní pojišťovny se převede ze základního fondu do provozního fondu,

b) z provozního fondu se převede do sociálního fondu přiděl ve výši propočtené podle § 4 odst. 2 písm. a), současně se z provozního fondu převede přiděl ve výši hodnoty účetních odpisů veškerého dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku včetně zůstatkové ceny vyřazeného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku za dané účetní období do fondu reprodukce majetku podle § 6 odst. 2 písm. a),

c) zůstatek celkového limitu podle písmene a) a po provedení přidělů podle písmene b) tvoří přiděl do provozního fondu.

(4) U zdravotní pojišťovny v likvidaci, případně v konkursu, se ke dni zahájení likvidace, případně prohlášení konkursu, přeruší propočet limitu nákladů na činnost zdravotní pojišťovny podle odstavců 1 až 3 a podle § 3 odst. 10. Do doby zániku zdravotní pojišťovny se neprovádí přiděl do sociálního fondu, fondu reprodukce majetku a rezervního fondu. Ze základního fondu do provozního fondu se převádí přiděl pouze ve výši nutné na zajištění chodu likvidované zdravotní pojišťovny podle rozhodnutí likvidátora nebo správce konkursní podstaty, pokud je konkurs na zdravotní pojišťovnu prohlášen. Výše a účel výdajů provozního fondu se kontroluje v rámci kontroly hospodaření zdravotní pojišťovny v likvidaci.²⁹⁾

(5) Roční limit nákladů na činnost Vojenské zdravotní pojišťovny České republiky, stanovený podle odstavce 2, nezahrnuje přiděl na výdaje hrazené z prostředků přidělu ze základního fondu do provozního fondu podle § 1 odst. 4 písm. m). V rámci hodnocení výroční zprávy Vojenské zdravotní pojišťovny České republiky se tyto výdaje vyčíslí zvlášť a jejich oprávněnou výši navrhne Ministerstvo zdravotnictví v součinnosti s Ministerstvem financí ke schválení vládě.³⁰⁾

§ 8

Přechodné ustanovení

V případech souvisejících s účetním obdobím roku 2003 se postupuje podle dosavadních právních předpisů.

§ 9

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Vyhláška č. 227/1998 Sb., kterou se stanoví podrobnější vymezení okruhu a výše příjmů a výdajů fondů veřejného zdravotního pojištění zdravotních pojišťoven, podmínky jejich tvorby, užití, přípustnosti vzájemných převodů finančních prostředků a hospodaření s nimi, limit nákladů na činnost zdravotních pojišťoven krytých ze zdrojů základního fondu včetně postupu propočtu tohoto limitu.
2. Vyhláška č. 235/1999 Sb., kterou se mění vyhláška č. 227/1998 Sb., kterou se stanoví podrobnější vymezení okruhu a výše příjmů a výdajů fondů veřejného zdravotního pojištění zdravotních pojišťoven, podmínky jejich tvorby, užití, přípustnosti vzájemných převodů finančních prostředků a hospodaření s nimi, limit nákladů na činnost zdravotních pojišťoven krytých ze zdrojů základního fondu včetně postupu propočtu tohoto limitu.
3. Vyhláška č. 42/2000 Sb., kterou se mění vyhláška č. 227/1998 Sb., kterou se stanoví podrobnější vymezení okruhu a výše příjmů a výdajů fondů veřejného zdravotního pojištění zdravotních pojišťoven, podmínky jejich tvorby, užití, přípustnosti vzájemných převodů finančních prostředků a hospodaření s nimi, limit nákladů na činnost zdravotních pojišťoven krytých ze zdrojů základního fondu včetně postupu propočtu tohoto limitu, ve znění vyhlášky č. 235/1999 Sb.

§ 10
Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2004.

Ministr:
Mgr. Sobotka v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II vyhlášky č. 519/2005 Sb.
Přechodné ustanovení

Propočet podle § 7 odst. 2 vyhlášky č. 418/2003 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti této vyhlášky, se použije poprvé pro případy spadající do účetního období roku 2006.

Čl.II vyhlášky č. 356/2007 Sb.
Přechodné ustanovení

Ustanovení čl. I bodů 2, 3, 6 a 8 zdravotní pojišťovny použijí již při sestavování účetní závěrky za účetní období započaté v roce 2007.

Čl. II vyhlášky č. 302/2012 Sb.
Přechodná ustanovení

1. Ustanovení § 1 odst. 4 písm. h) a § 3 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 418/2003 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti této vyhlášky, použijí zdravotní pojišťovny již na účetní případy spadající do účetního období roku 2012.

2. Pro účetní případy spadající do účetního období roku 2012 se použije propočet limitu nákladů na činnost zdravotní pojišťovny podle § 7 odst. 2 vyhlášky č. 418/2003 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti této vyhlášky.

3. Propočet limitu nákladů na činnost zdravotní pojišťovny podle § 7 odst. 2 vyhlášky č. 418/2003 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti této vyhlášky, se použije poprvé pro účetní případy spadající do účetního období roku 2013.

1) Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 15/1993 Sb., zákona č. 161/1993 Sb., zákona č. 324/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb., zákona č. 48/1997 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 138/2001 Sb., zákona č. 49/2002 Sb., zákona č. 176/2002 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb.

2) § 14 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění zákona č. 161/1993 Sb., zákona č. 324/1993 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č. 117/2006 Sb. a zákona č. 261/2007 Sb.

2a) § 3a zákona č. 592/1992 Sb., ve znění zákona č. 261/2007 Sb.

3) § 21 odst. 5 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění zákona č. 324/1993 Sb., zákona č. 59/1995 Sb. a zákona č. 149/1996 Sb.

4) § 55 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 258/2000 Sb.

4a) Například Nařízení Rady EHS 1408/71 o aplikaci soustav sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, samostatně výdělečně činné a členy jejich rodin pohybující se v rámci Společenství, Nařízení Rady EHS 574/72 stanovující postup provádění Nařízení Rady EHS 1408/71 o aplikaci soustav sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, samostatně výdělečně činné a členy jejich rodin pohybující se v rámci Společenství.

5) Například § 20 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

6) § 6 zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění zákona č. 60/1995 Sb. a zákona č. 149/1996 Sb.

7) Zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění zákona č. 592/1992 Sb., zákona č. 10/1992 Sb., zákona č. 60/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb., zákona č. 48/1997 Sb., zákona č. 305/1997 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 69/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb. a zákona č. 49/2002 Sb.

8) § 18 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění zákona č. 161/1993 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č. 48/1997 Sb., zákona č. 127/1998 Sb. a zákona č. 176/2002 Sb.

9) § 44 a 45 zákona č. 48/1997 Sb.

§ 26 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění zákona č. 138/2001 Sb.

10) § 6 odst. 7 zákona č. 551/1991 Sb., ve znění zákona č. 69/2000 Sb.

§ 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 551/1991 Sb., ve znění zákona č. 60/1995 Sb. a zákona č. 48/1997 Sb.

11) § 19 odst. 1 zákona č. 280/1992 Sb., ve znění zákona č. 127/1998 Sb.

12) § 17 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění zákona č. 2/1998 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 167/2000 Sb. a zákona č. 459/2000 Sb.

§ 40 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění zákona č. 459/2000 Sb.

12a) § 16b zákona č. 48/1997 Sb., ve znění zákona č. 261/2007 Sb.

13) § 14 a 55a zákona č. 48/1997 Sb.

14) Například zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- 15) § 26c zákona č. 592/1992 Sb., ve znění zákona č. 127/1998 Sb. a zákona č. 138/2001 Sb.
- 16) § 53a zákona č. 48/1997 Sb., ve znění zákona č. 176/2002 Sb.
- 17) § 4a zákona č. 280/1992 Sb., ve znění zákona č. 60/1995 Sb. a zákona č. 149/1996 Sb.
- 18) § 7 zákona č. 551/1991 Sb., ve znění zákona č. 60/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb., zákona č. 48/1997 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 69/2000 Sb. a zákona č. 438/2004 Sb. § 18 zákona č. 280/1992 Sb., ve znění zákona č. 60/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb. a zákona č. 438/2004 Sb.
- 19) Vyhláška č. 503/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro zdravotní pojišťovny.
- 20) § 6a odst. 3 zákona č. 280/1992 Sb., ve znění zákona č. 149/1996 Sb. a zákona č. 127/1998 Sb.
- 22) § 17 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění zákona č. 2/1998 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 167/2000 Sb. a zákona č. 459/2000 Sb.
- 23) Například § 18 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění zákona č. 161/1993 Sb. a zákona č. 59/1995 Sb., § 20 odst. 3 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění zákona č. 59/1995 Sb., § 23a zákona č. 280/1992 Sb., ve znění zákona č. 60/1995 Sb. a zákona č. 149/1996 Sb., a § 24b zákona č. 551/1991 Sb., ve znění zákona č. 60/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb. a zákona č. 49/2002 Sb.
- 24) Například § 17 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění zákona č. 2/1998 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 167/2000 Sb. a zákona č. 459/2000 Sb.
- 25) Například § 54 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění zákona č. 176/2002 Sb.
- 26) Vyhláška č. 41/2000 Sb., kterou se stanoví podrobné podmínky tvorby a užití finančních prostředků fondů Vojenské zdravotní pojišťovny České republiky na úhradu zdravotní péče hrazené nad rámec veřejného zdravotního pojištění z prostředků státního rozpočtu kapitoly Ministerstva obrany.
- 27) Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění zákona č. 159/2000 Sb., zákona č. 316/2001 Sb., zákona č. 12/2002 Sb. a zákona č. 126/2002 Sb.
- 28) Například zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů.
- 29) § 7 odst. 1 zákona č. 280/1992 Sb., ve znění zákona č. 60/1995 Sb. a zákona č. 149/1996 Sb.
- 30) § 15 odst. 2 zákona č. 280/1992 Sb., ve znění zákona č. 60/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb. a zákona č. 49/2002 Sb.

592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění

Obsah

§ 1-Příl 592/1992 Sb.

§ 1-28b	Oddíl I
§ 1	Základní ustanovení
§ 2-17	ČÁST PRVNÍ Pojistné
§ 2	Poplatníci pojistného
§ 2a	Povinnost platit pojistné
§ 2b-2e	Oznamovací povinnost plátců pojistného
§ 2e	Oznamovací povinnost zdravotních pojišťoven
§ 2f-2i	Oznamovací povinnost dalších osob
§ 2h	Povinnosti správce pojistného
§ 2i	Sazba pojistného
§ 3-4	Základ pojistného
§ 3	nadpis vypuštěn
§ 4	Pojistné období
§ 5-6	Odvod pojistného za zaměstnance
§ 6	Úhrada pojistného na společný osobní daňový účet
§ 7	Odvod pojistného za osoby samostatně výdělečně činné
§ 9	zrušen
§ 10-11	Odvod pojistného za osoby bez započitatelných příjmů
§ 12	Odvod pojistného u státních pojištěnců
§ 13	Odvod pojistného při souběhu příjmů
§ 14	zrušen
§ 15	zrušen
§ 16	zrušen
§ 17	zrušen
§ 18-19	ČÁST DRUHÁ Penále
§ 20-21a	ČÁST TŘETÍ Přerozdělování pojistného
§ 22-28b	ČÁST ČTVRTÁ Ustanovení společná, přechodná a závěrečná
§ 22	zrušen
§ 23	zrušen
§ 24-25	Povinnosti plátců pojistného
§ 25a	zrušen
§ 26	zrušen
§ 26a	zrušen
§ 26b	Počítání času
§ 26c	zrušen
§ 26d	zrušen
§ 26e	zrušen
§ 27	zrušen
§ 28	zrušen
§ 29	Oddíl II
§ 30-32	Oddíl III

§ 32 Účinnost
Příl Věkové skupiny pojištěnců pro přerozdělení pojistného
Vybraná ustanovení novel

592/1992 Sb.
ZÁKON
České národní rady
ze dne 20. listopadu 1992

o pojistném na veřejné zdravotní pojištění

Změna: 10/1993 Sb., 15/1993 Sb.
Změna: 161/1993 Sb.
Změna: 324/1993 Sb.
Změna: 42/1994 Sb.
Změna: 241/1994 Sb.
Změna: 59/1995 Sb.
Změna: 149/1996 Sb.
Změna: 48/1997 Sb.
Změna: 127/1998 Sb.
Změna: 29/2000 Sb., 118/2000 Sb.
Změna: 258/2000 Sb., 492/2000 Sb.
Změna: 138/2001 Sb.
Změna: 49/2002 Sb.
Změna: 176/2002 Sb.
Změna: 424/2003 Sb., 437/2003 Sb., 455/2003 Sb.
Změna: 53/2004 Sb.
Změna: 438/2004 Sb.
Změna: 438/2004 Sb. (část)
Změna: 123/2005 Sb.
Změna: 381/2005 Sb., 413/2005 Sb., 545/2005 Sb.
Změna: 62/2006 Sb.
Změna: 117/2006 Sb.
Změna: 214/2006 Sb.
Změna: 189/2006 Sb. (část), 264/2006 Sb.
Změna: 261/2007 Sb., 296/2007 Sb.
Změna: 189/2006 Sb.
Změna: 306/2008 Sb., 285/2009 Sb., 362/2009 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 281/2009 Sb.
Změna: 73/2011 Sb.
Změna: 138/2011 Sb.
Změna: 298/2011 Sb.
Změna: 329/2011 Sb., 369/2011 Sb.
Změna: 401/2012 Sb., 500/2012 Sb.
Změna: 11/2013 Sb.
Změna: 342/2013 Sb.
Změna: 458/2011 Sb., 344/2013 Sb.
Změna: 309/2002 Sb., 458/2011 Sb., 401/2012 Sb. (část), 500/2012 Sb. (část)

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Oddíl I

§ 1

Základní ustanovení

(1) Tento zákon upravuje pojistné na veřejné zdravotní pojištění (dále jen „pojistné“) a zřízení zvláštního účtu přerozdělování veřejného zdravotního pojištění (dále jen „zvláštní účet“).

(2) Při správě pojistného se postupuje podle daňového řádu.

(3) Správcem pojistného je příslušný orgán Finanční správy České republiky.

ČÁST PRVNÍ

Pojistné

§ 2

Poplatníci pojistného

(1) Poplatníky pojistného jsou

a) zaměstnanci,

b) osoby samostatně výdělečně činné,

c) osoby bez započitatelných příjmů, pokud jsou pojištěnci veřejného zdravotního pojištění podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění.

(2) Poplatníkem pojistného je u státních pojištěnců stát.

(3) Kdo se považuje za zaměstnance, osobu samostatně výdělečně činnou, osobu bez započitatelných příjmů a státního pojištěnce, stanoví zákon upravující veřejné zdravotní pojištění.

§ 2a

Povinnost platit pojistné

(1) Není-li dále stanoveno jinak, povinnost platit pojistné vzniká

a) osobě samostatně výdělečně činné dnem zahájení samostatné výdělečné činnosti a zaniká dnem ukončení samostatné výdělečné činnosti; ukončením samostatné výdělečné činnosti se pro účely veřejného zdravotního pojištění rozumí i její pozastavení podle jiných právních předpisů upravujících živnostenské podnikání,

b) osobě bez započitatelných příjmů dnem, kdy se pojištěnec stal takovou osobou, a zaniká dnem, kdy přestal být takovou osobou,

c) státu u státního pojištěnce dnem, kdy se pojištěnec takovým pojištěncem stal, a zaniká

dnem, kdy přestal být takovým pojištěncem.

(2) Pojistné se neplatí po dobu, po kterou pojištěnec v souladu se zákonem o veřejném zdravotním pojištění účast v tomto pojištění přerušil. Pokud pojištěnec nepředloží příslušné zdravotní pojišťovně doklad o zdravotním pojištění pro pobyt v zahraničí a délce trvání tohoto pojištění, je povinen správci pojistného doplatit zpětně pojistné tak, jako by účast na veřejném zdravotním pojištění nepřerušil, včetně úroku z prodlení. Jestliže pojištěnec předloží doklad o zdravotním pojištění pro pobyt v zahraničí, který nekryje celou dobu pobytu v zahraničí stanovenou zákonem o veřejném zdravotním pojištění, je povinen doplatit zpětně pojistné za každý kalendářní měsíc, ve kterém zdravotní pojištění pro pobyt v zahraničí netrvalo po celý takový kalendářní měsíc, včetně úroku z prodlení.

Oznamovací povinnost plátců pojistného

§ 2b

(1) Zaměstnavatel je povinen nejpozději do 8 dnů od vzniku skutečnosti, která se oznamuje, provést u správce pojistného na tiskopisu vydaném Ministerstvem financí oznámení o

a) nástupu zaměstnance do zaměstnání a jeho ukončení; jde-li o zaměstnání, jehož vznik a zánik je podmíněn dosažením příjmu v kalendářním měsíci ve výši stanovené zákonem o veřejném zdravotním pojištění (dále jen „stanovený příjem“), zaměstnavatel provede oznámení do 8 dnů po uplynutí kalendářního měsíce, ve kterém takové zaměstnání vzniklo nebo skončilo,

b) změně zdravotní pojišťovny zaměstnancem, pokud mu tuto skutečnost zaměstnanec sdělil, nebo jsou-li tyto skutečnosti zaměstnavateli známy; oznámení se provede uvedením nového čísla zdravotní pojišťovny na tiskopisu vydaném Ministerstvem financí,

c) skutečnostech rozhodných pro povinnost státu platit pojistné u státních pojištěnců,

d) skutečnostech rozhodných pro změnu příslušnosti zaměstnance k právním předpisům České republiky nebo jiného státu podle mezinárodní smlouvy nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie regulujícího oblast sociálního zabezpečení a upravujícího příslušnost států ke zdravotnímu pojištění⁴⁹⁾ (dále jen „mezinárodní smlouva nebo předpis Evropské unie“), pokud mu zaměstnanec tyto skutečnosti písemně doložil.

(2) Při plnění oznamovací povinnosti podle odstavce 1 sděluje zaměstnavatel jméno, případně jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo adresu jiného místa pobytu, pokud mu ji zaměstnanec, který se v místě trvalého pobytu nezdržuje nebo trvalý pobyt není podmínkou účasti takové osoby na veřejném zdravotním pojištění, sdělil, popřípadě kontaktní adresu, a rodné číslo zaměstnance, popřípadě jiné číslo pojištěnce a číslo zdravotní pojišťovny zaměstnance.

(3) O skutečnostech oznamovaných podle odstavců 1 a 2 je zaměstnavatel povinen vést evidenci.

(4) Zaměstnanec, který zjistí, že zaměstnavatel nesplnil povinnost stanovenou v odstavcích 1 a 2, a zaměstnanec, který zaměstnavateli nesdělil údaje uvedené v odstavci 1

písm. b) až d), je povinen oznámit tyto skutečnosti správci pojistného neprodleně.

(5) Zaměstnavatel je povinen měsíčně podávat na tiskopisu vydaném Ministerstvem financí hlášení o platbách pojistného za jednotlivé zaměstnance. Toto hlášení se podává jako součást hlášení o zúčtování příjmů ze závislé činnosti správci pojistného.

(6) Osoba samostatně výdělečně činná, která aspoň po část kalendářního roku vykonávala samostatnou výdělečnou činnost, je povinna za tento kalendářní rok podat na tiskopisu vydaném Ministerstvem financí přehled o svých příjmech a výdajích vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, zaplacených zálohách na pojistné, základu pojistného stanoveného podle § 3a a pojistném vypočteném z tohoto základu pojistného.

§ 2c

Za den nástupu zaměstnance do zaměstnání se považuje

a) u pracovního poměru včetně pracovního poměru sjednaného podle cizích právních předpisů den vzniku pracovního poměru a za den ukončení zaměstnání se považuje den skončení pracovního poměru,

b) u služebního poměru den, ve kterém zaměstnanec nastoupil k výkonu služby, jde-li o státního zaměstnance den nástupu služby, a za den ukončení zaměstnání se považuje den skončení služebního poměru,

c) u členů družstva v družstvech, kde podmínkou členství je jejich pracovní vztah k družstvu, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro družstvo práci, za kterou jsou jím odměňováni, den započetí práce pro družstvo, a za den ukončení zaměstnání se považuje den skončení členství v družstvu,

d) u členů družstva, kteří nejsou v pracovněprávním vztahu k družstvu, ale vykonávají pro toto družstvo práci, za kterou jsou jím odměňováni, první den kalendářního měsíce, ve kterém bylo dosaženo stanoveného příjmu, a za den ukončení zaměstnání se považuje poslední den kalendářního měsíce, ve kterém bylo dosaženo stanoveného příjmu,

e) u zaměstnanců činných na základě dohody o pracovní činnosti den, ve kterém poprvé po uzavření dohody o pracovní činnosti zaměstnanec začal vykonávat sjednanou práci, a za den ukončení zaměstnání se považuje den, jímž uplynula doba, na kterou byla tato dohoda sjednána; jestliže v období, na které byla dohoda sjednána, nebylo v některém kalendářním měsíci dosaženo započitatelného příjmu, považuje se za den nástupu do zaměstnání první den kalendářního měsíce, ve kterém bylo dosaženo započitatelného příjmu, a za den ukončení zaměstnání poslední den kalendářního měsíce, ve kterém bylo dosaženo započitatelného příjmu,

f) u zaměstnanců činných na základě dohody o provedení práce den, ve kterém poprvé po uzavření dohody o provedení práce zaměstnanec začal vykonávat sjednanou práci, a za den ukončení zaměstnání se považuje den, jímž uplynula doba, na kterou byla tato dohoda sjednána; jestliže v období, na které byla dohoda sjednána, nebylo v některém kalendářním měsíci dosaženo stanoveného příjmu, považuje se za den nástupu do zaměstnání první den kalendářního měsíce, ve kterém bylo dosaženo stanoveného příjmu, a za den ukončení zaměstnání poslední den kalendářního měsíce, ve kterém bylo dosaženo stanoveného příjmu,

g) u soudců den nástupu soudce do funkce, a za den ukončení zaměstnání se považuje den skončení výkonu funkce soudce,

h) u členů zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolnění nebo kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva, den, od něhož členu náleží odměna za výkon funkce vyplácená členům zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolnění nebo kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva, a za den ukončení zaměstnání se považuje den, od něhož tato odměna nenáleží; plní-li dosavadní starosta nebo primátor úkoly po uplynutí volebního období až do dne konání ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva a je mu vyplácena odměna uvedená v tomto ustanovení, považuje se za zaměstnance ještě po dobu, po kterou mu náleží tato odměna; to platí obdobně pro hejtmana kraje a primátora hlavního města Prahy,

i) u poslanců Poslanecké sněmovny a senátorů Senátu Parlamentu České republiky a poslanců Evropského parlamentu zvolených na území České republiky den zvolení, a za den ukončení zaměstnání se považuje den uplynutí volebního období, popřípadě den zániku mandátu,

j) u členů vlády, prezidenta, viceprezidenta a členů Nejvyššího kontrolního úřadu, členů Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, členů Rady Českého telekomunikačního úřadu, finančního arbitra, zástupce finančního arbitra, Veřejného ochránce práv a zástupce Veřejného ochránce práv den nástupu do funkce, a za den ukončení zaměstnání se považuje den skončení výkonu funkce,

k) u fyzických osob, které nejsou uvedeny v písmenech g) až j), které byly jmenovány nebo zvoleny do funkce a jejich jmenováním nevznikl pracovní nebo služební poměr, den nástupu do funkce, a za den ukončení zaměstnání se považuje den skončení výkonu funkce,

l) u dobrovolných pracovníků pečovatelské služby první den kalendářního měsíce, ve kterém bylo dosaženo stanoveného příjmu, a za den ukončení zaměstnání se považuje poslední den kalendářního měsíce, ve kterém bylo dosaženo stanoveného příjmu,

m) u osoby pečující o dítě a osoby, která je vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena odměna pěstouna podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí⁵⁰⁾, den, od něhož jim tato odměna náleží, a za den ukončení zaměstnání se považuje den, od něhož tato odměna nenáleží z jiných důvodů, než je dočasná pracovní neschopnost,

n) u odsouzených ve výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence a trestu odnětí svobody zařazených do práce den zařazení do práce, a za den ukončení zaměstnání se považuje den odvolání z výkonu práce,

o) u osob činných v poměru, který má obsah pracovního poměru, avšak pracovní poměr nevznikl, neboť nebyly splněny podmínky stanovené pracovněprávními předpisy pro jeho

vznik, den započetí výkonu práce, a za den ukončení zaměstnání se považuje den ukončení výkonu práce,

p) u zaměstnanců neuvedených pod písmeny a) až o) den, kdy začal zaměstnanec vykonávat práci, na jejímž základě mu plynou, nebo mají plynout příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky, a za den ukončení zaměstnání se považuje den ukončení výkonu práce.

§ 2d

Pojištěnec, který je

a) osobou samostatně výdělečně činnou, je povinen oznámit správci pojistného na tiskopisu vydaném Ministerstvem financí zahájení a ukončení samostatné výdělečné činnosti nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy tuto činnost zahájil nebo ukončil, pokud tuto povinnost nesplnil v přihlášce k registraci k dani z příjmů,

b) osobou bez započitatelných příjmů, je povinen oznámit správci pojistného na tiskopisu vydaném Ministerstvem financí tuto skutečnost do 8 dnů ode dne, kdy se stal takovou osobou,

c) státním pojištěncem, je povinen oznámit správci pojistného na tiskopisu vydaném Ministerstvem financí tuto skutečnost do 8 dnů ode dne, kdy se stal takovou osobou, pokud tato povinnost není uložena osobám nebo státním orgánům uvedeným v § 2f a 2g.

§ 2e

Oznamovací povinnost zdravotních pojišťoven

(1) Příslušná zdravotní pojišťovna je povinna nejpozději do 8 dnů oznámit správci pojistného a Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky jako správci registru pojištěnců podle zákona o veřejném zdravotním pojištění (dále jen „správce registru pojištěnců“) pro účely vedení tohoto registru jméno, příjmení a číslo pojištěnce, který

a) přerušil účast na veřejném zdravotním pojištění podle zákona o veřejném zdravotním pojištění, a po ukončení přerušení účasti se zdravotní pojišťovně přihlásil, včetně informace o splnění podmínek pro přerušení účasti na veřejném zdravotním pojištění,

b) se stal nebo přestal být jejím pojištěncem.

(2) Informace podle odstavce 1 se poskytují bezplatně.

Oznamovací povinnost dalších osob

§ 2f

(1) Příslušný matriční úřad⁵²⁾ oznamuje do 8 dnů ode dne zápisu do matriční knihy správci pojistného

a) jméno, příjmení a rodné číslo narozeného dítěte a zároveň jméno, příjmení, rodné číslo a adresu místa trvalého pobytu jeho matky,

b) úmrtí pojištěnce, nebo jeho prohlášení za mrtvého.

(2) Na základě žádosti poskytovatele, v jehož zdravotnickém zařízení se pojištěnec narodil, je příslušný matriční úřad⁵²⁾ povinen sdělit tomuto poskytovateli přidělené rodné číslo.

§ 2g

Česká správa sociálního zabezpečení, Úřad práce, pověřené obecní úřady, obecní úřady s rozšířenou působností, Vězeňská služba, školy, školská zařízení a další státní orgány a jiné právnické osoby, které z úřední povinnosti, nebo vzhledem k předmětu své činnosti vedou evidenci osob, jsou povinny oznámit správci pojistného informace rozhodné pro zařazení pojištěnců starších 15 let do kategorie státních pojištěnců podle zákona o veřejném zdravotním pojištění. Tyto informace se poskytují bezplatně. Oznamovací povinnost se plní nejpozději do osmého dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, kdy vznikla skutečnost, která se oznamuje.

§ 2h

Povinnosti správce pojistného

(1) Správce pojistného je povinen bezplatně poskytovat správci registru pojištěnců neprodleně údaje, které se týkají příslušnosti pojištěnce ke zdravotní pojišťovně, získané na základě oznamovací povinnosti stanovené v § 2b a v § 2d až 2g.

(2) Správce pojistného je povinen umožnit správci registru pojištěnců pro účely vedení registru pojištěnců a provádění veřejného zdravotního pojištění přístup k údajům o pojištěncích, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 2i

Sazba pojistného

Sazba pojistného ze základu pojistného za pojistné období činí u

- a) zaměstnance 6,5 %,
- b) osoby samostatně výdělečně činné 6,5 %,
- c) osoby bez započitatelných příjmů 13,5 %,
- d) státu 13,5 %.

Základ pojistného

§ 3

nadpis vypuštěn

(1) Základem pojistného zaměstnance je dílčí základ daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, s výjimkou náhrad výdajů poskytovaných procentem z platové základny představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudcům⁵³⁾ podle zákona upravujícího daně z příjmů.

(2) Základ pojistného zaměstnance podle odstavce 1 se snižuje o

- a) náhradu škody podle zákoníku práce a právních předpisů upravujících služební poměry,
- b) věrnostní přídavek horníků⁵⁾,
- c) plnění, které bylo poskytnuto poživateli starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně po uplynutí jednoho roku ode dne skončení zaměstnání.

(3) Pro stanovení základu zaměstnance, kterému byly zúčtovány příjmy po skončení zaměstnání, se použijí odstavce 1 až 2 obdobně.

(4) Pojistné za zaměstnance se stanoví ze základu pojistného podle odstavců 1 až 3, nejméně však z minimálního základu pojistného, není-li dále stanoveno jinak.

(5) Minimální základ pojistného je tvořen součtem minimálních měsíčních základů pojistného. Minimálním měsíčním základem pojistného je základní sazba minimální mzdy na měsíc, která platí k prvnímu dni kalendářního měsíce, ve kterém se záloha na pojistné platí (dále jen „minimální mzda“).

(6) Minimální měsíční základ pojistného neplatí pro osobu:

- a) s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P podle zvláštního právního předpisu¹²⁾;
- b) která dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplňuje další podmínky pro jeho přiznání;
- c) která celodenně osobně a řádně pečuje alespoň o jedno dítě do sedmi let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku. Podmínka celodenní péče se považuje za splněnou, je-li dítě předškolního věku umístěno v jeslích (mateřské škole), popřípadě v obdobném zařízení na dobu, která nepřevyšuje čtyři hodiny denně, a jde-li o dítě plnící povinnou školní docházku, po dobu návštěvy školy, s výjimkou umístění v zařízení s týdenním či celoročním pobytem. Za takovou osobu se považuje vždy pouze jedna osoba, a to buď otec nebo matka dítěte, nebo osoba, která převzala dítě do trvalé péče nahrazující péči rodičů;¹⁴⁾
- d) která současně vedle zaměstnání vykonává samostatnou výdělečnou činnost a odvádí zálohy na pojistné vypočtené alespoň z minimálního základu pojistného stanoveného pro osoby samostatně výdělečně činné,
- e) která je státním pojištěncem,
pokud tyto skutečnosti trvají po celé pojistné období.

(7) Minimální měsíční základ pojistného zaměstnance se snižuje na poměrnou část odpovídající počtu kalendářních dnů, pokud

- a) zaměstnání netrvalo po celý kalendářní měsíc,
- b) zaměstnanci bylo poskytnuto pracovní volno pro důležité osobní překážky v práci,¹⁵⁾

c) zaměstnanec se stal v kalendářním měsíci osobou, která je i státním pojištěncem nebo osobou uvedenou v odstavci 6 písm. a) až c).

(8) Pokud je v kalendářním měsíci měsíční základ pojistného zaměstnance nižší než minimální měsíční základ pojistného, je zaměstnanec povinen doplatit správci pojistného zálohu na pojistné ve výši 13,5 % z rozdílu těchto základů, a to ve lhůtě stanovené pro odvod pojistného za takový kalendářní měsíc. Má-li zaměstnanec více zaměstnavatelů, je povinen doplatit zálohu na pojistné ve výši podle věty první, a to ve lhůtě stanovené pro odvod pojistného v následujícím kalendářním měsíci, a to vždy ve lhůtě stanovené pro odvod pojistného za zaměstnance. Pokud je měsíční základ pojistného nižší z důvodů překážek na straně zaměstnavatele, je tento rozdíl povinen doplatit zaměstnavatel.

(9) Pro stanovení základu pojistného u státního zaměstnance platí odstavce 1 až 6 obdobně.

(10) Pro účely pojistného se mzdové nároky zaměstnanců vyplacené Úřadem práce České republiky - krajskou pobočkou nebo pobočkou pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů považují za příjmy zúčtované zaměstnavatelem zaměstnanci, a to v rozsahu, ve kterém je zaměstnavatel zaměstnancům nezúčtoval. Tyto příjmy jsou měsíčním základem pojistného zaměstnanců pro daný kalendářní měsíc, případně jeho poměrnou částí, pokud zaměstnavatel vyplatil zaměstnancům mzdu pouze za část měsíce.

(11) Základem pojistného pracovníka v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů^{16a)} je úhrn příjmů zúčtovaných mu zaměstnavatelem v souvislosti s tímto pracovním vztahem, a to ve výši, ve které jsou nebo by byly předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů³⁾, s výjimkou příjmů, které tomuto pracovníku nahrazují výdaje jím za zaměstnavatele vynaložené v souvislosti s tímto pracovním vztahem nebo škodou vzniklou v souvislosti s tímto pracovním vztahem, a příjmů uvedených v odstavci 2 písm. e) a f). Ustanovení o minimálním základu pojistného podle odstavce 5 se použije obdobně.

(12) Je-li zaměstnanci vyplácen příjem v cizí měně, přepočte se na českou měnu způsobem stanoveným zákonem upravujícím daně z příjmů. Kurz, který zaměstnavatel použil podle věty první a druhé, je povinen vést ve svých záznamech pro stanovení a odvod pojistného.

(13) Maximálním základem pojistného zaměstnance je částka ve výši sedmdesátidvounásobku průměrné mzdy. Maximální základ pojistného zaměstnance je tvořen součtem základů pojistného zaměstnance zjištěných v kalendářním roce, za který se maximální základ pojistného zjišťuje. Za průměrnou mzdu se pro účely tohoto zákona považuje částka, která se vypočte jako součin všeobecného vyměřovacího základu pro účely důchodového pojištění za kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, pro který se průměrná mzda zjišťuje, a přepočítacího koeficientu pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu^{16b)}; vypočtená částka se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(14) Přesáhne-li v kalendářním roce úhrn základů pojistného zaměstnance u jednoho zaměstnavatele maximální základ pojistného, a zaměstnanec je v tomto roce zaměstnán

a) jen u jednoho zaměstnavatele, neplatí zaměstnanec v tomto kalendářním roce pojistné z částky, která přesahuje tento maximální základ pojistného; to platí i v případě více zaměstnání v kalendářním roce, avšak u téhož zaměstnavatele,

b) u více zaměstnavatelů, považuje se pojistné zaplacené zaměstnancem z úhrnu jeho základů pojistného, který přesahuje maximální základ pojistného, za přeplatek na pojistném.

§ 3a

(1) Základem pojistného u osoby samostatně výdělečně činné je dílčí základ daně z příjmů fyzických osob z podnikání a ze samostatné činnosti.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna odvést pojistné ze základu pojistného podle odstavce 1, nejvýše však z maximálního vyměřovacího základu. Je-li základ pojistného podle odstavce 1 nižší než minimální základ pojistného, je osoba samostatně výdělečně činná povinna odvést pojistné z minimálního vyměřovacího základu, není-li dále stanoveno jinak. Minimálním základem pojistného se rozumí dvanáctinásobek průměrné mzdy; maximálním základem pojistného je částka ve výši stopadesátinásobku průměrné mzdy.

(3) Minimální základ pojistného neplatí pro osobu

a) uvedenou v § 3 odst. 6 písm. a) až c),

b) která vedle samostatné výdělečné činnosti je zaměstnancem a odvádí pojistné z tohoto zaměstnání vypočtené alespoň z minimálního základu pojistného stanoveného pro zaměstnance,

c) která je státním pojištěncem,
pokud tyto skutečnosti trvají po celé pojistné období.

(4) Minimální základ pojistného osoby samostatně výdělečně činné se sníží na poměrnou část odpovídající počtu kalendářních měsíců, pokud osoba samostatně výdělečně činná

a) nevykonávala samostatnou výdělečnou činnost po celé pojistné období,

b) měla nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství jako osoba samostatně výdělečně činná; za pobírání nemocenského z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných se pro účely tohoto zákona považuje též období kalendářních dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti (karantény), po které se nemocenské podle zvláštního právního předpisu neposkytuje, pokud se jedná o osobu samostatně výdělečně činnou, která je účastna nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných,

c) se stala osobou uvedenou v odstavci 3,
pokud tyto skutečnosti trvaly po celý kalendářní měsíc.

(5) Byla-li osoba samostatně výdělečně činná v kalendářním roce též zaměstnancem a součet základu pojistného nebo úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance a základu pojistného osoby samostatně výdělečně činné přesáhl stopadesátinásobek průměrné mzdy,

sníží se o tuto přesahující částku nejdříve základ pojistného osoby samostatně výdělečně činné, a je-li přesahující částka vyšší než tento vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné, sníží se o zbytek přesahující částky vyměřovací základ nebo úhrn základů pojistného zaměstnance.

§ 3b

Základem pojistného u osoby bez započitatelných příjmů je minimální mzda.

§ 3c

(1) Základ pojistného u státních pojištěnců se stanoví ve výši 5 829 Kč na kalendářní měsíc.

(2) Částku základu pojistného uvedenou v odstavci 1 může vláda vždy do 30. června změnit svým nařízením, a to s účinností k 1. lednu roku následujícího; přihlíží přitom k vývoji průměrné mzdy zveřejňované Českým statistickým úřadem, k možností státního rozpočtu a k vývoji finanční bilance veřejného zdravotního pojištění.

§ 3d

(1) Ustanovení § 3 odst. 13 a 14 se nepoužijí pro pojistná období, která nastala v letech 2013 až 2015; to neplatí pro vymezení průměrné mzdy pro účely tohoto zákona.

(2) Ustanovení týkající se maximálního základu pojistného v § 3a odst. 2 se nepoužijí pro pojistná období, která nastala v letech 2013 až 2015.

(3) Ustanovení § 3a odst. 5 se nepoužije pro pojistná období, která nastala v letech 2013 až 2015.

§ 4

Pojistné období

Pojistné období, z něhož se zjišťuje základ pojistného, je u zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných kalendářní rok, za který se pojistné platí. U osob bez započitatelných příjmů a u státních pojištěnců je pojistným obdobím, z něhož se zjišťuje základ pojistného, kalendářní měsíc, za který se pojistné platí.

Odvod pojistného za zaměstnance

§ 5

(1) Plátcem pojistného, které je povinen platit zaměstnanec, je zaměstnavatel. Zaměstnavatel srazí zálohu na pojistné zaměstnanci z jeho mzdy nebo platu, a to i bez souhlasu zaměstnance.

(2) Zálohy na pojistné podle odstavce 1 se platí za jednotlivé kalendářní měsíce a jsou splatné do 20. dne následujícího kalendářního měsíce.

(3) Pojistné se odvádí správci pojistného.

(3) Pojistné se odvádí správci pojistného.

(4) Pro odvod pojistného služebním úřadem za státního zaměstnance podle služebního zákona^{20a)} platí odstavce 2 a 3 obdobně.

§ 6

Úhrada pojistného na společný osobní daňový účet

(1) Osoba samostatně výdělečně činná a osoba bez započitatelných příjmů hradí pojistné na společný osobní daňový účet pro daň z příjmů a pojistná.

(2) Plátce pojistného hradí toto pojistné na společný osobní daňový účet pro daň z příjmů, pojistná a odvod z úhrnu mezd.

§ 7

Odvod pojistného za osoby samostatně výdělečně činné

(1) Osoby samostatně výdělečně činné platí pojistné formou záloh na pojistné a doplatku pojistného, pokud se dále nestanoví jinak. Kde se v dalších ustanoveních hovoří o pojistném, rozumí se tím též zálohy na pojistné a doplatek pojistného.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná platí zálohy na pojistné na účet správce pojistného za celý kalendářní měsíc. Záloha na pojistné je splatná do dvacátého dne následujícího kalendářního měsíce. Zálohy na pojistné se neplatí za kalendářní měsíce, v nichž byla osoba samostatně výdělečně činná uznána po celý kalendářní měsíc neschopnou práce, nebo jí byla nařízena karanténa podle zvláštních právních předpisů.

§ 8

(1) Osoba zahajující samostatnou výdělečnou činnost hradí v prvním kalendářním roce této činnosti měsíční zálohy na pojistné vypočtené z minimálního základu pojistného, pokud si sama nestanoví zálohu vyšší. Pokud je osoba zahajující samostatnou výdělečnou činnost též státním pojištěncem, není tato osoba povinna v prvním kalendářním roce této činnosti platit zálohy na pojistné; pojistné zaplatí formou doplatku podle odstavce 5.

(2) Ve druhém roce a v následujících letech výkonu samostatné výdělečné činnosti se výše zálohy na pojistné stanoví procentní sazbou uvedenou v § 2 z měsíčního základu pojistného. Měsíční základ pojistného činí průměr, který z základu pojistného určeného podle § 3a pro stanovení pojistného ze samostatné výdělečné činnosti za předcházející kalendářní rok připadá na jeden kalendářní měsíc s tím, že se přihlíží jen k těm kalendářním měsícům, v nichž byla samostatná výdělečná činnost vykonávána alespoň po část tohoto měsíce. Takto vypočtené zálohy se poprvé zaplatí za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán přehled podle § 2b odst. 6, a naposledy za kalendářní měsíc předcházející kalendářnímu měsíci, ve kterém byl nebo měl být takový přehled předložen v dalším kalendářním roce.

(3) Osoba samostatně výdělečně činná, která je současně zaměstnancem a samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem jejích příjmů, není povinna platit zálohy na pojistné; pojistné zaplatí nejpozději do 8 dnů po dni, ve kterém byl, popřípadě měl být podán přehled podle § 2b odst. 6 za kalendářní rok, za který se pojistné platí.

(4) Správce pojistného na žádost osoby samostatně výdělečně činné poměrně sníží výši zálohy na pojistné, a to v případě, že příjem této osoby ze samostatné výdělečné činnosti je po odpočtu výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmu, který připadá v průměru na 1 kalendářní měsíc v období od 1. ledna kalendářního roku do konce kalendářního měsíce předcházejícího podání žádosti, nejméně však v období 3 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, nejméně o jednu třetinu nižší než příjem připadající v průměru na 1 kalendářní měsíc v předcházejícím roce, v němž alespoň po část měsíce byla vykonávána samostatná výdělečná činnost. Snížení lze provést na dobu nejdéle do konce kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž byl nebo měl být podán přehled podle § 2b odst. 6.

(5) Doplatek rozdílu mezi zálohami a skutečnou výší pojistného vypočteného podle § 3a je splatný vždy nejpozději do 8 dnů po dni, ve kterém byl, popřípadě měl být podán přehled podle § 2b odst. 6 za kalendářní rok, za který se pojistné platí.

(6) Je-li úhrn záloh na pojistné zaplacených za pojistné období vyšší než pojistné stanovené podle § 2i písm. b), jedná se o přeplatek pojistného.

§ 9 zrušen

Odvod pojistného za osoby bez započitatelných příjmů

§ 10

Osoba bez započitatelných příjmů platí pojistné na účet správce pojistného za celý kalendářní měsíc. Pojistné je splatné do dvacátého dne následujícího kalendářního měsíce.

§ 11

Osoba bez započitatelných příjmů, která pracuje v zahraničí pro zaměstnavatele, který nemá na území České republiky sídlo, ani místo podnikání, může projednat se správcem pojistného jiný způsob hrazení pojistného. Správce pojistného může na žádost takové osoby povolit placení pojistného za delší, než měsíční období, avšak vždy jen dopředu.

§ 12

Odvod pojistného u státních pojištěnců

(1) U státních pojištěnců hradí měsíčně pojistné Ministerstvo financí České republiky na zvláštní účet zřízený podle § 20, a to do patnáctého dne příslušného kalendářního měsíce.

(2) V případě sezónních výkyvů v platbách za poskytované zdravotní služby hrazené z veřejného zdravotního pojištění podle zákona o veřejném zdravotním pojištění (dále jen „hrazené služby“) je ministr financí zmocněn v průběhu rozpočtového roku poskytnout návratnou finanční výpomoc splatnou v témže roce a změnit frekvenci a výši plateb státu do systému veřejného zdravotního pojištění uvnitř rozpočtového roku na základě žádosti správce zvláštního účtu. Žádost bude posuzována podle vývoje příjmů a výdajů ve státním rozpočtu. Úpravy plateb podle tohoto zmocnění nesmí ovlivnit částku rozpočtovanou ve schváleném státním rozpočtu na platbu státu podle § 3c tohoto zákona.

§ 13
Odvod pojistného při souběhu příjmů

Má-li pojištěnec současně více příjmů podle § 3 nebo § 3a, odvádí pojistné ze všech těchto příjmů.

§ 14
zrušen

(2) Přeplatek pojistného se vrací plátcí pojistného nebo jeho právnímu nástupci, pokud není jiného splatného závazku vůči příslušné zdravotní pojišťovně. Je-li takový závazek, použije se přeplatku pojistného k jeho úhradě. Příslušná zdravotní pojišťovna je povinna vrátit přeplatek pojistného do jednoho měsíce ode dne, kdy tento přeplatek zjistila. Přeplatek podle § 3 odst. 17 vrátí zdravotní pojišťovna zaměstnanci jen na základě jeho písemné žádosti. Byl-li pojištěnec pojištěn v průběhu kalendářního roku u více zdravotních pojišťoven, je povinen žádost doložit potvrzením zaměstnavatele o výši vyměřovacích základů, z nichž každé z pojišťoven v jednotlivých měsících odváděl pojistné. Přeplatek na jeho žádost vrátí každá ze zdravotních pojišťoven v poměrné výši k součtu doložených vyměřovacích základů. Osoby samostatně výdělečně činné doloží potvrzení ostatních zdravotních pojišťoven, u nichž byly v kalendářním roce pojištěny, o vyměřovacím základu a platbách pojistného v kalendářním roce. Byla-li v souladu s tímto ustanovením podána žádost o vrácení přeplatku pojistného a příslušná zdravotní pojišťovna vrátila tento přeplatek po uplynutí lhůty stanovené pro rozhodnutí o přeplatku pojistného,³⁸⁾ je povinna zaplatit penále. Za den platby se považuje u bezhotovostních převodů z účtu banky den, kdy bylo uskutečněno odepsání z účtu zdravotní pojišťovny, u plateb v hotovosti den, kdy banka, pošta nebo jiná oprávněná osoba hotovost přijala nebo převzala. Za žádost o vrácení přeplatku pojistného se považuje vždy podání přehledu podle § 24 odst. 2, vyplývá-li z něho přeplatek pojistného a jestliže plátcé pojistného nepožádal o použití přeplatku pojistného na úhradu zálohy na pojistné na další období. Ustanovení věty čtvrté až sedmé se nepoužijí pro rozhodná období, která nastala v letech 2013 až 2015.

§ 15
zrušen

§ 16
zrušen

§ 17
zrušen

ČÁST DRUHÁ
Penále

§ 18
zrušen

§ 19
zrušen

ČÁST TŘETÍ

Přerozdělování pojistného

§ 20

(1) Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky je povinna zřídit zvláštní účet. Zvláštní účet slouží k financování hrazených služeb na základě přerozdělování pojistného a dalších příjmů zvláštního účtu podle počtu pojištěnců, jejich věkové struktury, pohlaví a nákladových indexů věkových skupin pojištěnců veřejného zdravotního pojištění. Zvláštní účet je veřejným rozpočtem.

(2) K přerozdělení pojistného se použijí nákladové indexy 18 věkových skupin pojištěnců pro každé pohlaví v rozmezí od narození do 5 let, od 5 do 10 let a dále vždy po 5 letech až po věkové skupiny od 80 do 85 let a skupiny od 85 let. Tabulka věkových skupin a jejich vymezení tvoří přílohu tohoto zákona.

(3) Nákladové indexy se stanoví jako podíl průměrných nákladů na pojištěnce v dané skupině podle věku a pohlaví po odečtení části nákladů na nákladné pojištěnce podle § 21a odst. 3 a průměrných nákladů na standardizovaného pojištěnce. Průměrné náklady na pojištěnce v dané skupině podle věku a pohlaví stanoví správce účtu jako průměr nákladů všech zdravotních pojišťoven na všechny pojištěnce v dané skupině podle věku a pohlaví. Průměrné náklady na standardizovaného pojištěnce stanoví správce účtu jako průměr nákladů všech zdravotních pojišťoven na ženy ve věku 15 - 20 let. Ke stanovení nákladových indexů podle věty první a průměrných nákladů podle věty druhé a věty třetí se použijí údaje z posledního účetně uzavřeného kalendářního roku. K tomu jsou všechny zdravotní pojišťovny povinny v termínu stanoveném pro předkládání výročních zpráv zdravotních pojišťoven sdělit správci účtu počty pojištěnců v jednotlivých věkových kategoriích podle pohlaví a celkové náklady na pojištěnce v těchto kategoriích. Správce účtu je oprávněn údaje uvedené ve větě páté požadovat i v jiném termínu, rozhodne-li tak dozorčí orgán; v takovém případě jsou zdravotní pojišťovny povinny předložit údaje ve lhůtě do 30 kalendářních dnů ode dne jejich vyžádání.

(4) Zvláštní účet spravuje Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky (dále jen "správce účtu") a vede odděleně od ostatních účtů (fondů), které spravuje.

(5) Na dodržování pravidel hospodaření se zvláštním účtem dohlíží dozorčí orgán ustavený k tomuto účelu. Členy dozorčího orgánu jsou zástupce jmenovaný Ministerstvem financí České republiky, zástupce jmenovaný Ministerstvem zdravotnictví České republiky, zástupce jmenovaný Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky, zástupce pověřený Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky, každý s jedním hlasem, a zástupci pověření ostatními zdravotními pojišťovnami,²⁴⁾ kteří mají dohromady jeden hlas. Dozorčí orgán má právo vyžadovat od zdravotních pojišťoven doklady potřebné k ověření správnosti údajů poskytnutých podle § 21. Zdravotní pojišťovny jsou povinny tyto doklady poskytnout. Zdravotní pojišťovně, která nesplní povinnost podle předchozí věty, může Ministerstvo financí z podnětu dozorčího orgánu uložit pokutu až do výše 500 000 Kč. Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy se Ministerstvo financí dozvědělo o porušení povinnosti, nejdéle však do tří let od doby, kdy povinnost měla být splněna. Pokutu lze uložit i opakovaně. Pokuta je příjmem státního rozpočtu. Pokutu nesmí zdravotní pojišťovna hradit z prostředků základního fondu zdravotního pojištění nebo z prostředků rezervního fondu.

(6) Pravidla hospodaření se zvláštním účtem včetně dodatečných korekcí, podrobnosti pro uplatnění nároku podle § 21a, metodiku výpočtu průměrných nákladů podle odstavce 3, nákladových indexů věkových skupin včetně oceňování a přiřazování nákladů do těchto skupin a průměrných nákladů na jednoho pojištěnce podle § 21a odst. 2, jednací řád dozorčího orgánu a nákladové indexy pro příslušný kalendářní rok vydá Ministerstvo zdravotnictví po dohodě s Ministerstvem financí vyhláškou.

§ 21

(1) Příslušné zdravotní pojišťovny sdělí do osmého dne kalendářního měsíce správci účtu počty svých pojištěnců v jednotlivých skupinách podle věku a pohlaví pojištěných k prvnímu dni tohoto měsíce u těchto pojišťoven. Správce pojistného sdělí v den uvedený ve větě první správci účtu počty pojištěnců jednotlivých zdravotních pojišťoven a počty státních pojištěnců v členění podle zákona o veřejném zdravotním pojištění, kteří se stali od prvního dne tohoto měsíce takovými pojištěnci, a počty těchto pojištěnců, platné k prvnímu dni měsíce předcházejícího o 3 měsíce příslušné přerozdělování.

(2) Správce pojistného sdělí do osmého dne kalendářního měsíce správci účtu částku vybraného pojistného a částku části odvodu z úhrnu mezd na veřejná pojištění podle zákona o daních z příjmů připadající na veřejné zdravotní pojištění za uplynulý kalendářní měsíc a tuto částku převede na zvláštní účet do patnáctého dne kalendářního měsíce.

(3) Počty státních pojištěnců sdělené správcem pojistného podle odstavce 1 jsou podkladem pro výpočet platby pojistného u státních pojištěnců. Správce účtu oznámí do desátého dne kalendářního měsíce počet státních pojištěnců Ministerstvu financí, které převede na zvláštní účet částku ve výši pojistného připadajícího na počet státních pojištěnců uvedených ve větě první do patnáctého dne kalendářního měsíce.

(4) Správce účtu oznámí do patnáctého dne příslušného měsíce všem zdravotním pojišťovnám celkovou částku na ně připadající. Celkovou částku pro příslušnou zdravotní pojišťovnu tvoří podíl na standardizovaného pojištěnce podle odstavce 5 vynásobený počtem standardizovaných pojištěnců příslušné zdravotní pojišťovny. Počet standardizovaných pojištěnců příslušné zdravotní pojišťovny se stanoví jako součet počtu pojištěnců v každé skupině podle věku a pohlaví vynásobeného příslušným nákladovým indexem této skupiny.

(5) Podíl na standardizovaného pojištěnce se stanoví tak, že se součet pojistného vybraného správcem pojistného, platby státu u státních pojištěnců a částky části odvodu z úhrnu mezd na veřejná pojištění podle zákona o daních z příjmů připadající na veřejné zdravotní pojištění za uplynulý kalendářní měsíc převedená na zvláštní účet Ministerstvem financí, pokut a jiných plnění, která jsou na základě tohoto zákona nebo na základě zvláštních právních předpisů⁴⁰⁾ příjmem zvláštního účtu, a úroků vzniklých na zvláštním účtu, snížený o poplatky za účetní operace a za vedení zvláštního účtu, vydělí celkovým počtem standardizovaných pojištěnců všech zdravotních pojišťoven. Takto vypočtenou částku a částku ve výši zálohy na úhradu nákladných hrazených služeb vypočtené podle § 21a odst. 6 připadající na příslušnou zdravotní pojišťovnu převede správce účtu na její účet základního fondu zdravotního pojištění ve lhůtě do osmnáctého dne příslušného měsíce.

(6) Zdravotní pojišťovně, která nesplní povinnost podle odstavce 1, může Ministerstvo zdravotnictví na podnět dozorčího orgánu uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč. Penále ve výši 0,1 % z dlužné částky za každý den následující po dni splatnosti do dne platby včetně

může Ministerstvo zdravotnictví na podnět dozorčího orgánu uložit také správci pojistného, pokud ve stanovené lhůtě nepřevede vybrané pojistné. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu. Pokutu musí zdravotní pojišťovna hradit pouze z prostředků provozního fondu. Penále je příjmem zvláštního účtu. Pokud správce účtu nesplní povinnost podle odstavce 5, může mu Ministerstvo zdravotnictví na podnět dozorčího orgánu uložit penále ve výši 0,1 % z dlužné částky za každý den následující po dni splatnosti do dne platby včetně. Penále je příjmem zvláštního účtu. Penále správce účtu musí hradit pouze z prostředků provozního fondu. Podle věty šesté se nepostupuje, pokud důvodem nesplnění povinností správcem účtu je nesplnění povinnosti podle odstavce 2 správcem pojistného.

§ 21a

(1) Zvláštní účet podle § 20 slouží dále k přerozdělování pojistného a dalších příjmů zvláštního účtu podle výskytu pojištěnců, za něž byly příslušnými zdravotními pojišťovnami uhrazeny zvlášť nákladné hrazené služby (dále jen „nákladné hrazené služby“).

(2) Nákladnými hrazenými službami se rozumí hrazené služby poskytnuté na území České republiky pojištěncům podle zvláštního právního předpisu,^{40a)} u nichž výše úhrady příslušnou zdravotní pojišťovnou za jednoho pojištěnce překročila v období jednoho kalendářního roku částku odpovídající patnáctinásobku průměrných nákladů na jednoho pojištěnce v systému veřejného zdravotního pojištění za poslední účetně uzavřený kalendářní rok (dále jen "nákladný pojištěnec").

(3) Příslušná zdravotní pojišťovna má nárok na úhradu 80 % částky, o kterou nákladné hrazené služby překročí částku podle odstavce 2, pokud správci účtu vyúčtuje a řádně doloží případy nákladné péče.

(4) Úhrada nákladných hrazených služeb se provádí formou měsíčních zálohových plateb a ročního vyúčtování po skončení příslušného kalendářního roku.

(5) Celkový objem finančních prostředků na měsíční zálohové platby zdravotním pojišťovnám je stanoven procentním podílem z finančních prostředků, které jsou v daném měsíci předmětem přerozdělení. Tento podíl odpovídá podílu finančních prostředků uhrazených ze zvláštního účtu v posledním účetně uzavřeném kalendářním roce za nákladné hrazené služby z finančních prostředků, které byly v tomto roce předmětem přerozdělení.

(6) Výše zálohových plateb jednotlivým zdravotním pojišťovnám je dána procentním podílem z celkového objemu finančních prostředků na měsíční zálohové platby odpovídajícím jejich podílu na úhradě nákladných hrazených služeb podle odstavce 3 v posledním účetně uzavřeném kalendářním roce.

(7) Příslušné zdravotní pojišťovny vyúčtují správci účtu v termínu stanoveném pro předkládání výročních zpráv po účetním uzavření kalendářního roku všechny své nákladné pojištěnce za tento rok, celkovou úhradu za jednotlivé pojištěnce a nárokovanou částku podle odstavce 3. Správce účtu je oprávněn údaje uvedené ve větě první požadovat i v jiném termínu, rozhodne-li tak dozorčí orgán; v takovém případě jsou zdravotní pojišťovny povinny předložit údaje ve lhůtě do 30 kalendářních dnů ode dne jejich vyžádání.

(8) Na kontrole oprávněnosti a správnosti vyúčtování nákladných hrazených služeb se podílejí všechny zdravotní pojišťovny. Správce účtu provádí kontrolu prostřednictvím

společné kontrolní skupiny složené z revizních lékařů všech zdravotních pojišťoven. Pro účely tohoto zákona jsou revizní lékaři delegováni jednotlivými zdravotními pojišťovnami do kontrolní skupiny oprávněni kontrolovat vyúčtování nákladných hrazených služeb předložené kteroukoli zdravotní pojišťovnou. Správce účtu je oprávněn vyžadovat od zdravotních pojišťoven další doklady potřebné k ověření správnosti sdělených údajů. V případech, kdy nelze ověřit správnost údajů bez součinnosti s poskytovateli zdravotních služeb podle zákona o zdravotních službách (dále jen „poskytovatel“), kteří nákladné hrazené služby poskytli, je správce účtu oprávněn vyžadovat od nich nezbytné doklady a poskytovatelé jsou povinni je správci účtu poskytnout.

(9) Příslušná zdravotní pojišťovna je povinna sdělit správci účtu neprodleně případy, kdy na základě kontroly snížila poskytovateli úhradu nákladných hrazených služeb a výši tohoto snížení. V případech, kdy má zdravotní pojišťovna podle zákona o veřejném zdravotním pojištění právo na náhradu nákladů za hrazené služby, které vynaložila v důsledku zaviněného protiprávního jednání třetí osoby vůči pojištěnci, je oprávněna uplatnit nárok podle odstavce 3 až po vyřešení náhrady nákladů, a to pouze u nákladů, které touto náhradou nebyly pokryty.

(10) Správce účtu vypočte do 3 měsíců od převzetí vyúčtování celkové částky, na které mají jednotlivé zdravotní pojišťovny nárok podle odstavce 3, a porovná je s celkovou výší jim poskytnutých měsíčních zálohových plateb. Zjistí-li správce účtu rozdíl mezi nároky a výší zálohových plateb větší než 0,01 %, vypořádá tento rozdíl v následujícím měsíci, nejdele však do listopadu příslušného roku.

ČÁST ČTVRTÁ

Ustanovení společná, přechodná a závěrečná

§ 22

zrušen

§ 22a

Tam, kde se v tomto zákoně uvádí zaměstnavatel, rozumí se tím u státních zaměstnanců podle služebního zákona služební úřad.20a)

§ 23

zrušen

Povinnosti plátců pojistného

§ 24

zrušen

§ 25

zrušen

§ 25a

zrušen

§ 26
zrušen

§ 26a
zrušen

§ 26b
Počítání času

(1) Lhůta určená podle dní počíná dnem, který následuje po události, jež je rozhodující pro její počátek.

(2) Poslední den lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let připadá na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá událost, od níž lhůta počíná. Není-li takový den v měsíci, připadne poslední den lhůty na poslední den v měsíci.

(3) Případne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

§ 26c
zrušen

§ 26d
zrušen

§ 26e
zrušen

§ 27
zrušen

§ 27a
zrušen

§ 28
zrušen

§ 28a
zrušen

§ 28b
zrušen

Oddíl II

§ 29
zrušen

Oddíl III

§ 30

Zákon České národní rady č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, se mění a doplňuje takto:

1. § 22 odst. 5 zní:

"(5) Zástupce pojištěnců volí okresní shromáždění okresu, v němž má Okresní pojišťovna sídlo. Zástupce pojištěnců Pražské okresní pojišťovny volí zastupitelstvo hlavního města Prahy. Zástupce pojištěnců Okresní pojišťovny města Brna, Ostravy a Plzně volí zastupitelstva těchto měst."

2. § 23 odst. 4 zní:

"(4) Zástupce pojištěnců volí okresní shromáždění okresu, v němž má Okresní pojišťovna sídlo. Zástupce pojištěnců Pražské okresní pojišťovny volí zastupitelstvo hlavního města Prahy. Zástupce pojištěnců Okresní pojišťovny města Brna, Ostravy a Plzně volí zastupitelstva těchto měst."

§ 31

Zdravotní pojišťovny nejsou v roce 1993 povinny vytvářet rezervní fond.

§ 32

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Uhde v.r.

Klaus v.r.

Příloha

Věkové skupiny pojištěnců pro přerozdělení pojistného

Věk:	od	do
	0	5
	5	10
	10	15
	15	20
	20	25
	25	30
	30	35
	35	40
	40	45

45	50
50	55
55	60
60	65
65	70
70	75
75	80
80	85
85	a více.

Pro účely přerozdělení podle tohoto zákona tvoří věkové skupiny 0 - 5 let pojištěnci mužského, respektive ženského pohlaví, od narození do dovršení pátého roku života, tj. 364 dní, v přestupném roce 365 dní, po dni čtvrtých narozenin.

Skupiny 5 - 10 let tvoří pojištěnci od prvního dne šestého roku života, tj. ode dne pátých narozenin do dovršení desátého roku života.

Další věkové skupiny se vymezují obdobně.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 455/2003 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Pro placení pojistného na všeobecné zdravotní pojištění osobami samostatně výdělečně činnými za období před 1. lednem 2004 se použijí předpisy účinné před tímto dnem.

2. Pro placení pojistného na všeobecné zdravotní pojištění osobami samostatně výdělečně činnými za roky 2004 a 2005 se použijí předpisy účinné v tom kalendářním roce, za který se platí.

3. Měsíční vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné pro zálohy na pojistné na všeobecné zdravotní pojištění do kalendářního měsíce, ve kterém byl nebo měl být v roce 2004 podán přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2003, se stanoví v procentní sazbě platné ke dni 31. prosince 2003.

4. Měsíční vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné pro zálohy na pojistné na všeobecné zdravotní pojištění se v roce 2004, 2005 a 2006 stanoví v procentní sazbě platné k 1. lednu příslušného kalendářního roku, a to od měsíce, ve kterém byl nebo měl být podán přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti za předchozí kalendářní rok, až do kalendářního měsíce předcházejícího kalendářnímu měsíci, ve kterém byl nebo měl být podán takový přehled v dalším kalendářním roce.

Čl.VI zákona č. 438/2004 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Při stanovení průměrných nákladů podle § 20 odst. 3 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, ve znění tohoto zákona, (dále jen "zákon") odečtou zdravotní pojišťovny od celkových nákladů na jejich

pojištěnce v daných věkových skupinách náklady uhrazené podle § 21a zákona. Obdobně postupuje Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, která spravuje zvláštní účet všeobecného zdravotního pojištění (dále jen "zvláštní účet") podle § 20 zákona (dále jen "správce účtu") při stanovení podílu na standardizovaného pojištěnce podle § 21 odst. 3 zákona.

2. Při stanovení průměrných nákladů na roky 2005 a 2006 podle § 20 odst. 3 zákona odečtou zdravotní pojišťovny od celkových nákladů na jejich pojištěnce v daných věkových skupinách částky, které by jim byly uhrazeny jako nákladná péče za pojištěnce v těchto věkových skupinách podle § 21a zákona v letech 2003 a 2004, pokud by byl v těchto letech § 21a zákona účinný. Obdobně postupuje správce účtu při stanovení podílu na standardizovaného pojištěnce podle § 21 odst. 3 zákona. Při stanovení celkového objemu finančních prostředků na měsíční zálohové platby zdravotním pojišťovnám podle § 21a odst. 5 zákona a výše zálohových plateb jednotlivým zdravotním pojišťovnám podle § 21a odst. 6 zákona v letech 2005 a 2006 postupuje správce účtu tak, jako kdyby byl tento zákon účinný již v letech 2003 a 2004.

3. V roce 2005 správce účtu vypočte celkovou částku připadající příslušné zdravotní pojišťovně z přerozdělení jako součet

a) 35 % částky vypočtené podle § 20 odst. 2 a 3, § 21 odst. 1 až 3 a § 21a odst. 3 až 6 a 13 zákona a

b) 65 % částky vypočtené podle bodu 5.

4. V roce 2006 správce účtu vypočte celkovou částku připadající příslušné zdravotní pojišťovně z přerozdělení jako součet

a) 70 % částky vypočtené podle § 20 odst. 2 a 3, § 21 odst. 1 až 3 a § 21a odst. 3 až 6 a 13 zákona a

b) 30 % částky vypočtené podle bodu 5.

5. Částku pro účely bodu 3 písm. b) a bodu 4 písm. b) tvoří součet podílů připadajících na každého pojištěnce příslušné zdravotní pojišťovny, za kterého je od prvního dne příslušného měsíce plátcem pojistného stát, přičemž na takového pojištěnce ve věku do 60 let věku připadá jeden podíl a nad 60 let věku tři podíly. Jeden podíl se vypočte ze součtu 60% pojistného vybraného všemi zdravotními pojišťovnami v období od 18. dne předcházejícího měsíce do 17. dne příslušného měsíce, celkové platby státu za osoby, za něž je plátcem, penále, pokut a dalších plnění, která jsou na základě zákona nebo na základě zvláštních právních předpisů¹⁾ příjmem zvláštního účtu, a úroků vzniklých na zvláštním účtu snížených o poplatky za účetní operace a vedení zvláštního účtu tak, že se tento součet vydělí celkovým počtem pojištěnců, za které je plátcem pojistného stát, přičemž se každý takový pojištěnec nad 60 let věku počítá třikrát. Počty pojištěnců, za které je od prvního dne příslušného měsíce plátcem pojistného stát, v členění na pojištěnce do 60 let věku a nad 60 let věku, nahlásí zdravotní pojišťovny správci účtu spolu s ostatními údaji dle § 21 odst. 1 zákona.

5. Částku pro účely bodu 3 písm. b) a bodu 4 písm. b) tvoří součet podílů připadajících na každého pojištěnce příslušné zdravotní pojišťovny, za kterého je od prvního dne příslušného měsíce plátcem pojistného stát, přičemž na takového pojištěnce ve věku do 60 let

věku připadá jeden podíl a nad 60 let věku tři podíly. Jeden podíl se vypočte ze součtu 60% pojistného vybraného všemi zdravotními pojišťovnami v období od 18. dne předcházejícího měsíce do 17. dne příslušného měsíce, celkové platby státu za osoby, za něž je plátcem, penále, pokut a dalších plnění, která jsou na základě zákona nebo na základě zvláštních právních předpisů příjmem zvláštního účtu, a úroků vzniklých na zvláštním účtu snížených o poplatky za účetní operace a vedení zvláštního účtu tak, že se tento součet vydělí celkovým počtem pojištěnců, za které je plátcem pojistného stát, přičemž se každý takový pojištěnec nad 60 let věku počítá třikrát. Počty pojištěnců, za které je od prvního dne příslušného měsíce plátcem pojistného stát, v členění na pojištěnce do 60 let věku a nad 60 let věku, nahlásí zdravotní pojišťovny správci účtu spolu s ostatními údaji dle § 21 odst. 1 zákona.

1) Například § 45 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 6a odst. 5 a § 23a odst. 3 zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů.

Čl.XVII zákona č. 545/2005 Sb.

Přechodné ustanovení

U zaměstnavatele, který v době od 30. března 2005 do nabytí účinnosti tohoto zákona neuhradil pojistné za dobu pracovního volna bez náhrady příjmu za zaměstnance, na něhož se vztahuje ustanovení § 3 odst. 8, nemusí toto pojistné zpětně doplácet. U zaměstnavatele, který pojistné podle předchozí věty uhradil, se příslušná částka považuje za přeplatek.

Čl.XXV zákona č. 189/2006 Sb.

Přechodné ustanovení

Výše penále u pojistného na všeobecné zdravotní pojištění za dobu před 1. lednem 2007 se řídí předpisy účinnými před tímto dnem.

Čl.LXVII zákona č. 261/2007 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Vyměřovací základ pro rok 2008 podle § 3c věty druhé zákona č. 592/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije i pro rok 2009.

2. Pro stanovení maximálního vyměřovacího základu osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na všeobecné zdravotní pojištění za rok 2007 se použije zákon č. 592/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. IV zákona č. 298/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Pokud právo předepsat a vymáhat dlužné pojistné vzniklo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, postupuje se podle § 16 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Správce zvláštního účtu všeobecného zdravotního pojištění při výpočtu nákladových indexů podle § 20 odst. 3, nákladné péče a nákladného pojištění podle § 21a

odst. 2, procentního podílu podle § 21a odst. 5 a výše zálohových plateb podle § 21a odst. 6 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, použije pro rok 2012 v roce 2011 hodnoty uvedené v § 21a odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Správce zvláštního účtu všeobecného zdravotního pojištění při výpočtu nákladových indexů, nákladné péče, nákladného pojištěnce, procentního podílu a výše zálohových plateb postupuje v roce 2011, jako kdyby byl § 21a odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, účinný již v roce 2010.

Čl. XXVI zákona č. 458/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky (dále jen „Pojišťovna“) a resortní, oborové, podnikové a další zdravotní pojišťovny, které na základě povolení vydaného podle § 3 zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, (dále jen „zaměstnanecké pojišťovny“) provádějí ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona veřejné zdravotní pojištění, jsou příslušné k výběru pojistného a přírážky k pojistnému na veřejné zdravotní pojištění odváděného zaměstnavateli naposledy za měsíc prosinec 2014.

2. Pojišťovna a zaměstnanecké pojišťovny jsou příslušné k výběru pojistného včetně záloh odváděného osobami samostatně výdělečnými a osobami bez zdanitelných příjmů naposledy za období před rokem 2015.

3. Stát převede na zvláštní účet veřejného zdravotního pojištění zřízený podle § 20 zákona č. 592/1992 Sb. (dále jen „zvláštní účet“) pojistné u státních pojištěnců podle zákona č. 48/1997 Sb. a zákona č. 592/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, poprvé za leden 2015, a to dne 15. ledna 2015.

4. Částku pojistného vybraného od zaměstnavatelů v období od 18. prosince 2014 do 20. ledna 2015 a od osob samostatně výdělečně činných a osob bez započitatelných příjmů v období od 18. prosince 2014 do 8. ledna 2015 sdělí Pojišťovna a zaměstnanecké pojišťovny Pojišťovně jako správci zvláštního účtu podle zákona č. 592/1992 Sb. (dále jen „správce účtu“) ve lhůtách podle právních předpisů účinných do 31. prosince 2014. Tato částka a pojistné u státních pojištěnců podle bodu 3 jsou součástí prvního přerozdělování roku 2015, které správce účtu provede ve lhůtách podle právních předpisů účinných do 31. prosince 2014.

5. Pojišťovna a zaměstnanecké pojišťovny jsou příslušné k výběru penále z dlužného pojistného za dobu do konce roku 2016 a pokut uložených za nesplnění nebo porušení povinností uložených zákonem č. 48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a zákonem č. 592/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, před rokem 2015.

6. Při výběru pojistného na veřejné zdravotní pojištění podle bodů 1 a 2 včetně podávání stanovených přehledů na předepsaných tiskopisech, výběru přírážky k pojistnému na veřejné zdravotní pojištění, výběru pokut a výběru penále z dlužného pojistného za dobu před rokem 2017 se postupuje podle právních předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Penále z dluhu na pojistném, který vznikl před rokem 2015, běží až do konce roku 2016 a stanoví se podle právních předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Nebyl-li dluh na pojistném, který vznikl před rokem 2015, uhrazen do konce roku 2016, běží z tohoto dluhu od 1. ledna 2017 úrok z prodlení podle daňového řádu.

8. Pojišťovna a zaměstnanecké pojišťovny jsou příslušné ke kontrole správnosti odvodu pojistného na veřejné zdravotní pojištění a plnění povinností uložených zákonem č. 48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a zákona č. 592/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, k rozhodování ve věcech pojistného na veřejné zdravotní pojištění včetně záloh, penále, přírážky k pojistnému na veřejné zdravotní pojištění, k uložení pokut za nesplnění nebo porušení povinností uložených zákonem č. 48/1997 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a zákonem č. 592/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, k promíjení penále, ke stanovení pravděpodobné výše pojistného, k vymáhání dluhů ve věcech upravených zákonem č. 48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a zákonem č. 592/1992 Sb., ve znění účinném do přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a k vrácení přeplatků na pojistném, a to za dobu před rokem 2015; přitom postupují podle právních předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

9. Zaměstnavatelé, zaměstnanci, osoby samostatně výdělečně činné, stát a osoby bez započitatelných příjmů plní povinnosti a odvádějí pojistné na veřejné zdravotní pojištění za dobu před rokem 2015 podle právních předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

10. Řízení ve věcech uvedených v bodě 8 se řídí právními předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

11. Podle bodů 1, 2 a 5 až 10 se postupuje do konce roku 2016.

12. Řízení ve věcech upravených zákonem č. 48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zahájená před rokem 2017 a do konce roku 2016 pravomocně neskončená, dokončí orgány, které jsou v tomto řízení příslušné podle právních předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a to podle těchto právních předpisů.

13. Pojistné na veřejné zdravotní pojištění včetně záloh, penále, přírážku k pojistnému na veřejné zdravotní pojištění a pokuty, pokud tyto platby jsou uvedeny v bodech 1, 2, 5 a 7 a nebyly zaplacený do konce roku 2016, vymáhá po roce 2016 správce pojistného, kterým je příslušný orgán Finanční správy České republiky, podle daňového řádu. Vykonatelná rozhodnutí ve věcech uvedených ve větě první včetně výkazu nedoplatků vydaná podle bodů 11 a 12 jsou exekucním titulem i po roce 2016.

14. Pojišťovna a zaměstnanecké pojišťovny, které budou vymáhat dluhy na pojistném po 1. lednu 2015, sdělí nejdéle do 8. ledna následujícího kalendářního roku správci účtu částku vybraného dlužného pojistného za období od 1. ledna do 31. prosince 2015. Tato částka se stane součástí prvního přerozdělování v roce 2016.

15. Pojišťovna a zaměstnanecké pojišťovny, které budou vymáhat dluhy na pojistném

po 1. lednu 2016, sdělí nejdéle do 8. ledna následujícího kalendářního roku správci účtu částku vybraného dlužného pojistného za období od 1. ledna do 31. prosince 2016. Tato částka se stane součástí prvního přerozdělování v roce 2017.

16. Osoby, které byly povinny zachovávat mlčenlivost podle § 23 odst. 1 až 5 a 7 až 10 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou povinny tuto mlčenlivost zachovávat i nadále.

2) § 5 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

3) § 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

4) Například zákoník práce, zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úradech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úradech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

4a) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

5) Zákon č. 62/1983 Sb., o věnostním přídavku horníků.

6) Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

§ 19 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech.

7) § 47i zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

10) § 2 odst. 1 písm. b) nařízení vlády ČSFR č. 53/1992 Sb., o minimální mzdě.

11) § 7 odst. 4 zákona ČNR č. 550/1991 Sb., ve znění zákona č. 59/1995 Sb.

11a) § 67 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

11b) § 78 zákona č. 435/2004 Sb.

11c) § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb.

12) Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.

- 13) § 6c písm. a) až j) zákona ČNR č. 550/1991 Sb., ve znění zákona č. 59/1995 Sb.
- 14) § 2 odst. 3 zákona č. 382/1990 Sb., o rodičovském příspěvku.
- 15) § 127 zákoníku práce.
- 16) § 129 a 130 zákoníku práce.
- 16a) § 5 písm. a) bod 14 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 424/2003 Sb.
- 16b) § 17 odst. 2 a 4 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 20) Např. zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.
- 20a) Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).
- 21c) § 17 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 22) § 40 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků.
- 24) Zákon ČNR č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách.
- 26) § 18 zákona ČNR č. 550/1991 Sb.
- 27a) Např. § 125 odst. 7 zákoníku práce, § 8 odst. 2 zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výděлку, § 24a odst. 1 nařízení vlády ČSSR č. 223/1988 Sb., kterým se provádí zákoník práce, ve znění nařízení vlády ČSFR č. 13/1991 Sb., § 7 odst. 4 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 19/1991 Sb., o pracovním uplatnění a hmotném zabezpečení pracovníků v hornictví dlouhodobě nezpůsobilých k dosavadní práci.
- 27b) § 5 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR č. 22/1991 Sb., kterou se stanoví podrobnosti zřizování společensky účelných pracovních míst a vytváření veřejně prospěšné práce.
- 27c) § 2 odst. 3 a § 8 vyhlášky Ústřední rady odborů a Federálního ministerstva financí č. 172/1973 Sb., o uvolňování pracovníků ze zaměstnání k výkonu funkce v Revolučním odborovém hnutí.
- 27d) § 8 odst. 4 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 176/2002 Sb.
- 31) § 9 zákona ČNR č. 550/1991 Sb., ve znění zákona č. 59/1995 Sb.
- 32) § 40 odst. 3 a 4 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona

ČNR č. 35/1993 Sb.

38) § 49 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

38a) § 2 odst. 3 písm. h) zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku.

40) Například § 45 zákona č. 48/1997 Sb., § 6a odst. 5 a § 23a odst. 3 zákona č. 280/1992 Sb., čl. IV zákona č. 60/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 280/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 185/1991 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů.

40a) § 2 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

40c) Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů.

40d) § 45a odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 214/2006 Sb.

41) Například zákon č. 182/2006 Sb., zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

42) § 17 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

43) § 3 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

44) Zákon č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

45) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

46) Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

47) § 13b zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

49) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 a nařízení Komise (EU) č. 1244/2010.

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění nařízení Komise (EU) č. 1244/2010.

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.

Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství, ve znění nařízení Rady (EHS) č. 2864/72, nařízení Rady (EHS) č. 1390/81, nařízení Rady (EHS) č. 1247/92, nařízení Rady (EHS) č. 1248/92, nařízení Rady (EHS) č. 1945/93, nařízení Rady (ES) č. 3095/95, nařízení Rady (ES) č. 118/97, nařízení Rady (ES) č. 1290/97, nařízení Rady (ES) č. 1223/98, nařízení Rady (ES) č. 1606/98, nařízení Rady (ES) č. 307/1999, nařízení Rady (ES) č. 1399/1999, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1386/2001, nařízení Rady (ES) č. 859/2003, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 631/2004, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 629/2006, nařízení Rady (ES) č. 1791/2006, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1992/2006, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 592/2008.

Nařízení Rady (EHS) č. 574/72, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (EHS) č. 1408/71 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství, ve znění nařízení Rady (EHS) č. 878/73, nařízení Rady (EHS) č. 1661/85, nařízení Rady (EHS) č. 1248/92, nařízení Rady (EHS) č. 1945/93, nařízení Rady (ES) č. 3095/95, nařízení Rady (ES) č. 1290/97, nařízení Rady (ES) č. 1223/98, nařízení Rady (ES) č. 1606/98, nařízení Rady (ES) č. 307/1999, nařízení Rady (ES) č. 1399/1999, nařízení Komise (ES) č. 89/2001, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1386/2001, nařízení Komise (ES) č. 410/2002, nařízení Rady (ES) č. 859/2003, nařízení Komise (ES) č. 1851/2003, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 631/2004, nařízení Komise (ES) č. 77/2005, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005, nařízení Komise (ES) č. 207/2006, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 629/2006, nařízení Rady (ES) č. 1791/2006, nařízení Komise (ES) č. 311/2007, nařízení Komise (ES) č. 101/2008, nařízení Komise (ES) č. 120/2009.

Smlouva mezi Českou republikou a Chorvatskou republikou o sociálním zabezpečení, vyhlášená pod č. 82/2000 Sb. m. s.

Smlouva mezi Českou republikou a Svazovou republikou Jugoslávie o sociálním zabezpečení, vyhlášená pod č. 130/2002 Sb. m. s.

Smlouva mezi Českou republikou a Republikou Makedonie o sociálním zabezpečení, vyhlášená pod č. 2/2007 Sb. m. s.

Smlouva mezi Českou republikou a Tureckou republikou o sociálním zabezpečení, vyhlášená pod č. 135/2004 Sb. m. s.

Smlouva mezi Českou republikou a Japonskem o sociálním zabezpečení, vyhlášená pod č. 41/2009 Sb. m. s.

Smlouva mezi Českou republikou a Státem Izrael o sociálním zabezpečení, vyhlášená pod č. 73/2002 Sb. m. s.

Rozhodnutí Rady 2005/690/ES ze dne 18. července 2005 o uzavření Evropsko-středomořské dohody zakládající přidružení mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Alžírskou demokratickou a lidovou republikou na straně druhé.

Rozhodnutí Rady a Komise 2000/204/ES, ESOU ze dne 24. ledna 2000 o uzavření Evropsko-středomořské dohody zakládající přidružení mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Marockým královstvím na straně druhé.

Rozhodnutí Rady a Komise 98/238/ES, ESOU ze dne 26. ledna 1998 o uzavření Evropsko-středomořské dohody zakládající přidružení mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Tuniskou republikou na straně druhé.

50) § 47i zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

52) § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

53) Zákon č. 236/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

5

15/1993 Sb., o Armádě České republiky a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů

Obsah

§ 1-15 15/1993 Sb.

- § 1-6 ČÁST PRVNÍ Armáda České republiky
- § 7 ČÁST DRUHÁ zrušena
- § 8 ČÁST TŘETÍ zrušena
- § 9 ČÁST ČTVRTÁ Změna a doplnění zákona České národní rady č. 550/1991 Sb.
- § 10 ČÁST PÁTÁ Změna a doplnění zákona České národní rady č. 592/1992 Sb.
- § 11 ČÁST ŠESTÁ zrušena
- § 12-15 ČÁST SEDMÁ Společná, přechodná a závěrečná ustanovení
- § 15 Účinnost

ZÁKON

České národní rady
ze dne 21. prosince 1992

o Armádě České republiky a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů

Změna: 224/1999 Sb.

Změna: 298/2011 Sb.

Změna: 375/2011 Sb.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ **Armáda České republiky**

§ 1 **Zrušen**

§ 2
zrušen

§ 3

(1) Zřizují se ostatní rozpočtové organizace a příspěvkové organizace existující ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky v působnosti federálního ministerstva obrany na území České republiky. Organizace zřízené podle věty první mohou být měněny nebo zrušeny ministerstvem obrany České republiky jako zřizovatelem podle obecně závazných právních předpisů.

(2) Státní podniky zřízené federálním ministerstvem obrany se sídlem na území České republiky s právem hospodaření s majetkem České a Slovenské Federativní Republiky, které podle ústavního zákona o dělení majetku České a Slovenské Federativní Republiky mezi Českou republiku a Slovenskou republiku a jeho přechodu na Českou republiku a Slovenskou republiku přecházejí na Českou republiku, se považují za zřízené ministerstvem obrany České republiky.

§ 4
zrušen

§ 5

Služební poměry vojáků Československé armády, kteří jsou ke dni jejího zániku příslušníky vojenských útvarů a zařízení uvedených v § 2 nebo příslušníky ostatních rozpočtových organizací, příspěvkových organizací a státních podniků uvedených v § 3, nezanikají a tito příslušníci se stávají příslušníky Armády České republiky v dosažených vojenských hodnostech.

§ 6

(1) Občanští zaměstnanci federálního ministerstva obrany se stávají občanskými zaměstnanci ministerstva obrany České republiky.

(2) Občanští zaměstnanci Československé armády, kteří jsou v pracovním poměru k vojenským útvarům a zařízením uvedeným v § 2 a ostatním rozpočtovým organizacím uvedeným v § 3 odst. 1, se stávají občanskými zaměstnanci Armády České republiky.

(3) Občanští zaměstnanci Československé armády, kteří jsou v pracovním poměru k příspěvkovým organizacím uvedeným v § 3 odst. 1, zůstávají občanskými zaměstnanci těchto organizací.

ČÁST DRUHÁ
zrušena

§ 7
zrušen

ČÁST TŘETÍ

zrušena

§ 8

zrušen

ČÁST ČTVRTÁ

Změna a doplnění zákona České národní rady č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů

§ 9

Zákon České národní rady č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění, ve znění zákona České národní rady č. 592/1992 Sb. a zákona České národní rady č. 10/1993 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 10 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, která zní:

"(2) Vojáci v činné službě a žáci vojenských škol, kteří se připravují na službu vojáka z povolání a nejsou vojáky v činné službě, jsou pojištěni u Vojenské zdravotní pojišťovny. Základní zdravotní péči jim poskytuje posádkové zařízení zdravotní péče, a není-li zřízeno, jiné zdravotnické zařízení, s nímž Vojenská pojišťovna uzavřela smlouvu o poskytování zdravotní péče. Navazující ambulantní nebo ústavní péči poskytuje zdravotnické zařízení určené lékařem, který poskytl základní zdravotní péči. Lékaře lze volit jen v rámci zdravotnického zařízení uvedeného ve větě druhé a třetí."

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

2. V § 10 v dosavadním odstavci 2 se vypouštějí slova "povinnou vojenskou či".

ČÁST PÁTÁ

Změna a doplnění zákona České národní rady č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

§ 10

Zákon České národní rady č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, se mění a doplňuje takto:

1. V § 5 odst. 3 se slova "pokud si ji pojištěnec zvolil" nahrazují slovy "u níž je pojištěnec pojištěn".

2. Poznámka č. 20 pod čarou zní:

"20) § 10 odst. 1 a 2 a § 11 písm. a) až c) zákona ČNR č. 550/1991 Sb., ve znění zákona ČNR č. 592/1992 Sb., zákona ČNR č. 10/1993 Sb. a zákona ČNR č. 15/1993 Sb."

3. V § 27 odst. 1 se na konci připojuje tato věta: "Vojenská zdravotní pojišťovna sděluje potřebné údaje k vedení registru o všech svých pojištěncích se zřetelem na způsob vedení registru všeobecného zdravotního pojištění a s ohledem na potřebu ochrany

utajovaných skutečností."

ČÁST ŠESTÁ **zrušena**

§ 11

ČÁST SEDMÁ **Společná, přechodná a závěrečná ustanovení**

§ 12

Požádá-li voják z povolání nebo voják v další službě do 31. ledna 1993 o propuštění ze služebního poměru, bude propuštěn na vlastní žádost podle předpisů platných do 31. prosince 1992.2)

§ 13

(1) Služba státních občanů České republiky v Armádě Slovenské republiky se do 31. března 1993 nepovažuje za cizí vojenskou službu.3)

(2) Vojenská přísaha vykonaná do 31. prosince 1992 občany České republiky podle dosavadních právních předpisů se považuje za vojenskou přísahu vykonanou České republice.

(3) Vojáci uvedení v § 14 jsou povinni vykonat vojenskou přísahu do jednoho měsíce ode dne udělení občanství České republiky.

§ 14

Občané Slovenské republiky, kteří jsou ke dni účinnosti tohoto zákona vojáky z povolání Armády České republiky, mohou tuto službu vykonávat do 31. března 1993. Po tomto dni mohou službu v Armádě České republiky vykonávat, doloží-li, že požádali o propuštění ze svazku občanství Slovenské republiky, a to až do dne vyřízení žádosti o udělení státního občanství České republiky, nejdéle však do 31. prosince 1993.

§ 15

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Uhde v.r.
Klaus v.r.

2) Např. zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 361/1992 Sb.)

3) § 56 branného zákona č. 92/1949 Sb., ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 331/1992 Sb.).

**42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů
souvisejících s jeho zavedením**

Obsah

§ 1-55 42/1994 Sb.

- § 1-45b ČÁST PRVNÍ Penzijní připojištění
 - § 1-2a HLAVA PRVNÍ Základní ustanovení
 - § 3-8 HLAVA DRUHÁ Penzijní fond
 - § 9-11 HLAVA TŘETÍ Statut a penzijní plán
 - § 12-19 HLAVA ČTVRTÁ Vznik a zánik penzijního připojištění
 - § 20-26 HLAVA PÁTÁ Nároky z penzijního připojištění
 - § 27 HLAVA ŠESTÁ Příspěvky účastníků
 - § 28-30 HLAVA SEDMÁ Státní příspěvky
 - § 31-38 HLAVA OSMÁ Hospodaření penzijního fondu
 - § 39-41 HLAVA DEVÁTÁ Ukončení činnosti penzijních fondů a vypořádání nároků z
penzijního připojištění
 - § 42-43 HLAVA DESÁTÁ Dohled nad penzijními fondy
 - § 43a-45 HLAVA JEDENÁCTÁ SPRÁVNÍ DELIKTY
 - § 43a-45 nadpis vypuštěn
 - § 43e zrušen
 - § 45a-45b HLAVA DVANÁCTÁ STÁTNÍ DOZOR NAD POSKYTOVÁNÍM STÁTNÍHO
PŘÍSPĚVKU
 - § 46-55 ČÁST DRUHÁ Ustanovení společná, přechodná a závěrečná
 - § 46-46a HLAVA PRVNÍ Společná ustanovení
 - § 47 HLAVA DRUHÁ Přechodná ustanovení
 - § 48-54 HLAVA TŘETÍ Změna některých zákonů
 - § 55 HLAVA ČTVRTÁ Účinnost
- Vybraná ustanovení novel

42/1994 Sb.

ZÁKON

ze dne 16. února 1994

**o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů
souvisejících s jeho zavedením**

Změna: 61/1996 Sb.

Změna: 15/1998 Sb.

Změna: 170/1999 Sb.

Změna: 170/1999 Sb. (část)

Změna: 353/2001 Sb.

Změna: 36/2004 Sb.

Změna: 36/2004 Sb. (část), 237/2004 Sb., 257/2004 Sb.

Změna: 377/2005 Sb.
Změna: 444/2005 Sb.
Změna: 56/2006 Sb.
Změna: 57/2006 Sb., 70/2006 Sb.
Změna: 342/2006 Sb.
Změna: 296/2007 Sb.
Změna: 124/2008 Sb., 126/2008 Sb.
Změna: 254/2008 Sb.
Změna: 230/2009 Sb.
Změna: 306/2008 Sb.
Změna: 160/2010 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 199/2010 Sb., 409/2010 Sb.
Změna: 188/2011 Sb.
Změna: 420/2011 Sb.
Změna: 99/2013 Sb.
Změna: 241/2013 Sb.
Změna: 340/2013 Sb., 344/2013 Sb.
Změna: 309/2002 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ **Penzijní připojištění**

HLAVA PRVNÍ **Základní ustanovení**

§ 1

(1) Tento zákon upravuje penzijní připojištění se státním příspěvkem (dále jen "penzijní připojištění") u penzijních fondů, činnost penzijních fondů a státní dozor nad penzijním připojištěním a změny některých zákonů souvisejících se zavedením penzijního připojištění.

(2) Penzijním připojištěním se pro účely tohoto zákona rozumí shromažďování peněžních prostředků od účastníků penzijního připojištění (dále jen "účastník") a státu poskytnutých ve prospěch účastníků, nakládání s těmito prostředky a vyplácení dávek penzijního připojištění.

(3) Penzijní připojištění podle odstavce 2 nesmějí vykonávat jiné osoby než penzijní fondy.

§ 2

(1) Účastníkem může být fyzická osoba starší 18 let s trvalým pobytem na území České republiky, která uzavře s penzijním fondem písemnou smlouvu o penzijním připojištění (dále jen "smlouva"). Účast na penzijním připojištění je dobrovolná.

(2) Účastníkem může být dále fyzická osoba starší 18 let s bydlištěm na území jiného

členského státu Evropské unie, pokud je účastna důchodového pojištění nebo je poživatelem důchodu z českého důchodového pojištění nebo je účastna veřejného zdravotního pojištění v České republice, která uzavře s penzijním fondem smlouvu.

(3) Splnění podmínek být účastníkem podle odstavců 1 a 2 prokazují účastníci též rodným číslem přiděleným příslušným orgánem České republiky^{1ab)}, a pokud nebylo přiděleno, číslem pojištěnce vedeným v registru pojištěnců^{1ac)}.

§ 2a

V penzijním připojištění je zakázána diskriminace účastníků zejména z důvodů pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu, zdravotního stavu nebo věku.

HLAVA DRUHÁ Penzijní fond

§ 3

(1) Penzijní fond je právnickou osobou se sídlem na území České republiky, která provozuje penzijní připojištění podle tohoto zákona.

(2) Penzijní fond je akciovou společností, pro kterou platí ustanovení obchodního zákoníku,¹⁾ pokud se v tomto zákoně nestanoví jinak.

(3) Banka, která pro penzijní fond vykonává funkci depozitáře (dále jen "depozitář"), a ani právnická osoba, v níž má depozitář přímý nebo nepřímý podíl na základním kapitálu přesahující 10 %, nesmí nabývat akcie tohoto penzijního fondu. Akcie penzijního fondu nesmí nabývat rovněž zdravotní pojišťovna.^{1a)} Osoby, které nabudou akcie penzijního fondu v rozporu s ustanovením věty první a druhé, nesmí vykonávat tato akcionářská práva:

- a) účastnit se a hlasovat na valné hromadě,
- b) požádat o svolání mimořádné valné hromady, a
- c) podat soudu návrh na určení neplatnosti usnesení valné hromady.

(4) Obchodní firma penzijního fondu musí obsahovat označení "penzijní fond". Jiné osoby nesmějí ve své obchodní firmě ani názvu toto označení používat.

§ 4

(1) Penzijní fond nelze založit na základě veřejné nabídky akcií.

(2) Penzijní fond může vydávat pouze akcie stejné jmenovité hodnoty znějící na jméno.

(3) Penzijní fond nesmí vydávat akcie za zvýhodněných podmínek pro zaměstnance^{1aa)} a prioritní akcie.

(4) Hodnota základního kapitálu penzijního fondu musí činit alespoň 50 000 000 Kč. Základní kapitál musí být tvořen pouze peněžitými vklady, které musí být splaceny před podáním žádosti podle § 5.

(5) Zvýšení základního kapitálu nelze provést nepeněžitými vklady. Nové akcie nemohou být nabídnuty k upsání na základě veřejné nabídky k upisování akcií.

(6) K převodu akcií penzijního fondu v rozsahu větším než 10 % základního kapitálu penzijního fondu, provedenému v jedné nebo několika operacích na jakoukoliv osobu nebo více osob jednajících ve shodě,^{1b)} a k nabídce k upsání akcií v rozsahu větším než 10 % základního kapitálu penzijního fondu vybranému zájemci se vyžaduje předchozí souhlas České národní banky. Žádost o udělení souhlasu podává nabyvatel nebo upisovatel. Pokud Česká národní banka do 30 dnů ode dne doručení žádosti o udělení souhlasu nesdělí, že s převodem či upsáním nových akcií nesouhlasí, platí, že jsou schváleny. Akcionář, který nabyl akcie způsobem uvedeným v tomto odstavci bez souhlasu České národní banky, nesmí vykonávat akcionářská práva uvedená v § 3 odst. 3 písm. a) až c).

(7) Česká národní banka souhlas podle odstavce 6 neudělí, pokud by nabytí uvedeného rozsahu akcií penzijního fondu nebylo v souladu s požadavkem důvěryhodnosti a bezpečnosti penzijního připojištění.

(8) Akcie penzijních fondů, které představují podílovou účast akcionářů v penzijním fondu, nemohou být použity k zajištění závazků.

§ 5

(1) Ke vzniku a činnosti penzijního fondu je třeba povolení. O udělení povolení rozhoduje na základě písemné žádosti zakladatelů penzijního fondu Česká národní banka. Před vydáním rozhodnutí o žádosti o povolení požádá Česká národní banka o stanovisko Ministerstvo práce a sociálních věcí.

(2) V žádosti o povolení podle odstavce 1 je žadatel povinen uvést:

- a) obchodní firmu a sídlo penzijního fondu,
- b) výši základního kapitálu penzijního fondu,
- c) věcné a organizační předpoklady pro činnost penzijního fondu,
- d) zda jsou splněny podmínky způsobilosti být členem představenstva a dozorčí rady stanovené v § 7 odst. 2 až 4 u navrhovaných osob,
- e) depozitáře.

(3) K žádosti o povolení podle odstavce 1 musí být přiloženy

- a) listiny prokazující založení akciové společnosti, splacení celého základního kapitálu a původ základního kapitálu,

- b) stanovy penzijního fondu,
- c) návrh statutu penzijního fondu (dále jen "statut"),
- d) návrh penzijního plánu penzijního fondu (dále jen "penzijní plán"),
- e) doklady prokazující důvěryhodnost fyzických nebo právnických osob, které jsou zakladateli penzijního fondu, pokud si je nemůže vyžádat Česká národní banka podle zvláštního právního předpisu,
- f) doklady prokazující důvěryhodnost navrhovaných členů představenstva, dozorčí rady penzijního fondu a prokuristy, pokud si je nemůže vyžádat Česká národní banka podle zvláštního právního předpisu, a jejich odbornou způsobilost.

(4) Žádost podle odstavce 1 lze podat pouze na předepsaném tiskopise, ke kterému žadatel přiloží doklady podle odstavce 3 písm. a) až d) a doklady prokazující důvěryhodnost a odbornou způsobilost podle odstavce 3 písm. e) a f). Vzor tiskopisu a obsah jeho příloh stanoví prováděcí právní předpis.

(5) Česká národní banka povolení podle odstavce 1 neudělí, jestliže

- a) návrh statutu nebo penzijního plánu nesplňuje požadavky stanovené tímto zákonem,
- b) penzijní fond nesplňuje předpoklady pro výplatu navrhovaných dávek penzijního připojištění,
- c) navrhovaní členové představenstva a dozorčí rady penzijního fondu nejsou způsobilí být členy představenstva a dozorčí rady podle § 7 odst. 2 až 4, prokurista nesplňuje požadavek důvěryhodnosti, nebo
- d) zakladatelé nesplňují požadavek důvěryhodnosti.

§ 6

(1) O žádosti o povolení podle § 5 rozhodne Česká národní banka do 60 dnů ode dne doručení žádosti nebo jejího doplnění.

(2) Součástí povolení podle § 5 odst. 1 je schválený statut a penzijní plán, schválení osob navrhovaných za členy představenstva a dozorčí rady penzijního fondu a schválení depozitáře.

(3) Povolení se uděluje na dobu neurčitou a nelze je převést na jinou osobu.

§ 7

(1) Představenstvo penzijního fondu musí mít nejméně pět členů; dozorčí rada penzijního fondu musí mít nejméně tři členy, přičemž počet jejích členů musí být dělitelný třemi.

(2) Členem představenstva a členem dozorčí rady (dále jen "orgány penzijního fondu")

a prokuristou může být jen fyzická osoba starší 18 let, způsobilá k právním úkonům, důvěryhodná a odborně způsobilá, která není fyzickou osobou uvedenou v odstavci 3 a která byla předem schválena Českou národní bankou. Pokud Česká národní banka do 30 dnů ode dne doručení návrhu na nového člena orgánu penzijního fondu nebo prokuristu nesdělí, že s návrhem nesouhlasí, má se za to, že návrh schvaluje.

(3) Členy orgánu penzijního fondu nesmějí být

a) poslanci a senátoři Parlamentu a členové vlády, Nejvyššího kontrolního úřadu a zaměstnanci České národní banky,

b) členové orgánů jiného penzijního fondu, pojišťovny^{1c)}, banky, osoby s povolením k poskytování investičních služeb, členové orgánů organizátora regulovaného trhu a členové orgánů investičních fondů³⁾ a investičních společností^{3a)}; to neplatí pro členy orgánů osob, se kterými penzijní fond tvoří koncern,

c) zaměstnanci jiného penzijního fondu, depozitáře, organizátora regulovaného trhu, centrálního depozitáře⁴⁾ a osoby, pomocí kterých provádí obchodník s cennými papíry své činnosti,

d) osoby, kterým bylo odejmuto povolení podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu⁴⁾.

(4) Členy dozorčí rady penzijního fondu nesmějí být zaměstnanci penzijního fondu.

(5) Členové orgánů penzijního fondu jsou povinni plnit své povinnosti tak, aby nebyly poškozeny zájmy účastníků. Členové těchto orgánů a osoby jim blízké⁶⁾ nesmějí kupovat nemovitosti a movité věci, které tvoří majetek penzijního fondu, anebo penzijnímu fondu nemovitosti a movité věci prodávat.

(6) Zaměstnanci penzijního fondu nesmějí být fyzickými osobami uvedenými v odstavci 3. Ustanovení odstavce 5 platí obdobně i pro zaměstnance penzijního fondu.

(7) Členové orgánů a zaměstnanci penzijního fondu jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděli při výkonu své funkce nebo zaměstnání, popřípadě v souvislosti s nimi; oprávnění České národní banky při výkonu dohledu nad finančním trhem a Ministerstva financí (dále jen "ministerstvo") při výkonu státního dozoru podle § 45a tím nejsou dotčena. Tato povinnost trvá i po skončení jejich funkce nebo zaměstnání k penzijnímu fondu. Za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy jsou osoby uvedené ve větě první pro účely občanského soudního řízení, exekučního řízení podle exekučního řádu, výkonu bankovního dohledu na konsolidovaném základě, trestního řízení, správy daní a při plnění povinnosti vůči příslušnému orgánu podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu nebo podle zákona o provádění mezinárodních sankcí zproštěny povinnosti mlčenlivosti.

(8) Návrh podle odstavce 2 lze podat pouze na předepsaném tiskopise, ke kterému žadatel přiloží doklady osvědčující splnění podmínek stanovených v odstavci 2. Vzor tiskopisu a obsah jeho příloh stanoví prováděcí právní předpis.

§ 8

(1) Pro výkon funkce depozitáře pro penzijní fond platí obdobně zvláštní právní předpis upravující výkon této funkce pro investiční společnost a investiční fond⁷⁾, pokud v tomto zákoně není stanoveno jinak.

(2) Změna depozitáře musí být schválena Českou národní bankou, jinak je neplatná. Pokud Česká národní banka do 30 dnů ode dne doručení návrhu na změnu depozitáře nesdělí, že se změnou depozitáře nesouhlasí, platí, že změna je schválena.

(3) Česká národní banka může rozhodnout o změně depozitáře penzijního fondu, pokud depozitář porušuje povinnosti stanovené zákonem nebo depozitářskou smlouvou. Depozitářská smlouva zaniká dnem, kdy nabude právní moci rozhodnutí, jímž Česká národní banka rozhodla o změně depozitáře. Nejpozději do jednoho měsíce ode dne zániku depozitářské smlouvy je penzijní fond povinen uzavřít depozitářskou smlouvu s jinou bankou.

(4) Penzijní fond je povinen vždy zřídit u svého depozitáře samostatné běžné účty nebo podúčty k běžnému účtu pro

- a) přijímání a vracení příspěvků účastníků na penzijní připojištění (dále jen "příspěvek"),
- b) poskytování a vracení státních příspěvků na penzijní připojištění (dále jen "státní příspěvek"),
- c) financování činnosti penzijního fondu,
- d) umístování a ukládání prostředků penzijního fondu.

(5) Běžný účet u jiné banky, než je depozitář, si může penzijní fond zřídit po oznámení svému depozitáři, a to pouze jako podmínku otevření vkladového účtu. Po zřízení vkladového účtu je penzijní fond povinen zůstatky na tomto běžném účtu převést na vkladový účet nebo na běžný účet vedený u depozitáře.

(6) Při změně depozitáře může mít penzijní fond otevřen samostatný běžný účet pro přijímání a vracení příspěvků účastníků u banky, s níž depozitářská smlouva zanikla, ještě po dobu šesti měsíců ode dne zániku této smlouvy.

(7) Statutární orgán depozitáře a jeho dozorčí rada nesmějí být tvořeny více než z jedné třetiny zaměstnanci penzijního fondu.

HLAVA TŘETÍ Statut a penzijní plán

§ 9

(1) Penzijní fond musí mít statut a penzijní plán. Způsob přijímání statutu a penzijního plánu a jejich změny upravují stanovy penzijního fondu.

(2) Změny statutu musí být schváleny Českou národní bankou, jinak jsou neplatné. Pokud Česká národní banka do 30 dnů ode dne doručení návrhu na změnu nesdělí, že se

změnou nesouhlasí, platí, že změna je schválena.

(3) Změny penzijního plánu musí být schváleny Českou národní bankou, jinak jsou neplatné. Pokud Česká národní banka do 60 dnů ode dne doručení návrhu na změnu nesdělí, že se změnou nesouhlasí, platí, že změna je schválena. Česká národní banka návrh na změnu neschválí, pokud změna nesplňuje požadavky § 5 odst. 5 písm. a) a b). Před vydáním rozhodnutí o návrhu na změnu penzijního plánu požádá Česká národní banka o stanovisko Ministerstvo práce a sociálních věcí.

(4) Statut a penzijní plán musí být každému přístupné.

§ 10

Statut musí obsahovat:

- a) rozsah činnosti penzijního fondu podle § 12 odst. 1 a § 32,
- b) zaměření a cíle investiční politiky penzijního fondu, zejména druhy majetkových hodnot, které budou pořízovány z peněžních prostředků penzijního fondu,
- c) zásady hospodaření penzijního fondu,
- d) způsob použití zisku,
- e) obchodní firmu a sídlo depozitáře,
- f) způsob zveřejňování zpráv o hospodaření s majetkem penzijního fondu a změnách statutu a informací o tom, kde lze tyto zprávy obdržet.

§ 11

(1) Penzijní plán musí stanovit:

- a) druhy penzí a ostatních dávek penzijního připojištění,
- b) podmínky nároku na dávky penzijního připojištění a jejich výplatu,
- c) způsob výpočtu dávek poskytovaných z penzijního připojištění,
- d) důvody vypovězení penzijního připojištění,
- e) výši příspěvků,
- f) podmínky odkladu nebo přerušení placení příspěvků a změny výše příspěvků,
- g) pravidla a způsob placení příspěvků a postup při neplacení a opožděném nebo nesprávném placení příspěvků,
- h) podmínky převzetí peněžních prostředků z penzijního připojištění u jiného penzijního fondu a úpravu nároků na základě tohoto převzetí,

i) zásady, podle kterých se účastníci včetně příjemců penzí podílejí na výnosech hospodaření penzijního fondu.

(2) Každý penzijní plán musí upravit podmínky nároku účastníků na starobní penzi [§ 21 odst. 1 písm. a)] a jednorázové vyrovnání. Penzijní plán může upravit podmínky pro vznik nároků účastníků výhodněji, než je stanoveno v tomto zákoně, pokud to tento zákon nevylučuje.

(3) Penzijní plán je sestavován jako příspěvkově definovaný penzijní plán, v němž výše penze závisí na úhrnu příspěvků zaplacených ve prospěch účastníka, podílu účastníka na výnosech hospodaření penzijního fondu a věku, od kterého se poskytuje penze (dále jen "příspěvkový penzijní plán").

(4) Jde-li o invalidní penze, může být výše těchto penzí určena vedle pravidel příspěvkového penzijního plánu zároveň též tak, že penzijní fond při splnění stanovených podmínek nároku na tuto penzi zaručuje její dohodnutou výši, popřípadě může být určena i jiným způsobem (dále jen "dávkový penzijní plán"); v tomto případě musí penzijní plán obsahovat kritéria rozdělení výnosů hospodaření penzijního fondu na část, k níž se přihlíží při stanovení výše penze podle příspěvkového penzijního plánu, a část, k níž se přihlíží při stanovení výše penze podle dávkového penzijního plánu.

(5) Pokud příspěvkový penzijní plán obsahuje výsluhovou penzi, nesmí být příspěvky určené na tuto penzi vyšší než příspěvky určené na starobní penzi.

(6) Výše penze a příspěvků se v penzijním plánu stanoví podle pojistně matematických zásad s přihlédnutím k výnosům hospodaření penzijního fondu.

HLAVA ČTVRTÁ

Vznik a zánik penzijního připojištění

§ 12

(1) Penzijní připojištění vzniká na základě smlouvy mezi fyzickou osobou, která je způsobilá být účastníkem (§ 2), a penzijním fondem dnem stanoveným ve smlouvě. Smlouva nesmí obsahovat zneužitelné klauzule v neprospěch účastníka. S jedním penzijním fondem může účastník uzavřít pouze jednu smlouvu; to neplatí v případě smlouvy uzavřené podle § 19 odst. 3 písm. c).

(2) Na smlouvy podle tohoto zákona se nevztahují ustanovení zvláštního právního předpisu upravujícího pojistnou smlouvu⁸⁾.

(3) Zprostředkovatelskou činnost směřující k uzavření smlouvy mezi penzijním fondem a fyzickou osobou, která je způsobilá být účastníkem (§ 2), může vykonávat fyzická nebo právnická osoba pro penzijní fond, který má povolení k činnosti (§ 5 odst. 1).

(4) V souvislosti s uzavíráním, změnou nebo ukončením smlouvy postupuje penzijní fond nebo zprostředkovatel kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v nejlepším zájmu zájemce o uzavření smlouvy (dále jen „zájemce“) nebo účastníka.

(5) Penzijní fond nebo zprostředkovatel

- a) nesmí poskytnout zájemci nebo zaměstnavateli podle § 27 odst. 5 úplatu, odměnu nebo nepeněžitou výhodu (dále jen „pobídka“), která může vést k porušení povinnosti jednat kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v nejlepším zájmu zájemce,
- b) při uzavírání smlouvy nebo jejím zprostředkování jedná se zájemcem s odbornou péčí, zejména nesmí uvádět nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepřesné, nejasné nebo dvojsmyslné údaje a informace, anebo zamlčet údaje o charakteru a vlastnostech poskytované služby,
- c) v písemné formě informuje zájemce o podstatných skutečnostech týkajících se penzijního fondu, své osoby jako zprostředkovatele, o podstatných náležitostech penzijního připojištění, o poplatech účtovaných účastníkovi, o výši provize za zprostředkování a o jiných souvisejících nákladech penzijního fondu.

(6) Pobídkou se rozumí i neobvyklá úplata za poskytovanou službu nebo jakékoliv poskytnutí neopodstatněné výhody finanční, materiální či nemateriální povahy.

§ 13

Před uzavřením smlouvy musí být budoucí účastník seznámen se statutem a penzijním plánem.

§ 14

(1) Smlouvou se penzijní fond zavazuje poskytovat účastníku dávky penzijního připojištění za podmínek, ve výši a způsobem stanoveným penzijním plánem a touto smlouvou a účastník se zavazuje platit penzijnímu fondu příspěvky za podmínek, ve výši a způsobem stanoveným penzijním plánem a touto smlouvou.

(2) Součástí smlouvy je penzijní plán, na který se smlouva odvolává a který je k ní připojen.

(3) Penzijní fond je povinen písemně informovat účastníky o změnách penzijního plánu, které se týkají nároků a dávek z penzijního připojištění.

(4) Ve smlouvě může účastník pro případ svého úmrtí určit osobu, které vznikne nárok na odbytné [§ 23 odst. 1 písm. b)]; je-li určeno více osob, musí účastník současně vymezit způsob rozdělení odbytného jednotlivým osobám.

§ 15

Ve smlouvě je třeba vždy sjednat poskytování starobní penze.

§ 16

Dojde-li ke změně penzijního plánu, na který se smlouva odvolává, stává se změna penzijního plánu součástí smlouvy, jen pokud se účastník a penzijní fond dohodli na změně smlouvy.

§ 17

1) Účastník může penzijní připojištění kdykoliv písemně vypovědět. Penzijní plán může přitom stanovit výpovědní dobu; tato doba začíná prvním dnem kalendářního měsíce po doručení výpovědi a nesmí být delší než dva kalendářní měsíce.

(2) Penzijní fond je povinen účastníku nejpozději do 30 dnů ode dne doručení výpovědi písemně potvrdit její přijetí a sdělit datum zániku penzijního připojištění.

(3) Účastník je povinen písemně oznámit penzijnímu fondu všechny skutečnosti, které mají význam pro trvání penzijního připojištění, a dále změnu těch skutečností, které jsou podmínkou pro splnění informační povinnosti penzijního fondu podle § 14 a 26.

§ 18

(1) Penzijní fond může penzijní připojištění písemně vypovědět pouze účastníku,

a) který po dobu alespoň šesti kalendářních měsíců, popřípadě delší dobu stanovenou penzijním plánem neplatil příspěvky nebo který nesplnil jinou povinnost vyplývající z penzijního plánu, s níž tento plán spojuje možnost výpovědi, byl-li účastník nejméně jeden měsíc před vypovězením penzijního připojištění na možnost výpovědi písemně upozorněn,

b) který při uzavírání smlouvy uvedl nepravdivé údaje mající vliv na nárok na poskytování státního příspěvku nebo na dávky penzijního připojištění nebo který zatajil skutečnosti, které jsou rozhodné pro uzavření smlouvy, nebo

c) který nesplňuje podmínky být účastníkem stanovené tímto zákonem.

(2) Penzijní připojištění nelze podle odstavce 1 vypovědět, jestliže účastník splnil podmínku pro vznik nároku na penzi spočívající v placení příspěvku po dobu stanovenou penzijním plánem nebo by splnil tuto podmínku do konce výpovědní doby stanovené penzijním plánem.

§ 19

(1) Penzijní připojištění účastníka zaniká dnem

a) ukončení výplaty poslední penze,

b) výplaty jednorázového vyrovnání místo poslední penze,

c) na kterém se účastník a penzijní fond písemně dohodli,

d) ke kterému bylo penzijní připojištění vypovězeno podle § 17 a 18,

e) výplaty odbytného při zániku penzijního fondu, pokud nedošlo k převzetí povinností penzijního fondu jiným penzijním fondem,

f) ukončení trvalého pobytu účastníka na území České republiky,

g) ztráty bydliště na území členského státu Evropské unie nebo ukončení účasti v důchodovém pojištění nebo ve veřejném zdravotním pojištění v České republice,

h) úmrtí účastníka.

(2) Penzijní připojištění účastníka se přerušuje dnem, který uvedl účastník v oznámení o přerušení penzijního připojištění, nejdříve však prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po doručení písemného oznámení penzijnímu fondu. Účastník může penzijní připojištění podle věty první přerušit, jen pokud

a) platil příspěvky na penzijní připojištění po dobu 36 kalendářních měsíců, nebo

b) platil příspěvky po dobu 12 kalendářních měsíců v případě každého dalšího přerušení penzijního připojištění u téhož penzijního fondu.

Přerušil-li účastník penzijní připojištění, má po dobu přerušení nárok na podíl na výnosech u penzijního fondu, u kterého penzijní připojištění přerušil.

(3) Další smlouvu o penzijním připojištění lze uzavřít, pokud

a) dříve vzniklé penzijní připojištění zaniklo způsobem uvedeným v odstavci 1 písm. a) až e),

b) dříve vzniklé penzijní připojištění bylo přerušeno podle odstavce 2, nebo

c) účastník, kterému vznikl nárok na dávky penzijního připojištění podle § 20 odst. 1, požádal o výplatu dávky; další smlouvu lze uzavřít nejdříve k prvnímu dni kalendářního měsíce následujícího po doručení písemné žádosti o výplatu dávky penzijnímu fondu.

HLAVA PÁTÁ

Nároky z penzijního připojištění

§ 20

(1) Z penzijního připojištění se poskytují tyto dávky:

a) penze, kterou se rozumí doživotní pravidelná výplata peněžní částky, a jde-li o pozůstalostní penzi, výplata peněžní částky po dobu stanovenou penzijním plánem,

b) jednorázové vyrovnání,

c) odbytné.

(2) Dávky penzijního připojištění je penzijní fond povinen vyplácet ve lhůtách a způsobem stanoveným penzijním plánem nebo dohodnutým s příjemcem penze.

(3) Dávky penzijního připojištění se vyplácejí na základě žádosti oprávněného.

§ 21

(1) Z penzijního připojištění lze poskytovat tyto penze:

- a) starobní penze, je-li podmínkou nároku dosažení věku stanoveného penzijním plánem,
- b) invalidní penze, je-li podmínkou nároku přiznání invalidního důchodu z důchodového pojištění pro invaliditu třetího stupně,
- c) výsluhové penze, je-li podmínkou nároku dosažení doby penzijního připojištění stanovené penzijním plánem,
- d) pozůstalostní penze, je-li podmínkou nároku úmrtí účastníka.

(2) Podmínkou nároku na penzi je placení příspěvků na penzijní připojištění po určitou dobu stanovenou penzijním plánem (dále jen "pojištěná doba"), která musí činit nejméně 36 kalendářních měsíců a nesmí být delší než 60 kalendářních měsíců, přičemž dobu 36 kalendářních měsíců nelze v penzijním plánu snížit. Podmínkou nároku na starobní penzi však je, aby pojištěná doba činila nejméně 60 kalendářních měsíců, přičemž tuto dobu nelze v penzijním plánu snížit; pojištěná doba nesmí být přitom delší než 120 kalendářních měsíců.

(3) Ustanovení odstavce 2 neplatí pro výsluhovou penzi a invalidní penzi stanovenou podle dávkového penzijního plánu; podmínkou nároku na výsluhovou penzi je, aby pojištěná doba činila nejméně 180 kalendářních měsíců, a nároku na uvedenou invalidní penzi, aby pojištěná doba činila nejméně 60 kalendářních měsíců, přičemž tyto délky pojištěné doby nelze v penzijním plánu snížit.

(4) Věk stanovený pro nárok na starobní penzi podle odstavce 1 písm. a) musí být stejný pro ženy i muže, a nesmí být nižší než 60 let; penzijní plán nesmí stanovit věk nižší.

(5) Pozůstalostní penze náleží fyzické osobě, kterou účastník určil ve smlouvě; účastník přitom může určit více osob.

(6) Starobní, invalidní a výsluhová penze náleží jen účastníku.

(7) Účastníkovi nebo fyzické osobě určené ve smlouvě, kterým vznikl nárok na dávku penzijního připojištění a kteří nemají trvalý pobyt na území České republiky, je penzijní fond povinen na jejich žádost vyplácet dávku do ciziny ve výši a ve lhůtách stanovených penzijním plánem.

(8) Účastníkovi nebo fyzické osobě určené ve smlouvě, kterým vznikl nárok na dávku penzijního připojištění a kteří nemají bydliště na území členského státu Evropské unie, je penzijní fond povinen na jejich žádost vyplácet dávku do ciziny ve výši a ve lhůtách stanovených penzijním plánem.

§ 22

(1) Jednorázové vyrovnání náleží účastníku za podmínek stanovených penzijním plánem místo penze.

(2) V případě vzniku nároku na jednorázové vyrovnání a po doručení písemné žádosti o jeho výplatu je penzijní fond povinen vyplatit jednorázové vyrovnání do konce kalendářního čtvrtletí následujícího po měsíci, na který byl poslední příspěvek účastníka zaplacen. Účastníkovi, kterému vznikl nárok na jednorázové vyrovnání a který penzijní

připojištění před uplatněním žádosti o jeho výplatu přerušil, je penzijní fond povinen jednorázové vyrovnání vyplátit do tří měsíců po doručení písemné žádosti o jeho výplatu.

§ 23

(1) Odbytné náleží

a) účastníku, který zaplatil příspěvky alespoň na 12 kalendářních měsíců a jehož penzijní připojištění zaniklo výpovědí nebo dohodou, pokud mu není vyplácena penze, penzijní připojištění trvalo alespoň 12 kalendářních měsíců a nedošlo k převodu prostředků do penzijního připojištění u jiného penzijního fondu podle § 24,

b) fyzickým osobám určeným ve smlouvě, pokud účastník zemřel a nebyla mu vyplácena penze nebo vyplaceno jednorázové vyrovnání a pokud nevznikl nárok na pozůstalostní penzi nebo pokud se nároku na pozůstalostní penzi všechny fyzické osoby určené ve smlouvě písemně vzdaly.

(2) Výše odbytného se stanoví jako úhrn příspěvků zaplacených účastníkem a podílu na výnosech hospodaření penzijního fondu odpovídajícího výši jím zaplacených příspěvků. Částky státního příspěvku je penzijní fond povinen vrátit ministerstvu.

(3) Odbytné je penzijní fond povinen vyplátit do tří měsíců ode dne doručení žádosti účastníka nebo fyzické osoby určené ve smlouvě o jeho výplatu. Pokud účastník požádá o výplatu odbytného před zánikem penzijního připojištění, je penzijní fond povinen vyplátit odbytné nejpozději do tří měsíců ode dne zániku penzijního připojištění.

§ 24

(1) Účastník, jehož penzijní připojištění zaniklo a jemuž nevznikl nárok na penzi a nebylo vyplaceno odbytné, má nárok na převedení příspěvků včetně státního příspěvku a svého podílu na výnosech hospodaření penzijního fondu do penzijního připojištění u jiného penzijního fondu, pokud s tím tento penzijní fond souhlasí.

(2) Požádá-li účastník o převedení prostředků podle odstavce 1, je penzijní fond povinen je převést nejpozději do tří měsíců ode dne zániku penzijního připojištění. K žádosti o převod prostředků je třeba přiložit souhlas penzijního fondu podle odstavce 1.

(3) Státní příspěvek, který nebyl penzijnímu fondu poukázán za dobu před převedením prostředků podle odstavců 1 a 2, se poukazuje penzijnímu fondu, do jehož penzijního připojištění byly prostředky převedeny, a to na základě jeho žádosti ministerstvu.

(4) Penzijní fond může poskytnutí odbytného podle § 23 odst. 1 písm. a) nebo převedení prostředků podle odstavce 1 podmínit zaplacením poplatku účastníkem. Výše poplatku nesmí přesáhnout 800 Kč. Nebyl-li poplatek zaplacen ve lhůtě podle odstavce 2 nebo ve lhůtě podle § 23 odst. 3, poskytne penzijní fond odbytné nebo převede prostředky do 5 dnů po jeho zaplacení.

(5) Poplatek podle odstavce 4 nelze požadovat po uplynutí 5 let ode dne vzniku penzijního připojištění.

(6) Penzijní fond informuje písemně účastníka o výši poplatku podle odstavce 4, a to nejpozději do 5 dnů ode dne doručení žádosti účastníka o poskytnutí odbytného nebo o převedení prostředků.

§ 25

Zemřel-li účastník, kterému nebyla vyplácena penze, a nevznikl-li nárok na odbytné podle § 23 odst. 1 písm. b) nebo pozůstalostní penzi, stává se částka vypočtená podle § 23 odst. 2 předmětem dědictví, pokud jsou dědici.

§ 26

(1) Účastníci musí být každoročně penzijním fondem písemně informováni o výši všech prostředků, které penzijní fond eviduje ve prospěch jejich nároků z penzijního připojištění a o stavu těchto nároků, včetně údaje o výši připsaného procenta zhodnocení prostředků účastníka. Informaci je penzijní fond povinen zaslat nejpozději do jednoho měsíce ode dne konání valné hromady, která rozhoduje o rozdělení zisku, a dále též na žádost účastníka. Za odeslání druhé a další informace je penzijní fond oprávněn požadovat na účastníku úhradu účelně vynaložených nákladů.

(2) Zpráva o hospodaření penzijního fondu a stanovy penzijního fondu musí být dostupné všem účastníkům včetně příjemců penzí. Zpráva o hospodaření penzijního fondu včetně přehledu o uložení a umístění prostředků penzijního fondu a jejich výši a počtu jeho účastníků je součástí písemné informace podle odstavce 1.

(3) Seznam členů orgánů penzijního fondu a seznam akcionářů penzijního fondu, který musí obsahovat údaje podle zvláštního zákona,^{8a)} musí být k dispozici veřejnosti v sídle a všech pobočkách penzijního fondu.

HLAVA ŠESTÁ Příspěvky účastníků

§ 27

(1) Výše příspěvku účastníka se stanoví na kalendářní měsíc; výše příspěvku přitom nesmí být nižší, než je částka zakládající nárok na státní příspěvek (§ 29 odst. 2).

(2) Účastník nemůže platit příspěvek současně na penzijní připojištění u více penzijních fondů.

(3) Příspěvky se platí do konce kalendářního měsíce, na který se platí, nebo pokud se příspěvky platí dopředu na delší období, do konce prvního kalendářního měsíce tohoto období. Příspěvek účastníka se považuje za zaplacený do konce kalendářního měsíce, je-li příspěvek do konce kalendářního měsíce připsán na účet penzijního fondu u jeho depozitáře.

(4) Účastník má právo změnit výši svého příspěvku. Změna výše příspěvku je možná pouze do budoucna. V penzijním plánu může být stanovena lhůta pro tuto změnu, která však nesmí být delší než tři kalendářní měsíce ode dne doručení oznámení o změně výše příspěvku.

(5) Za účastníka může s jeho souhlasem platit penzijnímu fondu příspěvek nebo jeho

část třetí osoba; účastník je povinen tuto skutečnost předem písemně oznámit penzijnímu fondu. Podle věty první může platit příspěvek nebo jeho část též zaměstnavatel za své zaměstnance, kteří jsou účastníky podle tohoto zákona. Podle věty první mohou rovněž zaměstnavatelé tvořící fond kulturních a sociálních potřeb^{8b)} hradit z tohoto fondu příspěvek nebo jeho část za své zaměstnance, kteří jsou účastníky podle tohoto zákona. Na příspěvek placený zaměstnavatelem zcela nebo zčásti za své zaměstnance se neposkytuje státní příspěvek. Příspěvek nebo jeho část nemůže být podle věty první až čtvrté hrazen za státní zaměstnance podle služebního zákona.8c)

(6) Zaměstnavatel neovlivňuje zaměstnance při výběru penzijního fondu. Zaměstnavatel nesmí přijmout pobídku v souvislosti s poskytováním příspěvku na penzijní připojištění jeho zaměstnancům.

(7) Doba odkladu placení příspěvků, za kterou účastník doplatil příspěvky, se započítává do pojištěné doby. Doba jiného přerušení placení příspěvků se do pojištěné doby nezapočítává.

HLAVA SEDMÁ

Státní příspěvky

§ 28

(1) Ze státního rozpočtu se poskytují ve prospěch účastníků státní příspěvky.

(2) Penzijní fond je povinen evidovat státní příspěvky poskytnuté ve prospěch jednotlivých účastníků a hospodařit s nimi stejným způsobem jako s příspěvky zaplacenými účastníky.

§ 29

(1) Na každý kalendářní měsíc náleží za každého účastníka, který včas (§ 27 odst. 3) zaplatil na tento měsíc příspěvek, jeden státní příspěvek.

(2) Výše státního příspěvku na kalendářní měsíc se stanoví podle měsíční výše příspěvku účastníka placeného na penze stanovené podle příspěvkového penzijního plánu takto:

výše příspěvku účastníka v Kč	výše státního příspěvku v Kč

100 až 199	50 + 40 % z částky nad 100 Kč
200 až 299	90 + 30 % z částky nad 200 Kč
300 až 399	120 + 20 % z částky nad 300 Kč
400 až 499	140 + 10 % z částky nad 400 Kč
500 a více	150 Kč.

(3) Pokud účastník platí příspěvek za delší období než kalendářní měsíc, stanoví se výše státního příspěvku podle průměrné měsíční výše připadající na toto období.

(4) Při změně depozitáře náleží státní příspěvek podle odstavce 1, i pokud byl příspěvek účastníka zaplacen ve lhůtě stanovené v § 27 odst. 3 u depozitáře penzijního fondu

před provedením jeho změny, ještě po dobu šesti kalendářních měsíců po skončení platnosti depozitářské smlouvy.

(5) Pro účely poskytnutí státního příspěvku se výše příspěvku účastníka zaokrouhluje na celé koruny směrem dolů.

(6) Vláda může nařízením zvýšit státní příspěvek.

§ 30

(1) Penzijní fond podává čtvrtletně žádost o poskytnutí státního příspěvku souhrnně za všechny účastníky, kterým náleží státní příspěvek podle § 29, a to elektronicky dálkovým přístupem. Žádost se podává ministerstvu v kalendářním měsíci následujícím po skončení kalendářního čtvrtletí. Žádost se zpracovává za použití informačního systému ministerstva, provozovaného za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{8d)}. V případě neúplné žádosti nebo nesprávných údajů provede penzijní fond opravu žádosti. Oprava žádosti se podává zároveň se žádostí o státní příspěvek za kterékoliv následující kalendářní čtvrtletí. Po dobu, než je žádost doplněna nebo opravena, lhůta uvedená v odstavci 2 ve vztahu k účastníkům, jichž se oprava žádosti týká, neběží.

(2) Ministerstvo je povinno poukázat státní příspěvek za kalendářní čtvrtletí na účet penzijního fondu do konce druhého měsíce následujícího po čtvrtletí, za které se o poskytnutí státního příspěvku žádá.

(3) Částky státního příspěvku poukázané penzijnímu fondu neprávem je penzijní fond povinen vrátit ministerstvu, a to do 30 dnů, kdy zjistil, že tyto částky byly poukázány neprávem, nejpozději do osmi dnů ode dne právní moci rozhodnutí ministerstva o povinnosti vrátit tyto částky. Právo vymáhat neprávem poukázané částky se promlčuje za deset let ode dne jejich poukázání.

(4) Částky státního příspěvku poukázané penzijnímu fondu podle odstavců 1 a 2, které nebyly použity na uspokojení nároků podle § 23, 24 a 25, je penzijní fond povinen vrátit ministerstvu, a to

a) do šesti měsíců ode dne zániku penzijního připojištění v případě vzniku nároku na odbytné podle § 23 a v případě dědictví podle § 25,

b) do 6 měsíců ode dne zániku penzijního připojištění v případě, kdy účastníkovi nevznikl nárok na odbytné podle § 23 a nepožádal o převedení prostředků do penzijního připojištění u jiného penzijního fondu podle § 24.

(5) Penzijní fond předává ministerstvu zprávu o vracení částek státního příspěvku, a to nejpozději do desátého dne každého kalendářního měsíce způsobem podle odstavce 1. Ministerstvo zpracovává tyto informace za použití svého informačního systému.

(6) Jestliže penzijní fond čerpal státní příspěvek ve vyšší částce, než náležel, a je v prodlení s plněním povinnosti vrátit státní příspěvek ve lhůtách uvedených v odstavci 3, je povinen platit penále ve výši 1 promile z neprávem čerpané částky státního příspěvku za každý den prodlení. Penále se počítá ode dne následujícího po uplynutí těchto lhůt až do dne, kdy byly neprávem čerpané částky státního příspěvku vráceny ministerstvu. Penále ve výši 1

promile z částek státního příspěvku, které nebyly použity na uspokojení nároků, je penzijní fond povinen platit za každý den prodlení, jestliže tyto částky státního příspěvku nebyly vráceny ministerstvu ve lhůtách uvedených v odstavci 4. Penále se počítá ode dne následujícího po uplynutí těchto lhůt až do dne, kdy byly částky státního příspěvku vráceny ministerstvu. Penále stanoví ministerstvo rozhodnutím.

(7) Ministerstvo může vyhláškou stanovit náležitosti žádosti o poskytnutí státního příspěvku podle odstavce 1 a náležitosti zprávy podle odstavce 5, jestliže by byl dosavadní způsob penzijním fondem zpochybněn.

HLAVA OSMÁ Hospodaření penzijního fondu

§ 31

(1) Penzijní fond musí s majetkem hospodařit s odbornou péčí a s cílem zabezpečit spolehlivý výnos.

(2) Jakmile penzijní fond zjistí, že není způsobilý krýt nároky na dávky z penzijního připojištění, je povinen přijmout opatření k nápravě a neprodleně informovat Českou národní banku.

(3) Penzijní fond nesmí se svým majetkem nakládat způsobem, který by byl v rozporu se zájmy účastníků.

(4) V případě pochybností o způsobilosti penzijního fondu krýt nároky na dávky z penzijního připojištění může Česká národní banka na svůj náklad zajistit ověření této způsobilosti znalcem.

(5) Penzijní fond může obhospodařování svého majetku svěřit třetí osobě; pravidla o podmínkách pověření jiného výkonem určité činnosti, kterou zahrnuje obhospodařování investičního fondu nebo zahraničního investičního fondu podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy platí obdobně^{9a}).

§ 32

Jinou činnost než penzijní připojištění mohou penzijní fondy vykonávat, jen pokud tato jiná činnost bezprostředně souvisí s penzijním připojištěním.

§ 33

(1) Peněžní prostředky shromážděné penzijním fondem musí být umístovány s odbornou péčí tak, aby byla zaručena bezpečnost, kvalita, likvidita a rentabilita skladby finančního umístění jako celku.

(2) Peněžní prostředky shromážděné penzijním fondem mohou být umístěny zejména do

a) dluhopisů, jejichž emitentem je členský stát Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj nebo centrální banka tohoto státu, a dluhopisů, za které převzal záruku členský stát

Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj,

b) dluhopisů vydaných Evropskou investiční bankou, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj nebo Mezinárodní bankou pro obnovu a rozvoj nebo jinou mezinárodní finanční institucí, jejíž je Česká republika členem,

c) podílových listů otevřených podílových fondů,

d) cenných papírů, přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu nebo zahraničním trhu obdobném regulovanému trhu¹⁵⁾ země Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj, který je povolen příslušným úřadem členského státu,

e) movitých věcí představujících záruku bezpečného uložení peněžních prostředků, kromě cenných papírů,

f) nemovitostí poskytujících záruku spolehlivého uložení peněžních prostředků a sloužících zcela nebo převážně k podnikání nebo bydlení.

(3) Peněžní prostředky shromážděné penzijním fondem mohou být uloženy i na vkladových účtech, vkladních knížkách a na vkladech potvrzených vkladovým certifikátem nebo vkladním listem, a to u banky nebo pobočky zahraniční banky na území České republiky nebo u banky se sídlem na území členských států Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj. Výše takto uložených prostředků u jedné banky nesmí tvořit více než 10 % majetku penzijního fondu nebo 20 000 000 Kč, popřípadě ekvivalent této částky v cizí měně.

(4) Penzijní fond je povinen cenný papír koupit jen za nejnižší cenu, za kterou by jej bylo možné při vynaložení odborné péče koupit, a prodat jen za nejvyšší cenu, za kterou by jej bylo možné při vynaložení odborné péče prodat. Splnění podmínky stanovené v předchozí větě je penzijní fond povinen prokázat.

(5) Pro výpočet hodnoty cenného papíru v majetku penzijního fondu platí přiměřeně ustanovení zvláštního právního předpisu, který stanoví způsob výpočtu hodnot cenných papírů v majetku fondu kolektivního investování^{11c)}, s výjimkou dluhopisů držených do splatnosti, a to maximálně do výše 30 % z majetku penzijního fondu, jejichž emitentem je členský stát Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj a jejichž rating vydaný ratingovou agenturou registrovanou nebo certifikovanou podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství o ratingových agenturách^{11d)} dosahuje srovnatelné ratingové kategorie jako rating České republiky.

(6) Ocenění nemovitostí a movitých věcí se musí provést před jejich nákupem a dále ve lhůtách stanovených ve statutu penzijního fondu, nejméně však jedenkrát ročně. Ocenění se provede podle předpisů platných v době, kdy se ocenění provádí. Pokud tyto předpisy neexistují, provede ocenění soudní znalec nezávislý na penzijním fondu.

(7) Zajišťovací obchody, zejména derivátové a opční, může penzijní fond uzavírat pouze za předpokladu, že slouží ke snižování rizik plynoucích z kurzů cenných papírů, úrokových měr a devizových kurzů aktiv nacházejících se v portfoliu penzijního fondu. Pokud lze tyto obchody uzavírat na evropském regulovaném trhu, je penzijní fond povinen uzavírat je pouze na evropském regulovaném trhu a dále na zahraničním trhu obdobném regulovanému trhu členských států Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj, které

jsou povoleny příslušným úřadem členského státu, za předpokladu, že jsou denně oceňovány spolehlivým a ověřitelným způsobem a penzijní fond má možnost je kdykoliv zpeněžit a uzavřít za jejich tržní hodnotu. Vypořádání těchto obchodů může provádět pouze banka, která je depozitářem penzijního fondu.

§ 34

(1) Hodnota cenných papírů vydaných jedním emitentem nesmí tvořit více než 10 % majetku penzijního fondu. Toto omezení se nevztahuje na dluhopisy uvedené v § 33 odst. 2 písm. a) a b).

(2) Celková hodnota movitých a nemovitých věcí nesmí tvořit více než 10 % majetku penzijního fondu.

(3) V majetku penzijního fondu nesmí být více než 20 % z celkové jmenovité hodnoty cenných papírů vydaných jedním emitentem. Toto omezení se nevztahuje na dluhopisy uvedené v § 33 odst. 2 písm. a) a b).

(4) Nejméně 50 % majetku penzijního fondu musí být umístěno nebo uloženo do aktiv znějících na měnu, ve které jsou vyjádřeny závazky penzijního fondu vůči účastníkům. Nejvíce 70 % majetku penzijního fondu může být umístěno podle § 33 odst. 2 písm. c) až f). Nejvíce 5 % majetku penzijního fondu může být umístěno jinak, než je uvedeno v § 33 odst. 2 písm. a) až f) a § 33 odst. 3.

(5) Při uplatnění nákupních a předkupních práv vyplývajících z cenných papírů a při změnách kurzů cenných papírů, změnách ocenění nemovitostí a movitých věcí mohou být podíly uvedené v předchozích odstavcích překročeny nejdéle na dobu šesti měsíců, během které musí být zabezpečeno rozložení rizika podle předchozích odstavců.

(6) Penzijní fond je povinen neprodleně oznámit České národní bance překročení limitů uvedených v odstavcích 1 až 4.

(7) Penzijní fond nesmí nakupovat akcie jiného penzijního fondu a vydávat dluhopisy.

§ 35

1) Penzijní fond rozděluje zisk tak, že nejméně 5 % připadá do rezervního fondu a nejvíce 10 % se rozděluje podle rozhodnutí valné hromady, pokud se dále nestanoví jinak; zbylá část se použije ve prospěch účastníků a osob, jejichž penzijní připojištění zaniklo v roce, za který se zisk rozděluje.

(2) Pokud hospodaření penzijního fondu skončí ztrátou, použije se ke krytí ztráty nerozdělený zisk z minulých let, rezervní fond^{12a)} a další fondy tvořené ze zisku. Nestačí-li tyto zdroje, musí být ztráta kryta snížením základního kapitálu. Hodnota základního kapitálu nesmí klesnout pod částku uvedenou v § 4 odst. 4.

§ 36

(1) Penzijní fond je povinen nejdéle do tří měsíců po skončení pololetí a kalendářního roku zveřejňovat zprávy o svém hospodaření a přehled o umístění prostředků penzijního

fondů (§ 33 odst. 1), jejich uložení (§ 33 odst. 2) a jejich výši.

(2) U penzijních fondů, které existují déle než tři roky, se v roční zprávě o hospodaření uvádí přehled výsledků hospodaření za poslední tři roky.

(3) Zprávy o hospodaření se předkládají i České národní bance, ministerstvu a depozitáři.

§ 37

(1) Penzijní fond je povinen průběžně evidovat stav příspěvků zaplacených ve prospěch jednotlivých účastníků v rozdělení na příspěvky účastníka, příspěvky účastníka nárokovatelné pro odpočet ze základu daně z příjmů^{12b)} účastníkem, který je poplatníkem daně, příspěvky placené zaměstnavatelem a na ostatní příspěvky zaplacené ve prospěch účastníka. Dále je penzijní fond povinen odděleně evidovat stav státních příspěvků jednotlivých účastníků a podílů na výnosech hospodaření penzijního fondu.

(2) Příspěvky účastníků a státní příspěvky účtuje penzijní fond v souladu s účetními metodami podle zvláštního právního předpisu.¹³⁾

(3) Prostředky, z nichž se stanoví výsluhová penze, musí být vedeny odděleně; to platí obdobně pro invalidní penzi, jejíž výše se stanoví na základě dávkového penzijního plánu.

(4) Penzijní fond je povinen doklady související s penzijním připojištěním účastníka ukládat a uschovávat je

a) deset let následujících po podání žádosti o státní příspěvek za účastníka pro doklady prokazující nárok na státní příspěvek,

b) tři roky následující po výplatě poslední dávky penzijního připojištění účastníkovi pro doklady prokazující nárok na dávky penzijního připojištění.

§ 38

(1) Používat údajů penzijního fondu lze jen se souhlasem penzijního fondu.

(2) Informace, které se týkají jednotlivého účastníka, je možné poskytovat jen s jeho souhlasem; to neplatí, jde-li o poskytnutí údajů České národní bance při výkonu dohledu nad finančním trhem nebo ministerstvu při výkonu státního dozoru v souvislosti s poskytováním a vrácením státního příspěvku (§ 45a).

HLAVA DEVÁTÁ

Ukončení činnosti penzijních fondů a vypořádání nároků z penzijního připojištění

§ 39

(1) Zrušení a likvidace penzijního fondu se řídí obchodním zákoníkem s odchylkami dále stanovenými.

(2) Penzijní fond se zrušuje též dnem uvedeným v rozhodnutí České národní banky o

odnětí povolení z důvodů uvedených v § 43 odst. 1 písm. d).

(3) K rozdělení nebo fúzi penzijních fondů je třeba povolení České národní banky; přitom se postupuje přiměřeně podle § 5 a 6. Při rozdělení nebo fúzi penzijních fondů mohou vzniknout pouze penzijní fondy podle tohoto zákona.

(4) Likvidátora penzijního fondu jmenuje a odvolává Česká národní banka.

(5) Návrh na povolení zápisu likvidátora do obchodního rejstříku a na výmaz likvidátora z obchodního rejstříku podává likvidátor.

(6) Penzijní fond v likvidaci nesmí uzavírat nové smlouvy podle § 12 odst. 1.

§ 40

(1) Účastník u penzijního fondu, který byl zrušen rozdělením nebo splynutím, se stává účastníkem u nově vzniklého penzijního fondu, pokud do jednoho měsíce ode dne, kdy byl písemně vyrozuměn o zrušení penzijního fondu a podmínkách penzijního připojištění u nově vzniklého penzijního fondu, neodmítne penzijní připojištění u nově vzniklého penzijního fondu. Nároky z penzijních plánů zrušených penzijních fondů se převádějí do penzijního připojištění u nově vzniklých penzijních fondů, a to způsobem stanoveným v penzijním plánu nově vzniklého penzijního fondu.

(2) Podle odstavce 1 se postupuje obdobně při zrušení penzijního fondu sloučením.

§ 41

(1) Při zrušení penzijního fondu bez právního nástupce se nároky účastníků vypořádají výplatou jednorázového vyrovnání nebo odbytného, pokud se penzijní fond nedohodne s účastníkem o převedení prostředků do penzijního připojištění u jiného penzijního fondu.

(2) Částka odpovídající státnímu příspěvku, která nebyla použita na uspokojení nároků podle odstavce 1, se vrací státnímu rozpočtu.

HLAVA DESÁTÁ Dohled nad penzijními fondy

§ 42

(1) Činnost penzijního fondu a činnost depozitáře podle tohoto zákona podléhají dohledu, který vykonává Česká národní banka. Státní dozor v rozsahu stanoveném v § 45a vykonává ministerstvo. Kontrolní oprávnění finančních a jiných orgánů podle zvláštních právních předpisů tím nejsou dotčena.

(2) Při výkonu dohledu Česká národní banka dohlíží na dodržování tohoto zákona, zvláštních právních předpisů, statutu a penzijního plánu, jakož i rozhodnutí vydaných Českou národní bankou a dbá na ochranu účastníků.

(3) Při výkonu dohledu a státního dozoru si Česká národní banka a ministerstvo vzájemně poskytují všechny informace a zjištění, které mohou být významné pro výkon jejich

působnosti. Na plnění vzájemné informační povinnosti se nevztahuje povinnost zachovávat mlčenlivost.

(4) Při výkonu dohledu může Česká národní banka požadovat od penzijního fondu informace o jeho činnosti, a to v rozsahu potřebném pro výkon dohledu. Pověření zaměstnanci České národní banky jsou při výkonu dohledu oprávněni účastnit se jednání orgánů penzijního fondu a vstupovat do prostorů penzijního fondu.

(5) Orgány, jejich členové a zaměstnanci penzijního fondu jsou povinni předložit České národní bance jí vyžádané doklady a písemnosti potřebné pro výkon dohledu nad penzijními fondy a poskytnout k tomu všechny potřebné informace v písemné nebo ústní formě.

(6) Penzijní fond je povinen

a) předložit České národní bance každoročně, nejpozději do 31. ledna, seznam akcionářů s vyznačením údajů, které požaduje zvláštní právní předpis^{8a)},

b) informovat Českou národní banku o každé změně v seznamu akcionářů do 10 dnů po zápisu změny v seznamu akcionářů,

c) předložit České národní bance usnesení rejstříkového soudu o zápisu změny nebo zániku zapisovaných skutečností bez zbytečného odkladu po provedení zápisu do obchodního rejstříku.

(7) Česká národní banka vede seznam všech penzijních fondů a uveřejňuje jej způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 43

(1) Jestliže Česká národní banka při výkonu dohledu zjistí, že penzijní fond porušuje nebo neplní povinnosti stanovené v tomto zákoně, porušuje statut nebo penzijní plán, může podle závažnosti a povahy zjištěných nedostatků penzijnímu fondu

a) uložit, aby zjištěné nedostatky ve stanovené lhůtě odstranil nebo byli vyměněni v určené lhůtě členové orgánů penzijního fondu a aby informoval Českou národní banku o plnění přijatých opatření,

b) pozastavit na vymezenou dobu, nejdéle však na šest měsíců, a ve vymezeném rozsahu oprávnění představenstva nakládat s majetkem penzijního fondu; současně musí Česká národní banka ustanovit na tuto dobu správce majetku penzijního fondu, kterého pověří jednáním jménem penzijního fondu do doby, než bude valnou hromadou zvoleno nové představenstvo, obnoveno oprávnění představenstva v původním rozsahu nebo do doby zápisu vstupu penzijního fondu do likvidace do obchodního rejstříku. Správce majetku má nárok na odměnu ve výši stanovené Českou národní bankou a dále na úhradu účelně vynaložených nákladů spojených s výkonem funkce správce majetku. Odměna a úhrada účelně vynaložených nákladů jsou placeny z majetku penzijního fondu,

c) snížit na vymezenou dobu, nejdéle však na dva kalendářní roky, část zisku, která se rozděluje podle § 35 na základě rozhodnutí valné hromady,

d) odejmout povolení udělené podle § 5, jsou-li dány tyto důvody:

1. v žádosti o udělení povolení byly vědomě uvedeny zakladateli nesprávné údaje rozhodné pro udělení tohoto povolení,
2. další pokračování činnosti penzijního fondu by ohrožovalo nároky účastníků proto, že penzijní fond porušuje závažným způsobem povinnosti stanovené tímto zákonem, statutem nebo penzijním plánem, v hospodaření penzijního fondu se projevují závažné nedostatky nebo penzijní fond neprovedl ve stanovené lhůtě opatření k obnovení své způsobilosti krýt nároky na dávky penzijního připojištění, nebo
3. penzijní fond neuzavře do jednoho měsíce ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, jímž Česká národní banka rozhodla o změně depozitáře, novou depozitářskou smlouvu (§ 8 odst. 3).

(2) Sankce podle odstavce 1 písm. b) až d) lze uložit ve lhůtě do jednoho roku ode dne, kdy se Česká národní banka dozvěděla o porušení nebo neplnění povinnosti, o porušení statutu nebo penzijního plánu, nejpozději však do tří let ode dne, kdy k porušení nebo nesplnění povinnosti, porušení statutu nebo penzijního plánu došlo.

HLAVA JEDENÁCTÁ SPRÁVNÍ DELIKTY nadpis vypuštěn

§ 43a Přestupky

(1) Člen orgánu penzijního fondu se dopustí přestupku tím, že z majetku penzijního fondu koupí věc, jejíž hodnota přesahuje částku 5 000 Kč, anebo penzijnímu fondu věc, jejíž hodnota přesahuje částku 5 000 Kč, prodá.

(2) Člen orgánu penzijního fondu nebo zaměstnanec penzijního fondu se dopustí přestupku tím, že

a) poruší povinnost zachovávat mlčenlivost podle § 7 odst. 7, nebo

b) poskytne při výkonu dohledu nebo státního dozoru nad činností penzijního fondu České národní bance nebo ministerstvu nepravdivou informaci.

(3) Fyzická osoba podle § 12 odst. 3 se dopustí přestupku tím, že v souvislosti s uzavíráním smlouvy, její změnou nebo ukončením, nebo v souvislosti se zprostředkováním uzavření smlouvy, její změny nebo ukončení jedná v rozporu s § 12 odst. 4 až 6.

(4) Fyzická osoba podle § 27 odst. 6 se dopustí přestupku tím, že ovlivní právo svého zaměstnance ve výběru penzijního fondu, nebo tím, že v souvislosti s poskytováním příspěvku na penzijní připojištění jejím zaměstnancům přijme pobídku.

(5) Za přestupek podle odstavců 1 až 4 lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

§ 43b
Správní delikty právnických osob

(1) Právnická osoba se dopustí správního deliktu tím, že provozuje penzijní připojištění bez povolení podle § 5.

(2) Penzijní fond se dopustí správního deliktu tím, že

- a) uzavře smlouvu s fyzickou osobou, která nemůže být účastníkem podle § 2,
- b) poruší zákaz diskriminace účastníků podle § 2a,
- c) použije akcie představující podílovou účast akcionářů penzijního fondu k zajištění závazků penzijního fondu (§ 4 odst. 8),
- d) v rozporu s ustanovením § 8 odst. 5 má zřízen běžný účet u jiné banky, než je depozitář,
- e) v souvislosti s uzavíráním smlouvy, její změnou nebo ukončením jedná v rozporu s § 12 odst. 4 až 6,
- f) neinformuje písemně účastníky o změnách penzijního plánu, které se týkají nároků a dávek z penzijního připojištění (§ 14 odst. 3),
- g) nevyplatí účastníku dávky penzijního připojištění ve lhůtách a způsobem stanoveným penzijním plánem nebo dohodnutým s příjemcem penze (§ 20 odst. 2),
- h) nepřevede prostředky účastníka do penzijního připojištění u jiného penzijního fondu ve lhůtě uvedené v § 24 odst. 2,
- i) neinformuje účastníky podle § 26 odst. 1 nebo nevydá či nezpřístupní účastníkům zprávu podle § 26 odst. 2 nebo nezpřístupní seznam členů orgánů penzijního fondu a seznam akcionářů penzijního fondu způsobem podle § 26 odst. 3,
- j) nepředloží žádost o poskytnutí státního příspěvku ve lhůtách a způsobem podle § 30 odst. 1,
- k) nevrátí do státního rozpočtu neprávem poukázané státní příspěvky ve lhůtách podle § 30 odst. 3 nebo nevrátí do státního rozpočtu částky státního příspěvku podle § 30 odst. 4,
- l) nakládá se svým majetkem způsobem, který je v rozporu se zájmy účastníků (§ 31 odst. 3),
- m) neprodleně neinformuje Českou národní banku, že není schopen krýt nároky na dávky z penzijního připojištění, nebo nepřijme opatření k nápravě podle § 31 odst. 2,
- n) vykonává činnost, která bezprostředně nesouvisí s penzijním připojištěním (§ 32),
- o) umístí prostředky penzijního fondu v rozporu s § 33, nebo jedná v rozporu s § 31 odst. 5,
- p) umístí prostředky penzijního fondu v rozporu s limity podle § 34 odst. 1 až 4 nebo neprodleně neoznámí České národní bance překročení těchto limitů,

q) nakoupí akcie jiného penzijního fondu nebo vydá dluhopisy v rozporu s ustanovením § 34 odst. 7,

r) nezveřejní zprávu o hospodaření nebo informaci o hospodaření v případech podle § 36 odst. 1,

s) neuloží nebo neuschová doklady související s penzijním připojištěním účastníka po dobu uvedenou v § 37 odst. 4,

t) poskytne informace týkající se jednotlivého účastníka v rozporu s ustanovením § 38 odst. 2,

u) nepředloží České národní bance seznam akcionářů podle § 42 odst. 6 písm. a) nebo neinformuje Českou národní banku o změně v seznamu akcionářů podle § 42 odst. 6 písm. b),

v) neodstraní ve stanovené lhůtě nedostatky zjištěné při výkonu dohledu nebo státního dozoru, nebo neinformuje Českou národní banku nebo ministerstvo o plnění přijatých opatření, nebo

w) nevymění v určené lhůtě členy orgánů penzijního fondu.

(3) Depozitář se dopustí správního deliktu tím, že

a) neodstraní ve stanovené lhůtě nedostatky zjištěné při výkonu dohledu, nebo

b) neinformuje Českou národní banku o plnění přijatých opatření.

(4) Právnická osoba jako zprostředkovatel penzijního připojištění se dopustí správního deliktu tím, že v souvislosti se zprostředkováním uzavření smlouvy, její změny nebo ukončení jedná v rozporu s § 12 odst. 4 až 6.

(5) Právnická osoba podle § 27 odst. 6 se dopustí správního deliktu tím, že ovlivní zaměstnance ve výběru penzijního fondu, nebo tím, že v souvislosti s poskytováním příspěvku na penzijní připojištění svým zaměstnancům přijme pobídku.

(6) Penzijní fond se dopustí správního deliktu tím, že použije pro výpočet hodnoty dluhopisu drženého do splatnosti ve svém majetku rating, který nevydala ratingová agentura uvedená v § 33 odst. 5.

(7) Za správní delikt podle odstavců 1 a 6 se uloží pokuta do 20 000 000 Kč a za správní delikt podle odstavců 2 až 5 pokuta do 5 000 000 Kč.

§ 43c

Společná ustanovení

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán. O výši pokuty, uložené penzijnímu fondu, se sníží část zisku, která se rozděluje podle § 35 na základě rozhodnutí valné hromady.

(3) Při určení hodnoty věci uvedené v § 43a odst. 1 se vychází z ceny, za kterou se věc, která byla koupena nebo prodána, v době a místě uskutečnění koupě nebo prodeje prodává, a nelze-li takto hodnotu věci zjistit, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci.

(4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(5) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká a přestupek fyzické osoby nelze projednat, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(6) Správní delikty projednává v prvním stupni

a) ministerstvo, jde-li o správní delikty uvedené v § 43b odst. 2 písm. j) a k),

b) Česká národní banka nebo ministerstvo, jde-li o správní delikty uvedené v § 43a odst. 2 a v § 43b odst. 2 písm. a) a v),

c) Česká národní banka, jde-li o ostatní správní delikty.

(7) Ze správních orgánů uvedených v odstavci 5 písm. b) projedná správní delikt uvedený v § 43b odst. 2 písm. a) ten správní orgán, který zahájí správní řízení jako první. Je-li správní řízení zahájeno u každého z těchto orgánů v tentýž den, správní delikt projedná Česká národní banka.

(8) Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

§ 43d
zrušen

§ 43e
zrušen

§ 44
zrušen

§ 45
zrušen

HLAVA DVANÁCTÁ STÁTNÍ DOZOR NAD POSKYTOVÁNÍM STÁTNÍHO PŘÍSPĚVKU

§ 45a

(1) Činnost penzijního fondu a depozitáře podle tohoto zákona podléhá státnímu dozoru ministerstva v rozsahu povinností stanovených tímto zákonem penzijnímu fondu v souvislosti s poskytováním a vrácením státního příspěvku.

(2) Při výkonu státního dozoru ministerstvo dohlíží na dodržování tohoto zákona a penzijního plánu a dbá na ochranu účastníků.

(3) Při výkonu státního dozoru ministerstvo prověřuje seznamy účastníků všech penzijních fondů tak, aby státní příspěvek byl poskytnut za každého účastníka pouze jednou.

(4) Při výkonu státního dozoru je ministerstvo povinno prověřit, zda fyzická osoba, která je účastníkem, splňuje podmínky stanovené v § 2 odst. 1 a zda penzijní připojištění nezaniklo úmrtím účastníka. Ke splnění uvedené povinnosti je ministerstvo oprávněno požadovat, aby Ministerstvo vnitra prověřilo v informačním systému evidence obyvatel

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné číslo a datum ukončení trvalého pobytu účastníka, je-li státním občanem České republiky,

b) jméno, případně jména, příjmení, rodné číslo a druh pobytu účastníka, je-li cizinec,

c) datum úmrtí účastníka^{13f)}.

(5) Prověření údajů uvedených v odstavci 4 písm. a), b) je ministerstvo oprávněno požadovat čtyřikrát za kalendářní rok, prověření údaje uvedeného v odstavci 4 písm. c) dvakrát za kalendářní rok. Údaje uvedené v odstavci 4 poskytuje Ministerstvo vnitra na základě žádosti ministerstva v elektronické podobě podle zvláštního právního předpisu upravujícího elektronický podpis nebo na technickém nosiči dat. Pro prověření aktuálního stavu údajů v rozsahu uvedeném v odstavci 4 je ministerstvo oprávněno získávat údaje z informačního systému evidence obyvatel též způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(6) Za účelem ověření splnění podmínek fyzické osoby být účastníkem podle § 2 odst. 2 je ministerstvo povinno dále prověřit, zda fyzická osoba je účastna veřejného zdravotního pojištění v České republice. Ke splnění uvedené povinnosti je ministerstvo oprávněno požadovat čtyřikrát za kalendářní rok prověření údajů o jménu, případně jménech, příjmení, číslu pojištěnce a o datu zániku účasti pojištěnce na veřejném zdravotním pojištění v České republice z registru pojištěnců, vedeného Ústředím Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky podle zvláštního právního předpisu^{1ac)}. Údaje uvedené v tomto odstavci poskytuje Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky na základě žádosti ministerstva v elektronické podobě podle zvláštního právního předpisu upravujícího elektronický podpis nebo na technickém nosiči dat.

(7) Při výkonu státního dozoru ministerstvo prověřuje vznik nároku účastníka na dávku penzijního připojištění a na její výplatu a vznik nároku na převedení příspěvků včetně státního příspěvku podle § 24.

(8) Při výkonu státního dozoru ministerstvo uloží, aby penzijní fond nebo depozitář odstranily zjištěné nedostatky ve stanovené lhůtě a aby informovaly ministerstvo o plnění přijatých opatření.

(9) Zaměstnanci ministerstva jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděli při výkonu státního dozoru; ustanovení § 7 odst. 7 věty třetí platí zde obdobně.

(10) Při výkonu státního dozoru ministerstva nad penzijním fondem a depozitářem se obdobně použijí ustanovení § 42 odst. 4 a 5.

§ 45b

(1) Ministerstvu jsou poskytovány pro výkon státní správy na úseku státního dozoru nad penzijními fondy při poskytování státního příspěvku penzijního připojištění ze základního registru obyvatel o subjektech údaje referenční údaje, kterými jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) datum úmrtí.

(2) Ministerstvu jsou poskytovány pro výkon státní správy na úseku státního dozoru při poskytování státního příspěvku penzijního připojištění z agendového informačního systému evidence obyvatel o státních občanech České republiky údaje, kterými jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) rodné číslo,
- d) datum počátku trvalého pobytu a datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- e) datum úmrtí.

(3) Ministerstvu jsou poskytovány pro výkon státní správy na úseku státního dozoru nad penzijními fondy při poskytování státního příspěvku penzijního připojištění z informačního systému cizinců údaje, kterými jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) rodné číslo,
- d) druh pobytu,
- e) datum počátku pobytu a datum ukončení pobytu na území České republiky,
- f) datum úmrtí.

(4) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo z informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(5) Ustanovení § 45a odst. 4 a 5 platí obdobně s tím, že ministerstvo je oprávněno požadovat, aby Ministerstvo vnitra prověřilo údaje uvedené v odstavcích 1 až 3. Prověření údajů uvedených v odstavcích 1 až 3 je ministerstvo oprávněno požadovat též způsobem elektronického přenosu dat. Pro prověření aktuálního stavu údajů v rozsahu uvedeném v odstavcích 1 až 3 je ministerstvo oprávněno získávat údaje též způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(6) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

ČÁST DRUHÁ **Ustanovení společná, přechodná a závěrečná**

HLAVA PRVNÍ **Společná ustanovení**

§ 46

(1) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, platí pro penzijní připojištění ustanovení občanského zákoníku.

(2) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, platí pro rozhodování České národní banky a ministerstva ustanovení správního řádu¹⁴⁾. O rozkladu proti rozhodnutí České národní banky v prvním stupni rozhoduje bankovní rada České národní banky. Nejde-li o rozhodnutí, kterým byla uložena pokuta, podaný rozklad nemá odkladný účinek.

(3) V souvislosti s plněním svých úkolů podle tohoto zákona jsou ministerstvo a penzijní fond oprávněny vést evidenci, zpracovávat nebo shromažďovat rodná čísla nositelů rodných čísel uvedených ve smlouvě, případně obdobných identifikačních čísel, pokud nebylo rodné číslo přiděleno.

(4) Z poskytovaných údajů uvedených v odstavci 3 lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

(5) Česká národní banka informuje ministerstvo o svých pravomocných rozhodnutích podle § 5 odst. 1, § 9 odst. 3 a § 43 odst. 1 písm. d) tohoto zákona.

§ 46a

Česká národní banka vydá vyhlášku podle § 5 odst. 4 a § 7 odst. 8.

HLAVA DRUHÁ **Přechodná ustanovení**

§ 47

(1) Právnícké osoby, které mají ve svém obchodním jménu nebo názvu označení "penzijní fond", jsou povinny do šesti měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona uvést své obchodní jméno nebo název do souladu s tímto zákonem (§ 3 odst. 3).

(2) Za nesplnění povinnosti uvedené v odstavci 1 může ministerstvo uložit pokutu do 1 000 000 Kč; pokutu lze uložit ve lhůtě do tří měsíců ode dne, kdy se ministerstvo dozvědělo o nesplnění této povinnosti.

HLAVA TŘETÍ Změna některých zákonů

§ 48 **zrušen**

§ 49

Zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb. a zákona č. 323/1993 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 8 odst. 1 se za písmeno d) vkládá nové písmeno e), které včetně poznámky č. 9a) zní:

"e) dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem^{9a)} snížené o zaplacené příspěvky a o státní příspěvek na penzijní připojištění,

9a) Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením."

Dosavadní písmena e), f) a g) se označují jako písmena f), g) a h).

2. V § 8 odst. 4 větě první se slova "písm. a), b), c), d), e)" nahrazují slovy "písm. a) až f)".

3. V § 8 odst. 5 se slova "písm. f) a g)" nahrazují slovy "písm. g) a h)".

4. V § 8 se za odstavec 6 vkládá nový odstavec 7, který zní:

"(7) Dávka penzijního připojištění se státním příspěvkem^{9a)} se považuje za základ daně pro zdanění zvláštní sazbou daně po snížení o zaplacené příspěvky a o státní příspěvky na penzijní připojištění rovnoměrně rozložené na období pobírání dávky. Není-li období pobírání dávky smlouvou o penzijním připojištění vymezeno, zjistí se jako rozdíl mezi střední délkou života¹⁴⁾ a věkem účastníka penzijního připojištění v době, kdy dávky začne poprvé pobírat."

5. V § 36 odst. 2 písm. c) bodu 2 se slova v závorce "§ 8 odst. 1 písm. f)" nahrazují slovy "§ 8 odst. 1 písm. e) a f)".

6. V § 36 odst. 3 větě první se slova "investičních fondů,¹⁶⁾" nahrazují slovy "investičních fondů¹⁶⁾ a u penzijních fondů,^{9a)}".

9a) Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením."

7. § 36 se doplňuje odstavcem 8, který zní:

"(8) Plynou-li příjmy uvedené v odstavci 2 ve prospěch penzijního fondu, považuje se daň sražená zvláštní sazbou za zálohu na daň penzijního fondu, která se započte jako součást zálohy na daň podle § 77 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů."

§ 50
zrušen

§ 51

Zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona České národní rady č. 10/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb. a zákona č. 307/1993 Sb., se doplňuje takto:

V § 5 odst. 1 písm. a) se doplňuje bod 9, který včetně poznámky č. 40) zní:

"9. částka, kterou zaměstnavatel ze svých prostředků platí penzijnímu fondu na penzijní připojištění se státním příspěvkem⁴⁰⁾ svých zaměstnanců,

40) § 27 odst. 5 zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením."

§ 52

Zákon České národní rady č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění zákona České národní rady č. 10/1993 Sb., zákona České národní rady č. 15/1993 Sb., zákona č. 161/1993 Sb. a zákona č. 324/1993 Sb., se doplňuje takto:

V § 3 odst. 1 se doplňuje písmeno i), které včetně poznámky č. 5a) zní:

"i) částka, kterou zaměstnavatel ze svých prostředků platí penzijnímu fondu na penzijní připojištění se státním příspěvkem^{5a)} svých zaměstnanců.

5a) § 27 odst. 5 zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením."

§ 53
zrušen

§ 54

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 600/1992 Sb., se doplňuje takto:

V § 3 odst. 2 se za slovo "pojišťoven,¹³⁾" vkládají slova "penzijních fondů,⁴⁸⁾".
Poznámka č. 48) zní:

"48) Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením."

HLAVA ČTVRTÁ

Účinnost

§ 55

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Uhde v.r.

Havel v.r.

Klaus v.r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 36/2004 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Umístění a uložení peněžních prostředků je penzijní fond povinen do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona uvést do souladu s § 33 a 34 zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění tohoto zákona.

2. Návrh změn penzijních plánů a statutů, které musí být provedeny v důsledku změn uvedených v článku I tohoto zákona, je penzijní fond povinen do 2 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona předložit ke schválení Ministerstvu financí (dále jen "ministerstvo"). Pokud ministerstvo do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, z důvodu na straně penzijního fondu, neschválí změny penzijního plánu a statutu, pozbývají uplynutím této lhůty platnosti ta ustanovení penzijního plánu a statutu, která jsou v rozporu s ustanoveními článku I tohoto zákona.

3. Změny uvedené v článku I tohoto zákona se vztahují pouze na smlouvy o penzijním připojištění mezi účastníkem penzijního připojištění a penzijním fondem uzavřené po schválení změn penzijního plánu ministerstvem po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl.XII zákona č. 57/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Dosavadní působnost ministerstva vyplývající ze zákonů a dalších právních předpisů, týkající se penzijních fondů, přechází dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na Českou národní banku. To neplatí, jde-li o věci v působnosti ministerstva podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Zaměstnanci ministerstva zařazení k výkonu práce v organizačním útvaru Úřad státního dozoru v pojišťovnictví a penzijním připojištění se ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona stávají zaměstnanci České národní banky. Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů těchto zaměstnanců přecházejí z ministerstva na Českou národní banku. Ustanovení první a druhé věty se nevztahuje na zaměstnance ministerstva, kteří ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vykonávají státní dozor v oblasti státní podpory penzijního připojištění podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých

zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Právo hospodaření s majetkem ve vlastnictví České republiky s výjimkou nemovitostí, se kterým bylo ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona příslušné hospodařit ministerstvo a který je potřebný k výkonu dohledu Českou národní bankou podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zaniká ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Tento majetek se stává dnem nabytí účinnosti tohoto zákona majetkem České národní banky a závazky související s tímto majetkem se stávají dnem nabytí účinnosti tohoto zákona závazky České národní banky. Informační systém "Státní dozor nad penzijními fondy", provozovaný ministerstvem podle zvláštního právního předpisu, se majetkem České národní banky ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona nestává. Podrobnosti stanoví dohoda mezi Českou národní bankou a ministerstvem.

4. Rozhodnutí ve správním řízení vydaná ministerstvem nebo Komisí přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nejde-li o věci v působnosti ministerstva podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za rozhodnutí vydaná Českou národní bankou a práva a povinnosti vzniklé na základě těchto rozhodnutí nejsou dotčeny. Pokud byla takovým rozhodnutím uložena pokuta, která ještě nebyla zaplacená, při jejím vybírání a vymáhání se postupuje podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Bylo-li rozhodnutí ministerstva nebo Komise před účinností tohoto zákona zrušeno a věc vrácena k novému projednání, je k němu příslušná Česká národní banka, která postupuje podle dosavadní právní úpravy.

5. Seznam penzijních fondů vedený ministerstvem podle dosavadní právní úpravy vede ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona Česká národní banka.

6. Řízení vedená ministerstvem nebo Komisí a zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí Česká národní banka podle dosavadní právní úpravy. To neplatí, jde-li o věci v působnosti ministerstva podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Pokud je v řízení podle věty první nebo druhé uložena pokuta, při jejím vybírání a vymáhání se postupuje podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Bylo-li přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vydáno rozhodnutí ministerstva nebo Komise, proti němuž byl podán rozklad, rozhodne o něm bankovní rada České národní banky podle dosavadní právní úpravy. To neplatí, jde-li o věci v působnosti ministerstva podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Pokud bankovní rada takové rozhodnutí zruší a věc vrátí k novému projednání, je k tomuto novému projednání příslušná Česká národní banka, která rozhodne podle dosavadní právní úpravy. O obnově řízení a v přezkumném řízení ohledně těchto rozhodnutí rozhoduje ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona Česká národní banka podle dosavadní právní úpravy.

8. Dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se Česká národní banka stává namísto ministerstva nebo státu účastníkem řízení, ve kterých vystupuje jako účastník ministerstvo v souvislosti s výkonem státního dozoru nad provozováním penzijního připojištění, a řízení, ve kterých ministerstvo financí v souvislosti s výkonem státního dozoru nad provozováním penzijního připojištění vystupuje za stát. Finanční závazky, které na základě takových řízení vzniknou České národní bance, uhradí stát. To platí i pro závazky, které České národní bance vzniknou v důsledku řízení zahájených po účinnosti tohoto zákona a vztahujících se k činnosti ministerstva podle dosavadní právní úpravy. To neplatí, jde-li o věci v působnosti ministerstva podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

9. Ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona zanikají plné moci udělené ministerstvem nebo Komisí v souvislosti s výkonem státního dozoru nad provozováním penzijního připojištění, nejde-li o věci v působnosti ministerstva podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

10. Povinnost osob zachovávat mlčenlivost podle dosavadní právní úpravy není tímto zákonem dotčena.

11. Lhůty, které počaly běžet přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle dosavadní právní úpravy, nejsou tímto zákonem dotčeny.

Čl. XII zákona č. 306/2008 Sb.

Přechodné ustanovení

Je-li v penzijních plánech schválených před 1. lednem 2010 u invalidní penze podmínkou nároku přiznání plného invalidního důchodu, považuje se od 1. ledna 2010 za přiznání plného invalidního důchodu přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně.

Čl. XIV zákona č. 230/2009 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Penzijní fond může požadovat poplatek podle § 24 odst. 4 u smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pouze, je-li uplatněn nárok podle § 23 odst. 1 písm. a) nebo podle § 24 odst. 1 po dni nabytí účinnosti tohoto zákona a neuplynulo-li 5 let ode dne uzavření smlouvy.

2. Ustanovení § 33 odst. 5 zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije pro účetní období započatá 1. ledna 2009 a později.

Čl. XIV zákona č. 160/2010 Sb.

Přechodné ustanovení

Penzijní fond zajistí splnění povinnosti stanovené v § 33 odst. 5 zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů

souvisejících s jeho zavedením, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejpozději do 7. prosince 2010. Do té doby postupuje podle § 33 odst. 5 zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. XIII zákona č. 199/2010 Sb.

Přechodné ustanovení

Řízení ve věcech, u nichž přešla působnost z finančních úřadů na celní úřady, zahájená před finančními úřady do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí tyto finanční úřady.

Čl. XII zákona č. 420/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Povolení udělené Českou národní bankou podle dosavadních právních předpisů se považuje za povolení udělené podle zákona č. 42/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neukončená se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

Čl. VI zákona č. 99/2013 Sb.

Přechodné ustanovení

Právní vztahy vzniklé ze smluv o penzijním připojištění uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se řídí dosavadními právními předpisy.

1) Část druhá hlava I díl I a V obchodního zákoníku.

1a) Zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění zákona č. 592/1992 Sb., zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 60/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb., zákona č. 48/1997 Sb., zákona č. 305/1997 Sb., zákona č. 93/1998 Sb. a zákona č. 127/1998 Sb.

Zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 15/1993 Sb., zákona č. 60/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb., zákona č. 48/1997 Sb., zákona č. 93/1998 Sb. a zákona č. 127/1998 Sb.

1aa) § 158 obchodního zákoníku.

1ab) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

1ac) § 27 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

1b) § 66b obchodního zákoníku.

1c) Zákon č. 185/1991 Sb., o pojišťovnictví, ve znění zákona č. 320/1993 Sb., zákona č. 60/1995 Sb. a zákona č. 149/1995 Sb.

3) § 4 a 5 zákona č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování.

3a) § 14 až 19 zákona č. 189/2004 Sb.

4) Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.

6) § 116 občanského zákoníku.

7) Zákon č. 189/2004 Sb.

8) Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

8a) § 156 odst. 2 obchodního zákoníku.

8b) Vyhláška č. 310/1995 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění vyhlášky č. 167/1997 Sb.

8c) Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).

8d) Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 517/2002 Sb.

9) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

9a) § 78 zákona č. 189/2004 Sb.

11a) Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 264/1992 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 156/1994 Sb., zákona č. 83/1995 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 61/1996 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 16/1998 Sb., zákona č. 128/1998 Sb. a zákona č. 165/1998 Sb.

11c) Vyhláška č. 270/2004 Sb., o způsobu stanovení reálné hodnoty majetku a závazků fondu kolektivního investování a o způsobu stanovení aktuální hodnoty akcie nebo podílového listu fondu kolektivního investování.

11d) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1060/2009 ze dne 16. září 2009 o ratingových agenturách.

12a) § 67 a 217 obchodního zákoníku.

12b) § 15 odst. 12 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 170/1999 Sb.

- 13) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- 13a) Zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.
- 13ab) § 8 zákona č. 133/2000 Sb.
- 13b) § 16 až 18 zákona č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů.
- 13c) Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.
- 13d) § 4 odst. 15 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- 13f) Občanský zákoník.
- 13f) § 8 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel).
- 14) Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.
- 15) § 55 odst. 3 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění zákona č. 230/2008 Sb. a zákona č. 188/2011 Sb.

7

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů [vypuštěny přílohy]

Obsah

§ 1-Příl.4 48/1997 Sb.

§ 1-1a	ČÁST PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ
§ 2-3	ČÁST DRUHÁ POJIŠTĚNCI
§ 2-3	Účast na zdravotním pojištění
§ 2	nadpis vypuštěn
§ 3	nadpis vypuštěn
§ 4-9	nadpis vypuštěn
§ 4-4a	nadpis vypuštěn
§ 4	Přerušení účasti na zdravotním pojištění
§ 4a	Posuzování vzniku, zániku a trvání účasti na zdravotním pojištění
§ 5-9	Kategorie pojištěnců
§ 8	zrušen
§ 9	zrušen
§ 10-10a	nadpis vypuštěn
§ 10	zrušen
§ 10a	zrušen

§ 11-12	ČÁST ČTVRTÁ PRÁVA A POVINNOSTI POJIŠTĚNCE
§ 13-39	ČÁST PÁTÁ PODMÍNKY POSKYTOVÁNÍ HRAZENÝCH SLUŽEB
§ 13-22a	Zdravotní péče hrazená ze zdravotního pojištění
§ 14b	Předchozí souhlas
§ 16a	Regulační poplatky
§ 16b	Limity regulačních poplatků a doplatků na léčiva nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely
§ 18	Podmínky poskytování hrazených služeb
§ 19	zrušen
§ 20	zrušen
§ 21	zrušen
§ 22	Zvláštní ambulantní péče
§ 22a	Zvláštní lůžková péče
§ 23-27	nadpis vypuštěn
§ 25	Pobyt průvodce pojištěnce v lůžkové péči
§ 26	Vybavení pojištěnce po ukončení hospitalizace
§ 28	Zdravotnická záchranná služba a pohotovostní služby
§ 29-30	Preventivní péče
§ 31	Dispenzární péče
§ 32	Poskytování léčivých přípravků a zdravotnických prostředků
§ 33	Léčebně rehabilitační péče
§ 34	Péče v odborných dětských léčebnách a ozdravovnách
§ 35	zrušen
§ 35a	Transplantace tkání a orgánů
§ 36-37	Přeprava a náhrada cestovních nákladů
§ 38	Posudková činnost
§ 39	Prohlídka zemřelého pojištěnce a pitva
§ 39a-39q	ČÁST ŠESTÁ REGULACE CEN A ÚHRAD LÉČIVÝCH PŘÍPRAVKŮ A POTRAVIN PRO ZVLÁŠTNÍ LÉKAŘSKÉ ÚČELY
§ 39a	Stanovení maximálních cen léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely
§ 39b-39q	Zásady stanovení nebo změn výše a podmínek úhrady léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely
§ 39d	Zásady pro úhradu vysoce inovativních přípravků
§ 39e	Úhradová soutěž
§ 39f	Žádost o stanovení maximální ceny a žádost o stanovení výše a podmínek úhrady
§ 39g	Řízení o stanovení maximální ceny a řízení o stanovení výše a podmínek úhrady
§ 39h	Rozhodnutí o stanovení maximální ceny a o stanovení výše a podmínek úhrady
§ 39i	Změny maximální ceny a výše a podmínek úhrady
§ 39j	Zrušení a zánik maximální ceny a výše a podmínek úhrady
§ 39k	Mimořádné prodloužení lhůty
§ 39l	Hloubková revize systému maximálních cen nebo úhrad
§ 39m	Poskytování informací
§ 39n	Zveřejňování informací
§ 39o	Doručování v řízeních podle části šesté
§ 39p	Zkrácená revize systému maximálních cen nebo úhrad
§ 39q	Správní delikty
§ 40-43	ČÁST SEDMÁ
§ 40	Zdravotní pojišťovny

§ 40a	Vedení evidence pojištěnců
§ 41	zrušen
§ 42-43	Kontrola
§ 42a	Povinnost zachovávat mlčenlivost
§ 42b	Informační povinnost zdravotní pojišťovny
§ 44-45b	ČÁST OSMÁ POKUTY
§ 46-52	ČÁST DEVÁTÁ SÍŤ POSKYTOVATELŮ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB
§ 53-55b	ČÁST DESÁTÁ USTANOVENÍ SPOLEČNÁ
§ 53	Rozhodování
§ 53b	Doručování veřejnou vyhláškou
§ 54	zrušen
§ 55	Náhrada nákladů na hrazené služby vynaložených v důsledku protiprávního jednání vůči pojištěnci
§ 55a	Vztah k mezinárodním smlouvám
§ 56-57	ČÁST JEDENÁCTÁ USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ
§ 58-60	ČÁST DVANÁCTÁ ZMĚNA A DOPLNĚNÍ SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ
§ 61	ČÁST TŘINÁCTÁ
§ 61	Účinnost
Příl.1	SEZNAM ZDRAVOTNÍCH VÝKONŮ ZE ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ NEHRAZENÝCH NEBO HRAZENÝCH JEN ZA URČITÝCH PODMÍNEK
Příl.2	SEZNAM SKUPIN LÉČIVÝCH LÁTEK
Příl.3	SEZNAM ZDRAVOTNICKÝCH PROSTŘEDKŮ
Příl.4	SEZNAM STOMATOLOGICKÝCH VÝROBKŮ
	Vybraná ustanovení novel

48/1997 Sb.
ZÁKON
ze dne 7. března 1997

o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

Změna: 242/1997 Sb.
Změna: 2/1998 Sb.
Změna: 127/1998 Sb.
Změna: 225/1999 Sb.
Změna: 363/1999 Sb.
Změna: 18/2000 Sb.
Změna: 459/2000 Sb.
Změna: 132/2000 Sb., 155/2000 Sb., 220/2000 Sb., 258/2000 Sb.
Změna: 176/2002 Sb. (část)
Změna: 176/2002 Sb.
Změna: 285/2002 Sb.
Změna: 198/2002 Sb., 320/2002 Sb.
Změna: 274/2003 Sb.
Změna: 424/2003 Sb. (část)
Změna: 222/2003 Sb., 424/2003 Sb., 425/2003 Sb., 455/2003 Sb.
Změna: 176/2002 Sb. (část), 85/2004 Sb.
Změna: 359/2004 Sb.
Změna: 438/2004 Sb.
Změna: 422/2004 Sb.

Změna: 436/2004 Sb.
Změna: 123/2005 Sb.
Změna: 168/2005 Sb.
Změna: 253/2005 Sb.
Změna: 361/2005 Sb.
Změna: 350/2005 Sb.
Změna: 47/2006 Sb.
Změna: 117/2006 Sb.
Změna: 245/2006 Sb.
Změna: 340/2006 Sb.
Změna: 214/2006 Sb.
Změna: 165/2006 Sb.
Změna: 362/2003 Sb., 109/2006 Sb., 112/2006 Sb., 264/2006 Sb.
Změna: 181/2007 Sb.
Změna: 57/2007 Sb., 261/2007 Sb., 296/2007 Sb.
Změna: 137/2008 Sb.
Změna: 270/2008 Sb.
Změna: 189/2006 Sb., 129/2008 Sb., 274/2008 Sb.
Změna: 59/2009 Sb.
Změna: 306/2008 Sb., 362/2009 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 281/2009 Sb.
Změna: 298/2011 Sb.
Změna: 298/2011 Sb. (část), 365/2011 Sb.
Změna: 1/2012 Sb.
Změna: 369/2011 Sb., 458/2011 Sb.
Změna: 275/2012 Sb.
Změna: 401/2012 Sb., 403/2012 Sb.
Změna: 44/2013 Sb.
Změna: 238/2013 Sb.
Změna: 238/2013 Sb. (část)
Změna: 60/2014 Sb.
Změna: 309/2002 Sb., 458/2011 Sb., 60/2014 Sb. (část)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾, zároveň navazuje na přímo použitelné předpisy Evropské unie⁵¹⁾ a upravuje

- a) veřejné zdravotní pojištění (dále jen "zdravotní pojištění"),
- b) rozsah a podmínky, za nichž jsou na základě tohoto zákona ze zdravotního pojištění hrazeny zdravotní služby (dále jen „hrazené služby“),
- c) způsob stanovení cen a úhrad léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely

hrazených ze zdravotního pojištění.

(2) Tento zákon se použije, nestanoví-li přímo použitelné předpisy Evropské unie upravující koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen „koordinační nařízení“) jinak⁴⁹⁾.

§ 1a

(1) Pojištěncem se rozumí fyzická osoba, která je účastna na zdravotním pojištění.

(2) Příslušnou zdravotní pojišťovnou se rozumí zdravotní pojišťovna, u které je pojištěnec pojištěn.

(3) Jiným členským státem Evropské unie se rozumí také státy Evropského hospodářského prostoru a Švýcarsko.

(4) Zaměstnáním se rozumí činnost zaměstnance, ze které mu plynou, nebo by měly plynout od zaměstnavatele příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky zdaňované podle zákona upravujícího daně z příjmů.

(5) Zaměstnavatelem se rozumí právnická nebo fyzická osoba, která je plátcem příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků, zaměstnává zaměstnance a má sídlo nebo trvalý pobyt na území České republiky, jakož i organizační složka státu. Postavení zaměstnavatele má i služební úřad, v němž je státní zaměstnanec podle služebního zákona zařazen k výkonu státní služby. Zaměstnavatelem podle věty první je i osoba, u které zaměstnanci vykonávají na území České republiky práci podle jejích příkazů, i když příjmy za tuto práci jsou na základě smluvního vztahu vypláceny prostřednictvím osoby se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí, je-li tato osoba považována za zaměstnavatele podle zákona upravujícího daně z příjmů.

(6) Sídlem zaměstnavatele se rozumí u právnické osoby její sídlo, jakož i sídlo její organizační složky, která je zapsána v obchodním rejstříku, popřípadě v jiném zákonem určeném rejstříku, nebo je vedena ve stanovené evidenci u příslušného orgánu v České republice, a u fyzické osoby místo jejího trvalého pobytu, popřípadě, jde-li o zahraniční fyzickou osobu, místo jejího podnikání.

ČÁST DRUHÁ POJIŠTĚNCI

Účast na zdravotním pojištění

§ 2

nadpis vypuštěn

(1) Pojištěncem je fyzická osoba, která na území České republiky

a) má trvalý pobyt podle zákona upravujícího evidenci obyvatel, pokud

1. se na ni nevztahuje mezinárodní smlouva nebo přímo použitelný předpis Evropské unie regulující oblast sociálního zabezpečení a upravující příslušnost států ke zdravotnímu pojištění⁵⁰⁾ (dále jen „mezinárodní smlouva nebo předpis Evropské unie“), nebo

2. je na základě mezinárodní smlouvy nebo předpisu Evropské unie příslušná k jejímu

zdravotnímu pojištění Česká republika,

b) nemá trvalý pobyt, jde-li o

1. osobu, k jejímuž zdravotnímu pojištění je na základě mezinárodní smlouvy nebo předpisu Evropské unie příslušná Česká republika,

2. osobu, na kterou se nevztahuje bod 1, pokud vykonává na území České republiky zaměstnání.

(2) Ze zdravotního pojištění jsou vyňaty osoby, které na území České republiky vykonávají nelegální práci podle § 5 písm. e) bodu 3 zákona o zaměstnanosti, a dále osoby, které nemají trvalý pobyt na území České republiky a jsou činné v České republice pro zaměstnavatele, kteří požívají diplomatických výhod a imunit, nebo pro zaměstnavatele, kteří nemají sídlo na území České republiky. Ze zdravotního pojištění jsou též vyňaty osoby, které přerušily účast na zdravotním pojištění podle tohoto zákona. Ze zdravotního pojištění nemohou být vyňaty osoby, které jsou činné v České republice pro zaměstnavatele, kteří nemají sídlo na území České republiky, pokud je k jejich zdravotnímu pojištění příslušná Česká republika na základě mezinárodní smlouvy nebo předpisu Evropské unie.

§ 3

nadpis vypuštěn

Účast na zdravotním pojištění vzniká

a) osobě uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) bodě 1 dnem jejího narození a zaniká dnem jejího úmrtí, dnem prohlášení za mrtvého, nebo dnem ukončení trvalého pobytu,

b) osobě uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) bodě 2 a v § 2 odst. 1 písm. b) bodě 1 dnem, kdy k jejímu zdravotnímu pojištění začala být příslušná Česká republika, a zaniká dnem jejího úmrtí, dnem prohlášení za mrtvého nebo dnem, kdy k jejímu zdravotnímu pojištění přestala být příslušná Česká republika,

c) osobě uvedené v § 2 odst. 1 písm. b) bodě 2 dnem jejího nástupu do zaměstnání a zaniká dnem jejího úmrtí, dnem prohlášení za mrtvého, dnem skončení zaměstnání nebo dnem skončení platnosti povolení k pobytu na území České republiky, pokud platnost tohoto povolení skončila dříve, než skončilo zaměstnání.

nadpis vypuštěn

nadpis vypuštěn

§ 4

Přerušení účasti na zdravotním pojištění

(1) Účast na zdravotním pojištění se přerušuje pojištěnci uvedenému v § 2 odst. 1 písm. a) bodě 1, který se v souladu s tímto zákonem odhlásil ze zdravotního pojištění.

(2) Pojištěnec se může odhlásit z účasti na zdravotním pojištění při dlouhodobém pobytu v zahraničí, pokud je po tuto dobu v cizině zdravotně pojištěn, a učinil o této skutečnosti u příslušné zdravotní pojišťovny písemné prohlášení. Dlouhodobým pobytem v zahraničí se rozumí nepřetržitý pobyt delší 6 měsíců; lhůta 6 měsíců se nevztahuje na pobyt v

jiném členském státě Evropské unie, který se stal příslušným ke zdravotnímu pojištění takové osoby na základě mezinárodní smlouvy nebo předpisu Evropské unie.

(3) Účast na zdravotním pojištění se přerušuje ke dni, který pojištěnec v prohlášení podle odstavce 2 uvedl, ne však dříve, než ke dni následujícímu po dni, kdy toto prohlášení bylo doručeno příslušné zdravotní pojišťovně. Přerušeni účasti na zdravotním pojištění zaniká dnem, kdy pojištěnec písemně oznámil ukončení přerušeni účasti na zdravotním pojištění.

(4) Po dobu přerušeni účasti na zdravotním pojištění nemá pojištěnec nárok na poskytování hrazených služeb.

(5) Současně s oznámením ukončení přerušeni účasti na zdravotním pojištění je pojištěnec povinen příslušné zdravotní pojišťovně předložit doklad o zdravotním pojištění pro pobyt v zahraničí a délce trvání tohoto pojištění.

(6) Přerušit účast na zdravotním pojištění lze nejdříve po uplynutí 90 kalendářních dnů ode dne skončení předchozího přerušeni účasti na zdravotním pojištění.

§ 4a

Posuzování vzniku, zániku a trvání účasti na zdravotním pojištění

(1) O vzniku, trvání a zániku účasti na zdravotním pojištění osob uvedených v § 2 odst. 1 písm. a) bodě 2 a v § 2 odst. 1 písm. b) bodě 1 ve sporných případech rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení.

(2) Pro účely rozhodování ve věcech podle odstavce 1 je Česká správa sociálního zabezpečení oprávněna vyžadovat součinnost od státních orgánů a dalších osob. Státní orgány a další osoby jsou povinny takovým vyžádáním vyhovět a požadované informace České správě sociálního zabezpečení bezplatně poskytnout.

Kategorie pojištěnců

§ 5

Pro účely zdravotního pojištění se

- a) za zaměstnance se považuje fyzická osoba, které plynou nebo by měly plynout příjmy ze závislé činnosti nebo funkční požitky podle zákona upravujícího daně z příjmů, s výjimkou
1. osoby, která má pouze příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozeny,
 2. žáka nebo studenta, který má pouze příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků za práci z praktického výcviku,
 3. osoby činné na základě dohody o provedení práce, která v kalendářním měsíci nedosáhla příjmu ve výši částky, jež je podmínkou pro účast takové osoby na nemocenském pojištění podle zákona upravujícího nemocenské pojištění (dále jen „stanovený příjem“),
 4. člena družstva, který není v pracovněprávním vztahu k družstvu, ale vykonává pro družstvo práci, za kterou je jím odměňován, a který v kalendářním měsíci nedosáhl stanoveného příjmu,
 5. osoby činné na základě dohody o pracovní činnosti, která v kalendářním měsíci nedosáhla stanoveného příjmu,

6. dobrovolného pracovníka pečovatelské služby, který v kalendářním měsíci nedosáhl stanoveného příjmu,

7. člena okrskové volební komise při volbách do Evropského parlamentu, Senátu a zastupitelstev územních samosprávných celků a člena okrskové volební komise a zvláštní okrskové volební komise při volbách do Poslanecké sněmovny a při volbě prezidenta republiky,

b) za osobu samostatně výdělečně činnou považuje fyzická osoba, které plynou nebo by měly plynout příjmy z podnikání a ze samostatné výdělečné činnosti podle zákona upravujícího daně z příjmů, s výjimkou osob s příjmy z autorské činnosti, které jsou podle zákona upravujícího daně z příjmů samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně,

c) za osobu bez započitatelných příjmů považuje osoba, která má na území České republiky trvalý pobyt nebo v případě osoby uvedené v § 2 odst. 1 písm. b) bodě 1 bydliště ve smyslu mezinárodní smlouvy nebo předpisu Evropské unie, avšak není uvedena v písmenech a) a b) a není státním pojištěncem podle § 7, pokud uvedené skutečnosti trvají po celý kalendářní měsíc.

§ 6 zrušen

§ 7

(1) Státními pojištěnci jsou:

a) nezaopatřené děti; nezaopatřenost dítěte se posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře;⁷⁾

b) poživatelé důchodů z důchodového pojištění, kterým byl přiznán důchod před 1. lednem 1993 podle předpisů České a Slovenské Federativní Republiky a po 31. prosinci 1992 podle předpisů České republiky. Za poživatele důchodu se pro účely tohoto zákona považuje osoba podle předchozí věty i v měsících, kdy jí podle předpisů o důchodovém pojištění výplata důchodu nenáleží;

c) příjemci rodičovského příspěvku;⁷⁾

d) ženy na mateřské a osoby na rodičovské dovolené a osoby pobírající peněžitou pomoc v mateřství podle předpisů o nemocenském pojištění⁸⁾;

e) uchazeči o zaměstnání včetně uchazečů o zaměstnání, kteří přijali krátkodobé zaměstnání;⁹⁾

f) osoby pobírající dávku pomoci v hmotné nouzi a osoby s nimi společně posuzované¹⁰⁾, a to za podmínky, že nejsou podle potvrzení plátce dávky pomoci v hmotné nouzi v pracovním ani obdobném vztahu ani nevykonávají samostatnou výdělečnou činnost, nejsou v evidenci uchazečů o zaměstnání a nejde o poživatele starobního důchodu, invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, vdovského nebo vdoveckého důchodu, ani o poživatele rodičovského příspěvku nebo o nezaopatřené dítě,

g) osoby, které jsou závislé na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo

stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost)¹¹⁾, a osoby pečující o tyto osoby, a osoby pečující o osoby mladší 10 let, které jsou závislé na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost),

h) osoby konající službu v ozbrojených silách, s výjimkou vojáků z povolání, a osoby povolané k vojenskému cvičení,

i) osoby ve výkonu zabezpečovací detence nebo vazby nebo osoby ve výkonu trestu odnětí svobody;

j) osoby uvedené v § 5 písm. c), které jsou příjemci dávek nemocenského pojištění;¹⁴⁾

k) osoby, které jsou invalidní ve třetím stupni nebo které dosáhly věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplňují další podmínky pro přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně nebo starobního důchodu a nemají příjmy ze zaměstnání, ze samostatné výdělečné činnosti a nepožívají žádný důchod z ciziny, nebo tento důchod nepřesahuje měsíčně částku ve výši minimální mzdy;¹⁵⁾ za takovou osobu se nepovažuje osoba, která žádost o přiznání důchodu nepodala

l) osoby celodenně osobně a řádně pečující alespoň o jedno dítě do sedmi let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku, nejde-li o osoby uvedené v písmenu c) nebo d). Podmínka celodenní péče se považuje za splněnou i tehdy, je-li dítě předškolního věku umístěno v jeslích (mateřské škole), popřípadě v obdobném zařízení na dobu, která nepřevyšuje čtyři hodiny denně, a jde-li o dítě plnící povinnou školní docházku, po dobu návštěvy školy, s výjimkou umístění v zařízení s týdenním či celoročním pobytem. Za takové osoby se považuje vždy pouze jedna osoba, a to buď otec nebo matka dítěte, nebo osoba, která převzala dítě do trvalé péče nahrazující péči rodičů,¹⁶⁾ pokud nemají příjmy ze zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti,

m) mladiství umístění ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy,

n) osoby vykonávající dlouhodobou dobrovolnickou službu na základě smlouvy s vysílající organizací, které byla udělena akreditace Ministerstvem vnitra, v rozsahu překračujícím v průměru alespoň 20 hodin v kalendářním týdnu, pokud není dobrovolník plátcem pojistného podle § 5 nebo za něj není plátcem pojistného stát podle předchozích písmen a) až m),

o) cizinci, kterým bylo uděleno oprávnění k pobytu na území České republiky za účelem poskytnutí dočasné ochrany podle zvláštního právního předpisu,^{16a)} pokud nemají příjmy ze zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti,

p) žadatelé o udělení mezinárodní ochrany a jejich děti narozené na území, cizinci, jimž bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu, a jejich děti narozené na území^{16b)}, pokud nemají příjmy ze zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti,

q) příjemci starobní penze na určenou dobu, doživotní penze nebo penze na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření do dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod podle § 32 zákona o důchodovém pojištění, pokud jsou splněny podmínky stanovené v § 22 odst. 4 nebo § 23 odst. 6 zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření; při stanovení tohoto

věku u žen se postupuje stejně jako u mužů stejného data narození.

(2) Státními pojišťenci jsou osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) až i) a q) i tehdy, pokud mají příjmy ze zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti.

§ 8
zrušen

§ 9
zrušen

nadpis vypuštěn

§ 10
zrušen

§ 10a
zrušen

**ČÁST ČTVRTÁ
PRÁVA A POVINNOSTI POJIŠTĚNCE**

§ 11

(1) Pojištěnec má právo

a) na výběr zdravotní pojišťovny, nestanoví-li tento zákon jinak. Zdravotní pojišťovnu lze změnit jednou za 12 měsíců, a to vždy jen k 1. lednu následujícího kalendářního roku; přihlášku je pojištěnec nebo jeho zákonný zástupce povinen podat vybrané zdravotní pojišťovně nejpozději 6 měsíců před požadovaným dnem změny. Přihlášku ke změně zdravotní pojišťovny k 1. lednu kalendářního roku lze podat pouze jednu; k případným dalším přihláškám se již nepřihlíží, a to ani tehdy, jsou-li podány ve stanovené lhůtě. Ode dne vstupu zdravotní pojišťovny do likvidace nebo ode dne zavedení nucené správy nad zdravotní pojišťovnou nebo ode dne, který Ministerstvo zdravotnictví na základě zjištění nerovnováhy v hospodaření zdravotní pojišťovny¹⁹⁾ vyhlásí ve sdělovacích prostředcích, jsou pojišťenci takové zdravotní pojišťovny oprávněni změnit zdravotní pojišťovnu i ve lhůtě kratší, a to vždy k prvnímu dni kalendářního měsíce, nejdříve však k 1. dni následujícího kalendářního měsíce. Změnu zdravotní pojišťovny provádí za osoby nezletilé a osoby bez způsobilosti k právním úkonům jejich zákonný zástupce. Při narození dítěte se právo na výběr zdravotní pojišťovny nepoužije. Dnem narození se dítě stává pojištěncem zdravotní pojišťovny, u které je pojištěna matka dítěte v den jeho narození. Změnu zdravotní pojišťovny dítěte může jeho zákonný zástupce provést až po přidělení rodného čísla dítěti, a to ke dni stanovenému v tomto ustanovení. Žádá-li pojištěnec nebo zákonný zástupce pojištěnce zdravotní pojišťovnu v souladu s tímto ustanovením, je zdravotní pojišťovna povinna jeho žádosti vyhovět bez průtahů. Zdravotní pojišťovna není oprávněna stanovit pojištěnci dobu, po kterou u ní bude pojištěn, nebo vztah pojištěnce ke zdravotní pojišťovně sama ukončit. Zdravotní pojišťovna není oprávněna přijmout pojištěnce v jiných lhůtách, než je uvedeno v tomto ustanovení,

b) na výběr poskytovatele zdravotních služeb na území České republiky (dále jen „poskytovatel“), který je ve smluvním vztahu k příslušné zdravotní pojišťovně, a na výběr

zdravotnického zařízení tohoto poskytovatele; v případě registrujícího poskytovatele může toto právo uplatnit jednou za 3 měsíce,

c) na časovou a místní dostupnost hrazených služeb poskytovaných smluvními poskytovateli příslušné zdravotní pojišťovny,

d) na poskytnutí hrazených služeb v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem, přičemž poskytovatel nesmí za tyto hrazené služby přijmout od pojištěnce žádnou úhradu,

e) na léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely bez přímé úhrady, jde-li o léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely hrazené ze zdravotního pojištění a předepsané v souladu s tímto zákonem; to platí i v případech, kdy poskytovatel lékařské péče nemá se zdravotní pojišťovnou pojištěnce dosud uzavřenou smlouvu,

f) zrušeno

g) na poskytnutí informací od zdravotní pojišťovny o jemu poskytnutých hrazených službách,

h) podílet se na kontrole poskytnuté zdravotní péče hrazené zdravotním pojištěním,

i) na vystavení dokladu o zaplacení regulačního poplatku podle § 16a; poskytovatel je povinen tento doklad pojištěnci na jeho žádost vydat,

j) na vystavení dokladu o zaplacení regulačního poplatku podle § 16a odst. 1 písm. d) a o zaplacení doplatku za vydání částečně hrazeného léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely poskytovatelem lékařské péče; poskytovatel lékařské péče je povinen tento doklad pojištěnci na jeho žádost vydat,

k) na uhrazení částky přesahující limit pro regulační poplatky a doplatky za předepsané částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely podle § 16b zdravotní pojišťovnou ve lhůtě podle § 16b odst. 2,

l) na náhradu nákladů, které vynaložil na neodkladnou zdravotní péči čerpanou v cizině, a to pouze do výše stanovené pro úhradu takové péče, pokud by byla poskytnuta na území České republiky,

m) na náhradu nákladů, které vynaložil na zdravotní služby čerpané v jiném členském státě Evropské unie, pokud jde o zdravotní služby, které by byly při poskytnutí na území České republiky hrazeny ze zdravotního pojištění (dále jen „hrazené přeshraniční služby“), a to pouze do výše stanovené pro úhradu takových služeb, pokud by byly poskytnuty na území České republiky,

n) na informace týkající se možností čerpat zdravotní služby v jiných členských státech Evropské unie.

(2) Má-li pojištěnec za to, že mu nejsou poskytovány hrazené služby v souladu s tímto zákonem, může podat stížnost podle zákona o zdravotních službách.

(3) Vojáci v činné službě s výjimkou vojáků v záloze povoláných k vojenskému cvičení a žáci vojenských škol, kteří se připravují na službu vojáka z povolání a nejsou vojáky

v činné službě, jsou pojištěni u Vojenské zdravotní pojišťovny. Vojáci a žáci vojenských škol jsou pojištěni Vojenské zdravotní pojišťovny do posledního dne kalendářního měsíce, v němž ukončili studium na vojenské škole. Od prvního dne následujícího kalendářního měsíce jsou pojištěni u zdravotní pojišťovny, jejímiž pojištěnci byli před přechodem do Vojenské zdravotní pojišťovny. K tomu účelu je Vojenská zdravotní pojišťovna povinna sdělovat jedenkrát měsíčně Ústřední pojišťovně Všeobecné zdravotní pojišťovny¹⁸⁾ jména, příjmení, trvalé pobyty a rodná čísla pojištěnců, kteří zahájili nebo ukončili studium na vojenské škole. Pro změnu zdravotní pojišťovny pojištěncem podle předchozího odstavce se do lhůty 12 měsíců nezapočítává doba pojištění u Vojenské zdravotní pojišťovny. Za vojáky v činné službě,^{22a)} s výjimkou vojáků v záloze povolaných k vojenskému cvičení, a za žáky vojenských škol,^{22b)} kteří se připravují na službu vojáka z povolání a nejsou vojáky v činné službě, uhradí Ministerstvo obrany prostřednictvím Vojenské zdravotní pojišťovny

a) rozdíl mezi výší úhrady hrazených služeb poskytnutých poskytovatelem stanoveným zvláštním právním předpisem upravujícím služební poměr vojáků z povolání, které jsou částečně hrazeny z veřejného zdravotního pojištění podle tohoto zákona, a výší úhrady poskytnuté Vojenskou zdravotní pojišťovnou; to neplatí pro úhradu stomatologických výrobků,

b) preventivní péči poskytnutou nad rámec hrazených služeb podle § 29 v rozsahu stanoveném vyhláškou Ministerstva obrany.

(4) V případě fúze sloučením Vojenské zdravotní pojišťovny s jinou zdravotní pojišťovnou podle zvláštního právního předpisu²⁸⁾, při které Vojenská zdravotní pojišťovna zaniká, přecházejí práva a povinnosti stanovené tímto zákonem Vojenské zdravotní pojišťovně, jakož i povinnosti stanovené Ministerstvu obrany a dalším osobám k Vojenské zdravotní pojišťovně, na nástupnickou zdravotní pojišťovnu. Informaci o fúzi sloučením Vojenské zdravotní pojišťovny s jinou zdravotní pojišťovnou, při které Vojenská zdravotní pojišťovna zanikla, zveřejní Ministerstvo zdravotnictví způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) U osob, kterým jsou poskytovány služby v oblasti zaměstnanosti^{22c)} a dále u osob, u nichž má být provedeno vyšetření lékařem ke zjištění, zda je lze umístit do policejní cely nebo je nutno je z ní propustit, a osob ve výkonu zabezpečovací detence nebo vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody je výběr poskytovatele, zdravotnického zařízení a zdravotnické dopravní služby omezen podle zvláštních předpisů.

§ 12

(1) Pojištěnec nebo jeho zákonný zástupce je povinen

a) dostavit se do 8 dnů ode dne, kdy mu vznikla účast na zdravotním pojištění, na příslušnou zdravotní pojišťovnu k převzetí průkazu pojištěnce v případě, že tento průkaz dosud neobdržel,

b) sdělit písemně svému zaměstnavateli

1. v den nástupu do zaměstnání, u které zdravotní pojišťovny je pojištěn; stejnou povinnost má i tehdy, stane-li se pojištěncem jiné zdravotní pojišťovny v době trvání zaměstnání; tuto povinnost splní do 8 dnů ode dne změny zdravotní pojišťovny,

2. do 8 dnů ode dne vzniku oznamované skutečnosti, že se stal nebo přestal být státním

pojištěncem,

3. skutečnosti týkající se změny státu, který se stal příslušným k jeho zdravotnímu pojištění na základě mezinárodní smlouvy nebo předpisu Evropské unie,

c) sdělit skutečnosti uvedené v písmeni b) správci pojistného podle zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, pokud je svému zaměstnavateli nesdělil.

d) poskytnout součinnost při poskytování zdravotních služeb a kontrole průběhu individuálního léčebného postupu a dodržovat poskytovatelem stanovený léčebný režim,

e) podrobit se na vyzvání preventivním prohlídkám, pokud tak stanoví tento zákon nebo obecně závazné právní předpisy,

f) dodržovat opatření směřující k odvrácení nemocí,

g) vyvarovat se jednání, jehož cílem je vědomé poškození vlastního zdraví,

h) prokazovat se při poskytování zdravotních služeb, s výjimkou poskytování léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků, platným průkazem pojištěnce nebo náhradním dokladem vydaným příslušnou zdravotní pojišťovnou,

i) oznámit do osmi dnů příslušné zdravotní pojišťovně ztrátu nebo poškození průkazu pojištěnce,

j) vrátit do 8 dnů příslušné zdravotní pojišťovně průkaz pojištěnce při

1. zániku zdravotního pojištění,
2. změně zdravotní pojišťovny,
3. přerušení účasti na zdravotním pojištění,

k) oznámit příslušné zdravotní pojišťovně změny jména, příjmení, trvalého pobytu nebo rodného čísla, a to do 30 dnů ode dne, kdy ke změně došlo; pokud se pojištěnec v místě trvalého pobytu nezdržuje, je povinen příslušné zdravotní pojišťovně oznámit také adresu místa pobytu na území České republiky, kde se převážně zdržuje (dále jen „bydliště“),

l) oznámit příslušné zdravotní pojišťovně všechny změny, které mají vliv na účast na zdravotním pojištění, a to zejména

1. zahájení a ukončení zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti ve státech, na které se vztahuje mezinárodní smlouva nebo předpis Evropské unie,
2. zahájení a ukončení pobírání peněžitých sociálních dávek ve státě uvedeném v bodě 1,
3. vznik účasti v systému sociálního zabezpečení ve státě uvedeném v bodě 1, na základě výdělečné činnosti rodinného příslušníka,
4. vznik účasti v systému sociálního zabezpečení ve státě uvedeném v bodě 1, na základě bydliště v takovém státě,
5. údaje o rodinných příslušnících, jejichž práva na plnění ze zdravotního pojištění v České republice jsou podle mezinárodní smlouvy nebo předpisu Evropské unie odvozena ze zdravotního pojištění zaměstnance nebo osoby samostatně výdělečně činné,

m) hradit poskytovateli regulační poplatky podle § 16a.

(2) Zaměstnavatel je povinen zaměstnanci písemně potvrdit přijetí sdělení uvedených

v odstavci 1 písm. b).

(3) Zákonný zástupce je povinen do 8 dnů ode dne narození pojištěnce oznámit narození pojištěnce zdravotní pojišťovně, u které je pojištěna matka dítěte v den jeho narození.

ČÁST PÁTÁ PODMÍNKY POSKYTOVÁNÍ HRAZENÝCH SLUŽEB

Zdravotní péče hrazená ze zdravotního pojištění

§ 13 Hrazené služby

(1) Ze zdravotního pojištění se hradí zdravotní služby poskytnuté pojištěnci s cílem zlepšit nebo zachovat jeho zdravotní stav nebo zmírnit jeho utrpení, pokud

- a) odpovídají zdravotnímu stavu pojištěnce a účelu, jehož má být jejich poskytnutím dosaženo, a jsou pro pojištěnce přiměřeně bezpečné,
- b) jsou v souladu se současnými dostupnými poznatky lékařské vědy,
- c) existují důkazy o jejich účinnosti vzhledem k účelu jejich poskytování.

(2) Hrazenými službami jsou v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem

- a) zdravotní péče preventivní, dispenzární, diagnostická, léčebná, léčebně rehabilitační, lázeňská léčebně rehabilitační, posudková, ošetrovatelská, paliativní a zdravotní péče o dárce krve, tkání a buněk nebo orgánů související s jejich odběrem, a to ve všech formách jejího poskytování podle zákona o zdravotních službách,
- b) poskytování léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely, zdravotnických prostředků a stomatologických výrobků,
- c) přeprava pojištěnců a náhrada cestovních nákladů,
- d) odběr krve a odběr tkání, buněk a orgánů určených k transplantaci a nezbytné nakládání s nimi (uchovávání, skladování, zpracování a vyšetření),
- e) přeprava žijícího dárce do místa odběru a z tohoto místa do místa poskytnutí zdravotní péče související s odběrem a z tohoto místa a náhradu cestovních nákladů,
- f) přeprava zemřelého dárce do místa odběru a z tohoto místa,
- g) přeprava odebraných tkání, buněk a orgánů,
- h) prohlídka zemřelého pojištěnce a pitva včetně přepravy,
- i) pobyt průvodce pojištěnce ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče,

j) zdravotní péče související s těhotenstvím a porodem dítěte, jehož matka požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem; tuto péči hradí zdravotní pojišťovna, kterou na základě identifikačních údajů pojištěnce o úhradu požádá příslušný poskytovatel.

§ 14

(1) Ze zdravotního pojištění se hradí zdravotní služby poskytnuté na území České republiky.

(2) Ze zdravotního pojištění se pojištěnci na základě jeho žádosti poskytne náhrada nákladů vynaložených na neodkladnou zdravotní péči, jejíž potřeba nastala během jeho pobytu v cizině, a to pouze do výše stanovené pro úhradu takových služeb, pokud by byly poskytnuty na území České republiky.

(3) Ze zdravotního pojištění se pojištěnci na základě jeho žádosti poskytne náhrada nákladů vynaložených na hrazené přeshraniční služby, a to pouze do výše stanovené pro úhradu takových hrazených služeb, pokud by byly poskytnuty na území České republiky. Jestliže je náhrada nákladů na hrazené přeshraniční služby podmíněna udělením předchozího souhlasu podle § 14b, poskytne se mu náhrada nákladů pouze tehdy, byl-li předchozí souhlas udělen.

(4) Jde-li při poskytnutí hrazených přeshraničních služeb o nezbytnou péči hrazenou podle koordinačních nařízení a náklady spojené s jejím čerpáním jsou podle koordinačních nařízení hrazeny pouze zčásti, použije se pro náhradu nákladů vynaložených pojištěncem a nehrazených podle koordinačních nařízení odstavec 3 věta první. V takovém případě se pojištěnci poskytne náhrada jím vynaložených nákladů ve výši částky vypočtené jako rozdíl mezi celkovou výší úhrady takové zdravotní služby, která by při poskytnutí na území České republiky byla hrazena ze zdravotního pojištění, a celkovou výší částky, která je za takovou zdravotní službu hrazena podle koordinačních nařízení. Je-li vypočtená částka vyšší než částka, kterou pojištěnec vynaložil, poskytne se mu náhrada pouze ve výši částky vynaložené.

(5) Jsou-li tímto zákonem nebo rozhodnutím Státního ústavu pro kontrolu léčiv (dále jen „Ústav“) vydaným podle části šesté stanoveny podmínky pro úhradu hrazených služeb, musí být tyto podmínky splněny i pro náhradu na hrazené přeshraniční služby; za takovou podmínku se nepovažuje uzavření smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb.

§ 14a

Výše náhrady nákladů podle § 14 odst. 2 až 4 se stanoví na základě tohoto zákona, vyhlášky vydané podle § 17 odst. 4, cenového předpisu, opatření obecné povahy podle § 15 odst. 5 a rozhodnutí Ústavu podle části šesté účinných ke dni vyhotovení účetního dokladu, na jehož základě se náhrada provádí; to platí obdobně i pro náhradu nákladů, které pojištěnci vznikly v souvislosti s čerpáním zdravotních služeb v jiném členském státě Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru nebo Švýcarské konfederace, k němuž bylo vydáno povolení podle koordinačních nařízení zajišťující hrazení těchto zdravotních služeb (dále jen „povolení podle koordinačních nařízení“).

§ 14b
Předchozí souhlas

(1) Vláda může nařízením vymezit hrazené přeshraniční služby, u nichž je poskytnutí náhrady nákladů podle § 14 odst. 3 podmíněno udělením předchozího souhlasu. Jako hrazené přeshraniční služby, u nichž je poskytnutí náhrady nákladů podmíněno předchozím souhlasem, lze vymezit pouze

a) plánované hrazené služby, pro které jsou nařízením vlády o místní a časové dostupnosti zdravotních služeb stanoveny lhůty časové dostupnosti a které současně vyžadují hospitalizaci nebo vysoce specializované přístrojové nebo zdravotnické vybavení, nebo

b) hrazené služby, které zahrnují léčbu, která představuje zvláštní riziko pro pacienta nebo obyvatelstvo.

(2) Ministerstvo zdravotnictví oznámí Evropské komisi, u kterých hrazených služeb je náhrada nákladů podmíněna předchozím souhlasem.

(3) O udělení předchozího souhlasu rozhoduje příslušná zdravotní pojišťovna na žádost pojištěnce. Žádost je nutné podat nejpozději před začátkem čerpání hrazených přeshraničních služeb.

(4) Zdravotní pojišťovna může odmítnout udělit předchozí souhlas pouze, jestliže

a) by byl pojištěnec vzhledem ke svému zdravotnímu stavu při čerpání hrazených přeshraničních služeb vystaven riziku, které nelze považovat za přijatelné, při zohlednění možného přínosu čerpání těchto hrazených přeshraničních služeb,

b) je důvodná obava, že by čerpání hrazených přeshraničních služeb mohlo mít za následek podstatné ohrožení veřejného zdraví,

c) ohledně toho, kdo má hrazené přeshraniční služby poskytnout, existuje důvodná obava, pokud jde o dodržování standardů a pokynů týkajících se kvality zdravotních služeb jím poskytovaných a o bezpečí pojištěnce, nebo

d) lze požadované zdravotní služby pojištěnci poskytnout na území České republiky ve lhůtě časové dostupnosti stanovené nařízením vlády o místní a časové dostupnosti zdravotních služeb.

(5) Zdravotní pojišťovna při posuzování žádosti pojištěnce o udělení předchozího souhlasu musí zároveň posoudit, zda nejsou v daném případě splněny podmínky pro vydání povolení podle koordinačních nařízení. Pokud jsou tyto podmínky splněny, zdravotní pojišťovna vydá pojištěnci povolení podle koordinačních nařízení; to neplatí, pokud pojištěnec v žádosti uvedl, že žádá pouze o udělení předchozího souhlasu a jeho udělení požaduje i poté, co byl zdravotní pojišťovnou informován o výhodách, které přináší vydání povolení podle koordinačních nařízení oproti udělení předchozího souhlasu.

§ 14c

(1) Informace týkající se čerpání zdravotních služeb v členských státech Evropské

unie poskytuje vnitrostátní kontaktní místo, kterým je subjekt, který byl pro oblast zdravotního pojištění určen jako styčné místo podle koordinačních nařízení (dále jen „kontaktní místo“). Ministerstvo zdravotnictví sděluje název a kontaktní údaje kontaktního místa Evropské komisi a zveřejňuje je na úřední desce a ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví. Název a kontaktní údaje kontaktního místa zveřejňují na svých internetových stránkách i zdravotní pojišťovny.

(2) Kontaktní místo poskytuje zejména informace o

- a) možnostech čerpání zdravotních služeb v členských státech Evropské unie,
- b) poskytovatelích,
- c) kontaktních údajích vnitrostátních kontaktních míst v jiných členských státech Evropské unie,
- d) právních předpisech České republiky upravujících standardy a pokyny o kvalitě a bezpečnosti poskytování zdravotních služeb, včetně ustanovení o dozoru a hodnocení poskytovatelů, a o poskytovatelích, na které se tyto standardy a pokyny vztahují,
- e) právech pacientů, postupech pro podávání stížností a mechanismech pro zjednání nápravy a o možnostech řešení sporů v České republice,
- f) náležitostech, které mají být podle právních předpisů České republiky uvedeny na lékařských předpisech, které jsou vystavovány na žádost pacienta, který je hodlá použít v jiném členském státě Evropské unie.

(3) Kontaktní místo dále na žádost poskytuje informace o

- a) oprávnění konkrétního poskytovatele poskytovat zdravotní služby nebo o případných omezeních jeho oprávnění,
- b) přístupnosti konkrétních zdravotnických zařízení v České republice pro osoby se zdravotním postižením,
- c) možnosti čerpat zdravotní služby podle koordinačních nařízení,
- d) právech pojištěnce v souvislosti s čerpáním zdravotních služeb v jiných členských státech Evropské unie, a to zejména o pravidlech a podmínkách náhrady nákladů a postupech pro jejich uplatňování,
- e) právech pacienta z jiného členského státu Evropské unie na území České republiky v souvislosti s čerpáním zdravotních služeb, zejména o možnostech odvolání a nápravy, má-li pacient za to, že byl poškozen na svých právech, včetně případů, kdy dojde k újmě v důsledku čerpání zdravotních služeb.

(4) Při poskytování informací týkajících se čerpání zdravotních služeb v jiném členském státě Evropské unie kontaktní místo sdělí, která práva vyplývají z koordinačních nařízení a která vyplývají z tohoto zákona. Informace podle odstavce 2 kontaktní místo zveřejňuje na svých internetových stránkách. Informace podle odstavců 2 a 3 se na žádost

poskytnou ve formě, která umožňuje, aby se s těmito informacemi v nezbytném rozsahu mohly seznámit i osoby se zdravotním postižením.

(5) Kontaktní místo spolupracuje za účelem výměny potřebných informací a příkladů dobré praxe s vnitrostátními kontaktními místy jiných členských států Evropské unie, Evropskou komisí, zdravotními pojišťovnami a sdruženími pacientů působícími v oblasti ochrany práv těchto osob.

(6) Poskytovatelé, orgány příslušné k vydání oprávnění k poskytování zdravotních služeb a zdravotní pojišťovny jsou povinny kontaktnímu místu poskytovat na jeho žádost informace podle odstavců 2 a 3 bezodkladně a bezplatně, pokud mají tyto informace k dispozici.

§ 15

(1) Ze zdravotního pojištění se nehradí, nebo se hradí jen za určitých podmínek, zdravotní výkony uvedené v příloze č. 1 tohoto zákona.

(2) Ze zdravotního pojištění se dále nehradí výkony akupunktury.

(3) Hrazené služby zahrnují zdravotní péči poskytnutou na základě doporučení registrujícího poskytovatele v oboru gynekologie a porodnictví v souvislosti s umělým oplodněním, a to nejvíce třikrát za život, nebo bylo-li v prvních dvou případech přeneseno do pohlavních orgánů ženy pouze 1 lidské embryo vzniklé oplodněním vajíčka spermií mimo tělo ženy, čtyřikrát za život

a) ženám s oboustrannou neprůchodností vejcovodů ve věku od 18 do 39 let,

b) ostatním ženám ve věku od 22 do 39 let.

(4) Ze zdravotního pojištění se vždy plně hradí v provedení nejméně ekonomicky náročném léčivé přípravky obsahující tyto léčivé látky:

a) sérum proti stafylokokovým infekcím,

b) sérum proti záškrtu,

c) sérum proti hadímu jedu,

d) sérum proti botulismu,

e) sérum proti plynaté sněti,

f) sérum proti vzteklině,

g) imunoglobulin proti tetanu,

h) imunoglobulin proti hepatitidě B,

i) tetanový toxoid,

j) vakcína proti stafylokokovým infekcím,

k) vakcína proti vzteklině,

l) antidota (užívaná při léčbě otrav organofosfáty, těžkými kovy a kyanidy).

(5) Ze zdravotního pojištění se hradí při poskytování ambulantní zdravotní péče léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely, pokud pro ně Ústav rozhodl o výši úhrady (§ 39h). V každé skupině léčivých látek uvedených v příloze č. 2 se ze zdravotního pojištění vždy plně hradí nejméně jeden léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely. Dále se ze zdravotního pojištění hradí individuálně připravované léčivé přípravky, radiofarmaka, transfúzní přípravky, léčivé přípravky pro moderní terapii a tkáně a buňky ve výši stanovené Ústavem opatřením obecné povahy. Ze zdravotního pojištění se při poskytování lůžkové péče plně hradí léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely, individuálně připravované léčivé přípravky, radiofarmaka, transfúzní přípravky, zdravotnické prostředky, léčivé přípravky pro moderní terapii a tkáně a buňky, v provedení nejméně ekonomicky náročném, v závislosti na míře a závažnosti onemocnění, a pojištěnec se na jejich úhradě nepodílí.

(6) Ze zdravotního pojištění se nehradí léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely uvedené v odstavci 5 větě první, pokud Ústav rozhodnutím úhradu nepřiznal. Ústav nepřizná úhradu, jde-li o léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely

a) podpůrné a doplňkové,

b) jejichž používání je z odborného hlediska nevhodné,

c) nemají dostatečné důkazy o terapeutické účinnosti,

d) nesplňují podmínky účelné terapeutické intervence, nebo

e) které jsou prvním podobným přípravkem podle § 39b odst. 4 v referenční skupině, který byl podle zákona o léčivech registrován jako biologický léčivý přípravek nebo generikum, a držitel registrace se písemně spolu s žádostí o stanovení výše a podmínek úhrady nezavázal dodávat léčivý přípravek nebo potravinu pro zvláštní lékařské účely na český trh po dobu 12 měsíců ode dne účinnosti stanovené výše a podmínek úhrady,

f) které mohou být vydávány i bez lékařského předpisu s výjimkou potravin pro zvláštní lékařské účely a takových léčivých přípravků, u kterých v průběhu řízení o stanovení výše a podmínek úhrady s přiznáním úhrady vyjádří na základě veřejného zájmu podle § 17 odst. 2 souhlas všechny zdravotní pojišťovny.

(7) Terapeutickou účinností se rozumí schopnost vyvolávat žádoucí účinek s použitím léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely i v podmínkách běžné klinické praxe. Účelnou terapeutickou intervencí se rozumí zdravotní služby poskytované k prevenci nebo léčbě onemocnění za účelem dosažení co nejúčinnější a nejbezpečnější léčby při zachování nákladové efektivity.

(8) Nákladovou efektivitou se rozumí určení poměru mezi náklady a přínosy

spojenými s použitím léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely ve srovnání s použitím jiného léčivého přípravku, potravin pro zvláštní lékařské účely nebo léčebného postupu; nákladová efektivita je hodnocena ve srovnání s takovým terapeutickým postupem hrazeným z prostředků zdravotního pojištění, který je obecně přijímán jako obvyklý. Nákladově efektivní jsou takové léčebné postupy, které při srovnatelných nákladech přinášejí stejný nebo vyšší terapeutický účinek spočívající v prodloužení života, zlepšení kvality života nebo zlepšení podstatného a měřitelného kritéria příslušného onemocnění, nebo které při alespoň srovnatelném terapeutickém účinku znamenají nižší celkové náklady pro systém zdravotního pojištění, nebo při vyšších nákladech a vyšším terapeutickém účinku je tento poměr srovnatelný s jinými terapeutickými postupy hrazenými z prostředků zdravotního pojištění. Hodnocení nákladové efektivity se vyžaduje u léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely, které nejsou zařazeny do referenční skupiny podle § 39c odst. 1, nebo u kterých je navrhováno preskripční nebo indikační omezení odlišně od v zásadě terapeuticky zaměnitelných léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely, anebo u kterých je požadováno stanovení další zvýšené úhrady podle § 39b odst. 11, popřípadě u kterých je požadováno zvýšení úhrady léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely oproti základní úhradě.

(9) Ústav rozhoduje o

- a) stanovení, změně a zrušení výše úhrady léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely,
- b) podmínění úhrady léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely uvedených v písmenu a) způsobem vyúčtování, preskripčními a indikačními omezeními nebo používáním při poskytování zdravotní péče na specializovaných pracovištích (dále jen "podmínky úhrady"),
- c) nepřiznání úhrady léčivým přípravkům a potravinám pro zvláštní lékařské účely,
- d) stanovení, změně a zrušení maximálních cen podle právních předpisů o regulaci cen vyhlášených ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví (dále jen "cenový předpis")^{23c)},
- e) o zařazení léčivého přípravku do referenční skupiny.,
- f) základní úhradě referenční skupiny.

(10) Léčivý přípravek, jehož úhrada ze zdravotního pojištění je rozhodnutím Ústavu podmíněna používáním na specializovaném pracovišti, zdravotní pojišťovna hradí pouze poskytovateli, se kterým za účelem hospodárného užití takových léčivých přípravků uzavřela zvláštní smlouvu. Součástí takové smlouvy musí být uvedení léčivého přípravku a pracoviště zdravotnického zařízení poskytovatele.

(11) Zdravotnické prostředky uvedené v oddílu B přílohy č. 3 tohoto zákona se ze zdravotního pojištění nehradí. Zdravotnické prostředky uvedené v oddílu C přílohy č. 3 tohoto zákona se ze zdravotního pojištění hradí ve výši a za podmínek stanovených v této příloze.

(12) Zdravotnické prostředky neuvedené v odstavci 11 se ze zdravotního pojištění hradí ve výši 75 % ceny zdravotnického prostředku v provedení nejméně ekonomicky náročném, v závislosti na míře a závažnosti zdravotního postižení; cenu nejméně ekonomicky

náročného provedení zdravotnického prostředku zjišťuje zdravotní pojišťovna průzkumem trhu. Ze zdravotního pojištění podle tohoto odstavce se hradí zdravotnické prostředky předepsané za účelem

- a) pokračovat v léčebném procesu,
- b) podpořit stabilizaci zdravotního stavu pojištěnce nebo jej výrazně zlepšit anebo vyloučit jeho zhoršení, nebo
- c) kompenzovat nebo zmírnit následky zdravotní vady včetně náhrady nebo modifikace anatomické struktury nebo fyziologického procesu.

(13) Ze zdravotního pojištění se hradí stomatologické výrobky v rozsahu a za podmínek uvedených v příloze č. 4 tohoto zákona.

(14) Ze zdravotního pojištění se nehradí vyšetření, prohlídky, léčivé přípravky, potraviny pro zvláštní lékařské účely a zdravotnické prostředky a jiné výkony provedené v osobním zájmu a na žádost fyzických osob nebo v zájmu a na žádost právnických osob, jejichž cílem není zachovat nebo zlepšit zdravotní stav pojištěnce. Hrazené služby dále nezahrnují vyšetření, prohlídky a jiné zdravotní výkony provedené na dožádání soudu, státního zastupitelství, orgánů státní správy a orgánů Policie České republiky. Úhradu zdravotních výkonů podle předchozí věty poskytne zdravotnickému zařízení orgán, pro který se zdravotní služby provádějí, ve výši stanovené seznamem zdravotních výkonů s bodovými hodnotami²⁵⁾ v souladu s rozhodnutím Ministerstva zdravotnictví; jde-li o úhradu na dožádání orgánů Policie České republiky, zašle poskytovatel vyúčtování Ministerstvu vnitra, a to nejpozději do 15. dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byly zdravotní služby poskytnuty.

(15) Zdravotní služby poskytované v dětských domovech pro děti do 3 let věku zdravotnickými pracovníky, kteří jsou zaměstnanci poskytovatele zdravotních služeb v tomto zdravotnickém zařízení, se hradí z rozpočtu zřizovatele. Z rozpočtu zřizovatele se hradí též zdravotnická záchranná služba, s výjimkou zdravotních výkonů podle § 28.

§ 16

(1) Příslušná zdravotní pojišťovna hradí ve výjimečných případech zdravotní služby jinak zdravotní pojišťovnou hrazené, je-li poskytnutí takových zdravotních služeb jedinou možností z hlediska zdravotního stavu pojištěnce.

(2) S výjimkou případů, kdy hrozí nebezpečí z prodlení, je poskytnutí zdravotních služeb podle předchozího odstavce vázáno na předchozí souhlas revizního lékaře.

§ 16a

Regulační poplatky

(1) Pojištěnec, anebo za něj jeho zákonný zástupce, je povinen v souvislosti s poskytováním hrazených služeb hradit poskytovateli, který hrazené služby poskytl, regulační poplatek ve výši

- a) 30 Kč za

1. návštěvu, při které bylo provedeno klinické vyšetření^{27a)} (dále jen "návštěva") u lékaře poskytovatele v oboru všeobecné praktické lékařství, praktické lékařství pro děti a dorost, gynekologie a porodnictví, nebo za návštěvu, při které bylo provedeno vyšetření u lékaře poskytovatele v oboru zubní lékařství,
2. návštěvu u lékaře poskytovatele specializované ambulantní péče,
3. návštěvní službu poskytnutou lékařem poskytovatele v oboru všeobecné praktické lékařství a praktické lékařství pro děti a dorost,

b) 30 Kč za návštěvu u klinického psychologa,

c) 30 Kč za návštěvu u klinického logopeda,

d) 30 Kč za recept, na jehož základě došlo k výdeji prvního z balení předepsaných hrazených léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely, bez ohledu na počet hrazených léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely a počet předepsaných balení,

e) 90 Kč za využití lékařské pohotovostní služby nebo pohotovostní služby v oboru zubní lékařství (dále jen „pohotovostní služba“) v pracovní dny v době od 17 do 7 hodin a v sobotu, neděli a ve svátek, není-li tato doba pravidelnou ordinační dobou poskytovatele zajišťujícího pohotovostní službu; regulační poplatek za využití pohotovostní služby se neplatí, pokud dojde k následnému přijetí pojištěnce do lůžkové péče.

(2) Regulační poplatek podle odstavce 1 písm. a) až e) se neplatí

a) jde-li o pojištěnce umístěné v dětských domovech^{27d)}, ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy^{27e)} nebo umístěné k výkonu ústavní výchovy v domovech pro osoby se zdravotním postižením^{27h)} nebo jde-li o pojištěnce umístěné na základě rozhodnutí soudu v zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc²⁷ⁱ⁾ nebo pojištěnce svěřené rozhodnutím soudu do pěstounské péče podle zákona o rodině,

b) při ochranném léčení nařízeném soudem nebo při umístění pojištěnce z důvodů stanovených zvláštním zákonem^{27j)} bez jeho souhlasu do lůžkové péče, vysloví-li s přípustností převzetí a dalšího držení pojištěnce v ústavní péči souhlas soud^{27k)} nebo při výkonu zabezpečovací detence,

c) při léčení infekčního onemocnění, kterému je pojištěnec povinen se podrobit, při nařízené izolaci ve zdravotnickém zařízení nebo při nařízených karanténních opatřeních k zajištění ochrany veřejného zdraví podle zvláštního právního předpisu^{27f)},

d) jde-li o pojištěnce, který se prokáže rozhodnutím, oznámením nebo potvrzením vydaným orgánem pomoci v hmotné nouzi o dávce, která je mu poskytována podle zvláštního právního předpisu^{27g)}, ne starším 30 dnů,

e) při posuzování zdravotní způsobilosti pojištěnce k odběru tkání a orgánů, při odběru tkání a orgánů a při dispenzární péči o pojištěnce po odběru tkání a orgánů podle transplantačního zákona^{27l)},

f) jde-li o pojištěnce, kterému jsou podle jiného právního předpisu^{27m)} poskytovány pobytové sociální služby v domovech pro osoby se zdravotním postižením, domovech pro seniory, domovech se zvláštním režimem nebo ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče, pokud u

tohoto pojištěnce po úhradě za ubytování a stravu činí stanovený zůstatek ve výši alespoň 15 % jeho příjmu²⁷ⁿ⁾ méně než 800 Kč nebo pokud nemá žádný příjem; tuto skutečnost prokazuje pojištěnec potvrzením ne starším než 30 dnů, které je na jeho žádost povinen vydat poskytovatel sociálních služeb.

(3) Regulační poplatek podle odstavce 1 písm. a) se neplatí, jde-li o

a) preventivní prohlídku (§ 29, 30 a 35),

b) dispenzární péči poskytovanou osobám uvedeným v § 31 odst. 1 písm. b) a d),

c) hemodialýzu,

d) laboratorní nebo diagnostické vyšetření vyžádané ošetřujícím lékařem, pokud není zároveň provedeno klinické vyšetření^{27a)},

e) vyšetření lékařem poskytovatele transfúzní služby při odběru krve, plazmy nebo kostní dřeně,

f) děti do dovršení 18 let věku včetně tohoto dne.

(4) Regulační poplatek je příjmem zdravotnického zařízení, které regulační poplatek vybralo. Zdravotnické zařízení je povinno použít vybrané regulační poplatky na úhradu nákladů spojených s provozem zdravotnického zařízení a jeho modernizací.

(5) Regulační poplatek podle odstavce 1 písm. a) až e) se platí poskytovateli v souvislosti s poskytováním hrazených služeb. Poskytovatel je povinen vystavit pojištěnci nebo jeho zákonnému zástupci na jeho žádost doklad o zaplacení regulačního poplatku, s uvedením čísla pojištěnce, výše regulačního poplatku, otiskem razítka poskytovatele a podpisem osoby, která regulační poplatek přijala, a jde-li o poskytovatele lékařské péče, též s uvedením názvu léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely a výše poplatku, který se započítává do limitu podle § 16b odst. 1.

(6) Poskytovatel je povinen sdělovat zdravotním pojišťovnám v rámci vyúčtování poskytnutých hrazených služeb za příslušný kalendářní měsíc, nebo za příslušné kalendářní čtvrtletí, informace o regulačních poplatcích vybraných podle odstavce 1, s uvedením čísla pojištěnce, ke kterému se regulační poplatek váže, výše zaplaceného regulačního poplatku a dne, ke kterému se regulační poplatek váže.

(7) Poskytovatel lékařské péče je povinen sdělovat zdravotním pojišťovnám současně s vyúčtováním za příslušné období informace o regulačních poplatcích vybraných podle odstavce 1 písm. d), s uvedením čísla pojištěnce, ke kterému se regulační poplatek popřípadě doplatek váže, výše zaplaceného regulačního poplatku, dne vydání plně nebo částečně hrazeného léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely a výše poplatku, který se započítává do limitu podle § 16b odst. 1.

(8) Poskytovatel je povinen regulační poplatek uvedený v odstavci 1 od pojištěnce nebo jeho zákonného zástupce vybrat, pokud nejde o výjimku z placení regulačního poplatku podle odstavce 2 a 3. Při zjištění opakovaného a soustavného porušování této povinnosti je zdravotní pojišťovna oprávněna tomuto poskytovateli uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč.

Pokutu je možno uložit i opakovaně. Při ukládání pokuty zdravotní pojišťovna přihlíží k závažnosti porušení, k míře zavinění a k okolnostem, za nichž k porušení povinnosti došlo. Pokutu lze uložit do 1 roku ode dne, kdy zdravotní pojišťovna zjistila porušení nebo nesplnění povinnosti, nejdéle však do 3 let ode dne, kdy k porušení nebo nesplnění povinnosti došlo. Pokuta je příjmem zdravotní pojišťovny, která ji uložila.*)

(9) Poskytovatel nesmí vybírat regulační poplatky v souvislosti s poskytováním hrazených služeb, které podle tohoto zákona regulačním poplatkům nepodléhají. Při zjištění opakovaného porušování této povinnosti je zdravotní pojišťovna oprávněna tomuto poskytovateli uložit pokutu až do výše 50 000 Kč. *)

(10) Opakované udělení pokuty poskytovateli podle odstavců 8 a 9 je důvodem pro ukončení smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb bez výpovědní lhůty podle § 17 odst. 2. *)

*) Pozn. ASPI

Ustanovení § 16a odst. 9 až 11 se ruší, pokud se týkají poplatku za lůžkovou péči podle ustanovení § 16a odst. 1 písm. f) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 16b

Limity regulačních poplatků a doplatků na léčiva nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely

(1) Pokud celková částka uhrazená pojištěncem nebo za něj jeho zákonným zástupcem za regulační poplatky podle § 16a odst. 1 písm. a) až d) a za doplatky za předepsané ze zdravotního pojištění částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, vydané na území České republiky, překročí v kalendářním roce limit ve výši 5 000 Kč, u dětí mladších 18 let, včetně kalendářního roku, ve kterém dovršily 18. rok věku, a u pojištěnců starších 65 let, včetně kalendářního roku, ve kterém dovršili 65. rok věku, ve výši 2 500 Kč, je zdravotní pojišťovna povinna uhradit pojištěnci nebo jeho zákonnému zástupci částku, o kterou je tento limit překročen. Do limitu podle věty první se započítávají doplatky na částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely s obsahem stejné léčivé látky a stejné cesty podání pouze ve výši vypočtené podle doplatku na léčivý přípravek nebo potravinu pro zvláštní lékařské účely, jehož doplatek na množstevní jednotku této léčivé látky je nejnižší a u kterého nebylo zjištěno přerušení nebo ukončení dodávání. To neplatí, pokud předepisující lékař na receptu vyznačil, že předepsaný léčivý přípravek nelze nahradit (§ 32 odst. 2); v takovém případě se do limitu započítává doplatek v plné výši. Do limitu se nezapočítávají doplatky na částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely obsahující léčivé látky určené k podpůrné nebo doplňkové léčbě; to neplatí, jde-li o léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely předepsané na recept pojištěncům starším 65 let, včetně dne, ve kterém dovršili 65. rok věku. Seznam léčivých látek určených k podpůrné nebo doplňkové léčbě stanoví Ministerstvo zdravotnictví vyhláškou.

(2) Zdravotní pojišťovna je povinna uhradit pojištěnci nebo jeho zákonnému zástupci částku, o kterou překračuje součet regulačních poplatků a doplatků započítatelných do limitu, oznámených poskytovateli zdravotní pojišťovně podle § 16a odst. 6 a 7, limit podle odstavce 1, a to do 60 kalendářních dnů po uplynutí kalendářního čtvrtletí, ve kterém byl limit

překročen. V kalendářních čtvrtletích následujících po kalendářním čtvrtletí, ve kterém byl limit podle odstavce 1 již překročen, je zdravotní pojišťovna povinna uhradit pojištěnci nebo jeho zákonnému zástupci částku ve výši součtu regulačních poplatků a doplateků započitatelných do limitu za příslušné kalendářní čtvrtletí, oznámených poskytovateli zdravotní pojišťovně podle § 16a odst. 6 a 7, a to do 60 kalendářních dnů po uplynutí každého takového kalendářního čtvrtletí. Částku podle věty první nebo druhé, která v kalendářním čtvrtletí nepřesáhla 50 Kč, uhradí zdravotní pojišťovna do 60 kalendářních dnů po uplynutí posledního kalendářního čtvrtletí v kalendářním roce.

(3) Při změně zdravotní pojišťovny v průběhu kalendářního roku je zdravotní pojišťovna, u které byl pojištěnec pojištěn, povinna oznámit nové zdravotní pojišťovně pojištěnce skutečnosti rozhodné pro výpočet částky podle odstavce 2. Částku podle odstavce 2 uhradí pojištěnci nebo jeho zákonnému zástupci zdravotní pojišťovna, u které je pojištěnec pojištěn k poslednímu dni kalendářního roku, ve kterém byl limit překročen. Zdravotní pojišťovna uvedená ve větě druhé oznámí zdravotním pojišťovnám, u kterých byl pojištěnec v kalendářním roce pojištěn, celkovou částku, o kterou byl limit tohoto pojištěnce překročen, jakož i poměrnou částku vypočtenou podle doby pojištění připadající na pojišťovnu, které je částka oznamována. Zdravotní pojišťovny jsou povinny částku na ně připadající uhradit zdravotní pojišťovně uvedené ve větě druhé do 30 dnů ode dne doručení oznámení o výši této částky.

§ 17

(1) Za účelem zajištění věcného plnění při poskytování hrazených služeb pojištěncům uzavírají Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky a ostatní zdravotní pojišťovny, zřízené podle jiného právního předpisu²⁸⁾, smlouvy s poskytovateli o poskytování a úhradě hrazených služeb. Smlouvu o poskytování a úhradě hrazených služeb lze uzavřít pouze pro zdravotní služby, které je poskytovatel oprávněn poskytovat. Smlouvy se nevyžadují při poskytování

a) neodkladné péče pojištěnci,

b) zdravotních služeb pojištěncům ve výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu zabezpečovací detence poskytovatelem určeným Vězeňskou službou,

c) zdravotních služeb pojištěnci, který je ve výkonu ochranného léčení nařízeného soudem, jde-li o zdravotní služby poskytované v souvislosti s onemocněním, pro které je pojištěnec povinen se léčení podrobit.

(2) Smlouva podle odstavce 1 uzavřená mezi zdravotní pojišťovnou a poskytovatelem se řídí rámcovou smlouvou, která je výsledkem dohodovacího řízení mezi zástupci svazů zdravotních pojišťoven a zástupci příslušných skupinových smluvních poskytovatelů zastupovaných svými zájmovými sdruženími. Jednotlivé rámcové smlouvy jsou předkládány Ministerstvu zdravotnictví, které je posoudí z hlediska souladu s právními předpisy a veřejným zájmem na zajištění kvality a dostupnosti hrazených služeb, fungování systému zdravotnictví a jeho stability v rámci finančních možností systému veřejného zdravotního pojištění (dále jen "veřejný zájem"), a poté je vydá jako vyhlášku. Pokud mezi účastníky dohodovacího řízení nedojde k dohodě o obsahu rámcové smlouvy do šesti měsíců nebo pokud předložená rámcová smlouva odporuje právním předpisům nebo veřejnému zájmu, je oprávněno učinit rozhodnutí Ministerstvo zdravotnictví. Rámcová smlouva obsahuje vždy

ustanovení, které se týká doby účinnosti, způsobu a důvodu ukončení smlouvy podle odstavce 1 s tím, že smlouvu je možno ukončit vždy k 1. lednu následujícího roku, přičemž výpovědní lhůta musí být nejméně šest měsíců. Tato výpovědní lhůta neplatí v případech, že v důsledku závažných okolností nelze rozumně očekávat další plnění smlouvy. Dále rámcová smlouva musí obsahovat způsob provádění úhrady poskytovaných hrazených služeb, práva a povinnosti účastníků smlouvy podle odstavce 1, pokud nejsou stanoveny zákonem, obecné podmínky kvality a účelnosti poskytování hrazených služeb, podmínky nezbytné pro plnění smlouvy podle odstavce 1, kontrolní mechanismus kvality poskytovaných hrazených služeb a správnosti účtovaných částek, jakož i povinnost vzájemného sdělování údajů nutných ke kontrole plnění smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb, způsob a důvody ukončení smlouvy podle odstavce 1, ustanovení o rozhodčím řízení.

(3) Poskytovatelé a další subjekty poskytující hrazené služby jsou povinni ve vyúčtováních zdravotním pojišťovnám uvádět čísla pojištěnců, kterým hrazené služby poskytli.

(4) Ministerstvo zdravotnictví stanoví vyhláškou Seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami.

(5) Nestanoví-li tento zákon jinak, hodnoty bodu, výše úhrad hrazených služeb a regulační omezení se vždy na následující kalendářní rok dohodnou v dohodovacím řízení zástupců Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky a ostatních zdravotních pojišťoven a příslušných profesních sdružení poskytovatelů jako zástupců smluvních poskytovatelů. Svolavatelem dohodovacího řízení je Ministerstvo zdravotnictví. Dojde-li k dohodě, posoudí její obsah Ministerstvo zdravotnictví z hlediska souladu s právními předpisy a veřejným zájmem. Je-li dohoda v souladu s právními předpisy a veřejným zájmem, vydá ji Ministerstvo zdravotnictví jako vyhlášku. Nedojde-li v dohodovacím řízení k dohodě do 120 dnů před skončením příslušného kalendářního roku nebo shledá-li Ministerstvo zdravotnictví, že tato dohoda není v souladu s právními předpisy nebo veřejným zájmem, stanoví hodnoty bodu, výši úhrad hrazených služeb a regulační omezení na následující kalendářní rok Ministerstvo zdravotnictví vyhláškou. Vyhláška podle věty čtvrté a páté se použije, pokud se poskytovatel a zdravotní pojišťovna za podmínky dodržení zdravotně pojistného plánu zdravotní pojišťovny nedohodnou o způsobu úhrady, výši úhrady a regulačních omezeních jinak.

(6) Příslušná zdravotní pojišťovna hradí poskytovatelům, s výjimkou poskytovatelů lékařské péče, léčivé přípravky paušální částkou, jejíž výše se sjedná ve smlouvě podle odstavce 1. Nad rámec sjednané paušální částky příslušná zdravotní pojišťovna uhradí, ve výši stanovené Ústavem, poskytovatelům poskytujícím ambulantní zdravotní péči, léčivé přípravky, u nichž rozhodne Ústav o takovém způsobu úhrady. Ve smlouvě může zdravotní pojišťovna sjednat jiný způsob úhrady léčivých přípravků při poskytování ústavní péče, u kterých sjednala výši a podmínky úhrady s držitelem rozhodnutí o registraci nebo s výrobcem.

(7) Příslušná zdravotní pojišťovna uhradí vždy na základě:

a) lékařského předpisu vystaveného smluvním poskytovatelem, lékařem poskytujícím neodkladnou péči pojištěnci, smluvním lékařem poskytujícím hrazené služby v zařízení sociální péče a smluvním lékařem poskytujícím hrazené služby sobě, manželovi, svým rodičům, prarodičům, dětem, vnukům a sourozencům, jestliže jeho odbornost zaručuje Česká lékařská komora nebo Česká stomatologická komora a jestliže k tomu takový lékař uzavře zvláštní smlouvu se zdravotní pojišťovnou

1. poskytovatelům lékařské péče léčivé přípravky a zdravotnické prostředky, a to i tehdy, nemá-li s poskytovatelem lékařské péče dosud uzavřenu smlouvu podle odstavce 1,
2. poskytovatelům lékařské péče a jiným smluvním subjektům brýle a pomůcky oční optiky, vlasové náhrady, ortopedicko protetické pomůcky sériově a individuálně vyráběné, pomůcky pro zdravotně postižené včetně vozíků a zvedáků pro imobilní osoby a dále pomůcky pro sluchově postižené, nevidomé a slabozraké,
3. poskytovatelům lékařské péče a jiným subjektům přístroje používané k terapii,

b) předloženého účtu smluvním poskytovatelům

1. stomatologické protetické náhrady a léčebné rehabilitační pomůcky,
2. ortodontické aparáty,

c) předloženého účtu smluvním poskytovatelům nebo jiným smluvním subjektům servisní zásahy na poskytnuté zdravotnické prostředky,

d) smlouvy osobám, které mají oprávnění k distribuci léčivých přípravků podle zákona o léčivech, léčivé přípravky obsahující očkovací látky pro pravidelná očkování podle antigenního složení očkovacích látek stanoveného Ministerstvem zdravotnictví podle zákona o ochraně veřejného zdraví,

e) předloženého účtu v souladu s prováděcím právním předpisem a cenovým předpisem osobám oprávněným přepravovat lidské pozůstatky podle zákona o pohřebnictví, přepravu těla zemřelého pojištěnce k pitvě a z pitvy.

(8) Fyzická nebo právnická osoba, které bylo podle zákona o zdravotních službách vydáno osvědčení o splnění podmínek pro pokračování v poskytování zdravotních služeb na základě oprávnění zemřelého poskytovatele, má po dobu 90 dnů ode dne vydání tohoto osvědčení právo na úhradu poskytnutých zdravotních služeb v rozsahu vyplývajícím ze smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb uzavřené mezi zemřelým poskytovatelem a zdravotní pojišťovnou.

§ 17a

Za účelem zajištění věcného plnění při poskytování ošetrovatelské péče pojištěncům umístěným v zařízeních sociálních služeb poskytujících pobytové sociální služby uzavírají Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky a ostatní zdravotní pojišťovny zřízené podle zvláštního zákona²⁸⁾ zvláštní smlouvy s poskytovateli sociálních služeb. Příslušná zdravotní pojišťovna zvláštní smlouvu uzavře, pokud o to poskytovatel sociálních služeb požádá a současně prokáže, že ošetrovatelská péče bude poskytována zdravotnickými pracovníky poskytovatele sociálních služeb, kteří jsou způsobilí k výkonu zdravotnického povolání podle zvláštních právních předpisů^{28a)}.

§ 18

Podmínky poskytování hrazených služeb

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, poskytují hrazené služby jiní zdravotníci pracovníci než lékaři, s výjimkou klinických psychologů, pouze na základě indikace ošetřujícího lékaře pojištěnce (dále jen „ošetřující lékař“).

(2) Ošetřujícím lékařem se pro účely zdravotního pojištění rozumí

- a) lékař registrujícího poskytovatele,
- b) lékař poskytovatele specializované ambulantní péče,
- c) lékař poskytovatele jednodenní péče, nebo
- d) lékař se specializovanou způsobilostí poskytovatele lůžkové péče.

§ 19
zrušen

§ 20
zrušen

§ 21
zrušen

§ 22
Zvláštní ambulantní péče

Hrazenými službami je i zvláštní ambulantní péče poskytovaná pojištěncům s akutním nebo chronickým onemocněním, pojištěncům tělesně, smyslově nebo mentálně postiženým a závislým na cizí pomoci a paliativní péče, poskytovaná pojištěncům v terminálním stavu, v jejich vlastním sociálním prostředí; tato péče se poskytuje jako

- a) domácí zdravotní péče, pokud je poskytována na základě doporučení registrujícího poskytovatele ambulantní péče v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktické lékařství pro děti a dorost nebo ošetřujícího lékaře při hospitalizaci, nebo na základě doporučení ošetřujícího lékaře, jde-li o paliativní péči o pojištěnce v terminálním stavu,
- b) zdravotní péče ve stacionářích, pokud je poskytována na základě doporučení ošetřujícího lékaře,
- c) zdravotní péče poskytovaná ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče osobám, které jsou v nich umístěny z jiných než zdravotních důvodů,³⁰⁾
- d) zdravotní péče v zařízeních sociálních služeb,
- e) ošetrovatelská péče poskytovaná na základě ordinace ošetřujícího lékaře pojištěncům umístěným v zařízeních pobytových sociálních služeb odborně způsobilými zaměstnanci těchto zařízení, pokud k tomu poskytovatelé pobytových sociálních služeb uzavřou zvláštní smlouvu s příslušnou zdravotní pojišťovnou podle § 17a.

§ 22a
Zvláštní lůžková péče

Hrazenými službami je i léčba paliativní a symptomatická o osoby v terminálním stavu poskytovaná ve speciálních lůžkových zařízeních hospicového typu.

nadpis vypuštěn

§ 23
zrušen

§ 24
zrušen

§ 25 Pobyt průvodce pojištěnce v lůžkové péči

(1) Je-li při hospitalizaci pojištěnce ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče nutná celodenní přítomnost průvodce vzhledem

a) ke zdravotnímu stavu pojištěnce, nebo

b) k nutnosti zaškolení průvodce pojištěnce v ošetřování a léčebné rehabilitaci doprovázeného pojištěnce,
je pobyt průvodce pojištěnce do dovršení šestého roku věku doprovázeného pojištěnce včetně hrazenou službou; pobyt průvodce pojištěnce staršího 6 let je hrazenou službou jen se souhlasem revizního lékaře.

(2) Pobyt průvodce hradí zdravotní pojišťovna, u které je pojištěn doprovázený pojištěnec.

§ 26 Vybavení pojištěnce po ukončení hospitalizace

(1) Hrazenými službami je i vybavení pojištěnce léčivými přípravky, potravinami pro zvláštní lékařské účely a zdravotnickými prostředky po ukončení hospitalizace na 3 dny nebo v odůvodněných případech i na další, nezbytně nutnou dobu.

(2) Pokud je pojištěnec propuštěn do domácího ošetření na propustku, není poskytovatel po dobu trvání propustky oprávněn účtovat zdravotní pojišťovně náklady za lůžkovou péči, s výjimkou léčivých přípravků a zdravotnických prostředků, kterými pojištěnce na dobu trvání propustky vybaví.

§ 27
zrušen

§ 28 Zdravotnická záchranná služba a pohotovostní služby

(1) Hrazené služby zahrnují zdravotní výkony provedené v rámci zdravotnické záchranné služby.

(2) Hrazené služby zahrnují zdravotní výkony provedené v rámci pohotovostních služeb, a to i tehdy, pokud byly neodkladné zdravotní výkony provedeny lékařem mimo jeho odbornost.

Preventivní péče

§ 29

(1) Hrazenými službami jsou také preventivní prohlídky, které se provádějí

a) v prvním roce života devětkrát do roka, z toho minimálně šestkrát v prvním půlroce života a z toho minimálně třikrát v prvních třech měsících života, pokud jim není poskytována dispenzární péče,

b) v 18 měsících věku,

c) ve třech letech a dále vždy jedenkrát za dva roky, nejdříve však 18 měsíců po provedení poslední preventivní prohlídky.

(2) V oboru zubní lékařství se provádí preventivní prohlídka:

a) u dětí a dorostu ve věku do 18 let dvakrát ročně,

b) u těhotných žen dvakrát v průběhu těhotenství,

c) u dospělých jedenkrát ročně.

(3) V oboru gynekologie a porodnictví se provádí preventivní prohlídka při ukončení povinné školní docházky a dále počínaje patnáctým rokem věku jedenkrát ročně.

§ 30

(1) Hrazenými službami jsou vyšetření a prohlídky prováděné v rámci opatření proti infekčním onemocněním.³⁴⁾ Prohlídky pojištěnců vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné prováděné v souvislosti s vydáváním zdravotního průkazu se do hrazených služeb nezahrnují.

(2) Hrazenými službami dále jsou

a) očkování a úhrada léčivých přípravků obsahujících očkovací látky pro pravidelná očkování podle antigenního složení očkovacích látek stanoveného Ministerstvem zdravotnictví podle zákona o ochraně veřejného zdraví,

b) očkování a úhrada léčivých přípravků obsahujících očkovací látky v provedení nejméně ekonomicky náročném

1. proti vzteklině,

2. proti tetanu při poraněních a nehojících se ranách,

3. proti tuberkulóze u pojištěnců, kteří splňují indikace k očkování stanovené právním předpisem upravujícím očkování proti infekčním nemocem, včetně tuberkulinového testu prováděného v případech, kdy je třeba očkovat dítě starší 6 týdnů; očkování se v takovém případě provádí jen tehdy, je-li tuberkulinový test negativní,

4. proti chřipce u pojištěnců nad 65 let věku, u pojištěnců po splenektomii nebo po transplantaci krvetvorných buněk, u pojištěnců, kteří trpí závažným chronickým

farmakologicky řešeným onemocněním srdce a cév, nebo dýchacích cest, nebo ledvin nebo diabetem a u pojištěnců umístěných ve zdravotnických zařízeních poskytovatele dlouhodobé lůžkové péče nebo v domovech pro seniory, anebo v domovech pro osoby se zdravotním postižením nebo v domovech se zvláštním režimem,

5. proti pneumokokovým infekcím, pokud 3 dávky očkovací látky byly aplikovány do sedmého měsíce věku pojištěnce; hrazenou službou je též přeočkování provedené do patnáctého měsíce věku pojištěnce; hrazenou službou je dále i očkování provedené po uplynutí lhůt stanovených v tomto ustanovení, pokud došlo k odložení aplikace jedné nebo více dávek očkovacích látek z důvodu zdravotního stavu pojištěnce,

6. proti lidskému papilomaviru třemi dávkami očkovací látky, a to pro dívky, je-li očkování zahájeno od dovršení třináctého do dovršení čtrnáctého roku věku.

c) odběry materiálů prováděné ve zdravotnických zařízeních poskytovatele léčebné péče na mikrobiologické, imunologické a parazitologické vyšetření pro klinické účely a v souvislosti s výskytem nálezů,

d) vyšetření materiálů uvedených pod písmenem c) laboratořemi smluvních poskytovatelů,

e) diagnostiku HIV, anti HCV a HBsAG u dárců krve, tkání, orgánů a gamet a diagnostika HIV prováděnou ve zdravotnických zařízeních poskytovatelů preventivní péče v případech léčebně preventivních postupů a v případech, kdy si to vyšetřovaný pojištěnec vyžádal, s výjimkou:

1. anonymních vyšetření,

2. vyšetření při soukromých a pracovních cestách do zahraničí.

(3) Hrazenými službami nejsou

a) poskytnutí očkovacích látek s výjimkou uvedenou v odstavci 2 písm. b),

b) odběry materiálů a jejich vyšetření prováděné pro účely státního zdravotního dozoru Státním zdravotním ústavem a zdravotními ústavy,

c) diagnostika HIV včetně vyšetření prováděných ve Státním zdravotním ústavu a zdravotních ústavech na žádost pojištěnce včetně anonymních vyšetření.

§ 31

Dispenzární péče

(1) V rámci hrazených služeb se dispenzární péče poskytuje pojištěncům zdravým, ohroženým a nemocným v těchto skupinách:

a) dětem do jednoho roku,

b) vybraným dětem od jednoho roku věku chronicky nemocným a ohroženým poruchami zdravotního stavu, a to v důsledku nepříznivého rodinného nebo jiného společenského prostředí,

c) vybraným mladistvým,

d) těhotným ženám ode dne zjištění těhotenství,

e) ženám, které používají hormonální a nitroděložní antikoncepci,

f) pojištěncům ohroženým nebo trpícím závažnými onemocněními.

(2) Pojištěnce do dispenzární péče zařazuje podle odborných kritérií jeho registrující lékař, který odpovídá za účelnost a koordinaci dispenzární péče. Pojištěnec může být dispenzarizován pro jednu diagnózu pouze u jednoho ošetřujícího lékaře.

§ 32

Poskytování léčivých přípravků a zdravotnických prostředků

(1) Výdej léčivých přípravků a prostředků zdravotnické techniky upravují zvláštní předpisy.³⁶⁾

(2) Požádá-li pojištěnec o vydání jiného léčivého přípravku se stejnou léčivou látkou, se stejnou cestou podání a se stejnou lékovou formou, nahradí jej lékárna v souladu se zvláštním právním předpisem ³⁷⁾ jiným léčivým přípravkem s nižším doplatkem, pokud předepisující lékař na receptu nevyznačil, že předepsaný léčivý přípravek nelze nahradit.

(3) Příslušná zdravotní pojišťovna může půjčovat některé zdravotnické prostředky; o zapůjčení zdravotnických prostředků vede evidenci. Vydání zdravotnických prostředků nebo jejich zapůjčení zaznamená předepisující lékař do zdravotnické dokumentace nemocného.

(4) Poskytovatel oprávněný vydávat léčivé přípravky nesmí v souvislosti s výdejem léčivého přípravku vázaného na lékařský předpis, hrazeného z veřejného zdravotního pojištění, poskytnout, nabídnout nebo slíbit peněžní či nepeněžní plnění, výhody nebo dary majetkové či nemajetkové povahy, a to ani prostřednictvím třetích osob.

(5) zrušen

(6) Za porušení povinností podle odstavce 4 se nepovažuje poskytnutí, nabídnutí nebo slíbení peněžního či nepeněžního plnění, výhody nebo daru majetkové či nemajetkové povahy, které poskytne poskytovatel oprávněný vydávat léčivé přípravky současně se snížením nároku ze zdravotního pojištění poskytovatele oprávněného vydávat léčivé přípravky, které vyplývá z platné úhrady léčivého přípravku příslušné zdravotní pojišťovně. Uvedené se však nevztahuje na případy, kdy ke snížení ceny léčivého přípravku dojde tím, že poskytovatel oprávněný vydávat léčivé přípravky neuplatní plnou výši regulované ceny a obchodních výkonů, tedy v případě snížení prodejní ceny léčivého přípravku.

§ 33

Léčebně rehabilitační péče

(1) Hrazenou službou je dále léčebně rehabilitační péče, poskytovaná jako nezbytná součást léčebného procesu, jejíž poskytnutí doporučil ošetřující lékař a potvrdil revizní lékař. Návrh na léčebně rehabilitační péči podává na formuláři zdravotní pojišťovny lékař registrujícího poskytovatele nebo ošetřující lékař při hospitalizaci; jde-li o poskytnutí lázeňské léčebně rehabilitační péče, návrh obsahuje též určení stupně naléhavosti.

(2) Nemoci, u nichž lze lázeňskou léčebně rehabilitační péči poskytnout, indikační

předpoklady, odborná kritéria pro poskytnutí lázeňské léčebně rehabilitační péče podle odstavců 4 a 5 u jednotlivých nemocí, délku léčebného pobytu a indikační zaměření lázeňských míst (indikační seznam pro lázeňskou léčebně rehabilitační péči) stanoví Ministerstvo zdravotnictví vyhláškou.

(3) Lázeňská léčebně rehabilitační péče se poskytuje a hradí jako komplexní lázeňská léčebně rehabilitační péče nebo příspěvková lázeňská léčebně rehabilitační péče.

(4) Komplexní lázeňská léčebně rehabilitační péče navazuje na lůžkovou péči nebo specializovanou ambulantní zdravotní péči a je zaměřena na doléčení, zabránění vzniku invalidity a nesoběstačnosti nebo na minimalizaci rozsahu invalidity. U účastníků nemocenského pojištění se poskytuje v době jejich dočasné neschopnosti k práci. Pojištěnce předvolá k lázeňské léčebně rehabilitační péči zařízení lázeňské péče. Pojištěnec v prvním pořadí naléhavosti je k nástupu na lázeňskou léčebně rehabilitační péči předvolán nejpozději do jednoho měsíce od data vystavení návrhu, případně po dohodě ošetřujícího, revizního a lázeňského lékaře je přeložen do zdravotnického zařízení poskytovatele lázeňské léčebně rehabilitační péče přímo ze zdravotnického zařízení poskytovatele lůžkové péče. V druhém pořadí naléhavosti je pacient předvolán nejpozději do tří měsíců, děti a dorost do šesti měsíců ode dne vystavení návrhu. Komplexní lázeňská léčebně rehabilitační péče je plně hrazena zdravotní pojišťovnou.

(5) Příspěvková lázeňská léčebně rehabilitační péče je poskytována především pojištěncům s chronickým onemocněním v případech, kdy nejsou splněny podmínky uvedené v odstavci 4. Hrazenými službami jsou pouze vyšetření a léčení pojištěnce. Tato péče může být poskytnuta jednou za dva roky, nerozhodne-li revizní lékař jinak.

(6) Dětem a dorostu do 18 let se lázeňská léčebně rehabilitační péče poskytuje podle odstavce 4, pokud není na žádost rodičů poskytována podle odstavce 5. Přeložení pojištěnce mladšího 18 let ze zdravotnického zařízení poskytovatele lůžkové péče do zdravotnického zařízení poskytovatele lázeňské léčebně rehabilitační péče revizní lékař neposuzuje.

(7) U nemocí z povolání a jiných poškození na zdraví z práce se lázeňská léčebně rehabilitační péče poskytuje podle odstavce 4, jestliže ji doporučil nebo indikaci potvrdil příslušný odborník pro nemoci z povolání.

§ 34

Péče v odborných dětských léčebnách a ozdravovnách

(1) Zdravotní péči poskytovanou jako nezbytnou součást léčebného procesu na doporučení ošetřujícího lékaře dětem a mladistvým do 18 let v dětských odborných léčebnách a ozdravovnách hradí zdravotní pojišťovna. Návrh na zdravotní péči v odborných dětských léčebnách a ozdravovnách podává na formuláři zdravotní pojišťovny registrující praktický lékař, praktický lékař pro děti a dorost nebo ošetřující lékař při hospitalizaci. Návrh potvrzuje revizní lékař příslušné zdravotní pojišťovny; revizní lékař neposuzuje přeložení pojištěnce z hospitalizace do odborné dětské léčebny.

(2) Nemoci, u nichž se dětem a mladistvým do 18 let poskytuje zdravotní péče v odborných dětských léčebnách, a indikační zaměření těchto léčen (indikační seznam pro zdravotní péči v odborných dětských léčebnách) stanoví Ministerstvo zdravotnictví vyhláškou. V případech, kdy se indikace k léčbě v dětských odborných léčebnách překrývají s

indikacemi k léčbě ve zdravotnických zařízeních poskytovatele lázeňské léčebně rehabilitační péče, rozhoduje o vhodnosti léčby ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lázeňské léčebně rehabilitační péče či dětské odborné léčebně ošetrující lékař, který péči doporučil. Délka léčebného pobytu v odborných dětských léčebnách se řídí zdravotním stavem nemocných a rozhoduje o ní vedoucí lékař léčebny.

(3) Dětem od tří do 15 let zdravotně oslabeným vlivem nepříznivého životního prostředí, dětem se zdravotními problémy spojenými s nesprávným životním stylem a dětem v rekonvalescenci, jejichž zdravotní stav nevyžaduje specializovanou léčbu ve zdravotnickém zařízení lázeňské léčebně rehabilitační péče nebo v dětské odborné léčebně, se poskytuje na návrh ošetrujícího lékaře potvrzený revizním lékařem zdravotní pojišťovny péče v ozdravovně. Délka pobytu v ozdravovně zpravidla nepřesahuje 21 dnů; delší pobyt je možný pouze se souhlasem revizního lékaře.

§ 35 zrušen

§ 35a Transplantace tkání a orgánů

Odběr tkání, buněk a orgánů od žijícího nebo zemřelého dárce, vyšetření potenciálních dárců nezbytná pro posouzení vhodnosti pro konkrétního příjemce, nezbytné nakládání s odebranými tkáněmi, buňkami a orgány a dopravu žijícího dárce nebo náhradu jeho cestovních nákladů a dopravu zemřelého dárce hradí zdravotní pojišťovna příjemce.

Přeprava a náhrada cestovních nákladů

§ 36

(1) Hrazenou službou je přeprava pojištěnce na území České republiky ke smluvnímu poskytovateli, od smluvního poskytovatele do místa trvalého pobytu nebo do místa bydliště nebo do zařízení pobytových sociálních služeb, mezi smluvními poskytovateli a v rámci smluvního poskytovatele, a to v případě, že zdravotní stav pojištěnce neumožňuje přepravu běžným způsobem bez použití zdravotnické dopravní služby. Pokud k onemocnění pojištěnce došlo v místě bydliště, je přeprava do místa trvalého pobytu, které je vzdálenější než místo bydliště, hrazena jen tehdy, pokud to podle vyjádření ošetrujícího lékaře nezbytně vyžaduje zdravotní stav pojištěnce. Přeprava se provádí vozidly smluvní zdravotnické dopravní služby. Je-li ošetrujícím lékařem indikován doprovod pojištěnce, hradí zdravotní pojišťovna, která hradí přepravu pojištěnce, i přepravu doprovázející osoby, a to ve stejném rozsahu jako přepravu pojištěnce.

(2) Přepravu podle odstavce 1 hradí zdravotní pojišťovna ve výši odpovídající vzdálenosti nejbližšího smluvního poskytovatele, který je schopen požadovanou zdravotnickou dopravní službu poskytnout.

(3) V mimořádných případech nebo v případech, kdy

a) je to ekonomicky výhodnější, hradí zdravotní pojišťovna na základě indikace ošetrujícím lékařem a schválení revizního lékaře i nezbytnou leteckou dopravu,

b) hrozí nebezpečí z prodlení, hradí zdravotní pojišťovna náklady i jinému poskytovateli zdravotních služeb; o takové přepravě rozhoduje ošetřující lékař,

c) jde o osobu pohybující se převážně na vozíku pro tělesně postižené a je indikována přeprava ze zdravotních důvodů dopravní zdravotní službou, hradí zdravotní pojišťovna přepravu i jinému dopravci, pokud tuto dopravu zajišťuje dopravním prostředkem speciálně upraveným pro převoz osob na vozíku pro tělesně postižené; o takové přepravě rozhoduje ošetřující lékař.

(4) Vyžaduje-li to nezbytně zdravotní stav pojištěnce a je-li bezprostředně ohrožen jeho život, hradí zdravotní pojišťovna na území České republiky přepravu transfuzních přípravků, speciálních léčivých přípravků, tkání, buněk a orgánů k transplantaci, jakož i dopravu lékaře nebo jiného zdravotnického pracovníka ke specializovanému a nezbytnému výkonu.

§ 37

(1) Ze zdravotního pojištění se hradí indikovaná přeprava lékaře a ostatních zdravotnických pracovníků za pojištěncem.

(2) Pokud se pojištěnec, který má nárok na přepravu podle § 36, rozhodne pro dopravu soukromým vozidlem řízeným jinou osobou a pokud ošetřující lékař takovou dopravu schválí, má pojištěnec nárok na náhradu cestovních nákladů ve výši odpovídající vzdálenosti nejbližšího smluvního poskytovatele, který je schopen požadované zdravotní služby poskytnout.

§ 38

Posudková činnost

Hrazenou službou je i posuzování dočasné pracovní neschopnosti a dočasné neschopnosti ke studiu ošetřujícím lékařem a posuzování skutečností, které jsou podle § 191 zákoníku práce důležitými osobními překážkami v práci, a obdobné výkony u žáků a studentů.

§ 39

Prohlídka zemřelého pojištěnce a pitva

Hrazenou službou je i prohlídka zemřelého pojištěnce, pitva, přeprava k pitvě a přeprava z pitvy do místa, kde k úmrtí došlo, popřípadě do místa pohřbu, je-li toto místo stejně vzdálené nebo bližší než místo, kde osoba zemřela. Hrazenou službou není anatomická pitva a soudní pitva a přeprava k takovýmto pitvám a z nich.

ČÁST ŠESTÁ

REGULACE CEN A ÚHRAD LÉČIVÝCH PŘÍPRAVKŮ A POTRAVIN PRO ZVLÁŠTNÍ LÉKAŘSKÉ ÚČELY

§ 39a

Stanovení maximálních cen léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely

(1) O maximálních cenách hromadně vyráběných léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, o nichž je podle cenového předpisu^{23c)} stanoven tento způsob regulace cen, rozhoduje Ústav.

(2) Ústav stanoví maximální cenu výrobce, s výjimkou postupů podle odstavců 4 až 6, ve výši

a) průměru cen výrobce posuzovaného léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely ze 3 členských států Evropské unie, s výjimkou Bulharska, České republiky, Estonska, Lucemburska, Německa, Rakouska, Rumunska, Kypru a Maltý (dále jen „země referenčního koše“), které mají nejnižší cenu posuzovaného léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely, je-li posuzovaný léčivý přípravek nebo potravin pro zvláštní lékařské účely na trhu nejméně ve 3 zemích referenčního koše,

b) ceny výrobce léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely, obsažené v písemném ujednání uzavřeném ve veřejném zájmu podle § 17 odst. 2 zdravotní pojišťovnou s držitelem rozhodnutí o registraci léčivého přípravku, dovozcem nebo tuzemským výrobcem potravin pro zvláštní lékařské účely, dovozcem nebo předkladatelem specifického léčebného programu, je-li ujednání uzavřeno na dobu alespoň 1 roku s výpovědní lhůtou nejméně 3 měsíce pro všechny dodávky léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely na trh České republiky, a nelze-li postupovat podle písmene a),

c) ceny výrobce nejbližšího terapeuticky porovnatelného léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely zjištěné v zemích referenčního koše nebo v České republice, nelze-li postupovat podle písmen a) a b). Je-li nejbližší terapeuticky porovnatelný léčivý přípravek nebo potravin pro zvláštní lékařské účely dostupná v České republice, pak se použije její nejnižší cena výrobce zjištěná v České republice; pokud u takového terapeuticky porovnatelného léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely je držitel rozhodnutí o registraci totožný jako u posuzovaného léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely, použije se tato cena, jestliže byla stanovena podle písmene a). Nelze-li postupovat tímto způsobem, použije se nejnižší cena výrobce zjištěná v zemích referenčního koše. Při výběru nejbližšího terapeuticky porovnatelného léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely se příslušná kritéria zohledňují v následujícím pořadí: léčivá látka, léková forma, síla léčivého přípravku, velikost balení.

(3) Ministerstvo zdravotnictví stanoví prováděcím právním předpisem

a) pravidla pro výběr rozhodného období pro přepočtení zahraničních cen z cizí měny,

b) rozhodné období a pravidla pro zjištění ceny výrobce a pro posuzování dostupnosti léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely,

c) způsob přepočtu výše maximální ceny podobného přípravku podle odstavců 4 až 6,

d) pravidla pro vyloučení zahraniční ceny výrobce zjištěné podle odstavce 2 z použití pro stanovení maximální ceny,

e) přípustnou odchylku ve velikosti balení při hledání zahraniční ceny výrobce podle odstavce 2,

f) pravidla pro zvýšení maximální ceny ve veřejném zájmu podle § 17 odst. 2,

g) způsob stanovení maximální ceny u vysoce inovativních léčivých přípravků, u kterých je podána žádost o stanovení maximální ceny ve stejné výši pro všechny síly léčivého přípravku bez ohledu na obsah léčivé látky,

h) pravidla pro oznamování nejvyšší ceny, za kterou hodlá držitel rozhodnutí o registraci léčivého přípravku, dovozce nebo tuzemský výrobce potraviny pro zvláštní lékařské účely nebo neregistrovaného léčivého přípravku používaného v rámci specifického léčebného programu uvádět léčivý přípravek nebo potravinu pro zvláštní lékařské účely na trh u léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely, které nepodléhají regulaci ceny výrobce stanovením maximální ceny.

(4) Ústav stanoví maximální cenu podobného přípravku podle maximální ceny léčivého přípravku, kterému je posuzovaný léčivý přípravek podobný, v případě, že

a) není požadováno stanovení maximální ceny nad rámec maximální ceny léčivého přípravku, kterému je posuzovaný léčivý přípravek podobný v souladu se žádostí podle § 39f odst. 8,

b) žadatel v žádosti o stanovení maximální ceny podobného přípravku požádá o stanovení maximální ceny v řízení podle § 39g odst. 9, a

c) stanovení úhrady nebrání podmínky podle § 15 odst. 6 písm. e) nebo § 39g odst. 10.

(5) Ústav vypočte maximální cenu prvního podobného přípravku v referenční skupině podle odstavce 4 a dále tuto cenu sníží o

a) 15%v případě, že jde o přípravek, který byl podle zákona o léčivech registrován jako biologický léčivý přípravek, v situaci, kdy je v systému úhrad ze zdravotního pojištění (dále jen „systém úhrad“) pouze 1 podobný přípravek, který byl registrován jako biologický léčivý přípravek,

b) 32%v případě, že jde o přípravek, který byl podle zákona o léčivech registrován jako generikum v situaci, kdy je v systému úhrad pouze 1 podobný přípravek, který nebyl registrován jako generikum,

c) 15 % v případě, že jde o přípravek, který nebyl podle zákona o léčivech registrován jako generikum, v situaci, kdy je v systému úhrad pouze 1 podobný přípravek, který nebyl registrován jako generikum.

(6) Ústav vypočte maximální cenu prvního podobného přípravku v referenční skupině, u kterého nejsou splněny podmínky podle odstavce 4, postupem podle odstavců 2 a 5 a maximální cenu stanoví ve výši, která je podle tohoto výpočtu nejnižší.

(7) Maximální cenu léčivého přípravku stanovenou podle odstavců 5 a 6 nelze zvýšit do provedení první následující hloubkové revize podle § 39l.

(8) Maximální cena léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, obsahujícího léčivou látku, kterou lze využít k léčbě onemocnění, která dosud nebyla ovlivnitelná jiným léčivým přípravkem nebo potravinou pro zvláštní lékařské účely nebo představuje zásadní zlepšení léčby (dále jen "vysoce inovativní přípravek"), u něhož není znám dostatek údajů o nákladové efektivitě nebo výsledcích léčby při použití v klinické praxi a který podléhá cenové regulaci maximální cenou podle cenového předpisu^{23c)}, se stanoví podle odstavce 2 písm. a). Pokud nelze stanovit maximální cenu podle odstavce 2 písm. a), stanoví se maximální cena ve výši průměru cen výrobce zjištěných ve 2 zemích referenčního koše; v případech, kdy nelze použít tento postup, postupuje se podle odstavce 2 písm. b) nebo c).

Zásady stanovení nebo změn výše a podmínek úhrady léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely

§ 39b

(1) O výši a podmínkách úhrady léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely rozhoduje Ústav. Takové rozhodnutí Ústav může vydat v případě, že léčivý přípravek byl registrován, nebo bylo schváleno použití neregistrovaného léčivého přípravku v rámci specifického léčebného programu podle zvláštního právního předpisu^{42b)}. Jde-li o léčivý přípravek nebo potravinu pro zvláštní lékařské účely podléhající cenové regulaci maximální cenou^{23c)}, Ústav vydá rozhodnutí, pokud tato cena již byla stanovena nebo řízení o stanovení maximální ceny probíhá současně s řízením o stanovení výše a podmínek úhrady.

(2) Při stanovení výše a podmínek úhrady se u léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely posuzují

a) jeho terapeutická účinnost a bezpečnost,

b) závažnost onemocnění, k jejímuž léčení je určen,

c) účastníkem řízení předložené hodnocení nákladové efektivity a dopadu na finanční prostředky zdravotního pojištění způsobeného užíváním léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, s vyjádřením nákladů na 1 pacienta a odhadovaný počet pacientů léčených za rok, a to v případech stanovení nebo změny výše a podmínek úhrady nebo hloubkové nebo zkrácené revize u léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely, u kterých je požadováno rozšíření podmínek úhrady vedoucí ke zvýšení počtu léčených pacientů, zvýšení úhrady oproti základní úhradě nebo 1 další zvýšená úhrada oproti stávajícímu stavu nebo oproti ostatním léčivým přípravkům nebo potravinám pro zvláštní lékařské účely v referenční skupině,

d) veřejný zájem (§ 17 odst. 2),

e) vhodnost cesty podání, lékové formy, síly a velikost balení,

f) obvyklé dávkování,

g) nezbytná délka léčby,

h) míra součinnosti osoby, které je podáván

i) jeho nahraditelnost jiným léčivým přípravkem nebo potravinou pro zvláštní lékařské účely, hrazenou ze zdravotního pojištění a porovnání jejich cen a stanovených úhrad s cenou posuzovaného léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely,

j) předpokládaný dopad úhrady na finanční prostředky zdravotního pojištění,

k) doporučené postupy odborných institucí a odborníků, a to vždy z hlediska nákladové efektivity a s ohledem na dopad na finanční prostředky zdravotního pojištění.

(3) Ústav může stanovit úhradu u neregistrovaného léčivého přípravku, jestliže je jeho použití dostatečně odůvodněné současným vědeckým poznáním a je jedinou možností léčby, nebo je-li jeho použití nákladově efektivní ve srovnání s dostupnou léčbou, a to na dobu schváleného specifického léčebného programu^{42b)}. Ústav může stanovit úhradu u registrovaného léčivého přípravku i pro indikace v souhrnu údajů o přípravku neuvedené, jestliže je použití léčivého přípravku dostatečně odůvodněné současným vědeckým poznáním a je-li použití léčivého přípravku jedinou možností léčby, nebo je-li nákladově efektivní ve srovnání se stávající léčbou.

(4) Podobným přípravkem se pro účely tohoto zákona rozumí léčivý přípravek, který má shodnou léčivou látku nebo léčivé látky a shodnou nebo obdobnou lékovou formu s hrazeným léčivým přípravkem, se kterým je v zásadě terapeuticky zaměnitelný. Dále se podobným přípravkem rozumí biologický léčivý přípravek, který má podobnou biologickou látku nebo biologické látky a shodnou nebo obdobnou lékovou formu s hrazeným léčivým přípravkem, se kterým je v zásadě terapeuticky zaměnitelný. Prvním podobným přípravkem se rozumí takový podobný přípravek, pro který je podána žádost o stanovení maximální ceny nebo výše a podmínek úhrady jako první v pořadí.

(5) Ústav stanoví výši úhrady posuzovaného podobného přípravku podle výše a podmínek úhrady léčivého přípravku, kterému je posuzovaný léčivý přípravek podobný, v případě, že

a) není požadováno stanovení výše a podmínek úhrady nad rámec výše a podmínek úhrady léčivého přípravku, kterému je posuzovaný léčivý přípravek podobný v souladu s § 39f odst. 8,

b) žadatel v žádosti o stanovení výše a podmínek úhrady podobného přípravku požádá o stanovení výše a podmínek úhrady v řízení podle § 39g odst. 9,

c) stanovení úhrady nebrání podmínky podle § 15 odst. 6 písm. e) nebo § 39g odst. 10 a

d) je podána též žádost o stanovení maximální ceny podle § 39a odst. 4 nebo 5, pokud léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely podléhá cenové regulaci.

(6) Ústav vypočte výši úhrady prvního podobného přípravku v referenční skupině podle odstavce 5 a dále tuto úhradu sníží způsobem stanoveným v § 39a odst. 5.

(7) V případě, že první podobný přípravek v referenční skupině nesplňuje podmínky uvedené v odstavci 5, vypočte Ústav výši úhrady podle § 39c odst. 8 a tuto úhradu dále sníží podle odstavce 6.

(8) Ústav po nabytí právní moci rozhodnutí o stanovení výše a podmínek úhrady podle odstavce 6 nebo 7 neprodleně zahájí řízení podle § 39c odst. 9.

(9) Změna rozhodnutí o registraci nebo převod registrace léčivého přípravku nemá vliv na stanovenou maximální cenu nebo výši a podmínky úhrady registrovaného léčivého přípravku, pokud se změnou registrace nebo převodem registrace nedošlo i ke změně, která může mít přímý vliv na maximální cenu nebo výši nebo podmínky úhrady.

(10) Léčivému přípravku nebo potravině pro zvláštní lékařské účely lze i bez návrhu stanovit podmínky úhrady

a) vyžadují-li to odborná hlediska nebo hlediska bezpečnosti spojená s léčbou tímto léčivým přípravkem nebo potravinou pro zvláštní lékařské účely,

b) jestliže z dosaženého poznání v rámci výzkumu nebo použití léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely v praxi vyplývá, že léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely má významnou terapeutickou hodnotu právě pro určité skupiny pacientů, určité indikace, nebo za určitých podmínek klinické praxe,

c) jestliže to je nezbytné k zajištění účelného a hospodárného používání léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely,

d) jde-li o vysoce nákladnou léčbu, jejíž náklady na rok představují alespoň jednu desetinu hrubého domácího produktu připadajícího na 1 osobu v České republice za uplynulý kalendářní rok,

e) v případech, kdy příslušné omezení existuje a je uplatňováno v zemích referenčního koše, popřípadě v dalších členských státech Evropské unie.

(11) Ústav stanoví léčivému přípravku nebo potravině pro zvláštní lékařské účely vedle výše a podmínek úhrady odpovídající základní úhradě referenční skupiny i jednu další úhradu zvýšenou tam, kde je tato zvýšená úhrada vhodná na základě hodnocení léčivé látky, léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely nebo lékové formy pro vybranou indikaci nebo pro určitou skupinu pacientů. Pro stanovení zvýšené úhrady se použijí ustanovení pro stanovení úhrad léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely obdobně.

(12) Výše úhrady léčivých přípravků složených ze 2 a více léčivých látek, u kterých je více než 1 léčivá látka samostatně hrazena, se stanoví

a) součtem úhrad za obvyklou denní terapeutickou dávku příslušných samostatně hrazených léčivých látek stanovených podle § 39c odst. 7,

b) ve výši nejvyšší ceny výrobce obsažené v písemném ujednání podle § 39a odst. 2 písm. b), je-li tato cena nižší, než je úhrada vypočtená podle písmene a),

c) ve výši úhrady obsažené v písemném ujednání podle § 39c odst. 2 písm. d), je-li tato úhrada nižší, než je úhrada vypočtená podle písmen a) a b),

d) ve výši ceny výrobce zjištěné v kterékoli zemi Evropské unie pro každý jednotlivý léčivý přípravek se stejnou kombinací léčivých látek a jejich obsahu, je-li tato cena nižší, než je úhrada vypočtená podle písmen a), b) a c)

(13) Výše úhrady léčivých přípravků složených ze 2 a více léčivých látek, u kterých je pouze 1 léčivá látka samostatně hrazena, se stanoví

a) ve výši ceny výrobce zjištěné v kterékoli zemi Evropské unie pro každý jednotlivý léčivý přípravek se stejnou kombinací léčivých látek a jejich obsahu,

b) ve výši nejvyšší ceny výrobce obsažené v písemném ujednání podle § 39a odst. 2 písm. b), je-li tato cena nižší, než je úhrada vypočtená podle písmene a),

c) ve výši úhrady obsažené v písemném ujednání podle § 39c odst. 2 písm. d), je-li tato úhrada nižší, než je úhrada vypočtená podle písmen a) a b).

(14) Ministerstvo zdravotnictví stanoví prováděcím právním předpisem

a) pravidla a limity pro zvýšení nebo snížení úhrady podle odstavce 2 oproti stanovené základní úhradě s ohledem na vlastnosti posuzovaného léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely ve srovnání s ostatními v zásadě terapeuticky zaměnitelnými léčivými přípravky nebo potravinami pro zvláštní lékařské účely,

b) způsob přepočtu výše úhrady podobného přípravku podle odstavců 5 až 7,

c) použití postupů podle § 39b až 39i pro stanovení nebo změnu výše a podmínek úhrady léčivých přípravků složených ze 2 a více léčivých látek,

d) postup při stanovení nebo změně výše a podmínek úhrady léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely v podobě tekutých nedělených lékových forem,

e) způsob stanovení úhrady léčivým přípravkům, u kterých je podána žádost o stanovení úhrady ve stejné výši pro všechny síly bez ohledu na obsah léčivé látky,

f) pravidla pro stanovování podmínek úhrady v podobě preskripčních a indikačních omezení a způsobů úhrady,

g) postup při stanovení úhrady léčivých přípravků včetně vysoce inovativních přípravků.

§ 39c

(1) Ústav zařazuje léčivý přípravek v rámci řízení podle § 39g do referenční skupiny, pokud se v průběhu řízení neprokáže, že do dané referenční skupiny nenáleží. Úhrada léčivého přípravku se stanoví na základě základní úhrady referenční skupiny, do které byl léčivý přípravek zařazen. Základní úhrada je úhrada pro obvyklou denní terapeutickou dávku léčivých látek obsažených v léčivých přípravcích a je shodná pro celou referenční skupinu. Referenčními skupinami jsou skupiny léčivých přípravků v zásadě terapeuticky zaměnitelných s obdobnou nebo blízkou účinností a bezpečností a obdobným klinickým využitím. Seznam referenčních skupin stanoví Ministerstvo zdravotnictví prováděcím právním předpisem.

(2) Základní úhrada se v referenčních skupinách stanoví ve výši

a) nejnižší ceny výrobce připadající na denní terapeutickou dávku léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely zařazených do referenční skupiny, zjištěné v kterékoliv zemi Evropské unie pro léčivý přípravek nebo potravinu pro zvláštní lékařské účely dostupné v České republice; léčivým přípravkem nebo potravinou pro zvláštní lékařské účely dostupnou na trhu v České republice se rozumí léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely, jejichž podíl na celkovém objemu prodeje v zásadě terapeuticky zaměnitelných léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely, obsahujících tutéž léčivou látku, činil v rozhodném období nejméně 3 %, nejde-li o první až třetí podobný přípravek v léčivé látce v pořadí podle okamžiku podání žádosti o stanovení výše a podmínek úhrady, nebo léčivý přípravek, o jehož nejvyšší ceně výrobce nebo úhradě bylo uzavřeno písemné ujednání; takové léčivé přípravky se vždy považují za dostupné na trhu v České republice,

b) denních nákladů jiné terapie snížených o obchodní přírážky a uplatněné daně z přidané hodnoty, je-li srovnatelně účinná a nákladově efektivní ve srovnání s užitím léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely podle písmene a) a tyto skutečnosti jsou Ústavu při stanovení základní úhrady známy, přičemž se zohledňuje potřebná doba terapie léčivým přípravkem nebo potravinou pro zvláštní lékařské účely a potřebná doba srovnatelné léčby,

c) nejvyšší ceny výrobce obsažené v písemném ujednání podle § 39a odst. 2 písm. b), je-li tato cena nižší, než je úhrada vypočtená podle písmen a) a b), pokud se držitel rozhodnutí o registraci léčivého přípravku, dovozce nebo tuzemský výrobce potraviny pro zvláštní lékařské účely, dovozce nebo předkladatel specifického léčebného programu nedopustil v posledních 2 letech správního deliktu podle § 39q odst. 1 písm. b),

d) úhrady obsažené v písemném ujednání uzavřeném ve veřejném zájmu všemi zdravotními pojišťovnami s držitelem rozhodnutí o registraci léčivého přípravku, dovozcem nebo tuzemským výrobcem potraviny pro zvláštní lékařské účely, pokud se nedopustil v posledních 2 letech správního deliktu podle § 39q odst. 1 písm. c), je-li tato úhrada nižší, než je úhrada vypočtená podle písmen a), b) a c), je-li ujednání uzavřeno na dobu alespoň 1 roku s výpovědní lhůtou nejméně 3 měsíce pro všechny dodávky léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely na trh České republiky, a je-li jeho součástí závazek, že léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely bude po dobu platnosti tohoto ujednání dostupná na trhu České republiky a cena pro konečného spotřebitele takového léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely nepřekročí nejvyšší možnou úhradu pro konečného spotřebitele.

(3) Základní úhrada v referenčních skupinách v zásadě zaměnitelných léčivých přípravků, jejichž terapeutická účinnost je nízká, nepoužívají se k příčinné léčbě onemocnění, nebo se používají k léčbě nezávažných onemocnění, činí nejvýše 60 % úhrady stanovené podle odstavce 2.

(4) Ustanovení o referenčních skupinách se na léčivý přípravek nebo potravinu pro zvláštní lékařské účely, který nelze zařadit do referenční skupiny, nebo skupinu léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely v zásadě terapeuticky zaměnitelných, které nelze zařadit do žádné referenční skupiny, použijí přiměřeně.

(5) V případě, že by při stanovení úhrady podle § 39b až 39e nebyl v některé ze skupin léčivých látek uvedených v příloze č. 2 tohoto zákona bez ohledu na terapeutickou zaměnitelnost alespoň 1 léčivý přípravek plně hrazen, Ústav upraví rozhodnutím úhrady tak, aby nejméně nákladný léčivý přípravek ze skupiny posuzovaných léčivých přípravků byl plně hrazen.

(6) Ministerstvo zdravotnictví může prováděcím právním předpisem určit referenční skupiny, ve kterých zdravotní pojišťovny mohou výši úhrady léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely zvýšit a podmínky úhrady upravit ve prospěch pacienta nad úroveň stanovenou Ústavem. Zdravotní pojišťovna je povinna přistupovat při odchýlné úpravě výše a podmínek úhrady ke všem léčivým přípravkům nebo potravinám pro zvláštní lékařské účely zařazeným do referenční skupiny stejně.

(7) Základní úhrada referenční skupiny se stanoví v rámci hloubkové nebo zkrácené revize úhrad a je platná až do změny v následující revizi úhrad. Obdobně se postupuje při stanovení další zvýšené úhrady podle § 39b odst. 11.

(8) Nestanoví-li tento zákon jinak, v řízeních o stanovení nebo změně výše a podmínek úhrady se do změny základní úhrady provedené v následující revizi systému použije pro stanovení nebo změnu výše úhrady všech v zásadě terapeuticky zaměnitelných léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely výše základní úhrady referenční skupiny stanovená podle odstavce 7; to neplatí, pokud žadatelem uvedeným v § 39f odst. 2 písm. a) nebo b) byla navržena výše a podmínky úhrady nákladově efektivnější.

(9) V případě, že byla v souladu s § 39b odst. 6 nebo 7 stanovena úhrada prvního podobného přípravku v referenční skupině, který

a) byl podle zákona o léčivech registrován jako generikum, snižuje se základní úhrada stanovená podle odstavce 7 o 32 %,

b) nebyl podle zákona o léčivech registrován jako generikum, snižuje se základní úhrada stanovená podle odstavce 7 o 15 %,

c) byl podle zákona o léčivech registrován jako biologický léčivý přípravek, snižuje se základní úhrada podle odstavce 7 o 15 %.

(10) Snížení základní úhrady podle odstavce 9 se provede postupem stanoveným v § 39p.

(11) Ministerstvo zdravotnictví stanoví prováděcím právním předpisem

a) požadované vlastnosti léčivého přípravku pro postup podle odstavce 2 písm. a),

b) podrobnosti stanovení základní úhrady,

c) rozhodné období pro posouzení dostupnosti a zjištění ceny výrobce podle § 39b a 39c,

d) pravidla pro posuzování přítomnosti léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely na trhu,

e) pravidla pro zvýšení a snížení základní úhrady ve veřejném zájmu,

f) kritéria posuzování léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely, jejichž terapeutická účinnost je nízká, nepoužívají se k příčinné léčbě onemocnění, nebo se používají k léčbě nezávažných onemocnění,

g) způsob stanovení obvyklé denní terapeutické dávky,

h) postup pro stanovení základní úhrady podle odstavce 5 včetně požadovaných vlastností nejméně nákladného léčivého přípravku.

§ 39d

Zásady pro úhradu vysoce inovativních přípravků

(1) Je-li to ve veřejném zájmu (§ 17 odst. 2), Ústav rozhodne o výši a podmínkách dočasné úhrady vysoce inovativního přípravku, u něhož není znám dostatek údajů o nákladové efektivitě nebo výsledcích léčby při použití v klinické praxi, a to pouze tehdy, odůvodňují-li dostupné údaje dostatečně průkazně přínos vysoce inovativního přípravku pro léčbu a splňuje-li vysoce inovativní přípravek ostatní podmínky pro stanovení úhrady a je-li hrazen z veřejných prostředků alespoň ve 2 zemích referenčního koše. Při stanovení základní úhrady Ústav postupuje podle § 39c obdobně.

(2) Výše a podmínky dočasné úhrady se stanoví na dobu 24 měsíců a lze ji znovu stanovit, nejvýše však na dalších 12 měsíců. Pro takové druhé stanovení dočasné úhrady je nutné předložit výsledky hodnocení stanovených v odstavci 3, přičemž žádost je nutno podat nejpozději 6 měsíců před uplynutím doby, na kterou byla první dočasná úhrada stanovena. Druhá dočasná úhrada se stanoví podle § 39c odst. 2 až 5, ustanovení § 39c odst. 8 se nepoužije. Mezi podmínkami úhrady vysoce inovativního přípravku je vždy podání na specializovaném pracovišti.

(3) Na náležitosti žádosti o dočasnou úhradu se použije § 39f odst. 1, 5 až 11 přiměřeně. Žadatel je dále povinen prokázat, jakým způsobem zajistí

a) průběžné hodnocení terapie posuzovaným vysoce inovativním přípravkem,

b) limitaci dopadu dočasné úhrady na finanční prostředky zdravotního pojištění,

c) hodnocení nákladové efektivity,

d) hrazení nákladů na doléčení pacienta vysoce inovativním přípravkem po uplynutí doby, na kterou byla stanovena dočasná úhrada, až do převedení pacienta na jinou terapii.

(4) V řízení o stanovení dočasné úhrady a v řízení o stanovení výše a podmínek úhrady po uplynutí dočasné úhrady se § 39c odst. 8 nepoužije a Ústav stanoví úhradu podle § 39c odst. 2 až 5.

(5) V případě porušení závazku podle odstavce 3 Ústav nepřizná posuzovanému vysoce inovativnímu přípravku druhou dočasnou úhradu.

(6) Ministerstvo zdravotnictví stanoví prováděcím právním předpisem náležitosti závazku podle odstavce 3, podmínky, za kterých specializovaná pracoviště mohou podávat vysoce inovativní přípravek, a odborná kritéria a postupy pro posuzování, zda léčivý přípravek je vysoce inovativní s tím, že vysoce inovativní přípravek musí být vždy určen pro léčbu vysoce závažných onemocnění.

(7) Specializované pracoviště, které může podat vysoce inovativní přípravek na základě zvláštní smlouvy podle § 15 odst. 10, je povinno zajistit na žádost předání údajů souvisejících s hodnocením účinnosti a postavení vysoce inovativního přípravku v klinické praxi zdravotní pojišťovně a v anonymizované podobě držiteli rozhodnutí o registraci tohoto léčivého přípravku. Rozsah údajů předávaných zdravotní pojišťovně a držiteli rozhodnutí o registraci vysoce inovativního přípravku stanoví Ministerstvo zdravotnictví prováděcím právním předpisem.

§ 39e Úhradová soutěž

(1) Za účelem zajištění plně hrazených léčivých přípravků a úspor prostředků zdravotního pojištění může Ústav vypsát soutěž o nejnížší úhradu léčivého přípravku (dále jen „úhradová soutěž“), pokud o její vypsání požádá zdravotní pojišťovna. Úhradovou soutěž lze vypsát v rámci léčivé látky a lékové formy, ve které se vyskytují léčivé přípravky od nejméně 3 držitelů rozhodnutí o registraci. V úhradové soutěži účastníci nabízejí nejnížší úhradu připadající na obvyklou denní terapeutickou dávku a zavazují se uvádět na trh léčivé přípravky odpovídající požadavku úhradové soutěže tak, aby jejich cena pro konečného spotřebitele nepřekročila nejvyšší možnou úhradu pro konečného spotřebitele.

(2) Úhradová soutěž se provádí formou elektronické aukce. Elektronickou aukcí se rozumí proces sloužící k vyhodnocení nabídek, v jehož rámci účastník používá elektronické nástroje umožňující předkládání nových snížených nabídkových hodnot. Účastníkem cenové soutěže je držitel rozhodnutí o registraci, který splnil podmínky kvalifikace. Kvalifikací se rozumí ověření způsobilosti pro plnění závazku z úhradové soutěže.

(3) Žádost na vypsání úhradové soutěže musí vždy obsahovat

a) souhlasné vyjádření Ministerstva zdravotnictví s podáním žádosti na vypsání úhradové soutěže,

b) označení léčivé látky a lékové formy, v rámci které se o vypsání úhradové soutěže žádá.

(4) Žádost dále zpravidla obsahuje

a) požadovaný obsah léčivé látky v léčivých přípravcích, jejichž plná úhrada musí být úhradovou soutěží zajištěna, nebo požadované dávky, které mají být dosaženy jednotkou lékové formy těchto léčivých přípravků nebo jejich dělením či násobným užíváním (dále jen „požadovaný obsah“),

b) minimální počet obvyklých denních terapeutických dávek v balení léčivých přípravků, jejichž plná úhrada musí být úhradovou soutěží zajištěna.

(5) Ústav oznámí zahájení úhradové soutěže do 30 dnů ode dne podání žádosti ve

svém Věstníku a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Oznámení musí obsahovat

- a) označení léčivé látky a lékové formy, v rámci které se úhradová soutěž vypisuje,
- b) počet obvyklých denních terapeutických dávek této léčivé látky a lékové formy distribuovaných na českém trhu za 18 měsíců předcházejících zahájení úhradové soutěže,
- c) podmínky kvalifikace,
- d) lhůtu, do kdy je možné se kvalifikovat k účasti na úhradové soutěži, která činí nejméně 15 dnů ode dne zveřejnění oznámení ve Věstníku,
- e) poučení o průběhu úhradové soutěže,
- f) další požadavky vyplývající ze žádosti podle odstavce 4.

(6) Kvalifikovat se může pouze držitel rozhodnutí o registraci léčivého přípravku dostupného podle § 39c odst. 2 písm. a) a obsahujícího léčivou látku v lékové formě uvedené v žádosti podle odstavce 3, který se za poslední 3 roky nedopustil správního deliktu podle § 39q odst. 1 písm. d). Podmínkou kvalifikace pro účast v úhradové soutěži je dále

- a) specifikace léčivých přípravků požadovaného obsahu, které budou uváděny na český trh v případě výhry v úhradové soutěži s úhradou odpovídající rozhodnutí v úhradové soutěži a nejvýše za cenu pro konečného spotřebitele, nepřekračující nejvyšší možnou úhradu pro konečného spotřebitele,
- b) písemné prohlášení o závazku dodávat v případě výhry v úhradové soutěži na český trh léčivé přípravky podle písmene a) za cenu pro konečného spotřebitele, nepřekračující nejvyšší možnou úhradu pro konečného spotřebitele, a to rovnoměrně po dobu 18 měsíců ode dne vykonatelnosti takového rozhodnutí a v rozsahu minimálně poloviny spotřeby obvyklých denních terapeutických dávek v dané léčivé látce a lékové formě, distribuovaných na českém trhu za 18 měsíců předcházejících zahájení úhradové soutěže.

(7) Ústav usnesením rozhodne, že osoba, která ani po vyzvání k odstranění nedostatků podání nesplnila podmínky kvalifikace, není účastníkem. Proti tomuto usnesení lze podat odvolání.

(8) Pokud se úhradové soutěže neúčastní alespoň 2 účastníci, Ústav úhradovou soutěž usnesením zastaví.

(9) Ústav účastníkům úhradové soutěže nejméně 7 dnů předem oznámí datum a přesný čas uskutečnění elektronické aukce. Oznámení podle tohoto odstavce se doručuje pouze veřejnou vyhláškou způsobem umožňujícím dálkový přístup, přičemž se považuje za doručené desátým dnem po vyvěšení. Oznámení dále obsahuje

- a) informace o počtu účastníků úhradové soutěže,
- b) zahajovací aukční hodnotu, která odpovídá platné základní úhradě léčivé látky a lékové formy za obvyklou denní terapeutickou dávku,

c) poučení o průběhu elektronické aukce,

d) informace týkající se použitých elektronických prostředků a další technické informace nezbytné pro elektronickou komunikaci v rámci elektronické aukce,

e) stanovení minimálního rozdílu pro jednotlivé podání snižující aukční hodnotu, který odpovídá přibližně 1 % základní úhrady za obvyklou denní terapeutickou dávku předmětné léčivé látky a lékové formy.

(10) Elektronická aukce v rámci úhradové soutěže se koná dne a v čase stanoveném Ústavem a oznámeném účastníkům podle odstavce 9 a má pouze 1 kolo. Ústav do vydání rozhodnutí nesmí uveřejnit totožnost účastníků úhradové soutěže.

(11) Elektronická aukce trvá nejméně 30 minut. Každé podání, snižující aukční hodnotu po 29. minutě, prodlouží dobu trvání elektronické aukce o další minutu od tohoto podání. Po celou dobu elektronické aukce je Ústav povinen účastníkům sdělovat informaci o momentálně nejnižší aukční hodnotě.

(12) V případě, že nejnižší aukční hodnota dosažená v elektronické aukci není nejméně o 2% nižší, než zahajovací aukční hodnota, Ústav úhradovou soutěž usnesením zastaví.

(13) Zastavení úhradové soutěže podle odstavců 8 a 12 Ústav oznámí účastníkům a učiní o tom sdělení ve svém Věstníku a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Proti usnesení o zastavení úhradové soutěže se nelze odvolat.

(14) Pokud úhradová soutěž není zastavena, Ústav vydá do 7 dnů po ukončení elektronické aukce rozhodnutí v úhradové soutěži, kterým přijme nejnižší aukční hodnotu (dále jen „přijátá aukční hodnota“). Rozhodnutí se doručuje účastníkům úhradové soutěže a lze se proti němu odvolat. Ve výroku rozhodnutí Ústav uvede

a) seznam účastníků úhradové soutěže,

b) označení účastníka, který nabídl nejnižší aukční hodnotu (dále jen „výherce“),

c) přijatou aukční hodnotu,

d) označení léčivých přípravků požadovaného obsahu, které budou uváděny na český trh s úhradou odpovídající přijaté aukční hodnotě (dále jen „přijaté přípravky“),

e) stanovení povinnosti výherce dodávat léčivé přípravky požadovaného obsahu, pro které byla přijata aukční hodnota, na český trh za cenu pro konečného spotřebitele, nepřekračující nejvyšší možnou úhradu pro konečného spotřebitele, a to rovnoměrně po dobu 18 měsíců ode dne vykonatelnosti rozhodnutí v objemu odpovídajícím minimálně polovině spotřeby obvyklých denních terapeutických dávek v dané léčivé látce a lékové formě distribuovaných na českém trhu za 18 měsíců předcházejících zahájení úhradové soutěže (dále jen „závazek z úhradové soutěže“).

(15) V odůvodnění rozhodnutí Ústav dále uvede zejména

- a) seznam osob, které nesplnily podmínky pro kvalifikaci v úhradové soutěži, s odůvodněním,
- b) shrnutí průběhu úhradové soutěže.

(16) Po nabytí právní moci rozhodnutí v úhradové soutěži učiní Ústav o výsledku úhradové soutěže sdělení, které zveřejní do 5 dnů způsobem umožňujícím dálkový přístup a ve svém Věstníku, a které obsahuje informace z odůvodnění rozhodnutí v úhradové soutěži.

(17) Po nabytí právní moci rozhodnutí v úhradové soutěži Ústav do 10 dnů zahájí řízení o změně výše a podmínek úhrady léčivých přípravků obsahujících stejnou léčivou látku a se stejnou lékovou formou jako přijaté přípravky. V tomto řízení Ústav změní výši úhrady přijatým přípravkům podle přijaté aukční hodnoty a ostatním léčivým přípravkům změni výši úhrady podle 75 % přijaté aukční hodnoty, a to na dobu platnosti závazku z úhradové soutěže, do porušení tohoto závazku, nebo do zproštění povinnosti plnit tento závazek. Podmínky úhrady se v tomto řízení nemění. Účastníky řízení jsou osoby uvedené v § 39f odst. 2. Prvním úkonem v tomto řízení je vydání rozhodnutí. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek. Rozhodnutí je vykonatelné dnem vykonatelnosti rozhodnutí v cenové soutěži.

(18) Rozhodnutí v úhradové soutěži je vykonatelné prvního dne pátého kalendářního měsíce následujícího po nabytí jeho právní moci.

(19) Po dobu platnosti závazku z úhradové soutěže se léčivé přípravky, obsahující léčivou látku a lékovou formu, ve které bylo vydáno rozhodnutí v úhradové soutěži, hradí ve výši podle odstavce 17; vykonatelnost výše a podmínek úhrady stanovené těmito léčivým přípravkům v řízení podle § 39g se pozastavuje.

(20) Ustanovení odstavce 19 nebrání zahájení a vedení řízení a vydání rozhodnutí o stanovení nebo změně výše a podmínek úhrady léčivých přípravků, uvedených v tomto odstavci, jakož i provedení hloubkové nebo zkrácené revize referenční skupiny, do které jsou zařazeny, a to včetně těchto léčivých přípravků. Takové rozhodnutí je vykonatelné uplynutím doby platnosti závazku z úhradové soutěže, porušením tohoto závazku, zproštěním povinnosti plnit tento závazek, nebo podle odstavce 25.

(21) Ode dne vykonatelnosti rozhodnutí v úhradové soutěži je výherce povinen plnit závazek z úhradové soutěže. Ústav může výherce rozhodnutím zprostit povinnosti plnit závazek z úhradové soutěže, pokud výherce prokáže, že došlo k takové jím nezpůsobené a předem nepředvídatelné podstatné změně podmínek, za kterých nelze nadále spravedlivě požadovat, aby závazek z úhradové soutěže plnil. Takové rozhodnutí je vykonatelné prvního dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém nabylo právní moci. Ke dni vykonatelnosti tohoto rozhodnutí se ustanovení odstavce 19 nepoužije a závazek z úhradové soutěže pozbývá platnosti.

(22) V případě, že dojde k porušení závazku z úhradové soutěže podle § 39q prvního dne následujícího kalendářního měsíce, se ustanovení odstavce 19 nepoužije a závazek z úhradové soutěže pozbývá platnosti.

(23) Další úhradovou soutěž lze v rámci téže léčivé látky a lékové formy zahájit nejdříve po uplynutí 10 měsíců ode dne vykonatelnosti předchozího rozhodnutí v úhradové soutěži. Zahajovací aukční hodnotou je přijatá aukční hodnota z předchozího rozhodnutí v

úhradové soutěži.

(24) Pokud v další vypsané úhradové soutěži pro léčivé přípravky stejné léčivé látky a lékové formy není nejnižší aukční hodnota dosažená v elektronické aukci nejméně o 2% nižší než zahajovací aukční hodnota, má dosavadní výherce možnost doručit Ústav návrh na prodloužení stávající přijaté aukční hodnoty a jeho závazku z úhradové soutěže pro období dalších 18 měsíců. Návrh musí výherce doručit do 30 kalendářních dnů po zastavení úhradové soutěže, nebo nejméně 30 kalendářních dnů před uplynutím doby platnosti závazku z úhradové soutěže v případě, že další úhradová soutěž nebyla vypsána. Pro podání návrhu platí ustanovení odstavce 6 obdobně. V takovém případě Ústav jeho návrhu neprodleně vyhoví.

(25) V případě, že po dobu platnosti závazku z úhradové soutěže Ústav rozhodne v hloubkové nebo zkrácené revizi o změně výše a podmínek úhrady přijatých přípravků tak, že tato výše úhrady je nižší než výše úhrady stanovená podle odstavce 17, ustanovení odstavců 19 a 23 se nepoužije a závazek z úhradové soutěže pozbývá platnosti. Takové rozhodnutí je vykonatelné podle § 39h odst. 3.

§ 39f

Žádost o stanovení maximální ceny a žádost o stanovení výše a podmínek úhrady

(1) Žádost o stanovení maximální ceny nebo žádost o stanovení výše a podmínek úhrady se podává jednotlivě pro každou lékovou formu léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely.

(2) Žádost o stanovení výše a podmínek úhrady mohou podat

a) držitel rozhodnutí o registraci léčivého přípravku, je-li léčivý přípravek registrován^{42b)}, a dovozce nebo tuzemský výrobce potraviny pro zvláštní lékařské účely,

b) dovozce nebo tuzemský výrobce léčivého přípravku, je-li jím dovážený nebo vyráběný léčivý přípravek používán na území České republiky v rámci specifického léčebného programu nebo jiný předkladatel specifického léčebného programu^{42b)},

c) zdravotní pojišťovna.

(3) Žádost o stanovení maximální ceny mohou podat osoby uvedené v odstavci 2 písm a) a b). Osoby uvedené v odstavci 2 písm. c) mohou žádost podat pouze v případě, že léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely podléhá regulaci maximální cenou a jeho stanovená maximální cena je vyšší, než cena vypočtená podle § 39a odst. 2, nebo maximální cena nebyla stanovena.

(4) Ústav zahájí řízení o stanovení maximální ceny nebo o stanovení výše a podmínek úhrady i z moci úřední, je-li na stanovení maximální ceny nebo na stanovení výše a podmínek úhrady veřejný zájem.

(5) Žádost o stanovení výše úhrady musí obsahovat

a) název nebo obchodní firmu, identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, adresu sídla žadatele,

- b) název léčivého přípravku, kód přidělený Ústavem, je-li léčivý přípravek registrován,
- c) lékovou formu, velikost balení, způsob a cestu podání,
- d) u neregistrovaných léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely údaj o jeho složení, léčivé látky s uvedením mezinárodního nechráněného názvu doporučeného Světovou zdravotnickou organizací, pokud takový název existuje,
- e) léčebné indikace, pro něž je navrhována úhrada,
- f) kvantifikovatelné a hodnotitelné očekávané výsledky a důvody farmakoterapie, jichž má být dosaženo zařazením léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely do systému úhrad ze zdravotního pojištění pro všechny indikace, pro něž je navrhována úhrada, stanovené na základě uvedených objektivních a ověřitelných kritérií,
- g) dávkování, definovanou denní dávku doporučenou Světovou zdravotnickou organizací a obvyklou denní terapeutickou dávku pro léčebné indikace, pro něž je požadována úhrada, počet denních dávek v balení,
- h) navrhovanou výši úhrady v korunách českých na jednu terapeutickou denní dávku, navrhované další podmínky úhrady,
- i) navrhovanou maximální cenu léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely v korunách českých, podléhá-li léčivý přípravek cenové regulaci maximální cenou a tato cena nebyla dosud stanovena, kalkulaci ceny v případě, že cena léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely je usměrněna podle cenových předpisů, popřípadě navrhovanou tržní cenu, jestliže léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely není cenově regulován.

(6) K žádosti žadatel přiloží

- a) výsledky dostupných klinických hodnocení s uvedením dávek, s nimiž byly studie prováděny, farmakoekonomických hodnocení, zejména analýzy nákladové efektivity a analýzy dopadu na finanční prostředky zdravotního pojištění (dále jen "analýza dopadu"),
- b) rozdíly v souhrnech údajů o přípravku, je-li přípravek v členských státech Evropské unie registrován národními registracemi a jednotlivé souhrny se obsahově odlišují,
- c) seznam států Evropské unie, ve kterých je příslušný léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely přítomný, s uvedením příslušných obchodních názvů, výši ceny výrobce, výši a podmínky úhrady z veřejných prostředků a čestné prohlášení žadatele, že je léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely za uvedených podmínek v jednotlivých zemích obchodován,
- d) základní údaje o nákladech stávajících možnostech léčby nebo farmakoterapie s odhadem dopadů posuzovaného léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely na prostředky zdravotního pojištění; odhadované spotřebě a odhadovaném počtu pacientů léčených posuzovaným léčivým přípravkem nebo potravinou pro zvláštní lékařské účely,
- e) návrh na stanovení zvýšené úhrady podle § 39b odst. 11 s vymezením, pro které skupiny

pacientů či indikací má být stanovena a její odůvodnění,

f) předběžná ujednání se zdravotními pojišťovnami, týkající-li se objemu dodávek, cen nebo úhrad projednávaného léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, uzavřená ve veřejném zájmu (§ 17 odst. 2) s držitelem registrace, je-li k takové dohodě výrobcem zmocněn, nebo s výrobcem nebo dovozcem léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely,

g) kopii rozhodnutí o specifickém léčebném programu^{42b)}, není-li léčivý přípravek registrován.

(7) Strukturu údajů a náležitosti dokumentace podle odstavců 5 a 6 stanoví Ministerstvo zdravotnictví prováděcím právním předpisem.

(8) Žadatel o stanovení výše a podmínek úhrady není povinen předložit podklady uvedené v odstavci 5 písm. f) a v odstavci 6 písm. a), b), d) a e), pokud posuzovaný léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely je podobným přípravkem k léčivému přípravku nebo potravíně pro zvláštní lékařské účely, jemuž již byla v České republice stanovena úhrada, a je s ním v zásadě terapeuticky zaměnitelný, a žadatel nežádá zvýšení základní úhrady nebo úhradu v odlišných indikacích. Je-li navrhované použití léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely odlišné od použití v zásadě terapeuticky zaměnitelného léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, na který žadatel odkazuje, nebo má být léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely používán s odlišnými cíli farmakoterapie, v odlišných dávkách nebo pro odlišné léčebné indikace, ustanovení věty první se nepoužije.

(9) Žádost o stanovení maximální ceny musí obsahovat údaje a přílohy podle odstavce 5 písm. a) až c) a i) a podle odstavce 6 písm. c) a f). Jestliže žadatel současně žádá o stanovení výše úhrady, nepředkládá samostatnou žádost o stanovení maximální ceny, pouze do žádosti o stanovení úhrady uvede, že žádá současně o stanovení maximální ceny.

(10) Žadatel uvedený v odstavci 2 písm. c) přikládá k žádosti pouze podklady uvedené v odstavci 6 písm. d) až f).

(11) Žadatel, který podal žádost o stanovení maximální ceny nebo o stanovení výše a podmínek úhrady, je oprávněn označit některé z informací obsažených v žádosti nebo v přílohách k žádosti za předmět obchodního tajemství^{42d)}. Za předmět obchodního tajemství podle tohoto zákona nelze označit

a) obchodní název léčivého přípravku a kód přidělený Ústavem, je-li léčivý přípravek registrován, nebo obchodní název potraviny pro zvláštní lékařské účely,

b) identifikaci žadatele,

c) kvantifikovatelné a hodnotitelné očekávané výsledky a důvody farmakoterapie, jichž má být dosaženo zařazením léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely do systému úhrad ze zdravotního pojištění,

d) u neregistrovaných léčivých přípravků údaj o složení léčivého přípravku, léčivé látky s uvedením mezinárodního nechráněného názvu doporučeného Světovou zdravotnickou

organizací, pokud takový název existuje,

e) dávkování, definovanou denní dávku doporučenou Světovou zdravotnickou organizací a obvyklou denní terapeutickou dávku pro léčebné indikace, pro něž je požadována úhrada, počet denních dávek v balení podle odstavce 5,

f) výsledky dostupných klinických hodnocení s uvedením dávek, s nimiž byly studie prováděny, farmakoekonomických hodnocení, zejména analýzy nákladové efektivity a analýzy dopadu podle odstavce 6,

g) obchodní názvy, cenu, výši a podmínky úhrady z veřejných prostředků, způsob úhrady nebo její omezení v zemích Evropské unie, kde je léčivý přípravek obchodován podle odstavce 6,

h) srovnání informací obsažených v souhrnech údajů o přípravku podle odstavce 6,

i) podstatné části ujednání o cenách léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely a dobách jejich platnosti obsažené v dohodách se zdravotními pojišťovnami podle odstavce 6,

j) základní údaje o nákladech stávajících možnostech léčby nebo farmakoterapie, s odhadem dopadů na prostředky zdravotního pojištění, odhadovanou spotřebu a odhadovaný počet pacientů léčených posuzovaným léčivým přípravkem nebo potravinou pro zvláštní lékařské účely.

(12) Za předmět obchodního tajemství lze u vysoce inovativních přípravků označit vybrané části smluvních ujednání uzavřených mezi osobami podle odstavce 2, které upravují limitaci dopadu úhrady na finanční prostředky zdravotního pojištění nebo které mohou mít vliv na nákladovou efektivitu, včetně údajů uvedených v odstavci 11 písm. c), f) a i).

§ 39g

Řízení o stanovení maximální ceny a řízení o stanovení výše a podmínek úhrady

(1) Účastníkem řízení o stanovení maximální ceny a řízení o stanovení výše a podmínek úhrady jsou osoby, které podaly žádost, zdravotní pojišťovny, nejsou-li osobami, které podaly žádost, držitel registrace, jde-li o registrovaný léčivý přípravek, dovozce nebo tuzemský výrobce, jde-li o neregistrovaný léčivý přípravek používaný ve schváleném specifickém léčebném programu, nebo o potravinu pro zvláštní lékařské účely.

(2) Ústav rozhodne o maximální ceně a výši a podmínkách úhrady nejpozději do 75 dnů ode dne, kdy bylo řízení zahájeno; v případě společného řízení o stanovení maximální ceny a o stanovení výše a podmínek úhrady činí tato lhůta 165 dnů.

(3) Ústav žádosti osoby uvedené v § 39f odst. 2 písm. a) nebo b) vyhoví, pokud je navrhovaná maximální cena nižší než maximální cena vypočtená podle § 39a odst. 2 až 6 nebo je navrhovaná výše úhrady nižší než výše úhrady vypočtená podle § 39c a upravená podle § 39b.

(4) Při rozhodování o výši a podmínkách úhrady Ústav léčivému přípravku nebo potravine pro zvláštní lékařské účely stanoví úhradu podle § 39c. Při stanovení výše a

podmínek úhrady tohoto léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely úhradu zvýší nebo sníží na základě posouzení podmínek stanovených v § 39b odst. 2 způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem.

(5) Účastníci řízení jsou oprávněni navrhopat důkazy a činit jiné návrhy 15 dní od zahájení řízení; tuto lhůtu Ústav může usnesením prodloužit. Účastníci řízení mají právo vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí ve lhůtě 10 dní ode dne doručení sdělení o ukončení zjišťování podkladů pro rozhodnutí; tuto lhůtu Ústav může usnesením prodloužit.

(6) Dojde-li v průběhu řízení o stanovení maximální ceny nebo řízení o stanovení výše a podmínek úhrady ke změnám předložených údajů a dokumentace, je žadatel povinen tyto změny neprodleně oznámit Ústavu.

(7) V řízení o stanovení maximální ceny, v řízení o stanovení výše a podmínek úhrady, jakož i v řízení o změně nebo zrušení stanovené maximální ceny nebo stanovené výše a podmínek úhrady, se použijí ustanovení o řízení s velkým počtem účastníků podle správního řádu^{42e}.

(8) Ústavem shromážděné cenové reference léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely a údaje o jejich dostupnosti a přítomnosti se považují za správné, pokud účastníkem řízení není prokázán opak.

(9) Jsou-li splněny podmínky § 39b odst. 5 a 6 a § 39f odst. 8 a nepostupuje-li se podle odstavce 10, Ústav rozhodne ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení. Nevydá-li rozhodnutí ve lhůtě podle věty první, má se za to, že stanovil výši a podmínky úhrady v souladu s § 39b odst. 5 a 6 nebo maximální cenu v souladu s § 39a odst. 4 a 5. Rozhodnutí podle věty druhé je vykonatelné v souladu s § 39h odst. 3. V řízení podle věty první se ustanovení odstavců 2, 4 a 5 nepoužijí a účastníkům řízení je dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle odstavce 10.

(10) Ústav řízení podle odstavce 9 zastaví, zjistí-li do 10 dnů od jeho zahájení, že žádost o stanovení výše a podmínek úhrady nespĺňuje náležitosti uvedené v § 39f odst. 8 a alespoň 1 z účastníků řízení s tím ve lhůtě 5 dnů ode dne doručení sdělení o ukončení zjišťování podkladů pro vydání rozhodnutí vysloví souhlas. Dnem následujícím po právní moci usnesení podle věty první Ústav zahájí řízení o žádosti o stanovení výše a podmínek úhrady s postupem podle odstavců 1 až 8.

(11) Ujednáním uzavřeném ve veřejném zájmu podle § 39c odst. 2 písm. c) nebo d) je možno sjednat odkladný účinek nejpozději do dne nabytí právní moci rozhodnutí, kterým se stanoví nebo mění základní úhrada.

(12) Odvolací orgán není vázán důvody odvolání v případě, že napadené rozhodnutí ruší z důvodu jeho nesouladu s právními předpisy. V takovém případě se odvolací orgán dalšími námitkami účastníků řízení nezabývá.

§ 39h

Rozhodnutí o stanovení maximální ceny a o stanovení výše a podmínek úhrady

(1) Ústav rozhodnutím stanoví maximální cenu nebo stanoví výši a podmínky úhrady, jsou-li splněny podmínky pro jejich stanovení podle tohoto zákona. Léčivý přípravek je

hrazen ve výši určené součtem stanovené úhrady, maximální výše obchodních přírůžek a daně z přidané hodnoty (dále jen „nejvyšší možná úhrada pro konečného spotřebitele“), maximálně však do výše skutečně uplatněné ceny pro konečného spotřebitele. Stanovená výše a podmínky úhrady se nepoužije, pokud zdravotní pojišťovna postupuje podle § 39c odst. 6.

(2) Není-li rozhodnutí vydáno ve lhůtách stanovených tímto zákonem, může osoba která podala žádost o stanovení maximální ceny, uvést léčivý přípravek nebo potravinu pro zvláštní lékařské účely na trh za cenu, kterou navrhla v žádosti, a to do vykonatelnosti rozhodnutí o stanovení maximální ceny.

(3) Pokud rozhodnutí v hloubkové nebo zkrácené revizi, rozhodnutí o stanovení maximální ceny nebo rozhodnutí o stanovení výše a podmínek úhrady, jakož i o jejich změně nebo zrušení, rozhodnutí o opravném prostředku nebo rozhodnutí v přezkumném řízení nabylo právní moci do 15. dne kalendářního měsíce včetně, je vykonatelné vydáním nejbližšího následujícího seznamu podle § 39n odst. 1. Pokud nabylo právní moci po 15. dni kalendářního měsíce, je vykonatelné vydáním druhého nejbližšího seznamu podle § 39n odst. 1.

(4) Odvolání proti rozhodnutí v hloubkové nebo zkrácené revizi, rozhodnutí o stanovení maximální ceny nebo rozhodnutí o stanovení výše a podmínek úhrady, jakož i o jejich změně nebo zrušení, a rozklad proti rozhodnutí v přezkumném řízení nemá odkladný účinek. Je-li takové rozhodnutí napadeno odvoláním nebo rozkladem, je předběžně vykonatelné podle odstavce 3 obdobně.

(5) Účinky rozhodnutí, kterým se zrušuje rozhodnutí podle odstavce 4, nastávají podle odstavce 3 obdobně.

§ 39i

Změny maximální ceny a výše a podmínek úhrady

(1) Ústav rozhodne o změně stanovené maximální ceny nebo výše a podmínek úhrady na žádost osoby uvedené v

a) § 39f odst. 2 písm. a) až c), pokud jde o maximální cenu; osoby uvedené v § 39f odst. 2 písm. c) mohou podat žádost pouze v případě, že stanovená maximální cena léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely je vyšší, než cena vypočtená podle § 39a odst. 2,

b) § 39f odst. 2 písm. a) až c), pokud jde o stanovení výše a podmínek úhrady.

(2) Ústav neprodleně zahájí řízení z moci úřední o změně stanovené výše a podmínek úhrady léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, která neodpovídá základní úhradě stanovené podle § 39c odst. 7, nebo má podmínky úhrady neodpovídající podmínkám úhrady stanoveným v hloubkové nebo zkrácené revizi. Věta první se nepoužije u léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, u kterých je úhrada v souladu s § 39c odst. 8 věty druhé. Ústav zahájí řízení z moci úřední o změně maximální ceny, jestliže po vyhodnocení stanovených maximálních cen podle § 39l zjistí, že stanovená maximální cena je vyšší než maximální cena, kterou by Ústav stanovil podle § 39a, nebo vyjde-li najevo, že maximální cena podobného přípravku stanovená podle § 39a odst. 4 nebo 5 je vyšší než maximální cena, kterou by Ústav stanovil podle § 39a odst. 2.

(3) Ústav rozhodne o snížení, popřípadě o změně podmínek úhrady též, je-li toto snížení součástí opatření schválených vládou k zajištění finanční stability systému zdravotního pojištění^{42f)}. Úhradu léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely Ústav upraví v nezbytném rozsahu, postupně od referenčních skupin částečně hrazených, po referenční skupiny léčivých přípravků život zachraňujících.

(4) Ústav rozhodne na žádost osoby uvedené v § 39f odst. 2 písm. a) nebo b) o snížení maximální ceny postupem podle § 39g odst. 9.

(5) Při řízení o změně se postupuje podle § 39g odst. 1 až 8 a § 39h obdobně. Na náležitosti žádosti o změnu maximální ceny nebo změny výše a podmínek úhrady se použije § 39f odst. 1, 5 až 11 přiměřeně. Žadatel, který žádá o snížení úhrady nebo zpřísnění podmínek úhrady, může požádat Ústav o upuštění od předložení náležitostí uvedených v § 39f odst. 6. Ústav žádosti vyhoví, pokud nejsou tyto náležitosti nezbytné k posouzení zájmu na dostupnosti účinné a bezpečné zdravotní péče. Žadatel, který žádá o snížení maximální ceny, může požádat Ústav o upuštění od předložení náležitostí uvedených v § 39f odst. 6 písm. c).

§ 39j

Zrušení a zánik maximální ceny a výše a podmínek úhrady

(1) Jestliže léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely nejsou dodávány na český trh déle než 12 měsíců, Ústav může rozhodnout o zrušení stanovené maximální ceny nebo výše a podmínek úhrady na žádost osoby uvedené v § 39f odst. 2 písm. a) nebo b), nebo z moci úřední, a pokud zrušení maximální ceny nebo výše nebo podmínek úhrady není v rozporu se zájmem na zabezpečení dostupnosti účinné a bezpečné zdravotní péče.

(2) Ústav může rozhodnout o zrušení výše a podmínek úhrady

a) na žádost osoby uvedené v § 39f odst. 2 písm. a) nebo b),

b) na žádost osoby uvedené v § 39f odst. 2 písm. c), pokud stanovená výše a podmínky úhrady nejsou v souladu s tímto zákonem a tohoto souladu nelze dosáhnout změnou maximální ceny nebo výše a podmínek úhrady, nebo

c) z moci úřední, pokud není léčivý přípravek nebo potravina pro zvláštní lékařské účely vhodná k použití v klinické praxi, a držitel registrace registrovaného léčivého přípravku nebo dovozce nebo tuzemský výrobce potravin pro zvláštní lékařské účely neprokáže opak.

(3) Ústav dále může rozhodnout o zrušení výše a podmínek úhrady z moci úřední, není-li to v rozporu s veřejným zájmem, pokud osoba, na jejíž žádost bylo vydáno rozhodnutí, se dopustí správního deliktu podle § 39q odst. 1, nezajistí plnění povinností podle § 39d odst. 3 nebo nesplní povinnost uvedenou v § 39m odst. 1 písm. a) nebo b) nebo v § 39m odst. 2. V rozhodnutí o zrušení úhrady může této osobě Ústav až na dobu 3 let zakázat podání žádosti o stanovení výše a podmínek úhrady léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely, v souvislosti se kterým se tato osoba dopustila správního deliktu.

(4) Ústav rozhodne o zrušení stanovené maximální ceny nebo výše a podmínek úhrady podle odstavce 1 až 3 nejpozději ve lhůtě 75 dnů ode dne, kdy bylo řízení zahájeno. Při řízení

o zrušení stanovené maximální ceny nebo výše a podmínek úhrady se postupuje podle § 39g odst. 1 až 8 a § 39h obdobně. Na náležitosti žádosti o zrušení maximální ceny nebo zrušení výše a podmínek úhrady se použije § 39f odst. 1 a § 39f odst. 5 písm. a) až c) a e) obdobně.

(5) Maximální ceny hromadně vyráběných léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, u nichž je podle cenového rozhodnutí vydaného podle cenového předpisu^{23c)} rozhodnuto o zrušení regulace maximální cenou, zanikají dnem nabytí účinnosti tohoto rozhodnutí. Maximální cena léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely zaniká dnem vykonatelnosti rozhodnutí o zrušení výše a podmínek úhrady tohoto léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely.

(6) Maximální ceny a výše a podmínky úhrady u registrovaných léčivých přípravků zanikají dnem, kdy byla zrušena nebo zanikla registrace léčivého přípravku nebo rozhodnutí o registraci léčivého přípravku pozbylo platnosti, pokud nebylo přitom rozhodnuto o postupném stažení léčivého přípravku z oběhu; bylo-li umožněno jeho postupné stažení z oběhu, výše a podmínky úhrady a maximální cena zanikají uplynutím doby stanovené k provedení tohoto stažení. U neregistrovaných léčivých přípravků maximální cena a výše a podmínky úhrady zanikají dnem, kdy byl ukončen specifický léčebný program; to neplatí, pokud byl s uskutečněním specifického léčebného programu pro totožný léčivý přípravek opětovně vydán souhlas v období 6 měsíců ode dne ukončení platnosti předchozího souhlasu.

§ 39k

Mimořádné prodloužení lhůty

V případě mimořádně velkého počtu žádostí o zvýšení maximální ceny může Ústav lhůtu uvedenou v § 39g odst. 2 prodloužit usnesením o 60 dnů, a to pouze jednou. Žadateli a osobám uvedeným v § 39f odst. 2 písm. a) a b), nejsou-li žadatelem, oznamuje Ústav prodloužení lhůty před jejím uplynutím.

§ 39l

Hloubková revize systému maximálních cen nebo úhrad

(1) Ústav pravidelně hodnotí nejméně jedenkrát za 3 roky, zda stanovené maximální ceny nepřekračují omezení stanovená tímto zákonem, výši základní úhrady, soulad výši úhrad všech v zásadě terapeuticky zaměnitelných léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely se základní úhradou, jednotnost a účelnost stanovených podmínek úhrady a soulad stanovené výše a podmínek úhrad léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely s tímto zákonem, a to zejména splnění očekávaných výsledků a důvodů farmakoterapie, účelnost stanovení referenčních skupin, výše základní úhrady, podmínek úhrady, hodnocení klinické a nákladové efektivity a porovnání s původními cíli farmakoterapie.

(2) Ústav pravidelně vyhodnocuje údaje získané z vlastní činnosti a od třetích osob a zjištěný stav maximálních cen nebo úhrad.

(3) Na základě poznatků získaných podle odstavců 1 a 2 Ústav zpracovává revizní zprávu včetně návrhu na úpravu referenčních skupin a postupuje podle odstavce 4 stanovením, změnou nebo zrušením maximální ceny nebo výše a podmínek úhrady léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely.

(4) Hloubková revize systému maximálních cen nebo úhrad (dále jen „hloubková

revize“) se provádí ve společném řízení pro celou referenční skupinu ve lhůtě stanovené podle § 39g odst. 2. Hloubkovou revizi lze samostatně zahájit a vést i o těch léčivých přípravcích nebo potravinách pro zvláštní lékařské účely, u kterých je vedeno řízení o stanovení, změně nebo zrušení maximální ceny nebo výše a podmínek úhrady, nebo zkrácená revize.

§ 39m

Poskytování informací

(1) Po nabytí právní moci rozhodnutí o stanovení maximální ceny nebo rozhodnutí o stanovení výše a podmínek úhrady je osoba, na jejíž žádost bylo rozhodnutí vydáno (dále jen "držitel rozhodnutí"), povinna neprodleně

a) poskytovat Ústavu informace způsobilé ovlivnit podmínky pro stanovenou maximální cenu nebo výši a podmínky úhrady podle § 39b odst. 2 písm. a), c) a f) až i),

b) vyhovovat dožádáním Ústavu týkajícím se údajů uvedených v písmenu a),

c) informovat Ústav o změně údajů nezbytných pro zajištění součinnosti Ústavu s držitelem rozhodnutí (například telefon, fax, adresa elektronické pošty).

(2) Osoba, na jejíž žádost bylo vydáno rozhodnutí o stanovení maximální ceny nebo rozhodnutí o stanovení výše a podmínek úhrady, které nabylo právní moci před 31. lednem 2010, je povinna předložit Ústavu údaje v rozsahu stanoveném v § 39f odst. 5 a 6 do 31. ledna 2013 a poté každých 5 let. Osoba, na jejíž žádost bylo vydáno rozhodnutí o stanovení maximální ceny nebo rozhodnutí o stanovení výše a podmínek úhrady, které nabylo právní moci po 31. lednu 2010, je povinna předložit Ústavu údaje v rozsahu stanoveném v § 39f odst. 5 a 6 do 31. ledna 2018 a poté každých 5 let.

(3) Oznamovací povinnost podle odstavců 1 a 2 platí pro zdravotní pojišťovny obdobně.

§ 39n

Zveřejňování informací

(1) Ústav vydává k prvnímu dni kalendářního měsíce seznam, který zveřejňuje na elektronické úřední desce. Seznam obsahuje

a) u léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely hrazených ze zdravotního pojištění, u kterých Ústav rozhoduje o výši a podmínkách úhrady, jejich úplný výčet spolu s výší ohlášené ceny výrobce nebo stanovené maximální ceny s odůvodněním, jak byly maximální ceny stanoveny, s výší a podmínkami úhrady s odůvodněním, jak byly výše a podmínky úhrady stanoveny, s nejvyšší možnou úhradou pro konečného spotřebitele s odůvodněním, jak byla vypočtena, a s výší doplatku započitatelného do limitu podle § 16b odst. 1,

b) základní úhrady referenčních skupin s odůvodněním, jak byly základní úhrady stanoveny, spolu s úplným výčtem léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely zařazených do referenčních skupin,

c) maximální ceny léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, u kterých Ústav

rozhoduje pouze o maximální ceně spolu s úplným výčtem léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely a s odůvodněním, jak byly maximální ceny stanoveny.

(2) Ústav pravidelně zveřejňuje na elektronické úřední desce ke 20. dni kalendářního měsíce návrh seznamu podle odstavce 1. Do předposledního dne kalendářního měsíce se lze k návrhu seznamu vyjádřit. Ústav vyjádření vyhodnocuje a provádí opravy. O vyhodnocení návrhu na opravu seznamu Ústav toho, kdo návrh podal, neinformuje.

(3) V případě zjištění vady ve výši maximální ceny nebo nejvyšší možné úhrady pro konečného spotřebitele léčivého přípravku v seznamu podle odstavce 1 nebo v jeho aktualizaci Ústav vady neprodleně odstraní.

(4) Ústav jedenkrát za rok sděluje Komisi Evropské unie

a) seznam léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, jejichž maximální cena byla stanovena ve sledovaném období, s uvedením její výše,

b) seznam léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, u kterých byla maximální cena ve sledovaném období zvýšena, s uvedením její výše,

c) aktualizovaný seznam léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely hrazených ze zdravotního pojištění; seznam obsahuje jejich úplný výčet spolu s výší a podmínkami úhrady s odůvodněním, jak byla výše a podmínky úhrady stanoveny.

(5) Ústav umožní na žádost právnické osoby nebo fyzické osoby nahlížet do dokumentace, která byla předložena s žádostí o stanovení maximální ceny a stanovení výše a podmínek úhrady a která byla pořízena v průběhu řízení o stanovení maximální ceny nebo o stanovení výše a podmínek úhrady. Údaje označené při podání žádosti jako předmět obchodního tajemství Ústav neposkytne ani jinak nezveřejní.

(6) Jestliže žadatel dodatečně zveřejní některé informace, které označil podle § 39f odst. 11 za předmět obchodního tajemství, nelze tyto informace nadále za předmět obchodního tajemství považovat; o tom je povinen žadatel Ústav vyrozumět.

(7) Informace považované za předmět obchodního tajemství podle tohoto zákona může Ústav poskytnout na vyžádání pouze správním orgánům pro potřeby hodnocení cenové regulace, stanovení maximálních cen a výše a podmínek úhrady nebo v souvislosti s jejich správní, kontrolní nebo sankční činností, jakož i soudům a orgánům činným v trestním řízení. Na vyžádání poskytne tyto informace také Komisi Evropské unie.

§ 39o

Doručování v řízeních podle části šesté

V řízení o stanovení, změně nebo zrušení maximální ceny nebo výše a podmínek úhrady v hloubkové nebo zkrácené revizi, v řízení o opravném prostředku nebo v přezkumném řízení se veškeré písemnosti doručují pouze veřejnou vyhláškou, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. Písemnost se považuje za doručenou pátým dnem po vyvěšení.

§ 39p

Zkrácená revize systému maximálních cen nebo úhrad

(1) Ústav provádí v řízení z moci úřední anebo na žádost osoby uvedené v § 39f odst. 2 písm. c) zkrácenou revizi systému maximálních cen nebo úhrad (dále jen „zkrácená revize“) v případě, že předpokládaná úspora prostředků zdravotního pojištění v referenční skupině je vyšší než 30 000 000 Kč ročně, nebo 5 000 000 Kč ročně v případě výše úhrady vysoce inovativního přípravku.

(2) Jestliže Ústav zjistí, že v některé ze skupin léčivých látek uvedených v příloze č. 2 tohoto zákona není ani 1 léčivý přípravek plně hrazen, neprodleně zahájí z moci úřední zkrácenou revizi všech referenčních skupin s obsahem léčivých látek uvedených v příslušné skupině přílohy č. 2 tohoto zákona a rozhodnutím upraví úhrady tak, aby v souladu s § 39c odst. 5 byl nejméně nákladný léčivý přípravek náležející do této skupiny plně hrazen.

(3) Ústav neprodleně zahájí zkrácenou revizi na základě písemného ujednání podle § 39c odst. 2 písm. c) nebo d) v případě, že předpokládaná úspora prostředků zdravotního pojištění v referenční skupině je nejméně 20 000 000 Kč ročně.

(4) Ústav neprodleně zahájí zkrácenou revizi v případě, že došlo k

a) porušení písemného ujednání podle § 39c odst. 2 písm. c) v případě, že základní úhrada referenční skupiny byla stanovena ve výši takového písemného ujednání, nebo

b) porušení písemného ujednání podle § 39c odst. 2 písm. d) v případě, že základní úhrada referenční skupiny byla stanovena podle takového písemného ujednání.

(5) Rozhodnutí v řízení podle odstavců 1 až 4 a § 39c odst. 9 Ústav vydá do 50 kalendářních dnů ode dne zahájení řízení. Účastníci řízení jsou oprávněni navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy 10 kalendářních dnů ode dne zahájení řízení, přičemž tuto lhůtu může Ústav usnesením prodloužit. V řízení ve zkrácené revizi systému maximálních cen nebo úhrad se ustanovení § 39g odst. 5 nepoužije. Zkrácenou revizi podle odstavců 1 až 4 a podle § 39c odst. 9 je možné uskutečnit pouze u skupiny v zásadě terapeuticky zaměnitelných léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, ve které proběhla první revize systému úhrad; v opačném případě Ústav postupuje podle § 39l. Zkrácená revize podle § 39c odst. 9 se provádí přepočtem ze základní úhrady stanovené podle § 39c odst. 7 a podmínky úhrady zůstávají zachovány.

(6) Zkrácená revize se provádí ve společném řízení pro celou referenční skupinu. Zkrácenou revizi lze samostatně zahájit a vést i o těch léčivých přípravcích nebo potravinách pro zvláštní lékařské účely, u kterých je vedeno řízení o stanovení, změně nebo zrušení maximální ceny nebo výše a podmínek úhrady, nebo hloubková revize.

§ 39q

Správní delikty

(1) Právnická nebo fyzická podnikající osoba se dopustí správního deliktu, pokud poruší

a) závazek předložený podle § 15 odst. 6 písm. e),

b) písemné ujednání podle § 39c odst. 2 písm. c), na jehož základě byla stanovena základní úhrada referenční skupiny,

c) písemné ujednání podle § 39c odst. 2 písm. d), na jehož základě byla stanovena základní úhrada referenční skupiny, nebo

d) závazek z úhradové soutěže podle § 39e.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta

a) do 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b) nebo c),

b) do výše třetiny ročního obrátu v rámci předmětné léčivé látky a lékové formy v České republice, nejvýše však do 100 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. d).

(3) Právnická nebo fyzická podnikající osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

(4) Při určení výměry pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán, a k tomu, zda jde o opakované porušení tohoto zákona.

(5) Odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezačal řízení do 2 let, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(6) Správní delikty podle odstavce 1 projednává Ústav. Pokuty vymáhá celní úřad. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

ČÁST SEDMÁ

§ 40

Zdravotní pojišťovny

(1) Zdravotní pojištění provádějí tyto zdravotní pojišťovny:

a) Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky,⁴³⁾

b) resortní, oborové, podnikové, popřípadě další pojišťovny.⁴⁴⁾

(2) Zdravotní pojišťovny jsou povinny uhradit poskytovatelům, popřípadě jiným subjektům uvedeným v § 17 odst. 7, kteří v souladu s tímto zákonem poskytnou hrazené služby pojištěncům, tyto poskytnuté služby ve lhůtách sjednaných ve smlouvě podle § 17 odst. 1. Pokud není mezi zdravotní pojišťovnou a poskytovatelem smlouva sjednána, a jsou-li zdravotní pojišťovny podle tohoto zákona povinny poskytnuté zdravotní služby uhradit, uhradí je ve stejných lhůtách jako poskytovatelům, se kterými zdravotní pojišťovna uzavřela smlouvu podle § 17 odst. 1.

(3) Zdravotní pojišťovny rozhodují o žádostech svých pojištěnců o vydání povolení

podle koordinačních nařízení. Ze žádosti musí být patrné, jaké zdravotní služby pojištěnec hodlá čerpat, místo jejich čerpání a předpokládaná doba jejich čerpání. Zdravotní pojišťovna povolení podle koordinačních nařízení vydá pouze v případě, že jsou pro jeho vydání splněny podmínky⁵²⁾ stanovené koordinačními nařízeními. Je-li zde důvodná obava, že požadovaná zdravotní služba nemůže být pojištěnci vzhledem k jeho zdravotnímu stavu a pravděpodobnému průběhu nemoci poskytnuta na území České republiky včas a hrozí-li nebezpečí z prodlení, musí zdravotní pojišťovna vydat povolení podle koordinačních nařízení bezodkladně.

(4) Zdravotní pojišťovny poskytnou pojištěnci na jeho žádost náhradu nákladů podle § 14 odst. 2 až 5 nejpozději do posledního dne měsíce následujícího po dni nabytí právní moci rozhodnutí podle § 53 odst. 1.

(5) Zdravotní pojišťovny jsou povinny zajistit svým pojištěncům

a) místní dostupnost hrazených služeb. Místní dostupností se rozumí přiměřená vzdálenost místa poskytování hrazených služeb vzhledem k místu trvalého pobytu nebo k místu bydliště pojištěnce. Místní dostupnost se vyjadřuje dojezdovou dobou. Místní dostupnost zdravotnické záchranné služby stanoví zákon, upravující zdravotnickou záchrannou službu. Dojezdovou dobou se pro účely tohoto zákona rozumí doba v celých minutách, která odpovídá efektivní dostupnosti místa dopravním prostředkem rychlostí která je přiměřená typu pozemní komunikace a je v souladu se zákonem upravujícím provoz na pozemních komunikacích. Dojezdové doby stanoví vláda nařízením,

b) časovou dostupnost hrazených služeb. Časovou dostupností se rozumí zajištění poskytnutí neodkladných a akutních hrazených služeb ve lhůtě odpovídající jejich naléhavosti. Lhůty vyjadřující časovou dostupnost plánovaných hrazených služeb stanoví vláda nařízením.

(6) Zdravotní pojišťovny jsou povinny bezplatně vydat svým pojištěncům průkaz pojištěnce nebo náhradní doklad. Průkaz nebo náhradní doklad nezletilého pojištěnce nebo osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům vydá příslušná zdravotní pojišťovna zákonnému zástupci. Průkaz pojištěnce nebo náhradní doklad obsahuje jméno, příjmení, popřípadě titul, platnost a číslo pojištěnce, kterým je v případě občanů České republiky rodné číslo. Zdravotní pojišťovny vedou v informačních systémech údaje o svých pojištěncích potřebné k provádění veřejného zdravotního pojištění pod číslem pojištěnce.

(7) Průkaz pojištěnce nebo náhradní doklad může obsahovat vedle údajů identifikujících pojištěnce písemnou formou rovněž obdobné údaje v elektronické formě. Za vydání náhradního dokladu umožňujícího nést údaje v elektronické formě má zdravotní pojišťovna nárok na úhradu nákladů na jeho pořízení. Na průkazu pojištěnce nebo na náhradním dokladu mohou být uloženy i další údaje o pojištěnci, pokud tak stanoví zákon. Další údaje mohou být uloženy na průkazu pojištěnce nebo náhradním dokladu, pokud se na tom dohodne pojištěnec s příslušnou zdravotní pojišťovnou.

(8) Zdravotní pojišťovny vedou

a) seznam smluvních poskytovatelů; tento seznam, který neobsahuje údaje uvedené v písmenu b), je každá zdravotní pojišťovna povinna zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup,

b) přehled zdravotnických pracovníků poskytujících hrazené služby u jednotlivých smluvních

poskytovatelů v členění lékař, zubní lékař a zdravotnický pracovník vykonávající nelékařské zdravotnické povolání podle zákona o nelékařských zdravotnických povoláních, kteří vykazují zdravotní pojišťovně provedené zdravotní výkony podle seznamu zdravotních výkonů s bodovými hodnotami (dále jen „nositel výkonu“); za tímto účelem jsou poskytovatelé povinni sdělovat zdravotním pojišťovnám za uplynulé čtvrtletí, a to nejpozději do 30 dnů, seznam jednotlivých nositelů výkonů k poslednímu dni daného čtvrtletí, s uvedením jména, příjmení, titulu, rodného čísla a kategorie nositele výkonu podle seznamu zdravotních výkonů s bodovými hodnotami; poskytovatel tuto povinnost splní i tehdy, pokud zdravotním pojišťovnám sdělí pouze ty změny, k nimž došlo od předchozího hlášení.

(8) Zdravotní pojišťovny dávají podnět živnostenskému úřadu ke zrušení živnostenského oprávnění podnikateli z důvodu neplnění závazků podnikatele platit pojistné na veřejné zdravotní pojištění.

(10) Zdravotní pojišťovna je uživatelem referenčních údajů vedených v základním registru obyvatel o subjektech údajů, kteří jsou jejími pojištěnci, v rozsahu

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo.

(11) Zdravotní pojišťovna je uživatelem údajů vedených v registru rodných čísel o fyzických osobách, které jsou jejími pojištěnci, v rozsahu

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení,
- b) rodné číslo,
- c) v případě změny rodného čísla původní rodné číslo,
- d) den, měsíc a rok narození.

(12) Údaje, jichž je zdravotní pojišťovna uživatelem podle odstavců 10 a 11, může využívat, jen jsou-li nezbytné pro výkon její působnosti. Využívání údajů ze základního registru obyvatel a z registru rodných čísel je pro zdravotní pojišťovny bezplatné.

(13) Zdravotní pojišťovny shromažďují údaje týkající se správních řízení vedených ve věcech náhrady nákladů za zdravotní služby čerpané pojištěnci v jiných členských státech Evropské unie, zejména údaje o

- a) zahájených řízeních o náhradě nákladů podle § 14 odst. 2 až 4, o jejich počtu, místě jejich čerpání a o tom, jak bylo v jednotlivých řízeních rozhodnuto,

b) zahájených řízeních pro udělení předchozího souhlasu, o jejich počtu a o tom, jak bylo v jednotlivých řízeních rozhodnuto,

c) částkách, které byly podle § 14 odst. 2 až 4 pojištěncům nahrazeny.

(14) Údaje shromažďované podle odstavce 13 sdělují zdravotní pojišťovny v anonymizované podobě na žádost Ministerstvu zdravotnictví. Ministerstvo zdravotnictví tyto informace poskytuje Evropské komisi v jí stanovených lhůtách.

§ 40a

Vedení evidence pojištěnců

(1) Registr všech pojištěnců zdravotního pojištění (dále jen „registr pojištěnců“) vede Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky (dále jen „správce registru pojištěnců“). Registr pojištěnců obsahuje tyto údaje o pojištěncích: rodné číslo, případně jiné číslo pojištěnce, jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo adresu jiného místa pobytu, pokud se pojištěnec v místě trvalého pobytu nezdržuje nebo trvalý pobyt není podmínkou účasti takové osoby na zdravotním pojištění, datum vzniku a zániku pojistného vztahu u příslušné zdravotní pojišťovny; datum přerušení účasti na zdravotním pojištění a ukončení přerušení účasti na zdravotním pojištění. Registr pojištěnců dále obsahuje údaje, které pro účely vedení registru pojištěnců poskytlo Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky podle § 40b. Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky nebo zdravotní pojišťovna, se kterou se Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky sloučila, sděluje potřebné údaje k vedení registru pojištěnců o všech svých pojištěncích se zřetelem na způsob vedení registru pojištěnců a s ohledem na potřebu ochrany utajovaných informací.

(2) Na úhradě nákladů za vedení registru pojištěnců se podílejí další zdravotní pojišťovny podle počtu svých pojištěnců. Úhradu těchto nákladů je správce registru pojištěnců povinen vést odděleně od ostatních nákladů Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky.

§ 40b

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje správci registru pojištěnců pro účely vedení tohoto registru referenční údaje ze základního registru obyvatel,

a) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,

b) údaje z agendového informačního systému cizinců,

c) údaje z registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v písmenech b) a c).

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

a) příjmení,

b) jméno, popřípadě jména,

c) adresa místa pobytu,

d) datum narození,

e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,

f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna,

b) rodné příjmení,

c) datum narození,

d) rodné číslo,

e) adresa místa trvalého pobytu,

f) státní občanství,

g) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místě trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky, h) rodné číslo matky; pokud nebylo rodné číslo přiděleno, poskytuje se jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození matky,

i) datum úmrtí nebo den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna,

b) rodné příjmení,

c) datum narození,

d) rodné číslo,

e) státní občanství,

f) druh a adresa místa pobytu,

g) platnost povolení k pobytu,

- h) počátek pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o pobytu,
- i) správní nebo soudní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,
- j) jméno, popřípadě jména, příjmení matky nebo otce a jejich rodné číslo; nebylo-li rodné číslo přiděleno, poskytuje se jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- k) datum úmrtí nebo den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(5) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. d) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) rodné číslo.

(6) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(7) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

(8) Správce registru pojištěnců poskytuje Ministerstvu vnitra na jeho žádost podklady potřebné k ověřování pravdivosti a přesnosti údajů vedených v agendovém informačním systému evidence obyvatel a registru rodných čísel v rozsahu údajů uvedených v odstavci 3; tyto podklady jsou poskytovány v listinné podobě nejpozději do 5 pracovních dnů od doručení žádosti.

§ 41 Zrušen

Kontrola

§ 42

(1) Zdravotní pojišťovny kontrolují využívání a poskytování hrazených služeb a jejich vyúčtování zdravotní pojišťovně, a to z hlediska objemu a kvality, včetně dodržování cen u poskytovatelů a pojištěnců.

(2) Kontrolní činnost provádějí prostřednictvím informačních dat v rozsahu stanoveném zákonem a činností revizních lékařů. Další kontrolní činnost provádějí odborní pracovníci ve zdravotnictví způsobilí k revizní činnosti (dále jen "odborní pracovníci"). Zdravotní pojišťovny dále provádějí kontrolní činnost prostřednictvím přístupu do Centrálního úložiště elektronických receptů podle zvláštního zákona^{44a}).

(3) Revizní lékaři posuzují odůvodněnost léčebného procesu se zvláštním zřetelem na

jeho průběh a předepisování léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků, a na posuzování potřeby lázeňské léčebně rehabilitační péče jako součásti léčebné péče. Revizní lékaři a další odborní pracovníci dále kontrolují, zda

a) poskytnuté hrazené služby odpovídají hrazeným službám vyúčtovaným zdravotní pojišťovně,

b) byly vyúčtovány pouze ty výkony, léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely a zdravotnické prostředky, které je zdravotní pojišťovna povinna uhradit,

c) rozsah a druh hrazených služeb odpovídá zdravotnímu stavu pojištěnce.

Pokud kontrola prokáže neoprávněnost nebo nesprávnost vyúčtování hrazených služeb, zdravotní pojišťovna takové služby neuhradí. Pokud kontrola prokáže, že pojištěnci byl předepsán léčivý přípravek v rozporu s podmínkami stanovenými v rozhodnutí Ústavu o výši a podmínkách úhrady a zdravotní pojišťovna tento léčivý přípravek poskytovateli lékařské péče uhradila, má příslušná zdravotní pojišťovna právo na úhradu zaplacené částky za takový léčivý přípravek poskytovatelem, kde byl léčivý přípravek předepsán.

(4) Ke splnění úkolů uvedených v předchozích odstavcích jsou revizní lékaři a odborní pracovníci oprávněni vstupovat do zdravotnických zařízení. Výkon činnosti revizního lékaře a odborných pracovníků nesmí narušit prováděný léčebný výkon. Poskytovatel poskytuje zdravotní pojišťovně nezbytnou součinnost při výkonu kontroly, zejména předkládá požadované doklady, sděluje údaje a poskytuje vysvětlení. Přístup ke zdravotnické dokumentaci se umožňuje pouze revizním lékařům nebo odborným pracovníkům; tito pracovníci mají přístup ke zdravotnické dokumentaci pouze v rozsahu odpovídajícím kontrole.

(5) Revizní lékaři vykonávají kontrolní činnost především v oboru, ve kterém získali specializaci.

(6) Revizní lékaři vykonávají kontrolní činnost v pracovněprávním vztahu ke zdravotní pojišťovně, který je sjednáván na základě výběrového řízení.

(7) Revizní lékaři nesmějí vykonávat kontrolní činnost u poskytovatele, jehož jsou zaměstnanci, vlastníky, spoluvlastníky, provozovateli, členy statutárního orgánu, nebo kde se zřetelem na jejich vztah ke kontrolovaným osobám nebo k předmětu kontroly jsou důvodné pochybnosti o jejich nepodjatosti. Revizní lékaři jsou povinni bezprostředně po tom, co se dozví o skutečnostech nasvědčujících jejich podjatosti, oznámit to zdravotní pojišťovně, pro kterou vykonávají kontrolní činnost.

§ 42a

Povinnost zachovávat mlčenlivost

(1) Zaměstnanci zdravotní pojišťovny jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se při plnění svých úkolů nebo v souvislosti s nimi dozvěděli.

(2) Povinnost zachovávat mlčenlivost trvá i po skončení zaměstnání.

(3) Zaměstnanci zdravotní pojišťovny musí být poučeni o své povinnosti zachovávat mlčenlivost a o právních důsledcích porušení této povinnosti.

(4) Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být zaměstnanci zdravotní pojišťovny zproštěni pouze písemně s uvedením rozsahu a účelu tím, v jehož zájmu mají tuto povinnost. Za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost se považuje i využití vědomostí získaných při plnění svých úkolů nebo v souvislosti s nimi pro jednání přinášející prospěch osobě zavázané touto povinností nebo osobám jiným anebo jednání, která by způsobila někomu újmu.

(5) Bez uvádění konkrétních údajů, zejména jmenných, může zaměstnanec zdravotní pojišťovny využívat zobecněné informace při vědecké, publikační a pedagogické činnosti.

(6) Zdravotní pojišťovna odpovídá za vytváření podmínek pro zachování mlčenlivosti. To platí i při využívání a umožnění přístupu k údajům evidovaným pomocí výpočetní techniky.

§ 42b

Informační povinnost zdravotní pojišťovny

Zdravotní pojišťovny jsou povinny na žádost bezplatně poskytnout

- a) jiné zdravotní pojišťovně informace, pokud se týkají jejích pojištěnců a doby, kdy byli u ní pojištěni,
- b) Ministerstvu zdravotnictví, Ministerstvu financí a Českému statistickému úřadu zobecněné informace a souhrnné údaje, které získaly při své činnosti, bez uvedení jmenných údajů,
- c) orgánům oprávněným podle zvláštního zákona ke kontrole zdravotních pojišťoven informace potřebné k provádění této kontroly,
- d) Veřejnému ochránci práv informace, které si vyžádá v souvislosti s šetřením podle zvláštního zákona.

§ 43

(1) Zdravotní pojišťovny podléhají kontrole státních orgánů České republiky.

(2) Zdravotní pojišťovna vede osobní účet pojištěnce jako přehled výdajů na hrazené služby poskytnuté tomuto pojištěnci a zaplacených regulačních poplatků podle § 16a a doplatků za částečně hrazené léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely, které se započítávají do limitu podle § 16b odst. 1. Zdravotní pojišťovna sdělí pojištěnci do 31. května každého kalendářního roku částku, kterou vynaložila za poskytnuté zdravotní služby tomuto pojištěnci v předcházejícím kalendářním roce. Toto sdělení zašle pojištěnci na jeho adresu v listinné podobě nebo elektronicky způsobem umožňujícím dálkový přístup. Na vyžádání pojištěnce je zdravotní pojišťovna povinna písemně bezplatně a bez zbytečného odkladu poskytnout jedenkrát ročně formou výpisu z osobního účtu údaje o hrazených službách uhrazených za tohoto pojištěnce v období posledního kalendářního roku včetně zaplacených regulačních poplatků podle § 16a a doplatků za částečně hrazené léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely za toto období, popřípadě tyto údaje za počet měsíců, po které byl pojištěnec v tomto období u této zdravotní pojišťovny pojištěn. Zdravotní pojišťovna je povinna na vyžádání pojištěnce zajistit dálkový přístup k jeho osobnímu účtu. Dá-li k tomu pojištěnec nebo jeho zákonný zástupce písemný souhlas, může být tento osobní účet

zpřístupněn i ošetřujícímu lékaři pojištěnce.

ČÁST OSMÁ POKUTY

§ 44

(1) Při opětovném nesplnění povinnosti podrobit se preventivní prohlídce podle § 12 písm. e) nebo při porušení povinností podle § 12 písm. i) až l), nebo byl-li pojištěnec předčasně propuštěn z lůžkové péče pro soustavné hrubé porušování vnitřního řádu poskytovatele lůžkové péče, může příslušná zdravotní pojišťovna uložit pojištěnci pokutu až do výše 1 000 Kč. Zdravotní pojišťovna může dále uložit pokutu až do výše 5000 Kč pojištěnci, který se při poskytování hrazených služeb prokázal jejím průkazem pojištěnce, přestože v té době jejím pojištěncem nebyl. Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy příslušná zdravotní pojišťovna zjistila porušení nebo nesplnění povinnosti, nejdéle však do tří let ode dne, kdy k porušení nebo nesplnění povinnosti došlo.

(2) zrušen

(3) Pokuta je příjmem zdravotní pojišťovny, která ji uložila.

§ 45

zrušen

§ 45a

(1) Zdravotní pojišťovně, která nepostupuje v souladu s § 17 odst. 1, 2, 5 až 7, § 46 odst. 1 a § 52 odst. 2, může Ministerstvo zdravotnictví uložit pokutu až do výše 10 000 000 Kč. Pokuta je příjmem státního rozpočtu. Zdravotní pojišťovna je povinna hradit pokutu z jejího provozního fondu.

(2) Zdravotní pojišťovna za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(3) Při určení výměry pokuty zdravotní pojišťovně se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(4) Odpovědnost zdravotní pojišťovny za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(5) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává Ministerstvo zdravotnictví.

(6) Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

§ 45b

zrušen

ČÁST DEVÁTÁ SÍŤ POSKYTOVATELŮ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

§ 46

(1) Zdravotní pojišťovna je povinna zajistit poskytování hrazených služeb svým pojištěncům, včetně jejich místní a časové dostupnosti. Tuto povinnost plní prostřednictvím poskytovatelů, se kterými uzavřela smlouvu o poskytování a úhradě hrazených služeb. Tito poskytovatelé tvoří síť smluvních poskytovatelů zdravotní pojišťovny (dále jen „síť“).

(2) Před uzavřením smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb se koná výběrové řízení. Výběrové řízení se nekoná

a) pro poskytovatele lékařské péče,

b) je-li poskytovatelem hrazených služeb Vězeňská služba,

c) v případech rozšíření sítě již smluvního poskytovatele zdravotnické záchranné služby,

d) při uzavírání nové smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb, pokud se jedná o smluvní vztah se stejným subjektem a současně nedochází k rozšíření rozsahu poskytovaných hrazených služeb,

e) jde-li o vysoce specializovanou péči zajišťovanou poskytovatelem, kterému byl na poskytování takové zdravotní péče udělen podle zákona o zdravotních službách statut centra vysoce specializované zdravotní péče.

(3) V případě změny právní formy poskytovatele, který má uzavřenu smlouvu o poskytování a úhradě hrazených služeb, a v případě, je-li zakladatelem společnosti s ručením omezeným fyzická osoba, která má uzavřenu smlouvu o poskytování a úhradě hrazených služeb, jejíž oprávnění k poskytování zdravotních služeb jako fyzické osoby zanikne při udělení oprávnění k poskytování těchto zdravotních služeb jako společnosti s ručením omezeným, se výběrové řízení koná pouze tehdy, dochází-li k rozšíření rozsahu poskytovaných hrazených služeb.

(4) Konání výběrového řízení může navrhnout zdravotní pojišťovna nebo uchazeč. Uchazečem se rozumí poskytovatel oprávněný poskytovat zdravotní péči v příslušném oboru, nebo fyzická nebo právnická osoba, která hodlá poskytovat zdravotní služby a je schopna ve lhůtě stanovené ve vyhlášení výběrového řízení splnit předpoklady k poskytování zdravotních služeb v příslušném oboru zdravotní péče.

§ 47

(1) Výběrové řízení vyhláší způsobem v místě obvyklým krajský úřad, v hlavním městě Praze Magistrát hlavního města Prahy (dále jen "krajský úřad"). Místní příslušnost krajského úřadu se řídí místem poskytování zdravotních služeb. Výběrové řízení na poskytování lůžkové a lázeňské léčebně rehabilitační péče vyhláší Ministerstvo zdravotnictví.

(2) Vyhlášení výběrového řízení musí obsahovat:

- a) rozsah hrazených služeb a území, pro které mají být poskytovány, a označení zdravotní pojišťovny, je-li zdravotní pojišťovna navrhovatelem výběrového řízení,
- b) lhůtu, ve které lze podat nabídku; tato lhůta nesmí být kratší než 30 pracovních dnů,
- c) místo pro podání přihlášky,
- d) lhůtu, od které je třeba zajistit poskytování zdravotních služeb, které jsou předmětem výběrového řízení.

§ 48

(1) Vyhlášovatel zřizuje pro každé výběrové řízení komisi. Členy komise jsou:

- a) zástupce krajského úřadu, jde-li o výběrové řízení vyhlášené krajským úřadem, nebo zástupce Ministerstva zdravotnictví, jde-li o výběrové řízení vyhlášené tímto ministerstvem,
- b) zástupce příslušné profesní organizace,
- c) zástupce příslušné zdravotní pojišťovny,
- d) odborník pro druh zdravotní péče, která má být uchazečem poskytována.

(2) Členy komise nemohou být osoby, u nichž se zřetelem na jejich vztah k uchazeči jsou pochybnosti o jejich nepodjatosti, a osoby blízké uvedeným osobám.

(3) Členství v komisi je nezastupitelné. Na členy komise se vztahuje povinnost zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděli v souvislosti s výběrovým řízením. Poskytnutí informací o tom, které osoby se zúčastnily výběrového řízení, členy komise se nepovažuje za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost podle zvláštního zákona.

§ 49

(1) Činnost komise řídí její předseda, kterým je zástupce krajského úřadu, jde-li o výběrové řízení, jehož vyhlášovatelem je krajský úřad, nebo zástupce Ministerstva zdravotnictví, jde-li o výběrové řízení, jehož vyhlášovatelem je Ministerstvo zdravotnictví.

(2) Komise je schopna se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech členů komise. Rozhodnutí je přijato, hlasovala-li pro něj nadpoloviční většina přítomných členů komise. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas zástupce příslušné zdravotní pojišťovny. O průběhu a výsledku výběrového řízení komise vyhotoví zápis, který podepíše předseda a všichni přítomní členové komise. Zápis musí obsahovat jména členů komise a stanovení pořadí přihlášek s uvedením počtu získaných hlasů.

(3) O jednání komise se pořizuje zápis. Předseda komise předá zápis vyhlášovateli

neprodleně po skončení jednání komise. Tím činnost komise končí.

(4) Náklady spojené s vyhlášením výběrového řízení a činností komise hradí vyhlášovatel. Náklady spojené s účastí na výběrovém řízení hradí uchazeč.

§ 50

(1) Nabídky se doručují vyhlášovateli ve lhůtě stanovené podle § 47 odst. 2 písm. b). Uchazeč je povinen prokázat, že splňuje, nebo je ve lhůtě stanovené ve výběrovém řízení schopen splnit, předpoklady pro poskytování hrazených služeb v příslušném oboru zdravotní péče, který je předmětem výběrového řízení.

(2) Vyhlášovatel pozve uchazeče na jednání výběrové komise (dále jen "komise"). Uchazeči, jehož přihláška má formální nedostatky, které uchazeč neodstraní ve lhůtě stanovené vyhlášovatelem, vrátí vyhlášovatel přihlášku s uvedením důvodů.

§ 51

(1) Při posuzování přihlášek členové komise přihlížejí zejména k dobré pověsti uchazeče, k praxi uchazeče v příslušném oboru, k disciplinárním opatřením uloženým podle zákona o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, k etickému přístupu k pacientům, ke stížnostem na poskytování zdravotních služeb. Členové komise dále posuzují záměr uchazeče na zajišťování hrazených služeb v oboru zdravotní péče, který je předmětem výběrového řízení, a jeho možnostem splnit předpoklady pro zajištění hrazených služeb ve lhůtě stanovené ve vyhlášení výběrového řízení.

(2) Po posouzení přihlášek stanoví komise pořadí uchazečů.

§ 52

(1) Vyhlášovatel je povinen zveřejnit výsledek výběrového řízení včetně počtu získaných hlasů podle § 49 odst. 2.

(2) Zdravotní pojišťovna přihlíží k výsledkům výběrového řízení při uzavírání smluv o poskytování a úhradě hrazených služeb. Výsledek výběrového řízení nezakládá právo na uzavření smlouvy se zdravotní pojišťovnou. Zdravotní pojišťovna je oprávněna uzavřít smlouvu s uchazečem pouze tehdy, bylo-li uzavření takové smlouvy ve výběrovém řízení doporučeno.

ČÁST DESÁTÁ USTANOVENÍ SPOLEČNÁ

§ 53

Rozhodování

(1) Na rozhodování zdravotních pojišťoven ve věcech týkajících se udělení předchozího souhlasu podle § 14b, vydání povolení podle koordinačních nařízení, náhrady nákladů podle § 14 odst. 2 až 4 a pokut se vztahují obecné předpisy o správním řízení⁴⁷⁾, nestanoví-li tento zákon jinak. Ve správním řízení zahajovaném na návrh pojištěnce se

rozhoduje též ve sporných případech o hrazení částek podle § 16b; k návrhu pojištěnec přiloží doklady o zaplacení regulačních poplatků, které se započítávají do limitu podle § 16b a doklady o zaplacení doplatků za částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, které se započítávají do limitu podle § 16b, ze kterých vyplývá, že limit podle § 16b byl překročen. Ve věcech pokut rozhodují zdravotní pojišťovny platebními výměry. Odvolání proti platebnímu výměru nemá odkladný účinek.

(2) Vykonatelná rozhodnutí ve věci uložení pokuty jsou titulem pro soudní^{47a)} nebo správní⁴⁷⁾ výkon rozhodnutí.

(3) Správní výkon rozhodnutí ve věcech uvedených v odstavci 1 provádí zdravotní pojišťovna, která platební výměr vydala v prvním stupni řízení.

(4) O odvolání proti rozhodnutí zdravotní pojišťovny podle odstavce 1 rozhoduje rozhodčí orgán zdravotní pojišťovny. Rozhodčí orgán se skládá z jednoho zástupce zdravotní pojišťovny, jednoho zástupce Ministerstva zdravotnictví, jednoho zástupce Ministerstva práce a sociálních věcí, jednoho zástupce Ministerstva financí, tří zástupců, které určí ze svých členů Správní rada zdravotní pojišťovny, a tří zástupců, které určí ze svých členů Dozorčí rada zdravotní pojišťovny. Rozhodčí orgán je schopen se usnášet, je-li přítomno více než dvě třetiny členů. K platnosti rozhodnutí je třeba nadpoloviční většiny přítomných členů. K prvému jednání svolá členy rozhodčího orgánu ředitel zdravotní pojišťovny. Na tomto prvním jednání si členové rozhodčího orgánu zvolí ze svého středu předsedu, který nadále svolává a řídí jednání rozhodčího orgánu.

(5) Za výkon funkce může být členu rozhodčího orgánu poskytnuta odměna, o které rozhoduje Správní rada zdravotní pojišťovny.

(6) Rozhoduje-li rozhodčí orgán v prvním stupni, použijí se obdobně ustanovení správního řádu o rozkladu.

(7) Pravomocná rozhodnutí zdravotních pojišťoven podle odstavce 1 jsou přezkoumatelná soudem podle zvláštních předpisů.

§ 53a

(1) Rozhodčí orgán může odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při uložení pokuty.

(2) O prominutí pokuty se rozhoduje na základě písemné žádosti pojištěnce nebo poskytovatele hrazených služeb (dále jen "žadatel"). Žádost může být podána do nabytí právní moci rozhodnutí, kterým byla uložena pokuta; jestliže se objevily nové skutečnosti, které žadatel bez vlastního zavinění nemohl uplatnit do doby nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, může být žádost podána do tří let od právní moci tohoto rozhodnutí.

(3) Na řízení o prominutí pokuty se nevztahuje správní řád⁴⁷⁾. Rozhodnutí o odstranění tvrdostí je rozhodnutím konečným.

§ 53b

Doručování veřejnou vyhláškou

(1) Zdravotní pojišťovna použije v řízení podle § 53 odst. 1 doručení veřejnou

vyhláškou v případě, kdy jí není znám pobyt nebo sídlo účastníka řízení, nebo v případě, že se účastník řízení nezdržuje na místě svého pobytu, sídla nebo adresy pro doručování, které pojišťovně oznámil.

(2) Doručení veřejnou vyhláškou provede zdravotní pojišťovna tak, že vyvěsí ve svém sídle po dobu patnácti dnů způsobem v místě obvyklým oznámení o místě uložení písemnosti s jejím přesným označením; oznámení se rovněž vyvěsí v sídle místně příslušné organizační jednotky zdravotní pojišťovny, která písemnost doručuje. Poslední den lhůty podle věty první se považuje za den doručení.

§ 53c

Při plnění povinností vyplývajících z tohoto zákona a zvláštního zákona,¹⁷⁾ jsou povinné subjekty oprávněny uvádět rodná čísla osob, případně jiné číslo pojištěnce.

§ 54 zrušen

§ 55

Náhrada nákladů na hrazené služby vynaložených v důsledku protiprávního jednání vůči pojištěnci

(1) Příslušná zdravotní pojišťovna má vůči třetí osobě právo na náhradu těch nákladů na hrazené služby, které vynaložila v důsledku zaviněného protiprávního jednání této třetí osoby vůči pojištěnci. Náhrada podle věty první je příjmem fondů zdravotní pojišťovny.

(2) Pro účely náhrady nákladů na hrazené služby podle odstavce 1 jsou poskytovatelé povinni oznámit příslušné zdravotní pojišťovně úrazy a jiná poškození zdraví osob, kterým poskytli hrazené služby, pokud mají důvodné podezření, že úraz nebo jiné poškození zdraví byly způsobeny jednáním právnické nebo fyzické osoby. Oznamovací povinnost mají i orgány Policie České republiky, státní zastupitelství a soudy. Oznamovací povinnost podle tohoto odstavce se plní do 1 měsíce ode dne, kdy se ten, kdo skutečnost oznamuje, o ní dozvěděl.

(3) Pro účely náhrady nákladů na hrazené služby podle odstavce 1 jsou orgány ochrany veřejného zdraví povinny poskytnout na vyžádání příslušné zdravotní pojišťovně zprávy o výsledcích epidemiologických a jiných šetření, která jsou tyto orgány povinny provádět podle zvláštních předpisů.

(4) Pro účely náhrady nákladů na hrazené služby podle odstavce 1 jsou orgán inspekce práce a orgány státní báňské správy povinny poskytnout na vyžádání příslušné zdravotní pojišťovně výsledky vyšetřování příčin smrtelných, těžkých a hromadných pracovních úrazů a nemocí z povolání.

(5) Pro účely náhrady nákladů na hrazené služby podle odstavce 1 se údaje podle předchozích odstavců poskytují bezplatně.

§ 55a

Vztah k mezinárodním smlouvám

Ustanovení tohoto zákona se nepoužijí, pokud mezinárodní smlouva, s níž vyslovil souhlas Parlament, jíž je Česká republika vázána a která byla vyhlášena, stanoví jinak.

§ 55b

Působnosti stanovené krajskému úřadu nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

ČÁST JEDENÁCTÁ USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 56

(1) Za nezaopatřené děti podle § 7 odst. 1 písm. a) se považují do 31. prosince 1998 i studenti vysokých škol starší 26 let. Toto ustanovení se nevztahuje ode dne přerušení studia na studenty, kteří studium na vysoké škole přerušili.

(2) Za poživatele důchodů z důchodového pojištění podle § 7 odst. 1 písm. b) se považují též poživatelé důchodů přiznaných po 31. prosinci 1992 podle předpisů České republiky nebo Slovenské republiky, pokud jim byl důchod vypočten s přihlédnutím k době zaměstnání před 1. lednem 1993 u zaměstnavatele se sídlem na území Československé socialistické republiky nebo České a Slovenské Federativní Republiky.

(3) Kde se v jiných předpisech používá pojmu "všeobecné zdravotní pojištění", rozumí se tím "veřejné zdravotní pojištění".

§ 57

Zrušují se:

1. zákon České národní rady č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění, ve znění zákona České národní rady č. 592/1992 Sb., zákona České národní rady č. 10/1993 Sb., zákona České národní rady č. 15/1993 Sb., zákona č. 161/1993 Sb., zákona č. 324/1993 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb. a nálezu Ústavního soudu České republiky č. 206/1996 Sb.,

2. vyhláška Ministerstva financí č. 268/1993 Sb., kterou se stanoví způsob tvorby a použití fondů resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťoven,

3. vyhláška Ministerstva financí č. 269/1993 Sb., kterou se stanoví bližší podmínky tvorby a užití rezervního fondu Všeobecné zdravotní pojišťovny.

ČÁST DVANÁCTÁ ZMĚNA A DOPLNĚNÍ SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

§ 58

Zákon České národní rady č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění zákona České národní rady č. 592/1992 Sb., zákona České národní rady č. 10/1993 Sb., zákona č. 60/1995 Sb. a zákona č. 149/1996 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 7 odst. 1 písm. a) se na konci čárka nahrazuje středníkem a připojují se tato slova: "ze základního fondu se dále hradí náklady na činnost Pojišťovny podle § 5 písm. d),".

2. V § 7 odst. 1 písm. c) se na konci připojují tato slova: "; účelové fondy nelze vytvářet z prostředků základního nebo rezervního fondu".

§ 59

Zákon České národní rady č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění zákona České národní rady č. 10/1993 Sb., zákona České národní rady č. 15/1993 Sb., zákona č. 60/1995 Sb. a zákona č. 149/1996 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 13 se vypouští odstavec 2.

2. V § 16 odst. 2 se na konci připojuje tato věta:

"Účelové fondy nelze vytvářet z prostředků základního nebo rezervního fondu."

3. V § 16 se vypouští odstavec 4.

4. § 17 odst. 1 zní:

"(1) Základní fond zdravotního pojištění slouží k úhradě zdravotní péče hrazené ze všeobecného zdravotního pojištění a je tvořen platbami pojistného. Ze základního fondu se dále hradí náklady na činnost zaměstnanecké pojišťovny podle § 13 odst. 1 písm. d)."

5. Za § 22 se vkládá část pátá, která včetně nadpisu zní:

"ČÁST PÁTÁ ZAJIŠŤOVACÍ FOND

§ 22a

(1) Tímto zákonem se zřizuje Zajišťovací fond (dále jen "Fond"), který je právnickou osobou. Fond se zapisuje do obchodního rejstříku. Fond není státním fondem ve smyslu zvláštního zákona.

(2) Fond slouží k úhradě zdravotní péče poskytnuté zdravotnickými zařízeními pojištěncům zaměstnanecké pojišťovny likvidované podle 6 odst. 6 písm. a) v případech, kdy nebyly ke dni skončení likvidace zaměstnanecké pojišťovny uspokojeny všechny splatné pohledávky zdravotnických zařízení, a v případech, kdy zaměstnanecká pojišťovna má více věřitelů a není schopna po delší dobu plnit své splatné závazky, nebo je-li předlužena.

(3) Všechny zaměstnanecké pojišťovny jsou povinny do Fondu přispívat. Roční příspěvek zaměstnanecké pojišťovny do Fondu činí 0,5 % průměrných ročních výdajů základního fondu zaměstnanecké pojišťovny. Příspěvek do Fondu je zaměstnanecká pojišťovna povinna zaplatit za předchozí kalendářní rok nejpozději do 31. ledna běžného roku. Fond může investovat peněžní prostředky do státních cenných papírů, cenných papírů se státní zárukou nebo poukázek České národní banky.

(4) Fond je řízen pětičlennou správní radou. Členy správní rady jmenuje ministr zdravotnictví. Členové správní rady jsou jmenováni na období pěti let, a to i opakovaně. Za výkon funkce člena správní rady nenáleží odměna.

(5) Podrobnosti o činnosti Fondu upraví statut Fondu, který vydá Ministerstvo zdravotnictví.

§ 22b

(1) Fond poskytne úhradu zdravotnickému zařízení na základě jeho žádosti, jsou-li splněny podmínky podle § 22a odst. 2. Fond má právo přezkoumat oprávněnost poskytnutí zdravotní péče, kterou má uhradit; ustanovení tohoto zákona a ostatních zákonů o povinné mlčenlivosti zaměstnanců zaměstnanecké pojišťovny se nepoužijí.

(2) Úhrada se poskytne takto:

a) pokud jde o pohledávky vzniklé z titulu poskytnutí zdravotní péče praktickým lékařem a praktickým lékařem pro děti a dorost, ve výši 80 % dlužné částky, nejvýše však 200 Kč na jednoho pojištěnce,

b) pokud jde o pohledávky vzniklé z titulu poskytnutí ambulantní zdravotní péče odbornými lékaři, ve výši 80 % dlužné částky, nejvýše však 900 Kč na jednoho pojištěnce,

c) pokud jde o pohledávky vzniklé z titulu poskytnutí ústavní zdravotní péče, ve výši 80 % dlužné částky, nejvýše však 1200 Kč na jednoho pojištěnce,

d) pokud jde o pohledávky vzniklé z titulu výdeje léčiv na základě lékařského předpisu, ve výši 80 % dlužné částky, nejvýše však 700 Kč na jednoho pojištěnce.

(3) Právo zdravotnického zařízení na úhradu z Fondu se promlčí uplynutím pěti let ode dne stanoveného podle odstavce 1.

(4) V případě, že prostředky Fondu nepostačují k vyplacení zákonem stanovených úhrad, poskytne zbývající část potřebných peněžních prostředků do Fondu stát ve formě návratné finanční výpomoci. V takovém případě se zvyšuje příspěvek zaměstnaneckých pojišťoven do Fondu od roku následujícího po poskytnutí půjčky na dvojnásobek procentní sazby uvedené v § 22a odst. 3. V roce následujícím po splacení návratné finanční výpomoci se příspěvek snižuje na procentní sazbu uvedenou v § 22a odst. 3.

§ 22c

Fond se stává věřitelem zdravotní pojišťovny ve výši práv zdravotnických zařízení na plnění z Fondu."

§ 60

Zákon České národní rady č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění zákona České národní rady č. 10/1993 Sb., zákona České národní rady č. 15/1993 Sb., zákona č. 161/1993 Sb., zákona č. 324/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb. a zákona č. 149/1996 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 15 odst. 1 se na konci připojuje tato věta:

"Nedoplatky pojistného, jejichž výše v úhrnu nepřesahuje u jednoho plátce pojistného a jedné pojišťovny 50 Kč, nelze vymáhat."

2. § 18 se doplňuje odstavcem 4, který zní:

"(4) Penále se nepředepíše, nepřesáhne-li v úhrnu 100 Kč za jeden kalendářní rok."

3. § 28b se doplňuje odstavcem 4, který zní:

"(4) Podle ustanovení § 15 odst. 1 a § 18 odst. 4 postupuje pojišťovna i v případě penále, které měla pojišťovna vyměřit nebo vymáhat do dne účinnosti těchto ustanovení, avšak do dne jejich účinnosti tak neučinila."

ČÁST TŘINÁCTÁ

§ 61

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1997, s výjimkou § 15 odst. 10 věty první a § 59 bodu 5, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 1998.

Zeman v. r.

Havel v. r.

Klaus v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 459/2000 Sb.

Přechodné ustanovení

Hodnoty bodu a výše úhrad hrazené zdravotní péče, včetně regulačních omezení, stanovené podle dosavadních právních předpisů, se použijí pro 1. pololetí 2001; nedojde-li po nabytí účinnosti tohoto zákona k dohodě o cenách podle § 17 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění tohoto zákona, zůstávají v platnosti ceny stanovené pro 1. pololetí 2001.

Čl.II zákona č. 176/2002 Sb.
Přechodné ustanovení

Žádosti plátců pojistného o prominutí pokuty, přírážky k pojistnému nebo penále podané rozhodčímu orgánu před nabytím účinnosti tohoto zákona a rozhodčím orgánem do doby nabytí účinnosti tohoto zákona nerozhodnuté se posuzují podle tohoto zákona.

Čl.VII zákona č. 425/2003 Sb.
Přechodné ustanovení

Za osobu samostatně výdělečně činnou se nepovažuje osoba vykonávající činnost mandátáře na základě mandátní smlouvy uzavřené podle obchodního zákoníku, pokud tato smlouva byla uzavřena před 1. lednem 2004.

Čl.XIII zákona č. 359/2004 Sb.
PŘECHODNÉ USTANOVENÍ

1. Ustanovení o neslučitelnosti funkce poslance Evropského parlamentu podle § 53 odst. 2 písm. c) a d) zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, se poprvé užijí na poslance Evropského parlamentu zvolené v prvních volbách do Evropského parlamentu v roce 2004.

2. Ustanovení částí druhé až jedenácté se poprvé užijí na poslance Evropského parlamentu zvolené v prvních volbách do Evropského parlamentu v roce 2004.

Čl.VIII zákona č. 438/2004 Sb.

V seznamu léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely podle § 15 odst. 5 věty první zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění čl. VII bodu 1 tohoto zákona, jsou dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zapsány léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely obsažené k tomuto dni v číselníku Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky. Seznam léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely podle věty první Ministerstvo zdravotnictví zveřejní dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na své stránce v síti Internet.

Čl.II zákona č. 123/2005 Sb.
Přechodné ustanovení

Žádosti o zapsání do seznamu léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely hrazených ze zdravotního pojištění podané Ministerstvu zdravotnictví přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a Ministerstvem zdravotnictví do nabytí účinnosti tohoto zákona nerozhodnuté se posuzují podle tohoto zákona.

Čl. LXV zákona č. 261/2007 Sb.
Přechodná ustanovení

1. Maximální ceny stanovené podle dosavadních cenových předpisů pro léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely, které na základě cenového předpisu vydaného podle tohoto zákona podléhají cenové regulaci maximální cenou, platí až do dne nabytí právní moci rozhodnutí Ústavu o stanovení maximální ceny podle tohoto zákona.

Maximální ceny stanovené podle dosavadních cenových předpisů pro léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely, které na základě cenového předpisu vydaného podle tohoto zákona nepodléhají cenové regulaci maximální cenou, platí až do vydání cenového předpisu podle tohoto zákona.

2. Držitel rozhodnutí, výrobce nebo dovozce léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely je povinen podat žádost o stanovení maximální ceny do 90 dnů od nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely podle cenového předpisu vydaného podle tohoto zákona podléhají regulaci maximální cenou a maximální cena nebyla stanovena podle dosavadních cenových předpisů. Úhrada stanovená pro tento léčivý přípravek nebo potravinu pro zvláštní lékařské účely zaniká prvním dnem po uplynutí 90 dnů od nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud v této lhůtě nebyla podána žádost o stanovení maximální ceny a výše a podmínek úhrady.

3. Výše a podmínky úhrady léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely stanovené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle dosavadních předpisů se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona považují za výši a podmínky úhrady podle tohoto zákona až do nabytí právní moci rozhodnutí Ústavu o stanovení výše a podmínek úhrady.

4. Řízení o stanovení maximální ceny pravomocně neukončená ke dni účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních předpisů.

5. Ústav do 180 dnů od nabytí účinnosti tohoto zákona zahájí řízení o snížení maximální ceny u léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, které k 31. prosinci 2007 překračovaly omezení uvedené v § 39a odst. 2.

Čl. XXII zákona č. 362/2009 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Za základní úhradu referenční skupiny stanovenou podle § 39c odst. 7 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se do provedení první revize považuje základní úhrada léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely stanovená v posledním správním řízení o stanovení nebo změně výše a podmínek úhrady přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona kterémukoliv v zásadě terapeuticky zaměnitelnému léčivému přípravku nebo potravine pro zvláštní lékařské účely a nebyla-li základní úhrada stanovena, považuje se za základní úhradu výše úhrady stanovená podle předchozích právních předpisů. Základní úhrada podle věty první se do provedení první revize, ne však déle než na dobu 365 dní ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, snižuje o 7 %.

2. Ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona se stanovené maximální ceny a výše úhrady všech léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely snižují do provedení první revize jejich úhrad, ne však déle než na dobu 365 dní ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, o 7 %. To neplatí pro úhrady léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, kterým byla stanovena výše a podmínky úhrady podle § 39b až 39h tohoto zákona nebo u nichž byla provedena změna výše a podmínek úhrady podle § 39i odst. 2 nebo § 39l zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Žádost o zvýšení maximální ceny nelze podat v období uvedeném ve větě první.

3. Ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona se ohlášené nejvyšší ceny léčivých přípravků

a potravin pro zvláštní lékařské účely hrazených z veřejného zdravotního pojištění, které nepodléhají cenové regulaci ceny výrobce, snižují do provedení první revize jejich úhrad, ne však déle než na dobu 365 dní ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, o 7 %, přičemž držitelé registrace u registrovaných léčivých přípravků a tuzemští výrobci nebo dovozci neregistrovaných léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely mohou tyto léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely v tomto období uvádět na trh nejvýše za tyto snížené ceny.

4. Ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona Státní ústav pro kontrolu léčiv zveřejní ceny a výše úhrady upravené podle bodů 2 a 3 v Seznamu léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely hrazených ze zdravotního pojištění.

5. Ve výjimečných případech může držitel rozhodnutí o registraci léčivého přípravku požádat o výjimku ze snížení cen podle bodu 2 nebo 3. Žádost musí obsahovat dostatečné odůvodnění a v řízeních o žádosti o výjimku ze snížení cen Státní ústav pro kontrolu léčiv postupuje podle ustanovení zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, upravujících stanovení maximální ceny s tím, že výjimku povolí pouze, pokud cena léčivého přípravku snížená podle bodu 2 nebo 3 je nejnižší z cen takového léčivého přípravku zjištěných v členských státech Evropské unie podle § 39c zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, léčivý přípravek je nezbytný k zajištění dostupnosti účinné a bezpečné zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění a nelze spravedlivě požadovat, aby byl léčivý přípravek dodáván na český trh za sníženou cenu. Udělené výjimky Státní ústav pro kontrolu léčiv zveřejní neprodleně.

Čl. II zákona č. 298/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Na právní vztahy vzniklé na základě písemného ujednání uzavřeného ve veřejném zájmu podle 48/1997 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, mezi zdravotní pojišťovnou a držitelem registrace, výrobcem nebo dovozcem se nevztahuje § 39c odst. 2 písm. c) zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Za výši úhrady léčivého přípravku stanovenou rozhodnutím Státního ústavu pro kontrolu léčiv (dále jen „Ústav“) podle zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje výše úhrady léčivého přípravku stanovená podle zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, snížená o maximální výši obchodních přírážek a o uplatněnou daň z přidané hodnoty. Za výši základní úhrady referenční skupiny stanovenou rozhodnutím Ústavu podle zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje výše základní úhrady stanovená rozhodnutím Ústavu podle zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne 1. ledna 2008 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, snížená o maximální výši obchodních přírážek a o uplatněnou daň z přidané hodnoty. Nebyla-li základní úhrada stanovena podle věty druhé, pak ji Ústav stanoví postupem podle § 39c odst. 2 až 5 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Ústav do 60 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona zahájí řízení o nepřiznání úhrady u léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, které jsou zapsány na základě zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, do seznamu podle § 39n odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a jsou

označeny symbolem B, H, K, T a U, za účelem ověření podmínky stanovené § 15 odst. 6 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Pokud Ústav shledá důvody pro zachování úhrady, řízení zastaví a neprodleně zahájí řízení o změně výše a podmínek úhrady. V případě nepřiznání úhrady zůstává maximální cena léčivého přípravku nebo potravin pro zvláštní lékařské účely v platnosti.

4. Ústav do 60 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona zahájí řízení o nepřiznání úhrady u léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, které obsahují léčivé látky v rozsahu stanoveném přílohou vyhlášky č. 385/2007 Sb., o stanovení seznamu léčivých látek určených k podpůrné nebo doplňkové léčbě, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, za účelem ověření podmínky stanovené § 15 odst. 6 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Pokud je v řízení prokázáno, že se nejedná o léčivé přípravky k podpůrné nebo doplňkové léčbě, Ústav řízení zastaví.

5. Řízení zahájená podle zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí postupem podle dosavadních právních předpisů; to neplatí pro § 39g odst. 3 a 8, § 39h odst. 2 a 3, § 39n a 39o zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

6. Ústav do 120 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona zahájí řízení o snížení maximální ceny u léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, které ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona překračovaly omezení uvedené v § 39a odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Řízení zahájená podle § 39i a 39l zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, Ústav usnesením zastaví, jestliže

a) jsou splněny předpoklady pro zahájení zkrácené revize podle § 39p zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a

b) není-li ve lhůtě 30 dní ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona vydáno rozhodnutí v dané věci. Dnem následujícím po nabytí právní moci usnesení podle věty první Ústav zahájí řízení podle § 39p zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

8. Není-li řízení podle bodu 8 zastaveno, stanovené výše úhrad léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely se považují za nejvyšší možné úhrady pro konečného spotřebitele podle § 39h odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

9. Odvolání proti rozhodnutí v hloubkové nebo zkrácené revizi, rozhodnutí o stanovení maximální ceny nebo rozhodnutí o stanovení výše a podmínek úhrady, jakož i o jejich změně nebo zrušení, a rozklad proti rozhodnutí v přezkumném řízení vydaném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mají odkladný účinek. Tato rozhodnutí jsou vykonatelná podle dosavadních právních předpisů.

10. Řízení o cenové soutěži podle § 39e zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, neukončená ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona Ústav usnesením zastaví. Zá vazky z cenové soutěže ukončené podle § 39e zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, platí podle zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud se na základě výsledku této

cenové soutěže stanovila základní úhrada referenční skupiny.

11. Ústav do 15. ledna 2012 zahájí řízení o zrušení úhrady léčivým přípravkům a potravinám pro zvláštní lékařské účely, jejichž cena pro konečného spotřebitele je nižší nebo rovna 50 Kč.

Čl. II zákona č. 369/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Změnu zdravotní pojišťovny k 1. dni kalendářního čtvrtletí lze po dni nabytí účinnosti tohoto zákona provést pouze tehdy, pokud přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona byla podána žádost o změnu zdravotní pojišťovny k 1. dni kalendářního čtvrtletí, následujícího po dni podání žádosti.

2. Při poskytování zdravotní péče podle § 15 odst. 3 zákona č. 48/1997 Sb., které započalo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se postupuje podle § 15 odst. 3 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud jsou splněny podmínky v něm stanovené.

3. Dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dosud platné a účinné úhrady těch léčivých přípravků, které mohou být vydávány i bez lékařského předpisu, zanikají. Řízení o nepřiznání úhrady těmto léčivým přípravkům se nevede, a je-li vedeno, dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se takové řízení zastavuje.

4. Řízení o zrušení úhrady léčivým přípravkům a potravinám pro zvláštní lékařské účely, jejichž cena pro konečného spotřebitele je nižší nebo rovna 50 Kč se nevede, a je-li vedeno, dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se takové řízení zastavuje.

Čl. XXVIII zákona č. 458/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Výše a podmínky úhrady těch léčivých přípravků, které mohou být vydávány i bez lékařského předpisu, zanikají dnem 30. června 2012 u těch léčivých přípravků, u kterých Ústav do 1. června 2012 neobdrží žádost od všech zdravotních pojišťoven o ponechání úhrady při poskytování ambulantních zdravotních služeb ve veřejném zájmu. Řízení o stanovení, změně, zrušení nebo nepřiznání úhrady těmto léčivým přípravkům se nevede, a je-li vedeno, dnem zániku úhrady se takové řízení zastavuje.

2. Řízení o zrušení úhrady léčivým přípravkům a potravinám pro zvláštní lékařské účely, jejichž cena pro konečného spotřebitele je nižší nebo rovna 50 Kč, se nevede, a je-li vedeno, dnem zániku úhrady se takové řízení zastavuje.

Čl. VI zákona č. 44/2013 Sb.

Přechodné ustanovení

Pokud byl přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona započat některý z postupů nebo činností uvedených v § 35a zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, uhradí jej, jakož i všechny další v tomto ustanovení uvedené činnosti a postupy vztahující se k takto započaté transplantaci, i když byly zahájeny nebo dokončeny po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, zdravotní pojišťovna uvedená v § 35a zákona č.

48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) Směrnice Rady 89/105/EHS ze dne 21. prosince 1988 o průhlednosti opatření upravujících tvorbu cen u humánních léčivých přípravků a jejich začlenění do oblasti působnosti vnitrostátních systémů zdravotního pojištění.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/24/EU ze dne 9. března 2011 o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči.

Prováděcí směrnice Komise 2012/52/EU ze dne 20. prosince 2012, kterou se stanoví opatření k usnadnění uznávání lékařských předpisů vystavených v jiném členském státě.

1) Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).

1a) § 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

1b) Směrnice č. 89/105/EHS o průhlednosti opatření upravujících tvorbu cen u humánních léčivých přípravků a jejich začlenění do oblasti působnosti vnitrostátních systémů zdravotního pojištění.

1c) § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

1d) Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

2) Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

3) Např. zákon ČNR č. 85/1996 Sb., o advokacii, zákon ČNR č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), zákon ČNR č. 524/1992 Sb., o auditorech a Komoře auditorů České republiky, zákon ČNR č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a o Komoře daňových poradců České republiky, zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, zákon č. 237/1991 Sb., o patentových zástupcích, zákon ČNR č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

4) Např. zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

4a) § 7 odst. 8 a § 36 odst. 2 písm. e) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

5) § 76 a násl. a § 93 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

6) § 7 odst. 2 písm. b) zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

6a) § 566 až 575 obchodního zákoníku.

- 7) Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 137/1996 Sb.
- 8) § 32 a násl. zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.
- 9) § 7 odst. 1 a § 17 odst. 7 zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
- 10) Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.
- 11) § 8 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- 12) § 1 vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 284/1995 Sb.
- 12a) § 80 písm. b) a c) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 133/1997 Sb.
- 13)
- 14) § 4 zákona č. 187/2006 Sb.
- 15) § 2 odst. 1 písm. b) nařízení vlády č. 303/1995 Sb., o minimální mzdě.
- 16) § 31 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb.
- 16a) Zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců.
- 16b) Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.
- 16c) § 47i zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
- 16d) § 40a zákona č. 117/1995.
- 17) Zákon ČNR č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
- 17b) § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění zákona č. 214/2006 Sb.
- 18) § 27 zákona ČNR č. 592/1992 Sb., ve znění zákona ČNR č. 15/1993 Sb.
- 18a) § 45a odst. 6 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 214/2006 Sb.
- 19) § 7 odst. 1 zákona ČNR č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění zákona č. 149/1996 Sb.
- 20) Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 145/1988 Sb., o Úmluvě o závodních zdravotních službách (č. 161).

Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

21) § 39 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění zákona ČNR č. 548/1991 Sb.

22a) § 16 odst. 2 a 3 zákona č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon).

22b) § 166 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání.

22c) § 21 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb.

23a) Zákon č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon).

23b) Vyhláška č. 23/2001 Sb., kterou se stanoví druhy potravin určené pro zvláštní výživu a způsob jejich použití.

23b) § 67b odst. 20 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění zákona č. 422/2004 Sb.

23c) § 10 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění zákona č. 261/2007 Sb.

24) Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění zákona č. 135/1994 Sb.

25) Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č. 258/1992 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů.

27) Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č. 434/1992 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů.

27a) Vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů.

27c) § 1 a 2 zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů.

27d) § 38 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

27e) Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

27f) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

27g) Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů.

27h) § 48 zákona č. 108/2006 Sb.

27i) § 42 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších

předpisů.

27j) § 24 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

27k) § 191a až 191g zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

27l) Zákon č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon), ve znění pozdějších předpisů.

27m) § 48 až 50 a 52 zákona č. 108/2006 Sb.

27n) § 71 odst. 4 a § 73 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 261/2007 Sb.

28) Zákon ČNR č. 280/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

28a) Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění zákona č. 125/2005 Sb.

29) § 53 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění zákona ČNR č. 548/1991 Sb.

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČSR č. 77/1981 Sb., o zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví.

30) § 73b zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 307/1993 Sb.

31) Např. vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČSR č. 91/1984 Sb., o opatřeních proti přenosným nemocem, ve znění vyhlášky č. 204/1988 Sb.

32) § 23 odst. 3 a 4 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění zákona ČNR č. 548/1991 Sb.

33) § 73b a 93a zákona č. 100/1988 Sb., ve znění zákona č. 307/1993 Sb. Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 310/1993 Sb., o úhradě za poskytování sociální péče ve zdravotnických zařízeních.

34) Hlava III díl 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.

36) Zákon č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č. 61/1990 Sb., o hospodaření s léky a zdravotnickými potřebami, ve znění vyhlášky č. 427/1992 Sb.

37) § 8 odst. 7 vyhlášky Ministerstva zdravotnictví ČR č. 61/1990 Sb., ve znění vyhlášky č. 427/1992 Sb.

38) § 12, 13 a 14 směrnic Ministerstva zdravotnictví č. 49/1967 Věst. MZ o posuzování zdravotní způsobilosti k práci, ve znění směrnic č. 17/1970 Věst. MZ ČSR, reg. částka 2/1968 Sb. a částka 20/1970 Sb.

39) § 11, 12, 13 a 14 směrnic Ministerstva zdravotnictví č. 49/1967 Věst. MZ, ve znění směrnic č. 17/1970 Věst. MZ ČSR, reg. částka 2/1968 Sb. a částka 20/1970 Sb.

40) § 12 odst. 8 směrnic Ministerstva zdravotnictví č. 49/1967 Věst. MZ, ve znění směrnic č. 17/1970 Věst. MZ ČSR, reg. částka 2/1968 Sb. a částka 20/1970 Sb.

42a) Vyhláška č. 288/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o registraci léčivých přípravků, jejích změnách, prodloužení, klasifikaci léčivých přípravků pro výdej, převodu registrace, vydávání povolení pro souběžný dovoz, předkládání a navrhování specifických léčebných programů s využitím neregistrovaných humánních léčivých přípravků, o způsobu oznamování a vyhodnocování nežádoucích účinků léčivého přípravku, včetně náležitostí periodicky aktualizovaných zpráv o bezpečnosti, a způsob a rozsah oznámení o použití neregistrovaného léčivého přípravku (registrační vyhláška o léčivých přípravcích).

42b) Zákon č. 79/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

42c) Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

42d) § 17 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

42e) Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

42f) Například § 8 zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

43) Zákon ČNR č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

44) Zákon ČNR č. 280/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

44a) Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů.

46a) Zákon č. 245/2006 Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a o změně některých zákonů.

46a) Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

47) Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

47a) Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

47b) Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

49) § 2a odst. 1 zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů.

49) Například nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 a nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie.

50) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 a nařízení Komise (EU) č. 1244/2010.

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění nařízení Komise (EU) č. 1244/2010.

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.

Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství, ve znění nařízení Rady (EHS) č. 2864/72, nařízení Rady (EHS) č. 1390/81, nařízení Rady (EHS) č. 1247/92, nařízení Rady (EHS) č. 1248/92, nařízení Rady (EHS) č. 1945/93, nařízení Rady (ES) č. 3095/95, nařízení Rady (ES) č. 118/97, nařízení Rady (ES) č. 1290/97, nařízení Rady (ES) č. 1223/98, nařízení Rady (ES) č. 1606/98, nařízení Rady (ES) č. 307/1999, nařízení Rady (ES) č. 1399/1999, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1386/2001, nařízení Rady (ES) č. 859/2003, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 631/2004, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 629/2006, nařízení Rady (ES) č. 1791/2006, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1992/2006, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 592/2008.

Nařízení Rady (EHS) č. 574/72, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (EHS) č. 1408/71 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství, ve znění nařízení Rady (EHS) č. 878/73, nařízení Rady (EHS) č. 1661/85, nařízení Rady (EHS) č. 1248/92, nařízení Rady (EHS) č. 1945/93, nařízení Rady (ES) č. 3095/95, nařízení Rady (ES) č. 1290/97, nařízení Rady (ES) č. 1223/98, nařízení Rady (ES) č. 1606/98, nařízení Rady (ES) č. 307/1999, nařízení Rady (ES) č. 1399/1999, nařízení Komise (ES) č. 89/2001, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1386/2001, nařízení Komise (ES) č. 410/2002, nařízení Rady (ES) č. 859/2003, nařízení Komise (ES) č. 1851/2003, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 631/2004, nařízení Komise (ES) č. 77/2005, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005, nařízení Komise (ES) č. 207/2006, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 629/2006, nařízení Rady (ES) č. 1791/2006, nařízení Komise (ES) č. 311/2007, nařízení Komise (ES) č. 101/2008, nařízení Komise (ES) č. 120/2009.

Smlouva mezi Českou republikou a Chorvatskou republikou o sociálním zabezpečení, vyhlášená pod č. 82/2000 Sb. m. s.

Smlouva mezi Českou republikou a Svazovou republikou Jugoslávie o sociálním zabezpečení, vyhlášená pod č. 130/2002 Sb. m. s.

Smlouva mezi Českou republikou a Republikou Makedonie o sociálním zabezpečení, vyhlášená pod č. 2/2007 Sb. m. s.

Smlouva mezi Českou republikou a Tureckou republikou o sociálním zabezpečení, vyhlášená pod č. 135/2004 Sb. m. s.

Smlouva mezi Českou republikou a Japonskem o sociálním zabezpečení, vyhlášená pod č. 41/2009 Sb. m. s.

Smlouva mezi Českou republikou a Státem Izrael o sociálním zabezpečení, vyhlášená pod č. 73/2002 Sb. m. s.

Rozhodnutí Rady 2005/690/ES ze dne 18. července 2005 o uzavření Evropsko-středomořské dohody zakládající přidružení mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Alžírskou demokratickou a lidovou republikou na straně druhé.

Rozhodnutí Rady a Komise 2000/204/ES, ESOU ze dne 24. ledna 2000 o uzavření Evropsko-středomořské dohody zakládající přidružení mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Marockým královstvím na straně druhé.

Rozhodnutí Rady a Komise 98/238/ES, ESOU ze dne 26. ledna 1998 o uzavření Evropsko-středomořské dohody zakládající přidružení mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Tuniskou republikou na straně druhé.

51) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, v platném znění.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, v platném znění.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.

52) Článek 20 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, v platném znění.

59/1997 Sb., kterou se stanoví indikační seznam pro zdravotní péči v odborných dětských léčebnách

Obsah

§ 1-Příl 59/1997 Sb.

Příl Indikační seznam pro zdravotní péči v odborných dětských léčebnách

**59/1997 Sb.
VYHLÁŠKA
Ministerstva zdravotnictví
ze dne 13. března 1997,**

kterou se stanoví indikační seznam pro zdravotní péči v odborných dětských léčebnách

Změna: 350/2008 Sb.

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 34 odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů:

§ 1

Nemoci, u nichž se dětem a mladistvým do 18 let věku poskytuje zdravotní péče v odborných dětských léčebnách,¹⁾ a indikační zaměření těchto léčen jsou uvedeny v příloze této vyhlášky.

§ 2

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1997.

Ministr:
PhDr. Stráský v. r.

**Příl.
Indikační seznam pro zdravotní péči v odborných dětských léčebnách**

	1.	2.	3.
Poř. č. položky		Indikace	Léčebna
	III.	Nemoci krve, krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	
1	D 80	Imunodeficiency s převahou poruchy tvorby protilátek	Dětská odborná léčebna CH. G. Masarykové, Bukovany (dále jen
	D 83	Běžná variabilní imunodeficiency	

	D 84	Jiné poruchy imunity	„Bukovany“)
	D 89	Jiné poruchy imunitního mechanismu jinde nezařazené	
	IV.	Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	
1	E 44 E 45 E 46	Protein - energetická podvýživa a její následky	Hamzova odborná léčebna pro děti a dospělé, Luže Košumberk (dále jen „Luže Košumberk“)
2	E 66	Obezita spojená s dalšími rizikovými faktory a obezita u spolupracujících pacientů	Luže Košumberk Olivová dětská léčebna, o.p.s., Říčany (dále jen „Říčany“) Odborný léčebný ústav Metylovice-Moravskoslezské sanatorium, p.o. (dále jen „Metylovice“)
3	E 90	Poruchy výživy při nemocech zařazených jinde	Bukovany
	VI.	Nemoci nervové soustavy	
1		KI pro celou skupinu: vážnější psychické poruchy, kožní defekty, stavy neovlivnitelné léčebnou péčí, mentální retardace znemožňující péči	
2	Dle zákl. dg.	Syndrom periferního motorického neuronu jakékoliv etiologie (chabé obrny)	Luže Košumberk Metylovice
3	G 40	Epilepsie (při dětské mozkové obrně)	Luže Košumberk Dětská léčebna pohybových poruch Boskovice, p.o. (dále jen „Boskovice“)
4	G 71	Svalová dystrofie a jiná svalová onemocnění	Luže Košumberk Metylovice Boskovice
5	G80	Dětská mozková obrna a příbuzné stavy (mozečkové syndromy a hybné poruchy v rámci malých mozkových postižení)	Boskovice Luže Košumberk Metylovice
6	Dle zákl. dg.	Jiné hybné poruchy centrálního původu, hybné poruchy po zánětech mozku a míchy, degenerativní a heredofamiliární onemocnění ovlivnitelná léč. rehabilit., hybné poruchy po cévních příhodách mozkových či míšních, po úrazech a operacích CNS, hybné poruchy po poranění či postižení míchy.	Luže Košumberk Boskovice Metylovice

		Pozn.: přednostně se přijímají pacienti přímo z nemocničního lůžka po odeznění akutního stadia nebo po operaci	
	VII.	Nemoci oka a očních adnex	
1	H 50	Strabismus	Léčebna zrakových vad, Dvůr Králové nad Labem (dále jen „Dvůr Králové“)
	H 51	Poruchy konvergence (nedostatečná a nadměrná)	
	H 52	Poruchy refrakce a akomodace	
	H 53	Amblyopie. Poruchy binokulárního vidění	
	H 54	Slabozrakost	
	X.	Nemoci dýchací soustavy	
1		KI pro celou skupinu: kardiorespirační nedostatečnost Anatomické překážky v dýchacích cestách	
2	J 01	Sinusitis acuta, recid.	Bukovany
	J 02	Pharyngitis acuta, recid	
	J 03	Tonsillitis acuta, recid	
	J 04	Laryngitis et tracheitis acuta, recid.	
	J 06	Akutní infekce horních dýchacích cest na více místech a neurčených lokalizací, recid.	
3	J 10- 18 J 47	Rekonvalescence po recid. chřipce a zánětu plic Bronchiektazie	Bukovany Říčany Léčebna respiračních nemocí Cvikov, p.o., dětská léčebna (dále jen „Cvikov“) Luže Košumberk Metylovice Sanatorium EDEL, s.r.o., Zlaté Hory (dále jen „Zlaté Hory“)
4	J 20- 22	Bronchitis acuta, bronchiolitis acuta, neurčené akutní infekce dolní části dýchacího ústrojí, recid.	Bukovany
5	J 30	Alergické rýmy prokázané alergologickým vyšetřením. Pollinosis	Cvikov Bukovany Metylovice Dětská léčebna se speleoterapií, Ostrov u Macochoy, p.o. (dále jen „Ostrov u Macochy“) Říčany Zlaté Hory
6	J 31 J 35 J 37 J 39	Recividující katary horních cest dýchacích s oslabením odolnosti	Cvikov Bukovany Luže Košumberk Metylovice

			Ostrov u Macochy Říčany Zlaté Hory
7	J 32	Chronický zánět vedl. dutin	Bukovany Říčany
8	J 34 J 38	Jiné nemoci nosu a vedl. dutin Nemoci hlasivek a hrtanu, nezařazené jinde	Bukovany
9	J 40	Zánět průdušek, neurčený jako akutní nebo chronický	Bukovany Říčany
10	J 41- 42	Bronchitis recidivans	Cvikov Bukovany Luže Košumberk Metylovice Ostrov u Macochy Říčany Zlaté Hory
11	J 32 J 40- 42	Sinobronchitis	Cvikov Metylovice Ostrov u Macochy Říčany Zlaté Hory
12	J 44- 45	Jiná chronická obstruktivní plicní nemoc Asthma bronchiale	Zlaté Hory Cvikov Metylovice Ostrov u Macochy Říčany Bukovany
13	J 84	Intersticiální plicní fibróza	Cvikov
14	J 84	Jiné intersticiální plicní nemoci, kromě plicní fibrosy	Bukovany Říčany
15	J 95	Poruchy dýchací soustavy po výkonech, nezařazené jinde, stavy po operacích horních a dolních cest dýchacích	Bukovany Cvikov Luže Košumberk Metylovice Říčany Zlaté Hory Ostrov u Macochy
16	J 98	Dermorespirační syndrom	Bukovany Cvikov Luže Košumberk Metylovice Říčany Zlaté Hory Ostrov u Macochy
17	E 84	Cystická fibróza	Metylovice Zlaté Hory
18	Dle	Stavy po operacích malformací hrudníku se	Cvikov

	zákl. dg.	sníženou funkcí plic	Zlaté Hory
	XII.	Nemoci kůže a podkožního vaziva	
1		KI pro celou skupinu: mikrobiální ekzém	
2	L 20 L 23	Chronické a recidivující ekzémy, včetně atopického, chronické prurigo	Bukovany
3	L 40	Psoriáza - chronické a recidivující formy	Bukovany
4	L 85 Q 80	Ichtyózy	Bukovany
	XIII.	Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	
1	M 08-09 M 12-13 M 16-19 M 36	Juvenilní chronická artritida a jiná chronická onemocnění kloubů a páteře	Luže Košumberk
2	M 20-25 Q 65-68 Q 71-74 Q 76-79	Vrozené a získané ortopedické vady pohybového aparátu	Boskovice Luže Košumberk Říčany
3	S 00-99 T 00-14 Dle zákl. Dg.	Stavy po úrazech a ortopedických operacích, k rehabilitaci nebo ke zhotovení protetické pomůcky, rehabilitační příprava před plánovanými operacemi	Boskovice Luže Košumberk
4	S 00-99 T 00-14 Dle zákl. Dg.	Stavy po úrazech a ortopedických operacích, k rehabilitaci rehabilitační příprava před plánovanými operacemi	Říčany
5	M 40-41	Skoliózy, kyfoskoliózy, kyfózy, hyperlordózy, vadné držení těla	Luže Košumberk Metylovice Říčany
6	M 42-43	Morbus Scheuermann, dorzopatie	Luže Košumberk Říčany
7	M 86	Vleklé osteomyelitidy	Luže Košumberk

8	M 87-93	Osteochondropatie	Luže Košumberk Boskovice
9	M 45 M 48 M 50-51 M 53-54	Spondylopatie a jiné dorsopatie včetně kořenových syndromů	Luže Košumberk
10	M 35 M 62 M 65 M 67 M 70-71 M 75-79	Entezopatie, synovitidy, syndrom hypermobility	Luže Košumberk
11	T 20- 25 T 29- 32	Stavy po popáleninách	Luže Košumberk

Možnost přijetí doprovodu v léčebnách:

Luže-Košumberk, Boskovice, Cvikov, Metylovice, Ostrov u Macochy, Počátky, Říčany.

Indikační seznam pro zdravotní péči v odborných dětských léčebnách

Diagnosa	Indikace	Léčebna
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek		
E44,E45 E46	Protein - energetická podvýživa a její následky	Luže - Košumberk
E56	Obezita spojená s dalšími rizikovými faktory a obezita u spolupracujících pacientů	Luže - Košumberk
E66	Obezita spojená s dalšími rizikovými faktory a obezita u spolupracujících pacientů Kontraindikace: diabetes mellitus	Metylovice
VI. nemoci nervové soustavy		
KI pro celou skupinu: vážnější psychické poruchy, kožní defekty, stavy neovlivnitelné léčebnou péčí, mentální retardace znemožňující péči		
dle zákl. dg.	Syndrom periferního motorického neuronu jakékoliv etiologie (chabé obrny)	Luže - Košumberk Město Albrechtice
G71	Svalová dystrofie a jiná svalová onemocnění	Luže - Košumberk Město Albrechtice
G80	Dětská mozková obrna a příbuzné stavy (mozečkové syndromy a hybné poruchy v rámci malých mozkových postižení)	Boskovice Luže - Košumberk Město Albrechtice
dle zákl. dg.	Jiné hybné poruchy centrálního původu, hybné poruchy po zánětech mozku a míchy, degenerativní a hereditární onemocnění ovlivnitelná léč. rehabilit., hybné poruchy po cévních příhodách mozkových, po úrazech a operacích CNS. Pozn. přednostně se	Luže - Košumberk Město Albrechtice Boskovice

	přijímají pacienti přímo z nemocničního lůžka po odeznění akutního stadia nebo po operaci.	
M53	Epileptické syndromy ve stádiu kompenzace záchvatů	Město Albrechtice
VII. Nemoci oka a očních adnex		
H50	Strabismus	Dvůr Král.n.L. Machnín
H51	Poruchy konvergence (nedostatečná a nadměrná)	Dvůr Král. n. L.
H52	Poruchy refrakce a akomodace	Dvůr Král. n. L.
H53	Amblyopie Poruchy binokulárního vidění	Dvůr Král. n. L.
H54	Slabozrakost	Dvůr Král. n. L.
X. Nemoci dýchací soustavy		
KI pro celou skupinu:	kardiorespirační nedostatečnost Anatomické překážky v dýchacích cestách	
J31 J35 J37 J39	Recidivující katary horních cest dýchacích s oslabením odolnosti	Cvikov Bukovany Chocerady Luže- Košumberk Metylovice Ostrov u Macochoy Počátky Říčany Zlaté Hory
J30	Alergické rýmy prokázané alergologickým vyšetřením	Cvikov Bukovany Chocerady Metylovice
J41 J42	Bronchitis recidivans	Cvikov Bukovany Chocerady Luže- Košumberk Metylovice Ostrov u Macochoy Počátky Říčany Zlaté Hory
J32 J40 J41 J42	Sinobronchitis	Cvikov Metylovice Ostrov u Macochy Ř íčany Zlaté Hory
J12 J47	opakovaném v průběhu posledních 2 let	Luže - Košumberk Bukovany Metylovice Počátky Říčany Zlaté Hory
J45	Astma bronchiale	Cvikov Chocerady Metylovice Ostrov u Macochoy Počátky Říčany Zlaté Hory
J44 J45	Bronchitis asthmatica, spastica a obstructiva	Zlaté Hory Cvikov Chocerady Metylovice Ostrov u Macochy Říčany Zlaté Hory
J93	Dermorespirační syndrom	Cvikov Chocerady Luže-Košumberk Metylovice Počátky

		Říčany Zlaté Hory Ostrov u Macochy
	Stavy po operacích horních a dolních cest dýchacích	Cvikov Počátky Zlaté Hory Metylovice
J84	Intersticiální plicní fibróza	Cvikov
E84	Cystická fibróza	Chocerady Metylovice Zlaté Hory Počátky
zákl dg-: dle	Stavy po operacích malformací hrudníku se sníženou funkcí plic	Cvikov Zlaté Hory
J47	Bronchiektazie	Zlaté Hory
Kl pro celou skupinu:	mikrobiální ekzém	
L40	Psoriáza - chronické a recidivující formy	Luže-Košumberk Bukovany
L20 L23	Chronické a recidivující ekzémy, včetně atopického, chronické prurigo	Luže-Košumberk Bukovany
L70	Indurativní a konglobující formy akne	Luže-Košumberk
L85 Q80	Ichtyózy	Luže-Košumberk Bukovany
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně		
MO8 M09 M12 M13 M16 M17 M19 M36	Juvenilní chronická artritida a jiná chronická onemocnění kloubů a páteře	Luže-Košumberk Město Albrechtice
Q65-68 Q71-74 Q76-79 M20-25	Vrozené a získané ortopedické vady pohybového aparátu	Boskovice Luže-Košumberk Město Albrechtice
S00-99 T00-14 dle zákl. dg.	Stavy po úrazech a ortopedických operacích k rehabilitaci nebo ke zhotovení protetické pomůcky, rehabilitační příprava před plánovanými operacemi	Boskovice Luže-Košumberk Město Albrechtice
M40-41	Skoliózy, kyfoskoliózy, kyfózy, hyperlordózy, vadné držení těla	Luže-Košumberk Metylovice Město Albrechtice
M87,M89	Perthesova choroba - všechna stadia	Luže-Košumberk
M91-93	Osteochondropatie	Město Albrechtice
M42-43	Morbus Scheuermann, dorzopatie	Luže-Košumberk Město Albrechtice
M86	Vleklé osteomyelitidy	Luže-Košumberk Město Albrechtice
M45,M48 M51 M53-4 M50	Spondylopatie a jiné dorsopatie včetně kořenových syndromů	Luže-Košumberk Město Albrechtice
M35,M62 M65,M67	Entezopatie, synovitidy, syndrom hypermobility	Luže-Košumberk

M70-71 M75-79		
T20-25, T29-32	Stavy po popáleninách	Luže-Košumberk

¹⁾ § 34 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

9

Usnesení Poslanecké sněmovny č. 3/1998 Sb.

Poslanecká sněmovna setrvává na zákonu, kterým se mění a doplňuje zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 242/1997 Sb., přijatém Poslaneckou sněmovnou dne 23. října 1997 a vráceném prezidentem republiky dne 16. prosince 1997

Zeman v. r.

10

221/1999 Sb., o vojácích z povolání

Obsah

§ 1-168 221/1999 Sb.

§ 1-2	ČÁST PRVNÍ VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ
§ 2a-43	ČÁST DRUHÁ VZNIK, PRŮBĚH, ZMĚNY A ZÁNİK SLUŽEBNÍHO POMĚRU VOJÁKŮ
§ 2a-5	HLAVA I VZNIK SLUŽEBNÍHO POMĚRU
§ 2a	Osobní údaje
§ 3	Podmínky povolání do služebního poměru
§ 4	Výběr uchazeče
§ 5	Povolání do služebního poměru
§ 6-17	HLAVA II PRŮBĚH A ZMĚNY SLUŽEBNÍHO POMĚRU
§ 6	Služební zařazení
§ 7	Vojenské hodnosti a hodnostní sbory
§ 8	Doba výkonu služby v hodnosti
§ 9	Dočasné zproštění výkonu služby
§ 10	Dispozice
§ 10a	Zvláštní dispozice
§ 11-17	Přerušení služebního poměru
§ 13	Dočasné pověření výkonem služby v jiném služebním zařazení
§ 14	Služební cesta
§ 15	Odvelení

§ 16	Přeložení
§ 17	Služební hodnocení
§ 18-23	HLAVA III ZÁNÍK SLUŽEBNÍHO POMĚRU
§ 18	Zánik služebního poměru
§ 19	Propuštění ze služebního poměru
§ 20	Zákaz propuštění ze služebního poměru
§ 21	Odnětí hodnosti
§ 21a	Zrušení služebního poměru ve zkušební době
§ 22	Nároky po zrušení rozhodnutí
§ 23	Písemné hodnocení při zániku služebního poměru
§ 24-31c	HLAVA IV VÝKON A DOBA SLUŽBY
§ 24	Výkon služby
§ 25	Základní týdenní doba služby a kratší týdenní doba služby
§ 26	Rozvržení základní týdenní doby služby
§ 27	Přestávky ve službě
§ 28	Nepřetržitý odpočinek mezi službami a nepřetržitý odpočinek v týdnu
§ 29	Služba konaná nad základní týdenní dobu služby
§ 30	Služební pohotovost
§ 31	Intenzivní vojenský výcvik
§ 31a	Nepřetržitý vojenský výcvik
§ 31b	Nepřetržitě vojenské nasazení na území České republiky
§ 31c	Společná ustanovení k intenzivnímu vojenskému výcviku, nepřetržitému vojenskému výcviku a nepřetržitě vojenskému nasazení
§ 32-39	HLAVA V DOVOLENÁ A SLUŽEBNÍ VOLNO
§ 32	Délka řádné dovolené
§ 33	Čerpání řádné dovolené
§ 34	Přerušení řádné dovolené
§ 35	Krácení řádné dovolené
§ 36	Krátká dovolená
§ 37	Zvláštní dovolená
§ 38	Rodičovská dovolená a dovolená bez nároku na peněžní náležitosti
§ 39	Služební volno při překážkách ve službě
§ 40-43	HLAVA VI ZVLÁŠTNOSTI PRŮBĚHU SLUŽBY
§ 40	Zvláštnosti průběhu služby v zahraničí
§ 40a	Zahraniční operace
§ 41	Zvláštnosti průběhu služby vojáků
§ 42	Zvláštnosti průběhu služby vojáků, kteří se připravují k výkonu služby studiem
§ 43	Zvláštnosti průběhu služby vojáků duchovních a příslušníků zdravotnické služby
§ 44-58	ČÁST TŘETÍ OBČANSKÁ PRÁVA A VOJENSKÉ KÁZEŇSKÉ PRÁVO
§ 44-47	HLAVA I OMEZENÍ OBČANSKÝCH PRÁV VOJÁKA
§ 44	Shromažďovací právo
§ 45	Sdružovací právo
§ 46	Právo svobodně projevovat náboženství nebo víru
§ 47	Hospodářská a sociální práva
§ 48-49	HLAVA II ZÁKLADNÍ POVINNOSTI VOJÁKŮ A ZÁKLADNÍ POVINNOSTI NADŘÍZENÝCH
§ 48	Základní povinnosti vojáků
§ 49	Základní povinnosti nadřízeného
§ 50-58	HLAVA III KÁZEŇSKÁ PRAVOMOC, KÁZEŇSKÉ ODMĚNY, KÁZEŇSKÉ TRESTY A JEJICH UKLÁDÁNÍ

§ 50	Kázeňská pravomoc	
§ 51	Kázeňský přestupek	
§ 52	Kázeňské odměny	
§ 53	Kázeňské tresty	
§ 54-58	Ukládání kázeňských trestů	
§ 58	Zahlazení kázeňského trestu	
§ 59-65	ČÁST ČTVRTÁ PÉČE O VOJÁKY	
§ 59	Podmínky pro výkon služby	
§ 60	Dohoda o zvýšení nebo rozšíření vzdělání	
§ 61	Ubytování nebo byt	
§ 62	Rekreace	
§ 63	Jednorázová peněžní výpomoc	
§ 64	Rekvalifikace	
§ 65	Příspěvek na pohřeb vojáka a pohřební obřad s vojenskými poctami	
§ 66-97a	ČÁST PÁTÁ ZABEZPEČENÍ VOJÁKŮ	
§ 66-68	HLAVA I PLATOVÉ NÁLEŽITOSTI	
§ 66	Poskytování platu	
§ 67	Poskytování platu ve zvláštních případech	
§ 68	Náhrada platu	
§ 69-70	HLAVA II NÁBOROVÝ PŘÍSPĚVEK	
§ 71-89	HLAVA III CESTOVNÍ A JINÉ NÁHRADY § 71	Vymezení pojmů
§ 72	Náhrady při služebních cestách a odvelení	
§ 73	Stravné	
§ 74	Náhrada prokázaných jízdních výdajů	
§ 75	Náhrada prokázaných výdajů za ubytování	
§ 76	Náhrady za používání silničních motorových vozidel při služebních cestách	
§ 77	Náhrady při povolání do služebního poměru a při přeložení	
§ 78	zrušen	
§ 79-84	Náhrady při zahraničních služebních cestách	
§ 85-89	Společná ustanovení k cestovním a jiným náhradám	
§ 90-93	HLAVA IV PROVIANTNÍ, VÝSTROJNÍ A PŘEPRAVNÍ NÁLEŽITOSTI	
§ 90	Proviantní náležitosti	
§ 91	Výstrojní náležitosti	
§ 92	Přepravní náležitosti	
§ 94-97a	HLAVA V ZDRAVOTNÍ PÉČE, ZDRAVOTNÍ SLUŽBY, ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ A NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ	
§ 94	Zdravotní péče a zdravotní služby	
§ 95	Zdravotní pojištění	
§ 96	Nemocenské pojištění	
§ 97	Preventivní rehabilitace	
§ 97a	Mimořádná rehabilitace	
§ 98-100	ČÁST ŠESTÁ BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI VÝKONU SLUŽBY	
§ 98	Povinnosti nadřízených	
§ 99	Povinnosti vojáka	
§ 100	Státní odborný dozor nad bezpečností a ochranou zdraví při výkonu služby	
§ 101-130	ČÁST SEDMÁ NÁHRADA ŠKODY	
§ 101-111	HLAVA I ODPOVĚDNOST VOJÁKA ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU STÁTU	
§ 101-103	Obecná odpovědnost	
§ 103	Odpovědnost za nesplnění povinnosti k odvrácení škody	

§ 104-106	Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, které je voják povinen vyúčtovat
§ 106	Odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů
§ 107-111	Rozsah náhrady škody
§ 112-125	HLAVA II ODPOVĚDNOST STÁTU ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU VOJÁKOVI
§ 112	Obecná odpovědnost
§ 113	Odpovědnost za škodu na odložených věcech
§ 114	Odpovědnost za škodu na věci
§ 115	Odpovědnost za škodu při služebních úrazech a nemocech z povolání
§ 116	Náhrady škody na zdraví
§ 117	Náhrada za ztrátu na platu po dobu neschopnosti výkonu služby
§ 118	Náhrada za ztrátu na platu po skončení neschopnosti výkonu služby
§ 119	Náhrada za bolest, náhrada za ztížení společenského uplatnění a náhrada za účelně vynaložené náklady spojené s léčením
§ 120	Jednorázové mimořádné odškodnění
§ 121	Náhrady při úmrtí vojáka následkem služebního úrazu nebo nemoci z povolání
§ 122	Náhrada nákladů spojených s léčením a s pohřbem
§ 123	Náhrada nákladů na výživu pozůstalých
	HLAVA III SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O ODPOVĚDNOSTI STÁTU ZA ŠKODU
§ 126	Zproštění odpovědnosti za škodu
§ 127	Náhrada škody
§ 128	Přímá souvislost s výkonem služby
§ 129	Peněžitý příspěvek
§ 130	Nároky státu po poskytnutí náhrady škody
§ 131-143	ČÁST OSMÁ VÝSLUHOVÉ NÁLEŽITOSTI
§ 131	Povinnosti státu při zabezpečení vojáka po skončení služebního poměru
§ 132-137	Výsluhový příspěvek
§ 138-143	Odbytné
§ 140	Odchodné
§ 141	Úmrtné
§ 142	Organizace a řízení
§ 143	Společná ustanovení o výsluhových náležitostech
§ 144-158	ČÁST DEVÁTÁ ROZHODOVÁNÍ VE VĚCÍCH SLUŽEBNÍHO POMĚRU
§ 144-146	HLAVA I OBECNÁ USTANOVENÍ
§ 144	nadpis vypuštěn
§ 145	nadpis vypuštěn
§ 146	Podání a postoupení podán
§ 147-148	HLAVA II ŘÍZENÍ O ODNĚTÍ HODNOSTI
§ 147	nadpis vypuštěn
§ 148	nadpis vypuštěn
§ 149-152	HLAVA III PŘEZKOUMÁNÍ ROZHODNUT
§ 149	Odvolací orgán
§ 150	nadpis vypuštěn
§ 151	Přezkoumání rozhodnutí soudy
§ 152	Řízení po zániku služebního poměru
§ 153-158	HLAVA IV ŘEŠENÍ ŽÁDOSTÍ A STÍŽNOSTÍ
§ 153	Žádost nebo stížnost vojáka
§ 154	zrušen

§ 155	zrušen
§ 156	zrušen
§ 157	zrušen
§ 158	zrušen
§ 159-168	ČÁST DESÁTÁ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
§ 159-163	HLAVA I SPOLEČNÁ USTANOVENÍ
§ 159	Promlčení, zánik práv a nároků
§ 160-163	Promlčecí lhůty
§ 163	Bezdůvodné obohacení
§ 164-165a	HLAVA II PŘECHODNÁ USTANOVENÍ
§ 164	Přechod práv a povinností
§ 165	Přechodná ustanovení k výsluhovým náležitostem
§ 165a	Úprava výplaty výsluhového příspěvku
§ 166-168	HLAVA III ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
§ 166	Zvláštní ustanovení
§ 167	Zrušovací ustanovení
§ 168	Účinnost

Vybraná ustanovení novel

221/1999 Sb.
ZÁKON
ze dne 14. září 1999
o vojácích z povolání

Změna: 155/2000 Sb.
Změna: 129/2002 Sb.
Změna: 254/2002 Sb.
Změna: 254/2002 Sb. (část)
Změna: 546/2005 Sb.
Změna: 362/2003 Sb.
Změna: 261/2007 Sb.
Změna: 189/2006 Sb., 261/2007 Sb. (část), 305/2008 Sb.
Změna: 272/2009 Sb.
Změna: 326/2009 Sb.
Změna: 306/2008 Sb., 479/2008 Sb.
Změna: 147/2010 Sb.
Změna: 272/2009 Sb. (část)
Změna: 470/2011 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.
Změna: 122/2012 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Tento zákon upravuje vznik, změnu, zánik a obsah služebních poměrů vojáků z povolání (dále jen "služební poměr").

§ 2

(1) Vojákem z povolání (dále jen "voják") je občan, který vojenskou činnou službu vykonává jako svoje zaměstnání. Voják je ve služebním poměru k České republice. Občan může být povolán do služebního poměru jen na základě vlastní žádosti.

(2) Právní úkony ve věcech služebního poměru jménem České republiky činí služební orgány, kterými jsou prezident republiky (dále jen "prezident"), ministr obrany (dále jen "ministr") a v rozsahu určeném rozkazem prezidenta nebo rozkazem ministra velitelé, náčelníci, ředitelé a jiní vedoucí zaměstnanci.

(3) Služební orgány jsou povinny zajišťovat rovný přístup a rovné zacházení se všemi uchazeči o povolání do služebního poměru (dále jen "uchazeč") a se všemi vojáky při vytváření podmínek výkonu služby, zejména pokud jde o odbornou přípravu a dosažení služebního postupu, odměňování, jiná peněžitá plnění a plnění peněžité hodnoty. Je zakázána diskriminace uchazečů a vojáků z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu, manželského a rodinného stavu a povinností k rodině, těhotenství nebo mateřství anebo proto, že vojákyně kojí. Je zakázáno i takové jednání služebních orgánů, které diskriminuje nikoliv přímo, ale až ve svých důsledcích. Za takové jednání se považuje i navádění k diskriminaci. Za diskriminaci se nepovažují případy, kdy je pro odlišné zacházení věcný důvod spočívající v povaze služby, kterou voják vykonává, a který je pro výkon této služby nezbytný.

(4) Služební orgán ani voják nesmí zneužívat výkonu práv a povinností vyplývajících ze služebního poměru k újmě jiného vojáka nebo k ponižování jeho důstojnosti. Za ponižování důstojnosti se považuje i nežádoucí chování sexuální povahy a všechny formy obtěžování, které směřují k narušení důstojnosti vojáka, vytvoření zastrašující, nepřátelské, ponižující a pokořující nebo urážlivé atmosféry, a které jsou nevídané, nevhodné nebo mohou být druhým vojákem oprávněně vnímány jako podmínka pro rozhodnutí, která ovlivňují výkon práv a povinností vyplývajících ze služebního poměru.

(5) Dojde-li ve služebním vztahu k porušení práv a povinností vyplývajících z rovného zacházení s vojáky nebo k nežádoucímu sexuálnímu chování při výkonu služby, má voják právo se domáhat, aby bylo upuštěno od tohoto jednání a aby byly odstraněny důsledky tohoto jednání.

(6) Služební orgány nesmí vojáka jakýmkoli způsobem postihovat nebo znevýhodňovat proto, že se zákonným způsobem domáhá svých práv a nároků vyplývajících ze služebního poměru.

ČÁST DRUHÁ **VZNIK, PRŮBĚH, ZMĚNY A ZÁNİK SLUŽEBNÍHO POMĚRU VOJÁKŮ**

HLAVA I **VZNIK SLUŽEBNÍHO POMĚRU**

§ 2a **Osobní údaje**

(1) Od vzniku služebního poměru do jeho zániku zpracovávají služební orgány tyto osobní údaje¹⁾ vojáka:

- a) jméno a příjmení, včetně předchozích jmen a příjmení a rodného příjmení,
- b) akademické tituly a vědecké hodnosti s daty jejich přiznání,
- c) rodné číslo,
- d) adresu místa trvalého pobytu a bydliště,
- e) státní občanství,
- f) získané vzdělání,
- g) zdravotní způsobilost k vojenské činné službě, 1a)
- h) přehled o předchozích pracovních a služebních poměrech a o samostatných výdělečných činnostech,
- i) jazykové znalosti a zkoušky z nich,
- j) zvláštní schopnosti, dovednosti, zájmy a oprávnění,
- k) trestní bezúhonnost,
- l) rodinný stav,
- m) jména, příjmení a adresy místa trvalého pobytu a bydliště osob blízkých. 1b)

(2) K doložení údajů podle odstavce 1 je voják povinen předložit platné doklady a podklady. Údaj o trestní bezúhonnosti podle odstavce 1 písm. k) se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů ne starším než 6 měsíců.

(3) Služební orgány vedou osobní údaje v osobním spisu vojáka a zakládají do něj doklady a podklady, které prokazují pravdivost a přesnost osobních údajů. Dále vedou v osobním spisu vojáka doklady a podklady o průběhu jeho služebního poměru. Osobní údaje jsou vedeny i s využitím výpočetní techniky.

(4) Voják je povinen oznámit služebnímu orgánu změny v osobních údajích, a to do 8 dnů ode dne, kdy ke změnám došlo.

(5) Služební orgány zpracovávají při plnění služebních úkolů osobní údaje vojáka v rozsahu vyplývajícím z tohoto zákona. Nestanoví-li tento zákon jinak, postupují při shromažďování, uchovávání, zpřístupňování, předávání a jiném zpracovávání osobních údajů o vojácích a jiných fyzických osobách podle zvláštního právního předpisu. 1c)

§ 3

Podmínky povolání do služebního poměru

(1) Do služebního poměru může být povolán občan České republiky starší 18 let, který

- a) složil vojenskou přísahu,
- b) vykonal základní nebo náhradní vojenskou službu,
- c) není členem politické strany, politického hnutí, odborové organizace, nepodporuje, nepropaguje nebo nesympatizuje s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka nebo hlásá národnostní, náboženskou anebo rasovou zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob,
- d) je trestně bezúhonný,
- e) je zdravotně způsobilý k výkonu služby,
- f) splňuje kvalifikační předpoklady stanovené pro služební zařazení.

(2) Ministerstvo obrany (dále jen "ministerstvo") stanoví vyhláškou

- a) po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví způsob posuzování zdravotní způsobilosti občanů pro povolávání do služebního poměru,
- b) kvalifikační předpoklady pro služební zařazení.

§ 4

Výběr uchazeče

(1) Výběr uchazeče se zahajuje doručením písemné žádosti o povolání do služebního poměru. Výběr provádějí služební orgány.

(2) Vyplnění osobního dotazníku, sdělení osobních údajů podle § 2a odst. 1, doložení osobních údajů podle § 2a odst. 2 a vyjádření souhlasu se zpracováním osobních údajů jsou podmínkami pro výběr uchazeče.

(3) Služební orgán ověří, zda uchazeč splňuje podmínky stanovené v § 3. Služební orgán je oprávněn si za účelem ověření trestní bezúhonnosti uchazeče vyžádat opis z evidence Rejstříku trestů. Uchazeč musí být o výsledku výběru písemně vyrozuměn nejdéle do 6 měsíců ode dne doručení žádosti.

(4) Před povoláním uchazeče do služebního poměru jej služební orgán písemně seznámí s předpokládaným dnem vzniku služebního poměru a dobou jeho trvání, služebním

zařazením, místem nástupu služby, se základní týdenní dobou služby a jejím rozvržením, platovými náležitostmi a výplatním termínem, délkou řádné dovolené, podmínkami výkonu služby, podmínkami zániku služebního poměru a opatřeními zajišťujícími rovné zacházení.

(5) O uchazeči, který písemně požádal o povolání do služebního poměru a nebyl povolán, uchovávají služební orgány osobní údaje a údaj o důvodu nepovolání do služebního poměru po dobu 50 let. Po uplynutí této doby tyto údaje zlikvidují.

(6) Ministerstvo stanoví vyhláškou doklady pro výběr, postup při výběru a vzor osobního dotazníku.

§ 5

Povolání do služebního poměru

(1) Služební poměr se zakládá dnem bezprostředně následujícím po dni doručení rozhodnutí služebního orgánu o povolání občana do služebního poměru (dále jen "rozhodnutí o povolání"). Rozhodnutí o povolání musí obsahovat

- a) den nástupu služby,
- b) služební zařazení,
- c) místo nástupu služby,
- d) dobu trvání služebního poměru,
- e) zkušební dobu,
- f) jmenování do hodnosti,
- g) platové náležitosti.

(2) Dnem, který je v rozhodnutí o povolání stanoven jako den nástupu služby, vzniká služební poměr.

(3) Služební poměr nevznikne, nenastoupí-li občan bez závažného důvodu do služby v den stanovený v rozhodnutí o povolání.

(4) Do služebního poměru se voják povolává na dobu určitou v trvání 2 až 20 let, není-li dále stanoveno jinak; dobu trvání služebního poměru může služební orgán na základě písemného souhlasu vojáka měnit. Při stanovení doby trvání služebního poměru se přihlíží k době přípravy pro výkon služby studiem na vojenských nebo jiných středních a vysokých školách, včetně studia v zahraničí.

(5) Zkušební doba činí 3 měsíce. Doba, po kterou voják nekoná službu z důvodu překážek ve službě nebo z důvodu neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz, se do zkušební doby započítává v rozsahu nejvýše 10 dnů.

(6) Ministerstvo stanoví vyhláškou dobu setrvání ve služebním poměru u vojáků, kteří se připravují k výkonu služby studiem.

HLAVA II PRŮBĚH A ZMĚNY SLUŽEBNÍHO POMĚRU

§ 6 **Služební zařazení**

(1) Voják v průběhu služebního poměru vykonává službu podle potřeb ozbrojených sil na území státu i v zahraničí v

a) ozbrojených silách České republiky,

b) ministerstvu.

(2) Voják může v průběhu služebního poměru plnit služební úkoly obranného charakteru podle potřeb ozbrojených sil též v orgánech státní správy nebo v právnických osobách a organizačních složkách státu, jejichž zřizovatelem nebo zakladatelem je ministerstvo, anebo v mezinárodních a nadnárodních organizacích nebo orgánech.

(3) Voják je služebně zařazován podle splněných kvalifikačních předpokladů, podle závěrů služebního hodnocení a podle doby výkonu služby v hodnosti, přičemž každému služebnímu zařazení odpovídá stanovená hodnost.

(4) Služebně zařadit vojáka podle odstavce 3 lze i na základě výsledků výběrového nebo konkurzního řízení. Služební orgány si pro tyto účely zřizují výběrové komise jako své poradní orgány.

(5) Voják, který se připravuje k výkonu služby studiem nebo výcvikem, se při povolání do služebního poměru služebně zařazuje jako čekatel. Výcvikem se rozumí vojenská příprava k získání základních vojenských znalostí a dovedností nezbytných k výkonu služby vojáka.

(6) Vláda stanoví nařízením orgány státní správy, v nichž vojáci plní služební úkoly obranného charakteru, a počet vojáků v nich; ministr stanoví právnícké osoby a organizační složky státu, jejichž zřizovatelem nebo zakladatelem je ministerstvo, v nichž vojáci plní služební úkoly obranného charakteru, a počet vojáků v nich.

(7) Vláda stanoví nařízením seznam činností vojáků, stanovených pro jednotlivé hodnostní sbory a hodnosti.

§ 7 **Vojenské hodnosti a hodnostní sbory**

(1) Podle splněných kvalifikačních předpokladů je voják zařazen do hodnostního sboru a je jmenován do vojenské hodnosti (dále jen "hodnost").

(2) Stanovují se tyto hodnostní sbory a hodnosti:

a) hodnostní sbor mužstvo - hodnosti vojín, svobodník,

- b) hodnostní sbor poddůstojníci - hodnosti desátník, četař, rotný,
- c) hodnostní sbor praporčíci - hodnosti rotmistr, nadrotmistr, praporčík, nadpraporčík, štábní praporčík,
- d) hodnostní sbor nižší důstojníci - hodnosti poručík, nadporučík, kapitán,
- e) hodnostní sbor vyšší důstojníci - hodnosti major, podplukovník, plukovník,
- f) hodnostní sbor generálové - hodnosti brigádní generál, generálmajor, generálporučík, armádní generál.

(3) Pro vojáky, kteří se připravují k výkonu služby studiem nebo výcvikem, s výjimkou doktorského studijního programu, se stanovuje hodnostní sbor čekatelů s těmito hodnostmi:

- a) voják - po dobu konání výcviku,
- b) svobodník, desátník, četař - po dobu studia ve vojenské vyšší odborné škole a bezprostředně navazujícího výcviku,
- c) svobodník, desátník, četař - po dobu studia ve vojenské vysoké škole v bakalářském studijním programu a bezprostředně navazujícího výcviku,
- d) svobodník, desátník, četař, rotný, rotmistr, nadrotmistr - po dobu studia ve vojenské vysoké škole v magisterském studijním programu.

(4) Do hodností generálů jmenuje vojáky prezident na návrh vlády, do ostatních hodností jmenují vojáky služební orgány.

(5) Vojáka lze s jeho souhlasem výjimečně jmenovat do nižší hodnosti, než které v průběhu služebního poměru dosáhl.

(6) Vojákovi lze propůjčit vyšší hodnost, než kterou skutečně má, na dobu

- a) výkonu volené funkce,
- b) plnění služebního úkolu, který propůjčení vyšší hodnosti vyžaduje.

(7) Vojákovi, kterému byla vyšší hodnost propůjčena, přísluší práva a povinnosti, jako kdyby byl do této hodnosti jmenován. Propůjčení hodnosti však nezakládá nárok na úpravu platu podle této hodnosti.

(8) Doba, na kterou byla vyšší hodnost vojákovi propůjčena podle odstavce 4, končí dnem následujícím po dni, kdy důvod propůjčení vyšší hodnosti pominul.

(9) Hodnosti generálů propůjčuje vojákům na návrh vlády prezident, ostatní hodnosti propůjčuje ministr.

(10) Ministr stanoví počty vojáků v hodnostních sborech a může stanovit další členění

do sborů podle odbornosti a specializace vojáků.

§ 8

Doba výkonu služby v hodnosti

(1) Nejkratší doba výkonu služby činí v hodnosti

- a) svobodník, desátník a četař 1 rok,
- b) rotný, rotmistr, nadrotmistr a poručík 2 roky,
- c) praporčík, nadporučík, kapitán, major a podplukovník 3 roky,
- d) nadpraporčík 4 roky.

(2) V hodnostním sboru čekatelů činí nejkratší doba výkonu služby v hodnosti svobodník, desátník, četař, rotný, rotmistr a nadrotmistr 1 rok. Do doby výkonu služby v hodnosti podle odstavce 1 se doba výkonu služby v hodnostním sboru čekatelů nezapočítává.

(3) Do doby výkonu služby v hodnosti se započítává doba trvání služebního poměru vojáka kromě doby dispozice podle § 10 odst. 4 a doby rodičovské dovolené, s výjimkou rodičovské dovolené, po kterou se vojákovi poskytuje peněžitá pomoc v mateřství podle zvláštního právního předpisu^{1d)}.

(4) Do doby výkonu služby v hodnosti, do které byl voják jmenován, se započte i doba výkonu služby v propůjčené hodnosti podle § 7.

(5) Doby výkonu služby v hodnostech před jmenováním vojáka do nižší hodnosti, než které v průběhu služebního poměru dosáhl, zůstávají vojákovi započteny.

§ 9

Dočasné zproštění výkonu služby

Při důvodném podezření ze závažného porušení služebních povinností nebo ze spáchání trestného činu, ohrožoval-li by další výkon služby vojáka důležitý zájem služby nebo objasňování jeho činu, může být voják dočasně zproštěn výkonu služby ve svém služebním zařazení na dobu nejvýše 3 měsíců. Tuto dobu může ministr výjimečně prodloužit, nejdéle však o 3 měsíce. Je-li proti vojákovi vedeno trestní řízení, lze jej zprostit výkonu služby v jeho služebním zařazení do pravomocného skončení trestního řízení.

§ 10

Dispozice

(1) Voják, který nemůže vykonávat službu ve svém služebním zařazení nebo nemůže být služebně zařazen, se určí do dispozice.

(2) Do dispozice se určí voják na dobu

- a) nejvýše 3 měsíců a se souhlasem ministra nejvýše 6 měsíců, není-li možné rozhodnout o

jeho služebním zařazení,

b) dočasného zproštění výkonu služby,

c) kdy vojákyně nemůže z důvodu těhotenství vykonávat službu ve svém služebním zařazení,

d) mateřské dovolené obdobně jako u žen v pracovním poměru,²⁾

e) rodičovské dovolené,³⁾

f) dovolené bez nároku na peněžní náležitosti po dobu, po kterou se mu poskytuje peněžitá pomoc podle zvláštních předpisů,⁴⁾

g) dovolené bez nároku na peněžní náležitosti delší než 30 dnů,

h) po kterou je nezdědný, nejdříve však po třicátém dni,

i) vazby.

(3) Do dispozice může být určen voják na dobu nejvýše 3 měsíců před uplynutím stanovené doby trvání služebního poměru nebo před propuštěním ze služebního poměru.

(4) Do doby trvání služebního poměru se nezapočítává doba dispozice, do které byl voják určen podle odstavce 2 písm. g) a h) a podle odstavce 2 písm. i), byl-li pravomocně odsouzen za trestný čin.

(5) Po dobu dispozice podle odstavce 2 písm. a) až c) a podle odstavce 3 plní voják služební úkoly podle rozkazů nadřízeného.

(6) Voják, který byl určen do dispozice na dobu delší než 1 rok z důvodů uvedených v odstavci 2 písm. e) až i), je po ukončení dispozice služebně zařazen podle § 6; v ostatních případech se vrací voják zpět do svého původního služebního zařazení.

§ 10a

Zvláštní dispozice

Do zvláštní dispozice se určí voják, který je příslušníkem Vojenského zpravodajství, jestliže to vyžaduje důležitý zájem služby. Voják určený do zvláštní dispozice má obdobné postavení jako příslušník zpravodajské služby bezpečnostního sboru, zařazený do zálohy zvláštní podle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů^{4a)}. Na vojáka, který je určen do zvláštní dispozice, se ustanovení tohoto zákona použijí přiměřeně.

Přerušování služebního poměru

§ 11

(1) Vojákovi se přerušuje služební poměr po dobu výkonu

a) funkce podle zvláštního předpisu,⁵⁾

b) funkce v zastupitelstvu územní samosprávy, za jejíž výkon náleží podle zvláštního právního předpisu odměna,

c) trestu odnětí svobody.

(2) Služební poměr se přerušuje podle odstavce 1 písm. a) a b) dnem zvolení a podle odstavce 1 písm. c) dnem nástupu výkonu trestu odnětí svobody.

(3) Vojákovi lze přerušit služební poměr z důvodu přerušení studia nebo pro výkon funkce v zahraničí v mezinárodních a nadnárodních organizacích nebo orgánech.

(4) Služební poměr se může přerušit na dobu nejdéle 6 let z celkové doby trvání služebního poměru; doba přerušení služebního poměru může být prodloužena o dobu trvání volební kampaně. Důvody přerušení služebního poměru je voják povinen bez zbytečného odkladu sdělit služebnímu orgánu písemně.

§ 12

(1) Doba přerušení služebního poměru se vojákovi nezapočítává do doby trvání služebního poměru.

(2) Voják po skončení přerušení služebního poměru pokračuje ve služebním poměru dnem, kdy důvody přerušení služebního poměru pominuly. Tímto dnem se voják služebně zařazuje podle § 6. Není-li možné rozhodnout o jeho služebním zařazení, určí se do dispozice podle § 10 odst. 2 písm. a). Zánik důvodů přerušení služebního poměru je voják povinen bez zbytečného odkladu sdělit služebnímu orgánu písemně.

§ 13

Dočasné pověření výkonem služby v jiném služebním zařazení

(1) Voják může být dočasně pověřen výkonem služby v jiném služebním zařazení stejné nebo vyšší úrovně, nejdéle na dobu 1 roku.

(2) Při dočasném pověření výkonem služby v jiném služebním zařazení nevzniká nárok na jmenování do hodnosti stanovené pro toto služební zařazení.

§ 14

Služební cesta

(1) Vojáka lze vyslat na služební cestu na dobu nezbytně nutnou. Voják na služební cestě plní služební úkoly podle rozkazu nadřízeného, který ho na služební cestu vyslal.

(2) Podmínky pro vykonání služební cesty vojákovi předem stanoví nadřízený, který ho na služební cestu vysílá.

§ 15

Odvelení

(1) Vojáka lze podle potřeb ozbrojených sil odvelet na dobu nejdéle 6 měsíců v kalendářním roce; na dobu delší může být odvelen jen se svým souhlasem nebo rozhodnutím

ministra.

(2) Odvelením vojáka se rozumí jeho pověření služebními úkoly, a to i nesouvisejícími s jeho služebním zařazením, které plní po stanovenou dobu mimo místo pravidelného výkonu služby nebo i v něm. Nadřízený odveleného vojáka může stanovit, že odvelenému vojákovu může služební úkoly ukládat i jiný nadřízený.

§ 16 Přeložení

(1) Voják může být přeložen k výkonu služby do jiného místa výkonu služby nebo do podřízenosti jiného služebního orgánu ve stejném místě výkonu služby. Jiným místem výkonu služby se rozumí obec,^{5a)} ve které má voják stanoveno nové místo výkonu služby (dále jen "místo přeložení").

(2) Voják může být na vlastní žádost přeložen do jiného místa výkonu služby nebo do podřízenosti jiného služebního orgánu ve stejném místě výkonu služby, je-li to v souladu s potřebami ozbrojených sil.

§ 17 Služební hodnocení

(1) Služební hodnocení je podkladem pro rozhodování o služebním poměru vojáka.

(2) Služební hodnocení spočívá zejména v posouzení plnění služebních úkolů, povinností vojáka, jeho odborné a psychické způsobilosti ke služebnímu zařazení, zdravotní způsobilosti a fyzické zdatnosti pro další výkon služby. Služební hodnocení musí být písemné a hodnocený voják s ním musí být seznámen.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou postup při služebním hodnocení a jeho hlediska.

HLAVA III ZÁNIK SLUŽEBNÍHO POMĚRU

§ 18 Zánik služebního poměru

Služební poměr vojáka zaniká

- a) uplynutím stanovené doby,
- b) propuštěním,
- c) odnětím hodnosti,
- d) na základě rozhodnutí soudu o ztrátě vojenské hodnosti,⁶⁾
- e) úmrtím vojáka,
- f) prohlášením vojáka za mrtvého,

- g) pozbytím státního občanství České republiky,
- h) ztrátou zdravotní způsobilosti na základě rozhodnutí přezkumné komise,^{6a)}
- i) zbavením nebo omezením způsobilosti k právním úkonům,
- j) zrušením ve zkušební době.

§ 19

Propuštění ze služebního poměru

(1) Voják musí být propuštěn ze služebního poměru, pokud

- a) dosáhl důchodového věku stanoveného pro muže podle zvláštního právního předpisu,⁷⁾
- b) splnil podmínky nároku na starobní důchod podle zvláštního právního předpisu,^{7a)} přičemž dosáhl důchodového věku stanoveného pro muže podle zvláštního právního předpisu, ⁷⁾
- c) přestal být ze zdravotních důvodů způsobilý vykonávat službu v dosavadním služebním zařazení, s výjimkou zdravotních důvodů souvisejících s těhotenstvím, nebo podle zvláštního právního předpisu⁹⁾ není způsobilý pro další výkon služby v dosavadním služebním zařazení a není pro něho jiné služební zařazení,
- d) se přestal připravovat k výkonu služby studiem a není pro něho jiné služební zařazení,
- e) není pro něho v důsledku organizačních změn jiné služební zařazení,
- f) byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody,
- g) byl pravomocně odsouzen pro trestný čin a jeho setrvání ve služebním poměru by ohrozilo vážnost ozbrojených sil,
- h) podle závěrů služebního hodnocení není způsobilý pro další výkon služby,
- i) se stal členem politické strany, politického hnutí nebo odborové organizace,
- j) vykonává výdělečnou činnost bez souhlasu služebního orgánu nebo činnost odpovědného zástupce podle zvláštních právních předpisů,^{9a)} je členem statutárních nebo kontrolních orgánů právnických osob, které provozují podnikatelskou činnost, s výjimkou členství ve statutárních nebo kontrolních orgánech nestavebních bytových družstev zřízených ke správě bytového fondu, a právnických osob a organizačních složek státu, jejichž zřizovatelem nebo zakladatelem je ministerstvo nebo jiný správní úřad,
- k) podal žádost o propuštění ze služebního poměru,
- l) pominuly důvody přerušení služebního poměru podle § 11 a voják ve služebním poměru nepokračuje podle § 12 odst. 2,

m) podporuje, propaguje nebo sympatizuje s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka nebo hlásá národnostní, náboženskou anebo rasovou zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob.

(2) V případě snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle zvláštního právního předpisu^{9b)} může prezident nebo ministr na základě žádosti vojáka rozhodnout v souladu s potřebami ozbrojených sil o setrvání vojáka ve služebním poměru i po dosažení této věkové hranice, nejpozději do dosažení důchodového věku podle zvláštního právního předpisu⁷⁾. Při rozhodování se rovněž přihlíží k odbornosti vojáka, dosavadnímu průběhu jeho služebního poměru, jeho morálním vlastnostem, zdravotnímu stavu a k jeho účasti v zahraničních operacích.

(3) Služební poměr zaniká uplynutím 3 kalendářních měsíců následujících po dni doručení rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru vydaného služebním orgánem, není-li dohodou stanovena doba kratší; to neplatí při propuštění ze služebního poměru podle odstavce 1 písm. a) a b), kdy služební poměr zaniká posledním dnem kalendářního měsíce, v němž voják splnil podmínky nároku na starobní důchod, není-li dohodou stanovena doba kratší, a podle odstavce 1 písm. k), kdy služební poměr zaniká uplynutím 6 kalendářních měsíců následujících po dni doručení žádosti o propuštění, není-li dohodou stanovena doba kratší. Služební poměr podle odstavce 1 písm. l) zaniká uplynutím 15 dnů následujících po dni, kdy voják měl pokračovat ve služebním poměru, pokud mu v tom nezabránily závažné důvody. Z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. g) musí být voják propuštěn ze služebního poměru do 6 měsíců ode dne, kdy se služební orgán o pravomocném rozsudku dozvěděl, nejpozději však do 1 roku od nabytí právní moci rozsudku.

§ 20

Zákaz propuštění ze služebního poměru

(1) O propuštění vojáka ze služebního poměru nesmí být rozhodnuto

a) při dočasné neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz, s výjimkou případů, které jsou podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾ důvodem zániku nároku na nemocenské,

b) v době těhotenství vojákyně, do devátého měsíce po porodu, a v době, kdy vojákyně kojí,

c) pečuje-li o dítě mladší 3 let,

d) od podání návrhu na ústavní ošetřování nebo od povolení lázeňského léčení poskytovaného v době neschopnosti ke službě až do jejího skončení; při onemocnění tuberkulózou nebo nemocí z povolání se tato doba prodlužuje o 6 měsíců po propuštění z ústavního ošetřování.

(2) Zákaz propuštění se nevztahuje na propuštění z důvodů uvedených v § 19 odst. 1 písm. a), b), c), f) a i) až l).

§ 21

Odnětí hodnosti

(1) Hodnost se odejme vojákově za úmyslné zvláště závažné porušení služebních povinností. Vojákově, kterému byla hodnost odňata, přísluší hodnost vojín.

(2) Generálům odnímá hodnost prezident na návrh vlády; ostatním vojákům odnímá hodnost ministr.

(3) Dnem odnětí hodnosti zaniká vojákovi služební poměr.

§ 21a

Zrušení služebního poměru ve zkušební době

Služební orgán nebo voják může zrušit služební poměr ve zkušební době i bez uvedení důvodu. Služební poměr zaniká posledním dnem kalendářního měsíce, ve kterém bylo doručeno vojákovi rozhodnutí služebního orgánu o zrušení služebního poměru ve zkušební době nebo ve kterém bylo služebnímu orgánu doručeno písemné oznámení vojáka o zrušení služebního poměru ve zkušební době. Rozhodnutí nebo písemné oznámení o zrušení služebního poměru ve zkušební době musí být doručeno druhé straně nejpozději 5 dnů přede dnem, kdy má služební poměr zaniknout.

§ 22

Nároky po zrušení rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru

(1) Dojde-li ke zrušení rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, služební poměr trvá se všemi právy a povinnostmi.

(2) Přesahuje-li celková délka doby, za kterou by měly být vojákovi poskytnuty peněžní náležitosti, 3 roky, přiznají se peněžní náležitosti v rozsahu a výši, v jaké by náležely při trvání služebního poměru, nejdéle za 3 roky, které předcházejí dni zrušení rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru.

§ 23

Písemné hodnocení při zániku služebního poměru

Při zániku služebního poměru je služební orgán povinen vydat na žádost vojáka nejpozději dnem zániku služebního poměru potvrzení o službě a písemné hodnocení, ve kterém musí být vyhodnocen celý průběh služebního poměru.

HLAVA IV VÝKON A DOBA SLUŽBY

§ 24

Výkon služby

(1) Výkonem služby se rozumí plnění služebních povinností podle služebního zařazení a podle rozkazů nadřízeného.

(2) Za výkon služby lze též uznat činnost konanou z vlastní iniciativy ve prospěch ozbrojených sil, nepotřebuje-li k ní voják zvláštní oprávnění nebo nekoná-li ji proti výslovnému zákazu nadřízeného.

§ 25

Základní týdenní doba služby a kratší týdenní doba služby

(1) Základní týdenní doba služby činí 42,5 hodiny.

(2) Nadřízený může stanovit vojákovi kratší týdenní dobu služby nebo dobu služby jinak vhodně upravit, požádá-li o to voják ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů a nebrání-li tomu důležitý zájem služby. Vojákovi s kratší týdenní dobou služby přísluší měsíční plat odpovídající této kratší týdenní době služby.

(3) Nadřízený stanoví vojákovi na základě rozhodnutí přezkumné komise kratší týdenní dobu služby v rozsahu nejméně 30 hodin týdně a nejdéle po dobu 6 měsíců ode dne skončení neschopnosti ke službě pro služební úraz nebo nemoc z povolání.

§ 26

Rozvržení základní týdenní doby služby

(1) O rozvržení základní týdenní doby služby rozhoduje služební orgán. Stanoví začátek a konec doby služby v jednotlivých dnech; doba nepřetržitě služby může činit nejvýše 30 hodin. Doba služby v jednotlivých dnech může nadřízený rozvrhnout na 2 části.

(2) Základní týdenní doba služby se rozvrhuje zpravidla rovnoměrně na 5 dnů služby tak, aby dny nepřetržitě odpočinku v týdnu připadaly pokud možno na sobotu a neděli. Vyžaduje-li to povaha služby, může se služba rozvrhnout nerovnoměrně; průměrná týdenní doba služby nesmí přitom v určitém období, zpravidla čtyřtýdenním, přesahovat hranici stanovenou pro délku základní týdenní doby služby.

§ 27

Přestávky ve službě

(1) Voják má nejdéle po 5 hodinách nepřetržitě výkonu služby nárok na přestávku v trvání nejméně 30 minut na jídlo a odpočinek. Jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být vojákovi zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek.

(2) Do základní týdenní doby služby se započítává přestávka na jídlo a odpočinek

- a) v rozsahu 30 minut denně při rovnoměrném rozvržení týdenní doby služby,
- b) v celkovém rozsahu 45 minut při nepřetržitě výkonu služby, která trvá nejméně 12 hodin,
- c) v celkovém rozsahu 90 minut při nepřetržitě výkonu služby po dobu nejméně 24 hodin.

§ 28

Nepřetržitý odpočinek mezi službami a nepřetržitý odpočinek v týdnu

Základní týdenní doba služby se rozvrhuje tak, aby voják měl mezi koncem jedné služby a počátkem následující služby nepřetržitý odpočinek v trvání nejméně 12 hodin a ve zvláštních nebo režimových službách v trvání alespoň 6 hodin; jednou v týdnu musí nepřetržitý odpočinek činit nejméně 36 hodin.

§ 29

Služba konaná nad základní týdenní dobu služby

(1) Vyžaduje-li to důležitý zájem služby, je voják povinen konat službu nad základní týdenní dobu služby. Služba nad základní týdenní dobu služby se může konat jen na rozkaz nadřízeného nebo s jeho souhlasem.

(2) Službu nad základní týdenní dobu služby nesmí konat voják, kterému byla stanovena kratší týdenní doba služby.

(3) Službou v noci se rozumí služba v době od 22 hodin do 6 hodin.

§ 30

Služební pohotovost

(1) Vyžaduje-li to důležitý zájem služby, může nadřízený nařídít vojákovi služební pohotovost.

(2) Služební pohotovostí se rozumí přítomnost vojáka ve vojenských objektech nebo na jiných místech, která určí nadřízený, a to mimo dobu služby.

(3) Služební pohotovost nelze nařídít vojákovi, který má stanovenou kratší týdenní dobu služby.

§ 31

Intenzivní vojenský výcvik

(1) Intenzivním vojenským výcvikem se rozumí nepřetržitý sled výcvikových činností, které probíhají po dobu delší než 30 hodin a kratší než 48 hodin.

(2) Doba výkonu služby při intenzivním vojenském výcviku se zahrnuje do základní týdenní doby služby. Po dobu intenzivního vojenského výcviku se ustanovení o rozvržení základní týdenní doby služby, o nepřetržitém odpočinku mezi službami, nepřetržitým odpočinku v týdnu a o přestávkách ve službě nepoužijí.

§ 31a

Nepřetržitý vojenský výcvik

(1) Nepřetržitým vojenským výcvikem se rozumí nepřetržitý sled výcvikových činností, které probíhají nejméně 48 hodin.

(2) Po dobu nepřetržitého vojenského výcviku se ustanovení o základní týdenní době služby, o službě konané nad základní týdenní dobu služby, o nepřetržitém odpočinku mezi službami a nepřetržitým odpočinku v týdnu a o přestávkách ve službě nepoužijí.

§ 31b

Nepřetržité vojenské nasazení na území České republiky

(1) Nepřetržitým vojenským nasazením na území České republiky je doba výkonu služby při plnění úkolů ozbrojených sil podle zvláštního právního předpisu^{10a)}.

(2) Nepřesahuje-li doba nepřetržitého vojenského nasazení na území České republiky 48 hodin, započítává se do celkové základní týdenní doby služby. Přesahuje-li doba nepřetržitého vojenského nasazení na území České republiky 48 hodin, ustanovení o základní týdenní době služby, o službě konané nad základní týdenní dobu služby, o nepřetržitém odpočinku mezi službami a nepřetržitým odpočinku v týdnu a o přestávkách ve službě se nepoužijí.

§ 31c

Společná ustanovení k intenzivnímu vojenskému výcviku, nepřetržitému vojenskému výcviku a nepřetržitému vojenskému nasazení na území České republiky

(1) Dobu zahájení a ukončení intenzivního vojenského výcviku, nepřetržitého vojenského výcviku a nepřetržitého vojenského nasazení na území České republiky stanoví služební orgán.

(2) Nadřízený je povinen v době uvedené v odstavci 1 určit vojákovi přiměřenou dobu na jídlo a oddech a místo odpočinku.

(3) Za každých ukončených 48 hodin nepřetržitého vojenského výcviku nebo nepřetržitého vojenského nasazení na území České republiky má voják nárok na 8,5 hodiny volna v době, ve které by měl jinak konat službu.

(4) Za dobu volna podle odstavce 3 se plat nekrátí. Volno je služební orgán povinen udělit neprodleně, nejpozději do 3 měsíců od ukončení nepřetržitého vojenského výcviku nebo nepřetržitého vojenského nasazení na území České republiky. Za dobu výkonu služby při nepřetržitém vojenském výcviku a nepřetržitém vojenském nasazení na území České republiky trvajícím 48 hodin a déle nenáleží vojákovi příplatek za noční práci, příplatek za práci v sobotu a v neděli, plat a náhradní volno za práci přesčas, příplatek za dělenou směnu, plat nebo náhradní volno za práci ve svátek a odměna za pracovní pohotovost podle zvláštního právního předpisu^{10b)}.

HLAVA V DOVOLENÁ A SLUŽEBNÍ VOLNO

§ 32

Délka řádné dovolené

(1) Voják má nárok na řádnou dovolenou v kalendářním roce v délce 37 kalendářních dnů, včetně 10 dnů, které jsou jinak dny jeho nepřetržitého odpočinku v týdnu. Případně-li v době dovolené svátek¹¹⁾ na den, který je jinak obvyklým dnem služby, nezapočítává se do řádné dovolené.

(2) Netrval-li služební poměr po celý kalendářní rok, má voják nárok na poměrnou část řádné dovolené. Poměrná část řádné dovolené se určí tak, že za každý kalendářní měsíc trvání služebního poměru má voják nárok na jednu dvanáctinu dovolené. Vznikne-li služební poměr nejpozději 15. den v měsíci, má voják nárok na poměrnou část dovolené i za tento kalendářní měsíc; za kalendářní měsíc, v němž služební poměr zanikl, má voják nárok na poměrnou část dovolené, jen jestliže v tomto měsíci trval služební poměr déle než 15 kalendářních dnů.

§ 33 **Čerpání řádné dovolené**

(1) Nástup řádné dovolené určuje nadřízený, a to s přihlédnutím k důležitým zájmům služby a k oprávněnému požadavku vojáka. Den nástupu řádné dovolené se musí vojákově určit nejméně 15 kalendářních dnů předem; tato lhůta se může zkrátit, jestliže s tím voják souhlasí. Nástup řádné dovolené se může na žádost vojáka změnit.

(2) Nástup řádné dovolené určí nadřízený tak, aby ji voják mohl vyčerpat do konce kalendářního roku. Jestliže voják ze služebních důvodů nebo pro důležité osobní překážky ve službě nemohl řádnou dovolenou v kalendářním roce vyčerpat, je nadřízený povinen poskytnout ji tak, aby ji vyčerpal nejpozději do konce následujícího kalendářního roku. Nadřízený je však povinen určit vojákově čerpání řádné dovolené alespoň 14 dnů v kalendářním roce vcelku.

(3) Nadřízený nemůže určit čerpání dovolené na dobu, kdy je voják uznán neschopným ke službě pro nemoc nebo úraz, ani na dobu, po kterou je vojákyně na mateřské nebo rodičovské dovolené nebo voják na rodičovské dovolené. Na dobu trvání ostatních důležitých osobních překážek ve službě může nadřízený určit vojákově čerpání dovolené jen na jeho žádost.

(4) Vyžaduje-li to důležitý zájem služby, může nadřízený změnit vojákově původní určený nástup dovolené nebo ho z dovolené odvolat; voják má nárok na náhradu nákladů, které mu tím vznikly.

(5) Voják, jehož doba služby je rozvržena nerovnoměrně, čerpá dovolenou po tolik obvyklých dnů služby, kolik jich na dobu jeho dovolené připadá v celoročním průměru.

(6) Požádá-li vojákyně o poskytnutí řádné dovolené tak, aby řádná dovolená navazovala bezprostředně na konec mateřské dovolené,²⁾ a voják o poskytnutí řádné dovolené tak, aby navazovala bezprostředně na skončení rodičovské dovolené do doby, po kterou je žena oprávněna čerpat mateřskou dovolenou,²⁾ je služební orgán povinen jejich žádosti vyhovět.

§ 34 **Přerušení řádné dovolené**

Řádná dovolená se přerušuje, byl-li voják v době čerpání dovolené uznán neschopným ke službě pro nemoc nebo úraz nebo ošetřuje-li nemocného člena rodiny; řádná dovolená se přerušuje také nástupem na mateřskou nebo rodičovskou dovolenou.

§ 35 **Krácení řádné dovolené**

(1) Řádná dovolená se krátí při neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz a při rodičovské dovolené, s výjimkou rodičovské dovolené, po kterou se vojákově poskytuje peněžitá pomoc podle zvláštního právního předpisu,⁴⁾ za prvních 120 dnů a za každých dalších 30 dnů o jednu dvanáctinu. Řádná dovolená se nekrátí při neschopnosti ke službě pro služební úraz nebo nemoc z povolání.

(2) Řádná dovolená se krátí za každý den neomluvené nepřítomnosti vojáka ve službě o 2 dny, nejvíce o 22 dny v kalendářním roce.

(3) Je-li voják nepřítomen ve službě z důvodu výkonu trestu odnětí svobody, po dobu vazby, byl-li pravomocně odsouzen, po dobu, kdy byl nezvěstný více než 30 dnů, a po dobu dovolené bez nároku na peněžní náležitosti, řádná dovolená se krátí za každých 30 dnů nepřítomnosti o jednu dvanáctinu.

§ 36

Krátká dovolená

Vojákovi může být na jeho žádost poskytnuta krátká dovolená v rozsahu do 10 dnů v kalendářním roce k návštěvě rodiny, pokud nemá v obci výkonu služby byt a nemůže denně dojíždět k rodině. Krátká dovolená se poskytuje ve dnech, které jsou obvyklými dny služby vojáka. Krátkou dovolenou nelze poskytnout vojákovi, který pobírá přídavek na bydlení.

§ 37

Zvláštní dovolená

Voják, který koná po celý kalendářní rok službu zdraví škodlivou nebo zvlášť obtížnou anebo službu uvedenou v § 120 odst. 3 větě druhé, má nárok na zvláštní dovolenou v délce 7 kalendářních dnů v kalendářním roce. Ministerstvo po dohodě s Ministerstvem zdravotnictví stanoví vyhláškou, která služba je zdraví škodlivá nebo zvlášť obtížná.

§ 38

Rodičovská dovolená a dovolená bez nároku na peněžní náležitosti

(1) Vojákovi se na žádost poskytne rodičovská dovolená v rozsahu stanoveném pro zaměstnance v pracovním poměru zvláštním právním předpisem¹²⁾.

(2) Nadřízený může vojákovi na jeho žádost udělit z rodinných nebo jiných závažných důvodů dovolenou bez nároku na peněžní náležitosti nejdéle na dobu 12 měsíců.

§ 39

Služební volno při překážkách ve službě

(1) Nemůže-li voják pro překážky z důvodů obecného zájmu nebo pro důležité osobní překážky konat službu, má nárok na služební volno v nezbytně nutném rozsahu, pokud úkony v obecném zájmu nebo v důležité osobní záležitosti nelze vyřídit mimo dobu služby.

(2) Služební orgán může poskytnout vojákovi pro důležité osobní překážky ve službě další služební volno, popřípadě mu může poskytnout služební volno i z jiných vážných důvodů.

(3) Služební volno pro překážky ve službě se vojákovi poskytuje ve dnech, které jsou jinak jeho obvyklými dny služby.

(4) Služební volno se poskytuje na žádost vojáka, pokud je důvod služebního volna předem znám. Překážku ve službě a dobu jejího trvání je voják povinen prokázat.

(5) Ministerstvo stanoví vyhláškou, ze kterých konkrétních důvodů a v jakém konkrétním rozsahu se poskytuje služební volno.

HLAVA VI ZVLÁŠTNOSTI PRŮBĚHU SLUŽBY

§ 40 **Zvláštnosti průběhu služby v zahraničí**

(1) Na vojáky, kteří konají službu v zahraničí, se vztahují ustanovení tohoto zákona, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Pro službu v zahraničí lze vojáka povolat do služebního poměru i na dobu kratší než 2 roky.

(3) Vojáka ke službě do zahraničí vysílá ministr nebo služební orgány, které k tomu ministr zmocnil.

§ 40a **Zahraniční operace**

(1) Zahraniční operací se rozumí výkon služby mimo území České republiky, během kterého voják plní úkoly ozbrojených sil podle zvláštního právního předpisu^{12a)}.

(2) Po dobu vyslání do zahraniční operace plní voják služební povinnosti podle zařazení v úkolovém uskupení nebo individuálně.

(3) Úkolovým uskupením se rozumí dočasné uskupení vojenských útvarů, jednotek, jejich částí nebo jednotlivých vojáků pod velením stanoveného velitele, které je sestaveno za účelem provedení konkrétní operace nebo splnění konkrétního úkolu a které nemá stálou organizační strukturu. Velitel má vůči vojákům úkolového uskupení postavení služebního orgánu.

(4) Vyžadují-li to podmínky zahraniční operace, není velitel úkolového uskupení povinen používat ustanovení o základní týdenní době služby, o službě konané nad základní týdenní dobu služby, o nepřetržitém odpočinku mezi službami a nepřetržitým odpočinku v týdnu a o přestávkách ve službě. Vyžadují-li to poměry nebo zvyklosti v místě zahraniční operace, je velitel úkolového uskupení oprávněn stanovit vojákovi přiměřená omezení. Velitel úkolového uskupení je povinen v době, po kterou jsou stanoveny ztížené podmínky výkonu služby a doby odpočinku, zabezpečit vojákovi přiměřenou dobu na jídlo a oddech a určit místo odpočinku.

(5) Po dobu vyslání do zahraniční operace se dovolená a služební volno poskytují pouze tehdy, umožňují-li to podmínky zahraniční operace.

§ 41 **Zvláštnosti průběhu služby vojákyně**

(1) Těhotná vojákyně nesmí být určována do služeb, jejichž výkon podle lékařského

posudku ohrožuje její těhotenství; to platí obdobně o matce do konce devátého měsíce po porodu a vojákyni, která kojí.

(2) Těhotná vojákyně, vojákyně, která kojí a vojákyně pečující o dítě mladší než 1 rok může být určována do nočních služeb, do služeb konaných nad základní týdenní dobu služby a do služební pohotovosti jen s jejím souhlasem.

(3) Těhotná vojákyně a vojákyně pečující o dítě mladší 8 let může být odvelena do jiného místa služebního zařazení, přeložena a vyslána na služební cestu nad základní dobu služby jen s jejím souhlasem.

(4) Nárok vojákyně na mateřskou dovolenou, rodičovskou dovolenou a na přestávky ke kojení se řídí zvláštním právním předpisem¹³⁾ obdobně jako u žen v pracovním poměru.

(5) Odstavce 2, 3 a 4 se vztahují také na vojáky, kteří pobírají peněžitou pomoc,⁴⁾ a osamělé vojáky, kteří trvale pečují o dítě.

(6) Vojákyně, která je těhotná, vojákyně do konce devátého měsíce po porodu a vojákyně, která kojí, nesmí konat činnost, která škodí jejímu organismu, a činnost, která ohrožuje její mateřské poslání.

(7) Vojákyně, která je těhotná, vojákyně do konce devátého měsíce po porodu a vojákyně, která kojí, je povinna neprodleně oznámit a doložit služebnímu orgánu skutečnosti rozhodné pro posouzení zákazu činnosti vztahující se k jejímu služebnímu zařazení.

(8) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví stanoví vyhláškou činnosti a pracoviště, které jsou zakázány vojákyním, které jsou těhotné, vojákyním do konce devátého měsíce po porodu a vojákyním, které kojí.

§ 42

Zvláštnosti průběhu služby vojáků, kteří se připravují k výkonu služby studiem

(1) Voják, který uzavřel dohodu o zvýšení nebo rozšíření vzdělání, má nárok na studijní volno.

(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou rozsah a čerpání studijního volna.

§ 43

Zvláštnosti průběhu služby vojáků duchovních a příslušníků zdravotnické služby

Na vojáky, kteří konají službu jako duchovní, a na příslušníky zdravotnické služby se vztahuje tento zákon, nestanoví-li mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázána,¹⁴⁾ jinak.

ČÁST TŘETÍ OBČANSKÁ PRÁVA A VOJENSKÉ KÁZEŇSKÉ PRÁVO

HLAVA I OMEZENÍ OBČANSKÝCH PRÁV VOJÁKA

§ 44

Shromažďovací právo

Voják nesmí ve vojenských objektech pořádat politická shromáždění ani provádět politickou agitaci.

§ 45

Sdružovací právo

(1) Voják nesmí být členem politické strany, politického hnutí a odborové organizace.

(2) Vojáci se mohou sdružovat v profesních sdruženích, jejichž činnost musí být zabezpečena dohodou o spolupráci s ministerstvem a vnitřní normou ministerstva.

§ 46

Právo svobodně projevovat náboženství nebo víru

Voják nesmí pořádat náboženské obřady a bohoslužby a účastnit se jich, brání-li tomu důležitý zájem služby, nekoná-li službu duchovního podle § 43.

§ 47

Hospodářská a sociální práva

(1) Voják může výjimečně vykonávat výdělečnou činnost pouze s písemným souhlasem služebního orgánu, neovlivní-li tato činnost výkon jeho služby nebo jiný důležitý zájem ozbrojených sil.

(2) Služební orgán může udělený souhlas písemně odvolat. V odvolání souhlasu je služební orgán povinen uvést důvody změny svého rozhodnutí. Voják je pak povinen bez zbytečného odkladu výdělečnou činnost skončit způsobem vyplývajícím pro její skončení z příslušných právních předpisů.

(3) Voják smí vykonávat činnost vědeckou, pedagogickou, publicistickou, literární nebo uměleckou a správu vlastního majetku.

(4) Voják nesmí vykonávat činnost odpovědného zástupce podle zvláštních právních předpisů^{9a)} ani být členem statutárních nebo kontrolních orgánů právnických osob, které provozují podnikatelskou činnost, s výjimkou členství ve statutárních nebo kontrolních orgánech nestavebních bytových družstev zřízených ke správě bytového fondu, a právnických osob a organizačních složek státu, jejichž zřizovatelem nebo zakladatelem je ministerstvo nebo jiný správní úřad.

HLAVA II

ZÁKLADNÍ POVINNOSTI VOJÁKŮ A ZÁKLADNÍ POVINNOSTI NADŘÍZENÝCH

§ 48

Základní povinnosti vojáků

(1) Voják je povinen

- a) důsledně a přesně plnit úkoly, které mu ukládají právní předpisy a rozkazy nadřízených,
- b) svědomitě a řádně konat službu podle svých sil, znalostí a schopností,
- c) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděl při výkonu služby a které v zájmu ozbrojených sil nelze sdělovat jiným osobám; to neplatí, pokud byl této povinnosti zproštěn služebním orgánem,
- d) ohlásit svému nadřízenému závady, nedostatky, které ohrožují nebo ztěžují výkon služby, a hrozící škodu,
- e) zvyšovat své odborné znalosti a prohlubovat svoji kvalifikaci, dbát o svoji fyzickou zdatnost,
- f) dodržovat pravidla služební zdvořilosti a chovat se i mimo službu tak, aby neohrozil vážnost a důvěryhodnost ozbrojených sil, dodržovat při výkonu služby právní předpisy, mezinárodní právo válečné a humanitární, mezinárodní smlouvy a rozkazy nadřízených,
- g) při výkonu služby nosit předepsaný stejnokroj; výjimky stanoví služební orgán,
- h) nezneužívat ve svůj prospěch nebo ve prospěch jiných osob informace získané při výkonu služby a nepřijímat neoprávněné dary nebo jiné výhody v souvislosti s výkonem služby,
- i) bezodkladně ohlásit nadřízenému zahájení trestního řízení vůči své osobě a informovat ho o průběhu a ukončení tohoto trestního řízení.

(2) Domnívá-li se voják, že rozkaz nadřízeného je v rozporu s právním předpisem, je povinen nadřízeného na to upozornit; trvá-li nadřízený na splnění rozkazu, je voják povinen jej splnit. Voják je povinen odepřít splnění rozkazu nadřízeného, spáchal-li by jeho splněním trestný čin; tuto skutečnost ohlásí neodkladně vyššímu nadřízenému.

(3) Je-li při výkonu vojenské služby neodkladně třeba zákroku k odvrácení škody hrozící ve vojenských objektech a na vojenském materiálu, je voják povinen zakročit. Nemusí tak učinit, brání-li mu v tom důležitá okolnost nebo jestliže by tím vystavil vážnému ohrožení sebe, ostatní vojáky nebo občany anebo osoby sobě blízké.

§ 49

Základní povinnosti nadřízeného

Nadřízení jsou povinni ve vztahu k podřízeným zejména

- a) organizovat, řídit, kontrolovat a hodnotit výkon služby,
- b) zabezpečovat, aby byli pro výkon služby odborně připraveni a vycvičeni,
- c) vytvářet příznivé podmínky pro výkon služby,
- d) vést je ke služební kázi, k plnění služebních povinností a vyvozovat důsledky z porušování služebních povinností,

e) seznamovat vojáky s vojenským řádem a jeho změnami.

HLAVA III KÁZEŇSKÁ PRAVOMOC, KÁZEŇSKÉ ODMĚNY, KÁZEŇSKÉ TRESTY A JEJICH UKLÁDÁNÍ

§ 50

Kázeňská pravomoc

(1) Kázeňskou pravomocí se rozumí právo udělovat kázeňské odměny a ukládat kázeňské tresty.

(2) Kázeňskou pravomoc mají v celém rozsahu prezident a ministr; v rozsahu stanoveném ve vojenských řádech služební orgány a nadřízení (dále jen "orgány s kázeňskou pravomocí"). K rozhodování o udělování kázeňských odměn a ukládání kázeňských trestů mohou orgány s kázeňskou pravomocí zřizovat kázeňské komise jako poradní orgány, ve kterých jsou zejména zástupci hodnostního sboru.

(3) Prezident jako vrchní velitel ozbrojených sil stanoví ve vojenském řádu podrobnou úpravu vojenského kázeňského práva.

§ 51

Kázeňský přestupek

(1) Kázeňským přestupkem se rozumí zaviněné jednání, které je v rozporu s právními předpisy nebo vojenskými řády, předpisy a rozkazy, nejde-li o jiný správní delikt nebo není-li trestné podle trestního zákona.

(2) Jako kázeňský přestupek se vyřídí též jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise. Orgány s kázeňskou pravomocí takový přestupek projednávají a ukládají za něj sankce a ochranná opatření podle zvláštních právních předpisů.¹⁵⁾

§ 52

Kázeňské odměny

(1) Kázeňské odměny se udělují za příkladné plnění služebních povinností nebo za záslužné činy. Záslužným činem se rozumí zejména vykonání hrdinského skutku, projev statečnosti při záchraně života nebo majetku.

(2) Kázeňskými odměnami jsou zejména

a) písemná pochvala,

b) prominutí dříve uloženého kázeňského trestu nebo jeho zahlazení,

c) peněžitý nebo věcný dar.

§ 53
Kázeňské tresty

(1) Kázeňské tresty se ukládají za kázeňské přestupky podle § 51 odst. 1.

(2) Kázeňskými tresty jsou

- a) napomenutí,
- b) písemná důtka,
- c) výstraha pro neodpovědný výkon služby,
- d) snížení platu až o 15 % až na dobu 6 měsíců.

Ukládání kázeňských trestů

§ 54

(1) Postačí-li k nápravě vojáka a k obnovení služební kázně vytknutí méně závažného jednání, které má znaky kázeňského přestupku, kázeňský trest se neuloží.

(2) Před uložením kázeňského trestu se musí úplně a přesně zjistit skutkový stav. Vojákovi se musí před uložením kázeňského trestu umožnit vyjádřit se k věci, navrhnout důkazy a hájit se. Orgány s kázeňskou pravomocí jsou oprávněny vyslechnout též toho, kdo podal podnět k projednání kázeňského přestupku.

(3) Při rozhodování o uložení kázeňského trestu se přihlíží k povaze protiprávního jednání, k okolnostem, za kterých k němu došlo, k jeho následkům, míře zavinění, k dosavadnímu plnění služebních povinností a k druhu a množství dosud nezahrazených kázeňských trestů.

§ 55

Za kázeňský přestupek uloží orgán s kázeňskou pravomocí kázeňský trest nejdříve 24 hodin po jeho spáchání, nejpozději však do 60 dnů ode dne, kdy se o jeho spáchání dověděl. Je-li jednání vojáka, v němž lze spatřovat naplnění skutkové podstaty kázeňského přestupku, předmětem šetření jiného orgánu, počíná lhůta 60 dnů pro uložení kázeňského trestu běžet dnem, kdy se orgán s kázeňskou pravomocí dověděl o výsledku tohoto šetření; dopustil-li se voják kázeňského přestupku v zahraničí, dnem následujícím po dni návratu vojáka ze zahraničí. Za kázeňský přestupek lze uložit kázeňský trest do 1 roku ode dne jeho spáchání.

§ 56

Kázeňský trest nelze uložit nebo vykonat, byl-li kázeňský trest prominut anebo vztahuje-li se na přestupek amnestie nebo byl-li voják za týž skutek již pravomocně odsouzen soudem; byl-li kázeňský trest uložen dříve, zruší se s účinností ode dne uložení.

§ 57

(1) Kázeňský trest ukládá orgán s kázeňskou pravomocí písemným rozhodnutím, které se musí vojákově doručit. Proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení; do doby pro podání odvolání se nezapočítává doba nepřetržitého vojenského výcviku. Odvolání podává voják orgánu s kázeňskou pravomocí, který je nadřazen tomu, jenž o uložení kázeňského trestu rozhodl. Proti rozhodnutí prezidenta se nelze odvolat. Odvolání lze vzít zpět do doby rozhodnutí orgánu s kázeňskou pravomocí, který o odvolání rozhoduje.

(2) O odvolání rozhoduje orgán s kázeňskou pravomocí bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne doručení odvolání. Rozhodnutí je vykonatelné dnem následujícím po nabytí právní moci.

§ 58

Zahlázení kázeňského trestu

(1) Nedopustil-li se voják během 1 roku od pravomocného uložení kázeňského trestu dalšího kázeňského přestupku, kázeňský trest se zahradí vypuštěním z evidence a voják se posuzuje, jako by mu kázeňský trest nebyl uložen.

(2) Orgán s kázeňskou pravomocí může i před uplynutím doby stanovené v odstavci 1 rozhodnout o zahlázení kázeňského trestu s přihlédnutím k chování vojáka.

ČÁST ČTVRTÁ PÉČE O VOJÁKY

§ 59

Podmínky pro výkon služby

(1) Ministerstvo vytváří vojákům podmínky pro řádný, hospodárný a bezpečný výkon služby.

(2) Ministerstvo je zejména povinno

- a) zajišťovat pro vojáky zdravotní služby,
- b) zřizovat, udržovat a zlepšovat sociální zařízení,
- c) pečovat o vzhled a úpravu míst, ve kterých vojáci vykonávají službu,
- d) vytvářet příznivé podmínky pro stravování vojáků,
- e) zajišťovat vojákům ubytování,
- f) vytvářet podmínky pro soustavné vzdělávání a prohlubování kvalifikace vojáků v zájmu ozbrojených sil,
- g) zabezpečovat rekvalifikaci vojákům,

h) vytvářet podmínky pro uspokojování kulturních, rekreačních a tělovýchovných potřeb a zájmové činnosti vojáků,

i) podle podmínek, v nichž je plněn úkol, zajišťovat vojákům vyslaným do zahraniční operace přiměřený kontakt s osobami blízkými^{1b)}.

(3) Ministerstvo může poskytovat péči podle odstavce 2 písm. a), d) a h) nositelům osvědčení podle zvláštního právního předpisu¹⁶⁾ a jejich manželkám, manželům, popřípadě vdovám nebo vdovcům po nich, bývalým vojákům, kteří konali službu v zahraničních operacích, a bývalým vojákům, kteří jsou poživateli dávek důchodového pojištění, jež vyplácí ministerstvo.

§ 60

Dohoda o zvýšení nebo rozšíření vzdělání

(1) Služební orgán uzavře s vojákem, který si zvyšuje nebo rozšiřuje vzdělání využitelné pro služební zařazení související s výkonem současného nebo předpokládaného služebního zařazení dohodu, kterou se stát zavazuje umožnit vojákovi zvýšení nebo rozšíření vzdělání. Voják se zavazuje setrvat po skončení studia po dohodnutou dobu ve služebním poměru nebo uhradit náklady spojené se zvýšením nebo rozšířením vzdělání nebo jejich část, a to i tehdy, zanikne-li vojákovi služební poměr před ukončením zvýšení nebo rozšíření vzdělání nebo v jeho průběhu.

(2) Dohoda se musí uzavřít písemně a musí v ní být uvedeny

a) stupeň vzdělání nebo druh kvalifikace a způsob jejich získání,

b) doba, po kterou se voják zavazuje setrvat ve služebním poměru,

c) druhy nákladů, které bude voják povinen uhradit, nesplní-li svůj závazek setrvat ve služebním poměru,

d) nejvyšší celková částka, kterou bude voják povinen uhradit, jinak je dohoda neplatná.

(3) Do doby setrvání ve služebním poměru se nezapočítává doba dispozice podle § 10 odst. 4 a doba přerušení služebního poměru podle § 11.

(4) Nesplní-li voják svůj závazek setrvat ve služebním poměru pouze zčásti, povinnost uhradit náklady se poměrně sníží.

(5) Povinnost uhradit náklady zaniká, zanikl-li služební poměr vojáka podle § 18 písm. e), f), h) a i) nebo podle § 19 odst. 1 písm. a), b), c) a e). Ministr nebo jím zmocněný služební orgán může v mimořádných případech na žádost vojáka částečně snížit nebo zcela prominout povinnost vojáka uhradit náklady, zanikl-li jeho služební poměr z jiných důvodů.

(6) Ministerstvo stanoví vyhláškou výši úhrady, kterou lze na vojákovi požadovat, pokud nesplní dohodu.

§ 61

Ubytování nebo byt

(1) V obci výkonu služby nebo v obci, ze které je možné denně dojíždět do místa pravidelného výkonu služby, zabezpečí ministerstvo vojákovi po dobu trvání služebního poměru ubytování nebo mu může zabezpečit byt.

(2) O přidělení bytu vojákovi rozhoduje služební orgán na základě jeho žádosti a na základě posouzení naléhavosti řešení jeho bytové potřeby bytovou komisí. Bytová komise ustanovená služebním orgánem v místě služby, složená ze zástupců útvarů a zařízení v místě služby zpracovává jednou za 3 měsíce pořadí žadatelů o byt podle těchto hledisek:

- a) služební zařazení vojáka,
- b) bytové podmínky vojáka a jeho rodiny,
- c) sociální podmínky vojáka a jeho rodiny,
- d) doba odloučení vojáka od rodiny,
- e) předpokládaná doba trvání služebního poměru,
- f) zdravotní stav rodiny vojáka.

(3) Ministerstvo může ponechat vojákovi byt v nájmu i po zániku služebního poměru vojáka nebo uzavřít nájemní smlouvu k takovému bytu s pozůstalým manželem anebo s pozůstalými dětmi, jestliže voják zejména

- a) ztratil zdravotní způsobilost následkem služebního úrazu nebo nemoci z povolání a jeho služební poměr zanikl podle § 18 písm. h),
- b) byl propuštěn ze služebního poměru podle § 19 odst. 1 písm. a) a b),
- c) zemřel následkem služebního úrazu nebo nemoci z povolání.

(4) Voják, který nebydlí ve služebním bytě v obci jeho výkonu služby nebo v obci, ze které je možné denně dojíždět do místa pravidelného výkonu služby, má nárok na měsíční přídavek na bydlení (dále jen "přídavek na bydlení"). Přídavek na bydlení náleží ve výši od 0,8 do 1,7násobku minimální mzdy¹⁷⁾ (dále jen "koeficienty") podle obce výkonu služby a podle počtu obyvatel žijících v místě výkonu služby. Nárok na přídavek na bydlení zaniká při zániku služebního poměru nebo po přidělení služebního bytu v obci výkonu služby vojáka nebo v obci, ze které je možné denní dojíždění do místa pravidelného výkonu služby. Přídavek na bydlení vojákovi nenáleží, jestliže bez vážných důvodů odmítne služební byt zajištěný ministerstvem; nenáleží rovněž po dobu jeho služebního zařazení jako čekatele, ve zkušební době, po dobu přerušení služebního poměru podle § 11 nebo pokud je mu ministerstvem hrazeno nájemné za byt v místě pravidelného výkonu služby v zahraničí. Vojákovi, který má nárok na přídavek na bydlení, nenáleží náhrady jako při služební cestě ani náhrady při denním dojíždění.

(5) Vojákovi, který koná službu v obci, kde nebydlí ve služebním bytě a kde dopravní

spojení neumožňuje denní dojíždění do místa pravidelného výkonu služby, zabezpečí ministerstvo ubytování za úhradu.

(6) Vojákovi, který se připravuje k výkonu služby studiem, se ubytování zabezpečuje bezplatně. Ubytování se zabezpečuje ode dne zahájení studia do dne jeho ukončení; nezabezpečuje se při cestách a pobytu mimo vojenskou školu, které nejsou v zájmu ozbrojených sil, a v době čerpání řádné a krátké dovolené.

(7) Při služební cestě a odvelení se vojákovi poskytuje bezplatné ubytování.

(8) Ubytování se poskytuje ve vojenských ubytovacích zařízeních, výjimečně jej lze zajistit v ubytovacím zařízení jiného provozovatele.

(9) Vláda stanoví nařízením kategorie obcí výkonu služby a koeficienty pro výpočet přídatku na bydlení. Výše násobků se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru. Vláda upraví nařízením výši koeficientů vždy při změně minimální mzdy.

§ 62

Rekreace

Ministerstvo může zabezpečovat vojákovi a jeho rodině společnou rekreaci s přihlédnutím k náročnosti a obtížnosti výkonu služby.

§ 63

Jednorázová peněžní výpomoc

Ministr může v mimořádných případech přiznat vojákovi na jeho žádost k překonání přechodné, jím nezaviněné tíživé sociální situace jednorázovou nenávratnou peněžní výpomoc až do výše dvacetinásobku minimální mzdy.¹⁷⁾

§ 64

Rekvalifikace

Před zánikem služebního poměru lze umožnit vojákovi na žádost rekvalifikaci na náklady státu, trval-li služební poměr nejméně 5 let, a to s přihlédnutím k získané kvalifikaci.

§ 65

Příspěvek na pohřeb vojáka a pohřební obřad s vojenskými poctami

(1) Zemřel-li voják mimo válečný stav na území České republiky, poskytne příslušný útvar na přání pozůstalých úhradu nutných výdajů na jednoduchou rakev s kovovou vložkou a úhradu poplatků a dopravného za převoz do místa pohřbu. V případě úmrtí vojáka v zahraničí náleží úhrada podle věty první, pouze pobýval-li voják v zahraničí ze služebních důvodů.

(2) Na přání pozůstalých vypraví útvar svým nákladem zemřelému vojáku jednoduchý pohřeb; do nákladů se zahrnou i výdaje na kovovou vložku, poplatky a dopravné do místa pohřbu, nevypravuje-li se pohřeb v místě úmrtí. Plnění podle odstavce 1 v tomto případě nenáleží.

(3) Voják, který zemřel v době trvání služebního poměru, může být pohřben ve

vojenském stejnokroji a mohou mu být prokázány vojenské pocty. Obdobně se to týká vojáka, který byl propuštěn do zálohy, bylo mu povoleno nosit stejnokroj při slavnostních příležitostech¹⁸⁾ a poté zemřel.

ČÁST PÁTÁ ZABEZPEČENÍ VOJÁKŮ

HLAVA I PLATOVÉ NÁLEŽITOSTI

§ 66 Poskytování platu

(1) Vojákovi se poskytuje plat podle zvláštních právních předpisů. Obsahují-li tyto předpisy ustanovení o výkonu práce, rozumí se tím výkon služby podle § 24.

(2) Za výkon služby se pro nárok na plat považuje doba řádné dovolené, krátké dovolené, zvláštní dovolené, doba dočasného zproštění výkonu služby, doba denního studia, doba studijního volna při studiu při výkonu služby, doba preventivní nebo mimořádné rehabilitace, doba rekvalifikace, doba volna za nepřetržitý vojenský výcvik a nepřetržité vojenské nasazení na území České republiky a doba služebního volna z důvodů obecného zájmu a pro důležité osobní překážky ve službě s výjimkou dalšího služebního volna pro důležité osobní překážky ve službě nebo z jiných vážných důvodů.

(3) Nárok na plat nebo na náhradu platu nevzniká vojákovi vyslanému k výkonu služby v zahraničí, pokud je mu plat poskytován z prostředků mezinárodní nebo nadnárodní organizace nebo orgánu.

§ 67 Poskytování platu ve zvláštních případech

(1) Při dočasném zproštění výkonu služby se vojákovi krátí plat o 50 %. Míra krácení se snižuje o 5 % za každou vyživovanou osobu, nesmí být však nižší než 25 %. Krácený plat nesmí být nižší než minimální mzda stanovená zvláštním právním předpisem.¹⁷⁾

(2) Vojákovi se plat nesnižuje

- a) byl-li určen do dispozice podle § 10 odst. 2 písm. a) a c) a § 10 odst. 3,
- b) po dobu odvelení,
- c) po dobu dočasného pověření výkonem služby v jiném služebním zařazení,
- d) po dobu, po kterou mu nadřízený stanovil kratší týdenní dobu služby podle § 25 odst. 3,
- e) po dobu nejvýše 6 měsíců, byl-li v důsledku organizačních změn jinak služebně zařazen,
- f) po dobu trvání tvůrčího volna.¹⁹⁾

(3) Pokud podezření ze závažného porušení služebních povinností nebo ze spáchání

trestného činu nebylo vojákovi prokázáno a dočasné zproštění výkonu služby bylo zrušeno, náleží vojákovi rozdíl, o který byl plat zkrácen.

(4) Voják zařazený do zvláštní dispozice má nárok na plat podle činnosti jím vykonávané v této dispozici.

§ 68

Náhrada platu

(1) Voják má za nevyčerpanou dovolenou nebo za její poměrnou část nárok na náhradu ve výši platu, který odpovídá době nevyčerpané řádné dovolené, pokud řádnou dovolenou nebo její poměrnou část nemohl vyčerpat ani do konce následujícího kalendářního roku. Náhrada podle věty první se stanoví z platu, který by vojákovi náležel v posledním měsíci, kdy mohl tuto dovolenou čerpat.

(2) Voják je povinen vrátit plat vyplacený za dobu řádné dovolené nebo za její část, na niž ztratil nárok nebo na niž mu nárok nevznikl.

(3) Vojákovi se poskytuje náhrada ve výši platu

a) po dobu prvního měsíce dočasné neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz, s výjimkou prvních 3 dnů výkonu služby, za které se náhrada ve výši platu neposkytuje; dočasnou neschopností ke službě pro nemoc nebo úraz se pro účely tohoto zákona rozumí dočasná pracovní neschopnost uznaná podle předpisů o nemocenském pojištění^{19a)},

b) nejdéle po dobu 12 měsíců od počátku neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz, které voják utrpěl při výkonu služby, v přímé souvislosti s ním nebo pro výkon služby, nebo

c) po dobu, po kterou voják nemůže konat službu pro karanténu nařízenou podle zvláštních právních předpisů^{19b)} nebo po kterou je vojákovi nařízena izolace, s výjimkou prvních 3 dnů výkonu služby, za které se poskytuje náhrada ve výši 60 % platu.

(4) Nárok na náhradu platu nemá voják, který si úmyslně přivodil dočasnou neschopnost ke službě. Náhrada platu ve výši 50 % náleží vojákovi, jestliže si přivodil dočasnou neschopnost ke službě

a) zaviněnou účastí ve rvačce; rvačkou se zde rozumí vzájemné napadení nebo fyzický střet 2 nebo více osob,

b) jako bezprostřední následek své opilosti nebo zneužití omamných prostředků nebo psychotropních látek, nebo

c) při spáchání úmyslného trestného činu nebo úmyslně zaviněného přestupku.

(5) Porušil-li voják v období trvání nároku na náhradu platu při neschopnosti ke službě režim dočasně práce neschopného pojištěnce nebo nesplnil povinnost součinnosti při kontrole tohoto režimu uloženou předpisy nemocenského pojištění, může mu být se zřetelem na závažnost porušení náhrada platu snížena nebo odňata. Pokud již byla vyplacena, považují se vyplacené částky za přeplatek, který je voják povinen uhradit plátcí náhrady platu.

(6) Při dočasném zproštění výkonu služby po dobu uvedenou v odstavci 3 náleží vojákovi náhrada platu, která se krátí obdobně jako v § 67 odst. 1.

HLAVA II NÁBOROVÝ PŘÍSPĚVEK

§ 69

(1) Vojákovi lze při povolání do služebního poměru přiznat náborový příspěvek, absolvoval-li jiné než vojenské nebo policejní střední a vysoké školy nebo splnil-li povinnost k náhradě nákladů za studium vojenských nebo policejních škol, které absolvoval. Náborový příspěvek lze poskytnout ve výši od 30 000 do 130 000 Kč podle dosaženého vzdělání a doby trvání služebního poměru.

(2) Náborový příspěvek lze vojákovi přiznat, pokud se zaváže vrátit vyplacený náborový příspěvek nebo jeho poměrnou část, zanikne-li jeho služební poměr před uplynutím stanovené doby trvání služebního poměru podle § 18 písm. c) a d) nebo podle § 19 odst. 1 písm. f) až l).

(3) V případě, že voják vrátil náborový příspěvek nebo jeho poměrnou část, lze mu při opětovném povolání do služebního poměru poskytnout náborový příspěvek až do výše vráceného náborového příspěvku nebo jeho poměrné části. Získal-li voják před opětovným povoláním do služebního poměru vysokoškolské vzdělání, lze mu poskytnout náborový příspěvek ve výši stanovené pro náborový příspěvek za vysokoškolské vzdělání.

(4) O poskytnutí náborového příspěvku rozhoduje služební orgán, který je oprávněný rozhodovat o povolání do služebního poměru.

(5) Z přiznaného náborového příspěvku se vojákovi vyplácí 20 % po 6 měsících trvání služebního poměru, nejdříve však po uplynutí zkušební doby, 30 % po 12 měsících trvání služebního poměru a 50 % po 24 měsících trvání služebního poměru.

§ 70

Ministerstvo stanoví vyhláškou výši náborového příspěvku podle dosaženého vzdělání a stanovené doby trvání služebního poměru.

HLAVA III CESTOVNÍ A JINÉ NÁHRADY

§ 71

Vymezení pojmů

(1) Služební cestou se rozumí doba od nástupu vojáka na cestu k plnění služebních úkolů do jiného místa, než je jeho stanovené místo výkonu služby, včetně doby plnění úkolů v místě, které je cílem služební cesty, do návratu vojáka z cesty.

(2) Zahraniční služební cestou se pro účely tohoto zákona rozumí doba služební cesty podle odstavce 1 z České republiky do zahraničí, ze zahraničí do České republiky a doba služební cesty v zahraničí.

(3) Stanoveným místem výkonu služby se rozumí všechny prostory, objekty a zařízení, v nichž voják trvale vykonává službu.²⁰⁾

(4) Místem trvalého pobytu vojáka se rozumí obec, v níž je voják hlášen k trvalému pobytu.²¹⁾

(5) Za rodinu vojáka se pro účely tohoto zákona považují, mají-li trvalý pobyt na území státu a žijí-li s vojákem v domácnosti,²²⁾ jeho manželka (manžel) nebo družka (druh) a nezaopatřené děti, a to vlastní děti, osvojené děti nebo děti svěřené do pěstounské péče nebo výchovy. Pro účely tohoto zákona se za nezaopatřené dítě považuje dítě vymezené zvláštním právním předpisem.^{22a)} K družce (druhu) se jako k osobě posuzované podle věty první přihlíží, jen žije-li s vojákem v domácnosti nepřetržitě alespoň 3 měsíce a je-li přihlášena (přihlášena) na adrese vojáka k trvalému pobytu.^{22b)}

(6) Obcí výkonu služby se rozumí území obce,^{22c)} na kterém je dislokován vojenský objekt, vojenský útvar nebo vojenské zařízení anebo vojenský záchranný útvar, v němž je voják služebně zařazen.

(7) Jízdními výdaji se rozumí výdaje za místní hromadnou dopravu, jízdenku, letenku, místenku a za použití lůžkového nebo lehátkového vozu a za použití vlaku vyšší kvality.

§ 72

Náhrady při služebních cestách a odvelení

(1) Při služební cestě vojákovi náleží

a) stravné,

b) náhrada prokázaných jízdních výdajů,

c) náhrada prokázaných výdajů za ubytování,

d) náhrada prokázaných nutných vedlejších výdajů,

e) náhrada jízdních výdajů za cesty do místa trvalého pobytu vojáka nebo do jiné obce pobytu jeho rodiny předem dohodnutého mezi nadřízeným a vojákem a zpět, je-li to hospodárnější a trvá-li služební cesta více než 7 po sobě následujících kalendářních dnů, a to jednou týdně.

(2) Náhrady při služební cestě náleží i při odvelení; při odvelení do zahraničí náleží jako při zahraniční služební cestě.

(3) Vojákovi, s nímž byla uzavřena dohoda o zvýšení nebo rozšíření vzdělání, s výjimkou prezenčního studia, nebo vojákovi vyslanému do rekvalifikačního kurzu náleží náhrady podle odstavce 1. Stravné náleží za dny účasti na studijních soustředěních nebo konzultacích a za dny konání zkoušek v jiné obci, než je jeho stanovené místo výkonu služby nebo místo trvalého pobytu. Při zvýšení nebo rozšíření vzdělání náleží náhrada jízdních výdajů podle odstavce 1 písm. b) a e), jen je-li vojákovi poskytnuto studijní volno.

§ 73 Stravné

(1) Za každý den služební cesty náleží vojákovi stravné ve výši stanovené zvláštním právním předpisem.²³⁾ Ministerstvo stanoví vyhláškou výši stravného v rámci rozpětí stanoveného zvláštním právním předpisem.²³⁾

(2) Je-li vojákovi vyslanému na služební cestu, která trvá méně než 5 hodin, znemožněno ze služebních důvodů stravovat se obvyklým způsobem, může se mu poskytnout stravné až do výše nejnižší částky stravného uvedené ve zvláštním právním předpisu.²³⁾

(3) Stravné nenáleží vojákovi, kterému je na služební cestě zabezpečeno bezplatné stravování. Bylo-li bezplatné stravování zabezpečeno částečně, stravné se úměrně krátí, a to při poskytnutí snídaně o 20 %, oběda o 40 % a večeře o 40 %.

(4) Vojákovi vyslanému na služební cestu do místa jeho trvalého pobytu nebo do místa trvalého pobytu jeho rodiny na dobu delší než jeden kalendářní den náleží stravné pouze za dobu výkonu služby.

§ 74 Náhrada prokázaných jízdních výdajů

(1) Vojákovi náleží náhrada jízdních výdajů za cestu mezi místem, které mu bylo stanoveno jako místo nástupu služební cesty, a místem, do něhož byl vyslán k plnění služebních úkolů, a poté místem ukončení služební cesty.

(2) Nemohl-li se voják ubytovat v místě, do něhož byl vyslán, náleží mu též náhrada jízdních výdajů za cesty vykonané do místa, v němž se ubytoval, a zpět.

(3) Při jízdě vlakem nad vzdálenost 50 km jedním směrem se hradí příplatek za vlak vyšší kvality, při vzdálenosti nejméně 101 km jedním směrem se hradí jízdní výdaje za první vozovou třídu a při jízdě autobusem jízdní výdaje včetně místenky.

(4) Náhrada jízdného za použití lůžkového nebo lehátkového vozu první nebo druhé třídy náleží vojákovi při splnění podmínky ujetí vzdálenosti nejméně 201 km pouze tehdy, trvala-li cesta alespoň 4 hodiny v době mezi 22. a 6. hodinou a po jejím ukončení bezprostředně následoval výkon služby.

(5) Při služební cestě, kdy vojákovi náleží náhrada jízdních výdajů podle § 72 odst. 1 písm. e), se poskytuje náhrada jízdních výdajů ve výši prokázaných jízdních výdajů za druhou vozovou třídu osobního vlaku nebo za autobus. Příplatek za vlak vyšší kvality nebo náhrada za použití autobusu včetně místenky náleží při vzdálenosti nejméně 101 km jedním směrem a dále náleží jízdní výdaje za místní hromadnou dopravu při přestupu z jednoho hromadného dopravního prostředku dálkové přepravy na jiný. Použije-li voják po předchozím souhlasu nadřízeného k cestě do místa svého trvalého pobytu nebo do jiné obce pobytu jeho rodiny, na kterém se předem s nadřízeným dohodl, a zpět jiné než služební silniční motorové vozidlo, náleží mu náhrada ve výši jízdních výdajů, které by mu náležely při použití vlaku nebo autobusu dálkové přepravy.

§ 75

Náhrada prokázaných výdajů za ubytování

Při služební cestě náleží vojákově náhrada výdajů v prokázané výši za ubytování,

- a) nebylo-li mu ve vojenských ubytovacích zařízeních poskytnuto bezplatné ubytování, nebo
- b) nepoužil-li při cestě v noci lůžkový nebo lehátkový vůz a byl-li nucen se v téže noci ubytovat z důvodu časného příjezdu nebo pozdního odjezdu.

§ 76

Náhrady za používání silničních motorových vozidel při služebních cestách

(1) Použije-li voják při služební cestě se souhlasem nadřízeného jiné než služební silniční motorové vozidlo, náleží mu za každý 1 km jízdy sazba základní náhrady ve výši podle zvláštních právních předpisů²⁴⁾ a náhrada za spotřebované pohonné hmoty.

(2) Náhrada výdajů za pohonné hmoty náleží vojákově podle cen pohonných hmot prokázaných dokladem, který se datem shoduje s datem služební cesty. Neprokáže-li voják cenu pohonné hmoty, vypočte se výše náhrad z průměrné ceny pohonné hmoty stanovené zvláštním právním předpisem.^{24a)} Spotřeba pohonné hmoty se vypočte aritmetickým průměrem z údajů uvedených v technickém průkazu vozidla. Pokud technický průkaz vozidla tyto údaje neobsahuje, náleží vojákově náhrada výdajů za pohonné hmoty, jen prokáže-li spotřebu pohonných hmot technickým průkazem vozidla shodného typu se shodným objemem válců.

(3) Voják je povinen prokázat technickým průkazem silničního motorového vozidla, které má být použito při služební cestě, o jaký druh vozidla se jedná a jakou spotřebu pohonných hmot stanovil výrobce.

(4) Nadřízený může s vojákem předem dohodnout též poskytování náhrady za použití jiného než služební silničního motorového vozidla ve výši odpovídající ceně jízdenky hromadného dopravního prostředku dálkové přepravy s výjimkou letenky.

§ 77

Náhrady při povolání do služebního poměru a při přeložení

(1) Při přeložení náleží vojákově náhrada jízdních výdajů z místa trvalého pobytu, popřípadě z dosavadního místa výkonu služby do místa přeložení.

(2) Vojákově náleží k náhradě zvýšených životních nákladů náhrady jako při služební cestě po dobu, kdy v důležitém zájmu služby po přeložení musí žít odloučeně od své rodiny. Je-li voják služebně zařazen jako čekatel, náhrady jako při služební cestě mu nenáleží.

(3) Denní částka náhrady jako při služební cestě náleží ve výši podle § 73.

(4) Vojákově náleží po dobu, kdy z důvodu důležitého zájmu služby denně dojíždí z obce výkonu služby do místa trvalého pobytu, náhrada prokázaných jízdních výdajů, popřípadě náhrada za použití jiného než služební silničního motorového vozidla za cesty z místa trvalého pobytu do obce výkonu služby a zpět, nejvýše však 75 % z denní částky náhrad

jako při služební cestě.

(5) Vojákovi náleží po dobu, kdy z důvodu důležitého zájmu služby denně dojíždí z pravidelného místa výkonu služby do místa trvalého pobytu rodiny, náhrada při denním dojíždění, trvá-li jeho nepřítomnost v místě trvalého pobytu rodiny z důvodu zaměstnání nejméně 11 hodin v kalendářním dnu. Denní částka náhrady náleží ve výši 25 % z denní částky náhrady jako při služební cestě. Je-li voják služebně zařazen jako čekatel, náhrada při denním dojíždění mu nenáleží.

(6) Náhrada jako při služební cestě nebo náhrada při denním dojíždění vojákovi nenáleží, je-li mu poskytnuto bezplatné stravování. Poskytuje-li se vojákovi částečné bezplatné stravování, náhrady jako při služební cestě se úměrně krátí a náhrada při denním dojíždění nenáleží.

(7) Vojákovi, který po přeložení vykonává službu mimo místo svého trvalého pobytu a nemůže denně dojíždět, náleží náhrada jízdních výdajů za cesty z místa trvalého pobytu do místa přeložení a zpět ve výši jízdného hromadnými dopravními prostředky dálkové přepravy. Náhrada jízdních výdajů náleží nejvýše pětkrát měsíčně vojákovi, který žije v domácnosti alespoň s jedním příslušníkem rodiny, a jednou měsíčně ostatním vojákům. Vykoná-li voják z místa trvalého pobytu cestu do místa ubytování namísto cesty do místa přeložení, lze mu poskytnout náhradu prokázaných jízdních výdajů, a to až do výše jízdného za cestu z místa trvalého pobytu do místa přeložení. Obdobně se postupuje, pokud ve stejném kalendářním dni náleží vojákovi náhrada prokázaných jízdních výdajů z místa trvalého pobytu do místa ubytování a současně náhrada jízdních výdajů z místa přeložení do místa ubytování. Totéž platí při cestě z místa ubytování do místa trvalého pobytu. Náhrada se poskytuje podle § 74 odst. 5.

(8) Vojákovi, který po přeložení vykonává službu mimo místo svého trvalého pobytu a ministerstvo mu nemůže zabezpečit v místě přeložení ubytování, náleží náhrada jízdních výdajů z místa ubytování do místa přeložení a zpět.

(9) Náhrady podle odstavců 2 až 8 vojákovi nenáleží ode dne následujícího po dni, kdy

a) se přestěhoval do obce výkonu služby,

b) mu vznikl nárok na přídavek na bydlení, nebo

c) začal vykonávat službu v místě, které mu bylo určeno jako pravidelné místo výkonu služby v zahraničí.

(10) Pro účely náhrad podle předchozích odstavců se obdobně jako přeložení posuzuje i povolání do služebního poměru.

(11) Při souběhu nároku na náhrady jako při služební cestě a nároku na stravné při služební cestě nebo při souběhu nároku na náhrady při denním dojíždění a nároku na stravné při služební cestě anebo při souběhu nároku na náhrady jako při služební cestě a nároku na náhrady při denním dojíždění má voják nárok na náhradu, která je vyšší.

§ 78
zrušen

Náhrady při zahraničních služebních cestách

§ 79

(1) Při zahraniční služební cestě náleží vojákovi náhrady podle 72 odst. 1 písm. b) až d).

(2) Vojákovi s pravidelným místem výkonu služby v zahraničí náleží za dny cesty z České republiky do pravidelného místa výkonu služby v zahraničí a zpět a při služebních cestách v zahraničí náhrady jako při zahraničních služebních cestách. Pokud s vojákem se souhlasem nadřízeného cestuje jeho rodinný příslušník, lze vojákovi poskytnout též náhrady prokázaných jízdních, ubytovacích a nutných vedlejších výdajů, které vznikly tomuto rodinnému příslušníkovi. Vojákovi s pravidelným místem výkonu služby v zahraničí nenáleží stravné za dobu služební cesty na území České republiky a v zemi, kde má stanovené pravidelné místo výkonu služby.

(3) Voják s pravidelným místem výkonu služby v zahraničí má nárok na stejné náhrady jako zaměstnanci rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, které jsou stanovené zvláštním právním předpisem.²⁵⁾

§ 80

Při zahraniční služební cestě lze dohodnout s vojákem poskytování náhrad za cesty k návštěvě rodiny, jejich rozsah a výši.

§ 81

(1) Při zahraniční služební cestě přísluší vojákovi stravné v cizí měně; na žádost vojáka může být vyplaceno stravné v českých korunách nebo v jiné cizí volně směnitelné měně s tím, že se pro přepočet použije směnný kurs devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou.

(2) Výši základních sazeb stravného v cizí měně stanoví zvláštní právní předpis.²⁴⁾

(3) Trvá-li zahraniční služební cesta v kalendářním dni 12 a méně hodin, poskytne se stravné v cizí měně ve výši, která se určí násobkem dvanáctiny poloviční výše základní sazby stravného v cizí měně a počtu celých hodin zahraniční služební cesty strávených mimo území České republiky. Za dobu zahraniční služební cesty strávenou mimo území České republiky, která trvá méně než 1 hodinu, stravné v cizí měně nenáleží.

(4) Při poskytnutí bezplatného stravování stravné nenáleží. Při poskytnutí částečného bezplatného stravování se stravné podle odstavce 1 úměrně krátí stejným způsobem jako podle § 73.

§ 82

Při zahraniční služební cestě lze poskytnout vedle stravného kapesné v cizí měně do

výše 40 % stravného stanoveného podle § 81 odst. 1 a 2.

§ 83

Za použití jiného než služebního silničního motorového vozidla při zahraniční služební cestě náleží vojákově z povolání základní náhrada podle § 76 odst. 1 a náhrada výdajů za pohonné hmoty podle § 76 odst. 2 a 3. Náhrada za pohonné hmoty v cizí měně náleží za kilometry ujeté v zahraničí nad 350 km.

§ 84

(1) Při zahraniční služební cestě náleží za dobu služební cesty na území České republiky stravné v české měně v rozsahu a za podmínek stanovených v § 73.

(2) Při zahraniční služební cestě je rozhodnou dobou pro vznik nároku na náhrady poskytované v cizí měně doba přechodu české státní hranice a při letecké přepravě odlet a přílet letadla podle letového řádu.

Společná ustanovení k cestovním a jiným náhradám

§ 85

Kde tento zákon požaduje při služební cestě prokázání výdajů, a voják je neprokáže, může mu nadřízený poskytnout náhrady v jím uznané výši s přihlédnutím k podmínkám cesty s výjimkou náhrady výdajů za pohonné hmoty stanovené zvláštním právním předpisem.²⁴⁾

§ 86

(1) Požádá-li voják o poskytnutí zálohy na náhrady při služební cestě, musí mu být tato záloha do výše předpokládané náhrady poskytnuta.

(2) Při zahraniční služební cestě musí být vojákově záloha poskytnuta v cizí měně v rozsahu a ve výši podle předpokládané doby trvání a podmínek zahraniční pracovní cesty. Zálohu v cizí měně lze vojákově poskytnout též zapůjčením služební platební karty.

(3) Voják je povinen do 10 pracovních dnů po dni ukončení služební cesty předložit nadřízenému, který ho na služební cestu vyslal, písemné doklady potřebné k vyúčtování služební cesty a též vrátit nevyúčtovanou zálohu.

(4) Vyúčtování služební cesty vojáka a uspokojení jeho nároků musí být provedeno do 14 pracovních dnů ode dne předložení písemných dokladů.

§ 87

Pokud čas strávený na služební cestě jinak než plněním služebních úkolů spadá do doby služby vojáka, považuje se za dobu zameškanou pro překážky ve službě. Za tuto dobu se plat vojákově nekrátí.

§ 87a

Nárok na cestovní a jiné náhrady nevzniká vojákovi vyslanému k výkonu služby v zahraničí, pokud mu jsou poskytovány z prostředků mezinárodní nebo nadnárodní organizace nebo orgánu.

§ 88

Výše částek, výše náhrady při denním dojíždění a sazeb stravného se zaokrouhlují na celé koruny do výše 50 haléřů směrem dolů a od 50 haléřů včetně směrem nahoru.

§ 88a

Cestovní a jiné náhrady podle § 71 až 89 lze paušalizovat. Při výpočtu paušální částky vychází služební orgán z průměrných podmínek rozhodných pro poskytování náhrad vojákovi nebo skupině vojáků. Pokud se změní podmínky, za nichž byla paušální částka stanovena, je služební orgán povinen tuto částku přezkoumat a upravit.

§ 89

Ministerstvo stanoví vyhláškou výši a postup při přiznávání cestovních náhrad a náhrad při povolání do služebního poměru a při přeložení.

HLAVA IV PROVIANTNÍ, VÝSTROJNÍ A PŘEPRAVNÍ NÁLEŽITOSTI

§ 90

Proviantní náležitosti

(1) Voják má při nepřetržité službě, která trvá alespoň 24 hodin, nebo při výkonu zvláštních profesí a činností nárok na poskytnutí bezplatného stravování. Nelze-li poskytnout bezplatné stravování, má voják nárok na náhradu v penězích.

(2) Pokud se při služební cestě poskytuje vojákovi místo bezplatného stravování náhrada v penězích, má voják nárok pouze na stravné nebo na náhradu v penězích, a to podle toho, co je pro něho výhodnější.

§ 91

Výstrojní náležitosti

(1) Voják má nárok na výstrojní náležitosti.

(2) Výstrojnými náležitostmi se rozumí vojenská výstroj a služby, které se bezplatně poskytují k zabezpečení povinnosti vojáka v době výkonu služby nosit vojenský stejnokroj. Nelze-li poskytnout výstrojní náležitosti podle věty první, má voják nárok na náhradu v penězích. Voják, jehož služební poměr zanikl podle § 18 písm. c) nebo d) anebo podle § 19 odst. 1 písm. f) až m) před uplynutím 2 let ode dne vzniku služebního poměru, je povinen ministerstvu nahradit v penězích poměrnou část nákladů za vydanou vojenskou výstroj; do doby 2 let se nezapočítává doba dispozice podle § 10 odst. 2 písm. b) až i). Výše peněžité náhrady se vypočítá jako součin měsíční peněžní výše nákladů na vojenskou výstroj a počtu

neodsloužených měsíců.

(3) Voják nemá nárok na výstrojní náležitosti po dobu určení do dispozice podle § 10 odst. 2 písm. b), d) až i).

(4) Neprokáže-li se podezření ze závažného porušení služebních povinností nebo ze spáchání trestného činu podle § 9 nebo pominou-li důvody vazby podle § 10 odst. 2 písm. i), poskytují se výstrojní náležitosti za tuto dobu zpětně. Na zpětné poskytnutí výstrojních náležitostí podle § 10 odst. 2 písm. h) má voják nárok, pokud po ukončení dispozice pokračuje jeho služební zařazení.

(5) Nárok na výstrojní náležitosti podle odstavce 1 zaniká, je-li vojákovi služební poměr přerušen podle § 11.

§ 92

Přepravní náležitosti

(1) Ministerstvo poskytuje vojákovi bezplatně přepravu při cestě na preventivní nebo mimořádnou rehabilitaci a na léčebnou péči, při přestěhování v důležitém zájmu služby, a to i pro příslušníky domácnosti,²²⁾ kteří se stěhují spolu s ním, a pro přestěhování bytového zařízení, jednou v kalendářním roce při cestě na řádnou dovolenou a při společné rekreaci nebo rekreačním pobytu i jeho manželce a nezaopatřeným dětem. Při zániku služebního poměru podle § 18 písm. a), h), i) a j) nebo podle § 19 odst. 1 písm. a), b), c), e), h) a k) se poskytuje vojákovi bezplatná přeprava do místa trvalého pobytu nebo hraničního přechodu na území České republiky.

(2) Nelze-li poskytnout bezplatnou přepravu, má voják nárok na náhradu prokázaných jízdních výdajů v penězích. Použije-li voják po předchozím souhlasu nadřízeného k cestě podle odstavce 1 jiné než služební silniční motorové vozidlo, náleží mu náhrada ve výši jízdních výdajů, které by mu náležely při použití vlaku nebo autobusu dálkové přepravy.

§ 93

Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob zabezpečování bezplatného stravování, výstrojních a přepravních náležitostí a peněžitou výši nákladů na vojenskou výstroj.

HLAVA V

ZDRAVOTNÍ PÉČE, ZDRAVOTNÍ SLUŽBY, ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ A NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ

§ 94

Zdravotní péče a zdravotní služby

(1) Zdravotní péči a zdravotní služby vojákům organizuje, řídí a kontroluje ve své působnosti ministerstvo. V zájmu ochrany zdraví osob a vojenských kolektivů může ministerstvo nařizovat mimořádné preventivní prohlídky a protiepidemická opatření, včetně očkování, diagnostických zkoušek a léčení přenosných nebo jinak společensky závažných onemocnění, izolace a karanténních opatření.

(2) Zdravotní služby poskytuje vojákům stát zpravidla ve zdravotnických zařízeních

poskytovatelů zdravotních služeb zřízených ministerstvem (dále jen "zdravotnická zařízení vojenského poskytovatele"), a nejsou-li zřízena, ve zdravotnických zařízeních jiných poskytovatelů zdravotních služeb na základě smlouvy o poskytování zdravotních služeb vojákům uzavřené se zdravotní pojišťovnou stanovenou zákonem o veřejném zdravotním pojištění²⁶⁾. Registrujícím poskytovatelem zdravotních služeb je vojenský poskytovatel, a není-li zřízen, jiný poskytovatel zdravotních služeb, se kterým Vojenská zdravotní pojišťovna uzavřela smlouvu o zajišťování zdravotních služeb. Ambulantní nebo lůžkovou zdravotní péči poskytuje poskytovatel zdravotních služeb, kterého určí poskytovatel zdravotních služeb, který poskytl zdravotní služby podle věty první. Poskytovatele zdravotních služeb lze volit jen z poskytovatelů zdravotních služeb uvedených ve větě první nebo druhé; to se nevztahuje na případy poskytnutí neodkladné péče a na volbu poskytovatele zdravotních služeb v oboru gynekologie-porodnictví.

(3) Poskytování zdravotní péče v působnosti ministerstva a zdravotních služeb ve vojenských zdravotnických zařízeních stanoví ministerstvo v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví vyhláškou.

§ 95

Zdravotní pojištění

Voják je pojištěn u zdravotní pojišťovny podle zvláštního právního předpisu.²⁶⁾

§ 96

Nemocenské pojištění

Nemocenské pojištění vojáků upravuje zvláštní právní předpis^{19a)}.

§ 97

Preventivní rehabilitace

(1) Voják má nárok na poskytnutí preventivní rehabilitace v trvání 14 kalendářních dnů v kalendářním roce k upevnění zdravotního stavu, trval-li jeho služební poměr alespoň 10 let, nebo po dosažení věku 35 let anebo v závislosti na služebním zařazení, které musí trvat alespoň jeden rok.

(2) Na základě doporučení poskytovatele zdravotních služeb má voják nárok na poskytnutí preventivní rehabilitace formou lázeňské léčebně rehabilitační péče spojené s částí řádné dovolené i před dosažením věku stanoveného v odstavci 1. Trvá-li preventivní rehabilitace formou lázeňské léčebně rehabilitační péče déle než 14 kalendářních dnů, má voják nárok na udělení navazující části řádné dovolené nebo udělení dovolené bez nároku na peněžní náležitosti, pokud již řádnou dovolenou v kalendářním roce vyčerpal.

(3) Při souběhu nároku na preventivní rehabilitaci a nároku na zvláštní dovolenou v témže kalendářním roce poskytne se vojákovi pouze preventivní rehabilitace.

(4) Náklady spojené s preventivní rehabilitací hradí ministerstvo.

(5) Vojákovi, který vykonává službu v zahraničí, se preventivní rehabilitace neposkytuje.

(6) Ministerstvo stanoví vyhláškou okruh služebních zařazení pro poskytování preventivní rehabilitace.

§ 97a

Mimořádná rehabilitace

(1) Vojákovi, který konal službu v zahraniční operaci po dobu nejméně 90 dnů vcelku, může být poskytnuta mimořádná rehabilitace v trvání 14 kalendářních dnů v kalendářním roce k upevnění zdravotního stavu.

(2) Mimořádná rehabilitace se poskytuje na žádost vojáka tak, aby byla zahájena nejpozději do 30 kalendářních dnů ode dne návratu ze zahraniční operace.

(3) Při souběhu mimořádné rehabilitace a nároku na preventivní rehabilitaci v témže kalendářním roce se poskytne vojákovi pouze preventivní rehabilitace. Při souběhu mimořádné rehabilitace a nároku na zvláštní dovolenou v témže kalendářním roce se poskytne vojákovi pouze mimořádná rehabilitace.

(4) Mimořádnou rehabilitaci organizuje a náklady s ní spojené hradí ministerstvo.

ČÁST ŠESTÁ BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI VÝKONU SLUŽBY

§ 98

Povinnosti nadřízených

(1) Péči o bezpečnost a ochranu zdraví vojáků při výkonu služby zajišťují služební orgány. Služební orgány jsou povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví vojáků při výkonu služby s ohledem na rizika spojená s možným ohrožením jejich života a zdraví (dále jen "rizika") a přijímat opatření k prevenci rizik; tato povinnost se vztahuje též na další fyzické osoby, které se s jejich vědomím zdržují v prostorech, za které odpovídají.

(2) Prevencí rizik se rozumí všechna opatření, která směřují k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví vojáků při výkonu služby, a opatření, jejichž cílem je předcházet rizikům, odstraňovat je nebo minimalizovat jejich působení. Služební orgány jsou povinny rizika vyhledávat, zjišťovat jejich příčiny a zdroje. Za tím účelem jsou povinny pravidelně kontrolovat bezpečnost a ochranu zdraví vojáků při výkonu služby.

(3) Při přijímání a provádění technických, technologických, organizačních a jiných opatření k prevenci rizik vycházejí služební orgány ze všeobecných preventivních zásad, kterými jsou

a) omezování vzniku rizik,

b) odstraňování rizik u zdroje jejich původu,

c) přizpůsobování podmínek výkonu služby potřebám vojáků s cílem omezit působení negativních vlivů výkonu služby na jejich zdraví,

d) plánování při provádění prevence rizik.

(4) Služební orgány jsou dále povinny

- a) zajistit vojákům školení o právních předpisech a interních normativních aktech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví vojáků při výkonu služby, pravidelně ověřovat jejich znalost, vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování,
- b) zajistit vojákům podle potřeb vykonávané služby ve vhodných intervalech dostatečné a přiměřené informace a interní normativní akty o bezpečnosti a ochraně zdraví vojáků při výkonu služby; těhotné vojákyně, vojákyně do konce devátého měsíce po porodu a vojákyně, které kojí, informovat o rizicích spojených s výkonem služby a o opatřeních k ochraně jejich bezpečnosti nebo zdraví,
- c) vést evidenci o školeních, informacích a interních normativních aktech k bezpečnosti a ochraně zdraví vojáků při výkonu služby,
- d) přijmout nezbytná opatření pro první pomoc,
- e) nepřipustit, aby voják vykonával službu, jejíž výkon by neodpovídal jeho zdravotní způsobilosti,
- f) zajistit dodržování zákazu kouření stanoveného zvláštními právními předpisy,^{27a)}
- g) přizpůsobovat těhotným a kojícím vojákyním prostory pro jejich odpočinek,
- h) zajistit vedení a ukládání zdravotní a jiné dokumentace o služebních, popřípadě pracovních úrazech a nemocech z povolání,
- i) poskytovat vojákům osobní ochranné prostředky, jestliže to vyžaduje výkon služby, udržovat je v použitelném stavu a provádět kontrolu jejich používání,
- j) poskytovat vojákům mycí, čisticí a dezinfekční prostředky, jestliže to vyžaduje výkon služby.

(5) Náklady spojené s péčí o bezpečnost a ochranu zdraví vojáků při výkonu služby hradí ministerstvo.

§ 99

Povinnosti vojáka

Voják je zejména povinen

- a) používat při výkonu služby předepsaná ochranná zařízení a prostředky,
- b) nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky⁵⁰⁾ ve vojenských objektech, a v době služby i mimo ně, nenastupovat pod jejich vlivem do služby, a podrobit se zjištěním, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek,
- c) nekouřit ve vojenských objektech, s výjimkou vyhrazených prostor,

d) účastnit se školení a výcviku, které se konají v zájmu zvyšování bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby, a podrobit se zkouškám ze znalostí předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při výkonu služby a preventivním lékařským prohlídkám, stanoveným zvláštním právním předpisem,²⁸⁾

e) včas oznamovat nadřízenému nedostatky a závady, které by mohly ohrozit bezpečnost a zdraví při výkonu služby.

§ 100

Státní odborný dozor nad bezpečností a ochranou zdraví při výkonu služby

Státní odborný dozor nad bezpečností a ochranou zdraví při výkonu služby provádí ministerstvo.

ČÁST SEDMÁ NÁHRADA ŠKODY

HLAVA I

ODPOVĚDNOST VOJÁKA ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU STÁTU

Obecná odpovědnost

§ 101

(1) Voják odpovídá státu za škodu, kterou mu způsobil zaviněným porušením svých povinností při plnění služebních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

(2) Byla-li škoda způsobena také porušením povinností ze strany státu, odpovědnost vojáka se poměrně omezí.

(3) Zavinění vojáka prokazuje nadřízený, s výjimkou případů uvedených v § 104 a 106.

§ 102

Voják neodpovídá za škodu,

a) která vyplývá z rizika řádného výkonu služby,

b) kterou způsobil při odvracení nebezpečí, které hrozilo životu nebo zdraví, nebo škody, která hrozila majetku, jestliže tento stav sám úmyslně nevyvolal a počínal si přitom způsobem přiměřeným okolnostem,

c) kterou způsobil ve stavu, kdy bez vlastního zavinění nebyl schopen ovládnout své jednání nebo posoudit jeho následky.

§ 103

Odpovědnost za nesplnění povinnosti k odvrácení škody

Na vojákově, který vědomě nezakročil proti hrozící škodě nebo neohlásil hrozící

škodu, může nadřízený požadovat, aby se podílel na náhradě škody, která byla způsobena státem, a to v rozsahu přiměřeném okolnostem případu, nelze-li škodu nahradit jinak. Přitom se přihlédne zejména k tomu, co bránilo splnění povinnosti, k výši a povaze škody.

Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, které je voják povinen vyúčtovat

§ 104

(1) Ministr může stanovit služební zařazení, pro jejichž výkon je nezbytné uzavření dohody o hmotné odpovědnosti.

(2) Převzal-li voják na základě dohody o hmotné odpovědnosti odpovědnost za hodnoty svěřené k vyúčtování, odpovídá za vzniklý schodek. V dohodě se může s vojákem současně ujednat, že bude-li vykonávat službu s více vojáky, kteří uzavřeli dohodu o hmotné odpovědnosti, odpovídá s nimi za schodek společně.

(3) Dohoda o hmotné odpovědnosti se musí uzavřít písemně, jinak je neplatná.

(4) Voják se zproští odpovědnosti zcela, popřípadě zčásti, prokáže-li, že schodek vznikl zcela nebo zčásti bez jeho zavinění.

§ 105

(1) Voják, který uzavřel dohodu o hmotné odpovědnosti, může od ní odstoupit při změně služebního zařazení, nebo pokud nadřízený v přiměřené době, nejdéle však v době do jednoho měsíce od obdržení jeho písemného upozornění, neodstraní nebo nezabezpečí odstranění závady při výkonu služby, která brání řádnému hospodaření se svěřenými hodnotami. Při společné hmotné odpovědnosti může voják od dohody odstoupit, je-li na pracoviště služebně zařazen jiný voják nebo jiný nadřízený. Odstoupení od dohody o hmotné odpovědnosti musí být písemné.

(2) Dohoda o hmotné odpovědnosti zaniká dnem zániku služebního poměru nebo dnem doručení odstoupení od této dohody.

§ 106

Odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů

Voják odpovídá za ztrátu vojenského materiálu²⁹⁾ a jiných předmětů, které mu byly svěřeny proti písemnému potvrzení. Této odpovědnosti se zproští, prokáže-li, že ztrátu nezavinil.

Rozsah náhrady škody

§ 107

(1) Voják, který odpovídá za škodu, je povinen nahradit skutečnou škodu, a to v penězích, jestliže ji neodčiní uvedením do předchozího stavu.

(2) Výše náhrady škody způsobené z nedbalosti a při nesplnění povinnosti k odvrácení

škody nesmí přesáhnout u jednotlivého vojáka čtyřapůlnásobek jeho průměrného platu.³⁰⁾ Toto omezení neplatí, byla-li škoda způsobena

a) na svěřených hodnotách, které je voják povinen vyúčtovat, nebo ztrátou svěřených předmětů,

b) po požití alkoholických nápojů nebo po vědomém užití jiných návykových látek.³¹⁾

(3) Odpovídá-li za škodu několik vojáků, je každý z nich povinen hradit poměrnou část škody podle míry svého zavinění, pokud však někteří nebo některý z nich způsobil škodu úmyslně, odpovídají za celou škodu.

(4) Způsobil-li škodu také stát, je voják povinen hradit poměrnou část škody podle míry svého zavinění.

§ 108

(1) Při společné odpovědnosti za schodek se jednotlivým vojákům určí podíl náhrady podle poměru jejich dosažených hrubých platů, přičemž plat nadřízeného a jeho zástupce se započítává ve dvojnásobné výši.

(2) Podíl náhrady škody stanovený podle odstavce 1 nesmí u jednotlivých vojáků s výjimkou nadřízeného a jeho zástupce přesáhnout částku, která se rovná jejich průměrnému platu³⁰⁾ před vznikem škody. Neuhradí-li se takto určenými podíly celá škoda, je povinen uhradit zbytek nadřízený a jeho zástupce podle poměru svých hrubých platů.

(3) Zavini-li některý ze společně odpovědných vojáků schodek nebo jeho část, hradí schodek tento voják podle míry svého zavinění. Zbývající část schodku hradí odpovědní vojáci všichni společně podíly určenými podle odstavců 1 a 2.

§ 109

Při určování výše škody na věci se vychází z její ceny v době poškození nebo ztráty.

§ 110

(1) Výši náhrady škody způsobené z nedbalosti lze určit nižší částkou, než je skutečná škoda, popřípadě než je čtyřapůlnásobek průměrného hrubého měsíčního platu. Jde-li o škodu způsobenou po požití alkoholických nápojů nebo po vědomém užití jiných návykových látek³¹⁾ nebo o škodu na svěřených hodnotách, které je voják povinen vyúčtovat, anebo škodu způsobenou ztrátou svěřených předmětů, může náhradu škody nižší částkou určit pouze odvolací orgán, nebo jde-li o škodu způsobenou trestným činem, soud.

(2) Způsobil-li škodu voják z nedbalosti při dopravní nehodě, lze ve zvlášť odůvodněných případech od vymáhání náhrady škody zcela upustit, došlo-li k dopravní nehodě za ztížených podmínek, jde-li o první zavinění vojáka nebo o nehodu způsobenou v důsledku jeho malé zkušenosti anebo došlo-li při dopravní nehodě k vážnému poškození jeho zdraví.

(3) Při určování výše náhrady škody podle odstavce 1 se přihlíží zejména k plnění

služebních povinností ze strany vojáka, ke společenskému významu škody, k výši a povaze škody a k tomu, jak k ní došlo.

(4) Náhradu škody nelze snížit, byla-li škoda způsobena úmyslně.

§ 111

(1) O náhradě škody rozhoduje služební orgán, pokud nedojde k dohodě o její náhradě. Dohoda o náhradě škody musí být uzavřena písemně, jinak je neplatná.

(2) Byla-li škoda způsobena trestným činem, rozhodne služební orgán o povinnosti vojáka uhradit škodu jen tehdy, jestliže o ní nerozhodl soud.

(3) Jestliže voják uhradil alespoň dvě třetiny určené náhrady škody a dosahuje-li mimořádných kladných výsledků při výkonu služby, lze upustit od vymáhání zbylé částky náhrady škody. Toto neplatí při škodě, kterou voják způsobil úmyslně, po požití alkoholických nápojů nebo po vědomém užití jiných návykových látek,³¹⁾ na svěřených hodnotách, které je povinen vyúčtovat, nebo ztrátou svěřených předmětů.

HLAVA II ODPOVĚDNOST STÁTU ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU VOJÁKOVÍ

§ 112

Obecná odpovědnost

Za škodu způsobenou vojákoví při výkonu služby, v přímé souvislosti s ním nebo pro výkon služby porušením právní povinnosti odpovídá stát.

§ 113

Odpovědnost za škodu na odložených věcech

(1) Stát odpovídá za škodu na věcech, které voják odložil při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním na určeném nebo obvyklém místě.

(2) Za věci, které voják obvykle do služby nenosí a které nadřízený nepřevzal do zvláštní úschovy, odpovídá stát jen do výše dvojnásobku minimální mzdy, kterou stanovuje zvláštní právní předpis.¹⁷⁾ Jestliže škoda na těchto věcech byla způsobena jiným vojákem nebo jestliže nadřízený tyto věci převzal do úschovy, hradí se škoda bez omezení.

(3) Nárok na náhradu škody zanikne, jestliže její vznik voják neohlásil nadřízenému bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy se o škodě dověděl.

§ 114

Odpovědnost za škodu na věci

Za škodu vzniklou na věci vojáka při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním anebo při odvracení nebezpečí, které hrozí životu nebo zdraví, nebo škody, které hrozí majetku, odpovídá stát.

§ 115

Odpovědnost za škodu při služebních úrazech a nemocech z povolání

(1) Za škodu na zdraví, kterou voják utrpěl při výkonu služby, v přímé souvislosti s ním nebo pro výkon služby, (dále jen "služební úraz") odpovídá stát.

(2) Za škodu způsobenou vojákovi nemocí z povolání odpovídá stát. To platí i tehdy, jestliže občan byl před zjištěním nemoci z povolání vojákem a ve služebním zařazení vykonával službu, při níž může vzniknout nemoc z povolání, kterou byl postižen. Jako nemoc z povolání se odškodňuje i nemoc, která vznikla před jejím zařazením do seznamu nemocí z povolání,³²⁾ a to od jejího zařazení do seznamu a za dobu nejvýše 3 let před jejím zařazením do seznamu.

§ 116

Náhrady škody na zdraví

Vojákovi, který utrpěl služební úraz nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, je stát povinen v rozsahu, ve kterém za škodu odpovídá, poskytnout

- a) náhradu za ztrátu na platu po dobu neschopnosti výkonu služby,
- b) náhradu za ztrátu na platu po skončení neschopnosti výkonu služby,
- c) náhradu za bolest,
- d) náhradu za ztížení společenského uplatnění,
- e) náhradu za účelně vynaložené náklady spojené s léčením,
- f) jednorázové mimořádné odškodnění,
- g) náhradu za věcnou škodu.

§ 117

Náhrada za ztrátu na platu po dobu neschopnosti výkonu služby

(1) Náhrada za ztrátu na platu po dobu neschopnosti výkonu služby vojáka činí rozdíl mezi průměrným platem³⁰⁾ vojáka před vznikem škody způsobené služebním úrazem nebo nemocí z povolání a náhradou ve výši platu podle § 68 odst. 3 nebo plnou výší nemocenského.

(2) Náhrada podle odstavce 1 náleží i při další neschopnosti výkonu služby z důvodu téhož služebního úrazu nebo nemoci z povolání; přitom se vychází z průměrného platu³⁰⁾ vojáka před vznikem této další škody. Jestliže vojákovi před vznikem této další škody náležela náhrada za ztrátu na platu po skončení neschopnosti výkonu služby, poskytne se mu náhrada podle odstavce 1 do výše částky, do které by mu náležela náhrada podle § 118, kdyby nebyl neschopen výkonu služby; přitom se za plat po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání považuje náhrada ve výši platu podle § 68 odst. 3 nebo nemocenské.

§ 118

Náhrada za ztrátu na platu po skončení neschopnosti výkonu služby

(1) Náhrada za ztrátu na platu po skončení neschopnosti výkonu služby nebo při uznání invalidity³³⁾ se poskytne vojákovi v takové výši, aby spolu s jeho příjmem po služebním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání, s připočtením případného invalidního důchodu, který se poskytuje z téhož důvodu, se rovnala jeho průměrnému platu³⁰⁾ před vznikem škody, nejvýše však ve výši dvacetinásobku minimální mzdy.¹⁷⁾ Jestliže voják neměl před vznikem škody plat, považuje se za plat průměrný plat,³⁰⁾ kterého dosahují vojáci ve srovnatelném služebním zařazení.

(2) Náhrada za ztrátu na platu po skončení neschopnosti výkonu služby náleží vojákovi i při neschopnosti z jiného důvodu, než je původní služební úraz nebo nemoc z povolání. Přitom se za plat po služebním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání považuje plat, z něhož se stanoví nemocenské.

(3) Vojákovi, který bez vážných důvodů nenastoupil výkon služby, nebo občanovi, který po zániku služebního poměru nenastoupil práci, která mu byla zajištěna, přísluší náhrada za ztrátu na platu podle předchozích odstavců pouze ve výši rozdílu mezi průměrným platem³⁰⁾ před vznikem škody způsobené vojákovi úrazem nebo nemocí z povolání a průměrným platem,³⁰⁾ kterého mohl ve službě nebo v práci dosáhnout.

(4) Náhrada za ztrátu na platu po skončení neschopnosti výkonu služby náleží vojákovi nejdéle do konce kalendářního měsíce, ve kterém dovrší 65 let věku. To neplatí, vznikl-li služební úraz nebo nemoc z povolání při výkonu služby uvedené v § 120 odst. 3. V tom případě se náhrada za ztrátu na platu poskytuje bez přihlédnutí k věkovému omezení.

§ 119

Náhrada za bolest, náhrada za ztížení společenského uplatnění a náhrada za účelně vynaložené náklady spojené s léčením

(1) Náhrada za bolest a náhrada za ztížení společenského uplatnění se poskytují jednorázově, za podmínek a ve výši, které stanovuje zvláštní právní předpis.³⁴⁾

(2) Na náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením má nárok ten, kdo tyto náklady vynaložil. Tato náhrada se poskytuje ve výši po odpočtu nákladů na dopravu a náhrad cestovních výdajů poskytovaných podle zvláštního právního předpisu.^{34a)}

§ 120

Jednorázové mimořádné odškodnění

(1) Jednorázové mimořádné odškodnění ve výši šestinásobku minimální mzdy¹⁷⁾ náleží vojákovi, který se stal invalidním v prvním nebo druhém stupni následkem služebního úrazu nebo nemoci z povolání při

a) zajišťování vojenské kázně, byl-li mu úraz způsoben úmyslným trestným činem,

b) leteckém výcviku, zejména na trenažéru, centrifuze, v termokomoře, v podtlakové komoře a při nácviku seskoků z letounů, vrtulníků a balónů,

c) výcviku za mimořádně ztížených podmínek, zejména ve vysokohorském terénu, poušti, moři a bažinách,

d) jízdách zkouškách kolejových, silničních a speciálních vozidel při vyšších rychlostech nebo v terénu za podmínek, které překračují ustanovení předpisů platných pro jejich řízení nebo provoz,

e) telekomunikačních a jiných pracích na stožárech, při pracích vykonávaných v nucených polohách bez pracovních plošin, z provazových žebříků a visutých sedaček, v závěsu na ochranném pásu a v omezeném pracovním prostoru na pracovní lávce, ve výškách nad 10 m,

f) činnosti s rizikem vzniku akutních otrav v důsledku nedýchatelnosti prostředí a s rizikem vzniku popálenin v důsledku vysoké teploty prostředí, kdy je nutno pro vysokou koncentraci škodlivých nebo jedovatých látek použít zvláštní dýchací nebo izolační přístroj anebo zvláštní ochranný oděv,

g) činnosti pod vodou za zvýšeného tlaku vzduchu, při níž je nutno používat potápěčský přístroj s přívodem přetlakového vzduchu hadicí, dýchací přístroj se vzduchem stlačeným v láhvi, kyslíkový přístroj s regenerací vzdušiny nebo jiná zařízení pro práci pod vodou, a dále při hlubokém brodění, jízdě pod vodou a při plavbě techniky,

h) činnosti s rizikem ozáření a s rizikem nákazy,

i) cvičení ve vojenské hasičské jednotce.

(2) Vojákovi, který se stal invalidním v prvním nebo druhém stupni následkem služebního úrazu vzniklého při letech podle plánu letové přípravy, při zkušebních letech a zalétávání letecké techniky, při seskocích z letounů, vrtulníků a balónů, při likvidaci výbušnin a munice, při záchranných pracích při pohromách, které ohrožují lidské životy nebo majetek při plnění zvláštních úkolů při činnostech podle zvláštního právního předpisu³⁵⁾, anebo za jiných obdobně nebezpečných podmínek, náleží jednorázové mimořádné odškodnění ve výši dvacetičtyřnásobku minimální mzdy.¹⁷⁾ Došlo-li ke služebnímu úrazu při pyrotechnické asanaci ve zrušených vojenských újezdech nebo dalších určených prostorech, náleží vojákovi jednorázové mimořádné odškodnění ve výši čtyřicetiosminásobku minimální mzdy.¹⁷⁾

(3) Vojákovi, který se stal invalidním v prvním nebo druhém stupni následkem služebního úrazu nebo nemoci z povolání za zvlášť nebezpečných podmínek při výkonu služby v zahraničí, náleží jednorázové mimořádné odškodnění ve výši jednostodvacetinásobku minimální mzdy.¹⁷⁾ Za zvlášť nebezpečné podmínky se zejména považuje válečný stav ve státě, kde voják vykonává službu, služba v zahraničních operacích nebo plnění zvláštních úkolů při činnostech podle zvláštního právního předpisu.³⁵⁾

(4) Vojákovi, který se stal invalidním ve třetím stupni následkem služebního úrazu při činnostech uvedených v odstavci 1, náleží jednorázové mimořádné odškodnění ve výši dvacetičtyřnásobku minimální mzdy.¹⁷⁾ Voják, který se stal invalidním ve třetím stupni následkem služebního úrazu při činnostech uvedených v odstavcích 2 a 3, náleží jednorázové mimořádné odškodnění ve výši dvojnásobku částek uvedených v odstavcích 2 a 3.

(5) Jednorázové mimořádné odškodnění náleží jen jednou, ve výši, která je pro vojáka výhodnější.

§ 121

Náhrady při úmrtí vojáka následkem služebního úrazu nebo nemoci z povolání

Jestliže voják následkem služebního úrazu nebo nemoci z povolání zemřel, je stát povinen poskytnout pozůstalým

- a) náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením a pohřbem
- b) náhradu nákladů na výživu pozůstalých,
- c) jednorázové odškodnění pozůstalých,
- d) jednorázové mimořádné odškodnění pozůstalých.

§ 122

Náhrada nákladů spojených s léčením a s pohřbem

(1) Účelně vynaložené náklady spojené s léčením a s pohřbem se hradí tomu, kdo tyto náklady vynaložil. Od nákladů spojených s pohřbem se odečte pohřebné, které se poskytuje podle zvláštního právního předpisu;³⁶⁾ § 119 odst. 2 věta poslední se použije obdobně.

(2) Náklady na pohřeb jsou zejména náklady, které účtuje pohřební ústav, hřbitovní poplatky, cestovní výlohy, náklady na zřízení pomníku nebo desky a úpravu hrobu a jedna třetina přiměřených nákladů na smuteční ošacení pro pozůstalého manžela a pro každé pozůstalé dítě, které má nárok na sirotčí důchod z důchodového pojištění po zemřelém.

(3) Náhrada nákladů na zřízení pomníku nebo desky nesmí přesáhnout čtyřnásobek minimální mzdy.¹⁷⁾

§ 123

Náhrada nákladů na výživu pozůstalých

(1) Náhrada nákladů na výživu pozůstalých náleží pozůstalým, kterým zemřelý výživu poskytoval nebo byl povinen poskytovat.

(2) Při výpočtu této náhrady se vychází z průměrného platu³⁰⁾ zemřelého vojáka; náhrada nákladů na výživu všech pozůstalých nesmí však úhrnem převýšit částku, do které by příslušela zemřelému vojákovu náhrada za ztrátu na platu po skončení neschopnosti výkonu služby, a může se poskytovat nejdéle do konce kalendářního měsíce, ve kterém by zemřelý voják dovršil 65 let věku. Ustanovení § 118 odst. 4 věty druhé a třetí platí obdobně.

(3) Náhrada nákladů náleží, není-li uhrazena dávkami důchodového pojištění, které se poskytují z téhož důvodu.

§ 124

Jednorázové odškodnění pozůstalých

(1) Jednorázové odškodnění pozůstalých přísluší pozůstalému manželovi a dítěti, které má nárok na sirotčí důchod z důchodového pojištění po zemřelém, a to každému ve výši 240

000 Kč. Jednorázové odškodnění pozůstalých v úhrnné výši 240 000 Kč dále náleží rodičům zemřelého vojáka, jestliže s ním žili ve společné domácnosti; odškodnění ve stejné výši přísluší i v případě, že se zemřelým vojákem žil ve společné domácnosti pouze jeden rodič.

(2) Vláda může vzhledem ke změnám, které nastaly ve vývoji platové úrovně vojáků a životních nákladů, nařízením zvýšit částky uvedené v odstavci 1.

§ 125

Jednorázové mimořádné odškodnění pozůstalých

(1) Pozůstalým po vojákově, který zemřel následkem úrazu při činnostech uvedených v § 120 odst. 1 až 3, náleží jednorázové mimořádné odškodnění pozůstalých. Pozůstalému manželovi a každému pozůstalému dítěti, které má nárok na sirotčí důchod z důchodového pojištění po zemřelém, náleží jednorázové mimořádné odškodnění ve výši poloviny částek uvedených v § 120 odst. 4. Osobám, které byly odkázány na vojáka výživou, náleží jednorázové mimořádné odškodnění pozůstalých rovným dílem v úhrnné výši 120 000 Kč. Není-li pozůstalého manžela ani pozůstalých dětí nebo osob, které byly odkázány na vojáka výživou, náleží jednorázové mimořádné odškodnění pozůstalých ve výši uvedené ve větě třetí rodičům vojáka.

(2) Ministr obrany může v případech hodných zvláštního zřetele zvýšit částky uvedené v odstavci 1 až na dvojnásobek.

HLAVA III

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O ODPOVĚDNOSTI STÁTU ZA ŠKODU

§ 126

Zproštění odpovědnosti za škodu

(1) Stát se zproští odpovědnosti zcela,

a) byla-li škoda způsobena tím, že poškozený voják zaviněným jednáním porušil právní nebo jiné předpisy anebo rozkazy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby, ačkoliv s nimi byl řádně seznámen,

b) přivodil-li si poškozený voják škodu po požití alkoholických nápojů nebo po vědomém užití jiných návykových látek³¹⁾ a služební orgán nemohl škodě zabránit, a jestliže tyto skutečnosti byly jedinou příčinou škody.

(2) Stát se zproští odpovědnosti zčásti, jestliže skutečnosti uvedené v odstavci 1 byly jednou z příčin škody.

(3) Stát se nemůže zprostit odpovědnosti, utrpěl-li voják služební úraz při odvracení nebezpečí, které přímo hrozilo životu nebo zdraví, nebo škody, která hrozila státu, pokud voják tento stav sám úmyslně nevyvolal.

(4) Jednorázové mimořádné odškodnění a jednorázové mimořádné odškodnění pozůstalých náleží i tehdy, jsou-li splněny podmínky pro zproštění odpovědnosti za škodu při služebním úrazu, s výjimkou, kdy si škodu poškozený voják přivodil po požití alkoholických nápojů nebo po vědomém užití jiných návykových látek.³¹⁾

§ 127 Náhrada škody

(1) Náhrada škody se poskytuje ve výši skutečné škody, a to v penězích, jestliže není odčiněna uvedením do předchozího stavu. Při určování výše škody na věci se vychází z její ceny v době poškození nebo ztráty.

(2) Změní-li se podstatně poměry poškozeného, které byly rozhodující pro určení výše náhrady škody, může se poškozený i stát domáhat změny v úpravě svých práv, popřípadě povinností.

(3) Vláda může vzhledem ke změnám, které nastaly ve vývoji platové úrovně vojáků, upravit podmínky, výši a způsob náhrady za ztrátu na platu příslušející vojákově po skončení neschopnosti výkonu služby; to se vztahuje i na náhradu nákladů na výživu pozůstalých.

§ 128 Přímá souvislost s výkonem služby

(1) V přímé souvislosti s výkonem služby jsou úkony potřebné k výkonu služby a úkony během výkonu služby obvyklé nebo nutné před počátkem služby nebo po jejím skončení. Takovými úkony však nejsou cesta k výkonu služby a zpět, stravování, ošetření, popřípadě vyšetření ve zdravotnickém zařízení ani cesta k nim a zpět, nekoná-li se ve vojenském objektu. Vyšetření ve zdravotnickém zařízení, které se koná na rozkaz nadřízeného, nebo vyšetření, které se koná v souvislosti se službou v noci, ošetření při první pomoci a cesta k nim a zpět jsou úkony v přímé souvislosti s výkonem služby.

(2) Cestou k výkonu služby a zpět se rozumí cesta z místa trvalého pobytu vojáka do místa vstupu do vojenského objektu nebo na jiné místo, které nadřízený určil k výkonu služby, a zpět.

(3) Cesta z místa trvalého pobytu vojáka do místa výkonu služby nebo do místa ubytování v jiné obci, která je cílem služební cesty, není-li současně obcí jeho místa pravidelného výkonu služby, a zpět se posuzuje jako nutný úkon před počátkem služby nebo po jejím skončení.

§ 129 Peněžitý příspěvek

(1) Vojákově, který utrpěl škodu na zdraví v souvislosti s plněním úkolů ozbrojených sil, za níž stát neodpovídá podle tohoto zákona, může ministr nebo jím zmocněný služební orgán přiznat v případech hodných zvláštního zřetele peněžitý příspěvek do výše dvacetinásobku minimální mzdy.¹⁷⁾

(2) Peněžitý příspěvek lze za podmínek a ve výši stanovených v odstavci 1 přiznat i pozůstalým po vojákově, kteří jsou uvedeni v § 125.

§ 130

Nároky státu po poskytnutí náhrady škody

(1) Jestliže stát nahradil vojákovu škodu, má nárok na náhradu vůči tomu, kdo za škodu odpovídá, a to v rozsahu, který odpovídá míře jeho odpovědnosti.

(2) Jde-li o náhradu škody při nemoci z povolání, má stát, pokud škodu uhradil, nárok na náhradu vůči všem zaměstnavatelům, u nichž poškozený voják pracoval za podmínek, z nichž vzniká nemoc z povolání, kterou byl postižen, a to v rozsahu odpovídajícím době, po kterou pracoval u těchto zaměstnavatelů za uvedených podmínek.

ČÁST OSMÁ VÝSLUHOVÉ NÁLEŽITOSTI

§ 131

Povinnosti státu při zabezpečení vojáka po skončení služebního poměru

Stát poskytuje s přihlédnutím k náročnosti služby vojáka, v závislosti na době trvání služebního poměru a důvodech jeho zániku, výsluhové náležitosti, kterými jsou výsluhový příspěvek, odbytné, odchodné a úmrtné.

Výsluhový příspěvek

§ 132

(1) Voják, jehož služební poměr zanikl podle § 18 písm. a), h) a i) nebo podle § 19 odst. 1 písm. a), b), c), e) a g) až l), má nárok na výsluhový příspěvek, jestliže jeho služební poměr trval alespoň po dobu 15 let.

(2) Základní výše výsluhového příspěvku činí za 15 let služby 5 % průměrného měsíčního hrubého platu. Tato výše se zvyšuje za šestnáctý a každý další ukončený rok služby o 6,2 %, za dvacátý první a každý další ukončený rok služby o 2,5 % a za dvacátý sedmý a každý další ukončený rok služby o 1 % průměrného měsíčního hrubého platu.

§ 133

(1) Výše výsluhového příspěvku může činit nejvíce 55 % průměrného měsíčního hrubého platu. Byl-li voják zařazen jako výkonný letec nebo konal službu zvláštní povahy nebo zvláštního stupně nebezpečnosti alespoň po dobu 5 let anebo konal službu v zahraničí za zvlášť nebezpečných podmínek podle § 120 odst. 3, může výše výsluhového příspěvku činit nejvíce 60 % průměrného měsíčního hrubého platu.

(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou, kdo je považován za výkonného letce a která služba je službou zvláštní povahy nebo zvláštního stupně nebezpečnosti.

§ 134

Při souběhu nároku na výsluhový příspěvek s nárokem na invalidní důchod anebo starobní důchod³⁷⁾ z důchodového pojištění se výsluhový příspěvek vyplácí pouze tehdy, je-li vyšší než některý z uvedených důchodů, a to ve výši rozdílu mezi výsluhovým příspěvkem a

důchodem. Rozdíl se zjišťuje ke dni přiznání důchodu nebo ke dni zvýšení důchodů z důchodového pojištění,^{37a)} a to nejdéle do dne, kdy uplynuly 2 roky od vzniku nároku na starobní důchod z důchodového pojištění;³⁸⁾ od tohoto dne náleží výsluhový příspěvek ve výši rozdílu mezi náležejícím starobním důchodem a výsluhovým příspěvkem k tomuto dni a nadále se samostatně zvyšuje podle § 137 bez přihlédnutí k výši důchodu. Při stanovení výše výsluhového příspěvku v souběhu s důchodem z důchodového pojištění do 2 let po vzniku nároku na starobní důchod se vždy přihlíží k plné výši výsluhového příspěvku.

§ 135

(1) Při opětovném povolání do služebního poměru vojáka z povolání zaniká nárok na výsluhový příspěvek dnem, který předchází dni opětovného povolání do služebního poměru.

(2) Při přijetí do služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů³⁹⁾ se výplata výsluhového příspěvku zastavuje.

§ 136

(1) Při souběhu nároku na výsluhový příspěvek s nárokem na příspěvek za službu podle zvláštních právních předpisů³⁹⁾ náleží vyšší příspěvek.

(2) Zanikl-li nárok na příspěvek z jiného služebního poměru, vyplácí se výsluhový příspěvek ode dne následujícího po dni zániku nároku na příspěvek z jiného služebního poměru, a to za podmínek a ve výši náležející ode dne následujícího po dni skončení služebního poměru podle tohoto zákona po přičtení všech zvýšení, která by k němu náležela od tohoto dne, pokud nárok na výplatu výsluhového příspěvku za podmínek stanovených tímto zákonem trvá.

§ 137

Výsluhový příspěvek se zvyšuje stejným způsobem a ve stejných termínech jako procentní výměra důchodů z důchodového pojištění podle zvláštních předpisů o zvyšování důchodů,⁴⁰⁾ přičemž zvýšení výsluhového příspěvku činí polovinu procentního zvýšení důchodů z důchodového pojištění.

Odbytné

§ 138

Voják, jehož služební poměr zanikl podle § 18 písm. a), h) a i) nebo podle § 19 odst. 1 písm. a), b), c), e) a g) až l), anebo voják, který si při splnění stanovených podmínek pro nárok na výsluhový příspěvek nezvolil nárok na jeho výplatu, má nárok na odbytné.

§ 139

(1) Přiznáním odbytného zaniká nárok na výsluhový příspěvek.

(2) Doba trvání služebního poměru rozhodná pro nárok na odbytné činí 2 roky. Základní výše odbytného činí 2 průměrné měsíční hrubé platy. Za třetí a každý další ukončený rok trvání služebního poměru vojáka se odbytné zvyšuje o jeden průměrný měsíční

hrubý plat. Za jedenáctý a každý další ukončený rok trvání služebního poměru se odbytné zvyšuje o jednu polovinu průměrného měsíčního hrubého platu, nejvýše však do jeho osmnáctinásobku.

(3) Bylo-li vojákovi při předcházejícím zániku služebního poměru vyplaceno odbytné nebo při skončení jiného služebního poměru vyplaceno odchodné, vyplátí se při každém dalším zániku služebního poměru odbytné snížené o částku odbytného nebo odchodného, které bylo vyplaceno při předcházejícím skončení služebního poměru. Nedojde-li podle věty první k vzájemnému zúčtování dříve vyplaceného odbytného nebo odchodného s nově náležejícím odbytným, odbytné nenáleží.

§ 140 Odchodné

(1) Voják, kterému vznikl nárok na výsluhový příspěvek a který místo vyplácení výsluhového příspěvku nezvolil nárok na výplatu odbytného, má při zániku služebního poměru nárok na odchodné ve výši čtyřnásobku průměrného měsíčního hrubého platu, trval-li jeho služební poměr alespoň po dobu 15 let. Za šestnáctý a každý další ukončený rok trvání služebního poměru se odchodné zvyšuje o 40 % průměrného měsíčního hrubého platu. Nejvyšší výměra odchodného činí šestinásobek průměrného měsíčního hrubého platu.

(2) Bylo-li vojákovi při předcházejícím zániku služebního poměru vojáka nebo při skončení jiného služebního poměru vyplaceno odchodné nebo odbytné, vyplátí se při novém zániku služebního poměru odchodné snížené o částku odchodného nebo odbytného, které bylo vyplaceno při předcházejícím skončení služebního poměru. Nedojde-li takto k vzájemnému zúčtování dříve vyplaceného odchodného nebo odbytného na úkor nově náležejícího odchodného, odchodné nenáleží.

§ 141 Úmrtné

(1) Zanikne-li služební poměr vojáka úmrtím nebo prohlášením vojáka za mrtvého, má pozůstalý manžel a každé pozůstalé dítě, které má po zemřelém nárok na sirotčí důchod, nárok na úmrtné ve výši jedné poloviny odbytného. Nárok na úmrtné pozůstalému dítěti vznikne i později, splní-li dítě podmínky nároku na sirotčí důchod po zemřelém vojákovi, nejdéle však do dvacátého šestého roku věku dítěte.

(2) Není-li pozůstalého manžela, poskytuje se úmrtné, které by jinak náleželo manželovi, pozůstalým dětem uvedeným v odstavci 1, a to každému dítěti rovným dílem. Nárok na úmrtné vznikne i dítěti podle odstavce 1 věty druhé, a to ve výši, která by mu náležela v době úmrtí vojáka.

(3) Není-li pozůstalého manžela ani pozůstalých dětí, náleží úmrtné v úhrnné výši jedné poloviny odbytného rodičům vojáka.

(4) Jestliže služební poměr vojáka trval po dobu kratší než 2 roky, náleží úmrtné ve výši průměrného měsíčního hrubého platu.

§ 142
Organizace a řízení

(1) Výsluhový příspěvek, odchodné, odbytné a úmrtné přiznává a vyplácí příslušný orgán ministerstva.

(2) O výsluhovém příspěvku, odchodném a odbytném se rozhoduje na žádost vojáka.

(3) Manželce a dětem s nárokem na sirotčí důchod se úmrtné přiznává a vyplácí bez žádosti. Rodičům vojáka se úmrtné přiznává a vyplácí na jejich žádost.

(4) Není-li v této části zákona stanoveno jinak, řídí se organizace a řízení o výsluhových náležitostech a jejich výplata ustanoveními zvláštních právních předpisů o organizaci a řízení ve věcech důchodového pojištění a výplatě dávek důchodového pojištění⁴¹⁾.

§ 143
Společná ustanovení o výsluhových náležitostech

(1) Není-li dále stanoveno jinak, je dobou trvání služebního poměru rozhodnou pro nárok na výsluhový příspěvek, odbytné a odchodné a jejich výši doba trvání činné služby vojáka, vyjma doby trvání základní a náhradní vojenské služby, a doba trvání služebního poměru v bezpečnostních sborech podle zvláštního právního předpisu.⁴²⁾ Pro výši výsluhového příspěvku a odbytného se doba služby

a) výkonného letce a doba služby zvláštní povahy nebo zvláštního stupně nebezpečnosti hodnotí jedenapůlnásobně,

b) v zahraničí uvedená v § 120 odst. 3 hodnotí dvojnásobně.
Zvýšený zápočet doby služby se stanoví jen za celé kalendářní měsíce.

(2) Do doby trvání služebního poměru vojáka rozhodné pro výsluhové náležitosti se nezapočítává doba dispozice podle § 10 odst. 4 a doba rodičovské dovolené,³⁾ s výjimkou rodičovské dovolené, po kterou se vojákově poskytuje peněžitá pomoc.⁴⁾

(3) Průměrný měsíční hrubý plat se zjišťuje z platů ze služebního poměru vojáka za poslední kalendářní rok před zánikem služebního poměru (dále jen "rozhodné období"). Trval-li služební poměr po dobu kratší než 1 rok, je rozhodným obdobím pro zjištění průměrného měsíčního hrubého platu celá doba trvání služebního poměru. Zanikne-li služební poměr posledním dnem kalendářního roku, je rozhodným obdobím tento kalendářní rok. Jestliže byl vojákově v rozhodném období služební poměr přerušen podle § 11 a voják po skončení přerušení ve služebním poměru nepokračuje, je rozhodným obdobím kalendářní rok, který předcházel přerušení služebního poměru. Předchozí věta platí obdobně i při určení do dispozice podle § 10 odst. 2 písm. e) a g), pokud po skončení dispozice voják nekonal službu alespoň 1 kalendářní rok. Bylo-li vypláceno v rozhodném období nemocenské nebo peněžitá pomoc podle zvláštních právních předpisů,^{4), 10)} vypočtou se výsluhové náležitosti z průměrného měsíčního hrubého platu, který by náležel, kdyby k výplatě nemocenského nebo peněžitě pomoci nedošlo. Výše průměrného měsíčního hrubého platu vojáka, který konal službu v zahraničí, se vypočte podle průměrného měsíčního hrubého platu vojáka se srovnatelným služebním zařazením v ozbrojených silách České republiky nebo z rozhodného

období před vysláním do zahraničí podle toho, co je pro vojáka výhodnější.

(4) Odměny poskytnuté vojákově podle zvláštních právních předpisů^{42a)} v rozhodném období se započítávají do průměrného měsíčního hrubého platu jen do výše dvojnásobku platu stanoveného platovým výměrem platným v první den rozhodného období. Při výpočtu výsluhových náležitostí se nepřihlíží

a) ke krácení platu při dočasném zproštění výkonu služby,

b) k odměnám poskytnutým při dovršení 50 let věku a k odměnám poskytnutým při prvním zániku služebního poměru po přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně nebo po nabytí nároku na starobní důchod,

c) k darům poskytnutým podle zvláštního právního předpisu,^{42b)}

d) k doplatkům platů vyúčtovaných za období předcházející rozhodnému období.

(5) Při zániku služebního poměru vojáka, kterému bylo při předcházejícím zániku služebního poměru vyplaceno odbytné, náleží odbytné za podmínek a ve výši stanovených tímto zákonem. Celková výše odbytného v takovém případě nesmí přesáhnout osmnáctinásobek průměrného měsíčního hrubého platu. Odbytné však nenáleží, byl-li vojákově při předcházejícím zániku služebního poměru přiznán výsluhový příspěvek, i když jeho výplata podle § 136 nenáležela. Pro stanovení výše odbytného rozhodné pro výpočet úmrtného se přihlíží k době trvání všech služebních poměrů.

(6) Doba od propuštění vojáka ze služebního poměru podle § 19 odst. 1 písm. e) do stanovené doby trvání služebního poměru se pro nárok na výsluhové náležitosti započítává jednou polovinou; ke zvýšenému zápočtu doby služby podle odstavce 1 se nepřihlíží. Výsluhové náležitosti vojáka, který byl jmenován do nižší hodnosti podle § 7 odst. 5, nesmí být nižší než výsluhové náležitosti, na které by měl nárok ke dni jmenování do nižší hodnosti.

(7) Při zániku služebního poměru propuštěním ze služebního poměru podle § 19 odst. 1 písm. g) a i) až l) náleží výsluhové náležitosti v poloviční výši; to platí i v případě odbytného a odchodného, skončí-li služební poměr vojáka propuštěním podle § 19 odst. 1 písm. h).

(8) Na výsluhové náležitosti nemá nárok voják, proti kterému je ke dni zániku služebního poměru podle § 18 písm. a) nebo ke dni propuštění ze služebního poměru podle § 19 odst. 1 písm. k) vedeno trestní řízení pro úmyslný trestný čin. Na výsluhové náležitosti nemá nárok též voják, který byl propuštěn ze služebního poměru podle § 19 odst. 1 písm. m). Na výsluhové náležitosti nemá nárok též osoba uvedená ve větě první, pokud byla pravomocně odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení jejího trestního stíhání^{42c)}, nebo bylo pravomocně rozhodnuto o schválení narovnání^{42d)}, anebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání^{42e)}. Pokud trestní řízení skončilo jiným než pravomocným rozhodnutím podle věty druhé, je dnem doručení oznámení bývalého vojáka o pravomocném skončení trestního řízení příslušnému orgánu ministerstva zahájeno řízení o žádosti o výsluhové náležitosti. Splňuje-li bývalý voják nárok na výsluhové náležitosti, vyplatí se mu zpětně ode dne zániku služebního poměru. Zemřel-li voják před ukončením trestního řízení, přiznají a vyplatí se částky splatné od zániku služebního poměru do dne smrti

vojáka postupně manželce (manželovi), dětem a rodičům, jestliže žili s vojákem v době smrti ve společné domácnosti. Podmínka žití ve společné domácnosti nemusí být splněna u dětí, které mají nárok na sirotčí důchod po zemřelém.

(9) Příjemce výsluhového příspěvku je povinen oznámit plátcí této dávky do 8 dnů vznik invalidity nebo přijetí do služebního poměru podle zvláštních právních předpisů³⁹⁾. Nepožádá-li příjemce výsluhového příspěvku v případě, že se stal invalidním, o přiznání invalidního důchodu, anebo nejpozději do 2 let po dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod z důchodového pojištění^{42f)} o přiznání starobního důchodu, výplata výsluhového příspěvku se zastaví. Požádá-li však příjemce výsluhového příspěvku o přiznání starobního důchodu později, stanoví se rozdíl způsobem uvedeným podle § 134 odst. 1 věty druhé a případný rozdíl výsluhového příspěvku se doplatí.

(10) Výsluhové náležitosti náleží za podmínek platných ke dni zániku služebního poměru vojáka.

(11) Na srážky z výsluhových náležitostí se použije ustanovení zvláštního právního předpisu.⁴³⁾

(12) Ministerstvo stanoví vyhláškou postup při výplatě výsluhových náležitostí.

ČÁST DEVÁTÁ ROZHODOVÁNÍ VE VĚCECH SLUŽEBNÍHO POMĚRU

HLAVA I OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 144 nadpis vypuštěn

Nestanoví-li tento zákon jinak, platí pro řízení ve věcech služebního poměru správní řád, s výjimkou § 10 až 12, § 14, části druhé hlavy XI a § 175.

§ 145 nadpis vypuštěn

(1) V řízení ve věcech služebního poměru se rozhoduje o

- a) změně doby trvání služebního poměru,
- b) přerušení služebního poměru,
- c) náhradě škody podle tohoto zákona,
- d) propuštění ze služebního poměru,
- e) odnětí hodnosti,
- f) zrušení služebního poměru ve zkušební době,

- g) vrácení náborového příspěvku při nesplnění povinnosti setrvat po stanovenou dobu ve služebním poměru,
- h) nároku na přídavek na bydlení, nesouhlasí-li voják s výší nebo s neposkytnutím přídavku, nebo se zastavením jeho výplaty,
- i) době služby pro zabezpečení výsluhovými náležitostmi a pro sociální zabezpečení, nesouhlasí-li voják s vykázanou dobou,
- j) neposkytnutí, odnětí nebo snížení náhrady ve výši platu podle ustanovení § 68 odst. 4 a 5,
- k) žádosti vojáka o jeho setrvání ve služebním poměru podle § 19 odst. 2,
- l) úhradě nákladů spojených se zvýšením nebo rozšířením vzdělání při nesplnění povinnosti setrvat po dohodnutou dobu ve služebním poměru,
- m) vydání bezdůvodného obohacení,
- n) náhradě nákladů za vojenskou výstroj.

(2) Řízení o změně doby trvání služebního poměru podle odstavce 1 písm. a) se zahajuje výlučně z moci úřední. To neplatí, pokud voják požádá o změnu doby trvání služebního poměru jejím zkrácením.

(3) Pokud voják vyjádřil se změnou doby trvání služebního poměru předem písemně souhlas podle § 5 odst. 4, vydání rozhodnutí je prvním úkonem v řízení. Pokud takový souhlas vyjádřil voják po zahájení řízení, může služební orgán bez dalšího vydat rozhodnutí o změně doby trvání služebního poměru.

§ 145a

Personální rozkaz

(1) Personálním rozkazem se rozhoduje ve věcech služebního poměru o

- a) služebním zařazení,
- b) zařazení do hodnostního sboru a jmenování do hodnosti,
- c) propůjčení vyšší hodnosti,
- d) dočasném zproštění výkonu služby,
- e) určení do dispozice,
- f) dočasném pověření výkonem služby v jiném služebním zařazení,
- g) odvelení,
- h) přeložení,

- i) stanovení kratší týdenní doby služby,
- j) poskytnutí mateřské nebo rodičovské dovolené,
- k) udělení dovolené bez nároku na peněžní náležitosti,
- l) udělení souhlasu výjimečně vykonávat výdělečnou činnost a jeho odvolání,
- m) poskytnutí platu,
- n) poskytnutí platu ve zvláštních případech.

(2) Personální rozkaz se vydává z moci úřední a je prvním úkonem v řízení.

(3) Personální rozkaz obsahuje, kromě obecných náležitostí rozhodnutí podle správního řádu, služební zařazení vojáka a jeho osobní číslo. Odůvodnění personálního rozkazu není třeba, je-li rozhodováno podle odstavce 1 písm. a), b), c), e), f), i), j) nebo k).

(4) Personální rozkaz se vojákově vyhlásí ústně. Ústní vyhlášení má účinky oznámení personálního rozkazu; ustanovení § 67 odst. 3 správního řádu se nepoužije.

(5) Nelze-li vojákově vyhlásit personální rozkaz ústně, oznámí se doručením stejnopisu písemného vyhotovení personálního rozkazu do vlastních rukou.

(6) Lhůta pro podání odvolání činí 5 dnů.

(7) Lhůta pro předání spisu odvolacímu orgánu činí 15 dnů.

(8) Odvolací orgán může personální rozkaz pouze potvrdit, zrušit nebo změnit. Odvolací orgán rozhoduje formou personálního rozkazu.

(9) Rozhodnutí v přezkumném řízení v prvním stupni nelze vydat po uplynutí 5 měsíců ode dne nabytí právní moci personálního rozkazu.

§ 146

Podání a postoupení podání

(1) Účastník může učinit podání služebnímu orgánu.

(2) Není-li služební orgán příslušný k rozhodnutí ve věci, je povinen postoupit podání příslušnému služebnímu orgánu bezodkladně a uvědomit o tom účastníka.

HLAVA II ŘÍZENÍ O ODNĚTÍ HODNOSTI

§ 147

nadpis vypuštěn

Pokud je služebnímu orgánu znám takový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro vydání rozhodnutí, může vydat rozhodnutí

o odnětí hodnosti bez předchozího řízení.

§ 148
nadpis vypuštěn

Rozhodnutí o odnětí hodnosti lze vydat do 6 měsíců ode dne, kdy se oprávněný služební orgán o jednání uvedeném v § 21 odst. 1 dozvěděl, nejpozději však do 1 roku ode dne, kdy k tomuto jednání došlo.

HLAVA III
PŘEZKOUMÁNÍ ROZHODNUTÍ

§ 149
Odvolací orgán

Odvolací orgán je povinen vydat rozhodnutí o odvolání bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 90 dnů ode dne podání odvolání.

§ 150
nadpis vypuštěn

Odvolání proti rozhodnutím vydaným podle § 145 odst. 1 písm. d) až f) a proti personálním rozkazům vydaným podle § 145a odst. 1 nemá odkladný účinek.

§ 150b

Pokud vojáka v období od nabytí právní moci rozhodnutí o jeho propuštění ze služebního poměru podle § 19 odst. 1 písm. c) až e) do zániku služebního poměru lze služebně zařadit, vydá služební orgán se souhlasem vojáka nové rozhodnutí ve věci formou personálního rozkazu.

§ 151
Přezkoumání rozhodnutí soudy

Návrh na přezkoumání rozhodnutí služebního orgánu soudem je možno podat do 60 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

§ 152
Řízení po zániku služebního poměru

V řízení ve věcech služebního poměru se postupuje podle části deváté tohoto zákona i tehdy, když služební poměr vojáka zanikl.

HLAVA IV
ŘEŠENÍ ŽÁDOSTÍ A STÍŽNOSTÍ

§ 153
Žádost nebo stížnost vojáka

(1) Voják může podat ve věcech výkonu služby a ve věcech služebních vztahů podle

tohoto zákona žádost nebo stížnost. Žádost nebo stížnost vojáka se podává písemně nadřízenému nebo služebnímu orgánu.

(2) Žádost nebo stížnost vojáka vyřizuje podle jejího obsahu nadřízený vojáka nebo služební orgán. Stížnost vojáka nesmí vyřizovat nadřízený nebo služební orgán, vůči kterému stížnost směřuje; vyřizuje ji nadřízený toho nadřízeného nebo nadřízený služební orgán toho služebního orgánu, vůči kterému směřuje.

(3) Žádost nebo stížnost vojáka musí být vyřízena nejpozději do 60 dnů ode dne jejího podání. O vyřízení stížnosti musí být voják v této lhůtě vyrozuměn. Stanovenou lhůtu lze překročit jen tehdy, nelze-li v jejím průběhu zajistit podklady potřebné pro vyřízení žádosti nebo stížnosti.

(4) Byla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, je nadřízený nebo služební orgán povinen bezodkladně učinit nezbytná opatření k nápravě. O výsledku šetření a opatřeních přijatých k nápravě se učiní záznam do spisu; voják bude vyrozuměn jen tehdy, jestliže o to požádal.

(5) Má-li voják za to, že stížnost, kterou podal u příslušného nadřízeného nebo služebního orgánu, nebyla řádně vyřízena, může požádat nadřízený služební orgán, aby přešetřil způsob vyřízení stížnosti.

(6) Jestliže voják stížnost opakuje, je nutné přezkoumat, zda původní stížnost byla správně vyřízena, a o výsledku vojáka vyrozumět. Neobsahují-li další stížnosti vojáka v téže věci nové skutečnosti, služební orgán se jí dále nezabývá. O této skutečnosti musí být voják vyrozuměn.

§ 154

zrušen

§ 155

zrušen

§ 156

zrušen

§ 157

zrušen

§ 158

zrušen

ČÁST DESÁTÁ

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

HLAVA I

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 159

Promlčení, zánik práv a nároků

(1) Nárok se promlčí, jestliže nebyl uplatněn ve lhůtě, která je stanovena v tomto zákoně. K promlčení se přihlídně jen tehdy, jestliže se ten, vůči němuž se nárok uplatňuje, promlčení dovolá; v takovém případě nelze promlčený nárok tomu, kdo jej uplatňuje, přiznat.

(2) Nárok na náhradu na platu po dobu neschopnosti výkonu služby, za ztrátu na platu po skončení neschopnosti výkonu služby, náhradu nákladů na výživu pozůstalých a výsluhový příspěvek se nepromlčují; nároky na jednotlivá plnění, která z nich vyplývají, se však promlčují ve lhůtách stanovených v § 161.

(3) Jestliže účastník řízení uplatnil svůj nárok a v zahájeném řízení řádně pokračuje, promlčecí lhůta po dobu řízení neběží. Totéž platí i o nároku, který byl pravomocně přiznán a pro který se vede řízení o výkon rozhodnutí.

(4) Nárok uplatňuje účastník řízení podáním u služebního orgánu, služební orgán rozhodnutím.

(5) K zániku práva proto, že nebylo ve stanovené lhůtě uplatněno u příslušného orgánu, dochází jen v případech uvedených v § 113 odst. 3 a § 152 odst. 2; k zániku práva se přihlídně, i když není v řízení namítán.

(6) Nárok na náhradu za bolest a za ztížení společenského uplatnění smrtí vojáka zaniká.

(7) Ostatní peněžité nároky vojáka vzniklé do zániku služebního poměru nezanikají; do výše odpovídající trojnásobku jeho průměrného měsíčního výdělku přecházejí platové nároky ze služebního poměru postupně přímo na manžela, děti a rodiče, jestliže s ním žili v době smrti ve společné domácnosti; předmětem dědictví se stávají, není-li těchto osob.

(8) Peněžité nároky státu zanikají smrtí vojáka, s výjimkou nároků, o kterých bylo pravomocně rozhodnuto nebo které byly vojákem před jeho smrtí písemně uznány co do důvodů i výše, a nároků na náhradu škody způsobené úmyslně nebo ztrátou předmětů svěřených vojákovu na písemné potvrzení.

Promlčecí lhůty

§ 160

(1) Promlčecí lhůta počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy právo mohlo být uplatněno poprvé.

(2) Bylo-li dohodnuto plnění ve splátkách, počíná běžet promlčecí lhůta jednotlivých splátek ode dne jejich splatnosti. Stane-li se pro některé ze splátek splatnou celá dlužná částka, počne běžet promlčecí lhůta ode dne splatnosti nesplněné splátky.

§ 161

(1) Nestanovuje-li tento zákon jinak, činí lhůta k uplatnění peněžitých nároků ze

služebního poměru 3 roky.

(2) Jde-li o opětovné plnění, činí lhůta k uplatnění nároku na jednotlivá plnění 3 roky od jejich splatnosti.

(3) Lhůta k uplatnění nároku na náhradu škody činí 2 roky; počne běžet ode dne, kdy se poškozený dozví o tom, že škoda vznikla, a o tom, kdo za ni odpovídá.

(4) Nárok na náhradu škody se však promlčí, nebyl-li uplatněn ve lhůtě 3 let, a jde-li o škodu způsobenou úmyslně, ve lhůtě 10 let ode dne, kdy došlo k události, z níž škoda vznikla; to neplatí, jde-li o škodu na zdraví.

§ 162

(1) Nárok přiznaný pravomocným rozhodnutím se promlčuje za 10 let ode dne, kdy se mělo podle rozhodnutí plnit.

(2) Nárok, který písemně uznal ten, kdo je povinen plnit co do důvodu i výše, se promlčuje za 10 let ode dne, kdy k uznání došlo; byla-li však v uznání uvedena lhůta k plnění, běží promlčecí lhůta od uplynutí této lhůty.

(3) Promlčecí lhůta uvedená v odstavcích 1 a 2 platí i pro jednotlivé splátky, na něž bylo plnění v rozhodnutí nebo v uznání práva rozloženo; promlčecí lhůta u jednotlivých splátek počíná běžet ode dne jejich splatnosti. Stane-li se pro nesplnění některé ze splátek splatnou celá dlužná částka, počne běžet desetiletá promlčecí lhůta ode dne splatnosti nesplněné splátky.

(4) Úroky a opětovná plnění pravomocně přiznaná nebo písemně uznaná, jejichž splatnost nastala po právní moci rozhodnutí nebo po uznání, se promlčují za 3 roky ode dne jejich splatnosti.

§ 163

Bezdůvodné obohacení

(1) Získá-li voják bezdůvodné obohacení na úkor majetku státu nebo stát na úkor vojáka, musí je vydat.

(2) Bezdůvodným obohacením je prospěch získaný plněním bez právního důvodu nebo plněním na základě neplatného právního úkonu. Neplatnost právního úkonu nemůže být vojákovi na újmu, pokud neplatnost nezpůsobil výlučně sám; vznikne-li vojákovi následkem takového neplatného právního úkonu škoda, jsou ministerstvo nebo stát povinny ji nahradit.

(3) Vrácení neprávem vyplacených částek může však služební orgán na vojákovi požadovat, jen jestliže voják věděl nebo musel z okolností předpokládat, že jde o částky nesprávně určené nebo omylem vyplacené, a to ve lhůtě do 3 let ode dne jejich výplaty.

HLAVA II PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

§ 164

Přechod práv a povinností

(1) Služební poměr vojáka z povolání nebo v další službě, který vznikl podle dřívějších předpisů,⁴⁶⁾ se považuje za služební poměr podle tohoto zákona, a to na dobu určitou v trvání 2 let od nabytí účinnosti tohoto zákona. Služební poměr vojáka, který ke dni uplynutí 2 let od nabytí účinnosti tohoto zákona nesplnil závazek ke službě podle dosavadních předpisů, se považuje za služební poměr na dobu určitou, a to do doby splnění tohoto závazku ke službě.

(2) Doby trvání služebního poměru podle odstavce 1 lze měnit dohodou podle § 5 odst. 4.

(3) Vojákovi, který v den nabytí účinnosti tohoto zákona dosáhl hodnosti

a) desátníka a četaře, přísluší hodnost rotného,

b) rotného, přísluší hodnost rotmistra,

c) rotmistra, přísluší hodnost nadrotmistra,

d) nadrotmistra, přísluší hodnost štábního rotmistra,

e) rotmistra nebo nadrotmistra, má-li úplné střední vzdělání nebo úplné střední odborné vzdělání,⁴⁷⁾ přísluší hodnost podpraporčíka,

f) generálplukovníka, přísluší hodnost generálporučíka.

Ostatním vojákům přísluší hodnosti získané podle dosavadních předpisů.

(4) Voják, jehož hodnost podle odstavce 3 neodpovídá hodnosti stanovené pro jeho služební zařazení, může být takto služebně zařazen nejdéle po dobu 5 let. Po uplynutí této doby bude voják služebně zařazen podle potřeb ozbrojených sil. Nebude-li služebně zařazen podle věty druhé, je to důvod k propuštění podle § 19 odst. 1 písm. e).

(5) Hodnost propůjčená vojákovi podle dřívějších předpisů se považuje za hodnost propůjčenou vojákovi podle tohoto zákona. Doba, na kterou byla vojákovi propůjčena hodnost, končí dnem následujícím po dni, kdy důvod propůjčení stanovený dřívějšími právními předpisy pominul, nejpozději do 5 let od účinnosti tohoto zákona.

(6) Úrazy a nemoci z povolání, které byly zjištěny před účinností tohoto zákona, se posuzují podle právních předpisů platných před nabytím účinnosti tohoto zákona.

(7) Nároky na náhradu škody vzniklé přede dnem účinnosti tohoto zákona se posuzují podle dosavadních předpisů.

§ 165

Přechodná ustanovení k výsluhovým náležitostem

(1) zrušen

(2) zrušen

(3) zrušen

(4) Výsluhový příspěvek přiznaný podle dosavadních předpisů se považuje za výsluhový příspěvek podle tohoto zákona, a to ve výši, v jaké náležel ke dni účinnosti tohoto zákona, a nadále se vyplácí a zvyšuje za podmínek, které stanoví tento zákon. Poživateli výsluhového příspěvku, který mu byl přiznan podle právních předpisů účinných před 1. prosincem 1999 do 60 let věku, bude na základě jeho žádosti vyplácen výsluhový příspěvek za podmínek stanovených ve větě první, a to nejdéle do 60 let věku. Nejpozději při dosažení 60 let věku mu náleží výsluhový příspěvek za podmínek stanovených v § 134.

(5) Pokud poživatel výsluhového příspěvku již splnil podmínky nároku na plný nebo částečný invalidní anebo starobní důchod z důchodového pojištění a ke dni účinnosti tohoto zákona uplynula doba 2 let po vzniku nároku na starobní důchod, upraví se výsluhový příspěvek na výši, kterou stanovuje tento zákon. Úprava se provede od třetí měsíční splátky výsluhového příspěvku po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Zanikl-li ke dni účinnosti tohoto zákona nárok na výsluhový příspěvek a jeho výplatu podle dosavadních předpisů, zaniklý nárok se již neobnovuje.

(6) Vojákům se do doby trvání služebního poměru rozhodné pro přiznání výsluhových náležitostí do dne účinnosti tohoto zákona započítávají doby služby v rozsahu, v jakém jim byly započteny podle dosavadních předpisů; jde-li o nárok na odbytné, započítává se doba trvání služebního poměru stejným způsobem jako pro nárok na odchodné.

(7) Vojákovi, který byl na základě dobrovolnosti reatestován⁴⁸⁾ a shledán způsobilým konat dále službu nebo jehož služební poměr trvá ke dni účinnosti tohoto zákona, se do doby trvání služebního poměru, rozhodné pro přiznání výsluhových náležitostí, započítává doba služby v rozsahu uvedeném v odstavci 6 bez přihlédnutí k vyloučení doby služby podle zvláštního právního předpisu.⁴⁹⁾ Pokud byl takovému vojákovi po skončení služebního poměru přiznan výsluhový příspěvek, který mu byl snížen nebo zastaven z důvodu uvedeného zvláštním právním předpisem, přiznává se výsluhový příspěvek zpětně a jeho výše se přepočte ode dne účinnosti tohoto zákona, a to za podmínek a ve výši náležející ke dni skončení služebního poměru po přičtení všech zvýšení, která by k němu náležela od tohoto dne, pokud nárok na výsluhový příspěvek nezanikl uplynutím doby nebo dosažením věku 60 let.

(8) Skončí-li služební poměr vojáka propuštěním podle dosavadních právních předpisů nejdříve dnem před dnem účinnosti tohoto zákona

a) ze zdravotních důvodů, nebo

b) z organizačních důvodů, nebo

c) z důvodů splnění podmínek nároku na starobní důchod, má nárok na výsluhové náležitosti, jako kdyby byl propuštěn z důvodu uvedeného v § 19 odst. 1 písm. e) tohoto zákona.

§ 165a

Úprava výplaty výsluhového příspěvku

(1) Poživateli výsluhového příspěvku, který mu byl přiznán podle právních předpisů účinných před 1. prosincem 1999 do 60 let věku, jemuž bylo v době od 1. prosince 1999 vyplácení výsluhového příspěvku omezeno nebo zastaveno proto, že dosáhl věku o dva roky vyššího, než je věk rozhodný pro vznik nároku na starobní důchod, se přizná výsluhový příspěvek na základě jeho žádosti nejdříve ode dne omezení nebo zastavení jeho vyplácení po přičtení všech zvýšení podle § 137, která by k němu od tohoto dne náležela. Nejpozději při dosažení 60 let věku mu náleží výsluhový příspěvek za podmínek stanovených v § 134.

(2) Pobíral-li poživatel po dobu omezení nebo zastavení výplaty výsluhového příspěvku podle odstavce 1 starobní důchod, přizná se mu výsluhový příspěvek na základě jeho žádosti ode dne omezení nebo zastavení jeho vyplácení ve výši, která se rovná rozdílu mezi starobním důchodem a výsluhovým příspěvkem přepočteným podle odstavce 1, pokud bude takto přepočtený výsluhový příspěvek vyšší.

HLAVA III ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 166

Zvláštní ustanovení

Žákům vojenských středních škol, kteří nejsou vojáky v činné službě a kteří se soustavně studiem připravují k výkonu služby vojáka z povolání, lze poskytnout naturální a peněžní náležitosti. Ministerstvo stanoví vyhláškou rozsah, výši a způsob poskytování naturálních a peněžních náležitostí.

§ 167

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků.

2. Zákon č. 65/1978 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů.

3. Zákon č. 228/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů.

4. Zákon č. 226/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů.

5. Zákon č. 34/1995 Sb., kterým se doplňuje zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů.

§ 168
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. prosince 1999.

Klaus v. r.
Havel v. r.
Zeman v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 254/2002 Sb.
Přechodné ustanovení

Ustanovení § 165 odst. 1 až 3 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění tohoto zákona, pozbývají platnosti ke dni 30. listopadu 2004.

Čl.XLIII zákona č. 261/2007 Sb.
Přechodná ustanovení

1. Náhrada ve výši platu v době dočasné neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz nebo nařízené karantény nebo izolace náleží vojákovi z povolání po dobu stanovenou právními předpisy účinnými ke dni 31. prosince 2007, vznikla-li tato neschopnost nebo byla-li nařízena karanténa nebo izolace před 1. lednem 2008 a trvá-li tato neschopnost nebo nařízená karanténa nebo izolace po 31. prosinci 2007.

2. Náhrada ve výši platu v době dočasné neschopnosti ke službě pro nemoc nebo úraz nebo nařízené karantény nebo izolace náleží vojákovi z povolání po dobu stanovenou právními předpisy účinnými ke dni 31. prosince 2008, vznikla-li tato neschopnost nebo byla-li nařízena karanténa nebo izolace před 1. lednem 2009 a trvá-li tato neschopnost nebo nařízená karanténa nebo izolace po 31. prosinci 2008.

Čl. II zákona č. 272/2009 Sb.
Přechodná ustanovení

1. Voják, který je zařazen do hodnostního sboru a jmenován do hodnosti podle § 7 odst. 2 písm. c) až f) zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se zařazuje do hodnostního sboru a přísluší mu hodnost podle § 7 odst. 2 písm. a) až e) zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dnem 1. ledna 2011, a to podle činnosti stanovené prováděcím právním předpisem (§ 6 odst. 7 zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona).

2. Voják, který je zařazen do hodnostního sboru a jmenován do hodnosti podle § 7 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se podle § 7 odst. 3 zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dnem 1. ledna 2011 zařazuje do hodnostního sboru čekatelů a přísluší mu hodnost

a) svobodník, pokud studuje v prvním ročníku vojenské vyšší odborné školy nebo pokud neukončil studium prvního ročníku vojenské vysoké školy v bakalářském nebo magisterském

studijním programu,

b) desátník, pokud ukončil první ročník vojenské vyšší odborné školy nebo ukončil studium prvního ročníku vojenské vysoké školy v bakalářském nebo magisterském studijním programu,

c) četař, pokud ukončil druhý ročník vojenské vyšší odborné školy nebo ukončil studium druhého ročníku vojenské vysoké školy v bakalářském nebo magisterském studijním programu,

d) rotný, pokud ukončil studium třetího ročníku vojenské vysoké školy v magisterském studijním programu,

e) rotmistr, pokud ukončil studium čtvrtého ročníku vojenské vysoké školy v magisterském studijním programu,

f) nadrotmistr, pokud ukončil studium pátého ročníku vojenské vysoké školy v magisterském studijním programu.

3. Vojákovi, který je v den nabytí účinnosti tohoto zákona v dispozici podle § 10 odst. 2 písm. a) a § 10 odst. 3 zákona č. 221/1999 Sb. a který má hodnost

a) rotný, přísluší hodnost svobodník,

b) rotmistr, přísluší hodnost desátník,

c) nadrotmistr, přísluší hodnost četař,

d) štábní rotmistr, přísluší hodnost rotný,

e) podpraporčík, přísluší hodnost rotmistr,

f) praporčík, přísluší hodnost nadrotmistr,

g) nadpraporčík, přísluší hodnost praporčík,

h) štábní praporčík, přísluší hodnost nadpraporčík,

i) podporučík, přísluší hodnost poručík.

Ostatním vojákům přísluší hodnosti získané podle dosavadních právních předpisů.

4. Doba výkonu služby v hodnosti podle § 7 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se započítává do doby výkonu služby v hodnosti podle § 7 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Vojáci vyslaní do zahraničí v rámci jednotek mnohonárodních ozbrojených sil podle § 40 zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za vojáky vyslané do zahraniční operace podle § 40a zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

6. Jednorázové odškodnění pozůstalých podle § 124 a jednorázové mimořádné odškodnění pozůstalých podle § 125 zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, o kterých nebylo pravomocně rozhodnuto do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se posoudí podle § 124 a 125 zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Řízení ve věcech služebního poměru podle § 144 až 158 zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které bylo zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. II zákona č. 122/2012 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Řízení ve věcech služebního poměru, které bylo zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Přestěhoval-li se voják v důležitém zájmu služby v době přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, má nárok na příspěvek při přestěhování podle § 78 zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Vojákovi, kterému přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vznikl nárok na poskytnutí nesníženého platu podle § 67 odst. 2 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poskytne nesnížený plat podle § 67 odst. 2 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

1a) Vyhláška č. 256/1999 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti k vojenské činné službě.

1b) § 116 občanského zákoníku.

1c) Zákon č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

1d) Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

2) § 157 odst. 1 zákoníku práce.

3) § 158 zákoníku práce.

4) § 12a zákona č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

4a) § 31 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

5) § 33 zákona č. 218/1999 Sb.

5a) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

6) § 139, 315 a násl. trestního řádu.

§ 47 a 48 trestního zákona.

6a) § 36 zákona č. 218/1999 Sb.

7) § 32 odst. 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

7a) § 29 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 134/1997 Sb.

9) Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

9a) Například zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

9b) § 74 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 289/1997 Sb.

10) § 20 zákona č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění pozdějších předpisů.

10a) Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

10b) Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

11) § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 93/1951 Sb., o státním svátku, o dnech pracovního klidu a o památných a významných dnech, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 204/1990 Sb., o prohlášení dne 6. července, dne upálení Mistra Jana Husa, za státní svátek České republiky.

12) § 196 až 198 zákoníku práce.

12a) § 10 odst. 1 a 2 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění zákona č. 546/2005 Sb.

13) § 157 až 161 zákoníku práce.

14) Vyhláška č. 65/1954 Sb., o Ženevských úmluvách ze dne 12. srpna 1949 na ochranu obětí války.

Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 168/1991 Sb.

Čl. 24 Ženevské úmluvy na ochranu obětí války.

Čl. 43 odst. 2 Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám.

Čl. 33 Ženevských úmluv o zacházení s válečnými zajatci.

Čl. 9 Dodatkového protokolu II k Ženevským úmluvám.

15) Například zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

16) Zákon č. 255/1946 Sb., o příslušnících Československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození, ve znění zákona č. 101/1964 Sb.

17) § 111 odst. 3 zákoníku práce.

Nařízení vlády č. 303/1995 Sb., o minimální mzdě, ve znění pozdějších předpisů.

18) § 31 odst. 3 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky.

19) § 76 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).

19a) Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

19b) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

20) § 2 zákona č. 219/1999 Sb.

21) § 3 a 4 zákona č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu občanů.

22) § 115 občanského zákoníku.

22a) § 11 zákona č. 117/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

22b) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění zákona č. 2/2002 Sb.

22c) § 18 a násl. zákona č. 128/2000 Sb.

23) § 5 odst. 1 zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.

24) Zákon č. 119/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

24a) Vyhláška č. 445/2001 Sb., kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad stanoví výše sazeb stravného, výše sazeb základních náhrad za používání silničních motorových vozidel a výše průměrných cen pohonných hmot.

25) Nařízení vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí.

26) § 11 odst. 3 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění

některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 225/1999 Sb.

27) Zákon č. 32/1957 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 33 zákona č. 88/1968 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

27a) Například zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, ve znění pozdějších předpisů.

28) Vyhláška č. 56/1997 Sb., kterou se stanoví obsah a časové rozmezí preventivních prohlídek.

29) § 2 odst. 7 zákona č. 219/1999 Sb.

30) § 17 zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění zákona č. 74/1994 Sb.

31) § 1 odst. 3 zákona č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.

32) Nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání.

33) § 39 a 44 zákona č. 155/1995 Sb.

34) Vyhláška č. 32/1965 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění, ve znění pozdějších předpisů.

34a) § 36 a 37 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

35) § 5 odst. 3 a 4 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky.

36) Zákon č. 117/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

37) § 29 až 31 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

37a) § 67 zákona č. 155/1995 Sb.

38) § 29 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

39) Například zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

40) § 67 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

41) Zákon č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

42) Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

42a) § 11 písm. a) nařízení vlády č. 79/1994 Sb., o platových poměrech zaměstnanců

ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a služeb, orgánů celní správy, příslušníků Sboru požární ochrany a zaměstnanců některých dalších organizací (služební platový řád), ve znění nařízení vlády č. 327/1996 Sb.

42b) § 14 vyhlášky č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb.

42c) § 307 trestního řádu.

42d) § 309 trestního řádu.

42e) § 179g trestního řádu.

42f) § 32, 74, 76 a 94 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

43) § 18 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

44) Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících. Vyhláška č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů.

45) § 244 až 250k občanského soudního řádu.

46) Zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 92/1949 Sb., branný zákon, ve znění pozdějších předpisů.

47) § 7 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění zákona č. 171/1990 Sb.

48) Rozkaz ministra obrany č. 015/90 a usnesení branných a bezpečnostních výborů Federálního shromáždění ČSFR ze dne 18. prosince 1990 č. 47 o vyslání poslanců Federálního shromáždění ČSFR.

49) Zákon č. 34/1995 Sb., kterým se doplňuje zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů.

50) Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 1-3a	ČÁST PRVNÍ Úvodní ustanovení
§ 1-2	Předmět úpravy
§ 3	Organizační uspořádání sociálního zabezpečení
§ 4-16c	ČÁST DRUHÁ Úkoly orgánů sociálního zabezpečení a obcí v sociálním zabezpečení
§ 4	Ministerstvo práce a sociálních věcí
§ 5	Česká správa sociálního zabezpečení
§ 6-10a	Okresní správy sociálního zabezpečení
§ 7	Místní příslušnos
§ 8	Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti
§ 8a	zrušen
§ 8b	zrušen
§ 9	Ministerstva obrany, vnitra a spravedlnosti
§ 10	Obce
§ 10a	(1) Správci pojistného předávají údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění orgánům sociálního zabezpečení v rozsahu
§ 11-16c	Společná ustanovení o orgánech sociálního zabezpečení
§ 14	Povinnost zachovávat mlčenlivost
§ 16	Součinnost orgánů sociálního zabezpečení a poskytovatelů zdravotních služeb
§ 16a	nadpis vypuštěn
§ 16b	Posudkové komise ministerstva
§ 17-47	ČÁST TŘETÍ Úkoly zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení
§ 17-35	HLAVA PRVNÍ zrušena
§ 17	Díl první zrušen
§ 17	zrušen
§ 18	Díl druhý zrušen
§ 18	zrušen
§ 19-31	Díl třetí zrušen
§ 19	zrušen
§ 20	zrušen
§ 21	zrušen
§ 22	zrušen
§ 22a	zrušen
§ 24	zrušen
§ 29	zrušen
§ 32	Díl čtvrtý zrušen
§ 32	zrušen
§ 33-35	Díl pátý zrušen
§ 33	zrušen
§ 34	zrušen
§ 35	zrušen
§ 35a-47	HLAVA DRUHÁ Úkoly zaměstnavatelů při provádění důchodového pojištění
§ 35a	Povinnost zaměstnavatelů vést záznamy a podávat hlášení pro účely důchodového pojištění
§ 36	Příslušnost zaměstnavatelů k plnění úkolů při provádění důchodového pojištění
§ 36b	zrušen
§ 37	Vedení a předkládání záznamů
§ 38	Evidenční listy
§ 39	Předkládání evidenčního listu

§ 39a	Předkládání údajů o důchodovém pojištění
§ 40	Právnícké osoby nebo organizační složky státu nebo jejich součástí vykonávající činnost střední školy, vyšší odborné školy
§ 40a	Informativní osobní list důchodového pojištění
§ 41	Hlášení o zaměstnávání důchodců
§ 47	zrušen
§ 48-53	ČÁST ČTVRTÁ Povinnosti občanů při provádění sociálního zabezpečení
§ 48-48d	HLAVA PRVNÍ Povinnosti osob samostatně výdělečně činných v sociálním zabezpečení
§ 49	HLAVA DRUHÁ zrušena
§ 49	zrušen
§ 50-53	HLAVA TŘETÍ Povinnosti občanů v důchodovém pojištění
§ 54-54a	ČÁST PÁTÁ Pokuty
§ 55-112	ČÁST ŠESTÁ Řízení ve věcech důchodového pojištění
§ 55-80	Hlava první zrušena
§ 55-72	Díl první zrušen
§ 55-68	Oddíl první zrušen
§ 55	zrušen
§ 56	zrušen
§ 57	zrušen
§ 58	zrušen
§ 59	zrušen
§ 60	zrušen
§ 61	zrušen
§ 62-68	nadpis vypuštěn
§ 62	zrušen
§ 63	zrušen
§ 64	zrušen
§ 65	zrušen
§ 66	zrušen
§ 67	zrušen
§ 68	zrušen
§ 69-72	Oddíl druhý zrušen
§ 69	zrušen
§ 71	zrušen
§ 72	zrušen
§ 73-77	Díl druhý zrušen
§ 73	zrušen
§ 74	zrušen
§ 75	zrušen
§ 76	zrušen
§ 77	zrušen
§ 78-79	Díl třetí zrušen
§ 80	Díl čtvrtý zrušen
§ 81-90	HLAVA DRUHÁ Řízení ve věcech důchodového pojištění
§ 81	Zahájení řízení
§ 82	Podávání žádosti o dávky důchodového pojištění
§ 83a	Účastníci řízení
§ 83b	Přerušování a zastavení řízení
§ 84	Důkazní prostředky

§ 85	Prokazování některých dob
§ 86	Rozhodnutí
§ 87	Podkladové rozhodnutí
§ 88	Námitky
§ 88a	Právní moc a opravné prostředky
§ 89	Soudní přezkum rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění
§ 90	Doručování písemností
§ 91-104	HLAVA TŘETÍ zrušena
§ 91	zrušen
§ 98	zrušen
§ 99	zrušen
§ 100	zrušen
§ 101	zrušen
§ 102	zrušen
§ 103	zrušen
§ 104	zrušen
§ 104a-104i	HLAVA ČTVRTÁ nadpis vypuštěn
§ 104a	zrušen
§ 104b	zrušen
§ 104c	zrušen
§ 104d	zrušen
§ 104e	zrušen
§ 104f	zrušen
§ 104g	zrušen
§ 104h	zrušen
§ 104ch	zrušen
§ 105-109	HLAVA PÁTÁ Společná ustanovení o řízení
§ 107a	(1) Lhůta pro vydání rozhodnutí v řízení podle tohoto zákona se kromě dob uvedených ve správním řádu prodlužuje též o dobu,
§ 108	zrušen
§ 110-112	HLAVA ŠESTÁ Řízení ve věcech důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil
§ 110	Žádost o dávku
§ 111	zrušen
§ 113-114	ČÁST SEDMÁ zrušena
§ 113	zrušen
§ 114	zrušen
§ 115-123g	ČÁST OSMÁ Společná ustanovení
§ 116	Lhůty pro výplatu dávek
§ 116d	Výplata důchodů ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče
§ 118	Výplata dávky důchodového pojištění zvláštnímu příjemci
§ 118a-118c	Odpovědnost příjemců dávek důchodového pojištění a zaměstnavatelů
§ 118d	Náhrada nákladů řízení
§ 119	Určení místní příslušnosti v některých případech
§ 120	nadpis vypuštěn
§ 120b	zrušen
§ 121	bez nadpisu
§ 123	zrušen
§ 123b	nadpis vypuštěn
§ 123c	Počítání času

§ 123h-123j	ČÁST DEVÁTÁ ŘÍZENÍ A POVINNOSTI VE VĚCECH DOROVNÁVACÍHO PŘÍDAVKU NĚKTERÝM POŽIVATELŮM ČESKÉHO A SLOVENSKÉHO STAROBNÍHO DŮCHODU
§ 124-134	ČÁST DESÁTÁ Přechodná a závěrečná ustanovení
§ 124-126a	HLAVA PRVNÍ Přechodná ustanovení
§ 127-134	HLAVA DRUHÁ Závěrečná ustanovení
§ 127	Prováděcí předpisy
§ 133	Zrušovací ustanovení
	Vybraná ustanovení novel

582/1991 Sb.
ZÁKON
České národní rady
ze dne 17. prosince 1991

o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

Změna: 590/1992 Sb., 37/1993 Sb.
 Změna: 160/1993 Sb.
 Změna: 307/1993 Sb.
 Změna: 241/1994 Sb.
 Změna: 118/1995 Sb.
 Změna: 118/1995 Sb., 160/1995 Sb.
 Změna: 134/1997 Sb., 306/1997 Sb.
 Změna: 93/1998 Sb.
 Změna: 225/1999 Sb.
 Změna: 18/2000 Sb.
 Změna: 356/1999 Sb.
 Změna: 360/1999 Sb.
 Změna: 29/2000 Sb.
 Změna: 159/2000 Sb.
 Změna: 132/2000 Sb., 155/2000 Sb., 220/2000 Sb., 238/2000 Sb., 258/2000 Sb., 411/2000 Sb.
 Změna: 116/2001 Sb.
 Změna: 353/2001 Sb.
 Změna: 265/2002 Sb.
 Změna: 263/2002 Sb.
 Změna: 133/2000 Sb., 151/2002 Sb., 320/2002 Sb., 518/2002 Sb.
 Změna: 424/2003 Sb. (část)
 Změna: 424/2003 Sb., 425/2003 Sb.
 Změna: 453/2003 Sb., 53/2004 Sb.
 Změna: 167/2004 Sb.
 Změna: 281/2004 Sb.
 Změna: 359/2004 Sb.
 Změna: 436/2004 Sb.
 Změna: 168/2005 Sb.
 Změna: 424/2003 Sb. (část)
 Změna: 361/2005 Sb.
 Změna: 501/2004 Sb., 381/2005 Sb., 413/2005 Sb.
 Změna: 24/2006 Sb.

Změna: 109/2006 Sb. (část)
Změna: 70/2006 Sb.
Změna: 161/2006 Sb.
Změna: 109/2006 Sb.
Změna: 342/2006 Sb.
Změna: 214/2006 Sb.
Změna: 585/2006 Sb.
Změna: 81/2006 Sb., 109/2006 Sb. (část), 112/2006 Sb., 189/2006 Sb. (část)
Změna: 152/2007 Sb.
Změna: 181/2007 Sb.
Změna: 261/2007 Sb. (část)
Změna: 270/2007 Sb.
Změna: 152/2007 Sb. (část), 261/2007 Sb., 296/2007 Sb.
Změna: 305/2008 Sb. (část), 306/2008 Sb. (část)
Změna: 479/2008 Sb. (část)
Změna: 189/2006 Sb., 152/2007 Sb. (část), 261/2007 Sb. (část), 305/2008 Sb., 306/2008 Sb. (část), 382/2008 Sb.
Změna: 41/2009 Sb.
Změna: 479/2008 Sb.
Změna: 158/2009 Sb.
Změna: 303/2009 Sb.
Změna: 326/2009 Sb.
Změna: 306/2008 Sb., 479/2008 Sb. (část)
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 281/2009 Sb., 347/2010 Sb.
Změna: 73/2011 Sb.
Změna: 177/2011 Sb.
Změna: 180/2011 Sb.
Změna: 220/2011 Sb.
Změna: 263/2011 Sb.
Změna: 220/2011 Sb. (část), 329/2011 Sb., 341/2011 Sb., 348/2011 Sb., 364/2011 Sb., 365/2011 Sb., 366/2011 Sb., 367/2011 Sb., 470/2011 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.
Změna: 167/2012 Sb.
Změna: 428/2011 Sb., 470/2011 Sb. (část), 399/2012 Sb., 401/2012 Sb., 403/2012 Sb.
Změna: 274/2013 Sb.
Změna: 303/2013 Sb., 313/2013 Sb., 344/2013 Sb.
Změna: 64/2014 Sb.
Změna: 309/2002 Sb., 267/2006 Sb., 458/2011 Sb.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

Úvodní ustanovení

Předmět úpravy

§ 1

Tento zákon upravuje organizační uspořádání sociálního zabezpečení, působnost

České správy sociálního zabezpečení, okresních správ sociálního zabezpečení a orgánů státní správy v sociálním zabezpečení a k výběru pojistného na důchodové a nemocenské pojištění, úkoly občanů a zaměstnavatelů při provádění sociálního zabezpečení a řízení ve věcech důchodového pojištění a důchodového zabezpečení, včetně řízení ve věcech státní sociální podpory, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče.

§ 2

Sociální zabezpečení podle tohoto zákona zahrnuje důchodové pojištění²⁾.

§ 3

Organizační uspořádání sociálního zabezpečení

(1) Sociální zabezpečení provádí orgány sociálního zabezpečení.

(2) Na úseku sociálního zabezpečení vykonávají působnost též obecní úřady a obecní živnostenské úřady (dále jen "živnostenské úřady").

(3) Orgány sociálního zabezpečení jsou:

- a) Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- b) Česká správa sociálního zabezpečení,
- c) okresní správy sociálního zabezpečení,
- d) Ministerstvo vnitra,
- e) Ministerstvo spravedlnosti,
- f) Ministerstvo obrany.

§ 3a

(1) Česká správa sociálního zabezpečení a okresní správy sociálního zabezpečení jsou organizačními složkami státu. Česká správa sociálního zabezpečení je účetní jednotkou. Pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví a pracovněprávních vztahů mají okresní správy sociálního zabezpečení postavení vnitřních organizačních jednotek České správy sociálního zabezpečení.

(2) Pracovněprávní vztahy zaměstnanců v České správě sociálního zabezpečení a v okresních správách sociálního zabezpečení se řídí zákoníkem práce.

(3) V čele České správy sociálního zabezpečení je ústřední ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr práce a sociálních věcí. Vedoucího organizační jednotky České správy sociálního zabezpečení pro posuzování zdravotního stavu jmenuje a odvolává ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení se souhlasem ministra práce a sociálních věcí. Ředitele okresních správ sociálního zabezpečení jmenuje a odvolává ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení.

(4) Úpravu vnitřní organizace České správy sociálního zabezpečení a okresních správ sociálního zabezpečení stanoví statut, který vydá ministr práce a sociálních věcí.

(5) Jestliže zvláštní právní předpisy^{4b)} obecně ukládají povinnosti nebo zakládají oprávnění pro správní úřady nebo orgány státní správy, vztahují se tyto povinnosti a tato oprávnění též na Českou správu sociálního zabezpečení a okresní správy sociálního zabezpečení.

ČÁST DRUHÁ

Úkoly orgánů sociálního zabezpečení a obcí v sociálním zabezpečení

§ 4

Ministerstvo práce a sociálních věcí

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen "ministerstvo")

- a) řídí a kontroluje výkon státní správy v sociálním zabezpečení,
- b) řídí Českou správu sociálního zabezpečení,
- c) zajišťuje úkoly vyplývající z mezinárodních smluv v sociálním zabezpečení,
- d) zajišťuje úkoly související s dalším rozvojem sociálního zabezpečení.

(2) Ministerstvo posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.

(3) Ministr práce a sociálních věcí může odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, a může pověřit správy sociálního zabezpečení, aby odstraňovaly tvrdosti v jednotlivých případech.

§ 5

Česká správa sociálního zabezpečení

Česká správa sociálního zabezpečení

a) rozhoduje

1. o dávkách důchodového pojištění, pokud není v tomto zákoně stanoveno, že o nich rozhoduje jiný orgán sociálního zabezpečení, a zařizuje výplaty těchto dávek,
2. o povinnosti občana vrátit dávku důchodového pojištění poskytnutou neprávem nebo v nesprávné výši, pokud je o této dávce oprávněna rozhodovat,
3. o povinnosti zaměstnavatele nahradit neprávem vyplacené částky na dávce důchodového pojištění, pokud je o této dávce oprávněna rozhodovat,
4. o odvoláních ve věcech, v nichž v prvním stupni rozhodla okresní správa sociálního zabezpečení,
5. o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jí bylo v jednotlivých případech svěřeno,
6. o převezech důchodových práv podle § 105a zákona o důchodovém pojištění a zařizuje

tyto převody,

- b) jedná před soudem v řízení o přezkoumání rozhodnutí ve věcech sociálního zabezpečení,
- c) plní úkoly při výplatě dávek sociálního zabezpečení do ciziny,
- d) řídí a kontroluje činnost okresních správ sociálního zabezpečení,
- e) zajišťuje plnění úkolů vyplývajících z práva Evropských společenství a plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv v oblasti důchodového pojištění a v oblasti pojistného na sociální zabezpečení,
- f) zajišťuje vydávání tiskopisů předepsaných podle tohoto zákona,
- g) vede registr pojištěnců důchodového pojištění (dále jen "registr pojištěnců"),
- h) vyrozumívá okresní správu sociálního zabezpečení [§ 6 odst. 4 písm. s)] o tom, že občan, který je dočasně práce neschopným, byl uznán invalidním na základě soudního řízení o žalobě,
- ch) zajišťuje podklady k posuzování zdravotního stavu v rozsahu vyplývajícím z přímo použitelných předpisů Evropské unie a z mezinárodních smluv,
- i) posuzuje zdravotní stav v rozsahu stanoveném tímto zákonem (§ 8 odst. 9).

Okresní správy sociálního zabezpečení

§ 6

(1) Okresní správy sociálního zabezpečení se zřizují pro obvody, které jsou shodné s územními obvody okresů.

(2) Na území hlavního města Prahy vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Pražská správa sociálního zabezpečení. Na území města Brna vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Městská správa sociálního zabezpečení Brno.

(3) Okresní správy sociálního zabezpečení plní v rámci své působnosti úkoly stanovené tímto zákonem, pokud není jinými obecně závaznými předpisy stanoveno, že tyto úkoly plní jiný orgán.

(4) Okresní správy sociálního zabezpečení

a) rozhodují

- 1. ve sporných případech o vzniku a zániku důchodového pojištění,
- 2. zrušen
- 3. ve sporu mezi občanem a jeho zaměstnavatelem o správnost zápisu v evidenčním listu důchodového pojištění (dále jen "evidenční list"),
- 4. zrušen
- 5. zrušen

6. zrušen

7. o pojistném na důchodové pojištění, které platí osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění, a o pojistném na nemocenské pojištění, které platí osoby samostatně výdělečně činné a zahraniční zaměstnanci,

8. zrušen

9. o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jim bylo v jednotlivých případech svěřeno,

10. o pokutách za nesplnění povinností zaměstnavatelů a osob samostatně výdělečně činných (§ 120c) v sociálním zabezpečení,

11. o době a rozsahu péče muže o dítě ve věku do 4 let, jde-li o dobu péče o toto dítě po 31. prosinci 1995 do 30. června 2007, a o době a rozsahu péče o dítě ve věku do 18 let, je-li dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, a péče osoby pečující osobně o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let, jde-li o doby péče o tyto děti a bezmocné osoby po 31. prosinci 1995 do 31. prosince 2006,

12. o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu, která je podle zvláštního právního předpisu^{52b)} závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost), jde-li o dobu péče o tuto osobu po 31. prosinci 2006, a o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je podle zvláštního právního předpisu^{52b)} závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost),

13. o tom, zda osoba samostatně výdělečně činná pečuje o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), v největším rozsahu^{52c)},

14. zrušen

15. zrušen

16. zrušen

17. o započtení celého kalendářního roku do doby zaměstnání před 1. lednem 1976, jestliže člen jednotného zemědělského družstva nepracoval stanovený počet pracovních dnů, popřípadě jinak určený pracovní úvazek,

b) zrušeno

c) zrušeno

d) doporučují v rámci kontrolní lékařské prohlídky (§ 8 odst. 3) zařazení na pracovní rehabilitaci podle zákona o zaměstnanosti fyzické osoby, které přestaly být invalidními,

e) zrušeno

f) zrušeno

g) zrušeno

h) vedou potřebnou statistiku a účetní evidenci předepsanou v sociálním zabezpečení,

ch) vedou evidenci pro účely důchodového pojištění osob samostatně výdělečně činných a občanů dobrovolně účastných důchodového pojištění,⁵³⁾ kteří si platí pojistné na důchodové pojištění,

- i) sepisují žádosti o dávky důchodového pojištění v případech stanovených tímto zákonem,
- j) opatřují a předkládají České správě sociálního zabezpečení na její žádost podklady pro rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění a pro vymáhání neprávem vyplacených částek dávek důchodového pojištění,
- k) navrhuji České správě sociálního zabezpečení zápočet dob pojištění a náhradních dob pojištění ve sporných případech a zápočet doby vojenské služby v jiných než spojeneckých armádách, kterou konali povinně občané v době nesvobody, včetně doby zajetí,
- l) poskytují občanům a zaměstnavatelům odbornou pomoc ve věcech sociálního zabezpečení,
- m) zrušeno
- n) zrušeno
- o) kontrolují plnění povinností občanů a zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení,
- p) zrušeno
- q) posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů v rozsahu stanoveném tímto zákonem (§ 8),
- r) vybírají pojistné na nemocenské pojištění včetně pohledávek v těchto věcech na základě mezinárodních smluv, které platí osoby samostatně výdělečně činné a zahraniční zaměstnanci, a pojistné na důchodové pojištění, které platí osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění,
- s) vyrozumívají písemně ošetřujícího lékaře o tom, že občan, který je dočasně práce neschopný, byl uznán invalidní na základě soudního řízení o žalobě,
- t) vymáhají pohledávky na dávkách důchodového pojištění; přitom jsou oprávněny provádět správní výkon rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění,
- u) mohou převzít plnění některých úkolů spojených s prováděním důchodového pojištění zaměstnanců zaměstnavatelů, kteří neplní povinnosti při provádění nemocenského pojištění a důchodového pojištění,
- v) zrušeno
- y) navrhuji živnostenskému úřadu zrušení živnostenského oprávnění podnikateli z důvodu neplnění závazků podnikatele vůči státu.

§ 7

Místní příslušnost

Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí

- a) sídlem zaniklého zaměstnavatele v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. u),

b) místem trvalého pobytu občana nebo místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, jde-li o cizince, v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. c), písm. g) č. 1, 3 a 4, písm. ch), i), k), o) a r)

c) sídlem zaměstnavatele v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. o), r) a u), nelze-li určit místní příslušnost podle písmene d); je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení místem trvalého pobytu fyzické osoby, popřípadě, jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, a nemá-li fyzická osoba hlášený ani trvalý pobyt v České republice a její místo trvalého pobytu je v cizině, místem jejího podnikání na území České republiky, popřípadě je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, která nemá trvalý ani hlášený pobyt na území České republiky a ani na území České republiky nepodniká, avšak zaměstnává pro svou potřebu na území České republiky zaměstnance, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení místem výkonu práce těchto zaměstnanců v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. o), r) a u),

d) místem útvaru zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd, v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. a) bodě 3, písm. o) a u),

e) místem výkonu samostatné výdělečné činnosti v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. písm. ch) a o) nemá-li osoba samostatně výdělečně činná místo trvalého pobytu na území České republiky, popřípadě, jde-li o cizince, místo hlášeného pobytu v České republice^{9a)}; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná okresní správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení fyzické osoby převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti,

f) zrušeno,

g) místem trvalého pobytu, popřípadě, jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, osoby, která byla bezmocná před 1. lednem 2007 nebo která je závislá na péči nebo pomoci jiné osoby, v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. a) bodech 11 až 13; přitom je rozhodné místo trvalého, popřípadě hlášeného pobytu ke dni skončení péče, a v případě trvání péče místo trvalého, popřípadě hlášeného pobytu ke dni podání návrhu na zahájení řízení (§ 85 odst. 2).

§ 8

Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti

(1) Okresní správy sociálního zabezpečení posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob pro účely sociálního zabezpečení a pro účely poskytnutí dávek a průkazu osoby se zdravotním postižením podle jiných právních předpisů^{9b)} při zjišťovacích a kontrolních lékařských prohlídkách. Za tím účelem posuzují

a) invaliditu a změnu stupně invalidity, a jde-li o pracovní úraz nebo nemoc z povolání, také skutečnost, že invalidita vznikla jako následek pracovního úrazu nebo nemoci z povolání; tato podmínka je splněna, pokud pracovní úraz nebo nemoc z povolání je jedinou nebo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu,

b) dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu výdělečnou činnost,

c) zrušeno

d) zrušeno

e) schopnost pohyblivosti a orientace a pro účely řízení o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením a zda jde pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku o osobu s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí nebo s těžkým sluchovým postižením nebo s těžkým zrakovým postižením anebo s těžkou nebo hlubokou mentální retardací a zdravotní stav nevylučuje poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku,

f) zrušeno

g) stupeň závislosti fyzické osoby pro účely příspěvku na péči.

(2) Okresní správa sociálního zabezpečení provede zjišťovací lékařskou prohlídku na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán.

(3) Okresní správa sociálního zabezpečení provede kontrolní lékařskou prohlídku

a) v termínu určeném při předchozím posouzení okresní správou sociálního zabezpečení na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán,

b) zjistí-li posudkově významné skutečnosti, které odůvodňují provedení kontrolní lékařské prohlídky,

c) z podnětu orgánu sociálního zabezpečení nebo správního orgánu, na základě jehož žádosti provedla okresní správa sociálního zabezpečení zjišťovací lékařskou prohlídku; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat příslušný orgán o výsledku posouzení,

d) z podnětu orgánu pomoci v hmotné nouzi, jde-li o prokázání trvání invalidity třetího stupně pro účely řízení o dávce pomoci v hmotné nouzi a již uplynula platnost posudku; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat orgán pomoci v hmotné nouzi o výsledku posouzení,

e) z podnětu Úřadu práce České republiky, jde-li o ověření skutečnosti, zda fyzická osoba je osobou se zdravotním postižením; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat Úřad práce České republiky o výsledku posouzení, nebo

f) z podnětu fyzické osoby, která byla uznána invalidní, avšak její žádost o přiznání invalidního důchodu byla zamítnuta a již uplynula platnost posudku, jde-li o prokázání, že je osobou se zdravotním postižením podle zákona o zaměstnanosti,

g) z podnětu ministerstva; v tomto případě je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat ministerstvo o výsledku posouzení.

(4) Úkoly okresní správy sociálního zabezpečení uvedené v odstavci 1 může plnit pouze lékař.

(5) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu podle odstavce 1 se řídí

a) místem trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, popřípadě místem pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince; nemá-li fyzická osoba takový pobyt na území České republiky, řídí se místní příslušnost místem, kde se na území České republiky obvykle zdržuje, nebo

b) sídlem věznice, popřípadě vazební věznice (dále jen „věznice“), je-li fyzická osoba ve výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby.

(6) Na žádost fyzické osoby, jejíž zdravotní stav má být posouzen, nebo s jejím souhlasem může okresní správa sociálního zabezpečení příslušná podle odstavce 5 požádat o posouzení této osoby okresní správu sociálního zabezpečení, v jejímž územním obvodu je tato osoba zaměstnána nebo se v něm dlouhodobě zdržuje, popřípadě je hospitalizována ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče nebo jsou jí poskytovány pobytové sociální služby v zařízení sociálních služeb nebo je jí poskytováno vzdělávání pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením^{9c)}, anebo okresní správu sociálního zabezpečení, v jejímž územním obvodu se nachází zdravotnické zařízení poskytovatele, který posuzované osobě poskytuje zdravotní služby, pokud zdravotní stav posuzované osoby vyžaduje vzhledem k charakteru nemoci posouzení tímto poskytovatelem zdravotních služeb.

(7) Okresní správy sociálního zabezpečení podávají posudky o tom, zda zdravotní stav osob, jejichž důchodové pojištění provádějí orgány uvedené v § 9, odůvodňuje poskytnutí dávky důchodového pojištění anebo dávky nebo služby sociální péče.

(8) Při posuzování podle odstavce 1 vychází okresní správa sociálního zabezpečení zejména z nálezu ošetřujícího lékaře, popřípadě výsledků funkčních vyšetření a výsledků vlastního vyšetření lékaře, který plní úkoly okresní správy sociálního zabezpečení podle odstavce 1, a z podkladů stanovených jinými právními předpisy^{9d)}. Při posuzování podle odstavce 1 lze vycházet také z podkladů vypracovaných lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení; při posuzování souvislosti vzniku invalidity s pracovním úrazem nebo s nemocí z povolání vychází též ze záznamu o úrazu a z posudku, kterým se uznává nemoc z povolání.

(9) Česká správa sociálního zabezpečení posuzuje invaliditu a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu výdělečnou činnost pro účely řízení o námitkách (§ 88). Rozhoduje-li o důchodu orgán sociálního zabezpečení uvedený v § 9 odst. 1, vydává Česká správa sociálního zabezpečení posudky podle věty první na základě žádosti tohoto orgánu. Úkoly České správy sociálního zabezpečení podle věty první může plnit pouze lékař. Z posuzování podle věty první je vyloučen lékař, který tutéž věc posuzoval nebo pro takové posouzení vypracoval podklad pro účely rozhodnutí správního orgánu v prvním stupni řízení.

(10) Okresní správa sociálního zabezpečení a Česká správa sociálního zabezpečení předá nebo zašle občanu do 7 dnů stejnopis posudku vydaného podle odstavce 1 písm. a) nebo podle odstavce 9; náležitosti tohoto posudku stanoví prováděcí právní předpis.

§ 8a
zrušen

§ 8b
zrušen

§ 9
Ministerstva obrany, vnitra a spravedlnosti

(1) Důchodové pojištění provádí, řídí a kontroluje u

a) vojáků z povolání a vojáků, kteří jsou po dobu činné služby hmotně zabezpečeni jako vojáci z povolání (dále jen "vojáci z povolání"), Ministerstvo obrany,

b) příslušníků Policie České republiky, příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky, příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníků Bezpečnostní informační služby, příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace a osob, kterým je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu⁷⁵⁾, a to i po ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci, Ministerstvo vnitra,

c) příslušníků Vězeňské služby České republiky Ministerstvo spravedlnosti.

(2) Orgány Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti rozhodují v oboru své působnosti o dávkách důchodového pojištění vojáků z povolání, příslušníků uvedených v odstavci 1 písm. b), příslušníků Vězeňské služby České republiky (dále jen "příslušník ozbrojených sil") a osob, kterým je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu⁷⁵⁾, a provádějí jejich výplatu, jestliže

a) občan byl příslušníkem ozbrojených sil po dobu aspoň 20 let,

b) jde o

1. příslušníka ozbrojených sil, který v době služby splnil podmínky nároku na starobní důchod,

2. příslušníka ozbrojených sil, kterému ke dni 31. prosince 1992 trval služební poměr a k tomuto dni konal službu alespoň po dobu 15 let,

3. příslušníka ozbrojených sil, který v době služby nebo nejpozději do dvou roků od jejího skončení splnil podmínky nároku na invalidní důchod anebo se stal invalidním následkem úrazu nebo onemocnění vzniklých při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním,

4. příslušníka ozbrojených sil, který pobíral výsluhový příspěvek nebo příspěvek za službu podle zvláštních právních předpisů^{32a)} alespoň ke dni předcházejícímu dni vzniku nároku na důchod,

5. občana, který konal ve služebním poměru službu ve zpravodajských službách podle zvláštního právního předpisu,^{32b)}

6. osobu, které je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu⁷⁵⁾, a to i po ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci,

7. vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod po příslušníkovi ozbrojených sil, který zemřel v době služby nebo nejpozději do dvou roků od jejího skončení nebo splnil podmínku uvedenou v písmenu a), nebo po občanech uvedených v bodech 1 až 6.

(3) Ministři obrany, vnitra a spravedlnosti mohou v oboru své působnosti odstraňovat

tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení příslušníků ozbrojených sil.

(4) O tom, zda úraz nebo onemocnění vznikly při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním, rozhodují pro účely řízení o invalidním důchodu a o důchodech pozůstalých po příslušníkovi ozbrojených sil lékařské komise zřízené v oborech působnosti ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti.

(5) Ministři obrany, vnitra a spravedlnosti mohou v dohodě s ministrem práce a sociálních věcí zřídit v oborech své působnosti posudkové komise sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu oprávněných v případech, kdy toto posouzení vyžaduje zvláštní odborné znalosti. Podává-li tato komise posudek v odvolacím řízení, je složena z jiných členů, než byla složena při původním jednání.

(6) Orgány Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti vyrozumívají okresní správu sociálního zabezpečení, která posuzovala invaliditu občana, o tom, že občan, který je dočasně práce neschopným, byl uznán invalidním na základě soudního řízení o žalobě, pokud tyto orgány vydaly rozhodnutí o invalidním důchodu.

§ 10 Obce

(1) Obecní úřad rozhoduje o ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového pojištění (§ 118 odst. 3).

(2) Obecní úřad dohlíží, jak jím ustanovený zvláštní příjemce plní stanovené povinnosti (§ 118 odst. 4); neplní-li zvláštní příjemce své povinnosti, rozhodne obecní úřad o ustanovení jiného příjemce.

§ 10a

(1) Správci pojistného předávají údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění orgánům sociálního zabezpečení v rozsahu a způsobem dohodnutým s těmito orgány, a to nejpozději do 3 pracovních dnů po obdržení těchto údajů od zaměstnavatele nebo osoby samostatně výdělečně činné.

(2) Orgány sociálního zabezpečení předávají údaje potřebné pro výběr pojistného na důchodové pojištění a odvodu z úhrnu mezd na veřejná pojištění v rozsahu a způsobem dohodnutým se správci pojistného, a to nejpozději do 3 pracovních dnů po obdržení těchto údajů od zaměstnavatele nebo osoby samostatně výdělečně činné. Správce pojistného je povinen umožnit orgánům sociálního zabezpečení pro účely vedení registru pojištěnců a provádění sociálního zabezpečení a plnění úkolů vyplývajících pro ně v sociálním zabezpečení z práva Evropské unie a mezinárodních smluv přístup k údajům o pojištěncích, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Správcem pojistného jsou orgány Finanční správy České republiky.

Společná ustanovení o orgánech sociálního zabezpečení

§ 11

(1) Orgány sociálního zabezpečení jsou oprávněny v mezích své působnosti vyžadovat od státních orgánů, zdravotních pojišťoven,^{73c)} poskytovatelů zdravotních služeb,³³⁾ jakož i zaměstnavatelů pomoc a bezplatná sdělení potřebná pro provádění sociálního zabezpečení a úrazového pojištění a pro plnění úkolů vyplývajících pro orgány sociálního zabezpečení z práva Evropských společenství^{73d)} a z mezinárodních smluv; státní orgány, zdravotní pojišťovny,^{73c)} poskytovatelé zdravotních služeb³³⁾ a zaměstnavatelé jsou povinni v mezích své působnosti těmto žádostem vyhovět, a to do 30 dnů ode dne vyžádání; státní orgány a zdravotní pojišťovny mohou sdělení poskytovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Příslušné úřady pověřené vedením matrik jsou povinny písemně sdělovat České správě sociálního zabezpečení v Praze údaje o úmrtí občanů starších 15 let a to do dvou týdnů ode dne zápisu do příslušné matriky. Povinnost podle věty první plní tyto úřady zasláním opisu úmrtního listu.

(3) Ministerstvo poskytuje České správě sociálního zabezpečení pro plnění úkolů vyplývajících pro ni v sociálním zabezpečení z práva Evropských společenství^{73d)} a z mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení potřebné údaje o době vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a datu přiznání a výši podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci a o pracovních úrazech a nemocech z povolání. Údaje uvedené ve větě první lze poskytovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. Ministerstvo je oprávněno vyžadovat od Státního zdravotního ústavu^{33b)} údaje o pracovních úrazech a nemocech z povolání potřebné pro plnění úkolu uvedeného ve větě první; Státní zdravotní ústav je povinen této žádosti ministerstva vyhovět a údaje bezplatně zaslat ministerstvu do 30 dnů ode dne vyžádání.

(4) Orgány sociálního zabezpečení jsou oprávněny v mezích své působnosti vzájemně si sdělovat údaje potřebné k plnění úkolů vyplývajících pro ně v sociálním zabezpečení z práva Evropských společenství^{73d)} a mezinárodních smluv a k provádění sociálního zabezpečení. Dožadovaný orgán sociálního zabezpečení je povinen žádosti jiného orgánu sociálního zabezpečení vyhovět ve lhůtě do 8 dnů ode dne vyžádání, nestanovil-li orgán sociálního zabezpečení, který údaje vyžaduje, lhůtu delší. Údaje uvedené ve větě první lze poskytovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Orgány sociálního zabezpečení a živnostenské úřady si v mezích své působnosti vzájemně předávají údaje potřebné k provádění sociálního zabezpečení u osob uvedených v § 10a odst. 1. Tyto údaje mohou být vyžádány a předávány i v elektronické podobě, a to též způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 11a

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje České správě sociálního zabezpečení pro výkon její působnosti

a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,

- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců,
- d) údaje z registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v písmenech b) a c).

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví a jeho změna,
- d) místo a okres narození; u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, na jehož území k narození došlo,
- e) rodné číslo a jeho změny,
- f) státní občanství,
- g) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- h) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místě trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- i) omezení svéprávnosti,
- j) rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce nebo opatrovníka; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nebo opatrovník nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum a místo narození,

- k) rodinný stav, datum jeho změny a místo uzavření manželství,
- l) rodné číslo manžela; je-li manželem cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení manžela a datum a místo jeho narození,
- m) rodné číslo dítěte,
- n) u osvojení původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení osvojence, původní a nové rodné číslo osvojence, datum a místo narození osvojence, rodná čísla osvojitelů a datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení,
- o) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,
- p) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který občan prohlášený za mrtvého nepřežil,
- q) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného uveden jako den, kdy nastaly účinky prohlášení nezvěstnosti, a datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, jejich změna, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví a jeho změna,
- d) místo a stát narození,
- e) rodné číslo a jeho změny,
- f) státní občanství,
- g) druh a adresa místa pobytu,
- h) číslo a platnost oprávnění k pobytu,
- i) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,
- j) omezení svéprávnosti,
- k) správní nebo soudní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,
- l) rodinný stav, datum a místo jeho změny, jméno, popřípadě jména, příjmení manžela, rodné číslo nebo datum narození,

m) jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte a jeho rodné číslo; v případě, že rodné číslo nebylo přiděleno, datum narození,

n) jméno, popřípadě jména, příjmení otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce nebo opatrovníka a jejich rodné číslo; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nebo opatrovník nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum a místo narození,

o) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,

p) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil,

q) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného uveden jako den, kdy nastaly účinky prohlášení nezvěstnosti, a datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného,

r) u osvojení původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení osvojence, původní a nové rodné číslo osvojence, datum a místo narození osvojence, rodná čísla osvojitelů a datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení,

s) jméno, popřípadě jména, a příjmení

1. zletilého nezaopatřeného dítěte cizince,

2. nezletilého cizince, který byl cizinci, nebo jeho manželu rozhodnutím příslušného orgánu svěřen do náhradní rodinné péče, nebo který byl cizincem, nebo jeho manželem osvojen anebo jehož poručníkem nebo manželem jeho poručníka je cizinec,

3. osamělého cizince staršího 65 let nebo bez ohledu na věk cizince, který se o sebe nedokáže ze zdravotních důvodů sám postarat, jde-li o sloučení rodiny s rodičem nebo dítětem, kteří jsou cizinci,

4. cizince, který je nezaopatřeným přímým příbuzným ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takovým příbuzným manžela občana Evropské unie,

5. rodiče nezletilého cizince a jeho rodné číslo; jde-li o cizince, kteří nemají přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození.

(5) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. d) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

b) den, měsíc a rok narození,

c) místo narození, u fyzické osoby narozené v cizině místo a stát narození,

d) rodné číslo a jeho změny.

(6) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(7) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje,

kteře jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 11b

(1) Česká správa sociálního zabezpečení a okresní správy sociálního zabezpečení mohou požádat Ministerstvo vnitra o přidělení rodného čísla fyzické osobě, které do doby zpracování jejích údajů v informačních systémech České správy sociálního zabezpečení nebo okresních správ sociálního zabezpečení rodné číslo nebylo přiděleno a která o jeho přidělení Ministerstvo vnitra sama nepožádala, zjistí-li důvody pro jeho přidělení pro splnění podmínek podle tohoto zákona, zvláštních právních předpisů⁷⁴⁾, práva Evropských společenství^{73d)} nebo mezinárodních smluv a je-li Ministerstvo vnitra pro takovou fyzickou osobu výdejovým místem rodného čísla podle zvláštního právního předpisu^{74a)}. V těchto případech je Česká správa sociálního zabezpečení nebo okresní správa sociálního zabezpečení povinna předložit odůvodněnou žádost o přidělení rodného čísla obsahující náležitosti stanovené zvláštním právním předpisem^{74a)} a doplněnou adresou fyzické osoby pro doručování.

(2) Ministerstvo vnitra sděluje České správě sociálního zabezpečení údaje,

a) o přidělení nebo změně rodného čísla,

b) o změně jména nebo příjmení,

a to bez žádosti do 15 dnů ode dne, kdy se tyto údaje staly součástí agendového informačního systému evidence obyvatel a agendového informačního systému cizinců.

(3) Česká správa sociálního zabezpečení je povinna poté, kdy podle veškeré jí dostupné spisové dokumentace a podle jí vedených informačních systémů prověřila správnost údaje, poskytnutého z informačního systému evidence obyvatel, o jehož správnosti měla pochybnosti, a tyto nadále trvají, oznámit Ministerstvu vnitra tuto skutečnost a požádat o provedení kontroly tohoto údaje⁷³ⁱ⁾; k žádosti je povinna připojit fotokopie spisové dokumentace, z níž vyplývají důvody pochybnosti o správnosti údaje. Ministerstvo vnitra sdělí České správě sociálního zabezpečení výsledek kontroly.

(4) Orgány sociálního zabezpečení mohou vést evidenci o občanech pro účely tohoto zákona podle jejich rodných čísel.

§ 11c

(1) Správce Centrálního registru smluv poskytuje orgánům sociálního zabezpečení údaje z tohoto registru v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu při výkonu jejich působnosti.

(2) Údaje podle odstavce 1 se poskytují způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 12

Orgány sociálního zabezpečení mohou vyzvat

a) zaměstnavatele, aby podal hlášení a předložil záznamy o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávky sociálního zabezpečení, jejich výši a výplatu,

b) příjemce dávky sociálního zabezpečení, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši a výplatu,

c) příjemce dávky sociálního zabezpečení podmíněné nepříznivým zdravotním stavem a žadatele o tuto dávku, aby se podrobil vyšetření zdravotního stavu, popřípadě jinému odbornému vyšetření,

d) osobu samostatně výdělečně činnou, aby se za účelem provedení kontroly plnění jejích povinností v sociálním zabezpečení dostavila v určeném termínu na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení, popřípadě na místo určené touto správou; osoba samostatně výdělečně činná je povinna této výzvě vyhovět, pokud se předem z vážných důvodů neomluví; to platí obdobně pro zaměstnavatele, který ke dni vyhotovení výzvy okresní správou sociálního zabezpečení má v registru pojištěnců evidováno méně než 26 zaměstnanců účastných důchodového pojištění,

e) občana, aby se za účelem osvědčení skutečností rozhodných pro provádění důchodového pojištění dostavil v určeném termínu na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení; občan je povinen této výzvě vyhovět, pokud se předem z vážných důvodů neomluví.

§ 13

Orgány sociálního zabezpečení jsou oprávněny přezkoumat správnost a úplnost záznamů a hlášení, včetně účetních a dalších podkladů, které jsou zaměstnavatelé pro účely provádění sociálního zabezpečení povinni vést, a včasnost a způsob jejich předložení nebo podání; zaměstnavatelé a osoby samostatně výdělečně činné jsou povinni jim poskytnout potřebnou součinnost.

§ 14

Povinnost zachovávat mlčenlivost

(1) Zaměstnanci orgánů sociálního zabezpečení jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů orgánů sociálního zabezpečení nebo v přímé souvislosti s nimi, pokud se dále nestanoví jinak. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního vztahu. Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být zaměstnanci orgánů sociálního zabezpečení zproštěni pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost mají, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu.

(2) Údaje týkající se jednotlivých občanů, organizací nebo malých organizací, které se orgány sociálního zabezpečení při své činnosti dozvědí, sdělují jiným subjektům, jen stanoví-li tak zvláštní zákon⁴⁵⁾ nebo tento zákon; jinak mohou tyto údaje sdělit jiným subjektům jen se souhlasem občana, organizace nebo malé organizace. V rozsahu potřebném pro řízení ve věcech sociálního zabezpečení poskytují orgány sociálního zabezpečení údaje týkající se jednotlivých občanů cizozemským nositelům pojištění na základě jejich žádosti, nestanoví-li mezinárodní smlouva jinak. Orgány sociálního zabezpečení poskytují dále údaje získané při provádění důchodového pojištění jiným správním úřadům nebo orgánům k plnění úkolů vyplývajících pro ně z práva Evropských společenství a mezinárodních smluv.

(3) Orgány sociálního zabezpečení jsou povinny na žádost poskytnout

a) zrušeno

b) správčům daně údaje nezbytné k výkonu správy daní,

c) zrušeno

d) Úřadu práce České republiky - krajským pobočkám a pobočce pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“)

1. údaje o délce doby důchodového pojištění podle zvláštního zákona^{50e)}, která je v evidenci příslušného orgánu sociálního zabezpečení, a to za období posledních 3 roků před zařazením občana do evidence uchazečů o zaměstnání. Krajské pobočky Úřadu práce podávají žádost prostřednictvím Ministerstva práce a sociálních věcí; žádost i sdělované údaje se předávají prostřednictvím Úřadu práce České republiky - generálního ředitelství v elektronické podobě,
2. údaje o důchodovém věku podle zvláštního zákona²⁾ v případech, kdy žadatel o podporu v nezaměstnanosti podle zvláštního zákona^{50h)} pracoval před 1. lednem 1993 způsobem, který by mohl založit nárok na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle předpisů platných před 1. lednem 1996; tyto údaje sdělují ve lhůtách uvedených v § 85a odst. 2 a § 107a odst. 2,

e) jiným orgánům sociálního zabezpečení informace v případech vyřizování stížností a zobecněné informace a souhrnné údaje, které orgány sociálního zabezpečení získají při své činnosti, bez uvedení konkrétních údajů, zejména jmenných,

f) zrušeno,

g) Českému statistickému úřadu údaje stanovené zvláštním zákonem,^{50a)}

h) Ministerstvu financí informace vyžádané při plnění povinností podle zvláštního právního předpisu o boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo zvláštního právního předpisu o provádění mezinárodních sankcí za účelem udržování mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany základních lidských práv a boje proti terorismu,

i) úřadům provádějícím státní sociální podporu, krajským úřadům a ministerstvu údaje o druhu a výši jimi vyplácených dávek důchodového pojištění, včetně doby jejich poskytování a výplaty, a údaje o zahájení, ukončení nebo pozastavení samostatné výdělečné činnosti, včetně spolupráce při výkonu této činnosti, jde-li o žadatele o dávky státní sociální podpory, poživatele těchto dávek a osoby s těmito žadateli nebo poživateli společně posuzovanými, a to v rozsahu nezbytném pro provádění státní sociální podpory,

j) obecním úřadům poskytujícím dávky a služby sociální péče a dávky pomoci v hmotné nouzi a krajským úřadům údaje o druhu a výši jimi vyplácených dávek důchodového pojištění žadatelům o tyto dávky a služby, poživatelům těchto dávek a služeb a osobám s těmito žadateli nebo poživateli společně posuzovanými, a to v rozsahu nezbytném pro provádění sociální péče a pomoci v hmotné nouzi,

k) Celní správě České republiky údaje o druhu a výši jimi vyplácených dávek důchodového pojištění, včetně data přiznání a údajů o jejich výplatě od tohoto data, a to v rozsahu nezbytném pro účely poskytování výsluhového příspěvku podle zvláštního zákona^{50c)},

l) Veřejnému ochránci práv informace, které si vyžádá v souvislosti s šetřením podle zvláštního zákona,

m) zrušeno

n) zrušeno

o) dalším orgánům státní správy údaje nezbytné k plnění úkolů v jejich působnosti podle zvláštních zákonů, a to včetně údajů o jednotlivých pojištěncích, s výjimkou údajů o zdravotním stavu; ustanovení § 16a odst. 3 tím není dotčeno. Orgán sociálního zabezpečení poskytne požadovanou informaci, pokud ten, kdo informaci požaduje, v žádosti uvede ustanovení zákona, o který svůj požadavek na poskytnutí informace opírá, rozsah údajů, jejichž poskytnutí požaduje, a účel, pro který dané informace požaduje.

(4) Zobecněné informace a souhrnné údaje, které orgány sociálního zabezpečení získají při své činnosti, mohou být bez uvedení konkrétních údajů, zejména jmenných, využívány zaměstnanci těchto orgánů při vědecké, publikační a pedagogické činnosti.

(5) Česká správa sociálního zabezpečení je povinna na žádost fyzické nebo právnické osoby, která prokáže, že má vůči fyzické osobě podle pravomocného a vykonatelného rozhodnutí splatnou pohledávku, sdělit, zda tato osoba je poživitelem dávky důchodového pojištění a vyplácená dávka dosahuje výše podléhající výkonu rozhodnutí, a údaj o rodném čísle této jiné osoby.

§ 15

(1) Pověření zaměstnanci orgánů sociálního zabezpečení jsou oprávněni kontrolovat plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným tímto zákonem a zákonem o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti; k odstranění zjištěných nedostatků jsou oprávněni ukládat opatření k nápravě ve stanovené lhůtě. Zaměstnavatelé a osoby samostatně výdělečně činné jsou povinni plnit opatření k nápravě ve stanovené lhůtě.

(2) Pověření zaměstnanci orgánu sociálního zabezpečení provádějící kontrolu podle odstavce 1 jsou povinni se prokázat průkazem vydaným orgánem sociálního zabezpečení. Průkaz podle věty první je pověřením ke kontrole plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným tímto zákonem a zákonem o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Náležitosti průkazu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 16

Součinnost orgánů sociálního zabezpečení a poskytovatelů zdravotních služeb

(1) Poskytovatelé zdravotních služeb jsou povinni za úhradu na žádost příslušného orgánu sociálního zabezpečení při posuzování podle § 4 odst. 2 a § 8

a) provést vyšetření zdravotního stavu fyzické osoby v rozsahu vyžádaného zdravotního výkonu,

b) zpracovat bez souhlasu posuzované fyzické osoby lékařské podklady ve vyžádaném rozsahu, jichž je třeba k posouzení jejího zdravotního stavu.

(2) Poskytovatelé zdravotních služeb jsou povinni bezplatně lékaři, který plní úkoly orgánu sociálního zabezpečení podle § 4 odst. 2 nebo § 8, na jeho žádost

a) sdělit bez souhlasu posuzované fyzické osoby informace ze zdravotnické dokumentace vedené o posuzované osobě, které jsou potřebné pro posouzení jejího zdravotního stavu,

b) umožnit bez souhlasu posuzované fyzické osoby nahlížení do zdravotnické dokumentace, která je o ní vedena, a na nezbytně nutnou dobu zapůjčit tuto zdravotnickou dokumentaci v rozsahu potřebném pro posouzení jejího zdravotního stavu.

(3) Poskytovatelé zdravotních služeb plní povinnosti podle odstavce 1 ve lhůtě určené orgánem sociálního zabezpečení a povinnosti podle odstavce 2 ve lhůtě určené lékařem uvedeným v odstavci 2, a není-li tato lhůta určena, do 15 dnů ode dne, kdy obdrželo žádost.

(4) Výše úhrady za výkony podle odstavce 1 se řídí seznamem zdravotních výkonů s bodovými hodnotami^{50f)} a jinými právními předpisy^{50g)}. Úhradu poskytne orgán sociálního zabezpečení, který si provedení výkonu vyžádal, a to na základě vyúčtování předloženého poskytovatelem zdravotních služeb; to platí obdobně i pro náhradu poštovného za zaslání zdravotnické dokumentace podle odstavce 2.

(5) Zdravotnická služba Vězeňské služby spolupůsobí v řízení o invaliditě odsouzeného.

(6) Uznávání nemocí z povolání⁷⁰⁾ pro účely důchodového pojištění a pro účely zvláštních zákonů⁷¹⁾ provádějí poskytovatelé pracovnělékařských služeb určené podle zákona o specifických zdravotních službách⁷⁶⁾.

§ 16a nadpis vypuštěn

(1) Na postup při vydání posudku podle § 4 odst. 2 a § 8 odst. 1 až 8 se použije část čtvrtá správního řádu, s výjimkou ustanovení § 15 odst. 2 až 4, § 134, § 156 odst. 2 a § 158 odst. 2 správního řádu; obdobně přitom platí ustanovení § 17 a 38 správního řádu.

(2) Lhůta pro vydání posudku podle § 4 odst. 2 činí 60 dnů a pro vydání posudku podle § 8 odst. 1 činí 45 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší. Brání-li vydání posudku ve lhůtě podle věty první závažné důvody, sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu neprodleně tyto důvody orgánu, který o posouzení požádal; v těchto případech se lhůta podle věty první prodlužuje o 30 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší; lhůta pro vydání posudku podle § 8 odst. 9 činí 60 dnů.

(3) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu zašle orgánu, který o posouzení požádal, stejnopis posudku vydaného podle § 4 odst. 2 a § 8 odst. 1 a 9.

(4) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu podle § 4 odst. 2 nebo § 8 je oprávněn vyzvat posuzovanou fyzickou osobu, aby

a) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu lékařem plnícím úkoly příslušného orgánu

sociálního zabezpečení, popřípadě, jde-li o posuzování podle § 8 odst. 1, lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení,

b) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu u určeného poskytovatele zdravotních služeb nebo jinému odbornému vyšetření,

c) předložila poskytovateli zdravotních služeb uvedenému ve výzvě lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jí byly vydány, nebo

d) sdělila a doložila další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytla jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku;
posuzovaná fyzická osoba je povinna výzvě vyhovět.

(5) Nepodrobí-li se posuzovaná fyzická osoba vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření podle odstavce 4 písm. a) a b) anebo odmítne poskytnout součinnost podle odstavce 4 písm. c) a d), sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu tuto skutečnost neprodleně orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek vyžádán.

(6) Ustanovení § 8 odst. 10 platí obdobně pro posudkovou komisi.

§ 16b

Posudkové komise ministerstva

(1) Posudkové komise ministerstva jsou nejméně tříčlenné. Předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů.

(2) Posudková komise ministerstva je schopna jednat a usnášet se, je-li přítomen posudkový lékař, který je předsedou této komise, tajemník a další lékař. Posudková komise ministerstva se usnáší většinou hlasů; při rovnosti hlasů rozhoduje hlas jejího předsedy.

(3) Posudkový lékař, který je předsedou posudkové komise ministerstva, řídí jednání této komise, určuje její konkrétní složení a rozhoduje o zařazení jednotlivých případů na pořad jednání komise.

(4) K jednání posudkové komise ministerstva je možno se souhlasem posuzované fyzické osoby přizvat na její žádost jiné fyzické osoby, lze-li od nich očekávat, že přispějí k objasnění závažných okolností důležitých pro posudkový závěr.

§ 16c

Registr pojištěnců

(1) Registr pojištěnců slouží k plnění úkolů České správy sociálního zabezpečení vyplývajících pro ni v sociálním zabezpečení z práva Evropských společenství^{73d)} a z mezinárodních smluv a k provádění sociálního zabezpečení.

(2) Registr pojištěnců obsahuje tyto údaje o osobách účastných důchodového pojištění z důvodu výdělečné činnosti a dobrovolné účasti na důchodovém pojištění:

- a) jméno a současné příjmení,
- b) rodné a všechna další příjmení předcházející současnému příjmení,
- c) datum a místo narození a datum úmrtí pojištěnce,
- d) pohlaví,
- e) rodné číslo,
- f) státní občanství,
- g) adresu místa trvalého pobytu, a jde-li o cizí státní příslušníky, též adresu pobytu na území České republiky,
- h) vznik a zánik účasti na nemocenském pojištění a na důchodovém pojištění a údaj o tom, jde-li o povinnou nebo dobrovolnou účast,
- i) druh výdělečné činnosti zakládající účast na nemocenském pojištění a na důchodovém pojištění,
- j) název a sídlo zaměstnavatele,
- k) identifikační číslo osoby zaměstnavatele, popřípadě individuální číslo zaměstnavatele,
- l) variabilní symbol plátce pojistného na sociální zabezpečení,
- m) název a adresu cizozemského nositele pojištění,
- n) cizozemské číslo pojištění,
- o) další údaje, vyplývá-li jejich evidování z požadavků práva Evropských společenství^{73d)} a z mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení,
- p) datum vstupu do zaměstnání a skončení zaměstnání,
- q) dobu důchodového pojištění a dobu důchodového spoření,
- r) vyměřovací základy pojištěnce pro pojistné na důchodové pojištění za jednotlivé kalendářní roky,
- s) doby, které se při stanovení osobního vyměřovacího základu vylučují,
- t) doby důchodového pojištění (včetně náhradních dob) sdělené cizozemským nositelem pojištění,
- u) jméno, příjmení, rodné číslo a adresu místa trvalého pobytu zákonného zástupce nebo opatrovníka nebo zvláštního příjemce.

(3) Údaje, které získaly o pojištěncích a jejich zaměstnavatelích orgány sociálního zabezpečení, slouží též orgánům provádějícím nemocenské pojištění.

(1) Posudkové komise ministerstva jsou nejméně tříčlenné. Předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů.

(2) Posudková komise ministerstva je schopna jednat a usnášet se, je-li přítomen posudkový lékař, který je předsedou této komise, tajemník a další lékař. Posudková komise ministerstva se usnází většinou hlasů; při rovnosti hlasů rozhoduje hlas jejího předsedy.

(3) Posudkový lékař, který je předsedou posudkové komise ministerstva, řídí jednání této komise, určuje její konkrétní složení a rozhoduje o zařazení jednotlivých případů na pořad jednání komise.

(4) K jednání posudkové komise ministerstva je možno se souhlasem posuzované fyzické osoby přizvat na její žádost jiné fyzické osoby, lze-li od nich očekávat, že přispějí k objasnění závažných okolností důležitých pro posudkový závěr.

ČÁST TŘETÍ

Úkoly zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení

HLAVA PRVNÍ

zrušena

Díl první

zrušen

§ 17

zrušen

Díl druhý

zrušen

§ 18

zrušen

Díl třetí

zrušen

§ 19

zrušen

§ 20

zrušen

§ 21

zrušen

§ 22
zrušen

§ 22a
zrušen

§ 23
zrušen

§ 24
zrušen

§ 25
zrušen

§ 26
zrušen

§ 27
zrušen

§ 28
zrušen

§ 29
zrušen

§ 30
zrušen

§ 31
zrušen

Díl čtvrtý
zrušen

§ 32
zrušen

Díl pátý
zrušen

§ 33
zrušen

§ 34
zrušen

§ 35
zrušen

HLAVA DRUHÁ

Úkoly zaměstnavatelů při provádění důchodového pojištění

§ 35a

Povinnost zaměstnavatelů vést záznamy a podávat hlášení pro účely důchodového pojištění

(1) Zaměstnavatelem se pro účely důchodového pojištění rozumí právnická nebo fyzická osoba, která zaměstnává jiné fyzické osoby nebo k níž jsou fyzické osoby ve vztahu, který zakládá účast na důchodovém pojištění. Za zaměstnavatele se považují též organizační složky státu, v nichž jsou zařazeny fyzické osoby v pracovním poměru nebo činny na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce, služební úřady, v nichž jsou státní zaměstnanci podle služebního zákona^{3a)} zařazeni k výkonu státní služby, věznice, v nichž vykonává trest odnětí svobody odsouzený zařazený do práce, ústavy pro výkon zabezpečovací detence, v nichž vykonávají zabezpečovací detenci osoby zařazené do práce, a příslušné útvary, složky nebo jiné organizační části bezpečnostních sborů nebo ozbrojených sil České republiky, které vyplácejí příslušníkům bezpečnostních sborů nebo vojákům z povolání plat (dále jen "útvár"). Za zaměstnavatele se považuje dále organizační složka právnické osoby, která má sídlo ve státě, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, pokud je tato složka zapsána v obchodním rejstříku a tato právnická osoba zaměstnává vedoucí zaměstnance této organizační složky, pokud tito zaměstnanci mají místo výkonu práce trvale v České republice.

(2) Zaměstnavatelé jsou povinni vést potřebné záznamy o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávky důchodového pojištění, jejich výši a výplatu a předkládat je příslušným orgánům sociálního zabezpečení.

(3) Změny ve skutečnostech rozhodných pro nárok na dávku a jeho trvání a pro výši a výplatu dávky jsou zaměstnavatelé povinni písemně hlásit, není-li určeno jinak, do osmi dnů. Na výzvu orgánů sociálního zabezpečení jsou organizace povinny podat hlášení a předložit záznamy ve lhůtě určené tímto orgánem, a není-li lhůta určena, do osmi dnů od doručení výzvy.

(4) Zaměstnavatelé jsou povinni uschovávat

a) stejnopisy evidenčních listů (§ 38 odst. 5 věta první) vyhotovených v kalendářním roce, kterého se týkají, nebo v bezprostředně následujícím kalendářním roce po dobu 3 kalendářních roků po roce, kterého se týkají, a stejnopisy ostatních evidenčních listů po dobu 3 kalendářních roků po roce, ve kterém byly vyhotoveny,

b) záznamy o skutečnostech vedených v evidenci podle § 37 odst. 1 písm. h) po dobu 6 kalendářních roků následujících po měsíci, kterého se záznam týká, vždy však po dobu 3 kalendářních roků následujících po měsíci, v němž bylo dlužné pojistné za tento měsíc zaplacen,

c) záznamy o skutečnostech vedených v evidenci podle § 37 odst. 1, pokud jde o poživatele starobního nebo invalidního důchodu, po dobu 10 kalendářních roků po roce, kterého se týkají,

d) mzdové listy^{71a)} nebo účetní záznamy o údajích potřebných pro účely důchodového pojištění, včetně údajů uvedených v § 37 odst. 2, po dobu 30 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají, a jde-li o mzdové listy nebo účetní záznamy o údajích potřebných pro účely důchodového pojištění vedené pro poživatele starobního důchodu, po dobu 10 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají,

pokud zvláštní právní předpis nestanoví pro záznamy, které mají charakter účetních záznamů, delší uschovací dobu; za záznamy o těchto skutečnostech se vždy považují doklady o druhu, vzniku a skončení pracovního vztahu, záznamy o pracovních úrazech a o nemocech z povolání a záznamy o evidenci pracovní doby^{71b)} včetně doby pracovního volna bez náhrady příjmu.

(5) Zaniká-li zaměstnavatel bez právního nástupce před uplynutím dob uvedených v odstavci 4, je povinen zajistit úschovu záznamů a dalších dokladů do uplynutí uvedených dob a písemně oznámit okresní správě sociálního zabezpečení, kde jsou tyto záznamy a doklady uloženy. Jsou-li záznamy a další doklady uloženy v archivech, jsou archivy tyto záznamy a doklady povinny bezplatně na výzvu okresní správy sociálního zabezpečení nebo České správy sociálního zabezpečení pro účely provádění důchodového pojištění na nezbytně nutnou dobu předat; archivy mají právo na úhradu nákladů přepravy nebo zaslání.

§ 36

Příslušnost zaměstnavatelů k plnění úkolů při provádění důchodového pojištění

Úkoly v důchodovém pojištění plní u

- a) zaměstnanců v pracovním poměru zaměstnavatel, k němuž je zaměstnanec v pracovním poměru,
- b) osob ve služebním poměru příslušné útvaru, v nichž tyto osoby konají službu,
- c) členů družstev družstvo, jehož jsou členy,
- d) společníků a jednatelů společnosti s ručením omezeným a komanditistů komanditní společnosti, kteří mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni, tato společnost,
- e) osob samostatně výdělečně činných příslušná okresní správa sociálního zabezpečení,
- f) zaměstnanců činných na základě dohody o pracovní činnosti nebo na základě dohody o provedení práce zaměstnavatel, který uzavřel se zaměstnancem tuto dohodu,
- g) soudců soud, k němuž je soudce přidělen k výkonu funkce,
- h) členů zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni nebo kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako uvolnění členové zastupitelstva, útvar, který vyřizuje pracovní záležitosti zaměstnanců těchto územních samosprávných celků,
- ch) poslanců Poslanecké sněmovny a senátorů Senátu Parlamentu příslušná kancelář

zákonodárného sboru,

i) prezidenta republiky Kancelář prezidenta republiky,

j) členů vlády orgán, který členům vlády vyplácí plat,

k) prezidenta, viceprezidenta a členů Nejvyššího kontrolního úřadu Nejvyšší kontrolní úřad,

l) dobrovolných pracovníků pečovatelské služby právnická osoba, která vyplácí odměnu za výkon pečovatelské služby,

m) osoby pečující o dítě a osoby v evidenci, která je vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena odměna pěstouna podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí^{71c)}, orgán, který vyplácí odměnu,

n) osob ve výkonu trestu odnětí svobody zařazených do práce nebo osob pracovně zařazených po dobu trvání vazby věznice a osob ve výkonu zabezpečovací detence zařazených do práce ústav pro výkon zabezpečovací detence,

o) osob, které se soustavně připravují na budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole v České republice, tato škola,

p) osob vedených v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání krajská pobočka Úřadu práce,

q) osob, které jsou podle zvláštního zákona jmenovány nebo voleny do funkce vedoucího správního úřadu nebo do funkce statutárního orgánu právnické osoby zřízené zvláštním zákonem, popřípadě do funkce zástupce tohoto vedoucího nebo statutárního orgánu, a osob, které podle zvláštního zákona vykonávají veřejnou funkci mimo pracovní nebo služební poměr, pokud se na jejich pracovní vztah vztahuje ve stanoveném rozsahu zákoník práce [§ 5 odst. 1 písm. d) zákona o důchodovém pojištění], tento správní úřad nebo tato právnická osoba anebo ten, kdo má u osob vykonávajících veřejnou funkci postavení zaměstnavatele,

r) osob se zdravotním postižením při teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost^{54a)} zaměstnavatel nebo vzdělávací zařízení, u nichž se příprava provádí,

s) osob pobírajících dávky nemocenského pojištění nahrazující ušlý příjem po skončení výdělečné činnosti, která zakládala nemocenské pojištění, z něhož jsou tyto dávky vypláceny, útvary nebo okresní správa sociálního zabezpečení, které tyto dávky vyplácí,

t) osob dobrovolně účastných důchodového pojištění⁵³⁾ příslušná okresní správa sociálního zabezpečení,

u) Veřejného ochránce práv a zástupce Veřejného ochránce práv Kancelář Veřejného ochránce práv,

v) státních zaměstnanců podle služebního zákona služební úřad, v němž je státní zaměstnanec zařazen k výkonu státní služby,^{3a)}

- w) pracovníků v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů zaměstnavatel, k němuž jsou v tomto pracovním vztahu,
- x) osob ve vojenské činné službě, s výjimkou vojáků z povolání, Ministerstvo obrany,
- y) členů Rady pro rozhlasové a televizní vysílání Úřad Rady pro rozhlasové a televizní vysílání,
- z) finančního arbitra a zástupce finančního arbitra Kancelář finančního arbitra,
- za) členů Rady Českého telekomunikačního úřadu Český telekomunikační úřad,
- zb) členů Rady Ústavu pro studium totalitních režimů Ústav pro studium totalitních režimů,
- zc) předsedy Energetického regulačního úřadu Energetický regulační úřad,
- zd) ředitelů obecně prospěšné společnosti tato společnost,
- ze) prokuristů zaměstnavatel, který je zmocnil prokurou,
- zf) likvidátorů ten, kdo likvidátorovi vyplácí příjem z činnosti likvidátora,
- zg) členů kolektivních orgánů právnické osoby tato právnická osoba,
- zh) vedoucích organizačních složek právnické osoby uvedených v § 35a odst. 1 větě třetí tato organizační složka,
- zi) osob pověřených obchodním vedením na základě smluvního zastoupení, jestliže vykonávají tuto činnost za odměnu, ten, kdo těmto osobám vyplácí tuto odměnu,
- zj) osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. t) zákona o důchodovém pojištění ten, kdo plní u těchto osob povinnosti zaměstnavatele podle § 92 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění.

§ 36a

Plnění úkolů zaměstnavatelů v některých případech

(1) Smluvní zaměstnavatelé plní pro smluvní zaměstnance, kteří jsou účastní českého důchodového pojištění, pro účely důchodového pojištění stejné povinnosti jako ostatní zaměstnavatelé pro ostatní zaměstnance, kteří jsou účastní českého důchodového pojištění. Smluvním zaměstnavatelem se pro účely tohoto zákona rozumí právnická nebo fyzická osoba, která má sídlo nebo bydliště na území České republiky a u níž jsou v České republice činní zaměstnanci zaměstnavatele, jehož sídlo nebo bydliště je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, považovaní v České republice za smluvní zaměstnance, pokud podle smlouvy uzavřené s tímto zaměstnavatelem jsou příjmy smluvních zaměstnanců vypláceny smluvním zaměstnavatelem nebo jsou smluvním zaměstnavatelem uhrazovány tomuto zaměstnavateli. Smluvním zaměstnancem se pro účely tohoto zákona rozumí zaměstnanec zaměstnavatele, jehož sídlo je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, je-li činný v České republice u smluvního zaměstnavatele.

(2) Zaměstnavatel zaměstnanců, kteří mají trvalý pobyt na území České republiky, vykonávají trvale zaměstnání v cizině a jsou povinně účastni důchodového pojištění podle předpisů státu, ve kterém trvale vykonávají zaměstnání, je povinen vést ve své evidenci o těchto zaměstnancích údaje uvedené v § 37 odst. 1 písm. a) a b) a údaj o této povinné účasti na důchodovém pojištění v cizině.

§ 36b

zrušen

§ 37

Vedení a předkládání záznamů

(1) Evidence, kterou zaměstnavatel vede o občanech pro účely důchodového pojištění, musí obsahovat tyto údaje:

a) příjmení (včetně všech dřívějších příjmení), jméno, datum a místo narození, pohlaví, místo trvalého pobytu, státní občanství, a byl-li občan účasten důchodového pojištění v cizině a zaměstnavatel je jeho prvním zaměstnavatelem po skončení této účasti, též údaj o názvu a adrese cizozemského nositele pojištění a o cizozemském čísle pojištění,

b) rodné číslo,

c) vznik a skončení pracovního poměru nebo jiného vztahu k zaměstnavateli, který zakládá účast na důchodovém pojištění,

d) vyměřovací základ pojištěnce pro stanovení pojistného na důchodové pojištění za příslušná rozhodná období podle zvláštního zákona,⁵⁵⁾

e) dobu dočasné pracovní neschopnosti, s výjimkou dočasné pracovní neschopnosti, kterou si občan přivodil úmyslně, a karantény, dobu, po kterou trvala potřeba ošetřování nebo péče o dítě ve věku do 10 let nebo jiného člena domácnosti, nejde-li o osoby, které podle zákona o nemocenském pojištění nemají nárok na ošetřovné, a skutečnost, zda pojištěnec v žádosti o ošetřovné uvedl, že je osamělý, a dobu před porodem, po kterou nebyla vykonávána výdělečná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu, do dne, který bezprostředně předchází dni porodu,

f) dobu pracovního volna bez náhrady příjmu a neomluvené nepřítomnosti v práci,

g) záznam, zda občan pobírá starobní důchod přiznaný podle § 31 zákona o důchodovém pojištění, kdo jej vyplácí, datum vzniku nároku na tento důchod, popřípadě číslo rozhodnutí o jeho přiznání, jde-li o poživatele důchodu vypláceného orgány ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti,

h) jde-li o obchodní společnost za období před rokem 2014, seznam společníků a členů statutárního orgánu a dozorčí rady této společnosti za jednotlivé kalendářní měsíce a přehled kalendářních měsíců, za které tato společnost neodvedla pojistné na sociální zabezpečení, které byla povinna odvést; to platí obdobně pro družstvo,

i) nepodléhá-li zaměstnanec nebo smluvní zaměstnanec pojištění podle zákona o důchodovém pojištění, údaje o jeho pojištění v cizině,

j) dobu vojenské činné služby, nejde-li o vojáky z povolání.

(2) Zaměstnavatel dále vede evidenci

a) o náhradách za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání), které vyplácí, a vystavuje občanům potvrzení o době a důvodu poskytování těchto náhrad a o výši těchto náhrad vyplacených v jednotlivých kalendářních letech,

b) o zvláštním příspěvku horníkům, který vyplácela před rokem 1996, a vystavuje potvrzení občanům o době poskytování příspěvku a o výši příspěvku vyplaceného v jednotlivých kalendářních letech,

c) o dobách uvedených v § 16 odst. 4 větě druhé písm. a), d) a e) zákona o důchodovém pojištění, pokud tyto doby trvaly celý kalendářní měsíc, popřípadě jen po část kalendářního měsíce, pokud pracovní poměr nebo jiný vztah k zaměstnavateli, který zakládá účast na důchodovém pojištění, trval jen po část kalendářního měsíce, a v takovém kalendářním měsíci byl zúčtován příjem, který se zahrnuje do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení, a o výši tohoto příjmu; zaměstnavatel vystavuje potvrzení o těchto dobách a o výši tohoto příjmu na žádost občana za jednotlivé kalendářní roky.

(3) Občané předkládají potvrzení uvedená v odstavci 2 v souvislosti se žádostí o přiznání důchodu.

(4) Jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou a o osobu dobrovolně účastnou důchodového pojištění, vede příslušná okresní správa sociálního zabezpečení v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Okresní správa sociálního zabezpečení je na žádost osoby samostatně výdělečně činné a osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění povinna vydat jí potvrzení o době trvání účasti na důchodovém pojištění a o vyměřovacím základu pojištěnce, a to nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy jí žádost této osoby byla doručena. Okresní správa sociálního zabezpečení zasílá plátcům důchodu, je-li jím některý z orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 9 odst. 1, potvrzení o výši vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za kalendářní rok, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu osobě samostatně výdělečně činné.⁵⁶⁾ Ustanovení věty druhé a třetí se týká, jde-li o osoby samostatně výdělečně činné, jen pojistného osob samostatně výdělečně činných za období před rokem 2015.

(5) Jde-li o osoby vedené v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání, vede příslušná krajská pobočka Úřadu práce v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění. Krajská pobočka Úřadu práce zasílá České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím ministerstva údaje o době, po kterou uchazeči o zaměstnání náležela podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a době, po kterou tato podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležely, a to vždy po uplynutí kalendářního roku. Ustanovení odstavce 4 věty druhé platí zde přiměřeně.

(6) Jde-li o osoby se zdravotním postižením při teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, vede zaměstnavatel nebo vzdělávací zařízení, u nichž se příprava provádí, v evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění.

Ustanovení odstavce 4 věty druhé platí zde přiměřeně.

(7) Zaniká-li obchodní společnost [odstavec 1 písm. h)] bez právního nástupce, je povinna předat údaje uvedené v odstavci 1 písm. h) okresní správě sociálního zabezpečení uvedené v § 39 odst. 1 větě první, a to nejpozději do dne výmazu obchodní společnosti z obchodního rejstříku; to platí obdobně pro družstvo.

§ 38 Evidenční listy

(1) Zaměstnavatelé a orgány plnící úkoly v důchodovém pojištění podle § 36 písm. a) až d), f) až n), q), s), u) až w) a y) až zj) jsou povinni vést pro každého občana uvedeného v těchto ustanoveních, který je účasten důchodového pojištění, evidenční list. Evidenční list nevede okresní správa sociálního zabezpečení, plní-li úkoly zaměstnavatele podle § 36 písm. s).

(2) Evidenční list se vede pro každého občana za jednotlivý kalendářní rok. Pro každý kalendářní rok se vede vždy nový evidenční list, a to i když trvala účast na důchodovém pojištění u téhož zaměstnavatele v předchozím kalendářním roce.

(3) Evidenční list se vede od 1. ledna kalendářního roku nebo ode dne vzniku účasti občana na důchodovém pojištění, vznikla-li tato účast po 1. lednu, a ukončuje se dnem 31. prosince kalendářního roku nebo dnem skončení této účasti, skončila-li tato účast před 31. prosincem.

(4) Do evidenčního listu se zapisují za každý kalendářní rok po účetní závěrce (závěrce mzdových listů), nejpozději však do 30. dubna následujícího kalendářního roku, a v případě skončení účasti na důchodovém pojištění před 31. prosincem do 1 měsíce po konečném vyúčtování příjmů, nejpozději však do 31. ledna následujícího kalendářního roku

a) identifikační údaje zaměstnavatele,

b) jméno, poslední příjmení, rodné příjmení, datum a místo narození, místo trvalého pobytu a rodné číslo občana,

c) druh výdělečné činnosti,

d) doba účasti na důchodovém pojištění,

e) doba důchodového pojištění,

f) základ pojistného pro pojistné na důchodové pojištění,

g) doby, které se při stanovení osobního vyměřovacího základu podle § 16 odst. 4 písm. a), d) a j) zákona o důchodovém pojištění vylučují,

h) doby, které se ode dne dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod nepovažují za výkon výdělečné činnosti pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu.

(5) Zaměstnavatel je povinen vyhotovit stejnopisy evidenčního listu s údaji podle odstavce 4; jeden stejnopis je povinen předložit občanovi k podpisu a založit do své evidence [§ 35a odst. 4 písm. a)] a druhý stejnopis, který opatří podpisem pověřeného zaměstnance nebo jiného oprávněného zástupce a svým razítkem, je povinen vydat občanovi, a to nejpozději v den, kdy předkládá evidenční list příslušnému orgánu sociálního zabezpečení podle § 39 odst. 2 nebo 3. Nesouhlasí-li občan se zápisem zaměstnavatele v evidenčním listu a zaměstnavatel na základě žádosti občana evidenční list včetně jeho stejnopisu neopraví, může občan požádat okresní správu sociálního zabezpečení příslušnou podle § 39 odst. 1 do 30 dnů ode dne převzetí stejnopisu evidenčního listu, aby tento spor rozhodla. Příslušná okresní správa sociálního zabezpečení může zmeškání lhůty uvedené ve větě druhé prominout; proti rozhodnutí o prominutí zmeškání lhůty není odvolání přípustné a toto rozhodnutí je vyloučeno ze soudního přezkumu. Jde-li o osobu ve služebním poměru, s výjimkou státních zaměstnanců podle služebního zákona, platí věty druhá a třetí obdobně s tím, že místo okresní správy sociálního zabezpečení je příslušný orgán sociálního zabezpečení uvedený v § 9 odst. 1.

§ 39

Předkládání evidenčního listu

(1) Evidenční listy se předkládají České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím okresní správy sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu je útvar zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd. Jsou-li evidenční listy vedeny způsobem stanoveným v § 123e odst. 2 a zasílány v elektronické podobě formou datové zprávy, předkládají se přímo České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím datové schránky nebo elektronické adresy podatelny. Jde-li o osoby ve služebním poměru, s výjimkou státního zaměstnance podle služebního zákona, nebo o občana, jemuž vznikl nárok na důchod z důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil, předkládá se evidenční list orgánům ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti, podle toho, který orgán je příslušný k rozhodování o dávkách důchodového pojištění.

(2) Zaměstnavatel je povinen předložit evidenční list do 30 dnů

a) ode dne zápisu údajů do evidenčního listu podle § 38 odst. 4; skončilo-li zaměstnání před 31. prosincem a je nepochybné, že občan nejpozději do 3 měsíců opět ve stejném kalendářním roce do zaměstnání u stejného zaměstnavatele vstoupí, nemusí být evidenční list předložen a lze pokračovat v záznamech na dřívějším evidenčním listu,

b) ode dne svého zániku.

(3) Evidenční list je zaměstnavatel povinen předložit orgánu sociálního zabezpečení vždy na základě jeho výzvy, a to do 8 dnů ode dne obdržení výzvy.

(4) Při úmrtí občana se předkládá evidenční list

a) na vyžádání orgánu sociálního zabezpečení ve lhůtě jím určené,

b) do 3 měsíců od úmrtí, nebyl-li evidenční list vyžádán podle písmene a).

(5) Zůstane-li občan v zaměstnání i poté, co požádal o invalidní důchod, založí pro něj zaměstnavatel nový evidenční list.

(6) Evidenční listy se předkládají na tiskopisech vydaných orgány sociálního zabezpečení nebo způsobem uvedeným v § 123e odst. 2 a 3.

§ 39a

Předkládání údajů o důchodovém pojištění

(1) Jde-li o osoby uvedené v § 36 písm. r), předkládá zaměstnavatel, popřípadě vzdělávací zařízení údaje uvedené v § 37 odst. 1 písm. a) až c) do 8 dnů ode dne skončení přípravy České správě sociálního zabezpečení.

(2) Jde-li o osoby, které ukončily vojenskou činnou službu, s výjimkou vojáků z povolání, předkládá Ministerstvo obrany údaje uvedené v § 37 odst. 1 písm. a) a b) a údaje o délce a druhu této služby do 8 dnů ode dne skončení této služby České správě sociálního zabezpečení.

(3) Okresní správa sociálního zabezpečení zasílá na základě písemné žádosti osobám samostatně výdělečně činným údaje uvedené v § 37 odst. 1 písm. a), s výjimkou údajů o důchodovém pojištění v cizině, písm. b) a písm. d), údaj o době, po kterou bylo osobě samostatně výdělečně činné vypláceno nemocenské, údaj o době účasti na důchodovém pojištění za každý kalendářní rok.

(4) Okresní správa sociálního zabezpečení zasílá na základě písemné žádosti osobám dobrovolně účastným důchodového pojištění údaje uvedené v § 37 odst. 1 písm. a), s výjimkou údajů o důchodovém pojištění v cizině, písm. b) a písm. d), údaj o době účasti na důchodovém pojištění a údaj o zaplaceném pojistném na důchodové pojištění za každý kalendářní rok.

(5) Údaje podle odstavců 3 a 4 zasílá okresní správa sociálního zabezpečení osobě samostatně výdělečně činné a osobě dobrovolně účastné důchodového pojištění do 30. září kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, ve kterém byly tyto osoby účastny důchodového pojištění a za který zaplatily pojistné na důchodové pojištění, a to na tiskopisech vydaných Českou správou sociálního zabezpečení. Nesouhlasí-li osoby uvedené ve větě první s údaji zapsanými v tomto tiskopisu, mohou požádat do 30 dnů ode dne převzetí tohoto tiskopisu okresní správu sociálního zabezpečení o opravu; ustanovení § 38 odst. 5 věty třetí platí zde obdobně. Nevyhoví-li okresní správa sociálního zabezpečení žádosti podle věty druhé, vydá o tom rozhodnutí; žádost o opravu se přitom považuje za žádost o zahájení řízení.

(6) Údaje podle odstavců 1 a 2 se předkládají na tiskopisech vydaných Českou správou sociálního zabezpečení nebo způsobem uvedeným v § 123e odst. 2 a 3.

(7) Jde-li o osoby samostatně výdělečně činné a osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění, předkládá okresní správa sociálního zabezpečení údaje uvedené v odstavcích 3 a 4 za každý kalendářní rok České správě sociálního zabezpečení.

§ 40

Právnícké osoby nebo organizační složky státu nebo jejich součástí vykonávající činnost střední školy, vyšší odborné školy nebo konzervatoře a vysoké školy jsou povinny na žádost orgánu sociálního zabezpečení nebo pojištěnce pro účely jeho důchodového pojištění

vydat písemné potvrzení o formě a době studia pojištěnce, včetně údajů o zahájení a ukončení, popřípadě přerušení studia, pokud v souladu se zákonem o archivnictví a spisové službě uchovávají dokumenty obsahující tyto údaje. Toto potvrzení jsou povinny vydat do 8 dnů ode dne obdržení žádosti o jeho vydání.

§ 40a

Informativní osobní list důchodového pojištění

(1) Orgány sociálního zabezpečení zasílají občanům na základě jejich písemné žádosti informativní osobní list důchodového pojištění (dále jen "informativní list"). Občan má právo na zaslání informativního listu jednou za kalendářní rok. Informativní list obsahuje přehled dob důchodového pojištění a za dobu od roku 1986 přehled vyměřovacích základů pojištěnce a vyloučených dob, které jsou v evidenci příslušného orgánu sociálního zabezpečení. Informativní list zašle orgán sociálního zabezpečení občanovi do 90 dnů ode dne doručení jeho žádosti.

(2) Orgán sociálního zabezpečení na základě žádosti občana vyhotoví nový informativní list, prokáže-li občan dobu účasti na důchodovém pojištění podle § 5 odst. 1 písm. a) a c) až t), a odst. 2 písm. g) a odst. 4 zákona o důchodovém pojištění nebo dobu zaměstnání před 1. lednem 1996 anebo dobu studia před 1. lednem 1996 a vyměřovací základy nebo vyloučené doby v období po roce 1985. Orgán sociálního zabezpečení zašle občanu do 90 dnů ode dne doručení žádosti podle věty první nový informativní list se zohledněním údajů prokázaných podle věty první. Větu první a druhou nelze použít pro období kalendářního roku, v němž byl informativní list vyhotoven, a bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

(2) Orgán sociálního zabezpečení na základě žádosti občana vyhotoví nový informativní list, prokáže-li občan dobu účasti na důchodovém pojištění podle § 5 odst. 1 písm. a) a c) až t), a odst. 2 písm. g) a odst. 4 zákona o důchodovém pojištění nebo dobu zaměstnání před 1. lednem 1996 anebo dobu studia před 1. lednem 1996 a vyměřovací základy pojištěnce nebo vyloučené doby v období po roce 1985. Orgán sociálního zabezpečení zašle občanu do 90 dnů ode dne doručení žádosti podle věty první nový informativní list se zohledněním údajů prokázaných podle věty první. Větu první a druhou nelze použít pro období kalendářního roku, v němž byl informativní list vyhotoven, a bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

(3) Jestliže orgán sociálního zabezpečení nepovažuje doby a další údaje podle odstavce 2 věty první za dostatečně prokázané, nový informativní list nevyhotoví a do 90 dnů ode dne doručení žádosti podle odstavce 2 věty první zašle občanu písemné sdělení se zdůvodněním, že doby a další údaje nejsou dostatečně prokázány a že o těchto dobách a dalších údajích bude rozhodnuto v řízení o přiznání dávky důchodového pojištění; současně občanu vrátí jím předložené doklady, a to do vlastních rukou.

§ 41

Hlášení o zaměstnávání důchodců

(1) Zaměstnavatel má povinnost ohlásit, vstoupí-li k němu do zaměstnání poživatel starobního důchodu, přiznaného podle § 31 zákona o důchodovém pojištění, pokud poživatel tohoto důchodu podle § 37 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění nesplňuje podmínky pro výplatu tohoto důchodu při výkonu výdělečné činnosti.

(2) Hlášení musí obsahovat příjmení, jméno, rodné číslo, pod kterým je vyplácena dávka důchodového pojištění, místo trvalého pobytu občana, den, kdy došlo ke vstupu do zaměstnání, popřípadě kdy nastala jiná skutečnost zakládající ohlašovací povinnost.

(3) Jde-li o poživatele důchodu vypláceného orgány ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti, musí hlášení obsahovat též číslo rozhodnutí o přiznání důchodu.

(4) Zaměstnavatel má povinnost odeslat hlášení tomu orgánu sociálního zabezpečení, který vyplácí důchod.

(5) Předložením evidenčního listu podle § 39 není splněna povinnost uložená zaměstnavateli v odstavcích 1 až 3.

(6) Zaměstnavatelé jsou povinni podávat hlášení na tiskopisech vydaných orgány sociálního zabezpečení.

§ 42

Zaměstnavatel je povinen vydat svému zaměstnanci, popřípadě zaměstnanci, jehož zaměstnání skončilo, na jeho žádost potvrzení o době trvání zaměstnání v kalendářním roce, po kterou byl zaměstnanec důchodově pojištěn. Toto potvrzení je zaměstnavatel povinen vydat též okresní správě sociálního zabezpečení na její žádost. Tato potvrzení je zaměstnavatel povinen vydat do 8 dnů od obdržení žádosti.

§ 43

Věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence vedou evidenční listy za osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, ve vazbě a ve výkonu zabezpečovací detence po dobu, po kterou jsou tyto osoby účastny důchodového pojištění. Pro vedení evidence a podávání hlášení o osobách uvedených ve větě první platí obdobně ustanovení § 37 odst. 1, § 38, 39 a § 41.

§ 44

zrušen

§ 45

Orgány Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace, pro jejichž příslušníky Ministerstvo vnitra provádí důchodové pojištění, zasílají České správě sociálního zabezpečení evidenční list příslušníka ozbrojených sil, pokud nejsou příslušné k přiznání důchodu tomuto příslušníkovi. Česká správa sociálního zabezpečení zasílá orgánům uvedeným ve větě první evidenční list občana, který byl příslušníkem ozbrojených sil, pokud není příslušná k přiznání důchodu tomuto občanu.

§ 46

Ve všech podáních adresovaných orgánům sociálního zabezpečení jsou zaměstnavatelé povinni uvádět rodné číslo občana podle § 51; ustanovení § 51 odst. 1 věty

třetí platí obdobně.

§ 47
zrušen

ČÁST ČTVRTÁ
Povinnosti občanů při provádění sociálního zabezpečení

HLAVA PRVNÍ
Povinnosti osob samostatně výdělečně činných v sociálním zabezpečení

§ 48

(1) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení den

a) zahájení (opětovného zahájení) samostatné výdělečné činnosti nebo spolupráce při výkonu samostatné výdělečné činnosti (dále jen "samostatná výdělečná činnost") s uvedením dne, od kterého je oprávněna tuto činnost vykonávat; osoba samostatně výdělečně činná, která spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ je současně povinna oznámit též jméno a příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo osoby samostatně výdělečně činné, s níž spolupracuje,

b) ukončení samostatné výdělečné činnosti; za ukončení samostatné výdělečné činnosti se považuje též den přerušení této činnosti za podmínky uvedené v § 10 odst. 6 písm. a) větě druhé zákona o důchodovém pojištění,

c) zániku oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost,

d) od kterého jí byl pozastaven výkon samostatné výdělečné činnosti,

e) od kterého nemá nárok na výplatu invalidního důchodu a rodičovského příspěvku nebo peněžité pomoci v mateřství z důvodu těhotenství a porodu, pokud peněžitá pomoc v mateřství náležela z nemocenského pojištění zaměstnanců, přestala osobně pečovat o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), anebo přestala pečovat o tuto osobu v největším rozsahu, přestala vykonávat vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání, přestala být nezaopatřeným dítětem nebo den ukončení výkonu zaměstnání, pokud ohlásila a doložila vznik těchto skutečností pro účely výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná, která spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ je povinna oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení též den úmrtí osoby samostatně výdělečně činné, s níž spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, a zda pokračuje v živnostenském podnikání³⁸⁾ či nikoliv.

(3) Osoba samostatně výdělečně činná, která pouze spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti,³⁷⁾ skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. c) a d) neoznamuje.

(4) Povinnosti uvedené v odstavcích 1 až 3 je osoba samostatně výdělečně činná povinna splnit nejpozději do osmého dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž nastala skutečnost, která zakládá takovou povinnost. Osoba samostatně výdělečně činná, která ohlásila a doložila pro účely výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. e), je však povinna oznámit zánik těchto skutečností nejpozději při podání přehledu o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti podle zvláštního zákona.

(5) Osoba samostatně výdělečně činná, která osobně pečuje o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), a ohlásila tuto skutečnost pro účely výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti, je povinna při tomto ohlášení předložit písemné prohlášení o tom, že o tuto osobu nepečuje jiná osoba, nebo písemnou dohodu všech osob, které současně osobně pečují o tuto osobu, že byla určena za osobu, která pečuje o osobu závislou na péči jiné osoby v největším rozsahu, anebo rozhodnutí okresní správy sociálního zabezpečení podle § 6 odst. 4 písm. a) bodu 13.

(6) Oznamovací povinnost stanovenou v odstavci 1 písm. a) až d) plní osoba samostatně výdělečně činná vůči příslušnému správci pojistného. Oznamovací povinnost stanovenou v odstavci 1 písm. e) plní osoba samostatně výdělečně činná vůči příslušné okresní správě sociálního zabezpečení.

§ 48a

(1) Osoba samostatně výdělečně činná se může přihlásit u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení k účasti na důchodovém pojištění v kalendářním roce, a to kdykoliv v jeho průběhu, a v následujícím kalendářním roce za předchozí kalendářní rok nejpozději v den, ve kterém poskytuje podle zvláštního zákona příslušnému správci pojistného údaje o příjmech a výdajích za kalendářní rok, za který se k této účasti přihlašuje.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, která v důsledku dodatečné změny příjmů ze samostatné výdělečné činnosti podle § 10 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění nesplnila podmínky účasti na důchodovém pojištění v kalendářním roce stanovené v § 10 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění, se může přihlásit u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení k účasti na důchodovém pojištění za tento rok,⁴¹⁾ a to v den, ve kterém podává podle zvláštního zákona opravné daňové přiznání.

(3) Po uplynutí lhůt uvedených v odstavcích 1 a 2 pro podání přihlášky k účasti na důchodovém pojištění nelze tuto přihlášku podat.

§ 48b

(1) Správce pojistného je povinen do 8 dnů ode dne, kdy se o příslušné skutečnosti dozvěděl, oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení údaje uvedené v § 48 odst. 1 písm. a) až d).

(2) Přihlášky k účasti na důchodovém pojištění (§ 48a) se podávají na předepsaných

tiskopisech.

§ 48c

Ustanovení § 50 odst. 1, § 51 a 53 platí pro osoby samostatně výdělečně činné obdobně.

§ 48d

Osoba samostatně výdělečně činná není povinna dokládat důvody, pro které je samostatná výdělečná činnost považována za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud Česká správa sociálního zabezpečení údaj o těchto důvodech vede ve své evidenci nebo má možnost si tento údaj obstarat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup; Česká správa sociálního zabezpečení je povinna tyto důvody zveřejnit.

HLAVA DRUHÁ zrušena

§ 49 **zrušen**

HLAVA TŘETÍ Povinnosti občanů v důchodovém pojištění

§ 50

(1) Oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění je povinen písemně ohlásit plátcí dávky do 8 dnů skutečnosti rozhodné pro trvání nároku na dávku, její výši a výplatu nebo poskytování.

(2) Povinnost příjemce dávky podat hlášení podle odstavce 1 se považuje za splněnou, jestliže příjemce spolupodepsal hlášení, které orgánu sociálního zabezpečení zaslal zaměstnavatel.

(3) Oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění je povinen písemně ohlásit plátcí důchodu změnu adresy místa trvalého pobytu nebo jiného pobytu na území České republiky, popřípadě bydliště v cizině, je-li mu dávka poukazována na účet u banky.

§ 51

(1) V žádostech, hlášeních a dalších podáních adresovaných orgánům sociálního zabezpečení je občan povinen uvádět své rodné číslo, popřípadě rodné číslo žijícího rodiče, jde-li o sirotčí důchod jednostranně osiřelého dítěte, nebo rodné číslo posledně zemřelého rodiče, jde-li o sirotčí důchod oboustranně osiřelého dítěte, pokud plátce důchodu nestanoví jinak. Zákonný zástupce, opatrovník a zvláštní příjemce uvádějí své rodné číslo a rodné číslo, které by byl povinen uvádět občan, jehož zastupují. V žádostech, hlášeních a dalších podáních adresovaných orgánům ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti je občan povinen uvádět i číslo rozhodnutí o přiznání důchodu.

(2) Občan je povinen sdělit zaměstnavateli plnění úkolů při provádění jeho důchodového pojištění na jeho výzvu skutečnosti rozhodné pro provádění tohoto pojištění.

§ 52

(1) Přihlášky k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění podle § 6 zákona o důchodovém pojištění se podávají na předepsaných tiskopisech.

(2) Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění může podat kdykoliv odhlášku z účasti na důchodovém pojištění; účast na důchodovém pojištění zaniká ke dni podání odhlášky z účasti na důchodovém pojištění nebo ke dni v budoucnu, pokud je tento den v odhláše uveden; pokud občan nezaplatil pojistné na důchodové pojištění za období přede dnem podání odhlášky, může se odhlásit i zpětně za toto období nebo jeho část. Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění podle § 6 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je povinen podat odhlášku z účasti na důchodovém pojištění, přestaly-li být splněny podmínky pro tuto účast, a to do osmi dnů; pokud tento občan nepodá v této lhůtě odhlášku z účasti na důchodovém pojištění, považuje se za osobu účastnou důchodového pojištění osob dobrovolně účastných důchodového pojištění podle § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, pokud již neuplynula lhůta uvedená v tomto ustanovení. Odhláška musí mít písemnou formu.

(3) Občan dobrovolně účastný důchodového pojištění je povinen písemně ohlásit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení změnu údajů uvedených na přihlášce k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění a na výzvu okresní správy sociálního zabezpečení sdělit skutečnosti rozhodné pro provádění tohoto pojištění, a to do 8 dnů ode dne této změny nebo ode dne doručení této výzvy.

(4) Občan účastný důchodového spoření je povinen při podání přihlášky k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění uvést, že je účasten důchodového spoření podle zákona upravujícího důchodové spoření; stane-li se účastníkem důchodového spoření až po podání této přihlášky, sdělí uvedenou skutečnost ve lhůtě podle odstavce 3.

§ 53

(1) Příjemce dávky důchodového pojištění, který byl orgánem sociálního zabezpečení podle § 12 vyzván, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku důchodového pojištění, její výši nebo výplatu, je povinen výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, nestanovil-li orgán sociálního zabezpečení lhůtu delší.

(2) Příjemce dávky důchodového pojištění podmíněné nepříznivým zdravotním stavem, jakož i žadatel o tuto dávku, který byl vyzván orgánem sociálního zabezpečení podle § 12, aby se podrobil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření, je povinen této výzvě vyhovět. Příjemce dávky důchodového pojištění podmíněné nepříznivým zdravotním stavem, jakož i žadatel o tuto dávku jsou dále povinni na výzvu orgánu sociálního zabezpečení pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti předložit lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které mají, a sdělit údaje o dosaženém vzdělání, zkušenostech a znalostech, předchozích výdělečných činnostech a o změnách ve sdělených skutečnostech, k nimž došlo od předchozího posouzení poklesu pracovní schopnosti, a to ve lhůtě uvedené v odstavci 1.

(3) Při nesplnění povinností uvedených v odstavcích 1 a 2 může být výplata důchodu z důchodového pojištění zastavena, jestliže příjemce dávky byl ve výzvě na tento následek upozorněn.

ČÁST PÁTÁ

Pokuty

§ 54

(1) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 12 písm. d), § 48 a § 48b může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení uložit osobě samostatně výdělečně činné pokutu až do výše 10 000 Kč za každé jednotlivé nesplnění nebo porušení povinnosti.

(2) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 11 odst. 1, § 12 písm. d) a § 15 odst. 1 větě druhé může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení uložit zaměstnavateli pokutu až do výše 20 000 Kč za každé jednotlivé nesplnění nebo porušení povinnosti.

(3) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 16 odst. 1 až 3 může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení uložit poskytovateli zdravotních služeb pokutu až do výše 20 000 Kč a při opětovném nesplnění nebo porušení povinností, za jejichž nesplnění nebo porušení byla již pokuta uložena, pokutu až do výše 100 000 Kč.

(4) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 35a odst. 4, § 37 až 43 a § 83 odst. 2 tohoto zákona a čl. II bodu 1 zákona č. 424/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení uložit zaměstnavateli pokutu až do výše 100 000 Kč a při opětovném nesplnění nebo porušení povinností, za jejichž nesplnění nebo porušení byla již pokuta uložena, pokutu až do výše 500 000 Kč.

(5) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovené v § 12 písm. e) může okresní správa sociálního zabezpečení uložit občanu pokutu až do výše 10 000 Kč.

(6) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovené v § 52 odst. 3 může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení uložit občanu dobrovolně účastnému důchodového pojištění pokutu až do výše 10 000 Kč.

(7) Pokutu lze uložit do dvou let ode dne, kdy se příslušná okresní správa sociálního zabezpečení dozvěděla o nesplnění nebo porušení povinností, nejpozději však do pěti let ode dne, kdy k nesplnění nebo porušení povinností došlo. Pokutu nelze uložit, byla-li zaměstnavateli za totéž nesplnění nebo porušení povinností uložena již pokuta nebo jiná majetková sankce jiným orgánem podle jiných právních předpisů, nebo jde-li o orgán, popřípadě útvar provádějící sociální zabezpečení příslušníků ozbrojených sil.

(8) Výnos z pokut ukládaných orgány sociálního zabezpečení podle tohoto zákona je příjmem státního rozpočtu.

§ 54a

Pořádkové pokuty podle správního řádu mohou při činnosti podle tohoto zákona ukládat pouze orgány sociálního zabezpečení.

ČÁST ŠESTÁ
Řízení ve věcech důchodového pojištění

Hlava první
zrušena

Díl první
zrušen

Oddíl první
zrušen

§ 55
zrušen

§ 56
zrušen

§ 57
zrušen

§ 58
zrušen

§ 59
zrušen

§ 60
zrušen

§ 61
zrušen

nadpis vypuštěn

§ 62
zrušen

§ 63
zrušen

§ 64
zrušen

§ 65
zrušen

§ 66
zrušen

§ 67
zrušen

§ 68
zrušen

Oddíl druhý
zrušen

§ 69
zrušen

§ 70
zrušen

§ 71
zrušen

§ 72
zrušen

Díl druhý
zrušen

§ 73
zrušen

§ 74
zrušen

§ 75
zrušen

§ 76
zrušen

§ 77
zrušen

Díl třetí
zrušen

§ 78
zrušen

§ 79
zrušen

Díl čtvrtý
zrušen

§ 80
zrušen

HLAVA DRUHÁ
Řízení ve věcech důchodového pojištění

§ 81
Zahájení řízení

(1) Řízení o přiznání dávky důchodového pojištění se zahajuje na základě písemné žádosti. Za den uplatnění nároku na tuto dávku se považuje den, kdy se oprávněný poprvé obrátil na příslušný orgán se žádostí o její přiznání.

(2) Řízení o změně poskytování nebo výše již přiznané dávky důchodového pojištění se zahajuje na základě písemné žádosti nebo z moci úřední orgánem, který je příslušný k rozhodnutí o této změně, není-li stanoveno jinak.

(3) Zahájení řízení o dávku důchodového pojištění brání tomu, aby v téže věci probíhalo jiné řízení.

(4) Řízení o přeměně invalidního důchodu na starobní důchod^{60d)} se zahajuje z moci úřední.

§ 82
Podávání žádosti o dávky důchodového pojištění

(1) Žádosti o přiznání dávky důchodového pojištění sepisuje s občany okresní správa sociálního zabezpečení příslušná podle § 7 písm. b) na předepsaných tiskopisech.

(2) Za občany, kteří vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemohou sami podávat žádost o dávku důchodového pojištění, mohou s jejich souhlasem a na základě potvrzení lékaře o zdravotním stavu těchto občanů podat tuto žádost jejich rodinní příslušníci.

(3) Žádost o dávku důchodového pojištění, na niž vznikl nárok během výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby nebo výkonu zabezpečovací detence, sepisuje s občany na předepsaných tiskopisech věznice nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence; věznice nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence předkládají žádost do 8 dnů ode dne sepsání okresní správě sociálního zabezpečení podle § 7 písm. b).

(4) Žádost lze podat nejdříve 4 měsíce přede dnem, od kterého občan žádá dávku důchodového pojištění přiznat.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí obdobně, žádá-li občan o změnu výše invalidního

důchodu v důsledku změny stupně invalidity.

§ 83

(1) Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna sepsat žádost o dávku důchodového pojištění; nesmí odmítnout sepsání žádosti, a to i když má za to, že občan nesplňuje podmínky stanovené pro nárok na dávku důchodového pojištění nebo není-li žádost občana doložena potřebnými doklady. Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna občana při sepisování žádosti o dávku důchodového pojištění informovat o výši nákladů na výplatu dávky v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence; tato povinnost neplatí v případě uvedeném v § 64 odst. 4 větě druhé zákona o důchodovém pojištění. Věta první a druhá platí obdobně pro věznici a ústavy pro výkon zabezpečovací detence, pokud jsou podle § 82 odst. 3 příslušné k sepsání žádosti o dávku důchodového pojištění.

(2) Zaměstnavatel je povinen do 8 dnů ode dne, kdy obdržel výzvu okresní správy sociálního zabezpečení sepisující žádost o dávku důchodového pojištění, sdělit písemně této správě, zda

a) provádí z příjmu žadatele o dávku důchodového pojištění srážky na základě nařízeného soudního nebo správního výkonu rozhodnutí, konkursu nebo dohody o srážkách z důchodu uzavřené podle občanského zákoníku, označení toho, kdo toto rozhodnutí vydal, a číslo jednací tohoto rozhodnutí, a jde-li o srážky na výživné, zda se jedná o běžné nebo dlužné výživné a jaká je jeho výše,

b) trvá pracovněprávní vztah žadatele o starobní důchod ke dni, od něhož občan žádá o přiznání tohoto důchodu, a na jakou dobu byl tento vztah sjednán, je-li podmínkou výplaty starobního důchodu sjednání pracovněprávního vztahu na dobu určitou,

c) vyplácí náhradu mzdy, platu nebo odměny nebo snížený plat (sníženou odměnu) v době prvních 14 kalendářních dnů a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény a datum vzniku této neschopnosti nebo datum, od něhož byla nařízena karanténa.

(3) V žádosti o dávku důchodového pojištění může občan požádat, aby se doby uvedené v § 16 odst. 4 větě druhé písm. a) až k) zákona o důchodovém pojištění považovaly podle § 16 odst. 8 zákona o důchodovém pojištění za vyloučené doby. V žádosti podle věty první se uvádí, kterých dob a kterých kalendářních roků se má postup podle § 16 odst. 8 zákona o důchodovém pojištění týkat.

(4) V žádosti o přiznání starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění, je občan, který byl účastníkem důchodového spoření podle jiného právního předpisu⁷⁵⁾, povinen uvést způsob stanovení procentní výměry podle § 35 odst. 2 písm. a) nebo b) zákona o důchodovém pojištění. Zvolí-li občan způsob stanovení procentní výměry podle § 35 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, je zároveň povinen vyjádřit v žádosti o přiznání tohoto důchodu svůj souhlas s převodem 60 % prostředků naspořených v důchodovém spoření ve prospěch státního rozpočtu; Česká správa sociálního zabezpečení je na základě tohoto souhlasu občana povinna neprodleně vyzvat penzijní společnost, u níž je občan účastníkem důchodového spoření, k tomuto převodu. Obdobnou povinnost mají i orgány sociálního zabezpečení uvedené v § 9.

§ 83a
Účastníci řízení

V řízení ve věcech účasti pojištěnce na důchodovém pojištění a o správnost obsahu stejnopisu evidenčního listu (§ 38 odst. 5) je účastníkem řízení také ten, kdo plní úkoly v důchodovém pojištění podle § 36 písm. a) až d), f) až s) a u) až zj).

§ 83b
Přerušení a zastavení řízení

(1) Jestliže se občan v řízení o důchod z důchodového pojištění podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nepodrobil vyšetření zdravotního stavu anebo pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti nepředložil nálezy ošetřujících lékařů, které má, nebo nesdělil údaje o dosaženém vzdělání, zkušenostech a znalostech a o předchozích výdělečných činnostech, ačkoliv byl k tomuto vyšetření, předložení nebo sdělení vyzván, může být řízení přerušeno až do doby, kdy se občan tomuto vyšetření podrobí nebo kdy předloží tyto nálezy nebo sdělí požadované údaje, pokud byl občan ve výzvě na tento následek upozorněn. Trvalo-li přerušení řízení podle předchozí věty aspoň 12 měsíců, lze řízení zastavit.

(2) Orgán sociálního zabezpečení zastaví řízení, je-li žádost podána o více než 1 měsíc dříve než ve lhůtě uvedené v § 82 odst. 4. Je-li žádost podána nejvýše o jeden měsíc dříve než ve lhůtě uvedené v § 82 odst. 4, orgán sociálního zabezpečení řízení přeruší a prvním dnem lhůty stanovené pro podání žádosti v § 82 odst. 4 v řízení pokračuje z moci úřední.

(3) Orgán sociálního zabezpečení zastaví řízení, je-li žádost o zahájení řízení podána po uplynutí lhůty uvedené v § 85 odst. 2 věť druhé.

§ 84
Důkazní prostředky

V řízení ve věcech důchodového pojištění lze použít k důkazu záznamy na technických nosičích dat, mikrografické záznamy, tištěné produkty optického archivačního systému a tištěné nebo fotografické produkty jiné výpočetní techniky místo originálu listiny, podle jehož obsahu byly pořízeny, pokud z povahy věci nevyplývá, že je třeba předložit originál nebo úředně ověřený opis listiny.

§ 85
Prokazování některých dob

(1) V řízení ve věcech důchodového pojištění se prokazují

- a) doba vojenské služby potvrzením vydaným příslušným vojenským orgánem,
- b) doba odbojové činnosti a polní služby potvrzením vydaným příslušným vojenským orgánem,
- c) doba pobytu v cizině, po kterou žena doprovázela svého manžela, který působil jako zaměstnanec v zahraničí nebo expert v zahraničí, potvrzením zaměstnavatele, který vyslal manžela ženy do zahraničí,

d) doba výkonu civilní služby potvrzením orgánu státní správy, který vydal povolávací příkaz k nastoupení civilní služby,

e) doba nezaměstnanosti před 1. lednem 1996 potvrzením orgánu státní správy, který občana vedl jako uchazeče o zaměstnání,

f) doba studia na středních, vyšších odborných a vysokých školách v cizině rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o tom, že studium na těchto školách je postaveno na roveň studia na středních, vyšších odborných a vysokých školách v České republice.

(2) Doby péče uvedené v § 6 odst. 4 písm. a) bodech 11 a 12 se prokazují rozhodnutím okresní správy sociálního zabezpečení o době a rozsahu této péče. Návrh na zahájení řízení podle předchozí věty se podává na předepsaném tiskopisu; tento návrh lze podat nejdříve po skončení uvedené péče nebo v době jejího trvání v souvislosti s podáním žádosti o přiznání důchodu, nejpozději však do dvou let od skončení péče uvedené v § 6 odst. 4 písm. a) bodech 11 a 12. Návrh na zahájení řízení podle věty první může podat i pozůstalý, který uplatňuje nárok na vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod po občanu, který pečoval o osoby uvedené v § 6 odst. 4 písm. a) bodu 11 nebo 12. Okresní správa sociálního zabezpečení předkládá České správě sociálního zabezpečení stejnopis rozhodnutí uvedeného ve větě první, a to do 8 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

(3) Výchovu dítěte a péči o dítě do 4 let věku v období před 1. červencem 2007 dokládá žena, která z důvodu výchovy dítěte uplatňuje nárok na nižší důchodový věk a žádá o zápočet doby péče o takové dítě, svým čestným prohlášením a rodným listem dítěte nebo jiným dokladem o vztahu k dítěti.

(4) Doba péče o dítě do 4 let věku po 30. červnu 2007 se dokládá čestným prohlášením při uplatnění žádosti o důchod a rodným listem dítěte nebo jiným dokladem o vztahu k dítěti. Čestné prohlášení se podává na předepsaném tiskopise. V čestném prohlášení se uvádí

a) jméno, popřípadě jména a příjmení dítěte^{60c)} a jeho rodné číslo,

b) jméno, popřípadě jména a příjmení a rodné číslo osoby, na jejíž osobní péči bylo dítě převážně odkázáno, a její vztah k dítěti,

c) jméno, popřípadě jména a příjmení druhého rodiče dítěte, je-li znám, a jeho rodné číslo,

d) doba a rozsah péče o dítě,

e) sdělení, zda ve stejné době o dítě pečovala i jiná osoba, a v kladném případě jméno, popřípadě jména a příjmení a rodné číslo této osoby, její vztah k dítěti a doba a rozsah péče této jiné osoby o dítě.

(5) K prokázání doby pojištění lze použít čestného prohlášení nejméně 2 svědků a žadatele o důchod nebo o úpravu důchodu, nelze-li tuto dobu prokázat jinak.

(6) Rozhodnutí okresní správy sociálního zabezpečení podle § 6 odst. 4 písm. a) bodu

12 se považuje za podklad pro rozhodnutí orgánu příslušného rozhodovat o dávce důchodového pojištění, jestliže bylo vydáno po podání žádosti o tuto dávku; toto rozhodnutí se účastníku řízení nedoručuje a je obsaženo v rozhodnutí o dávce důchodového pojištění.

§ 85a

(1) V řízení ve věcech důchodového pojištění se nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí,^{22a)} zahájení řízení z moci úřední^{22b)} se účastníkům zpravidla neoznamuje.

(2) Rozhodnutí o přiznání dávky důchodového pojištění je orgán sociálního zabezpečení povinen vydat nejpozději do 90 dnů ode dne zahájení řízení; ustanovení § 71 odst. 3 písm. b) správního řádu tím není dotčeno.

§ 86

Rozhodnutí

(1) Rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění se vydává písemně, pokud se dále nestanoví jinak. Při vyhotovení rozhodnutí s použitím automatizované výpočetní techniky může být rozhodnutí vydáno v mezinárodní abecedě s předtištěným razítkem orgánu sociálního zabezpečení a jménem, příjmením a funkcí zaměstnance odpovědného za vydání rozhodnutí.

(2) Písemné rozhodnutí se nevydává, jde-li o hromadné zvyšování vyplácených dávek důchodového pojištění; v těchto případech obdrží občan písemné oznámení o zvýšení těchto dávek. V případě nesouhlasu s postupem uvedeným ve větě první lze podat do 60 dnů po splátce dávky důchodového pojištění, od které byla provedena změna její výše, orgánu sociálního zabezpečení, který oznámení zaslal, písemnou žádost o vydání rozhodnutí o zvýšení dávky; orgán sociálního zabezpečení vydá do 30 dnů ode dne, kdy mu byla tato žádost doručena, rozhodnutí o úpravě dávky důchodového pojištění provedené podle věty první.

(3) Orgán rozhodující o invalidním důchodu uvádí v rozhodnutí vždy, o jaký stupeň invalidity se jedná, den vzniku invalidity nebo den, od něhož došlo ke změně stupně invalidity, procentní míru poklesu pracovní schopnosti pojištěnce, a činí-li pokles pracovní schopnosti aspoň 70 %, též údaj o tom, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek, označení orgánu, který posoudil zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnce, a datum tohoto posouzení, a jde-li o pracovní úraz nebo nemoc z povolání, též skutečnost, že invalidita vznikla jako následek pracovního úrazu nebo nemoci z povolání.

(4) Oprávněný může do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení písemně požádat o změnu data

a) přiznání důchodu nebo jeho výplaty; takovou žádost může podat nejvýše dvakrát v případě přiznání téhož důchodu,

b) uvolnění výplaty starobního důchodu nebo zařízení výplaty starobního důchodu, která nebyla zařízení ode dne přiznání tohoto důchodu; takovou žádost může podat pouze jednou po tomtéž uvolnění nebo zařízení výplaty;

na základě této žádosti vydá orgán sociálního zabezpečení nové rozhodnutí a současně

zruší předchozí rozhodnutí.

(5) Oprávněný může do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení písemně požádat, aby se doby uvedené v § 16 odst. 4 věty druhé písm. a) až k) zákona o důchodovém pojištění považovaly podle § 16 odst. 8 zákona o důchodovém pojištění za vyloučené doby; na základě této žádosti vydá Česká správa sociálního zabezpečení nové rozhodnutí a současně zruší předchozí rozhodnutí. Ustanovení § 83 odst. 3 věty druhé platí zde přitom obdobně. Žádost podle věty první lze podat i tehdy, nebyla-li podána žádost podle § 83 odst. 3 věty první. Žádost podle věty první může oprávněný podat nejvýše dvakrát v případě přiznání téhož důchodu; přitom může požádat též o to, aby se doby uvedené v § 16 odst. 4 věty druhé písm. a) až k) zákona o důchodovém pojištění za vyloučené doby nepovažovaly.

(6) Rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění musí obsahovat poučení o možnosti podat námitky, lhůtu, ve které je možné námitky podat, od kterého dne se lhůta počítá, kdo o námitkách rozhoduje a u kterého orgánu se námitky podávají; v poučení se dále uvádí, kdy námitky nemají odkladný účinek.

§ 87

Podkladové rozhodnutí

Rozhodnutí okresní správy sociálního zabezpečení podle § 6 odst. 4 písm. a) bodů 1, 3, 11, 12 a 17 a rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 9 odst. 1 podle § 38 odst. 5 věty čtvrté se považují za podklad pro rozhodnutí orgánu příslušného rozhodovat o dávce důchodového pojištění, jestliže bylo vydáno po podání žádosti o tuto dávku. Rozhodnutí uvedené ve větě první je obsaženo v rozhodnutí o dávce důchodového pojištění.

§ 88

Námitky

(1) Proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a d) až f) ve věcech důchodového pojištění lze jako řádný opravný prostředek podat písemné námitky do 30 dnů ode dne jeho oznámení účastníku řízení.

(2) Požádá-li účastník řízení před uplynutím lhůty k podání námitek o předložení podkladů pro výpočet důchodu nebo pro vyčíslení přeplatku, který je povinen uhradit, počíná běžet nová lhůta k podání námitek ode dne, kdy mu byly tyto podklady doručeny.

(3) Námitky se podávají orgánu sociálního zabezpečení, který rozhodnutí vydal. Námitky musí obsahovat stejné náležitosti jako odvolání podané podle § 82 správního řádu.

(4) Orgán sociálního zabezpečení rozhodne o námitkách ve lhůtách stanovených podle § 71 správního řádu; tyto lhůty počínají běžet dnem doručení námitek orgánu sociálního zabezpečení, který je příslušný k rozhodnutí o námitkách. Závisí-li rozhodnutí o námitkách na posouzení zdravotního stavu (§ 8 odst. 9), prodlužují se lhůty podle věty první o 60 dnů. Orgán sociálního zabezpečení přezkoumává rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky, v plném rozsahu; není přitom vázán podanými námitkami.

(5) Námitky nemají odkladný účinek, s výjimkou námitek podaných proti rozhodnutím vydaným podle § 116 odst. 2 věty druhé, § 118a odst. 1 až 3, § 118b a 118c a §

64 odst. 2 a 5 zákona o důchodovém pojištění.

(6) Námitky nelze podat proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení o námitkách nebo o odvolání.

(7) Řízení o námitkách musí být vedeno odděleně od rozhodování orgánu sociálního zabezpečení v prvním stupni; nemohou se na něm podílet ani v něm rozhodovat osoby, které se účastnily řízení o vydání napadeného rozhodnutí.

(8) Není-li v odstavcích 1 až 6 a 9 stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o námitkách, na rozhodnutí o námitkách a na přezkumné řízení a obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, správní řád s tím, že § 90 odst. 1 písm. b), § 90 odst. 3 a § 90 odst. 6 věta druhá správního řádu se nepoužijí, a po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní, lhůty uvedené v § 97 odst. 2 a § 100 odst. 2 správního řádu neplynou, a přezkumné řízení ani obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, nelze zahájit, popřípadě v nich pokračovat.

(9) Námitky lze podat též u kterékoliv okresní správy sociálního zabezpečení, pokud rozhodnutí vydala Česká správa sociálního zabezpečení; účinky podání námitek jsou zachovány, byly-li podány okresní správě sociálního zabezpečení ve lhůtě podle odstavce 1. Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna námitky neprodleně postoupit České správě sociálního zabezpečení.

§ 88a

Právní moc a opravné prostředky

(1) Rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a d) až f) ve věcech důchodového pojištění je v právní moci, bylo-li oznámeno a nelze-li proti němu podat námitky.

(2) Rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a d) až f) o námitkách nabývá právní moci dnem oznámení.

(3) Rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a d) až f) ve věcech důchodového pojištění, které není v právní moci, je předběžně vykonatelné, s výjimkou rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky, které mají odkladný účinek.

(4) Proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení uvedených v § 3 odst. 3 písm. b) a d) až f) ve věcech důchodového pojištění včetně rozhodnutí o námitkách se odvolání ani rozklad nepřipouští.

§ 89

Soudní přezkum rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění

(1) Ze soudního přezkumu jsou vyloučena rozhodnutí, která jsou podkladem pro rozhodnutí o důchodu z důchodového pojištění; soud přezkoumá takové rozhodnutí jen při rozhodování o žalobě proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení o důchodu.

(2) Nelze-li ve věcech důchodového pojištění určit příslušnost krajského soudu k řízení o žalobě proto, že navrhovatel nemá na území České republiky bydliště a ani se na

tomto území nezdržuje,⁶¹⁾ je k tomuto řízení příslušný

- a) Krajský soud v Brně, má-li navrhovatel bydliště na území Slovenské republiky,
- b) Krajský soud v Ostravě, má-li navrhovatel bydliště na území Polské republiky,
- c) Krajský soud v Plzni, má-li navrhovatel bydliště na území Spolkové republiky Německo,
- d) Krajský soud v Českých Budějovicích, má-li navrhovatel bydliště na území Rakouské republiky,
- e) krajský soud určený podle místa posledního bydliště navrhovatele na území České republiky, nelze-li určit příslušnost krajského soudu podle písmen a) až d),
- f) Krajský soud v Praze, nelze-li určit příslušnost krajského soudu podle písmen a) až e).

§ 90

Doručování písemností

(1) Do vlastních rukou se doručují

- a) rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění,
- b) posudky zasílané podle § 8 odst. 10 a § 16a odst. 6,
- c) výzvy podle § 53.

(2) Povinnost orgánu sociálního zabezpečení doručit písemnost je splněna, jakmile oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění písemnost převezme nebo jakmile byla držitelem poštovní licence vrácena odesílateli jako nedoručitelná a oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění svým jednáním nebo opomenutím doručení písemnosti zmařil. Účinky doručení nastanou i tehdy, jestliže oprávněný nebo jiný příjemce dávky důchodového pojištění přijetí písemnosti odmítne.

HLAVA TŘETÍ

zrušena

§ 91

zrušen

§ 92

zrušen

§ 93

zrušen

§ 94

zrušen

§ 95
zrušen

§ 96
zrušen

§ 97
zrušen

§ 98
zrušen

§ 99
zrušen

§ 100
zrušen

§ 101
zrušen

§ 102
zrušen

§ 103
zrušen

§ 104
zrušen

HLAVA ČTVRTÁ nadpis vypuštěn

§ 104a
zrušen

§ 104b
zrušen

§ 104c
zrušen

§ 104d
zrušen

§ 104e
zrušen

§ 104f
zrušen

§ 104g
zrušen

§ 104h
zrušen

§ 104ch
zrušen

§ 104i
zrušen

HLAVA PÁTÁ Společná ustanovení o řízení

§ 105

Účastník řízení může samostatně v řízení jednat v tom rozsahu, v jakém má podle zákona o důchodovém pojištění svéprávnost v sociálním zabezpečení.

§ 106

(1) Tvrdost předpisů o sociálním zabezpečení lze odstranit na základě písemné a odůvodněné žádosti občana, v jehož prospěch má být tvrdost odstraněna. V nové žádosti o odstranění tvrdosti nemohou být uplatněny stejné důvody, které již obsahovala žádost původní; při opakování těchto důvodů bude nová žádost odložena a žadatel bude o tomto vyrozuměn. Na řízení o žádosti o odstranění tvrdosti se nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Řízení o žádosti o odstranění tvrdosti nelze zahájit, popřípadě v něm pokračovat, po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní.

(2) Rozhodnutí o žádosti o odstranění tvrdosti předpisů o sociálním zabezpečení jsou vyloučena ze soudního přezkumu.

§ 107

Rozhoduje-li orgán sociálního zabezpečení na základě posudku lékaře okresní správy sociálního zabezpečení nebo posudkové komise ministerstva, kterým byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav účastníka řízení, vyznačí na rozhodnutí dobu jeho platnosti; to neplatí, jde-li o důchody podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem.

§ 107a

(1) Lhůta pro vydání rozhodnutí v řízení podle tohoto zákona se kromě dob uvedených ve správním řádu prodlužuje též o dobu, po kterou se došetřují rozhodné skutečnosti u zaměstnavatelů a dalších právnických nebo fyzických osob, správních úřadů, cizozemských nositelů nemocenského, důchodového, zdravotního nebo úrazového pojištění (zabezpečení), a o dobu, kterou orgán sociálního zabezpečení stanovil tomu, kdo podání učinil, k odstranění nedostatků podání.

(2) Orgán sociálního zabezpečení může řízení podle tohoto zákona přerušit též na dobu odpovídající lhůtě, kterou stanovil k odstranění nedostatků podání.

(3) O prominutí zmeškání lhůty uvedené v § 85 odst. 2 větě druhé lze požádat kdykoli.

§ 108

zrušen

§ 109

Pokud tento zákon nestanoví jinak, jsou k rozhodování v prvním stupni příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. Okresní správy sociálního zabezpečení jsou příslušné k rozhodování v prvním stupni též ve sporech o vznik účasti na důchodovém pojištění.

HLAVA ŠESTÁ

Řízení ve věcech důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil

§ 110

Žádost o dávku

(1) Příslušník Policie České republiky podává žádost o dávku důchodového pojištění u útvaru, v němž koná službu; pozůstalý po příslušníku Policie České republiky nebo Hasičského záchranného sboru České republiky podává žádost o tuto dávku u útvaru, v němž zemřelý konal naposledy službu. Příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Generální inspekce bezpečnostních sborů. Příslušník Bezpečnostní informační služby a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Bezpečnostní informační služby. Příslušník Úřadu pro zahraniční styky a informace a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Úřadu pro zahraniční styky a informace. Ostatní oprávnění podávají žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra nebo u útvaru Policie České republiky anebo u Hasičského záchranného sboru České republiky příslušného podle místa trvalého pobytu oprávněného, který přijímá žádosti o dávky podle věty první.

(2) Příslušník Vězeňské služby podává žádost o dávku důchodového pojištění u útvaru, v němž koná službu; to platí též, jestliže žádost o tuto dávku podává pozůstalý po příslušníku Vězeňské služby. Ostatní oprávnění podávají žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva spravedlnosti.

(3) Voják z povolání podává žádost o dávku důchodového pojištění u Vojenského úřadu sociálního zabezpečení; to platí také tehdy, jestliže žádost o dávku důchodového pojištění podává občan, který byl vojákem z povolání, nebo jiný oprávněný, jestliže k rozhodnutí o dávce je příslušný Vojenský úřad sociálního zabezpečení.

(4) Útvary a orgány, které jsou příslušné podle odstavců 1 až 3, jsou povinny sepsat žádost o dávku důchodového pojištění; nesmí odmítnout sepsání žádosti, a to i když mají za to, že občan nesplňuje podmínky stanovené pro nárok na dávku důchodového pojištění, nebo není-li žádost občana doložena potřebnými doklady. Žádost se sepisuje na tiskopisech vydaných orgány uvedenými v § 9 odst. 1. Ustanovení § 83 odst. 1 věty třetí platí pro útvary a orgány uvedené ve větě první obdobně. Útvary a orgány uvedené v odstavcích 1 a 2, které

sepsaly žádost o dávku důchodového pojištění, předávají neprodleně tuto žádost příslušnému orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra nebo Ministerstva spravedlnosti.

(5) Občané, kteří podávají žádost o důchod starobní nebo invalidní u orgánů uvedených v odstavcích 1 až 3 a v době podání této žádosti nejsou ve služebním poměru, přikládají k žádosti o tento důchod potvrzení zaměstnavatele, k němuž jsou ve vztahu, který zakládá účast na důchodovém pojištění, o trvání tohoto vztahu, dni jeho skončení a o tom, zda jsou v dočasné pracovní neschopnosti nebo jim byla nařízena karanténa; zaměstnavatel je povinen na žádost občana toto potvrzení vydat. Ustanovení předchozí věty platí obdobně pro okresní správu sociálního zabezpečení, vykonává-li občan samostatnou výdělečnou činnost.

§ 111

zrušen

§ 112

(1) Pro řízení ve věcech důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil platí obdobně ustanovení hlavy druhé a páté, s výjimkou s výjimkou § 82, § 83 odst. 1 věty první a druhé, § 83 odst. 2, § 88 odst. 9 a § 109.

(2) Ustanovení § 6 odst. 4 písm. s) platí obdobně pro orgány sociálního zabezpečení uvedené v § 9.

ČÁST SEDMÁ

zrušena

§ 113

zrušen

§ 114

zrušen

ČÁST OSMÁ

Společná ustanovení

§ 115

Přizná-li orgán sociálního zabezpečení dávku důchodového pojištění, která vylučuje poskytování jiné dávky důchodového pojištění jím vyplácené, avšak přiznané jiným orgánem, rozhodne současně o odnětí této dávky. Jsou-li splněny podmínky pro nárok na výplatu důchodu starobního nebo invalidního a důchodu vdovského, vdoveckého nebo sirotčího, vyplácí oba důchody orgán, který vyplácí důchod starobní nebo invalidní; zanikl-li nárok na výplatu důchodu starobního nebo invalidního, vyplácí vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod nadále orgán, který vyplácel oba důchody. Jsou-li splněny podmínky pro nárok na výplatu důchodu vdovského nebo vdoveckého a důchodu sirotčího, vyplácí oba důchody orgán, který vyplácí důchod vdovský nebo vdovecký. Vyplácel-li sirotčí důchod spolu s vdovským důchodem orgán sociálního zabezpečení, který nebyl příslušný k rozhodování o jejich přiznání, ale který byl příslušný k výplatě důchodu starobního nebo invalidního vdovy, vyplácí sirotčí důchod nadále i po dalším sňatku vdovy; to platí obdobně při výplatě sirotčího důchodu spolu s vdoveckým důchodem. Jsou-li splněny podmínky pro nárok na výplatu

sirotčích důchodů u různých orgánů sociálního zabezpečení, vyplácí sirotčí důchody orgán sociálního zabezpečení, který vyplácí vyšší sirotčí důchod. Orgán sociálního zabezpečení, který je podle předchozích vět příslušný k výplatě důchodu, je příslušný i k rozhodování o důchodu.

§ 115a

(1) Vznikne-li v důsledku postupu podle § 86 odst. 4 a 5 přeplatek, zúčtuje se spolu s doplatkem nově stanovené výše důchodu nebo se uhradí srážkami z vypláceného důchodu. Podle věty první se postupuje i v případě, kdy se snižuje výše důchodu z českého důchodového pojištění v důsledku postupu podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství nebo mezinárodní smlouvy. Ustanovení § 118a odst. 4 není postupem podle věty první a druhé dotčeno.

(2) Byl-li přiznán starobní důchod nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně zpětně za dobu, za kterou bylo vypláceno nemocenské, zúčtuje se nemocenské vyplacené za dobu, za kterou podle zákona o nemocenském pojištění nenáleželo poživateli tohoto invalidního důchodu, s doplatkem tohoto důchodu. Pokud doplatek starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně nestačí na úhradu přeplatku na nemocenském nebo přeplatek z doplatku nebyl sražen, sráží se přeplatek, popřípadě zbytek přeplatku z pravidelných měsíčních splátek důchodu; při stanovení výše měsíční srážky se postupuje obdobně jako při výkonu rozhodnutí srážkami z důchodu.

§ 116

Lhůty pro výplatu dávek

(1) Dávky důchodového pojištění se vyplácejí dopředu v pravidelných měsíčních lhůtách určených plátcem dávky, nestanoví-li se dále jinak.

(2) Orgán sociálního zabezpečení rozhodující o přiznání dávky důchodového pojištění může žadateli o přiznání této dávky poskytovat zálohy na dávku, pokud má za to, že podmínky pro nárok na dávku jsou splněny; pokud tyto podmínky splněny nebyly, je žadatel povinen zálohy neprodleně vrátit. Po přiznání dávky důchodového pojištění zúčtuje orgán sociálního zabezpečení poskytnuté zálohy s přiznanou dávkou. Dávky důchodového pojištění, jejichž výše nedosahuje 300 Kč měsíčně, mohou být vypláceny v delších než měsíčních lhůtách, nejdéle však za období nepřesahující 6 měsíců.

(3) Dávky důchodového pojištění do ciziny se vyplácejí pozadu nejvýše v tříměsíčních lhůtách po předchozím zaslání potvrzení o žití oprávněného; to platí obdobně, vyplácí-li se dávka důchodového pojištění poživateli důchodu trvale žijícímu v cizině na účet u banky v České republice. Ustanovení odstavce 2 věty třetí platí zde obdobně.

§ 116a

Příjmem z výdělečné činnosti v cizině se rozumí příjem z takové výdělečné činnosti, která v cizině podléhá důchodovému pojištění podle předpisů platných v cizině, a to v rozsahu, ve kterém uvedený příjem podléhá tomuto pojištění.

§ 116b

Výplaty dávek důchodového pojištění v hotovosti zprostředkuje držitel poštovní licence. Odměna držiteli poštovní licence za zprostředkování výplaty dávek se stanoví podle cenových předpisů.⁷³⁾

§ 116c

Poživatelům důchodů, umístěným v ústavech sociální péče s celoročním pobytem, provádějí výplatu dávek důchodového pojištění v hotovosti tyto ústavy, pokud s tímto způsobem výplaty tito poživatelé souhlasí, ústav podal žádost o tento způsob výplaty orgánu sociálního zabezpečení a ten s tímto způsobem výplaty souhlasí nebo do 30 dnů ode dne doručení žádosti ústavu nesdělil, že s tímto způsobem výplaty nesouhlasí.

§ 116d

Výplata důchodů ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče

(1) Pokud pobyt poživatele důchodu ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče trvá déle než 1 kalendářní měsíc nebo lze-li předpokládat, že tento pobyt bude trvat déle než uvedenou dobu, může poživatel důchodu, vyplácí-li se mu důchod v hotovosti, požádat o výplatu důchodu do tohoto zdravotnického zařízení.

(2) Poživatel důchodu zasílá písemnou žádost o výplatu důchodu do zdravotnického zařízení lůžkové péče prostřednictvím poskytovatele zdravotních služeb kterékoli provozovně držitele poštovní licence. V žádosti musí být uvedeno jméno a příjmení poživatele důchodu, jeho rodné číslo, místo trvalého pobytu, adresa poskytovatele zdravotních služeb uvedeného ve větě první a adresa zdravotnického zařízení, do kterého bude výplata důchodu zasílána, jestliže není totožná s adresou poskytovatele; poskytovatel zdravotních služeb potvrzuje na této žádosti, že pobyt poživatele důchodu ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče trvá nebo bude trvat déle než 1 kalendářní měsíc, a správnost adresy, na kterou má být výplata důchodu poukazována. Žádost se podává na tiskopisu vydaném držitelem poštovní licence. Na základě této žádosti vyplácí provozovna držitele poštovní licence důchod na adresu uvedenou v žádosti.

(3) Poskytovatel zdravotních služeb je povinen

- a) po dobu hospitalizace poživatele důchodu převzít na základě žádosti uvedené v odstavci 2 důchod vyplacený do zdravotnického zařízení a předat tento důchod jeho poživateli bezprostředně po jeho obdržení,
- b) přijatý důchod nebo jeho část uložit, jestliže o to poživatel důchodu požádá nebo není-li poživatel důchodu schopen důchod převzít,
- c) částky přijatého důchodu poživateli důchodu na jeho žádost písemně vyúčtovat,
- d) oznámit do 8 dnů provozovně držitele poštovní licence, která poukazuje výplatu důchodu do zdravotnického zařízení, ukončení pobytu poživatele důchodu ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče; v případě úmrtí poživatele důchodu je poskytovatel zdravotních služeb povinen provozovně držitele poštovní licence neprodleně vrátit i částky důchodu přijaté po úmrtí poživatele důchodu.

(4) Za škodu na částkách důchodu, který byl pro poživatele důchodu vyplacen a poskytovatelem zdravotních služeb převzat k předání poživateli důchodu nebo k uložení, odpovídá poživateli důchodu poskytovatel zdravotních služeb podle občanského zákoníku^{34a}.

§ 117

Dávky důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil se vyplácejí ve stanoveném výplatním termínu na běžný kalendářní měsíc. Termín výplaty dávek stanoví v oborech své působnosti ministři obrany, vnitra a spravedlnosti.

§ 118

Výplata dávky důchodového pojištění zvláštnímu příjemci

(1) Zvláštním příjemcem dávky důchodového pojištění je

a) občan určený rozhodnutím obecního úřadu podle § 10; v odůvodněných případech může být zvláštním příjemcem ustanovena právnická osoba,

b) občan, kterému byl sirotčí důchod vyplácen do dne nabytí svéprávnosti dítěte, a to od tohoto dne.

(2) Občan uvedený v odstavci 1 písm. b) nebo oprávněný může kdykoliv po nabytí svéprávnosti požádat plátce dávky důchodového pojištění, aby dávka byla již vyplácena do rukou oprávněného; neučiní-li tak, vyplácí se dávka i nadále dosavadnímu příjemci.

(3) Obecní úřad ustanoví zvláštního příjemce s jeho souhlasem v případech, kdy by se výplatou dávky dosavadnímu příjemci zřejmě nedosáhlo účelu, kterému má dávka sloužit, nebo kdyby tím byly poškozovány zájmy osob, které je důchodce povinen vyživovat, anebo nemůže-li oprávněný, popřípadě jeho zákonný zástupce nebo opatrovník, výplatu přijímat. Souhlas oprávněného, popřípadě jeho zákonného zástupce nebo opatrovníka, s ustanovením zvláštního příjemce se vyžaduje jen v případě, že oprávněný, popřípadě jeho zákonný zástupce nebo opatrovník, nemůže výplatu přijímat; to neplatí, pokud oprávněný, popřípadě jeho zákonný zástupce nebo opatrovník, vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemůže podat vyjádření k ustanovení zvláštního příjemce.

(4) Zákonný zástupce, opatrovník a zvláštní příjemce jsou povinni dávku použít pouze ve prospěch oprávněného a osob, které je oprávněný povinen vyživovat. Zvláštní příjemce ustanovený oprávněnému, který nemůže výplatu přijímat, používá dávku podle pokynů oprávněného. Zvláštní příjemce je povinen na žádost oprávněného nebo obecního úřadu, který jej ustanovil, podat písemné vyúčtování dávky, která mu byla vyplácena, a to do 1 měsíce.

(5) Obecní úřad rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce zruší, pokud

a) odpadly důvody, pro které byl zvláštní příjemce ustanoven,

b) zjistí, že zvláštní příjemce neplní povinnosti uvedené v odstavci 4 větě první a druhé, nebo

c) zjistí, že zvláštní příjemce nesplnil povinnost uvedenou v odstavci 4 větě třetí.

Odpovědnost příjemců dávek důchodového pojištění a zaměstnavatelů

§ 118a

(1) Jestliže důchod byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, protože příjemce důchodu nesplnil některou jemu uloženou povinnost, přijal důchod nebo jeho část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, nebo vědomě jinak způsobil, že důchod nebo jeho část byl vyplácen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, má plátce důchodu vůči příjemci důchodu nárok na vrácení, popřípadě náhradu nesprávně vyplacené částky.

(2) Jestliže byl občanu vyplácen starobní důchod a nebyly přitom splněny podmínky stanovené zákonem o důchodovém pojištění pro výplatu tohoto důchodu,⁵⁷⁾ má plátce důchodu vůči tomuto občanu nárok na vrácení těch vyplacených částek starobního důchodu, které nenáležely. To platí obdobně, zanikl-li nárok na vdovský nebo vdovecký důchod z důvodu uzavření nového manželství nebo nárok na sirotčí důchod z důvodu dosažení 26. roku věku.

(3) Nárok na vrácení, popřípadě náhradu částek vyplacených neprávem nebo ve vyšší výši, než náležely, zaniká uplynutím pěti let ode dne výplaty dávky. Lhůta uvedená ve větě první neplatí po dobu řízení o námitkách, o žalobě, výkonu rozhodnutí, nebo jsou-li na úhradu přeplatku prováděny srážky z důchodu nebo ze mzdy nebo placeny splátky na základě dohody o uznání dluhu.

(4) Občan, který je povinen na základě pravomocného rozhodnutí příslušného orgánu sociálního zabezpečení vrátit dávku, může být přeplatek srážen z důchodu nebo ze mzdy, platu nebo jiného pracovního příjmu; přitom platí obdobně předpisy o výkonu soudních rozhodnutí srážkou ze mzdy.

§ 118b

Jestliže zaměstnavatel nepodal hlášení nebo nepředložil záznam buď vůbec nebo stanoveným způsobem nebo včas anebo podané hlášení, předložený záznam nebo údaje potvrzené zaměstnavatelem byly nesprávné, a v důsledku toho byl důchod poskytnut neprávem nebo ve vyšší výměře, než náležel, je povinen nahradit neprávem vyplacené částky. Ustanovení § 118a odst. 3 platí zde přiměřeně.

§ 118c

Jestliže zaměstnavatel i příjemce důchodu způsobili, že důchod byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, odpovídají orgánu sociálního zabezpečení za vrácení přeplatku na důchodu společně a nerozdílně. Zaměstnavatel a příjemce důchodu se vzájemně vypořádají podle míry zavinění. Spory o vzájemné vypořádání mezi zaměstnavatelem a příjemcem důchodu rozhodují soudy.⁶⁶⁾

§ 118d

Náhrada nákladů řízení

(1) Orgány sociálního zabezpečení nemají nárok na náhradu nákladů vzniklých v řízení o dávkách důchodového pojištění včetně řízení před soudem.

(2) Orgány sociálního zabezpečení mohou uložit povinnost nahradit paušální částkou stanovenou zvláštním právním předpisem náklady řízení účastníku, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti.

§ 119

Určení místní příslušnosti v některých případech

Nelze-li místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení určit podle tohoto zákona, stanoví Česká správa sociálního zabezpečení okresní správu sociálního zabezpečení, která bude plnit úkoly stanovené v § 6 odst. 4 .

§ 120

nadpis vypuštěn

Poživatel starobního důchodu se nemůže vzdát výplaty tohoto důchodu za dobu před podáním žádosti o zastavení výplaty tohoto důchodu.

§ 120a

Za den splnění oznamovací povinnosti se považuje den, ve kterém bylo podání předáno příslušnému orgánu sociálního zabezpečení, popřípadě ve stanovených případech (§ 48d odst. 1) příslušnému živnostenskému úřadu, nebo byla podána poštovní zásilka obsahující podání. To platí obdobně, podává-li se přihláška k účasti na důchodovém pojištění nebo odhláška z této účasti anebo má-li být jiný právní úkon učiněn ve lhůtě stanovené tímto zákonem.

§ 120b

zrušen

§ 120c

(1) Pro účely tohoto zákona se občanem rozumí fyzická osoba.

(2) Kdo se považuje za osobu samostatně výdělečně činnou, co se rozumí výkonem samostatné výdělečné činnosti a spoluprací při výkonu samostatné výdělečné činnosti, stanoví zákon o důchodovém pojištění.⁶⁷⁾

§ 121

bez nadpisu

(1) Osoby přizvané k jednání posudkových komisí ministerstva a lékařů okresních správ sociálního zabezpečení jsou povinny zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se v souvislosti s tímto jednáním dozvěděly.

(2) Osobám uvedeným v odstavci 1, které poruší povinnost mlčenlivosti podle odstavce 1, lze uložit pokutu až do výše 50 000 Kč. O pokutě rozhoduje orgán, u něhož se jednání konalo.

§ 122

(1) Zaměstnanci zaměstnavatelů jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů v oblasti sociálního zabezpečení nebo v souvislosti s nimi. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního vztahu. Povinnosti mlčenlivosti může zbavit ten, v jehož zájmu má tuto povinnost.

(2) Fyzickým osobám, které byly zaměstnanci zaměstnavatelů a porušily povinnost uvedenou v odstavci 1 větě druhé, lze uložit pokutu až do výše 250 000 Kč. O pokutě rozhoduje okresní správa sociálního zabezpečení, která porušení povinnosti zjistila nebo se o něm dozvěděla; jde-li však o fyzické osoby, které byly zaměstnanci orgánů uvedených v § 9, rozhodují o pokutě tyto orgány.

§ 122a

(1) Fyzické osoby, které byly jakkoliv zúčastněny na řízení ve věcech důchodového pojištění (část šestá), jsou povinny zachovávat mlčenlivost o tom, co se při takovém řízení nebo v souvislosti s ním dozvěděli. Povinnosti mlčenlivosti je může zbavit ten, v jehož zájmu mají tuto povinnost.

(2) Fyzickým osobám uvedeným v odstavci 1, které nejsou účastníky řízení ani zaměstnanci orgánu sociálního zabezpečení a poruší povinnost mlčenlivosti podle odstavce 1, lze uložit pokutu až do výše 250 000 Kč. O pokutě rozhoduje orgán sociálního zabezpečení, u něhož se toto řízení konalo.

§ 123

zrušen

§ 123a

(1) Jestliže dluh na pojistném a penále ve svém úhrnu nepřesáhne částku 100 Kč

a) k 31. prosinci kalendářního roku, jde-li o zaměstnavatele, nebo

b) ke dni podání přehledu o příjmech a výdajích podle zvláštního zákona,⁶⁸⁾ jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou,

odepíše se takový dluh k tíži příslušného orgánu sociálního zabezpečení.

(2) Jestliže při kontrole placení pojistného provedené příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení u zaměstnavatele je zjištěn dluh na pojistném a penále nepřesahující ve svém úhrnu částku 100 Kč, dlužné pojistné a penále se nepředepíše.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí jen pro dluh, který vznikl před rokem 2015; za dluh vzniklý před rokem 2015 se přitom považuje i dluh vzniklý po roce 2014, pokud se týká pojistného, které mělo být po roce 2014 odvedeno za období před rokem 2015.

§ 123b

nadpis vypuštěn

(1) Dlužné pojistné a penále může příslušná správa sociálního zabezpečení odepsat, je-

li tento dluh zcela nedobytný. Za nedobytný se považuje takový dluh na pojistném a penále, který byl bezvýsledně vymáhán na plátcí pojistného i na jiných osobách, na nichž tento dluh mohl být vymáhán, nebo nevedlo-li by vymáhání tohoto dluhu zřejmě k výsledku nebo je-li pravděpodobné, že by náklady vymáhání tohoto dluhu přesáhly jeho výsledek. Za nedobytný se považuje též dluh na pojistném a penále u zaměstnavatelů, u nichž došlo k výmazu z obchodního rejstříku, popřípadě z jiného zákonem určeného rejstříku nebo stanovené evidence u příslušného orgánu v České republice, pokud dluh nepřešel na jejich právního nástupce, a dále dluh na pojistném a penále u fyzické osoby, která zemřela, pokud dluh nepřešel na dědice této osoby.

(2) O odpisu pro nedobytnost se plátce pojistného, popřípadě i jiná osoba, která je povinna dluh na pojistném a penále zaplatit, nevyrozumívá; dluh na pojistném a penále trvá dále, dokud nedojde k promlčení práva vymáhat tento dluh.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí obdobně též pro dluh na pokutě.

(4) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí jen pro dluh, který vznikl před rokem 2015; za dluh vzniklý před rokem 2015 se přitom považuje i dluh vzniklý po roce 2014, pokud se týká pojistného, které mělo být po roce 2014 odvedeno za období před rokem 2015.

§ 123c **Počítání času**

(1) Lhůta určená podle dní počíná dnem, který následuje po události, jež je rozhodující pro její počátek.

(2) Poslední den lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let připadá na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá událost, od níž lhůta počíná. Není-li takový den v měsíci, připadne poslední den lhůty na poslední den v měsíci.

(3) Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

§ 123d

Veškerá písemná podání orgánům sociálního zabezpečení se předkládají v češtině; listinné doklady v jiných jazycích musí být opatřeny úředním překladem do češtiny, pokud orgány sociálního zabezpečení v odůvodněných případech od tohoto překladu neupustí.

§ 123e

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, lze podání nebo jiný úkon podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona³²⁾ učinit písemně, ústně do protokolu nebo datovou zprávou

a) podepsanou uznávaným elektronickým podpisem^{68a)},

b) odeslanou prostřednictvím datové schránky, nebo

c) s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky,

pokud tuto možnost orgán sociálního zabezpečení zajistil.

(2) Je-li podle tohoto zákona pro podání nebo jiný úkon předepsán tiskopis, lze podání nebo jiný úkon učinit pouze

a) v elektronické podobě zasláním na určenou elektronickou adresu podatelny orgánu sociálního zabezpečení nebo do určené datové schránky orgánu sociálního zabezpečení; podání nebo jiný úkon lze v elektronické podobě učinit pouze ve formě datové zprávy, a to ve formátu, struktuře a tvaru určeném příslušným orgánem sociálního zabezpečení. Nesplňuje-li podání nebo jiný úkon tyto podmínky, nepřihlíží se k němu; orgán sociálního zabezpečení je povinen upozornit toho, kdo učinil podání nebo jiný úkon v elektronické podobě, které nesplňuje tyto podmínky, na tuto skutečnost a na to, že se k tomuto podání nebo jinému úkonu nepřihlíží, nebo

b) písemně na předepsaném tiskopisu nebo na produktu výpočetní techniky, který je co do údajů, formy a formátu shodný s předepsaným tiskopisem, je-li fyzickou nebo právnickou osobou stvrzeno vytvoření tohoto produktu,
pokud se nestanoví jinak v odstavci 5.

(3) Ten, kdo činí podání v elektronické podobě podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2 písm. a), uvede současně akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb, který jeho kvalifikovaný certifikát vydal a vede jeho evidenci, nebo certifikát připojí k podání.

(4) Orgány sociálního zabezpečení jsou povinny zveřejnit na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup

a) úřední hodiny, ve kterých je otevřena podatelna orgánu sociálního zabezpečení, kde je možno odevzdat podání, a úřední hodiny pro veřejnost, ve kterých je možno u něj učinit podání ústně do protokolu nebo nahlížet do spisu,

b) elektronickou adresu své podatelny, a elektronickou adresu své podatelny určené k předkládání tiskopisů v elektronické podobě ve formě datové zprávy a identifikátor své datové schránky určené k předkládání tiskopisů v elektronické podobě ve formě datové zprávy,

c) formu technického nosiče pro doručování podání v elektronické podobě,

d) seznam kvalifikovaných certifikátů svých zaměstnanců nebo elektronické adresy, na nichž se kvalifikované certifikáty nacházejí,

e) tiskopisy, které se podle odstavce 2 písm. a) předkládají v elektronické podobě, a podmínky, za nichž se tiskopisy v této podobě předkládají,

f) podání a jiné úkony, které lze učinit způsobem uvedeným v odstavci 5 větě druhé,

g) podání a jiné úkony, které lze učinit způsobem podle odstavce 1 písm. c).

(5) Zaměstnavatelé, osoby samostatně výdělečně činné, ošetřující lékaři a poskytovatelé zdravotních služeb činí podání nebo jiné úkony, pro které je předepsán tiskopis podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona³²⁾, pouze způsobem

uvedeným v odstavci 2 písm. a). Příslušný orgán sociálního zabezpečení však může určit, která podání nebo jiné úkony, pro které je předepsán tiskopis podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona³²⁾, lze učinit též způsobem uvedeným v odstavci 2 písm. b).

§ 123f

Působnost stanovená obecnímu úřadu obce podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti.

§ 123g

Tiskopisy^{60a)}, které v případech stanovených tímto zákonem (§ 48d odst. 1) používají osoby uvedené v § 10a odst. 1 vůči živnostenským úřadům, se vydávají po projednání s Českou správou sociálního zabezpečení.

ČÁST DEVÁTÁ **ŘÍZENÍ A POVINNOSTI VE VĚCÍCH DOROVNÁVACÍHO PŘÍDAVKU** **NĚKTERÝM POŽIVATELŮM ČESKÉHO A SLOVENSKÉHO STAROBNÍHO** **DŮCHODU**

§ 123h

(1) O dorovnávacím přídavku náležejícím podle zákona o důchodovém pojištění⁷⁶⁾ rozhodují orgány sociálního zabezpečení, které vyplácejí starobní důchod, s nímž se má dorovnávací přídavek vyplácet; tyto orgány jsou též příslušné k výplatě dorovnávacího přídavku.

(2) Dorovnávací přídavek se přiznává na základě žádosti, která se podává u orgánu sociálního zabezpečení, který je příslušný k přiznání dorovnávacího přídavku. Je-li k rozhodování o dorovnávacím přídavku příslušná Česká správa sociálního zabezpečení, lze žádost o přiznání dorovnávacího přídavku podat též u kterékoliv okresní správy sociálního zabezpečení; okresní správa sociálního zabezpečení je povinna tuto žádost neprodleně postoupit České správě sociálního zabezpečení. Je-li žádost o přiznání dorovnávacího přídavku zamítnuta pouze z důvodu, že dorovnávací přídavek by ke dni, od něhož je jeho přiznání požadováno, neměl kladnou hodnotu, lze novou žádost o přiznání dorovnávacího přídavku podat, jen je-li v nové žádosti jako den, od něhož má být dorovnávací přídavek přiznán, uveden den 31. ledna některého kalendářního roku po kalendářním roce, do něhož spadal den, od něhož bylo požadováno přiznání dorovnávacího přídavku v předchozí žádosti; tuto novou žádost lze podat nejvýše dvakrát. Je-li v nové žádosti podané podle věty třetí uveden jiný den než den uvedený ve větě třetí, nebo jde-li o třetí a další podání takové žádosti, orgán sociálního zabezpečení řízení o této žádosti zastaví.

(3) Není-li v odstavcích 1 a 2 stanoveno jinak, použijí se pro řízení ve věcech dorovnávacího přídavku přiměřeně ustanovení o řízení ve věcech důchodového pojištění. Ustanovení o řízení ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění se pro věci dorovnávacího přídavku použijí obdobně.

(4) Ministr práce a sociálních věcí a v oboru své působnosti ministři uvedení v § 9 odst. 3 mohou odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění ustanovení § 106a až

106c zákona o důchodovém pojištění; ustanovení § 106 platí přitom obdobně.

§ 123i

(1) Příjemce dorovnávacího přídavku je povinen sdělit a prokázat plátcí dorovnávacího přídavku na jeho výzvu výši starobního důchodu vypláceného ze slovenského důchodového pojištění ke dni, od něhož se stanoví nová výše dorovnávacího přídavku podle § 106b zákona o důchodovém pojištění. Při nesplnění této povinnosti ve lhůtě stanovené plátcem dorovnávacího přídavku se výplata dorovnávacího přídavku zastaví, pokud byl příjemce dorovnávacího přídavku ve výzvě na tento následek upozorněn; je-li tato povinnost splněna dodatečně, dorovnávací přídavek se doplatí ode dne, od kterého jeho výplata náleží. Není-li tato povinnost splněna do 3 let od 31. ledna kalendářního roku, ve kterém byl dorovnávací přídavek naposledy vyplacen, zaniká nárok na dorovnávací přídavek dnem 31. ledna posledního z těchto kalendářních roků.

(2) Ustanovení § 50, § 51 odst. 1 a § 53 odst. 1 a 3 platí přiměřeně, jde-li o povinnosti příjemce dorovnávacího přídavku a o podání ve věcech dorovnávacího přídavku.

§ 123j

Jestliže byl vyplácen dorovnávací přídavek a nebyly přitom splněny podmínky pro jeho výplatu stanovené v § 106c odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, má plátcé dorovnávacího přídavku vůči osobě, které byl dorovnávací přídavek vyplacen, nárok na vrácení těch vyplacených částek dorovnávacího přídavku, které nenáležely; ustanovení § 118a odst. 3 a 4 použijí se zde obdobně.

ČÁST DESÁTÁ

Přechodná a závěrečná ustanovení

HLAVA PRVNÍ

Přechodná ustanovení

§ 124

Okresní správy sociálního zabezpečení rozhodují o přerušení zaměstnání nebo pojištění z vážných důvodů a o skončení zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie ze zdravotních a jiných vážných důvodů pro posuzování důchodových nároků podle předpisů platných před 1. říjnem 1988.

§ 125

zrušen

§ 126

zrušen

§ 126a

Ustanovení § 129 odst. 1 soudního řádu správního se ve věcech důchodového pojištění nepoužije.

HLAVA DRUHÁ Závěrečná ustanovení

§ 127 **Prováděcí předpisy**

(1) Ministerstvo stanoví vyhláškou bližší úpravu postupu při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti občanů ve věcech sociálního zabezpečení, státní sociální podpory a sociální péče.

(2) Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 8 odst. 10.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti průkazu pověřených zaměstnanců orgánu sociálního zabezpečení podle § 15 odst. 2.

(4) Ministerstvo může stanovit vyhláškou případy nebo druhy řízení, v nichž může orgán sociálního zabezpečení žádat od účastníka řízení předložení dokladů k prokázání skutečností uváděných účastníkem.

§ 127a

Z důvodu zvláštního charakteru činnosti může ministerstvo vydat pro zpravodajské služby České republiky a jejich příslušníky zvláštní postupy pro provádění sociálního zabezpečení těchto příslušníků, včetně poskytování dávek těmto příslušníkům.

§ 128

zrušen

§ 129

zrušen

§ 130

zrušen

§ 131

zrušen

§ 132

zrušen

§ 133

Zrušovací ustanovení

Zrušují se s působností pro Českou republiku:

1. § 12 a 13 vyhlášky Ústřední rady odborů a Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 141/1958 Ú.l., o nemocenském pojištění a důchodovém zabezpečení odsouzených, ve znění vyhlášky č. 102/1964 Sb., vyhlášky č. 143/1965 Sb., vyhlášky č. 95/1968 Sb., vyhlášky č. 155/1983 Sb. a vyhlášky č. 263/1990 Sb.

2. § 15 odst. 1, § 81, 82, 83 a 84, § 85 odst. 1, 2, 3 a odst. 4 věta první a druhá, § 86, 87 a 87a, § 88 odst. 2 věta druhá, § 90 a 91 vyhlášky Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 104/1964 Sb., kterou se provádí zákon o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, ve znění vyhlášky č. 142/1965 Sb., vyhlášky č. 117/1967 Sb., vyhlášky č. 92/1968 Sb., vyhlášky č. 180/1968 Sb., vyhlášky č. 76/1970 Sb., vyhlášky č. 128/1975 Sb., vyhlášky č. 54/1976 Sb., vyhlášky č. 164/1979 Sb., vyhlášky č. 80/1982 Sb., vyhlášky č. 153/1983 Sb., vyhlášky č. 74/1984 Sb., vyhlášky č. 133/1984 Sb., vyhlášky č. 58/1987 Sb., vyhlášky č. 150/1988 Sb., vyhlášky č. 237/1988 Sb. a vyhlášky č. 261/1990 Sb.

3. § 32 odst. 3 zákona č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění zákona č. 99/1972 Sb., zákona č. 73/1982 Sb., zákona č. 57/1984 Sb., zákona č. 109/1984 Sb., zákona č. 51/1987 Sb., zákona č. 103/1988 Sb., zákona č. 180/1990 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb.

4. § 15 odst. 2 a § 16 vyhlášky Ústřední rady odborů č. 95/1968 Sb., o poskytování přídavků na děti v nemocenském pojištění, ve znění vyhlášky č. 78/1984 Sb., vyhlášky č. 147/1988 Sb. a vyhlášky č. 263/1990 Sb.

5. § 5 a 6 vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 182/1968 Sb., o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti uchazečům o zaměstnání, ve znění vyhlášky č. 132/1984 Sb., vyhlášky č. 58/1987 Sb. a vyhlášky č. 20/1991 Sb.

6. § 4 odst. 2 a § 5 odst. 2 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí a Ústřední rady odborů č. 51/1973 Sb., o úpravě některých poměrů pěstounů vykonávajících pěstounskou péči ve zvláštních zařízeních.

7. § 145b a 145c vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 128/1975 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky č. 81/1979 Sb., vyhlášky č. 108/1979 Sb., vyhlášky č. 164/1979 Sb., vyhlášky č. 15/1982 Sb., vyhlášky č. 78/1982 Sb., vyhlášky č. 141/1983 Sb., vyhlášky č. 144/1983 Sb., vyhlášky č. 73/1984 Sb., vyhlášky č. 131/1984 Sb., vyhlášky č. 57/1987 Sb. a vyhlášky č. 149/1988 Sb.

8. § 34, 55, 62, 67, 79, 93, 102 a 102d, § 102f odst. 4, § 105 odst. 3 vyhlášky Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění vyhlášky č. 155/1983 Sb., vyhlášky č. 79/1984 Sb., vyhlášky č. 135/1984 Sb., vyhlášky č. 59/1987 Sb., vyhlášky č. 148/1988 Sb., vyhlášky č. 123/1990 Sb., vyhlášky č. 263/1990 Sb., vyhlášky č. 501/1990 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb.

9. § 101 odst. 1 a 2, § 102 odst. 2, 5 a 6, § 103 odst. 2 věta druhá, § 107 odst. 2 věta první, § 108 odst. 3, § 109 odst. 2 věta první, § 111, 112, 113, 118, 119, 120, 121, § 122 odst. 2 písm. a) věta druhá a odst. 6, § 124, § 125 odst. 1 a 2, § 126, 137, § 142 odst. 2, 3, 4 písm. b) a c), odst. 5, § 143 odst. 2 a 3, § 144 odst. 1 a 3, § 145, § 145b odst. 3 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 46/1991 Sb., zákona č. 246/1991 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb., pokud upravují organizační uspořádání důchodového zabezpečení, nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných, řízení ve věcech důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných) prováděného orgány sociálního zabezpečení České republiky, jakož i postup těchto orgánů a organizací při provádění důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných).

10. § 4 odst. 3, § 5 odst. 4, § 10 odst. 1 věta první, odst. 2 až 4, § 23 odst. 2, § 34 odst. 2, § 56a odst. 3 věta první, § 58 odst. 3 věta druhá, odst. 4 a odst. 5 věta druhá, § 60, § 63 odst. 5 a 6, § 66 odst. 3, § 143, 144, 145 a 147, § 148 odst. 1, § 150, 151 a 152, § 153 odst. 3, 4, 6 až 9, § 154, 156, 157, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 172, 173 a 174 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky č. 123/1990 Sb., vyhlášky č. 260/1990 Sb., vyhlášky č. 313/1990 Sb., vyhlášky č. 501/1990 Sb., zákona č. 1/1991 Sb., vyhlášky č. 20/1991 Sb., vyhlášky č. 182/1991 Sb., vyhlášky č. 183/1991 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb., pokud upravují organizační uspořádání důchodového zabezpečení, nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných, řízení ve věcech důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných) prováděného orgány sociálního zabezpečení České republiky, jakož i postup těchto orgánů a organizací při provádění důchodového zabezpečení (nemocenského zabezpečení osob samostatně výdělečně činných).

11. § 8, 9 a 10 vyhlášky Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 463/1990 Sb., o poskytování lázeňské péče ve státních léčebných zařízeních.

12. § 1 odst. 5 a § 6 odst. 3 a 5 vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení.

13. Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 183/1991 Sb., o přechodu z pracovní neschopnosti do invalidity (částečné invalidity).

§ 134

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1992.

Vybraná ustanovení novel

Čl. II zákona č. 424/2003 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Evidenční listy důchodového pojištění vedené před 1. lednem 2004 podle předpisů platných před tímto dnem se ukončí dnem 31. prosince 2003 bez zřetele na to, zda zaměstnání trvá dále po tomto datu, a na základě písemné výzvy orgánu sociálního zabezpečení se předloží tomuto orgánu ve lhůtě jím stanovené. Nebyla-li organizace vyzvána podle věty první k předložení těchto evidenčních listů do 31. prosince 2004, předloží je organizace bez výzvy příslušnému orgánu sociálního zabezpečení do 30. června 2005. Povinnost organizace předložit evidenční list důchodového pojištění občanovi k podpisu, stanovená předpisy platnými před 1. lednem 2004, zůstává nedotčena. Při zápisu údajů do evidenčních listů důchodového pojištění ukončených podle věty první se postupuje podle předpisů platných před 1. lednem 2004.

2. Od 1. ledna 2004 se evidenční listy důchodového pojištění vedou na nových tiskopisech; orgány sociálního zabezpečení vydají tyto tiskopisy nejdéle do 31. prosince 2003.

3. Povinnost doplnit potvrzení nebo vydat potvrzení nové podle čl. I bodu 26 platí i v

případě, že dočasná pracovní neschopnost vznikla po skončení zaměstnání v době před 1. lednem 2004 a trvala aspoň v tento den.

4. Organizace je povinna do 31. července 2005 předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení seznam svých zaměstnanců, jejichž účast na nemocenském pojištění vznikla před 1. červencem 2005 a trvá i po 30. červnu 2005, s údaji o těchto zaměstnancích v rozsahu, v jakém se evidují v registru pojištěnců nemocenského a důchodového pojištění (§ 16a zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění čl. I tohoto zákona). Malá organizace je povinna do 31. července 2005 předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení seznam svých zaměstnanců, jejichž účast na nemocenském pojištění vznikla před 1. červencem 2005 a trvá i po 30. červnu 2005, s těmito údaji o těchto zaměstnancích: jméno a současné příjmení, rodné příjmení, rodné číslo, státní občanství, název a adresa cizozemského nositele pojištění a cizozemské číslo pojištění. Organizace a malá organizace jsou přitom povinny sdělit příslušné údaje o cizozemském nemocenském a důchodovém pojištění svých zaměstnanců, i když nejsou jejich prvním zaměstnavatelem po skončení tohoto pojištění v cizině. Za nesplnění těchto povinností může okresní správa sociálního zabezpečení uložit organizaci nebo malé organizaci pokutu až do výše 20 000 Kč; pokutu lze uložit do dvou let ode dne, kdy k nesplnění povinnosti došlo. Výnos z těchto pokut je příjmem státního rozpočtu.

Čl. III zákona č. 281/2004 Sb.

Přechodné ustanovení

Do dne nabytí účinnosti zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, se provádí nemocenské a důchodové pojištění ředitele Bezpečnostní informační služby podle dosavadních předpisů.

Čl. XIII zákona č. 359/2004 Sb.

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

1. Ustanovení o neslučitelnosti funkce poslance Evropského parlamentu podle § 53 odst. 2 písm. c) a d) zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, se poprvé užijí na poslance Evropského parlamentu zvolené v prvních volbách do Evropského parlamentu v roce 2004.

2. Ustanovení částí druhé až jedenácté se poprvé užijí na poslance Evropského parlamentu zvolené v prvních volbách do Evropského parlamentu v roce 2004.

Čl. III zákona č. 24/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Byla-li výše částečného invalidního důchodu upravena podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění platném ke dni předcházejícímu dni účinnosti tohoto zákona, upraví se výše částečného invalidního důchodu od nejbližší splátky splatné po dni účinnosti tohoto zákona na výši, která by náležela, pokud by k takové úpravě nedošlo.

2. Byla-li výplata částečného invalidního důchodu zastavena podle § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění platném ke dni předcházejícímu dni účinnosti tohoto zákona, obnoví se výplata částečného invalidního důchodu od nejbližší splátky splatné po dni účinnosti tohoto zákona ve výši uvedené v ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) zákona č.

155/1995 Sb., ve znění platném ke dni předcházejícímu dni účinnosti tohoto zákona.

Čl.VI zákona č. 109/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Posuzování zdravotního stavu podle § 8 odst. 1 písm. e) a g) až i) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do dne 1. července 2006, zahájená před tímto dnem se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

2. Posuzování bezmocnosti a zda jde o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči zahájená před 1. lednem 2007 se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

3. Řízení o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou zahájená a pravomocně neskončená přede dnem 1. července 2006 se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

4. Okresní správy sociálního zabezpečení předají bezúplatně příslušným úřadům práce

a) ke dni 1. července 2006 kopie posudků zpracovaných podle § 8 odst. 1 písm. e) a g) až i) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do dne 1. července 2006,

b) ke dni 1. ledna 2007 kopie posudků zpracovaných podle § 8 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do dne 1. července 2006.

5. Okresní správy sociálního zabezpečení posuzují pro účely důchodového pojištění podle dosavadních právních předpisů bezmocnost a zda jde o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, jde-li o dobu před 1. lednem 2007.

6. Výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů zaměstnanců v České správě sociálního zabezpečení, k jejichž pracovním úkolům patří posuzování zdravotního stavu pro účely státní sociální podpory, sociální péče a zaměstnanosti a výkon činností s tím souvisejících, přechází dnem 1. července 2006 z České správy sociálního zabezpečení na úřady práce a na Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen "ministerstvo"). Česká správa sociálního zabezpečení dohodne se zaměstnancem v České správě sociálního zabezpečení podle věty první, zda výkon jeho práv a povinností z pracovněprávních vztahů přejde na úřad práce a na který úřad práce nebo zda přejde výkon těchto práv a povinností na ministerstvo.

7. Česká správa sociálního zabezpečení na základě dohody podle odstavce 6 provede delimitaci zaměstnanců v České správě sociálního zabezpečení na úřady práce a na ministerstvo. Takto provedená delimitace je závazná.

8. Nedojde-li k dohodě podle odstavce 6 nejpozději do 31. května 2006, stanoví počty a pravidla delimitace zaměstnanců v České správě sociálního zabezpečení na úřady práce a na ministerstvo na návrh ředitele České správy sociálního zabezpečení ministerstvo.

Přechodná ustanovení

1. Řízení o přechodu z pracovní neschopnosti do plné invalidity nebo částečné invalidity zahájené před 1. lednem 2008 se dnem 1. ledna 2008 zastavuje, pokud nebylo před tímto dnem vydáno okresní správou sociálního zabezpečení rozhodnutí. Bylo-li v řízení uvedeném ve větě první vydáno před 1. lednem 2008 okresní správou sociálního zabezpečení rozhodnutí, dokončí se toto řízení podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2007, a to včetně podání odvolání, které lze po 31. prosinci 2007 podat ve lhůtě stanovené těmito předpisy; přitom pro výplatu nemocenského platí § 171 odst. 1 věta první, odst. 2 a 3 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

2. Nároky na náhradu nákladů řízení podle bodu 1 vzniklé před 1. lednem 2008 tím, že se občan na výzvu dostavil k lékaři orgánu sociálního zabezpečení nebo se pro potřeby tohoto lékaře podvolil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření, se posuzují podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2007.

3. Zaměstnavatel, který vyplácí nemocenské, na které vznikl nárok před 1. lednem 2008, zaměstnanci, který žádá o přiznání výplaty starobního důchodu ode dne, který spadá do období po 31. prosinci 2007, a v souvislosti s tím zaměstnanec končí zaměstnání, postupuje při ukončení výplaty nemocenského podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2007.

4. Přiznává-li se po 31. prosinci 2007 starobní, plný invalidní nebo částečný invalidní důchod ode dne, který spadá do období před 1. lednem 2008, platí o souběhu nároku na výplatu těchto důchodů a nemocenského předpisy účinné ke dni 31. prosince 2007.

5. Vyplácí-li zaměstnanci, který žádá o přiznání výplaty starobního důchodu ode dne, který spadá do období po 31. prosinci 2007, nemocenské k takovému dni zaměstnavatel podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2007, oznamuje Česká správa sociálního zabezpečení tomuto zaměstnavateli, od kdy byla přiznána výplata starobního důchodu.

6. Požádal-li zaměstnanec dočasně práce neschopný o plný nebo částečný invalidní důchod podle § 93 odst. 1 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení před 1. lednem 2008 a nemocenské je vypláceno i po 31. prosinci 2007, postupuje Česká správa sociálního zabezpečení podle § 93 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Posudek vydaný podle § 95 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení před 1. lednem 2008 je podkladem i pro rozhodnutí o žádosti o plný invalidní nebo částečný invalidní důchod, které bude vydáno v téže věci po 31. prosinci 2007.

8. Evidenční listy důchodového pojištění za rok 2007 se vyplňují podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2007.

9. Zaměstnavatel, který podle § 171 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, vyplácí zaměstnanci dávky nemocenského pojištění ještě v roce 2008, zapíše do evidenčního listu důchodového pojištění za rok 2008 dobu pobírání těchto dávek. Pokud zaměstnavatel vyplácí v roce 2008 dávky nemocenského pojištění po skončení zaměstnání, předkládá evidenční list důchodového pojištění podle § 39 odst. 2 písm. a) věty druhé zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do dne

nabytí účinnosti tohoto zákona.

10. Pokud lhůta 3 let stanovená v § 118a odst. 3 větě první zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, počala plynout přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ještě neuplynula, zaniká nárok orgánu sociálního zabezpečení na vrácení, popřípadě náhradu částek důchodu vyplacených neprávem nebo ve vyšší výši uplynutím této lhůty.

Čl. III zákona č. 152/2007 Sb.

Přechodná ustanovení k čl. I a II

1. Jestliže muž pečoval o dítě ve věku do 4 let v období od 1. ledna 1996 do 30. června 2005 a nepodal před 1. červencem 2007 přihlášku k účasti na důchodovém pojištění nebo návrh na zahájení řízení o době a rozsahu péče o toto dítě, popřípadě podal tuto přihlášku nebo tento návrh opožděně, může podat návrh na zahájení tohoto řízení podle dosavadních právních předpisů do 30. června 2009. Bylo-li v období od 1. ledna 1996 do 30. června 2007 rozhodnuto o žádosti o přiznání důchodu, přičemž důchod byl přiznán, avšak nebylo přitom k době péče uvedené ve větě první přihlédnuto, považuje se návrh na zahájení řízení podle věty první též za žádost o úpravu výše přiznaného důchodu. Podmínka podání přihlášky k účasti na důchodovém pojištění se po 30. červnu 2007 nevyžaduje. Návrh na zahájení řízení podle věty první může podat i pozůstalá osoba, která uplatňuje nárok na vdovský nebo sirotčí důchod z důvodu úmrtí muže uvedeného ve větě první.

2. Jestliže péče muže o dítě ve věku do 4 let nebo péče osoby o dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě vyžadující mimořádnou péči ve věku do 18 let nebo o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let anebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), skončila před 1. červencem 2007, avšak ke dni 30. června 2007 ještě neuplynula lhůta k podání přihlášky k účasti na důchodovém pojištění podle právních předpisů účinných ke dni 30. června 2007 nebo lhůta k podání návrhu na zahájení řízení o době a rozsahu péče o tyto děti nebo o tyto osoby podle právních předpisů účinných ke dni 30. června 2007, může oprávněná osoba podat návrh na zahájení řízení o době a rozsahu péče podle dosavadních právních předpisů do 30. června 2009. Podmínka podání přihlášky k účasti na důchodovém pojištění osob uvedených ve větě první se po 30. červnu 2007 nevyžaduje.

3. Jestliže okresní správa sociálního zabezpečení zahájila před 1. červencem 2007 řízení o době a rozsahu péče o osoby uvedené v bodě 2 a toto řízení nebylo do 30. června 2007 pravomocně skončeno, dokončí se toto řízení podle právních předpisů účinných ke dni 30. června 2007.

4. Jestliže péče o osoby uvedené v bodě 2 a péče ženy o dítě ve věku do 4 let začala před 1. červencem 2007 a trvá ještě po 30. červnu 2007, prokazuje se tato doba péče podle právních předpisů účinných po 30. červnu 2007.

5. Výše starobních, plných invalidních a částečných invalidních důchodů přiznaných před 1. červencem 2007 osobám, jimž byly při stanovení osobního vyměřovacího základu vyloučené doby uvedené v § 16 odst. 4 větě druhé písm. e) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, (dále jen

"zákon o důchodovém pojištění") omezeny podle § 16 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění, se na žádost upraví od splátky důchodu splatné po 30. červnu 2007 tak, že do počtu vyloučených dob omezovaných podle § 16 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění se nezahrnou vyloučené doby uvedené v § 16 odst. 4 větě druhé písm. e) zákona o důchodovém pojištění; přitom za vyloučenou dobu uvedenou v § 16 odst. 4 větě druhé písm. e) zákona o důchodovém pojištění se považuje pro účely této úpravy jen doba účasti na důchodovém pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. s) a § 102a zákona o důchodovém pojištění. Lhůta pro vydání rozhodnutí stanovená ve správním řádu se u žádostí uplatněných do 31. října 2007 prodlužuje o 90 dnů.

Čl. V zákona č. 306/2008 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Jestliže řízení o nároku na plný invalidní nebo částečný invalidní důchod bylo zahájeno před 1. lednem 2010 a nebylo před tímto dnem pravomocně skončeno, dokončí se podle právních předpisů účinných ke dni 31. prosince 2009, pokud plná invalidita nebo částečná invalidita vznikla před 1. lednem 2010.

2. Ustanovení § 8 odst. 10 věty první zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se nevztahuje na zasílání stejnopisů těch posudků, které byly vydány před 1. lednem 2010.

Čl. II zákona č. 479/2008 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí posoudí zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob pro účely odvolacího řízení správního v případech, kdy napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku úřadu práce přede dnem 1. července 2009.

2. Okresní správa sociálního zabezpečení provede kontrolní lékařskou prohlídku v termínu určeném při posouzení přede dnem 1. července 2009 úřadem práce nebo z podnětu orgánu, na základě jehož žádosti provedl úřad práce přede dnem 1. července 2009 zjišťovací lékařskou prohlídku.

3. Proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění, které bylo oznámeno přede dnem 1. ledna 2010, nelze podat námitky.

4. Proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti nebo Ministerstva obrany ve věcech důchodového pojištění, které bylo oznámeno přede dnem 1. ledna 2010, lze podat odvolání podle právních předpisů účinných ke dni 31. prosince 2009; řízení o tomto odvolání se provede podle těchto předpisů. Proti rozhodnutí uvedenému ve větě první nelze podat námitky.

Čl. IV zákona č. 367/2011 Sb.

Přechodné ustanovení

Řízení o uznání osobou zdravotně znevýhodněnou, která nebyla pravomocně ukončena do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posuzují podle zákona č. 582/1991 Sb., ve znění účinném do dne nabytí

účinnosti tohoto zákona.

Čl. XXXIX zákonného opatření č. 344/2013 Sb.
Přechodné ustanovení

Osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění se může odhlásit z účasti na důchodovém pojištění za dobu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu podle zákona č. 582/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu.

Čl. IX zákona č. 64/2014 Sb.
Přechodná ustanovení

1. Nesplnění nebo porušení povinností zaměstnavatele nebo osoby samostatně výdělečně činné poskytnout potřebnou součinnost orgánům sociálního zabezpečení při kontrole účetních a dalších podkladů, které jsou rozhodné pro určení výše pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, popřípadě výše záloh, a při kontrole správnosti určení náhrad mezd a jiných příjmů poskytovaných zaměstnavatelem po dobu prvních 14 kalendářních dnů a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posoudí podle právních předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, i když došlo ke zjištění tohoto porušení či nesplnění povinnosti až po dni nabytí účinnosti tohoto zákona nebo bylo-li řízení o tomto nesplnění či porušení zahájeno po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Řízení o pokutě za nesplnění nebo porušení povinností zaměstnavatele nebo osoby samostatně výdělečně činné poskytnout potřebnou součinnost orgánům sociálního zabezpečení při kontrole účetních a dalších podkladů, které jsou rozhodné pro určení výše pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, popřípadě výše záloh, a při kontrole správnosti určení náhrad mezd a jiných příjmů poskytovaných zaměstnavatelem po dobu prvních 14 kalendářních dnů a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a pravomocně neskončené před tímto dnem se dokončí podle právních předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Burešová v. r.
Pithart v. r.

2) Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

3a) § 4 zákona č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).

4b) Například § 274 písm. f) občanského soudního řádu, § 9d zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, § 33 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

9) § 46 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 167/2004 Sb.

9a) § 93 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně

některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

9b) Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

9c) § 16 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

9d) Například § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách.

21) § 20a zákona č. 589/1992 Sb.

22a) § 36 odst. 3 správního řádu.

22b) § 46 a 47 správního řádu.

22c) § 46 a 47 správního řádu.

22d) § 71 odst. 1 a 3 správního řádu.

32) Zákon č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

32a) § 132 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 254/2002 Sb.

§ 116 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění zákona č. 26/1993 Sb.

§ 119 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě.

32b) Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění zákona č. 118/1995 Sb.

32c) § 9 odst. 3 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

32d) § 45a odst. 6 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 214/2006 Sb.

33) § 11 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona ČNR č. 548/1991 Sb. (úplné znění s působností pro Českou republiku č. 86/1992 Sb.).

33b) § 86 odst. 2 a 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

34a) § 420 občanského zákoníku.

37) § 9 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb.

38) § 13 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

41) § 10 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

41) § 10 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb.

42) § 14 odst. 4 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1993 Sb.

45) Např. § 128 občanského soudního řádu a § 8 trestního řádu.

49) Zákon ČNR č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon ČNR č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů.

50) § 3 odst. 3 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1993 Sb.

50a) Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

50c) Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

50d) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

50e) § 11 odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.

50f) Vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů.

50g) Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

50h) § 50a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

51) § 20a zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 241/1994 Sb.

52) § 5 odst. 1 písm. r) a s), odst. 3 věta druhá a odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb.
52b) § 8 zákona č. 108/2006 Sb.
52c) § 9 odst. 8 věta třetí zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 152/2007 Sb.
53) § 6 zákona č. 155/1995 Sb.
54a) Zákon č. 435/2004 Sb.
55) § 6 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 241/1994 Sb. a zákona č. 160/1995 Sb.
56) § 11 odst. 3 písm. b) a § 16 odst. 6 zákona č. 155/1995 Sb.
§ 34 odst. 4 zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů.
§ 73 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
§ 48 odst. 3 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
§ 53 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.
57) § 37 odst. 1 písm. a) č. 1 a odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.
§ 4 a § 6 písm. b) nařízení vlády ČSFR č. 557/1990 Sb., o mimořádném poskytování starobního důchodu některým horníkům, ve znění zákona č. 578/1991 Sb.
60a) § 45a odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 214/2006 Sb.
60c) § 20 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 152/2007 Sb.
60d) § 61a zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb.
61) § 7 odst. 3 soudního řádu správního.
64) § 20a zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 241/1994 Sb. a zákona č. 160/1995 Sb.
66) § 9 odst. 2 písm. d) občanského soudního řádu.
66a) § 2 písm. r) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.
67) § 9 zákona č. 155/1995 Sb.
68) § 15 odst. 1 a 2 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 160/1995 Sb.
68a) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.
70) § 25 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.
Nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání.
71) Např. § 190 odst. 3 zákoníku práce, § 45 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.
71a) § 38j zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
71b) § 94 zákoníku práce.
71c) § 4a písm. b) a c) a § 47i zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
72) § 22b odst. 1 a 3 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 306/1997 Sb.
73) Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.
Vyhláška č. 580/1990 Sb., kterou se provádí zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.
73a) § 3 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění zákona č. 53/2004 Sb.
73b) § 1 zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.
73c) § 27 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
§ 24 zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky.
§ 21 zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách.

73d) Například Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 a Nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.

73e) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

73f) Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

73g) § 13b zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

73h) § 17a odst. 2 a 4 zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

73i) § 8a zákona č. 133/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

74) Například zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

74a) Zákon č. 133/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

75) Zákon č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření.

76) § 106a až 106c zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

12

119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci (výňatek)

Obsah

§ 1-36 119/1990 Sb.

§ 1 ——— ODDÍL PRVNÍ Účel zákona

§ 2-3 ——— ODDÍL DRUHÝ Zrušení rozhodnutí ze zákona

§ 4-6 ——— ODDÍL TŘETÍ Zrušení rozhodnutí v přezkumném řízení

§ 7-19 ——— ODDÍL ČTVRTÝ Řízení před soudem

§ 20-22b ——— ODDÍL PÁTÝ Zrušení některých dalších rozhodnutí

§ 23-28 ——— ODDÍL ŠESTÝ Odškodnění

§ 29 ——— ODDÍL SEDMÝ Promlčení trestního stíhání

§ 30-36 ——— ODDÍL OSMÝ Ustanovení přechodná a závěrečná

119/1990 Sb.

ZÁKON

ze dne 23. dubna 1990

o soudní rehabilitaci

Změna: 47/1991 Sb.

Změna: 633/1992 Sb.

Změna: 198/1993 Sb.

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

ODDÍL ŠESTÝ **Odškodnění**

§ 23

(1) Nárok na odškodnění zahrnuje zejména:

- a) náhradu za ztrátu na výdělků za každý měsíc za vazbu a výkon trestu odnětí svobody ve výši 2 500 Kčs, pokud poškozený nepožádá, aby mu byla místo této náhrady poskytnuta náhrada za ztrátu na výdělků po dobu vazby a výkonu trestu odnětí svobody podle obecných předpisů,
- b) náhradu škody na zdraví, k níž došlo v souvislosti s vazbou nebo výkonem trestu odnětí svobody, pokud tato náhrada nepřísluší podle jiných předpisů,
- c) náhradu nákladů trestního řízení ve výši 200 Kčs, výkonu vazby ve výši 600 Kčs za každý měsíc vazby a výkonu trestu odnětí svobody ve výši 150 Kčs za každý měsíc výkonu trestu, pokud poškozený nepožádá, aby mu byla místo těchto náhrad poskytnuta náhrada skutečně zaplacených nákladů,
- d) náhradu zaplacených nákladů obhajoby v původním trestním řízení,
- e) náhradu zaplaceného peněžitého trestu nebo úhrnu provedených srážek z odměny za práci při výkonu trestu nápravného opatření.

(2) Zvláštní zákon upraví podmínky uplatňování nároků vyplývajících ze zrušených výroků o trestu propadnutí majetku, propadnutí věci nebo zabránění věci, jakož i způsob náhrady a rozsah těchto nároků.

(3) Odškodnění v plném rozsahu se poskytuje jen tehdy, bylo-li odsuzující soudní rozhodnutí zcela zrušeno podle oddílu druhého nebo pátého anebo takové rozhodnutí bylo zcela zrušeno podle oddílu třetího a poškozený zproštěn obžaloby. Dojde-li jen k částečné změně odsuzujícího soudního rozhodnutí, poskytne se odškodnění jen se zřetelem k rozdílu mezi tresty vykonanými na základě původního rozsudku a stanovenými přiměřenými tresty nebo tresty nově uloženými.

(4) Pro způsob a rozsah náhrady za ztrátu na výdělků a náhrady škody na zdraví platí ustanovení občanského zákoníku;

- a) průměrným výdělkem před poškozením se rozumí průměrný výdělek v době před zahájením trestního stíhání,
- b) náhrada za ztrátu na výdělků po dobu vazby a výkonu trestu odnětí svobody nesmí přesáhnout částku 30 000 Kčs za 1 rok.

(5) Náhrada nepřesahující 30 000 Kčs se vyplácí v hotovosti. U náhrad přesahujících tuto částku se vyplácí 20 % přiznané náhrady, nejméně však 30 000 Kčs v hotovosti; zbytek v

zúročitelných státních dluhopisech splatných nejpozději do konce roku 1995.

(6) Vláda České a Slovenské Federativní Republiky stanoví nařízením

- a) podmínky a způsob určování výše náhrady za ztrátu na výděлку vzhledem ke změnám, které nastaly ve vývoji mzdové úrovně,
- b) podrobnosti k provedení ustanovení odstavce 5, zejména rozsah emisí státních dluhopisů, podmínky jejich vydávání a splácení a míru zúročení.

§ 24

(1) Při uplatňování nároků podle § 23, 26 a 27 se postupuje podle zákona č. 58/1969 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jeho nesprávným úředním postupem.

(2) Nárok je třeba uplatnit u soudu ve lhůtě tří roků od právní moci zprošťujícího rozhodnutí nebo rozhodnutí odsuzujícího k mírnějšímu trestu a nebo rozhodnutí, kterým bylo trestní stíhání zastaveno; jinak nárok zaniká. Po dobu předchozího projednávání nároku podle § 9 zákona č. 58/1969 Sb., nejdéle však po dobu šesti měsíců, tato lhůta pro uplatnění nároku neběží.

§ 25

(1) Pro účely důchodového zabezpečení se doba vazby a výkonu trestu odnětí svobody poškozeného, který byl podle tohoto zákona zcela zproštěn obžaloby, posuzuje jako doba pokračování v zaměstnání (pracovní činnosti), jež poškozený konal před vzetím do vazby (nástupu trestu), podle předpisů o sociálním zabezpečení. Stejně se posuzuje část doby výkonu trestu, po kterou byl trest vykonán neoprávněně, jestliže se podle tohoto zákona zruší odsuzující rozsudek jen zčásti.

(2) Jestliže poškozený v době nezákonného výkonu trestu vykonával práce, které by odůvodňovaly zařazení v zaměstnání do I. (II.) pracovní kategorie, posuzuje se výkon těchto prací jako výkon zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie.

(3) Ustanovení odstavce 1 se užije obdobně pro zápočet doby, po kterou poškozený v důsledku výkonu trestu nemohl po svém propuštění vykonávat zaměstnání (pracovní činnost); při výpočtu průměrného měsíčního výděлку (pracovní odměny) se nehledí k této době, a pokud je to pro poškozeného výhodnější, ani k době, po kterou nemohl vykonávat své dřívější zaměstnání (pracovní činnost).

(4) Pro výplatu dávky nesprávně vyměřené následkem vazby nebo výkonu trestu se nepoužije ustanovení § 95 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o tříleté době, v níž lze zvýšit nebo přiznat dávku.

(5) Doba vazby, výkonu trestu nebo doba, po kterou poškozený v důsledku výkonu trestu nemohl po svém propuštění vykonávat zaměstnání (pracovní činnost), se pro vznik a výši nároků náležejících z pracovního poměru a nemocenského pojištění započte jako doba trvání pracovního poměru.

(6) Ustanovení předchozích odstavců se užije i v případě, že rozhodnutí vyhlášené v původním řízení bylo v celém rozsahu zrušeno podle oddílu druhého nebo pátého.

(7) Poškozený může žádat, aby mu byly místo nároků vyplývajících z ustanovení předchozích odstavců poskytnuty měsíční příplatky k důchodu v částce:

a) 20 Kčs za každý měsíc vazby a výkonu trestu odnětí svobody, ve kterém poškozený konal práce za zvlášť obtížných pracovních podmínek, které by odůvodňovaly jejich posuzování jako zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie,

b) 15 Kčs za každý měsíc vazby a výkonu trestu odnětí svobody v ostatních případech. Příplatek k důchodu se poskytuje ode dne 1. 7. 1990, byl-li poškozený k tomuto dni poživitelem důchodu. Stane-li se poškozený poživitelem důchodu po tomto dni, poskytuje se příplatek k důchodu od přiznání důchodu. Příplatek k důchodu se vyplácí jen do výše, která spolu s důchodem nepřevyšuje nejvyšší výměru starobního důchodu stanovenou zvláštním předpisem. 2)

(8) Ustanovení odstavců 1, 2, 3, 6 a 7 se použijí obdobně pro úpravu výše důchodů, z které byly vyměřeny vdovský a sirotčí důchod, a pro poskytování příplatků k těmto důchodům. Výše příplatku k vdovskému důchodu činí 60 %, k sirotčímu důchodu, jde-li o oboustranně osiřelé dítě 50 % a jde-li o jednostranně osiřelé dítě 30 % z částek stanovených v odstavci 7.

(9) Výše důchodu podle odstavce 8 se upraví s účinností ode dne 1. 7. 1990 těm pozůstalým, kteří k tomuto dni byli poživiteli vdovského nebo sirotčího důchodu. Stane-li se pozůstalý poživitelem vdovského nebo sirotčího důchodu po tomto dni, upraví se výše důchodu až od jeho přiznání. Obdobně se postupuje i při poskytování příplatků k důchodu podle odstavce 8.

§ 26

Právo žádat odškodnění přechází na dědice poškozeného, pokud jsou jimi děti, manžel, rodiče, a není-li jich, sourozenci, s výjimkou nároků, které podle občanského zákoníku zanikají smrtí poškozeného.

§ 27

Došlo-li k rehabilitaci poškozeného, na němž byl vykonán trest smrti nebo který zemřel ve vazbě, výkonu trestu odnětí svobody nebo při jiném nezákonném zbavení osobní svobody v souvislosti s činy uvedenými v § 1, náleží oprávněným osobám vedle nároků, které na ně přešly podle § 26, jednorázové odškodnění ve výši 100 000 Kčs. Nárok na výplatu této částky má osoba, již zemřelý poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu. Vznikne-li tento nárok více osobám, rozdělí se uvedená částka mezi ně rovným dílem.

§ 28

Soudní řízení o odškodnění podle tohoto zákona jsou osvobozena od soudních poplatků.

§ 35

Zrušuje se zákon č. 82/1968 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 70/1970 Sb.

§ 36

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1990.

Havel v.r.
Dubček v.r.
Čalfa v.r.

1) Vyhláška ministerstva spravedlnosti ČSR č. 66/1980 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů trestního řízení.

Vyhláška ministerstva spravedlnosti SSR č. 70/1980 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů trestního řízení.

2) § 24 odst. 4 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení.

13

Sdělení č. 0469/1990 Sb. federálního ministerstva zahraničních věcí o Úmluvě o povinném invalidním pojištění zaměstnanců v průmyslových a obchodních podnicích a ve svobodných povoláních, jakož i domáckých dělníků a osob zaměstnaných v domácnosti

Obsah

Čl.1-Čl.33. 0469/1990 Sb.

Čl.1-Čl.31 Úmluva č. 37 Úmluva o povinném invalidním pojištění zaměstnanců v průmyslových a obchodních podnicích a ve svobodných povoláních,

Čl.1.-Čl.31. Úmluva č. 38 Úmluva o povinném invalidním pojištění zaměstnanců v zemědělských podnicích

Čl.1..-Čl.33 Úmluva č. 39 Úmluva o povinném pojištění pro případ smrti zaměstnanců v průmyslových a obchodních podnicích a ve svobodných povoláních,

Čl.1...-Čl.33.Úmluva č. 40 Úmluva o povinném pojištění pro případ smrti zaměstnanců v zemědělských podnicích

0469/1990 Sb.
SDĚLENÍ
federálního ministerstva zahraničních věcí

Federální ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 29. června 1933 byly na 17. zasedání generální konference Mezinárodní organizace práce přijaty Úmluva o povinném invalidním pojištění zaměstnanců v průmyslových a obchodních podnicích a ve svobodných povoláních, jakož i domáckých dělníků a osob zaměstnaných v domácnosti (č. 37), Úmluva o povinném invalidním pojištění zaměstnanců v zemědělských podnicích (č. 38), Úmluva o

povinném pojištění pro případ smrti zaměstnanců v průmyslových a obchodních podnicích a ve svobodných povoláních, jakož i domáckých dělníků a osob zaměstnaných v domácnosti (č. 39) a Úmluva o povinném pojištění pro případ smrti zaměstnanců v zemědělských podnicích (č. 40). Ratifikace Úmluv Československou republikou byly zapsána dne 1. července 1949 generálním ředitelem Mezinárodního úřadu práce. Podle svých příslušných ustanovení Úmluvy vstoupily pro Československou republiku v platnost dnem 1. července 1950. České překlady Úmluv se vyhláší současně.

Úmluva č. 37

Úmluva o povinném invalidním pojištění zaměstnanců v průmyslových a obchodních podnicích a ve svobodných povoláních, jakož i domáckých dělníků a osob zaměstnaných v domácnosti

Generální konference Mezinárodní organizace práce,
která byla svolána Správní radou Mezinárodního úřadu práce do Ženevy a tam se sešla dne 8. června 1933 na svém sedmnáctém zasedání,
rozhodnuvši se přijmout některé návrhy týkající se povinného invalidního pojištění, jež jsou druhým bodem jednacího pořadu zasedání, a
stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy, přijímá dne 29. června 1933 tuto úmluvu, která bude označována jako Úmluva o invalidním pojištění (průmysl atd.), 1933, aby ji členské státy Mezinárodní organizace práce ratifikovaly podle ustanovení ústavy Mezinárodní organizace práce.

Čl.1

Každý členský stát Mezinárodní organizace práce, který ratifikuje tuto úmluvu, se zavazuje, že zavede nebo bude udržovat povinné invalidní pojištění za podmínek rovnajících se alespoň těm, které jsou uvedeny v této úmluvě.

Čl.2

1. Povinné invalidní pojištění se bude vztahovat na rukodělné a nerukodělné pracovníky včetně učňů, kteří jsou zaměstnaní v průmyslových nebo obchodních podnicích nebo ve svobodných povoláních, a na domácké pracovníky a na osoby zaměstnané v domácnosti.

2. Avšak každý členský stát může stanovit ve svém vnitrostátním zákonodárství výjimky, které bude považovat za nutné, pokud jde:

a) o pracovníky, jejichž odměna přesahuje určenou částku a kde vnitrostátní zákonodárství nestanoví tuto obecnou výjimku, pokud jde o pracovníky provozující zaměstnání považovaná obvykle za svobodná povolání;

b) o pracovníky, kteří neprobírají odměnu v hotovosti;

c) o mladé pracovníky mladší určeného věku a o pracovníky, kteří jsou příliš staří pro pojištění, když poprvé vstoupí do zaměstnání;

d) o domácké pracovníky, jejichž pracovní poměry se nepodobají obvyklým pracovním poměrům pracovníků za mzdu;

e) o členy rodiny zaměstnavatele;

f) o pracovníky v takových zaměstnáních, která, ježto nutně trvají krátkou dobu, neumožňují splnit podmínky pro přiznání dávek, jakož i o osoby zaměstnané jen příležitostně nebo pomocně;

g) o pracovníky invalidní a o pracovníky pobírající invalidní nebo starobní důchod;

h) o veřejné úředníky na odpočinku zaměstnané za odměnu a o osoby požívající soukromého důchodu, jestliže se odpočivné nebo soukromý důchod alespoň rovná invalidnímu důchodu stanovenému vnitrostátním zákonodárstvím;

i) o pracovníky, kteří během svých studií dávají hodiny nebo pracují za odměnu, připravující se na zaměstnání odpovídající takovým studiím;

j) služebnictvo zaměstnané v domácnosti zemědělských zaměstnavatelů.

3. Kromě toho mohou být vyňaty z pojistné povinnosti osoby, které na základě zákona, předpisu nebo zvláštního statutu mají nebo budou mít nárok na dávky pro případ invalidity, které se vcelku rovnají alespoň dávkám stanoveným v této úmluvě.

4. Tato úmluva se nevztahuje na námořníky a námořní rybáře.

Čl.3

Vnitrostátní zákonodárství za podmínek, které určí, umožní bývalým povinným pojištěncům, kteří nepobírají důchod, buď dobrovolné pokračování v pojištění nebo zachování práv pravidelným placením udržovacího příspěvku, pokud tato práva nejsou zachována automaticky anebo není-li v případě vdané ženy manželovi nepodrobenému povinnému pojištění umožněno dobrovolně se pojistit a tím založit pro manželku právo na starobní nebo vdovský důchod.

Čl.4

1. Pojištěnec, který se stane všeobecně neschopným k práci a tím nezpůsobilým opatřovat si odměnu hodnou zmínky, bude mít právo na invalidní důchod.

2. Avšak vnitrostátní zákonodárství, která zabezpečují pojištěncům léčení a léčebnou péči po dobu invalidity a jestliže invalidita skončí smrtí, poskytují důchod v plné výši vdovám, bez ohledu na věk nebo invaliditu, a sirotkům, budou moci přiznání invalidního důchodu podmínit tím, že pojištěnec je neschopen vykonávat práci za plat.

3. Ve zvláštních soustavách pojištění ve prospěch pracovníků nepracujících ručně, pojištěnec, který je neschopen opatřovat si odměnu hodnou zmínky prací v zaměstnání, které obvykle vykonával nebo v povolání podobném, bude mít právo na invalidní důchod.

Čl.5

1. Bez újmy ustanovením článku 6 právo na důchod může být podmíněno dovršením

čekací doby, popřípadě spolu se zaplacením minimálního počtu příspěvků od vstupu do pojištění a ve stanoveném období bezprostředně předcházejícím pojistné události.

2. Čekací dobu nebude delší než 60 příspěvkových měsíců nebo 250 příspěvkových týdnů nebo 1500 příspěvkových dnů.

3. Jestliže dovršení čekací doby je spojeno se zaplacením stanoveného počtu příspěvků ve stanoveném období bezprostředně předcházejícím pojistné události, doby, za něž byly zaplacený příspěvky pro případ dočasné neschopnosti k práci a pro případ nezaměstnanosti, se započtou jako příspěvkové doby v rozsahu a za podmínek stanovených vnitrostátním zákonodárstvím.

Čl.6

1. Pojištěnec, který přestane být povinně pojištěn, aniž má právo na dávku představující vzájemné plnění za příspěvky připsané mu k dobru, zachová si práva plynoucí z těchto příspěvků.

2. Avšak vnitrostátní zákonodárství může ukončit uplatnitelnost práv plynoucích z příspěvků po uplynutí lhůty, která se bude počítat od zániku pojistné povinnosti a která bude buď proměnná nebo pevná.

a) Proměnná lhůta nebude kratší nežli třetina úhrnu příspěvkových období dovršených od vstupu do pojištění, bez období, za nichž nedošlo k příspěvkům.

b) Pevná lhůta nebude v žádném případě kratší nežli osmnáct měsíců. Práva na příspěvky mohou být zrušena po uplynutí této lhůty, nebyl-li během ní pojištěnci na základě povinného nebo dobrovolného pojištění připsán k dobru minimální počet příspěvků stanovený vnitrostátním zákonodárstvím.

Čl.7

1. Výše důchodu bude určena buď v závislosti na době strávené v pojištění nebo nezávisle na ní pevnou částkou nebo procentem příjmu, k němuž se přihlíží pro účely pojištění, anebo proměnnou částkou podle částky celkem zaplacených příspěvků.

2. Není-li zaručena minimální výše, musí důchod, který je proměnný podle doby strávené v pojištění a jehož přiznání je podmíněno dovršením čekací doby, zahrnovat pevnou částku nebo pevný díl nezávislý na dobu strávené v pojištění.

3. Jsou-li příspěvků odstupňovány podle příjmu, přihlédne se k příjmu, k němuž se přihlíželo z těchto důvodů, i při výpočtu poskytovaného důchodu, ať už je důchod proměnný podle doby strávené v pojištění či nikoli.

Čl.8

Aby se invaliditě zabránilo nebo aby se invalidita oddálila, snížila nebo ukončila, pojišťovací ústavy budou za podmínek, které stanoví vnitrostátní zákonodárství, oprávněny poskytovat věcné dávky osobám, jež pro invaliditu pobírají důchod nebo by jej mohly požadovat.

Čl.9

1. Právo na dávky může zaniknout nebo být pozastaveno zcela nebo částečně, jestliže zúčastněná osoba:

- a) vyvolala svoji invaliditu trestným činem nebo úmyslným porušením zákona,
- b) dopustila se podvodu vůči pojišťovacímu ústavu.

2. Důchod může být zcela nebo částečně pozastaven, pokud zúčastněná osoba:

- a) je zcela vydržována na veřejné náklady nebo ústavem sociálního pojištění;
- b) odmítá bez platného důvodu zachovávat lékařské příkazy a pokyny týkající se chování invalidů nebo se úmyslně a bez oprávnění vymyká kontrole pojišťovacího ústavu;
- c) pobírá jiné periodické dávky v hotovosti poskytované na základě zákonů o povinném sociálním pojištění, o důchodech nebo o odškodňování pracovních úrazů nebo nemocí z povolání;
- d) je v zaměstnání podrobeném povinnému pojištění nebo v případě zvláštního pojištění pro pracovníky, kteří nepracují ručně, má příjem přesahující stanovenou výši.

Čl.10

1. Pojištěnci a jejich zaměstnavatelé budou přispívat k vytváření zdrojů pojištění.

2. Vnitrostátní zákonodárství může z příspěvkové povinnosti vyjmout:

- a) učně a mladé pracovníky, kteří nedovršili stanovený věk;
- b) pracovníky, kteří nepobírají odměnu v hotovosti nebo kteří pobírají velmi nízkou mzdu.

3. Příspěvky zaměstnavatelů nemusí být vyžadovány v právních úpravách národního pojištění, jež se neomezují na zaměstnance.

4. Veřejné úřady budou přispívat k vytváření zdrojů nebo na dávky pojištění vztahující se na zaměstnance vůbec anebo na rukodělné pracovníky.

5. Vnitrostátní zákonodárství, která v době přijetí této úmluvy nestanoví příspěvky pojištěnců, mohou i nadále vyjímát pojištěnce z příspěvkové povinnosti.

Čl.11

1. Pojištění bude spravováno buď ústavy, jež budou zřízeny veřejnými úřady a nebudou sledovat žádný výdělečný cíl, anebo státními pojišťovacími fondy.

2. Avšak vnitrostátní zákonodárství může rovněž svěřit správu pojištění ústavům zřízeným z podnětu zúčastněných osob nebo jejich sdružení a řádně schválenými veřejnými úřady.

3. Majetek pojišťovacích ústavů a státních pojišťovacích fondů bude spravován odděleně od veřejného majetku.

4. Zástupci pojištěnců se zúčastní řízení pojišťovacích ústavů za podmínek stanovených vnitrostátním zákonodárstvím, které bude rovněž moci rozhodnout o účasti zástupců zaměstnavatelů a veřejných úřadů.

5. Samosprávné pojišťovací ústavy budou podléhat finanční a správní kontrole veřejných úřadů.

Čl.12

1. Při sporu týkajícím se dávek bude pojištěnci nebo jeho právním zástupcům přiznáno právo na opravný prostředek.

2. Tyto spory budou spadat do příslušnosti zvláštních soudů, které budou obsazeny soudci, kteří - ať už jsou soudci z povolání či nikoli - budou zvlášť znalí účelu pojištění a potřeb pojištěnců nebo jež budou zasedat za součinnosti přisedících vybraných z pojištěnců a ze zaměstnavatelů.

3. Při sporu týkající se pojistné povinnosti nebo výše příspěvku bude právo na opravný prostředek přiznáno zaměstnanci a v soustavách stanovících zaměstnavatelské příspěvky také jeho zaměstnavateli.

Čl.13

1. Cizozemští zaměstnanci budou podrobeni pojištění a placení příspěvků za stejných podmínek jako vlastní příslušníci.

2. Cizozemští pojištěnci a osoby výživou na nich závislé budou mít za stejných podmínek jako vlastní příslušníci nárok na dávky plynoucí z příspěvků, které jim byly připsány k dobru.

3. Cizozemští pojištěnci a osoby výživou na nich závislé, pokud jsou příslušníky kteréhokoli členského státu, jenž je vázán touto úmluvou a jehož zákonodárství proto podle článku 10 stanoví finanční účast státu na vytváření zdrojů nebo dávkách pojištění, budou kromě toho mít nárok na přídavky nebo zvýšení nebo na částečné důchody, které mají být placeny z veřejných fondů.

4. Avšak vnitrostátní zákonodárství může omezit na vlastní příslušníky právo na přídavky nebo zvýšení nebo částečné důchody, které jsou placeny z veřejných fondů a přiznávány výhradně pojištěncům, kteří překročili určitý věk v den, kdy zákonodárství o povinném pojištění nabylo účinnosti.

5. Omezení, pokud jsou stanovena pro případ bydliště v cizině, budou se na důchodce a osoby výživou na nich závislé, pokud jsou příslušníky kteréhokoli členského státu vázaného touto úmluvou a bydlí na území kteréhokoli členského státu vázaného řečenou úmluvou, vztahovat jen v míře, ve které se uplatňují vůči vlastním příslušníkům státu, v němž byl důchod získán. Avšak bude možno nevyplácet přídavky nebo zvýšení nebo částečné důchody,

které se vyplácejí z veřejných fondů.

Čl.14

1. Pojištění zaměstnanců se bude řídit zákonem platným podle místa jejich pracoviště.

2. Dohodou mezi zúčastněnými členskými státy bude možno v zájmu nepřerušného trvání pojištění učinit výjimky z tohoto pravidla.

Čl.15

Každý členský stát může podrobit zvláštnímu řádu pohraniční pracovníky, kteří mají pracoviště na jeho území a místo trvalého bydliště v cizině.

Čl.16

V zemích, které v době, kdy tato úmluva prvotně nabude účinnosti, nemají zákonodárství o povinném invalidním pojištění, kterákoli v tu dobu existující soustava důchodů nikoli příspěvkových bude považována za vyhovující této úmluvě, jestliže zabezpečují individuální právo na důchod za podmínek stanovených v níže uvedených člancích 17 až 23.

Čl.17

Osoba, která se stane všeobecně nezpůsobilou k práci a tím neschopnou získat svou práci odměnu hodnou zmínky, má nárok na důchod.

Čl.18

Právo na důchod může být podmíněno žadatelovým trvalým bydlištěm na území členského státu v období bezprostředně předcházejícím žádosti o důchod. Toto období, které bude určeno vnitrostátním zákonodárstvím, nesmí přesahovat pět let.

Čl.19

1. Žadatel má právo na důchod, pokud jeho roční příjmy nepřesahují mez, kterou určí vnitrostátní zákonodárství s náležitým zřetelem na minimální životní náklady.

2. Pro ocenění příjmů se budou považovat za vyňaté ty příjmy, jež nepřesahují částku stanovenou vnitrostátním zákonodárstvím.

Čl.20

Výše důchodu bude stanovena částkou, která spolu s jinými příjmy převyšujícími částku vyňatou pro výše uvedené ocenění, dostačuje alespoň na krytí základních potřeb důchodce.

Čl.21

1. Při sporu týkajícím se přiznání důchodu nebo určení jeho výše bude každému

žadateli přiznáno právo na opravný prostředek.

2. Opravný prostředek bude spadat do působnosti jiného orgánu nežli toho, který rozhodl v prvním stupni.

Čl.22

1. Cizinci, kteří jsou příslušníky kteréhokoli členského státu vázaného touto úmluvou, mají právo na důchod za stejných podmínek jako vlastní příslušníci.

2. Avšak vnitrostátní zákonodárství může podmínit přiznání důchodu cizinci dovršením doby trvalého pobytu na území členského státu přesahující nejvýše o pět let dobu pobytu předepsanou pro vlastní příslušníky.

Čl.23

1. Právo na důchod může propadnout nebo být zcela nebo částečně pozastaveno, jestliže zúčastněná osoba:

- a) vyvolala svoji invaliditu trestným činem nebo úmyslným porušením zákona;
- b) získala nebo pokusila se získat důchod podvodem;
- c) byla odsouzena do vězení pro trestný čin;
- d) vytrvale odmítá vydělávat si na živobytí prací slučitelnou s jejími silami a schopnostmi.

2. Důchod může být zcela nebo částečně zastaven na dobu, po kterou zúčastněná osoba je zcela vydržována z veřejných prostředků.

Čl.24

Tato úmluva se bez újmy ustanovení článku 13 odstavce 5 nevztahuje na zachování práva na důchod v případě bydliště v cizině.

Čl.25

Formální ratifikace této úmluvy budou za podmínek stanovených v ústavě Mezinárodní organizace práce oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce a jím zapsány.

Čl.26

1. Tato úmluva zavazuje toliko členské státy Mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zapsána generálním ředitelem.

2. Nabude účinnosti dvanáct měsíců poté, kdy generální ředitel zapíše ratifikace dvou členských států.

3. Pro každý další členský stát tato úmluva nabude účinnosti dvanáct měsíců od data,

kdy byla zapsána jeho ratifikace.

Čl.27

Jakmile budou u Mezinárodního úřadu práce zapsány ratifikace dvou členských států Mezinárodní organizace práce, oznámí to generální ředitel Mezinárodního úřadu práce všem členským státům Mezinárodní organizace práce. Rovněž jim oznámí zápis všech ratifikací, které mu členové organizace sdělí.

Čl.28

1. Každý členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu, může ji vypovědět po uplynutí deseti let ode dne, kdy tato úmluva poprvé nabyla účinnosti, písemným sdělením generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který je zapíše. Výpověď nabude účinnosti jeden rok po dni, kdy byla zapsána.

2. Každý členský stát, jenž ratifikoval tuto úmluvu a který nepoužije práva ji vypovědět podle tohoto článku během roku následujícího po uplynutí období deseti let, jak uvedeno v předchozím odstavci, bude vázán úmluvou na další desetileté období a poté ji bude moci vypovědět vždy po uplynutí desetiletého období za podmínek uvedených v tomto článku.

Čl.29

Vždy, bude-li to považovat za nutné, správní rada Mezinárodního úřadu práce předloží generální konferenci zprávu o provádění této úmluvy a přezkoumá, zda je záhodno dát na pořad jednání generální konference otázku její úplné nebo částečné revize.

Čl.30

1. Přijme-li generální konference novou úmluvu revidující úplně nebo částečně tuto úmluvu a neustanoví-li nová úmluva jinak:

a) ratifikace nové revidující úmluvy členským státem způsobí ipso iure okamžitou výpověď této úmluvy bez ohledu na ustanovení článku 28, a to s výhradou, že nová revidující úmluva nabude účinnosti;

b) od doby, kdy nová revidující úmluva nabude účinnosti, tato úmluva přestane být členským státům otevřena k ratifikaci.

2. Tato úmluva však zůstane v platnosti co do formy a obsahu pro ty členské státy, které ji ratifikovaly a které neratifikovaly revidující úmluvu.

Čl.31

Anglické a francouzské znění této úmluvy mají stejnou platnost.

Úmluva č. 38

Úmluva o povinném invalidním pojištění zaměstnanců v zemědělských podnicích

Generální konference Mezinárodní organizace práce,
která byla svolána právní radou Mezinárodního úřadu práce do Ženevy a tam se sešla
dne 8. června 1933 na svém sedmnáctém zasedání,
rozhodnuvši se přijmout některé návrhy týkající se povinného invalidního pojištění,
jež jsou druhým bodem jednacího pořadu zasedání, a
stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy,
přijímá dne 29. června 1933 tuto úmluvu, která bude označována jako Úmluva o
invalidním pojištění (zemědělství), 1933, aby ji členské státy Mezinárodní organizace práce
ratifikovaly podle ustanovení ústavy Mezinárodní organizace práce.

Čl.1.

Každý členský stát Mezinárodní organizace práce, který ratifikuje tuto úmluvu, se
zavazuje, že zavede nebo bude udržovat povinné invalidní pojištění za podmínek rovnajících
se alespoň těm, které jsou uvedeny v této úmluvě.

Čl.2.

1. Povinné invalidní pojištění se bude vztahovat na rukodělné a nerukodělné
pracovníky, včetně učňů, kteří jsou zaměstnání v zemědělských podnicích, a na služebnictvo
zaměstnané v domácnosti zemědělských zaměstnavatelů.

2. Avšak každý členský stát může stanovit ve svém vnitrostátním zákonodárství
výjimky, které bude považovat za nutné, pokud jde:

a) o pracovníky, jejichž odměna přesahuje určenou částku a kde vnitrostátní zákonodárství
nestanoví tuto obecnou výjimku, pokud jde o pracovníky provozující zaměstnání považovaná
obvykle za svobodná povolání;

b) o pracovníky, kteří nepobírají odměnu v hotovosti;

c) o mladé pracovníky mladší určeného věku a o pracovníky, kteří jsou příliš staří pro
pojištění, když poprvé vstupují do zaměstnání;

d) o domácí pracovníky, jejichž pracovní poměry se nepodobají obvyklým pracovním
poměrům pracovníků za mzdu;

e) o členy rodiny zaměstnavatele;

f) o pracovníky v takových zaměstnáních, která ježto nutně trvají krátkou dobu, neumožňují
splnit podmínky pro přiznání dávek, jakož i o osoby zaměstnané jen příležitostně nebo
pomocně;

g) o pracovníky invalidní a o pracovníky pobírající invalidní nebo starobní důchod;

h) o veřejné úředníky na odpočinku zaměstnané za odměnu a o osoby požívající soukromého
důchodu, jestliže se odpočivné nebo soukromý důchod alespoň rovná invalidnímu důchodu
stanovenému vnitrostátním zákonodárstvím;

i) o pracovníky, kteří během svých studií dávají hodiny nebo pracují za odměnu, připravující

se na zaměstnání odpovídající takovým studiím.

3. Kromě toho mohou být vyňaty z pojistné povinnosti osoby, které na základě zákona, předpisu nebo zvláštního statutu mají nebo budou mít nárok na dávky pro případ invalidity, které se vcelku rovnají alespoň dávkám stanoveným v této úmluvě.

4. Tato úmluva se nevztahuje na námořníka a námořní rybáře.

Čl.3.

Vnitrostátní zákonodárství za podmínek, které určí, umožní bývalým povinným pojištěncům, kteří nepobírají důchod, buď dobrovolné pokračování v pojištění nebo zachování práv pravidelným placením udržovacího příspěvku, pokud tato práva nejsou zachována automaticky anebo není-li v případě vdané ženy manželovi nepodrobenému povinnému pojištění umožněno dobrovolně se pojistit a tím založit pro manželku právo na starobní nebo vdovský důchod.

Čl.4.

1. Pojištěnec, který se stane všeobecně neschopným k práci a tím nezpůsobilým opatřovat si odměnu hodnou zmínky, bude mít právo na invalidní důchod.

2. Avšak vnitrostátní zákonodárství, která zabezpečují pojištěncům léčení a léčebnou péči po dobu invalidity a jestliže invalidita skončí smrtí, poskytují důchod v plné výši vdovám, bez ohledu na věk nebo invaliditu, a sirotkům, budou moci přiznání invalidního důchodu podmínit tím, že pojištěnec je neschopen vykonávat práci za plat.

3. Ve zvláštních soustavách pojištění ve prospěch pracovníků nepracujících ručně, pojištěnec, který je neschopen opatřovat si odměnu hodnou zmínky prací v zaměstnání, které obvykle vykonával nebo v povolání podobném, bude mít právo na invalidní důchod.

Čl.5.

1. Bez újmy ustanovením článku 6 právo na důchod může být podmíněno dovršením čekací doby, popřípadě spolu se zaplacením minimálního počtu příspěvků od vstupu do pojištění a ve stanoveném období bezprostředně předcházejícím pojistné události.

2. Čekací doba nebude delší než 60 příspěvkových měsíců nebo 250 příspěvkových týdnů nebo 1500 příspěvkových dnů.

3. Jestliže dovršení čekací doby je spojeno se zaplacením stanoveného počtu příspěvků ve stanoveném období bezprostředně předcházejícím pojistné události, doby, za něž byly zaplacený příspěvky pro případ dočasné neschopnosti k práci a pro případ nezaměstnanosti, se započtou jako příspěvkové doby v rozsahu a za podmínek stanovených vnitrostátním zákonodárstvím.

Čl.6.

1. Pojištěnec, který přestane být povinně pojištěn, aniž má právo na dávku představující vzájemné plnění za příspěvky připsané mu k dobru, zachovává si práva plynoucí

z těchto příspěvků.

2. Avšak vnitrostátní zákonodárství může ukončit uplatnitelnost práv plynoucích z příspěvků po uplynutí lhůty, která se bude počítat od zániku pojistné povinnosti a která bude buď proměnná nebo pevná.

a) Proměnná lhůta nebude kratší nežli třetina úhrnu příspěvkových období dovršených od vstupu do pojištění, bez období, za nichž nedošlo k příspěvkům.

b) Pevná lhůta nebude v žádném případě kratší nežli osmnáct měsíců. Práva na příspěvky mohou být zrušena po uplynutí této lhůty, nebyl-li během ní pojištěnci na základě povinného nebo dobrovolného pojištění připsán k dobru minimální počet příspěvků stanovený vnitrostátním zákonodárstvím.

Čl.7.

1. Výše důchodu bude určena buď v závislosti na době strávené v pojištění nebo nezávisle na ní pevnou částkou nebo procentem příjmu, k němuž se přihlíží pro účely pojištění, anebo proměnnou částkou podle částky celkem zaplacených příspěvků.

2. Není-li zaručena minimální výše, musí důchod, který je proměnný podle doby strávené v pojištění a jehož přiznání je podmíněno dovršením čekací doby, zahrnovat pevnou částkou nebo pevný díl nezávislý na době strávené v pojištění.

3. Jsou-li příspěvky odstupňovány podle příjmu, přihlédne se k příjmu, k němuž se přihlíželo z těchto důvodů, i při výpočtu poskytovaného důchodu, ať už je důchod proměnný podle doby strávené v pojištění či nikoli.

Čl.8.

Aby se invaliditě zabránilo nebo aby se invalidita oddálila, snížila nebo ukončila, pojišťovací ústavy budou za podmínek, které stanoví vnitrostátní zákonodárství, oprávněny poskytovat věcné dávky osobám, jež pro invaliditu pobírají důchod nebo by jej mohly požadovat.

Čl.9.

1. Právo na dávky může zaniknout nebo být pozastaveno zcela nebo částečně, jestliže zúčastněná osoba:

a) vyvolala svoji invaliditu trestným činem nebo úmyslným porušením zákona,

b) dopustila se podvodu vůči pojišťovacímu ústavu.

2. důchod může být zcela nebo částečně pozastaven, pokud zúčastněná osoba:

a) je zcela vydržována na veřejné náklady nebo ústavem sociálního pojištění;

b) odmítá bez platného důvodu zachovávat lékařské příkazy a pokyny týkající se chování invalidů nebo se úmyslně a bez oprávnění vymyká kontrole pojišťovacího ústavu;

c) pobírá jiné periodické dávky v hotovosti poskytované na základě zákonů o povinném sociálním pojištění, o důchodech nebo o odškodňování pracovních úrazů nebo nemocí z povolání;

d) je v zaměstnání podrobeném povinnému pojištění nebo v případě zvláštního pojištění pro pracovníky, kteří nepracují ručně, má příjem přesahující stanovenou výši.

Čl.10.

1. Pojištěnci a jejich zaměstnavatelé budou přispívat k vytváření zdrojů pojištění.

2. Vnitrostátní zákonodárství může z příspěvkové povinnosti vyjmout:

a) učně a mladé pracovníky, kteří nedovršili stanovený věk;

b) pracovníky, kteří nepobírají odměnu v hotovosti nebo kteří pobírají velmi nízkou mzdu;

c) pracovníky ve službě zaměstnavatele, který platí příspěvky úhrnnou částkou, nezávisle na počtu zaměstnávaných pracovníků.

3. Příspěvky zaměstnavatelů nemusí být vyžadovány v právních úpravách národního pojištění, jež se neomezují na zaměstnance.

4. Veřejné úřady budou přispívat k vytváření zdrojů nebo na dávky pojištění vztahující se na zaměstnance vůbec anebo na rukodělné pracovníky.

5. Vnitrostátní zákonodárství, která v době přijetí této úmluvy nestanoví příspěvky pojištěnců, mohou i nadále vyjímat pojištěnce z příspěvkové povinnosti.

Čl.11.

1. Pojištění bude spravováno buď ústavy, jež budou zřízeny veřejnými úřady a nebudou sledovat žádný výdělečný cíl, anebo státními pojišťovacími fondy.

2. Avšak vnitrostátní zákonodárství může rovněž svěřit správu pojištění ústavům zřízeným z podnětu zúčastněných osob nebo jejich sdružení a řádně schváleným veřejnými úřady.

3. Majetek pojišťovacích ústavů a státních pojišťovacích fondů bude spravován odděleně od veřejného majetku.

4. Zástupci pojištěnců se zúčastní řízení pojišťovacích ústavů za podmínek stanovených vnitrostátním zákonodárstvím, které bude rovněž moci rozhodnout o účasti zástupců zaměstnavatelů a veřejných úřadů.

5. Samosprávné pojišťovací ústavy budou podléhat finanční a správní kontrole veřejných úřadů.

Čl.12.

1. Při sporu týkajícím se dávek bude pojištěnci nebo jeho právním zástupcům přiznáno právo na opravný prostředek.

2. Tyto spory budou spadat do příslušnosti zvláštních soudů, které budou obsazeny soudci, kteří - ať už jsou soudci z povolání či nikoli - budou zvlášť znalí účelu pojištění a potřeb pojištěnců nebo jež budou zasedat za součinnosti přisedících vybraných z pojištěnců a ze zaměstnavatelů.

3. Při sporu týkajícím se pojistné povinnosti nebo výše příspěvku bude právo na opravný prostředek přiznáno zaměstnanci a v soustavách stanovících zaměstnavatelské příspěvky také jeho zaměstnavateli.

Čl.13.

1. Cizozemští zaměstnanci budou podrobeni pojištění a placení příspěvků za stejných podmínek jako vlastní příslušníci.

2. Cizozemští pojištěnci a osoby výživou na nich závislé budou mít za stejných podmínek jako vlastní příslušníci nárok na dávky plynoucí z příspěvků, které jim byly připsány k dobru.

3. Cizozemští pojištěnci a osoby výživou na nich závislé, pokud jsou příslušníky kteréhokoli členského státu, jenž je vázán touto úmluvou a jehož zákonodárství proto podle článku 10 stanoví finanční účast státu na vytváření zdrojů nebo dávkách pojištění, budou kromě toho mít nárok na přídavky nebo zvýšení nebo na částečné důchody, které mají být placeny z veřejných fondů.

4. Avšak vnitrostátní zákonodárství může omezit na vlastní příslušníky právo na přídavky nebo zvýšení nebo částečné důchody, které jsou placeny z veřejných fondů a přiznávány výhradně pojištěncům, kteří překročili určitý věk v den, kdy zákonodárství o povinném pojištění nabylo účinnosti.

5. Omezení, pokud jsou stanovena pro případ bydliště v cizině, budou se na důchodce a osoby výživou na nich závislé, pokud jsou příslušníky kteréhokoli členského státu vázaného touto úmluvou a bydlí na území kteréhokoli členského státu vázaného řečenou úmluvou, vztahovat jen v míře, ve které se uplatňují vůči vlastním příslušníkům státu, v němž byl důchod získán. Avšak bude možno nevyplácet přídavky nebo zvýšení nebo částečné důchody, které se vyplácejí z veřejných fondů.

Čl.14.

1. Pojištění zaměstnanců se bude řídit zákonem platným podle místa jejich pracoviště.

2. Dohodou mezi zúčastněnými členskými státy bude možno v zájmu nepřerušného trvání pojištění učinit výjimky z tohoto pravidla.

Čl.15.

1. Každý členský stát může podrobit zvláštnímu řádu pohraniční pracovníky, kteří mají pracoviště na jeho území a místo trvalého bydliště v cizině.

Čl.16.

V zemích, které v době, kdy tato úmluva prvotně nabude účinnosti, nemají zákonodárství o povinném invalidním pojištění, kterákoli v tu dobu existující soustava důchodů nikoli příspěvkových bude považována za vyhovující této úmluvě, jestliže zabezpečuje individuální právo na důchod za podmínek stanovených v níže uvedených člancích 17 až 23.

Čl.17.

Osoba, která se stane všeobecně nezpůsobilou k práci a tím neschopnou získat svou práci odměnu hodnou zmínky, má nárok na důchod.

Čl.18.

Právo na důchod může být podmíněno žadatelovým trvalým bydlištěm na území členského státu v období bezprostředně předcházejícím žádosti o důchod. Toto období, které bude určeno vnitrostátním zákonodárstvím, nesmí přesahovat pět let.

Čl.19.

1. Žadatel má právo na důchod, pokud jeho roční příjmy nepřesahují mez, kterou určí vnitrostátní zákonodárství s náležitým zřetelem na minimální životní náklady.

2. Pro ocenění příjmů se budou považovat za vyňaté ty příjmy, jež nepřesahují částku stanovenou vnitrostátním zákonodárstvím.

Čl.20.

Výše důchodu bude stanovena částkou, která spolu s jinými příjmy převyšujícími částku vyňatou pro výše uvedené ocenění, dostačuje alespoň na krytí základních potřeb důchodce.

Čl.21.

1. Při sporu týkajícím se přiznání důchodu nebo určení jeho výše bude každému žadateli přiznáno právo na opravný prostředek.

2. Opravný prostředek bude spadat do působnosti jiného orgánu nežli toho, který rozhodl v prvním stupni.

Čl.22.

1. Cizinci, kteří jsou příslušníky kteréhokoli členského státu vázaného touto úmluvou, mají právo na důchod za stejných podmínek jako vlastní příslušníci.

2. Avšak vnitrostátní zákonodárství může podmínit přiznání důchodu cizinci dovršením doby trvalého pobytu na území členského státu přesahující nejvýše o pět let dobu pobytu předepsanou pro vlastní příslušníky.

Čl.23.

1. Právo na důchod může propadnout nebo být zcela nebo částečně pozastaveno, jestliže zúčastněná osoba:

- a) vyvolala svojí invaliditu trestným činem nebo úmyslným porušením zákona;
- b) získala nebo pokusila se získat důchod podvodem;
- c) byla odsouzena do vězení pro trestný čin;
- d) vytrvale odmítá vydělávat si na živobytí prací slučitelnou s jejími silami a schopnostmi.

2. Důchod může být zcela nebo částečně zastaven po dobu, po kterou zúčastněná osoba je zcela vydržována z veřejných prostředků.

Čl.24.

Tato úmluva se bez újmy ustanovení článku 13 odstavce 5 nevztahuje na zachování práva na důchod v případě bydliště v cizině.

Čl.25.

Formální ratifikace této úmluvy budou za podmínek stanovených v ústavě Mezinárodní organizace práce oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce a jím zapsány.

Čl.26.

1. Tato úmluva zavazuje toliko členské státy Mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zapsána generálním ředitelem.

2. Nabude účinnosti dvanáct měsíců poté, kdy generální ředitel zapíše ratifikace dvou členských států.

3. Pro každý další členský stát tato úmluva nabude účinnosti dvanáct měsíců od data, kdy byla zapsána jeho ratifikace.

Čl.27.

Jakmile budou u Mezinárodního úřadu práce zapsány ratifikace dvou členských států Mezinárodní organizace práce, oznámí to generální ředitel Mezinárodního úřadu práce všem členským státům Mezinárodní organizace práce. Rovněž jim oznámí zápis všech ratifikací, které mu členové organizace sdělí.

Čl.28.

1. Každý členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu, může ji vypovědět po uplynutí deseti let ode dne, kdy tato úmluva poprvé nabyla účinnosti, písemným sdělením generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který je zapíše. Výpověď nabude účinnosti jeden rok po dni, kdy byla zapsána.

2. Každý členský stát, jenž ratifikoval tuto úmluvu a který nepoužije práva ji vypovědět podle tohoto článku během roku následujícího po uplynutí období deseti let, jak uvedeno v předchozím odstavci, bude vázán úmluvou na další desetileté období a poté ji bude moci vypovědět vždy po uplynutí desetiletého období za podmínek uvedených v tomto článku.

Čl.29.

Vždy, bude-li to považovat za nutné, správní rady Mezinárodního úřadu práce předloží generální konferenci zprávu o provádění této úmluvy a přezkoumá, zda je záhodno dát na pořad jednání generální konference otázku její úplné nebo částečné revize.

Čl.30.

1. Přijme-li generální konference novou úmluvu revidující úplně nebo částečně tuto úmluvu a neustanoví-li nová úmluva jinak:

a) ratifikace nové revidující úmluvy členským státem způsobí ipso iure okamžitou výpověď této úmluvy bez ohledu na ustanovení článku 28, a to s výhradou, že nová revidující úmluva nabude účinnosti;

b) od doby, kdy nová revidující úmluva nabude účinnosti, tato úmluva přestane být členským státem otevřena k ratifikaci.

2. Tato úmluva však zůstane v platnosti co do formy a obsahu pro ty členské státy, které ji ratifikovaly a které neratifikovaly revidující úmluvu.

Čl.31.

Anglické a francouzské znění této úmluvy mají stejnou platnost.

Úmluva č. 39

Úmluva o povinném pojištění pro případ smrti zaměstnanců v průmyslových a obchodních podnicích a ve svobodných povoláních, jakož i domáckých dělníků a osob zaměstnaných v domácnosti

Generální konference Mezinárodní organizace práce,
která byla svolána Správní radou mezinárodního úřadu práce do Ženevy a tam se sešla dne 8. června 1833 na svém sedmnáctém zasedání,
rozhodnuvši se přijmouti některé návrhy, týkající se povinného pojištění na případ smrti, jež jsou druhým bodem jednacího pořadu zasedání, a
stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy, přijímá 29. června 1933 tuto úmluvu, která bude označována jako Úmluva o pojištění pro případ smrti (průmysl

atd.), 1933, aby ji členské státy Mezinárodní organizace práce ratifikovaly podle ustanovení Ústavy Mezinárodní organizace práce:

Čl.1..

Každý členský stát Mezinárodní organizace práce, který ratifikuje tuto úmluvu, se zavazuje, že zavede nebo bude udržovat povinné pojištění pro případ smrti na podmínkách rovnajících se alespoň těm, které jsou uvedeny v této úmluvě.

Čl.2..

(1) Povinné pojištění pro případ smrti se bude vztahovati na rukodělně a nerukodělné pracovníky včetně učňů, kteří jsou zaměstnaní v průmyslových nebo obchodních podnicích nebo ve svobodných povoláních, a na domácké pracovníky a na osoby zaměstnané v domácnosti.

(2) Avšak každý členský stát může stanovit ve svém vnitrostátním zákonodárství výjimky, které bude považovat za nutné, pokud jde:

a) o pracovníky, jejichž odměna přesahuje určenou částku, a kde vnitrostátní zákonodárství nestanoví tuto obecnou výjimku, pokud jde o nerukodělné pracovníky provozující zaměstnání, považovaná obvykle za svobodná povolání,

b) o pracovníky, kteří nepobírají odměnu v hotovosti,

c) o mladé pracovníky mladší určeného věku a o pracovníky, kteří jsou příliš staří pro pojištění, když poprvé vstoupí do zaměstnání,

d) o domácké pracovníky, jejichž pracovní poměry se neliší obvyklým pracovním poměrem pracovníků za mzdu,

e) o členy rodiny zaměstnavatele,

f) o pracovníky v takových zaměstnáních, která ježto nutně trvají krátkou dobu, neumožňují splnit podmínky pro přiznání dávek, jakož i o osoby zaměstnané jen příležitostně nebo pomocně,

g) o pracovníky invalidní a o pracovníky pobírající invalidní nebo starobní důchod,

h) o veřejné úředníky na odpočinku zaměstnané za odměnu, a o osoby pobírající soukromý důchod, jestliže se odpočivné nebo soukromý důchod rovná alespoň invalidnímu důchodu, stanovenému vnitrostátním zákonodárstvím,

i) o pracovníky, kteří během svých studií dávají hodiny nebo pracují za odměnu, připravující se na zaměstnání odpovídající takovým studiím,

j) služebnictvo zaměstnané v domácnosti zemědělských zaměstnavatelů.

(3) Kromě toho mohou být vyňaty z pojistné povinnosti osoby, které na základě zákona, předpisu nebo zvláštního statutu založí pro případ smrti pro své pozůstalé právo na

dávky, které se v celku rovnají přinejmenším dávkám, stanoveným v této úmluvě.

(4) Tato úmluva se nevztahuje ne námořníky a námořní rybáře.

Čl.3..

Vnitrostátní zákonodárství za podmínek, které určí, umožní bývalým povinným pojištěncům, kteří nepobírají důchod, buď dobrovolné pokračování v pojištění nebo zachování práv pravidelným placením udržovacího příspěvku, pokud tato práva nejsou zachována automaticky anebo není-li v případě vdané ženy manželovi nepodrobenému pojistné povinnosti umožněno se dobrovolně pojistit a tím založit pro manželku právo na starobní nebo vdovský důchod.

Čl.4..

(1) Právo na důchod může být bez újmy ustanovením článku 5 podmíněno dovršením čekací doby, popřípadě spolu se zaplacením minimálního počtu příspěvků od vstupu do pojištění a ve stanoveném období, bezprostředně předcházejícím pojistné události.

(2) Čekací doba nebude delší než 60 příspěvkových měsíců nebo 250 příspěvkových týdnů nebo 1500 příspěvkových dnů.

(3) Jestliže dovršení čekací doby je spojeno se zaplacením stanoveného počtu příspěvků ve stanoveném období, bezprostředně předcházejícím pojistné události, doby, za něž byly zaplacený příspěvky pro případ dočasné neschopnosti k práci a pro případ nezaměstnanosti, se započtou jako příspěvkové doby v rozsahu a za podmínek stanovených vnitrostátním zákonodárstvím.

Čl.5..

(1) Pojištěnec, který přestane být povinně pojištěn, aniž má právo na dávku představující vzájemné plnění za příspěvky, připsané mu k dobru, zachovává si práva plynoucí z těchto příspěvků.

(2) Avšak vnitrostátní zákonodárství může ukončit uplatnitelnost práv, plynoucích z příspěvků, po uplynutí lhůty, která se bude počítat od zániku pojistné povinnosti a která bude buď proměnná nebo pevná.

a) Proměnná lhůta nebude kratší nežli třetina úhrnu příspěvkových období, dovršených od vstupu do pojištění, bez období, za nichž nedošlo k příspěvkům.

b) Pevná lhůta nebude v žádném případě kratší nežli osmnáct měsíců, práva na příspěvky mohou být po uplynutí této lhůty zrušena, nebyl-li během ní pojištěnci na základě povinného nebo dobrovolného pojištění připsán k dobru minimální počet příspěvků, stanovený vnitrostátním zákonodárstvím.

Čl.6..

Pojištění pro případ smrti musí zahrnovat přinejmenším právo na důchod pro vdovu znova neprovdanou a pro sirotky zemřelého pojištěnce nebo důchodce.

Čl.7..

(1) Právo na vdovský důchod může být vyhrazeno vdovám, které překročily stanovený věk nebo které jsou invalidní.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nebudou uplatňovat ve zvláštních soustavách pojištění ve prospěch nerukodělných pracovníků.

(3) Právo na vdovský důchod může být omezeno na případy, kdy manželství trvalo po stanovenou dobu a bylo uzavřeno před tím, než pojištěnec nebo důchodce dovršil stanovený věk nebo se stal invalidním.

(4) Právo na vdovský důchod může být odepřeno v případech, kdy v době smrti pojištěnce nebo důchodce bylo manželství rozloučeno nebo bylo rozvedeno výlučně z viny manželky.

(5) Je-li několik žadatelek o vdovský důchod, může být částka, jež má být vyplácena, omezena na částku jednoho důchodu.

Čl.8..

(1) Dítě, které dosáhlo stanoveného věku, nikoli nižšího než 14 let, má nárok na důchod v případě smrti kteréhokoli z rodičů.

(2) Avšak jde-li o sirotka po pojištěnci nebo po důchodkyni, právo na důchod může být podmíněno buď tím, že matka přispívala k vydržování tohoto dítěte, nebo tím, zemřela jako vdova.

(3) Vnitrostátní zákonodárství stanoví případy, ve kterých dítě jiné než manželské bude mít nárok na důchod.

Čl.9..

(1) Výše důchodu bude určena buď v závislosti na době strávené v pojištění nebo nezávisle na ní buď pevnou částkou nebo procentem příjmu, k němuž se přihlíží pro účely pojištění, anebo poměrnou částkou podle částky zaplacených příspěvků.

(2) Není-li zaručena minimální výše, musí důchod, který je proměnný podle doby strávené v pojištění a jehož přiznání je podmíněno dovršením čekací doby, zahrnovat pevnou částku nebo pevný díl, nezávislý na době strávené v pojištění, není-li přiznání důchodu podmíněno dovršením čekací doby, může být stanovena zaručená minimální výše důchodu.

(3) Jsou-li příspěvky odstupňovány podle příjmu, přihlédne se k příjmu, k němuž se přihlíželo z tohoto důvodu při výpočtu poskytovaného důchodu, ať už je důchod proměnný podle doby strávené v pojištění či nikoli.

Čl.10..

Aby se zabránilo invaliditě nebo aby se invalidita oddálila, snížila nebo ukončila,

pojišťovací ústavy budou za podmínek, které stanoví vnitrostátní zákonodárství, oprávněny poskytovat věcné dávky osobám, jež pro invaliditu pobírají důchod anebo by jej mohly požadovat.

Čl.11..

(1) Právo na dávky může propadnout anebo být pozastaveno zcela nebo částečně:

- a) byla-li smrt zapříčiněna trestným činem nebo úmyslným porušením zákona pojištěncem nebo kteroukoli osobou, jež by mohla mít právo na důchod pozůstalých,
- b) jestliže se pojištěnec nebo kterákoli osoba, která by mohla mít právo na důchod pozůstalých, dopustila podvodu vůči pojišťovacímu ústavu.

(2) Důchod může být zcela nebo částečně pozastaven, pokud zúčastněná osoba:

- a) je zcela vydržována na veřejné náklady nebo ústavem sociálního pojištění,
- b) odmítá bez platného důvodu zachovávat lékařské příkazy a pokyny, týkající se chování invalidů, nebo se úmyslně a bez oprávnění vymyká kontrole pojišťovacího ústavu,
- c) pobírá jiné periodické dávky v hotovosti poskytované na základě zákonů o povinném sociálním pojištění, o důchodech nebo o odškodňování pracovních úrazů nebo nemocí z povolání,
- d) obdržela jako vdova důchod bez jakékoli podmínky věku nebo invalidity a žije jako žena s mužem,
- e) obdržela důchod na základě zvláštního pojištění pro pracovníky, kteří nepracují ručně a má příjem přesahující stanovenou výši.

Čl.12..

(1) Pojištěnci a jejich zaměstnavatelé budou přispívat k vytváření zdrojů pojištění.

(2) Vnitrostátní zákonodárství může z příspěvkové povinnosti vyjmout:

- a) učně a mladé pracovníky, kteří nedovršili stanovený věk,
- b) pracovníky, kteří nepobírají odměnu v hotovosti nebo kteří pobírají velmi nízkou mzdu.

(3) Příspěvky zaměstnanců nemusí být vyžadovány v právních úpravách národního pojištění, jež se neomezují na zaměstnance.

(4) Veřejné úřady budou přispívat k vytváření zdrojů nebo na dávky na pojištění vztahující se na zaměstnance vůbec anebo rukodělné dělníky.

(5) Vnitrostátní zákonodárství, která v době přijetí této úmluvy nestanoví příspěvky pojištěnců, mohou i nadále vyjímat pojištěnce z příspěvkové povinnosti.

Čl.13..

(1) Pojištění bude spravováno buď ústavy, jež budou zřízeny veřejnými úřady a nebudou sledovat žádný výdělečný cíl, anebo státními pojišťovacími fondy.

(2) Avšak vnitrostátní zákonodárství může rovněž svěřit správu pojištění ústavům, zřízeným z podnětu zúčastněných osob nebo jejich sdružení, a řádně schváleným veřejnými úřady.

(3) Majetek pojišťovacích ústavů a státních pojišťovacích fondů bude spravován odděleně od veřejných prostředků.

(4) Zástupci pojištěnců se zúčastní řízení pojišťovacích ústavů za podmínek stanovených vnitrostátním zákonodárstvím, které bude rovněž moci rozhodnout o účasti zástupců zaměstnavatelů a veřejných úřadů.

(5) Samosprávné pojišťovací ústavy budou podléhat finanční a správní kontrole veřejných úřadů.

Čl.14..

(1) Při sporu týkajícím se dávek bude pozůstalý zemřelého pojištěnce nebo důchodce přiznáno právo na opravný prostředek.

(2) Tyto spory budou spadat do příslušnosti zvláštních soudů, které budou obsazeny soudci, kteří - ať již jsou soudci z povolání či nikoli - budou zvlášť znalí účelu pojištění, nebo jež budou zasedat za součinnosti přisedících, vybraných z pojištěnců a ze zaměstnavatelů.

(3) Při sporu týkajícím se pojistné povinnosti nebo výše příspěvků bude právo na opravný prostředek přiznáno zaměstnanci a v soustavách stanovících zaměstnavatelské příspěvky také jeho zaměstnavateli.

Čl.15..

(1) Cizozemští zaměstnanci budou podrobeni pojištění a placení příspěvků za stejných podmínek, jako vlastní příslušníci.

(2) Pozůstalí cizozemských pojištěnců nebo důchodců budou mít za stejných podmínek jako vlastní příslušníci nárok na dávky plynoucí z příspěvků, připsaných k dobru těmto pojištěncům.

(3) Pozůstalí cizozemských pojištěnců nebo důchodců, pokud jsou příslušníky kteréhokoli členského státu, jenž je vázán touto úmluvou a jehož zákonodárství proto stanoví podle článku 12 finanční účast státu na vytváření zdrojů nebo na pojistných dávkách, budou kromě toho mít nárok na přídavky nebo zvýšení nebo na částečné důchody, které mají být placeny z veřejných fondů.

(4) Avšak vnitrostátní zákonodárství může omezit na vlastní příslušníky právo na přídavky, nebo zvýšení nebo částečné důchody, které jsou placeny z veřejných fondů a přiznávány výhrady pozůstalým pojištěncům, kteří překročili určitý věk v den, kdy

zákonodárství o povinném pojištění nabylo účinnosti.

(5) Omezení, pokud jsou stanovena pro případ trvalého bydliště v cizině, budou se na důchodce, pokud jsou příslušníky kteréhokoli členského státu vázaného touto úmluvou a bydlí na území kteréhokoli členského státu vázaného řečenou úmluvou, vztahovat jen v míře, ve které se uplatňují vůči vlastním příslušníkům státu, v němž byl důchod získán. Avšak bude možno nevyplácet přídavky nebo zvýšení nebo částečné důchody, které se vyplácejí z veřejných fondů.

Čl.16..

(1) Pojištění zaměstnanců se bude řídit zákonem platným podle místa jejich pracoviště.

(2) Dohodou mezi zúčastněnými členskými státy bude možno v zájmu nepřerušného trvání pojištění učinit výjimky z tohoto pravidla.

Čl.17..

Každý členský stát může podrobit zvláštnímu řádu pohraniční pracovníky, kteří mají pracoviště na jeho území a místo trvalého bydliště v cizině.

Čl.18..

V zemích, které v době, kdy tato úmluva poprvé nabude účinnosti, nemají zákonodárství o povinném pojištění na případ smrti, kterákoli v tu dobu existující soustava důchodů nikoli příspěvkových bude považována za vyhovující této úmluvě, jestliže zabezpečuje individuální právo na důchod za podmínek, stanovených v níže uvedených člancích 19 až 25.

Čl.19..

(1) Právo na důchod bude přiznáno:

- a) každé vdově znova neprovdané, která udržuje alespoň dvě děti,
- b) každému sirotkovi, který ztratil otce i matku.

(2) Vnitrostátní zákonodárství stanoví:

- a) podmínky, za nichž se dítě jiné nežli manželské pokládá za dítě vdovy pro její nárok na důchod,
- b) věk, do něhož se dítě pokládá za závislé na vdově nebo má právo na sirotčí důchod; tento věk nemůže být nižší nežli 14 let.

Čl.20..

(1) Právo na vdovský důchod může být podmíněno trvalým bydlištěm na území členského státu, a to bydlištěm:

a) zemřelého manžela v období bezprostředně předcházejícím smrti, a

b) vdovy v období bezprostředně předcházejícím žádosti o důchod.

(2) Právo na sirotčí důchod může být podmíněno trvalým bydlištěm toho z rodičů, který zemřel poslední, na území členského státu v období bezprostředně předcházejícím smrti.

(3) Doba trvalého pobytu na území členského státu, požadovaná u vdovy nebo u toho z rodičů, který zemřel, bude určena vnitrostátním zákonodárstvím, ale nebude přesahovat pět let.

Čl.21..

(1) Právo na vdovský důchod nebo na sirotčí důchod má každý žadatel, jehož roční příjmy, včetně ročních příjmů vydržovaných dětí nebo sirotek, nepřesahují mez, kterou určí vnitrostátní zákonodárství s náležitým zřetelem na minimální životní náklady.

(2) Pro ocenění příjmů se budou považovat za vyňaté ty příjmy, jež nepřesahují částku, stanovenou vnitrostátním zákonodárstvím.

Čl.22..

Výše důchodu bude stanovena částkou, která spolu s jinými příjmy převyšujícími částku vyňatou pro výše uvedené ocenění, dostačuje alespoň na krytí základních potřeb důchodce.

Čl.23..

(1) Při sporu týkajícím se přiznání důchodu nebo určení jeho výše bude každému žadateli přiznáno právo na opravný prostředek.

(2) Opravný prostředek bude spadat do působnosti jiného orgánu, než-li toho, který rozhodl v první stupni.

Čl.24..

(1) Cizozemské vdovy a sirotci, kteří jsou příslušníky kteréhokoli členského státu vázaného touto úmluvou, mají právo na důchod za stejných podmínek jako vlastní příslušníci.

(2) Avšak vnitrostátní zákonodárství může podmínit přiznání důchodu cizinci dovršením doby trvalého pobytu na území členského státu, přesahující nejvíce o pět let dobu pobytu stanovenou v článku 20.

Čl.25..

(1) Právo na důchod může propadnout nebo být úplně nebo částečně pozastaveno, jestliže vdova nebo osoba, která převzala péči o sirotka, získala nebo se pokusila získat důchod podvodem.

(2) Důchod může být úplně nebo částečně zastaven po dobu, po kterou zúčastněná osoba je zcela vydržována z veřejných prostředků.

Čl.26..

Tato úmluva se bez újmy ustanovení článku 15 odstavce 5 nevztahuje na zachování práva na důchod v případě bydliště v cizině.

Čl.27..

Formální ratifikace této Úmluvy budou za podmínek stanovených v ústavě Mezinárodní organizace práce oznámeny generálními řediteli Mezinárodního úřadu práce a jím zapsány.

Čl.28..

(1) Tato úmluva zavazuje toliko členské státy Mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zapsána generální ředitelem.

(2) Nabude účinnosti dvanáct měsíců poté, kdy generální ředitel запиše ratifikace dvou členských států.

(3) Pro každý další členský stát tato úmluva nabude účinnosti dvanáct měsíců od data, kdy byla zapsána jeho ratifikace.

Čl.29..

Jakmile budou u Mezinárodního úřadu práce zapsány ratifikace dvou členských států Mezinárodní organizace práce, oznámí to generální ředitel Mezinárodního úřadu práce všem členským státům Mezinárodní organizace práce. Rovněž jim oznámí zápis všech ratifikací, které mu členové organizace sdělí.

Čl.30..

(1) Každý členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu, může jí vypovědět po uplynutí deseti let ode dne, kdy tato úmluva poprvé nabyla účinnosti, písemným sdělením generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který je запиše. Výpověď nabude účinnosti jeden rok po dni, kdy byla zapsána.

(2) Každý členský stát, jež ratifikoval tuto úmluvu a který nepoužije práva jí vypovědět podle tohoto článku během roku následujícího po uplynutí období deseti let, jak uvedeno v předchozím odstavci, bude vázán úmluvou na další desetileté období a poté jí bude moci vypovědět vždy po uplynutí desetiletého období za podmínek uvedených v tomto článku.

Čl.31..

Vždy, bude-li to považovat za nutné, Správní rada Mezinárodního úřadu práce předloží generální konferenci zprávu o provádění této úmluvy a přezkoumá, zda je záhodno dát na pořad jednání generální konference otázku její úplné nebo částečné revize.

Čl.32..

(1) Přijme-li generální konference novou úmluvu revidující úplně nebo částečně tuto úmluvu a nestanoví-li nová úmluva jinak:

a) ratifikace nové revidující úmluvy členským státem způsobí ipso iure okamžitou výpověď této úmluvy bez ohledu na ustanovení článku 30, a to s výhradou, že nová revidující úmluva nabude účinnosti,

b) od doby, kdy nová revidující úmluva nabude účinnosti, tato úmluva přestane být členským státem otevřená k ratifikaci.

(2) Tato úmluva však zůstane v platnosti co do formy a obsahu pro ty členské státy, které ji ratifikovaly a které neratifikovaly revidující úmluvu.

Čl.33..

Francouzské a anglické znění této úmluvy mají stejnou platnost.

Úmluva č. 40

Úmluva o povinném pojištění pro případ smrti zaměstnanců v zemědělských podnicích

Generální konference Mezinárodní organizace práce,
která byla svolána správní radou Mezinárodního úřadu práce do Ženevy a tam se sešla dne 8. června 1933 na svém sedmnáctém zasedání,
rozhodnuvši se přijmouti některé návrhy, týkající se povinného pojištění na případ smrti, jež jsou druhým bodem jednacího pořadu zasedání, a
stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy, přijímá 29. června 1933 tuto úmluvu, která bude označována jako Úmluva o pojištění pro případ smrti (zemědělství), 1933, aby ji členské státy Mezinárodní organizace práce ratifikovaly podle ustanovení Ústavy Mezinárodní organizace práce:

Čl.1...

Každý členský stát mezinárodní organizace práce, který ratifikuje tuto úmluvu, se zavazuje, že zavede nebo bude udržovat povinné pojištění pro případ smrti za podmínek rovnajících se alespoň těm, které jsou uvedeny v této úmluvě.

Čl.2...

(1) Povinné pojištění pro případ smrti se bude vztahovati na rukodělné a nerukodělné pracovníky včetně učňů, kteří jsou zaměstnání v zemědělských podnicích a na služebnictvo zaměstnané v domácnosti zemědělských zaměstnavatelů.

(2) Avšak každý členský stát může ustanovit ve svém vnitrostátním zákonodárství výjimky, které bude považovat za nutné, pokud jde:

a) o pracovníky, jejichž odměna přesahuje určenou částku, a kde vnitrostátní zákonodárství nestanoví tuto obecnou výjimku, pokud jde o nerukodělné pracovníky provozující

zaměstnání, považovaná obvykle za svobodná povolání,

b) o pracovníky, kteří nepobírají odměnu v hotovosti,

c) o mladé pracovníky mladší určeného věku a o pracovníky, kteří jsou příliš staří pro pojištění, když poprvé vstoupí do zaměstnání,

d) o domácí pracovníky, jejichž pracovní poměry se neshodují s obvyklým pracovním poměrem pracovníků za mzdu,

e) o členy rodiny zaměstnavatele,

f) o pracovníky v takových zaměstnáních, která, ježto nutně trvají krátkou dobu, neumožňují splnit podmínky pro přiznání dávek, jakož i osoby zaměstnané jen příležitostně nebo pomocně,

g) o pracovníky invalidní a o pracovníky pobírající invalidní nebo starobní důchod,

h) o veřejné úředníky na odpočinku zaměstnané za odměnu, a o osoby pobírající soukromý důchod, jestliže se odpočivné nebo soukromý důchod rovná alespoň invalidnímu důchodu, stanovenému vnitrostátním zákonodárstvím,

i) o pracovníky, kteří během svých studií dávají hodiny nebo pracují za odměnu, připravující se na zaměstnání odpovídající takovým studiím.

(3) Kromě toho mohou být vyňaty z pojistné povinnosti osoby, které na základě zákona, předpisu nebo zvláštního statutu založí pro případ smrti pro své pozůstalé právo na dávky, které se v celku rovnají přinejmenším dávkám, stanoveným v této úmluvě.

(4) Tato úmluva se nevztahuje na námořníky a námořní rybáře.

Čl.3...

Vnitrostátní zákonodárství za podmínek, které určí, umožní bývalým povinným pojištěncům, kteří nepobírají důchod, buď dobrovolné pokračování v pojištění nebo zachování práv pravidelným placením udržovacího příspěvku, pokud tato práva nejsou zachována automaticky anebo není-li v případě vdané ženy manželovi nepodrobenému pojistné povinnosti umožněno se dobrovolně pojistit a tím založit pro manželku právo na starobní nebo vdovský důchod.

Čl.4...

(1) Právo na důchod může být bez újmy ustanovením článku 5 podmíněno dovršením čekací doby, popřípadě spolu se zaplacením minimálního počtu příspěvků od vstupu do pojištění a ve stanoveném období, bezprostředně předcházejícím pojistné události.

(2) Čekací doba nebude delší než 60 příspěvkových měsíců nebo 250 příspěvkových týdnů nebo 1500 příspěvkových dnů.

(3) Jestliže dovršení čekací doby je spojeno se zaplacením stanoveného počtu

příspěvků ve stanoveném období, bezprostředně předcházejícím pojistné události, doby, za něž byly zaplaceny příspěvky pro případ dočasné neschopnosti k práci a pro případ nezaměstnanosti, se započtou jako příspěvkové doby v rozsahu a za podmínek stanovených vnitrostátním zákonodárstvím.

Čl.5...

(1) Pojištěnec, který přestane být povinně pojištěn, aniž má právo na dávku představující vzájemné plnění za příspěvky, připsané mu k dobru, zachovává si práva plynoucí z těchto příspěvků.

(2) Avšak vnitrostátní zákonodárství může ukončit uplatnitelnost práv, plynoucích z příspěvků, po uplynutí lhůty, která se bude počítat od zániku pojistné povinnosti a která bude buď proměnná nebo pevná.

a) Proměnná lhůta nebude kratší nežli třetina úhrnu příspěvkových období, dovršených od vstupu do pojištění, bez období, za nichž nedošlo k příspěvkům.

b) Pevná lhůta nebude v žádném případě kratší nežli osmáct měsíců, práva na příspěvky mohou být po uplynutí této lhůty zrušena, nebyl-li během ní pojištěnci na základě povinného nebo dobrovolného pojištění připsán k dobru minimální počet příspěvků, stanovený vnitrostátním zákonodárstvím.

Čl.6...

Pojištění pro případ smrti musí zahrnovat přinejmenším právo na důchod pro vdovu znova neprovdanou a pro sirotky zemřelého pojištěnce nebo důchodce.

Čl.7...

(1) Právo na vdovský důchod může být vyhrazeno vdovám, které překročily stanovený věk nebo které jsou invalidní.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nebudou uplatňovat ve zvláštních soustavách pojištění ve prospěch nerukodělných pracovníků.

(3) Právo na vdovský důchod může být omezeno na případy, kdy manželství trvalo po stanovenou dobu a bylo uzavřeno před tím, než pojištěnec nebo důchodce dovršil stanovený věk nebo se stal invalidním.

(4) Právo na vdovský důchod může být odepřeno v případech, kdy v době smrti pojištěnce nebo důchodce bylo manželství rozloučeno nebo bylo rozvedeno výlučně z viny manželky.

(5) Je-li několik žadatelek o vdovský důchod, může být částka, jež má být vyplácena, omezena na částku jednoho důchodu.

Čl.8...

(1) Dítě, které dosáhlo stanoveného věku, nikoli nižšího než 14 let, má nárok na

důchod v případě smrti kteréhokoli z rodičů.

(2) Avšak jde-li o sirotka po pojištěnce nebo po důchodkyni, právo na důchod může být podmíněno buď tím, že matka přispívala k vydržování tohoto dítěte, nebo tím, že zemřela jako vdova.

(3) Vnitrostátní zákonodárství stanoví případy, ve kterých dítě jiné než manželské bude mít nárok na důchod.

Čl.9...

(1) Výše důchodu bude určena buď v závislosti na době strávené v pojištění nebo nezávisle na ní buď pevnou částkou nebo procentem příjmu, k němuž se přihlíží pro účely pojištění, anebo proměnnou částkou podle částky zaplacených příspěvků.

(2) Není-li zaručena minimální výše, musí důchod, který je proměnný podle doby strávené v pojištění a jehož přiznání je podmíněno dovršením čekací doby, zahrnovat pevnou částku nebo pevný díl, nezávislý na době strávené v pojištění, není-li přiznání důchodu podmíněno dovršením čekací doby, může být stanovena zaručená minimální výše důchodu.

(3) Jsou-li příspěvky odstupňovány podle příjmu, přihlédne se k příjmu, k němuž se přihlíželo z tohoto důvodu při výpočtu poskytovaného důchodu, až už je důchod proměnný podle doby strávené v pojištění či nikoli.

Čl.10...

Aby se zabránilo invaliditě nebo aby se invalidita oddálila, snížila nebo ukončila, pojišťovací ústavy budou za podmínek, které stanoví vnitrostátní zákonodárství, oprávněny poskytovat věcné dávky osobám, jež pro invaliditu pobírají důchod nebo by jej mohly požadovat.

Čl.11...

(1) Právo na dávky může propadnout nebo být pozastaveno zcela nebo částečně:

a) byla-li smrt zapříčiněna trestným činem nebo úmyslným porušením zákona pojištěncem nebo kteroukoli osobou, jež by mohla mít právo na důchod pozůstalých,

b) jestliže se pojištěnec nebo kterákoli osoba, která by mohla mít právo na důchod pozůstalých, dopustila podvodu vůči pojišťovacímu ústavu.

(2) Důchod může být zcela nebo částečně pozastaven, pokud zúčastněná osoba:

a) je zcela vydržována na veřejné náklady nebo ústavem sociálního pojištění,

b) odmítá bez platného důvodu zachovávat lékařské příkazy a pokyny, týkající se chování invalidů, nebo se úmyslně a bez oprávnění vymyká kontrole pojišťovacího ústavu,

c) pobírá jiné periodické dávky v hotovosti, poskytované na základě zákonů o povinném sociálním pojištění, o důchodech nebo o odškodňování pracovních úrazů nebo nemocí z

povolání,

d) obdržela jako vdova důchod bez jakékoli podmínky věku nebo invalidity a žije jako žena s mužem,

e) obdržela důchod na základě zvláštního pojištění pro pracovníky, kteří nepracují ručně, a má příjem přesahující stanovenou výši.

Čl.12...

(1) Pojištěnci a jejich zaměstnavatelé budou přispívat k vytváření zdrojů pojištění.

(2) Vnitrostátní zákonodárství může z příspěvkové povinnosti vyjmout:

a) učně a mladé pracovníky, kteří nedovršili stanovený věk,

b) pracovníky, kteří nepobírají odměnu v hotovosti nebo kteří pobírají velmi nízkou mzdu,

c) pracovníky ve službě zaměstnavatel, který platí příspěvky úhrnnou částkou, nezávisle na počtu zaměstnávaných pracovníků.

(3) Příspěvky zaměstnavatelů nemusí být vyžadovány v právních úpravách národního pojištění, jež se neomezují na zaměstnance.

(4) Veřejné úřady budou přispívat k vytváření zdrojů nebo na dávky na pojištění vztahující se na zaměstnance vůbec anebo rukodělné dělníky.

(5) Vnitrostátní zákonodárství, která v době přijetí této úmluvy nestanoví příspěvky pojištěnců, mohou i nadále vyjímat pojištěnce z příspěvkové povinnosti.

Čl.13...

(1) Pojištění bude spravováno buď ústavy, jež budou zřízeny veřejnými úřady a nebudou sledovat žádný výdělečný cíl, anebo státními pojišťovacími fondy.

(2) Avšak vnitrostátní zákonodárství může rovněž svěřit správu pojištění ústavům, zřízeným z podnětu zúčastněných osob nebo jejich sdružení, a řádně schváleným veřejnými úřady.

(3) Majetek pojišťovacích ústavů a státních pojišťovacích fondů bude spravován odděleně od veřejných prostředků.

(4) Zástupci pojištěnců se zúčastní řízení pojišťovacích ústavů za podmínek stanovených vnitrostátním zákonodárstvím, které bude rovněž moci rozhodnout o účasti zástupců zaměstnavatelů a veřejných úřadů.

(5) Samosprávné pojišťovací ústavy budou podléhat finanční a správní kontrole veřejných úřadů.

Čl.14...

(1) Při sporu týkajícím se dávek bude pozůstalým zemřelého pojištěnce nebo důchodce přiznáno právo na opravný prostředek.

(2) Tyto spory budou spadat do příslušnosti zvláštních soudů, které budou obsazeny soudci, kteří - ať již jsou soudci z povolání či nikoli - budou zvlášť znalí účelu pojištění, nebo jež budou zasedat za součinnosti přisedících, vybraných z pojištěnců a ze zaměstnavatelů.

(3) Při sporu týkajícím se pojistné povinnosti nebo výše příspěvků bude právo na opravný prostředek přiznáno zaměstnanci a v soustavách stanovících zaměstnavatelské příspěvky také jeho zaměstnavateli.

Čl.15...

(1) Cizozemští zaměstnanci budou podrobeni pojištění a placení příspěvků za stejných podmínek, jako vlastní příslušníci.

(2) Pozůstalí cizozemských pojištěnců nebo důchodců budou mít za stejných podmínek jako vlastní příslušníci nárok na dávky plynoucí z příspěvků, připsaných k dobru těmto pojištěncům.

(3) Pozůstalí cizozemských pojištěnců nebo důchodců, pokud jsou příslušníky kteréhokoli členského státu, jenž je vázán touto úmluvou a jehož zákonodárství proto stanoví podle článku 12 finanční účast státu na vytváření zdrojů nebo na pojistných dávkách, budou kromě toho mít nárok na přídavky nebo zvýšení nebo na částečné důchody, které mají být placeny z veřejných fondů.

(4) Avšak vnitrostátní zákonodárství může omezit na vlastní příslušníky právo na přídavky, nebo zvýšení nebo částečné důchody, které jsou placeny z veřejných fondů a přiznávány výhradně pozůstalým pojištěncům, kteří překročili určitý věk v den, kdy zákonodárství o povinném pojištění nabylo účinnosti.

(5) Omezení, pokud jsou stanovena pro případ trvalého bydliště v cizině, budou se na důchodce, pokud jsou příslušníky kteréhokoli členského státu vázaného touto úmluvou a bydlí na území kteréhokoli členského státu vázaného řečenou úmluvou, vztahovat jen v míře, ve které se uplatňují vůči vlastním příslušníkům státu, v němž byl důchod získán. Avšak bude možno nevyplácet přídavky nebo zvýšení nebo částečné důchody, které se vyplácejí z veřejných fondů.

Čl.16...

(1) Pojištění zaměstnanců se bude řídit zákonem platným podle místa jejich pracoviště.

(2) Dohodou mezi zúčastněnými členskými státy bude možno v zájmu nepřerušného trvání pojištění učinit výjimky z tohoto pravidla.

Čl.17...

Každý členský stát může podrobit zvláštnímu řádu pohraniční pracovníky, kteří mají pracoviště na jeho území a místo trvalého bydliště v cizině.

Čl.18...

V zemích, které v době, kdy tato úmluva poprvé nabude účinnosti, nemají zákonodárství o povinném pojištění na případ smrti, kterákoli v tu dobu existující soustava důchodů nikoli příspěvkových bude považována za vyhovující této úmluvě, jestliže zabezpečuje individuální právo na důchod za podmínek, stanovených v níže uvedených člancích 19 až 25.

Čl.19...

(1) Právo na důchod bude přiznáno:

- a) každé vdově znova neprovdané, která vydrzuje alespoň dvě děti,
- b) každému sirotkovi, který ztratil otce i matku.

(2) Vnitrostátní zákonodárství stanoví:

- a) podmínky, za nichž se dítě jiné nežli manželské pokládá za dítě vdovy pro její nárok na důchod,
- b) věk, do něhož se dítě pokládá za závislé na vdově nebo má právo na sirotčí důchod; tento věk nemůže být nižší nežli 14 let.

Čl.20...

(1) Právo na vdovský důchod může být podmíněno trvalým bydlištěm na území členského státu, a to bydlištěm:

- a) zemřelého manžela v období bezprostředně předcházejícím smrti, a
- b) vdovy v období bezprostředně předcházejícím žádosti o důchod.

(2) Právo na sirotčí důchod může být podmíněno trvalým bydlištěm toho z rodičů, který zemřel poslední, na území členského státu v období bezprostředně předcházejícím smrti.

(3) Doba trvalého pobytu na území členského státu, požadovaná u vdovy nebo u toho z rodičů, který zemřel, bude určena vnitrostátním zákonodárstvím, ale nebude přesahovat pět let.

Čl.21...

(1) Právo na vdovský důchod nebo na sirotčí důchod má každý žadatel, jehož roční příjmy, včetně ročních příjmů vydržovaných dětí nebo sirotek, nepřesahují mez, kterou určí vnitrostátní zákonodárství s náležitým zřetelem na minimální životní náklady.

(2) Pro ocenění příjmů se budou považovat za vyňaté ty příjmy, jež nepřesahují částku, stanovenou vnitrostátním zákonodárstvím.

Čl.22...

Výše důchodu bude stanovena částkou, která spolu s jinými příjmy převyšujícími částku vyňatou pro výše uvedené ocenění, dostačuje alespoň na krytí základních potřeb důchodce.

Čl.23...

(1) Při sporu týkajícím se přiznání důchodu nebo určení jeho výše bude každému žadateli přiznáno právo na opravný prostředek.

(2) Opravný prostředek bude spadat do působnosti jiného orgánu, nežli toho, který rozhodl v prvním stupni.

Čl.24...

(1) Cizozemské vdovy a sirotci, kteří jsou příslušníky kteréhokoli členského státu vázaného touto úmluvou, mají právo na důchod za stejných podmínek jako vlastní příslušníci.

(2) Avšak vnitrostátní zákonodárství může podmínit přiznání důchodu cizinci dovršením doby trvalého pobytu na území členského státu, přesahující nejvýše o pět let dobu pobytu, stanovenou v článku 20.

Čl.25...

(1) Právo na důchod může propadnout nebo být úplně nebo částečně pozastaveno, jestliže vdova nebo osoba, která převzala péči o sirotka, získala nebo se pokusila získat důchod podvodem.

(2) Důchod může být úplně nebo částečně zastaven po dobu, po kterou zúčastněná osoba je zcela vydržována z veřejných prostředků.

Čl.26...

Tato úmluva se bez újmy ustanovení článku 15 odstavce 5 nevztahuje na zachování práva na důchod v případě bydliště v cizině.

Čl.27...

Formální ratifikace této úmluvy budou za podmínek stanovených v ústavě Mezinárodní organizace práce oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce a jím zapsány.

Čl.28...

(1) Tato úmluva zavazuje toliko členské státy Mezinárodní organizace práce, jejichž

ratifikace byla zapsána generálním ředitelem.

(2) Nabude účinnosti dvanáct měsíců poté, kdy generální ředitel zapíše ratifikace dvou členských států.

(3) Pro každý další členský stát tato úmluva nabude účinnosti dvanáct měsíců od data, kdy byla zapsána jeho ratifikace.

Čl.29...

Jakmile budou u Mezinárodního úřadu práce zapsána ratifikace dvou členských států Mezinárodní organizace práce, oznámí to generální ředitel Mezinárodního úřadu práce všem členským státům Mezinárodní organizace práce. Rovněž jim oznámí zápis všech ratifikací, které mu členové organizace sdělí.

Čl.30...

(1) Každý členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu, může ji vypovědět po uplynutí deseti let ode dne, kdy tato úmluva poprvé nabyla účinnosti, písemným sdělením generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který je zapíše. Výpověď nabude účinnosti jeden rok po dni, kdy byla zapsána.

(2) Každý členský stát, jenž ratifikoval tuto úmluvu a který nepoužije práva ji vypovědět podle tohoto článku během roku následujícího po uplynutí období deseti let, jak uvedeno v předchozím odstavci, bude vázán úmluvou na další desetileté období a poté ji bude moci vypovědět vždy po uplynutí desetiletého období za podmínek uvedených v tomto článku.

Čl.31...

Vždy, bude-li to považovat za nutné, Státní rada Mezinárodního úřadu práce předloží generální konferenci zprávu o provádění této úmluvy a přezkoumá, zda je záhodno dát na pořad jednání generální konference otázku její úplné nebo částečné revize.

Čl.32...

(1) Přijme-li generální konference novou úmluvu revidující úplně nebo částečně tuto úmluvu a neustanoví-li nová úmluva jinak:

a) ratifikace nové revidující úmluvy členským státem způsobí ipso iure okamžitou výpověď této úmluvy bez ohledu na ustanovení článku 30, a to s výhradou, že nová revidující úmluva nabude účinnosti,

b) od doby, kdy nová revidující úmluva nabude účinnosti, tato úmluva přestane být členským státům otevřena k ratifikacím.

(2) Tato úmluva však zůstane v platnosti co do formy a obsahu pro ty členské státy, které ji ratifikovaly a které neratifikovaly revidující úmluvu.

Francouzské a anglické znění této úmluvy mají stejnou platnost.

14

557/1990 Sb., o mimořádném poskytování starobního důchodu některým horníkům

557/1990 Sb.
NAŘÍZENÍ VLÁDY
České a Slovenské Federativní Republiky
ze dne 30. listopadu 1990
o mimořádném poskytování starobního důchodu některým horníkům

Změna: 578/1991 Sb.

Změna: 134/1997 Sb.

Vláda České a Slovenské Federativní Republiky nařizuje podle § 176 písm. a) a b) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení (dále jen "zákon"):

§ 1

(1) Toto nařízení upravuje podmínky mimořádného poskytování starobního důchodu občanům, kteří vykonávali vybraná zaměstnání v hornictví, byli zaměstnáni nejméně 25 roků a dosáhli věku 50 let do 31. prosince 2000.

(2) Vybranými zaměstnáními v hornictví se pro účely tohoto nařízení rozumějí zaměstnání I. pracovní kategorie v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech¹⁾ uvedená pod č. 1 až 7 a 11 v příloze č. 2 nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 117/1988 Sb., o zařazování zaměstnání do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení.

(3) Za dobu zaměstnání I. pracovní kategorie v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech se pro účely tohoto nařízení považují

a) doba výkonu zaměstnání uvedeného v odstavci 2 a

b) doby uvedené v § 18 odst. 3 zákona a v § 5 odst. 1 písm. a) až f) nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 117/1988 Sb., jestliže jsou obklopeny dobou výkonu zaměstnání uvedeného v odstavci 2.

§ 2

(1) Občan uvedený v § 1 odst. 1 má nárok na starobní důchod, jestliže

a) byl zaměstnán nejméně 15 roků ve vybraných zaměstnáních v hornictví,

b) dosáhl nejvyšší přípustné expozice²⁾ a

c) skončil výkon vybraného zaměstnání v hornictví do 31. března 1991.

(2) Občan uvedený v § 1 odst. 1 má nárok na starobní důchod též, jestliže

a) byl zaměstnán nejméně 10 roků ve vybraných zaměstnáních v hornictví v uranových dolech,

b) překročil nejvyšší přípustnou expozici²⁾ a

c) skončil výkon vybraného zaměstnání v hornictví v uranových dolech do 31. prosince 1990 v souvislosti se snížením nejvyšší přípustné expozice. 2)

§ 3

Občan uvedený v § 1 odst. 1, který do 31. března 1991 nesplnil podmínku stanovenou v § 2 odst. 1 písm. a) nebo b), má nárok na starobní důchod, jestliže splnil chybějící podmínku a skončil výkon vybraného zaměstnání v hornictví do 31. prosince 1992.

§ 4

Začne-li občan uvedený v § 1 odst. 1 po splnění podmínek uvedených v § 2 nebo v § 3 znovu vykonávat vybrané zaměstnání v hornictví, nárok na starobní důchod podle tohoto nařízení mu nevznikne, popřípadě zanikne, a to od prvního dne výkonu takového zaměstnání.

§ 5

Pro výši starobního důchodu podle tohoto nařízení se přičítá k získané době zaměstnání doba ode dne přiznání důchodu do dosažení věku 55 let jako doba zaměstnání III. pracovní kategorie.

§ 6

zrušen

§ 7

Splní-li občan podmínky stanovené pro nárok na starobní důchod podle tohoto nařízení před 1. lednem 1991, vznikne mu nárok na tento důchod dnem 1. ledna 1991.

§ 8

Organizace, které zaměstnávají nebo zaměstnávaly pracovníky ve vybraných zaměstnáních v hornictví, jsou povinny zabezpečit vedení a předkládání záznamů o skutečnostech rozhodných pro nárok na starobní důchod podle tohoto nařízení na předepsaném tiskopise; jde-li o starobní důchod, na který vznikl nárok podle tohoto nařízení dnem 1. ledna 1991, je organizace povinna tak učinit nejpozději do 31. ledna 1991.

§ 9

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1991.

1) § 14 odst. 2 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení

2) § 4 odst. 1 zákona č. 98/1987 Sb., o zvláštním příspěvku horníkům, ve znění zákona č. 160/1989 Sb.

87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích (výňatek)

Obsah

§ 1-35 87/1991 Sb.

~~§ 1 — ČÁST PRVNÍ Předmět úpravy~~

~~§ 2-18 — ČÁST DRUHÁ Oblast občanskoprávních a správních vztahů~~

~~§ 3-13 — HLAVA PRVNÍ Občanskoprávní vztahy~~

~~§ 3 — Oprávněné osoby~~

~~§ 4 — Povinné osoby~~

~~§ 5-13 — Vydání věci~~

~~§ 14-18 — HLAVA DRUHÁ Správní vztahy~~

~~§ 14 — Oprávněné osoby~~

~~§ 15 — Povinné osoby~~

§ 19-20 ČÁST TŘETÍ Oblast trestněprávních vztahů

§ 19 — Oprávněné osoby

§ 21-30 ČÁST ČTVRTÁ Oblast pracovněprávních vztahů a vztahů sociálního zabezpečení

§ 31-35 ČÁST PÁTÁ Ustanovení společná a závěrečná

Vybraná ustanovení novel

87/1991 Sb.

ZÁKON

ze dne 21. února 1991

o mimosoudních rehabilitacích

Změna: 267/1992 Sb.

Změna: 264/1992 Sb.

Změna: 133/1993 Sb.

Změna: 115/1994 Sb.

Změna: 116/1994 Sb.

Změna: 164/1994 Sb.

Změna: 107/1995 Sb.

Změna: 2/1997 Sb.

Změna: 134/1997 Sb.

Změna: 78/1998 Sb.

Změna: 153/1998 Sb.

Změna: 57/1999 Sb.
Změna: 351/1999 Sb.
Změna: 357/2005 Sb.
Změna: 89/2012 Sb.

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky ve snaze zmírnit následky některých majetkových a jiných křivd, k nimž došlo v období let 1948 až 1989,

vědomo si, že tyto křivdy tím méně pak různé nespravedlnosti z období ještě vzdálenějších, včetně křivd na občanech německé a maďarské národnosti, nelze nikdy zcela napravit,

chtějíc však potvrdit svoji vůli, aby k podobným křivdám už nikdy nedocházelo,

usneslo se na tomto zákoně:

ČÁST TŘETÍ

Oblast trestněprávních vztahů

§ 19

Oprávněné osoby

(1) Oprávněnými osobami jsou osoby rehabilitované podle zákona č. 119/1990 Sb., splňují-li podmínky uvedené v § 3 odst. 1 nebo 2 zákona, a v případě jejich úmrtí nebo prohlášení za mrtvého osoby uvedené v § 3 odst. 4 zákona.

(2) Nároky uvedené v odstavci 1 mají i osoby, kterým vznikl nárok na odškodnění podle § 27 odst. 1 písm. f) zákona č. 82/1968 Sb., o soudní rehabilitaci, pokud jde o nemovité věci, které jim nebyly vráceny.

§ 20

(1) Povinnými osobami jsou právnické osoby podle § 4 odst. 1 zákona, fyzické osoby podle § 4 odst. 2 zákona, pokud nabyly věc od státu, který k ní získal oprávnění soudním rozhodnutím, a příslušný ústřední orgán státní správy republiky.

(2) Povinné osoby jsou povinny vydat věci podle ustanovení § 5, 7 až 12 zákona; není-li to možné, mají oprávněné osoby právo žádat o poskytnutí náhrady podle § 13 zákona.

(3) V případech uplatňování nároku na vydání majetku vyplývajícího ze zrušení výroku o trestu propadnutí majetku, propadnutí věci nebo zabrání věci, kde rozhodnutí o zrušení tohoto výroku nabude právní moci po účinnosti tohoto zákona, počne běžet lhůta k uplatnění nároku dnem, kdy se uvedený výrok stane pravomocným.

ČÁST ČTVRTÁ

Oblast pracovněprávních vztahů a vztahů sociálního zabezpečení

§ 21

(1) Za neplatný se pro účely tohoto zákona považuje právní úkon, jímž došlo v

rozhodném období ke skončení pracovního nebo služebního poměru nebo členského poměru k družstvu (dále jen "pracovní vztah") z důvodu politické perzekuce nebo postupu porušujícího obecně uznávaná lidská práva a svobody (§ 2 odst. 2 a 3), zejména

a) spočívá-li jeho důvod v odsouzení pro trestný čin (zločin, přečin, přestupek), jestliže soudní rozhodnutí bylo zrušeno podle oddílu druhého a třetího zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 47/1991 Sb., a trestní stíhání bylo zastaveno nebo obviněný byl v celém rozsahu zproštěn viny;

b) byl-li učiněn podle zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 99/1969 Sb., o některých přechodných opatřeních nutných k upevnění a ochraně veřejného pořádku;

c) byla-li dána výpověď podle § 46 odst. 1 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění zákona č. 153/1969 Sb., proto, že pracovník narušil svou činností socialistický společenský řád a neměl proto důvěru potřebnou k zastávání dosavadní funkce nebo svého dosavadního pracovního místa;

d) byl-li pracovní poměr okamžitě zrušen podle § 53 odst. 1 písm. c) zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění zákona č. 153/1969 Sb.;

e) dohoda o skončení pracovního vztahu, byla-li pracovníkem uzavřena pod tlakem politické perzekuce nebo postupu porušujícího obecně uznávaná lidská práva a svobody.

(2) Zrušují se soudní rozhodnutí, jimiž byly zamítnuty návrhy nebo schváleny smíry ve věcech určení neplatnosti skončení pracovního vztahu v případech uvedených v odstavci 1.

§ 22

(1) Na žádost toho, jehož pracovní vztah skončil z důvodů uvedených v § 21, vydá mu o tom osvědčení organizace, u níž byl v pracovním vztahu, nebo její právní nástupce, a není-li ani nástupce, ústřední orgán, do jehož působnosti by organizace, popřípadě její činnost v době podání žádosti náležela (dále jen "organizace"). Nežije-li ten, jehož pracovní poměr takto skončil, mohou žádost podat jeho manžel nebo děti.

(2) Žádost podle odstavce 1 lze podat do šesti měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona.

(3) Nevydá-li organizace osvědčení do tří měsíců ode dne, kdy žádost obdržela, může osoba uvedená v odstavci 1 podat do dvou let ode dne účinnosti tohoto zákona soudu návrh na určení, že důvodem skončení pracovního vztahu byly okolnosti uvedené v § 21.

(4) Za osvědčení ve smyslu odstavce 1 se považuje i osvědčení nebo jiný doklad vydaný organizací přede dnem účinnosti tohoto zákona, jakož i soudní rozhodnutí, jestliže z nich vyplývá, že pracovní poměr skončil z důvodů uvedených v § 21.

(5) O tom, že pracovní vztah skončil z důvodů uvedených v § 21, vydá osvědčení na žádost (odstavce 1 a 2)

a) u vojáků z povolání Ministerstvo obrany;

b) u příslušníků ozbrojených sborů Ministerstvo vnitra nebo příslušný ústřední orgán státní

správy;

c) u soudců předseda Nejvyššího soudu nebo příslušný ústřední orgán státní správy;

d) u státních zástupců ministr spravedlnosti;

e) u advokátů příslušná advokátní komora.

Ustanovení odstavce 3 platí obdobně.

(6) Neplatnost právního úkonu podle § 21 neobnovuje skončený pracovní vztah a nezakládá nárok na náhradu mzdy, náhradu škody ani na jiná plnění související s trváním pracovního vztahu.

(7) Požádá-li ten, jehož pracovní vztah skončil z důvodů uvedených v § 21 do šesti měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona, aby ho organizace, která byla účastníkem pracovního vztahu, znovu zaměstnala, je tato organizace povinna ho zaměstnat na místě odpovídajícím pracovní smlouvě platné v době skončení pracovního vztahu, pokud splňuje předpoklady a požadavky pro výkon takové práce a organizace má možnost ho zaměstnat.

§ 23

(1) Neplatné je rozhodnutí, kterým orgán příslušný k provádění sociálního zabezpečení umělců rozhodl z důvodů uvedených v § 2 odst. 2 a 3 zákona

a) o skončení účasti na sociálním zabezpečení umělců,

b) o tom, že sociální zabezpečení umělce nevzniká.

(2) O neplatnosti rozhodnutí podle odstavce 1 rozhoduje na návrh příslušný ústřední orgán státní správy republiky; posouzení toho, kdo se v těchto případech považuje za umělce, náleží do působnosti příslušného ústředního orgánu státní správy republiky.

§ 24

(1) Je-li skončení pracovního vztahu neplatné podle § 21 zákona nebo byla-li v řízení podle § 22 zákona určena neplatnost právního úkonu, na jehož základě skončil pracovní vztah, považuje se pro účely důchodového zabezpečení doba od skončení tohoto pracovního vztahu do dne vzniku nároku na starobní, invalidní nebo částečný invalidní důchod, nejdéle však do dne účinnosti tohoto zákona, za dobu zaměstnání.

(2) Je-li rozhodnutí příslušného orgánu podle § 23 zákona neplatné, považuje se pro účely důchodového zabezpečení doba ode dne právní moci tohoto rozhodnutí do dne vzniku nároku na starobní, invalidní nebo částečný invalidní důchod, nejdéle však do 30. dubna 1990, za dobu zaměstnání.

(3) Jestliže zaměstnání, které bylo pro účely důchodového zabezpečení zařazeno do I. (II.) pracovní kategorie, skončilo z důvodů uvedených v § 21 zákona nebo na základě neplatného právního úkonu podle § 22 zákona, hodnotí se doba zaměstnání uvedená v odstavci 1 v I. (II.) pracovní kategorii, nejvýše však v rozsahu potřebném pro vznik nároku na důchod z I. (II.) pracovní kategorie. Kategorie funkcí se však hodnotí podle odstavce 1.

(4) Za účelem zmírnění křivd způsobených osobám uvedeným v § 18 odst. 1 se k důchodu poskytuje příplatek 15,- Kčs za každý měsíc této služby. Příplatek k důchodu se vyplácí jen do výše, která spolu s důchodem nepřevyšuje nejvyšší výměru důchodu stanovenou zvláštními předpisy^{4a}). Pro příplatek k důchodu platí obdobně § 58a zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 306/1991 Sb.

(5) Za účelem zmírnění křivd způsobených vyloučením ze studia studentů vysokých škol se doba jejich vysokoškolského studia hodnotí pro účely důchodového zabezpečení tak, že se rok studia včetně let předepsaných pro ukončení tohoto studia, které nebylo možno z důvodů vyloučení absolvovat, započítává jako dva roky zaměstnání.

(6) Průměrný měsíční výdělek pro výpočet důchodů se u občanů, jimž se hodnotí doba zaměstnání podle odstavce 1 nebo 2, zjišťuje ze skutečně dosaženého výdělku v posledním kalendářním roce před skončením zaměstnání, zvýšeného o mzdový nárůst v národním hospodářství za dobu před vznikem nároku na důchod. Způsob zvýšení skutečně dosaženého výdělku stanoví vláda nařízením. Je-li to pro občana výhodnější, zjišťuje se průměrný měsíční výdělek pro výpočet důchodů z výdělkově nejlepšího kalendářního roku vybraného z rozhodného období, které činí pět po sobě následujících kalendářních roků před rokem, v němž skončilo zaměstnání; zvýšení takto zjištěného průměrného měsíčního výdělku se provede obdobným způsobem jako ve větě první. Při výběru tohoto výdělkově nejlepšího kalendářního roku se postupuje obdobně jako při zjišťování průměrného měsíčního výdělku podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1995.

§ 25

Výpočet důchodu nebo úprava jeho výše podle § 24 zákona se provede jen tehdy, je-li to pro občana výhodnější než podle obecných předpisů důchodového zabezpečení nebo než podle § 25 zákona č. 119/1990 Sb., ve znění zákona č. 47/1991 Sb.

§ 26

Důchody přiznané přede dnem účinnosti tohoto zákona se upraví podle § 24 zákona na žádost; důchod se přitom přepočte podle těch předpisů, podle kterých byl přiznán.

§ 27

Výše důchodu podle předchozích ustanovení se upraví nejdříve od splátky důchodu náležejícího po dni účinnosti tohoto zákona.

§ 28

Podle § 24 až 27 zákona se postupuje též při výpočtu nebo úpravě výše důchodů vdovských, vdoveckých a sirotčích.

§ 29

(1) Občanům, kteří byli zařazeni do tábora nucených prací nebo pracovního útvaru rozhodnutím, jež se zrušuje podle § 17 zákona, a řeholníkům a kněžím internovaným v centralizačních kláštorech s režimem obdobným táborům nucených prací (§ 18 odst. 2 zákona) se přiznávají nároky uvedené v § 25 zákona č. 119/1990 Sb., ve znění zákona č.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije jen v případě občanů,

a) na kterých byl vykonán trest smrti,

b) kteří zemřeli v táboře nucených prací nebo v pracovním útvaru,

c) kteří byli zařazeni v táboře nucených prací nebo centralizačních klášterech s režimem obdobným táborům nucených prací nebo v pracovním útvaru alespoň 12 měsíců.

(3) Federální ministerstvo obrany odškodní podle vyhlášky č. 32/1965 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění, ve znění pozdějších předpisů, na žádost poškozeného, poškození zdraví občanů uvedených v § 18 odst. 1, ke kterému došlo v souvislosti s výkonem služby ve vojenských táborech nucených prací.

(4) Došlo-li v souvislosti s výkonem trestu odnětí svobody podle § 16 nebo s výkonem práce v táboře nucených prací nebo v pracovním útvaru podle § 17 anebo s výkonem služby ve vojenském táboře nucených prací podle § 18 odst. 1 k úmrtí občana, poskytne se manželce, dětem a není-li jich, rodičům poškozeného, jednorázové odškodnění ve výši 100 000,- Kčs v hotovosti.

§ 30

Došlo-li k neplatnému ukončení služebního poměru vojáků z povolání nebo příslušníků ozbrojených sborů, posuzují se nároky na sociální dávky vyplývající ze zákonů o služebních poměrech těchto osob, jako kdyby byly propuštěny z reorganizačních důvodů. Pro výši těchto dávek se zhodnocuje skutečně vykonaná doba služby a dosažený výdělek (základ pro výpočet dávky). Podrobnosti stanoví v oboru své působnosti federální ministerstvo obrany, federální ministerstvo vnitra a příslušné ústřední orgány státní správy republik.

ČÁST PÁTÁ

Ustanovení společná a závěrečná

§ 31

Proti rozhodnutím, opatřením a jiným aktům státní správy, které byly vydány v rozhodném období v rozporu se zákony a jinými právními předpisy a které směřovaly k politické perzekuci nebo ke zvýhodnění z politických důvodů, může prokurátor podat protest⁷⁾ do 31. prosince 1993.

§ 32

zrušen

§ 33

zrušen

§ 34

Není-li oprávněné osoby nebo neuplatní-li žádná z oprávněných osob nárok na vydání

věci ve lhůtě stanovené v § 5 odst. 2, stává se oprávněnou osobou stát, který uplatní toto své právo nejpozději do 18 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona. Postup při uplatnění nároku státu stanoví zvláštním předpisem příslušný orgán.

§ 35

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1991.

Havel v.r.
Dubček v.r.
Čalfa v.r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 267/1992 Sb.

1. Příplatek k důchodu podle čl. I bodu 4 se přizná na žádost nejdříve od splátky důchodu splatné po 31. březnu 1991; přitom neplatí ustanovení § 24 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb. o dvojnásobném hodnocení doby. Příplatek k důchodu náleží místo dvojnásobného hodnocení doby a dosud vyplacené částky důchodu se zúčtují.

2. Žádost o odškodnění podle čl. I bodu 5 lze uplatnit do 31.12.2000.

Čl.IV zákona č. 115/1994 Sb.

1. Nárok na finanční náhradu podle zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, uplatněný do dne účinnosti tohoto zákona ve lhůtě podle § 13 odst. 3 a neuspokojený do šesti měsíců ode dne doručení žádosti, je splatný do tří let ode dne účinnosti tohoto zákona. To neplatí o nároku na finanční náhradu, o kterém bylo do účinnosti tohoto zákona zahájeno řízení před soudem.

2. Na žádost o finanční náhradu podle § 13 odst. 3 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, podanou po účinnosti tohoto zákona, poskytne příslušný ústřední orgán státní správy finanční náhradu nejpozději do jednoho roku ode dne doručení žádosti.

Čl.II zákona č. 116/1994 Sb.

1. Nároky založené tímto zákonem v čl. I mohou oprávněné osoby uplatnit do šesti měsíců od účinnosti tohoto zákona, přičemž lhůta 30 dní uvedená v § 5 odst. 3 počíná běžet ode dne uplatnění návrhu.

2. Věc nelze vydat, byla-li po 1. říjnu 1991 nabyta do vlastnictví jiné osoby než státu nebo byl-li schválen ohledně takové věci privatizační projekt nebo vydáno rozhodnutí o její privatizaci.

3. Lhůta jednoho roku k uplatnění nároků u soudu uvedená v § 5 odst. 4 a 5 zákona pro případy uvedené v bodu 1 počíná běžet ode dne účinnosti tohoto zákona.

4. Lhůta jednoho roku podle § 13 odst. 3 zákona k uplatnění nároku na finanční

náhradu osobou oprávněnou podle čl. I tohoto zákona počíná běžet ode dne účinnosti tohoto zákona. Tím není dotčena lhůta jednoho roku k uplatnění nároku na finanční náhradu osobou oprávněnou podle čl. I tohoto zákona ode dne právní moci rozsudku, kterým byl zamítnut návrh na vydání věci.

1) Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 120/1976 Sb., o Mezinárodním paktu o občanských a politických právech a Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech.

2) § 23 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 47/1991 Sb. Zákon č. 82/1968 Sb., ve znění zákona č. 70/1970 Sb.

3) Např. zákon č. 298/1990 Sb., o úpravě některých majetkových vztahů řeholních řádů a kongregací a arcibiskupství olomouckého, zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, ve znění zákona č. 458/1990 Sb.

4) Zákon č. 92/1991 Sb., o převodu majetku státu na jiné osoby.

4a) § 24 odst. 4 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení.

7) § 15 zákona č. 60/1965 Sb., o prokuratuře, ve znění pozdějších předpisů.

16

174/1991 Sb., kterým se provádí zákon o mimosoudních rehabilitacích

Obsah

§ 1-Příl.2 174/1991 Sb.

§ 1-6 Způsob zvýšení výdělku pro účely vyměření důchodu

§ 5 Zápočet dob zaměstnání

§ 6 Účinnost

Příl.1 Příl.1 Koeficienty mzdového nárůstu

Příl.2 Příl.2 Průměrná mzda v národním hospodářství

174/1991 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY

České a Slovenské Federativní Republiky

ze dne 18. dubna 1991,

kterým se provádí zákon o mimosoudních rehabilitacích

Vláda České a Slovenské Federativní Republiky nařizuje podle § 24 odst. 6 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích (dále jen "zákon"), a podle čl. 79 ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o československé federaci:

Způsob zvýšení výdělku pro účely vyměření důchodu

§ 1

(1) Průměrný měsíční výdělek pro vyměření důchodu občanu uvedenému v § 24 odst. 6 zákona, kterému vznikl nárok na důchod před 1. lednem 1991, je měsíční průměr hrubých výdělků dosažených v posledním kalendářním roce před skončením zaměstnání, které se podle § 21 zákona považuje za neplatné (dále jen "rozhodný kalendářní rok"), a zvýšených o mzdový nárůst. V případě, že se u tohoto občana považuje za neplatné několikrát skončení zaměstnání, zjišťuje se průměrný měsíční výdělek při každém skončení zaměstnání zvlášť a v úvahu se bere nejvyšší průměrný měsíční výdělek.

(2) Pro účely výpočtu průměrného měsíčního výdělku podle odstavce 1 se za rozhodné období považuje rozhodný kalendářní rok.

(3) Byl-li v rozhodném kalendářním roce doby, které se podle předpisů platných v době přiznání důchodu vylučují při výpočtu průměrného měsíčního výdělku, hrubý výdělek se nejdříve upraví podle těchto předpisů.

(4) Hrubé výdělky dosažené v rozhodném kalendářním roce se zvyšují tak, že se vynásobí koeficientem mzdového nárůstu, který podle přílohy č. 1 k tomuto nařízení odpovídá roku vzniku nároku na důchod a roku skončení zaměstnání, které se podle § 21 zákona považuje za neplatné.

§ 2

Jde-li o občana uvedeného v § 24 odst. 6 zákona, kterému vznikl nebo vznikne nárok na důchod po 31. prosinci 1990, považuje se za měsíční průměr hrubých výdělků dosažených v jednotlivých celých kalendářních letech ¹⁾ před 1. lednem 1990 vždy měsíční průměr hrubých výdělků v rozhodném kalendářním roce stanovený podle § 1 a upravených podle mzdového nárůstu do roku 1989.

§ 3

(1) Výdělky dosažené před 1. červnem 1953 se přepočtou v poměru pět ku jedné. 2)

(2) Převyšuje-li průměrný měsíční výdělek vypočtený podle 1 a 2 hranici, nad kterou se tento výdělek omezuje nebo omezoval pro účely vyměření důchodu, ³⁾ upraví se podle předpisů vztahujících se na toto omezení.

(3) Pokud se důchod vyměřoval z průměrného ročního výdělku, zjišťuje se obdobným způsobem, jako se zjišťuje průměrný měsíční výdělek podle tohoto nařízení.

(4) Nelze-li za období před 1. lednem 1971 prokázat hrubé výdělky dosažené v rozhodném kalendářním roce, považuje se za hrubý výdělek v tomto roce částka průměrné mzdy v národním hospodářství uvedená v příloze č. 2.

(5) U umělců ⁴⁾ se skončením zaměstnání, které se považuje podle § 21 zákona za neplatné, rozumí neplatnost rozhodnutí podle § 23 zákona.

§ 4

(1) Není-li v tomto nařízení stanoveno jinak, platí o výpočtu průměrného měsíčního (ročního) výdělku ustanovení předpisů důchodového zabezpečení, podle kterých byl důchod přiznán.

(2) Je-li skutečně dosažený průměrný měsíční výdělek zjištěný podle předpisů důchodového zabezpečení vyšší než průměrný měsíční výdělek zjištěný podle tohoto nařízení, použije se pro výpočet důchodu nebo úpravu jeho výše podle § 24 odst. 1 až 5 zákona skutečně dosažený průměrný měsíční výdělek.

§ 5

Zápočet dob zaměstnání

Pokud se pro výpočet důchodu nebo úpravu jeho výše podle § 24 zákona hodnotí některé doby jako doby zaměstnání, postupuje se při tomto hodnocení podle § 10 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení.

§ 6

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Čl. 1 v.r.

Příl.1

Koeficienty mzdového nárůstu

+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+										
Rok										
vzniku	Rok skončení zaměstnání									
nároku	+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+									
na										
důchod	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955		
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+										
1949	1,072									
1950	1,133	1,057								
1951	1,234	1,152	1,09							
1952	1,313	1,225	1,159	1,063						
1953	1,367	1,276	1,207	1,108	1,042					
1954	1,428	1,333	1,261	1,157	1,088	1,045				
1955	1,525	1,423	1,346	1,235	1,162	1,115	1,067			
1956	1,563	1,458	1,379	1,266	1,190	1,143	1,094	1,025		
1957	1,622	1,514	1,432	1,314	1,236	1,187	1,136	1,064		
1958	1,652	1,542	1,459	1,339	1,259	1,209	1,157	1,084		
1959	1,689	1,576	1,491	1,368	1,287	1,235	1,182	1,108		
1960	1,724	1,609	1,522	1,397	1,313	1,261	1,207	1,131		
1961	1,777	1,659	1,569	1,440	1,354	1,300	1,244	1,166		
1962	1,820	1,699	1,607	1,475	1,387	1,331	1,274	1,194		

1963	1,832	1,710	1,617	1,484	1,396	1,340	1,283	1,202	
1964	1,835	1,712	1,620	1,486	1,398	1,342	1,284	1,203	
1965	1,896	1,769	1,674	1,536	1,444	1,387	1,327	1,243	
1966	1,944	1,814	1,716	1,575	1,481	1,422	1,361	1,275	
1967	1,997	1,864	1,763	1,618	1,522	1,461	1,398	1,310	
1968	2,107	1,966	1,860	1,707	1,605	1,541	1,475	1,382	
1969	2,279	2,126	2,011	1,846	1,736	1,667	1,595	1,494	
1970	2,448	2,284	2,161	1,983	1,865	1,790	1,714	1,605	
1971	2,522	2,354	2,226	2,043	1,922	1,845	1,766	1,654	
1972	2,616	2,441	2,309	2,119	1,993	1,913	1,831	1,716	
1973	2,723	2,541	2,403	2,206	2,074	1,991	1,906	1,786	
1974	2,814	2,626	2,484	2,280	2,144	2,058	1,970	1,845	
1975	2,906	2,712	2,566	2,354	2,214	2,126	2,035	1,906	
1976	3,000	2,800	2,648	2,430	2,286	2,194	2,100	1,968	
1977	3,085	2,878	2,723	2,499	2,350	2,256	2,160	2,023	
1978	3,182	2,970	2,809	2,578	2,425	2,328	2,228	2,087	
1979	3,277	3,058	2,893	2,655	2,497	2,397	2,294	2,149	
1980	3,358	3,134	2,964	2,720	2,559	2,456	2,351	2,202	
1981	3,434	3,204	3,031	2,782	2,616	2,511	2,404	2,252	
1982	3,486	3,253	3,077	2,824	2,656	2,550	2,440	2,286	
1983	3,565	3,327	3,147	2,888	2,716	2,608	2,496	2,338	
1984	3,632	3,389	3,206	2,942	2,767	2,656	2,542	2,382	
1985	3,694	3,447	3,261	2,993	2,814	2,702	2,586	2,423	
1986	3,754	3,503	3,314	3,041	2,860	2,746	2,628	2,462	
1987	3,811	3,557	3,364	3,088	2,904	2,788	2,668	2,500	
1988	3,887	3,627	3,431	3,149	2,961	2,843	2,721	2,549	
1989	3,977	3,711	3,510	3,222	3,030	2,909	2,784	2,608	
1990	4,066	3,795	3,590	3,294	3,098	2,974	2,847	2,667	

a									
násl.									
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+									
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+									
Rok									
vzniku									
Rok skončení zaměstnání									
nároku+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+									
na									
důchod	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+									
1949									
1950									
1951									
1952									
1953									
1954									
1955									
1956									
1957	1,038								
1958	1,058	1,018							
1959	1,081	1,041	1,022						
1960	1,103	1,063	1,043	1,021					

1961	1,138	1,096	1,076	1,052	1,031						
1962	1,165	1,122	1,102	1,078	1,056	1,024					
1963	1,173	1,129	1,109	1,085	1,063	1,031	1,006				
1964	1,174	1,131	1,110	1,086	1,064	1,032	1,008	1,001			
1965	1,213	1,169	1,147	1,123	1,100	1,067	1,041	1,035			
1966	1,244	1,198	1,177	1,151	1,128	1,094	1,068	1,061			
1967	1,278	1,231	1,209	1,183	1,159	1,124	1,097	1,090			
1968	1,348	1,299	1,275	1,247	1,222	1,185	1,157	1,150			
1969	1,458	1,404	1,379	1,349	1,322	1,282	1,252	1,244			
1970	1,567	1,509	1,481	1,449	1,420	1,377	1,345	1,336			
1971	1,614	1,555	1,526	1,493	1,463	1,419	1,386	1,377			
1972	1,674	1,612	1,583	1,549	1,517	1,472	1,437	1,428			
1973	1,743	1,678	1,648	1,612	1,579	1,532	1,496	1,486			
1974	1,801	1,734	1,703	1,666	1,632	1,583	1,546	1,536			
1975	1,860	1,791	1,759	1,721	1,686	1,635	1,597	1,586			
1976	1,920	1,849	1,816	1,776	1,740	1,688	1,648	1,638			
1977	1,974	1,901	1,867	1,827	1,789	1,736	1,695	1,684			
1978	2,037	1,961	1,926	1,884	1,846	1,790	1,748	1,737			
1979	2,098	2,020	1,983	1,941	1,901	1,844	1,800	1,789			
1980	2,149	2,070	2,032	1,988	1,948	1,889	1,845	1,833			
1981	2,198	2,116	2,078	2,033	1,992	1,932	1,886	1,874			
1982	2,231	2,148	2,110	2,064	2,022	1,961	1,915	1,903			
1983	2,282	2,197	2,158	2,111	2,068	2,006	1,959	1,946			
1984	2,324	2,238	2,198	2,150	2,106	2,043	1,995	1,982			
1985	2,364	2,277	2,236	2,187	2,143	2,078	2,029	2,016			
1986	2,403	2,314	2,272	2,223	2,177	2,112	2,062	2,049			
1987	2,439	2,349	2,307	2,257	2,211	2,144	2,094	2,080			
1988	2,488	2,396	2,352	2,301	2,255	2,187	2,135	2,122			
1989	2,545	2,451	2,407	2,355	2,307	2,237	2,185	2,171			
1990	2,603	2,506	2,461	2,408	2,359	2,288	2,234	2,220			

a											
násl.											
+-----+											
+-----+											
Rok											
vzniku											
nároku											
+-----+											
na											
důchod	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971			
+-----+											
1949											
1950											
1951											
1952											
1953											
1954											
1955											
1956											
1957											
1958											

1959									
1960									
1961									
1962									
1963									
1964									
1965	1,033								
1966	1,060	1,025							
1967	1,089	1,054	1,027						
1968	1,148	1,111	1,084	1,055					
1969	1,242	1,202	1,172	1,141	1,082				
1970	1,334	1,291	1,259	1,226	1,162	1,074			
1971	1,375	1,330	1,297	1,263	1,197	1,107	1,030		
1972	1,426	1,380	1,346	1,310	1,242	1,148	1,069	1,037	
1973	1,484	1,436	1,401	1,363	1,292	1,195	1,112	1,080	
1974	1,534	1,484	1,447	1,409	1,336	1,235	1,149	1,116	
1975	1,584	1,533	1,495	1,455	1,379	1,275	1,187	1,152	
1976	1,635	1,582	1,543	1,502	1,424	1,317	1,226	1,189	
1977	1,681	1,627	1,587	1,544	1,464	1,354	1,260	1,223	
1978	1,735	1,679	1,637	1,593	1,511	1,397	1,300	1,262	
1979	1,786	1,729	1,686	1,641	1,556	1,438	1,339	1,299	
1980	1,830	1,771	1,727	1,681	1,594	1,474	1,372	1,331	
1981	1,872	1,811	1,766	1,719	1,630	1,507	1,403	1,361	
1982	1,900	1,839	1,793	1,745	1,655	1,530	1,424	1,382	
1983	1,943	1,880	1,834	1,785	1,692	1,565	1,456	1,414	
1984	1,979	1,916	1,868	1,818	1,724	1,594	1,484	1,440	
1985	2,013	1,948	1,900	1,849	1,753	1,621	1,509	1,465	
1986	2,046	1,980	1,931	1,879	1,782	1,647	1,534	1,488	
1987	2,077	2,010	1,960	1,908	1,809	1,673	1,557	1,511	
1988	2,119	2,050	1,999	1,946	1,845	1,706	1,588	1,541	
1989	2,167	2,098	2,046	1,991	1,888	1,745	1,624	1,577	
1990	2,216	2,145	2,092	2,036	1,930	1,785	1,661	1,612	
a									
násl.									
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+									
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+									
Rok									
vzniku									
Rok skončení zaměstnání									
nároku									
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+									
na									
důchod	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+									
1949									
1950									
1951									
1952									
1953									
1954									
1955									
1956									

1957	
1958	
1959	
1960	
1961	
1962	
1963	
1964	
1965	
1966	
1967	
1968	
1969	
1970	
1971	
1972	
1973	1,041
1974	1,076 1,033
1975	1,111 1,067 1,033
1976	1,147 1,102 1,066 1,032
1977	1,179 1,133 1,096 1,061 1,028
1978	1,217 1,169 1,131 1,095 1,061 1,032
1979	1,253 1,204 1,165 1,128 1,092 1,062 1,030
1980	1,284 1,233 1,193 1,155 1,119 1,089 1,055 1,025
1981	1,313 1,261 1,220 1,181 1,145 1,113 1,079 1,048
1982	1,333 1,280 1,239 1,199 1,162 1,130 1,095 1,064
1983	1,363 1,309 1,267 1,227 1,188 1,156 1,120 1,088
1984	1,388 1,334 1,291 1,250 1,211 1,177 1,141 1,108
1985	1,412 1,357 1,313 1,271 1,231 1,198 1,161 1,127
1986	1,435 1,379 1,334 1,292 1,251 1,217 1,180 1,145
1987	1,457 1,400 1,354 1,311 1,270 1,236 1,198 1,163
1988	1,486 1,428 1,381 1,337 1,296 1,260 1,221 1,186
1989	1,520 1,461 1,413 1,368 1,326 1,289 1,250 1,213
1990	1,555 1,494 1,445 1,399 1,355 1,318 1,278 1,241
a	
násl.	
+-----+-----+	
+-----+-----+	
Rok	
vzniku	Rok skončení zaměstnání
nároku	
na	
důchod	1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987
+-----+-----+	
1949	
1950	
1951	
1952	
1953	
1954	

1955	
1956	
1957	
1958	
1959	
1960	
1961	
1962	
1963	
1964	
1965	
1966	
1967	
1968	
1969	
1970	
1971	
1972	
1973	
1974	
1975	
1976	
1977	
1978	
1979	
1980	
1981	1,022
1982	1,038 1,015
1983	1,062 1,038 1,023
1984	1,081 1,058 1,042 1,019
1985	1,100 1,076 1,060 1,036 1,017
1986	1,118 1,093 1,077 1,053 1,034 1,016
1987	1,135 1,110 1,093 1,069 1,049 1,032 1,015
1988	1,157 1,132 1,115 1,090 1,070 1,052 1,035 1,020
1989	1,184 1,158 1,141 1,115 1,095 1,076 1,043 1,023
1990	1,211 1,184 1,167 1,141 1,120 1,101 1,083 1,067
a	
násl.	
+-----+-----+	
+-----+-----+	
Rok	
vzniku	Rok skončení zaměstnání
nároku	+-----+
na	
důchod	1988 1989
+-----+-----+	
1949	
1950	
1951	
1952	

1953	
1954	
1955	
1956	
1957	
1958	
1959	
1960	
1961	
1962	
1963	
1964	
1965	
1966	
1967	
1968	
1969	
1970	
1971	
1972	
1973	
1974	
1975	
1976	
1977	
1978	
1979	
1980	
1981	
1982	
1983	
1984	
1985	
1986	
1987	
1988	
1989	1,023
1990	1,046 1,023
a	
násl.	
+-----+-----+	

Příl.2
Průměrná mzda v národním hospodářství

+-----+-----+-----+			
Rok	Měsíční výše v Kčs	Rok	Měsíční výše v Kčs
+-----+-----+-----+			
1947	768	1959	1324

1948	823	1960	1365	
1949	870	1961	1398	
1950	948	1962	1407	
1951	1008	1963	1409	
1952	1050	1964	1456	
1953	1097	1965	1493	
1954	1171	1966	1534	
1955	1200	1967	1618	
1956	1246	1968	1750	
1957	1269	1969	1880	
1958	1297	1970	1937	
+-----+-----+-----+-----+				

- 1) § 12 odst. 4 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení.
- 2) § 4 zákona č. 41/1953 Sb., o peněžní reformě.
- 3) § 12 odst. 6 zákona č. 100/1988 Sb. a obdobná ustanovení předpisů dříve platných.
- 4) § 61 odst. 1 vyhlášky federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, a obdobná ustanovení předpisů dříve platných.

17

222/1991 Sb., o způsobu náhrady osobám, kterým byly zkráceny nároky z individuálního důchodového připojištění podle vyhlášky č. 117/1955 Ú.l. (Ú.v.), kterou se vyhlašují některá opatření ministra financí o individuálním důchodovém připojištění

222/1991 Sb.
VYHLÁŠKA
federálního ministerstva financí
ze dne 13. května 1991

o způsobu náhrady osobám, kterým byly zkráceny nároky z individuálního důchodového připojištění podle vyhlášky č. 117/1955 Ú.l. (Ú.v.), kterou se vyhlašují některá opatření ministra financí o individuálním důchodovém připojištění

Federální ministerstvo financí stanoví, podle § 33 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích (dále jen "zákon"):

§ 1

(1) Důchody z individuálního připojištění uzavřeného u veřejnoprávního penzijního ústavu, vyplácené ke dni účinnosti zákona osobám, kterým byly nároky zkráceny podle vyhlášky č. 117/1955 Ú.l. (Ú.v.), se zvýší o 300 % vypláceného důchodu. Toto zvýšení náleží od nejbližší důchodové splátky, splatné po 31. březnu 1991.

(2) Osobám, uvedeným v odstavci 1, přísluší zároveň náhrada za toto zkrácení ve výši 300 % důchodu z individuálního připojištění, a to od přiznání tohoto důchodu, nejvýše však za dobu od 1. dubna 1988.

§ 2

Úpravu osobám uvedeným v § 1 provede plátce důchodu na jejich žádost.

§ 3

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:
v z. Kočárník v.r.
I. náměstek

18

297/1991 Sb., o úpravě náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti
vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání

297/1991 Sb.
ZÁKON
ze dne 3.července 1991

**o úpravě náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti vzniklé
pracovním úrazem nebo nemocí z povolání**

Změna: 264/2006 Sb.

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

§ 1

(1) Náhrada za ztrátu na výdělku příslušející podle zákoníku práce, popřípadě podle dřívějších předpisů ¹⁾ pracovníkům po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání se vzhledem ke změnám, které nastaly ve vývoji mzdové úrovně, upravuje tak, že se průměrný výdělek rozhodný pro výpočet této náhrady zvyšuje o takto stanovená procenta:

- a) 2 % za každý kalendářní rok následující po vzniku nároku na tuto náhradu do 31.prosince 1989,
- b) 5 % za kalendářní rok 1990,
- c) 5 % za první pololetí 1991.

(2) Náhrada podle odstavce 1 písm. a) nepřísluší pracovníku za dobu, za kterou mu na úpravu náhrady za ztrátu na výdělků

a) vznikl nárok, popřípadě nepožádal o její určení podle nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 138/1976 Sb. o úpravě některých náhrad za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání,

b) vznikl nárok podle nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 60/1982 Sb., o úpravě některých náhrad za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání.

(3) Úprava podle odstavce 1 se provede na žádost pracovníka i v případech, kdy po 31. prosinci 1971 mu náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti nepříslušela, protože to neumožňovalo ustanovení § 195 odst. 2 zákoníku práce.

§ 2

(1) Pro náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti platí i po úpravě provedené podle § 1 ustanovení § 195 odst. 2 zákoníku práce a čl. II bod 7 zákona č. 188/1988 Sb., kterým se mění a doplňuje zákoník práce.

(2) Ke zvýšení invalidního, popřípadě částečného invalidního důchodu podle právních předpisů o sociálním zabezpečení se při úpravě náhrady za ztrátu na výdělků podle § 1 nepřihlíží.

(3) Na úpravu náhrady za ztrátu na výdělků podle tohoto zákona se vztahuje zákoník práce, pokud tento zákon nestanoví jinak.

§ 3

Náhrada za ztrátu na výdělků upravená podle tohoto zákona přísluší od 1. července 1991.

§ 4

zrušen

§ 5

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v.r.
Dubček v.r.
Čalfa v.r.

1) § 193 a 195 zákoníku práce.

§ 112 zákona č. 99/1948 Sb., o národním pojištění.

§ 6 zákona č. 58/1956 Sb., o náhradě škody za pracovní úrazy a o náhradě nákladů léčebné

péče a dávek nemocenského pojištění a důchodového zabezpečení.

§ 7 a 31 zákona č. 150/1961 Sb., o náhradách při úrazech a nemocech z povolání.

§ 8 zákona č. 30/1965 Sb., o odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání.

455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) [výňatek]

Obsah

§ 1-18	ČÁST PRVNÍ Všeobecná ustanovení
§ 1-4	HLAVA I Předmět úpravy
§ 2-4	Živnost
§ 4	zrušen
§ 5-18	HLAVA II Provozování živnosti
§ 5	Subjekty oprávněné provozovat živnost
§ 6	Všeobecné podmínky provozování živnosti
§ 7	Zvláštní podmínky provozování živnosti
§ 7a	zrušen
§ 8	Překážky provozování živnosti
§ 9	Rozdělení živností
§ 10	Živnostenské oprávnění
§ 11-16	Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce
§ 13	Pokračování v provozování živnosti při úmrtí podnikatele
§ 14	nadpis vypuštěn
§ 15	zrušen
§ 16	zrušen
§ 17-18	Provozovny
§ 19-27	ČÁST DRUHÁ DRUHY ŽIVNOSTÍ
§ 19-25	HLAVA I ŽIVNOSTI OHLAŠOVACÍ
§ 20-22	Díl 1 Živnosti řemeslné
§ 21-22	Odborná způsobilost
§ 23-24	Díl 2 Živnosti vázané
§ 24	Odborná způsobilost
§ 25	Díl 3 Živnost volná
§ 26-27	HLAVA II ŽIVNOSTI KONCESOVANÉ
§ 27	Odborná způsobilost a podmínky provozování živnosti
§ 28-44	ČÁST TŘETÍ Rozsah živnostenského oprávnění
§ 28-32	nadpis vypuštěn
§ 29-32	nadpis vypuštěn
§ 30	zrušen
§ 33-41	nadpis vypuštěn
§ 33	zrušen
§ 34-41	Rozsah oprávnění
§ 38	zrušen
§ 39	zrušen

§ 40	zrušen
§ 41	zrušen
§ 42	nadpis vypuštěn
§ 42	nadpis vypuštěn
§ 43-44	nadpis vypuštěn
§ 44	nadpis vypuštěn
§ 45-60	ČÁST ČTVRTÁ VZNIK, ZMĚNA A ZÁNİK ŽIVNOSTENSKÉHO OPRÁVNĚNÍ, ŽIVNOSTENSKÝ REJSTŘÍK
§ 45-49	HLAVA I OHLAŠOVÁNÍ ŽIVNOSTI
§ 45-46	nadpis vypuštěn
§ 47-49	nadpis vypuštěn
§ 49	nadpis vypuštěn
§ 50-56	HLAVA II ŘÍZENÍ O KONCESI
§ 50	Náležitosti žádosti o koncesi
§ 52	Projednání žádosti
§ 53	Rozhodování o koncesi
§ 54	nadpis vypuštěn
§ 55	nadpis vypuštěn
§ 56	Změny údajů uvedených v žádosti o koncesi
§ 57-59	HLAVA III Zánik živnostenského oprávnění
§ 60	HLAVA IV Živnostenský rejstřík
§ 60a-66	ČÁST PÁTÁ ŽIVNOSTENSKÁ KONTROLA A SPRÁVNÍ DELIKTY
§ 60a-60e	HLAVA I Živnostenská kontrola
§ 61-64	HLAVA II SPRÁVNÍ DELIKTY
§ 61	Přestupky
§ 62-64	Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob
§ 64	Společná ustanovení
§ 65	HLAVA III zrušena
§ 66	HLAVA IV zrušena
§ 67-81	ČÁST ŠESTÁ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
§ 67-73a	HLAVA I SPOLEČNÁ USTANOVENÍ
§ 67	zrušen
§ 68	Součinnost orgánů státní správy
§ 69	zrušen
§ 70	nadpis vypuštěn
§ 71	Místní příslušnost
§ 72	nadpis vypuštěn
§ 73	Mezinárodní smlouvy
§ 74-81	HLAVA II Přechodná a závěrečná ustanovení
§ 74	Zachování dosavadních oprávnění
§ 78	Živnostenský úřad příslušný obdobně podle § 71 odst. 2
§ 79	Likvidace majetku po předložení
§ 80	Zrušovací ustanovení
Příl.1	ŽIVNOSTI ŘEMESLNÉ
Příl.2	ŽIVNOSTI VÁZANÉ
Příl.3	KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI
Příl.4	ŽIVNOST VOLNÁ
Příl.5	Seznam živností, jejichž výkon je podnikatel povinen zajistit pouze fyzickými osobami splňujícími odbornou způsobilost, a odborné Vybraná ustanovení novel

455/1991 Sb.
ZÁKON
o živnostenském podnikání
(živnostenský zákon)

Změna: 600/1992 Sb., od 1.1.1993 - 591/1992 Sb.
Změna: 231/1992 Sb.
Změna: 273/1993 Sb.
Změna: 303/1993 Sb.
Změna: 42/1994 Sb.
Změna: 38/1994 Sb.
Změna: 136/1994 Sb.
Změna: 200/1994 Sb.
Změna: 237/1995 Sb., 286/1995 Sb.
Změna: 95/1996 Sb.
Změna: 94/1996 Sb.
Změna: 147/1996 Sb.
Změna: 19/1997 Sb.
Změna: 49/1997 Sb.
Změna: 61/1997 Sb.
Změna: 217/1997 Sb.
Změna: 280/1997 Sb.
Změna: 79/1997 Sb.
Změna: 15/1998 Sb.
Změna: 83/1998 Sb.
Změna: 157/1998 Sb., 167/1998 Sb.
Změna: 358/1999 Sb.
Změna: 356/1999 Sb.
Změna: 360/1999 Sb., 363/1999 Sb.
Změna: 27/2000 Sb.
Změna: 122/2000 Sb.
Změna: 149/2000 Sb. (část)
Změna: 29/2000 Sb., 123/2000 Sb., 124/2000 Sb., 151/2000 Sb.
Změna: 158/2000 Sb.
Změna: 149/2000 Sb.
Změna: 249/2000 Sb.
Změna: 159/1999 Sb.
Změna: 121/2000 Sb.
Změna: 247/2000 Sb., 258/2000 Sb., 362/2000 Sb., 409/2000 Sb., 458/2000 Sb.
Změna: 61/2001 Sb.
Změna: 309/2000 Sb.
Změna: 120/2001 Sb.
Změna: 164/2001 Sb.
Změna: 501/2001 Sb.
Změna: 100/2001 Sb., 256/2001 Sb., 274/2001 Sb., 477/2001 Sb.
Změna: 478/2001 Sb.
Změna: 174/2002 Sb.
Změna: 86/2002 Sb.
Změna: 281/2002 Sb.
Změna: 308/2002 Sb.

Změna: 119/2002 Sb., 320/2002 Sb.
Změna: 476/2002 Sb., 88/2003 Sb.
Změna: 162/2003 Sb.
Změna: 130/2003 Sb.
Změna: 274/2003 Sb.
Změna: 224/2003 Sb., 228/2003 Sb., 354/2003 Sb., 438/2003 Sb.
Změna: 119/2004 Sb.
Změna: 167/2004 Sb., 257/2004 Sb.
Změna: 326/2004 Sb.
Změna: 695/2004 Sb.
Změna: 38/2004 Sb., 499/2004 Sb.
Změna: 635/2004 Sb.
Změna: 58/2005 Sb.
Změna: 95/2005 Sb.
Změna: 127/2005 Sb.
Změna: 215/2005 Sb., 253/2005 Sb.
Změna: 358/2005 Sb.
Změna: 444/2005 Sb.
Změna: 428/2005 Sb.
Změna: 62/2006 Sb.
Změna: 76/2006 Sb.
Změna: 131/2006 Sb.
Změna: 161/2006 Sb.
Změna: 212/2006 Sb.
Změna: 191/2006 Sb.
Změna: 115/2006 Sb., 225/2006 Sb., 310/2006 Sb.
Změna: 214/2006 Sb.
Změna: 165/2006 Sb., 315/2006 Sb.
Změna: 109/2006 Sb., 186/2006 Sb.
Změna: 160/2007 Sb.
Změna: 179/2006 Sb.
Změna: 270/2007 Sb.
Změna: 269/2007 Sb., 296/2007 Sb.
Změna: 130/2008 Sb., 189/2008 Sb., 230/2008 Sb.
Změna: 254/2008 Sb.
Změna: 274/2008 Sb.
Změna: 292/2009 Sb.
Změna: 285/2009 Sb.
Změna: 160/2010 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 155/2010 Sb.
Změna: 424/2010 Sb.
Změna: 145/2010 Sb., 427/2010 Sb.
Změna: 73/2011 Sb.
Změna: 152/2011 Sb.
Změna: 350/2011 Sb., 351/2011 Sb., 355/2011 Sb., 420/2011 Sb.
Změna: 375/2011 Sb., 53/2012 Sb.
Změna: 119/2012 Sb.
Změna: 169/2012 Sb.
Změna: 167/2012 Sb., 199/2012 Sb.

Změna: 201/2012 Sb., 202/2012 Sb.
Změna: 428/2011 Sb., 221/2012 Sb., 407/2012 Sb.
Změna: 241/2013 Sb.
Změna: 234/2013 Sb.
Změna: 309/2013 Sb.
Změna: 308/2013 Sb.
Změna: 279/2013 Sb., 303/2013 Sb.
Změna: 458/2011 Sb.

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

§ 48

(1) Živnostenský úřad zašle výpis, případně jiným způsobem (§ 60 odst. 5) sdělí údaje o živnosti a o podnikateli místně příslušnému správci daně vykonávajícímu správu daně z příjmů, Českému statistickému úřadu, správě sociálního zabezpečení místně příslušné podle bydliště nebo sídla podnikatele, u zahraniční osoby podle místa povoleného pobytu, sídla nebo umístění organizační složky závodu zahraniční osoby, příslušné zdravotní pojišťovně, je-li mu známa, orgánu nebo organizaci, která podle zvláštního zákona vede registr všech pojištěnců všeobecného zdravotního pojištění, a rejstříkovému soudu u osob, které se zapisují do obchodního rejstříku. Tato povinnost živnostenského úřadu se vztahuje i na změny v živnostenském rejstříku, včetně změn živnostenského oprávnění při pokračování v provozování živnosti po úmrtí podnikatele, na přerušení a pozastavení provozování živnosti, na rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění, na rozhodnutí o tom, že živnostenské oprávnění ohlášením nevzniklo, a na opatření vydané podle § 47 odst. 10 a 11.

(2) Živnostenský úřad neprodleně oznámí Ministerstvu vnitra vydání výpisu zahraniční fyzické osobě podle § 47 odst. 7, vznik živnostenského oprávnění, pozastavení a zrušení živnostenského oprávnění a rozhodnutí o tom, že živnostenské oprávnění nevzniklo, přerušení provozování živnosti, skutečnost, že ohlašovatel nebo žadatel o koncesi nesplnil podmínky pro vznik živnostenského oprávnění, rozhodnutí o zastavení řízení o udělení koncese a rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení koncese.

(3) Živnostenský úřad plní povinnosti uvedené v odstavci 1 ve lhůtě 30 dnů ode dne provedení zápisu do živnostenského rejstříku, pokud tento zákon nestanoví jinak.

20

Vyhláška č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání

Obsah

§ 1-Příl.2 125/1993 Sb.

- § 1-12 ČÁST PRVNÍ Podmínky pojištění
- § 8-12 Součinnost zaměstnavatele
- § 12 Pojistné

- § 13-19 ČÁST DRUHÁ Společná a závěrečná ustanovení
Příl.1 zrušena
Příl.2 Sazby pojistného podle převažující činnosti
Vybraná ustanovení novel Čl.II zákona č. 487/2001 Sb.

125/1993 Sb.
VYHLÁŠKA
ministerstva financí
ze dne 5. dubna 1993,

**kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele
za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání**

Změna: 43/1995 Sb.
Změna: 98/1996 Sb.
Změna: 74/2000 Sb.
Změna: 487/2001 Sb.
Změna: 365/2011 Sb.

Ministerstvo financí stanoví podle § 205d odst. 7 zákona č. 65/1965 Sb., zákoníku práce, ve znění zákona č. 37/1993 Sb.:

ČÁST PRVNÍ
Podmínky pojištění

§ 1

(1) Zákonným pojištěním pro případ své odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání (dále jen "zákonné pojištění") jsou pojištěny

a) u České pojišťovny, a. s., ti zaměstnavatelé¹⁾, kteří s ní měli sjednáno toto pojištění k 31. prosinci 1992; takto pojištěny jsou i zaměstnavatelé, na které přejdou práva a povinnosti z pracovněprávního vztahu při vzniku právního nástupce těchto zaměstnavatelů,

b) u Kooperativy, pojišťovny, a. s., ostatní zaměstnavatelé.1)

(2) Není-li právního nástupce zaměstnavatele, který zanikl

a) před 1. lednem 1993, má poškozený právo na plnění podle § 2 za škodu poprvé ohlášenou po 31. prosinci 1992 a dosud neuhrazovanou přímo vůči Kooperativě, pojišťovně, a. s.

b) po 31. prosinci 1992, má poškozený, který utrpěl pracovní úraz nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání po vzniku zákonného pojištění, právo na plnění podle § 2 přímo vůči té pojišťovně, u které byl pojištěn jeho zaměstnavatel před svým zánikem.

(3) Zákonné pojištění vzniká dnem vzniku prvního pracovněprávního vztahu u zaměstnavatele a trvá po dobu existence zaměstnavatele.

§ 2

(1) Zaměstnavatel má právo, aby za něho pojišťovna příslušná podle § 1 (dále jen "pojišťovna") nahradila škodu, která vznikla zaměstnanci při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, v rozsahu, v jakém za ni zaměstnavatel odpovídá podle zákoníku práce.³⁾ Nárok na náhradu škody z události, která by mohla být důvodem vzniku práva na plnění pojišťovny (dále jen "škodná událost"), musí být poprvé uplatněn zaměstnavatelem u pojišťovny v době trvání zákonného pojištění, s výjimkou případů, kdy poškozený má právo na plnění přímo vůči příslušné pojišťovně.

(2) Pojistnou událostí je vznik povinnosti zaměstnavatele nahradit škodu podle odstavce 1. Rozhoduje-li o náhradě této škody soud, platí, že pojistná událost nastala dnem, kdy rozhodnutí, podle něhož má pojišťovna poskytnout plnění, nabylo právní moci.

§ 3

Pojišťovna nahradí náklady soudního i mimosoudního projednávání vedeného v souvislosti se škodnou událostí jen tehdy, pokud se k jejich úhradě písemně zavázala.

§ 4

Pojišťovna nehradí škodu, kterou se zaměstnavatel zavázal hradit nad rámec stanovený právními předpisy.

§ 5

(1) Pojistné plnění poskytuje pojišťovna v tuzemských zákonných penězích.

(2) Nahradil-li zaměstnavatel poškozenému škodu nebo její část přímo, má právo, aby jí pojišťovna po odečtení případné náhrady podle § 9 až 12 této vyhlášky vydala to, co by za ni jinak plnila poškozenému.

§ 6

Pojišťovna je povinna plnit nejpozději do 15 dnů po skončení šetření nutného ke zjištění rozsahu její povinnosti poskytnout plnění. Šetření je skončeno, pokud byla dohodnuta výše náhrady škody nebo pokud pojišťovna obdržela pravomocné rozhodnutí o výši náhrady škody. To platí i pro případy upravené v § 5 odst. 2.

§ 7

(1) Má-li zaměstnavatel vůči poškozenému nebo jiné osobě právo na vrácení vyplacené částky, na snížení náhrady nebo na zastavení její výplaty, přechází toto právo na pojišťovnu, pokud za ni tuto částku zaplatila nebo za ni vyplácí náhradu.

(2) Na pojišťovnu přechází též právo zaměstnavatele na úhradu nákladů uvedených v § 3, které zaměstnavatelovi byly přiznány proti odpůrci, pokud je pojišťovna za zaměstnavatele zaplatila.

Součinnost zaměstnavatele

§ 8

Zaměstnavatel je povinen:

- a) dbát, aby nenastala škodná událost. Zejména nesmí porušovat povinnosti směřující k odvrácení nebo zmenšení nebezpečí, které jsou jí uloženy právními předpisy nebo na jejich základě, ani nesmí trpět porušování těchto povinností ze strany třetích osob. Pokud již škodná událost nastala, musí učinit nutná opatření k tomu, aby škoda byla co nejmenší;
- b) bez zbytečného odkladu oznámit organizační jednotce pojišťovny, v jejímž obvodu má zaměstnavatel sídlo (trvalé bydliště),
 - 1. každé zvýšení nebezpečí, o němž zaměstnavatel ví a které nastalo po vzniku pojištění,
 - 2. že nastala škodná událost, vyjádřit se k požadované náhradě a k její výši, případně zmocnit pojišťovnu, aby za něho v této věci jednala,
 - 3. že v souvislosti se škodnou událostí bylo zahájeno trestní řízení proti zaměstnanci zaměstnavatele nebo třetí osobě, a informovat pojišťovnu o průběhu a výsledku řízení,
 - 4. že poškozený uplatňuje právo na náhradu škody u soudu;
- c) v řízení o náhradě škody respektovat pokyny pojišťovny, zejména bez souhlasu pojišťovny se nezavazovat k náhradě promlčené pohledávky;
- d) nepřistoupit bez souhlasu pojišťovny na uzavření soudního smíru.

§ 9

(1) Poruší-li zaměstnavatel povinnosti uvedené v § 8 písm. a), b) a c) a tím ztíží zjištění právního důvodu plnění, rozsahu nebo výše škody, má pojišťovna vůči němu právo na přiměřenou náhradu, zejména nákladů vyvolaných tímto porušením, nejvýše však do poloviny částek, které z důvodu pojistné události vyplatila.

(2) Nevznese-li zaměstnavatel v řízení o náhradě škody, kterou má pojišťovna uhradit, bez souhlasu pojišťovny námitku promlčení [§ 8 písm. c)] nebo zaváže-li se bez tohoto souhlasu uhradit promlčenou pohledávku, není pojišťovna povinna plnit. Pojišťovna není povinna plnit, ani když zaměstnavatel bez souhlasu pojišťovny uzavře soudní smír [§ 8 písm. d)].

§ 10

(1) Pojišťovna má vůči zaměstnavateli právo na náhradu až do výše poskytnutého plnění:

- a) způsobil-li zaměstnavatel nebo zaměstnanec zaměstnavatele škodu úmyslně, pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky;
- b) došlo-li ze strany zaměstnavatele nebo jejího zaměstnance k zvláště závažnému porušení předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a pokud toto porušení bylo v příčinné souvislosti se vznikem škody;

c) došlo-li ke škodě v přímé souvislosti s výkonem činnosti provozované neoprávněně.

(2) Stejné právo má pojišťovna proti zaměstnavateli, byla-li škoda způsobena zaviněným porušením pracovních povinností v pracovněprávních vztazích, avšak jen do výše, kterou může zaměstnavatel požadovat na odpovědném zaměstnanci podle pracovněprávních předpisů.

(3) Proti zaměstnavateli, který byl v době výplaty pojistného plnění v prodlení s placením pojistného, má pojišťovna právo na úhradu až do výše plnění, které vyplatila z důvodu pojistných událostí vzniklých v době, za kterou nebylo zapláceno pojistné.

§ 11

(1) Pokud pojišťovna nahradila za zaměstnavatele škodu, přechází na ni právo zaměstnavatele na náhradu vůči tomu, kdo poškozenému za takovou škodu odpovídá.

(2) Zaměstnavatel je povinen vůči jinému toto právo zabezpečit. Poruší-li zaměstnavatel tuto povinnost, je pojišťovna oprávněna požadovat na něm náhradu až do výše vyplaceného plnění.

§ 12

Pojistné

(1) Povinnost platit pojistné vzniká zaměstnavateli, zaměstnává-li alespoň jednoho zaměstnance. Tuto skutečnost je zaměstnavatel povinna bez zbytečného odkladu písemně oznámit organizační jednotce pojišťovny, v jejímž obvodu má zaměstnavatel sídlo (trvalé bydliště) a uvést své identifikační číslo zaměstnavatele nebo jiné označení, které je nahrazuje.

(2) Pojistné si vypočítává zaměstnavatel ze základu stanoveného shodně s postupem pro určení vyměřovacího základu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti dle zvláštního zákona.⁴⁾ Základem pro výpočet pojistného je souhrn vyměřovacích základů za uplynulé kalendářní čtvrtletí všech zaměstnanců, které v tomto období zaměstnavatel zaměstnával. K výpočtu použije sazbu uvedenou v příloze této vyhlášky pro příslušnou kategorii určenou podle převažující základní činnosti tvořící předmět podnikání zaměstnavatele.

(3) Pojistné za I. čtvrtletí každého kalendářního roku je splatné do 31. ledna, za II. čtvrtletí do 30. dubna, za III. čtvrtletí do 31. července a za IV. čtvrtletí do 31. října. Pojistné za I. a II. čtvrtletí 1993 je splatné do 31. května 1993.

(4) Vznikne-li zaměstnavateli, který v předcházejícím čtvrtletí nezaměstnával žádného zaměstnance, povinnost platit pojistné na toto pojištění, zaplatí zaměstnavatel první pojistné vypočítané ze základu dle odstavce 2 stanoveného pro dané čtvrtletí, a to zpětně, nejpozději do konce prvního měsíce následujícího čtvrtletí.

(5) Pojistné platí:

a) zaměstnavatel příslušný k České pojišťovně, a. s., na účet číslo 90034-17433-021/0100 Komerční banka, Praha město, konstantní symbol 3558.

b) zaměstnavatel příslušný ke Kooperativě, pojišťovně, a. s., na účet číslo 40002-50404-011/0100 Komerční banka, a. s., Praha 1,

U veškerých úhrad pojistného je nutné uvádět jako variabilní symbol identifikační číslo zaměstnavatele nebo jiné označení, které je nahrazuje.

(6) Nespotřebované pojistné se nevrací.

(7) Zaplacení pojistného za celou dobu trvání pojištění a správnost jeho výpočtu je zaměstnavatel povinen prokázat. Jinak se má za to, že pojistné uhrazeno nebylo.

(8) Nesplnil-li zaměstnavatel povinnosti stanovené v odstavcích 1 a 2 nebo sdělil-li pojišťovně nesprávné či neúplné údaje, je pojišťovna oprávněna požadovat od něho úhradu zvýšených nákladů vzniklých pojišťovně porušením uvedených povinností.

(9) Nebylo-li pojistné zaplaceno řádně a včas, zvyšuje se o 10 % dlužné částky za každý započatý měsíc.

ČÁST DRUHÁ

Společná a závěrečná ustanovení

§ 13

Pokud není v této vyhlášce zákonné pojištění upraveno jinak, použijí se přiměřeně příslušná ustanovení občanského zákoníku.

§ 14

Pojišťovna je oprávněna si ověřit údaje týkající se pojistného i údaje nezbytné pro vyřizování pojistné události. Zaměstnavatel je povinen pojišťovně toto ověření umožnit.

§ 15

Od vymáhání pohledávky uplatněné podle ustanovení § 9 odst. 1, § 10, § 11 odst. 2 a § 12 odst. 8 a 9 může pojišťovna podle konkrétních okolností případu zčásti nebo zcela upustit; převyšuje-li pohledávka částku 250 000 Kč, může tak učinit pouze se souhlasem orgánu státního dozoru.⁵⁾

§ 16

zrušen

§ 17

Zrušují se:

1. vyhláška ministerstva financí, cen a mezd České republiky č. 138/1990 Sb., kterou se stanoví podmínky zákonného pojištění odpovědnosti podnikatele za škodu, která vznikne pracovníkovi při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním,

2. vyhláška ministerstva financí č. 49/1964 Sb., o pojistných podmínkách pro pojištění osob, ve znění vyhlášky ministerstva financí České republiky č. 55/1979 Sb. a vyhlášky

ministerstva financí České republiky č. 337/1991 Sb.,

3. vyhláška ministerstva financí České republiky č. 11/1983 Sb., o pojistných podmínkách pro pojištění majetku, ve znění vyhlášky ministerstva financí České republiky č. 337/1991 Sb.,

4. vyhláška ministerstva financí České republiky č. 12/1983 Sb., o pojistných podmínkách pro pojištění odpovědnosti za škody, ve znění vyhlášky ministerstva financí České republiky č. 337/1991 Sb.

§ 18

(1) Pojištění sjednaná podle předpisů zrušovaných v § 17 bodech 3 a 4 před 1. lednem 1993 se řídí příslušnými Všeobecnými pojistnými podmínkami České pojišťovny, a. s., schválenými pod č.j. 103/45904/1992/I ministerstvem financí České republiky jako orgánem státního dozoru v pojišťovnictví podle § 788 odst. 2 občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů. Sjednaný rozsah pojištění se nemění.

(2) Vznik právních vztahů uvedených v odstavci 1, jakož i závazky z nich vzniklé před 1. lednem 1993 se posuzují podle dosavadních předpisů.

§ 19

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

Ing. Kočárník CSc. v.r.

**Příl.1
zrušena**

**Příl.2
Sazby pojistného podle převažující činnosti
vykonávané zaměstnavatelem**

OKEČ-kód	Ekonomická činnost (OKEČ-název)	Z vyměřovacího základu v promile
10.1	Dobývání černého uhlí včetně výroby černouhelných briket	50,4
12	Dobývání a úprava uranových a thoriových rud	
13	Dobývání rud	
15.1	Výroba masa a masných výrobků (vč. drůbeže)	9,8
15.2	Zpracování ryb a rybích výrobků (vč. konzervování)	
15.4	Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků	
20.1	Výroba pilařská a impregnace dřeva	

- 24.11 Výroba technických plynů
 - 26.11 Výroba plochého skla
 - 26.7 Zpracování přírodního kamene
 - 27.5 Odlévání kovů (slévárenství)
 - 37.1 Zpracování kovového odpadu a šrotu
 - 45 Stavebnictví
 - 75.25 Protipožární ochrana a ostatní
záchranné práce
-

02	Lesnictví, těžba dřeva a přidružené služby	8,4
10.2	Dobývání hnědého uhlí včetně výroby hnědouhelných briket	
11	Dobývání ropy a zemního plynu a související služby	
14.1	Dobývání a úprava kameniva	
15.5	Úprava a zpracování mléka	
15.83	Výroba cukru	
15.9	Výroba nápojů	
17.14	Úprava a spřádání lnářských vláken	
17.25.4	Tkání jutařských tkanin	
17.53	Výroba netkaných textilií a výrobků z nich (kromě oděvů)	
20.2	Výroba dých, překližkových výrobků a aglomerovaných dřevařských výrobků	
20.3	Výroba stavebně truhlářská a tesařská	
20.4	Výroba dřevěných obalů	
21.1	Výroba vlákniny, papíru a lepenky	
24.3	Výroba nátěrových hmot, laků a podobných ochranných vrstev, tiskařských černí a tmelů	
24.64	Výroba chemických výrobků pro fotografické účely	
24.7	Výroba chemických vláken	
24.11	Výroba pryžových pneumatik	
24.12	Protektorování a opravy pryžových pneumatik	
26.13	Výroba dutého skla	
26.26	Výroba žáruvzdorných keramických výrobků	
26.3	Výroba keramických obkládaček a dlaždic	
26.5	Výroba cementu, vápna a sádry	
26.6	Výroba výrobků z betonu, cementu a sádry	
26.81	Výroba brusiv	
27.1-27.4	Výroba kovů (kromě slévárenství)	
28	Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků kromě výroby strojů a nářadí	
29	Výroba strojů a přístrojů	
31.3	Výroba kabelů a vodičů	
35.1	Stavba lodí a člunů (vč. oprav)	
36.1	Výroba nábytku	
37.2	Zpracování nekovového starého materiálu a zbytkového materiálu	
60.2	Pozemní doprava (mimo potrubní a	

	železniční) vč. MHD	
85.2	Veterinární činnosti	
90	Odstraňování odpadu a odvod odpadních vod	

01	Zemědělství	7
16	Zpracování tabáku	4,2
17.23	Tkaní česaných vlnářských tkanin	
17.24	Tkaní hedvábnických tkanin	
17.25.3	Tkaní lnářských tkanin	
17.25.5	Tkaní vigoňových tkanin	
17.4	Výroba konfekčního textilního zboží (kromě oděvů) - koberce, ložní prádlo aj.	
17.52.1	Výroba provaznická	
17.54.1	Výroba stuh a prýmků	
17.54.2	Výroba tylů, krajek, záclon a výšivek	
17.6	Výroba pletených materiálů	
17.7	Výroba pleteného zboží	
18	Oděvní průmysl, zpracování a barvení kožešin	
19	Výroba usní a úprava kůží; výroba brašnářského a sedlářského zboží a obuvi	
26.21	Výroba keramických a porcelánových výrobků pro domácnost a ozdobných předmětů	
26.22	Výroba keramických výrobků pro sanitární účely	
30.02	Výroba počítačů aj. přístrojů a zařízení na zpracování dat	
32	Výroba rádiových, televizních a spojovacích zařízení a přístrojů	
33	Výroba zdravotnických, přesných a optických přístrojů a hodin	
35.3	Výroba letadel a kosmických lodí	
36.2	Výroba zlatnických a šperkařských předmětů	
41	Výroba a rozvod vody	
55	Pohostinství a ubytování	
60.3	Potrubní doprava	
61.11	Námořní doprava	
62	Letecká doprava	
63.3	Cestovní kanceláře, průvodcovská činnost	
64.2	Telekomunikace	
70	Činnosti v oblasti nemovitostí (nákup, prodej, pronájem, správa, realitní agentury)	
73.1	Výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd	
74.1	Právní, daňové a podnikatelské poradenství; Účetnictví a jeho revize; Výzkum trhu a veřejného mínění; Správa cenných papírů	
74.2	Architektonické a inženýrské poradenství	

	a podobné technické služby	
75	Veřejná správa; Obrana; Povinné sociální	
(kromě	pojištění (kromě protipožární ochrany	
75.25)	a ostatních záchranářských prací)	
80	Školství	
85.1	Zdravotnictví	
85.3	Sociální činnosti	
91	Činnosti organizací společenských	
92.2	Provoz rozhlasu a televize	
22.1	Vydavatelské činnosti	2,8
65	Peněžnictví	
66	Pojišťovnictví kromě povinného	
	sociálního zabezpečení	
67	Činnosti související s úvěry	
	a pojišťovnictvím	
72	Zpracování dat a související činnosti	
	(poradenská činnost, opravy, databanky aj.)	
73.2	Výzkum a vývoj v oblasti humanitních,	
	společenských věd a nauk o literatuře	
74.4	Reklamní činnosti	
74.81	Fotografické služby	
92.1	Výroba, půjčování a distribuce filmů a videa	
92.5	Činnosti knihoven, veřejných archivů	
(kromě	muzeí a jiných kulturních zařízení (kromě	
92.53)	činnosti botanických a zoologických	
	zahrad a přírodních rezervací)	
93.02	Kadeřnické a jiné služby pro ošetření těla	
	(manikura, pedikura, kosmetické úkony)	
	Činnosti nezařazené do jiných sazbových	10,5
	skupin (s výjimkou skupiny "Ostatní	
	ekonomické činnosti"), ve kterých se zejména	
	pracuje s výbušninami, radioaktivními	
	látkami, radonem, infekčním materiálem, jedy,	
	činnosti ve velkých výškách nebo hloubkách	
	Ostatní ekonomické činnosti	5,6

Minimální pojistné za kalendářní čtvrtletí je 100 Kč.

Členění ekonomických činností bylo převzato z Odvětvové klasifikace ekonomických činností (OKEČ) zpracované Českým statistickým úřadem

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 487/2001 Sb. Přechodné ustanovení

Pokud bylo na pojistném za 1. čtvrtletí roku 2002 zaplaceno přede dnem 1. ledna 2002 méně, než je stanoveno touto vyhláškou, zaměstnavatel pojistné doplatí do 31. ledna 2002 do výše stanovené v čl. I; bylo-li toto pojistné zaplaceno v částce vyšší, než je výše pojistného za 1. čtvrtletí roku 2002 stanovená podle čl. I, pojišťovna zaměstnavateli přeplatek bez zbytečného odkladu vrátí.

1) § 8 a 205d zákoníku práce.

3) § 190 a násl. zákoníku práce.

4) § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

5) § 8 odst. 1 zákona ČNR č. 185/1991 Sb., o pojišťovnictví.

589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení

Obsah

§ 1-33 589/1992 Sb.

§ 3	Poplatníci pojistného
§ 4	Pojistné
§ 5-7	Vyměřovací základ
§ 5	nadpis vypuštěn
§ 6	Rozhodné období
§ 7	Sazby pojistného
§ 8-16a	Odvod pojistného
§ 15a	Maximální vyměřovací základy
§ 15b	zrušen
§ 17	Přeplatek pojistného
§ 18	Promlčení pojistného
§ 19	Způsob placení pojistného
§ 20	Penále
§ 20a	Povolení splátek pojistného a penále
§ 21	Přirážka k pojistnému na sociální zabezpečení
§ 21a	zrušen
§ 22	Pokuty
§ 22a	nadpis vypuštěn
§ 22b	Pravděpodobná výše pojistného

- § 22c Uschovávání účetních záznamů
- § 23 Počítání času
- § 24 Tiskopisy
- § 25 Zvláštní ustanovení
- § 25a Úhrada odvedeného pojistného
- § 26-33 Ustanovení přechodná a závěrečná
Vybraná ustanovení novel

589/1992 Sb.
ZÁKON
České národní rady
ze dne 20. listopadu 1992

o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Změna: 10/1993 Sb.
Změna: 160/1993 Sb.
Změna: 307/1993 Sb. (část)
Změna: 307/1993 Sb.
Změna: 42/1994 Sb.
Změna: 241/1994 Sb.
Změna: 59/1995 Sb.
Změna: 118/1995 Sb.
Změna: 149/1995 Sb., 160/1995 Sb.
Změna: 113/1997 Sb.
Změna: 134/1997 Sb., 306/1997 Sb.
Změna: 18/2000 Sb.
Změna: 29/2000 Sb., 118/2000 Sb.
Změna: 132/2000 Sb., 220/2000 Sb., 238/2000 Sb., 492/2000 Sb.
Změna: 353/2001 Sb.
Změna: 263/2002 Sb.
Změna: 424/2003 Sb., 425/2003 Sb., 437/2003 Sb.
Změna: 186/2004 Sb.
Změna: 281/2004 Sb.
Změna: 359/2004 Sb.
Změna: 436/2004 Sb.
Změna: 168/2005 Sb.
Změna: 253/2005 Sb.
Změna: 377/2005 Sb.
Změna: 361/2005 Sb.
Změna: 62/2006 Sb.
Změna: 362/2003 Sb., 189/2006 Sb. (část), 264/2006 Sb.
Změna: 153/2007 Sb.
Změna: 261/2007 Sb. (část)
Změna: 261/2007 Sb., 296/2007 Sb.
Změna: 305/2008 Sb. (část)
Změna: 189/2006 Sb., 585/2006 Sb., 153/2007 Sb. (část), 261/2007 Sb. (část), 296/2007 Sb. (část), 305/2008 Sb., 2/2009 Sb.
Změna: 41/2009 Sb.
Změna: 158/2009 Sb.

Změna: 221/2009 Sb.
Změna: 303/2009 Sb.
Změna: 306/2008 Sb., 285/2009 Sb., 362/2009 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 347/2010 Sb.
Změna: 73/2011 Sb.
Změna: 263/2011 Sb.
Změna: 341/2011 Sb., 364/2011 Sb., 365/2011 Sb., 470/2011 Sb.
Změna: 428/2011 Sb., 399/2012 Sb., 401/2012 Sb., 503/2012 Sb.
Změna: 11/2013 Sb.
Změna: 458/2011 Sb. (část), 344/2013 Sb.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

Tento zákon upravuje pojistné na sociální zabezpečení, které zahrnuje pojistné na důchodové pojištění a pojistné na nemocenské pojištění, a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "pojistné").

§ 2

Pojistné je příjmem státního rozpočtu, pokud se dále nestanoví jinak. Příjmem státního rozpočtu jsou též penále (§ 20), přírážka k pojistnému na sociální zabezpečení (§ 21) a pokuty (§ 22) ukládané podle tohoto zákona. Pojistné na důchodové pojištění se vede na samostatném účtu státního rozpočtu a v zákonu o státním rozpočtu se uvádí jako samostatná položka příjmů státního rozpočtu.

§ 3

Poplatníci pojistného

(1) Pojistné jsou povinni v rozsahu a za podmínek stanovených v odstavcích 2 a 3 platit tyto poplatníci:

a) zaměstnavatelé, jimiž se pro účely tohoto zákona rozumějí právnické nebo fyzické osoby, které zaměstnávají alespoň jednoho zaměstnance, organizační složky státu, v nichž jsou zařazeni zaměstnanci v pracovním poměru nebo činní na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce, a služební úřady, v nichž jsou státní zaměstnanci zařazeni k výkonu státní služby¹⁾,

b) zaměstnanci, jimiž se pro účely tohoto zákona rozumějí

1. zaměstnanci v pracovním poměru; za zaměstnance v pracovním poměru se pro účely tohoto zákona považuje též osoba činná v poměru, který má obsah pracovního poměru, avšak pracovní poměr nevznikl, neboť nebyly splněny všechny podmínky stanovené pracovněprávními předpisy pro jeho vznik,
2. zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti a zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce,
3. členové družstva, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro družstvo práci,
4. fyzické osoby, které jsou podle zvláštního zákona jmenovány nebo voleny do funkce vedoucího správního úřadu nebo do funkce statutárního orgánu právnické osoby zřízené

zvláštním zákonem, popřípadě do funkce zástupce tohoto vedoucího nebo statutárního orgánu, pokud je tímto vedoucím nebo statutárním orgánem pouze jediná osoba, a jmenováním nebo volbou těmto osobám nevznikl pracovní nebo služební poměr, a fyzické osoby, které podle zvláštního zákona vykonávají veřejnou funkci mimo pracovní nebo služební poměr, pokud se na jejich pracovní vztah vztahuje ve stanoveném rozsahu zákoník práce a nejsou uvedeny v bodech 5 až 8 a 18,

5. soudci,

6. poslanci Poslanecké sněmovny a senátoři Senátu Parlamentu,

7. členové zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolnění nebo kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva,

8. členové vlády, prezident, viceprezident a členové Nejvyššího kontrolního úřadu, členové Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, předseda Energetického regulačního úřadu, členové Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, členové Rady Českého telekomunikačního úřadu, finanční arbitr, zástupce finančního arbitra, Veřejný ochránce práv a zástupce Veřejného ochránce práv,

9. dobrovolní pracovníci pečovatelské služby,

10. osoby pečující o dítě a osoby, které jsou vedeny v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena odměna pěstouna podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí,

11. osoby ve výkonu trestu odnětí svobody zařazené do práce a osoby ve výkonu zabezpečovací detence zařazené do práce,

12. neplatil

13. pracovníci v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů,

14. společníci a jednatelé společnosti s ručením omezeným a komanditisté komanditní společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni, a ředitelé obecně prospěšné společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci,

15. prokuristé,

16. členové kolektivních orgánů právnické osoby, kteří nejsou uvedeni v bodech 1 až 3, 5 až 8, 13, 18 a 19,

17. likvidátoři, pokud se jejich příjem z činnosti likvidátora považuje za příjem ze závislé činnosti podle zákona o daních z příjmů,

18. vedoucí organizačních složek právnické osoby uvedených v § 23b odst. 2 větě druhé, jejichž místo výkonu práce je trvale v České republice,

19. osoby pověřené obchodním vedením na základě smluvního zastoupení,

20. fyzické osoby neuvedené v bodech 1 až 19, s výjimkou členů zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolnění nebo kteří nevykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva,

v době zaměstnání podle zákona upravujícího nemocenské pojištění, pokud jim v souvislosti se zaměstnáním plynou nebo by mohly plynout příjmy ze závislé činnosti, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmu podle zákona upravujícího daně z příjmů a nejsou od této daně osvobozeni.

(2) Zaměstnavatelé jsou poplatníky pojistného na nemocenské pojištění, pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud zaměstnávají

zaměstnance uvedené v odstavci 3.

(3) Zaměstnanci jsou poplatníky pojistného na důchodové pojištění, jde-li o zaměstnance, kteří jsou účastni důchodového pojištění podle předpisů o důchodovém pojištění a zároveň jsou účastni nemocenského pojištění podle předpisů o nemocenském pojištění^{1e)}; za tohoto zaměstnance se považuje též fyzická osoba, které po skončení zaměstnání zakládajícího účast na důchodovém a nemocenském pojištění byly zúčtovány příjmy z tohoto zaměstnání, které jsou započitatelné do vyměřovacího základu.

(4) Osoby samostatně výdělečně činné jsou povinny platit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pokud jsou účastny důchodového pojištění podle předpisů o důchodovém pojištění,²⁾ a za podmínek stanovených tímto zákonem též zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti; osoby samostatně výdělečně činné jsou povinny platit pojistné na nemocenské pojištění, pokud jsou účastny nemocenského pojištění podle předpisů o nemocenském pojištění. Kdo se považuje za osobu samostatně výdělečně činnou a kdy se samostatná výdělečná činnost považuje za hlavní samostatnou výdělečnou činnost a za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, stanoví zákon o důchodovém pojištění.⁵²⁾

(5) Osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění⁵³⁾ jsou za dobu dobrovolné účasti na důchodovém pojištění povinny platit pojistné na důchodové pojištění.

(6) Zahraniční zaměstnanci jsou za dobu dobrovolné účasti na nemocenském pojištění povinni platit pojistné na nemocenské pojištění. Zahraničním zaměstnancem se pro účely tohoto zákona rozumí zaměstnanec zaměstnavatele, jehož sídlo je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, je-li činný v České republice ve prospěch tohoto zaměstnavatele.

§ 4 Pojistné

Výše pojistného se stanoví procentní sazbou z vyměřovacího základu zjištěného za rozhodné období.

Vyměřovací základ

§ 5 nadpis vypuštěn

(1) Vyměřovacím základem zaměstnance pro pojistné na důchodové pojištění je úhrn příjmů, s výjimkou náhrad výdajů poskytovaných procentem z platové základny představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudců⁷⁴⁾, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů³⁾ a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním, které zakládá účast na nemocenském pojištění. Zúčtovaným příjmem se pro účely věty první rozumí plnění, které bylo v peněžní nebo nepeněžní formě nebo formou výhody poskytnuto zaměstnavatelem zaměstnanci nebo předáno v jeho prospěch, popřípadě připsáno k jeho dobru anebo spočívá v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance.

(2) Do vyměřovacího základu zaměstnance se z příjmů uvedených v odstavci 1 nezahrnují tyto příjmy:

a) náhrada škody podle zákoníku práce,

b) odstupné a další odstupné, odchodné a odbytné poskytovaná na základě zvláštních právních předpisů⁴⁾ a odměna při skončení funkčního období náležející podle zvláštních právních předpisů^{4a)},

c) věnostní přídavek horníků⁵⁾,

d) odměny vyplácené podle zákona o vynálezech a zlepšovacích návrzích⁶⁾, pokud vytvoření a uplatnění vynálezu nebo zlepšovacího návrhu nemělo souvislost s výkonem zaměstnání,

e) jednorázová sociální výpomoc poskytnutá zaměstnanci k překlenutí jeho mimořádně obtížných poměrů vzniklých v důsledku živelní pohromy, požáru, ekologické nebo průmyslové havárie nebo jiné mimořádně závažné události,

f) plnění, které bylo poskytnuto poživateli starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně po uplynutí jednoho roku ode dne skončení zaměstnání,

g) pojistné zaplacené zaměstnavatelem za zaměstnance podle § 8 odst. 2.

(3) Mzdové nároky zaměstnanců vyplácené Úřadem práce České republiky - krajskou pobočkou, popřípadě pobočkou pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů se považují za příjmy zúčtované zaměstnavatelem zaměstnanci, a to v rozsahu, ve kterém je zaměstnavatel zaměstnancům nezúčtoval.

(4) Ustanovení odstavce 2 platí přiměřeně i pro určení vyměřovacího základu pracovníka v pracovním poměru uzavřeném podle cizích právních předpisů. Je-li zaměstnanec považován podle zákona o nemocenském pojištění za smluvního zaměstnance^{10c)}, je jeho vyměřovacím základem příjem zúčtovaný mu smluvním zaměstnavatelem (§ 23b odst. 2); je-li smluvnímu zaměstnanci vyplácen příjem prostřednictvím jeho zaměstnavatele, jehož sídlo je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, považuje se za vyměřovací základ smluvního zaměstnance jeho příjem uhrazený smluvním zaměstnavatelem zahraničnímu zaměstnavateli, který se v případě, že v úhradách smluvního zaměstnavatele zahraničnímu zaměstnavateli je obsažena i částka za zprostředkování práce smluvního zaměstnance, snižuje nejvýše o 40 %.

(5) Je-li zaměstnanci vyplácen příjem v cizí měně, přepočte se na českou měnu kurzem devizového trhu stanoveným Českou národní bankou, který platí k poslednímu dni kalendářního měsíce, za který se pojistné odvádí. Pro přepočet měn, u nichž Česká národní banka nevyhlašuje tento kurz, se použije kurz této měny obvykle používaný bankami v České republice ke dni uvedenému ve větě první; tyto banky jsou povinny na žádost zaměstnavatele a okresní správy sociálního zabezpečení tento kurz sdělit. Kurz, který zaměstnavatel použil podle věty první a druhé, je povinen vést ve svých záznamech pro stanovení a odvod pojistného.

§ 5a

Vyměřovacím základem zaměstnavatele je částka odpovídající úhrnu vyměřovacích základů jeho zaměstnanců uvedených v § 3 odst. 3.

§ 5b

(1) Vyměřovacím základem osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je částka, kterou si určí, ne však méně než 50 % daňového základu; daňovým základem se pro účely tohoto zákona rozumí základ daně nebo dílčí základ daně stanovený podle § 7 zákona o daních z příjmů z příjmů ze samostatné činnosti po úpravě podle § 5 a 23 zákona o daních z příjmů, pokud se dále nestanoví jinak. Vykonávala-li osoba samostatně výdělečně činná v kalendářním roce hlavní samostatnou výdělečnou činnost i vedlejší samostatnou výdělečnou činnost a za dobu, po kterou vykonávala vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, není účastna důchodového pojištění, považuje se za daňový základ poměrná část daňového základu; tato část se určí tak, že se daňový základ vydělí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla aspoň po část měsíce vykonávána samostatná výdělečná činnost, a výsledná částka se vynásobí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla aspoň po část měsíce vykonávána hlavní samostatná výdělečná činnost. Za výkon samostatné výdělečné činnosti a hlavní samostatné výdělečné činnosti se pro účely věty druhé nepovažuje kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc osoba samostatně výdělečně činná měla nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných; kalendářním měsícem se pro účely části věty před středníkem rozumí i jeho část, po kterou osoba samostatně výdělečně činná vykonávala samostatnou výdělečnou činnost, pokud výkon této činnosti netrval po celý kalendářní měsíc. Za daňový základ se u osoby samostatně výdělečně činné, která je poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou podle § 7a zákona o daních z příjmů, považuje rozdíl mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji, z něhož se vychází při výpočtu daně z příjmů stanovené paušální částkou. Do daňového základu se nezahrnují příjmy, které jsou podle zvláštního právního předpisu⁵⁴⁾ samostatným základem daně z příjmů fyzických osob pro zdanění zvláštní sazbou daně. Za daňový základ se u osoby samostatně výdělečně činné, která není povinna podávat daňové přiznání, považuje příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení; tyto příjmy a výdaje se pro účely tohoto zákona posuzují podle zákona o daních z příjmů. O daňovou ztrátu podle § 34 odst. 1 zákona o daních z příjmů se daňový základ nesnižuje.

(2) Vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti činí nejméně, vykonávala-li osoba samostatně výdělečně činná v kalendářním roce

a) jen hlavní samostatnou výdělečnou činnost, součin nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu stanoveného podle § 14 odst. 6 věty první a platného pro kalendářní rok, za který se stanoví vyměřovací základ, a počtu kalendářních měsíců tohoto kalendářního roku, v nichž byla hlavní samostatná výdělečná činnost vykonávána aspoň po část kalendářního měsíce. Do tohoto počtu kalendářních měsíců se nezahrnují kalendářní měsíce, v nichž po celý kalendářní měsíc osoba samostatně výdělečně činná vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost měla nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných; kalendářním měsícem se pro účely části věty před středníkem rozumí i jeho část, po kterou osoba samostatně výdělečně činná vykonávala

hlavní samostatnou výdělečnou činnost, pokud výkon této činnosti netrval po celý kalendářní měsíc,

b) jen vedlejší samostatnou výdělečnou činnost a za dobu výkonu této činnosti je účastna důchodového pojištění, součin nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu stanoveného podle § 14 odst. 6 věty druhé a platného pro kalendářní rok, za který se stanoví vyměřovací základ, a počtu kalendářních měsíců tohoto kalendářního roku, v nichž byla vedlejší samostatná výdělečná činnost vykonávána aspoň po část kalendářního měsíce. Do tohoto počtu kalendářních měsíců se nezahrnují kalendářní měsíce, v nichž po celý kalendářní měsíc osoba samostatně výdělečně činná vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost měla nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných; kalendářním měsícem se pro účely části věty před středníkem rozumí i jeho část, po kterou osoba samostatně výdělečně činná vykonávala vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud výkon této činnosti netrval po celý kalendářní měsíc. U poživatele starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně se pro účely tohoto zákona dobou, po kterou tento poživatel měl nárok na výplatu nemocenského z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných, rozumí též doba dočasné pracovní neschopnosti po uplynutí podpůrné doby pro poskytování nemocenského stanovené předpisy nemocenského pojištění,

c) hlavní samostatnou výdělečnou činnost i vedlejší samostatnou výdělečnou činnost a za dobu výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti je účastna důchodového pojištění, součet dílčího vyměřovacího základu z hlavní samostatné výdělečné činnosti a dílčího vyměřovacího základu z vedlejší samostatné výdělečné činnosti nebo součet dílčího vyměřovacího základu z hlavní samostatné výdělečné činnosti a poměrné části vyměřovacího základu z příjmu z vedlejší samostatné výdělečné činnosti; přitom za nejnižší vyměřovací základ se považuje vyšší z těchto součtů. Dílčí vyměřovací základ z hlavní samostatné výdělečné činnosti se zjistí jako součin nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu stanoveného podle § 14 odst. 6 věty první a počtu kalendářních měsíců, v nichž aspoň po část měsíce byla vykonávána hlavní samostatná výdělečná činnost; do tohoto počtu kalendářních měsíců se nezahrnují kalendářní měsíce uvedené v písmenu a) větě druhé. Dílčí vyměřovací základ z vedlejší samostatné výdělečné činnosti se zjistí jako součin nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu stanoveného podle § 14 odst. 6 věty druhé a počtu kalendářních měsíců, v nichž aspoň po část měsíce byla vykonávána vedlejší samostatná výdělečná činnost; do tohoto počtu kalendářních měsíců se nezahrnují kalendářní měsíce uvedené v písmenu b) větě druhé a třetí. Poměrná část vyměřovacího základu z příjmu z vedlejší samostatné výdělečné činnosti se určí procentní sazbou uvedenou v odstavci 1 větě první tak, že se daňový základ dosažený v kalendářním roce vydělí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla aspoň po část měsíce vykonávána samostatná výdělečná činnost, a výsledná částka se vynásobí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla aspoň po část měsíce vykonávána vedlejší samostatná výdělečná činnost; ustanovení odstavce 1 věty třetí platí zde obdobně.

(3) Vyměřovacím základem osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na nemocenské pojištění je měsíční základ, jehož výši určuje osoba samostatně výdělečně činná. Měsíční základ však nemůže být nižší než dvojnásobek částky rozhodné podle předpisů o nemocenském pojištění pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění^{58a)}. Maximální měsíční základ však nemůže být vyšší než částka rovnající se průměru, který z vyměřovacího základu určeného nebo vypočteného podle § 5b odst. 1 za kalendářní rok na naposledy podaném přehledu podle § 15 připadá na jeden kalendářní měsíc, v němž aspoň po část tohoto měsíce byla vykonávána samostatná výdělečná činnost; věta druhá platí i zde. Maximální

měsíční základ stanovený podle věty první platí od měsíce, ve kterém byl podán přehled podle § 15 odst. 1 za předchozí rok. K přehledu podle § 15 podanému za kalendářní rok před více než 3 roky před kalendářním rokem, v němž se pojistné na nemocenské pojištění platí, se nepřihlíží. Nelze-li maximální měsíční základ stanovit podle věty třetí, činí maximální měsíční základ polovinu průměrné mzdy za kalendářní měsíce kalendářního roku, v němž osoba samostatně výdělečně činná zahájila výkon samostatné výdělečné činnosti, a v následujícím kalendářním roce za kalendářní měsíce končící kalendářním měsícem, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž byl podán přehled podle § 15 odst. 1. Pokud v kalendářním roce, v němž osoba samostatně výdělečně činná zahájila samostatnou výdělečnou činnost, ji nevykonávala aspoň ve 4 kalendářních měsících, určuje si v následujícím kalendářním roce měsíční základ tak, jako by v tomto roce samostatnou výdělečnou činnost zahájila; takto se postupuje ještě v kalendářním roce následujícím po kalendářním roce uvedeném v části věty před středníkem, a to až do kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž osoba samostatně výdělečně činná podala přehled podle § 15 odst. 1.

§ 5c

(1) Vyměřovacím základem osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění pro pojistné na důchodové pojištění je částka, kterou si určí, nejméně však částka ve výši jedné čtvrtiny průměrné mzdy platné v kalendářním roce, ve kterém se pojistné na důchodové pojištění platí.

(2) Vyměřovacím základem zahraničního zaměstnance pro pojistné na nemocenské pojištění je částka, kterou si určí ve výši stanovené podle odstavce 1 nebo ve výši dvojnásobku částky rozhodné podle předpisů o nemocenském pojištění pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění.

§ 5d

Vyměřovací základy podle § 5 až 5c se zaokrouhlují na celé koruny směrem nahoru.

§ 6

Rozhodné období

(1) Rozhodným obdobím, z něhož se zjišťuje vyměřovací základ, je kalendářní měsíc, za který se pojistné platí, pokud se dále nestanoví jinak.

(2) U osoby samostatně výdělečně činné je rozhodným obdobím, z něhož se zjišťuje vyměřovací základ pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, kalendářní rok, za který se toto pojistné a příspěvek platí.

§ 7

Sazby pojistného

(1) Sazby pojistného činí

a) u zaměstnavatele

1. 25 % z vyměřovacího základu, z toho 2,3 % na nemocenské pojištění, 21,5 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti,

2. 26 % z vyměřovacího základu, z toho 3,3 % na nemocenské pojištění, 21,5 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti, jde-li o zaměstnavatele s průměrným měsíčním počtem zaměstnanců nižším než 26 zaměstnanců, pokud si tuto sazbu sám pro kalendářní rok stanoví podle odstavce 2,

b) u zaměstnance

1. 6,5 % z vyměřovacího základu, jde-li o zaměstnance, který není v rozhodném období účasten důchodového spoření,

2. 3,5 % z vyměřovacího základu, jde-li o zaměstnance, který je v rozhodném období účasten důchodového spoření,

c) u osoby samostatně výdělečně činné

1. 29,2 % z vyměřovacího základu uvedeného v § 5b odst. 1 a 2, z toho 28 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou účastnou důchodového pojištění, která není po celé rozhodné období účastna důchodového spoření,

2. 26,2 % z vyměřovacího základu uvedeného v § 5b odst. 1 a 2, z toho 25 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou účastnou důchodového pojištění, která je aspoň po část rozhodného období účastna důchodového spoření,

3. 2,3 % z vyměřovacího základu uvedeného v § 5b odst. 3, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou účastnou nemocenského pojištění,

d) u osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění

1. 28 % z vyměřovacího základu, jde-li o osobu dobrovolně účastnou důchodového pojištění, která není v rozhodném období účastna důchodového spoření,

2. 30 % z vyměřovacího základu, jde-li o osobu dobrovolně účastnou důchodového pojištění, která je v rozhodném období účastna důchodového spoření,

e) u zahraničního zaměstnance 2,3 % z vyměřovacího základu.

(2) Sazba pojistného na nemocenské pojištění podle odstavce 1 písm. a) bodu 2 platí vždy pro jednotlivý kalendářní rok pro zaměstnavatele na základě jeho písemného oznámení. Zaměstnavatel může oznámit placení pojistného v kalendářním roce ve výši sazby uvedené v odstavci 1 písm. a) bodě 2 příslušné okresní správě sociálního zabezpečení nejpozději do 20. ledna kalendářního roku, pro který si tuto sazbu stanovil; k oznámení učiněnému po tomto dni se nepřihlíží.

(3) Průměrný měsíční počet zaměstnanců pro účely stanovení sazby pojistného na nemocenské pojištění podle odstavce 1 písm. a) bodu 2 pro kalendářní rok se zjišťuje podle počtu zaměstnanců v předchozím kalendářním roce; průměrný měsíční počet zaměstnanců se stanoví tak, že součet počtu zaměstnanců účastných nemocenského pojištění zjištěný k prvnímu dni měsíců října, listopadu a prosince se dělí třemi a výsledek se zaokrouhlí na celé číslo dolů. Za zaměstnavatele uvedeného v odstavci 1 písm. a) bodě 2 se považuje též právnická nebo fyzická osoba, která se stala zaměstnavatelem v průběhu kalendářního roku a oznámila placení pojistného na nemocenské pojištění v tomto kalendářním roce ve výši sazby uvedené v tomto ustanovení, a to od kalendářního měsíce, ve kterém oznámila placení pojistného v této sazbě, do konce kalendářního roku; pokud se právnická nebo fyzická osoba stala zaměstnavatelem v období od 1. října do 31. prosince, může oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení placení pojistného ve výši sazby uvedené v odstavci 1 písm. a)

bodě 2 ve lhůtě uvedené v odstavci 2 větě druhé též pro následující kalendářní rok. Počet zaměstnanců se v případech uvedených ve větě druhé zjišťuje ke dni podání oznámení podle odstavce 2.

(4) Pro stanovení pojistného na důchodové pojištění, které platí osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění za období předcházející kalendářnímu roku, ve kterém toto pojistné platí, se použije sazba pojistného platná k 1. lednu kalendářního roku, ve kterém se pojistné na důchodové pojištění platí.

(5) Pojistné se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

Odvod pojistného

§ 8

(1) Zaměstnavatel je povinen odvádět i pojistné, které je povinen platit zaměstnanec. Pojistné odvedené za zaměstnance srazí zaměstnavatel z jeho příjmů, které mu zúčtoval.

(2) Za kalendářní měsíc, ve kterém zaměstnanec má započitatelný příjem, avšak nelze z něho srazit pojistné z důvodu, že tento příjem není v peněžní formě, je zaměstnavatel povinen uhradit i pojistné, které je povinen platit zaměstnanec; to platí obdobně též v případech, kdy část příjmu je v peněžní formě, avšak v nižší částce, než činí výše pojistného, které je povinen platit zaměstnanec. Za nepeněžní plnění se pro účely odvodu pojistného považuje též peněžní plnění poukázané zaměstnavatelem jinému subjektu ve prospěch zaměstnance. Zaměstnanec je povinen uhradit zaměstnavateli pojistné, které za něj zaplatil zaměstnavatel podle věty první.

(3) Započitatelný příjem zúčtovaný do kalendářního měsíce, v němž skončilo zaměstnání malého rozsahu^{58b)} nebo zaměstnání vykonávané na základě dohody o provedení práce a příjem zúčtovaný v dalším kalendářním měsíci, popřípadě kalendářních měsících ve výši, která nezaložila v tomto měsíci, popřípadě měsících účast na nemocenském pojištění, se považují za příjem zúčtovaný v kalendářním měsíci, v němž úhrn započitatelných příjmů zahrnovaných do posledního kalendářního měsíce, ve kterém naposledy trvalo zaměstnání malého rozsahu nebo zaměstnání vykonávané na základě dohody o provedení práce, dosáhl výše zakládající účast na pojištění v tomto měsíci.

(4) Zaměstnavatel je povinen sám vypočítat pojistné, které je povinen odvádět.

§ 9

(1) Zaměstnavatel odvádí pojistné za jednotlivé kalendářní měsíce. Pojistné za kalendářní měsíc je splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce. Pojistné se odvádí na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení.

(2) Zaměstnavatel, který platí pojistné ve výši sazby uvedené v § 7 odst. 1 písm. a) bodě 2, odečte z částky pojistného polovinu částky, kterou v kalendářním měsíci, za který pojistné platí, zúčtoval zaměstnancům na náhradu mzdy, platu nebo odměny nebo na snížené odměně za dobu dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény (dále jen „náhrada mzdy za dobu dočasné pracovní neschopnosti“), a rozdíl odvede na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. Polovina uvedená ve větě první se zaokrouhluje na celé koruny

směrem nahoru. Do částky zúčtované zaměstnancům na náhradu mzdy za dobu dočasné pracovní neschopnosti se nezahrnuje ta část náhrady mzdy za dobu dočasné pracovní neschopnosti, která byla dohodnuta nebo stanovena nad výši, na kterou zaměstnanci vznikl nárok podle zvláštního právního předpisu⁶⁶⁾, a ta náhrada mzdy za dobu dočasné pracovní neschopnosti, která nebyla zaměstnanci vyplacena z důvodů na straně zaměstnavatele; náhrada mzdy za dobu dočasné pracovní neschopnosti, která nebyla zaměstnanci vyplacena z důvodů na straně zaměstnavatele, se odečte z částky pojistného za kalendářní měsíc, v němž byla zaměstnanci vyplacena.

(3) Zaměstnavatel, který platí pojistné ve výši sazby uvedené v § 7 odst. 1 písm. a) bodě 1, je povinen ve lhůtě stanovené v odstavci 1 předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopisu přehled o výši vyměřovacího základu stanoveného podle § 5a a o výši pojistného, které je povinen odvádět, s uvedením čísla účtu, z něhož byla platba pojistného provedena.

(4) Zaměstnavatel, který platí pojistné ve výši sazby uvedené v § 7 odst. 1 písm. a) bodě 2, je povinen ve lhůtě stanovené v odstavci 1 předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopisu přehled o výši vyměřovacího základu stanoveného podle § 5a, o výši pojistného, které je povinen odvádět, o výši částky, kterou zúčtoval v kalendářním měsíci zaměstnancům na náhradu mzdy za dobu dočasné pracovní neschopnosti, a o výši rozdílu mezi pojistným a polovinou těchto zúčtovaných náhrad mzdy za dobu dočasné pracovní neschopnosti s uvedením čísla účtu, z něhož byla platba pojistného provedena.

(5) Je-li částka, kterou v kalendářním měsíci zaměstnavatel odečítá z částky pojistného podle odstavce 2, vyšší než pojistné za tento kalendářní měsíc, požádá zaměstnavatel příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení o úhradu rozdílu; za žádost o úhradu tohoto rozdílu se přitom považuje podání tiskopisu podle odstavce 4. Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna uhradit rozdíl do 14 dnů ode dne obdržení žádosti, pokud nemá zaměstnavatel vůči ní splatný závazek; je-li takový závazek, použije se požadovaná částka nejdříve k jeho úhradě.

(6) Byla-li z částky pojistného odečtena náhrada mzdy za dobu dočasné pracovní neschopnosti ve vyšší částce, než měla být odečtena, považuje se částka, o kterou bylo pojistné takto zkráceno, za dluh na pojistném. Byla-li z částky pojistného odečtena náhrada mzdy za dobu dočasné pracovní neschopnosti v nižší částce, než měla být odečtena, považuje se zbývající částka, která měla být odečtena z pojistného, za přeplatek na pojistném.

§ 9a

Zaměstnavatel je v případě, že aspoň jeden jeho zaměstnanec je účasten důchodového spoření, povinen na tiskopisu podle § 9 odst. 3 nebo 4 uvádět též úhrn vyměřovacích základů zaměstnanců, kteří jsou účastni důchodového spoření.

§ 10

Má-li zaměstnavatel více mzdových účtáren zapsaných do registru zaměstnavatelů podle zvláštního právního předpisu¹⁷⁾, plní povinnosti zaměstnavatele při odvodu pojistného podle § 9 každá mzdová účtárna samostatně pro okruh zaměstnanců, pro které vede evidenci mezd nebo platů. Mzdovou účtárnou se pro účely tohoto zákona rozumí útvar zaměstnavatele,

ve kterém je vedena evidence mezd nebo platů; je-li zaměstnavatelem stát, rozumí se mzdovou účtárnou útvar příslušné organizační složky státu, ve kterém je vedena evidence platů.

§ 11

Zaměstnavatel, u něhož jsou odsouzený nebo osoba ve výkonu zabezpečovací detence zařazení k výkonu práce, je povinen odvádět za každý kalendářní měsíc příslušné věznici nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence spolu se mzdou za práci odsouzeného nebo odměnou za práci osoby ve výkonu zabezpečovací detence i pojistné, které jsou povinni platit [§ 7 odst. 1 písm. a)]. Věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence odečtou úhrn dávek nemocenského pojištění vyplacených odsouzeným nebo osobám ve výkonu zabezpečovací detence od pojistného, které jsou povinni za odsouzené nebo osoby ve výkonu zabezpečovací detence odvádět (§ 8 odst. 1), a ve lhůtě uvedené v § 9 odst. 1 odvedou částku pojistného na účet příslušného služebního orgánu Vězeňské služby České republiky. Ustanovení § 9 odst. 3 až 5 platí pro věznici a ústav pro výkon zabezpečovací detence ve vztahu k příslušnému služebnímu orgánu Vězeňské služby České republiky přiměřeně. Ustanovení vět první až třetí platí přiměřeně v případě výkonu zaměstnání zakládajícího účast na nemocenském pojištění osobami ve vazbě.

§ 12

(1) Na právního nástupce zaměstnavatele přechází povinnost platit pojistné za dobu nejvýše 10 roků nazpět ode dne, kdy se stal právním nástupcem. Příslušná okresní správa sociálního zabezpečení¹⁸⁾ je povinna na žádost takového právního nástupce vykázat evidovanou výši dlužného pojistného.

(2) Zemře-li osoba samostatně výdělečně činná, může dlužné pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti zaplatit osoba, která uplatňuje nárok na důchod z důchodového pojištění z důvodu úmrtí osoby samostatně výdělečně činné; to platí obdobně pro dlužné pojistné na důchodové pojištění, zemře-li osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění.

(3) Pojistné, které dluží obchodní společnost nebo družstvo, může zaplatit též společník obchodní společnosti anebo člen statutárního orgánu nebo dozorčí rady této společnosti nebo představenstva družstva; to platí též pro osobu, která byla tímto společníkem nebo členem.

§ 13

(1) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna odvádět pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na nemocenské pojištění na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení.¹⁹⁾

(2) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna platit za podmínek dále stanovených buď pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, nebo zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "zálohy na pojistné") a doplatek na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "doplatek na pojistném").

§ 13a

(1) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna platit zálohy na pojistné

a) za kalendářní měsíc, ve kterém se přihlásila k účasti na důchodovém pojištění v kalendářním roce podle § 10 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, a za kalendářní měsíce následující po tomto měsíci, pokud vykonává vedlejší samostatnou výdělečnou činnost; povinnost platit zálohy na pojistné na základě této přihlášky trvá naposledy za kalendářní měsíc, který předchází kalendářnímu měsíci, ve kterém byl nebo měl být podán přehled o příjmech a výdajích podle § 15 odst. 1 za kalendářní rok, ve kterém se osoba samostatně výdělečně činná přihlásila k účasti na důchodovém pojištění,

b) za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán přehled o příjmech a výdajích podle § 15 odst. 1 za kalendářní rok, ve kterém dosáhla daňového základu (§ 5b odst. 1) ve výši zakládající účast na důchodovém pojištění podle § 10 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění, a za kalendářní měsíce následující po tomto měsíci, pokud vykonává vedlejší samostatnou výdělečnou činnost; povinnost platit zálohy na pojistné na základě dosažení příjmu po odpočtu výdajů v uvedené výši trvá naposledy za kalendářní měsíc, který předchází kalendářnímu měsíci, ve kterém byl nebo měl být podán přehled o příjmech a výdajích podle § 15 odst. 1 za kalendářní rok následující po kalendářním roce, ve kterém osoba samostatně výdělečně činná dosáhla příjmu po odpočtu výdajů ve výši zakládající účast na důchodovém pojištění podle § 10 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění, nebo

c) za kalendářní měsíc, ve kterém vykonává hlavní samostatnou výdělečnou činnost.

(2) Pokud se osoba samostatně výdělečně činná přihlásila k účasti na důchodovém pojištění podle § 10 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění v době, kdy je ještě povinna platit zálohy na pojistné podle odstavce 1, platí zálohy na pojistné na základě přihlášky k účasti na důchodovém pojištění podle odstavce 1 písm. a) až po uplynutí období, za které je povinna platit zálohy na pojistné podle odstavce 1 písm. b).

(3) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna platit zálohy na pojistné podle předchozích odstavců naposledy za kalendářní měsíc, v němž nastaly skutečnosti uvedené v § 10 odst. 6 větě druhé zákona o důchodovém pojištění.

(4) Pokud osobě samostatně výdělečně činné, která byla povinna platit zálohy na pojistné podle odstavce 1 písm. b), zanikla v kalendářním roce tato povinnost proto, že nastaly skutečnosti uvedené v § 10 odst. 6 větě druhé zákona o důchodovém pojištění, a osoba samostatně výdělečně činná poté v tomto roce zahájila samostatnou výdělečnou činnost, je povinna platit zálohy na pojistné ve výši, jako kdyby k zániku této povinnosti nedošlo; povinnost platit zálohy na pojistné přitom vzniká za kalendářní měsíc, ve kterém osoba samostatně výdělečně činná zahájila samostatnou výdělečnou činnost.

(5) Osoba samostatně výdělečně činná, která se přihlásila podle § 10 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění k účasti na důchodovém pojištění za kalendářní rok až po jeho uplynutí a nebyla povinna platit zálohy na pojistné za tento rok podle odstavce 1 písm. b), může zaplatit jednorázově zálohy na pojistné za tento rok, a to až do podání přehledu o příjmech a výdajích podle § 15 odst. 1 za tento rok.

(6) Zálohy na pojistné, které byly zaplacený, aniž byla dána povinnost je platit, se

považují pro účely stanovení přeplatku na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "přeplatek na pojistném na důchodové pojištění") nebo doplatku na pojistném (§ 14 odst. 9 a 10) za zálohy na pojistné, pokud osoba samostatně výdělečně činná nepožádala o jejich vrácení před podáním přehledu podle § 15 odst. 1; požádala-li o jejich vrácení, považují se za přeplatek na pojistném na důchodové pojištění. Ustanovení předchozí věty se nevztahuje na zálohy na pojistné podle odstavce 5.

(7) Osobě samostatně výdělečně činné, která vykonává vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, zaniká povinnost platit zálohy na pojistné, pokud se stala plátcem daně, paušální částkou podle § 7a zákona o daních z příjmů v průběhu kalendářního roku, rozdíl mezi výší předpokládaných příjmů a předpokládaných výdajů ze samostatné výdělečné činnosti uvedených v protokolu o ústním jednání o stanovení daně z příjmů paušální částkou (dále jen „protokol o platbě daně z příjmů paušální částkou“) za takový rok nezakládá účast na důchodovém pojištění podle § 10 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění a nepodala přihlášku k účasti na důchodovém pojištění podle § 10 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění za takový rok. Povinnost platit zálohy na pojistné podle věty první zaniká od kalendářního měsíce, v němž byl osobě samostatně výdělečně činné předán protokol o platbě daně z příjmů paušální částkou.

(8) Pro účely placení záloh na pojistné se osoba samostatně výdělečně činná považuje za osobu samostatně výdělečně činnou vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost v kalendářním měsíci, ve kterém po celý měsíc trvaly skutečnosti uvedené v § 9 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění, popřípadě, nebyla-li samostatná výdělečná činnost vykonávána po celý kalendářní měsíc, trvaly-li tyto skutečnosti současně po tu část kalendářního měsíce, po kterou byla vykonávána samostatná výdělečná činnost.

(9) Ke skutečnostem uvedeným v odstavcích 7 a 8 se přihlíží na základě oznámení osoby samostatně výdělečně činné. K oznámení osoby samostatně výdělečně činné o stanovení daně paušální částkou podle odstavce 7 a o výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti podle odstavce 8 se pro účely placení záloh na pojistné přihlíží, pokud bylo učiněno nejpozději v přehledu podle § 15 odst. 1 za příslušný kalendářní rok a doloženo nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl přehled podán. Doložení se nevyžaduje v případech, kdy potřebné údaje má okresní správa sociálního zabezpečení nebo Česká správa sociálního zabezpečení ve své evidenci nebo má možnost si je obstarat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. Česká správa sociálního zabezpečení je povinna zveřejnit, které důvody, pro které je samostatná výdělečná činnost vedlejší, není osoba samostatně výdělečně činná povinna dokládat.

§ 14

(1) Zálohy na pojistné se platí na jednotlivé celé kalendářní měsíce. Výše zálohy na pojistné se stanoví procentní sazbou uvedenou v § 7 odst. 1 písm. c) bodě 1 nebo 2 z měsíčního vyměřovacího základu. Byla-li osoba samostatně výdělečně činná v kalendářním měsíci účastna důchodového spoření, stanoví se výše zálohy na pojistné za tento kalendářní měsíc procentní sazbou uvedenou v § 7 odst. 1 písm. c) bodě 2, pokud osoba samostatně výdělečně činná je účastníkem důchodového spoření.

(2) Měsíčním vyměřovacím základem je částka, kterou si osoba samostatně výdělečně činná určí, nejvýše však částka ve výši jedné dvanáctiny maximálního vyměřovacího základu. U osoby samostatně výdělečně činné, která vykonávala samostatnou výdělečnou činnost v

předcházejícím kalendářním roce, činí výše měsíčního vyměřovacího základu nejméně 50 % z částky rovnající se průměru, který z daňového základu podle § 5b odst. 1 za tento rok připadá na jeden kalendářní měsíc, v němž aspoň po část tohoto měsíce byla vykonávána samostatná výdělečná činnost, s tím, že pokud by výše takto stanoveného měsíčního vyměřovacího základu přesáhla částku ve výši jedné dvanáctiny maximálního vyměřovacího základu, činí měsíční vyměřovací základ tuto částku.

(3) Za kalendářní měsíc, v němž byl nebo měl být podán přehled podle § 15 odst. 1, se záloha na pojistné ve výši odpovídající měsíčnímu vyměřovacímu základu stanovenému podle odstavců 2, 4 až 6 platí do kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž byl nebo měl být takový přehled podán v dalším kalendářním roce.

(4) U osoby samostatně výdělečně činné, která se stane poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou, činí měsíční vyměřovací základ nejméně 50 % jedné dvanáctiny rozdílu mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji, z nichž se vychází při výpočtu daně z příjmů stanovené paušální částkou.

(5) Na základě žádosti osoby samostatně výdělečně činné příslušná okresní správa sociálního zabezpečení poměrně sníží na dobu nejdéle do konce kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž byl nebo měl být podán přehled podle § 15 odst. 1, měsíční vyměřovací základ, pokud její příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení připadající v průměru na jeden kalendářní měsíc v období od 1. ledna kalendářního roku do konce kalendářního měsíce předcházejícího kalendářnímu měsíci, ve kterém byla podána žádost o snížení, nejméně však v období tří kalendářních měsíců po sobě jdoucích, je nejméně o jednu třetinu nižší než takový příjem připadající v předcházejícím kalendářním roce v průměru na jeden kalendářní měsíc, v němž aspoň po část měsíce byla vykonávána samostatná výdělečná činnost.

(6) Měsíční vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost činí nejméně 25 % průměrné mzdy. Měsíční vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné, která se pro účely placení záloh považuje za osobu samostatně výdělečně činnou vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost (§ 13a odst. 8 a 9) činí nejméně 10 % průměrné mzdy. V případě, že osoba samostatně výdělečně činná byla plátcem záloh na pojistné za měsíc prosinec, zůstává pro tuto osobu samostatně výdělečně činnou měsíční vyměřovací základ stanovený podle věty první nebo druhé v platnosti v následujícím kalendářním roce až do kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž byl nebo měl být podán přehled podle § 15 odst. 1.

(7) Zálohy na pojistné se neplatí za kalendářní měsíce, v nichž po celý kalendářní měsíc osoba samostatně výdělečně činná měla nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných; kalendářním měsícem se pro účely části věty před středníkem rozumí i jeho část, po kterou osoba samostatně výdělečně činná vykonávala samostatnou výdělečnou činnost, pokud výkon této činnosti netrval po celý kalendářní měsíc.

(8) Dlužné zálohy na pojistné se stanoví ve výši odpovídající minimální částce měsíčního vyměřovacího základu stanoveného podle odstavců 2, 4 až 6.

(9) Je-li úhrn záloh na pojistné zaplacených za rozhodné období vyšší než pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti stanovené podle § 4, nebo

platila-li osoba samostatně výdělečně činná zálohy na pojistné za kalendářní rok, ve kterém není účastna důchodového pojištění, jedná se o přeplatek na pojistném na důchodové pojištění.

(10) Doplatek na pojistném se stanoví ve výši rozdílu mezi výší pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti stanoveného podle § 4 a výší záloh na pojistné zaplacených za rozhodné období.

(11) Měsíční vyměřovací základ se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

§ 14a

(1) Záloha na pojistné za kalendářní měsíc je splatná od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce. Výši zálohy na pojistné zaplacené v období splatnosti podle věty první lze v tomto období dodatečně zvýšit.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná může platit v kalendářním roce zálohy na pojistné na delší než měsíční období, avšak vždy jen do budoucna a nejdéle do konce kalendářního roku. Platbu záloh na pojistné podle věty první je osoba samostatně výdělečně činná povinna předem oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení. Výši záloh na pojistné zaplacených do budoucna nelze měnit. Zálohy na pojistné zaplacené do budoucna lze vrátit jen v případě ukončení samostatné výdělečné činnosti, a to za kalendářní měsíce následující po ukončení této činnosti.

(3) Doplatek na pojistném je splatný nejpozději do osmi dnů po dni, ve kterém byl, popřípadě měl být podán přehled o příjmech a výdajích podle § 15 odst. 1 za kalendářní rok, za který se pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti platí.

§ 14b

(1) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna zaplatit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za kalendářní rok, ve kterém byla aspoň po část roku účastna důchodového pojištění podle § 10 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění a za který nebyla podle § 13a povinna platit zálohy na pojistné. Pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti podle předchozí věty je osoba samostatně výdělečně činná povinna zaplatit nejpozději do osmi dnů po dni, ve kterém byl, popřípadě měl být podán přehled o příjmech a výdajích podle § 15 odst. 1 za kalendářní rok, za který se pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti platí.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná je povinna zaplatit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za kalendářní rok, za který se přihlásila k účasti na důchodovém pojištění podle § 10 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění až po jeho uplynutí a za který podle § 13a odst. 1 písm. b) nebyla povinna platit zálohy na pojistné, popřípadě nezaplatila zálohy na pojistné podle § 13a odst. 5, a to do osmi dnů po dni, ve kterém byl, popřípadě měl být podán přehled o příjmech a výdajích podle § 15 odst. 1 za tento rok.

§ 14c

(1) Osoba samostatně výdělečně činná, která je účastna nemocenského pojištění, je povinna platit pojistné na nemocenské pojištění na jednotlivé celé kalendářní měsíce, s výjimkou těch kalendářních měsíců, ve kterých trvají důvody, pro které se podle § 14 odst. 7 neplatí zálohy na pojistné (§ 13 odst. 2). Za kalendářní měsíc, v němž osobě samostatně výdělečně činné vznikla účast na nemocenském pojištění, se však pojistné na nemocenské pojištění platí vždy.

(2) Pojistné na nemocenské pojištění za kalendářní měsíc je splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce. Osoba samostatně výdělečně činná může po projednání s okresní správou sociálního zabezpečení platit pojistné na nemocenské pojištění na delší než měsíční období, avšak vždy jen do budoucna a nejdéle do konce kalendářního roku.

(3) Měsíční základ, který osoba samostatně výdělečně činná stanovila v souladu s tímto zákonem a odvedla z něho pojistné na nemocenské pojištění, lze v období splatnosti pojistného na nemocenské pojištění uvedeném v odstavci 1 větě první dodatečně zvýšit; výši pojistného na nemocenské pojištění, které bylo podle odstavce 2 věty druhé zapláceno do budoucna, nelze dodatečně měnit. Stanovením měsíčního základu se přitom rozumí zaplacení pojistného na nemocenské pojištění z měsíčního základu.

(4) Jestliže pojistné na nemocenské pojištění bylo zapláceno po uplynutí lhůty stanovené v odstavci 2 nebo bylo zapláceno v této lhůtě, avšak v nižší částce, než mělo být zapláceno, jedná se o přeplatek na pojistném na nemocenské pojištění. Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna při vrácení tohoto přeplatku, popřípadě části tohoto přeplatku, nebo při použití tohoto přeplatku k úhradě splatného závazku vůči okresní správě sociálního zabezpečení písemně oznámit osobě samostatně výdělečně činné den a důvod zániku její účasti na nemocenském pojištění.

§ 15

(1) Osoba, která aspoň po část kalendářního roku vykonávala samostatnou výdělečnou činnost, je povinna podat příslušné okresní správě sociálního zabezpečení nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podle zvláštního zákona podat daňové přiznání za tento kalendářní rok, na předepsaném tiskopise přehled o příjmech a výdajích za tento kalendářní rok. V tomto přehledu se kromě údajů o daňovém základu, popřípadě není-li osoba samostatně výdělečně činná povinna podávat daňové přiznání, údajů o příjmech ze samostatné výdělečné činnosti a výdajích vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení uvádějí údaje o vyměřovacím základu pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, nejnižším měsíčním vyměřovacím základu pro zálohy na pojistné, úhrnu záloh na pojistné, pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance, pokud spolu s vyměřovacím základem ze samostatné výdělečné činnosti přesahuje částku maximálního vyměřovacího základu (§ 15a), a vykonávala-li osoba samostatně výdělečně činná vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, též údaje o skutečnostech uvedených v § 9 odst. 6 písm. a) až e) zákona o důchodovém pojištění, pokud chce být považována za osobu samostatně výdělečně činnou s vedlejší samostatnou výdělečnou činností; pokud osoba samostatně výdělečně činná vykonávala samostatnou výdělečnou činnost formou spolupráce, je povinna uvést v tomto přehledu též jméno a příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo osoby samostatně výdělečně činné, s níž spolupracuje. Uvedla-li osoba samostatně výdělečně činná v přehledu

údaje o vedlejší samostatné výdělečné činnosti, je povinna tyto údaje též doložit, a to nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž tento přehled podala; ustanovení § 13a odst. 9 věty třetí platí zde obdobně. Pokud osobě samostatně výdělečně činné zpracovává daňové přiznání daňový poradce, je povinna tuto skutečnost příslušné okresní správě sociálního zabezpečení doložit do 30. dubna kalendářního roku, ve kterém má povinnost podat daňové přiznání za předchozí kalendářní rok. Osoba samostatně výdělečně činná, která je poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou uvádí v přehledu též tento údaj a, je povinna příslušné okresní správě sociálního zabezpečení předložit nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byl přehled podán, protokol o platbě daně z příjmů paušální částkou. Pokud je v předloženém protokole daň stanovena paušální částkou na více zdaňovacích obdobích, povinnost jeho předložení za další kalendářní rok nebo roky uvedené v protokolu se považuje za splněnou v den, kdy osoba samostatně výdělečně činná za takový kalendářní rok podává či měla podat přehled o svých příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti. Rozhodnutí správce daně o zrušení platby daně paušální částkou podle zvláštního právního předpisu^{19d)} je osoba samostatně výdělečně činná povinna předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení nejpozději v den, kdy podává či měla podat přehled o svých příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti za kalendářní rok, který následuje po kalendářním roce, za který naposledy byla poplatníkem daně z příjmů paušální částkou.

(2) Zjistí-li se po podání přehledu podle odstavce 1, že vyměřovací základ pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je vyšší, než který osoba samostatně výdělečně činná uvedla v přehledu podle odstavce 1, je osoba samostatně výdělečně činná povinna předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení opravný přehled, a to nejpozději do 8 dnů ode dne, kdy se o takové změně dozvěděla. V opravném přehledu uvede novou výši daňového základu, popřípadě, není-li osoba samostatně výdělečně činná povinna podávat daňové přiznání, novou výši příjmů ze samostatné výdělečné činnosti a výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, výši vyměřovacího základu pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, přičemž nová výše vyměřovacího základu nesmí být nižší než původní výše tohoto základu, částku pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, částku rozdílu mezi pojistným na důchodové pojištění a příspěvkem na státní politiku zaměstnanosti, kterou má podle opravného přehledu zaplatit, a pojistným a příspěvkem, které zaplatila za kalendářní rok, za který opravný přehled podává, a nejnižší měsíční vyměřovací základ pro stanovení záloh na pojistné. Opravný přehled se podává na tiskopisu pro podání přehledu podle odstavce 1, kde se uvede též důvod pro předložení opravného přehledu. Částku rozdílu na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti je osoba samostatně výdělečně činná povinna doplatit do 8 dnů ode dne, v němž byl nebo měl být opravný přehled podán. Nová výše nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu pro stanovení záloh na pojistné platí od kalendářního měsíce, v němž osoba samostatně výdělečně činná opravný přehled podala nebo měla podat.

(3) Zjistí-li se po podání přehledu podle odstavce 1, že vyměřovací základ pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti je nižší, než který osoba samostatně výdělečně činná uvedla v přehledu podle odstavce 1, může osoba samostatně výdělečně činná předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení opravný přehled. V opravném přehledu uvede novou výši daňového základu, popřípadě, není-li osoba samostatně výdělečně činná povinna podávat daňové přiznání, novou výši příjmů ze samostatné výdělečné činnosti a výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, výši vyměřovacího základu pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku

zaměstnanosti, přičemž nová výše vyměřovacího základu nesmí být nižší než původní výše tohoto základu, pokud původní výše tohoto základu byla určena ve vyšší než minimální výši, částku pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, částku přeplatku na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud přeplatek v důsledku podání opravného přehledu vznikl, a nejnižší měsíční vyměřovací základ pro stanovení záloh na pojistné. Opravný přehled se podává na tiskopisu pro podání přehledu podle odstavce 1, kde se uvede též důvod pro předložení opravného přehledu. Jestliže částka daňového základu nezakládá osobě samostatně výdělečně činné za dobu vedlejší samostatné výdělečné činnosti účast na důchodovém pojištění v kalendářním roce, za který opravný přehled podává, může spolu s opravným přehledem podat přihlášku k tomuto pojištění za kalendářní rok, za který opravný přehled podává. Opravný přehled podle věty první může osoba samostatně výdělečně činná podat nejpozději do konce třetího kalendářního měsíce po měsíci, v němž se o změně daňového základu nebo nové výši příjmů a výdajů ze samostatné výdělečné činnosti dověděla. Opravný přehled se považuje za žádost o vrácení přeplatku; při vrácení přeplatku se postupuje podle § 17. Nová výše nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu pro stanovení záloh na pojistné platí od kalendářního měsíce, v němž osoba samostatně výdělečně činná opravný přehled podala.

(4) Údaj o určeném vyměřovacím základu, který osoba samostatně výdělečně činná uvedla v přehledu podle odstavce 1, nemůže být dodatečně změněn, s výjimkou opravného přehledu podle odstavce 2 nebo 3.

(5) Zemře-li osoba samostatně výdělečně činná před splněním povinností uvedených v předchozích odstavcích, může za ni tyto povinnosti splnit její dědic nebo fyzická osoba, která uplatňuje nárok na důchod z důchodového pojištění z důvodu úmrtí osoby samostatně výdělečně činné. Pokud je těmito osobami podáno více přehledů podle odstavce 1 věty první nebo podle odstavce 2 nebo 3 a nedohodnou-li se tyto osoby na částce vyměřovacího základu určeného podle § 5b odst. 1 až 3, vychází se z přehledu podaného osobou, která podala daňové přiznání za zemřelou osobu samostatně výdělečně činnou,⁶²⁾ a pokud žádná z těchto osob nebyla povinna podat daňové přiznání z důvodu úmrtí osoby samostatně výdělečně činné, považuje se za vyměřovací základ nejnižší z vyměřovacích základů uvedených těmito osobami.

(6) Je-li osoba samostatně výdělečně činná účastna důchodového spoření, je povinna v oznámení o zahájení (znovuzahájení) samostatné výdělečné činnosti uvést též údaj, od kdy se stala účastníkem důchodového spoření; pokud se osoba samostatně výdělečně činná stala účastníkem důchodového spoření až po zahájení (znovuzahájení) samostatné výdělečné činnosti, je povinna tuto skutečnost oznámit okresní správě sociálního zabezpečení nejpozději na přehledu podaném podle odstavce 1 za kalendářní rok, v němž se stala účastníkem důchodového spoření.

§ 15a

Maximální vyměřovací základy

(1) Maximálním vyměřovacím základem zaměstnance pro placení pojistného je částka ve výši čtyřicetiosminásobku průměrné mzdy. Rozhodným obdobím, z něhož se zjišťuje maximální vyměřovací základ zaměstnance, je kalendářní rok. Maximální vyměřovací základ zaměstnance je tvořen součtem vyměřovacích základů zaměstnance zjištěných v kalendářním roce, za který se maximální vyměřovací základ zjišťuje.

(2) Přesáhne-li v kalendářním roce úhrn vyměřovacích základů zaměstnance maximální vyměřovací základ podle odstavce 1 a zaměstnanec je v tomto roce zaměstnán

a) jen u jednoho zaměstnavatele, neplatí zaměstnanec v tomto kalendářním roce pojistné z částky, která přesahuje tento maximální vyměřovací základ; to platí i v případě více zaměstnání v kalendářním roce, avšak u téhož zaměstnavatele,

b) u více zaměstnavatelů, považuje se pojistné zaplacené zaměstnancem z úhrnu jeho vyměřovacích základů ze všech zaměstnání, který přesahuje tento maximální vyměřovací základ, za přeplatek na pojistném (§ 17); tento přeplatek však nemůže být vyšší než částka, která byla zaměstnanci z jeho příjmů sražena na pojistném.

(3) Zaměstnavatel je povinen písemně potvrdit zaměstnanci na jeho žádost úhrn vyměřovacích základů za kalendářní rok, z nichž bylo sraženo pojistné, a to do 8 dnů ode dne obdržení žádosti; zjistí-li zaměstnavatel, že v tomto potvrzení uvedl nesprávné údaje, je povinen neprodleně vydat zaměstnanci nové potvrzení. Zaměstnavatel je povinen v tomto potvrzení uvést, zda je zaměstnanec účasten v kalendářním roce důchodového spoření.

(4) Do vyměřovacího základu zaměstnavatele se nezahrnuje částka, která přesahuje maximální vyměřovací základ zaměstnance a z níž zaměstnanec neplatí v kalendářním roce pojistné podle odstavce 2 písm. a).

(5) Maximálním vyměřovacím základem osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je částka ve výši čtyřicetiosminásobku průměrné mzdy.

(6) Byla-li osoba samostatně výdělečně činná v kalendářním roce též zaměstnancem a součet vyměřovacího základu nebo úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance a vyměřovacího základu osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti přesáhl maximální vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné stanovený podle odstavce 5, sníží se o tuto přesahující částku nejdříve vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, a je-li přesahující částka vyšší než tento vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné, sníží se o zbytek přesahující částky vyměřovací základ nebo úhrn vyměřovacích základů zaměstnance. Vyměřovací základy zaměstnance dokládá osoba samostatně výdělečně činná potvrzením podle odstavce 3.

(7) Zálohy na pojistné není povinna platit osoba samostatně výdělečně činná, která je účastna důchodového pojištění též jako zaměstnanec a v zaměstnání dosáhla maximálního vyměřovacího základu zaměstnance, a to od kalendářního měsíce, v němž příslušné okresní správe sociálního zabezpečení oznámila a doložila, že v zaměstnání dosáhla tohoto maximálního vyměřovacího základu, do kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, ve kterém byl nebo měl být podán přehled o příjmech a výdajích podle § 15 odst. 1 za kalendářní rok, který následuje po kalendářním roce, v němž osoba samostatně výdělečně činná dosáhla tohoto maximálního vyměřovacího základu.

§ 15b

zrušen

§ 16

(1) Osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění platí pojistné na důchodové pojištění za jednotlivé celé kalendářní měsíce, ve kterých je aspoň po část kalendářního měsíce účastna důchodového pojištění podle § 6 zákona o důchodovém pojištění.

(2) Pojistné na důchodové pojištění za doby uvedené

a) v § 6 odst. 1 písm. c) až e) zákona o důchodovém pojištění nelze zaplatit po uplynutí dvou kalendářních roků následujících po kalendářním roce, do něhož spadá kalendářní měsíc, za který se toto pojistné platí,

b) v § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění nelze zaplatit po uplynutí jednoho roku od posledního dne kalendářního měsíce, za který se toto pojistné platí.

(3) Je-li pojistné na důchodové pojištění zaplacen po uplynutí lhůt uvedených v odstavci 2 nebo je-li toto pojistné zaplacen osobou uvedenou v § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění za dobu delší než deset let anebo je-li toto pojistné zaplacen za dobu po vzniku nároku na starobní důchod, považuje se za přeplatek na pojistném.

(4) Osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění, která je účastna důchodového spoření, je povinna při podání přihlášky k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění uvést, že je účastna důchodového spoření.

(5) Osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění, která je účastna důchodového spoření a při podání přihlášky k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění neuvedla, že je účastníkem důchodového spoření, nebo podle § 52 odst. 3 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení nesdělila, že se po podání této přihlášky stala účastníkem důchodového spoření, a platila pojistné na důchodové pojištění v procentní sazbě uvedené v § 7 odst. 1 písm. d) bodě 1, může doplatit dlužné pojistné do 6 kalendářních měsíců po kalendářním měsíci, v němž se dověděla o tomto dluhu na pojistném.

(6) Osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění odvádí pojistné na důchodové pojištění na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. Při platbě pojistného na důchodové pojištění je osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění povinna označit kalendářní měsíce, za které toto pojistné platí.

(7) Okresní správa sociálního zabezpečení neprodleně převede část pojistného na důchodové pojištění zaplacené osobou dobrovolně účastnou důchodového pojištění, která je účastna důchodového spoření, ve výši 5 % z vyměřovacího základu na účet vedený u Specializovaného finančního úřadu, který ji převede obdobně jako výnos pojistného na důchodové spoření na účet pro příjem plateb pojistného, převádění prostředků účastníka a provádění úhrad podle právního předpisu upravujícího důchodové spoření. Část pojistného podle věty první se zaokrouhuje na celé koruny nahoru.

§ 16a

(1) Zahraniční zaměstnanec, který je účasten nemocenského pojištění, je povinen platit pojistné na nemocenské pojištění na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení za jednotlivé celé kalendářní měsíce, s výjimkou kalendářních měsíců, ve kterých měl po celý kalendářní měsíc nárok na nemocenské nebo peněžitou pomoc v mateřství z nemocenského

pojištění zahraničního zaměstnance. Pojistné na nemocenské pojištění je splatné od 1. do 20. dne kalendářního měsíce, který následuje po kalendářním měsíci, za který toto pojistné platí. Měsíční základ, který zahraniční zaměstnanec stanovil v souladu s tímto zákonem a odvedl z něho pojistné na nemocenské pojištění, nelze dodatečně měnit. Ustanovení § 14c odst. 3 věty druhé platí v případě věty třetí přiměřeně. Zahraniční zaměstnanec může po projednání s příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení platit pojistné na nemocenské pojištění na delší než měsíční období, avšak vždy jen do budoucna a nejdéle do konce kalendářního roku.

(2) Jestliže pojistné na nemocenské pojištění bylo zahraničním zaměstnancem zaplacen po uplynutí lhůty stanovené v odstavci 1 nebo bylo zaplacen v této lhůtě, avšak v nižší částce, než mělo být zaplacen, anebo zahraniční zaměstnanec nebyl v kalendářním měsíci, za který platí pojistné na nemocenské pojištění, dobrovolně účasten důchodového pojištění, jedná se o přeplatek na pojistném na nemocenské pojištění. Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna při vrácení tohoto přeplatku písemně oznámit zahraničnímu zaměstnanci den a důvod zániku jeho účasti na nemocenském pojištění, a to nejpozději do 8 dnů druhého kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž účast zahraničního zaměstnance na nemocenském pojištění zanikla.

§ 17

Přeplatek pojistného

(1) Přeplatek na pojistném se vrací plátcí pojistného nebo jeho právnímu nástupci do pěti let po uplynutí kalendářního roku, v němž vznikl, pokud není jiného splatného závazku vůči okresní správě sociálního zabezpečení nebo České správě sociálního zabezpečení. Je-li takový závazek, použije se přeplatku na pojistném k jeho úhradě. Po úhradě splatných závazků na pojistném lze použít přeplatku na pojistném také k úhradě dluhu v nemocenském nebo důchodovém pojištění. Splatný závazek podle věty první a třetí se zjišťuje, má-li zaměstnavatel více mzdových účtáren, ve vztahu ke všem těmto mzdovým účtárnám.

(2) Příslušná okresní správa sociálního zabezpečení¹⁹⁾ je povinna vrátit přeplatek na pojistném do jednoho měsíce ode dne, kdy tento přeplatek zjistila. Požádal-li plátec pojistného nebo jeho právní nástupce o vrácení přeplatku na pojistném a příslušná správa sociálního zabezpečení vrátila přeplatek na pojistném po uplynutí lhůty stanovené pro vydání rozhodnutí o přeplatku na pojistném, je povinna zaplatit úrok z přeplatku za dobu po uplynutí této lhůty ve výši 140 % diskontní úrokové sazby České národní banky platné první den kalendářního čtvrtletí, v němž tato lhůta uplynula; pro den platby přeplatku na pojistném platí obdobně § 19 odst. 2 písm. a) a b), nestanoví-li se dále jinak. Za žádost o vrácení přeplatku na pojistném se považuje vždy podání přehledu podle § 15 odst. 1, vyplývá-li z něho přeplatek na pojistném. Na žádost osoby samostatně výdělečně činné použije příslušná okresní správa sociálního zabezpečení přeplatek na pojistném vyplývající z přehledu podle § 15 odst. 1 na úhradu záloh na pojistném do budoucna, nejdéle však do konce kalendářního roku; za den zaplacení záloh na pojistném se přitom považuje den, kdy osoba samostatně výdělečně činná podala přehled podle § 15 odst. 1 spolu s takovou žádostí.

(3) Přeplatek podle § 15a odst. 2 písm. b) vrátí okresní správa sociálního zabezpečení zaměstnanci jen na základě jeho písemné žádosti doložené potvrzením zaměstnavatele podle § 15a odst. 3; ustanovení odstavce 1 věty druhé a odstavce 2 věty druhé platí přitom obdobně. Nárok na vrácení přeplatku zaniká, nebyla-li žádost o vrácení přeplatku podána do 5 let po uplynutí kalendářního roku, v němž přeplatek vznikl. Pro účely vrácení přeplatku na pojistném zaměstnanci se do částky maximálního vyměřovacího základu zahrnují nejdříve

vyměřovací základy z těch zaměstnání, v nichž je zaměstnanec poplatníkem pojistného.

(4) Vznikl-li přeplatek na pojistném na nemocenské pojištění proto, že osoba samostatně výdělečně činná zaplatila pojistné na nemocenské pojištění z vyššího měsíčního základu, než kolik činí měsíční vyměřovací základ stanovený podle § 14, je příslušná okresní správa sociálního zabezpečení povinna vrátit tento přeplatek osobě samostatně výdělečně činné do jednoho měsíce ode dne podání přehledu podle § 15 odst. 1 za kalendářní rok, do něhož spadá kalendářní měsíc, za který tento přeplatek vznikl.

§ 18

Promlčení pojistného

(1) Právo předepsat dlužné pojistné se promlčuje za 10 let ode dne splatnosti. Byl-li proveden úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl.

(2) Právo vymáhat pojistné se promlčuje za 10 let od právní moci platebního výměru, jímž bylo vyměřeno. Promlčecí doba neběží po dobu řízení u soudu.

§ 19

Způsob placení pojistného

(1) Pojistné se platí v české měně

a) na příslušný účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení vedený u poskytovatele platebních služeb, nebo

b) vyplacením v hotovosti zaměstnanci příslušné okresní správy sociálního zabezpečení pověřenému přijímat pojistné; v jednom kalendářním dni však lze zaplatit nejvýše částku 10 000 Kč.

(2) Za den platby pojistného se považuje

a) v případě placení na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení vedený u poskytovatele platebních služeb den, kdy dojde k připsání pojistného na účet poskytovatele platebních služeb příslušné okresní správy sociálního zabezpečení,

b) v případě vyplacení hotovosti přímo zaměstnanci příslušné okresní správy sociálního zabezpečení den, kdy příslušný zaměstnanec hotovost přijal.

(3) Poskytovatel platebních služeb, u kterého je veden účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení, je povinen poskytnout okresní správě sociálního zabezpečení informaci o dni, kdy došlo k připsání částky na účet poskytovatele platebních služeb příslušné okresní správy sociálního zabezpečení, a o čísle účtu plátce nebo jeho jiném jedinečném identifikátoru²⁶⁾.

(4) Držitel poštovní licence, který přijal platbu k úhradě poštovním poukazem, ji předá k provedení převodu poskytovateli platebních služeb, který vede jeho účet, do 2 pracovních dnů ode dne, kdy platbu přijal; pro další převod této platby se uplatní lhůty podle zákona o platebním styku.

(5) Spořitelní a úvěrní družstva jsou povinna poskytnout na žádost okresní správě sociálního zabezpečení čísla účtů, údaje o jejich majitelích, stavech peněžních prostředků na účtech a o jejich pohybu a údaje o úvěrech, vkladech a depozitech.

§ 20 Penále

(1) Nebylo-li pojistné zapláceno ve stanovené lhůtě anebo bylo-li zapláceno v nižší částce, než ve které mělo být zapláceno, je plátce pojistného povinen platit penále. Penále činí 0,05 % dlužné částky za každý kalendářní den, ve kterém některá z těchto skutečností trvala. Pro výši zálohy na pojistné platí obdobně ustanovení § 14 odst. 8.

(2) Penále se poprvé platí za kalendářní den, který bezprostředně následuje po dni splatnosti pojistného. Penále se naposledy platí za den, ve kterém bylo dlužné pojistné zapláceno. Posledním dnem, za který osoba samostatně výdělečně činná platí penále z dlužných záloh na pojistné, je

a) den, ve kterém byl podán přehled podle § 15 za kalendářní rok, za který vznikl dluh na zálohách na pojistném, pokud byl tento přehled podán ve stanovené lhůtě, nebo

b) poslední den lhůty stanovené pro podání přehledu podle § 15 za kalendářní rok, za který vznikl dluh na zálohách na pojistném, pokud nebyl tento přehled podán ve stanovené lhůtě.

(3) Jestliže příslušná okresní správa sociálního zabezpečení⁴⁴⁾ povolila placení dlužného pojistného ve splátkách (§ 20a), penále z takového dluhu činí 0,025 % dlužné částky za každý kalendářní den, kdy dluh na pojistném trvá, a to ode dne splatnosti první splátky dluhu; pokud plátce pojistného, kterému bylo povoleno placení dlužného pojistného ve splátkách, nezplatí včas nebo ve správné výši některou splátku dluhu nebo pojistné splatné v období po splatnosti první splátky dluhu a okresní správa sociálního zabezpečení z tohoto důvodu zrušila povolení, je povinen platit z dlužného pojistného ještě penále ve výši 0,025 % dlužné částky za každý kalendářní den, kdy jeho dluh trvá, a to ode dne splatnosti první splátky dluhu. Jestliže bylo pojistné zaplácené ve správné výši za kalendářní měsíc použito k úhradě dlužných částek podle § 22a, nepřihlíží se pro účely předchozí věty k takovému postupu.

(4) Pro účely odstavce 3 se považuje pojistné splatné v období po vydání rozhodnutí o povolení splátek za pojistné později, než mělo být zapláceno, z důvodu, že bylo zapláceno na účet jiné než příslušné okresní správy sociálního zabezpečení nebo na účet správce daně, popřípadě na účet zdravotní pojišťovny; podmínkou však je, že toto pojistné bylo zapláceno na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení nejpozději do osmi dnů po zjištění, že bylo zapláceno na tento jiný účet; ustanovení odstavce 6 část věty první za středníkem platí i zde. Pro účely odstavce 3 se dále považuje pojistné splatné v období po vydání rozhodnutí o povolení splátek za pojistné zaplácené včas a ve správné výši rovněž tehdy, pokud bylo zapláceno v nižší částce, než ve které mělo být zapláceno, z toho důvodu, že z částky pojistného byla odečtena náhrada mzdy za dobu dočasné pracovní neschopnosti ve vyšší částce, než měla být odečtena; podmínkou však je, že dlužné pojistné bylo do správné výše dopláceno nejpozději do 8 dnů po zjištění tohoto dluhu.

(5) Penále se neplatí

- a) za dobu, kdy osoba samostatně výdělečně činná nevykonává samostatnou výdělečnou činnost,
- b) z pojistného na důchodové pojištění, které osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění dluží za dobu dobrovolné účasti na tomto pojištění,
- c) za dobu, po kterou se zaměstnavatel již nepovažuje pro účely tohoto zákona za zaměstnavatele [§ 3 odst. 1 písm. a)],
- d) za dobu ode dne následujícího po dni vydání platebního výměru do dne předcházejícímu dni jeho vykonatelnosti, pokud dlužné pojistné bylo zaplaceno do dne vykonatelnosti platebního výměru,
- e) za dobu ode dne vydání rozhodnutí o prohlášení konkursu na majetek plátce pojistného do dne právní moci usnesení soudu, kterým se konkurs ruší⁴⁵⁾,
- f) za dobu od právní moci rozhodnutí soudu o schválení reorganizačního plánu do dne právní moci rozhodnutí soudu, kterým reorganizace končí⁴⁵⁾,
- g) za dobu od vstupu plátce pojistného do likvidace,
- h) za dobu od právní moci usnesení soudu, kterým byl zamítnut insolvenční návrh proto, že majetek plátce pojistného nepostačuje k úhradě nákladů insolvenčního řízení, nebo kterým byl zrušen konkurs po zjištění soudu, že majetek plátce pojistného je zcela nepostačující pro uspokojení věřitelů,
- i) byla-li podána kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení o povinnosti zaplatit pojistné, za dobu ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí krajského soudu, do osmého dne po dni nabytí právní moci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, pokud dlužné pojistné bylo zaplaceno do tohoto dne; nebylo-li v této lhůtě dlužné pojistné zaplaceno, platí se penále ode dne nabytí právní moci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti.

(6) Jestliže pojistné bylo zaplaceno na účet jiné než příslušné okresní správy sociálního zabezpečení nebo na účet správce daně nepovažuje se taková částka za dlužné pojistné podle odstavce 1 ode dne následujícího po dni její platby (§ 19 odst. 2) do osmi dnů po dni zjištění, že plátce zaplatil pojistné na tento jiný účet; za den tohoto zjištění se považuje den, ve kterém plátce pojistného požádal o vrácení částky pojistného zaplacené na jiný účet, nejpozději však den, ve kterém mu příslušná okresní správa sociálního zabezpečení písemně oznámila, že tuto platbu pojistného neobdržela. Jestliže pojistné bylo zaplaceno na účet cizozemského nositele pojištění namísto příslušné okresní správy sociálního zabezpečení, nepovažuje se taková částka za dlužné pojistné podle odstavce 1, pokud plátce pojistného uhradí dlužné pojistné do 8 dnů po zjištění, že měl pojistné zaplatit okresní správě sociálního zabezpečení; za den tohoto zjištění se přitom považuje den, ve kterém mu okresní správa sociálního zabezpečení písemně oznámila číslo účtu, na který mají být platby pojistného zasílány.

(7) Jestliže pojistné bylo zaměstnavatelem zaplaceno v nižší částce, než ve které mělo být zaplaceno, z toho důvodu, že z částky pojistného byla odečtena náhrada mzdy za dobu

dočasné pracovní neschopnosti ve vyšší částce, než měla být odečtena, nepovažuje se částka, o kterou bylo pojistné takto zkráceno, za dlužné pojistné podle odstavce 1, a to až do dne předcházejícího dni, kdy se stal vykonatelným platební výměr, kterým bylo pojistné dlužné z tohoto důvodu předepsáno k úhradě.

(8) Každá platba penále se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

(9) Pokud jde o splatnost penále, způsob jeho placení, jeho vymáhání, promlčení a vrácení přeplatku na penále, postupuje se stejně jako u pojistného.

(10) Pro účely zvláštních předpisů⁶⁴⁾ se za dlužné pojistné považuje i dlužné penále.

§ 20a

Povolení splátek pojistného a penále

(1) Na písemnou žádost plátce pojistného uvedeného v § 3 odst. 1 písm. a) může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení povolit placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, a to až do výše, kterou tento plátec dluží ke dni vydání rozhodnutí o povolení splátek. Placení dlužného pojistného a penále ve splátkách nelze povolit, jestliže došlo k jeho zrušení s likvidací nebo probíhá-li insolvenční řízení, v němž již bylo vydáno rozhodnutí o úpadku plátce pojistného; tyto skutečnosti je plátec pojistného, který žádá o povolení splátek, povinen písemně oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení do 8 dnů ode dne, kdy nastaly. Věta druhá platí obdobně pro případy uvedené v § 20 odst. 5 písm. e) až g).

(2) Na písemnou žádost plátce pojistného uvedeného v § 3 odst. 4 může povolit příslušná okresní správa sociálního zabezpečení placení doplatku na pojistném (§ 14 odst. 10), pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (§ 14b) a penále, které tento plátec dluží ke dni vydání rozhodnutí o povolení splátek, ve splátkách. Ustanovení odstavce 1 věty druhé platí zde přiměřeně.

(3) Okresní správa sociálního zabezpečení stanoví výši jednotlivých splátek dluhu a dobu splácení dluhu, která nesmí být delší než 36 měsíců.

(4) Jednotlivé splátky dluhu se platí jednou částkou, a to odděleně od plateb běžného pojistného. Plátec pojistného je povinen označit každou splátku dluhu způsobem určeným v povolení; nebude-li tato splátka takto označena, nepovažuje se za splátku dluhu.

(5) Zaplatí-li plátec pojistného měsíční splátku dluhu ve vyšší částce nebo zaplatí-li mimořádnou platbu označenou podle odstavce 4 věty druhé, použijí se tyto částky na úhradu splátek dluhu nejdříve splatných.

(6) Okresní správa sociálního zabezpečení

a) může zrušit povolení o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, jestliže plátec pojistného nezaplatí včas nebo ve správné výši některou splátku dluhu nebo pojistné splatné v období po splatnosti první splátky dluhu,

b) zruší povolení o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, jestliže plátec pojistného vstoupí do likvidace nebo bylo-li vydáno rozhodnutí o úpadku plátce pojistného, a to ke dni, kdy některá z těchto událostí nastala.

Ustanovení § 20 odst. 4 platí přitom obdobně.

(7) Pokud není v předchozích odstavcích stanoveno jinak, platí pro splátky dluhu obdobně ustanovení o pojistném. Pro účely placení dlužného pojistného a penále ve splátkách se za plátce pojistného považuje i bývalý plátce pojistného, který má splatné závazky vůči okresní správě sociálního zabezpečení nebo České správě sociálního zabezpečení.

§ 21

Přirážka k pojistnému na sociální zabezpečení

(1) Přirážku k pojistnému na sociální zabezpečení (dále jen "přirážka k pojistnému") uloží příslušná okresní správa sociálního zabezpečení²⁰⁾ zaměstnavateli, jestliže

- a) výrobní zařízení zaměstnavatele podle pravomocného rozhodnutí orgánu inspekce práce nevyhovuje předpisům k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, nebo
- b) výrobní zařízení zaměstnavatele podle pravomocného rozhodnutí příslušného zdravotnického orgánu nevyhovuje předpisům zdravotnickým nebo hygienickým, nebo
- c) podle zjištění orgánu inspekce práce nebo zdravotnického orgánu není provozováno předepsané zařízení na ochranu života a zdraví zaměstnanců.

(2) Výše přirážky k pojistnému může činit až 5 % z vyměřovacího základu (§ 5a) za jednotlivé měsíce, za které se přirážka k pojistnému platí. Jestliže se zjištěné nedostatky týkají jen nižší složky zaměstnavatele, stanoví se přirážka k pojistnému jen z úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců v této nižší složce.

(3) Přirážku k pojistnému je zaměstnavatel povinen platit od prvního dne kalendářního měsíce, v němž nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v odstavci 1 písm. a) nebo b), anebo v němž došlo ke zjištění uvedenému v odstavci 1 písm. c), a to až do konce kalendářního měsíce, v němž byly zjištěné nedostatky odstraněny. Byla-li stanovena lhůta k odstranění nedostatků, je zaměstnavatel povinen platit přirážku k pojistnému až od prvního dne kalendářního měsíce, v němž tato lhůta prošla a nedostatky trvají dál.

(4) Pokud jde o splatnost přirážky k pojistnému, způsob jejího placení, její vymáhání, promlčení a vrácení přeplatku k přirážce na pojistném, postupuje se stejně jako u pojistného.

§ 21a

zrušen

§ 22

Pokuty

(1) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 5 odst. 5 větě třetí, § 9 odst. 3 a 4, § 9a, § 10 větě první, § 11 větě první a třetí, § 15a odst. 3, § 20a odst. 1 části věty druhé za středníkem a větě třetí, § 22c a § 24 větě druhé může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení²¹⁾ uložit zaměstnavateli pokutu až do výše

- a) 20 000 Kč za každé jednotlivé nesplnění či porušení povinnosti,

b) 100 000 Kč při opětovném nesplnění nebo porušení povinnosti, za jejíž nesplnění nebo porušení byla již pokuta podle písmene a) uložena.

(2) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 15, § 20a odst. 1 části věty druhé za středníkem, § 22c a § 24 větě druhé může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení²²⁾ uložit osobě samostatně výdělečně činné pokutu až do výše

a) 20 000 Kč za každé jednotlivé nesplnění či porušení povinnosti,

b) 100 000 Kč při opětovném nesplnění nebo porušení povinnosti, za jejíž nesplnění nebo porušení byla již pokuta podle písmene a) uložena.

(3) Pokutu lze uložit do dvou let ode dne, kdy se příslušná okresní správa sociálního zabezpečení dozvěděla o nesplnění nebo porušení povinnosti, nejpozději však do pěti let ode dne, kdy k nesplnění nebo porušení povinnosti došlo.

(4) Pokud jde o způsob placení a vymáhání pokuty, postupuje se stejně jako u pojistného.

§ 22a **nadpis vypuštěn**

(1) Má-li zaměstnavatel splatný závazek vůči okresní správě sociálního zabezpečení, použije se jeho platba v tomto pořadí:

a) nejstarší nedoplatky pojistného,

b) běžné platby pojistného,

c) penále,

d) pokuty,

e) přirážka k pojistnému.

(2) Má-li osoba samostatně výdělečně činná splatný závazek vůči okresní správě sociálního zabezpečení, použije se její platba v tomto pořadí:

a) nejstarší nedoplatky pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

b) běžné platby pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

c) penále z dlužného pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

d) pokuty.

(3) Platbu zaplacenou zaměstnavatelem v období od prvního dne kalendářního měsíce do dne předcházejícího dni splatnosti pojistného za předcházející kalendářní měsíc nelze přede dnem jeho splatnosti použít na úhradu dlužného penále ani považovat za přeplatek podle § 17. Platbu pojistného na nemocenské pojištění zaplacenou osobou samostatně výdělečně činnou nelze použít podle odstavce 2, pokud toto pojistné bylo zaplaceno včas a ve správné výši.

(4) Splátku dlužného pojistného nebo penále zaplacenou podle § 20a nelze použít k úhradě dlužných částek podle odstavců 1 a 2; to platí i naopak.

(5) Pořadí plateb na úhradu dlužných částek podle odstavců 1 a 2 se nepoužije na částku uhrazenou v rámci výkonu rozhodnutí nebo výkazu nedoplatků; takováto částka může být použita jen na úhradu dluhu vyčísleného v rozhodnutí nebo výkazu nedoplatků takto vymáhaném.

§ 22b

Pravděpodobná výše pojistného

(1) Jestliže zaměstnavatel nesplnil povinnost podat přehled podle § 9 odst. 5 a 6, nebo jestliže osoba samostatně výdělečně činná nesplnila povinnost podat přehled podle § 15 odst. 1 a 2 a tato povinnost nebyla splněna ani ve lhůtě určené příslušnou správou sociálního zabezpečení v písemné výzvě, může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení stanovit rozhodnutím pravděpodobnou výši pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti nebo pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "pravděpodobná výše pojistného"), pokud byl plátce pojistného v této výzvě na tento následek upozorněn.

(2) Při stanovení pravděpodobné výše pojistného vychází příslušná okresní správa sociálního zabezpečení z údajů a pomůcek, které má k dispozici nebo které si sama opatří. Údaje o počtu zaměstnanců si může okresní správa sociálního zabezpečení vyžádat od krajské pobočky Úřadu práce, která je povinna tyto údaje jí sdělit, pokud je má k dispozici. Nelze-li pro nedostatek podkladů stanovit pravděpodobnou výši příjmů zaměstnance anebo osoby samostatně výdělečně činné, má se pro účely stanovení pravděpodobné výše pojistného za to, že jejich měsíčním příjmem je částka 1,5násobku průměrné mzdy určované pro kalendářní rok, ve kterém okresní správa sociálního zabezpečení stanoví pravděpodobnou výši pojistného; u osoby samostatně výdělečně činné se má přitom za to, že tato částka je jejím měsíčním příjmem ze samostatné výdělečné činnosti, který je již snížen o výdaje vynaložené na jeho dosažení, zajištění a udržení. Částka podle věty třetí se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

(3) Stanovením pravděpodobné výše pojistného není dotčena povinnost předložit přehled podle § 9 odst. 5 a 6 nebo § 15 odst. 1 a 2 ani možnost uložit pokutu podle § 22. Je-li následně tento přehled předložen, příslušná okresní správa sociálního zabezpečení novým rozhodnutím^{22a)} rozhodnutí o pravděpodobné výši pojistného zruší. Okresní správa sociálního zabezpečení novým rozhodnutím^{22a)} zruší rozhodnutí o pravděpodobné výši pojistného, pokud osoba samostatně výdělečně činná prokáže, že nevykonávala samostatnou výdělečnou činnost v období, na které byla stanovena pravděpodobná výše pojistného, nebo pokud zaměstnavatel prokáže, že nezaměstnával ani jednoho zaměstnance v období, na které byla stanovena pravděpodobná výše pojistného.

(4) Plátcí pojistného jsou povinni platit penále z dlužné částky pravděpodobné výše pojistného, a to ode dne, který bezprostředně následuje po dni splatnosti pojistného (§ 20 odst. 2 věta první), ohledně něhož nebyl podán přehled podle § 9 odst. 5 a 6 nebo § 15 odst. 1 a 2, do dne, ve kterém byl tento přehled předložen, a to včetně tohoto dne. Ustanovení věty první platí přitom i tehdy, je-li penále z pravděpodobné výše pojistného vyšší než penále z pojistného podle přehledu podle § 9 odst. 5 a 6 nebo § 15 odst. 1 a 2; je-li penále z pravděpodobné výše pojistného nižší než penále z pojistného podle tohoto přehledu, je plátcce pojistného povinen zaplatit ještě tento rozdíl.

§ 22c

Uschovávání účetních záznamů

Účetní záznamy o údajích potřebných pro stanovení a odvod pojistného jsou plátcí pojistného povinni uschovávat po dobu 10 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají.

§ 22d

Příslušná okresní správa sociálního zabezpečení je povinna vydat na žádost plátce pojistného potvrzení o stavu jeho závazků týkajících se pojistného, penále a přírážky k pojistnému. Tuto povinnost má okresní správa sociálního zabezpečení též na základě žádosti, stanoví-li tak zvláštní zákon^{22b)}. Má-li plátcce pojistného dluh, uvede se v tomto potvrzení výše tohoto dluhu a údaj o dluhu na pojistném včetně záloh, dluhu na penále a dluhu na přírážce k pojistnému; zvláště se přitom uvede výše zůstatku dluhu, jehož placení bylo povoleno ve splátkách.

§ 23

Počítání času

(1) Lhůta určená podle dní počíná dnem, který následuje po události, jež je rozhodující pro její počátek.

(2) Poslední den lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let připadá na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá událost, od níž lhůta počíná. Není-li takový den v měsíci, připadne poslední den lhůty na poslední den v měsíci.

(3) Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

(4) Lhůta stanovená tímto zákonem k podání předepsaného tiskopisu, žádosti nebo oznámení je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu sociálního zabezpečení nebo je-li podána poštovní zásilka obsahující podání.

§ 23a

Měla-li osoba samostatně výdělečně činná splnit povinnosti stanovené tímto zákonem ve lhůtě vázané na lhůty pro podání daňového přiznání a podle zvláštního zákona není povinna toto přiznání podávat, je povinna splnit tyto povinnosti do 31. července kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, v němž vykonávala samostatnou výdělečnou činnost.

§ 23b

(1) Samostatnou výdělečnou činností se pro účely tohoto zákona rozumí též spolupráce při výkonu samostatné výdělečné činnosti, pokud podle zákona o daních z příjmů lze v důsledku této spolupráce rozdělovat příjmy dosažené ze samostatné výdělečné činnosti a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení mezi více osob.

(2) Smluvním zaměstnavatelem se pro účely tohoto zákona rozumí právnická nebo fyzická osoba, která má sídlo nebo bydliště na území České republiky a u níž jsou v České republice činni zaměstnanci zaměstnavatele, jehož sídlo nebo bydliště je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, považování v České republice za smluvní zaměstnance, pokud podle smlouvy uzavřené s tímto zaměstnavatelem jsou příjmy smluvních zaměstnanců vypláceny smluvním zaměstnavatelem nebo jsou smluvním zaměstnavatelem uhrazovány tomuto zaměstnavateli. Smluvní zaměstnavatel má pro účely tohoto zákona postavení zaměstnavatele. Organizační složka právnické osoby, která má sídlo ve státě, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, pokud je tato složka zapsána v obchodním rejstříku, plní úkoly zaměstnavatele podle tohoto zákona u vedoucích zaměstnanců této právnické osoby, jejichž místo výkonu práce je trvale v České republice.

(3) Za období nároku na výplatu nemocenského z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných se pro účely tohoto zákona považuje též období dočasné pracovní neschopnosti (karantény), po které se nemocenské podle zvláštního právního předpisu neposkytuje, pokud se jedná o osobu samostatně výdělečně činnou, která je účastna nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných.

(4) Za průměrnou mzdu se pro účely tohoto zákona považuje částka, která se vypočte jako součin všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, který o 2 roky předchází kalendářnímu roku, pro který se průměrná mzda zjišťuje, a přepočítacího koeficientu pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu; vypočtená částka se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

§ 24

Tiskopisy

Česká správa sociálního zabezpečení je povinna zajistit vydávání tiskopisů potřebných k hlášení údajů stanovených tímto zákonem. Tyto tiskopisy jsou poplatníci pojistného uvedení v § 3 povinni používat.

§ 25

Zvláštní ustanovení

(1) Ustanovení § 2 až 24 se použijí i pro vojáky z povolání s těmito odchylkami:

a) tam, kde podle těchto ustanovení vykonává působnost Česká správa sociálního zabezpečení nebo okresní správa sociálního zabezpečení, rozumějí se tím příslušné orgány Ministerstva obrany,

b) tam, kde se v těchto ustanoveních mluví o zaměstnavateli, rozumí se tím příslušný útvar ozbrojených sil České republiky.

(2) Ustanovení § 2 až 24 se použijí i pro příslušníky Vězeňské služby České republiky, Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace s těmito odchylkami:

a) tam, kde podle těchto ustanovení vykonává působnost Česká správa sociálního zabezpečení nebo okresní správa sociálního zabezpečení, rozumí se tím Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo vnitra, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace,

b) tam, kde se v těchto ustanoveních mluví o zaměstnavateli, rozumí se tím útvar Vězeňské služby České republiky a zaměstnavatel příslušníka Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace.

(3) Ustanovení § 2 až 24 se použijí i pro příslušníky Celní správy České republiky s těmito odchylkami:

a) tam, kde podle těchto ustanovení vykonává působnost Česká správa sociálního zabezpečení nebo okresní správa sociálního zabezpečení, rozumí se tím Generální ředitelství cel,

b) tam, kde se v těchto ustanoveních mluví o zaměstnavateli, rozumí se tím příslušný celní orgán.

(4) Ustanovení § 2 až 24 se použijí i pro příslušníky Hasičského záchranného sboru České republiky s těmito odchylkami:

a) tam, kde podle těchto ustanovení vykonává působnost Česká správa sociálního zabezpečení nebo okresní správa sociálního zabezpečení, rozumí se tím Ministerstvo vnitra,

b) tam, kde se v těchto ustanoveních hovoří o zaměstnavateli, rozumí se tím příslušný orgán Hasičského záchranného sboru České republiky.

(5) Pro stanovení vyměřovacího základu je nezapočitatelným příjmem též zvláštní příplatek příslušníků ozbrojených sil vyslaných v rámci jednotky mírových sil mimo území České republiky.

(6) Útvary a orgány uvedené v odstavci 1 písm. b), odstavci 2 písm. b), odstavci 3 písm. b) a odstavci 4 písm. b) odečtou úhrn zúčtovaných dávek nemocenského pojištění od pojistného, které jsou povinny odvádět, a rozdíl odvedou na příslušný účet sdělený v oborech své působnosti orgány uvedenými v odstavci 1 písm. a), odstavci 2 písm. a), odstavci 3 písm. a) a odstavci 4 písm. a), které též v případě, že úhrn zúčtovaných dávek nemocenského pojištění je vyšší než pojistné, které má být odvedeno, uhradí plátcům pojistného tento rozdíl, a to do 8 dnů od podání stanoveného přehledu.

(7) Byla-li osoba ve služebním poměru uvedená v odstavcích 1 až 4 v kalendářním roce též zaměstnancem a v tomto kalendářním roce vznikl přeplatek podle § 15a odst. 2 písm. b), vrací tento přeplatek útvary a orgány uvedené v odstavci 1 písm. b), odstavci 2 písm. b), odstavci 3 písm. b) nebo odstavci 4 písm. b).

§ 25a

Úhrada odvedeného pojistného

Pokud se podle zvláštního předpisu uhrazuje náhrada mzdy, mzdové vyrovnání, doplatek ke mzdě nebo jiné obdobné plnění, uhrazuje se zaměstnavateli též pojistné, které je povinen z těchto plnění platit [§ 17 odst. 1 písm. a)]; to platí obdobně i pro výplatu odměn a mezd, které provádí zaměstnavatel z finančních prostředků odborové organizace,³³⁾ pokud se v kolektivní smlouvě nestanoví jinak.

§ 25b

Na samostatný účet státního rozpočtu uvedený v § 2 větě třetí se z plateb pojistného převádí poměrná část odpovídající pojistnému na důchodové pojištění.

Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 26

(1) Pojistné podle tohoto zákona placené zaměstnanci, organizacemi a malými organizacemi se poprvé platí za měsíc leden 1993.

(2) Pro odvod pojistného²³⁾ za rok 1992 a předchozí léta a z příjmů zúčtovaných do prosince 1992 včetně se použijí dosavadní předpisy.

(3) Pojistné zaplacené na leden 1993 v souladu s předpisy platnými před účinností tohoto zákona osobou samostatně výdělečně činnou, která vykonávala samostatnou výdělečnou činnost před 1. lednem 1993, se považuje za pojistné zaplacené podle tohoto zákona.

(4) Pojistné, které je osoba samostatně výdělečně činná, která vykonávala samostatnou výdělečnou činnost před 1. lednem 1993, povinna platit podle tohoto zákona, se na měsíce únor až červenec 1993 stanoví z vyměřovacího základu, který odpovídá 45 % rozdílu mezi předpokládanými příjmy ze samostatné výdělečné činnosti, dosaženými v roce 1992, a předpokládanými výdaji, vynaloženými na jejich dosažení, zajištění a udržení, a který připadá v průměru na jeden kalendářní měsíc z kalendářních měsíců, v nichž v roce 1992 byla účastna nemocenského a důchodového pojištění anebo v nichž sice nemocenského a důchodového pojištění účastna nebyla, avšak vykonávala samostatnou výdělečnou činnost. Vyměřovací základ za kalendářní měsíc však nesmí být nižší než polovina částky minimální mzdy pracovníků v pracovním poměru odměňovaných měsíční mzdou, která platí k prvnímu dni kalendářního měsíce, ve kterém se pojistné platí. Pokud takto stanovený vyměřovací základ je nižší než vyměřovací základ stanovený podle § 5 odst. 1 písm. c), upraví se v souladu s citovaným ustanovením a dlužné pojistné se doplatí do 31. července 1993.

(5) U osoby samostatně výdělečně činné, která provozuje zemědělskou výrobu, hospodaření v lesích a na vodních plochách, anebo vykonává uměleckou nebo jinou tvůrčí činnost na základě zákona o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon),¹⁶⁾ anebo vykonává činnost restaurátora kulturních památek a sbírkových předmětů, se postupuje obdobně podle odstavce 4 s tím rozdílem, že pokud o to požádá, vychází se při stanovení pojistného na měsíce únor až červenec 1993 z období, po které takovou činnost před 1. lednem 1993 vykonávala, nejvýše však z období tří kalendářních roků po sobě jdoucích.

(6) Při stanovení pojistného,²⁴⁾ které osoba samostatně výdělečně činná dluží za období před 1. lednem 1993, se postupuje podle předpisů platných před 1. lednem 1993.

(7) Osoba samostatně výdělečně činná, která před 1. lednem 1993 zaplatila pojistné v souladu s předpisy platnými před 1. lednem 1993 i na období po 31. prosinci 1992, je povinna doplatit za měsíce únor 1993 a následující měsíce případné dlužné pojistné podle tohoto zákona nejpozději do 20. dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, na který bylo pojistné ještě takto zapláceno.

(8) Ustanovení odstavců 3 až 7 platí obdobně pro pojistné za spolupracující osoby.

(9) Pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti placené občanem pracujícím v cizině za dobu takového zaměstnání před 1. lednem 1993 se platí ve výši stanovené tímto zákonem.

§ 27

Organizace a malé organizace, které byly v prosinci 1992 plátcí odvodu z objemu mezd podle zákona č. 156/1989 Sb., o odvodech do státního rozpočtu, ve znění pozdějších předpisů, daně z objemu mezd podle zákona č. 157/1989 Sb., o důchodové dani, ve znění pozdějších předpisů, nebo daně z objemu mezd a odměn podle zákona č. 172/1988 Sb., o zemědělské dani, ve znění pozdějších předpisů, jsou povinny nejpozději do 8. ledna 1993 zaplatit pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti ve výši 27 % ze základu pro tento odvod nebo tuto daň, který byl rozhodný pro zaplacení zálohy na tento odvod nebo tuto daň za prosinec 1992. Organizace a malé organizace, jejichž činnost má sezónní charakter a u nichž základ pro určení výše pojistného přesahoval předpokládaný základ výpočtu podle pravidel tohoto ustanovení pro měsíc leden 1993 o více než 25 %, jsou povinny do 8. ledna 1993 zaplatit pojistné ve stejné procentní výši, avšak určené ze základu daného jako průměr základů připadajících na jednotlivé měsíce roku 1992. Ustanoveními předchozích vět není dotčena povinnost zaplatit pojistné podle § 26 odst. 1 za leden 1993.

§ 27a

(1) Plátcí, kteří zaplatili podle § 27 pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "pojistné podle § 27"), mají nárok na vrácení částky ve výši 55 % zaplaceného pojistného podle § 27 (dále jen "část pojistného"), pokud pojistné podle § 27 zaplatili nejpozději do 31. prosince 1994 a o vrácení části pojistného písemně požádali v období od 1. ledna 1995 do 31. března 1995 správu sociálního zabezpečení, na jejíž účet platí pojistné v době podání této žádosti, popřípadě, jde-li o fyzickou osobu, která v době podání této žádosti již neplatí pojistné jako organizace nebo malá organizace, správu sociálního zabezpečení, na jejíž účet takto naposledy platila pojistné. Není-li žádost o vrácení části pojistného podána do 31. března 1995, nárok na vrácení části pojistného zaniká.

(2) Nárok na vrácení části pojistného přechází na bezprostředního právního nástupce plátce pojistného podle § 27, pokud je v době podání žádosti právním nástupcem tohoto plátce nebo se jím stal po podání této žádosti plátcem pojistného podle § 27. Byla-li plátcem pojistného podle § 27 fyzická osoba, přechází nárok na vrácení části pojistného na dědice, pokud je osobou samostatně výdělečně činnou;⁵⁰⁾ v tomto případě se žádost o vrácení části pojistného podává správě sociálního zabezpečení, na jejíž účet naposledy tato fyzická osoba

platila pojistné. Pokud je právních nástupců plátce pojistného podle § 27 více, mají nárok na vrácení části pojistného v poměrné výši v závislosti na rozsahu, v jakém na ně přešla práva a povinnosti tohoto plátce; to platí přiměřeně i pro dědice uvedené v předchozí větě.

(3) V žádosti o vrácení části pojistného musí být uvedeno označení plátce pojistného podle § 27 (obchodní jméno, identifikační číslo osoby, adresa sídla nebo trvalého pobytu a variabilní symbol přidělený správou sociálního zabezpečení pro placení pojistného podle § 27), kdy bylo zaplacené pojistné podle § 27, které správě sociálního zabezpečení a v jaké výši, kolik činí část pojistného, která má být vrácena, číslo účtu spolu se směrovým kódem peněžního ústavu, na který má být část pojistného bezhotovostně převedena, popřípadě, jde-li o fyzickou osobu, zda má být vrácena poštovní poukázkou, a označení finančního úřadu místně příslušného podle sídla žadatele, popřípadě místa jeho trvalého pobytu, jde-li o fyzickou osobu. Žádá-li o vrácení organizační složka plátce pojistného podle § 27, uvede v žádosti též obchodní jméno, adresu sídla a identifikační číslo osoby, o jejíž organizační složku se jedná, a označení finančního úřadu místně příslušného podle sídla organizace. Žádá-li o vrácení právního nástupce plátce pojistného podle § 27, musí žádost obsahovat též jeho označení s uvedením, že se jedná o právního nástupce, a k žádosti musí být přiloženy doklady prokazující právní nástupnictví a jeho rozsah; to platí obdobně pro dědice, byl-li plátce pojistného podle § 27 fyzickou osobou. Žádost o vrácení části pojistného se předkládá dvojmo.

(4) Má-li osoba, která má nárok na vrácení části pojistného, ke dni 1. ledna 1995 splatný závazek vůči okresní správě sociálního zabezpečení nebo České správě sociálního zabezpečení, použije se část pojistného, která má být vrácena podle odstavců 1 a 2, nejprve na úhradu tohoto závazku, pokud před vrácením části pojistného nebyl tento závazek plně uhrazen.

(5) Část pojistného je příslušná správa sociálního zabezpečení povinna vrátit do 30. září 1995; nevrátí-li část pojistného do tohoto dne, platí § 17 odst. 2 věta druhá obdobně. Pokud žádost o vrácení části pojistného nesplňuje požadavky uvedené v odstavci 3, prodlužuje se lhůta uvedená v předchozí větě o dobu ode dne vyrozumění žadatele o nedostatech žádosti do dne jejich odstranění.

(6) Jsou-li podmínky pro vrácení části pojistného splněny, zašle příslušná správa sociálního zabezpečení jedno vyhotovení žádosti o vrácení části pojistného s uvedením výše části pojistného, kterou vrací, finančnímu úřadu uvedenému v odstavci 3.

(7) Byla-li část pojistného vrácena na základě nepravdivých nebo neúplných údajů nebo přijata neoprávněnou osobou, je příjemce části pojistného povinen neprávem přijaté částky vrátit.

(8) Pro řízení o vrácení části pojistného platí obdobně ustanovení o řízení ve věcech pojistného s odchylkami uvedenými v předchozích odstavcích s tím, že žádost o vrácení části pojistného se považuje za žádost o vrácení přeplatku na pojistném (§ 17 odst. 2 věta druhá).

(9) Část pojistného vrácená podle předchozích odstavců nepodléhá dani z příjmu.

Družstvo, které podle dosavadních předpisů²⁵⁾ přispívalo za své členy na částečnou úhradu nákladů jejich sociálního zabezpečení, provede podle těchto předpisů vyúčtování záloh na úhrn příspěvků na částečnou úhradu nákladů sociálního zabezpečení, odvedených za rok 1992, nejpozději při výběru peněžních prostředků na výplatu odměn za práci v únoru 1993.

§ 28a

Do 31. prosince 1998 jsou poplatníky pojistného též interní vědečtí aspiranti, pokud jsou účastni nemocenského pojištění.

§ 29

zrušen

§ 30

Rozhoduje-li příslušný orgán sociálního zabezpečení po 31. prosinci 1992 o penále, přirážce k pojistnému nebo o pokutách, postupuje se podle dosavadních předpisů, pokud skutečnosti rozhodné pro jejich uložení nastaly před účinností tohoto zákona.

§ 31

zrušen

§ 32

Zrušují se s působností pro Českou republiku:

1. § 56 a 57 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 180/1990 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb.

2. § 101 zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 150/1979 Sb.

3. § 11 písm. b) věta za středníkem a § 145b odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 578/1991 Sb. a zákona České národní rady č. 582/1991 Sb.

4. Vyhláška č. 91/1958 Sb., kterou se uveřejňuje opatření Ústřední rady odborů o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců, ve znění vyhlášky č. 191/1960 Sb., vyhlášky č. 6/1967 Sb., vyhlášky č. 178/1968 Sb., vyhlášky č. 123/1990 Sb., vyhlášky č. 262/1990 Sb. a zákona České národní rady č. 582/1991 Sb.

5. § 145a vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 128/1975 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky č. 164/1979 Sb., vyhlášky č. 149/1988 Sb. a vyhlášky č. 260/1990 Sb.

§ 33

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Uhde v.r.

Klaus v.r.

Vybraná ustanovení novel

Čl. VI zákona č. 424/2003 Sb.

Přechodná ustanovení

1. U pracovníků v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů (čl. IV bod 1 a čl. V bod 4) se pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti platí poprvé za měsíc leden 2004; do vyměřovacího základu se zahrnují příjmy zúčtované těmto pracovníkům po 31. prosinci 2003, a to i když se jedná o příjmy za dobu před 1. lednem 2004. Věta první platí obdobně pro členy Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, finančního arbitra a zástupce finančního arbitra (čl. IV bod 2 a čl. V bod 3).

2. Dluh ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, který vznikl vůči České správě sociálního zabezpečení přede dnem účinnosti tohoto zákona, se považuje za dluh vůči příslušné okresní správě sociálního zabezpečení.

Čl. IV zákona č. 425/2003 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Pro placení pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti osobami samostatně výdělečně činnými za období před 1. lednem 2004 se použijí předpisy účinné před tímto dnem.

2. Pro placení pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti osobami samostatně výdělečně činnými za roky 2004 a 2005 se použijí předpisy účinné k 1. lednu toho kalendářního roku, za který se platí.

3. Měsíční vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné pro zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti se v roce 2004 stanoví do dne, kdy osoba samostatně výdělečně činná podala nebo měla podat přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2003, podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2003.

4. Měsíční vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné pro zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti se v roce 2004, 2005 a 2006 stanoví nejméně v procentní sazbě platné k 1. lednu příslušného kalendářního roku (čl. III bod 17), a to ode dne, kdy byl nebo měl být podán přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti za předchozí kalendářní rok, do dne, kdy byl nebo měl být tento přehled podán v dalším kalendářním roce.

Čl. XIII zákona č. 359/2004 Sb.

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

1. Ustanovení o neslučitelnosti funkce poslance Evropského parlamentu podle § 53 odst. 2 písm. c) a d) zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, se poprvé užijí na poslance Evropského parlamentu zvolené v prvních volbách do Evropského parlamentu v roce 2004.

2. Ustanovení částí druhé až jedenácté se poprvé užijí na poslance Evropského parlamentu zvolené v prvních volbách do Evropského parlamentu v roce 2004.

Čl.XXII zákona č. 189/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Pro placení pojistného na nemocenské pojištění osobami samostatně výdělečně činnými za období před 1. lednem 2008 se použijí předpisy účinné před tímto dnem.

2. Z pojistného na nemocenské pojištění, které dluží osoby samostatně výdělečně činné za dobu před 1. lednem 2008, neplyne od 1. ledna 2008 penále.

3. Zaměstnavatel, který byl podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2007 považován za organizaci a který po tomto dni podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ještě vyplácí dávky nemocenského pojištění, odečítá úhrn zúčtovaných dávek nemocenského pojištění od pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2007 a na účet okresní správy sociálního zabezpečení odvádí tento rozdíl. Je-li úhrn zúčtovaných dávek nemocenského pojištění vyšší než pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, které je zaměstnavatel povinen odvést, uhradí tento rozdíl okresní správa sociálního zabezpečení podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2007.

4. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za prosinec 2007, popřípadě za předchozí kalendářní měsíce, odvádějí zaměstnavatelé podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2007.

5. Splatnost zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za prosinec 2007, kterou osoba samostatně výdělečně činná nezaplatila do 31. prosince 2007, se řídí předpisy účinnými ke dni 1. ledna 2008.

6. V roce 2008 se u zaměstnavatele uvedeného v bodě 3 při stanovení dlužného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a při placení tohoto dlužného pojistného a příspěvku ve splátkách postupuje podle § 20 odst. 4 písm. a) a odst. 7 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Výše penále u pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za dobu před 1. lednem 2007 se řídí předpisy účinnými před tímto dnem.

Čl.XXXVII zákona č. 261/2007 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Maximální vyměřovací základ stanovený podle § 15a zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije poprvé pro rozhodné období, které počíná 1. lednem 2008.

2. Údaje o vyměřovacích základech zaměstnance uvádí osoba samostatně výdělečně činná na přehledu podle § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, poprvé na tomto přehledu za rok 2008.

Čl. IV zákona č. 305/2008 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Vyměřovací základ pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a měsíční vyměřovací základ pro zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti u osob samostatně výdělečně činných se za období před rokem 2009 stanoví podle právních předpisů účinných před 1. lednem 2009.

2. Pro stanovení výše záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti v roce 2009 až do kalendářního měsíce předcházejícího kalendářnímu měsíci, v němž osoba samostatně výdělečně činná podala nebo měla podat přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2008, se použijí právní předpisy účinné před 1. lednem 2009; splatnost těchto záloh se řídí předpisy účinnými ke dni 1. ledna 2009. Ustanovení věty první neplatí pro osobu samostatně výdělečně činnou, která zahájila nebo znovu zahájila výkon samostatné výdělečné činnosti po 31. prosinci 2008.

3. Přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti podle § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, se za rok 2008 podává podle právních předpisů účinných před 1. lednem 2009.

4. zrušen

5. Osoba samostatně výdělečně činná, která je povinna v roce 2009 podat přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti podle § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, za předchozí kalendářní rok a tento přehled ještě nepodala, může zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti zaplatit do budoucna jen podle právních předpisů účinných před 1. lednem 2009, avšak jen do 30. června 2009; výši zaplacených záloh nelze přitom měnit.

6. Sazby pojistného na nemocenské pojištění za období před 1. lednem 2009 se stanoví podle právních předpisů účinných před tímto dnem.

Čl. VII zákona č. 2/2009 Sb.

Přechodné ustanovení

Sazby pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za období před 1. lednem 2009 se stanoví podle právních předpisů účinných před tímto dnem.

Čl. II zákona č. 221/2009 Sb. Mimořádná sleva na pojistném

1. Za kalendářní měsíc, v němž tento zákon nabyl účinnosti, náleží zaměstnavatelům mimořádná sleva na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistné“). Mimořádná sleva na pojistném se stanoví jako součet úhrnu slev na pojistném za jednotlivé kalendářní měsíce roku 2009 přede dnem účinnosti tohoto zákona; tyto slevy na pojistném za tyto měsíce se stanoví podle § 21a zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, (dále jen „zákon o pojistném“). Při stanovení těchto slev se berou v úvahu jen ti zaměstnanci, jejichž zaměstnání trvá k poslednímu dni kalendářního měsíce, v němž tento zákon nabyl účinnosti.

2. Mimořádnou slevu na pojistném odečte zaměstnavatel z částky pojistného odváděného za kalendářní měsíc, v němž tento zákon nabyl účinnosti, a to až po odečtu slevy na pojistném náležející podle § 21a zákona o pojistném a přednostně před ostatními odečty z částky odváděného pojistného. Je-li částka mimořádné slevy na pojistném vyšší než pojistné za tento kalendářní měsíc, popřípadě než rozdíl mezi pojistným za tento kalendářní měsíc a slevou na pojistném náležející podle § 21a zákona o pojistném, požádá zaměstnavatel příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení o úhradu rozdílu; ustanovení § 9 odst. 7 zákona o pojistném platí obdobně pro případ odečtu mimořádné slevy na pojistném. Žádost o úhradu tohoto rozdílu se podává na předepsaném tiskopisu. Nebyl-li nárok na mimořádnou slevu uplatněn do dne splatnosti pojistného za kalendářní měsíc uvedený ve větě první, zaniká. Byla-li z částky pojistného odváděného za kalendářní měsíc odečtena mimořádná sleva ve vyšší částce, než měla být odečtena, nebo byla-li okresní správa sociálního zabezpečení požádána o úhradu rozdílu podle § 9 odst. 7 zákona o pojistném a tato správa požadovaný rozdíl uhradila, avšak zaměstnavateli náležela tato úhrada v nižší částce nebo nenáležela vůbec, považuje se částka, o kterou bylo pojistné takto zkráceno, za dluh na pojistném.

Čl. III zákona č. 221/2009 Sb. Přechodné ustanovení

Sleva na pojistném podle § 21a zákona o pojistném náleží poprvé za kalendářní měsíc, v němž tento zákon nabyl účinnosti.

Čl. X zákona č. 362/2009 Sb. Přechodná ustanovení

1. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za kalendářní měsíce před rokem 2011 odvádějí zaměstnavatelé podle zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném do 31. prosince 2010.

2. Sleva na pojistném podle § 21a zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, náleží naposledy za prosinec 2009.

Čl. IV zákona č. 347/2010 Sb.
zrušen

Čl. IV zákona č. 364/2011 Sb.
Přechodné ustanovení

Maximální vyměřovací základ zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné za rok 2011 se stanoví podle zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. XX zákona č. 458/2011 Sb.
neplatil

Čl. V zákona č. 470/2011 Sb.
Přechodná ustanovení

1. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti se za období před 1. lednem 2012 stanoví podle zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nestanoví-li se dále jinak.

2. U osob samostatně výdělečně činných uvedených v § 9 odst. 3 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb. se pro stanovení vyměřovacího základu do základu daně (dílčího základu daně) ze samostatné výdělečné činnosti započítávají též odměny za užití téhož díla dosažené po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, jde-li o druhou nebo další licenční smlouvu k dílům vyhotoveným nebo provedeným před 1. lednem 2009 nebo byla-li licenční smlouva uzavřena před 1. lednem 2009. 3. Ustanovení § 5b odst. 1 věty poslední a § 5b odst. 3 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí na stanovení vyměřovacího základu pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti již za rok 2011.

Čl. VI zákona č. 399/2012 Sb.
Přechodné ustanovení

Pojistné na důchodové pojištění se za období před 1. lednem 2013 stanoví podle zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. XXXVII zákonného opatření č. 344/2013 Sb.
Přechodná ustanovení

1. Pojistné na nemocenské pojištění u osob samostatně výdělečně činných se za prosinec 2013 stanoví a platí podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu.

2. Pro stanovení vyměřovacího základu, popřípadě dílčího vyměřovacího základu, z hlavní samostatné výdělečné činnosti osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za rok 2013, která byla aspoň po část tohoto roku účastna nemocenského pojištění, se použije též ustanovení § 5b odst. 3 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto

zákonného opatření Senátu.

3. Zaměstnavatel je povinen v potvrzení podle § 15a odst. 3 zákona č. 589/1992 Sb. za kalendářní rok 2013 uvést též úhrn vyměřovacích základů za období před kalendářním měsícem, v němž se stal zaměstnanec účastníkem důchodového spoření, a za období od kalendářního měsíce, v němž se stal účastníkem důchodového spoření.

1) § 4 služebního zákona.

1d) § 40a zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 168/2005 Sb.

1e) Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

2) Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

3) Např. § 6 odst. 7, 8, odst. 9 písm. f) a odst. 11 zákona ČNR č. 586/1992 Sb., ve znění zákona č. 323/1993 Sb. a zákona č. 259/1994 Sb.

3) § 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

4) Například zákoník práce, zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

4a) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

5) Zákon č. 62/1983 Sb., o věnostním přídavku horníků.

6) Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

10c) § 3 písm. o) zákona č. 187/2006 Sb.

16) Zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění zákona č. 89/1990 Sb. a zákona č. 468/1991 Sb.

17) § 93 odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb.

18) § 7 písm. c) a d) zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., ve znění zákona České

národní rady č. 590/1992 Sb.

19) § 7 písm. b) zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., ve znění zákona České národní rady č. 590/1992 Sb.

19a) § 7a odst. 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 492/2000 Sb.

19b) § 17 odst. 2 a 4 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

19d) § 7a odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění zákona č. 492/2000 Sb.

20) § 104b odst. 2 písm. a) zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., ve znění zákona České národní rady č. 590/1992 Sb.

21) § 104b odst. 1 zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., ve znění zákona České národní rady č. 590/1992 Sb.

22) § 104b odst. 2 písm. b) zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., ve znění zákona České národní rady č. 590/1992 Sb.

22a) § 101 zákona č. 500/2004 Sb.

22b) Například zákon č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů.

23) § 57 zákona č. 54/1956 Sb., ve znění zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 180/1990 Sb. a zákona č. 306/1991 Sb.

24) § 145b zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1991 Sb. a zákona České národní rady č. 582/1991 Sb.

25) § 101 zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 150/1979 Sb.

26) § 2 odst. 3 písm. i) zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku.

33) § 2 odst. 3 a § 8 vyhlášky Ústřední rady odborů a Federálního ministerstva financí č. 172/1973 Sb., o uvolňování pracovníků ze zaměstnání k výkonu funkce v Revolučním odborovém hnutí.

44) § 7 písm. b), c), d) a f) zákona ČNR č. 582/1991 Sb., ve znění zákona č. 241/1994 Sb.

45) Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

50) § 2 odst. 3 a 4 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

52) § 9 zákona č. 155/1995 Sb.

53) § 6 zákona č. 155/1995 Sb.

54) § 7 odst. 1 a 2 a § 24 odst. 1 a 2 zákona ČNR č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

54) § 7 odst. 6 a § 36 odst. 2 písm. t) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

55) § 6 zákona ČNR č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

55) § 24 a 25 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

56) § 10 odst. 1 písm. a) zákona ČNR č. 586/1992 Sb.

56a) § 7a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 492/2000 Sb.

57) § 23 odst. 2 zákona ČNR č. 586/1992 Sb., ve znění zákona č. 259/1994 Sb.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 117/1994 Sb.

58) Například § 7 odst. 4 a 5 a § 23 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

58a) § 6 odst. 1 písm. c) a odst. 5 zákona č. 187/2006 Sb.

58b) § 7 zákona č. 187/2006 Sb.

58b) § 192 odst. 2 věta první zákoníku práce.

59) § 15 a § 107 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.

59a) § 67 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

62) § 40 odst. 7 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

64) Např. zákon č. 328/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

66) § 192 odst. 2 věta první zákoníku práce.

69) § 6 odst. 1 písm. c) a § 6 odst. 5 zákona č. 187/2006 Sb.

74) Zákon č. 236/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

191/1993 Sb.
NAŘÍZENÍ VLÁDY

**ze dne 23. června 1993 o úpravě náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní
neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání**

Vláda nařizuje podle § 202 odst. 2 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění zákona České národní rady č. 37/1993 Sb.:

§ 1

(1) Náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání (dále jen "náhrada za ztrátu na výdělků"), příslušející pracovníkům podle zákoníku práce, popřípadě podle dřívějších předpisů,¹⁾ se upravuje tak, že se průměrný čistý výdělek rozhodný pro výpočet náhrady za ztrátu na výdělků, popřípadě zvýšený podle dřívějších předpisů,²⁾ zvyšuje takto:

- a) o 18,5 % za druhé pololetí 1991,
- b) o 5 % za první pololetí 1992,
- c) o 20 % za druhé pololetí 1992,
- d) o 10 % za první pololetí 1993.

(2) Vznikl-li nárok na náhradu za ztrátu na výdělků v průběhu pololetí, průměrný čistý výdělek rozhodný pro výpočet náhrady za ztrátu na výdělků se za toto pololetí nezvyšuje.

(3) Úprava podle odstavce 1 se provede na žádost pracovníka i v případech, kdy po 31. prosinci 1990 mu náhrada za ztrátu na výdělků nepříslušela, protože to neumožňovalo ustanovení § 195 odst. 2 zákoníku práce.

§ 2

(1) Pro náhradu za ztrátu na výdělků i po úpravě provedené podle § 1 platí ustanovení § 195 odst. 2 zákoníku práce, čl. II bod 7 zákona č. 188/1988 Sb., kterým se mění a doplňuje zákoník práce, a čl. V zákona č. 160/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., a některé další zákony.

(2) Ke zvýšení invalidního, popřípadě částečného invalidního důchodu podle právních předpisů o sociálním zabezpečení se při úpravě náhrady za ztrátu na výdělků podle § 1 nepřihlíží.

§ 3

Náhrada za ztrátu na výdělků upravená podle tohoto nařízení přísluší od 1. července 1993.

§ 4

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Předseda vlády:

Doc. Ing. Klaus CSc. v.r.
Ministr práce a sociálních věcí:
Ing. Vodička v.r.

1) § 193 a 195 zákoníku práce.

§ 112 zákona č. 99/1948 Sb., o národním pojištění.

§ 6 zákona č. 58/1956 Sb., o náhradě škody za pracovní úrazy a o náhradě nákladů léčebné péče a dávek nemocenského pojištění a důchodového zabezpečení.

§ 7 a 31 zákona č. 150/1961 Sb., o náhradách při pracovních úrazech a nemocech z povolání.

§ 8 zákona č. 30/1965 Sb., o odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání.

2) Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 138/1976 Sb., o úpravě některých náhrad za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání.

Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 60/1982 Sb., o úpravě některých náhrad za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání.

Zákon č. 297/1991 Sb., o úpravě náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání.

23

Sdělení ministerstva zahraničních věcí č. **228/1993 Sb.** o smlouvě mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení

Obsah

Čl.1-Čl.35 228/1993 Sb.

Čl.1-Čl.35 SMLOUVA mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení

Čl.1-Čl.6 ČÁST I Všeobecná ustanovení

Čl.7-Čl.10 ČÁST II Používání právních předpisů

Čl.11-Čl.19 ČÁST III Zvláštní ustanovení

Čl.11-Čl.13 HLAVA PRVNÍ Důchodové zabezpečení

Čl.14-Čl.16 HLAVA DRUHÁ Nemocenské pojištění (zabezpečení

Čl.17 HLAVA TŘETÍ Státní sociální dávky

Čl.18-Čl.19 HLAVA ČTVRTÁ Dávky a služby sociální péče
Čl.20-Čl.26 ČÁST IV Společná ustanovení
Čl.27-Čl.32 Zvláštní úprava pro příslušníky ozbrojených sil a sborů
Čl.33-Čl.35 Přejícná a závěrečná ustanovení

**228/1993 Sb.
SDĚLENÍ
ministerstva zahraničních věcí**

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 29. října 1992 byla v Praze podepsána Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení.

Se Smlouvou vyslovila souhlas Česká národní rada a předseda vlády České republiky ji v zastoupení prezidenta republiky ratifikoval.

Smlouva na základě svého článku 34 odst. 1 byla prozatímne prováděna od 1. ledna 1993 a vstoupila v platnost dnem 3. května 1993.

České znění Smlouvy se vyhlašuje současně.

**SMLOUVA
mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení**

Česká republika a Slovenská republika
v duchu dobré sousedské spolupráce,
s přihlédnutím k dosavadnímu společnému vývoji,
vedeny přáním upravit vzájemné vztahy v oblasti sociálního zabezpečení
dohodly se uzavřít následující smlouvu:

**ČÁST I
Všeobecná ustanovení**

Čl.1

(1) Pro účely této smlouvy výraz:

1."právní předpisy" znamená zákony a další obecně závazné právní předpisy týkající se sociálního zabezpečení v rozsahu uvedeném v článku 2;

2."území" znamená území České republiky nebo Slovenské republiky v hranicích stanovených po rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky;

3."příslušný úřad" znamená ministerstvo, do jehož kompetence náleží otázky upravované touto smlouvou;

4."příslušný orgán" znamená orgán, který je za takový považován podle vnitrostátních právních předpisů;

5."nositel zabezpečení" znamená instituci, které přísluší provádění sociálního zabezpečení v rozsahu uvedeném v článku 2;

6. "rodinný příslušník" znamená rodinného příslušníka podle právních předpisů smluvního státu, v němž má sídlo nositel zabezpečení, k jehož tíži mají být dávky poskytnuty;

7. "doba zabezpečení" znamená dobu zaměstnání a dobu ji na roveň postavenou, která zakládá účast na důchodovém zabezpečení a nemocenském pojištění (zabezpečení) podle právních předpisů smluvních států.

(2) Jiné výrazy v této smlouvě mají význam, který jim náleží podle příslušných právních předpisů.

Čl.2

(1) Tato smlouva se vztahuje na

- a) důchodové zabezpečení,
- b) nemocenské pojištění (zabezpečení),
- c) státní sociální dávky,
- d) dávky a služby sociální péče.

(2) Tato smlouva se nevztahuje na nově zavedené soustavy nebo odvětví sociálního zabezpečení, pokud se vlády smluvních států nedohodnou jinak. Ustanovení předcházející věty se nevztahuje na přechod ze systému zabezpečení na systém pojištění.

(3) Ve vztahu mezi smluvními státy se nebude přihlížet k závazkům, které vyplývají z mezistátních smluv se třetími státy s výjimkou závazků z důchodového zabezpečení a nemocenského pojištění (zabezpečení).

Čl.3

(1) Pokud není stanoveno jinak, vztahuje se tato smlouva na občany obou smluvních států, jakož i na jejich rodinné příslušníky.

(2) Na uprchlíky, na občany třetích států a osoby bez státního občanství, kteří podléhají nebo podléhali právním předpisům smluvního státu, případně na jejich rodinné příslušníky, se tato smlouva vztahuje, jen pokud jde o nároky z důchodového zabezpečení a nemocenského pojištění (zabezpečení).

Čl.4

Při používání právních předpisů jednoho smluvního státu jsou občané tohoto smluvního státu rovni občanům druhého smluvního státu, pokud tato smlouva nestanoví jinak.

Čl.5

Je-li pobyt na území jednoho smluvního státu podmínkou pro nárok na dávky z důchodového zabezpečení a nemocenského pojištění (zabezpečení), nepovažuje se pobyt na

území druhého smluvního státu za pobyt v cizině, pokud tato smlouva nestanoví jinak.

Čl.6

Peněžité dávky důchodového zabezpečení a nemocenského pojištění (zabezpečení), na které je nárok podle právních předpisů jednoho smluvního státu, nebudou kráceny, měněny, zastaveny, odňaty nebo zabaveny z důvodů, že se osoba zdržuje na území druhého smluvního státu.

ČÁST II Používání právních předpisů

Čl.7

Pokud články 8 a 9 nestanoví něco jiného, řídí se účast na důchodovém zabezpečení a nemocenském pojištění (zabezpečení) výdělečně činné osoby právními předpisy smluvního státu, na jehož území je výdělečná činnost vykonávána.

Čl.8

(1) Je-li zaměstnanec vyslán zaměstnavatelem se sídlem na území jednoho smluvního státu na území druhého smluvního státu, používají se až do konce 24. kalendářního měsíce po tomto vyslání právní předpisy prvního smluvního státu tak, jako by byl ještě zaměstnán na jeho území.

(2) Je-li zaměstnanec mezinárodní letecké, železniční, silniční nebo říční dopravní společnosti se sídlem na území jednoho smluvního státu vyslán z jeho území na území druhého smluvního státu, používají se i nadále právní předpisy prvního smluvního státu tak, jako by byl ještě zaměstnán na jeho území.

(3) Posádka námořní lodi, jakož i jiné osoby zaměstnané na námořní lodi nikoliv jen přechodně, podléhají právním předpisům smluvního státu, pod jehož vlajkou loď pluje.

Čl.9

(1) Diplomaté a členové diplomatického sboru smluvních států jsou, pokud jde o jejich činnost pro vysílající stát, vyňati z právních předpisů platných v přijímajícím státě.

(2)

a) Vynětí uvedené v odstavci 1 platí také pro členy správního a technického personálu mise, jakož i pro členy služebního domácího personálu mise, kteří nejsou ani občany přijímajícího státu, ani v něm nemají trvalý pobyt.

b) Bez ohledu na ustanovení písmene a) mohou členové správního a technického personálu mise, kteří jsou občany vysílajícího státu s trvalým pobytem v přijímajícím státě, volit během tří měsíců po začátku zaměstnání používání právních předpisů vysílajícího státu.

(3) Vynětí podle odstavce 1 platí dále pro soukromé domácí zaměstnance, kteří jsou výhradně zaměstnáni u diplomata nebo člena diplomatického sboru, pokud

a) nejsou ani občany přijímajícího státu ani v tomto státě nemají trvalý pobyt a

b) podléhají právním předpisům platným ve vysílajícím státě nebo ve třetím státě.

(4) Zaměstnává-li diplomat nebo člen diplomatického sboru osoby, na které se nevztahuje vynětí podle odstavce 3, postupuje se podle právních předpisů platných v přijímajícím státě.

(5) Odstavce 1 až 4 platí obdobně pro členy konzulárních zastoupení, jakož i pro členy domácího personálu zaměstnané výhradně v jejich službách.

Čl.10

(1) Na společnou žádost zaměstnance a jeho zaměstnavatele mohou příslušné úřady obou smluvních států po dohodě stanovit výjimky z článků 7 až 9.

(2) Platí-li pro zaměstnance podle odstavce 1 právní předpisy jednoho smluvního státu, ačkoli vykonává zaměstnání na území druhého smluvního státu, použijí se právní předpisy tak, jako by toto zaměstnání vykonával na území prvního smluvního státu.

ČÁST III **Zvláštní ustanovení**

HLAVA PRVNÍ **Důchodové zabezpečení**

Čl.11

(1) Rozsah a způsob hodnocení dob zabezpečení se řídí právními předpisy toho smluvního státu, v jehož důchodovém zabezpečení byly tyto doby získány, a ustanovením článku 20 této smlouvy.

(2) Vznikne-li osobě zúčastněné na důchodovém zabezpečení na území obou smluvních států nárok na důchod v jednom či v obou smluvních státech pouze s přihlédnutím k dobám zabezpečení získaným na vlastním území, poskytne takový důchod příslušný nositel zabezpečení tohoto smluvního státu.

(3) Pokud nárok na důchod podle odstavce 2 ve smluvním státě nevznikne, posoudí příslušný nositel zabezpečení tohoto státu nárok na důchod s přihlédnutím k dobám zabezpečení získaným v obou smluvních státech takto:

a) nositel zabezpečení smluvního státu zjistí, zda podle jeho právních předpisů splňuje osoba s přihlédnutím k součtu dob zabezpečení v obou smluvních státech podmínky pro nárok na důchod,

b) existuje-li nárok na důchod, vypočte nositel zabezpečení nejprve teoretickou výši důchodu, která by náležela, kdyby se všechny doby zabezpečení započitatelné podle právních předpisů obou smluvních států zhodnotily výlučně podle právních předpisů pro něj platných.

(4) Na základě teoretické výše důchodu přiznává nositel zabezpečení důchod v částce odpovídající poměru mezi délkou doby zabezpečení hodnocené podle jeho právních předpisů a celkovou dobou zabezpečení získanou podle právních předpisů obou smluvních států.

(5) Je-li doba zabezpečení ve druhém smluvním státě kratší než jeden rok, nárok na důchod vůči nositeli zabezpečení tohoto smluvního státu nevznikne; uvedenou dobu započte nositel zabezpečení smluvního státu, který přiznává důchod, tak, jako by byla získána na jeho území.

(6) Při postupu podle tohoto článku se doby zabezpečení, které se překrývají, započítávají pouze jednou.

Čl.12

Důchody pozůstalých přiznává a vyplácí nositel zabezpečení toho smluvního státu, za jehož důchody se považují nebo by se považovaly důchody, z nichž se důchody pozůstalých vyměřují.

Čl.13

Další dávky důchodového zabezpečení (výchovné, příspěvek k výchovnému, zvýšení důchodu pro bezmocnost, podpora při narození dítěte a pohřebné) přiznává a vyplácí nositel zabezpečení toho smluvního státu, který vyplácí důchod. Pokud důchod vyplácí nositelé zabezpečení obou smluvních států, tyto dávky přiznává a vyplácí nositel zabezpečení toho smluvního státu, na jehož území má oprávněná osoba trvalý pobyt. Jsou-li oprávněné dvě osoby s trvalým pobytem v různých smluvních státech, je příslušným k výplatě výchovného a příspěvku k výchovnému nositel zabezpečení toho smluvního státu, na jehož území má dítě trvalý pobyt.

HLAVA DRUHÁ Nemocenské pojištění (zabezpečení)

Čl.14

Dávky nemocenského pojištění (zabezpečení) přiznávají a vyplácí v rozsahu a za podmínek určených vlastními právními předpisy příslušní nositelé zabezpečení smluvního státu, kde je osoba nemocensky pojištěna (zabezpečena).

Čl.15

Je-li pro nárok na dávku potřebná určitá doba zabezpečení, započítávají se do ní i doby zabezpečení získané ve druhém smluvním státě; doby zabezpečení, které se překrývají, se započítávají pouze jednou.

Čl.16

Jsou-li podle právních předpisů s přihlédnutím k této smlouvě dány předpoklady pro poskytování přídavků na děti (příplatku k přídavkům na děti) nebo jednorázových dávek (podpory při narození dítěte, pohřebného) v obou smluvních státech, přiznává a vyplácí dávku nositel zabezpečení toho smluvního státu, v němž má oprávněná osoba trvalý pobyt, a jde-li o

pohřebné, v němž měl zemřelý trvalý pobyt. Jsou-li oprávněné dvě osoby, avšak s trvalým pobytem v různých smluvních státech, je příslušným k výplatě přídatků na děti a příplatku k přídatkům na děti nositel zabezpečení toho smluvního státu, na jehož území má dítě trvalý pobyt.

HLAVA TŘETÍ Státní sociální dávky

Čl.17

Státní sociální dávky se přiznávají a vyplácejí za podmínek stanovených právními předpisy smluvního státu, na jehož území má občan České republiky nebo Slovenské republiky trvalý pobyt.

HLAVA ČTVRTÁ Dávky a služby sociální péče

Čl.18

Dávky a služby sociální péče se přiznávají a vyplácejí za podmínek stanovených právními předpisy toho smluvního státu, na jehož území má občan České republiky nebo Slovenské republiky trvalý pobyt.

Čl.19

Občanu České republiky nebo Slovenské republiky, který nemá trvalý pobyt na území druhého smluvního státu, se poskytnou dávky a služby sociální péče pouze v naléhavých případech ohrožení života nebo zdraví vyžadujících okamžité řešení; jejich úhradu a způsob finančního zúčtování určí správní ujednání.

ČÁST IV Společná ustanovení

Čl.20

(1) Doby zabezpečení získané přede dnem rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky se považují za doby zabezpečení toho smluvního státu, na jehož území měl zaměstnavatel občana sídlo ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky nebo naposledy před tímto dnem.

(2) Pokud občan neměl ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky nebo naposledy před tímto dnem zaměstnavatele se sídlem na území České a Slovenské Federativní Republiky, považují se doby zabezpečení získané před tímto dnem za doby zabezpečení toho smluvního státu, na jehož území měl občan trvalý pobyt ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky nebo naposledy před tímto dnem.

Čl.21

(1) Příslušné úřady upraví ve správním ujednání nezbytná opatření k provádění této smlouvy.

(2) Nositelé zabezpečení si vzájemně poskytují bezplatnou správní pomoc (provádějí administrativní úkony a služby), sdělují údaje a informace potřebné pro posuzování nároků.

(3) Dávky do druhého smluvního státu se vyplácejí podle platební dohody sjednané mezi oběma smluvními státy, pokud by takové dohody nebylo, v měně směnitelné ve smluvním státě příjemce dávky.

(4) Nositelé zabezpečení si vzájemně uznávají doklady vydávané příslušnými orgány druhého smluvního státu; posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob pro účely poskytování dávek podmíněných nepříznivým zdravotním stavem náleží do působnosti příslušného orgánu smluvního státu, jehož nositel má poskytovat dávku.

Čl.22

(1) Žádosti, opravné prostředky a jiná podání, které se předkládají při provádění této smlouvy nebo právních předpisů jednoho smluvního státu u příslušného úřadu, nositele zabezpečení, u jiného příslušného orgánu nebo u soudu jednoho smluvního státu, se považují za žádosti, opravné prostředky a jiná podání předložená u příslušného orgánu, nositele zabezpečení, jiného příslušného orgánu nebo soudu druhého smluvního státu.

(2) Návrhy a opravné prostředky, které musí být podány ve stanovené lhůtě nositeli zabezpečení nebo příslušnému soudu jednoho smluvního státu, se považují za podané včas, jestliže byly doručeny ve stanovené lhůtě nositeli zabezpečení nebo příslušnému soudu druhého smluvního státu.

(3) Žádosti, opravné prostředky a jiná podání ve věci sociálního zabezpečení občanů jednoho smluvního státu podané u nositele zabezpečení nebo u příslušného soudu druhého smluvního státu nelze odmítnout z toho důvodu, že jsou napsány v úředním jazyce prvního smluvního státu.

Čl.23

(1) Styk příslušných úřadů, nositelů zabezpečení, příslušných orgánů a soudů obou smluvních států při provádění této smlouvy se uskutečňuje přímo.

(2) Nositelé zabezpečení, příslušné orgány a soudy obou smluvních států si poskytují v sociálním zabezpečení vzájemnou pomoc v témže rozsahu, jako by se jednalo o provádění vlastního sociálního zabezpečení.

Čl.24

Konzulům obou smluvních států přísluší právo zastupovat (osobně nebo osobou jimi zmocněnou) občany svého smluvního státu před příslušnými úřady, nositeli zabezpečení, příslušnými orgány a soudy druhého smluvního státu.

Čl.25

Lékařská vyšetření pro účely sociálního zabezpečení osob zdržujících se na území druhého smluvního státu se provádějí na žádost nositele zabezpečení prvního smluvního státu

za stejných podmínek jako pro nositele zabezpečení druhého smluvního státu.

Čl.26

Vyskytnou-li se při provádění této smlouvy tvrdosti, mohou se příslušné úřady obou smluvních států dohodnout o způsobu použití ustanovení této smlouvy. Obdobně se postupuje i v případě, dojde-li při jejím provádění k rozdílnému výkladu. Nebude-li dosaženo shody, dohodnou se příslušné úřady smluvních států na dalším postupu.

ČÁST V

Zvláštní úprava pro příslušníky ozbrojených sil a sborů

Čl.27

Pro dávky vyplácené orgány sociálního zabezpečení ozbrojených sil a sborů platí ostatní ustanovení této smlouvy, pokud se nestanoví jinak v této části.

Čl.28

Za státní sociální dávky se pro účely této smlouvy považují i opakující se dávky související se skončením služebního poměru příslušníků ozbrojených sil a sborů.

Čl.29

Dávky důchodového zabezpečení vyplácené orgány sociálního zabezpečení ozbrojených sil a sborů se ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky považují za dávky důchodového zabezpečení toho smluvního státu, na jehož území má oprávněný trvalý pobyt. Příslušným k výplatě těchto dávek je příslušný orgán tohoto smluvního státu.

Čl.30

Doba služby (zaměstnání) konaná přede dnem rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky na území druhého smluvního státu se považuje za dobu služby (zaměstnání) na území toho smluvního státu, jehož příslušný orgán bude přiznávat důchod. Tato služba (zaměstnání) se hodnotí ve stejném rozsahu a za stejných podmínek, které stanoví předpisy platné ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky.

Čl.31

(1) Byla-li některá z dávek podle článku 28 vyplácena podle právních předpisů o služebním poměru, který dnem rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky zanikne, považuje se k tomuto dni za dávku podle právních předpisů České republiky nebo Slovenské republiky o služebních poměrech, a to ve výši, v jaké by tato dávka náležela ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky a dále se na tuto dávku vztahují právní předpisy toho smluvního státu, jehož příslušný orgán bude tuto dávku vyplácet.

(2) Výše této dávky se stanoví vždy podle toho právního předpisu, podle něhož skončil služební poměr.

Čl.32

Nebylo-li o nároku na dávku do dne rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky rozhodnuto dosavadními orgány, bude dokumentace předána k dalšímu postupu příslušnému orgánu toho smluvního státu, na jehož území má žadatel trvalý pobyt.

ČÁST VI

Přechodná a závěrečná ustanovení

Čl.33

Důchody přiznané ode dne, který spadá do období před rozdělením České a Slovenské Federativní Republiky, nositeli zabezpečení České republiky nebo Slovenské republiky se nadále považují za důchody toho smluvního státu, jehož nositel zabezpečení byl nebo by byl příslušným k výplatě těchto důchodů ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky.

Čl.34

(1) Tato smlouva vstoupí v platnost poté, co ji podle svých ústavních předpisů schválí obě smluvní strany. Smlouva bude prozatímně prováděna od 1. ledna 1993.

(2) Smlouva se uzavírá na dobu neurčitou. Každý ze smluvních států ji může písemně vypovědět diplomatickou cestou. Výpovědní doba činí dvanáct kalendářních měsíců a začíná plynout prvním dnem kalendářního roku následujícího po doručení výpovědi druhému smluvnímu státu.

(3) Bude-li tato smlouva vypovězena, zůstávají nároky získané podle jejích ustanovení zachovány.

Čl.35

Tato smlouva je vyhotovena ve dvou exemplářích, každá v jazyce českém a slovenském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Dáno v Praze dne 29. října 1992

Za Českou republiku:
Václav Klaus v.r.

Za Slovenskou republiku:
Vladimír Mečiar v.r.

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

Obsah

§ 1-Příl 155/1995 Sb.

§ 1-4	ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ
§ 1	Rozsah působnosti
§ 2	Účast na pojištění
§ 3	Způsobilost osob v právních vztazích pojištění
§ 4	Druhy důchodů a jejich výše
§ 5-10	ČÁST DRUHÁ ÚČAST NA POJIŠTĚNÍ
§ 5-7	HLAVA PRVNÍ OKRUH POJIŠTĚNÝCH OSOB
§ 8-10	HLAVA DRUHÁ PODMÍNKY ÚČASTI NA POJIŠTĚNÍ
§ 8	Díl první Podmínky účasti zaměstnanců a dalších skupin osob vykonávajících pracovní nebo obdobnou činnost
§ 9-10	Díl druhý Podmínky účasti osob samostatně výdělečně činných
§ 11-27	ČÁST TŘETÍ ZÁKLADNÍ POJMY
§ 11-14	HLAVA PRVNÍ DOBA POJIŠTĚNÍ A NÁHRADNÍ DOBA POJIŠTĚNÍ
§ 15-19a	HLAVA DRUHÁ VÝPOČTOVÝ ZÁKLAD
§ 20-27	HLAVA TŘETÍ DALŠÍ POJMY
§ 20	Dítě
§ 21-23	Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání
§ 24	Osoby blízké a domácnost
§ 25	Pracovní úraz a nemoc z povolání
§ 26	Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav
§ 27	Výdělečná činnost
§ 28-67a	ČÁST ČTVRTÁ DŮCHODY
§ 28-37a	HLAVA PRVNÍ STAROBNÍ DŮCHOD
§ 28-32	Díl první Podmínky nároku na starobní důchod
§ 33-36	Díl druhý Výše starobního důchodu
§ 37-37a	Díl třetí Výplata starobního důchodu
§ 38-42	HLAVA DRUHÁ INVALIDNÍ DŮCHOD
§ 38-40	Díl první Podmínky nároku na invalidní důchod
§ 41	Díl druhý Výše invalidního důchodu
§ 42	Díl třetí Invalidní důchod a jeho výše v mimořádných případech
§ 43-48	HLAVA TŘETÍ zrušena
§ 43-44	Díl první zrušen
§ 45	Díl druhý zrušen
§ 46-48	Díl třetí zrušen
§ 49-51	HLAVA ČTVRTÁ VDOVSKÝ A VDOVECKÝ DŮCHOD
§ 49-50	Díl první Podmínky nároku na vdovský a vdovecký důchod
§ 51	Díl druhý Výše vdovského a vdoveckého důchodu
§ 52-53	HLAVA PÁTÁ SIROTČÍ DŮCHOD
§ 52	Díl první Podmínky nároku na sirotčí důchod
§ 53	Díl druhý Výše sirotčího důchodu
§ 54-66	HLAVA ŠESTÁ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DŮCHODECH
§ 54-57	Díl první Nárok na důchod a jeho výplatu
§ 58-61	Díl druhý Souběh nároků na důchody a jejich výplatu

§ 61a-61b	Díl třetí Přeměna invalidního důchodu na starobní důchod a zánik nároku na invalidní důchod
§ 62-63	Díl čtvrtý
§ 64-66	Díl pátý
§ 67-67a	HLAVA SEDMÁ ZVYŠOVÁNÍ DŮCHODŮ
§ 68-104	ČÁST PÁTÁ PŘECHODNÁ USTANOVENÍ
§ 68-71	HLAVA PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ
§ 72-98	HLAVA DRUHÁ JEDNOTLIVÉ DRUHY DÁVEK
§ 72-77	Starobní důchod
§ 78-81	Plný invalidní a částečný invalidní důchod
§ 82-85	Důchod vdovský a vdovecký
§ 86-88	Sirotčí důchod
§ 89	Důchod za výsluhu let
§ 90	Důchod manželky
§ 91	Sociální důchod
§ 92	Úprava důchodů, které jsou jediným zdrojem příjmu
§ 93	Souběh nároků na důchody
§ 94	Nároky účastníků odboje
§ 95	Výše důchodu vypláceného do ciziny
§ 96	Další dávky poskytované důchodcům
§ 97	Výplata jednorázových částek
§ 98	Příplatek k důchodu
§ 99-101	HLAVA TŘETÍ ZÁKLADNÍ A PROCENTNÍ VÝMĚRA DŮCHODŮ PŘIZNANÝCH PODLE PŘEDPISŮ PLATNÝCH PŘED 1. LEDNEM 199
§ 102-104	HLAVA ČTVRTÁ ÚČAST NA POJIŠTĚNÍ NĚKTERÝCH OSOB A HODNOCENÍ NĚKTERÝCH DOB
§ 105-110	ČÁST ŠESTÁ SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
§ 105a	Převod důchodových práv ve vztahu k důchodovému systému Evropské unie
§ 106	Vztah k jiným právním předpisům
§ 106a-106c	Dorovnávací přídavek některým poživatelům českého a slovenského starobního důchodu
§ 106a	nadpis vypuštěn
§ 107-108	Zmocňovací ustanovení
§ 109	Zrušovací ustanovení
§ 110	Účinnost
Příl	Důchodový věk pojištěnců narozených v období let 1936 až 1977 Vybraná ustanovení novel

155/1995 Sb.
ZÁKON
ze dne 30. června 1995
o důchodovém pojištění

Změna: 19/1996 Sb.
Změna: 218/1996 Sb.
Změna: 255/1996 Sb.
Změna: 134/1997 Sb. (část)
Změna: 129/1997 Sb.
Změna: 289/1997 Sb.

Změna: 134/1997 Sb., 254/1997 Sb., 289/1997 Sb. (část)
Změna: 289/1997 Sb. (část), 104/1998 Sb.
Změna: 234/1998 Sb.
Změna: 224/1999 Sb.
Změna: 228/1999 Sb.
Změna: 18/2000 Sb.
Změna: 118/2000 Sb.
Změna: 132/2000 Sb., 118/2000 Sb. (část), 220/2000 Sb., 375/2000 Sb.
Změna: 116/2001 Sb., 188/2001 Sb.
Změna: 353/2001 Sb.
Změna: 346/2001 Sb.
Změna: 263/2002 Sb., 264/2002 Sb.
Změna: 420/2002 Sb.
Změna: 198/2002 Sb., 439/2002 Sb.
Změna: 338/2003 Sb., 424/2003 Sb., 425/2003 Sb.
Změna: 85/2004 Sb.
Změna: 281/2004 Sb.
Změna: 359/2004 Sb.
Změna: 436/2004 Sb.
Změna: 521/2004 Sb., 562/2004 Sb., 565/2004 Sb.
Změna: 168/2005 Sb.
Změna: 377/2005 Sb.
Změna: 361/2005 Sb.
Změna: 414/2005 Sb., 415/2005 Sb.
Změna: 24/2006 Sb.
Změna: 264/2006 Sb., 267/2006 Sb. (část)
Změna: 362/2003 Sb., 109/2006 Sb., 189/2006 Sb. (část), 461/2006 Sb., 462/2006 Sb.
Změna: 152/2007 Sb.
Změna: 181/2007 Sb.
Změna: 178/2008 Sb.
Změna: 152/2007 Sb. (část), 256/2007 Sb., 257/2007 Sb., 261/2007 Sb.
Změna: 211/2008 Sb.
Změna: 305/2008 Sb. (část)
Změna: 479/2008 Sb.
Změna: 189/2006 Sb., 296/2007 Sb., 305/2008 Sb., 306/2008 Sb. (část), 365/2008 Sb., 382/2008 Sb.
Změna: 41/2009 Sb.
Změna: 306/2008 Sb. (část), 108/2009 Sb.
Změna: 158/2009 Sb.
Změna: 303/2009 Sb.
Změna: 479/2008 Sb., 306/2008 Sb.
Změna: 281/2010 Sb., 283/2010 Sb., 347/2010 Sb.
Změna: 73/2011 Sb.
Změna: 220/2011 Sb. (část)
Změna: 220/2011 Sb.
Změna: 428/2011 Sb. (část)
Změna: 220/2011 Sb. (část), 341/2011 Sb., 348/2011 Sb., 364/2011 Sb., 365/2011 Sb., 470/2011 Sb.
Změna: 314/2012 Sb.
Změna: 463/2012 Sb.

Změna: 428/2011 Sb., 401/2012 Sb., 403/2012 Sb.

Změna: 267/2013 Sb.

Změna: 274/2013 Sb.

Změna: 303/2013 Sb., 344/2013 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Rozsah působnosti

(1) Tento zákon upravuje důchodové pojištění (dále jen "pojištění") pro případ stáří, invalidity a úmrtí živitele [§ 4 odst. 1 písm. c) a d)].

(2) Organizaci a provádění pojištění, povinnosti pojištěných osob, příjemců dávek a zaměstnavatelů a jejich odpovědnost v pojištění a pojistné na pojištění (dále jen "pojistné") upravují zvláštní zákony.¹⁾

(3) Tento zákon se použije na právní vztahy, které nejsou upraveny přímo použitelným předpisem Evropských společenství v oblasti pojištění^{1a)}.

§ 2

Účast na pojištění

(1) Účast na pojištění je povinná pro fyzické osoby (dále jen "osoby") uvedené v § 5. Pojištění se mohou dobrovolně účastnit též osoby uvedené v § 6.

(2) Pojištěncem se pro účely pojištění rozumí osoba, která je nebo byla účastna pojištění.

§ 3

Způsobilost osob v právních vztazích pojištění

(1) Právní osobnost v právních vztazích pojištění vzniká narozením a zaniká smrtí, popřípadě prohlášením za mrtvého.

(2) Plná svéprávnost v právních vztazích pojištění vzniká dosažením zletilosti,²⁾ pokud se dále nestanoví jinak. Způsobilost být účastníkem řízení o přiznání invalidního důchodu [§ 4 odst. 1 písm. b)] vzniká ukončením povinné školní docházky; přiznáním tohoto důchodu vzniká způsobilost podle věty první a trvá až do dosažení zletilosti. O omezení svéprávnosti platí obdobně ustanovení občanského zákoníku.

(3) Osoba, která nemá svéprávnost podle odstavce 2, musí být zastoupena zákonným zástupcem nebo opatrovníkem; kdo je zákonným zástupcem nezletilého nebo opatrovníkem, stanoví občanský zákoník.

§ 4
Druhy důchodů a jejich výše

(1) Z pojištění se poskytují tyto důchody:

- a) starobní,
- b) invalidní,
- c) vdovský a vdovecký,
- d) sirotčí.

(2) Výše důchodu se skládá ze základní výměry a z procentní výměry. Základní výměra se stanoví procentní sazbou z průměrné mzdy a procentní výměra se stanoví procentní sazbou z výpočtového základu, jde-li o důchody uvedené v odstavci 1 písm. a) a b), nebo z procentní výměry důchodu zemřelého, jde-li o důchody uvedené v odstavci 1 písm. c) a d).

**ČÁST DRUHÁ
ÚČAST NA POJIŠTĚNÍ**

**HLAVA PRVNÍ
OKRUH POJIŠTĚNÝCH OSOB**

§ 5

(1) Pojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastni

- a) zaměstnanci v pracovním poměru,
- b) příslušníci Policie České republiky, Vězeňské služby České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Celní správy České republiky a Hasičského záchranného sboru České republiky⁵⁾, vojáci z povolání^{5a)} a státní zaměstnanci podle služebního zákona^{5b)},
- c) členové družstva, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro družstvo práci,
- d) osoby, které jsou podle zvláštního zákona jmenovány nebo voleny do funkce vedoucího správního úřadu nebo do funkce statutárního orgánu právnické osoby zřízené zvláštním zákonem, popřípadě do funkce zástupce tohoto vedoucího nebo statutárního orgánu, pokud je tímto vedoucím nebo statutárním orgánem pouze jediná osoba a jmenováním nebo volbou těmito osobám nevznikl pracovní nebo služební poměr, a osoby, které podle zvláštního zákona vykonávají veřejnou funkci mimo pracovní nebo služební poměr, pokud se na jejich pracovní vztah vztahuje ve stanoveném rozsahu zákoník práce a nejsou uvedeny v písmenech g) až i) a o) až s),
- e) osoby samostatně výdělečně činné,
- f) zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti a zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce,

g) soudci,

h) členové zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni nebo kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva,

ch) poslanci Poslanecké sněmovny a senátoři Senátu Parlamentu,

i) prezident republiky, členové vlády, prezident, viceprezident a členové Nejvyššího kontrolního úřadu, členové Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, předseda Energetického regulačního úřadu, členové Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, členové Rady Českého telekomunikačního úřadu, finanční arbitr, zástupce finančního arbitra, Veřejný ochránce práv a zástupce Veřejného ochránce práv,

j) dobrovolní pracovníci pečovatelské služby,

k) osoby pečující o dítě a osoby, které jsou vedeny v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena odměna pěstouna podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí^{37a)},

l) osoby ve výkonu trestu odnětí svobody zařazené do práce a osoby ve výkonu zabezpečovací detence zařazené do práce,

m) pracovníci v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů,

n) společníci a jednatelé společnosti s ručením omezeným a komanditisté komanditní společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, a ředitelé obecně prospěšné společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni,

o) prokuristé,

p) osoby pověřené obchodním vedením na základě smluvního zastoupení,

q) členové kolektivních orgánů právnické osoby, kteří nejsou uvedeni v písmenech a) až c), f) až i), p) a s),

r) likvidátoři,

s) vedoucí organizačních složek právnické osoby, která má sídlo ve státě, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, pokud je tato složka zapsána v obchodním rejstříku a místo výkonu práce těchto vedoucích je trvale v České republice,

t) fyzické osoby neuvedené v písmenech a) až d) a f) až s), s výjimkou členů zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří nejsou pro výkon funkce

dlouhodobě uvolnění nebo kteří nevykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva,

v době zaměstnání, pokud jim v souvislosti se zaměstnáním plynou nebo by mohly plynout příjmy ze závislé činnosti, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmu podle zvláštního právního předpisu a nejsou od této daně osvobozeny; to neplatí, jde-li o osoby uvedené v písmeni e).

(2) Pojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastny dále

a) osoby vedené v evidenci Úřadu práce České republiky - krajské pobočky, popřípadě pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) jako uchazeči o zaměstnání po dobu, po kterou jim náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a v rozsahu nejvýše 3 let též po dobu, po kterou jim tato podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáleží, s tím, že tato doba 3 let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod, doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležela před dosažením věku 55 let, se do ní započítává v rozsahu nejvýše 1 roku, a nezapočítává se do ní jiná náhradní doba pojištění nebo doba pojištění, které se kryjí s dobou, po kterou je osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání; za dobu, po kterou náleží podpora v nezaměstnanosti, se přitom považuje též doba, po kterou se podpora v nezaměstnanosti neposkytuje z důvodu, že osobě vedené v evidenci uchazečů o zaměstnání přísluší odstupné, odbytné nebo odchodné,

b) osoby se zdravotním postižením zařazené v teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost,

c) osoby konající vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejsou vojáky z povolání,

d) osoby pečující osobně o dítě ve věku do 4 let,

e) osoby pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost), pokud spolu žijí v domácnosti; podmínka domácnosti se nevyžaduje, jde-li o blízkou osobu,

f) poživatelé invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně [§ 39 odst. 2 písm. c)] z českého pojištění, a to do dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod podle § 32; za poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně se pro účely účasti na pojištění považují též osoby, které nepobírají tento důchod, avšak splňují podmínky nároku na tento důchod a pobírají výsluhový příspěvek podle zvláštních zákonů,

g) osoby po skončení výdělečné činnosti, která zakládala jejich účast na nemocenském pojištění podle zvláštního právního předpisu, po dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti, kterou si nepřivodily úmyslně, pokud tato dočasná pracovní neschopnost vznikla v době této výdělečné činnosti nebo v ochranné lhůtě podle zvláštního právního předpisu, po dobu karantény nařízené podle zvláštního právního předpisu v době této výdělečné činnosti nebo v ochranné lhůtě podle zvláštního právního předpisu, po dobu trvání podpůrné doby u ošetrovného a po dobu trvání podpůrné doby u peněžité pomoci v mateřství v období před porodem,

h) osoby, kterým je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zákona upravujícího zvláštní ochranu svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením, pokud podle vyjádření orgánu příslušného k poskytování zvláštní ochrany a pomoci nemohou vykonávat výdělečnou činnost.

(3) Zaměstnáním se pro účely tohoto zákona rozumí činnost osob uvedených v odstavci 1 písm. a) až d) a f) až t) pro zaměstnavatele, ze které jim plynou nebo by mohly plynout od zaměstnavatele příjmy ze závislé činnosti, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmu podle zvláštního právního předpisu a nejsou od této daně osvobozeny. Dobou zaměstnání se pro účely tohoto zákona rozumí období od počátku výkonu činnosti osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) až d) a f) až t) pro zaměstnavatele do konce období, v němž tato činnost měla nebo mohla být vykonávána.

(4) Za zaměstnance v pracovním poměru [odstavec 1 písm. a)] se pro účely tohoto zákona považuje též osoba činná v poměru, který má obsah pracovního poměru, avšak pracovní poměr nevznikl, neboť nebyly splněny všechny podmínky stanovené pracovněprávními předpisy pro jeho vznik.

(5) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na osoby, které jsou zaměstnanci zahraničního zaměstnavatele a jsou činní v České republice ve prospěch tohoto zaměstnavatele; zahraničním zaměstnavatelem se pro účely tohoto zákona rozumí zaměstnavatel, jehož sídlo je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení.

§ 6

(1) Pojištění jsou účastny též osoby starší 18 let, jestliže podaly přihlášku k účasti na pojištění a účast na pojištění se týká doby jejich

a) vedení v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání, pokud jim po dobu této evidence nenáleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci,

b) soustavné přípravy na budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole v České republice,

c) výdělečné činnosti v cizině po 31. prosinci 1995, jedná-li se o osoby uvedené v § 5 odst. 1 písm. a), c) a e); za dobu přede dnem podání přihlášky je účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu dvou let bezprostředně před tímto dnem,

d) výkonu dlouhodobé dobrovolnické služby na základě smlouvy uzavřené s vysílající organizací podle zvláštního právního předpisu;^{6a)} za dobu přede dnem podání přihlášky je účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu dvou let bezprostředně před tímto dnem,

e) činnosti v České republice ve prospěch zahraničního zaměstnavatele, jde-li o osoby uvedené v § 5 odst. 5; za dobu přede dnem podání přihlášky je účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu dvou let bezprostředně před tímto dnem,

f) výkonu funkce poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území České republiky,

g) pobytu v cizině, po kterou následovaly svého manžela, který v cizině působil v

diplomatických službách České republiky.

(2) Pojištění jsou účastny též ostatní osoby starší 18 let, jestliže podaly přihlášku k účasti na pojištění. Účast na pojištění osob uvedených ve větě první je však možná v rozsahu nejvýše 15 let; za dobu přede dnem podání přihlášky je přitom účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu jednoho roku bezprostředně před tímto dnem.

(3) Účast na pojištění podle odstavců 1 a 2 je možná nejdéle do dne, který bezprostředně předchází dni vzniku nároku na starobní důchod.

§ 7

Podle tohoto zákona se přiznává invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně též osobám, které nebyly účastny pojištění, avšak splňují podmínky stanovené tímto zákonem (§ 42 odst. 1).

HLAVA DRUHÁ PODMÍNKY ÚČASTI NA POJIŠTĚNÍ

Díl první

Podmínky účasti zaměstnanců a dalších skupin osob vykonávajících pracovní nebo obdobnou činnost

§ 8

(1) Osoby uvedené v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a f) až t) a v § 5 odst. 4 jsou účastny pojištění podle tohoto zákona, pokud jsou účastny nemocenského pojištění podle zvláštního právního předpisu^{5e)}.

(2) Účast na pojištění v případě výkonu více právních vztahů uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a f) až t) a v § 5 odst. 4 se posuzuje samostatně v každém tomto právním vztahu. Je-li však jednatel společnosti s ručením omezeným současně společníkem téže společnosti s ručením omezeným, je účasten pojištění z těchto činností jen jednou. Vykonává-li člen zastupitelstva územního samosprávného celku, zastupitelstva městské části nebo městského obvodu územně členěných statutárních měst nebo hlavního města Prahy souběžně více funkcí pro tentýž územní samosprávný celek, za které je odměňován, je z nich účasten pojištění jen jednou; to platí obdobně pro osobu, která je členem více kolektivních orgánů územního samosprávného celku nebo orgánů zřízených jeho orgány.

Díl druhý

Podmínky účasti osob samostatně výdělečně činných

§ 9

(1) Pojištění jsou účastny osoby samostatně výdělečně činné [§ 5 odst. 1 písm. e)], pokud vykonávají samostatnou výdělečnou činnost na území České republiky a splňují dále stanovené podmínky. Za samostatnou výdělečnou činnost vykonávanou na území České republiky se považuje i samostatná výdělečná činnost prováděná mimo území České republiky, jestliže je vykonávána na základě oprávnění k výkonu takové činnosti vyplývajícího z právních předpisů České republiky.

(2) Za osobu samostatně výdělečně činnou se pro účely pojištění považuje osoba, která ukončila povinnou školní docházku a dosáhla věku aspoň 15 let a

a) vykonává samostatnou výdělečnou činnost, nebo

b) spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, pokud podle zákona o daních z příjmů lze na ni rozdělovat příjmy dosažené výkonem této činnosti a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení.⁸⁾

(3) Výkonem samostatné výdělečné činnosti podle odstavce 2 písm. a) se rozumí

a) podnikání v zemědělství, je-li fyzická osoba provozující zemědělskou výrobu evidována podle zvláštního zákona,⁹⁾

b) provozování živnosti na základě oprávnění provozovat živnost podle zvláštního zákona,¹⁰⁾

c) činnost společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti vykonávaná pro tuto společnost,¹¹⁾

d) výkon umělecké nebo jiné tvůrčí činnosti na základě autorskoprávních vztahů,¹²⁾ s výjimkou činnosti, z níž příjmy jsou podle zvláštního právního předpisu samostatným základem daně z příjmů fyzických osob pro zdanění zvláštní sazbou daně^{6b)},

e) výkon jiné činnosti konané výdělečně na základě oprávnění podle zvláštních předpisů,¹³⁾ která není uvedena v písmenech a) až d), a výkon činnosti mandátáře konané na základě mandátní smlouvy uzavřené podle obchodního zákoníku^{13a)}; podmínkou zde je, že tyto činnosti jsou konány mimo vztah zakládající účast na nemocenském pojištění, a jde-li o činnost mandátáře, též to, že mandátní smlouva nebyla uzavřena v rámci jiné samostatné výdělečné činnosti. Za výkon jiné činnosti konané výdělečně na základě oprávnění podle zvláštních předpisů se vždy považuje činnost znalců, tlumočnicků, zprostředkovatelů kolektivních sporů, zprostředkovatelů kolektivních a hromadných smluv podle autorského zákona, rozhodce podle zvláštních právních předpisů a insolvenčního správce, popřípadě dalšího správce,

f) výkon činností neuvedených v písmenech a) až e) a vykonávaných vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení příjmu;¹⁴⁾ za výkon těchto činností se však nepovažuje pronájem nemovitostí (jejich částí) a movitých věcí,¹⁵⁾

pokud se příjmy dosažené výkonem činností uvedených v písmenech a) až f) považují podle zákona o daních z příjmů za příjmy ze samostatné činnosti³⁷⁾.

(4) Osoba samostatně výdělečně činná je účastna pojištění jen jednou, i když vykonává několik činností uvedených v odstavci 3, popřípadě spolupracuje při výkonu několika těchto činností nebo současně koná činnosti podle odstavce 2 písm. a) a b).

(5) Kde se dále hovoří o samostatné výdělečné činnosti, rozumí se tím též spolupráce při výkonu této činnosti [odstavec 2 písm. b)].

(6) Samostatná výdělečná činnost se považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou

činnost, pokud osoba samostatně výdělečně činná v kalendářním roce

a) vykonávala zaměstnání (odstavec 8 věta první),

b) měla nárok na výplatu invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod,

c) měla nárok na rodičovský příspěvek^{15b)} nebo na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu, pokud tyto dávky náleží z nemocenského pojištění zaměstnanců, nebo osobně pečovala o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost)^{5c)}, pokud osoba, která je závislá na péči jiné osoby, je osobou blízkou, nebo žije s osobou samostatně výdělečně činnou v domácnosti, není-li osobou blízkou,

d) vykonávala vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání, nebo

e) byla nezaopatřeným dítětem podle § 20 odst. 4 písm. a).

(7) Samostatná výdělečná činnost se považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost v těch kalendářních měsících, v nichž aspoň po část měsíce byla vykonávána samostatná výdělečná činnost, a v této době výkonu samostatné výdělečné činnosti aspoň po část této doby trvaly skutečnosti uvedené v odstavci 6. Trváním skutečností podle věty první se rozumí též trvání jen některých skutečností uvedených v odstavci 6.

(8) Zaměstnáním se rozumí činnost zakládající účast na nemocenském pojištění zaměstnanců. Pečuje-li o osobu, která je závislá na péči jiné osoby [odstavec 6 písm. c)], více osob současně, považuje se samostatná výdělečná činnost za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost u té osoby samostatně výdělečně činné, která byla určena písemnou dohodou všech osob, které pečují o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost)^{5c)}, za osobu pečující v největším rozsahu; nedojde-li k této dohodě, považuje se samostatná výdělečná činnost za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost u té osoby samostatně výdělečně činné, která podle rozhodnutí příslušného orgánu sociálního zabezpečení podle zvláštního právního předpisu^{15e)} pečuje o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby, v největším rozsahu. Skutečnosti o vedlejší samostatné výdělečné činnosti uvedené v odstavci 6 písm. a) a c) až e) musí osoba samostatně výdělečně činná doložit nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž podala přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti podle zvláštního zákona¹⁷⁾ za kalendářní rok, za který chce být považována za osobu samostatně výdělečně činnou vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost.

(9) Samostatná výdělečná činnost se považuje za hlavní samostatnou výdělečnou činnost v období, ve kterém se podle odstavců 6 až 8 samostatná výdělečná činnost nepovažuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost.

§ 10

(1) Osoba samostatně výdělečně činná je v kalendářním roce účastna pojištění po dobu, po kterou vykonávala hlavní samostatnou výdělečnou činnost.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná je v kalendářním roce účastna pojištění po dobu, po kterou vykonávala vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud její příjem z vedlejší samostatné výdělečné činnosti dosáhl v kalendářním roce aspoň rozhodné částky; rozhodná částka činí 2,4násobek částky, která se stanoví jako součin všeobecného vyměřovacího základu (§ 17 odst. 2) za kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, za který se posuzuje účast na pojištění, a přepočítacího koeficientu (§ 17 odst. 4) pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu. Byla-li v kalendářním roce vykonávána hlavní samostatná výdělečná činnost i vedlejší samostatná výdělečná činnost, stanoví se příjem z vedlejší samostatné výdělečné činnosti tak, že se příjem ze samostatné výdělečné činnosti dosažený v kalendářním roce vydělí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla aspoň po část měsíce vykonávána samostatná výdělečná činnost, a výsledná částka se vynásobí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla podle § 9 odst. 7 aspoň po část měsíce vykonávána vedlejší samostatná výdělečná činnost. Za výkon samostatné výdělečné činnosti a vedlejší samostatné výdělečné činnosti se pro účely stanovení příjmu podle věty druhé nepovažuje kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc osoba samostatně výdělečně činná měla nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství jako osoba samostatně výdělečně činná; za období nároku na výplatu nemocenského se přitom považuje též období prvních 14 kalendářních dnů a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti (karantény), za které se nemocenské osobám samostatně výdělečně činným nevypláčí. Za příjem ze samostatné výdělečné činnosti se pro účely tohoto zákona považuje daňový základ osoby samostatně výdělečně činné určený podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti^{17b)}. Rozhodná částka se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

(3) Rozhodná částka se sníží o jednu dvanáctinu za každý kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc nebyla vykonávána vedlejší samostatná výdělečná činnost, a za každý kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc osoba samostatně výdělečně činná vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost měla nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství jako osoba samostatně výdělečně činná; za období nároku na výplatu nemocenského se přitom považuje též období prvních 14 kalendářních dnů a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti (karantény), za které se nemocenské osobám samostatně výdělečně činným nevypláčí. Dvanáctina uvedená ve větě první se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

(4) Osoba samostatně výdělečně činná, která vykonávala vedlejší samostatnou výdělečnou činnost a nesplňuje podmínky účasti na pojištění podle odstavců 2 a 3, je v kalendářním roce účastna pojištění, jestliže se přihlásila k účasti na pojištění za tento rok; lhůty pro podání přihlášky k účasti na pojištění stanoví zvláštní zákony.¹⁾ Ustanovení věty první platí obdobně i pro část kalendářního roku, v němž účast na pojištění vznikla nebo zanikla podle odstavce 5 nebo 6 anebo v němž vedlejší samostatná výdělečná činnost nebyla vykonávána po celý rok.

(5) Účast osoby samostatně výdělečně činné na pojištění vzniká dnem 1. ledna kalendářního roku, ve kterém byly splněny podmínky uvedené v odstavcích 1 až 3 nebo za který se přihlásila k účasti na pojištění podle odstavce 4, anebo prvním dnem kalendářního měsíce, v jehož průběhu se z vedlejší samostatné výdělečné činnosti, která nezakládá účast na pojištění, stala hlavní samostatná výdělečná činnost, nejdříve však dnem, v němž začala vykonávat (znovu vykonávat) samostatnou výdělečnou činnost; účast na pojištění nemůže přitom vzniknout přede dnem, od kterého je oprávněna samostatnou výdělečnou činnost

vykonávat.

(6) Účast osoby samostatně výdělečně činné na pojištění zaniká dnem 31. prosince kalendářního roku, ve kterém byly splněny podmínky uvedené v odstavcích 1 až 3 nebo za který se přihlásila k účasti na pojištění podle odstavce 4, anebo posledním dnem kalendářního měsíce, v jehož průběhu se z hlavní samostatné výdělečné činnosti stala vedlejší samostatná výdělečná činnost, která nezakládá účast na pojištění. Účast na pojištění osoby samostatně výdělečně činné však zaniká nejpozději dnem,

a) kterým osoba samostatně výdělečně činná ukončila samostatnou výdělečnou činnost. Za ukončení samostatné výdělečné činnosti se považuje vždy přerušení této činnosti, a to ode dne přerušení této činnosti, pokud po měsíci, v němž došlo k tomuto přerušení, trvalo toto přerušení aspoň šest kalendářních měsíců po sobě jdoucích; to neplatí, byla-li samostatná výdělečná činnost přerušena z důvodů uvedených v odstavci 3 větě první,

b) kterým zaniklo osobě samostatně výdělečně činné oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost,

c) od kterého byl osobě samostatně výdělečně činné pozastaven výkon její činnosti.

ČÁST TŘETÍ ZÁKLADNÍ POJMY

HLAVA PRVNÍ DOBA POJIŠTĚNÍ A NÁHRADNÍ DOBA POJIŠTĚNÍ

§ 11

(1) Dobou pojištění je po 31. prosinci 1995 doba účasti na pojištění

a) osob uvedených v § 5 odst. 1 a v § 5 odst. 4, za kterou bylo v České republice zaplaceno pojistné,

b) osob uvedených v § 6, za kterou bylo v České republice zaplaceno pojistné, a to nejdříve ode dne zaplacení pojistného.

(2) Za dobu pojištění uvedenou v odstavci 1 písm. a) se u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a f) až t a v § 5 odst. 4 nepovažuje kalendářní měsíc, ve kterém nebyly dosaženy příjmy započitatelné do vyměřovacího základu pro pojištěnce proto, že tyto osoby nevykonávaly činnost zakládající účast na pojištění, pokud nešlo o omluvné důvody; za omluvné důvody se považují skutečnosti uvedené v § 16 odst. 4 větě druhé písm. a). Podmínka zaplacení pojistného uvedená v odstavci 1 písm. a) se považuje za splněnou, v případě, kdy pojistné nebylo zaplaceno jen proto, že v kalendářním roce osoba uvedená v odstavci 1 písm. a) dosáhla stanoveného maximálního vyměřovacího základu pro pojistné^{17c)}, a v případě, kdy zaměstnavatel pojistné na pojištění neodvedl, ačkoliv byl povinen toto pojistné odvést, pokud se dále nestanoví jinak; zaměstnavatelem se pro účely tohoto zákona rozumí právnická nebo fyzická osoba zaměstnávající pojištěnce v pracovním poměru a dalších pracovních vztazích, nebo k níž je pojištěnec v jiném vztahu zakládajícím účast na pojištění podle tohoto zákona, jakož i organizační složka státu.^{16a)} Za dobu pojištění uvedenou v odstavci 1 písm. a) se u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a f) až k), t) a odst. 4

považuje též doba, po kterou podle pravomocného rozhodnutí soudu nebo mimosoudní dohody uzavřené po podání návrhu na určení neplatnosti skončení tohoto právního vztahu trval nadále jejich právní vztah zakládající účast na pojištění, pokud podle tohoto rozhodnutí nebo této dohody došlo ke skončení tohoto vztahu neplatně a pokud by jinak byla, kdyby nedošlo k neplatnému skončení tohoto vztahu, splněna podmínka uvedená v § 8; podmínka zaplacení pojistného se přitom považuje za splněnou.

(3) Dobou pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e) je též

a) v kalendářním roce, do něhož spadá den, od něhož se přiznává důchod (dále jen "rok přiznání důchodu"), doba před tímto dnem, jestliže tyto osoby zaplatily do dne podání žádosti o přiznání důchodu zálohy na pojistné splatné do konce kalendářního měsíce předcházejícího kalendářnímu měsíci, v němž byla podána tato žádost,

b) kalendářní rok, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu, pokud byly za tento kalendářní rok zaplacený zálohy na pojistné splatné za tento rok a doplatek na pojistném ještě nebyl splatný přede dnem podání žádosti o přiznání důchodu.

§ 12

(1) Náhradní dobou pojištění je po 31. prosinci 1995 doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 2; podmínkou pro to, aby se tato doba účasti na pojištění hodnotila jako náhradní doba pojištění, je, s výjimkou doby účasti na pojištění podle § 5 odst. 2 písm. h), že byla získána na území České republiky a že doba pojištění trvala aspoň jeden rok. Podmínkou pro to, aby se doba účasti osob uvedených v § 5 odst. 2 hodnotila po 31. prosinci 2011 jako náhradní doba pojištění, je, že pojištěnec po dobu trvání této účasti byl v České republice účasten důchodového pojištění z jiného důvodu, nemocenského pojištění nebo zdravotního pojištění anebo, bydlel-li v České republice, jako poživatel důchodu nebo rodinný příslušník odvozoval své nároky ze zdravotního pojištění v jiném členském státě Evropské unie; za účast na zdravotním pojištění v České republice se však pro tyto účely nepovažuje taková účast na tomto zdravotním pojištění, která je pouze odvozeným nárokem rodinného příslušníka z účasti jiné osoby na tomto pojištění. Podmínkou pro to, aby se doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 2 písm. e) hodnotila jako náhradní doba pojištění, je, že o době osobní péče o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost)^{5c)}, rozhodl příslušný orgán sociálního zabezpečení podle zvláštního právního předpisu^{17c)}.

(2) Nestanoví-li se v tomto zákoně jinak, hodnotí se pro vznik nároku na důchod a výši procentní výměry důchodu náhradní doba pojištění stejně jako doba pojištění.

§ 13

(1) Za dobu pojištění se považují též doby zaměstnání získané před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem, s výjimkou doby studia po dosažení věku 18 let; jde-li však o dobu zaměstnání v cizině před 1. květnem 1990, hodnotí se tato doba, jen pokud bylo za ni zaplacené pojistné, a to nejdříve ode dne zaplacení pojistného.

(2) Za náhradní dobu pojištění se považují též náhradní doby získané před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem a doba pobírání důchodu za výsluhu let. Za

náhradní dobu pojištění se považuje též doba studia získaná před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem, a to po dobu prvních šesti let tohoto studia po dosažení věku 18 let.

§ 14

(1) Kryjí-li se doby pojištění navzájem, započte se pro stanovení celkové doby pojištění pro vznik nároku na důchod a výši procentní výměry důchodu jen ta doba, jejíž zápočet je pro pojištěnce výhodnější; totéž platí, kryjí-li se navzájem náhradní doby pojištění nebo doba pojištění a náhradní doba pojištění.

(2) Tutéž dobu péče o dítě podle § 5 odst. 2 písm. d) nelze započítat současně více osobám; pečovalo-li o dítě současně více osob, započte se tato péče jako náhradní doba pojištění té osobě, která pečovala v největším rozsahu. Ustanovení předchozí věty platí obdobně i při péči podle § 5 odst. 2 písm. e).

HLAVA DRUHÁ VÝPOČTOVÝ ZÁKLAD

§ 15

(1) V období od 30. září 2011 do 31. prosince 2014 se výpočtový základ stanoví z osobního vyměřovacího základu (§ 16) tak, že

a) do částky první redukční hranice se počítá 100 %,

b) z částky nad první redukční hranici do druhé redukční hranice se v období od 30. září 2011 do 31. prosince 2011 počítá 29 %, v roce 2012 se počítá 28 %, v roce 2013 se počítá 27 % a v roce 2014 se počítá 26 %,

c) z částky nad druhou redukční hranici do třetí redukční hranice se v období od 30. září 2011 do 31. prosince 2011 počítá 13 %, v roce 2012 se počítá 16 %, v roce 2013 se počítá 19 % a v roce 2014 se počítá 22 %,

d) z částky nad třetí redukční hranici se v období od 30. září 2011 do 31. prosince 2011 počítá 10 %, v roce 2012 se počítá 8 %, v roce 2013 se počítá 6 % a v roce 2014 se počítají 3 %.

(2) V období po roce 2014 se výpočtový základ stanoví z osobního vyměřovacího základu (§ 16) tak, že

a) do částky první redukční hranice se počítá 100 %,

b) z částky nad první redukční hranici do druhé redukční hranice se počítá 26 %,

c) k částce nad druhou redukční hranici se nepřihlíží.

(3) V období od 30. září 2011 do 31. prosince 2014 činí první redukční hranice 44 % průměrné mzdy, druhá redukční hranice činí 116 % průměrné mzdy a třetí redukční hranice činí 400 % průměrné mzdy. V období po roce 2014 činí v kalendářním roce první redukční hranice 44 % průměrné mzdy a druhá redukční hranice činí 400 % průměrné mzdy. Částky

redukčních hranic se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

(4) Za průměrnou mzdu se pro účely tohoto zákona považuje částka, která se vypočte jako součin všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, pro který se průměrná mzda zjišťuje, a přepočítacího koeficientu pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu; vypočtená částka se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Průměrná mzda stanovená pro kalendářní rok podle věty první však nesmí být nižší než průměrná mzda stanovená pro bezprostředně předcházející kalendářní rok.

(5) Při stanovení výpočtového základu podle odstavců 1 až 4 se použijí redukční hranice platné pro rok přiznání důchodu.

§ 16

(1) Osobní vyměřovací základ je měsíční průměr úhrnu ročních vyměřovacích základů pojištěnce za rozhodné období (§ 18). Tento průměr se vypočte jako součin koeficientu 30,4167 a podílu úhrnu ročních vyměřovacích základů za rozhodné období a počtu kalendářních dnů připadajících na rozhodné období; jsou-li v rozhodném období vyloučené doby (odstavce 4 až 6), snižuje se o ně počet kalendářních dnů připadajících na rozhodné období.

(2) Roční vyměřovací základ pojištěnce se stanoví jako součin úhrnu vyměřovacích základů pojištěnce za kalendářní rok a koeficientu nárůstu všeobecného vyměřovacího základu (§ 17 odst. 1). Úhrn vyměřovacích základů pojištěnce za jednotlivý kalendářní rok po roce 2007 nesmí být vyšší než maximální vyměřovací základ pro pojistné^{17c)} stanovený pro tento rok; do tohoto úhrnu se však nezapočítávají vyměřovací základy osoby dobrovolně účastné pojištění.

(3) Vyměřovacím základem pojištěnce za dobu po 31. prosinci 1995 je vyměřovací základ pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona¹⁷⁾ a za dobu před 1. lednem 1996 hrubý výdělek stanovený pro účely důchodového zabezpečení podle předpisů platných před 1. lednem 1996. Vyměřovací základ pro stanovení pojistného a hrubý výdělek se považují za vyměřovací základ pojištěnce podle věty první nejdříve ode dne zaplacení pojistného, jde-li o pojištěnce, u nichž pro započtení doby pojištění před 1. lednem 1996 byla v předpisech platných před tímto dnem stanovena podmínka zaplacení pojistného, a o pojištěnce, u nichž pro započtení doby pojištění po 31. prosinci 1995 je v § 11 odst. 1 stanovena podmínka zaplacení pojistného; ustanovení § 11 odst. 2 věty druhé platí zde obdobně. Do vyměřovacího základu pojištěnce se zahrnuje náhrada mzdy, platu nebo jiného příjmu započitatelného do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona¹⁷⁾ nebo hrubého výdělku náležející v případě uvedeném v § 11 odst. 2 větě třetí v kalendářních měsících, za které náležela; tato náhrada, která náleží na základě pravomocného rozhodnutí soudu nebo mimosoudní dohody, se započte v kalendářních měsících, za které náleží, a pokud nebyla její výše v jednotlivých kalendářních měsících stanovena, rozpočte se úměrně na celá období, kterých se toto rozhodnutí nebo tato dohoda týká. Do vyměřovacího základu pojištěnce za dobu po 31. prosinci 1995 se pro účely stanovení ročního vyměřovacího základu zahrnuje též náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání)¹⁸⁾ a náhrada za ztrátu na služebním příjmu (platu) po skončení neschopnosti k službě.¹⁹⁾ Jde-li o pojištěnce uvedeného v § 6, který platí pojistné za kalendářní rok předcházející o více než jeden rok kalendářnímu roku, ve kterém je pojistné placeno, upraví se vyměřovací základ, z něhož je toto pojistné placeno, tak, že se vynásobí

koeficientem stanoveným jako podíl, v jehož čitateli je všeobecný vyměřovací základ (§ 17 odst. 2) za kalendářní rok, za který se pojistné platí, a ve jmenovateli je všeobecný vyměřovací základ za kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, ve kterém bylo pojistné zapláceno, vynásobený přepočítacím koeficientem (§ 17 odst. 4) pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu; tento koeficient se stanoví s přesností na čtyři platná desetinná místa.

(4) Vyloučenými dobami jsou před 1. lednem 1996 doby, které se podle předpisů platných před tímto dnem vylučovaly při zjišťování hrubých výdělků pro účely výpočtu průměrného měsíčního výdělku, doby, v nichž byl pojištěnec účasten důchodového pojištění nebo zabezpečení podle předpisů platných před tímto dnem, nelze-li zjistit výši vyměřovacích základů za dobu zaměstnání před tímto dnem, a doby uvedené v písmenu j); přitom doby studia po dosažení věku 18 let jsou vyloučenými dobami pouze v rozsahu, v jakém se považují za náhradní dobu pojištění. Vyloučenými dobami jsou po 31. prosinci 1995, pokud se nekryjí s dobou účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e), dobou pojištění, v níž měl pojištěnec příjmy, které se zahrnují do vyměřovacího základu, dobou pojištění podle § 11 odst. 1 písm. b), nebo dobou, za kterou náležely náhrady uvedené v odstavci 3 větě čtvrté a páté, doby

a) dočasné pracovní neschopnosti, kterou si pojištěnec nezpůsobil úmyslně, pokud dočasná pracovní neschopnost vznikla nejpozději v poslední den ochranné lhůty podle zvláštního právního předpisu^{5e)}, doby karantény nařízené podle zvláštního právního předpisu^{5f)}, doby, po kterou trvala potřeba ošetřování nebo péče o dítě ve věku do 10 let nebo jiného člena domácnosti podle zvláštního právního předpisu^{5e)}, nejde-li o osoby, které nemají nárok na ošetrovné, nejvýše však v rozsahu prvních 9 kalendářních dnů potřeby ošetřování nebo péče, popřípadě prvních 16 kalendářních dnů, jde-li o osamělého zaměstnance, který má v péči aspoň jedno dítě ve věku do 16 let, které neukončilo povinnou školní docházku, a doby před porodem, po kterou nebyla vykonávána výdělečná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu do dne, který bezprostředně předcházel dni porodu,

b) pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, popřípadě plného invalidního důchodu, nebo pobírání starobního důchodu; přitom se za pobírání těchto důchodů považuje i vyplacení obdobných důchodů od cizozemského nositele pojištění,

c) po které pojištěnec byl poplatníkem pojistného na pojištění, nelze-li zjistit výši jeho vyměřovacích základů,

d) výkonu vojenské služby v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě,⁵⁾ a výkonu civilní služby,

e) účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 2 písm. d) a e),

f) soustavné přípravy na budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole v České republice, a to po dobu prvních 6 let tohoto studia po dosažení věku 18 let,

g) účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 2 písm. a) a h),

h) teoretické a praktické přípravy pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost osoby se zdravotním postižením,²⁸⁾

ch)ode dne přiznání důchodu do konce roku přiznání důchodu, jde-li o případy uvedené v § 18 odst. 2 a 3, a doby před dosažením 18 let věku, jde-li o případy uvedené v § 18 odst. 2,

i) za něž byly podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů vyplaceny mzdové nároky v nižší částce, než náležely,

j) za něž v případě uvedeném v § 11 odst. 2 větě třetí nebyla náhrada mzdy, platu nebo jiného příjmu započitatelného do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona¹⁷⁾ přiznána soudem,

k) pobírání starobní penze na určenou dobu, doživotní penze nebo penze na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření do dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod stanoveného podle § 32, pokud jsou splněny podmínky stanovené v § 22 odst. 4 nebo § 23 odst. 6 zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření.

(5) Činí-li součet vyloučených dob uvedených v odstavci 4 větě druhé písm. f) a h) více než 1825 kalendářních dnů, omezí se počet těchto vyloučených dob nad 1825 kalendářních dnů na jednu polovinu.

(6) Doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e) uvedená v § 11 odst. 3 písm. b) se považuje za vyloučenou dobu do zjištění výše pojistného podle skutečného příjmu ze samostatné výdělečné činnosti.

(7) Jestliže zaměstnavatel pojištěnci započitatelný příjem do vyměřovacího základu

a) zúčtoval v plném rozsahu, zahrnuje se tento příjem do vyměřovacího základu, a to i když tento příjem nebyl pojištěnci v plném rozsahu vyplacen; v tomto případě se ustanovení odstavce 4 písm. i) nepoužije a do vyměřovacího základu se nezahrnují ani mzdové nároky uspokojené krajskou pobočkou Úřadu práce,

b) zúčtoval v částečném rozsahu, je celá doba, za kterou nebyl zúčtován příjem započitatelný do vyměřovacího základu, vyloučenou dobou podle odstavce 4 písm. i); v tomto případě se do vyměřovacího základu nezahrnují částky příjmu vyplacené zaměstnavatelem ani mzdové nároky uspokojené krajskou pobočkou Úřadu práce,

c) nezúčtoval, použije se ustanovení odstavce 4 písm. i); v tomto případě se do vyměřovacího základu nezahrnují mzdové nároky uspokojené krajskou pobočkou Úřadu práce.

(8) Doby uvedené v odstavci 4 větě druhé písm. a) až k) se považují za vyloučené doby, i když se kryjí s dobou účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e), s dobou pojištění, v níž měl pojištěnec příjmy, které se zahrnují do vyměřovacího základu, nebo s dobou, za kterou náležely náhrady uvedené v odstavci 3 větě čtvrté a páté, pokud o to pojištěnec nebo jiný oprávněný požádá; příjmy dosažené v takto určených vyloučených dobách se do vyměřovacího základu nezahrnují. Dosaženým příjmem se rozumí příjem zúčtovaný a u osob samostatně výdělečně činných se jejich příjmem dosaženým v období, které se kryje s vyloučenými dobami, rozumí poměrná část vyměřovacího základu pro pojistné za kalendářní rok, v němž je vyloučená doba podle věty první. Postup podle věty první se týká pouze celého časového úseku, po který se doby uvedené ve větě první vzájemně

kryjí. Způsob podání žádosti podle věty první a lhůty, v nichž lze žádost podat, stanoví zvláštní právní předpis^{19b)}.

(9) Osobní vyměřovací základ, roční vyměřovací základ pojištěnce a výpočtový základ se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

§ 17

(1) Koeficient nárůstu všeobecného vyměřovacího základu se stanoví jako podíl všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, který o dva roky předchází roku přiznání důchodu, vynásobeného přepočítacím koeficientem (odstavec 4), a všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, za který se vypočítává roční vyměřovací základ; tento koeficient se stanoví s přesností na čtyři platná desetinná místa. Koeficient nárůstu všeobecného vyměřovacího základu činí vždy nejméně hodnotu 1.

(2) Výši všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok stanoví prováděcí právní předpis do 30. září následujícího kalendářního roku, a to ve výši průměrné měsíční mzdy zjištěné Českým statistickým úřadem za kalendářní rok; výše všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok se zjišťuje tak, aby byl zachován srovnatelný způsob zjišťování průměrné mzdy v předchozím období, a nesmí být přitom nižší než výše všeobecného vyměřovacího základu za bezprostředně předcházející kalendářní rok.

(3) Pro stanovení ročního vyměřovacího základu za kalendářní rok, který o jeden rok předchází roku přiznání důchodu, a za rok přiznání důchodu činí koeficient nárůstu všeobecného vyměřovacího základu vždy hodnotu 1.

(4) Přepočítací koeficient se stanoví jako podíl průměrné měsíční mzdy zjištěné Českým statistickým úřadem za první pololetí kalendářního roku, který o jeden rok předchází roku přiznání důchodu, a průměrné měsíční mzdy zjištěné Českým statistickým úřadem za první pololetí kalendářního roku, který o dva roky předchází roku přiznání důchodu; průměrná měsíční mzda se zjišťuje tak, aby byl zachován srovnatelný způsob zjišťování průměrné měsíční mzdy v předchozím období. Výši přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, který o dva roky předchází roku přiznání důchodu, stanoví prováděcí právní předpis do 30. září kalendářního roku, ve kterém stanoví tento všeobecný vyměřovací základ. Přepočítací koeficient činí vždy nejméně hodnotu 1; tento koeficient se stanoví s přesností na čtyři platná desetinná místa.

§ 18

(1) Rozhodným obdobím pro stanovení osobního vyměřovacího základu je období, které začíná kalendářním rokem bezprostředně následujícím po roce, v němž pojištěnec dosáhl 18 let věku, a končí kalendářním rokem, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu, pokud se dále nestanoví jinak.

(2) Pokud roku přiznání důchodu bezprostředně předchází kalendářní rok, v němž pojištěnec dosáhl 18 let věku, jsou rozhodným obdobím tyto dva kalendářní roky. Přiznává-li se důchod ode dne, který spadá do kalendářního roku, v němž pojištěnec dosáhl 18 let věku, je rozhodným obdobím tento kalendářní rok. Podle předchozích vět se postupuje, pokud doba mezi dosažením 18 let věku a dnem, od kterého se přiznává důchod, přesahuje 30 dnů, a není-li celá doba mezi 18. rokem věku a dnem, od kterého se přiznává důchod, vyloučenou dobou.

(3) Pokud doba mezi dosažením 18 let věku a dnem, od kterého se přiznává důchod, nepřesahuje 30 dnů, nebo je-li celá doba mezi 18. rokem věku a dnem, od kterého se přiznává důchod, vyloučenou dobou, anebo přiznává-li se důchod pojištěnci mladšímu 18 let, jsou rozhodným obdobím rok přiznání důchodu a předcházející kalendářní roky, v nichž měl pojištěnec vyměřovací základ.

(4) Do rozhodného období se nezahrnují kalendářní roky před rokem 1986. Není-li však v takovém rozhodném období aspoň pět kalendářních roků s vyměřovacím základem pojištěnce (§ 16 odst. 3 a 8), prodlužuje se rozhodné období před rokem 1986 postupně tak, aby zahrnovalo ještě jeden takový rok, nejvýše však kalendářní rok bezprostředně následující po roce, v němž pojištěnec dosáhl věku 18 let.

§ 19

(1) Starobní a invalidní důchod pojištěnce, který pobírá nebo pobíral některý z těchto důchodů nebo plný invalidní nebo částečný invalidní důchod, popřípadě důchod za výsluhu let, nesmí být vyměřen z nižšího výpočtového základu, než kolik činí výpočtový základ stanovený podle § 15 z osobního vyměřovacího základu, z něhož byl dřívější důchod vyměřen, vynásobeného koeficientem stanoveným jako podíl, v jehož čitateli je součin všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, který o dva roky předchází roku přiznání důchodu, a přepočítacího koeficientu (§ 17 odst. 4) pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu, a ve jmenovateli je všeobecný vyměřovací základ za poslední kalendářní rok rozhodného období, z něhož byl zjištěn osobní vyměřovací základ při přiznání dřívějšího důchodu. Pokud dřívější důchod nebyl vyměřen z vyměřovacích základů stanovených za rozhodné období (§ 18), postupuje se podle věty první s tím, že ve jmenovateli je všeobecný vyměřovací základ za kalendářní rok předcházející kalendářnímu roku přiznání dřívějšího důchodu; jestliže tento dřívější důchod nebyl vyměřen z výpočtového základu, považuje se za osobní vyměřovací základ všeobecný vyměřovací základ, z něhož byl tento důchod vyměřen, vynásobený přepočítacím koeficientem pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu. Pokud pojištěnec pobíral více důchodů, použije se nejvyšší výpočtový základ stanovený podle věty první a druhé. Koeficient podle věty první se stanoví s přesností na čtyři platná desetinná místa. Ustanovení § 16 odst. 9 platí zde obdobně.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně v případě, že dřívější důchod byl vyměřen z průměrného měsíčního výdělku podle předpisů platných před 1. lednem 1996, s tím, že průměrný měsíční výdělek se považuje za osobní vyměřovací základ; rozhodující je přitom průměrný měsíční výdělek neomezený podle těchto předpisů a rozhodné období podle těchto předpisů, z něhož byl tento průměrný měsíční výdělek zjištěn. Pokud dřívější důchod nebyl vyměřen z průměrného měsíčního výdělku stanoveného za rozhodné období, postupuje se podle odstavce 1 věty první s tím, že ve jmenovateli je všeobecný vyměřovací základ za kalendářní rok předcházející kalendářnímu roku přiznání dřívějšího důchodu.

§ 19a

(1) Starobní a invalidní důchod pojištěnce, který získal aspoň 15 roků náhradní doby pojištění za dobu účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 2 písm. e) nebo § 102a (dále jen „náhradní doba péče o závislou osobu“), nesmí být vyměřen z nižšího výpočtového základu, než kolik činí výpočtový základ stanovený podle § 15 z osobního vyměřovacího základu vypočteného podle odstavců 2 a 3 a podle § 16.

(2) U pojištěnce uvedeného v odstavci 1 se náhradní doba péče o závislou osobu pro účely stanovení osobního vyměřovacího základu považuje

a) za vyloučenou dobu, a to i když se kryje s dobou účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e), s dobou pojištění, v níž měl pojištěnec příjmy, které se zahrnují do vyměřovacího základu, nebo s dobou, za kterou náležely náhrady uvedené v § 16 odst. 3 větě čtvrté a páté, nebo

b) za dobu pojištění, v níž měl pojištěnec příjmy, které se zohledňují pro účely ročního vyměřovacího základu,

a to podle toho, co je pro tohoto pojištěnce výhodnější; postup podle písmene a) se přitom týká pouze celého časového úseku, po který se uvedené doby vzájemně kryjí.

(3) Za příjem pojištěnce uvedeného v odstavci 1 se pro účely odstavce 2 písm. b) považuje

a) po 31. prosinci 2006 částka odpovídající výši příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách osoby, o kterou pojištěnec osobně pečoval. Úhrn těchto částek za kalendářní rok se přičítá k ročnímu vyměřovacímu základu pojištěnce stanovenému za tento kalendářní rok podle § 16 odst. 2 věty první,

b) před 1. lednem 2007 za kalendářní rok částka 96 000 Kč vynásobená koeficientem stanoveným jako podíl, v jehož čitateli je všeobecný vyměřovací základ za kalendářní rok, za který se vypočítává roční vyměřovací základ, a ve jmenovateli je všeobecný vyměřovací základ za rok 2007; netrvala-li náhradní doba péče o závislou osobu celý kalendářní rok, snižuje se částka vypočtená podle části věty před středníkem úměrně. Koeficient podle věty první se stanoví s přesností na 4 platná desetinná místa. Částka za kalendářní rok podle věty první se přičítá k úhrnu vyměřovacích základů pojištěnce za tento kalendářní rok uvedenému v § 16 odst. 2 větě první.

HLAVA TŘETÍ DALŠÍ POJMY

§ 20 Dítě

(1) Dítětem se pro účely tohoto zákona rozumí dítě vlastní nebo osvojené, a pokud se dále nestanoví jinak, též dítě převzaté do péče nahrazující péči rodičů.

(2) Za dítě převzaté do péče nahrazující péči rodičů se považuje dítě, jež bylo převzato do této péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, dítě manžela, které mu bylo svěřeno do výchovy rozhodnutím soudu nebo na základě dohody rodičů schválené soudem, dítě manžela, nemá-li druhý z rodičů rodičovskou zodpovědnost, a dítě manžela, zemřel-li druhý rodič dítěte nebo není-li znám. Za dítě převzaté do péče nahrazující péči rodičů se považuje dále dítě, jež bylo převzato do péče na základě rozhodnutí soudu, orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo dřívějšího příslušného orgánu o svěřeni dítěte do péče budoucího osvojitele nebo do péče osoby, která má zájem stát se pěstounem^{19c)}, a dítě, jež bylo převzato do péče na základě předběžného opatření vydaného v rámci řízení o svěřeni dítěte do výchovy^{19d)}.

(3) Za rozhodnutí příslušného orgánu podle odstavce 2 věty první se považuje

- a) rozhodnutí soudu o svěřením dítěte do péče jiné osoby³⁸⁾,
- b) rozhodnutí soudu o osvojení dítěte³⁹⁾,
- c) rozhodnutí soudu o předání dítěte do péče budoucího osvojitele⁴⁰⁾,
- d) rozhodnutí soudu o předání dítěte osvojiteli do péče před osvojením⁴¹⁾,
- e) jmenování fyzické osoby poručníkem dítěte⁴²⁾,
- f) rozhodnutí soudu o svěřením dítěte do pěstounské péče a do pěstounské péče na přechodnou dobu⁴³⁾,
- g) rozhodnutí soudu o svěřením dítěte do předpěstounské péče zájemci o pěstounskou péči⁴⁴⁾,
- h) rozhodnutí soudu o nařízení předběžného opatření o péči o dítě⁴⁵⁾,
- i) podání návrhu soudu na zahájení soudního řízení o ustanovení fyzické osoby poručníkem dítěte, jestliže tato osoba o dítě osobně pečuje a nemá k němu vyživovací povinnost, a to po dobu, po kterou probíhá toto soudní řízení.

(4) Za nezaopatřené dítě se pro účely tohoto zákona považuje dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku věku, jestliže a) se soustavně připravuje na budoucí povolání (§ 21 až 23),

b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, nebo

c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat výdělečnou činnost.

(5) Po skončení povinné školní docházky se do 18. roku věku považuje za nezaopatřené dítě také dítě, které je vedeno v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání a nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci.

(6) Za povinnou školní docházku²⁰⁾ se pro účely tohoto zákona považuje též

a) pokračování žáků, kteří po splnění povinné školní docházky nezískali základní vzdělání, v základním vzdělávání,^{20a)} desátý ročník základního vzdělávání v základní škole speciální,^{20b)} pokračování žáků se zdravotním postižením v základním vzdělávání^{20c)} a kurz pro získání základního vzdělání organizovaný základní nebo střední školou ve formě denní výuky, který navštěvují osoby mladší 26 let, které nezískaly základní vzdělání,^{20d)}

b) období školních prázdnin bezprostředně navazujících na ukončení období školního vyučování školního roku, v němž dítě dovrší poslední rok povinné školní docházky, pokud dítě po celý kalendářní měsíc nevykonává výdělečnou činnost v rozsahu uvedeném v § 27 ani

nepobírá podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, nestalo-li se studentem střední školy.

(7) Za nezaopatřené dítě se nepovažuje dítě, které je poživatelem invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně.

Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání

§ 21

(1) Za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání se pro účely tohoto zákona považuje

a) studium na středních nebo vyšších odborných školách (dále jen „střední škola“) a vysokých školách v České republice,²¹⁾ s výjimkou dálkového, distančního, večerního a kombinovaného studia, je-li dítě v době takového studia výdělečně činn alespoň v rozsahu uvedeném v § 27 nebo pobírá-li podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, a studia po dobu výkonu vojenské základní (náhradní) služby, civilní služby nebo za trvání služebního poměru příslušníků ozbrojených sil; za studium na středních a vysokých školách v České republice se považuje též studium na středních a vysokých školách v cizině, pokud podle rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je postaveno na roveň studia na středních a vysokých školách v České republice,

b) teoretická a praktická příprava pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost osob se zdravotním postižením²⁸⁾ prováděná podle předpisů o zaměstnanosti,^{21a)}

c) studium osob se středním vzděláním s maturitní zkouškou nebo s vyšším odborným vzděláním v konzervatoři, které úspěšně vykonaly první maturitní zkoušku nebo absolutorium v konzervatoři v kalendářním roce, ve kterém zahajují toto studium, v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou, uskutečňovaných právníckými a fyzickými osobami působícími v oblasti jazykového vzdělávání, uvedených v seznamu vzdělávacích institucí poskytujících jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou vedeném Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy,

d) studium uskutečňované podle zahraničních středoškolských vzdělávacích programů vzdělávacími institucemi působícími v České republice v případě, že

1. vzdělávací instituce je právnickou osobou se sídlem, svou ústřední správou nebo hlavním místem své podnikatelské činnosti na území členského státu Evropské unie, nebo byla zřízena nebo založena podle práva členského státu Evropské unie, pokud je v této vzdělávací instituci a v daném vzdělávacím programu Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy povoleno plnění povinné školní docházky podle školského zákona³⁸⁾, nebo

2. se uskutečňuje ve vzdělávacích institucích zřízených na území České republiky při diplomatických misích nebo konzulárních úřadech cizích států,

e) příprava k přijetí za člena řádu nebo obdobného společenství církve nebo náboženské společnosti registrované podle zákona o církvích a náboženských společnostech, která trvá nejméně 1 rok, a to nejvýše po dobu 2 let,

f) vzdělávání v diagnostických třídách diagnostických ústavů³⁹⁾.

(2) Středními školami se pro účely tohoto zákona rozumí střední školy a konzervatoře, jsou-li zapsány do rejstříku škol a školských zařízení.^{21b)} Střední školy zřizované ministerstvy obrany, vnitra a spravedlnosti se považují za střední školy i po dobu, po kterou nejsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení.^{21c)}

(3) Studium na vysokých školách podle odstavce 1 se pro účely tohoto zákona rozumí studium na vysokých školách v bakalářském, magisterském a doktorském studijním programu.^{21d)}

§ 22

(1) Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na střední škole podle § 21 písm. a) začíná nejdříve od počátku školního roku prvního ročníku školy. Jestliže žák začal plnit studijní povinnosti před tímto dnem, začíná jeho soustavná příprava na budoucí povolání dnem, kdy začal tyto povinnosti plnit.

(2) Za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání na střední škole se považuje také

a) doba od skončení výuky v jednom školním roce do počátku následujícího školního roku, jestliže dítě pokračuje bez přerušení v dalším studiu,

b) doba od úspěšného vykonání závěrečné nebo maturitní zkoušky, je-li tato zkouška konána v měsíci květnu nebo červnu, do konce období školního vyučování školního roku,³⁴⁾ v němž byla taková zkouška konána; to platí též, bylo-li v měsíci květnu nebo červnu konáno absolutorium,

c) doba školních prázdnin bezprostředně navazujících na skončení studia nebo dobu uvedenou v písmenu b), pokud dítě po celý kalendářní měsíc nevykonává výdělečnou činnost v rozsahu uvedeném v § 27 ani nepobírá podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, nestalo-li se studentem vysoké školy; to neplatí, pokud poslední ročník studia probíhal po dobu výkonu vojenské základní (náhradní) služby nebo za trvání služebního poměru osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. b).

§ 23

(1) Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na vysoké škole podle § 21 písm. a) začíná nejdříve dnem, kdy se dítě stává studentem vysoké školy, a končí dnem, kdy dítě ukončilo vysokoškolské studium.

(2) Za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání se považuje také

a) doba od skončení studia na střední škole do dne, kdy se dítě stalo studentem vysoké školy, jestliže dítě pokračuje bez přerušení v dalším studiu,

b) kalendářní měsíc, v němž dítě ukončilo studium na vysoké škole, a dále kalendářní měsíc následující po kalendářním měsíci, v němž dítě ukončilo studium na vysoké škole, pokud dítě po celý tento měsíc nevykonává výdělečnou činnost v rozsahu uvedeném v § 27 ani nepobírá podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci,

c) doba od ukončení studia na vysoké škole do dne, kdy se dítě stalo studentem téže nebo jiné vysoké školy, pokud studium na téže nebo jiné vysoké škole bezprostředně navazuje na ukončení studia na vysoké škole, nejdéle však doba tří kalendářních měsíců následujících po kalendářním měsíci, v němž dítě ukončilo studium na vysoké škole; to platí obdobně, jde-li o studium uvedené v § 21 odst. 3.

§ 24

Osoby blízké a domácnost

(1) Za osoby blízké se pro účely tohoto zákona považují manželé, příbuzní v řadě přímé, děti uvedené v § 20 odst. 1, sourozenci, zeť, snacha a manžel rodiče, a to kteréhokoli z manželů.

(2) Domácností se pro účely tohoto zákona rozumí společenství fyzických osob, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.

§ 25

Pracovní úraz a nemoc z povolání

(1) Pracovním úrazem se pro účely tohoto zákona rozumí úraz, který utrpěl pojištěnec při činnosti zakládající účast na pojištění a který se za pracovní nebo služební považuje podle pracovněprávních předpisů nebo předpisů upravujících služební poměry platných v době vzniku invalidity následkem tohoto úrazu. Za pracovní úraz se považuje též úraz, který pojištěnec utrpěl při přípravě k obraně České republiky nebo pojištěnec, který není vojákem z povolání ani vojákem v další službě,⁵⁾ při výkonu služby v ozbrojených silách České republiky anebo pojištěnec při výkonu činnosti prováděné v rámci civilní služby podle pokynů osoby, u níž se koná civilní služba, nebo v přímé souvislosti s takovým výkonem; to platí obdobně pro onemocnění vzniklé při výkonu těchto služeb.

(2) Kde se v tomto zákoně dále hovoří o pracovním úrazu, rozumí se tím též nemoc z povolání. Prováděcí předpis stanoví, které nemoci se považují za nemoci z povolání.

§ 26

Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav

Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než 1 rok.

§ 27

Výdělečná činnost

Výdělečnou činností se rozumí činnost osob uvedených v § 5 odst. 1 a v § 5 odst. 4 vykonávaná v rozsahu, který zakládá účast na pojištění.

ČÁST ČTVRTÁ DŮCHODY

HLAVA PRVNÍ STAROBNÍ DŮCHOD

Díl první Podmínky nároku na starobní důchod

§ 28

Pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku, popřípadě splňuje další podmínky stanovené v tomto zákoně.

§ 29

(1) Pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně

- a) 25 let a dosáhl aspoň věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod (dále jen „důchodový věk“) před rokem 2010,
- b) 26 let a dosáhl důchodového věku v roce 2010,
- c) 27 let a dosáhl důchodového věku v roce 2011,
- d) 28 let a dosáhl důchodového věku v roce 2012,
- e) 29 let a dosáhl důchodového věku v roce 2013,
- f) 30 let a dosáhl důchodového věku v roce 2014,
- g) 31 let a dosáhl důchodového věku v roce 2015,
- h) 32 let a dosáhl důchodového věku v roce 2016,
- i) 33 let a dosáhl důchodového věku v roce 2017,
- j) 34 let a dosáhl důchodového věku v roce 2018,
- k) 35 let a dosáhl důchodového věku po roce 2018.

(2) Pojištěnec má nárok na starobní důchod též, jestliže nesplnil podmínky podle odstavce 1 a získal dobu pojištění nejméně

- a) 15 let a dosáhl před rokem 2010 věku aspoň 65 let,
- b) 16 let a dosáhl v roce 2010 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození,
- c) 17 let a dosáhl v roce 2011 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený

podle § 32 pro muže stejného data narození,

d) 18 let a dosáhl v roce 2012 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození,

e) 19 let a dosáhl v roce 2013 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození,

f) 20 let a dosáhl po roce 2013 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození.

(3) Pojištěnec, který nesplňuje podmínky stanovené v odstavci 1 písm. g) až k), má nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl důchodového věku po roce 2014 a získal aspoň 30 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1.

(4) Pojištěnec, který nesplňuje podmínky stanovené v odstavcích 1, 2 nebo 3, má nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a splnil podmínky nároku na invalidní důchod stanovené v § 38 písm. a) nebo b).

(5) Pojištěnec má nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, pokud mu zanikl nárok na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně podle § 61b.

(6) Do doby pojištění potřebné pro vznik nároku na starobní důchod podle odstavce 1 písm. b) až k) a odstavce 2 písm. b) až f) se náhradní doby pojištění, s výjimkou náhradních dob pojištění uvedených v § 5 odst. 2 písm. c), d) a e) a obdobných dob podle předpisů platných před 1. lednem 1996, započítávají pouze v rozsahu 80 %; počet dnů náhradních dob pojištění stanovený podle části věty před středníkem se přitom zaokrouhuje na celé dny směrem nahoru.

§ 30 zrušen

§ 31

(1) Pojištěnec má nárok na starobní důchod před dosažením důchodového věku, jestliže získal dobu pojištění stanovenou podle § 29 odst. 1 nebo 3 a do dosažení důchodového věku mu ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chybí nejvýše

a) 3 roky, pokud jeho důchodový věk je nižší než 63 let,

b) 5 roků, pokud jeho důchodový věk činí alespoň 63 let a dosáhl věku alespoň 60 let.

(2) Starobní důchod podle odstavce 1 se přizná nejdříve ode dne podání žádosti o přiznání tohoto důchodu. Za den vzniku nároku na starobní důchod podle odstavce 1 se považuje den, od něhož je tento důchod přiznán.

(3) Přiznání starobního důchodu podle odstavců 1 a 2 vylučuje nárok na starobní důchod podle § 29.

§ 32

(1) Důchodový věk činí

a) u mužů 60 let,

b) u žen

1. 53 let, pokud vychovaly alespoň pět dětí,
2. 54 let, pokud vychovaly tři nebo čtyři děti,
3. 55 let, pokud vychovaly dvě děti,
4. 56 let, pokud vychovaly jedno dítě, nebo
5. 57 let,

jde-li o pojištěnce narozené před rokem 1936

(2) U pojištěnců narozených v období let 1936 až 1977 se důchodový věk stanoví podle přílohy k tomuto zákonu. Stanoví-li se důchodový věk s přičtením kalendářních měsíců, považuje se za důchodový věk věk dosažený v posledním přičteném kalendářním měsíci v den, který se číslem shoduje se dnem narození pojištěnce; neobsahuje-li takto určený měsíc takový den, považuje se za důchodový věk ten věk, který je dosažen v posledním dni posledního přičteného kalendářního měsíce.

(3) U pojištěnců narozených po roce 1977 se důchodový věk stanoví tak, že se k věku 67 let přičte takový počet kalendářních měsíců, který odpovídá dvojnásobku rozdílu mezi rokem narození pojištěnce a rokem 1977. Ustanovení odstavce 2 věty druhé zde platí obdobně.

(4) Podmínka výchovy dítěte pro nárok ženy na starobní důchod je splněna, jestliže žena osobně pečuje nebo pečovala o dítě ve věku do dosažení zletilosti alespoň po dobu deseti roků. Pokud se však žena ujala výchovy dítěte po dosažení osmého roku jeho věku, je podmínka výchovy dítěte splněna, jestliže žena osobně pečuje nebo pečovala o dítě ve věku do dosažení zletilosti aspoň po dobu pěti roků; to však neplatí, pokud žena před dosažením zletilosti dítěte přestala o dítě pečovat.

Díl druhý Výše starobního důchodu

§ 33

(1) Výše základní výměry starobního důchodu činí 9 % průměrné mzdy měsíčně.

(2) Výše procentní výměry starobního důchodu se stanoví procentní sazbou z výpočtového základu podle doby pojištění získané do vzniku nároku na tento důchod a podle doby pojištění získané po vzniku nároku na tento důchod. Do doby pojištění získané do 18 let věku a po vzniku nároku na starobní důchod se nezahrnují náhradní doby pojištění. Výše procentní výměry starobního důchodu činí nejméně 770 Kč měsíčně.

§ 34

(1) Výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29 odst. 1 až 3, činí za každý celý rok doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1 a získané do vzniku nároku na tento důchod, která se nekryje s dobou účasti pojištěnce na důchodovém spoření podle jiného právního předpisu³⁷⁾, (dále jen „důchodové spoření“), 1,5 % výpočtového základu měsíčně a za každý celý rok doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1 a získané do vzniku nároku na tento důchod, která se kryje s dobou účasti pojištěnce na důchodovém spoření, 1,2 % výpočtového základu měsíčně; doba pojištění, která se nekryje s dobou účasti pojištěnce na důchodovém spoření a je kratší než 365 kalendářních dnů, se přitom přičte k době pojištění, která se kryje s dobou účasti pojištěnce na důchodovém spoření, pokud se tak získá celý rok doby pojištění, pokud se nestanoví jinak v odstavci 2 větě druhé. Náhradní doby pojištění získané do vzniku nároku na starobní důchod se pro účely stanovení výše procentní výměry starobního důchodu podle věty první přičítají k té době pojištění, která se nekryje s dobou účasti pojištěnce na důchodovém spoření, popřípadě nezískal-li pojištěnec tuto dobu pojištění, se považují za tuto dobu. Do doby pojištění se pro účely předchozí věty započítávají náhradní doby pojištění pouze v rozsahu 80 %, s výjimkou náhradních dob pojištění za dobu účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 2 písm. c), d) a e) a obdobných dob podle předpisů platných před 1. lednem 1996; počet dnů náhradních dob pojištění stanovený podle části věty před středníkem se přitom zaokrouhluje na celé dny směrem nahoru.

(2) Výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle odstavce 1 se zvyšuje pojištěnci, který splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo 3 a po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a nepobíral přitom starobní důchod ani invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, za každých 90 kalendářních dnů této výdělečné činnosti o 1,5 % výpočtového základu. Doba kratší než 90 kalendářních dnů, která nebyla zhodnocena podle předchozí věty jako doba pojištění, se přičte k době pojištění získané do vzniku nároku na starobní důchod, pokud se tak získá celý rok doby pojištění, a to v rozsahu potřebném pro toto přičtení; přitom se tato doba přičte nejprve k době pojištění získané do vzniku nároku na starobní důchod, která se nekryje s dobou účasti pojištěnce na důchodovém spoření. Za výkon výdělečné činnosti se pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu nepovažují doby pracovního volna bez náhrady příjmu a neomluvené nepřítomnosti v práci a doby uvedené v § 16 odst. 4 větě druhé písm. a).

(3) Výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle odstavce 1 se zvyšuje pojištěnci, který splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo 3 a po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a pobíral přitom starobní důchod ve výši poloviny podle § 37 odst. 1, za každých 180 kalendářních dnů této výdělečné činnosti o 1,5 % výpočtového základu. Ustanovení odstavce 2 věty třetí platí zde obdobně.

(4) Výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle odstavce 1 se na žádost zvyšuje pojištěnci, který splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo 3 a po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a pobíral přitom starobní důchod v plné výši, za každých 360 kalendářních dnů této výdělečné činnosti o 0,4 % výpočtového základu. Ustanovení odstavce 2 věty třetí platí zde obdobně.

(5) Výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle odstavce 1 se zvyšuje pojištěnci, který splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 2 a po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a nepobíral přitom starobní důchod ani invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, za každý celý rok doby pojištění získané do

dosažení doby pojištění potřebné pro vznik nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo 3 o 1,5 % výpočtového základu; po dosažení doby pojištění potřebné pro vznik nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo 3 se výše procentní výměry starobního důchodu zvyšuje podle odstavce 2.

(6) Pokud pojištěnec, který splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo 3, po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a pobíral přitom invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo plný invalidní důchod, přičte se doba této výdělečné činnosti k době pojištění získané do vzniku nároku na starobní důchod. Nezhodnocený zbytek doby výdělečné činnosti vykonávané po roce 2009 po vzniku nároku na starobní důchod bez pobírání starobního důchodu ani invalidního důchodu, který nebyl přičten podle odstavce 2 věty druhé, se přičte v potřebném rozsahu k době výdělečné činnosti uvedené v odstavci 3 nebo 4, pokud se tak získá ucelený úsek výdělečné činnosti potřebný podle odstavce 3 nebo 4 pro zvýšení procentní výměry starobního důchodu; přitom se nejdříve provádí přičtení k době výdělečné činnosti uvedené v odstavci 3. Nezhodnocený zbytek výdělečné činnosti vykonávané po roce 2009 po vzniku nároku na starobní důchod při pobírání starobního důchodu ve výši poloviny se přičte v potřebném rozsahu k době výdělečné činnosti uvedené v odstavci 4, pokud se tak získá ucelený úsek výdělečné činnosti potřebný podle odstavce 4 pro zvýšení procentní výměry starobního důchodu.

(7) Celým rokem doby pojištění se pro účely tohoto zákona rozumí 365 kalendářních dnů.

(7) U osob samostatně výdělečně činných se za dobu pojištění, která se v kalendářním roce kryje s dobou účasti pojištěnce na důchodovém spoření, považuje celá doba výkonu samostatné výdělečné činnosti v kalendářním roce, pokud doba účasti na důchodovém spoření trvala aspoň po část doby výkonu samostatné výdělečné činnosti, která založila v tomto kalendářním roce účast osoby samostatně výdělečně činné na důchodovém pojištění.

§ 35

(1) Výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29 odst. 4, se stanoví podle § 41 odst. 2; stanoví-li se výše procentní výměry tohoto důchodu podle § 41 odst. 2 písm. c), platí přitom § 34 odst. 1 věta první a druhá obdobně.

(2) Výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29 odst. 5, se stanoví

a) ve výši procentní výměry invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který zanikl nárok podle § 61b, pokud pojištěnec v žádosti o přiznání starobního důchodu požádal, aby procentní výměra starobního důchodu byla stanovena ve výši procentní výměry invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, nebo

b) podle § 34 odst. 1 věty první, pokud pojištěnec v žádosti o přiznání starobního důchodu nepožádal, aby procentní výměra starobního důchodu byla stanovena podle písmene a).

§ 36

(1) Výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 31, se stanoví podle § 34 odst. 1 s tím, že tato výše se snižuje za každých i započatých 90

kalendářních dnů z doby ode dne, od kterého se přiznává starobní důchod, do dosažení důchodového věku o

- a) 0,9 % výpočtového základu za období prvních 360 kalendářních dnů,
- b) 1,2 % výpočtového základu za období od 361. kalendářního dne do 720. kalendářního dne,
- c) 1,5 % výpočtového základu za období od 721. kalendářního dne;
výše procentní výměry po tomto snížení však nesmí být nižší, než je částka uvedená v § 33 odst. 2 větě třetí.

(2) Výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle odstavce 1 se pojištěnci, který po vzniku nároku na tento důchod do dosažení důchodového věku vykonával výdělečnou činnost a nepobíral přitom starobní důchod ani invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, přepočte po skončení této výdělečné činnosti na žádost tak, že se doba této výdělečné činnosti po dni, od kterého byl přiznán starobní důchod, přičte k době pojištění získané do vzniku nároku na tento důchod a současně se o tuto dobu zkrátí doba, za kterou se snižovala výše procentní výměry starobního důchodu podle odstavce 1. Pro zvýšení procentní výměry za dobu výdělečné činnosti vykonávané po dosažení důchodového věku platí ustanovení § 34 odst. 2 až 4 obdobně.

Díl třetí **Výplata starobního důchodu**

§ 37

(1) Výplata starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29, náleží osobám vykonávajícím výdělečnou činnost v plné výši nebo ve výši poloviny; polovina starobního důchodu se vyplácí na základě žádosti pojištěnce. Polovinou starobního důchodu se rozumí polovina základní výměry a polovina procentní výměry; v případě, že se starobní důchod nevyplácí v plné výši z důvodu souběhu s jiným důchodem podle § 59, rozumí se polovinou starobního důchodu polovina procentní výměry vyplácené podle § 59.

(2) Výplata starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 31, nenáleží do dosažení důchodového věku, pokud je vykonávána výdělečná činnost nebo je poskytována podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci; ode dne dosažení důchodového věku se posuzují podmínky pro výplatu starobního důchodu obdobně podle odstavce 1.

§ 37a

Podmínkou nároku na výplatu starobního důchodu, jehož procentní výměra se stanoví podle § 35 odst. 2 písm. a), je souhlas s převedením částky ve výši 60 % prostředků naspořených pojištěncem v důchodovém spoření ve prospěch státního rozpočtu.

HLAVA DRUHÁ **INVALIDNÍ DŮCHOD**

Díl první

Podmínky nároku na invalidní důchod

§ 38

Pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se

a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo

b) invalidním následkem pracovního úrazu.

§ 39

(1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

(2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,

b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,

c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

(4) Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,

a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,

b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,

c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,

d) schopnost rekvalifikace^{34b)} pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,

e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,

f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

(5) Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.

(6) Za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.

(7) Pojištěnec je adaptován na své zdravotní postižení [odstavec 4 písm. c)], jestliže nabyl, popřípadě znovu nabyl schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.

(8) Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se určuje v celých číslech.

§ 40

(1) Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku

- a) do 20 let méně než jeden rok,
- b) od 20 let do 22 let jeden rok,
- c) od 22 let do 24 let dva roky,
- d) od 24 let do 26 let tři roky,
- e) od 26 let do 28 let čtyři roky a
- f) nad 28 let pět roků.

(2) Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.

(3) Pro účely splnění podmínky potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se za dobu pojištění považuje též doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 2 písm. a) a dále doba studia na střední nebo vysoké škole v České republice, a to před dosažením 18 let věku, nejdříve však po ukončení povinné školní docházky, a po dosažení věku 18 let po dobu prvních 6 let tohoto studia. Ustanovení § 12 odst. 1 věty druhé platí zde přiměřeně.

Díl druhý

Výše invalidního důchodu

§ 41

(1) Výše základní výměry invalidního důchodu činí 9 % průměrné mzdy měsíčně.

(2) Výše procentní výměry invalidního důchodu činí za každý celý rok doby pojištění

a) 0,5 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně,

b) 0,75 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně,

c) 1,5 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně;

ustanovení § 33 odst. 2 věty druhé a třetí a § 34 odst. 1 věty třetí platí zde obdobně.

(3) Při změně stupně invalidity se nově stanoví výše invalidního důchodu, a to ode dne, od něhož došlo ke změně stupně invalidity. Nová výše procentní výměry invalidního důchodu se stanoví jako součin procentní výměry invalidního důchodu, který náležel ke dni, který předchází dni, od něhož došlo ke změně stupně invalidity, a koeficientu, který se vypočte jako podíl procentní sazby výpočtového základu za každý celý rok doby pojištění uvedené v odstavci 2, která odpovídá novému stupni invalidity, a procentní sazby výpočtového základu za každý celý rok doby pojištění uvedené v odstavci 2, která odpovídá dosavadnímu stupni invalidity. Koeficient podle věty první se stanoví s přesností na 4 platná desetinná místa.

(4) Pro výši procentní výměry invalidního důchodu podle odstavce 2 se jako doba pojištění uvedená v § 11 a v § 13 odst. 1 započítává v rozsahu stanoveném v odstavci 5 i dopočtená doba, kterou je doba ode dne vzniku nároku na invalidní důchod do dosažení důchodového věku uvedeného v § 32; u žen se přitom bere v úvahu důchodový věk stanovený pro ženy, které nevychovaly žádné dítě, a u mužů se bere v úvahu důchodový věk stanovený pro ženy stejného data narození, které nevychovaly žádné dítě. Dopočtená doba se však nezapočítává, jestliže invalidita vznikla následkem úmyslného poškození zdraví, které si pojištěnec způsobil nebo nechal způsobit, nebo poškození zdraví pojištěnce, které vzniklo jako následek jeho úmyslného trestného činu.

(5) Dopočtená doba se započte

a) plně, je-li období od 18 let věku do vzniku nároku na invalidní důchod kryto dobou českého pojištění nebo vznikla-li invalidita následkem pracovního úrazu anebo doba, která není kryta dobou českého pojištění, je kratší 1 roku, vznikla-li invalidita před 28. rokem věku pojištěnce, 2 let, vznikla-li invalidita od dosažení věku 28 let do 40. roku věku pojištěnce, nebo 3 let, vznikla-li invalidita od dosažení věku 40 let pojištěnce,

b) ve sníženém rozsahu, nejsou-li splněny podmínky

uvedené v písmenu a); v tomto případě se krátí dopočtená doba v poměru délky dob pojištění získaných v českém pojištění v období od 18 let věku do vzniku nároku na invalidní důchod k době, která uplynula od dosažení 18 let věku do dne vzniku nároku na invalidní důchod, s tím,

že po tomto krácení se počet dnů dopočtené doby zaokrouhluje na celé dny směrem nahoru;
pro účely stanovení délky dopočtené doby se za dobu pojištění považuje též doba studia na střední nebo vysoké škole v České republice po dosažení věku 18 let po dobu prvních 6 let tohoto studia.

Díl třetí **Invalidní důchod a jeho výše v mimořádných případech**

§ 42

(1) Na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně má nárok též osoba, která dosáhla aspoň 18 let věku, má trvalý pobyt na území České republiky a je invalidní pro invaliditu třetího stupně, jestliže tato invalidita vznikla před dosažením 18 let věku a tato osoba nebyla účastna pojištění po potřebnou dobu (§ 40). Za invaliditu třetího stupně se pro účely věty první považuje též takové omezení tělesných, smyslových nebo duševních schopností, které má za následek neschopnost soustavné přípravy k pracovnímu uplatnění. Při posuzování invalidity pro účely nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně podle věty první se neprovádí srovnání se stavem, který byl u osoby uvedené ve větě první před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (§ 39 odst. 3 věta druhá).

(2) Výše procentní výměry invalidního důchodu osoby uvedené v odstavci 1 činí měsíčně 45 % výpočtového základu; pro účely stanovení výpočtového základu se za osobní vyměřovací základ považuje všeobecný vyměřovací základ, který o dva roky předchází roku přiznání invalidního důchodu, vynásobený přepočítacím koeficientem (§ 17 odst. 4) pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu. Pro výši základní výměry tohoto důchodu platí § 41 odst. 1 obdobně.

(3) Procentní výměra invalidního důchodu náleží pojištěnci mladšímu 28 let, který splnil podmínky nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, nejméně ve výši stanovené podle odstavce 2, na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně nejméně ve výši poloviny částky stanovené podle odstavce 2 a na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně nejméně ve výši třetiny částky stanovené podle odstavce 2, je-li invalidní důchod přiznáván před 18. rokem věku nebo je-li období od 18 let věku do vzniku nároku na invalidní důchod kryto dobou pojištění nebo doba, která není kryta dobou pojištění, je kratší jednoho roku; přitom se pro tyto účely za dobu pojištění považuje i doba studia na střední nebo vysoké škole v České republice po ukončení povinné školní docházky do dosažení věku 18 let a po dosažení věku 18 let po dobu prvních 6 let tohoto studia, doba, po kterou byl pojištěnec veden v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání, a náhradní doba pojištění, i když doba pojištění netrvala ani jeden rok.

(4) Pojištěnci, který ke dni vzniku nároku na invalidní důchod získal aspoň 15 roků doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1, náleží procentní výměra invalidního důchodu nejméně ve výši stanovené podle odstavce 2, jde-li o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, nejméně ve výši poloviny částky stanovené podle odstavce 2, jde-li o invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, a nejméně ve výši třetiny částky stanovené podle odstavce 2, jde-li o invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.

HLAVA TŘETÍ
zrušena
Díl první

zrušen

§ 43

zrušen

§ 44

zrušen

Díl druhý

zrušen

§ 45

zrušen

Díl třetí

zrušen

§ 46

zrušen

§ 47

zrušen

§ 48

zrušen

HLAVA ČTVRTÁ VDOVSKÝ A VDOVECKÝ DŮCHOD

Díl první

Podmínky nároku na vdovský a vdovecký důchod

§ 49

(1) Vdova má nárok na vdovský důchod po manželovi, který

a) byl poživatelem starobního nebo invalidního důchodu, nebo

b) splnil ke dni smrti podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod stanovené v § 29 nebo § 31 odst. 1 anebo zemřel následkem pracovního úrazu.

(2) Vdovec má nárok na vdovecký důchod po manželce, která splňovala podmínky uvedené v odstavci 1.

§ 50

(1) Vdovský důchod náleží po dobu jednoho roku od smrti manžela.

(2) Po uplynutí doby uvedené v odstavci 1 má vdova nárok na vdovský důchod,

jestliže

a) pečuje o nezaopatřené dítě,

b) pečuje o dítě, které je závislé na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost)^{5c)},

c) pečuje o svého rodiče nebo rodiče zemřelého manžela, který s ní žije v domácnosti a je závislý na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost)^{5c)},

d) je invalidní ve třetím stupni, nebo

e) dosáhla alespoň věku o 4 roky nižšího, než činí důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození nebo důchodového věku, je-li důchodový věk nižší.

(3) Dítětem podle odstavce 2 písm. a) a b) se rozumí dítě, které má po zemřelém nárok na sirotčí důchod, a dítě, které bylo v rodině zemřelého vychovááno, jde-li o vlastní (osvojené) dítě vdovy nebo bylo-li dítě aspoň jedním z nich převzato do dne smrti manžela do péče nahrazující péči rodičů.

(4) Nárok na vdovský důchod vznikne znovu, jestliže se splní některá z podmínek uvedených v odstavci 2 do dvou roků po zániku dřívějšího nároku na vdovský důchod.

(5) Nárok na vdovský důchod zaniká uzavřením nového manželství.

(6) Nárok na vdovský důchod zaniká dnem právní moci rozhodnutí soudu o tom, že vdova úmyslně způsobila smrt manžela jako pachatelka, spolupachatelka nebo účastnice trestného činu.

(7) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně pro nárok vdovce na vdovecký důchod.

Díl druhý

Výše vdovského a vdoveckého důchodu

§ 51

(1) Výše základní výměry vdovského a vdoveckého důchodu činí 9 % průměrné mzdy měsíčně.

(2) Výše procentní výměry vdovského a vdoveckého důchodu činí 50 % procentní výměry starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který měl nebo by měl nárok manžel (manželka) v době smrti. Při stanovení starobního důchodu, na který by měl zemřelý manžel (manželka) nárok v době smrti, se nepřihlíží k jeho (její) účasti na důchodovém spoření; pokud zemřelému manželu (manželce) byl již přiznán starobní důchod, který byl podle § 34 odst. 1 věty první stanoven se zřetelem k jeho (její) účasti na důchodovém spoření, stanoví se pro účely stanovení výše procentní výměry vdovského nebo vdoveckého důchodu výše procentní výměry starobního důchodu zemřelého manžela (manželky) v částce, která by náležela, pokud by nebylo přihlédnuto k jeho (její) účasti na

důchodovém spoření.

(3) Výše procentní výměry vdovského a vdoveckého důchodu, na který vznikl znovu nárok podle § 50 odst. 4, nesmí být nižší než procentní výměra vdovského nebo vdoveckého důchodu, která náležela ke dni zániku nároku na tento důchod.

HLAVA PÁTÁ SIROTČÍ DŮCHOD

Díl první Podmínky nároku na sirotčí důchod

§ 52

(1) Na sirotčí důchod má nárok nezaopatřené dítě, zemřel-li

a) rodič (osvojitel) dítěte, nebo

b) osoba, která převzala dítě do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí soudu o svěřením dítěte do výchovy jiné osoby nebo do společné výchovy manželů³⁷⁾,

jestliže rodič (osvojitel) nebo osoba uvedená v písmenu b) byli poživateli starobního nebo invalidního důchodu nebo ke dni smrti splnili podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod stanovené v § 29 nebo § 31 odst. 1 anebo zemřeli následkem pracovního úrazu. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se pro účely vzniku nároku na sirotčí důchod považuje za splněnou, byla-li získána aspoň polovina potřebné doby pojištění uvedené v § 40.

(2) Osířelé nezaopatřené dítě má za splnění podmínek stanovených v odstavci 1 nárok na sirotčí důchod po každém z rodičů (osvojitelů) nebo osobě uvedené v odstavci 1 písm. b).

(3) Nárok na sirotčí důchod nevzniká po osobě uvedené v § 5 odst. 1 písm. k) nebo jejímu manželovi.

(4) Nárok na sirotčí důchod zaniká osvojením. Pokud oboustranně osířelé dítě osvojí jen jedna osoba, zaniká nárok na ten sirotčí důchod, který náležel po osobě, kterou osvojitel nahradil. Dojde-li ke zrušení osvojení, vznikne nárok na sirotčí důchod znovu, a to ve výši, v jaké by náležel, kdyby byl vyplácen ke dni zrušení osvojení.

(5) Nárok na sirotčí důchod po osobě uvedené v § 52 odst. 1 písm. b) zaniká svěřením dítěte do výchovy jiné osoby nebo do společné výchovy manželů³⁷⁾; ustanovení odstavce 4 platí přiměřeně.

(6) Pro nárok na sirotčí důchod platí § 50 odst. 6 přiměřeně.

Díl druhý

Výše sirotčího důchodu

§ 53

(1) Výše základní výměry sirotčího důchodu činí 9 % průměrné mzdy měsíčně.

(2) Výše procentní výměry sirotčího důchodu činí 40 % procentní výměry starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který měl nebo by měl nárok zemřelý v době smrti. Ustanovení § 51 odst. 2 věty druhé platí zde obdobně.

(3) Zanikl-li nárok na sirotčí důchod proto, že dítě přestalo být nezaopatřené a nárok na sirotčí důchod vznikl znovu, neboť podmínka nezaopatřenosti byla znovu splněna, nesmí být výše procentní výměry sirotčího důchodu nižší než procentní výměra sirotčího důchodu, která náležela ke dni zániku nároku na tento důchod.

HLAVA ŠESTÁ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DŮCHODECH

Díl první Nárok na důchod a jeho výplatu

§ 54

(1) Nárok na důchod vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Nárok na výplatu důchodu vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na důchod a na jeho výplatu a podáním žádosti o přiznání nebo vyplácení důchodu.

(3) Základní výměra důchodu se zaokrouhluje na celé desetikoruny nahoru a procentní výměra důchodu se zaokrouhluje na celé koruny nahoru; přitom se výše důchodu vypočtená ke dni vzniku nároku na důchod zaokrouhluje zvlášť.

§ 55

(1) Nárok na důchod nezaniká uplynutím času.

(2) Nárok na výplatu důchodu nebo jeho části zaniká, není-li dále uvedeno jinak, uplynutím pěti let ode dne, za který důchod nebo jeho část náleží. Lhůta podle předchozí věty neplyne po dobu řízení o důchodu, po dobu řízení o prohlášení osoby za nezvěstnou anebo za mrtvou, jde-li o nárok na výplatu vdovského, vdoveckého nebo sirotčího důchodu po této osobě, a po dobu, po kterou osobě, která musela mít opatrovníka, nebyl opatrovník ustanoven. Lhůta podle věty první neplyne rovněž po dobu, po kterou trvalo řízení o neplatnosti skončení právního vztahu zakládajícího účast na pojištění (§ 11 odst. 2 věta třetí).

§ 56

(1) Zjistí-li se, že

a) nárok na důchod nebo na jeho výplatu zanikl, důchod se odejme nebo jeho výplata se

zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen,

b) důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše pět let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta druhá a třetí obdobně. Důchod nebo jeho zvýšení se však doplatí ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení,

c) důchod byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byl přiznán nebo se vyplácí neprávem, důchod se sníží nebo odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen,

d) se změnily skutečnosti rozhodné pro výši důchodu nebo pro nárok na jeho výplatu, postupuje se obdobně podle ustanovení písmene b) nebo c).

(2) Byla-li výplata invalidního důchodu zastavena pro nedostavení se pojištěnce ke kontrolní lékařské prohlídce nebo nepodrobení se vyšetření zdravotního stavu anebo nepředložení nálezů ošetřujícími lékaři nebo nesdělení údajů o dosaženém vzdělání, zkušenostech a znalostech a o předchozích výdělečných činnostech a zjistí-li se, že pojištěnec přestal být invalidním již před zastavením výplaty důchodu, tento důchod nenáleží ode dne zastavení jeho výplaty. Zjistí-li se, že pojištěnec přestal být plně nebo částečně invalidním až po zastavení výplaty důchodu, důchod nenáleží ode dne, kterým pojištěnec přestal být plně nebo částečně invalidním.

(3) Byla-li výplata invalidního důchodu zastavena pro nedostavení se pojištěnce ke kontrolní lékařské prohlídce nebo nepodrobení se vyšetření zdravotního stavu anebo nepředložení nálezů ošetřujícími lékaři nebo nesdělení údajů o dosaženém vzdělání, zkušenostech a znalostech a o předchozích výdělečných činnostech a zjistí-li se, že u pojištěnce došlo ke snížení stupně invalidity již před zastavením výplaty invalidního důchodu, náleží tento důchod ve výši odpovídající novému stupni invalidity ode dne zastavení jeho výplaty. Zjistí-li se, že u pojištěnce došlo ke snížení stupně invalidity až po zastavení výplaty invalidního důchodu, náleží tento důchod ve výši odpovídající novému stupni invalidity ode dne, od kterého došlo ke snížení stupně invalidity.

(4) Zanikl-li nárok na důchod nebo jeho výplatu, popřípadě část výplaty, pro přiznání jiného důchodu, zúčtují se částky jiného důchodu náležející ode dne jeho přiznání s částkami dosavadního důchodu vyplacenými za tutéž dobu.

(5) Po zjištění výše vyměřovacího základu pro pojistné u osob samostatně výdělečně činných podle skutečného příjmu ze samostatné výdělečné činnosti se výše důchodu přepočte se zřetelem k výši tohoto vyměřovacího základu, a to ode dne přiznání důchodu; byl-li důchod vyplácen ve vyšší nebo nižší výměře, než náleží po tomto přepočtu, vyplacené částky důchodu se zúčtují s částkami důchodu náležejícími v nové výši.

zrušen

Díl druhý Souběh nároků na důchody a jejich výplatu

§ 58

(1) Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů téhož druhu nebo na výplatu starobního nebo invalidního důchodu, vyplácí se jen jeden důchod, a to vyšší; to však neplatí, jde-li o nárok na sirotčí důchody podle § 52 odst. 2, nestanoví-li se jinak v odstavci 2. Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu ve stejné výši, vyplácí se důchod, který si pojištěnec zvolil. Dnem úpravy výplat důchodů pro souběh zanikají nároky na důchody, které se nevyplácejí; to však neplatí, dojde-li v důsledku změny stupně invalidity ke snížení výše invalidního důchodu a nová výše invalidního důchodu je nižší než starobní důchod, který se podle věty první nevypláčí, anebo zanikne-li nárok na důchod, který se podle věty první vyplácí.

(2) Jsou-li současně splněny podmínky nároku na sirotčí důchod po rodiči a po osobě stejného pohlaví uvedené v § 52 odst. 1 písm. b), náleží pouze jeden důchod, a to vyšší. Jsou-li současně splněny podmínky nároku na důchody uvedené ve větě první ve stejné výši, vyplácí se důchod, který si pojištěnec zvolil.

§ 59

(1) Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu starobního nebo invalidního důchodu a na výplatu vdovského nebo vdoveckého důchodu anebo sirotčího důchodu, vyplácí se nejvyšší důchod v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první) a z ostatních důchodů se vyplácí polovina procentní výměry, nestanoví-li se jinak v odstavci 2; starobním důchodem se pro účely části věty před středníkem rozumí starobní důchod v plné výši, i když je podle § 37 odst. 1 vyplácen ve výši poloviny. Podle předchozí věty se postupuje obdobně, jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu vdovského nebo vdoveckého důchodu a sirotčího důchodu. Je-li výše několika důchodů stejná, krátí se podle věty první nejdříve sirotčí důchod a poté vdovský nebo vdovecký důchod. Má-li oboustranně osiřelé dítě nárok na dva sirotčí důchody, vyplácí se vyšší sirotčí důchod v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první) a nižší sirotčí důchod se vyplácí ve výši procentní výměry; je-li výše obou sirotčích důchodů stejná, vyplácí se jeden sirotčí důchod v plné výši a druhý sirotčí důchod ve výši procentní výměry. Má-li oboustranně osiřelé dítě nárok na dva sirotčí důchody, považuje se pro účely vět první až třetí za sirotčí důchod úhrn sirotčích důchodů po úpravě podle věty čtvrté.

(2) Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu starobního důchodu zvýšeného za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod (§ 34 odst. 2 až 4 a § 36 odst. 2) a na výplatu vdovského nebo vdoveckého důchodu, odečte se pro účely posouzení výše důchodů z procentní výměry starobního důchodu zvýšení za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod, a je-li zbylá část procentní výměry starobního důchodu nižší než procentní výměra vdovského nebo vdoveckého důchodu, vyplácí se vdovský nebo vdovecký důchod v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první) a starobní důchod se vyplácí ve výši zvýšení tohoto důchodu za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod a jedné poloviny zbylé části procentní výměry.

§ 60

Při úpravě důchodů pro souběh podle § 59 se vychází z výše jednotlivých důchodů po zaokrouhlení podle § 54 odst. 3; výše důchodů po úpravě pro souběh se zaokrouhluje rovněž podle § 54 odst. 3.

§ 61

(1) Vyplácí-li se poživateli důchodu důchod vypočtený se zřetelem k mezinárodní smlouvě podle poměru dob získaných v České republice k celkově získané době (dále jen "dílní důchod"), stanoví se základní výměra a procentní výměry dílního důchodu v poměru těchto dob, nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva.

(2) Při úpravě dílního důchodu pro souběh podle § 59 a 60 se vychází z výše základní výměry a procentní výměry dílního důchodu po úpravě podle odstavce 1.

(3) Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu více dílních důchodů, vyplácí se nejvyšší procentní výměra v plné výši a z nižších procentních výměr se vyplácí polovina; základní výměra se vyplácí jen u toho dílního důchodu, k němuž náleží vyšší základní výměra.

(4) Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu dílního důchodu a jiného důchodu z českého důchodového pojištění, vyplácí se u tohoto jiného důchodu základní výměra v plné výši a základní výměra dílního důchodu se nevyplácí; z procentních výměr těchto důchodů se vyplácí v plné výši vyšší procentní výměra a nižší procentní výměra se vyplácí ve výši poloviny.

Díl třetí

Přeměna invalidního důchodu na starobní důchod a zánik nároku na invalidní důchod

§ 61a

(1) Nárok na invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně a nárok na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně pojištěnce, který nebyl účasten důchodového spoření, zaniká dnem, kterým jeho poživatel dosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let; tímto dnem vzniká tomuto poživateli nárok na starobní důchod.

(2) Starobní důchod, na který vznikl nárok podle odstavce 1, náleží ve výši, v jaké náležel dosavadní invalidní důchod.

(3) Nárok na starobní důchod podle odstavce 1 nevylučuje nárok na starobní důchod podle § 29 odst. 1, 2 nebo 3.

(4) Pro účely souběhu nároků na výplatu důchodů podle § 59 odst. 1 se na starobní důchod, na který vznikl nárok podle odstavce 1, hledí jako na dosavadní invalidní důchod.

§ 61b

Nárok na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně pojištěnce, který byl účasten důchodového spoření, zaniká dnem, kterým jeho poživatel dosáhl věku 65 let nebo

důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let.

Díl čtvrtý Přechod nároku na důchody

§ 62

(1) Nárok na důchod a nárok na výplatu důchodu nelze postoupit ani dát do zástavy.

(2) Dohodu o srážkách z důchodu lze uzavřít jen pro pohledávky na výživném a na příspěvku na výživu a na úhradu přeplatku na důchodu, a to až do částky, kterou lze srazit výkonem rozhodnutí.

(3) Pro výkon rozhodnutí srážkami z důchodu platí ustanovení zvláštního zákona o výkonu soudních rozhodnutí srážkami ze mzdy.²⁴⁾

§ 63

(1) Zemřel-li oprávněný po uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění, vstupují do dalšího řízení o dávce a nabývají nároku na částky splatné do dne smrti oprávněného postupně manželka (manžel), děti a rodiče, jestliže žili s oprávněným v době jeho smrti v domácnosti. Podmínka žití v domácnosti nemusí být splněna u dětí, které mají nárok na sirotčí důchod po zemřelém.

(2) Byla-li dávka přiznána před smrtí oprávněného, vyplatí se splatné částky, které nebyly vyplaceny do dne smrti oprávněného, členům jeho rodiny podle pořadí a za podmínek stanovených v odstavci 1.

(3) Nároky přecházející na osoby uvedené v odstavcích 1 a 2 nejsou předmětem dědictví; předmětem dědictví se stávají, není-li těchto osob.

Díl pátý Vyplácení důchodů

§ 64

(1) Příjemcem důchodu je oprávněný nebo jeho zákonný zástupce nebo opatrovník anebo zvláštní příjemce. Kdo je zvláštní příjemce, stanoví zvláštní zákon.²⁵⁾

(2) Důchody se vyplácejí v hotovosti. Na základě žádosti příjemce důchodu se důchod poukazuje na účet příjemce u banky v České republice nebo pobočky zahraniční banky nebo spořitelního a úvěrního družstva v České republice; je-li příjemcem důchodu oprávněný, poukazuje se důchod na účet jeho manžela (manželky) u banky v České republice, pokud o to oprávněný plátce důchodu požádá na předepsaném tiskopise a má-li v době, kdy o tento způsob výplaty požádá, právo disponovat s peněžními prostředky na takovém účtu. Podmínkou výplaty důchodu oprávněnému na účet jeho manžela (manželky) je souhlas manžela (manželky) s tímto způsobem výplaty; zemřel-li oprávněný, je manžel (manželka) povinen vrátit plátcí důchodu splátky důchodu oprávněného připsané na takový účet po dni, za který náležela poslední výplata důchodu zemřelého oprávněného.

(3) Požádá-li příjemce dávky o změnu způsobu výplaty důchodu, je plátce důchodu povinen provést takovou změnu nejpozději od splátky důchodu splatné ve třetím kalendářním měsíci po kalendářním měsíci, v němž byla uplatněna žádost o změnu způsobu výplaty důchodu. Je-li důchod vyplácen na účet manžela (manželky) u banky v České republice nebo pobočky zahraniční banky nebo spořitelního a úvěrního družstva v České republice podle odstavce 2 věty druhé, neodpovídá plátce důchodu za škodu, která oprávněnému vznikne právním úkonem manžela (manželky) jako majitele účtu, jehož důsledkem je omezení nebo zánik práva oprávněného disponovat s peněžními prostředky na takovém účtu, ani za škodu, která oprávněnému vznikne, zanikne-li takový účet v důsledku úmrtí manžela (manželky).

(4) Příjemce důchodu vypláceného v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence hradí náklady plátce důchodu za poukazy splátek důchodu vyplácených v pravidelných lhůtách. Věta první však neplatí v případě, že oprávněnému byl důchod přiznán před 1. lednem 2010 a tomuto oprávněnému trvá od 31. prosince 2009 nepřetržitě nárok na alespoň 1 důchod. Plátce důchodu je povinen výši nákladů uvedených ve větě první zveřejnit.

(5) Má-li právo disponovat s peněžními prostředky na účtu oprávněného jiná osoba než oprávněný, je tato jiná osoba povinna vrátit plátcí důchodu splátky důchodu oprávněného, které byly připsány na takový účet po dni, za který náležela poslední výplata důchodu zemřelého oprávněného. Není-li takové osoby, jsou povinny plátcí důchodu vrátit tyto splátky důchodu postupně manžel (manželka), pokud mu (jí) po zemřelém oprávněném vznikl nárok na vdovecký (vdovský) důchod, a dále děti a rodiče, jestliže žili s oprávněným v době jeho smrti v domácnosti; nelze-li takto vrátit tyto splátky důchodu, považují se tyto splátky důchodu za dluh oprávněného, který se vypořádá v rámci dědictví.

§ 65

(1) Invalidní důchod se nevyplácí po dobu výplaty nemocenského a po dobu poskytování náhrady mzdy, platu nebo odměny^{25a)} nebo sníženého platu nebo snížené odměny anebo služebního příjmu nebo náhrady ve výši platu (dále jen „náhrada mzdy“) v době dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, pokud den vzniku invalidity spadá do období dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, které jsou důvodem výplaty nemocenského nebo pobírání náhrady mzdy. Pro účely věty první se za výplatu nemocenského považují i dny, po které se nemocenské nevyplácí osobě samostatně výdělečně činné, která je účastna nemocenského pojištění, podle § 23 zákona o nemocenském pojištění v prvním období dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, a dny, po které se nemocenské nevyplácí z důvodu porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce^{25b)}, a za pobírání náhrady mzdy se považují i první 3 dny, po které se náhrada mzdy nevyplácí^{25c)}, a dny, po které se náhrada mzdy neposkytuje z důvodu porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce^{25d)}. Pro účely věty první se za dočasnou pracovní neschopnost nepovažuje dočasná pracovní neschopnost, která se považuje za pokračování předchozí dočasné pracovní neschopnosti, která byla ukončena z důvodu, že pojištěnec byl uznán invalidním pro invaliditu prvního nebo druhého stupně.

(2) Invalidní důchod pro invaliditu následkem úrazu (onemocnění) uvedeného v § 25 odst. 1 věty druhé se vyplácí nejdříve po skončení služby, za jejíhož výkonu došlo k tomuto úrazu (onemocnění).

§ 66

(1) Osobám, které nemají na území České republiky trvalý pobyt nebo které se na území České republiky obvykle nezdržují, se vyplácí důchod ve výši odpovídající době pojištění a náhradní době pojištění získaným na území České republiky.

(2) Za osoby, které se na území České republiky obvykle nezdržují, se považují osoby, které v cizině pobývají v kalendářním roce po dobu alespoň 270 dnů.

HLAVA SEDMÁ ZVYŠOVÁNÍ DŮCHODŮ

§ 67

(1) Vyplácené důchody se zvyšují v závislosti na růstu indexu spotřebitelských cen (dále jen „růst cen“) a na růstu mezd. Vyplácenými důchody se rozumí důchody přiznané ode dne, který spadá do období před kalendářním měsícem, do něhož spadá den, od něhož se důchody zvyšují.

(2) Základní výměry a procentní výměry vyplácených důchodů se zvyšují od splátky důchodu splatné v lednu (dále jen „pravidelný termín“).

(3) Procentní výměry vyplácených důchodů se zvyšují mimo pravidelný termín (dále jen „mimořádný termín“), pokud v období pro zjišťování růstu cen stanoveném podle odstavce 4 dosáhl růst cen aspoň 5 %. V mimořádném termínu se vyplácené důchody zvyšují od splátky důchodu splatné v pátém kalendářním měsíci následujícím po kalendářním měsíci, v němž růst cen dosáhl aspoň 5 %.

(4) Období pro zjišťování růstu cen se stanoví tak, že prvním měsícem tohoto období je kalendářní měsíc následující po posledním kalendářním měsíci období pro zjišťování růstu cen použitého při předchozím zvýšení procentní výměry důchodů, a posledním měsícem tohoto období je při zvýšení důchodů

a) v pravidelném termínu srpen kalendářního roku, který o jeden rok předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá pravidelný termín zvýšení důchodů,

b) v mimořádném termínu kalendářní měsíc, v němž růst cen dosáhl aspoň 5 %.

(5) Jestliže podmínka pro zvýšení důchodů v mimořádném termínu byla splněna v červenci nebo v srpnu, zvýší se důchody pouze v pravidelném termínu s tím, že posledním měsícem období pro zjišťování růstu cen je srpen.

(6) Růst cen se stanoví jako procentní přírůstek indexu spotřebitelských cen v posledním měsíci období stanoveného pro zjišťování růstu cen oproti tomuto indexu v kalendářním měsíci, který bezprostředně předchází prvnímu kalendářnímu měsíci tohoto období s tím, že tento růst se stanoví se zaokrouhlením na jedno platné desetinné místo a podíl pro jeho stanovení činí vždy nejméně 1. Pro zvýšení procentní výměry vyplácených důchodů v období od 1. ledna 2013 do 31. prosince 2015 se však při stanovení růstu cen podle věty první použije jen jedna třetina procentního přírůstku indexu spotřebitelských cen. Výpočet růstu cen se provádí z originálních bazických úhrnných indexů spotřebitelských cen (životních nákladů) za domácnosti celkem zjištěných Českým statistickým úřadem.

(7) Základní výměry vyplácených důchodů se zvyšují tak, aby výše základní výměry důchodu činila 9 % průměrné mzdy s tím, že výše základní výměry se zaokrouhluje na celé desetikoruny nahoru.

(8) Procentní výměry vyplácených důchodů se při zvýšení důchodů v pravidelném termínu zvýší o tolik procent zaokrouhlených s přesností na jedno platné desetinné místo nahoru, aby u průměrného starobního důchodu úhrn částky zvýšení základní výměry důchodu a částky zvýšení procentní výměry důchodu odpovídal zvýšení průměrného starobního důchodu stanoveného ve výši součtu růstu cen podle odstavce 6 a jedné třetiny růstu reálné mzdy zaokrouhlené s přesností na jedno platné desetinné místo. Procentní výměry vyplácených důchodů se však nezvýší, pokud se v důsledku zvýšení základní výměry důchodu podle odstavce 7 zvýší výše průměrného starobního důchodu alespoň o tolik procent, kolik činí procento zvýšení stanovené ve větě první.

(9) Procentní výměry vyplácených důchodů se při zvýšení důchodů v mimořádném termínu zvýší o tolik procent, kolik činí růst cen podle odstavce 6.

(10) Zvýšení procentní výměry důchodu se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(11) Průměrný starobní důchod se zjišťuje podle údajů České správy sociálního zabezpečení jako průměrná výše všech starobních důchodů, které byly vyplaceny za poslední kalendářní měsíc období pro zjišťování růstu cen podle odstavce 4, s výjimkou starobních důchodů, které se vyplácejí v nižší výši pro souběh s jiným důchodem podle § 59, a starobních důchodů podle § 29 odst. 2, popřípadě starobních důchodů podle předpisů platných před 1. lednem 2010 přiznávaných za dobu pojištění kratší než 25 roků.

(12) Období pro zjišťování růstu reálné mzdy se stanoví tak, že prvním rokem tohoto období je kalendářní rok následující po posledním kalendářním roce období pro zjišťování růstu reálné mzdy použitého při předchozím zvýšení důchodů, při kterém bylo přihlédnuto k růstu reálné mzdy, a posledním rokem tohoto období je kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá termín zvýšení důchodů. Pokud je ve stanoveném období podíl pro stanovení růstu reálné mzdy podle odstavce 13 nižší než 1, přihlédne se k růstu reálné mzdy až při tom zvýšení důchodů, při kterém je tento podíl vyšší než 1.

(13) Růst reálných mezd se stanoví v procentech po zaokrouhlení na jedno platné desetinné místo podle podílu, v jehož čitateli je podíl všeobecného vyměřovacího základu za poslední kalendářní rok období pro zjišťování růstu reálné mzdy a všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, který bezprostředně předchází prvnímu kalendářnímu roku tohoto období, a ve jmenovateli je podíl průměrného ročního indexu spotřebitelských cen za domácnosti celkem vypočteného z originálních bazických indexů spotřebitelských cen zjištěných Českým statistickým úřadem za poslední kalendářní rok tohoto období a uvedeného průměrného ročního indexu za kalendářní rok, který bezprostředně předchází prvnímu kalendářnímu roku tohoto období.

(14) Zvýšení procentní výměry vyplácených důchodů v mimořádném termínu náleží i k důchodům přiznávaným v tom kalendářním roce, v němž byly zvýšeny procentní výměry vyplácených důchodů v mimořádném termínu.

(15) Zvýšení důchodů stanoví prováděcí právní předpis; jde-li o zvýšení důchodů v pravidelném termínu, stanoví se zvýšení důchodů do 30. září kalendářního roku, který o jeden rok předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá pravidelný termín zvýšení důchodů, a jde-li o zvýšení důchodů v mimořádném termínu, stanoví se zvýšení důchodů do 50 dnů od posledního dne kalendářního měsíce, v němž růst cen dosáhl aspoň 5 %.

§ 67a

Procentní výměra vypláceného důchodu se zvyšuje o 2 000 Kč měsíčně ode dne, kdy poživatel důchodu dosáhl věku 100 let. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se podle věty první procentní výměra starobního nebo invalidního důchodu.

ČÁST PÁTÁ PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

HLAVA PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 68

O nárocích na důchody, které vznikly před 1. lednem 1996 a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocně rozhodnuto, a o přiznání, odnětí nebo změně výše těchto důchodů za dobu před 1. lednem 1996, i když o nich již bylo pravomocně rozhodnuto, se rozhodne s odchylkami dále uvedenými podle předpisů platných před 1. lednem 1996.

§ 69

(1) Podle tohoto zákona se od 1. ledna 1996 posuzují i nároky na důchody, jejichž podmínky stanovené tímto zákonem byly splněny před tímto dnem a nezakládaly nárok na důchody podle dříve platných předpisů, pokud není dále stanoveno jinak; za den vzniku nároku se v těchto případech považuje 1. leden 1996.

(2) Nárok na vdovský důchod podle odstavce 1 vznikne jen v případě, že manžel vdovy zemřel po 31. prosinci 1990.

(3) Nárok na vdovecký důchod podle odstavce 1 vznikne jen v případě, že manželka vdovce zemřela po 31. prosinci 1990; pro vznik nároku se nevyžaduje, aby manželka splnila ke dni smrti podmínku potřebné doby zaměstnání. Výše vdoveckého důchodu se stanoví podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1995.

§ 70

Důchody starobní, invalidní, částečně invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí, přiznané před 1. lednem 1996, se považují za starobní, plně invalidní, částečně invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí důchody podle tohoto zákona, a to ve výši, v níž náležely ke dni 31. prosince 1995, včetně zvýšení důchodu o pevnou částku podle zvláštních zákonů²⁶⁾ (dále jen "zvýšení o pevnou částku"), pokud se dále nestanoví jinak.

§ 71

(1) Výše starobního, plného invalidního a částečného invalidního důchodu, na který vznikne nárok v době od 1. ledna 1996 do 31. prosince 2005, nesmí být nižší než výše důchodu, která by náležela, kdyby důchod byl přiznán podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1995 v rozsahu uvedeném v odstavci 4, a to včetně zvýšení, která by náležela k tomuto důchodu pouze k tomuto dni. Pro účely porovnání výší starobních, plných invalidních a částečných invalidních důchodů podle věty první se výší těchto důchodů rozumí procentní výměry těchto důchodů. Výše základní výměry starobního, plného invalidního a částečného invalidního důchodu, pokud se jejich výše stanoví po 31. prosinci 1995 s použitím předpisů platných před 1. lednem 1996, se stanoví podle předpisů platných ke dni, od něhož se přiznává důchod; přitom v této výši základní výměry důchodu je zahrnuto zvýšení o pevnou částku.

(2) Získal-li pojištěnec alespoň jeden rok zaměstnání, které bylo podle předpisů platných před 1. červnem 1992 zařazeno do I. (II.) pracovní kategorie nebo do I. (II.) kategorie funkcí, postupuje se při stanovení výše starobního, plného invalidního a částečného invalidního důchodu podle odstavce 1, vznikne-li nárok na důchod v době od 1. ledna 1996 do 31. prosince 2018. V období po 31. prosinci 2005 se podle věty první postupuje jen na žádost pojištěnce. Věta první neplatí v případě, vznikl-li nárok na invalidní důchod po 31. prosinci 2011.

(3) Odstavce 1 a 2 platí obdobně pro stanovení výše důchodu zjišťované pro vyměření vdovského, vdoveckého nebo sirotčího důchodu.

(4) Pro stanovení výše důchodů uvedených v odstavcích 1 a 2 podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1995 se použije ustanovení těchto předpisů o průměrném měsíčním výdělku, včetně určení rozhodného období pro jeho výpočet, o výši důchodu a o nejvyšší a nejnižší výměře důchodu, s výjimkou ustanovení o úpravě důchodů, které jsou jediným zdrojem příjmu, a s výjimkou ustanovení umožňujícího na základě žádosti pojištěnce požádat po 31. prosinci 1990 o vyměření výše důchodu podle předpisů platných před 1. říjnem 1988; přitom při určení výdělků za dobu po 31. prosinci 1995 se postupuje podle § 16 odst. 3 a 4 a při určení dopočtené doby se postupuje podle § 41 odst. 4.

(5) Ke starobnímu, plnému invalidnímu a částečnému invalidnímu důchodu přiznanému po 31. prosinci 1995, na který vznikl nárok před 1. lednem 1996, náleží ode dne přiznání zvýšení podle § 2 zákona č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995; to však neplatí, stanoví-li se výše starobního důchodu podle § 72 odst. 1.

HLAVA DRUHÁ JEDNOTLIVÉ DRUHY DÁVEK

Starobní důchod

§ 72

(1) Výše starobního důchodu pojištěnců, kteří splnili podmínky pro nárok na tento důchod před 1. lednem 1996, jsou po vzniku nároku na tento důchod nepřetržitě zaměstnání ke dni 31. prosince 1995 a nepobírali tento důchod ani jeho část, se stanoví podle předpisů platných po 31. prosinci 1995. Tato výše však nesmí být nižší než výše stanovená podle

předpisů platných před 1. lednem 1996; ustanovení § 71 odst. 1, 2 a 4 platí zde obdobně.

(2) Nárok na starobní důchod podle tohoto zákona nevznikne, byl-li před 1. lednem 1996 přiznán starobní důchod, s výjimkou starobního důchodu přiznaného podle zákona č. 39/1994 Sb., o předčasném poskytování starobního důchodu a o změně zákonů na úseku zaměstnanosti.

§ 73

(1) Starobní důchody včetně důchodů přiznaných podle zákona č. 39/1994 Sb., o předčasném poskytování starobního důchodu a o změně zákonů na úseku zaměstnanosti, nebo podle předchozích obdobných předpisů (dále jen "předčasně poskytované starobní důchody"), přiznané před 1. lednem 1996, se po dobu další výdělečné činnosti konané po vzniku nároku na tento důchod vyplácejí po 31. prosinci 1995 za podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Jestliže poživatel starobního důchodu nesplňuje ke dni 1. ledna 1996 podmínky uvedené v § 37 a v době předcházející splátce důchodu splatné v březnu 1996 nedovrší věk, od něhož se mu podle § 37 vyplácí starobní důchod bez omezení, je poživatel tohoto důchodu povinen tuto skutečnost oznámit plátcí důchodu do osmi dnů ode dne účinnosti tohoto zákona. Ohlašovací povinnost podle předchozí věty nemá poživatel starobního důchodu, jestliže ukončí výdělečnou činnost (samostatnou výdělečnou činnost) v době předcházející splátce důchodu splatné v březnu 1996.

(3) Ohlašovací povinnost podle odstavce 2 má i zaměstnavatel poživatele důchodu uvedeného v odstavci 2.

(4) Výplata důchodu v případech uvedených v odstavci 2 nenáleží od splátky důchodu splatné v březnu 1996, je-li poživatel starobního důchodu výdělečně činný.

§ 74

Nároky na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle předpisů platných před 1. lednem 1996 po odpracování stanovené doby zaměstnání v I. pracovní kategorii nebo v I. (II.) kategorii funkcí zůstávají zachovány do 31. prosince 2018. Snížená věková hranice pro vznik nároku na starobní důchod se přitom považuje pro účely tohoto zákona za důchodový věk.

§ 74a

(1) U pojištěnců, kteří vykonávali před 1. lednem 1993 aspoň po dobu 10 let zaměstnání při těžbě, průzkumu a zpracování uranové rudy, které bylo podle předpisů účinných před 1. lednem 1969 zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, činí důchodový věk 50 let, pokud tito pojištěnci nastoupili do zaměstnání v uranovém průmyslu na pracovištích s rizikem ionizujícího záření před 1. lednem 1969 a věku 50 let dosáhli po 30. červnu 2006.

(2) U pojištěnců, kteří vykonávali před 1. lednem 1993 aspoň po dobu 10 let zaměstnání při těžbě, průzkumu a zpracování uranové rudy, které bylo podle předpisů účinných před tímto dnem zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, činí důchodový věk 55 let, pokud tohoto

věku dosáhli po 30. červnu 2006 a nesplňují podmínky uvedené v odstavci 1. Za zaměstnání při těžbě, průzkumu a zpracování uranové rudy se pro účely věty první nepovažuje zaměstnání v hornictví vykonávané pod spodní úrovní nadloží a na skrývce v povrchových dolech (lomech) na radioaktivní suroviny.

§ 75

Předčasně poskytovaný starobní důchod přiznaný před 1. lednem 1996 se považuje za starobní důchod uvedený v § 30 s tím, že nárok poživatele předčasně poskytovaného starobního důchodu přiznaného od 21. března 1994 do 31. prosince 1995 na přepočít starobního důchodu do dosažení potřebného věku stanoveného pro vznik nároku na starobní důchod zůstává zachován; tento věk se posuzuje podle tohoto zákona. Výše tohoto důchodu při tomto přepočtu se stanoví podle tohoto zákona s tím, že ustanovení § 71 odst. 1 a 4 platí zde obdobně; zvýšení starobního důchodu za dobu pojištění po vzniku nároku na tento důchod po 31. prosinci 1995 se však stanoví podle tohoto zákona.

§ 76

(1) Nároky na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 557/1990 Sb., o mimořádném poskytování starobního důchodu některým horníkům, zůstávají zachovány do 31. prosince 2000. Ustanovení § 74 věty druhé platí zde obdobně. Výše starobního důchodu podle věty první se stanoví podle tohoto zákona s tím, že pro výši a výplatu tohoto důchodu platí § 37 a § 71 odst. 1 a 4 obdobně. Výše procentní výměry starobního důchodu podle věty první se zvyšuje podle § 34 odst. 2 po dosažení 55 let věku. Nárok na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle předpisu uvedeného ve větě první vzniká též pojištěncům, kteří dosáhli 50 let do 31. prosince 2010, pokud splňují ostatní podmínky stanovené v tomto předpisu; přitom se nevyžaduje, aby ke splnění podmínek stanovených v § 2 odst. 2 písm. c) tohoto předpisu došlo v souvislosti se snížením nejvyšší přípustné expozice.

(2) Poživatel starobního důchodu přiznaného podle odstavce 1 nemá nárok na starobní důchod podle tohoto zákona.

§ 76a

Procentní výměra starobního důchodu, který je přiznáván po 30. červnu 2006 pojištěncům, jejichž důchodový věk byl stanoven podle § 74a odst. 1 nebo § 76 odst. 1, a pojištěncům, kteří vykonávali před 1. lednem 1993 aspoň po dobu 15 let zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (popřípadě 10 let, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech), které bylo podle předpisů účinných před tímto dnem zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, se zvyšuje ode dne přiznání tohoto důchodu podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který předchází dni, od něhož se přiznává tento důchod. Zvýšení podle věty první však spolu s procentní výměrou důchodu nesmí přesáhnout nejvyšší výměru, která se stanoví tak, že nejvyšší částka výše důchodu podle § 4 odst. 1 věty druhé zákona č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995, se zvýší podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který předchází dni, od něhož se přiznává starobní důchod. Zvýšení podle věty první a druhé se stanoví tak, jako kdyby starobní důchod byl přiznán ke dni 31. prosince 1995.

§ 77

Při zvýšení starobního důchodu přiznaného před 1. lednem 1996 za dobu pojištění po vzniku nároku na tento důchod po 31. prosinci 1995 se za výpočtový základ považuje průměrný měsíční výdělek, z něhož byl tento důchod vyměřen.

Plný invalidní a částečný invalidní důchod

§ 78

Poživateli plného invalidního důchodu přiznaného před 1. lednem 1996, který ke dni 31. prosince 1995 dosáhl aspoň věku o deset let nižšího, než je jeho důchodový věk stanovený podle tohoto zákona [§ 32, 74, 76 a § 94 písm. a)], lze odejmout tento důchod nejdříve od splátky důchodu splatné v lednu 1997, a to jen za podmínek stanovených předpisy platnými před 1. lednem 1996, jestliže byl tento plný invalidní důchod přiznán pro invaliditu způsobenou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, pro který jeho poživatel mohl vykonávat soustavné zaměstnání, avšak jen zcela nepřiměřené jeho dřívějším schopnostem a společenskému významu dosavadního zaměstnání.

§ 79

Jestliže poživatel plného invalidního důchodu přiznaného před 1. lednem 1996 vykonává po 31. prosinci 1995 výdělečnou činnost v cizině nebo samostatnou výdělečnou činnost, s výjimkou samostatné výdělečné činnosti vykonávané za zcela mimořádných podmínek [§ 39 odst. 1 písm. b)], je povinen tuto skutečnost oznámit plátcí důchodu do osmi dnů ode dne účinnosti tohoto zákona. Ustanovení § 73 odst. 2 věta druhá, odst. 3 a 4 platí zde přiměřeně.

§ 80

U částečného invalidního důchodu přiznaného před 1. červencem 1995 se posuzuje v roce 1996 výplata tohoto důchodu podle § 46 na základě průměrného měsíčního příjmu z výdělečné činnosti zakládající účast na pojištění poživatele tohoto důchodu, kterého dosáhl v roce 1995; přitom se nepřihlíží k příjmům před přiznáním částečného invalidního důchodu. Do doby uvedené v § 47 odst. 6 a 7 se považuje podmínka výplaty částečného invalidního důchodu ve výši podle § 46 odst. 1 písm. a) za splněnou.

§ 80a

zrušen

§ 80b

zrušen

§ 81

Je-li poživatel částečného invalidního důchodu, s výjimkou částečného invalidního důchodu uvedeného v § 44 odst. 2 přiznaného před 1. lednem 1996, výdělečně činný po 31. prosinci 1995 v cizině, je povinen tuto skutečnost oznámit plátcí důchodu do osmi dnů ode dne účinnosti tohoto zákona. Ustanovení § 73 odst. 2 věta druhá, odst. 3 a 4 platí zde

přiměřeně.

Důchod vdovský a vdovecký

§ 82

(1) Byl-li vdovský důchod přiznán před 1. lednem 1996 a ke dni 1. ledna 1996 vdova nesplňuje žádnou z podmínek stanovenou tímto zákonem, zůstává nárok na vdovský důchod zachován, pokud jsou splněny podmínky nároku na vdovský důchod stanovené předpisy platnými ke dni 31. prosince 1995.

(2) Došlo-li k zániku nároku na vdovský důchod před 1. lednem 1996, vznikne nárok na vdovský důchod znovu, splní-li se po 31. prosinci 1995 podmínky nároku na vdovský důchod stanovené předpisy platnými ke dni 31. prosince 1995, a to ve lhůtě a ve výši stanovené těmito předpisy.

(3) Vdovský důchod podle odstavců 1 a 2 se považuje za vdovský důchod podle tohoto zákona s tím, že nárok na vdovský důchod zanikne, nebude-li vdova splňovat podmínky nároku na tento důchod stanovené tímto zákonem ani předpisy platnými ke dni 31. prosince 1995.

§ 82a

(1) Byla-li výše vdovského důchodu, na který vznikl (znovu vznikl) nárok před 1. lednem 1996 nebo na který znovu vznikl nárok po 31. prosinci 1995 podle § 82 odst. 2, omezena pro souběh s nárokem na výplatu starobního nebo invalidního důchodu podle předpisů o sociálním zabezpečení platných před 1. lednem 1996^{35a)}, zvyšuje se procentní výměra vdovského důchodu o částku odpovídající rozdílu mezi vyplácenou výší a výší bez takového omezení, včetně zvýšení podle předpisů o zvýšení důchodů náležejících od přiznání vdovského důchodu do dne, od kterého se úprava podle tohoto ustanovení provede. Zvýšení o částku rozdílu náleží jen v době, ve které omezení výše vdovského důchodu podle předchozí věty trvá.

(2) Nebyl-li vdovský důchod z důvodu uvedeného v předchozím odstavci vyplácen, postupuje se obdobně s tím, že za den přiznání vdovského důchodu se považuje den, kdy na takový vdovský důchod vznikl (znovu vznikl) nárok.

(3) Pro zjišťování výše vdovského důchodu pro účely stanovení částky rozdílu se nepoužijí ustanovení předpisů o sociálním zabezpečení platná před 1. lednem 1996 o

a) nejvyšších přípustných výměrách úhrnu důchodu při souběhu starobního nebo invalidního důchodu a vdovského důchodu a o snížení výše vdovského důchodu pro jejich překročení^{35a)},

b) částce, kterou nesmí při zvýšení důchodu přesáhnout nejvyšší výměra úhrnu důchodu stanovená pro souběh starobního nebo invalidního důchodu a vdovského důchodu po takovém zvýšení.

Výše starobního nebo invalidního důchodu přitom zůstává nedotčena; zvýšení starobního důchodu za dobu dalšího zaměstnání po vzniku nároku na tento důchod se však považuje za součást starobního důchodu a zvýšení podle písmene b) za součást starobního nebo invalidního důchodu i tehdy, byla-li podle předpisů platných před 1. lednem 1996

součástí úhrnu důchodu. Pokud by při stanovení částky rozdílu podle předchozích vět výše starobního nebo invalidního důchodu bez zvýšení o pevnou částku a vdovského důchodu, která by náležela ke dni 31. prosince 1995, přesáhla částku stanovenou v § 4 odst. 1 zákona č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995, sníží se výše vdovského důchodu tak, aby úhrn důchodu takovou částku k uvedenému dni nepřesáhl. Ustanovení § 93 odst. 2 není postupu podle tohoto ustanovení na překážku.

(4) Ustanovení předchozích odstavců se užije obdobně, byla-li výše vdovského důchodu omezena pro souběh s nárokem na výplatu důchodu za výsluhu let, který se podle § 89 odst. 1 považuje od 1. ledna 1996 za částečný invalidní důchod nebo za starobní důchod, nebo nebyl-li vdovský důchod z téhož důvodu vyplácen.

(5) Zvýšení vdovského důchodu o částku rozdílu se provede na žádost a nejdříve od splátky důchodu splatné po 1. červenci 2006. Lhůta pro vydání rozhodnutí stanovená zvláštním předpisem^{35b)} se u žádostí uplatněných do 31. října 2006 prodlužuje o 90 dnů.

(6) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně i pro vdovecké důchody.

§ 83

Vdově, která po 31. prosinci 1995 splňuje podmínky nároku na vdovský důchod a již není vdovský důchod vyplácen ke dni 31. prosince 1995 pro souběh s příjmem nebo je jí z tohoto důvodu vyplácen vdovský důchod v nižší částce, se na žádost začne vyplácet vdovský důchod nejdříve od splátky důchodu splatné v lednu 1996, a to ve výši odpovídající měsíční částce, která by náležela ke dni 31. prosince 1995, po přičtení všech zvýšení, na která vznikl nárok do tohoto dne, včetně zvýšení o pevnou částku, pokud by toto zvýšení náleželo k vdovskému důchodu ke dni 31. prosince 1995.

§ 84

(1) Vdovský důchod vdovy, jejíž manžel zemřel po 31. prosinci 1990 a které byl podle předpisů platných před 1. lednem 1996 přiznán tento důchod ve výši výživného proto, že nežila s manželem delší dobu před jeho smrtí ve společné domácnosti a jejíž manželství přestalo plnit svou společenskou funkci, se na žádost nejdříve od splátky důchodu splatné v lednu 1996 stanoví ve výši, v jaké by náležel bez takového omezení ke dni 31. prosince 1995 podle předpisů platných před 1. lednem 1996. Nárok na úpravu výše vdovského důchodu vzniká i v případě, že vdovský důchod nebyl vyplácen pro souběh s příjmem.

(2) Vdovský důchod rozvedené ženy náležející ke dni 31. prosince 1995 se po tomto datu považuje za vdovský důchod podle tohoto zákona; ustanovení § 82 platí obdobně.

§ 85

Došlo-li k zániku nároku na vdovský nebo vdovecký důchod před 1. lednem 1996 nebo došlo-li k zániku nároku na takové důchody po 31. prosinci 1995, ale jde o důchody, které byly přiznány podle předpisů platných před 1. lednem 1996, a osoba splnila některou z podmínek nároku na vdovský nebo vdovecký důchod stanovenou tímto zákonem do pěti let od zániku nároku na takový důchod, vznikne nárok na vdovský nebo vdovecký důchod za podmínek podle tohoto zákona, pokud již nevznikl nárok na vdovský důchod podle § 82 odst. 2; přitom výše vdovského důchodu se stanoví podle tohoto zákona a výše vdoveckého

důchodu se stanoví podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1995.

Sirotčí důchod

§ 86

Došlo-li k zániku nároku na sirotčí důchod před 1. lednem 1996 nebo došlo-li k zániku nároku na sirotčí důchod po 31. prosinci 1995, ale sirotčí důchod byl přiznán podle předpisů platných před 1. lednem 1996, a po 31. prosinci 1995 se splní některá z podmínek stanovených v § 52, vznikne nárok na sirotčí důchod za podmínek a ve výši podle tohoto zákona.

§ 87

Dojde-li po 31. prosinci 1995 k osvojení dítěte, které pobírá sirotčí důchod oboustranně osiřelého dítěte přiznaný podle předpisů platných před 1. lednem 1996, považuje se za procentní výměru sirotčího důchodu po jednom z rodičů polovina procentní výměry sirotčího důchodu oboustranně osiřelého dítěte.

§ 88

Sirotčí důchod vyplácený podle předpisů platných před 1. lednem 1996 do vlastních rukou pojištěnci, který ke dni 1. ledna 1996 nenabyl zletilosti, se vyplácí do jeho rukou i nadále; po dobu výplaty tohoto důchodu má tento pojištěnec svéprávnost uvedenou v § 3 odst. 2.

§ 89

Důchod za výsluhu let

(1) Důchod za výsluhu let přiznaný podle předpisů platných před účinností tohoto zákona se ve výši, v jaké náležel ke dni 31. prosince 1995, považuje od 1. ledna 1996 za částečný invalidní důchod, a jestliže jeho poživatel dosáhl ke dni 31. prosince 1995 důchodového věku uvedeného v § 32 odst. 1, za starobní důchod.

(2) U důchodů uvedených v odstavci 1 se za základní výměru důchodu považuje částka 680 Kč měsíčně a za procentní výměru důchodu se považuje zbylá část důchodu za výsluhu let. Částečný invalidní důchod uvedený v odstavci 1 se v roce 1996 podle § 46 odst. 1 písm. b) a c) neupravuje.

§ 90

Důchod manželky

(1) Důchod manželky přiznaný podle předpisů platných před účinností tohoto zákona se považuje od 1. ledna 1996 za

a) starobní důchod, jestliže jeho poživatelka dosáhla ke dni 31. prosince 1995 věku aspoň 65 let, nebo

b) plný invalidní důchod, jestliže jeho poživatelka nedosáhla tohoto věku.

(2) U důchodů uvedených v odstavci 1 písm. a) a b) se za základní výměru důchodu považuje zvýšení důchodu manželky o pevnou částku a za procentní výměru důchodu se považuje výše důchodu manželky bez zvýšení o pevnou částku.

(3) Dnem účinnosti tohoto zákona nárok na důchod manželky zaniká.

(4) Důchody uvedené v odstavci 1 písm. a) nebo b) vyplácí orgán, který vyplácel důchod manželky.

§ 91

Sociální důchod

(1) Sociální důchod přiznaný podle předpisů platných před účinností tohoto zákona se ve výši, v jaké náležel ke dni 31. prosince 1995, považuje od 1. ledna 1996 za

a) starobní důchod, jestliže jeho poživatel dosáhl ke dni 31. prosince 1995 věku aspoň 65 let, nebo

b) plný invalidní důchod, jestliže jeho poživatel nedosáhl tohoto věku.

(2) U důchodů uvedených v odstavci 1 písm. a) a b) se za základní výměru důchodu považuje částka 680 Kč měsíčně a za procentní výměru důchodu se považuje zbylá část sociálního důchodu.

(3) Vyplácí-li se sociální důchod ke dni 31. prosince 1995 spolu s jiným důchodem, slučuje se od 1. ledna 1996 tento jiný důchod bez zvýšení o pevnou částku s procentní výměrou (odstavec 2) důchodu uvedeného v odstavci 1 písm. a) nebo b) a nárok na tento jiný důchod sloučením zaniká.

(4) Byl-li ke dni 31. prosince 1995 na sociální důchod vyšší než 1359 Kč měsíčně odkázán též rodinný příslušník poživatele sociálního důchodu, postupuje se přiměřeně podle § 92 odst. 2 a 3.

(5) Dnem účinnosti tohoto zákona nárok na sociální důchod zaniká.

§ 92

Úprava důchodů, které jsou jediným zdrojem příjmu

(1) Byl-li starobní, plný invalidní, vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod oboustranně osiřelého dítěte upraven ke dni 31. prosince 1995 proto, že byl jediným zdrojem příjmu důchodce podle předpisů platných před 1. lednem 1996, slučuje se částka zvýšení odpovídající této úpravě důchodu dnem 1. ledna 1996 s tímto důchodem. Je-li důchodci vypláceno současně více důchodů, slučuje se částka zvýšení odpovídající uvedené úpravě s důchodem starobním, plným invalidním nebo částečným invalidním, a jde-li o poživatele vdovského nebo vdoveckého důchodu, který nemá nárok na žádný z uvedených důchodů a náleží mu současně sirotčí důchod, slučuje se s důchodem vdovským nebo vdoveckým.

(2) Byl-li starobní nebo invalidní důchod upraven ke dni 31. prosince 1995 proto, že byl jediným zdrojem příjmu důchodce a jeho rodinného příslušníka, který je poživatelem důchodu, slučuje se s důchodem podle odstavce 1 polovina částky odpovídající tomuto

zvýšení, pokud rodinným příslušníkem důchodce není nezaopatřené dítě, a druhá polovina částky zvýšení se dnem 1. ledna 1996 slučuje s důchodem tohoto rodinného příslušníka. Jestliže rodinným příslušníkem důchodce je nezaopatřené dítě, slučuje se s důchodem poživatele takto upraveného důchodu celá částka zvýšení z důvodu jediného zdroje příjmu, a to způsobem uvedeným v odstavci 1.

(3) Byl-li starobní nebo invalidní důchod upraven ke dni 31. prosince 1995 proto, že byl jediným zdrojem příjmu důchodce a jeho rodinného příslušníka, který není poživatelem důchodu, a částka zvýšení podle odstavce 1 činí aspoň 680 Kč měsíčně, vzniká tomuto rodinnému příslušníku, pokud není nezaopatřeným dítětem, nárok na starobní nebo plný invalidní důchod podle podmínek stanovených v § 91 odst. 1; částka zvýšení ve výši 680 Kč měsíčně se přitom stává základní výměrou důchodu rodinného příslušníka a částka zvýšení přesahující 680 Kč měsíčně se ve výši jedné poloviny stává procentní výměrou důchodu rodinného příslušníka a ve výši druhé poloviny se přičítá k procentní výměře důchodu poživatele důchodu, jemuž byl důchod upraven podle odstavce 1. Důchod, na který vznikl rodinnému příslušníku nárok podle věty první, vyplácí orgán, který dosud vyplácel důchod upravený proto, že byl jediným zdrojem příjmu důchodce. Pokud částka zvýšení podle odstavce 1 nedosahuje 680 Kč měsíčně nebo rodinným příslušníkem důchodce je nezaopatřené dítě, slučuje se s důchodem poživatele důchodu upraveného podle odstavce 1 celá částka zvýšení z důvodu jediného zdroje příjmu, a to způsobem uvedeným v odstavci 1.

(4) Dnem účinnosti tohoto zákona nárok na zvýšení důchodu z důvodu jediného zdroje příjmu zaniká.

§ 93

Souběh nároků na důchody

(1) Došlo-li při souběhu nároků na výplatu důchodů podle předpisů platných před 1. lednem 1996 k omezení úhrnu vyplácených důchodů nejvyššími výměrami stanovenými pevnými částkami a po 31. prosinci 1995 zanikne nárok na některý z důchodů, a tím odpadne důvod pro takový souběh důchodů, začne se důchod, byla-li jeho výše takto omezena nebo nebyl-li vyplácen pro souběh s jiným důchodem vůbec, vyplácet ve výši, která by náležela, kdyby takový důchod byl podle předpisů platných před 1. lednem 1996 vyplácen samostatně, a to včetně všech zvýšení, která by k němu od jeho přiznání náležela, jestliže to tyto předpisy umožňovaly.

(2) Souběh nároků na výplatu důchodů, k němuž došlo před 1. lednem 1996 nebo k němuž nedošlo proto, že se důchod nevyplácel, avšak nárok na důchod trval, se posuzuje po 31. prosinci 1995 podle předpisů platných před 1. lednem 1996, a to i když po 31. prosinci 1995 dojde k zániku nároku na výplatu na některý z těchto důchodů, pokud nárok na tento důchod trval. Zvýšení starobního důchodu za dobu pojištění po vzniku nároku na tento důchod po 31. prosinci 1995 se však stanoví podle tohoto zákona.

§ 94

Nároky účastníků odboje

Pojištěncům, které předpisy platné ke dni 31. prosince 1995 považovaly za účastníky odboje, se pro nároky na důchody vzniklé po 31. prosinci 1995 zachovává nárok na

a) snížení věkové hranice pro nárok na starobní důchod; ustanovení § 74 věty druhé platí zde

obdobně,

b) zvýšení starobního a invalidního důchodu o pevné částky za každý započatý rok odbojové činnosti,

c) stanovení nejnižší výměry důchodu v pevných částkách, a to v rozsahu a za podmínek stanovených předpisy platnými před 1. lednem 1996; zvýšení o pevné částky podle písmene b) se přitom přičítá k procentní výměře důchodu.

§ 95

Výše důchodu vypláceného do ciziny

Byly-li při vyměření důchodu podle předpisů platných před 1. lednem 1996 započteny i doby zaměstnání (pojištění) před 1. květnem 1990, studia po 30. dubnu 1990 a náhradní doby, pokud uvedené doby byly získány v cizině, sníží se procentní výměra důchodu o částku rovnající se částce důchodu za doby získané v cizině a základní výměra důchodu se sníží v tom procentním poměru, v jakém byla snížena procentní výměra důchodu, jestliže se poživatel takového důchodu vystěhuje po 31. prosinci 1995 do státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení.

§ 96

Další dávky poskytované důchodcům

Dávky uvedené v § 184 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, a příplatky k důchodům členů zemědělských družstev se vyplatí naposledy za měsíc prosinec 1995; dnem účinnosti tohoto zákona nárok na ně zaniká. Poživatelům těchto dávek nebo příplatků náleží jednorázová částka ve výši odpovídající dvacetičtyřnásobku měsíční částky dávky nebo příplatku, v jaké náležely ke dni 31. prosince 1995.

§ 97

Výplata jednorázových částek

Jednorázové částky náležející podle § 96 se vyplatí na žádost do tří měsíců ode dne jejího podání; pro nárok na výplatu těchto částek platí obdobně ustanovení o nároku na důchod a jeho výplatu, s výjimkou ustanovení o podání žádosti.

§ 98

Příplatek k důchodu

Příplatek k důchodu podle § 25 odst. 7 a 8 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 47/1991 Sb., a podle § 24 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění zákona č. 267/1992 Sb., přiznaný po 31. prosinci 1995, se slučuje s procentní výměrou důchodu, ke kterému náleží, a tvoří s důchodem nadále jeden celek. Zánikem nároku na důchod, s nímž byl příplatek k důchodu sloučen, však není dotčen nárok na tento příplatek podle zákona o soudní rehabilitaci a zákona o mimosoudních rehabilitacích.

HLAVA TŘETÍ

ZÁKLADNÍ A PROCENTNÍ VÝMĚRA DŮCHODŮ PŘIZNANÝCH PODLE PŘEDPISŮ PLATNÝCH PŘED 1. LEDNEM 1996

§ 99

(1) Zvýšení o pevnou částku se u důchodu přiznaného podle předpisů platných před 1. lednem 1996 považuje za základní výměru důchodu (§ 4 odst. 2 věta první).

(2) Výše důchodu přiznaného podle předpisů platných před 1. lednem 1996 bez zvýšení o pevnou částku se považuje za procentní výměru důchodu (§ 4 odst. 2 věta první).

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí i pro důchody přiznané podle § 71 a § 72 odst. 1 věty druhé podle předpisů platných před 1. lednem 1996.

(4) Pobírá-li důchodce ke dni 1. ledna 1996 více důchodů, považuje se základní výměra uvedená v odstavci 1 za základní výměru starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu; za základní výměru vdovského nebo vdoveckého důchodu se považuje, jen jde-li o souběh tohoto důchodu se sirotčím důchodem.

(5) Základní výměra důchodu přiznaného po 31. prosinci 1995 podle předpisů platných před 1. lednem 1996 se stanoví ve výši, v jaké náleží podle předpisů platných ke dni, od něhož se důchod přiznává.

§ 100

Procentní výměra plných invalidních důchodů přiznaných před 1. lednem 1996 osobám uvedeným v § 42 odst. 1, která nedosahuje výše stanovené podle § 42 odst. 2, se upraví bez žádosti na tuto výši od splátky důchodu splatné po 31. prosinci 1995; přitom se pro tyto účely považuje za přiznání tohoto důchodu 1. leden 1996.

§ 101

U dílčích důchodů přiznaných před 1. lednem 1996 se za základní výměru považuje zvýšení o pevnou částku.

HLAVA ČTVRTÁ ÚČAST NA POJIŠTĚNÍ NĚKTERÝCH OSOB A HODNOCENÍ NĚKTERÝCH DOB

§ 102

(1) Do 31. prosince 1998 jsou účastni pojištění interní vědečtí aspiranti; pro hodnocení účasti na pojištění interních vědeckých aspirantů jako doby pojištění platí § 11 obdobně.

(2) Do 30. listopadu 1999 jsou účastni pojištění vojáci v další službě; pro hodnocení účasti na pojištění vojáků v další službě jako doby pojištění platí § 11 obdobně.

(3) Do 31. prosince 2004 jsou účastny pojištění osoby konající civilní službu. Doba účasti na pojištění podle věty první se považuje za náhradní dobu pojištění.

(4) Do 31. prosince 2009 jsou účastny pojištění osoby, které se soustavně připravují na

budoucí povolání studiem na střední škole nebo vysoké škole v České republice, a to po dobu prvních šesti let tohoto studia po dosažení věku 18 let. Doba účasti na pojištění podle věty první se považuje za náhradní dobu pojištění.

§ 102a

(1) Účast osoby pečující o dítě ve věku do 18 let, které je dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, a osoby pečující osobně o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let, pokud spolu žijí v domácnosti, na důchodovém pojištění před 1. lednem 2007 se posuzuje podle právních předpisů platných před tímto dnem.

(2) Účast osob pobírajících dávky nemocenského pojištění (péče) nahrazující ušlý příjem po skončení výdělečné činnosti, která zakládala nemocenské pojištění, z něhož byly tyto dávky vypláceny, před 1. lednem 2009 se posuzuje podle právních předpisů platných před tímto dnem.

(3) Účast pěstounů, kteří vykonávali pěstounskou péči v zařízeních pro výkon pěstounské péče nebo kterým byla za výkon pěstounské péče vyplácena odměna náležející pěstounovi ve zvláštních případech, na důchodovém pojištění před 1. lednem 2013 se posuzuje podle právních předpisů účinných před tímto dnem.

§ 102b

Účast poslanců Evropského parlamentu, zvolených na území České republiky, přede dnem, kterým začíná volební období Evropského parlamentu v roce 2009, na pojištění se posuzuje podle právních předpisů platných před tímto dnem.

§ 103

Účast osob samostatně výdělečně činných na pojištění podle tohoto zákona vzniká nejdříve od 1. ledna 1996; účast osob samostatně výdělečně činných a spolupracujících osob na důchodovém zabezpečení před 1. lednem 1996 se posuzuje podle předpisů platných před tímto dnem.

§ 104

(1) Doba péče o dítě před 1. lednem 1996 se hodnotí za podmínek stanovených předpisy platnými před tímto dnem jako náhradní doba (§ 13 odst. 2) v rozsahu stanoveném tímto zákonem [§ 5 odst. 2 písm. d)]; tato doba se v rozsahu, který přesahuje náhradní dobu podle předpisů platných před 1. lednem 1996, považuje za vyloučenou dobu uvedenou v § 16 odst. 4 věty první.

(2) Doby zaměstnání před 1. lednem 1996, u nichž podle předpisů platných před tímto dnem byla stanovena podmínka, aby zakládaly nemocenské pojištění,³⁶⁾ se považují za dobu pojištění (§ 13 odst. 1), jen pokud zakládaly nemocenské pojištění v době svého trvání.

ČÁST ŠESTÁ SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 105

(1) U prezidenta republiky se pro účast na pojištění a hodnocení doby pojištění považuje za splněnou podmínka účasti na nemocenském pojištění (§ 8) a zaplacení pojistného [§ 11 odst. 1 písm. a) a odst. 2]. Za vyměřovací základ (§ 16 odst. 3) se u prezidenta republiky považuje jeho měsíční plat.²⁷⁾

(2) Doba výkonu funkce poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území České republiky, se ode dne, kterým začíná volební období Evropského parlamentu v roce 2009, považuje za vyloučenou dobu (§ 16 odst. 4).

§ 105a

Převod důchodových práv ve vztahu k důchodovému systému Evropské unie

(1) Pojištěnci, kteří se stali úředníky nebo ostatními zaměstnanci Evropské unie nebo jejích institucí a ukončili v České republice výdělečnou činnost, mají nárok na převedení důchodových práv získaných v České republice do důchodového systému Evropské unie nebo jejích institucí (dále jen "důchodový systém Evropské unie"), pokud jim nebyl přiznán starobní nebo invalidní důchod z českého důchodového pojištění. Důchodovými právy podle věty první se rozumí finanční částka stanovená jako pojistněmatematický ekvivalent v závislosti na získané době pojištění a vyměřovacích základech; je-li pojištěnec uvedený ve větě první účasten důchodového spoření, zvyšuje se tato finanční částka o jeho prostředky naspořené v důchodovém spoření. Převodem důchodových práv zaniká nárok na zápočet těch dob pojištění a vyměřovacích základů v českém důchodovém pojištění, které byly použity pro stanovení finanční částky podle věty druhé.

(2) Stala-li se osoba po skončení služby nebo zaměstnání v Evropské unii nebo jejích institucích, která byla po dobu této služby nebo zaměstnání účastna důchodového systému Evropských společenství, pojištěncem v českém důchodovém pojištění, má nárok na převedení důchodových práv získaných v důchodovém systému Evropské unie do českého důchodového pojištění; tato důchodová práva se převedou prostřednictvím doby pojištění stanovené s přihlédnutím k délce doby služby nebo zaměstnání v Evropské unii nebo jejích institucích, která založila účast v důchodovém systému Evropské unie, a vyměřovacích základů stanovených za tuto dobu.

(3) Převody důchodových práv podle odstavců 1 a 2 se provádějí na žádost pojištěnce.

(4) Vláda stanoví nařízením bližší podmínky a způsob převodu důchodových práv podle odstavců 1 a 2 a způsob výpočtu finanční částky podle odstavce 1 a určení dob pojištění a vyměřovacích základů odpovídajících důchodovým právům získaným v důchodovém systému Evropské unie podle odstavce 2.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 4 se vztahují na úředníky nebo ostatní zaměstnance institucí uvedených v odstavcích 1 a 2, jen jde-li o instituce stanovené vládou v nařízení.

§ 105b

Pobírání dávek nemocenského pojištění (péče) v době dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény

Za pobírání dávky nemocenského pojištění (péče) nahrazující ušlý příjem po skončení výdělečné činnosti, která zakládala nemocenské pojištění (péči), z něhož jsou tyto dávky vypláceny [§ 5 odst. 2 písm. g)], za pobírání nemocenského z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných (§ 10 odst. 2 a 3), za pobírání dávky nemocenského pojištění (péče) nahrazující ušlý příjem [§ 11 odst. 2 věta první a § 16 odst. 4 písm. a)] a za dobu poskytování nemocenského přiznaného na podkladě nemocenského pojištění (péče) (§ 65 odst. 1) se v roce 2008 pro účely tohoto zákona považuje též období prvních 3 kalendářních dnů v rámci trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, po které se nemocenské podle předpisů o nemocenském pojištění (péči) neposkytuje, a období prvních 3 dnů v rámci trvání dočasné pracovní neschopnosti (neschopnosti ke službě nebo neschopnosti k výkonu funkce) nebo karantény, po které se podle zvláštních právních předpisů neposkytuje plat, služební příjem nebo odměna.

§ 106

Vztah k jiným právním předpisům

Pokud je v jiných právních předpisech uveden pojem "důchodové zabezpečení", rozumí se tím důchodové pojištění podle tohoto zákona, nevylučuje-li z povahy věci něco jiného. Ustanovení předchozí věty se nevztahuje na zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a předpisy vydané k jeho provedení.

Dorovnávací přírůvek některým požitatelům českého a slovenského starobního důchodu

§ 106a

nápis vypuštěn

(1) Nárok na dorovnávací přírůvek má pojištěnec, kterému byl přiznán starobní důchod z českého pojištění (dále jen „český starobní důchod“), pokud

a) získal před 1. lednem 1993 aspoň 25 let československé doby pojištění, za kterou mu byl po 31. prosinci 1992 přiznán starobní důchod ze slovenského důchodového pojištění (dále jen „slovenský starobní důchod“); v tomto zákoně se pro účely dorovnávacího přírůvku za československou dobu pojištění považují doby zaměstnání a náhradní doby získané před 1. lednem 1993 podle československých právních předpisů a československá doba pojištění se započítává v rozsahu, v jakém se započítává podle právních předpisů České republiky účinných ke dni, od něhož byl přiznán český starobní důchod,

b) získal v období od 1. ledna 1993 do 31. prosince 1995 aspoň 1 rok doby pojištění podle právních předpisů České republiky; pro účely splnění této podmínky se do doby pojištění nezahrnují náhradní doby,

c) český starobní důchod a slovenský starobní důchod jsou vypláceny ke dni, od něhož pojištěnec žádá o přiznání dorovnávacího přírůvku, a

d) výše dorovnávacího přírůvku má ke dni, od něhož pojištěnec žádá o jeho přiznání, kladnou hodnotu.

(2) Výše dorovnávacího přídatku se při jeho přiznání stanoví ve výši rozdílu mezi výši starobního důchodu, která by pojištěnci náležela, pokud by k dobám pojištění získaným po 31. prosinci 1992 podle právních předpisů České republiky byla přičtena československá doba pojištění (dále jen „hypotetická výše starobního důchodu“) a úhrnem vypláceného českého starobního důchodu a vypláceného slovenského starobního důchodu přepočteného na českou měnu. Pokud je některý z těchto starobních důchodů vyplácen v nižší výši z důvodu souběhu nároku na výplatu jiného důchodu nebo z důvodu výdělečné činnosti anebo z jiného důvodu stanoveného zákonem, použije se při stanovení výše dorovnávacího přídatku ta výše starobního důchodu, která by náležela, kdyby k tomuto snížení výše starobního důchodu z těchto důvodů nedošlo. Při přepočtu vypláceného slovenského starobního důchodu na českou měnu podle věty první se použije kurz české koruny vůči euru vyhlášený Českou národní bankou pro první den kalendářního měsíce, do něhož spadá den, od něhož se dorovnávací přídatek přiznává.

(3) Hypotetická výše starobního důchodu se stanoví ke dni, od něhož byl přiznán český starobní důchod. Pokud je dorovnávací přídatek přiznáván od pozdějšího dne, než je den, od něhož je přiznán český starobní důchod, zvýší se hypotetická výše starobního důchodu podle právních předpisů upravujících zvyšování důchodů v období ode dne, od něhož byl přiznán český starobní důchod, do dne, od něhož se dorovnávací přídatek přiznává.

§ 106b

(1) Výše dorovnávacího přídatku se nově stanoví ke dni 31. ledna každého kalendářního roku; to neplatí, byl-li dorovnávací přídatek přiznán ode dne spadajícího do období od 1. ledna do 31. ledna téhož kalendářního roku. Při stanovení nové výše dorovnávacího přídatku se vychází z výše vypláceného českého starobního důchodu a z výše vypláceného slovenského starobního důchodu ke dni 31. ledna kalendářního roku a z hypotetické výše starobního důchodu stanovené podle § 106a odst. 2 a 3 a upravené podle právních předpisů o zvyšování důchodů v období ode dne přiznání dorovnávacího přídatku do dne 31. ledna kalendářního roku; ustanovení § 106a odst. 2 věty druhé platí zde obdobně. Dorovnávací přídatek v nové výši se vyplácí od splátky českého starobního důchodu splatné v dubnu kalendářního roku, v němž se stanoví nová výše dorovnávacího přídatku, do splátky českého starobního důchodu splatné v březnu následujícího kalendářního roku. Při přepočtu vypláceného slovenského starobního důchodu na českou měnu pro účely stanovení nové výše dorovnávacího přídatku se použije kurz české koruny vůči euru vyhlášený Českou národní bankou pro 1. leden kalendářního roku, v němž se stanoví nová výše dorovnávacího přídatku.

(2) Pokud by v důsledku změny výše vypláceného českého starobního důchodu nebo výše vypláceného slovenského starobního důchodu přepočteného na českou měnu dorovnávací přídatek neměl kladnou hodnotu, zaniká nárok na výplatu dorovnávacího přídatku od splátky českého starobního důchodu splatné v dubnu kalendářního roku na dobu do splátky tohoto důchodu splatné v březnu následujícího kalendářního roku. Pokud nárok na výplatu dorovnávacího přídatku zanikl podle věty první v období 3 bezprostředně následujících kalendářních roků, nárok na dorovnávací přídatek zaniká dnem 31. ledna posledního z těchto kalendářních roků.

(3) Nevypláčí-li se dorovnávací přídatek proto, že se nevypláčí český starobní důchod nebo slovenský starobní důchod (§ 106c odst. 1), stanoví se nově výše dorovnávacího přídatku ode dne obnovení výplaty českého starobního důchodu nebo slovenského starobního

důchodu. Při stanovení nové výše dorovnávacího přídatku se vychází z výše vypláčeného českého starobního důchodu a z výše vypláčeného slovenského starobního důchodu ke dni obnovení výplaty českého starobního důchodu nebo slovenského starobního důchodu a z hypotetické výše starobního důchodu stanovené podle § 106a odst. 2 a 3, zvýšené za případnou další výdělečnou činnost vykonávanou bez pobírání českého starobního důchodu (§ 34 odst. 2 a § 36 odst. 2) a upravené podle právních předpisů o zvyšování důchodů v období ode dne přiznání dorovnávacího přídatku do dne obnovení výplaty českého starobního důchodu; ustanovení § 106a odst. 2 věty druhé platí zde obdobně. Při přepočtu vypláčeného slovenského starobního důchodu na českou měnu pro účely stanovení nové výše dorovnávacího přídatku se použije kurz české koruny vůči euru vyhlášený Českou národní bankou pro první den kalendářního měsíce, v němž se stanoví nová výše dorovnávacího přídatku.

§ 106c

(1) Dorovnávací přídatek se vyplácí, jen pokud náleží výplata českého starobního důchodu i slovenského starobního důchodu.

(2) Vyplácí-li se český starobní důchod ve výši poloviny podle § 37 odst. 1 nebo ve výši poloviny procentní výměry podle § 59, vyplácí se dorovnávací přídatek ve výši poloviny.

(3) Dorovnávací přídatek se vyplácí spolu s českým starobním důchodem a stejným způsobem jako tento důchod.

(4) Na dorovnávací přídatek se pro účely § 58 a 59 a pro účely jiných právních předpisů hledí, jako by byl součástí starobního důchodu.

(5) Ustanovení § 54, 55, § 56 odst. 1, § 62 a 63 platí pro dorovnávací přídatek přiměřeně.

Zmocňovací ustanovení

§ 107

(1) Vláda stanoví nařízením

a) výši všeobecných vyměřovacích základů za jednotlivé kalendářní roky (§ 17 odst. 2) před rokem 2010 a výši přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 1994 (§ 17 odst. 4), a to podle údajů Českého statistického úřadu o průměrné měsíční mzdě za tyto jednotlivé kalendářní roky,

b) které nemoci se považují za nemoci z povolání, a seznam těchto nemocí.

(2) Vláda může nařízením stanovit, že u pojištěnců, kteří začali před 1. lednem 1993 vykonávat zaměstnání v hornictví, uvedené v § 76a větě první, se důchodový věk s přihlédnutím k délce zaměstnání v hornictví stanoví v nižších věkových hranicích, než jsou věkové hranice stanovené podle tohoto zákona, podmínky pro stanovení těchto nižších věkových hranic, přičemž tyto nižší věkové hranice a podmínky pro jejich stanovení nebudou stanoveny výhodněji, než tomu bylo podle právních předpisů účinných k 31. prosinci 1992, a

dále způsob, jak se toto zaměstnání vykonávané po 31. prosinci 1992 prokazuje; zaměstnavatelé, kteří po 31. prosinci 1992 zaměstnávali tyto pojištěnce, jsou přitom povinni výkon tohoto zaměstnání potvrzovat. Vláda dále může stanovit, jakým způsobem se přepočtou starobní důchody pojištěnců uvedených ve větě první, kteří splnili podmínky pro stanovení těchto nižších věkových hranic.

§ 108

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí vydá vyhlášku k provedení § 17 odst. 2 a 4 a § 67 odst. 15.

(2) Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví vyhláškou,

- a) výši částek redukčních hranic stanovených podle § 15 pro příslušné období,
- b) výši základní výměry důchodu stanovenou podle § 33 odst. 1, § 41 odst. 1, § 51 odst. 1, § 53 odst. 1 a § 54 odst. 3 pro kalendářní rok,
- c) okruh dob, které se též započítávají do potřebné doby péče o dítě pro splnění podmínky výchovy dítěte pro nárok na starobní důchod, a kdy se tato podmínka považuje rovněž za splněnou,
- d) způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, za nichž je pojištěnec, jehož pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 %, schopen výdělečné činnosti, a způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e),
- e) co se rozumí výdělečnou činností v cizině a způsob přepočtu příjmů z výdělečné činnosti v cizině na českou měnu,
- f) postup při zjišťování ročního vyměřovacího základu pojištěnce ve vztahu k vyloučeným dobám.

(3) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí stanoví prováděcím právním předpisem náležitosti a termíny předložení žádosti o zápis do seznamu, doklady k žádosti, obsah, rozsah a organizaci studia, podmínky odborné a pedagogické způsobilosti osob, které se budou podílet na zajišťování studia podle § 21 odst. 1 písm. c), materiálně technické podmínky prostor, ve kterých se bude uskutečňovat studium, podmínky ukončování studia, obsah a způsob vedení dokumentace, způsob a termíny předávání údajů z dokumentace Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy.

§ 109

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. § 1 odst. 3 a 4, § 2 odst. 2 až 4, § 6, § 7 písm. a), § 8 až 52, § 54 až 69, § 73 odst. 4, v § 94 odst. 1 slova "důchodového zabezpečení a", § 98, 100, § 102 odst. 1 část věty první za středníkem, v § 104 odst. 2 slova "důchodového zabezpečení", § 110, § 122 odst. 1 až 5, § 129 až 141, v § 145 odst. 6 slova "§ 122 odst. 1 až 3 a 5 a", § 146 až 175, v § 177a odst. 1

slova "§ 6 odst. 2 a 3, § 8 odst. 1, § 9 odst. 2, § 12 odst. 2, 3 a 7, § 19 odst. 3, § 23 odst. 3, § 37 odst. 3, § 41 odst. 2, § 44 odst. 2, § 48 odst. 2, § 54 odst. 9, § 59 odst. 3", slova "§ 100 odst. 2" a slova "§ 120 odst. 7, § 131 odst. 3 a § 142 odst. 5" a v § 177a odst. 2 slova "kteří občané mají v důchodovém zabezpečení práva a povinnosti jako pracovníci v pracovním poměru, bližší podmínky jejich účasti na tomto zabezpečení, které další doby se považují za doby zaměstnání a náhradní doby, co se považuje za dobu zaměstnání v cizině, které osoby se považují za blízké osoby, co se považuje za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, za zvlášť ulehčené pracovní podmínky a mimořádné podmínky pro nárok na invalidní a částečný invalidní důchod, podstatný pokles výdělku a bližší úpravu jednotlivých podmínek invalidity a částečné invalidity, úpravu srovnatelného výdělku o přepočítací koeficient", slova "kdy je občan částečně, převážně nebo úplně bezmocný" a slova "a podmínky poskytování úrazových důchodů, zaopatřovacích požitků vojenských a válečných poškozenců, přídavků za zranění a příspěvků přiznaných podle § 6 zákona č. 16/1947 Sb., které byly přiznány podle předpisů platných před 1. lednem 1957" zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 1/1991 Sb., zákona č. 46/1991 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona České národní rady č. 482/1991 Sb., zákona č. 578/1991 Sb., zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., zákona č. 235/1992 Sb., zákona České národní rady č. 589/1992 Sb., zákona České národní rady č. 37/1993 Sb., zákona č. 84/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 266/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 182/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb. a zákona č. 118/1995 Sb.,

2. § 24 odst. 3 zákona č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, ve znění zákona č. 118/1995 Sb.,

3. zákon č. 46/1991 Sb., o zvyšování důchodů, ve znění zákona České národní rady č. 37/1993 Sb.,

4. zákon č. 246/1991 Sb., o druhém zvýšení důchodů v roce 1991,

5. zákon č. 116/1992 Sb., o zvýšení důchodů v roce 1992,

6. zákon České národní rady č. 547/1992 Sb., o zvýšení důchodů v roce 1993,

7. zákon č. 255/1993 Sb., o druhém zvýšení důchodů v roce 1993 a o zvýšení důchodů přiznávaných v roce 1994, ve znění zákona č. 183/1994 Sb.,

8. čl. V zákona č. 235/1992 Sb., o zrušení pracovních kategorií a o některých dalších změnách v sociálním zabezpečení,

9. zákon č. 39/1994 Sb., o předčasném poskytování starobního důchodu a o změně zákonů na úseku zaměstnanosti,

10. zákon č. 41/1994 Sb., o zvýšení důchodů, které jsou jediným zdrojem příjmu, a sociálních důchodů,

11. zákon č. 183/1994 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1994 a v roce 1995, ve znění zákona č. 76/1995 Sb., s výjimkou § 14,

12. zákon č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995,

13. nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 231/1990 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a hranic nízkých důchodů, které jsou jediným zdrojem příjmu,

14. nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 257/1990 Sb., o přechodném snížení výše pojistného na sociální zabezpečení pro osoby vykonávající uměleckou činnost.

§ 110 Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1996.

Uhde v. r.
Havel v. r.
Klaus v. r.

Příloha Důchodový věk pojištěnců narozených v období let 1936 až 1977

Rok narození	Důchodový věk činí u					
	mužů					
	žen s počtem vychovaných dětí					
	0	1	2	3 a 4	5 a více	
1936	60r+2m	57r	56r	55r	54r	53r
1937	60r+4m	57r	56r	55r	54r	53r
1938	60r+6m	57r	56r	55r	54r	53r
1939	60r+8m	57r+4m	56r	55r	54r	53r
1940	60r+10m	57r+8m	56r+4m	55r	54r	53r
1941	61r	58r	56r+8m	55r+4m	54r	53r
1942	61r+2m	58r+4m	57r	55r+8m	54r+4m	53r
1943	61r+4m	58r+8m	57r+4m	56r	54r+8m	53r+4m
1944	61r+6m	59r	57r+8m	56r+4m	55r	53r+8m
1945	61r+8m	59r+4m	58r	56r+8m	55r+4m	54r
1946	61r+10m	59r+8m	58r+4m	57r	55r+8m	54r+4m
1947	62r	60r	58r+8m	57r+4m	56r	54r+8m
1948	62r+2m	60r+4m	59r	57r+8m	56r+4m	55r
1949	62r+4m	60r+8m	59r+4m	58r	56r+8m	55r+4m
1950	62r+6m	61r	59r+8m	58r+4m	57r	55r+8m
1951	62r+8m	61r+4m	60r	58r+8m	57r+4m	56r
1952	62r+10m	61r+8m	60r+4m	59r	57r+8m	56r+4m
1953	63r	62r	60r+8m	59r+4m	58r	56r+8m

1954	63r+2m	62r+4m	61r	59r+8m	58r+4m	57r	
1955	63r+4m	62r+8m	61r+4m	60r	58r+8m	57r+4m	
1956	63r+6m	63r+2m	61r+8m	60r+4m	59r	57r+8m	
1957	63r+8m	63r+8m	62r+2m	60r+8m	59r+4m	58r	
1958	63r+10m	63r+10m	62r+8m	61r+2m	59r+8m	58r+4m	
1959	64r	64r	63r+2m	61r+8m	60r+2m	58r+8m	
1960	64r+2m	64r+2m	63r+8m	62r+2m	60r+8m	59r+2m	
1961	64r+4m	64r+4m	64r+2m	62r+8m	61r+2m	59r+8m	
1962	64r+6m	64r+6m	64r+6m	63r+2m	61r+8m	60r+2m	
1963	64r+8m	64r+8m	64r+8m	63r+8m	62r+2m	60r+8m	
1964	64r+10m	64r+10m	64r+10m	64r+2m	62r+8m	61r+2m	
1965	65r	65r	65r	64r+8m	63r+2m	61r+8m	
1966	65r+2m	65r+2m	65r+2m	65r+2m	63r+8m	62r+2m	
1967	65r+4m	65r+4m	65r+4m	65r+4m	64r+2m	62r+8m	
1968	65r+6m	65r+6m	65r+6m	65r+6m	64r+8m	63r+2m	
1969	65r+8m	65r+8m	65r+8m	65r+8m	65r+2m	63r+8m	
1970	65r+10m	65r+10m	65r+10m	65r+10m	65r+8m	64r+2m	
1971	66r	66r	66r	66r	66r	64r+8m	
1972	66r+2m	66r+2m	66r+2m	66r+2m	66r+2m	65r+2m	
1973	66r+4m	66r+4m	66r+4m	66r+4m	66r+4m	65r+8m	
1974	66r+6m	66r+6m	66r+6m	66r+6m	66r+6m	66r+2m	
1975	66r+8m	66r+8m	66r+8m	66r+8m	66r+8m	66r+8m	
1976	66r+10m	66r+10m	66r+10m	66r+10m	66r+10m	66r+10m	
1977	67r	67r	67r	67r	67r	67r	
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+							

Vysvětlivky:

„r“ znamená rok

„m“ znamená kalendářní měsíc

Vybraná ustanovení novel

Čl. II zákona č. 116/2001 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen "zákon o důchodovém pojištění") se zvyšuje za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod před 1. červencem 2001 podle předpisů platných před tímto dnem; doba výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na starobní důchod po 30. červnu 2001, která nebyla zhodnocena podle předpisů platných po tomto dni (čl. I bod 4), se přičte k době výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod před 1. červencem 2001, pokud se tak získá 90 kalendářních dnů takovéto výdělečné činnosti. To platí obdobně pro zvýšení procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 30 nebo § 31 zákona o důchodovém pojištění, za dobu výdělečné činnosti vykonávané ode dne dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod.

2. O nárocích na starobní důchody, na které vznikl nárok podle § 30 nebo § 31 zákona o důchodovém pojištění před 1. červencem 2001 a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocně rozhodnuto, a o přiznání, odnětí nebo změně výše těchto důchodů za dobu před 1. červencem 2001, i když o nich již bylo pravomocně rozhodnuto, se rozhodne podle předpisů platných

před tímto dnem, pokud se nestanoví jinak v bodech 3 a 4.

3. Výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 30 zákona o důchodovém pojištění před 1. červencem 2001 a který je přiznáván ode dne spadajícího do období po 30. červnu 2001, se stanoví podle předpisů platných po 30. červnu 2001.

4. Výše procentní výměry starobního důchodu, který byl přiznán podle § 30 nebo § 31 zákona o důchodovém pojištění ode dne spadajícího do období před 1. červencem 2001 a který se přepočítává za dobu výdělečné činnosti vykonávané po 30. červnu 2001 do dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod, se stanoví podle předpisů platných před 1. červencem 2001.

5. Jestliže poživatel starobního důchodu přiznaného podle § 30 nebo § 31 zákona o důchodovém pojištění před 1. červencem 2001 je výdělečně činný dne 30. června 2001 na základě pracovněprávního vztahu, tento vztah trvá i po 30. červnu 2001 a do dne předcházejícího splátce tohoto důchodu splatné v říjnu 2001 neupraví tento vztah v souladu s podmínkou uvedenou v § 37 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění, nenáleží mu od této splátky výplata tohoto důchodu. Skutečnost, že nesplňuje uvedenou podmínku pro výplatu starobního důchodu, je poživatel tohoto důchodu povinen oznámit pláci důchodu do 31. července 2001; tuto ohlašovací povinnost má i zaměstnavatel poživatele starobního důchodu. Ohlašovací povinnost podle věty druhé nevzniká, jestliže poživatel starobního důchodu skončí pracovněprávní vztah v době předcházející splátce tohoto důchodu uvedené ve větě první nebo si v této době upraví pracovněprávní vztah v souladu s podmínkou uvedenou v § 37 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění.

6. Doba péče o jinou než blízkou osobu (čl. I bod 1) se považuje pro účely důchodového pojištění za náhradní dobu pojištění za období po 30. červnu 2001.

Čl. II zákona č. 188/2001 Sb.

Přechodné ustanovení

Byla-li výše starobního důchodu podle § 76 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 289/1997 Sb. a zákona č. 118/2000 Sb., přiznaného v období od 1. ledna 1997 do 30. června 2001 stanovena podle § 71 odst. 1 a 4 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 134/1997 Sb., a procentní výměra tohoto důchodu byla omezena podle § 4 odst. 1 věty druhé zákona č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995, zvyšuje se procentní výměra tohoto důchodu od splátky důchodu splatné po 30. červnu 2001 podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do 31. prosince kalendářního roku, který předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá den, od něhož byl tento starobní důchod přiznán. Zvýšení podle věty první se stanoví tak, jako kdyby starobní důchod uvedený ve větě první byl přiznán ke dni 31. prosince 1995.

Čl. IV zákona č. 263/2002 Sb.

Přechodné ustanovení

Doba důchodového pojištění přede dnem účinnosti tohoto zákona se posuzuje podle předpisů platných před tímto dnem.

Čl.IV zákona č. 420/2002 Sb.

Výši přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2001 pro účely důchodového pojištění stanoví vláda nařízením do 30. listopadu 2002. Ustanovení § 17 odst. 4 věty druhé zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, se pro stanovení koeficientu uvedeného ve větě první nepoužije.

Čl.II zákona č. 425/2003 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Účast na důchodovém pojištění osob samostatně výdělečně činných za dobu před 1. lednem 2004 se posuzuje podle předpisů účinných před tímto dnem. Za samostatnou výdělečnou činnost se nepovažuje činnost mandátáře konaná na základě mandátní smlouvy uzavřené podle obchodního zákoníku, pokud tato smlouva byla uzavřena před 1. lednem 2004.

2. O nárocích na důchody, které vznikly před 1. lednem 2004 a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocně rozhodnuto, a o přiznání, odnětí nebo změně výše těchto důchodů za dobu před 1. lednem 2004, i když o nich již bylo pravomocně rozhodnuto, se rozhodne podle předpisů účinných před tímto dnem.

3. Pro účely splnění podmínky potřebné doby důchodového pojištění pro nárok na plný invalidní a částečný invalidní důchod se za dobu důchodového pojištění považuje doba studia po dosažení věku 18 let získaná v roce 1994 a 1995 podle předpisů účinných před 1. lednem 1996.

4. Starobní důchod přiznaný podle § 30 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném ke dni 31. prosince 2003 se vyplácí po 31. prosinci 2003 do dosažení důchodového věku za podmínek stanovených předpisy účinnými ke dni 31. prosince 2003; podle těchto předpisů se posuzuje též přepočet a zvýšení procentní výměry tohoto důchodu za dobu výdělečné činnosti, kdy výplata tohoto důchodu nenáležela, a souběh nároku na tento důchod a jeho výplatu s jinými důchody.

5. U poživatele starobního důchodu přiznaného před 1. lednem 2004, který vykonává k 31. prosinci 2003 výdělečnou činnost na základě pracovněprávního vztahu sjednaného na dobu určitou, se podmínka sjednání pracovněprávního vztahu na dobu nejdéle jednoho roku považuje za splněnou, pokud mu tento pracovněprávní vztah skončí v průběhu roku 2004. Poživateli starobního důchodu přiznaného před 1. lednem 2004, který vykonává k 31. prosinci 2003 výdělečnou činnost na základě pracovněprávního vztahu sjednaného na dobu určitou tak, že tento pracovněprávní vztah má skončit po 31. prosinci 2004, náleží výplata starobního důchodu po 31. prosinci 2003 po dobu trvání tohoto pracovněprávního vztahu, nejdéle však do dne předcházejícího splátce starobního důchodu splatné v dubnu 2004; tento poživatel starobního důchodu a jeho zaměstnavatel jsou povinni do 31. ledna 2004 oznámit plátcí starobního důchodu, že poživatel starobního důchodu ode dne předcházejícího splátce starobního důchodu splatné v dubnu 2004 nesplňuje podmínku sjednání pracovněprávního vztahu na dobu nejdéle jednoho roku.

Čl. VI zákona č. 281/2004 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Osoba samostatně výdělečně činná, která přede dnem účinnosti tohoto zákona měla nárok na rodičovský příspěvek nebo na výplatu částečného invalidního důchodu, se považuje pro účely důchodového pojištění a pojistného na důchodové pojištění v období přede dnem účinnosti tohoto zákona za osobu samostatně výdělečně činnou vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, nejdříve však od 1. ledna 2004, pokud pobírání těchto dávek uvede na přehledu o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2004.

2. Záloha na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "záloha"), která byla zaplacená v roce 2004 přede dnem účinnosti tohoto zákona, popřípadě byla zaplacená ve vyšší částce, jen proto, že osoba samostatně výdělečně činná, která měla nárok na rodičovský příspěvek nebo na výplatu částečného invalidního důchodu, byla považována pro účely placení záloh za osobu samostatně výdělečně činnou vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost, se v rozsahu přesahujícím částku, kterou by byla povinna zaplatit, kdyby se přede dnem účinnosti tohoto zákona považovala za osobu samostatně výdělečně činnou vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, považuje za přeplatek na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti; tento přeplatek se na základě písemné žádosti vrátí.

3. Pokud osoba samostatně výdělečně činná, která měla přede dnem účinnosti tohoto zákona nárok na rodičovský příspěvek nebo na výplatu částečného invalidního důchodu, nezaplatila zálohu, kterou byla před tímto dnem povinna zaplatit jako osoba samostatně výdělečně činná vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost, popřípadě tuto zálohu zaplatila v nižší částce, než měla zaplatit, nepovažují se částky, které nebyly zaplacený, za dluh; penále, které vzniklo na základě tohoto dluhu, se promíjí.

Čl. XIII zákona č. 359/2004 Sb. PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

1. Ustanovení o neslučitelnosti funkce poslance Evropského parlamentu podle § 53 odst. 2 písm. c) a d) zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, se poprvé užijí na poslance Evropského parlamentu zvolené v prvních volbách do Evropského parlamentu v roce 2004.

2. Ustanovení částí druhé až jedenácté se poprvé užijí na poslance Evropského parlamentu zvolené v prvních volbách do Evropského parlamentu v roce 2004.

Čl. III zákona č. 24/2006 Sb. Přechodná ustanovení

1. Byla-li výše částečného invalidního důchodu upravena podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění platném ke dni předcházejícímu dni účinnosti tohoto zákona, upraví se výše částečného invalidního důchodu od nejbližší splátky splatné po dni účinnosti tohoto zákona na výši, která by náležela, pokud by k takové úpravě nedošlo.

2. Byla-li výplata částečného invalidního důchodu zastavena podle § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění platném ke dni předcházejícímu dni účinnosti tohoto zákona, obnoví se výplata částečného invalidního důchodu od nejbližší splátky splatné po dni účinnosti tohoto zákona ve výši uvedené v ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) zákona č.

155/1995 Sb., ve znění platném ke dni předcházejícímu dni účinnosti tohoto zákona.

Čl.X zákona č. 109/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Nárok na vdovský a vdovecký důchod za dobu před 1. lednem 2007 na základě žádosti uplatněné po 31. prosinci 2006 se posuzuje podle dosavadních právních předpisů.

2. Poživatelům vdovských a vdoveckých důchodů, kteří po 31. prosinci 2006 nesplňují podmínky nároků na tyto důchody, náleží výplata těchto důchodů naposledy při splátce důchodu splatné v prosinci 2006.

Čl.XXXIV zákona č. 189/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Účast na důchodovém pojištění osob samostatně výdělečně činných uvedených v § 9 odst. 3 písm. d) a f) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které před 1. lednem 2008 nesplňovaly podmínky samostatné výdělečné činnosti stanovené tímto zákonem, vzniká nejdříve dnem 1. ledna 2008. Tyto osoby, pokud samostatnou výdělečnou činnost vykonávaly před 1. lednem 2008 a konají ji dále po 31. prosinci 2007, jsou povinny splnit povinnosti spojené se zahájením samostatné výdělečné činnosti do 8. února 2008.

2. U osob samostatně výdělečně činných uvedených v § 9 odst. 3 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jimž vznikla účast na důchodovém pojištění podle bodu 1, se za příjmy ze samostatné výdělečné činnosti nepovažují odměny za užití téhož díla, jde-li o druhou nebo další licenční smlouvu k dílům vyhotoveným nebo provedeným před 1. lednem 2008 nebo byla-li licenční smlouva uzavřena před 1. lednem 2008; to však neplatí, je-li předmětem druhé nebo další licenční smlouvy aktualizace díla.

3. Účast na důchodovém pojištění a doby důchodového pojištění a náhradní doby důchodového pojištění získané před 1. lednem 2008 se hodnotí podle předpisů účinných před tímto dnem.

4. Za dobu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se důchod doplatí podle § 55 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejvýše v rozsahu stanoveném právními předpisy účinnými ke dni, který předchází dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl.LXVII zákona č. 264/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Procentní výměra starobních důchodů přiznaných v období od 1. ledna 1996 do 30. června 2006 osobám, které dosáhly věku 50 let před 1. červencem 2006 a splnily ostatní podmínky uvedené v § 74a odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění čl. LXVI tohoto zákona, osobám uvedeným v § 76 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a osobám, které vykonávaly před 1. lednem 1993 aspoň po dobu 15 let zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (popřípadě 10 let, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech), které

bylo podle předpisů účinných před tímto dnem zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, se na žádost zvýší od splátky důchodu splatné po 30. červnu 2006 podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do 31. prosince kalendářního roku, který předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá den, od něhož byl starobní důchod přiznán. Zvýšení podle věty první však spolu s procentní výměrou důchodu nesmí přesáhnout nejvyšší výměru, která se stanoví tak, že nejvyšší částka výše důchodu podle § 4 odst. 1 věty druhé zákona č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995, se zvýší podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který předchází dni, od něhož byl přiznán starobní důchod. Zvýšení podle věty první a druhé se stanoví tak, jako kdyby starobní důchod uvedený ve větě první byl přiznán ke dni 31. prosince 1995. Starobní důchod se podle věty první nezvýší, pokud byl zvýšen podle § 76 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 188/2001 Sb., nebo podle čl. II zákona č. 188/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, nebo pokud byl zvýšen na základě opatření přijatých ministrem práce a sociálních věcí podle § 4 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, podle zásad obdobných úpravě obsažené v § 76a zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění čl. LXVI tohoto zákona.

2. Poživatelům důchodů, kteří dosáhli věku 100 let před účinností tohoto zákona, se zvyšuje procentní výměra vypláceného důchodu o 1 000 Kč měsíčně od splátky důchodu splatné po dni účinnosti tohoto zákona. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se podle věty první procentní výměra starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu. Na poživatele důchodu uvedené ve větě první se nevztahuje § 67a zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění čl. LXVI tohoto zákona.

Čl.III zákona č. 152/2007 Sb.

Přechodná ustanovení k čl. I a II

1. Jestliže muž pečoval o dítě ve věku do 4 let v období od 1. ledna 1996 do 30. června 2005 a nepodal před 1. červencem 2007 přihlášku k účasti na důchodovém pojištění nebo návrh na zahájení řízení o době a rozsahu péče o toto dítě, popřípadě podal tuto přihlášku nebo tento návrh opožděně, může podat návrh na zahájení tohoto řízení podle dosavadních právních předpisů do 30. června 2009. Bylo-li v období od 1. ledna 1996 do 30. června 2007 rozhodnuto o žádosti o přiznání důchodu, přičemž důchod byl přiznán, avšak nebylo přitom k době péče uvedené ve větě první přihlédnuto, považuje se návrh na zahájení řízení podle věty první též za žádost o úpravu výše přiznaného důchodu. Podmínka podání přihlášky k účasti na důchodovém pojištění se po 30. červnu 2007 nevyžaduje. Návrh na zahájení řízení podle věty první může podat i pozůstalá osoba, která uplatňuje nárok na vdovský nebo sirotčí důchod z důvodu úmrtí muže uvedeného ve větě první.

2. Jestliže péče muže o dítě ve věku do 4 let nebo péče osoby o dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě vyžadující mimořádnou péči ve věku do 18 let nebo o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let anebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), skončila před 1. červencem 2007, avšak ke dni 30. června 2007 ještě neuplynula lhůta k podání přihlášky k účasti na důchodovém pojištění podle právních předpisů účinných ke dni 30. června 2007 nebo lhůta k podání návrhu na zahájení řízení o době a rozsahu péče o tyto děti nebo o tyto osoby podle právních předpisů účinných ke dni 30. června 2007, může oprávněná osoba podat návrh na zahájení řízení o

době a rozsahu péče podle dosavadních právních předpisů do 30. června 2009. Podmínka podání přihlášky k účasti na důchodovém pojištění osob uvedených ve větě první se po 30. červnu 2007 nevyžaduje.

3. Jestliže okresní správa sociálního zabezpečení zahájila před 1. červencem 2007 řízení o době a rozsahu péče o osoby uvedené v bodě 2 a toto řízení nebylo do 30. června 2007 pravomocně skončeno, dokončí se toto řízení podle právních předpisů účinných ke dni 30. června 2007.

4. Jestliže péče o osoby uvedené v bodě 2 a péče ženy o dítě ve věku do 4 let začala před 1. červencem 2007 a trvá ještě po 30. červnu 2007, prokazuje se tato doba péče podle právních předpisů účinných po 30. červnu 2007.

5. Výše starobních, plných invalidních a částečných invalidních důchodů přiznaných před 1. červencem 2007 osobám, jimž byly při stanovení osobního vyměřovacího základu vyloučené doby uvedené v § 16 odst. 4 větě druhé písm. e) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, (dále jen "zákon o důchodovém pojištění") omezeny podle § 16 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění, se na žádost upraví od splátky důchodu splatné po 30. červnu 2007 tak, že do počtu vyloučených dob omezovaných podle § 16 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění se nezahrnou vyloučené doby uvedené v § 16 odst. 4 větě druhé písm. e) zákona o důchodovém pojištění; přitom za vyloučenou dobu uvedenou v § 16 odst. 4 větě druhé písm. e) zákona o důchodovém pojištění se považuje pro účely této úpravy jen doba účasti na důchodovém pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. s) a § 102a zákona o důchodovém pojištění. Lhůta pro vydání rozhodnutí stanovená ve správním řádu se u žádostí uplatněných do 31. října 2007 prodlužuje o 90 dnů.

Čl. II zákona č. 178/2008 Sb.

1. V roce 2008 se důchody zvýší mimo pravidelný termín od splátky důchodu splatné v srpnu 2008.

2. Pro zvýšení důchodů podle bodu 1 se období pro zjišťování růstu úhrnného indexu spotřebitelských cen za domácnosti celkem stanoví tak, že prvním měsícem tohoto období je srpen 2007 a posledním měsícem tohoto období je leden 2008. Zvýšení důchodů podle bodu 1 se stanoví tak, aby u průměrného starobního důchodu činilo částku odpovídající nejméně 100 % růstu cen zjištěného v období podle věty první.

3. Pro zvýšení důchodů podle bodu 1 se nepoužijí ustanovení § 67 odst. 3 věty druhé, § 67 odst. 5 a § 67 odst. 10 část věty za středníkem zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. VI zákona č. 305/2008 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Postup podle čl. V bodu 17 se vztahuje i na platby na úhradu dlužného pojistného po 31. prosinci 2008, jde-li o úhradu dluhu na pojistném, který vznikl před 1. lednem 2009.

2. Zvýšení vdoveckého důchodu se podle čl. V bodu 24 provede nejdříve od splátky důchodu splatné po 1. červenci 2006, byla-li žádost o toto zvýšení podána do 30. června 2011.

3. U osob samostatně výdělečně činných uvedených v § 9 odst. 3 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se od příjmu ze samostatné výdělečné činnosti odečítají odměny za užití téhož díla, jde-li o druhou nebo další licenční smlouvu k dílům vyhotoveným nebo provedeným před 1. lednem 2009 nebo byla-li licenční smlouva uzavřena před 1. lednem 2009; to však neplatí, je-li předmětem druhé nebo další licenční smlouvy aktualizace díla.

Čl. II zákona č. 306/2008 Sb.

Přechodná ustanovení

1. O nárocích na důchody, které vznikly před 1. lednem 2010 a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocně rozhodnuto, a o přiznání, odnětí nebo změně výše těchto důchodů za dobu před tímto dnem, i když o nich již bylo pravomocně rozhodnuto, se rozhodne podle právních předpisů účinných před tímto dnem.

2. Účast na důchodovém pojištění a doby důchodového pojištění a náhradní doby důchodového pojištění získané před 1. lednem 2010 se hodnotí podle právních předpisů účinných před tímto dnem.

3. Náhradní doby důchodového pojištění získané před 1. lednem 2010 se započítávají pro vznik nároku na důchod v plné výši, jde-li o pojištěnce, kterému vznikne nárok na důchod před rokem 2019.

4. Nárok na starobní důchod podle § 30 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jeho výše a podmínky pro výplatu se ode dne účinnosti tohoto zákona posuzují podle zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Dosáhl-li poživatel plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu věku 65 let před 1. lednem 2010, zaniká nárok na tento důchod dnem 1. ledna 2010; tímto dnem vzniká tomuto poživateli nárok na starobní důchod, a to ve výši, v jaké mu náležel dosavadní důchod. Plátce důchodu je povinen nejpozději do 31. ledna 2010 zaslat poživateli starobního důchodu uvedenému ve větě první písemné oznámení o zániku nároku na plný invalidní nebo částečný invalidní důchod a o vzniku nároku na starobní důchod a jeho výši. Pro účely zvyšování tohoto starobního důchodu se za den přiznání starobního důchodu považuje den, od něhož byl přiznán dosavadní plný invalidní nebo částečný invalidní důchod. Nárok na starobní důchod podle věty první nevylučuje nárok na starobní důchod podle § 29 odst. 1, 2 nebo 3 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. 6. Je-li nárok na vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod, který byl přiznán před 1. lednem 2010, podmíněn nezaopatřeností dítěte a dítě je ke dni 31. prosince 2009 poživatelem plného invalidního důchodu, nevztahuje se na toto dítě ustanovení § 20 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Vznikl-li nárok na vdovský nebo vdovecký důchod před 1. lednem 2010, zůstává nárok na tento důchod zachován po 31. prosinci 2009, pokud vdova dosáhla před 1. lednem 2010 věku 55 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk nižší, a vdovec dosáhl před 1. lednem 2010 věku 58 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk nižší. Došlo-li k zániku nároku na vdovský nebo vdovecký důchod před 1. lednem 2010 nebo po 31. prosinci 2009, ale jde o důchody, které byly přiznány před 1. lednem 2010, vznikne nárok na vdovský

nebo vdovecký důchod po 31. prosinci 2009 znovu za podmínek stanovených zákonem o důchodovém pojištění, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

8. Plný invalidní důchod, na který vznikl nárok před 1. lednem 2010, se ve výši, v jaké náležel ke dni 31. prosince 2009, považuje od 1. ledna 2010 za invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Částečný invalidní důchod, na který vznikl nárok před 1. lednem 2010, s výjimkou částečného invalidního důchodu uvedeného v bodě 9, se ve výši, v jaké náležel ke dni 31. prosince 2009, považuje od 1. ledna 2010 za invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, byl-li důvodem částečné invalidity pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 50 %, a za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně v ostatních případech. Za den přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně podle věty první se považuje den, od něhož byl přiznán plný invalidní důchod; za den přiznání invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně nebo pro invaliditu prvního stupně podle věty druhé se považuje den, od něhož byl přiznán částečný invalidní důchod. Plátce důchodu je povinen nejpozději do 31. ledna 2010 zaslat poživateli invalidního důchodu uvedenému ve větě první a druhé písemné oznámení o tom, zda mu náleží invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, pro invaliditu druhého stupně nebo pro invaliditu prvního stupně. Ustanovení věty první a s výjimkou změny výše důchodu též ustanovení věty druhé platí, pokud není na základě kontrolní lékařské prohlídky konané po 31. prosinci 2009 stanoven jiný stupeň invalidity a vydáno rozhodnutí o invalidním důchodu pro jiný stupeň invalidity.

9. Částečný invalidní důchod, na který vznikl ke dni 1. ledna 1996 nárok podle § 89 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, se ve výši, v jaké náležel ke dni 31. prosince 2009, považuje od 1. ledna 2010 za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Důchod uvedený ve větě první nelze odejmout; ustanovení o souběhu nároků na důchody a jejich výplatu nejsou přitom dotčena. Za den přiznání invalidního důchodu podle věty první se považuje den, od něhož byl přiznán důchod za výsluhu let, který se podle § 89 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění považoval od 1. ledna 1996 za částečný invalidní důchod. Ustanovení bodu 8 věty čtvrté platí zde obdobně.

10. Plná invalidita, která trvá ke dni 31. prosince 2009, se považuje od 1. ledna 2010 za invaliditu třetího stupně. Částečná invalidita, která trvá ke dni 31. prosince 2009, se považuje od 1. ledna 2010 za invaliditu druhého stupně, byl-li důvodem částečné invalidity pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 50 %, a za invaliditu prvního stupně v ostatních případech.

11. Byl-li částečný invalidní důchod přiznán s přihlédnutím k mezinárodní smlouvě a částečná invalidita přitom nebyla posouzena podle českých právních předpisů, považuje se částečná invalidita za částečnou invaliditu z důvodu poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 50 %.

12. Posuzování invalidity u invalidních důchodů uvedených v bodě 8 větě první a druhé se od 1. ledna 2010 řídí právními předpisy účinnými od tohoto dne.

13. Byl-li plný invalidní důchod přiznán před 1. lednem 2010 a při první kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2009 je zjištěn takový stupeň invalidity, který má za následek snížení výše invalidního důchodu, sníží se výše invalidního důchodu až od třinácté splátky tohoto důchodu splatné po dni konání této prohlídky. Byl-li částečný invalidní důchod přiznán před 1. lednem 2010 a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2009 je zjištěn takový stupeň invalidity, který by měl za následek snížení výše invalidního důchodu, náleží

invalidní důchod v dosavadní výši.

14. Za dobu před 1. lednem 2009 se důchod nebo jeho zvýšení doplatí ve výši, v níž důchod správně náležel, nejvýše v rozsahu stanoveném právními předpisy účinnými ke dni 31. prosince 2008.

15. Byl-li starobní nebo invalidní důchod přiznán před 1. červencem 2009 pojištěnci, který splňuje podmínky uvedené v § 19a odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. července 2009, přepočte se na žádost tento důchod ke dni jeho přiznání podle § 19a zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. července 2009, a je-li důchod po tomto přepočtu vyšší, zvýší se od splátky důchodu splatné v červenci 2009.

Čl. IX zákona č. 382/2008 Sb.

Přechodné ustanovení

Účast osob vedených v evidenci úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání na důchodovém pojištění před dosažením věku 55 let se hodnotí podle právních předpisů účinných ke dni, který předchází dni nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud těmto osobám vznikl nárok na důchod přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. XVI zákona č. 347/2010 Sb.

zrušen

Čl. II zákona č. 220/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Výše důchodů, na které vznikl nárok před 30. zářím 2011 a které se přiznávají ode dne, který spadá do období po 29. září 2011, se stanoví podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Vznikl-li nárok na vdovský nebo vdovecký důchod před 1. lednem 2012, vznikne nárok na tento důchod po 31. prosinci 2011 znovu, splní-li se podmínky nároku na tento důchod ve lhůtě stanovené zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Vznikl-li nárok na částečný invalidní důchod před 1. lednem 2010 a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2011 je zjištěna invalidita druhého stupně, náleží invalidní důchod v dosavadní výši, a je-li zjištěna invalidita třetího stupně, použije se při stanovení nové výše procentní výměry invalidního důchodu nejvýše koeficientu 2. Vznikl-li nárok na částečný invalidní důchod před 1. lednem 2010 a v období od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2011 došlo ke změně stupně invalidity z prvního stupně na druhý nebo třetí stupeň invalidity, popřípadě na druhý stupeň invalidity a poté z druhého stupně na třetí stupeň invalidity nebo na třetí stupeň invalidity a poté z třetího stupně na druhý stupeň invalidity, a po 31. prosinci 2011 dojde ke změně stupně invalidity

a) ze druhého stupně na první stupeň, použije se při stanovení nové výše procentní výměry invalidního důchodu koeficientu 0,6667,

b) ze třetího stupně na druhý stupeň, použije se při stanovení nové výše procentní výměry

invalidního důchodu koeficientu 0,3333,

c) ze třetího stupně na první stupeň, použije se při stanovení nové výše procentní výměry invalidního důchodu koeficientu 0,2222,

d) ze druhého stupně na třetí stupeň, použije se při stanovení nové výše procentní výměry invalidního důchodu koeficientu 1,3333.

4. Dojde-li při první kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2011 ke snížení stupně invalidity a má-li se snížit výše invalidního důchodu až od třinácté splátky tohoto důchodu, avšak výplata tohoto důchodu byla zastavena pro nedostavení se pojištěnce ke kontrolní lékařské prohlídce nebo nepodrobení se vyšetření zdravotního stavu anebo nepředložení nálezů ošetřujících lékařů nebo nesdělení údajů o dosaženém vzdělání, zkušenostech a znalostech a o předchozích výdělečných činnostech, počítá se tato třináctá splátka důchodu ode dne, ve kterém kontrolní lékařská prohlídka měla být uskutečněna, nebo ode dne, kterým uplynula lhůta, v níž se měl pojištěnec podrobit vyšetření zdravotního stavu, pokud se pojištěnec tomuto vyšetření nepodrobil.

Čl. XIII zákona č. 364/2011 Sb.

Jestliže dočasná pracovní neschopnost vznikla nebo karanténa byla nařízena před 1. lednem 2014 a trvá ještě v roce 2014, zůstává období 21 kalendářních dnů uvedené v § 10 odst. 2 větě třetí a odst. 3 větě první zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném ke dni 31. prosince 2013, zachováno.

Čl. XIII zákona č. 428/2011 Sb.

Přechodné ustanovení

Žádosti o poskytnutí vyrovnání, dorovnání, příplatků a obdobných plnění uvedených v § 106a zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se odloží a řízení o nich se nevede; byly-li tyto žádosti podány přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, řízení o nich se zastaví. Opatření učiněná přede dnem účinnosti tohoto zákona na základě těchto žádostí zůstávají nedotčena s tím, že příslušné plnění náleží po vyúčtování zálohové výplaty za rok 2011 ve výsledné výši beze změny, pokud trvá podle právních předpisů České republiky i Slovenské republiky nárok na důchod, který byl důvodem pro přiznání tohoto plnění; zánikem nároku na důchod podle právních předpisů některého z uvedených států zaniká trvale i nárok na příslušné plnění.

Čl. VII zákona č. 470/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Účast na důchodovém pojištění a doby důchodového pojištění a náhradní doby důchodového pojištění získané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se hodnotí podle právních předpisů účinných před tímto dnem.

2. Vznikl-li nárok na sirotčí důchod po osobě uvedené v § 52 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstává nárok na tento důchod zachován ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, i když tato osoba není uvedena v § 52 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Nároky na sirotčí důchod po osobách uvedených v § 52 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jejichž podmínky byly splněny přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, ale nezakládaly nárok před tímto dnem, se posuzují podle zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; sirotčí důchod se v těchto případech přiznává nejdříve ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. To platí obdobně pro nároky na sirotčí důchody v případě, kdy podmínka uvedená v čl. VI bodě 26 byla splněna přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III zákona č. 267/2013 Sb.

Přechodné ustanovení

Studium v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou podle prováděcího právního předpisu vydaného na základě § 15 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění účinném do 31. srpna 2012, a na základě § 108 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. srpna 2012, a platného k 31. srpnu 2012, zahájené nejpozději ve školním roce 2013/2014 se považuje za studium na středních školách pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění.

Čl. II zákona č. 274/2013 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Nárok na dorovnávací přídavek vzniká nejdříve dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, i když podmínky stanovené pro vznik nároku na dorovnávací přídavek byly splněny před tímto dnem.

2. Opatření uvedená v ustanovení čl. XIII věty druhé zákona č. 428/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém spoření a zákona o doplňkovém penzijním spoření, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají za podmínek uvedených v tomto ustanovení nedotčena. Pokud by však byl dorovnávací přídavek vyšší než plnění poskytované podle těchto opatření, náleží místo tohoto plnění dorovnávací přídavek a nárok na plnění podle těchto opatření zaniká dnem, od něhož byl přiznán dorovnávací přídavek.

Čl. XLI zákonného opatření č. 344/2013 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Osoba, která byla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu dobrovolně účastna důchodového pojištění v nejdelším možném rozsahu uvedeném v § 6 odst. 2 větě druhé zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, je oprávněna přihlásit se k další takové účasti na důchodovém pojištění v období přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, a to za podmínky uvedené v § 6 odst. 2 větě druhé zákona o důchodovém pojištění v části věty za středníkem.

2. Doba důchodového pojištění uvedená v § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, se před 1. lednem 2014 u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a), f), w) a x) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, hodnotí za podmínek stanovených v § 11 odst. 2 větách třetí až páté zákona č. 155/1995 Sb., ve znění

účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu. Dlužné pojistné na důchodové pojištění uvedené v § 11 odst. 2 větách čtvrté a páté zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, lze za dobu před 1. lednem 2014 zaplatit podle těchto ustanovení nejdéle do 31. prosince 2016.

3. Pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu podle § 34 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, se započítává i doba výdělečné činnosti přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, za kterou nebylo toto zvýšení přiznáno.

1) Zákon ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona ČNR č. 590/1992 Sb., zákona ČNR č. 37/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb. a zákona č. 160/1995 Sb.

Zákon ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona ČNR č. 10/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb. a zákona č. 160/1995 Sb.

1a) Například Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 a Nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.

2) § 30 občanského zákoníku.

4) Nařízení vlády č. 262/1994 Sb., o odměnách členům zastupitelstev v obcích.

5) Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

5a) Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

5b) Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

5c) § 8 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

5e) Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

5f) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

6) § 33 zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění zákona č. 226/1992 Sb.

§ 116 až 119 zákona ČNR č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění zákona č. 26/1993 Sb.

§ 119 až 123 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě.

6a) Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě).

6b) § 7 odst. 8 a § 36 odst. 2 písm. e) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

7) Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

8) § 13 zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 259/1994 Sb. a zákona č. 149/1995 Sb.

9) § 2f zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

10) § 10 a 13 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

11) § 76 a násl. a § 93 a násl. obchodního zákoníku.

12) Zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění zákona č. 89/1990 Sb., zákona č. 468/1991 Sb. a zákona č. 318/1993 Sb.

13) Např. zákon ČNR č. 128/1990 Sb., o advokacii, zákon ČNR č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), zákon ČNR č. 524/1992 Sb., o auditorech a Komoře auditorů České republiky, zákon ČNR č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a o Komoře daňových poradců České republiky, zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, zákon č. 237/1991 Sb., o patentových zástupcích, zákon ČNR č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění zákona č. 164/1993 Sb. a zákona č. 275/1994 Sb.

13a) § 566 až 575 obchodního zákoníku.

14) § 7 odst. 2 písm. b) zákona ČNR č. 586/1992 Sb.

15) § 9 odst. 1 písm. a) a b) zákona ČNR č. 586/1992 Sb., ve znění zákona č. 323/1993 Sb. a zákona č. 259/1994 Sb.

15a) § 2 odst. 1 písm. b) nařízení vlády č. 303/1995 Sb., o minimální mzdě, ve znění pozdějších předpisů.

15b) § 30 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

15e) § 6 odst. 4 písm. a) bod 13 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění zákona č. 152/2007 Sb.

16a) § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

- 17) Zákon ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 17) Zákon ČNR č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 17b) § 5b odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 305/2008 Sb.
- 17c) § 15a odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 261/2007 Sb.
- 18) § 195 a § 206 odst. 2 zákoníku práce.
- 19) Např. § 92 odst. 2 zákona ČNR č. 186/1992 Sb., § 106 odst. 2 zákona č. 154/1994 Sb.
- 19b) § 83 odst. 3 a § 86 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb.
- 19c) § 45b odst. 2 a § 69 odst. 1 a 2 zákona o rodině.
- § 19 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
- 19d) § 45 zákona o rodině.
- 20) § 36 až 43 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
- 20a) § 55 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb.
- 20b) § 46 odst. 3 a § 48 zákona č. 561/2004 Sb.
- 20c) § 55 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb.
- 20d) § 55 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb.
- 21) Zákon č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 188/1988 Sb., zákona č. 171/1990 Sb., zákona č. 522/1990 Sb., zákona č. 134/1993 Sb., zákona č. 190/1993 Sb., zákona č. 331/1993 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky č. 49/1994 Sb., zákona č. 256/1994 Sb. a zákona č. 138/1995 Sb.
- Zákon č. 172/1990 Sb., o vysokých školách, ve znění zákona č. 216/1993 Sb., zákona č. 46/1994 Sb. a zákona č. 192/1994 Sb.
- 21a) Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.
- 21b) § 141 až 159 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
- 21c) § 186 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb.
- 21d) § 45 až 47 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).

24) § 276 a násl. občanského soudního řádu.

25) § 118 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění zákona č. 160/1995 Sb.

25a) § 192 odst. 1 věta první a § 194 zákoníku práce.

25b) § 125 zákona č. 187/2006 Sb.

25c) § 192 odst. 1 věta druhá zákoníku práce.

25d) § 192 odst. 5 zákoníku práce.

26) Zákon č. 183/1994 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1994 a v roce 1995.

Zákon č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995.

27) § 6 čl. II odst. 1 zákona ČNR č. 10/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1993, o změně a doplnění některých zákonů České národní rady a některých dalších předpisů.

28) Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

28a) § 25 odst. 3 až 5 zákona č. 435/2004 Sb.

29) § 37 odst. 2 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění zákona č. 171/1990 Sb. a zákona č. 138/1995 Sb.

32) § 13 zákona ČNR č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 272/1992 Sb.

33) § 21 a 22 zákona č. 172/1990 Sb.

34) § 25 a 38 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 171/1990 Sb. a zákona č. 138/1995 Sb.

34a) Zákon č. 266/2006 Sb.

34b) § 108 odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

35) § 177 odst. 1 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení.

35a) Například § 56 odst. 2 až 5, § 64 odst. 5, § 139 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb., ve znění účinném ke dni 31. prosince 1995, a obdobná ustanovení předcházejících předpisů.

35b) § 71 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

36) § 8 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení.

37) Zákon č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření.

37) § 7 odst. 1 a 2 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

37) § 45 zákona o rodině, ve znění pozdějších předpisů.

37a) § 4a písm. b) a c) a § 47i zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

38) § 953 občanského zákoníku.

39) § 796 občanského zákoníku.

40) § 824 občanského zákoníku.

41) § 826 občanského zákoníku.

42) § 928 občanského zákoníku.

43) § 958 občanského zákoníku.

44) § 963 občanského zákoníku.

45) § 452 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních.

~~Vyhláška č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění~~
(duplicita s pol. 37)

Obsah

~~§ 1 Příl. 4 284/1995 Sb.~~

~~§ 1 — zrušen~~

~~§ 2 — zrušen~~

~~§ 3 — Výdělečná činnost v cizině~~

~~§ 3a — Zjišťování ročního vyměřovacího základu za období před rokem 1996~~

~~§ 4 — Výchova dítěte~~

~~§ 5 — zrušen~~

~~§ 6 — zrušen~~

~~§ 7 — zrušen~~

~~§ 8 — zrušen~~

~~§ 9 — Zrušovací ustanovení~~

~~§ 10 — Účinnost~~

~~Příl. 1 — zrušena~~

~~Příl. 2 — zrušena~~

~~Příl. 3 — zrušena~~

~~Příl. 4 — zrušena~~

~~284/1995 Sb.~~
~~VYHLÁŠKA~~
~~Ministerstva práce a sociálních věcí~~
~~ze dne 17. listopadu 1995,~~

~~kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění~~

~~Změna: 157/1997 Sb.~~

~~Změna: 302/1997 Sb.~~

~~Změna: 40/2000 Sb.~~

~~Změna: 328/2007 Sb.~~

~~Změna: 359/2009 Sb.~~

~~Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 108 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen "zákon"):~~

~~§ 1~~

~~**zrušen**~~

~~§ 2~~

~~**zrušen**~~

~~§ 3~~

~~**Výdělečná činnost v cizině**~~

~~(1) Výdělečnou činností v cizině se pro účast na důchodovém pojištění [§ 6 odst. 1 písm. c) zákona] rozumí~~

~~a) zaměstnání v pracovním poměru vykonávané pro zaměstnavatele, který má sídlo (bydliště) v cizině, pokud toto zaměstnání nezakládá účast na nemocenském pojištění v České republice,~~

~~b) členství v družstvu, které má sídlo v cizině, spojené s pracovní činností pro takové družstvo, pokud tato činnost nezakládá účast na nemocenském pojištění v České republice,~~

~~c) výkon samostatné výdělečné činnosti v cizině podle cizích právních předpisů a na základě registrace, ohlášení nebo povolení podle těchto předpisů, je-li to podle nich potřebné; za výkon samostatné výdělečné činnosti v cizině se však nepovažuje, je-li taková činnost prováděna mimo území České republiky na základě oprávnění k výkonu takové činnosti vyplývajícího z právních předpisů České republiky.~~

~~(2) Příjem z výdělečné činnosti v cizině¹⁾ se přepočítává na českou měnu podle příslušného kurzu vyhlášeného Českou národní bankou²⁾ platného k prvnímu dni období, za které se tento příjem sleduje. Pro přepočet cizích měn, u nichž Česká národní banka nevyhláší příslušný kurz, se použije kurz této měny obvykle používaný bankami v České republice ke dni uvedenému ve větě první.~~

~~§ 3a~~

Zjišťování ročního vyměřovacího základu za období před rokem 1996

(1) Spadá-li do rozhodného období pro stanovení osobního vyměřovacího základu (§ 18 zákona) kalendářní rok před rokem 1996, v němž se ve stejném časovém úseku vyskytne hrubý výdělek stanovený pro účely důchodového zabezpečení podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1995 (dále jen "hrubý výdělek") a vyloučená doba (§ 16 odst. 4 věta první zákona), stanoví se úhrn vyměřovacích základů pojištěnce za tento kalendářní rok (§ 16 odst. 2 zákona) pro účely stanovení ročního vyměřovacího základu

a) s přihlédnutím k tomuto hrubému výdělku a při stanovení osobního vyměřovacího základu se v tomto případě do počtu vyloučených dob nezahrnou ty vyloučené doby za tento kalendářní rok, v nichž byl dosažen tento hrubý výdělek, nebo

b) bez přihlédnutí k tomuto hrubému výdělku a při stanovení osobního vyměřovacího základu se v tomto případě do počtu vyloučených dob zahrnou všechny vyloučené doby za tento kalendářní rok, pokud vyloučené doby, v nichž byl dosažen tento hrubý výdělek, netrvaly po celý kalendářní rok a takto zjištěný úhrn vyměřovacích základů pojištěnce je vyšší než úhrn vyměřovacích základů pojištěnce zjištěný podle písmene a).

(2) Pro účely zjištění vyššího úhrnu vyměřovacích základů pojištěnce za kalendářní rok se výše úhrnu vyměřovacích základů pojištěnce vypočte podle odstavce 1 písm. a) jako součin počtu dní v kalendářním roce a podílu úhrnu hrubých výdělků dosažených v kalendářním roce a počtu dní v kalendářním roce sníženého o ty vyloučené doby, v nichž nebyly dosaženy hrubé výdělky, a podle odstavce 1 písm. b) jako součin počtu dní v kalendářním roce a podílu úhrnu hrubých výdělků dosažených v kalendářním roce sníženého o hrubé výdělky dosažené ve vyloučených dobách a počtu kalendářních dní v tomto roce sníženého o vyloučené doby.

(3) Vyskytne-li se v kalendářním roce více časových úseků uvedených v odstavci 1, provádějí se výpočty úhrnu vyměřovacích základů pojištěnce za kalendářní rok podle odstavce 2 pouze se zřetelem na úhrn těchto úseků.

§ 4

Výchova dítěte

(1) Do doby péče o dítě potřebné ke splnění podmínky výchovy dítěte pro nárok ženy na starobní důchod (§ 32 odst. 4 zákona) se započítává též doba, po kterou žena nemohla o dítě osobně pečovat pro nemoc nebo proto, že dítě bylo ze zdravotních důvodů v ústavní péči.

(2) Podmínka výchovy dítěte pro nárok ženy na starobní důchod (§ 32 odst. 4 zákona) se považuje za splněnou též, pečovala-li žena o nezletilé dítě

a) od jeho narození do jeho úmrtí, pokud dítě zemřelo po dosažení šesti měsíců věku, nebo

b) aspoň poslední tři roky před dosažením věku potřebného podle zákona pro vznik nároku na starobní důchod.

§ 5

zrušen

§ 6

zrušen

§ 7

zrušen

§ 8

Zrušen

§ 9

Zrušovací ustanovení

~~Zrušuje se § 1 až 8, § 10 až 13, § 14 odst. 1 až 3, § 15 až 30, § 33, § 35 až 39, § 42, § 46 až 49, § 52 až 54, § 56 až 58, § 148 odst. 2, § 149, 153, § 167 až 171, § 175 až 184 a přílohy č. 2 a 3 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky č. 123/1990 Sb., vyhlášky č. 260/1990 Sb., vyhlášky č. 501/1990 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona č. 463/1991 Sb., zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., zákona č. 235/1992 Sb., vyhlášky č. 30/1993 Sb., vyhlášky č. 82/1993 Sb., vyhlášky č. 177/1993 Sb., vyhlášky č. 309/1993 Sb., vyhlášky č. 161/1994 Sb. a vyhlášky č. 207/1995 Sb.~~

§ 10

Účinnost

~~Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1996.~~

~~Ministr:~~

~~Ing. Vodička v. r.~~

Příl.1

zrušena

Příl.2

zrušena

Příl.3

zrušena

Příl.4

zrušena

~~1) § 116a odst. 1 zákona ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 134/1997 Sb.~~

~~2) § 35 zákona ČNR č. 6/1993 Sb., o České národní bance.~~

**157/1997 Sb.
VYHLÁŠKA**

**Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 24. června 1997, kterou se mění a doplňuje
vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o
důchodovém pojištění**

Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 108 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění:

Čl.I

Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, se mění takto:

1. Příloha č. 1 zní:

**"Příloha č. 1 k vyhlášce č. 284/1995 Sb.
ZDRAVOTNÍ POSTIŽENÍ, PŘI KTERÝCH SE DÍTĚ POVAŽUJE ZA
DLOUHODOBĚ TĚŽCE ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ**

Zdravotní postižení, při kterých se dítě považuje za dlouhodobě těžce zdravotně postižené, jsou:

1. Poruchy pohybového ústrojí:

a) nemoci a vady pohybového ústrojí s těžkou poruchou funkce po dobu dlouhodobé léčby nebo časově náročné rehabilitace (např. těžké formy skolióz - úhel dle Cobba nad 70 stupňů, morbus Perthes, těžké luxace kyčelních kloubů)

b) závažná chronicky probíhající onemocnění pojivové tkáně (např. dermatomyositis, revmatoidní artritida s těžkými poruchami funkce)

2. Duševní onemocnění:

a) hluboká mentální retardace (IQ pod 20)

b) těžká mentální retardace (IQ 20 - 34)

c) střední mentální retardace (IQ 35 - 49)

d) těžší debilita (IQ 50 - 60)

e) závažná duševní onemocnění a stavy s recidivujícím či chronickým průběhem, vyžadující zvýšený dohled (např. psychózy po dobu intenzivní léčby, mentální anorexie s přetrvávající kachexií), do funkčně uspokojivé klinické úpravy

3. Nervová onemocnění:

a) závažná postižení centrálního nervového systému včetně heredodegenerativních onemocnění a stavů po perinatálním postižení s recidivujícím či chronickým průběhem, zejména pak stavy ohrožující dítě svou progresí (např. vrozené vady centrálního nervového systému, dětská mozková obrna, metabolická onemocnění postihující centrální nervový systém)

b) nervosvalová onemocnění se závažnými poruchami funkce

c) nekompenzovaná záchvatovitá onemocnění jakékoliv etiologie s častou frekvencí záchvatů velkého typu (GM), při trvalé léčbě a se závažným neuropsychickým deficitem

d) těžké poruchy hlasu a řeči, závažně omezující celkový vývoj dítěte a hrubě narušující sociální přizpůsobivost

4. Smyslová onemocnění:

a) úplná nebo praktická nevidomost (hodnotí se s brýlovou korekcí)

b) těžce slabý zrak (hodnotí se s brýlovou korekcí), a to do skončení povinné školní docházky

c) úplná nebo praktická hluchota, a to do skončení povinné školní docházky

5. Onemocnění oběhového ústrojí:

a) srdeční onemocnění hemodynamicky významná (funkčně dle NYHA III. - IV.)

b) stavy po srdečních operacích do funkčně uspokojivé klinické úpravy

c) těžké poruchy srdečního rytmu hemodynamicky významné

6. Onemocnění dýchacího ústrojí:

a) závažné respirační choroby s častými a závažnými záchvaty dušnosti (např. těžké formy bronchiálního astmatu)

b) závažná chronická dechová nedostatečnost jakéhokoliv původu (např. v důsledku plicní fibrózy, cystické degenerace, mukoviscidózy)

7. Onemocnění močového ústrojí:

a) onemocnění močového ústrojí ve stadiu chronické ledvinné nedostatečnosti (např. těžké formy chronické pyelonefritidy, chronická glomerulonefritida)

b) stavy po rozsáhlých rekonstrukčních operačních výkonech na močovém ústrojí do klinické úpravy

8. Onemocnění zažívacího ústrojí: závažná, chronicky probíhající onemocnění zažívacího ústrojí (jater, žlučových cest, slinivky břišní, tenkého i tlustého střeva), vyžadující dlouhodobé dodržování přísného individuálního léčebného a dietního režimu (např. ulcerózní kolitida, Crohnova choroba, chronické aktivní hepatitidy), do funkčně uspokojivé klinické

úpravy

9. Metabolické poruchy:

a) závažné metabolické poruchy, u kterých je nutné dodržování speciální diety, zabraňující rozvoji vlastního, jinak závažného postižení, do funkčně uspokojivé klinické úpravy (např. malabsorbční syndrom, fenylketonurie, coeliakie, mukoviscidóza)

b) diabetes mellitus I. typu vyžadující dodržování speciální diety a aplikaci insulinu

10. Endokrinologická onemocnění: závažné poruchy endokrinního původu, ohrožující vývoj dítěte do dosažení funkčně uspokojivé stabilizace zdravotního stavu (např. těžké formy hyperthyreózy, hyperkortikalismus, hypokortikalismus)

11. Hematologická onemocnění:

a) závažné poruchy krvetvorby, hemokoagulace a hemostázy

b) hemoblastózy s manifestními příznaky klinické poruchy

c) závažné poruchy imunity provázené infekčními komplikacemi a omezující celkový vývoj dítěte

12. Nádorová onemocnění závažné formy a druhy nádorů s významnými funkčními poruchami do dosažení uspokojivé stabilizace zdravotního stavu

13. Vrozené rozštěpy obličeje a dutiny ústní: rozštěpy čelisti a patra, a to do dosažení dobrého funkčního stavu orofaciální soustavy

14. Kožní onemocnění: závažná kožní onemocnění, zvláště jejich generalizované formy (např. těžký průběh atopického ekzému, epidermolysis bullóza)

15. Infekční a parazitární onemocnění: stavy trvale aktivní, léčebně neovlivnitelné nebo stavy chronické se závažnou poruchou funkce některých orgánů a systémů, do dosažení funkčně uspokojivé stabilizace zdravotního stavu

16. Stavy po rozsáhlých úrazech a operacích:

a) zejména gastrointestinálního a uropoetického traktu, vyžadující dlouhodobou péči dietetickou a hygienickou (např. umělá vyústění jakéhokoliv druhu do ukončení komplexní léčby a adaptace na hygienické pomůcky), do funkčně uspokojivé klinické úpravy

b) následky těžkých úrazů nebo poškození centrálního nervového systému ovlivňující funkční stav a vývoj dítěte".

2. Příloha č. 2 zní:

**"Příloha č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb.
Procentní míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti**

Kapitola I
- Infekční nemoci a parazitární nemoci

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Virové infekce a bakteriální nemoci, zoonózy, protozoární nemoci, rickettsiázy, helmintózy, mykózy a jejich následky	
	Posudkové hledisko:	
	Jestliže infekční choroba přejde v dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, stanoví se míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti podle převažujícího funkčního postižení napadeného orgánu (systému) a vlivu na celkovou výkonnost organismu. Kolísání zdravotního stavu je nutno hodnotit průměrnou sazbou.	
	a) lehké formy s funkčním omezením lehkého stupně a s lehkým snížením celkové výkonnosti organismu	20 - 30
	b) středně těžké formy s postižením funkce některých orgánů nebo systémů středního stupně, nebo formy chronické, pomalu progredující, s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	40 - 60
	c) těžké formy se závažnými a trvalými poruchami funkce postižených orgánů (systémů), vedoucí k trvalému a výraznému snížení celkové výkonnosti organismu, nebo vleklá, trvale silně aktivní onemocnění, vzdorující léčbě s těžkou celkovou odezvou organismu	70 - 80
2.	Onemocnění virem lidské imunodeficiency (HIV)	
	Posudkové hledisko:	
	HIV pozitivita bez klinické symptomatologie nepředpokládá pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Průvodní duševní projevy se posoudí, jestliže potřebují speciální lékařské ošetření psychologické nebo psychiatrické.	
2.1.	AIDS, s mírnými či občasnými klinickými příznaky, s podstatným	20 - 40

snížením celkové výkonnosti organismu

2.2.	AIDS, plně rozvinutý, s orgánovými komplikacemi a selháváním imunity	70 - 80

Kapitola II
- Krev a krvetvorné orgány

Obecné posudkové zásady:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti pro nemoci krve a krvetvorných orgánů se stanoví podle závažnosti hematologických změn, podle poruch orgánových funkcí, působení na jiné orgány a podle vlivu na celkový stav.

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Ztráta sleziny (bez přítomnosti krevní nemoci a bez komplikací)	10
2.	Chronická leukémie (lymfatická, myeloidní)	
	a) s nepatrnými projevy či v remisi (bez výraznějších potíží, bez celkových symptomů, bez hematologického léčení, bez známek progresu)	10 - 20
	b) s mírnými projevy klinickými a laboratorními (potřeba opakovaného hematologického léčení, ve stabilní fázi, s lehkým snížením celkové výkonnosti organismu)	25 - 40
	c) s výraznými projevy (anémie pod 100 g/l Hb, trombocytopenie pod 80000/mikrol, nedostatek protilátek, silné zvětšení sleziny, s výrazným snížením celkové výkonnosti organismu, v soustavném hematologickém léčení s opakovanými hospitalizacemi)	60 - 80
3.	Plasmocytom (myelom)	
	a) s nepatrnými projevy či v remisi (bez podstatného ovlivnění celkového stavu, bez hematologické léčby, bez známek progresu)	10 - 20

b) s mírnými projevy klinickými a laboratorními, se snížením celkové výkonnosti organismu	25 - 40
c) s těžkými projevy, rozsáhlé formy vysoce aktivní (osteolýza, anémie pod 100 g/l Hb, bolesti vyžadující trvalou analgetickou léčbu, závažná funkční omezení, omezení hybnosti)	70 - 80
4. Hodgkinův lymfom (lymfogranulóm), primárně lokalizovaný non-Hodgkinův lymfom	
Posudkové hledisko:	
Po ukončení hematologického léčení je nutné zpravidla vyčkat dvou let do dosažení stabilizace zdravotního stavu, zda léčba měla úspěch, pak stanovit míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti.	
a) s nepatrnými projevy či v remisi, s klinicky a laboratorně příznivým nálezem, lehké subjektivní obtíže	10 - 20
b) s mírnými projevy či v remisi, s klinicky a laboratorně stacionárním nálezem, s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	25 - 40
c) se značně sníženou imunologickou odolností a s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	45 - 60
d) s těžkými projevy klinickými i laboratorními, rozsáhlý, aktivní, v soustavném léčení, s těžkou alterací celkového stavu	70 - 80
5. Myeloproliferativní onemocnění (např. polycytémie, trombocytémie, myelofibróza)	
a) s nepatrnými projevy, v dobrém celkovém stavu	10 - 20
b) s mírnými projevy laboratorními a klinickými, s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	20 - 40
c) se středně těžkými projevy (anémie pod 100 g/l Hb, trombocytopenie pod 80000/mikrol, zvětšení sleziny, polycytémie)	50 - 70
d) s těžkými projevy laboratorními i klinickými a s těžkou alterací celkového stavu, vyžadující soustavné léčení	80

6.	Terapeutické odstranění sleziny pro hematologické onemocnění	
	a) během rekonvalescence, do dosažení stabilizace zdravotního stavu	50 - 70
	b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po jednom roce)	15
7.	Akutní leukémie (lymfatické, myeloidní)	
	a) aktivní projevy onemocnění	70 - 90
	b) po převedení do stádia remise a po dvouleté stabilizaci zdravotního stavu, při stacionárním klinickém a laboratorním nálezu, se snížením celkové výkonnosti organismu	30 - 50
8.	Zhoubné novotvary mízní, krvetvorné a příbuzné tkáně nebo jiné nediferencované formy maligních novotvarů (např. maligní lymfom)	
	a) během onkologické léčby	70 - 80
	b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
	c) neléčitelné formy	90
9.	Anémie (bez ohledu na etiologii), včetně MDS-RA, MDS-RAS	
	a) s mírnými projevy (projevující se předčasnou unavitelností)	10
	b) se závažnými projevy (pod 100 g/l Hb, opakovaná potřeba transfúzí, trvalá imunosuprese, s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu)	25 - 40
10.	Panmyelopatie	
	a) s trombocytopenií pod 80000/mikrol, s krvácivými projevy	20 - 40
	b) s trombocytopenií pod 20000/mikrol a závažnou granulocytopenií (neutropenií)	60 - 80
11.	Krvácivé stavy (bez ohledu na etiologii, podle sklonu ke krvácení, snížení celkové výkonnosti organismu apod.)	

a) forma se vzácnými krváceními, s lehkým snížením celkové výkonnosti organismu	10 - 20
b) s častými typickými krváceními (několikrát ročně), příp. s rozvíjejícími se komplikacemi a s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	30 - 50
c) těžká forma, krvácení již při lehkých traumatech nebo spontánní krvácení, s těžkým postižením pohyblivosti a s výrazným snížením celkové výkonnosti organismu	50 - 70
12. Stav po transplantaci kostní dřeně	
a) remise základního onemocnění, bez nutnosti léčby	20 - 35
b) remise základního onemocnění, s nutností léčby	40 - 70
c) období do jednoho roku po transplantaci	80 - 90

Kapitola III - Poruchy imunity

Oddíl A - Imunodeficiency

Obečné posudkové zásady:

Imunologické poruchy musí být prokázány podrobným imunologickým vyšetřením. Stupeň a rozsah komplikací vzniklých na základě zjištěné poruchy musí mít posudkově významný dopad na celkovou výkonnost organismu posuzované osoby.

Autoimunitní laboratorní syndrom se posudkově nehodnotí (přítomnost jedné nebo více autoprotilátek v seru, disproporční změny hodnot imunoglobulinů, zvýšení hodnot cirkulujících imunokomplexů, snížení procenta nebo absolutního množství lymfocytů tvořících E rozety např. u dysgamaglobulinémie IV. typu, po proběhlých infekcích bakteriálních a virových, u chronických EB viróz či v relapsu).

Pro stanovení míry poklesu schopnosti soustavné vředěčné činnosti není rozhodující etiologie poruchy, ale především dopad postižení na celkový stav a celkovou výkonnost organismu.

	Míra poklesu schopnosti soustavné Vředěčné činnosti v %
Položka Druh zdravotního postižení	

1.	Deficity protilátkové imunity s postižením funkce lymfocytů B, s častým výskytem mikrobiálních infekcí (sinusitidy, pneumonie, záněty močových cest, adnexitidy a pod.), se snížením celkové výkonnosti organismu	20 - 40
2.	Deficity imunity buněčného typu s defektem nebo snížením množství T-lymfocytů a s výskytem plísňových a parazitárních infekcí	20 - 40
3.	Deficity imunity fagocytárního systému s nedostatkem nebo chyběním fagocytujících buněk nebo poruchou jednotlivých fází fagocytózy, s recidivujícími kožními infekcemi, pyogenními abscesy, flegmonózními záněty a septickými stavy	20 - 40
4.	Deficity imunity komplementového systému s chyběním nebo snížením nebo poruchou funkce jednotlivých komplementových komponent a s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	20 - 40
5.	Kombinované poruchy imunity provázené vleklými nebo recidivujícími infekčními projevy s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	20 - 40
6.	Těžké imunodeficity s rozsáhlými a opakovanými nebo trvale aktivními infekčními komplikacemi vzdorujícími léčbě, s výrazným snížením celkové výkonnosti organismu	70 - 80

Oddíl B - Hyperimunní stavy

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Systémová onemocnění pojivové tkáně	
	Posudkové hledisko:	
	Při stanovení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se vychází z funkčního postižení plynoucího	

z lokalizace, z aktivity procesu a účinků na celkový stav
a z případných dalších komplikací.

a) poruchy lehkého stupně	10 - 20
b) poruchy středního stupně	30 - 40
c) poruchy těžkého stupně	60 - 80

Kapitola IV - Poruchy endokrinní, výživy a přeměny látek

Obecné posudkové zásady:

Míra poklesu soustavné výdělečné činnosti při poruchách výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí závisí na důsledcích těchto poruch. Odchytky od normy laboratorních hodnot nepodmiňují pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti.

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Diabetes mellitus	
	a) kompenzovatelný dietou nebo dietou a perorálními antidiabetiky, bez komplikací, s větším kolísáním tolerance	10 - 20
	b) kompenzovatelný dietou, inzulinem nebo perorálními antidiabetiky, s počínajícími komplikacemi	25 - 40
	c) těžko kompenzovatelný inzulinem, s opakovanými stavy metabolického kolísání a diabetickými komplikacemi	50 - 80
2.	Dna	stanoví se podle převažujících komplikací
3.	Poruchy metabolismu tuků	stanoví se podle převažujících komplikací

4. Alimentární otylost, adipositas

Posudkové hledisko:

Adipositas sama nepodmiňuje pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Následky a průvodní postižení zvláště kardiopulmonálního systému nebo podpůrného a pohybového aparátu mohou zdůvodnit uznání poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Přitom se vychází z hodnot relativní hmotnosti (RW) a indexu tělesné hmotnosti (BMI).

a) prostá nadváha	5 - 10

b) těžká otylost - s výrazným snížením celkové výkonnosti organismu, vzdorující léčebným pokusům o redukci (BMI nad 40, RW nad 200 %)	25 - 50

c) s těžkou ventilační poruchou a těžkou poruchou kardiovaskulárního systému	60 - 80

5. Fenylketonurie	stanoví se podle převažujících komplikací

6. Cystická fibróza (mukoviscidóza) s pulmonálními, pankreatickými a jaterními komplikacemi	

a) mírného stupně (bronchitis lehkého stupně, porucha ventilace lehkého stupně, téměř normální stolice, tělesný vývoj odpovídající věku)	10 - 20

b) středního stupně (peribronchitické infiltrace, počínající bronchiektazie, počínající emfyzém, středně těžká ventilační porucha, lehce změněné stolice, alterace jaterních a pankreatických funkcí, se snížením celkové výkonnosti organismu)	35 - 50

c) těžkého stupně (těžká bronchitis, bronchiektazie, emfyzém, porucha ventilace těžkého stupně, mohutné sotva formované stolice, těžká porucha funkce pankreatu a jater)	60 - 80

7. Postižení hypofýzy	

7.1. Hypopituitarismus dospělých (insuficience předního laloku hypofýzy, Simmondsova kachexie, Sheehanův syndrom,	

posthypofyzektomický syndrom)	
a) s lehkým snížením celkové výkonnosti organismu, při dobré hormonální substituci	10 - 25
b) s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu i přes zavedenou substituční léčbu	50 - 80
7.2. Hypofyzární nanismus	
Posudkové hledisko:	
Toto postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.	(35 - 50)
7.3. Akromegalie	
Posudkové hledisko:	
Míra poklesu schopnosti soustavné výtělečné činnosti se stanoví podle stupně adynamie a přítomných orgánových komplikací.	
a) s lehkým snížením celkové výkonnosti organismu	10 - 30
b) se závažnými komplikacemi (artropatie, postižení srdce, hypodynamie)	40 - 60
7.4. Gigantismus	
Posudkové hledisko:	
Míra poklesu schopnosti soustavné výtělečné činnosti se stanoví podle stupně snížení svalového výkonu.	
7.5. Diabetes insipidus kompenzovaný substituční léčbou, pokud příčinou nemoci není nádorové onemocnění	
7.6. Nádory hypofýzy	
Posudkové hledisko:	
Posuzuje se především typ nádoru s dopadem na psychiku, smyslové funkce, neurologickou symptomatologii a hormonální aktivitu.	
a) během chirurgického a onkologického léčení	80
b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech), se závažnějšími komplikacemi	30 - 55
c) neléčitelné formy	90

8. Hypothalamické syndromy s endokrinní manifestací

Posudkové hledisko:

Míra poklesu schopnosti soustavné výtělečné činnosti se stanoví podle druhu poruchy, s ohledem na přítomné komplikace (poruchy příjmu potravy a tekutin, obezitu, vegetativní poruchy, galaktoreu apod.).

-
a) při uspokojivé kompenzaci	10 - 20
b) v ostatních případech, při rozvinutých komplikacích, s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	30 - 60
-

9. Poruchy funkce štítné žlázy

9.1. Hyperfunkce štítné žlázy

-
a) lehkého stupně, s dobrou odezvou po léčbě (převážně vegetativní poruchy)	10 - 20
b) středního stupně, s přetrvávajícími orgánovými a psychickými změnami	30 - 50
c) těžkého stupně, silné hubnutí, tyreotoxické poškození srdce, závažné oční postižení, psychické fenomény vyžadující odbornou psychiatrickou léčbu	60 - 70
-

9.2. Hypofunkce štítné žlázy

-
a) dlouhodobě kompenzovaná substitucí, stavy po operacích štítné žlázy, s mírnými poruchami	10
b) neúplně kompenzovaná substitucí, s přítomnými komplikacemi a se snížením celkové výkonnosti organismu, stavy po strumektomii	20 - 40
-

9.3. Maligní tumor štítné žlázy

-
a) po dobu onkologického léčení	70 - 80
b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
c) neléčitelné formy	90
-

10. Hypoparathyreóza a jiné nemoci příštítných tělísek

Posudkové hledisko:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle druhu, projevů a četnosti záchvatů. Normokalcemické a idiopatické tetanie mají zpravidla lehčí průběh než tetanie strumiprivní.

-
a) lehkého stupně (prchavé parestázie, lehké orgánové spasmy)	5 - 10
b) středního stupně (velké záchvaty v odstupu měsíce, těžší nebo častější orgánové spasmy, zvláště bronchiální spasmy)	20 - 30
-

11. Poruchy funkce nadledvin

11.1. Chronická insuficience kůry nadledvin

-
a) lehká forma (předčasná unavitelnost, ortostatické poruchy, bez snížení celkové výkonnosti organismu)	10 - 20
b) středně těžká forma (podstatné snížení celkové výkonnosti organismu a nedostatečná reakce na zátěž i při substituční léčbě)	30 - 50
c) těžká forma (adynamie, poruchy elektrolytového a vodního hospodářství a sacharidového metabolismu, hubnutí, těžké poruchy žaludeční a střevní, substituční léčba málo účinná)	60 - 70
-

11.2. Hyperfunkce kůry nadledvin (Cushingův syndrom, Connův syndrom, adrenogenitální syndrom)

Posudkové hledisko:

Iatrogenní Cushingův syndrom se pro účely stanovení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti posudkově nehodnotí.

stanoví se podle převažujících projevů na různých orgánových systémech (hypertenze, insuficience srdce, diabetes, osteoporóza, psychické změny, svalové slabosti)

11.3. Hyperfunkce dřeně nadledvin

-
a) při závažných projevech (paroxysmální nebo trvalá hypertenze, poruchy srdečního rytmu, psychické změny,	60 - 80

hubnutí) po dobu chirurgického léčení, chemoterapie nebo v případech, kdy chirurgická léčba není možná a farmakologická léčba je neúčinná	
b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (s hodnocením funkčních důsledků zbylých symptomů)	20 - 40
12. Polyglandulární insuficience	
a) lehká forma s klinickou kompenzací, se snížením celkové výkonnosti organismu a tolerancí zátěže	20 - 40
b) těžká forma s nedostatečnou kompenzací i za klidových podmínek a s výrazným snížením celkové výkonnosti organismu při neúčinnosti léčby	50 - 70
13. Hormonálně aktivní tumory GIT	
a) lehké formy uspokojivě kompenzované při zavedené léčbě se snížením celkové výkonnosti organismu a tolerancí zátěže	20 - 40
b) během onkologické a hormonální léčby nebo stavy léčbou neovlivnitelné	50 - 80
14. Podvýživa a jiné poruchy metabolismu	
a) s lehkým snížením celkové výkonnosti organismu	10 - 15
b) s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	30 - 50
c) s výrazným snížením celkové výkonnosti organismu	70 - 80

Kapitola V

- Duševní poruchy a poruchy chování

Obsah posudkové zásady:

Při stanovení poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti je nezbytné přihlídnout k vývoji osobnosti v afektivní a emocionální oblasti, schopnosti adaptace v prostředí se všemi vlivy a na možnost pracovního a sociálního zařazení.

U těžkých duševních poruch (položka 1, 2, event. 3) je nutno zkoumat, zda rozsah, tíže a průběh zdravotního postižení odpovídá kritériím přílohy č. 3, bod 9.

Míra poklesu

Položka	Druh zdravotního postižení	schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Organické duševní poruchy, poruchy intelektu, emotivity, afektivity (organický psychosyndrom různé etiologie, perinatální, po úrazech a zánětech mozku, metabolického či cévního původu)	
	a) lehké poruchy	5 - 15
	b) středně těžké poruchy	20 - 40
	c) těžké poruchy	50 - 70
	d) zvlášť těžké poruchy, těžká demence	80 - 100
2.	Schizofrenie, poruchy schizotypální a poruchy s bludy	
	a) lehké poruchy	5 - 15
	b) středně těžké poruchy	20 - 40
	c) těžké poruchy	50 - 80
	d) zvlášť těžké poruchy (floridní proces, těžký defekt)	100
3.	Poruchy nálady (afektivní poruchy) - manické, bipolární, depresivní	
	Posudkové hledisko:	
	Funkční nález musí obsahovat přesnou klasifikaci; údaje o frekvenci a intervalech mezi jednotlivými atakami, údaje o frekvenci a trvání fází i při dlouhodobé medikaci, případně údaje o rezistenci na tuto dlouhodobou léčbu či následných změnách osobnosti.	
	a) lehké poruchy	5 - 15
	b) středně těžké poruchy	20 - 40
	c) těžké poruchy	50 - 70
	d) zvlášť těžké poruchy	80 - 100
4.	Neurotické, stresové a somatomorfní poruchy	

a) lehké poruchy	5 - 10
b) středně těžké poruchy	15 - 20
c) těžké poruchy	25 - 40
d) zvláště těžké poruchy (např. těžké obsedantní neurózy)	60 - 70

5. Poruchy osobnosti a poruchy chování

a) s lehkým narušením osobnosti se zachovanou celkovou výkonností organismu	5 - 10
b) se středně těžkým narušením osobnosti s lehkým snížením celkové výkonnosti organismu	20 - 30
c) s těžkým narušením osobnosti a s výrazným snížením celkové výkonnosti organismu	40 - 60
d) zvláště těžce narušené osobnosti, dezintegrované	70 - 80

6. Mentální retardace

a) lehká mentální retardace (lehká slabomyslnost, lehká mentální subnormalita a debilita, IQ v pásmu 50 - 69)	15 - 40

Posudkové hledisko:

Samotný mentální defekt tohoto stupně nezpůsobuje podstatnější pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Teprve je-li spojen s jiným duševním či organickým postižením, podstatným narušením osobnosti nebo těžkým syndromem poruch chování a přizpůsobení lze volit horní míry uvedeného rozmezí.

b) střední mentální retardace (imbecilita, IQ v pásmu 35 - 49)	

Posudkové hledisko:

Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 3

c) těžká mentální retardace - a hluboká mentální retardace (IQ v pásmu do 34)	100

7. Poruchy duševní a poruchy chování způsobené stanoví se podle

užíváním psychoaktivních látek (alkoholismus, toxikománie)

převažujícího druhu
orgánového nebo
psychického
postižení uvedeného
v této příloze

-
8. Syndromy poruch chování spojené s fyziologickými poruchami a somatickými faktory (mentální anorexie, sexuální poruchy, které nejsou způsobené organickou poruchou nebo nemocí)
-

a) lehké až střední poruchy s trvalou ambulantní léčbou
nebo lehčí újma výživy a snížení celkové výkonnosti
organismu psychického původu

10 - 15

b) zvláště těžké poruchy, životu nebezpečné, nezvládnutelná
primitivní pudová jednání - pouze stavy v ústavním léčení
nebo stavy s těžkou újmou výživy a s podstatným snížením
celkové výkonnosti organismu (závažný pokles hmotnosti,
adynamie, anemie, hypoproteinemie)

70 - 80

Kapitola VI - Nervový systém

Oddíl A - Postižení mozku

Obečné posudkové zásady:

K oslabení mozkového výkonu se počítá především snížení všípivosti a koncentrace, předčasná unavitelnost, ztráta přehledu, ztráta schopnosti adaptace, psychická a vegetativní labilita (např. poruchy spánku, afektivní labilita, vasomotorické poruchy, úporné bolesti hlavy apod.).

Porucha osobnosti na bázi mozkových poruch a dysfunkcí je určena zchudnutím a otupením osobnosti, zhrubnutím (degradací) osobnosti s poruchami nálad a jejich ovládání, s omezením schopnosti náhledu, kritiky a kontaktu s okolím od lehkých až k nejtěžším změnám osobnosti.

Postižení mozku mohou být způsobena poruchou vývoje mozku, působením zevního násilí, nemocí, toxických vlivů, poruchami krevního zásobení. Rozhodující pro stanovení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti je rozsah a stupeň přetrvávajících výpadových jevů, nikoliv etiologie postižení. Přitom je nutno brát ohled na neurologický nález, výpadové jevy cerebrální a psychické, při ocenění premorbidní osobnosti.

Míra poklesu

Položka	Druh zdravotního postižení	schopnosti soustavné výchlečné činnosti v %
1.	Poruchy osobnosti, poruchy chování a poruchy intelektu vyvolané onemocněním, poškozením nebo dysfunkcí mozku (encefalopatie, demence, stavy po kraniocerebrálním traumatu, cévní a zánětlivé poruchy)	
	a) poškození mozku s lehkým snížením celkové výkonnosti organismu	5 - 15
	b) poškození mozku s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	20 - 40
	c) poškození mozku s výrazným snížením celkové výkonnosti organismu	50 - 70
	d) poškození mozku zvláště těžké, s těžkým narušením integrity mozkových funkcí	80 - 100
2.	Obličejové neuralgie (např. neuralgie n. trigeminu)	
	a) lehké (zřídka se vyskytující, lehké bolesti)	5
	b) středního stupně (bolesti lehkého až středního stupně, vyvolané již lehkým podrážděním)	10 - 20
	c) těžké (časté, několikrát do měsíce nastupující bolesti, resp. ataky bolesti)	25 - 40
	d) zvláště těžké (silná trvalá bolest nebo ataky bolesti vícekrát týdně)	50 - 70
3.	Migréna	
	Posudkové hledisko:	
	Míra poklesu schopnosti soustavné výchlečné činnosti se stanoví podle četnosti, délky a trvání záchvatu a výskytu průvodních jevů (vegetativní poruchy, oční symptomy, jiné cerebrální dráždivé projevy).	
	a) forma s lehkým průběhem (záchvaty průměrně jednou měsíčně)	5
	b) forma se středně těžkým průběhem (častější záchvaty zpravidla	10 - 20

	jednou týdně)	
	c) forma s těžkým průběhem (dlouhotrvající záchvaty se silně vyjádřenými průvodními jevy, pauzy mezi záchvaty jen několik dní, status migrenosus)	25 - 35
4.	Periferní paréza n. facialis	
	a) jednostranná kompletní obrna nebo hyzdící kontraktura	10 - 20
	b) oboustranná kompletní obrna s trvalými komplikacemi	30 - 50
	c) oboustranná obrna s těžkými trvalými komplikacemi (porucha příjmu potravy, porucha artikulace, oční komplikace)	60 - 70
5.	Cerebrálně podmíněné parézy a plegie (pyramidového a extrapyramidového původu, podle dominance končetin)	
	a) lehké zbytkové parézy dvou končetin (frustní), případně akroparézy	10 - 20
	b) středně těžké parézy dvou končetin	30 - 50
	c) těžké parézy dvou končetin	60 - 80
	d) plegie dvou končetin	80
6.	Epileptické záchvaty a jiná záchvatovitá onemocnění	
	Posudkové hledisko:	
	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle druhu, tíže a četnosti záchvatů a neuropsychického deficitu (objektivizovaného příslušným vyšetřením).	
	a) sporadické velké záchvaty zpravidla jedenkrát ročně, malé záchvaty zpravidla jedenkrát měsíčně	5 - 10
	b) velké záchvaty zpravidla jedenkrát měsíčně, malé záchvaty zpravidla jedenkrát týdně	10 - 25
	c) velké záchvaty zpravidla jedenkrát týdně, malé záchvaty zpravidla jedenkrát denně, s lehkým neuropsychickým deficitem	35 - 45
	d) velké záchvaty vícekrát týdně, malé záchvaty několikrát denně, se závažným neuropsychickým deficitem	60 - 70

e) po třech letech od vymizení záchvatů při další nutnosti antikonvulzivní léčby (pro dále trvající pohotovost k záchvatům)	10
7. Narkoleptické záchvaty, hypersomnie	
a) lehká forma, neomezující výkon povolání	10 - 20
b) těžká forma, omezující výkon povolání	30 - 60
8. Postkomoční syndrom	10 - 20
9. Stav po subarachnoideálním krvácení, aneurysmata mozkových cév	
Posudkové hledisko:	
Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle výsledného funkčního neurologického, psychiatrického a psychologického nálezu s přihlédnutím k lokalizaci aneurysmatu, provedené operaci a zdroji krvácení.	
a) lehké poruchy	5 - 15
b) středně těžké poruchy	25 - 50
c) těžké poruchy	65 - 80
10. Roztroušená mozkomíšní skleróza a jiné demyelinizační nemoci	
Posudkové hledisko:	
Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle výpadových jevů, aktivity nemoci (ataky, remise) a klinického průběhu. Samotný nálezu CT, MRI bez klinického korelátu není posudkovým kritériem.	
a) zcela lehké formy, bez hrubší poruchy funkce (benigní formy, spinální, s monoatakou, oční a vestibulární poruchy, dysestézie)	5 - 15
b) lehčí poruchy se snížením celkové výkonnosti organismu (mírné centrální parézy a spastické paraparézy)	20 - 40
c) středně těžké poruchy motoriky s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu (případně časté ataky)	50 - 60

	s progresí nálezu)	
	d) těžké poruchy motoriky, mozečková forma s výraznou ataxií, těžká porucha pohybové koordinace (zpravidla též poruchy svěračů)	70 - 80
11.	Parkinsonova choroba a jiné extrapyramidové poruchy	
	a) lehčí formy, ojedinělé mimovolné pohyby, občasné blokády hybnosti	5 - 15
	b) středně těžké formy	30 - 50
	c) těžké formy, s trvalým tremorem, rigiditou a bradykinézou	60 - 80
12.	Stavy po cévních mozkových příhodách (tranzitorní ischemické ataky, hemorhagické ikty apod.)	
	Posudkové hledisko:	
	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle výsledné poruchy funkce centrální nervové soustavy a periferní inervace, podle výsledného funkčního neurologického, psychiatrického a psychologického nálezů.	
	a) lehké poruchy	5 - 15
	b) středně těžké poruchy	20 - 40
	c) těžké poruchy	50 - 70
	d) zvláště těžké poruchy, s těžkým narušením integrity mozkových funkcí, plegií dvou končetin apod.	80 - 100
	e) kombinované poruchy motoriky a mentálních schopností	60 - 80
13.	Zánětlivé nemoci centrální nervové soustavy, neurodegenerativní onemocnění, systémové atrofie	
	Posudkové hledisko:	
	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle výsledné poruchy funkce centrální nervové soustavy a periferní inervace s ohledem na neurologický, psychiatrický a psychologický nález, celkovou výkonnost organismu a případné další komplikace.	

a) lehké poruchy	5 - 15
b) středně těžké poruchy	30 - 60
c) těžké poruchy	70 - 80

14. Nádory dutiny lební a páteřního kanálu

Posudkové hledisko:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle neurologického, psychiatrického, psychologického nálezu, případně smyslových poruch s ohledem na možnosti operability a výsledku onkologické léčby.

a) po odstranění nádoru, při probíhajícím léčení	80
b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
c) neléčitelné formy	90

Oddíl B - Poškození míchy

Obecné posudkové zásady:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle funkčních výpadů na končetinách a poruch močového měchýře a konečníku.

Přitom je nutné diferencovat, zda je postižena dominantní končetina a zda se jedná o lehkou, středně těžkou nebo těžkou parézu či plegii.

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %

1. Monoplegie

Posudkové hledisko:

Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4. (35 - 55)

2. Hemiplegie

Posudkové hledisko:

Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 3.

3. Paraplegie

Posudkové hledisko:

Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 3.

4. Kvadruplegie 100

5. Monoparéza

a) lehká 20 - 25

b) středně těžká 30 - 40

c) těžká monoparéza až plegie

Posudkové hledisko:

Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4. (35 - 55)

6. Hemiparéza

a) lehká 20 - 30

b) středně těžká (omezení funkce paže, porušení úchopové schopnosti ruky a závažné poruchy chůze) 45 - 60

c) těžká hemiparéza až plegie

Posudkové hledisko:

Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 3.

7. Paraparéza

a) lehká 20 - 30

b) středně těžká (závažné poruchy chůze) 45 - 60

c) těžká paraparéza až paraplegie

Posudkové hledisko:

Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 3.

8. Triparéza

a) lehká	40
b) středně těžká	50 - 60
c) těžká	70 - 80

9. Kvadruparéza

a) lehká	60
b) středně těžká	70
c) těžká	90

10. Polyradikuloneuritidy, polyneuropatie

a) lehké poruchy	5 - 15
b) středně těžké poruchy	30 - 60
c) těžké poruchy	70 - 80

11. Myelopatie

provázené závažným motorickým deficitem	50 - 70

Kapitola VII
- Smyslové orgány

Oddíl A
- Zrak

Obecné posudkové zásady:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle ostrosti zrakové dosažené s korekcí do blízka i do dálky, zorného pole a případných potíží s

přihlédnutím k intelektovým schopnostem či postižení sluchu.

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Střední slabozrakost (zraková ostrost s nejlepší možnou korekcí: maximum menší než 6/18 (0,30) - minimum rovné nebo lepší než 6/60 (0,10); 3/10 - 1/10, kategorie zrakového postižení 1) Posudkové hledisko: V případě, že rozsah a tíže zdravotního postižení odpovídá kritériím přílohy č. 4, postupuje se podle této přílohy.	15 - 20
2.	Silná slabozrakost (zraková ostrost s nejlepší možnou korekcí: maximum menší než 6/60 (0,10) - minimum rovné nebo lepší než 3/60 (0,05); 1/10 - 10/20, kategorie zrakového postižení 2) Posudkové hledisko: Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.	(35 - 40)
3.	Těžce slabý zrak (zraková ostrost s nejlepší možnou korekcí: maximum menší než 3/60 (0,05) - minimum rovné nebo lepší než 1/60 (0,02); 1/20 - 1/50, kategorie zrakového postižení 3) Posudkové hledisko: V případě, že rozsah a tíže zdravotního postižení odpovídá kritériím přílohy č. 4, postupuje se podle této přílohy.	45 - 60
4.	Praktická nevidomost (zraková ostrost s nejlepší možnou korekcí 1/60 (0,02), 1/50 až světlocit nebo omezení zorného pole do 5 stupňů kolem centrální fixace, i když centrální ostrost není postižena, kategorie zrakového postižení 4) Posudkové hledisko: Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 3.	

-
-
5. Úplná nevidomost (ztráta zraku zahrnující stavy od naprosté ztráty světlocitu až po zachování světlocitu s chybnou světelnou projekcí, kategorie zrakového postižení 5)

Posudkové hledisko:

Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 3.

6. Vady zorného pole

a) menší sektorové defekty zorného pole	5 - 15
b) úplné poloviční nebo kvadrantové výpady oboustranné	20 - 25
c) koncentrické zúžení oboustranné, omezení zorného pole na 10 st. - 5 st. kolem centrální fixace bez ohledu na zrakovou ostrost odpovídá kategorii zrakového postižení 3 - těžce slabý zrak (zraková ostrost není postižena)	45 - 60
d) centrální skotomy snižující podstatně zrakovou ostrost zejména do blízka (nemožnost čtení tisku běžné velikosti)	15 - 30
-

7. Ztráta jednoho oka (úrazové etiologie) při zachované zrakové funkci na druhém oku 20 - 30
-

8. Obrna horního víčka s úplným uzávěrem oční štěrbinu příp. blepharospasmus, paraspasmus facialis, lagophthalmus 10 - 15
-

9. Obrny očních svalů na jednom oku, jestliže oko musí být vyloučeno z vidění 10 - 15
-

10. Jiné poruchy vidění

a) trvalá diplopie při pohledu přímo vpřed	10 - 30
b) ztráta binokulárního vidění	10
-

11. Jiné poruchy a nemoci oka

- 11.1. Lehké, ustálené formy bez omezení funkce oka 5 - 15
-

11.2.	Lehké, vleklé nebo ustálené formy částečně poškozující funkci oka, které mají vliv na pracovní zařazení	
	a) jednostranné	20 - 30
	b) oboustranné	40 - 50
11.3.	Těžké, vleklé, léčení vzdorující formy, trvale poškozující zrakové funkce	
	a) jednostranné	40 - 50
	b) oboustranné	60 - 80
12.	Stavy po nitroočních operacích, stavy po implantaci čočky	
	a) ustálené formy bez omezení zrakových funkcí	10
	b) ustálené formy s pooperačními funkčními následky	
	Posudkové hledisko:	
	Míra poklesu schopnosti soustavné výtěžné činnosti se posuzuje podle přetrvávající poruchy ostrosti zrakové dosažené s korekcí a příp. potíží.	
13.	Nádory oka	
	a) enukleace bulbu při probíhajícím onkologickém léčení	80
	b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
	c) neléčitelné formy	90

Oddíl B - Sluch

Obecné posudkové zásady:

Míra poklesu schopnosti soustavné výtěžné činnosti se stanoví podle míry snížení sluchu pro řeč, přítomnosti ušních šelestů, bolestí, poruch rovnováhy, závratí nebo poruch řeči.

Porucha sluchu se hodnotí v % podle Fowlera na frekvenci 500 - 4000 Hz. Hodnocení ztráty sluchu v dB se provádí na lepším uchu a vypočte se jako průměrná ztráta sluchu naměřená při tónové audiometrii (bez sluchadla) na kmitočtech 500 Hz, 1000 Hz a 2000 Hz.

Úplná hluchota znamená, že sluchově postižený s jakýmkoliv zesílením zvuku nevnímá zvuk, pouze případné vibrace (ztráta slyšení 100%, více než 90 dB).

Praktická hluchota znamená, že sluchově postižený vybavený sluchadlem vnímá zvuk mluvené řeči (ztráta slyšení 85 - 90%, více než 70 dB), ale nerozumí.

Nedoslýchavost znamená, že sluchově postižený vybavený sluchadlem v tiché místnosti, ve které úroveň rušivých zvuků nepřesahuje 50 dB, rozumí bez odezírání smyslu vyslovených jednoduchých vět alespoň v 90%.

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Oboustranná úplná hluchota	
	Posudkové hledisko:	
	Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.	(35 - 60)
2.	Oboustranná praktická hluchota	
	Posudkové hledisko:	
	Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.	(35 - 60)
3.	Oboustranná úplná nebo praktická hluchota, s těžkým porušením komunikačních schopností v mluvené řeči a sociální dezintegrací	60 - 80
4.	Oboustranná těžká nedoslýchavost (ztráta sluchu v rozsahu 56 až 70 dB; ztráta slyšení 65 - 85%)	30 - 40
5.	Oboustranná středně těžká nedoslýchavost (ztráta sluchu v rozsahu 41 až 55 dB; ztráta slyšení 40 - 65%)	20 - 25
6.	Oboustranná lehká nedoslýchavost (ztráta sluchu v rozsahu 20 až 40 dB; ztráta slyšení 10 - 40%)	10
7.	Objektivizovatelné poruchy rovnováhy (poruchy vestibulárního ústrojí)	

a) s lehkými následky, lehká nejistota, nepatrné projevy závratí při celodenním zatížení, silnější nejistota a projevy závratí při vyšších zatíženích psychických a fyzických	5 - 15

b) s následky středního stupně, silnější nejistota a projevy závratí už při celodenních zatíženích nebo opakované prudké závratě s vegetativními jevy, případně s nevolností, zvracením při vyšších zatíženích psychických a fyzických	15 - 25

c) s těžkými následky, prudké závratě, značná nejistota a těžkosti už při chůzi, stání a jiných fyziologických zátěžích, případně při neschopnosti bez opory jít nebo stát	70 - 80

8. Onemocnění středního ucha a bradavkového výběžku	

a) vleklé záněty, s často recidivujícím výtokem, chronická pítštl, mírná porucha sluchu	20 - 40

b) stavy po operaci s otevřenou trepanační dutinou vzdorující léčbě, trvalý výtok, těžký tinitus závratě, úporná cepheale, porucha sluchu, případně oboustranný nález	60

9. Maligní tumory v oblasti hlavy a krku (hrtanu, mandlí, slinných žláz, jazyka, hltanu a rtu)	

a) po odstranění nádoru, při probíhajícím onkologickém léčení	80

b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50

c) neléčitelné formy maligních tumorů	90

Kapitola VIII
- Dýchací soustava

Oddíl A
- Horní cesty dýchací

-----		Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
Položka	Druh zdravotního postižení	

1.	Stavy po operacích rozštěpu rtů, čelisti, patra	15 - 25
	Posudkové hledisko:	
	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle poruchy polykání, příjmu potravy, řeči a kosmetického defektu.	
2.	Těžká porucha funkce jazyka, defekt čelistí, poruchy artikulace, žvýkání a mimiky s nutností přijímat jen tekutou stravu	
	Posudkové hledisko:	
	Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4. (35 - 60)	
3.	Zúžení nosních průchodů, zejména opakované polypy oboustranné se závažným omezením dechu a čichu, pokud nelze korigovat chirurgickou léčbou	10
4.	Alergická nebo vasomotorická rýma	
	a) lehké formy bez alergologické terapie, s občasnými klinickými projevy a sezónním výskytem	10
	b) těžké formy recidivující, alergologicky prokázané, s častými klinickými projevy	15 - 20
5.	Chronický zánět vedlejších dutin těžkého stupně s komplikacemi (hnisavou sekrecí, projevy dráždění trigeminu, tvorbou polypů, nitrolebními a očními komplikacemi)	20 - 40
6.	Úplná ztráta čichu a s tím spojeným ovlivněním chuti	10 - 20
7.	Trvalá tracheostomie, stavy po vynětí hrtanu	
	Posudkové hledisko:	
	Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.	(35 - 60)
8.	Tracheální stenóza klinicky a funkčně významná s dechovými obtížemi, opakovanými infekčními a zánětlivými komplikacemi	50 - 70

a snížením celkové výkonnosti organismu (dle spirometrie)

9. Obrna recurentu

a) kompenzovaná, s dobrým hlasem	5 - 10
b) s trvalým chrapotem	15 - 25
c) oboustranná, s dechovými obtížemi a poruchou hlasu	30 - 50

10. Porucha artikulace a jiné poruchy řeči

a) s obtížně srozumitelnou řečí	20 - 40
b) s nesrozumitelnou řečí	50 - 60

Oddíl B
- Dolní cesty dýchací

Obecné posudkové zásady:

Při chronických nemocech bronchů, parenchymu plic a pleurálních srůstech se stanoví míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti podle omezení plicních funkcí, vlivu na celkový stav a podle následných projevů na jiných orgánových systémech (např. cor pulmonale), při nemocech podmíněných alergií také podle možnosti vyhnout se alergenům.

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %

1. Vleklý zánět průdušek

a) bez poruchy ventilace	10 - 15
b) s poruchou ventilace	stanoví se podle položky 5 tohoto oddílu

2. Bronchiektázie

a) lehká forma, malého rozsahu, bez trvalého omezení plicní	10 - 20

funkce (bezpříznakové intervaly po více měsících, občasný kašel, nepatrná expektorace)	
b) středně těžká forma s intervalovými obtížemi	30 - 50
c) těžká forma se závažným omezením plicních funkcí a častými akutními relapsy	60 - 70
3. Astma bronchiale	
a) lehkého stupně	10 - 20
Klinické příznaky trvají krátce, jejich výskyt je méně častý než jednou až dvakrát do týdne. Noční příznaky se vyskytují méně než 2x měsíčně. Mezi exacerbacemi je bezpříznakové údobí. Hodnoty vrcholového průtoku - PEF - jsou vyšší než 80 % referenčních nebo nejlepších osobních, variabilita PEF je menší než 20 %. PEF se normalizuje po bronchodilatancích.	
b) středně těžkého stupně	30 - 50
Exacerbace jsou častější než 1 - 2x týdně. Noční příznaky se vyskytují častěji než 2x měsíčně. Příznaky vyžadují téměř denní inhalaci beta - 2 mimetik. PEF je mezi 50 - 80 % referenčních, nebo nejlepších osobních hodnot. Její variabilita je mezi 20 - 30 %. Po aplikaci bronchodilatancí dochází k normalizaci.	
c) těžkého stupně	60 - 90
Exacerbace téměř každodenní a příznaky kontinuální. Časté jsou i příznaky nočního astmatu. Astma těžce omezuje tělesnou aktivitu. PEF je menší, než 50 % referenčních nebo nejlepších osobních hodnot a její variabilita je pod normálními hodnotami, a to i při optimální léčbě.	
4. Zaprášení plic (pneumokonióza uhlokopů, silikóza, asbestóza) a pneumokonióza ve spojení s tuberkulózou	
Posudkové hledisko:	
Míra poklesu schopnosti soustavné výtělečné činnosti se stanoví podle výsledné poruchy plicní funkce, popřípadě kardiovaskulárních komplikací, s přihlédnutím k dynamice onemocnění a zda jde o prostou či komplikovanou pneumokoniózu.	
4.1. Bez podstatného omezení plicních funkcí, v počátečním klinickém a rtg stadiu	10 - 15

4.2. Rozvinuté onemocnění

a) lehké poruchy	20 - 25
b) středně těžké poruchy s podstatným snížením výkonnosti organismu	35 - 60
c) těžké poruchy	60 - 90

5. Nemoci plic a pohrudnice (jizevnaté srůsty pohrudnice, vrozené vady a stavy po úrazech, po embolizacích plic, fibrotizující alveolitidy a jiné pneumopatie, plicní emfyzém, stavy po operacích plic s trvalým omezením plicních funkcí, podle rozsahu a omezení plicních funkcí)

a) lehkého stupně, dušnost přesahující obvyklou míru při středně těžkém zatížení (např. rázná chůze 5 - 6 km/h, středně těžká tělesná práce), s malým zhoršením statických a dynamických hodnot plicních funkcí, FEV1 80-70 % NH	10 - 20
b) středního stupně, dušnost přesahující obvyklou míru již při každodenním lehkém zatížení (např. procházka 3 - 4 km/h, stoupání do schodů do prvního poschodí, lehká tělesná práce), snížení statických a dynamických hodnot plicních funkcí až o 2/3 náležitých hodnot, FEV1 69 - 50 % NH	30 - 60
c) těžkého stupně, dušnost již při minimálním zatížení nebo v klidu, snížení statických a dynamických hodnot plicních funkcí o více než 2/3 náležitých hodnot, FEV1 menší než 50 % NH	60 - 90

6. Tumory dýchacích cest, plic a mediastina

a) po odstranění nádoru a během onkologické léčby	70 - 80
b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech), při omezení plicních funkcí středního až těžkého stupně	50 - 80
c) neléčitelné formy	90

7. Tuberkulóza a jiné mykobakteriózy

Posudkové hledisko:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle stupně aktivity, omezení plicních funkcí

a celkového stavu organismu.

7.1. Tuberkulóza dýchacího ústrojí

a) po dobu aktivity onemocnění s funkčním omezením středního až těžkého stupně či s jinými komplikacemi	50 - 80
b) po dobu aktivity, bez omezení plicních funkcí a výkonu	20 - 40
c) tuberkulóza inaktivní, bez poruchy funkce	10
-

7.2. Tuberkulóza jiných orgánů a systémů

a) po dobu aktivity s funkčním omezením středního až těžkého stupně či s jinými komplikacemi	50 - 80
b) po dobu aktivity, bez funkčního omezení	20 - 40
c) tuberkulóza inaktivní, bez poruchy funkce	10
-

8. Sarkoidóza

Posudkové hledisko:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle stupně aktivity procesu a výsledných poruch funkce postižených orgánů.

8.1. Zvětšení nitrohručních lymfatických uzlin

a) bez klinické symptomatologie, bez funkčního omezení	5
b) s klinickou symptomatologií nebo s funkčním omezením mírného stupně	10 - 15
-

8.2. Postižení plicního parenchymu

a) bez klinické symptomatologie a funkčního omezení	5
b) s klinickou symptomatologií při středně těžkém funkčním omezení	30 - 60
c) rozsáhlé jizevnaté stadium s funkčním omezením těžkého stupně	60 - 80
-

Kapitola IX
- Oběhová soustava

Obecné posudkové zásady:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví na základě funkčních vyšetření oběhové soustavy (ergometrie, echokardiografie klidová i zátěžová, angiografie, flebografie, radionuklidové vyšetření apod.).

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Chlopenní vady, ischemická choroba srdeční, kardiomyopatie, vrozené srdeční vady, stavy po srdečním infarktu, myokarditidy a jiné	
	a) bez podstatného snížení výkonu ani při obvyklém tělesném zatížení (např. velmi rychlá chůze 7 - 8 km/h, těžká tělesná práce, žádné omezení předpokládaného výkonu), NYHA I, EF nad 50 %, VO ₂ max. dle Webera více než 20, více než 7 METS dle Goldmana	10 - 15
	b) s poklesem výkonu při středně těžkém zatížení (např. chůze 4 - 5 km/h, středně těžká tělesná práce), NYHA II, EF 40 - 50 %, VO ₂ max. dle Webera 16 - 20, 5 - 7 METS dle Goldmana	20 - 45
	c) s poklesem výkonu již při běžném lehkém zatížení (např. procházka 3 - 4 km/h, stoupání do schodů do prvního poschodí, lehká tělesná práce), NYHA III, EF 30 - 40 %, VO ₂ max. dle Webera 10 - 16, 2 - 5 METS dle Goldmana	50 - 70
	d) s poklesem výkonu již v klidu (manifestní klidová insuficience, dlouhotrvající závažné projevy dekompenzace), NYHA IV, EF menší než 25 %, VO ₂ max. dle Webera 6 - 10, méně než 2 METS dle Goldmana	90
2.	Perikarditidy, myokarditidy, endokarditidy	
	a) se značnými poruchami výkonu oběhového ústrojí, podle stupně poruchy	stanoví se podle položky 1 tohoto oddílu
	b) po odeznění akutního stadia, bez známek poškození oběhového ústrojí	10 - 20

3.	Revmatická horečka s postižením srdce, s trvalými funkčními změnami oběhového ústrojí	stanoví se podle stupně poruchy a omezení výkonu podle položky 1 tohoto oddílu

4.	Chronické revmatické nemoci srdce, revmatické chlopňové vady jednoduché či kombinované	
	a) dokonale kompenzované	10 - 20
	b) částečně kompenzované (s podstatným poklesem výkonu)	30 - 50
	c) dekompenzované	70 - 80

5.	Angina pectoris (hodnocení dle CCS)	
	a) I. stádium (AP při velmi velké námaze, chůze do schodů nevyvolá AP)	10
	b) II. stádium (lehká limitace při běžné činnosti, rychlá chůze do schodů či do kopce vyvolá AP)	15 - 25
	c) III. stádium (značná limitace při běžné činnosti, 1 km chůze po rovině či stoupání do schodů do prvního poschodí vyvolá AP)	35 - 60
	d) IV. stádium (neschopnost jakékoliv fyzické aktivity, AP v klidu)	70 - 80

6.	Chronické cor pulmonale (podle stupně městnání, plicní hypertenze a poruch výkonu srdce a plic)	
	a) stavy uspokojivě kompenzované	30 - 60
	b) stavy dekompenzované	70 - 80

7. Poruchy rytmu:

Posudkové hledisko:

Při stanovení poklesu výdělečné schopnosti je nutno rozlišit, zda jde pouze o poruchu rytmu ovlivnitelnou farmakologicky nebo elektrostimulačně, či zda je porucha rytmu spojena s jiným postižením srdce (ICHS, stav po IM, vrozená vývojová vada, stavy po kardiochirurgické operaci), snížením ejekční frakce, hypertofií levé komory srdeční nebo proběhlou zástavou srdeční.

Tato skupina představuje mnohem významnější funkční omezení a z toho vyplývající i významnější pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti.

a) poruchy rytmu hemodynamicky nevýznamné, kompenzované zavedenou léčbou, s občasnými subjektivními obtížemi	5 - 15
b) poruchy rytmu s lehkými hemodynamickými poruchami i při zavedené léčbě, bez postižení srdce	15 - 25
c) poruchy rytmu s lehkými hemodynamickými poruchami i při zavedené léčbě, s postižením srdce a poklesem výkonu při středně těžkém zatížení	35 - 50
d) poruchy rytmu s těžkými hemodynamickými poruchami i při zavedené léčbě, s postižením srdce a poklesem výkonu při lehkém zatížení	60 - 70
8. Implantace kardiostimulátoru (defibrilátoru)	
a) pro poruchy rytmu bez postižení srdce a poklesem výkonu při středně těžkém zatížení	15 - 25
b) pro poruchy rytmu s postižením srdce a poklesem výkonu při lehkém zatížení	stanoví se podle stupně poruchy a omezení výkonu podle pol. 7 c), d) tohoto oddílu
9. Stavy po srdečních operacích (revaskularizační operace, operace chlopní, resekce aneurysmatu, stavy po koronární angioplastice)	
a) s dobrým funkčním výsledkem	25 - 30
b) stavy s poklesem výkonu při středně těžkém zatížení	35 - 60

c) při závažném snížení výkonu	70 - 80
10. Stav po transplantaci srdce	50 - 70
11. Hypertenze (dle WHO)	
a) hypertenze I - žádné objektivně prokazatelné orgánové změny	10
b) hypertenze II - lehké orgánové změny (hypertrofie levé komory, oční pozadí II, mírná proteinurie, mírný vzestup sérového kreatininu)	15 - 25
c) hypertenze III - těžké orgánové změny (selhání levého srdce, mozkové krvácení, hypertenzní encefalopatie, oční pozadí III - IV)	50 - 80

Oddíl B - Postižení cév

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Aterosklerosa	
	a) lehká stádia, s mírnými známkami poruchy funkce orgánů	15 - 20
	b) těžší stádia se závažnými známkami poruchy funkce orgánů	30 - 50
2.	Arteriovenózní píštěle s poruchami periferního prokrvení	20
3.	Aneurysmata (podle polohy, velikosti)	
	a) bez funkční poruchy (malá periferní aneurysmata)	10 - 20
	b) disekující aneurysmata aorty a velká aneurysmata aorty abdominální a velkých pánevních arterií, stavy po operacích aneurysmat, s těžkou funkční újmou a výrazným snížením výkonu	40 - 70
4.	Arteriální obliterující nemoci, funkční cirkulační poruchy	

(angioneuropatie), uzávěry arterií na dolních končetinách
(dělení dle Fontaina)

4.1. Stadium I

a) s dostačujícím kolaterálním oběhem, výpad pulsu, bez potíží nebo s nepatrnými potížemi (dysestézie v lýtku nebo v noze při rychlé chůzi)	10
b) s omezeným kolaterálním oběhem (stadium latence), nebolestivá chůze po rovině (Dopplerův tlak na dolní končetině obecně nad 100 mm Hg)	15 - 20
c) nebolestivá chůze po rovině do 300 m, Dopplerův tlak na dolních končetinách obecně 80 - 100 mm Hg, pouze oboustranná postižení	25 - 30
-

4.2. Stadium IIa, nebolestivá chůze po rovině přes 300 m, stadium intermitentních klaudikací, Dopplerův tlak na DK obecně 60 - 80 mm Hg, jedno - nebo oboustranné postižení arteriálního řečiště

4.3 Stádium IIb, klaudikační interval při chůzi po rovině do 300 m, Dopplerův tlak na dolních končetinách obecně pod 60 mm Hg, závažný arteriografický nález, noční bolesti, jedno - nebo oboustranná postižení arteriálního řečiště

4.4. Stádium III, bolestivá chůze po rovině do 50 m, kotníkový systolický tlak zpravidla 50 mm Hg, bolesti v klidu, těžké obliterace

4.5. Stadium IV, trofická postižení (defekty, nekrózy, gangrény)

4.6. Arteriální uzávěry na horních končetinách, funkční cirkulační poruchy (angioneuropatie)

stanoví se podle rozsahu obtíží a funkčních omezení (ve srovnání s cévními postiženími dolních končetin)

5. Stavy po provedené desobliteraci nebo bypassu

Posudkové hledisko:

Hodnotí se s ohledem na přetrvávající cévní postižení.

a) při úspěšné revaskularizaci	30 - 40
b) při středně těžkých funkčních poruchách	50 - 60
c) s těžkým funkčním omezením	70 - 80
6. Vazoneurózy	
a) lehké poruchy (reverzibilní změny)	5 - 15
b) oboustranné středně těžké poruchy, zpravidla s trvalými projevy vazospastickými a vazoparalytickými, bez poruchy trofiky, ověřené termografickým vyšetřením	25 - 35
c) oboustranné těžké poruchy, s trvalými projevy vazospastickými a vazoparalytickými, s poruchou trofiky	45 - 60
7. Křečové žíly, posttrombotický syndrom, recidivující tromboflebitidy	
7.1. S nepatrným, na zátěži závislým edémem, bez ulcerózních kožních změn, bez výrazných obtíží z městnání	10
7.2. Jedno nebo oboustranná postižení, se značnými obtížemi z městnání, často vícekrát v roce recidivující záněty žil, dermatitidy	15 - 25
7.3. Postižení s chronickými recidivujícími vředy, podle rozsahu a četosti	
a) jednostranné	20 - 30
b) oboustranné	30 - 60
8. Mízní edém na jedné či obou končetinách	
a) bez podstatného omezení funkce (diference objemu do 4 cm), požadavek kompresní bandáže	10
b) se silnějším zvětšením objemu, s omezením pohybu pro zvětšení váhy a pro ovlivnění kloubní funkce	20 - 35
c) se značnou poruchou funkce postižené končetiny	35 - 55

Oddíl A
- Nemoci jícnu

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Trakční divertikl (podle velikosti a potíží)	10
2.	Pulzní divertikl	
	a) bez výrazné překážky příjmu potravy, podle velikosti a potíží	10
	b) se značnou překážkou příjmu potravy, podle účinku na celkový stav (poruchy výživy, anémie, pokles hmotnosti), není-li možná chirurgická léčba	20 - 40
3.	Chronické záněty jícnu s gastroesofageálním refluxem a anémií	20 - 40
4.	Funkční nebo organická stenóza jícnu	
	a) bez výrazné překážky příjmu potravy podle velikosti potíží	10
	b) se značnou překážkou příjmu potravy podle účinku (omezení formy stravy, prodloužená doba jídla)	20 - 40
	c) se značnou poruchou stavu výživy a s výrazným snížením celkové výkonnosti organismu	50 - 70
5.	Maligní tumor jícnu	
	a) po odstranění během onkologické léčby	70 - 80
	b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	40 - 60

c) neléčitelné formy	90
6. Totální náhrada jícnu	70 - 80

Oddíl B

- Nemoci žaludku a duodena

Obecné posudkové zásady:

Při organických a funkčních nemocech gastrointestinálního traktu se stanoví míra poklesu schopnosti soustavné výtělečné činnosti podle stupně a újmy celkového stavu, tíže orgánových poruch a podle nutnosti zvláštní dietní stravy a režimu a jejich dopadu na celkovou výkonnost organismu.

Alergické choroby mohou jen výjimečně způsobovat pokles schopnosti soustavné výtělečné činnosti.

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výtělečné činnosti v %
1.	Vředová choroba žaludku a duodena	
	a) sezónní opakované recidivy v posledních třech letech klinicky prokázané (rentgenové vyšetření, fibroskopie), konzervativně léčené, intervalové obtíže	5 - 10
	b) často recidivující procesy, v mezidobí s erozivní gastritidou, konzervativní léčení, zhojení s výraznou deformací a opakovanými dyspeptickými obtížemi	20 - 30
	c) operované formy při trvale značných funkčních poruchách a s trvalým značným zhoršením stavu sil a výživy nebo se značnými komplikacemi a snížením celkové výkonnosti organismu	40 - 50
2.	Dráždivý žaludek (funkční porucha)	5 - 10
3.	Stavy po operacích žaludku (resekce, spojkové operace, vagotomie)	
	a) s dobrou funkcí	10 - 20

b) s komplikacemi (např. dumping-syndrom)	25 - 35
c) s těžkou újmou výživy a podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	40 - 60
4. Maligní tumor žaludku	
a) u částečného odstranění žaludku v časném stadiu (early cancer - T1 N0 M0)	50
b) po resekci žaludku při probíhajícím onkologickém léčení	70 - 80
c) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	40 - 60
d) neléčitelné formy	90

Oddíl C - Nemoci tenkého a tlustého střeva

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Chronický zánět střev, divertikulitis, divertikulóza, částečná resekce střeva nebo jiné poruchy střevní	
	a) bez podstatných potíží a účinků (např. dráždivý tračník)	10
	b) se silnějšími trvalými symptomy (např. průjemy, spasmy několikrát denně, snížení celkové výkonnosti organismu)	20 - 25
	c) se značným snížením stavu výživy a s výrazným snížením celkové výkonnosti organismu s poruchami pasáže, pokles hmotnosti, anémie, krvácení	30 - 60
2.	Colitis ulcerosa, idiopatická proktokolitida, Crohnova nemoc	
	a) s nepatrnou odezvou (žádné nebo nepatrné snížení celkové výkonnosti organismu, výživy, občasné průjemy, žádné odchylky v laboratorních nálezech)	10

	b) s mírnou odezvou (snížení celkové výkonnosti organismu a výživy, časté průjmy, značné odchylky v laboratorních nálezech, s ojedinělými poruchami pasáže, s koloskopicky mírnou aktivitou nebo občasnými recidivami)	20 - 40
	c) se závažnými komplikacemi (těžká malnutrice, píštěle, perforace, resekce, poruchy pasáže) a podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	60 - 70
3.	Střevní malabsorpce (např. celiakie, sprue, malabsorpce způsobená intolerancí atd.)	
	a) bez podstatných následných projevů při dietě a zavedené terapii	5 - 10
	b) s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu, výživy a při nedostatečné odpovědi na farmakoterapii a dietetický režim	30 - 40
	c) pokročilé formy resistantní na terapii s výrazným snížením celkové výkonnosti organismu a výživy	50 - 70
4.	Maligní tumor tenkého a tlustého střeva, konečníku	
	a) po odstranění lokalizovaných střevních malignit, tumorů tračníku nebo rekta během onkologické léčby	50 - 70
	b) s kolostomií, během onkologického léčení	70 - 80
	c) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech), řešené stomií (platí i pro stomie z jiných příčin)	
Posudkové hledisko:		
	Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.	(50)
	d) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech), bez stomie	30 - 50
	e) neléčitelné formy	90
5.	Výhřezy konečníku, hemoroidy a rektální píštěle	

Míra poklesu schopnosti soustavné výtělečné činnosti se stanoví podle polohy a rozsahu, vlivu na svěrač a střevní stěnu, s ohledem na celkový stav organismu.

a) se silnějšími trvalými obtížemi (průjmy, spasmy, ojedinělé krvácení či sekrece)	10 - 20
b) s komplikacemi a silnou odezvou na celkovém stavu (opakované poruchy pasáže, resekce, trvalá sekrece)	30 - 50
c) s inkontinencí svěrače	80 - 90
6. Píštěl v okolí řiti	
a) nepatrná, s občasou sekrecí	10
b) rozsáhlý výhřez konečníku, umělá řiť a silně secernující sterkonální píštěle, které vedou k výraznému znečištění	60 - 80
7. Srůsty pobřišnice	
a) bez podstatné odezvy na střevní pasáž	5 - 10
b) se značnými poruchami pasáže	20 - 30

Oddíl D - Nemoci jater, žlučových cest a pankreatu

Obecné posudkové zásady:

Míra poklesu schopnosti soustavné výtělečné činnosti se stanoví na základě metabolického postižení funkce jater (laboratorním skríníngem, sonografií, scintigrafií CT, biopsií), podle rozsahu funkčního postižení, újmy celkového stavu a výživy a nutnosti dodržovat režimová opatření.

Morfologické změny jater lze spolehlivě posoudit je-li k dispozici kvalitativně- kvantitativní hodnocení. Je-li index závažnosti 1 - 3, jde o zcela nevýznamné změny. Je-li index závažnosti 4 - 8, jde o lehkou hepatopatii a je-li index závažnosti 9 - 12, jde o středně těžkou hepatopatii; při indexu závažnosti nad 12 již jde o těžkou hepatopatii (Knodellovo skóre - index histologické aktivity).

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výtělečné činnosti v %

1.	Jaterní onemocnění	
	a) s poruchou nepatrného stupně	5 - 10
	b) lehké poruchy (AST zvýšené trvale zpravidla na dvojnásobek)	20
	c) středně těžké poruchy (AST zvýšené troj až desetinásobně)	30 - 50
	d) těžké poruchy (AST zvýšené nejméně na desetinásobek)	60 - 70
	e) stavy se závažným portálním městnáním, jícnové varixy, opakované krvácivé stavy, ascites, známky encefalopatie	80 - 90
	f) stavy po spojkové operaci (portokavální anastomóza)	60 - 80
2.	Stavy po resekci jaterního laloku, bez poruchy funkce	30 - 40

Posudkové hledisko:

Míra poklesu schopnosti soustavné vředlečné činnosti se stanoví po dosažení stabilizace.

3.	Maligní tumor jater	
	a) během onkologické léčby	70 - 80
	b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
	c) neléčitelné formy	90
4.	Stav po transplantaci jater	60 - 70
5.	Nemoci žlučníku a žlučových cest (litiáza, chronické recidivující záněty)	
	a) s kolikami v odstupech více měsíců, záněty v odstupech let	5
	b) s častějšími kolikami (jedenkrát měsíčně) a záněty léčenými antibiotiky, jakož i s intervalovými potížemi	10

6.	Ztráta žlučníku	
	a) bez podstatných poruch	5
	b) s funkčními zbytkovými poruchami (postcholecystektomický syndrom), při dále trvajících kolikách	10
7.	Maligní tumor žlučníku, žlučových cest nebo papily	
	a) během onkologické léčby	70 - 80
	b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
	c) neléčitelné formy	90
8.	Stavy po chirurgických a endoskopických výkonech na papile a žlučových cestách	
	a) s přetrvávajícími dyspeptickými potížemi	10 - 15
	b) stav po opakovaných výkonech s následnými funkčními změnami pankreatu, žlučových cest a jater, podle stupně poruch	30 - 40
9.	Chronická onemocnění pankreatu podle účinku na celkový stav	
	Posudkové hledisko:	
	Míra poklesu schopnosti soustavné výtělečné činnosti se stanoví podle stupně, rozsahu a destrukce parenchymu a míry narušení zevně nebo vnitřně sekretorické funkce pankreatu.	
	a) průjmy jen při dietních chybách	5 - 10
	b) častější průjmy, nepatrné snížení celkové výkonnosti organismu a výživy, dyspeptické obtíže, občasné bolesti	20 - 25
	c) podstatné snížení celkové výkonnosti organismu a výživy, výrazná symptomatologie	30 - 50
	d) výrazné snížení celkové výkonnosti organismu a výživy až kachektizace	60 - 70
10.	Maligní tumor pankreatu	

a) během onkologické léčby	70 - 80
b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 60
c) neléčitelné formy	90

Oddíl E - Kýly

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Tříselná nebo stehenní kýla (podle velikosti a reponovatelnosti)	5 - 10
2.	Pupeční kýla nebo kýla v bílé linii	5 - 10
3.	Břišní kýla v jizvě	
	a) s poruchou funkce břišních orgánů (při poruchách pasáže)	10
	b) s rozsáhlou eventerací útrobu před břišní stěnu, chirurgicky neřešitelné, s podstatným omezením kardiopulmonálního výkonu	60 - 70
4.	Brániční kýly působící refluxní ezofagitidu	10 - 15

Kapitola XI

- Močová soustava

Obecné posudkové zásady:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle stupně aktivity, rozsahu a tíže změn, poruch funkce uropoetického systému, které je nutno zjistit speciálními funkčními zkouškami (např. určením kreatininu a močoviny, vyšetřením glomerulární filtrace a koncentrační schopnosti, urografie, urodynamickým vyšetřením, endoskopií, sonografií). Je nutné vzít ohled na postižení jiných orgánů, aktivitu zánětlivého procesu, účinky na celkový stav organismu a jeho výkonnost.

Oddíl A

- Postižení ledvin

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Vývojová anomálie ledvin a močových cest, bez podstatného funkčního omezení	5 - 10
2.	Nefrolitiáza bez funkčního omezení s častějšími kolikami a potížemi v intervalech (infekce, hematurie)	5 - 10
3.	Renální postižení bez funkčního omezení, s chorobným nálezem v moči lehkého stupně (diskrétní proteinurie, bakteriurie, mikroskopická hematurie)	5 - 10
4.	Renální postižení s omezením funkce (bez ohledu na etiologie poškození)	
	a) lehkého stupně (snížená funkční výkonnost, hraniční hodnoty kreatininu a urey, lehké snížení glomerulární filtrace, omezení tubulární filtrace, omezení resorbce, žádná retence katabolitů)	10 - 20
	b) středně těžkého stupně (mírná nedostatečnost ledvin, mírná až výrazná retence katabolitů, mírné klinické příznaky nedostatečnosti ledvin, možnost anémie, osteopatie)	30 - 50
	c) těžkého stupně (jasné klinické známky nedostatečnosti ledvin zvládnutelné konzervativními opatřeními)	60 - 70
	d) úplné selhání ledvin	80
5.	Ztráta nebo výpad funkce jedné ledviny při zdravé druhé ledvině	20
6.	Ztráta nebo výpad funkce jedné ledviny s funkčním omezením druhé ledviny	
	a) lehkého stupně	25 - 35

	b) středního stupně	40 - 60
	c) těžkého stupně (výrazná alterace celkového stavu, výrazné snížení celkové výkonnosti organismu)	70 - 80
7.	Postižení ledvin léčené umělou ledvinou (dialýzou) s ohledem na přítomné komplikace	40 - 80
8.	Maligní tumor ledviny	
	a) během onkologické léčby	70 - 80
	b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
	c) neléčitelné formy	90
9.	Stav po transplantaci ledviny	
	a) do dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla jeden rok)	70
	b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu s ohledem na přetrvávající funkční poruchu a případné komplikace	30 - 60

Oddíl B - Postižení močových cest

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výtělečné činnosti v %
1.	Chronický zánět močových cest	5 - 10
2.	Poruchy vyprazdňování močového měchýře těžšího stupně	15 - 25
3.	Maligní tumor močového měchýře	
	a) po odstranění v časném stadiu (T1-2 N0 M0)	30 - 40

b) po odstranění v pozdních stadiích, během onkologického léčení	70 - 80
c) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech), s ohledem na radikálnost operačního řešení	30 - 60
d) neléčitelné formy	90
4. Inkontinence moče (potvrzená urodynamickým vyšetřením)	
a) lehký odchod moče při zatížení (např. stresová inkontinence I. stupně)	10 - 15
b) stresová inkontinence II. stupně	35 - 45
c) stresová inkontinence III. stupně	55 - 60
d) úplná inkontinence moče	65 - 70
5. Umělý odvod moče (bez poruchy ledvinné funkce)	
a) do střeva	40 - 50
b) na zevnějšek	
Posudkové hledisko:	
Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.	(60)
6. Chronické píštěle trávicího, močového a pohlavního ústrojí	
a) chronické píštěle s trvalou mírnou sekrecí	20 - 40
b) chronické píštěle s vydatnou sekrecí zvláště sterkorální, hnisavou nebo močovou	60 - 80

Kapitola XII
- Mužské pohlavní orgány

Míra poklesu

Položka	Druh zdravotního postižení	schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Nemoci mužských pohlavních orgánů, vleklé zánětlivé procesy, spojené se závažnými poruchami močení apod.	10 - 20
2.	Maligní tumor penisu	
	a) po odstranění v časném stadiu (T1-2 N0 M0)	30 - 40
	b) po odstranění v pozdních stádiích, během onkologického léčení	70 - 80
	c) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
	d) neléčitelné formy	90
3.	Maligní tumor varlete	
	a) po odstranění lokalizovaného seminomu nebo lokalizovaného maligního teratomu bez postižení uzlin (T1-3 N0 M0)	30 - 40
	b) po odstranění v pozdních stádiích, během onkologického léčení	70 - 80
	d) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
	c) neléčitelné formy	90
4.	Chronické záněty prostaty a adenomy prostaty s trvalými značnými poruchami mikce a stavy po operacích	10 - 20
5.	Maligní tumor prostaty	
	a) po odstranění v časném stadiu (T1-2 N0 M0)	30 - 40
	b) po odstranění v pozdních stádiích, během onkologického léčení	70 - 80

c) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
d) neléčitelné formy	90

Kapitola XIII
- Ženské pohlavní orgány

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Nemoci prsu (zánětlivá onemocnění, benigní tumory, kosmetické záležitosti)	10
	Posudkové hledisko:	
	Případná funkční omezení v ramenním pletenci nebo paži jako následky operace (např. lymfedém, defekty svalů, léze nervů) je nutno vzít v úvahu.	
2.	Maligní tumor prsní žlázy	
	a) po odstranění ve stadiu I. (T1 N0 M0) nebo parciální resekci	30 - 40
	b) po odstranění ve stadiu II. (T2 N1 M0)	40 - 60
	c) po odstranění v pozdních stádiích - po odstranění prsu s exenterací axily, během onkologického léčení	70 - 80
	d) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
	e) neléčitelné formy	90
3.	Stav po odstranění dělohy pro benigní tumor, endometriózu apod.	10
4.	Maligní tumor dělohy	
	a) po odstranění tumoru těla nebo cervixu ve FIGO - stadiu Ia a Ib T1 NX M0)	30 - 40

	b) po odstranění tumoru cervixu ve FIGO - stadiu II (T2 NX M0)	40 - 60
	c) po odstranění tumoru v pozdních stádiích, během onkologické léčby	70 - 80
	d) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
	e) neléčitelné formy	90
5.	Ztráta vaječníků pro zánětlivé onemocnění, benigní tumor	10
6.	Maligní tumor vaječníku	
	a) po odstranění ve FIGO - stadium Ia a Ib (T1 NX M0)	30 - 40
	b) po odstranění v pozdních stádiích, během onkologické léčby	70 - 80
	d) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
	c) neléčitelné formy	90
7.	Chronický nebo chronicky recidivující zánětlivý proces adnex, parametria nebo dělohy	
	a) lehkého stupně	5
	b) středního stupně	10
	c) těžkého stupně, recidivující akutní otoky vícekrát v roce, s rozsáhlým palpačním nálezem, nutností opakované ATB terapie, s dysurickými obtížemi, recidivující uroinfekcí	15
8.	Endometrióza těžkého stupně	20
9.	Pokles stěny vagíny, prolaps vagíny anebo dělohy	
	a) bez inkontinence nebo s nepatrnou stresovou inkontinencí (stupeň I)	10
	b) s občasnou inkontinencí moče	30 - 40

	c) s úplnou inkontinencí moče	70 - 80
10.	Zátěžová slabost podpůrné tkáně po plastické operaci	
	a) s dobrým operačním efektem	10
	b) s funkčními reziduálními obtížemi a se snížením celkové výkonnosti organismu (bez inkontinence moče)	20 - 25
11.	Kraurosis vulvae silnějšího stupně (značné obtíže, sekundární změny, ekzémy, vředy, jizvy)	20 - 30
12.	Maligní tumor pochvy	
	a) po odstranění ve FIGO - stadiu I. (T1 N0 M0)	30 - 40
	b) po odstranění v pozdních stadiích, během onkologické léčby	70 - 80
	d) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
	c) neléčitelné formy	90
13.	Maligní tumor zevních rodidel	
	a) po odstranění ve FIGO, stadiu I., II. (T1-2 N0 M0)	30 - 40
	b) po odstranění v pozdních stadiích, během onkologického léčení	70 - 80
	d) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
	c) neléčitelné formy	90
14.	Menopauzální a perimenopauzální poruchy přetrvávající i při zavedené substituční léčbě	10 - 20

Kapitola XIV
- Nemoci kůže a podkožního vaziva

Obecné posudkové zásady:

Míra poklesu schopnosti soustavné vředělečné činnosti se stanoví podle umístění, vlivu na celkový stav organismu, doprovodných projevů, pohotovosti k recidivám resp. k chronicitě. Je nutno brát ohled též na doprovodné orgánové nebo systémové změny, poruchy, infekční komplikace, omezení pohybu apod.

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné vředělečné činnosti v %
1.	Infekce kůže a podkožního vaziva (chronické pyodermie)	
	a) ohraničené procesy, mírného rozšíření	10 - 15
	b) výrazné projevy, s celkovou odezvou organismu	30 - 40
	c) rozsáhlé, dlouhodobě aktivní formy vzdorující léčbě s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	50 - 60
	d) formy se zvlášť nepříznivým průběhem (septické stavy)	70 - 80
2.	Puchýřnatá - bulózní onemocnění (pemfigus, pemfigoid)	
	a) ohraničené procesy, mírného rozšíření	10 - 15
	b) výrazné projevy, s celkovou odezvou organismu	30 - 40
	c) rozsáhlé, dlouhodobě aktivní formy vzdorující léčbě s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	50 - 60
	d) formy se zvlášť nepříznivým průběhem	70 - 80
3.	Dermatitis a ekzém	
	a) ohraničené projevy (predilekční místa), stabilizované formy, řidké exacerbace	5 - 15
	b) výrazné projevy, s častými exacerbacemi nebo generalizované stabilizované formy	25 - 35
	c) rozsáhlé, dlouhodobě úporně recidivující formy vzdorující léčbě s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	50 - 60
	d) formy se zvlášť nepříznivým průběhem, stále trvající	70

4.	Papuloskvamózní onemocnění (psoriáza, lichen), keratodermie	
	a) ohraničené formy, malá intenzita procesu, řídké exacerbace nebo formy rozšířené, stabilizované, s dlouhodobými remisemi	5 - 15
	b) výrazné projevy, časté exacerbace nebo generalizované formy s dlouhodobými remisemi	25 - 35
	c) rozsáhlé, dlouhodobě aktivní formy vzdorující léčbě s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	40 - 60
	d) formy se zvlášť nepříznivým průběhem nebo se závažným trvalým kloubním poškozením	70
5.	Urtikaria a erytém	
	a) urtikarie často recidivující	5
	b) angioedem, často recidivující, bez trvalých somatických následků	5
	c) angioedem, trvalého charakteru, se závažnými reziduálními následky, se snížením celkové výkonnosti organismu (přetrvávající lymfedémy)	25 - 40
6.	Onemocnění kůže a podkožního vaziva spojené s chronickou expozicí (choroby z vlivů mechanických, termických, fyzikálních, choroby z radiace)	
	a) ohraničené procesy, mírného rozšíření, stabilizované formy, řídké exacerbace	15
	b) výrazné projevy, na exponovaných částech těla, nebo generalizované stabilizované formy, řídké exacerbace	25 - 35
	c) generalizované projevy nebo formy s nepříznivým průběhem a nepříznivou lokalizací	40 - 60
	d) formy se zvlášť nepříznivým průběhem (např. nekrotické změny)	70
7.	Nemoci kožních adnex (onemocnění nehtů, alopecie, acne rosacea apod.)	
7.1.	Napadení všech nehtů, s příp. rozrušením nehtových plotének	10 - 30

7.2.	Alopecie, bez ohledu na etiologii	10 - 20
7.3.	Acne vulgaris těžšího stupně	10 - 20
7.4.	Acne conglobata, s celkovou odezvou organismu (febrilní stavy, artralgie, tvorba píštělí, omezení pohyblivosti)	40 - 60
8.	Jiné nemoci kůže a podkožního vaziva (vitiligo, poruchy pigmentace)	5
9.	Maligní kožní tumory	
	a) po odstranění melanomu ve stadiu Ia (T1 - N0 M0)	20 - 30
	b) po odstranění maligních tumorů ve stadiích (T1-2 N0-2 M0)	50 - 60
	c) po odstranění v pozdních stadiích, během onkologické léčby	70 - 80
	d) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
	e) neléčitelné formy	90

Kapitola XV

- Podpurný a pohybový aparát

Obecné posudkové zásady:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle funkčního postižení (postižení pohybu, zatížitelnosti) a vlivu na ostatní orgánové systémy.

Při zjištění pohybových a degenerativních změn je nutno srovnat, zda jejich rozsah a výskyt přesahuje rámec změn, typických pro určitý věk. Pouhé rentgenologické zjištění degenerativních změn nepředpokládá pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti, stejně tak skutečnost, že byla provedena operace na končetině nebo na páteři nebo došlo k úrazu. Při chronických zánětech kloubů je nutno přihlédnout vedle poruchy funkce také k aktivitě procesu.

Při celkové osteoporóze či osteomalácii (např. při hormonálních poruchách, gastrointestinálních resorbčních poruchách, při poškození ledvin) je míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti závislá na rozsahu a stupni patologických změn skeletu a z nich vyplývající poruchy funkce.

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti při poraněních svalů a šlach se stanoví podle funkční újmy a podle postižení krevního a lymfatického systému. Při

poraněních fascií se mohou objevit svalové ruptury, které však jen v řídkých případech podmiňují pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti.

Oddíl A - Artropatie a jiná onemocnění kloubů

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Infekční artropatie, zánětlivé polyartropatie, artrózy	
	a) lehké formy, zřídka recidivující, s mírnou poruchou funkce postiženého systému, s opakovanými obtížemi, je-li ztíženo jen dlouhé stání a chůze či omezena jen zatížitelnost končetin	10 - 15
	b) vleklé neprogredující formy, občas recidivující, s menší poruchou funkce (omezení funkce o 1/3), se značnými obtížemi, stacionárním rentgenovým nálezem, ev. občasným laboratorním zánětlivým nálezem s postižením jednoho i více kloubů, s výrazným snížením celkové výkonnosti organismu	25 - 50
	c) těžké formy, léčebně neovlivnitelné, trvale aktivní, progredující, s výraznými destruktivními rentgenovými změnami a těžkou poruchou funkce, postihující několik kloubů	60 - 80

Oddíl B - Osteopatie a chondropatie

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %

1. Osteoporóza (bez ohledu na etiologii), osteomalacie, osteopatie

Posudkové hledisko:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle funkčního postižení plynoucího z lokalizace a z aktivity procesu (metabolismus kalcia a fosfátů, opakovaně

densitometricky prokázaná patologie ve více kostech)	
a) lehká forma s ovlivněním celkové zatížitelnosti, s omezením pro dlouhé stání a chůzi (celotělová kostní densita poklesla o 10 - 20 %)	10 - 15
b) středně těžká forma, s podstatným snížením celkové výkonnosti organismu a zpravidla značným ovlivněním pohyblivosti (celotělová kostní densita poklesla o 25 - 30 %)	35 - 50
c) těžká forma, se zvýšenou lomivostí kostí a patologickými zlomeninami, těžká deformace páteře a dlouhých kostí (celotělová kostní densita poklesla o více než 35 %)	60 - 70

2. Sudeckova dystrofie

Posudkové hledisko:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle stupně, rozsahu funkční poruchy a lokalizace procesu.

a) mírná forma	15 - 25
b) těžká forma nebo nepříznivá lokalizace	50 - 70

3. Chronická osteomyelitis

Posudkové hledisko:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle funkčního postižení plynoucího z lokalizace, rozsahu a aktivity procesu s jejími účinky na celkový stav a případné následné nemoci (např. anémii, amyloidózu).

a) lehkého stupně (lokalizovaná, s nepatrnou aktivitou, drobné hnisání v píštěli)	10 - 20
b) středního stupně (chronická ulcerace s kostí ve spodině, mírná trvalá sekrece z píštěle, známky aktivity i v laboratorních nálezech)	30 - 40
c) těžkého stupně (rozsáhlejší chronická ulcerace zasahující ke kosti, časté těžké ataky s horečkou, zřetelná infiltrace měkkých částí, hnisání a vylučování sekvestrů, známky značné aktivity v laboratorních nálezech) s alterací celkového stavu	60 - 80

4. Malý vzrůst, chondrodystrofie, chondrodysplasie

a) tělesná výška postiženého nepřesahuje 120 cm

Posudkové hledisko:

Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4. (35 - 50)

b) s těžkými deformitami končetin, hrudníku a s výrazným snížením celkové výkonnosti organismu, hybnosti, ventilace 70 - 80

Oddíl C

- Jiná onemocnění měkké tkáně, synoviální blány a šlachy

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %

1. Jiná onemocnění měkké tkáně, synoviální b lány a šlachy

a) lehké formy, zřídka recidivující, s mírnou poruchou funkce postiženého systému, s opakovanými obtížemi, je-li ztíženo jen dlouhé stání a chůze či omezena jen zatížitelnost končetin 10 - 15

b) vleklé neprogredující formy, občas recidivující, s menší poruchou funkce (omezení funkce o 1/3), se značnými obtížemi, stacionárním rentgenovým nálezem, ev. občasným laboratorním zánětlivým nálezem s postižením jednoho i více kloubů, s výrazným snížením celkové výkonnosti organismu 25 - 50

c) těžké formy, léčebně neovlivnitelné, trvale aktivní, progredující, s výraznými destruktivními rentgenovými změnami a těžkou poruchou funkce, postihující několik kloubů 60 - 80

Oddíl D

- Nemoci svalové

Obecné posudkové zásady:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle poruchy funkce svalů na jednotlivých končetinách a na trupu - analogicky k následně uvedeným

pohybovým omezením a obrnám.

Samotné postižení svalů (bez ohledu na etiologii), pokud nemá vliv na celkovou výkonnost organismu a pracovní začlenění, se posudkově nehodnotí.

Je však nutno přihlédnout i ke zvláštním poruchám jako jsou nedostatečné tělesné proporce (např. chondrodystrofie), deformity končetin, poruch kloubních funkcí, svalových funkcí a statiky, neurologické poruchy. Stejně tak je nutno vzít v úvahu stupeň adaptace a kompenzace poruchy.

-----		Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
Položka	Druh zdravotního postižení	
-----		-----
1.	Svalové dystrofie, myopatie, myositidy	
	Posudkové hledisko:	
	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví bez ohledu na etiologii onemocnění, s ohledem na výslednou poruchu funkce, pohyblivosti a celkové výkonnosti organismu	
-----		-----
	a) lehké poruchy s mírnou či lokální atrofií, dystrofií a s omezením pouze pro dlouhé stání a chůzi	10 - 15
-----		-----
	b) středně závažné poruchy, s podstatným omezením pohyblivosti a se snížením celkové výkonnosti organismu	30 - 50
-----		-----
	c) těžké poruchy s těžkým omezením pohyblivosti	60 - 80
-----		-----
2.	Syndromy svalové paralýzy, myastenia gravis	
-----		-----
	a) oční forma (ptóza víček, diplopie)	10
-----		-----
	b) lehká generalizovaná forma (oční příznaky, lehká kosterní a bulbární symptomatologie, svalové atrofie)	20 - 40
-----		-----
	c) mírná generalizovaná forma (s dysartrií, dysfagií, polykací obtíže, pohybové omezení)	40 - 60
-----		-----
	d) IV. pozdní těžká forma (s výraznými svalovými atrofiemi)	70 - 80
-----		-----

Oddíl E
- Dorzopatie, deformující dorzopatie a spondylopatie

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Stavy po zlomeninách trnových výběžků nebo příčných výběžků obratlů	10
2.	Stavy po zlomeninách těl obratlů, vrozené vady	
	a) bez statického účinku	10
	b) s mírným statickým účinkem, s mírnou deformací, je-li zatížena chůze a stání	20
	c) se značným statickým účinkem (s omezením pohybu v daném úseku), se značnou deformací, občasnými projevy svalového a nervového dráždění, slabostí svalového korzetu	30 - 40
3.	Degenerativní změny na páteři a ploténkách	
	a) bez statického účinku	10
	b) s lehkým funkčním postižením zpravidla více úseků páteře, s občas vystupujícími projevy nervového a svalového dráždění (např. cervikokraniální syndrom, cervikobrachiální syndrom, lumbální syndrom, ischialgie, syndrom sakroiliakálního skloubení, občasné blokády), slabostí svalového korzetu, omezením pohybu v postiženém úseku	15 - 25
	c) s trvalým těžkým postižením funkce více úseků páteře a často recidivujícími silnějšími, dlouhotrvajícími, dráždivými projevy nervů a svalů, těžkou staticko-dynamickou insuficiencí, výraznou poruchou svalového korzetu a podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	40 - 50
	d) s trvalým nepříznivým funkčním nálezem, trvalými silnými projevy dráždění nervů a svalů, závažnými parézami, výraznými svalovými atrofiemi, zpravidla s poruchami funkce svěračů (závažnost postižení musí být doložena výsledkem EMG)	60 - 70

4. Stavby po operacích páteře a plotének, stavby po úrazech	
a) stavby s mírným reziduálním funkčním nálezem	10 - 20
b) stavby s často recidivujícími projevy nervového a svalového dráždění, insuficiencí svalového korzetu a podstatným snížením celkové výkonnosti organismu	30 - 50
c) s nepříznivým reziduálním funkčním nálezem a trvalými silnými projevy dráždění nervů a svalů, zpravidla s poruchami funkce svěračů, závažnými parézami, výraznými svalovými atrofiemi	70 - 80
d) stavby v perioperačním období a rekonvalescenci (zpravidla po dobu jednoho roku)	70
5. Ostatní postižení páteře (vrozené nebo získané deformity)	
a) s nepatrnou poruchou funkce	10
b) s poruchou funkce středního stupně (např. ve více pohybových segmentech vyjádřeným omezením až ztuhlostí, také při skolióze 40 - 75 stupňů u klínových obratlů, motýlkovitých obratlů, fixovaných kulatých zad, blokovaného obratle s tvorbou gibu)	25 - 40
c) s těžkou poruchou funkce (např. ztuhnutím rozsáhlých oddílů páteře, trvajícím klidovým postavením při trupové ortéze, která zahrnuje 3 oddíly páteře, extrémně vytvořená skolióza podle okolností s otočným skluzem, spondylolistéza se skluzem a projevy dráždění nebo komprese míchy)	60 - 70
6. Scheuermannova nemoc	
a) s těžkou poruchou funkce	20
b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po pěti letech)	10
7. Bechtěrevova nemoc (spondylitis ankylosans)	

Posudkové hledisko:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle průběhu, aktivity a funkčních poruch, rentgenových známek na páteři a případně na končetinách.

a) lehkého stupně	20 - 30
b) středního stupně - IV. stupeň (současné ztuhnutí několika úseků páteře)	
Posudkové hledisko:	
Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.	(35 - 60)
c) těžkého stupně - V. stupeň, se ztuhlostí více úseků páteře nebo velkých kloubů, poruchami ventilace	70 - 80

Oddíl F - Stavy po úrazech

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Stavy po zlomeninách skeletu lebky	
	a) bez postižení mozkových funkcí	5 - 10
	b) při lehké poruše mozkových funkcí	15 - 20
	c) při středně těžké poruše mozkových funkcí	30 - 45
	d) s těžkou poruchou a podstatným snížením celkové výkonnosti	50 - 70
	e) zvláště těžké postižení, narušující integritu mozkových funkcí	80 - 100
2.	Stavy po zlomeninách čelistí	
	a) bez poruchy funkce	5
	b) špatně zhojené, s defektem, s ovlivněním inervace, žvýkání, mímiky, hlasu	20 - 40
3.	Stavy po izolovaných zlomeninách žeber	5

4. Stavy po zlomeninách skeletu hrudníku

4.1. Stavy po úrazech hrudníku, sériové zlomenině žeber, zlomenině prsní kosti se závažnějším omezením hybnosti hrudníku a hrudní stěny podle stupně s porušením funkce plic a srdeční činnosti	stanoví se podle stupně poruchy podle položky 5 oddílu B kapitoly

VIII a položky 1
oddílu A
kapitoly IX

-
4.2. Následné stavy bez poruchy funkce plic a srdeční činnosti	10
-

-
5. Stavy po úrazech pánve, zlomeninách pánevních kostí a symfýzy, stavy po zlomeninách křížové kosti a kostrče

Posudkové hledisko:

Porušení souvislosti pánevního pletence s poruchou statiky a dynamiky páteře a funkce dolních končetin se hodnotí podle tíže přetrvávající poruchy.

-
a) lehké poruchy omezující dlouhé stání a chůzi, s mírnými subjektivními potížemi	10 - 15
b) se středně těžkou poruchou statiky a dynamiky páteře a dolních končetin	30 - 50
c) s těžkým narušením statiky a dynamiky páteře, těžké poruchy hybnosti dolních končetin, trvalé dráždění, zpravidla porucha funkce svěračů, závažné parézy, svalové atrofie	70 - 80
-

Oddíl G
- Postižení končetin

Obecné posudkové zásady:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví s ohledem na rozsah a tíži ztrátových poranění, vrozených nebo získaných vad, následků po operacích a úrazech, zánětlivých i degenerativních onemocnění.

Při stanovení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti je při postižení horních končetin nutno vycházet z toho, zda jde o postižení dominantní či nedominantní

končetiny.

Uvedená míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti u amputačních ztrát vychází z příznivých poměrů pahýlu a sousedních kloubů. Při vysloveně nepříznivém stavu pahýlu, jakož i při závažné funkční poruše sousedního kloubu je nutno tyto sazby zvýšit podle § 6 odst. 4 vyhlášky.

Položka Druh zdravotního postižení		Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v %
1.	Stavy po úrazech nebo operacích skeletu končetin a pánve s protražovaným a komplikovaným hojením (nedostatečná osifikace, přetrvávající zánětlivé změny, poruchy prokrvení, vychudnutí svalů, poruchy inervace, Sudeckova dystrofie) s nemožností běžného zatížení postižené končetiny, do funkčně uspokojivé úpravy	50 - 70
2.	Aseptické nekrózy Posudkové hledisko: Po aktivním stadiu se míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanoví podle přetrvávající funkční poruchy.	stanoví se podle funkčního nálezu na postiženém kloubu, končetině
3.	Ztráta obou horních končetin v zápěstích a výše Posudkové hledisko: Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 3.	
4.	Ztráta jedné horní končetiny a jedné dolní končetiny Posudkové hledisko: Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 3.	
5.	Ztráta jedné horní končetiny v ramenním kloubu nebo s velmi krátkým pahýlem paže a) na dominantní končetině	60 - 70

b) na nedominantní končetině	55 - 60
c) rozsáhlejší amputační ztráty horní končetiny	

Posudkové hledisko:

Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.		(35 - 50)
6.	Ztuhnutí ramenního kloubu	
	a) v příznivém postavení při dobře pohyblivém ramenním pletenci	15 - 20
	b) v nepříznivém postavení na nedominantní končetině	20 - 30
	c) v nepříznivém postavení na dominantní končetině	30 - 50
7.	Omezení pohyblivosti ramenního kloubu	10 - 15
8.	Habituální luxace ramene	
	a) ojedinělé vykloubení	10
	b) častější vykloubení (či viklavý kloub) s omezením výkonu končetiny	15 - 20
	c) vykloubení sternoklavikulární nebo akromioklavikulární s omezením výkonu končetiny	15 - 20
9.	Pseudoartróza klíční kosti	5 - 10
10.	Stav po zlomenině pažní kosti zhojené v nepříznivém postavení, se značným omezením výkonu končetiny	20 - 30
11.	Stavy po rupturách svalů a šlach (případně i na dolních končetinách)	10 - 15
12.	Pseudoartróza pažní kosti	
	a) na dominantní končetině	40 - 50

	b) na nedominantní končetině	25 - 40
13.	Chronická radiální a ulnární epikondylitida s omezením zatížitelnosti končetiny (s lehkým postižením motorické inervace a vasomotoriky)	
	a) postižení jedné končetiny	10 - 15
	b) postižení obou končetin	20 - 25
14.	Ztuhnutí v loketním kloubu	
	a) v příznivém postavení	20 - 30
	b) v nepříznivém postavení	
	Posudkové hledisko:	
	Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.	(35 - 45)
15.	Omezení pohybu v loketním kloubu	
	a) nepatrného stupně při volné rotační pohyblivosti předloktí	10
	b) závažnějšího stupně (včetně omezení rotační pohyblivosti předloktí)	20 - 25
16.	Izolované zmenšení rotační pohyblivosti předloktí	
	a) v příznivém postavení (střední pronační postavení)	10
	b) v nepříznivém postavení	20
17.	Viklavý loketní kloub	20
18.	Pseudoartróza předloktí	20 - 30
19.	Stav po zlomenině kosti vřetenní a loketní zhojené s lehkou dislokací	10 - 15

20.	Stav po zlomenině kosti vřetenní a loketní zhojené s výraznou dislokací a s funkční poruchou sousedních kloubů, s omezením výkonu končetiny	25 - 35
21.	Ztuhnutí zápěstního kloubu	
	a) v příznivém postavení (lehká dorzální extenze)	10
	b) v nepříznivém postavení	15
22.	Omezení pohybu v zápěstním kloubu	
	a) nepatrného stupně	5
	b) závažnějšího stupně	10
23.	Špatně zhojené nebo nezhojené zlomeniny zápěstních kostí nebo jedné nebo více záprstných kostí se značnou poruchou funkce ruky	10 - 30
24.	Syndrom karpálního tunelu (s omezením zatížitelnosti končetiny, příp. léčené operativně s ohledem na tíži neuromuskulární poruchy dle EMG)	
	a) postižení jedné končetiny se snížením zatížitelnosti	10 - 15
	b) postižení obou končetin se snížením zatížitelnosti a s lehkým narušením jemné motoriky	20 - 30
	c) postižení obou končetin se závažným narušením jemné motoriky a atrofiemi drobných svalů rukou	35 - 45
25.	Ztuhnutí kloubů palce na ruce v příznivém postavení	5
26.	Ztuhnutí jednoho prstu	5
27.	Ztráta konečného článku a poloviny základního článku palce na dominantní ruce	5
28.	Ztráta všech článků palce na dominantní ruce	25 - 30

29.	Ztráta jednoho prstu ruky (kromě palce)	10 - 15
30.	Ztráta tří prstů ruky s výjimkou palce	
	a) dominantní končetiny	25 - 30
	b) nedominantní končetiny	20
31.	Ztráta všech 10 prstů na obou rukou	70 - 80
32.	Ztráta úchopové schopnosti ruky na podkladě chybění nebo ztuhlosti všech prstů jedné ruky nebo několika prstů obou rukou	
	Posudkové hledisko:	
	Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.	(35 - 45)
33.	Získané těžké deformity prstů obou rukou při zachovalé funkci ruky, příp. kombinované ztráty prstu obou rukou (s výjimkou palce) při zachovalé funkci úchopu	10 - 30
34.	Nervové výpady	
	Posudkové hledisko:	
	Při postižení dominantní končetiny se stanoví míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti vyšší než při postižení nedominantní končetiny.	
	Uvedené míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti odpovídají těžké poruše až úplnému výpadu dle EMG nálezu.	
	Izolované výpadky senzitivní inervace se nehodnotí, pouze v případě výpadku senzitivní inervace celé končetiny se stanoví míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti 20%. Při středně těžkém výpadku motorické inervace se stanoví míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti zpravidla sazbami polovičními než jsou následně uvedeny.	
34.1.	Plexus brachialis	60 - 70

34.2.	Horní porce plexus brachialis	40 - 50
34.3.	Dolní porce plexus brachialis	50 - 60
34.4.	N. axillaris	20 - 25
34.5.	N. radialis, celý nerv	25 - 35
34.6.	N. radialis - střední oblast nebo distální	10 - 20
34.7.	N. ulnaris proximální nebo distální	25 - 35
34.8.	N. medianus proximální	25 - 35
34.9.	N. medianus distální	30
34.10.	Nn. radialis et axillaris	30 - 40
34.11.	Nn. radialis et ulnaris	30 - 40
34.12.	Nn. radialis et medianus	30 - 40
34.13.	Nn. radialis, ulnaris et medianus v oblasti předloktí	40 - 50
35.	Ztráta obou dolních končetin v bércích a výše	
	Posudkové hledisko:	
	Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 3.	
36.	Ztráta jedné dolní končetiny v kyčelním kloubu nebo s velmi krátkým pahýlem stehna	70 - 80
37.	Ztráta jedné dolní končetiny ve stehně	
	Posudkové hledisko:	
	Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.	(35 - 60)
38.	Ztráta dolní končetiny v bérci, nártu nebo Chopartově kloubu	
	Posudkové hledisko:	
	Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.	(35 - 40)

39.	Ztráta palce nohy se ztrátou hlavičky I. nártní kosti nebo ztráta jiného prstu	10
40.	Ztráta II. - V. prstu nebo I. - III. prstu nohy	10 - 15
41.	Ztráta všech prstů jedné nohy příp. amputace v Lisfrankově kloubu	20 - 30
42.	Ztráta všech prstů obou nohou podle stavu pahýlu	30 - 60
43.	Ztuhnutí obou kyčelních kloubů v nepříznivém postavení	70 - 80
44.	Ztuhnutí jednoho kyčelního kloubu v příznivém postavení (flexe 20 stupňů, zevní rotace 20 stupňů, střední postavení mezi abdukcí a addukcí)	30 - 40
45.	Ztuhnutí jednoho kyčelního kloubu v nepříznivém postavení	
	Posudkové hledisko:	
	Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.	(35 - 50)
46.	Omezení pohybů kyčelních kloubů	
46.1.	Lehkého stupně	
	a) jednostranně	10
	b) oboustranně	20
46.2.	Středního stupně	
	a) jednostranně	20 - 25
	b) oboustranně	40 - 45
46.3.	Těžšího stupně	
	a) jednostranně	30 - 40
	b) oboustranně	60 - 70

47. Nekróza hlavice kosti stehenní

Posudkové hledisko:

Míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti je závislá na přetrvávajícím postižení pohyblivosti a zatížitelnosti zpravidla po dobu aktivity.

a) při dobré funkci končetiny 30 - 40

b) s výrazně porušenou funkcí končetiny 50 - 70

48. Pseudoartróza krčku stehenní kosti nebo stehenní kosti 50 - 70

49. Stav po zlomenině stehenní kosti (krčku, diafýzy, epikondylu) léčené konzervativně i osteosyntézou

a) při dobré funkci končetiny 20 - 30

b) s výrazně porušenou funkcí končetiny (výrazná deformita, svalová atrofie, porucha motorické inervace, zkrat o 4 cm a více) 40 - 45

50. Endoprotézy kyčelních, kolenních kloubů

Posudkové hledisko:

Při endoprotézách kloubů je míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti závislá na přetrvávajícím postižení pohyblivosti a zatížitelnosti, např. porucha motorické inervace, výrazná svalová atrofie, zkrácení končetiny více jak 4 cm

50.1. Jednostranná (totální endoprotéza) 20 - 35

50.2. Oboustranná (totální endoprotéza) 40 - 70

50.3. Stavy v perioperačním období a rekonvalescenci (zpravidla po dobu jednoho roku) 70

51. Ztuhnutí obou kolenních kloubů 60 - 70

52. Ztuhnutí jednoho kolenního kloubu

	a) v příznivém postavení (ohnutí přibližně 10 stupňů)	25 - 30
	b) v nepříznivém postavení	
	Posudkové hledisko:	
	Toto zdravotní postižení se posuzuje podle přílohy č. 4.	(40 - 50)
53.	Uvolnění vazivového aparátu kolena	
	a) svalově kompenzovatelné	10
	b) neúplně kompenzovatelné, nejistá chůze	20
	c) vyžadující zajištění podpůrným aparátem, podle postavení a osově úchytky a porušení funkce končetiny	25 - 30
54.	Trvalé následky po vynětí menisků	
	a) při dobré stabilitě a rozsahu	10
	b) při středně těžké poruše	20
	c) při těžké poruše funkce kolenního kloubu	25 - 30
55.	Zlomenina pately kostně nezhojená, s omezenou funkcí extenčního aparátu, nejistá chůze, nutnost používat podpůrný aparát	20 - 25
56.	Omezení pohybu v obou kolenních kloubech	
	a) lehkého stupně	10
	b) středního stupně	20 - 30
	c) těžkého stupně	40 - 50
57.	Stav po zlomenině holenní kosti	
	a) dobře zhojené	5
	b) zhojené se zkratem, angulací a značně porušenou funkcí končetiny	30 - 40

58.	Pseudoartróza holenní kosti	30 - 40
59.	Stav po zlomenině zevního a vnitřního kotníku	
	a) dobře zhojené	10 - 20
	b) zhojené v nepříznivém postavení se značně porušenou funkcí končetiny	30 - 40
60.	Stav po zlomenině patní kosti	
	a) dobře zhojené	10 - 20
	b) zhojené s těžkou poruchou statiky	30 - 40
	c) stavy po oboustranných zlomeninách zhojené s těžkou poruchou stability a chůze	40 - 50
61.	Ztuhnutí horního hlezenného kloubu	
	a) v příznivém postavení (ztuhlost v neutrálním postavení kloubu)	10
	b) v nepříznivém postavení	15 - 25
62.	Ztuhnutí dolního hlezenného kloubu	
	a) v příznivém postavení (střední postavení)	10
	b) v nepříznivém postavení	15 - 25
63.	Ztuhnutí horního i dolního hlezenného kloubu	
	a) v příznivém postavení	15
	b) v nepříznivém postavení	20 - 30
64.	Pes equinovarus (podle poruchy funkce - s těžkou deformací a závažnou poruchou chůze)	

a) jednostranný	20 - 30
b) oboustranný	30 - 50
65. Ostatní deformity nohy	
a) bez podstatných statických účinků (např. snížení klenby nožní, pes transversoplanus, pes excavatus, pes valgus, také posttraumatické)	5
b) se statickým účinkem podle funkční poruchy	10 - 30
c) s oboustrannými těžšími deformitami a těžší poruchou pohyblivosti	40 - 50
66. Ztuhnutí nebo deformity prstů nohy	5
67. Nervové výpady	
Posudkové hledisko:	
Poruchy vasomotorické a trofické jsou již v sazbách míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti zahrnuty.	
Uvedené míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti odpovídají těžké poruše až úplnému výpadu dle EMG nálezu.	
Částečné výpady jmenovaných nervů se hodnotí třetinovými hodnotami, středně těžký motorický výpad se zpravidla hodnotí polovičními hodnotami. Senzitivní výpady inervace pro celou dolní končetinu se hodnotí přímo 30%. Izolované senzitivní poruchy se nehodnotí.	
67.1. Plexus lumbosacralis	65 - 70
67.2. N. femoralis	40 - 45
67.3. N. ischiadicus	50 - 70
67.4. N. tibialis	30
67.5. N. fibularis	30

Oddíl H

- Nádory kostí, chrupavky, svalstva a měkkých tkání

Obecné posudkové zásady:

Dojde-li v důsledku onkologické léčby k provedení amputace, stanoví se pokles schopnosti soustavné výtělečné činnosti podle příslušné kapitoly.

Obdobně se postupuje v případech, kdy nádorem nebo jeho odstraněním došlo k porušení stability nosného či pohybového aparátu a omezení hybnosti.

Položka	Druh zdravotního postižení	Míra poklesu schopnosti soustavné výtělečné činnosti v %
1.	Maligní nádory kostí, svalstva a měkkých tkání	
	a) při probíhajícím onkologickém léčení	80
	b) po dosažení stabilizace zdravotního stavu (zpravidla po dvou letech)	30 - 50
	c) neléčitelné formy	90

Poznámka:

Pokud u některých zdravotních postižení jsou procenta míry poklesu schopnosti soustavné výtělečné činnosti uvedena v závorce, jedná se o orientační údaj pro případy, kdy rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je jiné zdravotní postižení."

3. V příloze č. 3 se v bodu 6 slova "hemiplegie a paraplegie" nahrazují slovy "hemiplegie, paraplegie, těžká hemiparéza a těžká paraparéza" a v bodu 9 se slova "sociální přizpůsobivosti" nahrazují slovem "osobnosti".

4. Příloha č. 3 se doplňuje bodem 10, který zní:

"10. Těžce slabý zrak spolu s těžkou nedoslýchavostí, popřípadě úplnou nebo praktickou hluchotou".

5. V příloze č. 4 bodu 3 se vypouští písmeno b); dosavadní písmeno c) se označuje jako písmeno b).

Čl.II

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1997.

Ministr:

Ing. Vodička v. r.

Zákon č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze (výňatek)

Obsah

§ 1-103 220/1999 Sb.

§ 1-5	ČÁST PRVNÍ VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ
§ 1-5	Základní ustanovení
§ 3	Doba trvání vojenské činné služby
§ 4	Výkon vojenské činné služby
§ 5	Vojenská přísaha
§ 6-20	ČÁST DRUHÁ PRŮBĚH VOJENSKÉ ČINNÉ SLUŽBY
§ 6-8	~~HLAVA I VOJENSKÉ ZAMĚSTNÁNÍ, VYCHÁZKA A VOJENSKÝ~~
	~~STEJNOKROJ~~
§ 6	Vojenské zaměstnání
§ 7	Vycházka
§ 8	Vojenský stejnokroj a jeho nošení
§ 9-16	~~HLAVA II VOJENSKÉ HODNOSTI A ZMĚNY V PRŮBĚHU VOJENSKÉ~~
	~~ČINNÉ SLUŽBY~~
§ 9	Vojenské hodnosti
§ 10	Jmenování
§ 11	Odnětí a ztráta hodnosti
§ 12	Zařazování do funkce
§ 13	Přemístění a převedení
§ 14	Odvelení
§ 15	Služební cesta
§ 16	Hodnocení
§ 17-20	~~HLAVA III DOVOLENÁ~~
§ 17	Řádná dovolená
§ 18	Zvláštní dovolená
§ 19	Dovolená bez nároku na peněžní náležitosti
§ 20	Zdravotní dovolená
§ 21-42	ČÁST TŘETÍ OBČANSKÁ PRÁVA A VOJENSKÉ KÁZEŇSKÉ PRÁVO
§ 21-22	~~HLAVA I OMEZENÍ OBČANSKÝCH PRÁV VOJÁKA~~
§ 21	Právo svobodně projevovat náboženství nebo víru
§ 22	Shromažďovací a sdružovací právo
§ 23-29	~~HLAVA II KÁZEŇSKÁ PRÁVOMOC, KÁZEŇSKÉ ODMĚNY, KÁZEŇSKÉ~~
	~~TRESTY A JEJICH UKLÁDÁNÍ~~
§ 23	Vojenská kázeň
§ 24	Základní povinnosti vojáka
§ 25	Vojenská kázeňská pravomoc
§ 26	Kázeňské odměny
§ 27	Mimořádné jmenování do vyšší hodnosti
§ 28	Kázeňské přestupky
§ 29	Kázeňské tresty a jejich ukládání
§ 30-42	~~HLAVA III ŘÍZENÍ VE VĚCÍCH KÁZEŇSKÝCH PŘESTUPKŮ~~
§ 31	Podmínky pro ukládání kázeňských trestů
§ 32	Lhůta pro vydání rozhodnutí o uložení kázeňských trestů

§ 33	————	Zákaz uložení kázeňských trestů
§ 34 42	————	Odvolání
§ 36	————	Rozhodnutí o odvolání
§ 37	————	Právní moc rozhodnutí
§ 38	————	Lhůta pro výkon kázeňského trestu
§ 39	————	Výkon kázeňského trestu vězení
§ 40	————	Zahlázení kázeňského trestu
§ 41	————	Společná ustanovení o kázeňských přestupcích
§ 42	————	Amnestie
§ 43 45	————	ČÁST ČTVRTÁ BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ
§ 43	————	Základní ustanovení o bezpečnosti a ochraně zdraví
§ 44	————	Povinnosti služebního orgánu
§ 45	————	Povinnosti vojáka
§ 46 73	————	ČÁST PÁTÁ ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU A NÁHRADA ŠKODY
§ 46 56	————	HLAVA I ODPOVĚDNOST VOJÁKA ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU STÁTU
§ 46 48	————	Obecná odpovědnost
§ 48	————	Odpovědnost za nesplnění povinnosti k odvrácení škody
§ 49 51	————	Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, které je voják povinen vyúčtovat
§ 51	————	Odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů
§ 52 56	————	Rozsah náhrady škody
§ 57 69	————	HLAVA II ODPOVĚDNOST STÁTU ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU VOJÁKOVÍ
§ 57	————	Obecná odpovědnost
§ 58	————	Odpovědnost za škodu na odložených věcech a za škodu na věcech
§ 59	————	Odpovědnost za škodu při služebních úrazech a nemocích z povolání
§ 60	————	Náhrady škody na zdraví
§ 61	————	Náhrada za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti
§ 62	————	Náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti
§ 63	————	Náhrada za bolest, náhrada za ztížení společenského uplatnění a náhrada za účelně vynaložené náklady spojené s léčením
§ 64	————	Jednorázové mimořádné odškodnění
§ 65	————	Náhrady při úmrtí vojáka následkem služebního úrazu nebo nemoci z povolání
§ 66	————	Náhrada účelně vynaložených nákladů spojených s léčením a přiměřených nákladů spojených s pohřbem
§ 67	————	Náhrada nákladů na výživu pozůstalých
§ 68	————	Jednorázové odškodnění pozůstalých
§ 69	————	Jednorázové mimořádné odškodnění pozůstalých
§ 70 73	————	HLAVA III SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU
§ 70	————	Zproštění odpovědnosti za škodu
§ 71	————	Náhrada škod
§ 72	————	Peněžitý příspěvek
§ 73	————	Nároky státu po poskytnutí náhrady škody
§ 74 89	————	ČÁST ŠESTÁ PENĚŽNÍ A NATURÁLNÍ NÁLEŽITOSTI
§ 74 75	————	HLAVA I OBECNÉ PODMÍNKY PRO PENĚŽNÍ NÁLEŽITOSTI
§ 74	————	Peněžní náležitosti
§ 75	————	Promlčení
§ 76 78	————	HLAVA II PENĚŽNÍ NÁLEŽITOSTI VOJÁKŮ V ZÁKLADNÍ NEBO NÁHRADNÍ SLUŽBĚ
§ 76	————	Služné

§ 77	Zástupné
§ 78	Příplatky
§ 79-83	HLAVA III PENĚŽNÍ NÁLEŽITOSTI VOJÁKŮ V ZÁLOZE POVOLANÝCH NA VOJENSKÉ CVIČENÍ
§ 79	Služné
§ 80	Příplatky
§ 81	Náhrada příjmu při vojenském cvičení
§ 82-83	Společná ustanovení o peněžních náležitostech
§ 83a	HLAVA IV PENĚŽNÍ NÁLEŽITOSTI VOJÁKŮ V AKTIVNÍ ZÁLOZE DOBROVOLNĚ
§ 83a	Odměna
§ 84-89	HLAVA V
§ 84	Základní ustanovení o naturálních náležitostech
§ 85	Proviantní náležitosti
§ 86	Výstrojní náležitosti
§ 87	Přepravní náležitosti
§ 88	Ubytování
§ 89	Promlčení
§ 90-93	ČÁST SEDMÁ ZDRAVOTNÍ PÉČE A NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ
§ 90	Zajištění zdravotní péče
§ 91	Povinnosti vojáka v péči o zdraví
§ 92	Zdravotní pojištění
§ 93	Nemocenská péče
§ 94-103	ČÁST OSMÁ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
§ 94	Překážka ve studiu
§ 103	Účinnost

220/1999 Sb.
ZÁKON
ze dne 14. září 1999

o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze

Změna: 39/2002 Sb.
Změna: 128/2002 Sb.
Změna: 413/2005 Sb.
Změna: 39/2008 Sb.
Změna: 305/2008 Sb.
Změna: 306/2008 Sb.
Změna: 300/2013 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST SEDMÁ
ZDRAVOTNÍ PÉČE A NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ

§ 90

Zajištění zdravotní péče

(1) Zdravotní péči vojáků organizuje, řídí, kontroluje a potřebná opatření k zajištění zdravotní péče činí ve své působnosti ministerstvo. V zájmu ochrany zdraví osob a vojenských kolektivů může ministerstvo nařizovat mimořádné preventivní prohlídky a protiepidemická opatření včetně očkování, diagnostických zkoušek a léčení přenosných nebo jinak společensky závažných onemocnění, izolace a karanténních opatření.

(2) Zdravotní péče je poskytována vojákům zpravidla ve zdravotnických zařízeních zřízených ministerstvem (dále jen "vojenská zdravotnická zařízení"), a nejsou-li zřízena, v jiných zdravotnických zařízeních na základě smlouvy o poskytování zdravotní péče vojákům uzavřené se zdravotní pojišťovnou stanovenou zvláštním právním předpisem.²⁸⁾ Ambulantní nebo ústavní péči poskytuje zdravotnické zařízení, které určí lékař, který poskytl zdravotní péči podle věty první. Ošetřujícího lékaře lze volit jen ze zdravotnického zařízení uvedeného ve větě první nebo druhé; to se nevztahuje na případy poskytnutí neodkladné lékařské péče, nebo hrozí-li nebezpečí z prodlení, a na volbu ženského lékaře.

(3) Poskytování zdravotní péče ve vojenských zdravotnických zařízeních stanoví ministerstvo v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví vyhláškou.

§ 91

Povinnosti vojáka v péči o zdraví

(1) Voják je povinen v zájmu ochrany svého zdraví i zdraví ostatních osob podrobit se preventivním prohlídkám podle zvláštního právního předpisu,²⁸⁾ očkování a nařízeným protiepidemickým opatřením.

(2) Voják nesmí svou nemoc tajit a v případě onemocnění je povinen vyhledat lékařskou péči v nejbližším dostupném vojenském zdravotnickém zařízení, popřípadě v jiném zdravotnickém zařízení.

(3) Neschopnost ke službě pro nemoc nebo úraz vojáka může stanovit pouze lékař zdravotnického zařízení uvedeného v § 90 odst. 2. Při onemocnění mimo místo služebního zařazení je voják povinen prokazatelným způsobem neprodleně tuto skutečnost oznámit služebnímu orgánu. Jakmile to jeho zdravotní stav dovolí, je povinen dostavit se k útvaru a vyhledat svého ošetřujícího lékaře.

§ 92

Zdravotní pojištění

Zdravotní pojištění vojáků v činné službě a úhradu zdravotní péče upravuje zvláštní právní předpis.²⁸⁾

§ 93

Nemocenská péče

Nemocenskou péči vojáků upravuje zvláštní právní předpis.²⁹⁾

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. prosince 1999.

28) Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

29) Zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (výňatek)

Obsah

§ 1 Příl. 2 361/2003 Sb.

§ 1 12	ČÁST PRVNÍ OBECNÁ USTANOVENÍ
§ 1	Předmět úpravy a rozsah působnosti
§ 2	Pravomoc jednat a rozhodovat ve věcech služebního poměru
§ 3	Evidence služebních míst
§ 4	Systemizace
§ 5	Služební předpis
§ 6	Místo služebního působení
§ 7	Služební hodnost, minimální stupeň vzdělání, minimální doba trvání služebního poměru pro služební hodnost a tarifní třída
§ 8	Hodnostní označení
§ 9	Druhy služebního poměru
§ 10	Služební poměr na dobu určitou
§ 11	Služební poměr na dobu neurčitou
§ 12	Služební zkouška
§ 13 44	ČÁST DRUHÁ VZNIK, ZMĚNY A SKONČENÍ SLUŽEBNÍHO POMĚRU
§ 13 18	HLAVA I VZNIK SLUŽEBNÍHO POMĚRU
§ 13	Předpoklady k přijetí do služebního poměru
§ 14	Bezúhonnost
§ 15	Zdravotní, osobnostní a fyzická způsobilost
§ 16	Přijímací řízení
§ 17	Vznik služebního poměru
§ 18	Ustanovení na služební místo při přijetí do služebního poměru a jmenování do služební hodnosti
§ 19 40	HLAVA II ZMĚNY SLUŽEBNÍHO POMĚRU
§ 19 24	Díl I Obsazování volných služebních míst
§ 19	Služební místo
§ 20	Ustanovení na volné služební místo
§ 22	Výběrové řízení na služební místo
§ 23	Průběh výběrového řízení
§ 24	Rozsah osobní působnosti výběrového řízení

§ 25-27	Díl 2 Převedení na jiné služební místo
§ 25	Převedení na jiné služební místo ve stejné služební hodnosti
§ 26	Převedení na jiné služební místo v jiné služební hodnosti
§ 27	Převedení na jiné služební místo ve zvláštních případech
§ 28-34	Díl 3 Zálaha
§ 28	Druhy záloh
§ 29	Zálaha činná
§ 30	Zálaha pro studující
§ 31	Zálaha zvláštní
§ 32	Zálaha pro přechodně nezařazené
§ 33	Zálaha neplacená
§ 34	Ustanovení na služební místo po vynětí ze zálohy
§ 35-40	Díl 4 Další změny služebního poměru
§ 35	Jmenování do jiné služební hodnosti
§ 36	Převelení
§ 37	Služební cesta
§ 38	Studijní pobyt
§ 39	Zastupování na jiném služebním místě
§ 40	Zproštění výkonu služby
§ 41-44	HLAVA III SKONČENÍ SLUŽEBNÍHO POMĚRU
§ 41	Způsoby skončení služebního poměru
§ 42	Propuštění
§ 43	Potvrzení o výkonu služby a služební posudek
§ 44	Nároky po zrušení rozhodnutí o skončení služebního poměru
§ 45-48	ČÁST TŘETÍ ZÁKLADNÍ POVINNOSTI PŘÍSLUŠNÍKA A OMEZENÍ JEHO NĚKTERÝCH PRÁV
§ 45	Základní povinnosti příslušníka
§ 46	Služební kázeň
§ 47-48	Omezení práv příslušníka
§ 49-51	ČÁST ČTVRTÁ KÁZEŇSKÉ ODMĚNY A KÁZEŇSKÉ TRESTY
§ 49	Kázeňské odměny
§ 50	Kázeňský přestupek
§ 51	Kázeňský trest
§ 52-76	ČÁST PÁTÁ DOBA SLUŽBY, SLUŽEBNÍ POHOTOVOST A DOBA ODPOČINKU
§ 52-61	HLAVA I DOBA SLUŽBY
§ 52	Základní doba služby v týdnu
§ 53	Rozvržení doby služby
§ 54	Služba přesčas
§ 55	Služba v noci
§ 56	Pružná doba služby
§ 57	Formy pružné doby služby
§ 58	Překážky ve službě při pružné době služby
§ 59	Služba přesčas při pružné době služby
§ 60-61	Přestávky ve službě
§ 60	Přestávka na jídlo a odpočinek
§ 61	Přestávka ke kojení
§ 62	HLAVA II SLUŽEBNÍ POHOTOVOST
§ 63-67	HLAVA III DOBA ODPOČINKU

§ 63	Nepřetržitý odpočinek mezi jednotlivými směny
§ 64	Nepřetržitý odpočinek v týdnu
§ 65-67	Dovolená
§ 65	Délka dovolené
§ 66	Čerpání dovolené
§ 67	Krácení dovolené
§ 68-75	HLAVA IV SLUŽEBNÍ VOLNO S POSKYTNUTÍM SLUŽEBNÍHO PŘÍJMU
§ 68-69	Služební volno při překážkách ve službě z důvodu obecného zájmu
§ 70-71	Služební volno při důležitých osobních překážkách ve službě
§ 72	Služební volno k účasti na výběrovém řízení nebo k získání dalšího odborného požadavku
§ 73	Služební volno při studiu
§ 74	Povinnost příslušníka setrvat ve služebním poměru nebo uhradit náklady spojené se studiem nebo studijním pobytem
§ 75	Společná ustanovení ke služebnímu volnu s poskytnutím služebního příjmu
§ 76	HLAVA V SLUŽEBNÍ VOLNO BEZ POSKYTNUTÍ SLUŽEBNÍHO PŘÍJMU
§ 77-92	ČÁST ŠESTÁ PODMÍNKY VÝKONU SLUŽBY
§ 77	HLAVA I PÉČE O PŘÍSLUŠNÍKY
§ 77	Povinnosti v oblasti péče o příslušníky
§ 78	HLAVA II NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ
§ 79	HLAVA III ZDRAVOTNÍ, OSOBNOSTNÍ A FYZICKÁ ZPŮSOBILOST PŘÍSLUŠNÍKA
§ 80	HLAVA IV OZDRAVNÝ POBYT
§ 81-84	HLAVA V MATEŘSKÁ A RODIČOVSKÁ DOVOLENÁ
§ 81	Mateřská dovolená
§ 82	Rodičovská dovolená
§ 83	Mateřská a rodičovská dovolená při převzetí dítěte
§ 84	Společná ustanovení o mateřské a rodičovské dovolené
§ 85	HLAVA VI ZVLÁŠTNÍ PODMÍNKY VÝKONU SLUŽBY PŘÍSLUŠNÍKŮ A PŘÍSLUŠNÍKŮ PÉČUJÍCÍCH O DÍTĚ
§ 85	Omezení při výkonu služby
§ 86-92	HLAVA VII BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI VÝKONU SLUŽBY
§ 86	Obecná ustanovení
§ 87-88	Prevence rizik a další povinnosti bezpečnostního sboru
§ 89	Osobní ochranné prostředky, mycí, čisticí a dezinfekční prostředky
§ 90	Povinnosti bezpečnostního sboru při služebních úrazech a nemocích z povolání
§ 91	Služebny a služební prostředí
§ 92	Práva a povinnosti příslušníka
§ 93-111	ČÁST SEDMÁ NÁHRADA ŠKODY
§ 93-94	HLAVA I PŘEDCHÁZENÍ ŠKODÁM
§ 93	Povinnosti a oprávnění bezpečnostního sboru
§ 94	Povinnosti příslušníka
§ 95-97	HLAVA II ODPOVĚDNOST PŘÍSLUŠNÍKA ZA ŠKODU
§ 95	Díl 1 Obecná odpovědnost
§ 96-97	Díl 2 Zvláštní odpovědnost
§ 96	Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, které je povinen příslušník vyúčtovat

§ 97	Odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů
§ 98 111	HLAVA III ODPOVĚDNOST BEZPEČNOSTNÍHO SBORU ZA ŠKODU
§ 98 99	Díl 1 Obecná a zvláštní odpovědnost
§ 98	Obecná odpovědnost
§ 99	Zvláštní odpovědnost za škodu na věci
§ 100 110	Díl 2 Odpovědnost za škodu při služebním úrazu nebo nemoci z povolání
§ 100	Obecná ustanovení
§ 101	Druhy náhrad
§ 102	Náhrada za ztrátu na služebním příjmu po dobu neschopnosti ke službě
§ 103	Náhrada za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti ke službě
§ 104	Náhrada za bolest a za ztížení společenského uplatnění
§ 105	Jednorázové odškodnění
§ 106	Druhy náhrad poskytovaných po úmrtí příslušníka
§ 107	Náhrada účelně vynaložených nákladů spojených s léčením a náhrada přiměřených nákladů spojených s pohřbem
§ 108	Náhrada nákladů na výživu pozůstalých
§ 109	Jednorázové odškodnění pozůstalých
§ 110	Náhrada věcné škody
§ 111	Díl 3 Společné ustanovení k odpovědnosti za škodu
§ 112 133	ČÁST OSMÁ SLUŽEBNÍ PŘÍJEM A ODMĚNA ZA SLUŽEBNÍ POHOTOVOST
§ 112	HLAVA I OBECNÉ USTANOVENÍ
§ 113 123	HLAVA II SLOŽKY SLUŽEBNÍHO PŘÍJMU
§ 114	Základní tarif
§ 115	Stupnice základních tarifů
§ 116	Tarifní třída
§ 117	Tarifní stupeň
§ 118	Příplatek za vedení
§ 119	Příplatek za službu v zahraničí
§ 120	Zvláštní příplatek
§ 121	zrušen
§ 122	Osobní příplatek
§ 123	Odměna
§ 124 125	HLAVA III SLUŽEBNÍ PŘÍJEM VE ZVLÁŠTNÍCH PŘÍPADECH
§ 125	Náhradní volno a služební příjem za službu přesčas
§ 126	HLAVA IV ODMĚNA ZA SLUŽEBNÍ POHOTOVOST
§ 127 133	HLAVA V SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O SLUŽEBNÍM PŘÍJMU PŘÍSLUŠNÍKŮ A ODMĚNĚ ZA SLUŽEBNÍ POHOTOVOST
§ 127	Určení složek služebního příjmu ředitele bezpečnostního sboru
§ 128	Splatnost služebního příjmu
§ 129	Výplata služebního příjmu
§ 130	Srážky ze služebního příjmu
§ 131	Nahlížení do právních předpisů o služebním příjmu
§ 132	Postup při poskytování některých složek služebního příjmu a odměny za služební pohotovost
§ 133	Informační systém o služebním příjmu
§ 134 135	ČÁST DEVÁTÁ NATURÁLNÍ NÁLEŽITOSTI A ZVLÁŠTNÍ POŽITKY
§ 134	Naturální náležitosti
§ 134	Služební stejnokroj nebo jiný oděv
§ 135	Zvláštní požitky

§ 135	Užívání služebních prostředků k jiným účelům
§ 136-154	ČÁST DESÁTÁ NÁHRADY CESTOVNÍCH VÝDAJŮ
§ 136	HLAVA I OBECNÁ USTANOVENÍ
§ 137-142	HLAVA II NÁHRADY CESTOVNÍCH VÝDAJŮ PŘI SLUŽEBNÍ CESTĚ
§ 137	Druhy náhrad cestovních výdajů
§ 138	Náhrada jízdních výdajů
§ 139	Náhrada jízdních výdajů za cesty k návštěvě člena rodiny
§ 140	Náhrada výdajů za ubytování
§ 141	Stravné
§ 142	Náhrada nutných vedlejších výdajů
§ 143-147	HLAVA III NÁHRADY VÝDAJŮ PŘI ZAHRANIČNÍ SLUŽEBNÍ CESTĚ
§ 144	Náhrada jízdních výdajů
§ 145	Náhrada jízdních výdajů za cesty k návštěvě člena rodiny
§ 146	Stravné v cizí měně
§ 147	Kapesné
§ 148-152	HLAVA IV NÁHRADY CESTOVNÍCH VÝDAJŮ V OSTATNÍCH PŘÍPADECH
§ 148	Náhrada cestovních výdajů při studiu a při vyslání na studijní pobyt
§ 149	Náhrada cestovních výdajů při vzniku nebo změně služebního poměru
§ 150	Náhrada jízdních výdajů za místní hromadnou dopravu v místě služebního působení
§ 151-152	Náhrada výdajů při zařazení příslušníka do zálohy činné, který je vyslán k výkonu služby do zahraničí
§ 153	HLAVA V SPOLEČNÁ USTANOVENÍ K NÁHRADÁM CESTOVNÍCH VÝDAJŮ
§ 154	HLAVA VI NÁHRADA STĚHOVACÍCH VÝDAJŮ
§ 155-168	ČÁST JEDENÁCTÁ VÝSLUHOVÉ NÁROKY
§ 155-156	HLAVA I ODCHODNÉ
§ 155	Podmínky nároku na odchodné
§ 156	Výměra odchodného
§ 157-163	HLAVA II VÝSLUHOVÝ PŘÍSPĚVEK
§ 157	Podmínky nároku na výsluhový příspěvek
§ 158	Výměra výsluhového příspěvku
§ 159	Zvyšování výměry výsluhového příspěvku
§ 160	Souběh výsluhového příspěvku s důchody
§ 161	Souběh nároku na výsluhový příspěvek s nárokem na výsluhový příspěvek ze služebního poměru vojáka z povolání
§ 162	Zánik nároku na výplatu výsluhového příspěvku
§ 163	Povinnosti příslušníka, jemuž je poskytován výsluhový příspěvek
§ 164-164a	HLAVA III ÚMRTNÉ A PŘÍSPĚVEK NA POHŘEB PŘÍSLUŠNÍKA
§ 165-168	HLAVA IV SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O VÝSLUHOVÝCH NÁROCÍCH
§ 165	Doba rozhodná pro výsluhové nároky
§ 166	Měsíční služební příjem pro účely stanovení výše výsluhových nároků
§ 167	Výplata výsluhových nároků
§ 168	Srážky z výsluhových nároků
§ 169-196	ČÁST DVANÁCTÁ ŘÍZENÍ VE VĚCÍCH SLUŽEBNÍHO POMĚRU
§ 169-177	HLAVA I OBECNÁ USTANOVENÍ
§ 169	Účastníci řízení
§ 170-171	Předmět řízení
§ 172-173	Zastoupení

§ 174	Práva a povinnosti účastníka v řízení
§ 175	Podání a postoupení podání
§ 176	Doručování
§ 177	Náklady řízení
§ 178 182	HLAVA II PRŮBĚH ŘÍZENÍ
§ 179	Zastavení řízení
§ 180	Podklady rozhodnutí
§ 181	Rozhodnutí
§ 182	Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí
§ 183 185	HLAVA III ŘÍZENÍ O PROPUŠTĚNÍ PODLE § 42 ODS. 1 PÍSM. D)
§ 184	Zahájení zvláštního řízení
§ 186 189	HLAVA IV ŘÍZENÍ O KÁZEŇSKÉM PŘESTUPKU A O JEDNÁNÍ, KTERÉ MÁ ZNAKY PŘESTUPKU
§ 186	Ukládání kázeňských trestů
§ 187	Postoupení věci
§ 188	Zastavení řízení o kázeňském přestupku
§ 189	Zvláštní postup při projednávání jednání, které má znaky přestupku
§ 190 194	HLAVA V PŘEZKOUMÁVÁNÍ ROZHODNUTÍ
§ 190	Odvolání
§ 191	Rozklad
§ 192	Obnova řízení
§ 193	Přezkumné řízení
§ 194	Poradní komise
§ 195 196	HLAVA VI VÝKON ROZHODNUTÍ A PŘEZKOUMÁVÁNÍ PRAVOMOCNÝCH ROZHODNUTÍ SOUDEM
§ 195	Výkon rozhodnutí
§ 196	Přezkoumávání pravomocných rozhodnutí soudem
§ 197 200	ČÁST TŘINÁCTÁ INFORMOVÁNÍ PŘÍSLUŠNÍKŮ A PROJEDNÁVÁNÍ ZÁLEŽITOSTÍ TÝKAJÍCÍCH SE VÝKONU SLUŽBY A VZTAHY BEZPEČNOSTNÍHO SBORU A ODBOROVÉ
§ 197	Právo na informace a projednání záležitostí týkajících se výkonu služby
§ 198	Působnost odborové organizace a vyššího odborového orgánu
§ 199	Kolektivní dohoda
§ 200	Ochrana odborových funkcionářů a zabezpečení činnosti odborových organizací
§ 201 231	ČÁST ČTRNÁCTÁ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
§ 201 214	HLAVA I SPOLEČNÁ USTANOVENÍ
§ 201	Výklad některých pojmů
§ 202	Osobní údaje
§ 203	Služební hodnocení
§ 204	zrušen
§ 205	zrušen
§ 206 208	Promlčení
§ 209	Zánik práva
§ 210	Lhůty
§ 211	Počítání času
§ 212	Zánik a přechod nároků po smrti příslušníka
§ 213	Bezduvodné obohacení
§ 214	Mlčenlivost

~~§ 215-229~~	~~HLAVA II PŘECHODNÁ USTANOVENÍ~~
~~§ 230-231~~	~~HLAVA III ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ~~
~~§ 230~~	~~Zrušovací ustanovení~~
~~§ 231~~	~~Účinnost~~
~~Příl.~~	~~Charakteristiky tarifních tříd příslušníků bezpečnostních sborů~~
~~Příl.2~~	~~Příl.2~~
	~~Vybraná ustanovení novel~~

361/2003 Sb.
ZÁKON
ze dne 23. září 2003
o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

Změna: 186/2004 Sb.
Změna: 436/2004 Sb.
Změna: 586/2004 Sb., 626/2004 Sb.
Změna: 253/2005 Sb.
Změna: 169/2005 Sb., 413/2005 Sb., 530/2005 Sb.
Změna: 531/2006 Sb.
Změna: 261/2007 Sb.
Změna: 189/2006 Sb., 261/2007 Sb. (část), 305/2008 Sb.
Změna: 326/2009 Sb.
Změna: 306/2008 Sb.
Změna: 341/2011 Sb., 470/2011 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.
Změna: 167/2012 Sb.
Změna: 428/2011 Sb., 399/2012 Sb.
Změna: 303/2013 Sb.
Změna: 458/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

HLAVA II
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ

§ 78

(1) Nemocenské pojištění příslušníků upravuje zvláštní právní předpis³⁷⁾.

(2) U příslušníka je neschopnost ke službě nebo nařízení karantény omluvenou překážkou ve službě. Neschopností ke službě se pro účely tohoto zákona rozumí dočasná pracovní neschopnost uznaná podle zvláštního právního předpisu³⁷⁾.

§ 231
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Špidla v. r.

37) Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu (výňatek)

Obsah

- § 1 Předmět úpravy
- § 2 Životní minimum jednotlivce
- § 3-4 Životní minimum společně posuzovaných osob
- § 5 Existenční minimum
- § 6-7 Posuzování příjmů
- ~~§ 8 Způsob zápočtu příjmů ze samostatné činnosti~~
- ~~§ 9 Zvýšení částek životního a existenčního minima~~
- ~~§ 10 Přechodné ustanovení~~
- ~~§ 11 Zrušovací ustanovení~~
- § 12 Účinnost

110/2006 Sb.
ZÁKON
ze dne 14. března 2006

o životním a existenčním minimu

Změna: 261/2007 Sb.
Změna: 239/2008 Sb.
Změna: 261/2007 Sb.(část), 129/2008 Sb.
Změna: 306/2008 Sb.
Změna: 85/2010 Sb.
Změna: 73/2011 Sb.
Změna: 329/2011 Sb., 366/2011 Sb., 409/2011 Sb.
Změna: 399/2012 Sb., 401/2012 Sb.
Změna: 44/2013 Sb.
Změna: 458/2011 Sb., 105/2013 Sb., 303/2013 Sb., 344/2013 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Posuzování příjmů

§ 6

~~(1) Pro posouzení toho, zda příjem osoby dosahuje částky životního minima nebo existenčního minima, se porovnává úhrn jejích započitatelných příjmů s částkou životního~~

minima nebo existenčního minima. Pokud jsou však osoby posuzovány podle tohoto zákona společně, porovnává se úhrn započitatelných příjmů všech společně posuzovaných osob s úhrnem částek životního minima posuzovaných osob.

(2) Nestanoví-li zvláštní právní předpisy jinak, zjišťují se příjmy posuzovaných osob vyplacené v kalendářním měsíci, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž se posuzuje, zda příjmy osob dosahují částek životního minima nebo existenčního minima.

§ 7

(1) Za započitatelné příjmy se pro účely tohoto zákona považují

- a) příjmy ze závislé činnosti uvedené v zákoně o daních z příjmů¹²⁾;
- b) příjmy ze samostatné činnosti uvedené v zákoně o daních z příjmů¹⁴⁾;
- c) příjmy z kapitálového majetku uvedené v zákoně o daních z příjmů¹⁵⁾;
- d) příjmy z nájmu podle zákona o daních z příjmů¹⁶⁾;
- e) ostatní příjmy uvedené v zákoně o daních z příjmů, při kterých dochází ke zvýšení majetku¹⁷⁾, a to po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, po odpočtu daně z příjmů a pojistného na důchodové spoření, pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pokud nebyla pojistná a příspěvek zahrnuta do těchto výdajů; příjmy z podnikání jsou však u osoby, která je poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou podle zákona o daních z příjmů¹⁸⁾, předpokládané příjmy, a výdaji vynaloženými na jejich dosažení, zajištění a udržení jsou předpokládané výdaje, na jejichž základě byla stanovena daň paušální částkou.

(2) Za započitatelné příjmy se pro účely tohoto zákona dále považují

a) dávky nemocenského pojištění (péče) a důchodového pojištění,

b) podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci¹⁹⁾;

c) plnění z pojištění pro případ dožití určitého věku,

d) výživné a příspěvek na výživu rozvedeného manžela a neprovdané matce, s výjimkou těch uvedených příjmů, které byly vyplaceny z příjmů osoby, která se pro účely stanovení započitatelných příjmů považuje za společně posuzovanou osobu s osobou, která takové příjmy přijala;

e) dávky státní sociální podpory a dávky péčovské³¹⁾, s výjimkou příspěvku na bydlení a jednorázových dávek;

f) příspěvek na živobytí⁴¹⁾;

g) mzdové nároky vyplacené Úřadem práce České republiky krajskou pobočkou, popřípadě pobočkou pro hlavní město Prahu podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů²⁰⁾;

h) příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob a jsou od této daně osvobozeny²¹⁾, nejde-li o příjmy uvedené v písmenech a) až g) nebo v odstavci 5, s výjimkou 1. příjmů ze závislé činnosti osvobozených od daně z příjmů fyzických osob²²⁾, kromě příjmů uvedených v písmenu j);

2. přijaté náhrady škody, náhrady nemajetkové újmy, plnění z úmrtného a příspěvku na pohřeb podle zvláštních právních předpisů, plnění z pojištění odpovědnosti za škody a finančních prostředků na odstranění následků živelní pohromy;

3. peněžní pomoci obětem trestné činnosti;

4. sociální výpomoci poskytované zaměstnavatelem;

5. podpory a příspěvků z prostředků fundace a spolku;

6. příjmů plynoucích z doplatku na bydlení a mimořádné okamžité pomoci podle zákona o pomoci v hmotné nouzi^{22a)};

7. příjmu plynoucího z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách^{22b)}, je-li tato péče vykonávána fyzickou osobou patřící do okruhu společně posuzovaných osob podle § 4;

9. odměn vyplacených dárceům za odběr krve a jiných biologických materiálů z lidského organismu;

11. příjmu plynoucího ve formě daňového bonusu, a to ve výši po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, které se pro tento účel stanoví obdobně jako takové výdaje pro určení základu daně podle zákona o daních z příjmů²³⁾;

i) zvláštní příplatek nebo příplatek za službu v zahraničí poskytovaný v cizí měně podle zvláštních právních předpisů vojákům a příslušníkům bezpečnostních sborů²⁴⁾ vyslaným v rámci jednotky mnohonárodních sil nebo mezinárodních bezpečnostních sborů mimo území České republiky po dobu působení v zahraničí, a to ve výši po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení, které se pro tento účel stanoví obdobně jako takové výdaje pro určení základu daně podle zákona o daních z příjmů²³⁾;

j) příjem získaný ve formě náhrady mzdy, platu nebo odměny nebo sníženého platu nebo snížené odměny za dobu dočasně pracovní neschopnosti nebo karantény podle zvláštních právních předpisů^{24a)}, a to ve výši po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení, které se pro tento účel stanoví obdobně jako takové výdaje pro určení základu daně podle zákona o daních z příjmů²³⁾;

k) další opakující se nebo pravidelné příjmy.

(3) Za příjem se považují též příjmy ze zahraničí obdobné příjmům uvedeným v odstavcích 1 a 2 v částce, v jaké byly vyplaceny, popřípadě po odpočtu výdajů, daní, pojistného a příspěvku uvedených v odstavcích 1 a 2.

(4) Je-li příjem uvedený v odstavcích 1 a 2 vyplácen v cizí měně, přepočte se na českou měnu podle příslušného kursu vyhlášeného Českou národní bankou platného k prvnímu dni období, za které se zjišťuje příjem, není-li dále stanoveno jinak. Pro přepočet měn, u nichž Česká národní banka nevyhláší příslušný kurs, se použije kurs této měny obvykle používaný bankami v České republice k prvnímu dni období, za které se zjišťuje příjem. Je-li příjem vyplácený v cizí měně předmětem daně z příjmů podle zákona o daních z příjmů, přepočte se na českou měnu způsobem platným pro účely daně z příjmů, a to v případech, kdy je obdobím, za něž se příjem zjišťuje, kalendářní rok.

~~(5) Za příjem se nepovažuje příspěvek na péči²⁵⁾, část příspěvku na úhradu potřeb dítěte náležející z důvodu závislosti na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I až IV²⁶⁾, příspěvek na mobilitu²⁷⁾, příjem z prodeje nemovité věci a z odstupného za uvolnění bytu použitý k úhradě nákladů na uspokojení bytové potřeby, příspěvek na zvláštní pomůcku²⁷⁾ a zvláštní příspěvek k důchodu podle zvláštních právních předpisů²⁸⁾. Za příjem se dále nepovažuje příjem plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění přiznaného Evropským soudem pro lidská práva ve výši, kterou je Česká republika povinna uhradit, nebo z titulu urovnání záležitosti před Evropským soudem pro lidská práva na základě smíru nebo jednostranného prohlášení vlády ve výši, kterou se Česká republika zavázala uhradit^{28a)}. Za příjem se dále také nepovažuje příjem plynoucí z titulu odškodnění přiznaného mezinárodním trestním soudem, mezinárodním trestním tribunálem, popřípadě obdobným mezinárodním soudním orgánem, které splňují alespoň jednu z podmínek uvedených v § 145 odst. 1 zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních.~~

§ 12 Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.

**Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Paroubek v. r.**

30

187/2006 Sb., o nemocenském pojištění

Obsah

§ 1-201 187/2006 Sb.

§ 1-4	ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ
§ 1	Rozsah působnosti
§ 2	Účast na pojištění
§ 3	Vymezení některých pojmů
§ 4	Druhy dávek
§ 5-13	ČÁST DRUHÁ ÚČAST NA POJIŠTĚNÍ
§ 5	HLAVA I OKRUH POJIŠTĚNÝCH OSOB
§ 6-10	HLAVA II ÚČAST ZAMĚSTNANCŮ NA POJIŠTĚNÍ
§ 6	Podmínky účasti zaměstnanců na pojištění
§ 7	Pojištění při zaměstnání malého rozsahu
§ 7a	Pojištění zaměstnanců činných na základě dohody o provedení práce
§ 8	Souběh pojištění z více zaměstnání
§ 9	Vynětí zaměstnanců z pojištění
§ 10	Vznik a zánik pojištění zaměstnanců
§ 11-13	HLAVA III ÚČAST OSOB SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNĚ ČINNÝCH NA POJIŠTĚNÍ
§ 11	Podmínky účasti osob samostatně výdělečně činných na pojištění
§ 12	Pojištění při výkonu několika samostatných výdělečných činností

§ 13	Vznik a zánik pojištění osob samostatně výdělečně činných
§ 14-52	ČÁST TŘETÍ DÁVKY
§ 14-17	HLAVA I OBECNÉ PODMÍNKY NÁROKU NA DÁVKY A JEJICH VÝPLATU
§ 18-22	HLAVA II DENNÍ VYMĚŘOVACÍ ZÁKLAD
§ 23-31	HLAVA III NEMOCENSKÉ
§ 23-25	Díl 1 Podmínky nároku na nemocenské
§ 26-28	Díl 2 Podpůrčí doba u nemocenského
§ 29-31	Díl 3 Výše nemocenského
§ 32-38	HLAVA IV PENĚŽITÁ POMOC V MATEŘSTVÍ
§ 32	Díl 1 Podmínky nároku na peněžitou pomoc v mateřství
§ 33-36	Díl 2 Podpůrčí doba u peněžité pomoci v mateřství
§ 33	Délka podpůrčí doby u peněžité pomoci v mateřství
§ 34	Počátek a ukončení podpůrčí doby u peněžité pomoci v mateřství
§ 35	Podpůrčí doba u peněžité pomoci v mateřství v některých případech
§ 36	Prerušení výplaty peněžité pomoci v mateřství
§ 37-37a	Díl 3 Výše peněžité pomoci v mateřství
§ 38	Díl 4 Společné ustanovení o peněžité pomoci v mateřství
§ 39-41	HLAVA V OŠETŘOVNÉ
§ 39	Díl 1 Podmínky nároku na ošetřovné
§ 40-40a	Díl 2 Podpůrčí doba u ošetřovného
§ 41	Díl 3 Výše ošetřovného
§ 42-44	HLAVA VI VYROVNÁVACÍ PŘÍSPĚVEK V TĚHOTENSTVÍ A MATEŘSTVÍ
§ 42	Díl 1 Podmínky nároku na vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství
§ 43	Díl 2 Podpůrčí doba u vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství
§ 44	Díl 3 Výše vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství
§ 45-52	HLAVA VII SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DÁVKÁCH
§ 45-47	Díl 1 Nárok na dávky a na jejich výplatu
§ 45	Nárok na dávku
§ 46	Nárok na výplatu dávky
§ 47	Vzdání se nároku na výplatu dávky
§ 48	Díl 2 Souběh nároků na výplatu dávek
§ 49-	Díl 3 Přejedání nároku na dávky a jejich výplatu
§ 52	Díl 4 Změna nároku na dávky a jejich výplatu
§ 53-80	ČÁST ČTVRTÁ POSUZOVÁNÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU PRO ÚČELY POJIŠTĚNÍ
§ 53-54	HLAVA I ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ
§ 54	Ošetřující lékař
§ 55-65	HLAVA II POSUZOVÁNÍ DOČASNÉ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI
§ 55-56	Díl 1 Základní pojmy
§ 55	Dočasná pracovní neschopnost
§ 56	Režim dočasně práce neschopného pojištěnce a místo pobytu v době dočasné pracovní neschopnosti
§ 57-60	Díl 2 Posuzování dočasné pracovní neschopnosti
§ 57	Vznik dočasné pracovní neschopnosti
§ 58	Průběh dočasné pracovní neschopnosti
§ 59	Ukončování dočasné pracovní neschopnosti
§ 60	Rozhodnutí ve věcech dočasné pracovní neschopnosti
§ 61-63	Díl 3 Povinnosti a oprávnění lékařů

§ 61	Povinnosti ošetřujícího lékaře
§ 62	Povinnosti zaměstnavatele a poskytovatele pracovnělékařských služeb
§ 63	Oprávnění ošetřujících lékařů a poskytovatele pracovnělékařských služeb
§ 64	Díl 4 Povinnosti a oprávnění dočasně práce neschopného pojištěnce
§ 65	Díl 5 Povinnosti a oprávnění zaměstnavatele
§ 66	HLAVA III POSUZOVÁNÍ PRACOVNÍ SCHOPNOSTI PO UPLYNUTÍ PODPŮRČÍ DOBY
§ 67-73	HLAVA IV POSUZOVÁNÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU PRO ÚČELY POSKYTOVÁNÍ PENĚŽITÉ POMOCI V MATEŘSTVÍ, OŠETŘOVNÉHO A VYROVNÁVACÍHO PŘÍSPĚVKU V TĚHOTENSTVÍ A MATEŘSTVÍ
§ 67	Díl 1 Posuzování zdravotního stavu pro účely poskytování peněžité pomoci v mateřství
§ 68-72	Díl 2 Posuzování zdravotního stavu pro účely poskytování ošetřovného
§ 68	Vznik a zánik potřeby ošetřování nebo péče
§ 69	Povinnosti ošetřujícího lékaře
§ 70	Povinnosti poskytovatele zdravotních služeb
§ 71	Povinnosti pojištěnce
§ 72	Oprávnění zaměstnavatele
§ 73	Díl 3 Posuzování zdravotního stavu pro účely poskytování vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství
§ 74-75a	HLAVA V KONTROLA POSUZOVÁNÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU PRO ÚČELY POJIŠTĚNÍ
§ 76	HLAVA VI KONTROLA DODRŽOVÁNÍ REŽIMU DOČASNĚ PRÁCE NESCHOPNÉHO POJIŠTĚNCE
§ 77-78	HLAVA VII SOUČINNOST POSKYTOVATELŮ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB A FYZICKÝCH A PRÁVNICKÝCH OSOB
§ 79-80	HLAVA VIII OPRÁVNĚNÍ ORGÁNŮ NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ PŘI PORUŠOVÁNÍ POVINNOSTÍ LÉKAŘŮ PŘI POSUZOVÁNÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU PRO ÚČELY POJIŠTĚNÍ
§ 81-159	ČÁST PÁTÁ ORGANIZACE A PROVÁDĚNÍ
§ 81-83	HLAVA I ORGÁNY NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ A JEJICH PŘÍSLUŠNOST K PROVÁDĚNÍ POJIŠTĚNÍ
§ 81	Díl 1 Orgány nemocenského pojištění
§ 82-83	Díl 2 Příslušnost orgánů nemocenského pojištění k provádění pojištění
§ 82	Věcná příslušnost
§ 83	Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení
§ 84-107	HLAVA II ÚKOLY A OPRÁVNĚNÍ PŘI PROVÁDĚNÍ POJIŠTĚNÍ
§ 84-91	Díl 1 Úkoly a oprávnění orgánů nemocenského pojištění
§ 84	Úkoly okresních správ sociálního zabezpečení
§ 85	Úkoly České správy sociálního zabezpečení
§ 86	Úkoly služebních orgánů
§ 87	Úkoly Ministerstva práce a sociálních věcí
§ 88	Odstraňování tvrdostí
§ 89-91	Oprávnění orgánů nemocenského pojištění
§ 91a	Díl 2 Úkoly živnostenských úřadů
§ 92-102	Díl 3
§ 92	Oddíl 1 Rozdělení zaměstnavatelů a jejich příslušnost k plnění úkolů v pojištění
§ 101	Oddíl 3 Úkoly služebních útvarů

§ 102	Oddíl 4 Úkoly věznic a ústavů pro výkon zabezpečovací detenc
§ 103-104	Díl 4
§ 105-107	Díl 5
§ 108-112	HLAVA III VYPLÁCENÍ DÁVEK
§ 108	Díl 1 Příslušnost k výplatě dávek
§ 109	Díl 2 Uplatňování nároku na výplatu dávek
§ 110-112	Díl 3 Výplata dávek
§ 110	Způsob výplaty dávek
§ 111	Výplata dávek do ciziny
§ 112	Výplata dávky zvláštnímu příjemci
§ 113-123	HLAVA IV SDĚLOVÁNÍ ÚDAJŮ A INFORMAČNÍ SYSTÉMY POJIŠTĚNÍ
§ 113	Díl 1 Povinnost zachovávat mlčenlivost
§ 114-119	Díl 2 Sdělování údajů
§ 114-115	Oddíl 1 Sdělování údajů mezi orgány nemocenského pojištění § 115a Oddíl 2 Sdělování údajů mezi orgány nemocenského pojištění a správci pojistného
§ 116	Oddíl 3
§ 117	Oddíl 4
§ 118	Oddíl 5
§ 119	Oddíl 6
§ 120-123	Díl 3 Informační systémy pojištění
§ 122	Registry pojištěnců
§ 123	Registry zaměstnavatelů
§ 124-142	HLAVA V ODPOVĚDNOST, SANKCE A SPRÁVNÍ DELIKTY V POJIŠTĚNÍ
§ 124-126	Díl 1 Odpovědnost v pojištění a sankce
§ 124	Odpovědnost za přeplatek
§ 125	Krácení nebo odnětí nemocenského
§ 126	Regresní náhrada
§ 127-142	Díl 2 Správní delikty
§ 127-134	Oddíl 1 Přestupky
§ 135-141	Oddíl 2 Správní delikty právnických osob
§ 142	Oddíl 3 Společná ustanovení
§ 143-159	HLAVA VI ŘÍZENÍ VE VĚCECH POJIŠTĚNÍ
§ 144	Účastníci řízení
§ 145	Zahájení řízení
§ 146	Vysvětlení a čestné prohlášení
§ 147	Lhůty pro vydání rozhodnutí
§ 148	zrušen
§ 149	Doručování
§ 150	Rozklad
§ 151	Odvolání a rozklad
§ 152	Účinky odvolání a rozkladu
§ 153	Zkrácené řízení
§ 154	Rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti a potřeby ošetřování
§ 155	Souhlas orgánu nemocenského pojištění
§ 156	Řízení o odstranění tvrdosti
§ 157	Náklady řízení
§ 158	Soudní přezkum

§ 159	Exekuce
§ 160-167d	ČÁST ŠESTÁ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ
§ 160	Sdělování údajů
§ 160a	Obstarávání údajů
§ 161	Splnění oznamovací povinnosti
§ 162-163	Podání
§ 164	Počítání času
§ 165	Placení dluhu
§ 166	Výnos z pořádkových pokut
§ 167	Mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku
§ 167a	Tiskopisy
§ 167b	Úhrada poštovního
§ 167c	Organizační složka zahraniční právnické osoby
§ 168-201	ČÁST SEDMÁ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
§ 168-198	HLAVA I PŘECHODNÁ USTANOVENÍ
§ 199-201	HLAVA II ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
§ 199	Zmocňovací ustanovení
§ 200	Zrušovací ustanovení
§ 201	Účinnost
	Vybraná ustanovení novel

187/2006 Sb.
ZÁKON
ze dne 14. března 2006

o nemocenském pojištění

Změna: 585/2006 Sb.
Změna: 181/2007 Sb.
Změna: 261/2007 Sb.
Změna: 239/2008 Sb., 305/2008 Sb., 2/2009 Sb.
Změna: 41/2009 Sb.
Změna: 158/2009 Sb.
Změna: 303/2009 Sb.
Změna: 302/2009 Sb.
Změna: 306/2008 Sb., 479/2008 Sb., 362/2009 Sb.
Změna: 166/2010 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 157/2010 Sb.
Změna: 347/2010 Sb.
Změna: 73/2011 Sb.
Změna: 180/2011 Sb.
Změna: 263/2011 Sb.
Změna: 341/2011 Sb., 364/2011 Sb., 365/2011 Sb., 470/2011 Sb.
Změna: 1/2012 Sb.
Změna: 375/2011 Sb., 410/2011 Sb.
Změna: 169/2012 Sb.
Změna: 167/2012 Sb.
Změna: 470/2011 Sb. (část), 396/2012 Sb., 401/2012 Sb.

Změna: 303/2013 Sb., 344/2013 Sb.
Změna: 458/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Rozsah působnosti

(1) Tento zákon upravuje nemocenské pojištění (dále jen "pojištění") pro případ dočasné pracovní neschopnosti, nařízené karantény, těhotenství a mateřství a ošetřování člena domácnosti nebo péče o něj a organizaci a provádění pojištění. Prováděním pojištění se rozumí též posuzování zdravotního stavu pro účely pojištění.

(2) Pojistné na pojištění upravuje zvláštní právní předpis¹⁾.

(3) Tento zákon se použije na právní vztahy, které nejsou upraveny přímo použitelným předpisem Evropských společenství v oblasti pojištění²⁾.

§ 2

Účast na pojištění

Pojištění se účastní fyzické osoby

a) povinně, jde-li o osoby uvedené v § 5 písm. a),

b) dobrovolně, jde-li o osoby uvedené v § 5 písm. b) nebo o zahraniční zaměstnance [§ 3 písm. q)].

§ 3

Vymezení některých pojmů

V tomto zákoně se rozumí

a) pojištěncem fyzická osoba, která je účastna pojištění; za pojištěnce se považuje též fyzická osoba po zániku pojištění, pokud jí plyne ochranná lhůta (§ 15), uplatňuje nárok na dávku pojištění (dále jen "dávka") nebo dávku pobírá,

b) zaměstnavatelem právnická osoba nebo fyzická osoba, které zaměstnávají alespoň jednoho zaměstnance, organizační složka státu, v níž jsou zařazeni zaměstnanci v pracovním poměru nebo činní na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce, služební úřad, v němž je státní zaměstnanec zařazen k výkonu státní služby, věznice a vazební věznice (dále jen "věznice"), v nichž vykonává trest odnětí svobody odsouzený zařazený do práce, ústavy pro výkon zabezpečovací detence, v nichž vykonává zabezpečovací detenci osoba zařazená do práce, a útvary, složky nebo jiné organizační části bezpečnostních sborů nebo ozbrojených sil České republiky, které vyplácejí příslušníkům bezpečnostních sborů³⁾ služební příjem nebo vojákům z povolání⁴⁾ plat, popřípadě organizační složky státu nebo právnické osoby, v nichž jsou k plnění služebních úkolů vysláni příslušníci bezpečnostních

sborů nebo zařazení vojáci z povolání, (dále jen "služební útvar"),

c) sídlem zaměstnavatele

1. u právnické osoby její sídlo nebo sídlo její organizační složky, která je zapsána v obchodním rejstříku, popřípadě v jiném zákonem určeném rejstříku nebo jiné zákonem upravené evidenci; sídlem organizační složky se rozumí adresa jejího umístění,

2. u fyzické osoby místo jejího trvalého pobytu⁵⁾, a jde-li o cizince, místo hlášeného pobytu⁶⁾ v České republice; u osoby, která nemá hlášený ani trvalý pobyt v České republice, místo jejího podnikání na území České republiky a v případě, že taková osoba na území České republiky nepodniká, avšak zaměstnává pro svou potřebu zaměstnance, místo výkonu práce těchto zaměstnanců,

3. u organizační složky státu a služebního úřadu jejich sídlo stanovené zvláštním právním předpisem, popřípadě statutem nebo obdobným předpisem,

d) mzdovou účtárnou plátcova pokladna podle daňového řádu,

e) započitatelným příjmem příjem, který se podle zvláštního právního předpisu¹⁾ zahrnuje do základu pojistného pro pojistné na důchodové pojištění,

f) dosaženým příjmem započitatelný příjem zúčtovaný zaměstnanci do kalendářního měsíce,

g) zaměstnáním činnost zaměstnance pro zaměstnavatele, ze které mu plynou nebo by mohly plynout od zaměstnavatele příjmy ze závislé činnosti, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmů podle právního předpisu upravujícího daně z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny,

h) osobou samostatně výdělečně činnou fyzická osoba považovaná za osobu samostatně výdělečně činnou pro účely důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu⁷⁾,

i) samostatnou výdělečnou činností činnost považovaná za samostatnou výdělečnou činnost pro účely důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu, a to včetně spolupráce při výkonu samostatné výdělečné činnosti⁸⁾,

j) pojištěnou činností zaměstnání vykonávané za podmínek zakládajících účast na pojištění, samostatná výdělečná činnost, pokud se osoba samostatně výdělečně činná na základě výkonu této činnosti přihlásila k účasti na pojištění, a zaměstnání zahraničního zaměstnance, pokud se přihlásil k účasti na pojištění,

k) podpůrcí dobou doba, po kterou má být podle tohoto zákona vyplácena dávka,

l) sociální událostí, s níž tento zákon spojuje vznik nároku na dávku, vznik dočasné pracovní neschopnosti, nařízení karantény⁹⁾, vznik potřeby ošetřování nebo péče o člena domácnosti, nástup na peněžitou pomoc v mateřství a převedení zaměstnankyně na jinou práci, státní zaměstnankyně na jiné služební místo nebo ustanovení příslušnice na jiné služební místo,

m) porodem takové ukončení těhotenství, při kterém je do matriky narození zapsáno narození dítěte,

n) domácíým zaměstnancem zaměstnanci, kteří nepracují na pracovišti zaměstnavatele, ale podle dohodnutých podmínek vykonávají sjednané práce doma nebo na jiném místě a v

pracovní době, kterou si sami rozvrhují,

o) smluvním zaměstnancem zaměstnanec zaměstnavatele, jehož sídlo je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení (dále jen "zahraniční zaměstnavatel"), je-li činný v České republice u smluvního zaměstnavatele,

p) smluvním zaměstnavatelem právnická nebo fyzická osoba, která má ve smyslu písmene c) sídlo na území České republiky a u níž jsou v České republice činní zaměstnanci zahraničního zaměstnavatele považováni v České republice za smluvní zaměstnance, pokud podle smlouvy uzavřené se zahraničním zaměstnavatelem jsou příjmy smluvních zaměstnanců vypláceny smluvním zaměstnavatelem nebo jsou smluvním zaměstnavatelem uhrazovány zahraničnímu zaměstnavateli,

q) zahraničním zaměstnancem zaměstnanec zahraničního zaměstnavatele, je-li činný v České republice ve prospěch zahraničního zaměstnavatele,

r) státem, s nímž Česká republika uzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, mimo těchto států též členské státy Evropské unie,

s) členským státem Evropské unie též stát, který není členem Evropské unie, avšak aplikuje předpisy Evropské unie o koordinaci systémů sociálního zabezpečení¹⁰⁾,

t) mezinárodní smlouvou o sociálním zabezpečení smlouva o sociálním zabezpečení, která obsahuje ustanovení o používání právních předpisů při výdělečné činnosti na území druhého smluvního státu,

u) správcem pojistného orgány Finanční správy České republiky,

v) domácností společenství fyzických osob, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby,

w) prací práce, pracovní nebo obdobná činnost, funkce nebo služba,

x) dobou zaměstnání období od počátku výkonu činnosti zaměstnance pro zaměstnavatele do konce období, v němž tato činnost měla nebo mohla být vykonávána.

§ 4

Druhy dávek

Z pojištění se poskytují tyto dávky:

a) nemocenské,

b) peněžitá pomoc v mateřství,

c) ošetrovné,

d) vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství.

ČÁST DRUHÁ ÚČAST NA POJIŠTĚNÍ

HLAVA I OKRUH POJIŠTĚNÝCH OSOB

§ 5

Pojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastni:

a) zaměstnanci, jimiž se pro účely tohoto zákona rozumí

1. zaměstnanci v pracovním poměru,
2. příslušníci Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Celní správy České republiky, Vězeňské služby České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace³⁾ a vojáci z povolání⁴⁾ (dále jen "příslušníci"),
3. státní zaměstnanci podle služebního zákona¹¹⁾,
4. členové družstva, jestliže mimo pracovníprávní vztah vykonávají pro družstvo práci,
5. zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti a zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce,
6. pracovníci v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů,
7. soudci,
8. členové zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni nebo kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva,
9. poslanci Poslanecké sněmovny a senátoři Senátu Parlamentu České republiky,
10. členové vlády, prezident, viceprezident a členové Nejvyššího kontrolního úřadu, členové Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, předseda Energetického regulačního úřadu, členové Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, členové Rady Českého telekomunikačního úřadu, finanční arbitr, zástupce finančního arbitra, Veřejný ochránce práv a zástupce Veřejného ochránce práv,
11. fyzické osoby, které jsou podle zvláštního zákona jmenovány nebo voleny do funkce vedoucího správního úřadu nebo do funkce statutárního orgánu právnické osoby zřízené zvláštním zákonem¹²⁾, popřípadě do funkce zástupce tohoto vedoucího nebo statutárního orgánu, pokud je tímto vedoucím nebo statutárním orgánem pouze jediná osoba, a jmenováním nebo volbou těmto osobám nevznikl pracovní nebo služební poměr, a fyzické osoby, které podle zvláštního zákona vykonávají veřejnou funkci mimo pracovní nebo služební poměr, pokud se na jejich pracovní vztah vztahuje ve stanoveném rozsahu zákoník práce a nejsou uvedeny v bodech 7 až 10 a 18,
12. dobrovolní pracovníci pečovatelské služby,
13. osoby pečující o dítě a osoby, které jsou vedeny v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena odměna pěstouna podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí¹³⁾ (dále jen "osoba pečující a osoba v evidenci"),
14. odsouzení ve výkonu trestu odnětí svobody zařazení do práce a osoby ve výkonu zabezpečovací detence zařazené do práce,
15. osoby činné v poměru, který má obsah pracovního poměru, avšak pracovní poměr nevznikl, neboť nebyly splněny podmínky stanovené pracovníprávními předpisy pro jeho vznik,

16. společníci a jednatelé společnosti s ručením omezeným a komanditisté komanditní společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, a ředitelé obecně prospěšné společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni,
17. prokuristé,
18. členové kolektivních orgánů právnické osoby, kteří nejsou uvedeni v bodech 1 až 10, 20 a 21,
19. likvidátoři,
20. vedoucí organizačních složek právnické osoby uvedených v § 167c, jejichž místo výkonu práce je trvale v České republice,
21. osoby pověřené obchodním vedením na základě smluvního zastoupení,
22. fyzické osoby neuvedené v bodech 1 až 21, s výjimkou členů zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni nebo kteří nevykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva,
v době zaměstnání, pokud jim v souvislosti se zaměstnáním plynou nebo by mohly plynout příjmy ze závislé činnosti, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmu podle zvláštního právního předpisu⁷⁵⁾ a nejsou od této daně osvobozeny,

b) osoby samostatně výdělečně činné.

HLAVA II ÚČAST ZAMĚSTNANCŮ NA POJIŠTĚNÍ

§ 6 Podmínky účasti zaměstnanců na pojištění

(1) Zaměstnanci jsou účastni pojištění, jestliže

a) vykonávají zaměstnání

1. na území České republiky; za výkon zaměstnání na území České republiky se považuje i přechodný výkon práce mimo území České republiky, je-li místo výkonu práce trvale v České republice, nebo
2. v cizině pro zaměstnavatele se sídlem na území České republiky, pokud místo výkonu práce je trvale v cizině a nejsou povinně účastni důchodového pojištění podle předpisů státu, ve kterém trvale vykonávají zaměstnání, a mají trvalý pobyt na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie, a

b) sjednaná částka započitatelného příjmu z tohoto zaměstnání za kalendářní měsíc činí aspoň částku rozhodnou pro účast na pojištění (dále jen "rozhodný příjem").

(2) Rozhodný příjem činí 2 500 Kč. Částka rozhodného příjmu se zvýší od 1. ledna kalendářního roku, pokud jedna desetina součinu všeobecného vyměřovacího základu stanoveného podle zákona o důchodovém pojištění, který o dva roky předchází tomuto kalendářnímu roku, a přepočítacího koeficientu stanoveného podle zákona o důchodovém pojištění pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu bude po zaokrouhlení na celou pětisetkorunu směrem dolů vyšší než dosud platná částka rozhodného příjmu; rozhodný příjem se stanoví ve výši této desetiny po tomto zaokrouhlení. Výši rozhodného příjmu

stanoveného podle věty druhé vyhláshuje Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením.

(3) Zahraniční zaměstnanec je účasten pojištění, pokud je podle zákona o důchodovém pojištění dobrovolně účasten důchodového pojištění jako zaměstnanec zahraničního zaměstnavatele⁷³⁾ a na předepsaném tiskopisu se přihlásil k pojištění.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se nevztahují na zaměstnance činné na základě dohody o provedení práce.

§ 7

Pojištění při zaměstnání malého rozsahu

(1) Zaměstnáním malého rozsahu se rozumí zaměstnání, v němž není splněna podmínka uvedená v § 6 odst. 1 písm. b), neboť sjednaná částka započitatelného příjmu z tohoto zaměstnání je nižší než rozhodný příjem nebo započitatelný příjem nebyl sjednán vůbec.

(2) Při výkonu zaměstnání malého rozsahu je zaměstnanec pojištěn jen v těch kalendářních měsících po dobu trvání takového zaměstnání, v nichž dosáhl částky započitatelného příjmu z tohoto zaměstnání aspoň ve výši rozhodného příjmu.

(3) Započitatelný příjem zúčtovaný zaměstnavatelem až po skončení doby zaměstnání malého rozsahu se považuje pro účely pojištění za příjem zúčtovaný do kalendářního měsíce, v němž tato doba zaměstnání skončila.

(4) Zaměstnanci jsou účastni pojištění též, pokud zaměstnanec vykonával v kalendářním měsíci u téhož zaměstnavatele více zaměstnání malého rozsahu a úhrn započitatelných příjmů z těchto zaměstnání dosáhl v kalendářním měsíci aspoň částku rozhodného příjmu; zaměstnanci jsou účastni pojištění nejvýše po dobu trvání takových zaměstnání v tomto kalendářním měsíci. Za téhož zaměstnavatele se přitom považuje též právní nástupce zaměstnavatele.

§ 7a

Pojištění zaměstnanců činných na základě dohody o provedení práce

(1) Zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce jsou účastni pojištění, jestliže splňují podmínku uvedenou v § 6 odst. 1 písm. a) a byl jim zúčtován započitatelný příjem v částce vyšší než 10 000 Kč.

(2) Zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce jsou účastni pojištění jen v těch kalendářních měsících po dobu trvání této dohody, do nichž jim byl zúčtován zaměstnavatelem započitatelný příjem z dohody o provedení práce ve výši uvedené v odstavci 1; ustanovení § 7 odst. 3 platí zde obdobně.

(3) Zaměstnanec činný na základě dohody o provedení práce je účasten pojištění též, jestliže vykonával v kalendářním měsíci u téhož zaměstnavatele více dohod o provedení práce a úhrn započitatelných příjmů z těchto dohod podle odstavce 2 dosáhl v kalendářním měsíci aspoň částku uvedenou v odstavci 1; zaměstnanec je účasten pojištění nejvýše po dobu trvání takových zaměstnání v tomto kalendářním měsíci. Za téhož zaměstnavatele se přitom

považuje též právní nástupce zaměstnavatele.

§ 8

Souběh pojištění z více zaměstnání

Vykonává-li zaměstnanec více zaměstnání, z nichž každé zakládá účast na pojištění, je pojištěn z každého z těchto zaměstnání. Je-li však společník společnosti s ručením omezeným současně jednatelem téže společnosti s ručením omezeným, je pojištěn z těchto činností jen jednou. Vykonává-li člen zastupitelstva územního samosprávného celku, zastupitelstva městské části nebo městského obvodu územně členěných statutárních měst nebo hlavního města Prahy souběžně více funkcí pro tentýž územní samosprávný celek, za které je odměňován, je z nich pojištěn jen jednou; to platí obdobně pro osobu, která je členem více kolektivních orgánů územního samosprávného celku nebo orgánů zřízených jeho orgány.

§ 9

Vynětí zaměstnanců z pojištění

(1) Z pojištění jsou vyňati zaměstnanci vykonávající zaměstnání v České republice pro

a) zaměstnavatele, který požívá diplomatických výsad a imunit, pokud jsou účastní pojištění v jiném státě,

b) mezinárodní organizaci, pokud jsou účastní pojištění prostřednictvím této mezinárodní organizace a písemně prohlásí orgánu nemocenského pojištění, že chtějí být z tohoto důvodu vyňati z pojištění v České republice; toto prohlášení podávají zaměstnanci orgánu nemocenského pojištění prostřednictvím mezinárodní organizace, pro niž vykonávají zaměstnání.

(2) Z pojištění jsou dále vyňaty osoby, které nejsou občany České republiky nebo občany Evropské unie a jsou zaměstnány v České republice bez platného oprávnění k pobytu na území České republiky podle jiného právního předpisu⁶⁾.

§ 10

Vznik a zánik pojištění zaměstnanců

(1) Pojištění vzniká zaměstnanci dnem, ve kterém začal vykonávat práci pro zaměstnavatele, a zaniká dnem skončení doby zaměstnání, pokud se nestanoví jinak v odstavcích 2 a 3.

(2) U zaměstnance v pracovním poměru se za den, ve kterém tento zaměstnanec začal vykonávat práci, považuje též den přede dnem započetí výkonu práce, za který příslušela náhrada mzdy nebo platu nebo za který se mzda nebo plat nekrátí.

(3) Pojištění vzniká u

a) smluvního zaměstnance dnem, ve kterém začal vykonávat práci pro smluvního zaměstnavatele, a zaniká dnem skončení výkonu práce pro smluvního zaměstnavatele,

b) soudce dnem nástupu do funkce a zaniká dnem skončení výkonu funkce soudce,

c) členů zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy dnem, od něhož náleží odměna za výkon funkce, a zaniká dnem skončení této funkce nebo zánikem mandátu člena zastupitelstva; plní-li dosavadní starosta, místostarosta, primátor, náměstek primátora nebo člen rady územního samosprávného celku, městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města nebo hlavního města Prahy svěřené pravomoci po uplynutí volebního období do zvolení nového starosty, místostarosty, primátora, náměstka primátora nebo rady územního samosprávného celku, městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města nebo hlavního města Prahy a je mu vyplácena odměna za výkon funkce, trvá mu účast na pojištění ještě po dobu, po kterou mu náleží tato odměna; to platí obdobně pro hejtmana kraje, náměstka hejtmana kraje, primátora hlavního města Prahy a náměstka primátora hlavního města Prahy,

d) poslance Poslanecké sněmovny a senátora Senátu Parlamentu České republiky dnem zvolení a zaniká dnem zániku mandátu,

e) osoby pečující a osoby v evidenci dnem, od něhož náleží odměna pěstouna podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí¹³⁾, a zaniká dnem, od něhož tato odměna nenáleží z jiných důvodů, než je dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa,

f) odsouzeného dnem zařazení do práce a zaniká dnem odvolání z výkonu práce,

g) společníka společnosti s ručením omezeným a komanditisty komanditní společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonává pro ni práci, dnem, ve kterém začal konat práci pro společnost, a zaniká dnem ukončení výkonu této práce,

h) osoby pověřené obchodním vedením na základě smluvního zastoupení dnem uvedeným v pověření k obchodnímu vedení a zaniká dnem zrušení tohoto pověření,

i) likvidátora dnem jmenování a zaniká dnem ukončení výkonu funkce.

(4) Jestliže sjednaná částka započitatelného příjmu přestane dosahovat rozhodného příjmu z důvodu

a) změny sjednané částky započitatelného příjmu, zaniká účast zaměstnance na pojištění dnem předcházejícím dni, od kterého k této změně došlo,

b) zvýšení rozhodného příjmu podle § 6 odst. 2 věty druhé, zaniká účast zaměstnance na pojištění podle § 6 dnem předcházejícím dni, od kterého k tomuto zvýšení došlo.

(5) Jestliže v zaměstnání malého rozsahu dojde ke sjednání započitatelného příjmu v částce alespoň rozhodného příjmu anebo sjednaný započitatelný příjem bude alespoň na tuto částku zvýšen, vzniká pojištění ode dne, od něhož byl započitatelný příjem na takovou částku sjednán nebo zvýšen.

(6) Uzavřel-li zaměstnanec po skončení pracovního poměru další pracovní poměr k témuž zaměstnavateli tak, že oba pracovní poměry na sebe bezprostředně navazují, nedochází k zániku pojištění z důvodu skončení předchozího pracovního poměru, pokud v dalším pracovním poměru jsou splněny podmínky účasti na pojištění; v tomto případě se má za to, že pojištění trvá bez přerušení. Ustanovení věty první platí obdobně pro ostatní pojištěnce, pokud

jejich další zaměstnání je zaměstnáním stejného druhu jako předchozí zaměstnání. Ustanovení věty první a druhé však neplatí, je-li alespoň jedním ze zaměstnání zaměstnání malého rozsahu nebo dohoda o provedení práce.

(7) Pojištění zaměstnance zaměstnaného u zaměstnavatele se sídlem na území České republiky, jehož místo výkonu práce je trvale v cizině a který má trvalý pobyt na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie, vzniká dnem zahájení výkonu práce v cizině též v případě, že zaměstnavatel tohoto zaměstnance nedoloží, že tento zaměstnanec je povinně účasten důchodového pojištění v cizině. Vzniklo-li pojištění zaměstnance podle věty první, zaniká pojištění dnem následujícím po dni, ve kterém bylo doloženo, že zaměstnanec je povinně účasten důchodového pojištění ve státě, ve kterém má trvale místo výkonu práce.

(8) Pojištění zahraničního zaměstnance vzniká dnem, který uvedl v přihlášce k účasti na pojištění, nejdříve však dnem, ve kterém byla přihláška k pojištění podána, a zaniká dnem skončení dobrovolné účasti na důchodovém pojištění nebo dnem skončení doby zaměstnání na území České republiky nebo prvním dnem kalendářního měsíce, za který nebylo ve stanovené lhůtě nebo výši podle zvláštního právního předpisu¹⁾ zapláceno pojistné, anebo dnem uvedeným v odhláске z pojištění, ne však dříve než dnem, ve kterém byla tato odhláška podána.

(9) Jestliže v době trvání pojištění nastoupí zaměstnanec výkon trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence, dosavadní pojištění dnem nástupu výkonu trestu odnětí svobody zaniká a opětovně vznikne dnem nástupu do zaměstnání po skončení výkonu trestu odnětí svobody.

HLAVA III ÚČAST OSOB SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNĚ ČINNÝCH NA POJIŠTĚNÍ

§ 11

Podmínky účasti osob samostatně výdělečně činných na pojištění

Osoba samostatně výdělečně činná je účastna pojištění, jestliže

a) vykonává samostatnou výdělečnou činnost na území České republiky anebo mimo území České republiky, avšak na základě oprávnění vyplývajících z právních předpisů České republiky, a

b) podala přihlášku k účasti na pojištění na předepsaném tiskopisu.

§ 12

Pojištění při výkonu několika samostatných výdělečných činností

Jestliže osoba samostatně výdělečně činná vykonává souběžně několik samostatných výdělečných činností, je z nich pojištěna jen jednou.

§ 13

Vznik a zánik pojištění osob samostatně výdělečně činných

(1) Pojištění vzniká osobě samostatně výdělečně činné dnem, který uvedla v přihlášce k účasti na pojištění, nejdříve však dnem, ve kterém byla přihláška podána.

(2) Osobě samostatně výdělečně činné zaniká pojištění

- a) dnem uvedeným v odhlášce z pojištění, ne však dříve než dnem, ve kterém byla tato odhláška podána,
- b) dnem skončení samostatné výdělečné činnosti,
- c) dnem zániku oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost,
- d) dnem, od kterého jí byl pozastaven výkon samostatné výdělečné činnosti,
- e) prvním dnem kalendářního měsíce, za který nebylo ve stanovené lhůtě podle zvláštního právního předpisu¹⁾ zapláceno pojistné, nebo sice bylo zapláceno v této lhůtě, avšak v nižší částce, než mělo být zapláceno, nebo
- f) dnem nástupu výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence.

ČÁST TŘETÍ DÁVKY

HLAVA I

OBECNÉ PODMÍNKY NÁROKU NA DÁVKY A JEJICH VÝPLATU

§ 14

(1) Nárok na dávku vzniká, jestliže podmínky pro vznik nároku na dávku byly splněny v době pojištění.

(2) V případě souběhu pojištění se podmínky pro vznik nároku na dávku posuzují v každém pojištění samostatně. Je-li nárok na tutéž dávku, s výjimkou vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství, současně z více pojištění, náleží dávka ze všech pojištění jen jednou.

§ 15

(1) Nemocenské náleží též, jestliže ke vzniku dočasné pracovní neschopnosti (§ 57) nebo k nařízení karantény (§ 105) došlo po zániku pojištění v ochranné lhůtě. Ochranná lhůta činí 7 kalendářních dnů ode dne zániku pojištění; pokud však pojištění trvalo kratší dobu, činí ochranná lhůta jen tolik kalendářních dnů, kolik dnů pojištění trvalo.

(2) Peněžitá pomoc v mateřství náleží též, jestliže po zániku pojištění došlo k nástupu na peněžitou pomoc v mateřství (§ 34 odst. 1) v ochranné lhůtě. Ochranná lhůta činí u žen, jejichž pojištění zaniklo v době těhotenství, 180 kalendářních dnů ode dne zániku pojištění; ustanovení odstavce 1 části věty druhé za středníkem platí zde obdobně. Vznikne-li ženě v ochranné lhůtě uvedené ve větě druhé znovu pojištění, ochranná lhůta po dobu tohoto nového pojištění neběží a nevyčerpaná ochranná lhůta z dřívějšího pojištění se připočítává k ochranné lhůtě získané na základě tohoto nového pojištění, a to nejvýše do celkové výměry 180 kalendářních dnů. Nestanoví-li se ochranná lhůta podle věty druhé, činí ochranná lhůta 7 kalendářních dnů ode dne zániku pojištění; ustanovení odstavce 1 části věty druhé za středníkem platí zde obdobně.

(3) Ochranná lhůta plyne jen z pojištěné činnosti, a to samostatně z každé pojištěné činnosti.

(4) Ochranná lhůta neplyne

- a) z pojištěné činnosti poživatele starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně,
- c) z dalšího zaměstnání sjednaného jen na dobu dovolené v jiném zaměstnání,
- b) z dalšího zaměstnání sjednaného jen na dobu dovolené v jiném zaměstnání,
- c) ze zaměstnání malého rozsahu,
- d) ze zaměstnání, které sjednal pojištěnec, který je žákem¹⁵⁾ nebo studentem¹⁶⁾, pokud doba zaměstnání spadá výlučně do období školních prázdnin nebo prázdnin,
- e) v případě, že pojištění odsouzeného nebo osoby ve výkonu zabezpečovací detence skončí v době jejich útěku z místa výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence,
- f) ze zaměstnání zaměstnance činného na základě dohody o provedení práce.

(5) Ochranná lhůta zaniká

- a) vznikem nového pojištění; vznikem pojištění osob samostatně výdělečně činných ochranná lhůta ze zaměstnání nezaniká, pokud nárok na nemocenské a peněžitou pomoc v mateřství nevznikne z pojištění osob samostatně výdělečně činných a ochranná lhůta již neprošla dříve, s tím, že ustanovení odstavce 2 věty třetí zde neplatí,
- b) posledním dnem přede dnem, od něhož náleží výplata starobního nebo invalidního důchodu; to však neplatí v případě vzniku nároku na výplatu invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně, jde-li o nárok na peněžitou pomoc v mateřství,
- c) posledním dnem přede dnem nastoupení výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence,
- d) posledním dnem přede dnem útěku odsouzeného nebo osoby ve výkonu zabezpečovací detence z místa výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence.

§ 16

Pojištěnec nemá nárok na výplatu nemocenského, peněžitě pomoci v mateřství a ošetrovného za dobu, po kterou

- a) vykonává v pojištěné činnosti, ze které tyto dávky náleží, práci nebo osobně vykonává samostatnou výdělečnou činnost,
- b) mu náleží podle zvláštních právních předpisů¹⁷⁾ ze zaměstnání, z něhož tyto dávky náleží, nadále započitatelný příjem, s výjimkou přídatku na bydlení poskytovaného podle zákona o vojácích z povolání^{17a)},

c) je ve vazbě, jde-li o dávky, na které vznikl nárok před vzetím do vazby,

d) vykonává trest odnětí svobody nebo zabezpečovací detenci, jde-li o dávky, na které vznikl nárok před nástupem výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence; to však neplatí v případě peněžité pomoci v mateřství, pokud žena ve výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence pečuje o dítě¹⁸⁾.

§ 17

(1) Dávky náleží za kalendářní dny. Výše dávky za kalendářní den se zaokrouhuje na celé koruny nahoru.

(2) Má-li zaměstnanec za kalendářní den, v němž vznikl nárok na dávku nebo v němž nárok na dávku zanikl, nárok na započitatelný příjem za část pracovní doby, náleží mu dávka za kalendářní den v poměrné výši, která se určí jako poměrný díl připadající na tu část pracovní doby, za kterou mu nenáleží započitatelný příjem.

(3) Ustanovení odstavce 2 platí obdobně v případě dne, v němž vznikla dočasná pracovní neschopnost, která se považuje za pokračování předchozí dočasné pracovní neschopnosti (§ 55 odst. 4), a § 57 odst. 6 a pro účely ošetřovného též dne, v němž zaměstnanec vykonával práci jen po část dne z důvodu, že ošetřovaná osoba byla přijata do zdravotnického zařízení lůžkové péče nebo propuštěna z tohoto zařízení.

(4) Kalendářní dny uvedené v odstavcích 2 a 3 se započítávají do podpůrčí doby.

HLAVA II DENNÍ VYMĚŘOVACÍ ZÁKLAD

§ 18

(1) Denní vyměřovací základ se stanoví tak, že se vyměřovací základ zjištěný z rozhodného období vydělí počtem kalendářních dnů připadajících na rozhodné období, pokud se dále nestanoví jinak; jsou-li v rozhodném období vyloučené dny (odstavec 7), snižuje se o ně počet kalendářních dnů připadajících na rozhodné období. Denní vyměřovací základ se zaokrouhuje s přesností na 2 platná desetinná místa.

(2) Vyměřovacím základem zaměstnance je úhrn vyměřovacích základů pro zálohy na pojistné na důchodové pojištění za jednotlivé kalendářní měsíce v rozhodném období. Vyměřovacím základem osoby samostatně výdělečně činné je úhrn měsíčních základů pro pojistné na nemocenské pojištění v rozhodném období, z nichž tato osoba zaplatila pojistné na pojištění. Do úhrnu vyměřovacích základů pro zálohy na pojistné na důchodové pojištění podle věty první se zahrnují i ty vyměřovací základy, z nichž nebylo odvedeno pojistné z důvodu překročení maximálního základu pojistného^{18a)}; do úhrnu měsíčních základů podle věty druhé se zahrnují jen ty měsíční základy, z nichž bylo odvedeno pojistné v souladu se zvláštním právním předpisem¹⁾.

(3) Rozhodným obdobím je období 12 kalendářních měsíců před kalendářním měsícem, ve kterém vznikla sociální událost, pokud se dále nestanoví jinak.

(4) Jestliže sociální událost u zaměstnance vznikla v období, kdy od vzniku pojištění zaměstnance do konce kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž sociální událost vznikla, neuplynulo 12 kalendářních měsíců, je rozhodným obdobím období od vzniku pojištění zaměstnance do konce kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž sociální událost vznikla.

(5) Jestliže sociální událost u zaměstnance vznikla v kalendářním měsíci, v němž vzniklo pojištění zaměstnance, je rozhodným obdobím období od vzniku pojištění zaměstnance do konce tohoto kalendářního měsíce a pokud zaměstnání netrvalo do konce tohoto kalendářního měsíce, do dne, kterým doba zaměstnání skončila.

(6) Nemá-li zaměstnanec v rozhodném období stanoveném podle odstavce 3 vyměřovací základ nebo není-li v rozhodném období alespoň 7 kalendářních dnů, jimiž se dělí vyměřovací základ, je rozhodným obdobím první předchozí kalendářní rok, v němž byl dosažen započitatelný příjem a je v něm alespoň 30 kalendářních dnů, jimiž se dělí vyměřovací základ. Rozhodné období podle věty první začíná nejdříve dnem vzniku pojištění zaměstnance. První předchozí kalendářní rok se zjišťuje postupně od roku, v němž vznikla sociální událost.

(7) Vyloučenými dny jsou

a) kalendářní dny omluvené nepřítomnosti zaměstnance v práci nebo ve službě, za které zaměstnanci nenáleží náhrada příjmu nebo za které mu nebyl poskytnut služební příjem nebo plat, s výjimkou kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti, za které zaměstnanci nevznikl nárok na nemocenské z důvodu uvedeného v § 25 písm. a) a c), a kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti po ukončení podpůrčí doby podle § 28 odst. 4,

b) kalendářní dny dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, v nichž náleží zaměstnanci náhrada mzdy, platu nebo odměny v období prvních 14 kalendářních dní dočasné pracovní neschopnosti (karantény) nebo snížený plat (snížená měsíční odměna) v období prvních 14 kalendářních dní dočasné pracovní neschopnosti (karantény)¹⁹⁾; v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 se těmito vyloučenými dny rozumí období prvních 21 kalendářních dní dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény,

c) kalendářní dny, za které bylo zaměstnanci vypláceno nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství nebo ošetřovné,

d) kalendářní dny připadající na kalendářní měsíce, za které osoba samostatně výdělečně činná podle zvláštního právního předpisu¹⁾ neplatí pojistné na pojištění,

e) kalendářní dny připadající na kalendářní měsíce, v nichž osoba samostatně výdělečně činná nebyla účastna pojištění.

§ 19

(1) Pro účely § 18 odst. 4 až 6 se za vznik pojištění považuje

a) u zaměstnance, který je pojištěn při výkonu zaměstnání malého rozsahu (§ 7 odst. 2) nebo zaměstnání na základě dohody o provedení práce (§ 7a odst. 2), nástup tohoto zaměstnance do zaměstnání, a to i když zaměstnání nezaložilo účast na pojištění v kalendářním měsíci, v němž

zaměstnanec do zaměstnání nastoupil,

b) u zaměstnanců propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence opětovný nástup zaměstnance do zaměstnání, které trvalo po dobu výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence.

(2) U pojištěnce uvedeného v § 32 odst. 1 písm. d) a e) se rozhodné období zjišťuje ke dni prvního převzetí dítěte do péče; to platí i v případě, kdy pojištěnec převzal do péče totéž dítě opakovaně.

(3) U zaměstnankyně, které za trvání téhož zaměstnání vznikl nárok na další peněžitou pomoc v mateřství z tohoto zaměstnání v období do 4 let věku předchozího dítěte, se za denní vyměřovací základ považuje denní vyměřovací základ zjištěný pro výpočet předchozí peněžitě pomoci v mateřství, pokud je vyšší než denní vyměřovací základ zjištěný pro výpočet další peněžitě pomoci v mateřství; přitom se porovnávají denní vyměřovací základy před jejich úpravou podle § 21.

(4) Rozhodné období pro ošetrovné se u pojištěnce, který převzal ošetřování (péči) podle § 39 odst. 4 věty druhé místo jiného oprávněného, zjišťuje ke dni převzetí ošetřování (péče).

(5) U zaměstnankyně převedené na jinou práci nebo na jiné služební místo z důvodu těhotenství, mateřství nebo kojení se rozhodné období zjišťuje namísto ke dni vzniku sociální události ke dni převedení, pokud je to pro ni výhodnější.

(6) Jestliže v rozhodném období stanoveném podle § 18 odst. 4 a 5 nemá zaměstnanec vyměřovací základ nebo není-li v tomto rozhodném období alespoň 7 kalendářních dnů, jimiž se dělí vyměřovací základ, považuje se za denní vyměřovací základ jedna třicetina započitatelného příjmu, kterého by zaměstnanec pravděpodobně dosáhl v kalendářním měsíci, v němž vznikla sociální událost. Jde-li o zaměstnání malého rozsahu nebo o zaměstnání na základě dohody o provedení práce, považuje se v tomto případě za denní vyměřovací základ jedna třicetina vyměřovacího základu zaměstnance dosaženého v kalendářním měsíci, v němž vznikla sociální událost.

(7) Nelze-li rozhodné období stanovit podle § 18 odst. 6 proto, že nelze určit první předchozí kalendářní rok s vyměřovacím základem a alespoň 30 kalendářními dny, jimiž se dělí vyměřovací základ, považuje se za denní vyměřovací základ jedna třicetina započitatelného příjmu, kterého by zaměstnanec pravděpodobně dosáhl v kalendářním měsíci, v němž vznikla sociální událost. Ustanovení odstavce 6 věty druhé platí zde obdobně.

(8) Za vyměřovací základ zaměstnance se považují také příjmy, které se podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾ zahrnují do základu pojistného pro pojištění na důchodové pojištění a které byly dosaženy při výkonu zaměstnání malého rozsahu nebo na základě dohody o provedení práce v těch kalendářních měsících rozhodného období, v nichž nebyl zaměstnanec při výkonu tohoto zaměstnání pojištěn; do počtu kalendářních dnů připadajících na rozhodné období se přitom započítávají i kalendářní dny připadající na tyto kalendářní měsíce.

(9) Jestliže v rozhodném období stanoveném podle § 18 odst. 3 nemá osoba samostatně výdělečně činná žádný měsíční základ, považuje se za denní vyměřovací základ

denní vyměřovací základ zjištěný pro výpočet předchozí dávky z pojištění osoby samostatně výdělečně činné.

(10) Vznikne-li sociální událost v ochranné lhůtě, postupuje se při určení rozhodného období tak, jako by sociální událost vznikla v den, který bezprostředně následuje po dni, ve kterém skončilo pojištění.

(11) Denním vyměřovacím základem pro výpočet nemocenského osoby pečující nebo osoby v evidenci je jedna třicetina částky odměny náležející osobě pečující nebo osobě v evidenci naposledy za kalendářní měsíc předcházející měsíci, v němž jí dočasná pracovní neschopnost vznikla. Nenáležela-li osobě pečující nebo osobě v evidenci odměna za žádný z kalendářních měsíců před měsícem, v němž jí vznikla dočasná pracovní neschopnost, je jejím denním vyměřovacím základem pro výpočet nemocenského jedna třicetina částky odměny, která jí náležela za kalendářní měsíc, v němž jí dočasná pracovní neschopnost vznikla. Denní vyměřovací základ pro výpočet nemocenského při karanténě nařízené podle zvláštního právního předpisu a pro výpočet ostatních dávek nemocenského pojištění se u osoby pečující nebo osoby v evidenci stanoví obdobně.

(12) Denní vyměřovací základ zahraničního zaměstnance se stanoví obdobným způsobem, jako se stanoví denní vyměřovací základ u osob samostatně výdělečně činných.

(13) Nemůže-li příslušný orgán nemocenského pojištění zjistit vyměřovací základy zaměstnance za jednotlivé kalendářní měsíce rozhodného období, považuje se za vyměřovací základ zaměstnance za jednotlivý kalendářní měsíc minimální mzda platná v kalendářním měsíci; to neplatí u zaměstnání malého rozsahu.

§ 20

(1) Vznikne-li v případě souběhu více pojištění u pojištěnce, který splňuje podmínky nároku na výplatu téže dávky, s výjimkou vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství, z více pojištění (§ 14 odst. 2 věta druhá), nárok na výplatu této dávky

a) od stejného dne, stanoví se nejprve denní vyměřovací základ z každé pojištěné činnosti, z níž pojištěnec uplatnil nárok na výplatu dávky, podle § 18 a 19 a za denní vyměřovací základ pro stanovení dávky se považuje úhrn těchto denních vyměřovacích základů,

b) od různých dnů, stanoví se ke dni, od něhož vznikl nárok na výplatu dávky z další pojištěné činnosti, denní vyměřovací základ znovu tak, že za tento základ se považuje úhrn denního vyměřovacího základu před úpravou podle § 21, který byl použit pro výpočet vyplácené dávky, a denního vyměřovacího základu stanoveného podle § 18 a 19 z další pojištěné činnosti, v níž vznikl nárok na výplatu dávky.

(2) Byl-li stanoven denní vyměřovací základ v případě více dočasných pracovních neschopností podle odstavce 1 a k ukončení těchto neschopností dochází postupně, stanoví se denní vyměřovací základ pro výpočet nemocenského vždy znovu tak, že se od denního vyměřovacího základu stanoveného podle odstavce 1 odečte denní vyměřovací základ stanovený z té pojištěné činnosti, k níž byla dočasná pracovní neschopnost ukončena. Ustanovení věty první platí obdobně též pro případ nároku na více peněžitých pomoci v mateřství.

(3) Dojde-li ke vzniku sociální události v době souběhu ochranných lhůt nebo v době souběhu ochranné lhůty a pojištění, postupuje se obdobně podle odstavců 1 a 2.

§ 21

(1) Denní vyměřovací základ stanovený podle § 18 až 20 se upraví pro výpočet

a) nemocenského a ošetřovného tak, že do částky první redukční hranice se počítá 90 %, z částky nad první redukční hranici do druhé redukční hranice se počítá 60 %, z částky nad druhou redukční hranici do třetí redukční hranice se počítá 30 % a k částce nad třetí redukční hranici se nepřihlíží,

b) peněžité pomoci v mateřství a vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství tak, že do částky první redukční hranice se počítá 100 %, z částky nad první redukční hranici do druhé redukční hranice se počítá 60 %, z částky nad druhou redukční hranici do třetí redukční hranice se počítá 30 % a k částce nad třetí redukční hranici se nepřihlíží.

(2) Částky denního vyměřovacího základu vypočtené podle odstavce 1 v pásmech do první redukční hranice, nad první redukční hranici do druhé redukční hranice a nad druhou redukční hranici do třetí redukční hranice se zaokrouhlují s přesností na 2 platná desetinná místa.

(3) Denní vyměřovací základ stanovený podle odstavců 1 a 2 se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(4) Pro výpočet dávek se používá denní vyměřovací základ stanovený podle odstavců 1 až 3.

§ 21a

zrušen

§ 22

(1) V kalendářním roce činí

a) první redukční hranice jednu třicetinu součinu všeobecného vyměřovacího základu stanoveného podle zákona o důchodovém pojištění za kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, pro který se výše redukčních hranic stanoví, a přepočítacího koeficientu stanoveného podle zákona o důchodovém pojištění pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu,

b) druhá redukční hranice 1,5násobek částky první redukční hranice,

c) třetí redukční hranice 3násobek částky první redukční hranice;

částky redukčních hranic se zaokrouhlují na celé koruny směrem nahoru, a to po výpočtu všech redukčních hranic podle písmen a) až c).

(2) Výše dávek, na které vznikl nárok před 1. lednem kalendářního roku a tento nárok trvá ještě tohoto dne, se upraví bez žádosti od tohoto dne podle nové výše denního vyměřovacího základu stanoveného podle částek redukčních hranic platných od 1. ledna

tohoto kalendářního roku.

(3) Výši redukčních hranic platných od 1. ledna kalendářního roku vyhlašuje Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením.

HLAVA III NEMOCENSKÉ

Díl 1 Podmínky nároku na nemocenské

§ 23

Nárok na nemocenské má pojištěnec, který byl uznán dočasně práce neschopným nebo kterému byla nařízena karanténa podle zvláštního právního předpisu²¹⁾, trvá-li dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa déle než 14 kalendářních dní a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 déle než 21 kalendářních dní.

§ 24

Podmínkou nároku na nemocenské z pojištěné činnosti, která je samostatnou výdělečnou činností, je dále účast na pojištění jako osoby samostatně výdělečně činné podle § 11 alespoň po dobu 3 měsíců bezprostředně předcházející dni vzniku dočasné pracovní neschopnosti nebo dni, od něhož je nařízena karanténa. Ustanovení věty první platí přiměřeně pro zahraničního zaměstnance.

§ 25

Nárok na nemocenské nemá pojištěnec,

- a) který si úmyslně přivodil dočasnou pracovní neschopnost,
- b) kterému v době dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény vznikl nárok na výplatu starobního důchodu, pokud pojištěná činnost skončila přede dnem, od něhož mu vznikl nárok na výplatu starobního důchodu; nárok na nemocenské v tomto případě zaniká posledním dnem přede dnem, od něhož mu vznikl nárok na výplatu starobního důchodu,
- c) u něhož vznikla dočasná pracovní neschopnost nebo byla nařízena karanténa v době útěku z místa vazby nebo v době útěku odsouzeného z místa výkonu trestu odnětí svobody nebo v době útěku osoby ve výkonu zabezpečovací detence z místa výkonu zabezpečovací detence.

Díl 2 Podpůrčí doba u nemocenského

§ 26

(1) Podpůrčí doba u nemocenského začíná 15. kalendářním dnem trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo 15. kalendářním dnem nařízené karantény a končí dnem, jímž končí dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa, pokud nárok na nemocenské trvá až do tohoto dne; podpůrčí doba však trvá nejdéle 380 kalendářních dnů ode dne vzniku

dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízení karantény, pokud se dále nestanoví jinak. V období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 podpůrčí doba začíná 22. kalendářním dnem trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo 22. kalendářním dnem nařízené karantény.

(2) Vznikl-li nárok na nemocenské z důvodu dočasné pracovní neschopnosti, započítávají se do podpůrčí doby uvedené v odstavci 1 doby předchozích dočasných pracovních neschopností, pokud spadají do období 380 kalendářních dnů před vznikem dočasné pracovní neschopnosti; tento zápočet se provede i v případě, že předchozí dočasná pracovní neschopnost byla uznána pro jinou pojištěnou činnost. Předchozí období dočasné pracovní neschopnosti se započítávají do podpůrčí doby, i když při nich nemocenské nenáleželo. Věta první a druhá se nepoužije v případě, kdy pojištěná činnost trvala aspoň 190 kalendářních dnů od skončení poslední dočasné pracovní neschopnosti.

(3) Vznikla-li dočasná pracovní neschopnost dnem, v němž má zaměstnanec směnu již odpracovanou, považuje se pro účely podpůrčí doby za den vzniku dočasné pracovní neschopnosti následující kalendářní den.

§ 27

Po uplynutí podpůrčí doby stanovené podle § 26 se nemocenské vyplácí na základě žádosti pojištěnce po dobu stanovenou v rozhodnutí orgánu nemocenského pojištění podle vyjádření lékaře orgánu nemocenského pojištění, který vyplácí nemocenské, pokud lze očekávat, že pojištěnec v krátké době, nejdéle však v době 350 kalendářních dnů od uplynutí podpůrčí doby stanovené podle § 26, nabude pracovní schopnost, a to i k jiné než dosavadní pojištěné činnosti; takto lze postupovat i opakovaně, přičemž při jednotlivém prodloužení výplaty nemocenského nesmí být doba tohoto prodloužení delší než 3 měsíce. Nemocenské lze podle věty první vyplácet celkem nejdéle po dobu 350 kalendářních dnů od uplynutí podpůrčí doby stanovené podle § 26.

§ 28

(1) Nemocenské se poživateli starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně vyplácí od 15. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo od 15. kalendářního dne nařízené karantény po dobu nejvýše 70 kalendářních dnů, nejdéle však do dne, jímž skončila doba zaměstnání, jde-li o zaměstnance, popřípadě skončilo pojištění, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou nebo o zahraničního zaměstnance; v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 se nemocenské poživatelům těchto důchodů vyplácí od 22. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo od 22. kalendářního dne nařízené karantény po dobu nejvýše 63 kalendářních dnů, nejdéle však do dne, jímž skončilo zaměstnání, jde-li o zaměstnance, popřípadě skončilo pojištění, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou nebo o zahraničního zaměstnance. Při více dočasných pracovních neschopnostech v jednom kalendářním roce se nemocenské vyplácí v tomto roce nejvýše po dobu uvedenou ve větě první. Byla-li podpůrčí doba podle věty první a druhé vyčerpána v jednom kalendářním roce, nevzniká nárok na výplatu nemocenského od 1. ledna následujícího kalendářního roku, pokračuje-li dočasná pracovní neschopnost nebo karanténa v tomto následujícím kalendářním roce. Nemocenské podle věty první a druhé však nelze vyplácet déle, než by se vyplácelo podle § 26. Poživatelem starobního důchodu se pro účely věty první a druhé rozumí fyzická osoba, která v době dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény má nárok na výplatu starobního důchodu alespoň po dobu jednoho dne trvání pojištěné činnosti, a to ode dne, kdy

nárok na výplatu tohoto důchodu vznikl.

(2) Nemocenské ze zaměstnání sjednaného jen na dobu dovolené z jiného zaměstnání se vyplácí nejdéle do dne, ve kterém měla skončit tato dovolená.

(3) Nemocenské ze zaměstnání, které sjednal pojištěnec, který je žákem nebo studentem, jen na dobu školních prázdnin (prázdnin) nebo jejich část, se vyplácí nejdéle do dne, kdy měla skončit doba tohoto zaměstnání.

(4) Podpůrčí doba u nemocenského odsouzenému končí vždy posledním dnem přede dnem útěku odsouzeného v době dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény z místa výkonu trestu odnětí svobody. To platí obdobně pro pojištěnce ve vazbě nebo ve výkonu zabezpečovací detence.

(5) Nemocenské se nevyplácí zaměstnanci za dobu, po kterou mělo trvat pracovní volno bez náhrady příjmu nebo služební volno, za které nebyl poskytnut služební příjem nebo plat, pokud dočasná pracovní neschopnost vznikla nebo karanténa byla nařízena nejdříve dnem, který následuje po dni nástupu na takové volno. Ustanovení věty první neplatí v případě, kdy pojištěnka nemá nárok na peněžitou pomoc v mateřství z žádné pojištěné činnosti, v případě, kdy pojištěnec byl uznán dočasně práce neschopným podle § 57 odst. 1 písm. e) a f) a v případě pracovního nebo služebního volna poskytnutého z důvodů ošetřování nebo péče uvedených v § 39 odst. 1 písm. a) nebo b).

(6) Nemocenské se nevyplácí zaměstnanci za dobu, po kterou trvala stávka, vznikla-li dočasná pracovní neschopnost nebo byla-li nařízena karanténa nejdříve dnem, který následuje po dni, ve kterém se zaměstnanec stal účastníkem stávky.

(7) Nemocenské se nevyplácí po dni, kterým končí dočasná pracovní neschopnost podle § 59 odst. 2, i když den ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebyl vyznačen na rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti.

Díl 3

Výše nemocenského

§ 29

Výše nemocenského za kalendářní den činí 60 % denního vyměřovacího základu.

§ 29a

zrušen

§ 30

Odvedl-li domácí zaměstnanec práci za období, ve kterém trvala jeho dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa alespoň po jeho část, omezí se výše jeho nemocenského za kalendářní dny, které z doby dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény připadají na období nároku na výplatu nemocenského, tak, aby úhrn nemocenského a započitatelného příjmu za toto období nepřevýšil součin denního vyměřovacího základu uvedeného v § 21 odst. 4 a počtu kalendářních dnů připadajících na toto období, přičemž do tohoto počtu kalendářních dnů se nezahrnují kalendářní dny připadající na období prvních 14

kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 kalendářní dny připadající na období prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény.

§ 31

Výše nemocenského za kalendářní den činí 50 % výše nemocenského stanoveného podle § 29 nebo 30, jestliže si pojištěnec přivodil dočasnou pracovní neschopnost

- a) zaviněnou účastí ve rvačce; rvačkou se zde rozumí vzájemné napadení či fyzický střet dvou nebo více osob, nejde-li o sebeobranu nebo pomoc napadenému, pokud se nejedná o případ uvedený v písmenu c),
- b) jako bezprostřední následek své opilosti nebo zneužití omamných prostředků nebo psychotropních látek, nebo
- c) při spáchání úmyslného trestného činu nebo úmyslně zaviněného přestupku.

HLAVA IV PENĚŽITÁ POMOC V MATEŘSTVÍ

Díl 1

Podmínky nároku na peněžitou pomoc v mateřství

§ 32

(1) Nárok na peněžitou pomoc v mateřství má

- a) pojištěnka, která porodila dítě; před porodem má v době nejdříve od počátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu nárok na peněžitou pomoc v mateřství těhotná pojištěnka,
- b) pojištěnec, pokud převzal dítě do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu (§ 38),
- c) pojištěnec, který pečuje o dítě, jehož matka zemřela,
- d) pojištěnec, který o dítě pečuje a je otcem dítěte nebo manželem ženy, která dítě porodila, pokud matka dítěte nemůže nebo nesmí o dítě pečovat pro závažné dlouhodobé onemocnění, pro které byla uznána dočasně práce neschopnou [§ 57 odst. 1 písm. e)] nebo pro které bylo vystaveno potvrzení podle § 67 písm. d), a nemá nárok na výplatu peněžitě pomoci v mateřství [§ 36 odst. 1 písm. c)],
- e) pojištěnec, který pečuje o dítě a je otcem dítěte nebo manželem ženy, která dítě porodila, pokud s matkou dítěte uzavřel písemnou dohodu podle odstavce 7, že bude pečovat o dítě; tuto dohodu lze uzavřít s účinkem na dobu nejdříve od počátku sedmého týdne po porodu dítěte a na dobu nejméně 7 kalendářních dnů po sobě jdoucích.

(2) Podmínkou nároku na peněžitou pomoc v mateřství je účast pojištěnce na pojištění alespoň po dobu 270 kalendářních dní v posledních dvou letech přede dnem nástupu na peněžitou pomoc v mateřství (§ 34 odst. 1). Je-li uplatňován nárok na peněžitou pomoc v

mateřství z více pojištění, musí být tato podmínka účasti na pojištění splněna v každém z těchto pojištění.

(3) Podmínkou nároku na peněžitou pomoc v mateřství osoby samostatně výdělečně činné je kromě splnění podmínky účasti na pojištění podle odstavce 2 účast na pojištění jako osoby samostatně výdělečně činné podle § 11 po dobu alespoň 180 kalendářních dnů v posledním roce přede dnem počátku podpůrčí doby stanovené podle § 34 odst. 1. Podmínkou nároku na peněžitou pomoc v mateřství zahraničního zaměstnance je kromě splnění podmínky účasti na pojištění podle odstavce 2 účast na pojištění jako zahraničního zaměstnance podle § 10 odst. 7 po dobu alespoň 180 kalendářních dnů v posledním roce přede dnem počátku podpůrčí doby stanovené podle § 34 odst. 1.

(4) Do doby účasti na pojištění pro nárok na peněžitou pomoc v mateřství podle odstavců 2 a 3 se započítává též

a) doba studia na střední, vyšší odborné nebo vysoké škole nebo na konzervatoři považovaná za soustavnou přípravu na budoucí povolání pro účely důchodového pojištění²²⁾, jestliže toto studium bylo úspěšně ukončeno,

b) doba pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, pokud byl tento důchod odňat a po odnětí tohoto důchodu vznikla, popřípadě dále trvala pojištěná činnost;

doby uvedené v písmenech a) a b) se započítávají v rozsahu, v jakém se nekryjí s pojištěnou činností.

(5) Je-li uplatňován nárok na peněžitou pomoc v mateřství z pojištění, v němž není splněna podmínka účasti na pojištění podle odstavce 2, započtou se pro splnění této podmínky doby účasti na pojištění z předchozích pojištění v období dvou let před nástupem na peněžitou pomoc v mateřství; překrývající se doby účasti na pojištění lze započítat jen jednou. Je-li zároveň uplatněn nárok na peněžitou pomoc v mateřství z jednoho nebo více pojištění, ve kterých je splněna podmínka účasti na pojištění podle odstavce 2, a z pojištění, v němž není splněna tato podmínka, započtou se pro splnění této podmínky v pojištění, v němž tato podmínka splněna nebyla, jen ty dny v období dvou let před nástupem na peněžitou pomoc v mateřství, v nichž trvala účast na pojištění v 270 dnech souběžně v takovém počtu pojištění, z nichž je nárok na peněžitou pomoc v mateřství uplatňován. Není-li podmínka účasti na pojištění podle odstavce 2 splněna ve více pojištěních, započtou se pro splnění této podmínky doby účasti na pojištění v období dvou let před nástupem na peněžitou pomoc v mateřství jen u toho pojištění, v němž je nejvyšší denní vyměřovací základ; přitom platí postup podle věty první a druhé.

(6) Dítětem se pro účely odstavce 1 písm. a), d) a e) rozumí dítě do dosažení 1 roku věku a pro účely odstavce 1 písm. b) a c) dítě, které ke dni převzetí do péče nedosáhlo 7 let věku, nejdéle však do dosažení věku 7 let a 31 týdnů.

(7) V dohodě podle odstavce 1 písm. e) musí být uveden den, od kterého bude pojištěnec o dítě pečovat, a den porodu; podpis matky dítěte na dohodě musí být úředně ověřen nebo ověřen orgánem nemocenského pojištění. Den, od kterého bude tento pojištěnec o dítě pečovat, nesmí spadat do období, za které byla peněžitá pomoc v mateřství vyplacena matce dítěte, a do období přede dnem ověření podpisu podle věty první.

(8) V případech uvedených v odstavci 1 písm. d) a e) se podmínky nároku na

peněžitou pomoc v mateřství zjišťují ke dni prvního převzetí dítěte do péče; to platí i v případě, kdy pojištěnec převzal péči o totéž dítě opakovaně.

(9) V případě, že podpůrčí doba začíná podle § 34 odst. 1 písm. b), považuje se podmínka účasti na pojištění podle odstavce 2 nebo 3 za splněnou ke dni nástupu na peněžitou pomoc v mateřství, pokud se tato podmínka splní k počátku šestého týdne před očekávaným dnem porodu.

Díl 2

Podpůrčí doba u peněžitě pomoci v mateřství

§ 33

Délka podpůrčí doby u peněžitě pomoci v mateřství

Podpůrčí doba u peněžitě pomoci v mateřství činí

- a) 28 týdnů u pojištěnky, která dítě porodila,
- b) 37 týdnů u pojištěnky, která porodila zároveň dvě nebo více dětí, přičemž po uplynutí 28 týdnů podpůrčí doby peněžitá pomoc v mateřství náleží, jen jestliže pojištěnka dále pečuje alespoň o dvě z těchto dětí,
- c) 22 týdnů u pojištěnce uvedeného v § 32 odst. 1 písm. b) až e),
- d) 31 týdnů u pojištěnce, který z důvodu uvedeného v § 32 odst. 1 písm. b) až e) pečuje zároveň o dvě nebo více dětí, přičemž po uplynutí 22 týdnů podpůrčí doby peněžitá pomoc v mateřství náleží, jen jestliže pojištěnec dále pečuje alespoň o dvě z těchto dětí.

§ 34

Počátek a ukončení podpůrčí doby u peněžitě pomoci v mateřství

(1) Podpůrčí doba u peněžitě pomoci v mateřství začíná nástupem na peněžitou pomoc v mateřství. Nástup na peněžitou pomoc v mateřství nastává

- a) dnem, který pojištěnka určí v období od počátku osmého týdne do počátku šestého týdne před očekávaným dnem porodu; pokud pojištěnka tento den v tomto období neurčí, nastává nástup na peněžitou pomoc v mateřství počátkem šestého týdne před očekávaným dnem porodu,
- b) dnem porodu, pokud k porodu došlo před počátkem podpůrčí doby uvedené v písmenu a),
- c) dnem převzetí dítěte pojištěncem do péče v případech uvedených v § 32 odst. 1 písm. b) až e). V případech uvedených v § 32 odst. 1 písm. d) a e) se přitom za den převzetí dítěte do péče považuje den prvního převzetí dítěte do péče; to platí i v případě, kdy pojištěnec převzal péči o totéž dítě opakovaně.

(2) Podpůrčí doba u peněžitě pomoci v mateřství končí uplynutím doby uvedené v § 33, nejpozději však dnem, kdy dítě dosáhlo věku uvedeného v § 32 odst. 6.

(3) Do podpůrčí doby u pojištěnce v případě uvedeném v § 32 odst. 1 písm. d) a e) se započítává doba, po kterou byla peněžitá pomoc v mateřství vyplácena matce dítěte, s výjimkou doby od porodu do konce šestého týdne po porodu; začne-li se matce dítěte znovu vyplácet peněžitá pomoc v mateřství, započítává se do její podpůrčí doby doba, po kterou byla peněžitá pomoc v mateřství vyplácena pojištěnci uvedenému v § 32 odst. 1 písm. d) a e).

(4) Jestliže v průběhu podpůrčí doby, po kterou se pojištěnci vyplácí peněžitá pomoc v mateřství, vznikne nárok na další peněžitou pomoc v mateřství z téhož pojištění, nevypláčí se další peněžitá pomoc v mateřství po dobu, po kterou trvá nárok na předchozí peněžitou pomoc v mateřství; podpůrčí doba u této další peněžitě pomoci v mateřství se však stanoví ode dne nástupu na tuto peněžitou pomoc v mateřství.

§ 35

Podpůrčí doba u peněžitě pomoci v mateřství v některých případech

(1) U pojištěnky, která porodila, nesmí být podpůrčí doba u peněžitě pomoci v mateřství kratší než 14 týdnů a nesmí skončit před uplynutím 6 týdnů ode dne porodu.

(2) Jestliže dítě zemřelo před uplynutím podpůrčí doby, končí podpůrčí doba uplynutím 2 týdnů ode dne úmrtí dítěte, pokud by neskončila dříve podle § 33 a § 34 odst. 2; ustanovení odstavce 1 není přitom dotčeno.

§ 36

Přerušení výplaty peněžitě pomoci v mateřství

(1) Peněžitá pomoc v mateřství se nevypláčí

a) matce dítěte za dobu, po kterou má na základě dohody uvedené v § 32 odst. 1 písm. e) nárok na peněžitou pomoc v mateřství pojištěnec, s nímž matka dítěte uzavřela tuto dohodu,

b) pojištěnci za dobu, po kterou dítě bylo ze zdravotních důvodů převzato do zdravotnického zařízení lůžkové péče a pojištěnec v této době vykonává v pojištěné činnosti, ze které je peněžitá pomoc v mateřství poskytována, práci nebo samostatnou výdělečnou činnost,

c) pojištěnci za dobu, po kterou nemůže nebo nesmí o dítě pečovat pro závažné dlouhodobé onemocnění, pro které byl uznán dočasně práce neschopným [§ 57 odst. 1 písm. e)], a dítě bylo z tohoto důvodu v péči jiné fyzické osoby nebo právnické osoby,

d) za dobu, po kterou pojištěnka nepečuje o narozené dítě, a dítě bylo z tohoto důvodu svěřeno do péče nahrazující péči rodičů nebo do lůžkové péče u poskytovatele zdravotních služeb nebo do zařízení poskytujícího nepřetržitou péči o tyto děti,

e) pojištěnci za dobu, po kterou dítě bylo v zařízení poskytujícím nepřetržitou péči o tyto děti z jiných než zdravotních důvodů na straně dítěte nebo pojištěnce.

(2) Pominou-li důvody uvedené v odstavci 1, pro které se peněžitá pomoc v mateřství pojištěnci nevyplácela, pokračuje se ve výplatě peněžitě pomoci v mateřství, popřípadě se zahájí její výplata, až do uplynutí podpůrčí doby, s tím, že jde-li o důvody uvedené v odstavci 1 písm. b) a c), prodlužuje se pojištěnci podpůrčí doba o dobu, po kterou se mu peněžitá

pomoc v mateřství nevyplácěla, a jde-li o důvody uvedené v odstavci 1 písm. a), d) a e), započítává se doba, po kterou se peněžitá pomoc v mateřství pojištěnci nevyplácěla, do jeho podpůrčí doby. Ustanovení § 34 odst. 2 a 3 přitom není větou první dotčeno. Dohodu uvedenou v § 32 odst. 1 písm. e) může pojištěnec nebo matka dítěte zrušit též jednostranně; ustanovení § 32 odst. 7 o ověření podpisu platí přitom obdobně.

(3) Výplatu peněžitě pomoci v mateřství nelze podle odstavce 1 písm. d) a e) přerušit během podpůrčí doby stanovené podle § 35 odst. 1. Peněžitá pomoc v mateřství se pojištěnci, který uzavřel dohodu podle § 32 odst. 1 písm. e), nevyplácí, pokud doba, po kterou jsou jinak splněny podmínky nároku na výplatu peněžitě pomoci v mateřství, nečiní aspoň 7 kalendářních dnů po sobě jdoucích.

Díl 3

Výše peněžitě pomoci v mateřství

§ 37

Výše peněžitě pomoci v mateřství za kalendářní den činí 70 % denního vyměřovacího základu.

§ 37a

zrušen

Díl 4

Společné ustanovení o peněžitě pomoci v mateřství

§ 38

Za rozhodnutí příslušného orgánu podle § 32 odst. 1 písm. b) se považuje

- a) rozhodnutí soudu o svěření dítěte do péče jiné osoby²³⁾,
- b) rozhodnutí soudu o osvojení dítěte²⁴⁾,
- c) rozhodnutí soudu o předání dítěte do péče budoucího osvojitele²⁵⁾,
- d) rozhodnutí soudu o předání dítěte osvojiteli do péče před osvojením²⁶⁾,
- e) jmenování fyzické osoby poručníkem dítěte²⁷⁾,
- f) rozhodnutí soudu o svěření dítěte do pěstounské péče a do pěstounské péče na přechodnou dobu²⁸⁾,
- g) rozhodnutí soudu o svěření dítěte do předpěstounské péče zájemci o pěstounskou péči⁷⁵⁾,
- h) rozhodnutí soudu o nařízení předběžného opatření o péči o dítě⁷⁶⁾,
- i) podání návrhu soudu na zahájení soudního řízení o ustanovení fyzické osoby poručníkem dítěte, jestliže tato osoba o dítě osobně pečuje a nemá k němu vyživovací povinnost, a to po dobu, po kterou probíhá toto soudní řízení.

HLAVA V OŠETŘOVNÉ

Díl 1 Podmínky nároku na ošetřovné

§ 39

(1) Nárok na ošetřovné má zaměstnanec, který nemůže vykonávat v zaměstnání práci z důvodu

a) ošetřování

1. dítěte mladšího 10 let, pokud toto dítě onemocnělo nebo utrpělo úraz, nebo
2. jiného člena domácnosti, jehož zdravotní stav z důvodu nemoci nebo úrazu vyžaduje nezbytně ošetřování jinou fyzickou osobou, nebo členky domácnosti, která porodila, jestliže její stav v době bezprostředně po porodu vyžaduje nezbytně ošetřování jinou fyzickou osobou, nebo

b) péče o dítě mladší 10 let, protože

1. školské zařízení nebo zvláštní dětské zařízení, popřípadě jiné obdobné zařízení pro děti, v jehož denní nebo týdenní péči dítě jinak je, nebo škola, jejímž je žákem, jsou uzavřeny z nařízení příslušného orgánu z důvodu havárie, mimořádného opatření při epidemii nebo jiné nepředvídané události,
2. dítě nemůže být pro nařízenou karanténu v péči školského zařízení nebo zvláštního dětského zařízení, popřípadě jiného obdobného zařízení pro děti, v jehož denní nebo týdenní péči dítě jinak je, nebo docházet do školy, nebo
3. fyzická osoba, která jinak o dítě pečuje, onemocněla, utrpěla úraz, nastaly u ní situace uvedené v § 57 odst. 1 písm. b) nebo c), porodila nebo jí byla nařízena karanténa, a proto nemůže o dítě pečovat.

(2) Podmínkou nároku na ošetřovné je, že osoba uvedená v odstavci 1 žije se zaměstnancem v domácnosti; to neplatí v případě ošetřování nebo péče o dítě mladší 10 let rodičem. Pro účely tohoto zákona se v případě rozvodu manželství a svěřeni dítěte soudem do společné nebo do střídavé péče³⁰⁾ obou rodičů za domácnost považuje domácnost každého z těchto rodičů.

(3) Zaměstnanec nemá nárok na ošetřovné z důvodu ošetřování dítěte nebo péče o ně, jestliže jiná fyzická osoba má z důvodu péče o toto dítě nárok na výplatu peněžité pomoci v mateřství nebo má nárok na rodičovský příspěvek podle zvláštního právního předpisu³¹⁾; to neplatí, pokud tato jiná osoba onemocněla, utrpěla úraz, nastaly u ní situace uvedené v § 57 odst. 1 písm. b) nebo c), porodila nebo jí byla nařízena karanténa, a proto nemůže o dítě pečovat.

(4) V témže případě ošetřování (péče) náleží ošetřovné jen jednou a jen jednomu z oprávněných nebo postupně dvěma oprávněným, jestliže se v témže případě ošetřování (péče) vystřídají. Vystřídání podle věty první je možné jen jednou; u zaměstnance, který takto převzal ošetřování (péči), se podmínky nároku na ošetřovné posuzují ke dni převzetí ošetřování (péče). Změna druhu onemocnění (diagnózy) se nepovažuje za nový případ ošetřování.

(5) Nárok na ošetrovné nemají

- a) příslušníci,
- b) zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti a zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce,
- c) domácí zaměstnanci,
- d) dobrovolní pracovníci pečovatelské služby,
- e) odsouzení ve výkonu trestu odnětí svobody zařazení do práce a osoby ve výkonu zabezpečovací detence zařazené do práce,
- f) pojištěnci, kteří jsou žáky nebo studenty, ze zaměstnání, které spadá výlučně do období školních prázdnin nebo prázdnin,
- g) zaměstnanci účastní pojištění z důvodu výkonu zaměstnání malého rozsahu,
- h) zahraniční zaměstnanci,
- i) členové kolektivních orgánů právnické osoby uvedení v § 5 písm. a) bodě 18.

(6) Nárok na výplatu ošetrovného nemá zaměstnanec v době prvních 14 kalendářních dní dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 v době prvních 21 kalendářních dní dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény.

Díl 2
Podpůrčí doba u ošetrovného

§ 40

(1) Podpůrčí doba u ošetrovného činí nejdéle

- a) 9 kalendářních dnů,
- b) 16 kalendářních dnů, jde-li o osamělého zaměstnance, který má v trvalé péči aspoň jedno dítě ve věku do 16 let, které neukončilo povinnou školní docházku.

(2) Podpůrčí doba u ošetrovného počíná od prvního dne potřeby ošetrování nebo péče. Věta první platí též v případě převzetí ošetrování (péče) jiným oprávněným podle § 39 odst. 4 věty druhé. Vznikla-li potřeba ošetrování (péče) dnem, v němž má zaměstnanec směnu již odpracovanou, počíná podpůrčí doba následujícím kalendářním dnem.

(3) Běh podpůrčí doby u ošetrovného se staví po dobu poskytování zdravotních služeb ošetrované osobě u poskytovatele lůžkové péče. Ošetrovné se poživateli starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně vyplácí nejdéle do dne, jímž končí doba zaměstnání.

(4) Jestliže v průběhu podpůrčí doby, po kterou se zaměstnanci vyplácí ošetrovné, dojde ke vzniku potřeby ošetřování jiné fyzické osoby nebo potřeby péče o jinou fyzickou osobu, nevypláčí se tomuto zaměstnanci ošetrovné, na něž vznikl nárok z tohoto důvodu, po podpůrčí dobu, po kterou trvá předchozí nárok na výplatu ošetrovného; podpůrčí doba v případě vzniku potřeby ošetřování (péče) jiné fyzické osoby se však stanoví ode dne, ve kterém tato potřeba nastala.

(5) Ošetrovné se nevypláčí zaměstnanci za dobu, po kterou mělo trvat pracovní volno bez náhrady příjmu, pokud potřeba ošetřování (péče) vznikla nejdříve dnem, který následuje po dni nástupu na takové volno. Ošetrovné se dále nevypláčí za dny pracovního klidu, pokud zaměstnanci nevznikl nárok na výplatu ošetrovného alespoň za 1 kalendářní den, který měl být pro něho pracovním dnem a v němž potřeba ošetřování nebo péče trvala.

(6) Ošetrovné se nevypláčí zaměstnanci za dobu, po kterou trvala stávka, pokud potřeba ošetřování (péče) vznikla nejdříve dnem, který následuje po dni, ve kterém se zaměstnanec stal účastníkem stávky.

(7) Za osamělého zaměstnance [odstavec 1 písm. b)] se pro účely ošetrovného považuje zaměstnanec svobodný, ovdovělý nebo rozvedený, pokud nežije s družkou (druhem) nebo v registrovaném partnerství. Za osamělého zaměstnance se považuje i zaměstnanec, jehož manželka (manžel) je ve výkonu trestu odnětí svobody uloženého v trvání nejméně jednoho roku nebo ve výkonu zabezpečovací detence, nebo bylo-li zahájeno řízení o prohlášení manželky (manžela) za nezvěstnou anebo za mrtvou, a tento zaměstnanec nežije s družkou (druhem).

§ 40a

zrušen

Díl 3

Výše ošetrovného

§ 41

Výše ošetrovného za kalendářní den činí 60 % denního vyměřovacího základu.

HLAVA VI

VYROVNÁVACÍ PŘÍSPĚVEK V TĚHOTENSTVÍ A MATEŘSTVÍ

Díl 1

Podmínky nároku na vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství

§ 42

(1) Nárok na vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství má

a) těhotná zaměstnankyně, která je převedena na jinou práci, protože práce, kterou předtím konala, je podle zvláštních právních předpisů³²⁾ zakázána těhotným ženám nebo podle rozhodnutí ošetřujícího lékaře ohrožuje její těhotenství,

b) zaměstnankyně, která je v období do konce devátého měsíce po porodu převedena na jinou práci, protože práce, kterou předtím konala, je podle zvláštních právních předpisů³²⁾ zakázána matkám do konce devátého měsíce po porodu nebo podle rozhodnutí ošetřujícího lékaře ohrožuje její zdraví nebo mateřství,

c) zaměstnankyně, která kojí a je převedena na jinou práci, protože práce, kterou předtím konala, je podle zvláštních právních předpisů³²⁾ zakázána kojícím ženám nebo podle rozhodnutí ošetřujícího lékaře ohrožuje její zdraví nebo schopnost kojení,

d) těhotná příslušnice, příslušnice do konce devátého měsíce po porodu nebo příslušnice, která kojí, jestliže podle zvláštních právních předpisů³³⁾ byla odvolána z dosavadního služebního místa, neboť to vyžaduje její bezpečnost a ochrana zdraví při práci, a byla ustanovena na jiné služební místo,

pokud dosahuje bez svého zavinění nižšího započitatelného příjmu, než před tímto převedením na jinou práci nebo ustanovením na jiné služební místo. Ke snížení započitatelného příjmu z důvodu kratší pracovní doby nebo doby služby se nepřihlíží.

(2) Nárok na vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství má za podmínek uvedených v odstavci 1 také těhotná zaměstnankyně nebo příslušnice činná v uměleckém oboru, která je převedena na jinou práci nebo ustanovena na jiné služební místo, protože z důvodu těhotenství nemůže veřejně vystupovat.

(3) Pro účely nároku na vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství se považuje za převedení na jinou práci nebo ustanovení na jiné služební místo také úprava pracovních podmínek spočívající

a) ve snížení množství požadované práce a pracovního tempa, popřípadě zproštění výkonu některých prací, kterým se odstraní příčiny, na základě kterých je taková práce zakázána těhotným ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu nebo kojícím ženám, nebo která ohrožuje těhotenství ženy, její zdraví, mateřství nebo kojení,

b) v přeložení k výkonu práce do jiného místa nebo k převedení na jiné pracoviště z důvodu, že práce na dosavadním pracovišti je zakázána těhotným ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu nebo kojícím ženám, nebo ohrožuje těhotenství ženy, její zdraví, mateřství nebo kojení,

c) ve zproštění výkonu noční práce (služby v noci).

(4) Nárok na vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství nemá zaměstnankyně, pokud je

a) činná na základě dohody o pracovní činnosti nebo na základě dohody o provedení práce,

b) odsouzenou ve výkonu trestu odnětí svobody zařazenou do práce nebo je zařazena do práce ve výkonu zabezpečovací detence,

c) účastna pojištění z důvodu výkonu zaměstnání malého rozsahu,

d) dobrovolnou pracovníci pečovatelské služby,

e) žákyní nebo studentkou, pokud zaměstnání spadá výlučně do období školních prázdnin nebo prázdnin,

f) zahraničním zaměstnancem,

g) členkou kolektivních orgánů právnické osoby uvedenou v § 5 písm. a) bodě 18.

Díl 2

Podpůrčí doba u vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství

§ 43

(1) Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství se vyplácí za kalendářní dny, v nichž trvalo převedení na jinou práci nebo ustanovení na jiné služební místo. Těhotné zaměstnankyni nebo příslušnici se vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství vyplácí nejdéle do počátku šestého týdne před očekávaným dnem porodu.

2) Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství se nevypalcí za kalendářní dny, ve kterých zaměstnankyně nebo příslušnice

a) byla dočasné práce neschopnou nebo jí byla nařizena karanténa,

b) ošetřovala dítě mladší 10 let nebo o ně pečovala nebo ošetřovala jiného člena domácnosti z důvodů uvedených v § 39 odst. 1,

c) měla pracovní volno bez náhrady příjmu nebo služební volno, za které nebyl poskytnut služební příjem nebo plat,

d) měla neomluvenou nepřítomnost v práci, a to i po část kalendářního dne,

e) byla účastnicí stávky,

f) byla na mateřské nebo rodičovské dovolené.

Díl 3

Výše vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství

§ 44

(1) Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství se stanoví jako rozdíl mezi denním vyměřovacím základem zjištěným ke dni převedení zaměstnankyně na jinou práci nebo ustanovení příslušnice na jiné služební místo a průměrem jejích započitatelných příjmů připadajícím na jeden kalendářní den v jednotlivých kalendářních měsících po tomto převedení nebo ustanovení.

(2) Průměr započitatelných příjmů podle odstavce 1 se zjistí tak, že se dosažený příjem za jednotlivý kalendářní měsíc vydělí počtem kalendářních dnů v tomto měsíci, s výjimkou dnů uvedených v § 43 odst. 2.

(3) Podle odstavců 1 a 2 se postupuje i v případě, že k převedení na jinou práci nebo

ustanovení na jiné služební místo nebo ke skončení tohoto převedení nebo ustanovení došlo v průběhu kalendářního měsíce.

HLAVA VII SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DÁVKÁCH

Díl 1 Nárok na dávky a na jejich výplatu

§ 45 Nárok na dávku

Nárok na dávku vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem.

§ 46 Nárok na výplatu dávky

(1) Nárok na výplatu dávky vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na dávku a na její výplatu a uplatněním nároku na výplatu způsobem stanoveným tímto zákonem.

(2) Nárok na výplatu dávky zaniká uplynutím tří let ode dne, za který dávka nebo její část náleží. Lhůta podle věty první neplyne po dobu řízení o dávce a po dobu, po kterou fyzické osobě, která musela mít opatrovníka, nebyl opatrovník ustanoven.

§ 47 Vzdání se nároku na výplatu dávky

(1) Pojištěnec se může na základě písemného prohlášení podaného plátcí dávky vzdát nároku na výplatu nemocenského, peněžité pomoci v mateřství a ošetřovného. Pojištěnka, která dítě porodila, se může vzdát nároku na výplatu peněžité pomoci v mateřství nejdříve po uplynutí 14 týdnů podpůrčí doby, ne však dříve, než uplyne 6 týdnů ode dne porodu. V prohlášení podle věty první musí být uveden den, od kterého se pojištěnec vzdává nároku na výplatu dávky. Vzdáním se nároku podle věty první zaniká nárok na výplatu dávky až do konce podpůrčí doby. Za vzdání se nároku podle věty první se však nepovažuje uzavření dohody podle § 32 odst. 1 písm. e) nebo její zrušení podle § 36 odst. 2 věty třetí.

(2) Nároku na výplatu dávky se nelze vzdát za období, za které již byla dávka vyplacena, a v případech, kdy jsou z dávky prováděny srážky podle správního nebo soudního rozhodnutí nebo na základě dohody o srážkách na úhradu přeplatku na dávce nebo regresní náhrady (§ 126).

Díl 2 Souběh nároků na výplatu dávek

§ 48

(1) Vznikne-li z jednoho pojištění současně nárok na výplatu více dávek, má

a) nárok na výplatu peněžité pomoci v mateřství přednost před nárokem na výplatu ostatních

dávek; ustanovení § 36 odst. 1 písm. c) a § 57 odst. 1 písm. e) tím není přitom dotčeno,

b) nárok na výplatu nemocenského přednost před nárokem na výplatu ošetrovného.

(2) Vznikne-li z jednoho pojištění nárok na výplatu nemocenského z důvodu dočasné pracovní neschopnosti v době, kdy pojištěnci trvá nárok na výplatu nemocenského z důvodu karantény, vyplácí se nemocenské z důvodu dočasné pracovní neschopnosti až po ukončení podpůrné doby u nemocenského z důvodu karantény; to platí i naopak.

(3) Vznikne-li v případě souběhu více pojištění nárok na výplatu různých dávek, s výjimkou vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství, nesmí být úhrn dávek za kalendářní den vyšší, než by činila výše nemocenského vypočteného z denního vyměřovacího základu ve výši třetí redukční hranice; je-li úhrn dávek vyšší, snižuje se nejdříve ošetrovné a poté nemocenské tak, aby úhrn dávek tuto výši nemocenského nepřesáhl. Peněžitá pomoc v mateřství se podle věty první nesnižuje.

Díl 3

Přechod nároku na dávky a jejich výplatu

§ 49

Nárok na dávku a nárok na výplatu dávky nelze postoupit ani dát do zástavy.

§ 50

Dohodu o srážkách z dávek vyplácených okresní správou sociálního zabezpečení [§ 81 odst. 2 písm. a)] nelze uzavřít, s výjimkou dohody o srážkách na úhradu přeplatku na dávce (§ 124) nebo regresní náhrady (§ 126) a dohody mezi věřitelem a dlužníkem k uspokojení pohledávky dlužného výživného v rámci vzájemné vyživovací povinnosti rodičů a dětí.

§ 51

(1) Zemřel-li pojištěnec po vzniku nároku na dávku, přechází nárok na výplatu částek dávky, které nebyly pojištěnci vyplaceny, postupně na manžela (manželku), děti a rodiče, jestliže žili s pojištěncem v době jeho smrti v domácnosti, pokud pojištěnec splňoval podmínky nároku na výplatu dávky; tyto osoby vstupují též do řízení o dávce. Pokud pojištěnec neuplatnil nárok na výplatu dávky, mohou tento nárok uplatnit osoby uvedené ve větě první.

(2) Nároky přecházející na osoby uvedené v odstavci 1 nejsou předmětem dědictví; předmětem dědictví se stávají, není-li těchto osob.

Díl 4

Změna nároku na dávky a jejich výplatu

§ 52

Zjistí-li se, že

a) nárok na dávku nebo na její výplatu zanikl, dávka se odejme nebo se její výplata zastaví, a

to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byla vyplacena,

b) dávka byla přiznána nebo je vyplácena v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byla neprávem odeprána anebo byla přiznána od pozdějšího data, než od jakého náleží, dávka se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož dávka nebo její zvýšení náleží, pokud nárok na výplatu dávky nezanikl podle § 46 odst. 2,

c) dávka byla přiznána nebo je vyplácena ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byla přiznána nebo se vyplácí neprávem, dávka se sníží nebo odejme nebo se její výplata zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byla vyplacena,

d) se změnily skutečnosti rozhodné pro výši dávky nebo pro nárok na její výplatu, postupuje se obdobně podle ustanovení písmene b) nebo c).

ČÁST ČTVRTÁ POSUZOVÁNÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU PRO ÚČELY POJIŠTĚNÍ

HLAVA I ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 53

(1) Posuzování zdravotního stavu pojištěnců a dalších osob pro účely pojištění zahrnuje posuzování

a) dočasné pracovní neschopnosti,

b) pracovní schopnosti po uplynutí podpůrní doby,

c) zdravotního stavu pro účely poskytování peněžité pomoci v mateřství, ošetrovného a vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství.

(2) Posuzování zdravotního stavu

a) podle odstavce 1 písm. a) a c) provádí ošetřující lékař (§ 54), popřípadě ve stanovených případech (§ 75 a 80) příslušné orgány nemocenského pojištění svými lékaři,

b) podle odstavce 1 písm. b) provádějí příslušné orgány nemocenského pojištění svými lékaři.

§ 54 Ošetřující lékař

(1) Ošetřujícím lékařem se pro účely tohoto zákona rozumí poskytovatel zdravotních služeb, který svými lékaři poskytuje pojištěnci nebo jiné posuzované osobě ambulantní, lůžkovou nebo lázeňskou léčebně rehabilitační péči, s výjimkou poskytovatele zdravotnické záchranné služby a lékařské pohotovostní služby, a poskytovatel pracovnělékařských služeb při ošetřování pojištěnce v rámci první pomoci, pokud získal oprávnění k poskytování zdravotních služeb. Ošetřujícím lékařem se pro účely nemocenského pojištění u vojáků z povolání rozumí resortní poskytovatel zdravotních služeb podle zvláštního právního předpisu³⁴⁾.

(2) Lékař, který provádí posuzování zdravotního stavu podle § 53 odst. 1 písm. a) a c), je oprávněn tuto činnost vykonávat jen v rozsahu své odbornosti³⁵⁾.

(3) Rozhodovat ve věcech dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování nebo péče (dále jen „potřeba ošetřování“) není oprávněn ošetřující lékař, popřípadě lékař uvedený v § 79 odst. 1 písm. c) části věty za středníkem, po dobu zákazu stanoveného orgánem nemocenského pojištění podle § 79 odst. 1 písm. c).

HLAVA II POSUZOVÁNÍ DOČASNÉ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI

Díl 1 Základní pojmy

§ 55 Dočasná pracovní neschopnost

(1) Dočasnou pracovní neschopností se rozumí stav, který pro poruchu zdraví nebo jiné v tomto zákoně uvedené důvody neumožňuje pojištěnci

a) vykonávat dosavadní pojištěnou činnost a trvá-li porucha zdraví déle než 180 kalendářních dní, i jinou než dosavadní pojištěnou činnost,

b) plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání podle zvláštního právního předpisu³⁶⁾ (dále jen „povinnost uchazeče o zaměstnání“), vznikla-li dočasná pracovní neschopnost v ochranné lhůtě nebo trvá-li dočasná pracovní neschopnost po skončení dosavadní pojištěné činnosti, a to i když pojištěnec není uchazečem o zaměstnání.

(2) Za dočasnou pracovní neschopnost se nepovažuje ošetřování pojištěnce

a) v nočním sanatoriu,

b) v době detoxikace po požití alkoholu, omamných nebo psychotropních látek, s výjimkou případů, kdy pojištěnec požil tyto látky bez vlastního zavinění,

c) při poskytování zdravotní péče v osobním zájmu z kosmetických nebo estetických důvodů za úhradu pojištěncem.

(3) Dočasnou pracovní neschopnost pojištěnce, který vykonává několik pojištěných činností, posuzuje ošetřující lékař pro každou pojištěnou činnost samostatně.

(4) Pokud pojištěnci po ukončení dočasné pracovní neschopnosti vznikne v následujícím kalendářním dni další dočasná pracovní neschopnost, považuje se tato dočasná pracovní neschopnost za pokračování předcházející dočasné pracovní neschopnosti ; to však neplatí, jestliže tato další dočasná pracovní neschopnost byla uznána k jiné pojištěné činnosti.

Režim dočasné práce neschopného pojištěnce a místo pobytu v době dočasné pracovní neschopnosti

(1) Režim dočasné práce neschopného pojištěnce stanoví ošetřující lékař při rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti. Režim dočasné práce neschopného pojištěnce může být ošetřujícím lékařem změněn v souladu se změnou zdravotního stavu.

(2) Režim dočasné práce neschopného pojištěnce zahrnuje

- a) stanovení individuálního léčebného postupu podle zvláštního právního předpisu³⁷⁾,
- b) povinnost zdržovat se v době dočasné pracovní neschopnosti v místě pobytu a dodržovat rozsah a dobu povolených vycházek; místem pobytu dočasné práce neschopného pojištěnce je místo, které pojištěnec sdělil ošetřujícímu lékaři při vzniku dočasné pracovní neschopnosti, nebo místo, na které změnil pobyt v souladu s odstavcem 3,
- c) povolení vycházek, včetně jejich rozsahu a doby, pokud zdravotní stav pojištěnce a stanovený individuální léčebný postup tyto vycházky nevylučuje,
- d) povolení změny místa pobytu v době dočasné pracovní neschopnosti podle odstavce 3 věty první a třetí, pokud zdravotní stav pojištěnce a stanovený individuální léčebný postup tuto změnu nevylučuje,
- e) provádění pracovní rehabilitace, pokud ji zabezpečuje Úřad práce České republiky.

(3) Změnit místo pobytu v době dočasné pracovní neschopnosti smí pojištěnec pouze s předchozím souhlasem ošetřujícího lékaře. Byla-li pojištěnci podle věty první povolena změna místa pobytu v době dočasné pracovní neschopnosti v období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 v období prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti, popřípadě náleží-li pojištěnci po uplynutí tohoto období v době dočasné pracovní neschopnosti nadále započitatelný příjem [§ 16 písm. b)] také v období, po které mu v době dočasné pracovní neschopnosti náleží tento příjem, je pojištěnec povinen tuto změnu místa pobytu předem písemně nebo jinak prokazatelně oznámit zaměstnavateli. Změnu místa pobytu dočasné práce neschopného pojištěnce z důvodu pobytu v cizině může ošetřující lékař povolit jen po předchozím písemném souhlasu příslušného orgánu nemocenského pojištění; o souhlas orgánu nemocenského pojištění žádá tento orgán pojištěnec.

(4) O povolení vycházek nebo změny jejich rozsahu a doby [odstavec 2 písm. c)] a o změně místa pobytu v době dočasné pracovní neschopnosti podle odstavce 3 věty první a třetí rozhoduje ošetřující lékař; o změně místa pobytu rozhoduje ošetřující lékař jen na základě žádosti dočasné práce neschopného pojištěnce. Pokud dočasné práce neschopný pojištěnec požádá o povolení vycházek nebo změny jejich rozsahu a doby nebo o povolení změny místa pobytu v době dočasné pracovní neschopnosti a ošetřující lékař vycházky nebo jejich změnu nebo změnu místa pobytu nepovolí, vydá ošetřující lékař rozhodnutí o tomto nepovolení, jen pokud pojištěnec vydání tohoto rozhodnutí požaduje. Na rozhodnutí týkající se vycházek a povolení změny místa pobytu ošetřujícím lékařem a na další postup se použije zvláštní právní předpis³⁸⁾ o poskytování zdravotních služeb.

(5) O změnu místa pobytu pojištěnec nežádá a ošetřující lékař o ní nerozhoduje v případě, jde-li o změnu místa pobytu v souvislosti s poskytováním lůžkové nebo lázeňské léčebně rehabilitační péče; tuto změnu hlásí pojištěnec ošetřujícímu lékaři při propouštění z lůžkové nebo lázeňské léčebně rehabilitační péče.

(6) Vycházky podle odstavce 2 písm. c) může ošetřující lékař povolit pouze v rozsahu, který odpovídá zdravotnímu stavu dočasně práce neschopného pojištěnce a který nenarušuje stanovený individuální léčebný postup. Ošetřující lékař může vycházky povolit podle věty první nejvýše v celkovém rozsahu 6 hodin denně, a to v době od 7 hodin do 19 hodin; přitom vymezí konkrétní časový úsek nebo časové úseky těchto vycházek. Výjimečně může ošetřující lékař v případech, kdy mimořádně náročný léčebný plán, probíhající intenzivní léčba, nepříznivé vedlejší účinky léčby nebo celkově závažný zdravotní stav neumožňují pojištěnci, aby využil pevně stanovenou dobu vycházek, na žádost dočasně práce neschopného pojištěnce a po předchozím písemném souhlasu příslušného orgánu nemocenského pojištění uděleného na základě žádosti ošetřujícího lékaře povolit, aby si tento pojištěnec volil dobu vycházek podle svého aktuálního zdravotního stavu. Povolit vycházky podle věty třetí lze nejvýše na dobu 3 měsíců; takto lze vycházky povolit i opakovaně.

Díl 2

Posuzování dočasné pracovní neschopnosti

§ 57

Vznik dočasné pracovní neschopnosti

(1) Ošetřující lékař rozhodne o vzniku dočasné pracovní neschopnosti

a) pojištěnce, jestliže vyšetřením zjistí, že mu jeho zdravotní stav pro nemoc nebo úraz (dále jen "nemoc") nedovoluje vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, popřípadě, jde-li o vznik dočasné pracovní neschopnosti v ochranné lhůtě, plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání, a to i když pojištěnec není uchazečem o zaměstnání,

b) pojištěnce, který byl přijat k poskytnutí lůžkové péče nebo kterému byla na základě veřejného zdravotního pojištění poskytnuta komplexní lázeňská léčebně rehabilitační péče³⁹⁾,

c) pojištěnce, který byl přijat do zdravotnického zařízení jako průvodce nezletilého dítěte přijatého k poskytnutí lůžkové péče⁴⁰⁾, s výjimkou pojištěnce, který má nárok na výplatu peněžité pomoci v mateřství,

d) pojištěnce, který nemůže pro poškození nebo ztrátu ortopedické nebo kompenzační pomůcky vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, popřípadě, jde-li o vznik dočasné pracovní neschopnosti v ochranné lhůtě, plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání, a to i když pojištěnec není uchazečem o zaměstnání,

e) pojištěnce v době nároku na výplatu peněžité pomoci v mateřství, jestliže mu závažné dlouhodobé onemocnění znemožňuje pečovat o dítě; dlouhodobým onemocněním se pro účely tohoto zákona rozumí takové onemocnění, které podle poznatků lékařské vědy má trvat déle než jeden měsíc,

f) pojištěnky, která doložila potvrzením orgánu nemocenského pojištění, že nemá nárok na peněžitou pomoc v mateřství z žádné pojištěné činnosti, a to od počátku šestého týdne před

očekávaným dnem porodu,

g) pojištěnce, který byl uznán invalidním v prvním nebo druhém stupni, pokud u tohoto pojištěnce v den, který bezprostředně následuje po dni, jímž byla ukončena dočasná pracovní neschopnost podle § 59 odst. 2, nastala nebo trvá jiná porucha zdraví, než která byla důvodem uznání dočasné pracovní neschopnosti, anebo nastaly nebo trvají jiné důvody, které by odůvodňovaly uznání dočasné pracovní neschopnosti, a tato porucha nebo tyto důvody neumožňují pojištěnci vykonávat pojištěnou činnost.

(2) Dočasná pracovní neschopnost začíná dnem, v němž ji ošetřující lékař zjistil, pokud se dále nestanoví jinak.

(3) Ošetřující lékař může v případě, že pojištěnec nemohl navštívit ošetřujícího lékaře nebo v jiných odůvodněných případech rozhodnout, že dočasná pracovní neschopnost pojištěnce vznikla i přede dnem uvedeným v odstavci 2; za období delší než 3 kalendářní dny přede dnem, v němž dočasnou pracovní neschopnost zjistil, však může ošetřující lékař, nejde-li o vznik dočasné pracovní neschopnosti podle odstavce 1 písm. g), tak učinit jen po předchozím písemném souhlasu příslušného orgánu nemocenského pojištění uděleného na základě žádosti ošetřujícího lékaře. Pokud ošetřující lékař rozhodl o tom, že dočasná pracovní neschopnost vznikla v období delším než 3 kalendářní dny přede dnem, v němž dočasnou pracovní neschopnost zjistil, bez souhlasu příslušného orgánu nemocenského pojištění, má se za to, že dočasná pracovní neschopnost trvá pouze 3 kalendářní dny přede dnem, v němž ji zjistil.

(4) Nezjistí-li ošetřující lékař po vyšetření důvody k rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti, avšak pojištěnec požaduje vydání rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti, vydá ošetřující lékař rozhodnutí o tom, že dočasná pracovní neschopnost nevznikla; na toto rozhodnutí a na další postup se použije zvláštní právní předpis⁷⁶⁾ o poskytování specifických zdravotních služeb. Tento zvláštní právní předpis platí též pro postup v případě, kdy pojištěnec nesouhlasí s datem vzniku dočasné pracovní neschopnosti nebo s tím, že byla uznána jeho dočasná pracovní neschopnost.

(5) Ošetřující lékař, který rozhodl o vzniku dočasné pracovní neschopnosti a tato neschopnost byla ukončena rozhodnutím orgánu nemocenského pojištění (§ 75), může rozhodnout o vzniku dočasné pracovní neschopnosti téhož pojištěnce v období 7 dnů po ukončení předchozí dočasné pracovní neschopnosti rozhodnutím tohoto orgánu pro stejnou nebo obdobnou nemoc, s výjimkou akutního vzplanutí téže nemoci, pouze s předchozím písemným souhlasem tohoto orgánu uděleným na základě žádosti ošetřujícího lékaře.

(6) Dočasná pracovní neschopnost podle odstavce 1 písm. g) se považuje za pokračování předchozí dočasné pracovní neschopnosti.

§ 58

Průběh dočasné pracovní neschopnosti

(1) V průběhu dočasné pracovní neschopnosti ošetřující lékař posuzuje, zda je zdravotní stav pojištěnce stabilizovaný a zda se pracovní schopnost pojištěnce obnovila. Za stabilizovaný se pro účely tohoto zákona považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na určité úrovni zdraví a pracovní schopnosti, která umožňuje pojištěnci vykonávat dosavadní nebo jinou pojištěnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu, a který další léčení již

podstatně nemůže ovlivnit; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno zavedením určité léčby nebo pracovních omezení.

(2) Ošetřující lékař stanoví se zřetelem na zdravotní stav pojištěnce termín příštího lékařského ošetření nebo kontroly. Tento termín ošetřující lékař vyznačuje na rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti.

(3) Prokáže-li pojištěnec existenci vážných důvodů, pro které se nemůže dostavit k ošetření nebo kontrole v den stanovený podle odstavce 2, stanoví ošetřující lékař náhradní termín.

(4) Prokázal-li pojištěnec existenci vážných důvodů, pro které se nemohl dostavit k ošetření nebo kontrole v den stanovený podle odstavce 2, ošetřující lékař vydá nové rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti. Tato dočasná pracovní neschopnost se považuje za pokračování předchozí dočasné pracovní neschopnosti.

§ 59

Ukončování dočasné pracovní neschopnosti

(1) Ošetřující lékař rozhodne o ukončení dočasné pracovní neschopnosti

a) pojištěnce, jestliže vyšetřením zjistí, že mu jeho zdravotní stav umožňuje vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, a to dnem, kdy tuto skutečnost zjistil, nebo nejpozději třetím kalendářním dnem následujícím po dni tohoto vyšetření; pokud ošetřující lékař ukončí dočasnou pracovní neschopnost pozdějším než třetím kalendářním dnem následujícím po tomto vyšetření, má se za to, že dočasná pracovní neschopnost skončila tímto třetím kalendářním dnem,

b) pojištěnce, jestliže uplynulo alespoň 180 dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti a vyšetřením zjistí, že zdravotní stav je stabilizovaný a je předpoklad, že pojištěnec již nebude moci vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, a to 30. kalendářním dnem následujícím po dni tohoto vyšetření; to neplatí, jde-li o dočasnou pracovní neschopnost vojáka z povolání a příslušníka bezpečnostního sboru,

c) pojištěnce při ukončení poskytování lůžkové nebo komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče, je-li splněna podmínka uvedená v písmenu a),

d) pojištěnce, který byl přijat do zdravotnického zařízení jako průvodce nezletilého dítěte přijatého k poskytnutí lůžkové péče, při propuštění tohoto dítěte z lůžkové péče nebo při ukončení pobytu tohoto pojištěnce v zařízení, do jehož lůžkové péče bylo toto dítě přijato,

e) pojištěnce, který po opravě nebo opatření nové ortopedické nebo kompenzační pomůcky může vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, popřípadě, vznikla-li dočasná pracovní neschopnost v ochranné lhůtě nebo trvá-li dočasná pracovní neschopnost po skončení dosavadní pojištěné činnosti, plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání, a to i když pojištěnec není uchazečem o zaměstnání,

f) pojištěnky, která má nárok na peněžitou pomoc v mateřství z jakékoliv pojištěné činnosti, k počátku šestého týdne před očekávaným dnem porodu, pokud pojištěnka nezačala pobírat peněžitou pomoc v mateřství dříve,

g) pojištěnce, kterému závažné dlouhodobé onemocnění znemožňovalo pečovat o dítě, jestliže vyšetřením zjistí, že mu jeho zdravotní stav opět umožňuje pečovat o dítě,

h) pojištěnky, která byla v dočasné pracovní neschopnosti v souvislosti s těhotenstvím a porodem podle § 57 odst. 1 písm. f), uplynutím šestého týdne po porodu, pokud není nadále dočasně práce neschopna z jiných důvodů,

i) pojištěnce, jestliže vyšetřením zjistí, že mu jeho zdravotní stav umožňuje plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání, vznikla-li dočasná pracovní neschopnost v ochranné lhůtě nebo trvá-li dočasná pracovní neschopnost po skončení dosavadní pojištěné činnosti, a to i když pojištěnec není uchazečem o zaměstnání,

j) pojištěnce, který se nedostaví k lékařskému ošetření nebo kontrole zdravotního stavu v den, který je vyznačen na rozhodnutí podle § 58 odst. 2, aniž by pojištěnec prokázal existenci vážných důvodů, pro které se k tomuto ošetření nebo kontrole nemohl dostavit, a to tímto dnem,

k) pojištěnce, který je poživatelem starobního důchodu a jehož pojištěná činnost skončila přede dnem, od něhož v době dočasné pracovní neschopnosti vznikl nárok na výplatu starobního důchodu, a to nejpozději dnem, kterým podle písemného oznámení orgánu nemocenského pojištění zanikl nárok na nemocenské, pokud k ukončení dočasné pracovní neschopnosti nedojde dříve podle písmen a) až e) nebo j).

(2) Dočasná pracovní neschopnost končí třicátým dnem ode dne následujícího po dni, v němž byl pojištěnec posudkem okresní správy sociálního zabezpečení uznán invalidním. Byl-li pojištěnec uznán invalidním na základě výsledku soudního řízení o žalobě, končí dočasná pracovní neschopnost třicátým dnem ode dne následujícího po dni, v němž orgán rozhodující o invalidním důchodu obdržel rozhodnutí soudu; tento orgán je povinen neprodleně písemně vyrozumět ošetřujícího lékaře o tom, v kterém dni toto rozhodnutí soudu obdržel. Ošetřující lékař vyznačí den ukončení dočasné pracovní neschopnosti z důvodu uznání invalidity na předepsaném tiskopisu.

(3) Na postup při nesouhlasu pojištěnce s rozhodnutím o ukončení dočasné pracovní neschopnosti podle odstavce 1 se použije zvláštní právní předpis⁷⁶⁾ o poskytování specifických zdravotních služeb.

§ 60

Rozhodnutí ve věcech dočasné pracovní neschopnosti

Rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti, které po dobu dočasné pracovní neschopnosti slouží též jako průkaz dočasně práce neschopného pojištěnce, rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti a rozhodnutí o změně režimu dočasně práce neschopného pojištěnce vydává ošetřující lékař na předepsaných tiskopisech. Část těchto tiskopisů, která je určena pro zaměstnavatele, nesmí obsahovat statistickou značku diagnózy⁴¹⁾ nebo jiný údaj, z něhož lze diagnózu dovodit.

Díl 3

Povinnosti a oprávnění lékařů

§ 61

Povinnosti ošetřujícího lékaře

Ošetřující lékař je povinen

- a) rozhodnout o vzniku dočasné pracovní neschopnosti v případech uvedených v § 57 v den, kdy ji zjistil,
- b) vést evidenci dočasné práce neschopných pojištěnců, u nichž rozhodl o vzniku dočasné pracovní neschopnosti nebo které převzal do své péče; touto evidencí se rozumí písemný záznam o každém rozhodnutí o vzniku a o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, který obsahuje evidenční číslo předepsaného tiskopisu, jméno, popřípadě jména (dále jen "jméno") a příjmení pojištěnce, datum vzniku dočasné pracovní neschopnosti, diagnostický kód nemoci nebo úrazu, den ošetření a datum další kontroly, datum ukončení dočasné pracovní neschopnosti a případný údaj o předání nebo převzetí dočasné práce neschopného pojištěnce s uvedením data předání nebo převzetí, jména a příjmení lékaře, kterému byl tento pojištěnec předán do péče nebo od něhož byl převzat do péče, a adresy pracoviště tohoto lékaře, nebo s uvedením data předání nebo převzetí, názvu poskytovatele zdravotních služeb včetně příslušné odbornosti, do jehož péče byl tento pojištěnec předán nebo od něhož byl převzat do péče, a adresy pracoviště tohoto zdravotnického zařízení,
- c) stanovit režim dočasné práce neschopného pojištěnce a pojištěnce o tomto režimu informovat,
- d) předat pojištěnci rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti a rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, popřípadě rozhodnutí o změně režimu dočasné práce neschopného pojištěnce, spolu s příslušnými hlášeními pro zaměstnavatele, a to v den, kdy byly vydány, popřípadě v den propuštění ze zdravotnického zařízení, v němž byla poskytnuta lůžková péče,
- e) odeslat příslušnému orgánu nemocenského pojištění na předepsaném tiskopisu hlášení o vzniku dočasné pracovní neschopnosti a hlášení o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, a to nejpozději v třetí pracovní den následující po dni, kdy bylo vydáno rozhodnutí o vzniku nebo ukončení dočasné pracovní neschopnosti, a na předepsaném tiskopisu hlášení o změně režimu dočasné práce neschopného pojištěnce, a to nejpozději v pracovní den následující po dni, kdy bylo vydáno rozhodnutí o změně režimu dočasné práce neschopného pojištěnce; tato povinnost je splněna i předáním těchto hlášení v uvedených lhůtách tomuto orgánu,
- f) stanovit podle požadavku lékaře příslušného orgánu nemocenského pojištění termín kontroly pro účely provedení kontroly posuzování dočasné pracovní neschopnosti a za tímto účelem pojištěnce předvolat ke kontrole,
- g) rozhodnout na žádost pojištěnce o povolení vycházek a změně jejich rozsahu nebo doby nebo o povolení změny místa pobytu v době dočasné pracovní neschopnosti v případech uvedených v § 56 odst. 3 větě první a třetí a o tomto rozhodnutí informovat nejpozději v následující pracovní den příslušný orgán nemocenského pojištění na předepsaném tiskopise; je-li třeba k povolení změny místa pobytu v době dočasné pracovní neschopnosti a k povolení

vycházek podle § 56 odst. 6 věty třetí předchozího souhlasu orgánu nemocenského pojištění, může povolit tuto změnu nebo tyto vycházky jen na základě tohoto předchozího souhlasu,

h) posuzovat v průběhu dočasné pracovní neschopnosti, zda u pojištěnce došlo k obnovení pracovní schopnosti, a po uplynutí 180 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti spolu s příslušným lékařem orgánu nemocenského pojištění zhodnotit, zda je zdravotní stav pojištěnce stabilizovaný,

i) vyznačit při propuštění ze zdravotnického zařízení, v němž byla poskytnuta lůžková péče, pokud pojištěnci jeho zdravotní stav neumožňuje vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, na rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti den propuštění ze zdravotnického zařízení, v němž byla poskytnuta lůžková péče a místo pobytu, kde se bude pojištěnec po tomto propuštění zdržovat, a tyto skutečnosti prokazatelně oznámit nejpozději druhý den po propuštění pojištěnce příslušnému orgánu nemocenského pojištění,

j) potvrdit pojištěnci na předepsaném tiskopisu nejméně jednou měsíčně pro účely výplaty dávek nebo poskytování náhrady mzdy, platu nebo odměny nebo sníženého platu (snížené odměny) v době dočasné pracovní neschopnosti trvání dočasné pracovní neschopnosti, a to ke dni vydání tohoto potvrzení nebo nejvýše 3 kalendářní dny dopředu; trvá-li dočasná pracovní neschopnost déle než 14 kalendářních dnů a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 déle než 21 kalendářních dnů, je povinen potvrdit pojištěnci pro účely poskytování náhrady mzdy (platu) nebo sníženého platu (snížené odměny) její trvání vždy ke 14. kalendářnímu dni a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 k 21. kalendářnímu dni ode dne jejího vzniku,

k) zaznamenat v rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti den převzetí pojištěnce do své péče a den propuštění pojištěnce ze své péče, den nástupu k poskytování lůžkové péče a den ukončení poskytování lůžkové péče a den dalšího ošetření nebo kontroly; pokud pojištěnci při propuštění ze zdravotnického zařízení, v němž byla poskytována lůžková nebo komplexní lázeňská léčebně rehabilitační péče jeho zdravotní stav neumožňuje vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, popřípadě netrvá-li již tato činnost, plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání, stanovit termín, do kterého je pojištěnec povinen dostavit se ke kontrole dočasné pracovní neschopnosti ošetřujícím lékařem, a to nejdéle do sedmého kalendářního dne ode dne ukončení poskytování lůžkové nebo komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče,

l) informovat písemně o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, délce jejího trvání a diagnóze, pro kterou byl pojištěnec uznán dočasně práce neschopným, lékaře, který registruje pojištěnce⁴²⁾, a to do 7 kalendářních dnů, uzná-li pojištěnce dočasně práce neschopným jiný ošetřující lékař než jeho registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství (dále jen „registrující lékař“); je-li pojištěnec vojákem z povolání, je povinen informovat do 7 kalendářních dnů též o vzniku dočasné pracovní neschopnosti,

m) rozhodnout o ukončení dočasné pracovní neschopnosti v případech uvedených v § 59 odst. 1 písm. a) až j) v den, ve kterém zjistil, že netrvají důvody dočasné pracovní neschopnosti,

n) oznámit pojištěnci na předepsaném tiskopisu změnu diagnózy nemoci, která odůvodňuje dočasnou pracovní neschopnost, a to nejpozději v pracovní den následující po dni, kdy o této změně rozhodl, a příslušnému orgánu nemocenského pojištění na předepsaném tiskopisu zásadní změnu diagnózy nemoci, která odůvodňuje dočasnou pracovní neschopnost, a to nejpozději do 7 kalendářních dnů; zásadní změnou diagnózy se zde rozumí změna povahy

chorobného procesu nebo změna jeho etiologie,

o) oznámit příslušnému orgánu nemocenského pojištění a zaměstnavateli porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce, a to nejpozději v následující pracovní den po dni, kdy se dozvěděl o tomto porušení,

p) poskytnout potřebnou součinnost příslušnému orgánu nemocenského pojištění při kontrole posuzování dočasné pracovní neschopnosti, zejména umožnit provedení této kontroly na svém pracovišti nebo se za tím účelem dostavit na příslušný orgán nemocenského pojištění, a sdělit zaměstnancům orgánu nemocenského pojištění oprávněným provést kontrolu dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce nebo zaměstnancům zaměstnavatele pověřeným k provedení této kontroly na požádání skutečnosti potřebné k provedení kontroly, a to včetně stanoveného režimu dočasně práce neschopného pojištěnce v rozsahu, ve kterém jsou tito zaměstnanci oprávněni kontrolovat dodržování tohoto režimu,

q) oznámit příslušnému orgánu nemocenského pojištění na předepsaném tiskopisu propuštění dočasně práce neschopného pojištěnce ze své péče a převzetí dočasně práce neschopného pojištěnce z péče jiného ošetřujícího lékaře do své péče, a to nejpozději v pracovní den následující po dni, kdy k této skutečnosti došlo,

r) oznámit příslušnému orgánu nemocenského pojištění změnu sídla poskytovatele zdravotních služeb, popřípadě změnu svého pracoviště,

s) předat poskytovateli pracovnělékařských služeb na jeho vyžádání zprávu o zdravotním stavu dočasně práce neschopného pojištěnce a o průběhu a předpokládané délce trvání dočasné pracovní neschopnosti; předat poskytovateli pracovnělékařských služeb zprávu o zdravotním stavu dočasně práce neschopného pojištěnce vždy, kdy je důvodný předpoklad, že v souvislosti s nemocí dojde ke změně nebo ztrátě zdravotní způsobilosti vykonávat dosavadní zaměstnání,

t) zabezpečit příslušné tiskopisy, které používá pro účely provádění pojištění, před zneužitím a sdělit neprodleně příslušnému orgánu nemocenského pojištění ztrátu, zničení nebo poškození předepsaných tiskopisů,

u) vést ve zdravotnické dokumentaci údaje o průběhu dočasné pracovní neschopnosti včetně záznamů o výsledku vlastních vyšetření a lékařských zpráv pořízených jinými lékaři a vyplňovat potřebné údaje na předepsaných tiskopisech,

v) sdělit písemně nebo v elektronické podobě zaměstnavateli dočasně práce neschopného pojištěnce na jeho žádost informace uvedené v § 65 odst. 2 písm. b), a to nejpozději v pracovní den následující po dni obdržení této žádosti, a dále písemně nebo v elektronické podobě neprodleně sdělit, že vyšetřením zjistil, že zdravotní stav pojištěnce je stabilizovaný a je předpoklad, že pojištěnec již nebude moci vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, že jeho dočasná pracovní neschopnost bude ukončena podle § 59 odst. 1 písm. b) a že tento předpoklad je důvodem pro lékařskou prohlídku poskytovatelem pracovnělékařských služeb ze zdravotních důvodů podle § 62,

w) vystavit ve stanovených případech doklady nebo tiskopisy v souladu s právem Evropských společenství a s mezinárodními smlouvami,

x) informovat předem pojištěnce, že po stanovenou dobu nemá oprávnění rozhodovat ve věcech dočasné pracovní neschopnosti [§ 79 odst. 1 písm. c)],

y) vyznačit v rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti den ukončení dočasné pracovní neschopnosti podle § 59 odst. 2,

z) informovat pojištěnce o jeho povinnosti podrobit se podle § 64 odst. 1 písm. q) u poskytovatele pracovnělékařských služeb lékařské prohlídce ze zdravotních důvodů, neboť jeho dočasná pracovní neschopnost bude ukončena podle § 59 odst. 1 písm. b), a o podání této informace učinit záznam ve zdravotnické dokumentaci.

§ 62

Povinnosti zaměstnavatele a poskytovatele pracovnělékařských služeb

(1) Zaměstnavatel je povinen po obdržení sdělení ošetřujícího lékaře podle § 61 písm. v) o ukončení dočasné pracovní neschopnosti zaměstnance podle § 59 odst. 1 písm. b) s uvedením, že je předpoklad, že pojištěnec již nebude moci vykonávat dosavadní pojištěnou činnost a že tento předpoklad je důvodem pro lékařskou prohlídku poskytovatelem pracovnělékařských služeb ze zdravotních důvodů, požádat neprodleně poskytovatele pracovnělékařských služeb o provedení této prohlídky s uvedením důvodů.

(2) Poskytovatel pracovnělékařských služeb je povinen na základě žádosti zaměstnavatele podle odstavce 1 provést lékařskou prohlídku ze zdravotních důvodů a vydat ve lhůtě do 7 dnů a v případě nutnosti došetření zdravotního stavu do 15 dnů posudek o zdravotní způsobilosti nebo nezpůsobilosti dočasně práce neschopného pojištěnce vykonávat dosavadní pojištěnou činnost a tento posudek zaslat nebo předat pojištěnci, jeho ošetřujícímu lékaři a zaměstnavateli, který požádal o provedení této prohlídky.

§ 63

Oprávnění ošetřujících lékařů a poskytovatele pracovnělékařských služeb

(1) Ošetřující lékař je při posuzování zdravotního stavu pro účely dočasné pracovní neschopnosti oprávněn požadovat

a) součinnost lékaře příslušného orgánu nemocenského pojištění při stanovení a kontrole režimu dočasné práce neschopného pojištěnce a při hodnocení zdravotního stavu a průběhu nemoci,

b) od příslušného orgánu nemocenského pojištění informace o průměrné době trvání jedné dočasné pracovní neschopnosti pro jednotlivé diagnózy a odbornosti ošetřujícího lékaře v regionálním a celostátním průměru za uplynulý kalendářní rok,

c) informace od zaměstnavatele o pracovním zařazení, náplni práce a pracovních podmínkách pojištěnce a o poskytovateli pracovnělékařských služeb,

d) od příslušného orgánu nemocenského pojištění informace o čerpání podpůrné doby pro nárok na nemocenské u dočasně práce neschopného pojištěnce,

e) od jiných subjektů informace o lhůtě stanovené k opravě nebo pořízení nové ortopedické nebo kompenzační pomůcky a další informace, jež jsou v přímém vztahu k posuzování

dočasné pracovní neschopnosti.

(2) Poskytovatel pracovnělékařských služeb je oprávněn vyžádat si zprávu ošetřujícího lékaře o zdravotním stavu dočasně práce neschopného pojištěnce a průběhu a předpokládané délce trvání dočasné pracovní neschopnosti. Poskytovatel pracovnělékařských služeb je oprávněn vyzvat dočasně práce neschopného pojištěnce, jehož dočasná pracovní neschopnost byla ukončena podle § 59 odst. 1 písm. b), aby se v určeném termínu dostavil k provedení lékařské prohlídky ze zdravotních důvodů za účelem vydání posudku o zdravotní způsobilosti nebo nezpůsobilosti pojištěnce vykonávat dosavadní pojištěnou činnost.

Díl 4

Povinnosti a oprávnění dočasně práce neschopného pojištěnce

§ 64

(1) Pojištěnec, který je dočasně práce neschopný, je povinen

- a) dodržovat režim dočasně práce neschopného pojištěnce,
- b) umožnit příslušnému orgánu nemocenského pojištění a v rozsahu uvedeném v § 65 odst. 2 písm. c) též zaměstnavateli kontrolu dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce a poskytnout nezbytnou součinnost k provedení této kontroly, zejména označit potřebnými údaji místo pobytu v době dočasné pracovní neschopnosti tak, aby bylo možné tuto kontrolu provést; při této kontrole je dočasně práce neschopný pojištěnec povinen prokázat svou totožnost a předložit rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti,
- c) dostavit se v určeném termínu k ošetřujícímu lékaři nebo k lékaři příslušného orgánu nemocenského pojištění ke kontrole posouzení zdravotního stavu a dočasné pracovní neschopnosti,
- d) předkládat lékaři příslušného orgánu nemocenského pojištění doklady potřebné ke kontrole posouzení zdravotního stavu a dočasné pracovní neschopnosti a za tím účelem též prokázat svou totožnost,
- e) podrobit se na výzvu orgánu nemocenského pojištění vyšetření zdravotního stavu lékařem orgánu nemocenského pojištění a vyšetření u poskytovatele zdravotních služeb, kterého určí orgán nemocenského pojištění, je-li to potřebné ke kontrole posuzování podle § 74 nebo posuzování podle § 80,
- f) oznámit příslušnému orgánu nemocenského pojištění, popřípadě zaměstnavateli, pokud kontrolu provedl zaměstnavatel, důvody své nepřítomnosti v místě pobytu v době kontroly dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce, a to nejpozději v pracovní den následující po dni této kontroly, popřípadě po dni, kdy se o ní dozvěděl,
- g) dostavit se do určeného termínu po ukončení poskytování lůžkové nebo komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče k ošetřujícímu lékaři ke kontrole dočasné pracovní neschopnosti [§ 61 písm. k)], popřípadě brání-li mu vážné důvody, projednat s ošetřujícím lékařem v této lhůtě jiný termín,
- h) sdělit ošetřujícímu lékaři při uznání dočasné pracovní neschopnosti místo pobytu, na

kterém se bude v době dočasné pracovní neschopnosti zdržovat,

i) požádat předem ošetřujícího lékaře o povolení změny místa pobytu v době dočasné pracovní neschopnosti, pokud chce změnit toto místo v případech uvedených v § 56 odst. 3 věty první a třetí,

j) hlásit ošetřujícímu lékaři změny údajů o dosavadní pojištěné činnosti a o zaměstnavateli,

k) doložit v případě uvedeném v § 57 odst. 1 písm. d) ošetřujícímu lékaři dobu, po kterou bude trvat oprava nebo pořízení nové ortopedické nebo kompenzační pomůcky,

l) odevzdat při ukončení dočasné pracovní neschopnosti ošetřujícímu lékaři rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti,

m) sdělit ošetřujícímu lékaři, kdo je jeho zaměstnavatelem nebo zda je osobou samostatně výdělečně činnou anebo zda je zahraničním zaměstnancem; má-li pojištěnec více zaměstnavatelů, sděluje všechny své zaměstnavatele,

n) předat ošetřujícímu lékaři písemné potvrzení orgánu nemocenského pojištění, že nemá nárok na peněžitou pomoc v mateřství z žádné pojištěné činnosti, má-li být uznána dočasná pracovní neschopnost podle § 57 odst. 1 písm. f),

o) sdělit ošetřujícímu lékaři registrujícího lékaře a kontakt na něho,

p) předat neprodleně zaměstnavateli rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti a rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti (karantény), potvrzení o době jejího trvání a rozhodnutí o změně režimu dočasně práce neschopného pojištěnce a informovat zaměstnavatele předem o změně místa pobytu v době období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti a od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 v období prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti, popřípadě náleží-li pojištěnci po uplynutí tohoto období v době dočasné pracovní neschopnosti nadále započitatelný příjem [§ 16 písm. b)], též v období, po které mu v době dočasné pracovní neschopnosti náleží tento příjem,

q) dostavit se na základě výzvy zaměstnavatele nebo poskytovatele pracovnělékařských služeb do 7 dnů k lékařské prohlídce lékařem, který pro zaměstnavatele zajišťuje pracovnělékařské služby, za účelem posouzení zdravotní způsobilosti vykonávat dosavadní pojištěnou činnost a poskytnout poskytovateli pracovnělékařských služeb součinnost potřebnou k provedení této prohlídky, neboť jeho dočasná pracovní neschopnost bude ukončena podle § 59 odst. 1 písm. b).

(2) Pojištěnec je oprávněn požádat příslušný orgán nemocenského pojištění, a jde-li o příslušníka, též příslušný služební útvar, o informaci o čerpání podpůrné doby pro výplatu nemocenského.

Díl 5

Povinnosti a oprávnění zaměstnavatele

§ 65

(1) Zaměstnavatel je povinen sdělit na vyžádání neprodleně příslušnému orgánu

nemocenského pojištění a ošetřujícímu lékaři informace o

a) poskytovateli pracovnělékařských služeb,

b) pracovním zařazení, náplní práce a pracovních podmínkách dočasně práce neschopného zaměstnance.

(2) Zaměstnavatel je oprávněn

a) dát příslušnému orgánu nemocenského pojištění podnět ke kontrole důvodnosti trvání dočasné pracovní neschopnosti a ke kontrole dodržování režimu dočasné práce neschopného pojištěnce, jde-li o jeho zaměstnance,

b) požadovat písemně nebo v elektronické podobě od ošetřujícího lékaře informaci o místě pobytu zaměstnance v době dočasné pracovní neschopnosti a o rozsahu a době povolených vycházek,

c) provést kontrolu, zda zaměstnanec v období prvních 14 kalendářních dnů a od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 v období prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti, popřípadě náleží-li pojištěnci po uplynutí tohoto období v době dočasné pracovní neschopnosti nadále započitatelný příjem [§ 16 písm. b)], též v období, po které mu v době dočasné pracovní neschopnosti náleží tento příjem, dodržuje povinnosti stanovené v § 56 odst. 2 písm. b).

HLAVA III

POSUZOVÁNÍ PRACOVNÍ SCHOPNOSTI PO UPLYNUTÍ PODPŮRČÍ DOBY

§ 66

(1) Lékař orgánu nemocenského pojištění posuzuje na základě žádosti dočasně práce neschopného pojištěnce podané orgánu nemocenského pojištění, zda lze očekávat, že tento pojištěnec po uplynutí podpůrčí doby nabude v krátké době pracovní schopnost (§ 27), a to i k jiné než dosavadní pojištěné činnosti.

(2) K posouzení podle odstavce 1 je orgán nemocenského pojištění oprávněn požádat ošetřujícího lékaře o vyjádření o zdravotním stavu dočasně práce neschopného pojištěnce a o předložení lékařských zpráv, nálezů a posudků a zpráv o průběhu nemoci; ošetřující lékař je povinen této žádosti vyhovět ve lhůtě 8 kalendářních dní od doručení této žádosti, nestanoví-li orgán nemocenského pojištění lhůtu delší.

HLAVA IV

POSUZOVÁNÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU PRO ÚČELY POSKYTOVÁNÍ PENĚŽITÉ POMOCI V MATEŘSTVÍ, OŠETŘOVNÉHO A VYROVNÁVACÍHO PŘÍSPĚVKU V TĚHOTENSTVÍ A MATEŘSTVÍ

Díl 1

Posuzování zdravotního stavu pro účely poskytování peněžité pomoci v mateřství

§ 67

Ošetřující lékař je pro účely poskytování peněžité pomoci v mateřství povinen

- a) stanovit těhotné pojištěnce očekávaný den porodu a tento den potvrdit na předepsaném tiskopise,
- b) potvrdit na předepsaném tiskopise, že pojištěnka porodila, a den porodu, pokud se pojištěnce peněžitá pomoc v mateřství nevyplácěla přede dnem porodu,
- c) plnit povinnosti ošetřujícího lékaře uvedené v § 61 písm. t) a w),
- d) potvrdit na předepsaném tiskopise, že matka dítěte nemůže nebo nesmí o dítě pečovat pro závažné dlouhodobé onemocnění [§ 32 odst. 1 písm. d)], pro které by byla uznána dočasně práce neschopnou podle § 57 odst. 1 písm. e), kdyby byla pojištěnkou.

Díl 2

Posuzování zdravotního stavu pro účely poskytování ošetřovného

§ 68

Vznik a zánik potřeby ošetřování nebo péče

(1) Ošetřující lékař rozhodne o vzniku potřeby ošetřování, jestliže vyšetřením zjistí, že

- a) dítě mladší 10 let je nemocné nebo utrpělo úraz,
- b) osoba, která dovršila aspoň 10 let, je nemocná nebo utrpěla úraz a její zdravotní stav vyžaduje nezbytně ošetřování jinou osobou,
- c) žena, která porodila, vyžaduje z důvodu stavu v době bezprostředně po porodu nezbytně ošetřování jinou osobou,
- d) fyzická osoba, která jinak pečuje o dítě mladší 10 let, onemocněla, utrpěla úraz, nastaly u ní situace uvedené v § 57 odst. 1 písm. b) nebo c) nebo porodila, a proto nemůže o toto dítě pečovat.

(2) Potřeba ošetřování začíná dnem, v němž ji ošetřující lékař zjistil. Ošetřující lékař může v odůvodněných případech rozhodnout, že potřeba ošetřování vznikla dřívějším dnem než dnem uvedeným ve větě první, nejvýše však 3 kalendářní dny přede dnem, v němž potřebu ošetřování zjistil.

(3) Ošetřující lékař rozhodne o ukončení potřeby ošetřování,

- a) zjistí-li vyšetřením, že potřeba ošetřování podle odstavce 1 pominula, a to dnem, kdy tuto skutečnost zjistil, nebo nejpozději třetím kalendářním dnem následujícím po dni tohoto vyšetření,
- b) jestliže se fyzická osoba uvedená v odstavci 1 písm. b) až d) nedostaví k ošetření nebo kontrole zdravotního stavu nebo osoba poskytující ošetřování dítěti mladšímu 10 let se nedostaví ke kontrole potřeby ošetřování s tímto dítětem, a to v den, který jí byl určen, aniž by

tato osoba prokázala existenci vážných důvodů, pro které se k tomuto ošetření nebo kontrole nemohla dostavit; potřeba ošetřování se ukončí tímto dnem.

(4) Ošetřující lékař vydává na předepsaných tiskopisech rozhodnutí o vzniku potřeby ošetřování, rozhodnutí o ukončení potřeby ošetřování, potvrzení o potřebě péče a potvrzení o trvání potřeby ošetřování. Tyto tiskopisy nesmí obsahovat statistickou značku diagnózy⁴¹⁾ nebo jiný údaj, z něhož lze diagnózu dovodit.

(5) Nezjistí-li ošetřující lékař po vyšetření důvody k vydání rozhodnutí o vzniku potřeby ošetřování, avšak pojištěnec požaduje vydání tohoto rozhodnutí, vydá ošetřující lékař rozhodnutí, že potřeba ošetřování nevznikla; na toto rozhodnutí a na další postup se použije zvláštní právní předpis⁷⁶⁾ o poskytování specifických zdravotních služeb. Tento zvláštní právní předpis platí též pro postup při nesouhlasu s rozhodnutím o ukončení potřeby ošetřování podle odstavce 3.

§ 69

Povinnosti ošetřujícího lékaře

Ošetřující lékař je při posuzování potřeby ošetřování povinen

- a) rozhodnout o vzniku potřeby ošetřování v den, kdy ji zjistil, a potvrdit pojištěnci nejméně jednou měsíčně na předepsaném tiskopisu trvání potřeby ošetřování, a to ke dni vydání tohoto potvrzení nebo nejvýše 3 kalendářní dny dopředu,
- b) vést evidenci jím vydaných rozhodnutí o vzniku potřeby ošetřování; pro náležitosti této evidence platí § 61 písm. b) přiměřeně,
- c) předat pojištěnci, popřípadě osobě s potřebou ošetřování nebo jejímu průvodci, rozhodnutí o vzniku potřeby ošetřování a rozhodnutí o ukončení potřeby ošetřování, a to v den, kdy byly vydány,
- d) stanovit podle požadavku lékaře příslušného orgánu nemocenského pojištění termín kontroly pro účely provedení kontroly posuzování potřeby ošetřování a za tímto účelem osobu s potřebou ošetřování předvolat ke kontrole,
- e) rozhodnout o ukončení potřeby ošetřování v případech uvedených v § 68 odst. 3 v den, kdy zjistil, že netrvá potřeba ošetřování,
- f) poskytnout potřebnou součinnost příslušnému orgánu nemocenského pojištění při kontrole posuzování potřeby ošetřování, zejména umožnit provedení této kontroly na svém pracovišti nebo se za tím účelem dostavit na příslušný orgán nemocenského pojištění, a sdělit zaměstnancům orgánu nemocenského pojištění oprávněným provést kontrolu na požádání skutečnosti potřebné k provedení kontroly, a to v rozsahu, ve kterém je orgán nemocenského pojištění oprávněn tuto kontrolu provést,
- g) vést ve zdravotnické dokumentaci údaje o průběhu potřeby ošetřování na základě vlastních vyšetření a lékařských zpráv pořízených jinými lékaři,
- h) plnit povinnosti ošetřujícího lékaře uvedené v § 61 písm. t) a w),

i) informovat předem pojištěnce, že po stanovenou dobu nemá oprávnění rozhodovat ve věcech potřeby ošetřování [§ 79 odst. 1 písm. c)].

§ 70

Povinnosti poskytovatele zdravotních služeb

Poskytovatel zdravotních služeb je povinen písemně potvrdit na žádost pojištěnce nebo orgánu nemocenského pojištění přijetí ošetřované osoby k poskytnutí lůžkové péče ve zdravotnickém zařízení u tohoto poskytovatele (§ 40 odst. 3).

§ 71

Povinnosti pojištěnce

Pojištěnec, který pobírá ošetřovné, je povinen na výzvu ošetřujícího lékaře, který vydal rozhodnutí o vzniku potřeby ošetřování, nebo orgánu nemocenského pojištění dostavit se k ošetřujícímu lékaři nebo k lékaři orgánu nemocenského pojištění s osobou s potřebou ošetřování ke kontrole posouzení zdravotního stavu a potřeby ošetřování.

§ 72

Oprávnění zaměstnavatele

Zaměstnavatel je oprávněn dát příslušnému orgánu nemocenského pojištění podnět ke kontrole důvodnosti potřeby ošetřování, je-li pojištěnec, který pobírá ošetřovné, jeho zaměstnancem. Dal-li zaměstnavatel podle věty první podnět ke kontrole, je povinen na žádost orgánu nemocenského pojištění sdělit mu údaje potřebné pro provedení této kontroly.

Díl 3

Posuzování zdravotního stavu pro účely poskytování vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství

§ 73

(1) Poskytovatel pracovnělékařských služeb rozhodne o tom, že jsou dány důvody uvedené v § 42 odst. 1 pro převedení těhotné pojištěnky, pojištěnky do konce devátého měsíce po porodu nebo pojištěnky, která kojí, na jinou práci nebo jiné služební místo, jestliže vyšetřením zjistí tyto důvody; rozhodnutí vydá na předepsaném tiskopisu.

(2) Nejistí-li poskytovatel pracovnělékařských služeb při vyšetření důvody k rozhodnutí podle odstavce 1, avšak pojištěnka požaduje vydání tohoto rozhodnutí, vydá rozhodnutí o tom, že dosavadní práce nebo činnost vyplývající ze služebního zařazení nebo funkce, do níž byla ustanovena, neohrožuje její těhotenství, zdraví nebo mateřství do konce devátého měsíce po porodu nebo schopnost kojení; na toto rozhodnutí a na další postup se použije zvláštní právní předpis³⁸⁾ o poskytování zdravotních služeb.

HLAVA V

KONTROLA POSUZOVÁNÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU PRO ÚČELY POJIŠTĚNÍ

§ 74

(1) Orgán nemocenského pojištění provádí svým lékařem kontrolu

a) správnosti posuzování zdravotního stavu a dočasné pracovní neschopnosti a potřeby ošetřování a správnosti vedení a úplnosti zdravotnické dokumentace při tomto posuzování,

b) plnění povinností ošetřujících lékařů při posuzování zdravotního stavu a dočasné pracovní neschopnosti a potřeby ošetřování.

(2) Kontrola posuzování dočasné pracovní neschopnosti se provádí na pracovišti ošetřujícího lékaře nebo na jiném místě určeném lékařem orgánu nemocenského pojištění, a to zpravidla za osobní účasti posuzovaného pojištěnce; lékař orgánu nemocenského pojištění může určit, v kterých případech není přítomnost posuzovaného pojištěnce potřebná. To platí obdobně i pro kontrolu posuzování potřeby ošetřování.

(3) O kontrole vyhotoví orgán nemocenského pojištění zápis, jehož stejnopis předá ošetřujícímu lékaři.

(4) Ošetřující lékař je povinen poskytnout lékařům orgánu nemocenského pojištění potřebnou součinnost při kontrole, zejména umožnit vstup na své pracoviště a předložit potřebnou zdravotnickou dokumentaci. Za nesplnění povinnosti součinnosti při kontrole může orgán nemocenského pojištění uložit ošetřujícímu lékaři pořádkovou pokutu do výše 10 000 Kč.

(5) Na základě jednání s ošetřujícím lékařem orgán nemocenského pojištění stanoví harmonogram kontrol posuzování dočasné pracovní neschopnosti na pracovišti ošetřujícího lékaře a ošetřujícího lékaře o něm písemně vyrozumí. Harmonogram musí být stanoven nejméně na dobu 3 měsíců.

(6) Pokud nastanou důvody k provedení mimořádné kontroly posuzování zdravotního stavu pro účely nemocenského pojištění, je orgán nemocenského pojištění povinen o tom vyrozumět ošetřujícího lékaře nejpozději 2 pracovní dny přede dnem kontroly.

§ 75

(1) Zjistí-li orgán nemocenského pojištění, že jsou důvody pro ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování, rozhodne o ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování, pokud ji neukončil ošetřující lékař, a to na předepsaném tiskopise.

(2) Toto rozhodnutí je vykonatelné dnem, který je v rozhodnutí uveden jako den ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo den ukončení potřeby ošetřování, ne však dříve než dnem jeho ústního vyhlášení přítomnému pojištěnci nebo písemného doručení nepřítomnému pojištěnci. Pokud se pojištěnec osobně nezúčastnil kontroly podle § 74 odst. 2, aniž by prokázal existenci vážných důvodů své neúčasti, je rozhodnutí vykonatelné dnem této kontroly.

§ 75a

(1) Nejpozději do 30 dnů před uplynutím podpůrní doby zhodnotí ošetřující lékař spolu s lékařem orgánu nemocenského pojištění zdravotní stav a dosavadní průběh dočasné pracovní neschopnosti pojištěnce za účelem zjištění, zda

- a) lze očekávat, že pojištěnec před uplynutím podpůrní doby nabude pracovní schopnost,
- b) existují zdravotní důvody pro předpoklad, že pojištěnec nabude pracovní schopnost v krátké době po uplynutí podpůrní doby, nebo
- c) je zdravotní stav pojištěnce dlouhodobě nepříznivý podle zákona o důchodovém pojištění.

(2) S výsledkem zhodnocení podle odstavce 1 seznámí ošetřující lékař pojištěnce a v návaznosti na výsledek tohoto zhodnocení ho současně informuje o možnostech dalšího postupu.

(3) Pro průběh zhodnocení zdravotního stavu a dosavadního průběhu dočasné pracovní neschopnosti platí § 74 odst. 2 a 4 obdobně. Toto zhodnocení a jeho výsledek zaznamená ošetřující lékař ve zdravotnické dokumentaci.

HLAVA VI KONTROLA DODRŽOVÁNÍ REŽIMU DOČASNĚ PRÁCE NESCHOPNÉHO POJIŠTĚNCE

§ 76

(1) Kontrolu dodržování režimu dočasné práce neschopného pojištěnce provádí příslušný orgán nemocenského pojištění pověřenými zaměstnanci z vlastního podnětu nebo z podnětu ošetřujícího lékaře pojištěnce anebo zaměstnavatele. Podá-li podnět k provedení této kontroly ošetřující lékař nebo zaměstnavatel, je tento orgán povinen provést kontrolu do 7 dnů od obdržení žádosti a o výsledku kontroly neprodleně žadatele písemně informovat.

(2) O kontrole dodržování režimu dočasné práce neschopného pojištěnce se sepisuje písemný záznam, ve kterém se uvede výsledek kontroly. Pokud bylo při kontrole dodržování režimu dočasné práce neschopného pojištěnce zjištěno porušení tohoto režimu, zasílá orgán nemocenského pojištění záznam o kontrole dočasné práce neschopnému pojištěnci, ošetřujícímu lékaři a zaměstnavateli.

(3) Pověření zaměstnanci orgánu nemocenského pojištění provádějící kontrolu dodržování režimu dočasné práce neschopného pojištěnce jsou povinni se prokázat průkazem s fotografií vydaným orgánem nemocenského pojištění. Náležitosti průkazu stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Provedl-li kontrolu dodržování povinností stanovených v § 56 odst. 2 písm. b) zaměstnavatel, platí odstavec 2 obdobně s tím, že záznam zasílá zaměstnavatel též orgánu nemocenského pojištění.

HLAVA VII SOUČINNOST POSKYTOVATELŮ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB A FYZICKÝCH A PRÁVNICKÝCH OSOB

§ 77

(1) Poskytovatelé zdravotních služeb jsou povinni na žádost orgánu nemocenského pojištění za úhradu

a) provést vyšetření zdravotního stavu osoby, která je povinna se tomuto vyšetření podrobit podle § 64 odst. 1 písm. e), pro účely posuzování dočasné pracovní neschopnosti nebo kontroly posuzování dočasné pracovní neschopnosti a posuzování pracovní schopnosti po uplynutí podpůrní doby a vyšetření zdravotního stavu osoby pro účely posuzování potřeby ošetřování,

b) zpracovat bez souhlasu osoby uvedené v písmenu a) lékařské podklady v rozsahu určeném orgánem nemocenského pojištění, jichž je třeba k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti a pro kontrolu dočasné pracovní neschopnosti a potřeby ošetřování.

(2) Poskytovatelé zdravotních služeb jsou povinni lékaři orgánu nemocenského pojištění na jeho žádost a bez souhlasu osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) bezplatně sdělit informace potřebné ke kontrole posuzování zdravotního stavu a dočasné pracovní neschopnosti, umožnit lékaři orgánu nemocenského pojištění nahlížení do zdravotnické dokumentace a na nezbytně nutnou dobu zapůjčit lékaři orgánu nemocenského pojištění zdravotnickou dokumentaci v rozsahu určeném orgánem nemocenského pojištění.

(3) Poskytovatel zdravotních služeb plní povinnosti podle odstavců 1 a 2 ve lhůtě určené orgánem nemocenského pojištění, a není-li tato lhůta určena, do 15 kalendářních dnů ode dne, kdy obdržel žádost.

(4) Výše úhrady za výkony podle odstavce 1 se řídí seznamem zdravotních výkonů s bodovými hodnotami⁴³⁾ a zvláštními právními předpisy⁴⁴⁾. Úhradu poskytuje ten, kdo si provedení výkonu vyžádal, a to na základě vyúčtování předloženého poskytovatelem zdravotních služeb. To platí obdobně i pro náhradu poštovného za zaslání zdravotnické dokumentace podle odstavce 2.

§ 78

Fyzické a právnické osoby, které provádějí nebo zprostředkovávají opravy nebo prodej ortopedických nebo kompenzačních pomůcek, mají povinnost sdělit na vyžádání bezplatně informace o lhůtě stanovené k opravě nebo pořízení nové ortopedické nebo kompenzační pomůcky nebo jiné informace, jež jsou v přímém vztahu k posuzování dočasné pracovní neschopnosti, která vznikla podle § 57 odst. 1 písm. d), ošetřujícímu lékaři nebo příslušnému orgánu nemocenského pojištění.

HLAVA VIII OPRÁVNĚNÍ ORGÁNŮ NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ PŘI PORUŠOVÁNÍ POVINNOSTÍ LÉKAŘŮ PŘI POSUZOVÁNÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU PRO ÚČELY POJIŠTĚNÍ

§ 79

(1) Orgán nemocenského pojištění je oprávněn v případě, kdy ošetřující lékař porušil své povinnosti při posuzování zdravotního stavu pro účely pojištění a za toto porušení mu byla pravomocně uložena pokuta podle § 138 odst. 1,

a) upozornit zřizovatele poskytovatele zdravotních služeb nebo orgán, který rozhodl o oprávnění k poskytování zdravotních služeb, a příslušnou zdravotní pojišťovnu na to, že

ošetřující lékař porušil povinnosti stanovené mu tímto zákonem; k tomuto upozornění se přikládá opis rozhodnutí o uložení pokuty,

b) podat podnět České lékařské komoře nebo České stomatologické komoře k zahájení disciplinárního řízení s lékařem podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾; k tomuto podnětu se přikládá opis rozhodnutí o uložení pokuty. O výsledku tohoto řízení musí být orgán nemocenského pojištění příslušnou komorou do 1 měsíce od jeho skončení písemně informován,

c) stanovit ošetřujícímu lékaři zákaz rozhodovat ve věcech dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování na dobu až 2 let, pokud pokuta byla uložena za správní delikt uvedený v § 138 odst. 1 písm. l) nebo pokud pokuta byla uložena za správní delikt uvedený v § 138 odst. 1 písm. m) a v období do jednoho roku od uložení této pokuty rozhodl orgán nemocenského pojištění podle § 75 odst. 1 znovu o ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování, a ošetřující lékař byl na možnost stanovení tohoto zákazu písemně upozorněn; je-li ošetřujícím lékařem právnická osoba, lze uložit tento zákaz pouze tomu lékaři, který zavinil, že v tomto období do jednoho roku bylo znovu rozhodnuto orgánem nemocenského pojištění o ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování.

(2) Orgán nemocenského pojištění je povinen upozornit příslušnou zdravotní pojišťovnu na to, že

a) průměrná doba trvání jedné dočasné pracovní neschopnosti podle odbornosti lékaře stanovená za období nejméně 6 měsíců v rámci dočasných pracovních neschopností, o nichž rozhodl tentýž ošetřující lékař, se výrazně odlišuje od regionálního nebo celostátního průměru trvání jedné dočasné pracovní neschopnosti zjištěného tímto orgánem,

b) ošetřující lékař přes předchozí písemné upozornění porušuje povinnosti stanovené v § 61, 67 a 69.

§ 80

(1) V případě zákazu rozhodovat podle § 79 odst. 1 písm. c) provádí za ošetřujícího lékaře rozhodování ve věcech dočasné pracovní neschopnosti a potřeby ošetřování po dobu trvání tohoto zákazu orgán nemocenského pojištění, který tento zákaz stanovil, pokud si pojištěnec nezvolil jiného ošetřujícího lékaře nebo pokud se nestanoví jinak v § 82 odst. 5. Lékař orgánu nemocenského pojištění přitom plní povinnosti ošetřujícího lékaře uvedené v § 61 písm. a), b), d), h), j), l) a m) a § 68, vede zdravotnickou dokumentaci o průběhu dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování v rozsahu potřebném pro rozhodování, vyplňuje potřebné údaje na předepsaných tiskopisech, sděluje poskytovateli pracovnělékařských služeb na jeho vyžádání předpokládanou délku trvání dočasné pracovní neschopnosti pojištěnce a zabezpečuje příslušné tiskopisy, které používá pro účely provádění pojištění, před zneužitím.

(2) Při rozhodování orgánu nemocenského pojištění v případech uvedených v odstavci 1 se

a) použijí předepsané tiskopisy podle tohoto zákona, které používají ošetřující lékaři,

b) nepoužije ustanovení § 56 odst. 4 věty třetí, § 57 odst. 4, § 59 odst. 3 a § 68 odst. 5,

c) použije ustanovení § 75 odst. 2 věty první, jde-li o ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo o ukončení potřeby ošetřování.

(3) Při rozhodování ve věcech dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování podle odstavce 1 lékaři orgánu nemocenského pojištění vycházejí z lékařských zpráv a posudků vypracovaných ošetřujícími lékaři a dalšími lékaři a z výsledků vlastních vyšetření.

(4) Ošetřující lékař, kterému byl stanoven zákaz rozhodovat podle § 79 odst. 1 písm. c), je povinen neodkladně a bezplatně zaslat orgánu nemocenského pojištění uvedenému v odstavci 1 na jeho žádost potřebné podklady o zdravotním stavu pojištěnce.

ČÁST PÁTÁ ORGANIZACE A PROVÁDĚNÍ

HLAVA I ORGÁNY NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ A JEJICH PŘÍSLUŠNOST K PROVÁDĚNÍ POJIŠTĚNÍ

Díl 1 Orgány nemocenského pojištění

§ 81

(1) Pojištění provádějí příslušné orgány nemocenského pojištění.

(2) Orgány nemocenského pojištění jsou

- a) okresní správy sociálního zabezpečení⁴⁶⁾,
- b) Česká správa sociálního zabezpečení⁴⁷⁾,
- c) služební orgány,
- d) Ministerstvo práce a sociálních věcí.

(3) Služebními orgány jsou

- a) Ministerstvo obrany,
- b) Ministerstvo vnitra,
- c) Vězeňská služba České republiky,
- d) Generální ředitelství cel,
- e) Generální inspekce bezpečnostních sborů,
- f) Bezpečnostní informační služba,

g) Úřad pro zahraniční styky a informace.

Díl 2

Příslušnost orgánů nemocenského pojištění k provádění pojištění

§ 82

Věcná příslušnost

(1) Pojištění provádějí

a) okresní správa sociálního zabezpečení a Česká správa sociálního zabezpečení, jde-li o pojištěnce uvedené v § 5 písm. a) bodech 1, 3 až 13 a 15 až 22, s výjimkou pojištěnců vykonávajících pojištěnou činnost ve vazbě, (dále jen "zaměstnané osoby") a o pojištěnce uvedené v § 5 písm. b),

b) Ministerstvo obrany, jde-li o vojáky z povolání,

c) Ministerstvo vnitra, jde-li o příslušníky Policie České republiky a příslušníky Hasičského záchranného sboru České republiky,

d) Vězeňská služba České republiky, jde-li o příslušníky Vězeňské služby České republiky a jde-li o odsouzené ve výkonu trestu odnětí svobody zařazené do práce, osoby ve výkonu zabezpečovací detence zařazené do práce a pojištěnce vykonávající pojištěnou činnost ve vazbě (dále jen "odsouzené osoby"),

e) Generální ředitelství cel, jde-li o příslušníky Celní správy České republiky,

f) Generální inspekce bezpečnostních sborů, jde-li o příslušníky Generální inspekce bezpečnostních sborů,

g) Bezpečnostní informační služba, jde-li o příslušníky Bezpečnostní informační služby,

h) Úřad pro zahraniční styky a informace, jde-li o příslušníky Úřadu pro zahraniční styky a informace.

(2) Vznikl-li nárok na dávku v ochranné lhůtě, provádí pojištění ten orgán nemocenského pojištění, který byl příslušný k provádění pojištění z té pojištěné činnosti, z níž ochranná lhůta plyne, pokud se nestanoví jinak v odstavci 3 nebo 4.

(3) Je-li fyzická osoba současně účastna pojištění jako pojištěnec uvedený v odstavci 1 písm. a) i jako pojištěnec uvedený v odstavci 1 písm. b) až h) a uplatňuje nárok na dávky z obou těchto pojištění, vyplácí dávky ty orgány nemocenského pojištění, které jsou příslušné k provádění pojištění příslušníků; tyto orgány plní přitom úkoly, které má vůči pojištěncům uvedeným v odstavci 1 písm. a) okresní správa sociálního zabezpečení a které se týkají stanovení výše a výplaty dávek, krácení nebo odnětí nemocenského při porušení režimu dočasné práce neschopného pojištěnce a při nesplnění povinnosti součinnosti při kontrole dodržování tohoto režimu podle § 64 odst. 1 písm. b) a regresní náhrady.

(4) Kontrolu dočasné pracovní neschopnosti podle § 74 odst. 1 pojištěnce, který byl příslušníkem a jehož dočasná pracovní neschopnost vznikla v průběhu služebního poměru a

trvá i po jeho skončení nebo vznikla po skončení služebního poměru v ochranné lhůtě, a posuzování pracovní schopnosti po uplynutí podpůrní doby (§ 66) u tohoto pojištěnce provádí okresní správa sociálního zabezpečení, a to vždy na základě žádosti příslušného služebního orgánu.

(5) V případě zákazu rozhodovat podle § 79 odst. 1 písm. c) stanoveného služebními orgány uvedenými v § 81 odst. 3 písm. e), f) nebo g) mohou tyto orgány požádat okresní správu sociálního zabezpečení, aby rozhodování ve věcech dočasné pracovní neschopnosti a potřeby ošetřování převzala místo těchto služebních orgánů; okresní správa sociálního zabezpečení je povinna této žádosti vyhovět. Pojištěnce o tomto převzetí informují tyto služební orgány.

§ 83

Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení

(1) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení pro provádění

a) pojištění zaměstnanců včetně kontroly plnění povinností zaměstnavatelů v pojištění se řídí sídlem zaměstnavatele, pokud toto sídlo je shodné s místem mzdové účtárny nebo pokud zaměstnavatel nemá mzdovou účtárnu; pokud zaměstnavatel má mzdovou účtárnu a místo mzdové účtárny není shodné se sídlem zaměstnavatele, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení místem mzdové účtárny,

b) pojištění osob samostatně výdělečně činných včetně kontroly plnění jejich povinností v pojištění se řídí místem trvalého pobytu osoby samostatně výdělečně činné. Nemá-li osoba samostatně výdělečně činná trvalý pobyt na území České republiky, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení místem hlášeného pobytu⁶⁾ v České republice. Nemá-li osoba samostatně výdělečně činná trvalý pobyt na území České republiky ani hlášený pobyt v České republice, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení místem výkonu samostatné výdělečné činnosti; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná okresní správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení osoby samostatně výdělečně činné převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti.

(2) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí

a) místem výkonu práce ošetřujícího lékaře, který vede pojištěnce v evidenci dočasně práce neschopných, jde-li o vedení evidence dočasně práce neschopných pojištěnců a kontrolu posuzování zdravotního stavu pro účely pojištění a v případech uvedených v § 79 odst. 1 písm. c) a § 84 odst. 2 písm. a) bodě 5,

b) místem pobytu pojištěnce v době dočasné pracovní neschopnosti určeného podle § 56 odst. 2 písm. b) a odst. 3 nebo podle § 64 odst. 1 písm. g), jde-li o kontrolu dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce,

c) místem trvalého pobytu pojištěnce, má-li pojištěnec místo trvalého pobytu na území České republiky, popřípadě místem hlášeného pobytu v České republice nebo místem, kde se na území České republiky zdržuje, nemá-li pojištěnec místo trvalého pobytu na území České republiky nebo místo hlášeného pobytu, pokud nelze určit příslušnost podle odstavce 1 nebo podle písmene a) nebo b),

d) sídlem orgánu ochrany veřejného zdraví, který nařídil karanténu.

(3) Vznikl-li nárok na nemocenské nebo peněžitou pomoc v mateřství v ochranné lhůtě, určí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení podle odstavce 1 tak, jako by dále trvalo pojištění, z něhož vznikl nárok na tyto dávky.

(4) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení v řízení o správních deliktech se řídí

a) podle odstavce 1 písm. a), jde-li o přestupek nebo správní delikt spáchaný zaměstnavatelem nebo o přestupek spáchaný pojištěncem, který přestupek spáchal jako zaměstnaná osoba,

b) podle odstavce 1 písm. b), jde-li o přestupek spáchaný pojištěncem, který přestupek spáchal jako osoba samostatně výdělečně činná,

c) místem trvalého pobytu pojištěnce nebo jiné fyzické osoby, jde-li o přestupek spáchaný pojištěncem nebo jinou fyzickou osobou a nelze-li určit místní příslušnost podle písmene a) nebo b),

d) sídlem poskytovatele zdravotních služeb, jde-li o správní delikt spáchaný poskytovatelem zdravotních služeb

e) sídlem právnické osoby, jde-li o správní delikt spáchaný právnickou osobou a nelze-li určit místní příslušnost podle písmene a) nebo d).

(5) Nelze-li místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení určit podle odstavců 1 až 4 nebo pokud by bylo místně příslušných více okresních správ sociálního zabezpečení, stanoví Česká správa sociálního zabezpečení okresní správu sociálního zabezpečení, která bude příslušná k provádění pojištění a kontrole plnění povinností v pojištění.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 4 se použije, nestanoví-li se v tomto zákoně jinak.

HLAVA II ÚKOLY A OPRÁVNĚNÍ PŘI PROVÁDĚNÍ POJIŠTĚNÍ

Díl 1 Úkoly a oprávnění orgánů nemocenského pojištění

§ 84 Úkoly okresních správ sociálního zabezpečení

(1) Okresní správy sociálního zabezpečení při provádění pojištění zaměstnaných osob a osob samostatně výdělečně činných plní úkoly stanovené tímto zákonem orgánu nemocenského pojištění, pokud nejde o úkoly, které při tomto provádění plní Česká správa sociálního zabezpečení.

(2) Okresní správy sociálního zabezpečení

a) rozhodují v prvním stupni ve věcech pojištění podle odstavce 1, a to:

1. o vzniku, trvání a zániku pojištění, vznikl-li spor o účast na pojištění,
2. o přiznání dávek a jejich odnětí, o zastavení výplaty dávek a o změně výše dávek,
3. o vrácení přeplatku na dávce,
4. o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrní doby,
5. o ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování v případech uvedených v § 75 odst. 1,
6. o regresních náhradách,
7. o správních deliktech,
8. o stanovení zákazu podle § 79 odst. 1 písm. c),
9. o věcech uvedených v § 80 odst. 1,
10. v dalších případech stanovených tímto zákonem,

b) vyplácí dávky ve stanovených termínech,

c) vydávají pojištěncům písemné oznámení o druhu jimi vyplácené dávky, denní výši dávky, výši denního vyměřovacího základu a době, za kterou byla dávka vyplacena, a písemné oznámení o výši přeplatku na nemocenském, který je pojištěnec povinen uhradit z důvodu zpětného přiznání starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, a období, za které byl tento přeplatek vyčíslen,

d) vydávají pojištěncům písemná oznámení o zúčtování dávek podle § 124 odst. 8,

e) vedou evidenci spojenou s výplatou dávek,

f) vedou evidenci zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných, jejichž pojištění provádějí, včetně evidence doby pojištění a evidence lhůt a podpůrních dob a dalších podkladů pro výplatu dávek, evidenci zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných dočasně práce neschopných a s nařízenou karanténou, a evidenci pojištěnců s nárokem na výplatu dávek podle druhu dávek,

g) vedou evidenci rozhodnutí o porušení povinností ošetřujících lékařů spojených s posuzováním a potvrzováním zdravotního stavu a dočasné pracovní neschopnosti pro účely pojištění a umožňují ošetřujícím lékařům nahlížet do této evidence, jde-li o rozhodnutí, která se jich týkají,

h) vedou evidenci zaměstnavatelů, kteří spadají do jejich místní příslušnosti,

i) kontrolují plnění povinností zaměstnavatelů a osob samostatně výdělečně činných v pojištění a plnění povinností dalších právnických nebo fyzických osob uložených jim tímto zákonem,

j) kontrolují dodržování režimu dočasně práce neschopných pojištěnců,

k) vystavují ženě, která nesplňuje podmínky nároku na peněžitou pomoc v mateřství, na její žádost potvrzení o této skutečnosti,

l) upozorňují písemně ošetřujícího lékaře a zaměstnavatele na trvání dočasné pracovní neschopnosti v délce 180 dní, a to alespoň 15 dní předem, a ošetřujícího lékaře, zaměstnavatele a pojištěnce, jemuž se poskytuje nemocenské, na čerpání podpůrní doby v délce 380 dní, a to alespoň 2 měsíce předem; pojištěnce přitom zároveň informují, co pro něj

znamená ukončení podpůrné doby a o podmínkách vyplacení nemocenského po uplynutí podpůrné doby,

m) informují písemně osoby samostatně výdělečně činné a zahraniční zaměstnance o zániku jejich účasti na pojištění z důvodu nezaplacení pojistného na pojištění, a to nejpozději do osmého dne druhého kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž účast na pojištění z tohoto důvodu zanikla,

n) poskytují ošetřujícím lékařům, zaměstnavatelům a pojištěncům bezplatně tiskopisy předepsané podle tohoto zákona a ošetřujícím lékařům bezplatně obálky určené pro zasílání stanovených hlášení a oznámení podle § 61 okresním správám sociálního zabezpečení v případech, kdy cenu dodání těchto zásilek uhrazuje Česká správa sociálního zabezpečení podle § 167b,

o) poskytují pojištěncům a zaměstnavatelům bezplatně odborné informace o pojištění,

p) oznamují ošetřujícímu lékaři, kterým dnem skončil nárok na nemocenské pojištění, který končí pojištěnou činnost a žádá o zahájení výplaty starobního důchodu ode dne, který spadá do doby dočasné pracovní neschopnosti,

q) vedou potřebnou statistiku a účetní evidenci v oblasti pojištění,

r) informují příslušný služební orgán o výsledku posouzení kontroly dočasné pracovní neschopnosti a posuzování pracovní schopnosti po uplynutí podpůrné doby v případech uvedených v § 82 odst. 4, pokud tento orgán o kontrolu nebo posouzení požádal,

s) předávají České správě sociálního zabezpečení údaje potřebné k vedení registru pojištěnců nemocenského pojištění (dále jen "registr pojištěnců") a registru zaměstnavatelů,

t) vystavují na žádost zaměstnavatele pro účely výpočtu náhrady za ztrátu na výdělku poskytované z důvodu pracovního úrazu nebo nemoci z povolání písemné potvrzení o plné výši nemocenského; toto potvrzení vystavují okresní správy sociálního zabezpečení též na žádost příslušného služebního útvaru pro účely výpočtu náhrady za ztrátu na služebním příjmu.

(3) Okresní správy sociálního zabezpečení dále

a) provádějí kontrolu vedení evidence dočasně práce neschopných pojištěnců a osob s potřebou ošetřování a kontrolu správnosti a úplnosti zdravotnické dokumentace týkající se průběhu dočasné pracovní neschopnosti a potřeby ošetřování člena domácnosti ze zdravotních důvodů u ošetřujícího lékaře,

b) provádějí kontrolu posuzování zdravotního stavu pro účely pojištění a vedou evidenci zápisů o této kontrole,

c) kontrolují plnění povinností stanovených tímto zákonem ošetřujícím lékařům,

d) dávají dočasně práce neschopnému pojištěnci na základě jeho žádosti předchozí písemný souhlas k povolení změny místa pobytu v době dočasné pracovní neschopnosti (§ 56 odst. 3 věta třetí) a ošetřujícímu lékaři předchozí písemný souhlas v případech uvedených v § 56

odst. 6 a § 57 odst. 3 a 5,

e) přešetřují podněty týkající se posuzování dočasné pracovní neschopnosti ošetřujícími lékaři podané zdravotní pojišťovnou a podněty zaměstnavatele ke kontrole důvodnosti dočasné pracovní neschopnosti a potřeby ošetřování,

f) podávají zdravotní pojišťovně informace z oblasti posuzování zdravotního stavu a dočasné pracovní neschopnosti ošetřujícími lékaři, a to včetně informací o průměrné délce trvání jedné dočasné pracovní neschopnosti podle odbornosti ošetřujícího lékaře a sankcí udělených ošetřujícímu lékaři, za účelem kontroly efektivního využívání a poskytování zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění,

g) předávají poskytovateli zdravotních služeb a správnímu úřadu, příslušným podle zvláštního právního předpisu³⁸⁾, pro účely řízení o návrhu na přezkoumání rozhodnutí a o odvolání potřebné kopie podkladů pro toto řízení, a to na jejich žádost,

h) nařizují vyšetření zdravotního stavu pojištěnce u poskytovatele zdravotních služeb, je-li to nezbytné pro posuzování zdravotního stavu a dočasné pracovní neschopnosti,

i) posuzují pracovní schopnost dočasně práce neschopných pojištěnců po uplynutí podpůrní doby,

j) provádějí kontrolu dočasné pracovní neschopnosti, zhodnocení zdravotního stavu a dosavadního průběhu dočasné pracovní neschopnosti a posuzování pracovní schopnosti po uplynutí podpůrní doby v případech uvedených v § 82 odst. 4,

k) ukončují dočasnou pracovní neschopnost nebo potřebu ošetřování v případech uvedených v § 75 odst. 1, a to na předepsaných tiskopisech;
tyto úkoly může plnit pouze lékař.

§ 85

Úkoly České správy sociálního zabezpečení

(1) Česká správa sociálního zabezpečení

a) řídí a kontroluje činnost okresních správ sociálního zabezpečení v oblasti pojištění,

b) rozhoduje o odvoláních ve věcech pojištění, v nichž v prvním stupni rozhodla okresní správa sociálního zabezpečení,

c) jedná před soudem v řízení o přezkoumání rozhodnutí ve věcech pojištění,

d) vede registr pojištěnců, jde-li o zaměstnané osoby a osoby samostatně výdělečně činné,

e) vede registr zaměstnavatelů zaměstnávajících zaměstnané osoby,

f) zajišťuje vydávání tiskopisů, pokud tyto tiskopisy nevydává Ministerstvo financí, předepsaných podle tohoto zákona a poskytuje tyto tiskopisy bezplatně ostatním orgánům nemocenského pojištění, ošetřujícím lékařům a dalším subjektům, které tyto tiskopisy používají; uzavírá dohodu podle § 167b a zajišťuje vydávání obálek uvedených v § 84 odst. 2

písm. n),

g) zajišťuje plnění úkolů vyplývajících z práva Evropských společenství a plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv v oblasti pojištění.

(2) Lékaři České správy sociálního zabezpečení posuzují pracovní schopnost dočasně práce neschopných pojištěnců po uplynutí podpůrní doby a plní úkoly uvedené v § 84 odst. 3 písm. d) a j) pro účely odvolacího řízení.

§ 86

Úkoly služebních orgánů

(1) Služební orgány v oborech své působnosti při provádění pojištění příslušníků a pojištění odsouzených osob plní úkoly stanovené tímto zákonem orgánu nemocenského pojištění, pokud nejde o úkoly, které při tomto provádění plní služební útvary, věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence.

(2) Služební orgány v oborech své působnosti

- a) plní úkoly uvedené v § 84 odst. 2 písm. a), g), j), n) a o),
- b) vedou registr služebních útvarů,
- c) vedou registr pojištěnců, jde-li o příslušníky a odsouzené osoby,
- d) kontrolují plnění povinností služebních útvarů v pojištění,
- e) plní úkoly uvedené v § 84 odst. 3 písm. a) až i) a k) a v § 85 odst. 1 písm. c) a g);
úkoly uvedené v § 84 odst. 3 písm. a) až i) může plnit pouze lékař.

§ 87

Úkoly Ministerstva práce a sociálních věcí

Ministerstvo práce a sociálních věcí

- a) řídí a kontroluje výkon státní správy v pojištění,
- b) koordinuje a usměrňuje provádění pojištění ve vztahu k České správě sociálního zabezpečení a ke služebním orgánům,
- c) řídí a kontroluje Českou správu sociálního zabezpečení při provádění pojištění,
- d) sleduje účelné vynakládání prostředků státu určených na pojištění.

§ 88

Odstraňování tvrdostí

Ministři práce a sociálních věcí, obrany a vnitra, generální ředitel Vězeňské služby České republiky, generální ředitel Generálního ředitelství cel, ředitel Generální inspekce bezpečnostních sborů, ředitel Bezpečnostní informační služby a ředitel Úřadu pro zahraniční

styky a informace mohou rozhodnout v oboru své působnosti o odstranění tvrdostí v jednotlivých případech, které se vyskytly při provádění pojištění.

Oprávnění orgánů nemocenského pojištění

§ 89

(1) Orgány nemocenského pojištění mohou vyzvat

- a) zaměstnavatele k podání hlášení a předložení záznamů o skutečnostech rozhodných pro posouzení účasti zaměstnanců na pojištění a pro nárok na dávky, jejich výši a výplatu,
- b) pojištěnce, aby sdělil, popřípadě doložil skutečnosti rozhodné pro provádění jeho pojištění,
- c) příjemce dávky, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši a výplatu,
- d) zaměstnavatele, který zaměstnává méně než 26 zaměstnanců účastných pojištění, osobu samostatně výdělečně činnou a zahraničního zaměstnance, aby se za účelem provedení kontroly plnění jejich povinností v pojištění, včetně placení pojistného na nemocenské pojištění, dostavili v určeném termínu na okresní správu sociálního zabezpečení, popřípadě na místo určené touto správou; za zaměstnavatele, který zaměstnává méně než 26 zaměstnanců účastných pojištění, se pro tyto účely považuje zaměstnavatel, který ke dni vyhotovení výzvy okresní správy sociálního zabezpečení má v registru pojištěnců evidováno méně než 26 těchto zaměstnanců,
- e) držitele poštovní licence, aby doložil skutečnosti týkající se výplaty dávek, zejména komu, kdy a v jaké výši byly vyplaceny,
- f) peněžní ústav, aby doložil skutečnosti týkající se výplaty dávek, zejména komu, kdy a v jaké výši byly připsány na účet.

(2) Lhůtu ke splnění povinností uvedených v odstavci 1 stanoví orgán nemocenského pojištění; tato lhůta nesmí být kratší než 8 kalendářních dnů ode dne doručení nebo sdělení výzvy ke splnění těchto povinností.

§ 90

Orgány nemocenského pojištění jsou oprávněny

- a) přezkoumat správnost a úplnost záznamů a hlášení, které jsou zaměstnavatelé pro účely provádění pojištění povinni vést, včasnost a způsob jejich předložení a podání,
- b) kontrolovat účetní a další podklady, které jsou rozhodné pro účast na pojištění, stanovení nároku na dávku, její výši a výplatu,
- c) dohodnout se zaměstnavatelem změnu lhůty pro plnění jeho povinností uvedené v § 94 odst. 1 a 2,
- d) dát příslušné zdravotní pojišťovně podnět ke kontrole poskytování zdravotní péče a postupu ve věcech dočasné pracovní neschopnosti a potřeby ošetřování ošetřujícím lékařem,

e) vyžadovat od poskytovatelů pracovnělékařských služeb vyjádření o zdravotní způsobilosti dočasně práce neschopného pojištěnce vykonávat dosavadní zaměstnání; poskytovatelé pracovnělékařských služeb přitom vychází ze zprávy o zdravotním stavu pojištěnce, kterou jim orgán nemocenského pojištění zaslal.

§ 91

Pověření zaměstnanci orgánů nemocenského pojištění jsou oprávněni vstupovat do prostorů zaměstnavatelů, kontrolovat plnění povinností uložených tímto zákonem a vyžadovat potřebnou součinnost při této kontrole, zejména předložení podkladů uvedených v § 90 písm. b); k odstranění zjištěných nedostatků jsou oprávněni ukládat nápravná opatření, popřípadě vyžadovat přijetí opatření k nápravě ve stanovené lhůtě a podání písemné zprávy o přijatých opatřeních včetně jejich plnění.

Díl 2 **Úkoly živnostenských úřadů**

§ 91a

Osoby samostatně výdělečně činné, které samostatnou výdělečnou činnost provozují na základě oprávnění podle živnostenského zákona, mohou přihlášky k pojištění a odhlášky z pojištění podat též u živnostenského úřadu^{47a)}.

Díl 3 **Úkoly zaměstnavatelů v pojištění**

Oddíl 1 **Rozdělení zaměstnavatelů a jejich příslušnost k plnění úkolů v pojištění**

§ 92

(1) Úkoly zaměstnavatelů v pojištění plní v rozsahu dále stanoveném

- a) zaměstnavatelé, kteří jsou povinni se přihlásit do registru zaměstnavatelů (§ 93 a 123),
- b) služební útvary,
- c) věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence, jde-li o odsouzené osoby.

(2) Úkoly zaměstnavatelů uvedených v odstavci 1 písm. a) plní u

- a) zaměstnanců v pracovním poměru zaměstnavatel, k němuž jsou v pracovním poměru,
- b) státních zaměstnanců podle služebního zákona služební úřad, v němž je státní zaměstnanec zařazen k výkonu státní služby,
- c) členů družstev družstvo, jehož jsou členy, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro družstvo práci,

- d) zaměstnanců činných na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce zaměstnavatel, který uzavřel se zaměstnancem tuto dohodu,
- e) pracovníků v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů zaměstnavatel, který uzavřel s pracovníkem tento vztah,
- f) soudců soud, k němuž je soudce přidělen k výkonu funkce,
- g) členů zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, útvar, který vyřizuje pracovní záležitosti zaměstnanců těchto územních samosprávných celků,
- h) poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny a u senátorů Senátu Parlamentu České republiky Kancelář Senátu,
- i) členů vlády orgán, který členům vlády vyplácí plat,
- j) prezidenta, viceprezidenta a členů Nejvyššího kontrolního úřadu Nejvyšší kontrolní úřad,
- k) členů Rady pro rozhlasové a televizní vysílání Úřad Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, předsedy Energetického regulačního úřadu Energetický regulační úřad, členů Rady Ústavu pro studium totalitních režimů Ústav pro studium totalitních režimů a u členů Rady Českého telekomunikačního úřadu Český telekomunikační úřad,
- l) finančního arbitra a zástupce finančního arbitra Kancelář finančního arbitra,
- m) Veřejného ochránce práv a zástupce Veřejného ochránce práv Kancelář Veřejného ochránce práv,
- n) osob uvedených v § 5 písm. a) bodě 11 správní úřad nebo právnická osoba uvedená v tomto ustanovení anebo ten, kdo má u osob vykonávajících veřejnou funkci postavení zaměstnavatele,
- o) dobrovolných pracovníků pečovatelské služby právnická osoba, která těmto pracovníkům vyplácí odměnu za výkon pečovatelské služby,
- p) osob pečujících a osob v evidenci orgán, který vyplácí odměnu pěstouna podle zvláštního právního předpisu¹³⁾,
- q) osob uvedených v § 5 písm. a) bodě 15 ten, pro něhož jsou tyto osoby činné,
- r) smluvních zaměstnanců smluvní zaměstnavatel.
- s) společníků a jednatelů společnosti s ručením omezeným tato společnost,
- t) komanditistů komanditní společnosti tato společnost,
- u) ředitelů obecně prospěšné společnosti tato společnost,
- v) prokuristů zaměstnavatel, který je zmocnil prokurou,

w) likvidátorů ten, kdo likvidátorovi vyplácí příjem z činnosti likvidátora,

x) členů kolektivních orgánů právnické osoby uvedených v § 5 písm. a) bodě 18 tato právnická osoba,

y) vedoucích organizačních složek právnické osoby uvedených v § 5 písm. a) bodě 20 tato organizační složka,

z) osob uvedených v § 5 písm. a) bodě 21 právnická osoba, která tyto osoby pověřila obchodním vedením na základě smluvního zastoupení podle občanského zákoníku.

(3) Úkoly zaměstnavatelů uvedených v odstavci 1 písm. a) plní u zaměstnanců uvedených v § 5 písm. a) bodě 22 ten, kdo zaměstnává tyto zaměstnance.

Oddíl 2

Úkoly zaměstnavatelů přihlašovaných do registru zaměstnavatelů

§ 93

(1) Zaměstnavatel, který zaměstnává zaměstnané osoby, je povinen být přihlášen v registru zaměstnavatelů, a to do 15 dnů od svého vzniku. Zaměstnavatel, který má mzdové účtárny, musí mít přihlášeny v registru zaměstnavatelů všechny své mzdové účtárny. Tyto povinnosti zaměstnavatel plní prostřednictvím správce pojistného, a to na tiskopise předepsaném Ministerstvem financí.

(2) Zaměstnavatelé a jejich mzdové účtárny jsou povinni ve styku s okresní správou sociálního zabezpečení a Českou správou sociálního zabezpečení používat správcem pojistného přidělený variabilní symbol zaměstnavatele a mzdové účtárny. Česká správa sociálního zabezpečení předává podklady pro přidělení těchto variabilních symbolů příslušnému správci pojistného.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahují na zaměstnavatele, kteří zaměstnávají jen zahraniční zaměstnance.

§ 94

(1) Zaměstnavatel je povinen oznámit správci pojistného na předepsaném tiskopisu den nástupu zaměstnance do zaměstnání, které mu založilo účast na pojištění, a to do 15 kalendářních dnů ode dne nástupu do zaměstnání, a den skončení doby zaměstnání se zaměstnancem, a to do 15 kalendářních dnů ode dne skončení zaměstnání. Pro účely věty první se za skončení zaměstnání považuje též přerušení pojištění (§ 10 odst. 9) a za nástup zaměstnance do zaměstnání též návrat zaměstnance do práce po uplynutí doby přerušení pojištění. U smluvního zaměstnance oznamuje zaměstnavatel podle věty první den zahájení výkonu práce na území České republiky a den skončení výkonu této práce, do 15 kalendářních dnů ode dne zahájení nebo skončení výkonu této práce. U zaměstnance, jehož zaměstnání je zaměstnáním malého rozsahu, oznamuje zaměstnavatel den nástupu tohoto zaměstnance do zaměstnání do 15 kalendářních dnů po kalendářním měsíci, v němž tomuto zaměstnanci vznikla účast na pojištění. Ustanovení předchozí věty platí obdobně, jde-li o zaměstnance činného na základě dohody o provedení práce.

(2) Zaměstnavatel je povinen písemně ohlásit správci pojistného změnu údajů uvedených na oznámení o nástupu zaměstnance do zaměstnání, a to do 15 dnů ode dne, kdy tato změna nastala.

(3) Zaměstnavatel může se správcem pojistného písemně dohodnout jinou lhůtu pro plnění oznamovacích povinností uvedených v odstavcích 1 a 2. Tuto dohodu může písemně vypovědět zaměstnavatel i správce pojistného; platnost dohody končí prvním dnem kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, v němž byla vypovězena.

(4) Zaměstnavatel je povinen v oznámení o dni nástupu zaměstnance do zaměstnání (zahájení výkonu práce na území České republiky u smluvního zaměstnance) podle odstavce 1 uvést též údaje o zaměstnanci potřebné pro zanesení do registru pojištěnců (§ 122).

§ 95

(1) Zaměstnavatel je povinen vést evidenci o svých zaměstnancích účastných pojištění, která musí pro účely pojištění obsahovat tyto údaje:

a) jméno, příjmení, rodné příjmení, rodné číslo, datum a místo narození, místo trvalého, popřípadě hlášeného pobytu zaměstnance, den nástupu do zaměstnání a skončení doby zaměstnání, druh činnosti zakládající účast na pojištění, údaj o místě výkonu práce, je-li toto místo trvale v cizině, a o tom, zda je zaměstnanec v cizině povinně účasten důchodového pojištění, státní občanství, a byl-li zaměstnanec povinně účasten důchodového pojištění v cizině a zaměstnavatel je jeho prvním zaměstnavatelem po skončení této účasti nebo za jejího trvání, též údaj o názvu a adrese cizozemského nositele pojištění a o cizozemském čísle pojištění, a u smluvního zaměstnance též identifikační údaje jeho zahraničního zaměstnavatele, jakož i den zahájení a den skončení výkonu práce smluvního zaměstnance na území České republiky,

b) výši sjednaného (stanoveného) započitatelného příjmu,

c) výši započitatelného příjmu za jednotlivá mzdová (výplatní) období,

d) dobu dočasné pracovní neschopnosti zaměstnance, dobu karantény, dobu ošetřování člena domácnosti (péče o dítě ve věku do 10 let), dobu mateřské dovolené a rodičovské dovolené, dobu vazby, dobu výkonu zabezpečovací detence a výkonu trestu odnětí svobody zaměstnance a další dny jeho omluvené nepřítomnosti v práci, dny pracovního volna bez náhrady příjmu, poskytnutých zaměstnanci jeho zaměstnavatelem v případech, kdy zaměstnanec nemá na pracovní volno nárok, a dny výkonu práce zaměstnance v pojištěné činnosti v době, v níž má nárok na výplatu nemocenského, peněžité pomoci v mateřství a ošetřovného,

e) neomluvené pracovní dny zaměstnance, popřípadě jejich části,

f) záznam, zda zaměstnanec pobírá starobní nebo invalidní důchod, a od kdy jej pobírá, plátce tohoto důchodu, a je-li tento důchod pobírán ze státu, s nímž Česká republika uzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, též záznam o tom, z jakého státu je tento důchod pobírán a jaký cizozemský nositel pojištění je plátcem důchodu,

g) předcházející orgán, který prováděl pojištění zaměstnance, pokud jím není okresní správa sociálního zabezpečení,

h) výši základu pojistného pro pojistné,

i) název zdravotní pojišťovny, u níž je zaměstnanec zdravotně pojištěn,

j) nepodléhá-li zaměstnanec nebo smluvní zaměstnanec pojištění podle tohoto zákona, údaje o jeho povinné účasti na důchodovém pojištění v cizině.

(2) Zaměstnavatel je povinen vést o svých zaměstnancích, jejichž zaměstnání jim nezakládá účast na pojištění, údaje uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) s tím, že údaj o druhu činnosti se týká činnosti, která nezakládá účast na pojištění.

(3) Povinnost uvedená v odstavci 2 platí též pro zaměstnavatele, který není povinen se přihlásit do registru zaměstnavatelů, a pro zaměstnavatele, který je z tohoto registru odhlášen.

§ 96

Zaměstnavatel je povinen uschovávat záznamy o skutečnostech uvedených v § 95 po dobu 10 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají, pokud zvláštní právní předpis nestanoví pro záznamy, které mají charakter účetních záznamů, delší uschovací dobu. Za záznamy o těchto skutečnostech se vždy považují doklady o druhu, vzniku a skončení pracovního vztahu a záznamy o evidenci docházky do práce, včetně doby pracovního volna bez náhrady příjmu. Zaniká-li zaměstnavatel bez právního nástupce před uplynutím lhůty uvedené ve větě první, je zaměstnavatel povinen zajistit po tuto dobu úschovu záznamů a sdělit okresní správě sociálního zabezpečení místo, na kterém budou záznamy uloženy.

§ 97

(1) Zaměstnavatel je povinen přijímat žádosti svých zaměstnaných osob o dávky a další podklady potřebné pro stanovení nároku na dávky a jejich výplatu a neprodleně je spolu s údaji potřebnými pro výpočet dávek předávat okresní správě sociálního zabezpečení; okresní správě sociálního zabezpečení je povinen neprodleně oznamovat též všechny skutečnosti, které mohou mít vliv na výplatu těchto dávek. Je-li u zaměstnance nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, je zaměstnavatel povinen spolu s údaji potřebnými pro výpočet dávek předat okresní správě sociálního zabezpečení podklady pro provádění srážek z dávek nemocenského pojištění; těmito podklady se rozumí kopie usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, sdělení výše dosud provedených srážek a sdělení, jaká část základní částky⁷³⁾ nemá být okresní správou sociálního zabezpečení srážena⁷⁴⁾. Pokud zaměstnavatel již předal okresní správě sociálního zabezpečení údaje potřebné pro výpočet dávek a důvod pro poskytování dávky nemocenského pojištění nadále trvá, je povinen předat okresní správě sociálního zabezpečení podklady pro provádění srážek z dávek nemocenského pojištění bez zbytečného odkladu. Údaje potřebné pro výpočet dávek se předávají na předepsaném tiskopisu; těmito údaji se rozumí základy pojistného pro pojistné na důchodové pojištění uvedené v § 18 odst. 2 a vyloučené dny uvedené v § 18 odst. 7. Plátce odměny pěstouna, která osobě pečující a osobě v evidenci náleží podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí, oznamuje na předepsaném tiskopisu pro účely výpočtu dávek měsíční výši této odměny, která pěstounovi náležela za kalendářní měsíc předcházející kalendářnímu měsíci, v němž u něj vznikla sociální událost, popřípadě za kalendářní měsíc, v němž u něj vznikla sociální událost.

Zaměstnavatel je dále povinen předávat okresní správě sociálního zabezpečení nejpozději v následující pracovní den po dni, který je určen pro výplatu mezd a platů, údaje potřebné podle § 44 pro stanovení výše vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství, a to za ty kalendářní měsíce, v nichž aspoň po část trvalo převedení podle § 42 odst. 1 až 3; těmito údaji se rozumí započitatelný příjem za kalendářní měsíc, v němž trvalo toto převedení aspoň po jeho část, a počet dnů uvedený v § 43 odst. 2.

(2) Povinnosti uvedené v odstavci 1 větě první až čtvrté jsou právnické nebo fyzické osoby, které již nejsou vedeny v registru zaměstnavatelů, povinny plnit též v případě žádostí osob, které byly zaměstnanými osobami a nárok na dávku uplatňují v ochranné lhůtě.

§ 98

(1) Zaměstnavatel je povinen na žádost okresní správy sociálního zabezpečení sdělit jí veškeré potřebné údaje pro provádění pojištění, popřípadě o nich předložit doklad, a podat hlášení nebo předložit záznamy podle § 89 odst. 1 písm. a), a to ve lhůtě 8 kalendářních dnů od doručení žádosti, nebyla-li stanovena lhůta delší.

(2) Zaměstnavatel je povinen poskytnout potřebnou součinnost pověřeným zaměstnancům okresní správy sociálního zabezpečení při kontrole plnění povinností zaměstnavatele v pojištění v rozsahu uvedeném v § 90 písm. a) a b), umožnit těmto zaměstnancům vstupovat do prostorů zaměstnavatelů a provést kontrolu plnění povinností zaměstnavatele a plnit opatření k nápravě uložené okresní správou sociálního zabezpečení včetně podání písemné zprávy o přijatých opatřeních ve stanovené lhůtě.

(3) Pověření zaměstnanci okresní správy sociálního zabezpečení jsou oprávněni ukládat zaměstnancům plnícím úkoly zaměstnavatele pořádkovou pokutu do výše 10 000 Kč za nesplnění povinnosti součinnosti stanovené v odstavci 2.

(4) Zaměstnavatel, který zaměstnává méně než 26 zaměstnanců evidovaných v registru pojištěnců, je povinen na výzvu okresní správy sociálního zabezpečení se dostavit na okresní správu sociálního zabezpečení, popřípadě na jiné určené místo, ve stanovený den za účelem provedení kontroly plnění povinností v pojištění, pokud se předem z vážných důvodů neomluví. Za nesplnění povinnosti uvedené ve větě první může okresní správa sociálního zabezpečení uložit zaměstnavateli pořádkovou pokutu až do výše 10 000 Kč.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 4 se vztahují též na zaměstnavatele, kteří nejsou vedeni v registru zaměstnavatelů.

§ 99

(1) Má-li zaměstnavatel 2 nebo více mzdových účtáren, plní povinnosti zaměstnavatele v pojištění každá mzdová účtárna zvlášť za okruh zaměstnanců, pro které vede evidenci mezd nebo platů.

(2) Povinnosti zaměstnavatele uvedené v § 94 až 97 se netýkají zahraničních zaměstnanců.

§ 100

Zaměstnavatel obstarává práce spojené s plněním úkolů v pojištění na vlastní náklady.

Oddíl 3 Úkoly služebních útvarů

§ 101

(1) Služební útvary plní v pojištění tyto povinnosti:

- a) přijímají žádosti o dávky a další podklady potřebné pro stanovení nároku na dávky a jejich výplatu,
- b) vyplácejí dávky ve stanovených termínech, a to včetně dávek přiznaných rozhodnutím služebního orgánu,
- c) předkládají neprodleně žádost o dávku nebo nesouhlas příslušníka (odstavec 2 věta druhá) společně se všemi podklady služebnímu orgánu,
- d) předkládají neprodleně služebnímu orgánu podklady k rozhodnutí o přeplatku na dávce,
- e) připravují podklady potřebné pro rozhodování o dávkách,
- f) vydávají příslušníkům spolu s výplatou dávky písemný doklad o druhu dávky, denní výši dávky, výši denního vyměřovacího základu a době, za kterou je dávka vyplacena,
- g) zabezpečují průběžnou kontrolu dávek, které vyplácejí,
- h) vedou evidenci příslušníků v rozsahu, v jakém jsou povinni ji vést zaměstnavatelé podle § 95 odst. 1, s tím, že tato evidence obsahuje vždy údaj o předcházejícím orgánu, který prováděl pojištění příslušníka, a údaj o podpůrných dobách, a evidenci příslušníků dočasně práce neschopných,
- i) plní povinnosti uvedené v § 84 odst. 2 písm. e), k), l) a p) a § 96 a ve vztahu ke služebnímu orgánu povinnosti uvedené v § 98 odst. 2,
- j) poskytují příslušníkům bezplatně informace o nárocích na dávky,
- k) vyhláší výplatní termíny pro výplatu dávek a lhůty, do kdy nejpozději před výplatním termínem mají být předloženy doklady pro výplatu dávky.

(2) Služební útvar zastavuje výplatu dávek, nejsou-li podmínky nároku na dávku splněny, a snižuje nebo zvyšuje výši dávek, změní-li se skutečnosti rozhodné pro jejich výši. V případě, kdy má služební útvar pochybnost o tom, zda jsou podmínky pro nárok a výplatu dávky splněny, anebo příslušník nesouhlasí s výší dávky, s dobou její výplaty, s neposkytnutím dávky nebo se zastavením její výplaty, předá služební útvar potřebné podklady k rozhodnutí o dávce příslušnému služebnímu orgánu. Úkon služebního útvaru nebo příslušníka podle věty druhé musí být učiněn písemně.

(3) Služební útvar je oprávněn vyžadovat od žadatelů o dávky a příjemců dávek potřebné podklady pro stanovení nároku na dávku a její výplatu a výše dávky.

Oddíl 4

Úkoly věznic a ústavů pro výkon zabezpečovací detence

§ 102

Věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence plní v pojištění povinnosti uvedené v § 101 odst. 1 a 2 a mají oprávnění uvedené v § 101 odst. 3 obdobně ve vztahu k odsouzeným osobám.

Díl 4

Povinnosti pojištěnců

§ 103

(1) Pojištěnec, který žádá o dávku nebo kterému se dávka vyplácí, je povinen

- a) osvědčovat skutečnosti, na kterých závisí účast na pojištění a rozhodování o dávce, předkládat stanovené doklady, podávat orgánu nemocenského pojištění, služebnímu útvaru, věznici nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence požadovaná vysvětlení a údaje,
- b) ohlásit orgánu nemocenského pojištění, služebnímu útvaru, věznici nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence, které vyplácejí dávku, včas všechny skutečnosti, které jsou nebo mohou být důvodem pro zánik nebo změnu nároku na dávku, pro trvání nároku na dávku, pro výši dávky nebo její výplatu, a to nejpozději do 8 dnů ode dne, kdy se o skutečnosti dozvěděl,
- c) umožnit orgánu nemocenského pojištění, služebnímu útvaru, věznici nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence přezkoumání skutečností rozhodných pro vznik nebo trvání nároku na dávku, její výši nebo její výplatu,
- d) sdělit zaměstnavateli, že zaměstnání je sjednáno jen na dobu dovolené z jiného zaměstnání (§ 28 odst. 2) nebo na dobu, která spadá výlučně do období školních prázdnin nebo prázdnin,
- e) sdělit služebnímu útvaru skutečnost, že je též zaměstnanou osobou nebo osobou samostatně výdělečně činnou.

(2) Pojištěnec, který byl vyzván orgánem nemocenského pojištění k osvědčení skutečností rozhodných pro účast na pojištění, nárok na dávku, výši dávky nebo její výplatu, je povinen výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do 8 dnů od vyzvání, pokud nebyla orgánem nemocenského pojištění stanovena lhůta delší.

(3) Zaměstnanec je povinen sdělit zaměstnavateli údaje potřebné k vedení evidence o zaměstnancích podle § 95, popřípadě o těchto údajích též předložit potřebné doklady. Ustanovení věty první platí obdobně pro povinnost smluvního zaměstnance sdělit tyto údaje smluvnímu zaměstnavateli.

(1) Pojištěnec, který je osobou samostatně výdělečně činnou, je dále povinen

- a) sdělit okresní správě sociálního zabezpečení na její výzvu údaje potřebné k vedení evidence o pojištencích podle § 122 odst. 3, popřípadě o těchto údajích též předložit potřebné doklady,
- b) podávat přihlášku k pojištění na předepsaném tiskopisu,
- c) na výzvu okresní správy sociálního zabezpečení dostavit se ve stanovený den na okresní správu sociálního zabezpečení, popřípadě jiné určené místo, za účelem provedení kontroly plnění povinností v pojištění, pokud se předem z vážných důvodů neomluví,
- d) předkládat pro účely kontroly plnění povinností v pojištění účetní a další doklady a poskytovat při této kontrole potřebnou součinnost,
- e) sdělit okresní správě sociálního zabezpečení, je-li souběžně zaměstnán nebo samostatně výdělečně činný v cizině, údaje podle § 95 odst. 1 písm. j), a to ve lhůtě do 8 dnů.

(2) Okresní správa sociálního zabezpečení je oprávněna uložit osobě samostatně výdělečně činné pořádkovou pokutu až do výše 10 000 Kč, pokud nesplnila povinnosti součinnosti při kontrole podle odstavce 1 písm. c) a d).

(3) Zahraniční zaměstnanec plní vůči okresní správě sociálního zabezpečení povinnosti uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) a v § 103 odst. 1 písm. a) až d) a odst. 2; dále je tento zaměstnanec povinen oznámit okresní správě sociálního zabezpečení skončení doby zaměstnání na území České republiky, pokud je v České republice účasten pojištění.

(4) Fyzická osoba s trvalým nebo hlášeným pobytem na území České republiky, která vykonává zaměstnání nebo samostatnou výdělečnou činnost na území dvou nebo více členských států Evropské unie, je povinna okresní správě sociálního zabezpečení příslušné podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu sdělit takovou skutečnost⁵⁰⁾, a to do 30 dnů ode dne zahájení takového zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti.

Díl 5

Povinnosti dalších subjektů

Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví je povinen na předepsaném tiskopisu potvrdit pro účely výplaty dávek a poskytování náhrady mzdy, platu nebo odměny nebo sníženého platu (snížené odměny) po dobu prvních 14 kalendářních dnů a od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 po dobu prvních 21 kalendářních dnů karantény, nařízení karantény, její trvání a ukončení a příslušné části tohoto tiskopisu zaslat příslušnému orgánu nemocenského pojištění a předat pojištěnci; trvá-li karanténa déle než 14 kalendářních dnů a od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 déle než 21 kalendářních dnů, je povinen potvrdit její trvání vždy ke 14. kalendářnímu dni a od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 vždy k 21. kalendářnímu dni. Ustanovení věty první platí obdobně pro ošetřujícího lékaře, pokud podle zvláštního právního předpisu⁵¹⁾ nařídil karanténu.

§ 106

Zařízení pro děti a školy uvedené v § 39 odst. 1 písm. b) bodě 1 jsou povinny na předepsaném tiskopisu potvrdit pro účely poskytování ošetřovného své uzavření a dobu a důvod tohoto uzavření.

§ 107

Držitel poštovní licence je povinen na výzvu orgánu nemocenského pojištění doložit skutečnosti týkající se výplaty dávek [§ 89 odst. 1 písm. e) a odst. 2]; to platí obdobně, jde-li o peněžní ústav [§ 89 odst. 1 písm. f) a odst. 2].

HLAVA III VYPLÁCENÍ DÁVEK

Díl 1 Příslušnost k výplatě dávek

§ 108

(1) Dávky vyplácí

- a) okresní správy sociálního zabezpečení, jde-li o zaměstnané osoby a osoby samostatně výdělečně činné,
- b) příslušné služební útvary, jde-li o příslušníky,
- c) věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence, jde-li o odsouzené osoby.

(2) Okresní správy sociálního zabezpečení, služební útvary, věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence vyplácí dávky též osobám, u nichž sociální událost vznikla v době pojištění a nárok na dávku trvá i po skončení pojištění, a osobám, které byly pojištěnci uvedenými v odstavci 1 a kterým vznikl nárok na dávku v ochranné lhůtě.

(3) Služební útvary vyplácí dávky též v případě uvedeném v § 82 odst. 3.

Díl 2 Uplatňování nároku na výplatu dávek

§ 109

(1) Dávka se vyplácí na základě písemné žádosti podepsané fyzickou osobou, která uplatňuje nárok na dávku a její výplatu; žádost o ošetřovné v případě převzetí ošetřování (péče) musí být podepsána též zaměstnancem, od něhož se ošetřování (péče) přebírá. Je-li předepsán pro žádost tiskopis, musí být žádost podána na tomto tiskopisu.

(2) Žádost o výplatu dávky se podává

- a) u zaměstnavatele, jde-li o zaměstnané osoby, s výjimkou zahraničních zaměstnanců,

b) u okresní správy sociálního zabezpečení, jde-li o osoby samostatně výdělečně činné, o osoby, které byly zaměstnanými osobami, pokud jim vznikl nárok na dávku v ochranné lhůtě a jejich bývalý zaměstnavatel zanikl, a o zahraniční zaměstnance,

c) u služebního útvaru, jde-li o příslušníky,

d) u věznice nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence, jde-li o odsouzené osoby,

e) podle písmen a) až d), vznikl-li nárok na dávku v ochranné lhůtě nebo uplatňují-li nárok na výplatu dávky v případě úmrtí pojištěnce osoby uvedené v § 51 odst. 1.

(3) Nárok na výplatu nemocenského se uplatňuje

a) při dočasné pracovní neschopnosti na předepsaném tiskopise rozhodnutím ošetřujícího lékaře o vzniku dočasné pracovní neschopnosti. Pro výplatu nemocenského za určité období je třeba osvědčit trvání dočasné pracovní neschopnosti, a to potvrzením ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo rozhodnutím ošetřujícího lékaře nebo orgánu nemocenského pojištění o ukončení dočasné pracovní neschopnosti,

b) při karanténě potvrzením příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví nebo ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o nařízení karantény. Pro výplatu nemocenského za určité období je třeba osvědčit trvání karantény, a to potvrzením příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví nebo ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o trvání nebo ukončení karantény.

(4) Nárok na výplatu peněžité pomoci v mateřství uplatňuje

a) těhotná pojištěnka nebo pojištěnka, která porodila dítě, potvrzením ošetřujícího lékaře o očekávaném nebo skutečném dni porodu na předepsaném tiskopise,

b) pojištěnec v případech uvedených v § 32 odst. 1 písm. b) až e) na předepsaném tiskopise. Pro výplatu peněžité pomoci v mateřství v těchto případech je dále třeba osvědčit potřebné skutečnosti, a to

1. rozhodnutím příslušného orgánu (§ 38) o svěření dítěte pojištěnci do péče nahrazující péči rodičů,

2. písemnou dohodou podle § 32 odst. 1 písm. e), nebo

3. lékařským posudkem⁵²⁾ ošetřujícího lékaře matky dítěte na předepsaném tiskopise o tom, že matka dítěte nemůže nebo nesmí o dítě pečovat pro závažné dlouhodobé onemocnění; to neplatí, pokud jí bylo vystaveno rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti z důvodů uvedených v § 57 odst. 1 písm. e).

(5) Nárok na výplatu ošetřovného se uplatňuje

a) v případech uvedených v § 39 odst. 1 písm. a) a v případě uvedeném v § 39 odst. 1 písm. b) bodě 3 z důvodu, že osoba, která o dítě jinak pečuje, onemocněla nebo porodila, rozhodnutím ošetřujícího lékaře o vzniku potřeby ošetřování na předepsaném tiskopise. Pro výplatu ošetřovného je třeba osvědčit trvání potřeby ošetřování, a to potvrzením ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o trvání potřeby ošetřování nebo rozhodnutím ošetřujícího lékaře o ukončení potřeby ošetřování na předepsaném tiskopise. Stavění běhu podpůrní doby podle § 40 odst. 3 se prokazuje potvrzením poskytovatele zdravotních služeb o přijetí k poskytování

lůžkové péče a o ukončení hospitalizace,

b) v případech uvedených v § 39 odst. 1 písm. b) bodě 1 na předepsaném tiskopise potvrzením školského zařízení nebo zvláštního dětského zařízení, jiného obdobného zařízení pro děti, v jehož péči dítě jinak je, nebo školy, jejímž je žákem, o jejich uzavření na základě nařízení příslušných orgánů. Pro výplatu ošetrovného je třeba osvědčit na předepsaném tiskopise trvání nebo ukončení tohoto uzavření,

c) v případech uvedených v § 39 odst. 1 písm. b) bodě 2 a v případě uvedeném v § 39 odst. 1 písm. b) bodu 3 z důvodu, že osobě, která o dítě pečuje, byla nařízena karanténa, potvrzením orgánu ochrany veřejného zdraví nebo ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o nařízení karantény. Pro výplatu ošetrovného je třeba osvědčit trvání karantény, a to předložením potvrzení příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví nebo ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o trvání nebo ukončení karantény,

d) v případě převzetí ošetřování (péče) podle písmen a) až c) s tím, že na předepsaném tiskopisu musí být uvedeno, kdy vznikla potřeba ošetřování (péče), od kterého dne dochází k tomuto převzetí, a údaje o zaměstnanci, od něhož se ošetřování (péče) přebírá.

(6) Nárok na výplatu vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství se uplatňuje

a) potvrzením zaměstnavatele na předepsaném tiskopise o tom, že pojištěnka byla převedena na jinou práci, protože práce, kterou předtím konala, je podle zvláštních právních předpisů zakázána těhotným ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu nebo kojícím ženám; to platí obdobně, jedná-li se o příslušnici, která byla odvolána z dosavadního služebního místa, protože při výkonu služby vykonávala činnosti, které jsou zakázány těhotným ženám, ženám do konce devátého měsíce po porodu a ženám, které kojí,

b) rozhodnutím ošetřujícího lékaře na předepsaném tiskopise o potřebě převedení pojištěnky na jinou práci z důvodu, že práce, kterou předtím konala, ohrožuje její těhotenství, zdraví, mateřství nebo schopnost kojení; to platí obdobně pro příslušnici odvolanou z výkonu služby.

Pro výplatu vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství je třeba osvědčit potřebné skutečnosti, a to potvrzením zaměstnavatele na předepsaném tiskopisu, v němž je uveden den, kdy došlo k převedení pojištěnky na jinou práci nebo na jiné služební místo, dosavadní práce (služební místo) a práce (služební místo), na kterou byla pojištěnka převedena, důvod převedení a den, kdy bylo převedení ukončeno. Pro výplatu vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství za jednotlivé kalendářní měsíce je dále třeba osvědčit výši započitatelného příjmu a počet dnů uvedený v § 43 odst. 2, a to potvrzením zaměstnavatele (§ 97 odst. 1 věta čtvrtá).

(7) Pro účely uplatňování nároků na dávky se za předepsané tiskopisy považují též tiskopisy vydané na základě mezinárodních smluv a tiskopisy využívané pro koordinaci sociálního zabezpečení v rámci Evropské unie.

Díl 3

Výplata dávek

§ 110

Způsob výplaty dávek

(1) Dávky se vyplácejí na základě dokladů uvedených v § 109.

(2) Nemocenské a ošetrovné se vyplácejí za období, za které bylo osvědčeno splnění podmínek pro nárok na tyto dávky a jejich výplatu. Peněžitá pomoc v mateřství a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství se vyplácejí za kalendářní měsíc, popřípadě za jeho část, trval-li nárok na výplatu těchto dávek jen po část kalendářního měsíce; je-li třeba pro nárok na tyto dávky a jejich výplatu osvědčit potřebné skutečnosti, vyplácejí se po osvědčení těchto skutečností. Pokud se však provádí výkon rozhodnutí srážkami z nemocenského, vyplácí se nemocenské za celý kalendářní měsíc, popřípadě za jeho část, trvá-li nárok na výplatu nemocenského jen po část měsíce, pokud bylo splnění podmínek pro nárok na nemocenské a jeho výplatu osvědčeno za celý kalendářní měsíc, popřípadě za jeho část, po kterou trval nárok na výplatu nemocenského. Tato lhůta neběží po dobu, po kterou nejsou splněny podmínky pro výplatu dávky podle § 109 odst. 1.

(3) Dávky se vyplácejí nejpozději ve lhůtě do 1 měsíce následujícího po dni, v němž byl stanovený doklad pro nárok na výplatu dávky doručen okresní správě sociálního zabezpečení, je-li plátcem dávek okresní správa sociálního zabezpečení.

(4) Termíny výplaty dávek a lhůty, ve kterých se mají podmínky pro výplatu dávek ve stanovených termínech podle odstavce 2 osvědčit, zveřejní služební útvary, věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence, jsou-li plátcem dávek tyto útvary, věznice a ústavy.

(5) Dávky vyplácené okresní správou sociálního zabezpečení se pojištěnci poukazují na jeho účet u peněžního ústavu v České republice nebo se vyplácejí v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence; okresní správy sociálního zabezpečení mohou dávky vyplácet prostřednictvím účtu České správy sociálního zabezpečení. Pojištěnec je povinen v žádosti o výplatu dávky uvést, kterým z uvedených způsobů má být dávka vyplacena; v případě poukazování dávky na účet je pojištěnec povinen sdělit číslo svého účtu.

(6) Dávky vyplácené služebními útvary, věznicemi a ústavy pro výkon zabezpečovací detence se vyplácejí příslušníkům způsobem, jakým se jim vyplácí služební příjem nebo plat, a ostatním pojištěncům se poukazují na jejich účet u peněžního ústavu v České republice, pokud pojištěnec o toto poukazování požádá, nebo se vyplácejí v hotovosti. Nemocenské a peněžitou pomoc v mateřství rozdělují odsouzeným osobám věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence stejným způsobem jako odměnu za vykonanou práci.

(7) Požádá-li pojištěnec o změnu způsobu výplaty dávky, je její plátcem povinen provést změnu způsobu výplaty dávky od nejbližšího možného termínu výplaty dávek.

(8) V případě výplaty dávky v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence hradí náklady za doručení její příjemce.

§ 111

Výplata dávek do ciziny

Dávky se vyplácejí do ciziny na základě žádosti pojištěnce. Dávky se vyplácejí do ciziny jen na účet pojištěnce u banky a za úhradu nákladů této výplaty; orgán nemocenského pojištění, který dávku do ciziny vyplácí, je povinen zveřejnit způsob stanovení těchto nákladů.

§ 112

Výplata dávky zvláštnímu příjemci

(1) Nemůže-li pojištěnec, popřípadě jeho zákonný zástupce nebo opatrovník, vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů uplatnit nárok na výplatu dávky nebo dávku přijímat, ustanoví orgán nemocenského pojištění jinou fyzickou osobu jako zvláštního příjemce dávky. S ustanovením zvláštního příjemce musí souhlasit pojištěnec i osoba, která má být ustanovena zvláštním příjemcem; souhlas pojištěnce se nevyžaduje, pokud vzhledem ke svému zdravotnímu stavu podle vyjádření ošetřujícího lékaře nemůže podat vyjádření k ustanovení zvláštního příjemce. Zvláštním příjemcem může být ustanovena i právnická osoba, pokud s takovým ustanovením souhlasí. Pro účely řízení o dávce a výplaty dávky má zvláštní příjemce postavení opatrovníka podle správního řádu^{52a)}.

(2) Zvláštní příjemce je povinen uplatnit nárok na výplatu dávky bez zbytečného odkladu. Zvláštní příjemce je povinen používat dávku podle pokynů pojištěnce, a nemůže-li pojištěnec takový pokyn dát, je povinen dávku používat ve prospěch pojištěnce a osob, které je pojištěnec povinen vyživovat. Zvláštní příjemce je povinen na žádost pojištěnce nebo orgánu nemocenského pojištění, který jej ustanovil, podat písemné sdělení o úkonech, které jako opatrovník učinil, a písemné vyúčtování dávky, která mu byla vyplacena, a to do 1 měsíce.

(3) Orgán nemocenského pojištění rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce zruší, pokud

- a) odpadly důvody, pro které byl zvláštní příjemce ustanoven,
- b) zjistí, že zvláštní příjemce neplní povinnosti uvedené v odstavci 2 větě první, nebo
- c) zjistí, že zvláštní příjemce nesplnil povinnost uvedenou v odstavci 2 větě druhé.

HLAVA IV

SDĚLOVÁNÍ ÚDAJŮ A INFORMAČNÍ SYSTÉMY POJIŠTĚNÍ

Díl 1

Povinnost zachovávat mlčenlivost

§ 113

(1) Povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění povinností v oblasti pojištění nebo v souvislosti s nimi, mají

- a) zaměstnanci orgánů nemocenského pojištění a osoby ve služebním poměru k orgánům nemocenského pojištění,

b) zaměstnanci zaměstnavatelů; pokud pro zaměstnavatele vede evidenci mezd jiná právnická nebo fyzická osoba, vztahuje se tato povinnost obdobně i na tuto osobu a na její zaměstnance.

(2) Povinnost uvedená v odstavci 1 trvá i po skončení pracovního (služebního) vztahu.

(3) Povinnost zachovávat mlčenlivost mají fyzické osoby, které byly jakkoliv zúčastněny na řízení v pojištění, jde-li o skutečnosti, se kterými se seznámily při takovém řízení nebo v souvislosti s ním. Tato povinnost trvá i po skončení tohoto řízení. Fyzické osoby zúčastněné na řízení v pojištění musí být orgánem nemocenského pojištění poučeny o své povinnosti zachovávat mlčenlivost a o právních důsledcích porušení této povinnosti.

(4) Fyzické osoby vázané povinností mlčenlivosti podle odstavců 1 až 3 mohou sdělovat údaje, na něž se tato povinnost vztahuje,

a) jen jestliže to stanoví tento zákon nebo zvláštní zákon, nebo

b) se souhlasem toho, v jehož zájmu povinnost mlčenlivosti mají, pokud je ten, v jehož zájmu tuto povinnost mají, této povinnosti zbaví, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu, pro který mohou být takové údaje sděleny

(5) Zobecněné informace a souhrnné údaje, které orgány nemocenského pojištění získají při své činnosti, mohou být bez uvedení konkrétních údajů, zejména jmenných, využívány zaměstnanci a osobami uvedenými v odstavci 1 písm. a) při vědecké, publikační a pedagogické činnosti.

Díl 2

Sdělování údajů

Oddíl 1

Sdělování údajů mezi orgány nemocenského pojištění

§ 114

(1) Orgány nemocenského pojištění si na žádost vzájemně sdělují údaje nezbytné k plnění jejich úkolů v oblasti pojištění, a to včetně údajů o jednotlivých pojištěncích. Dožádaný orgán nemocenského pojištění je povinen žádosti dožadujícího orgánu nemocenského pojištění vyhovět ve lhůtě do 8 kalendářních dnů ode dne, kdy žádost obdržel, nestanovil-li orgán, který údaje vyžaduje, lhůtu delší. Požadované údaje lze poskytovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. Pro účely sdělování údajů podle věty první až třetí mají postavení orgánů nemocenského pojištění též služební útvary.

(2) Údaje, které získaly o pojištěncích a jejich zaměstnavatelích orgány nemocenského pojištění, slouží též orgánům provádějícím důchodové pojištění.

(3) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na sdělování údajů zpravodajskými službami⁵³⁾. Zpravodajské služby a Ministerstvo obrany mohou sdělit údaje podle odstavce 1, pokud nebudou ohroženy úkoly, které zpravodajské služby plní; odmítnout sdělit údaje mohou i bez udání důvodu. Obdobně se postupuje i v případech, pokud by vyžádaný údaj podléhal ochraně jako utajovaná skutečnost⁵⁴⁾.

§ 115

Okresní správy sociálního zabezpečení sdělují na žádost služebním útvarům údaje potřebné pro rozhodování o výši a výplatě dávky, na kterou vznikl nárok příslušníku, a údaje potřebné pro krácení nebo odnětí nemocenského při porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce a při nesplnění součinnosti při kontrole dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce podle § 64 odst. 1 písm. b) a pro stanovení regresních náhrad. Ustanovení § 114 odst. 1 věty druhé a třetí platí zde obdobně.

Oddíl 2

Sdělování údajů mezi orgány nemocenského pojištění a správci pojistného

§ 115a

(1) Správci pojistného předávají údaje potřebné pro provádění nemocenského pojištění orgánům nemocenského pojištění v rozsahu a způsobem dohodnutým s těmito orgány, a to nejpozději do 3 pracovních dnů po obdržení těchto údajů od zaměstnavatele nebo osoby samostatně výdělečně činné.

(2) Orgány nemocenského pojištění předávají údaje potřebné pro výběr pojistného na důchodové pojištění a odvodu z úhrnu mezd na veřejná pojištění v rozsahu a způsobem dohodnutým se správcem pojistného, a to nejpozději do 3 pracovních dnů po obdržení těchto údajů od zaměstnavatele nebo osoby samostatně výdělečně činné.

Oddíl 3

Sdělování údajů orgány nemocenského pojištění ostatním subjektům

§ 116

(1) Orgány nemocenského pojištění na žádost sdělují správním úřadům, orgánům územních samosprávních celků, soudům, notářům, soudním exekutorům, orgánům činným v trestním řízení, Nejvyššímu státnímu zastupitelství, zpravodajským službám, orgánům oprávněným ke kontrole činnosti orgánů nemocenského pojištění, jiným fyzickým nebo právnickým osobám, které na základě zákona vykonávají působnost v oblasti veřejné správy, a zahraničním orgánům v souladu s mezinárodními smlouvami údaje nezbytné k plnění úkolů v jejich působnosti podle zvláštních zákonů, a to včetně údajů o jednotlivých pojištěncích, s výjimkou údajů o zdravotním stavu. Orgán nemocenského pojištění poskytne požadovanou informaci, pokud subjekt, který informaci požaduje, v žádosti uvede ustanovení zákona, o který svůj požadavek na poskytnutí informace opírá, rozsah údajů, jejichž poskytnutí požaduje, a účel, pro který dané informace požaduje.

(2) Orgány nemocenského pojištění sdělují zdravotním pojišťovnám provádějícím zdravotní pojištění konkrétního pojištěnce:

a) upozornění na ošetřující lékaře, u kterých se průměrná doba trvání jedné dočasné pracovní neschopnosti pojištěnců výrazně odlišuje od regionálního nebo celostátního průměru, a to v intervalech a v rozsahu dohodnutém mezi příslušnou zdravotní pojišťovnou a Českou správou sociálního zabezpečení nebo služebními orgány,

b) případy uložení sankce poskytovateli zdravotních služeb za neplnění povinností vůči orgánům nemocenského pojištění,

c) případy ukončení dočasné pracovní neschopnosti rozhodnutím orgánu nemocenského pojištění,

d) údaje o jménu a příjmení, datu narození, rodném čísle, adrese místa trvalého pobytu nebo jiného pobytu na území České republiky, popřípadě bydliště v cizině, a zaměstnání konkrétních pojištěnců,

e) údaje o názvu a sídle zaměstnavatelů konkrétních pojištěnců;

údaje uvedené v písmenech a) až c) se sdělují bez žádosti, údaje uvedené v písmenech d) a e) se sdělují na žádost, a to v rozsahu účelu uvedeného v žádosti, pro který mají být údaje použity.

(3) Orgány nemocenského pojištění sdělují na žádost orgánům poskytujícím dávky státní sociální podpory údaje o výši jednotlivých dávek zúčtovaných ve stanoveném období a o přeplatcích a nedoplatcích na dávkách.

(4) Údaje podle odstavců 2 a 3 se sdělují v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup, písemnou formou nebo předáváním dat na médiích, a to podle dohody orgánu nemocenského pojištění se zdravotní pojišťovnou a s orgánem poskytujícím dávky státní sociální podpory; nedojde-li k této dohodě, určí způsob předávání údajů orgán nemocenského pojištění, který údaje sděluje, a to s přihlédnutím k technickým možnostem obou stran.

(5) Zaměstnavatelům sdělují orgány nemocenského pojištění bez žádosti

a) případy, kdy orgán nemocenského pojištění ukončil dočasnou pracovní neschopnost svým rozhodnutím,

b) zjištěná porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce,

c) že výše nemocenského za kalendářní den se stanoví sazbou 50 % podle § 31, a to do 8 dnů ode dne, kdy orgán nemocenského pojištění zjistil skutečnosti, které mají za následek stanovení nemocenského v této výši,

d) údaje potřebné pro provádění výkonu rozhodnutí formou srážek ze mzdy, a to do 8 dnů ode dne, kdy orgán nemocenského pojištění tyto údaje zjistil; orgán nemocenského pojištění tyto údaje sděluje jen tehdy, pokud sám provádí výkon rozhodnutí srážkou z dávek,

e) končí-li výplata dávky nemocenského pojištění, z níž byl prováděn výkon rozhodnutí srážkami, prováděná okresní správou sociálního zabezpečení a zaměstnání u plátce mzdy, u něhož byl zaměstnanec zaměstnán před výplatou dávky nemocenského pojištění, nadále trvá, bez zbytečného odkladu výši dosud provedených srážek a údaj o tom, jaká část základní částky⁷³⁾ nemá být zaměstnavatelem srážena⁷⁴⁾; byl-li nařízen výkon rozhodnutí srážkami v době, kdy okresní správa sociálního zabezpečení vyplácela dávku nemocenského pojištění, předá po skončení výplaty dávky nemocenského pojištění, z níž byl prováděn výkon rozhodnutí srážkami, bez zbytečného odkladu zaměstnavateli též kopii usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(6) Ostatním subjektům sdělují orgány nemocenského pojištění údaje na jejich žádost

a) v případech uvedených v § 113 odst. 4 písm. a) a b),

b) jde-li o poskytnutí údajů fyzické nebo právnické osobě, které se jí týkají,

c) v rozsahu vymezeném příslušnými předpisy Evropských společenství²⁾ a mezinárodními smlouvami, jde-li o sdělování údajů týkajících se pojištění do ciziny, nebo

d) jde-li o fyzickou nebo právnickou osobu, která prokáže, že má vůči fyzické osobě podle pravomocného vykonatelného rozhodnutí splatnou pohledávku, údaje o tom, zda fyzická osoba je poživitelem dávky a zda vyplácená dávka dosahuje výše podléhající výkonu rozhodnutí, a údaj o rodném čísle této osoby,

e) jde-li o zaměstnavatele, údaje o vyčerpání podpůrčí doby u zaměstnance.

(7) Ustanovení odstavců 1 až 6 se nevztahují na zpravodajské služby⁵³⁾; § 114 odst. 3 věta druhá platí zde obdobně.

Oddíl 4

Sdělování údajů orgánům nemocenského pojištění ostatními subjekty

§ 117

(1) Orgány nemocenského pojištění jsou oprávněny v rozsahu své působnosti vyžadovat od fyzických nebo právnických osob sdělení údajů potřebných pro provádění pojištění a k plnění úkolů vyplývajících z práva Evropských společenství a z mezinárodních smluv, a to včetně údajů o jednotlivých fyzických osobách a právnických osobách. Údaje potřebné pro provádění pojištění sdělují fyzické a právnické osoby orgánům nemocenského pojištění na žádost.

(2) Úřad práce České republiky - generální ředitelství sděluje orgánům nemocenského pojištění bez žádosti údaje o

a) zaměstnavatelích, kteří nemají sídlo na území České republiky a zaměstnávají na území České republiky zaměstnance, a to v termínech stanovených Ministerstvem práce a sociálních věcí; údaje se zde rozumí údaje o názvu a sídle (adrese) těchto zaměstnavatelů,

b) cizích státních příslušnících zaměstnaných na území České republiky⁵⁵⁾,

c) uložení pokuty za umožnění výkonu nelegální práce; tuto povinnost plní zasláním kopie pravomocného rozhodnutí o uložení pokuty.

(3) Zdravotní pojišťovny sdělují orgánům nemocenského pojištění bez žádosti:

a) přehled ošetřujících lékařů, s nimiž mají smluvní vztah, a to v intervalech dohodnutých mezi příslušnou zdravotní pojišťovnou a Českou správou sociálního zabezpečení a služebními orgány,

b) informaci o navázání smluvního vztahu s poskytovatelem zdravotních služeb, o změně pracoviště (místa výkonu práce) a o ukončení smluvního vztahu s příslušnou zdravotní pojišťovnou,

c) oznámení o nově registrovaném pojištěnci, o ukončení registrace pojištěnce a o změně registrace pojištěnce k jinému ošetřujícímu lékaři.

(4) Poskytovatelé zdravotních služeb jsou povinni pro účely regresní náhrady bez žádosti sdělit příslušnému orgánu nemocenského pojištění úrazy a jiná poškození zdraví, které založily dočasnou pracovní neschopnost osob, kterým poskytli zdravotní péči, pokud mají důvodné podezření, že úraz nebo jiné poškození zdraví byly způsobeny jednáním jiné fyzické osoby, než je pojištěnec, nebo právnické osoby.

(5) Orgány Policie České republiky, státní zastupitelství, soudy a správní úřad

y jsou povinny bez žádosti sdělit neprodleně orgánům nemocenského pojištění

a) okolnosti zjištěné v rámci své činnosti, které by mohly vést k zániku nároku na dávku, ke snížení či odnětí této dávky, popřípadě k zastavení její výplaty,

b) okolnosti zjištěné v rámci své činnosti, které nasvědčují neplnění povinností v oblasti pojištění,

c) okolnosti zjištěné v rámci své činnosti nasvědčující tomu, že v důsledku zaviněného protiprávního jednání osoby nebo právnické osoby došlo ke vzniku sociální události, z jejíhož důvodu byla poskytnuta dávka,

d) skutečnost, že v rámci svého pravomocného rozhodnutí konstatovaly, že fyzická nebo právnická osoba způsobila vznik příslušné sociální události tím, že svým zaviněným protiprávním jednáním porušila právní předpis.

(6) Jsou-li správní úřady nebo zdravotní pojišťovny povinny sdělovat podle tohoto zákona údaje, mohou tak učinit v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(7) Správce pojistného je povinen umožnit orgánům nemocenského pojištění pro účely vedení registru pojištěnců a provádění nemocenského pojištění a plnění úkolů vyplývajících pro ně v nemocenském pojištění z práva Evropské unie a mezinárodních smluv přístup k údajům o pojištěných, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Oddíl 5

Sdělování údajů z jiných informačních systémů veřejné správy

§ 118

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje orgánům nemocenského pojištění pro výkon jejich působnosti

a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,

- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců,
- d) údaje z registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v písmenech b) a c).

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví,
- d) místo a okres narození; u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, na jehož území k narození došlo,
- e) rodné číslo a jeho změny,
- f) státní občanství,
- g) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- h) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místě trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- i) omezení svéprávnosti,
- j) rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce nebo o patrovníka; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nebo opatrovník nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,

- k) rodinný stav, datum a místo uzavření manželství,
- l) rodné číslo manžela; je-li manželem fyzická osoba, která nemá přiděleno rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení manžela a datum jeho narození,
- m) rodné číslo dítěte,
- n) u osvojení původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení osvojence, původní a nové rodné číslo osvojence, datum a místo narození osvojence, rodná čísla osvojitelů a datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení,
- o) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,
- p) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který občan prohlášený za mrtvého nepřežil,
- q) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného uveden jako den, kdy nastaly účinky prohlášení nezvěstnosti, a datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, jejich změna, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví,
- d) místo a stát narození,
- e) rodné číslo a jeho změny,
- f) státní občanství,
- g) druh a adresa místa pobytu,
- h) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,
- i) omezení svéprávnosti,
- j) správní nebo soudní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,
- k) rodinný stav, datum a místo jeho změny, jméno, popřípadě jména, příjmení manžela, rodné číslo nebo datum narození,
- l) jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte a jeho rodné číslo; v případě, že rodné číslo nebylo přiděleno, datum narození,

m) jméno, popřípadě jména, příjmení otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce nebo opatrovníka a jejich rodné číslo; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nebo opatrovník nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,

n) u osvojení původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení osvojence, původní a nové rodné číslo osvojence, datum a místo narození osvojence, rodná čísla osvojitelů a datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení,

o) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,

p) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil,

q) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného uveden jako den, kdy nastaly účinky prohlášení nezvěstnosti, a datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za nezvěstného.

(5) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. d) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení,

b) rodné číslo,

c) v případě změny rodného čísla původní rodné číslo,

d) den, měsíc a rok narození,

e) místo a okres narození, u fyzické osoby narozené v cizině stát, na jehož území se narodila.

(6) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(7) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

(8) Zdravotní pojišťovny sdělují orgánům nemocenského pojištění ze svých informačních systémů⁶⁰⁾ na žádost v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup údaje o

a) jménu a příjmení, rodném příjmení, datu narození, rodném čísle, bydlišti a zaměstnání konkrétních pojištěnců,

b) názvu a sídle zaměstnavatelů konkrétních pojištěnců;
údaje se sdělují těm orgánům nemocenského pojištění, které jsou příslušné k provádění pojištění těchto pojištěnců.

Oddíl 6

Sdělování údajů do zahraničí

§ 119

(1) Orgány nemocenského pojištění sdělují na žádost nebo z úřední povinnosti orgánům nemocenského pojištění členských států Evropské unie údaje potřebné pro provádění pojištění, a to včetně údajů o jednotlivých pojištěncích⁶¹⁾.

(2) Příslušné orgány nemocenského pojištění sdělují orgánům nemocenského pojištění států, které nejsou členy Evropské unie a s nimiž má Česká republika uzavřenu smlouvu o sociálním zabezpečení, údaje nezbytné pro provádění těchto mezinárodních smluv a pro plnění povinností vyplývajících ze správních ujednání k těmto smlouvám.

(3) Ostatním cizozemským orgánům nemocenského pojištění sdělují orgány nemocenského pojištění na základě jejich žádosti údaje týkající se jednotlivých osob v rozsahu potřebném pro řízení ve věcech pojištění.

(4) Ke sdělování údajů do zahraničí v rozsahu daném tímto zákonem není třeba souhlasu Úřadu pro ochranu osobních údajů.

(5) Pokud Komise Evropských společenství zjistila postupem podle čl. 31 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES, že členský stát Evropské unie nebo jiný stát nezajišťuje odpovídající úroveň ochrany osobních údajů, údaje požadované orgány tohoto státu se neposkytnou⁶²⁾.

Díl 3

Informační systémy pojištění

§ 120

(1) Údaje shromažďované orgány nemocenského pojištění pro účely provádění pojištění tvoří datovou základnu informačních systémů pojištění. Jednotlivé orgány nemocenského pojištění jsou oprávněny shromažďovat údaje v rozsahu nezbytném pro plnění jejich úkolů v oblasti pojištění, a to včetně údajů o jednotlivých pojištěncích.

(2) Úprava vztahující se na údaje shromažďované nebo sdělované pro účely provádění pojištění nebo plnění úkolů v něm se vztahuje i na údaje potřebné pro orgány nemocenského pojištění k plnění úkolů vyplývajících pro ně v pojištění z práva Evropských společenství a z mezinárodních smluv.

(3) Z informačních systémů pojištění se poskytují údaje v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštními zákony.

(4) Orgány nemocenského pojištění mohou vést evidenci o fyzických osobách pro účely tohoto zákona podle jejich rodných čísel.

§ 121

(1) Informačními systémy pojištění jsou registry pojištěnců a registry zaměstnavatelů.

(2) Informační systémy pojištění jsou informačními systémy veřejné správy podle zvláštního právního předpisu⁶³⁾.

(3) Informační systémy pojištění nejsou veřejně přístupné. Přístup do informačních systémů pojištění mají orgány nemocenského pojištění a orgány provádějící důchodové pojištění, a to i způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 122

Registry pojištěnců

(1) Registry pojištěnců slouží

- a) České správě sociálního zabezpečení k plnění úkolů vyplývajících pro ni z práva Evropských společenství a z mezinárodních smluv a k provádění pojištění,
- b) okresním správám sociálního zabezpečení k provádění pojištění, a
- c) služebním orgánům k plnění úkolů vyplývajících pro ně z práva Evropských společenství a z mezinárodních smluv a k provádění pojištění.

(2) Správcem registrů pojištěnců jsou

- a) Česká správa sociálního zabezpečení, jde-li o zaměstnané osoby a osoby samostatně výdělečně činné,
- b) v oborech své působnosti služební orgány, jde-li o příslušníky a odsouzené osoby.

(3) Registr pojištěnců obsahuje o pojištěncích tyto údaje:

- a) jméno a současné příjmení,
- b) rodné a všechna další příjmení předcházející současnému příjmení,
- c) datum a místo narození a datum úmrtí pojištěnce,
- d) pohlaví,
- e) rodné číslo,
- f) státní občanství,
- g) adresu místa trvalého pobytu, a jde-li o cizí státní příslušníky, též adresu pobytu na území České republiky, popřípadě též kontaktní adresu pojištěnce, pokud se liší od adresy místa trvalého pobytu a pojištěnec ji oznámil,
- h) vznik a zánik účasti na pojištění; u zaměstnání malého rozsahu a zaměstnání na základě dohody o provedení práce, nástup do zaměstnání a skončení doby zaměstnání a u smluvního zaměstnance zahájení a skončení výkonu práce pro smluvního zaměstnavatele,

- i) druh výdělečné činnosti zakládající účast na pojištění,
- j) obchodní firmu, název nebo jméno a příjmení zaměstnavatele včetně adresy jeho sídla nebo trvalého pobytu, popřípadě místa podnikání,
- k) identifikační číslo osoby zaměstnavatele, popřípadě individuální číslo zaměstnavatele,
- l) variabilní symbol plátce pojistného na sociální zabezpečení,
- m) údaje o dávkách a o době trvání dočasné pracovní neschopnosti,
- n) záznam, zda zaměstnanec pobírá starobní nebo invalidní důchod, a od kdy jej pobírá,
- o) název zdravotní pojišťovny pojištěnce,
- p) název předešlého orgánu, který prováděl pojištění zaměstnance, pokud jím není Česká správa sociálního zabezpečení,
- q) u osob samostatně výdělečně činných údaje o měsíční výši zaplaceného pojistného na pojištění osob samostatně výdělečně činných,
- r) údaj o tom, že pojištěnec je účasten též pojištění prováděného jinými orgány nemocenského pojištění,
- s) název a adresu cizozemského nositele pojištění,
- t) cizozemské číslo pojištění,
- u) místo výkonu práce, je-li trvale v cizině, a údaj o tom, zda je zaměstnanec ve státě, v němž je toto místo výkonu práce, povinně účasten důchodového pojištění,
- v) měsíční výši zaplaceného pojistného na pojištění, jde-li o zahraničního zaměstnance,
- w) jméno, příjmení, rodné číslo a adresu místa trvalého pobytu zvláštního příjemce,
- x) další údaje, vyplývá-li jejich evidování z požadavků práva Evropských společenství a z mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení.

(4) Registry pojištěnců mohou být vedeny spolu s registry pojištěnců důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu⁶⁴⁾ jako společný registr pojištěnců pojištění a důchodového pojištění.

§ 123

Registry zaměstnavatelů

(1) Registry zaměstnavatelů slouží orgánům nemocenského pojištění k provádění pojištění, k plnění úkolů vyplývajících pro ně z práva Evropských společenství a z mezinárodních smluv a ke kontrole plnění povinností zaměstnavatelů ve věcech pojištění a dále k plnění povinností zaměstnavatelů ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a ve věcech důchodového pojištění.

(2) Správcem registru zaměstnavatelů jsou

- a) Česká správa sociálního zabezpečení, jde-li o zaměstnavatele zaměstnaných osob,
- b) v oborech své působnosti služební orgány, jde-li o zaměstnavatele příslušníků a odsouzených osob.

(3) V registru zaměstnavatelů spravovaném Českou správou sociálního zabezpečení se o zaměstnavatelích vedou tyto údaje:

- a) obchodní firma, název nebo jméno a příjmení zaměstnavatele včetně adresy jeho sídla nebo místa trvalého pobytu, popřípadě místa podnikání,
- b) den vzniku a zániku zaměstnavatele,
- c) identifikační číslo osoby zaměstnavatele, popřípadě individuální číslo zaměstnavatele,
- d) variabilní symbol plátce pojistného na sociální zabezpečení,
- e) o zrušení zaměstnavatele.

(4) U zaměstnavatele, který má

- a) více mzdových účtáren, registr zaměstnavatelů dále obsahuje
 1. variabilní symboly a adresy mzdových účtáren,
 2. jména a příjmení osob, které jsou jménem zaměstnavatele oprávněny jednat za tyto jednotlivé mzdové účtárny,
 3. okruh zaměstnanců organizační složky, popřípadě jinak vymezený okruh zaměstnanců, pro které každá mzdová účtárna vede evidenci mezd nebo platů,
- b) jen jednu mzdovou účtárnu, avšak její místo není shodné s jeho sídlem, registr zaměstnavatelů dále obsahuje
 1. variabilní symbol a adresu mzdové účtárny,
 2. jméno a příjmení osoby, která je jménem zaměstnavatele oprávněna jednat za tuto mzdovou účtárnu.

(5) V registru zaměstnavatelů spravovaných služebními orgány se vedou údaje o služebních útvech uvedené v odstavcích 3 a 4, které u služebních útvarů připadají přiměřeně v úvahu, pokud v těchto útvech konají službu příslušníci, jejichž pojištění provádějí; to platí obdobně též pro věznice a ústavy pro výkon zabezpečovací detence, jde-li o odsouzené osoby.

(6) Údaje vedené v registru zaměstnavatelů se pro účely pojištění uchovávají po dobu 10 kalendářních roků následujících po roce, v němž fyzická nebo právnická osoba nebo služební útvar přestaly být zaměstnavatelem.

HLAVA V ODPOVĚDNOST, SANKCE A SPRÁVNÍ DELIKTY V POJIŠTĚNÍ

Díl 1 Odpovědnost v pojištění a sankce

§ 124 Odpovědnost za přeplatek

(1) Pojištěnec nebo jiný příjemce dávky, který nesplnil některou jemu uloženou povinnost nebo přijal dávku nebo její část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, anebo jinak zavinil, že dávka byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, je povinen uhradit plátcí dávky přeplatek na dávce. Jestliže jiná fyzická osoba nebo právnická osoba zavinila, že dávka byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, je povinna uhradit plátcí dávky přeplatek na dávce.

(2) Pojištěnec je povinen uhradit plátcí dávky přeplatek na nemocenském dále v případě, kdy mu nemocenské bylo vypláceno i v době, kdy mu pro přiznání důchodu uvedeného v § 25 písm. b) nenáleželo, nebo pokud mu bylo nemocenské vypláceno po dobu delší, než je stanoveno v § 28 odst. 1, anebo vznikl-li přeplatek proto, že nemocenské bylo vypláceno v době, kdy mu v důsledku zpětného přiznání starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně nenáleželo též z důvodů uvedených v § 15 odst. 4 písm. a) a odst. 5 písm. b).

(3) Jestliže přeplatek na dávce podle odstavce 1 způsobilo více subjektů, odpovídají plátcí dávky za přeplatek na dávce společně a nerozdílně a vzájemně se vypořádají podle míry zavinění, pokud se nedohodnou jinak. Spory o vzájemné vypořádání rozhodují soudy.

(4) Nárok na úhradu přeplatku na dávce podle odstavců 1 až 3 zaniká uplynutím 5 let ode dne výplaty této dávky. Lhůta uvedená ve větě první neplyne po dobu řízení o žalobě, po dobu výkonu rozhodnutí, nebo jsou-li na úhradu přeplatku prováděny srážky z příjmu nebo z dávky.

(5) Povinnost k úhradě přeplatku na dávce vzniká na základě rozhodnutí příslušného orgánu nemocenského pojištění o povinnosti vrátit tento přeplatek.

(6) Povinnost uhradit přeplatek na dávce nevzniká, pokud výše přeplatku nedosahuje částky 100 Kč; tento přeplatek se odepíše k tíži orgánu nemocenského pojištění. Orgán nemocenského pojištění může zcela nebo zčásti prominout dosud neuhrazený přeplatek, zejména byla-li by ohrožena výživa toho, kdo je povinen přeplatek uhradit.

(7) Tomu, kdo odpovídá za přeplatek, může orgán nemocenského pojištění povolit placení přeplatku ve splátkách. Orgán nemocenského pojištění může zrušit povolení placení přeplatku ve splátkách, jestliže ten, jemuž bylo placení přeplatku ve splátkách povoleno, nezaplatí některou splátku přeplatku včas nebo ve správné výši.

(8) Pojištěnci nebo jinému příjemci dávky, kterému byla vyplacena dávka, která mu nenáležela, avšak za totéž období mu náležela jiná dávka, se přeplatek na vyplacené dávce zúčtuje s dávkou nebo s jejím doplatkem, která za toto období náleží.

§ 125

Krácení nebo odnětí nemocenského

(1) Pojištěnci, který porušil režim dočasně práce neschopného pojištěnce nebo nesplnil povinnost součinnosti při kontrole režimu dočasně práce neschopného pojištěnce podle § 64 odst. 1 písm. b), může být nemocenské dočasně kráceno nebo odňato, a to na dobu nejdéle 100 kalendářních dnů ode dne porušení tohoto režimu nebo nesplnění povinnosti této součinnosti, ne však déle než do skončení dočasné pracovní neschopnosti, při níž došlo k porušení tohoto režimu.

(2) Pokud již bylo nemocenské vyplaceno, považují se částky vyplacené na nemocenském za přeplatek na dávce, který je pojištěnec povinen uhradit plátcí dávky.

(3) Oprávnění orgánu nemocenského pojištění krátit nebo odejmout nemocenské zaniká uplynutím 1 roku ode dne, kdy k porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce nebo nesplnění povinnosti součinnosti při kontrole režimu dočasně práce neschopného pojištěnce došlo. Lhůta uvedená ve větě první neplyne po dobu řízení o krácení nebo odnětí nemocenského a po dobu řízení o žalobě.

§ 126

Regresní náhrada

(1) Ten, kdo způsobil, že v důsledku jeho zaviněného protiprávního jednání zjištěného soudem nebo správním úřadem došlo ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku na dávku, je povinen zaplatit orgánu nemocenského pojištění regresní náhradu. Nárok na regresní náhradu nemá orgán nemocenského pojištění vůči pojištěnci, jemuž byla dávka vyplacena.

(2) Jestliže skutečnosti rozhodné pro vznik nároku na dávku zavinilo více subjektů, odpovídají orgánu nemocenského pojištění společně a nerozdílně a vzájemně se vypořádají podle míry zavinění, pokud se nedohodnou jinak. Je-li jednou z těchto osob pojištěnec, kterému byla dávka vyplacena, odpovídají orgánu nemocenského pojištění jen ostatní subjekty; výše regresní náhrady se přitom poměrně sníží. Spory o vzájemné vypořádání rozhodují soudy.

(3) Regresní náhrada se stanoví ve výši vyplacené dávky.

(4) Povinnost k zaplacení regresní náhrady vzniká na základě rozhodnutí příslušného orgánu nemocenského pojištění o povinnosti zaplatit tuto náhradu.

(5) Nárok na zaplacení regresní náhrady zaniká uplynutím 5 let ode dne, kdy orgán nemocenského pojištění zjistil skutečnost, že ke vzniku sociální události, z jejíhož titulu byla dávka vyplacena, došlo v důsledku jednání uvedeného v odstavci 1, nejpozději však uplynutím 10 let ode dne vzniku této sociální události.

(6) Ustanovení § 124 odst. 6 a 7 platí pro regresní náhradu obdobně.

(7) Orgán nemocenského pojištění je povinen podat podnět příslušnému správnímu orgánu nebo jinému orgánu veřejné moci k zahájení řízení, pokud by v tomto řízení mohlo dojít ke zjištění zaviněného protiprávního jednání majícího význam pro regresní náhrady.

Díl 2 Správní delikty

Oddíl 1 Přestupky

§ 127

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) nesdělí orgánu nemocenského pojištění na jeho žádost údaje podle § 117 odst. 1,
- b) nesdělí na žádost orgánu nemocenského pojištění informace podle § 78, nebo
- c) nesdělí okresní správě sociálního zabezpečení skutečnost uvedenou v § 104 odst. 4.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

§ 128

(1) Pojištěnec nebo příjemce dávky, který není pojištěncem, se dopustí přestupku tím, že

- a) neosvědčí skutečnosti rozhodné pro jeho účast na pojištění a rozhodování o nároku na dávku podle § 103 odst. 1 písm. a) nebo je neosvědčí ve lhůtě stanovené v § 103 odst. 2, nebo
- b) neohlásí orgánu nemocenského pojištění skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku a její výplatu podle § 103 odst. 1 písm. b).

(2) Pojištěnec se dopustí přestupku tím, že

- a) poruší režim dočasně práce neschopného pojištěnce podle § 56 odst. 2 písm. a) nebo e), a to je-li zaměstnancem, v období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti a v době od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 v období prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti, a je-li příslušníkem, v období poskytování služebního příjmu v době dočasné pracovní neschopnosti,
- b) neodevzdá při ukončení dočasné pracovní neschopnosti ošetřujícímu lékaři rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti podle § 64 odst. 1 písm. l),
- c) nedostaví se v určeném termínu k ošetřujícímu lékaři nebo k lékaři příslušného orgánu nemocenského pojištění ke kontrole posouzení zdravotního stavu a dočasné pracovní neschopnosti podle § 64 odst. 1 písm. c),
- d) nesdělí podle § 64 odst. 1 písm. h) ošetřujícímu lékaři při uznání dočasné pracovní neschopnosti místo pobytu, na kterém se bude v době dočasné pracovní neschopnosti zdržovat, nebo uvede neexistující adresu tohoto místa, nebo
- e) nedodrží podle § 64 odst. 1 písm. g) termín, do kterého je povinen se po ukončení

poskytování lůžkové nebo komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče dostavit k ošetřujícímu lékaři ke kontrole dočasné pracovní neschopnosti.

(3) Za přestupek podle odstavců 1 a 2 lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

§ 129

(1) Zaměstnanec se dopustí přestupku tím, že

a) nesdělí nebo nedoloží zaměstnavateli údaje uvedené v § 103 odst. 3, nebo

a) nesdělí nebo nedoloží zaměstnavateli údaje uvedené v § 103 odst. 3,

b) nesdělí zaměstnavateli údaje o sjednané době zaměstnání podle § 103 odst. 1 písm. d),

c) neoznámí zaměstnavateli předem změnu místa pobytu podle § 56 odst. 3, nebo

d) v rozporu s § 64 odst. 1 písm. p) nepředá zaměstnavateli neprodleně rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti, rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo rozhodnutí o změně režimu dočasné práce neschopného pojištěnce.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

§ 130

(1) Osoba samostatně výdělečně činná se dopustí přestupku tím, že nesdělí okresní správě sociálního zabezpečení údaje podle § 104 odst. 1 písm. a) nebo údaje podle § 104 odst. 1 písm. e).

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

§ 131

(1) Fyzická osoba se jako zaměstnavatel uvedený v § 92 odst. 1 písm. a) dopustí přestupku tím, že

a) se nepřihlásí do registru zaměstnavatelů podle § 93 odst. 1,

b) neoznámí okresní správě sociálního zabezpečení podle § 94 odst. 1 nástup zaměstnance do zaměstnání nebo skončení zaměstnání se zaměstnancem,

c) neoznámí okresní správě sociálního zabezpečení změnu údajů podle § 94 odst. 2,

d) nepřijme žádost zaměstnance o dávku a další podklady potřebné pro stanovení nároku na dávku a její výplatu podle § 97 odst. 1 věty první,

e) nepředá podle § 97 odst. 1 věty první žádost zaměstnance nebo další podklady potřebné pro stanovení nároku na dávku a její výplatu nebo neoznámí skutečnosti, které mohou mít vliv na výplatu dávky,

- f) nepředá údaje podle § 97 odst. 1 věty čtvrté nebo šesté,
- g) nesplní opatření k nápravě nedostatků zjištěných při provádění pojištění podle § 98 odst. 2,
- h) nepodá písemnou zprávu o přijatých opatřeních podle § 98 odst. 2,
- i) nevede evidenci o zaměstnancích v rozsahu stanoveném v § 95,
- j) neuschovává záznamy o skutečnostech vedených v evidenci podle § 95 po dobu stanovenou v § 96 větě první,
- k) nesdělí okresní správě sociálního zabezpečení místo, kde budou uloženy záznamy, které je povinen uschovat podle § 96 věty třetí, nebo
- l) nesdělí okresní správě sociálního zabezpečení informaci podle § 65 odst. 1 písm. a) nebo b).
- m) nesdělí okresní správě sociálního zabezpečení informaci podle § 65 odst. 1 písm. a) nebo b).

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až c) a h) až m) lze uložit pokutu do 20 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. d) až f) pokutu do 50 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. g) pokutu do 100 000 Kč.

§ 132

(1) Fyzické osoby uvedené v § 113 odst. 1 až 3 se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost zachovat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámily při plnění povinností v oblasti pojištění nebo v souvislosti s nimi nebo které se dozvěděly při řízení ve věcech pojištění.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

§ 133

(1) Fyzická osoba se jako zvláštní příjemce dávky dopustí přestupku tím, že na žádost orgánu nemocenského pojištění nepodá podle § 112 odst. 2 věty třetí písemné sdělení o úkonech, které jako opatrovník učinila, nebo písemné vyúčtování dávky, která jí byla vyplacena.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

§ 134

(1) Fyzická osoba se jako likvidátor dopustí přestupku tím, že neodhlásí zaměstnavatele z registru zaměstnavatelů podle § 93 odst. 4.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

Oddíl 2

Správní delikty právnických osob

§ 135

(1) Právnická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nesdělí orgánu nemocenského pojištění na jeho žádost údaje podle § 117 odst. 1, nebo
- b) nesdělí na žádost orgánu nemocenského pojištění informace podle § 78.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

§ 136

(1) Právnická osoba se jako zaměstnavatel uvedený v § 92 odst. 1 písm. a) dopustí správního deliktu tím, že

- a) se nepřihlásí do registru zaměstnavatelů podle § 93 odst. 1,
- b) neoznámí okresní správě sociálního zabezpečení podle § 94 odst. 1 nástup zaměstnance do zaměstnání nebo skončení zaměstnání se zaměstnancem,
- c) neoznámí okresní správě sociálního zabezpečení změnu údajů podle § 94 odst. 2,
- d) nepřijme žádost zaměstnance o dávku a další podklady potřebné pro stanovení nároku na dávku a její výplatu podle § 97 odst. 1 věty čtvrté nebo šesté,
- e) nepředá podle § 97 odst. 1 věty první žádost zaměstnance nebo další podklady potřebné pro stanovení nároku na dávku a její výplatu nebo neoznámí skutečnosti, které mohou mít vliv na výplatu dávky,
- f) nepředá údaje podle § 97 odst. 1 věty čtvrté nebo šesté,
- g) nesplní opatření k nápravě nedostatků zjištěných při provádění pojištění podle § 98 odst. 2,
- h) nepodá písemnou zprávu o přijatých opatřeních podle § 98 odst. 2,
- i) nesdělí okresní správě sociálního zabezpečení údaje podle § 98 odst. 1 anebo o nich nepodá hlášení nebo nepředloží doklady a záznamy,
- j) nevede evidenci o zaměstnancích v rozsahu stanoveném v § 95,
- k) neuschová záznamy o skutečnostech vedených v evidenci podle § 95 po dobu stanovenou v § 96 větě první,
- l) nesdělí okresní správě sociálního zabezpečení místo, kde budou uloženy záznamy, které je povinen uschovat podle § 96 věty třetí, nebo
- m) nesdělí okresní správě sociálního zabezpečení informaci podle § 65 odst. 1 písm. a) nebo

b).

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až c) a h) až m) lze uložit pokutu do 20 000 Kč, za správní delikt podle odstavce 1 písm. d) až f) pokutu do 50 000 Kč a za správní delikt podle odstavce 1 písm. g) pokutu do 100 000 Kč.

§ 137

(1) Právnícká osoba se jako právní nástupce zaměstnavatele nebo jako likvidátor dopustí správního deliktu tím, že neodhlásí zaměstnavatele z registru zaměstnavatelů podle § 93 odst. 4.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

§ 137a

(1) Právnícká osoba se jako zvláštní příjemce dávky dopustí správního deliktu tím, že na žádost orgánu nemocenského pojištění nepodá podle § 112 odst. 2 věty třetí písemné sdělení o úkonech, které jako opatrovník učinila, nebo písemné vyúčtování dávky, která jí byla vyplacena.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

§ 138

(1) Poskytovatel zdravotních služeb uvedený v § 54 odst. 1 se dopustí správního deliktu tím, že

a) nevede evidenci podle § 61 písm. b) nebo evidenci podle § 69 písm. b),

b) neodešle hlášení podle § 61 písm. e) nebo příslušné části tiskopisu podle § 105 věty druhé,

c) nestanoví termín kontroly nebo nepředvolá pojištěnce nebo osobu s potřebou ošetřování ke kontrole podle § 61 písm. f) nebo § 69 písm. d),

d) neoznámí podle § 61 písm. q) orgánu nemocenského pojištění propuštění dočasně práce neschopného pojištěnce ze své péče nebo převzetí dočasně práce neschopného pojištěnce z péče jiného ošetřujícího lékaře do své péče,

e) neoznámí podle § 61 písm. r) orgánu nemocenského pojištění změnu svého sídla, popřípadě změnu svého pracoviště,

f) neoznámí podle § 61 písm. n) orgánu nemocenského pojištění zásadní změnu diagnózy nemoci,

g) neoznámí podle § 61 písm. o) orgánu nemocenského pojištění a zaměstnavateli porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce,

h) nevede zdravotnickou dokumentaci podle § 61 písm. u) nebo podle § 69 písm. g),

i) povolí bez předchozího písemného souhlasu orgánu nemocenského pojištění změnu místa pobytu dočasně práce neschopného pojištěnce v případech uvedených v § 56 odst. 3 větě třetí,

j) rozhodne o vzniku dočasné pracovní neschopnosti bez předchozího písemného souhlasu orgánu nemocenského pojištění v případech uvedených v § 57 odst. 3 nebo § 57 odst. 5,

k) překročí oprávnění uvedené v § 54 odst. 2,

l) nerozhodne v období jednoho roku o ukončení neodůvodněné dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování alespoň ve 3 případech, o kterých proto muselo být rozhodnuto orgánem nemocenského pojištění podle § 75 odst. 1,

m) rozhoduje ve věcech dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování v době zákazu stanoveného podle § 79 odst. 1 písm. c) nebo neinformuje předem pojištěnce podle § 61 písm. x) nebo § 69 písm. i) o tom, že po stanovenou dobu nemá oprávnění rozhodovat ve věcech dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování,

n) nezašle orgánu nemocenského pojištění podklady o zdravotním stavu pojištěnce podle § 80 odst. 4,

o) neinformuje podle § 61 písm. g) příslušný orgán nemocenského pojištění na předepsaném tiskopise nejpozději následující pracovní den o rozhodnutí o povolení vycházek a změně jejich rozsahu nebo doby nebo o povolení změny místa pobytu pojištěnce v době dočasné pracovní neschopnosti,

p) nevyznačí podle § 61 písm. i) při propuštění z lůžkové péče, pokud pojištěnci jeho zdravotní stav neumožňuje vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, na rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti den propuštění z lůžkové péče a místo pobytu, kde se bude pojištěnec po tomto propuštění zdržovat, a tyto skutečnosti neoznámí prokazatelně nejpozději druhý den po propuštění pojištěnce příslušnému orgánu nemocenského pojištění, nebo

q) nezaznamená podle § 61 písm. k) v rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti den převzetí pojištěnce do své péče a den propuštění pojištěnce ze své péče, den nástupu do lůžkové péče a den ukončení lůžkové péče a den dalšího ošetření nebo kontroly, a pokud pojištěnci jeho zdravotní stav při propuštění z lůžkové nebo komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče neumožňuje vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, nestanoví termín, do kterého je pojištěnec povinen se dostavit ke kontrole dočasné pracovní neschopnosti ošetřujícím lékařem, a to nejdéle do sedmého kalendářního dne ode dne ukončení lůžkové a komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče.

(2) Poskytovatel zdravotních služeb se dopustí správního deliktu tím, že

a) neprovede na žádost orgánu nemocenského pojištění vyšetření zdravotního stavu podle § 77 odst. 1 písm. a) nebo je neprovede ve lhůtě uvedené v § 77 odst. 3,

b) nesplní povinnost zpracovat lékařské podklady podle § 77 odst. 1 písm. b) nebo nesplní tuto povinnost ve lhůtě uvedené v § 77 odst. 3,

c) nesplní povinnost sdělit informace nebo umožnit nahlížení do zdravotnické dokumentace anebo zapůjčit zdravotnickou dokumentaci podle § 77 odst. 2 nebo nesplní tuto povinnost ve

lhůtě uvedené v § 77 odst. 3, nebo

d) nepotvrdí podle § 70 přijetí ošetřované osoby k poskytování lůžkové péče,

e) v rozporu s § 105 nepotvrdí nařízení karantény, její trvání a ukončení nebo nezašle příslušné části tiskopisu příslušnému orgánu nemocenského pojištění anebo je nepředá pojištěnci.

(3) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až j) a o) až q) lze uložit pokutu do 10 000 Kč, za správní delikt podle odstavce 1 písm. k) a n) a odstavce 2 pokutu do 50 000 Kč a za správní delikt podle odstavce 1 písm. l) a m) pokutu do 100 000 Kč.

§ 138a

(1) Poskytovatel zdravotnických služeb uvedený v § 54 odst. 1 se dále dopustí správního deliktu tím, že

a) v rozporu s § 61 písm. a) nebo § 69 písm. a) nerozhodne o vzniku dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování v den, kdy ji zjistil,

b) v rozporu s § 61 písm. m) nebo § 69 písm. e) nerozhodne o ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování v den, kdy zjistil, že netrvají důvody dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování,

c) nedodrží dobu, ve které může vycházky povolit, nebo povolí vycházky mimo rozsah uvedený v § 56 odst. 6 anebo nepožádá o předchozí písemný souhlas lékaře orgánu nemocenského pojištění podle § 56 odst. 6,

d) neoznámí podle § 61 písm. v) zaměstnavateli, že je předpoklad, že jeho dočasně práce neschopný zaměstnanec již nebude moci vykonávat dosavadní pojištěnou činnost a že dočasná pracovní neschopnost zaměstnance bude ukončena 30. kalendářním dnem po dni zjištění tohoto předpokladu,

e) v rozporu s § 61 písm. c) nestanoví režim dočasně práce neschopného pojištěnce nebo pojištěnce o tomto režimu neinformuje,

f) v rozporu s § 61 písm. h) neposoudí, zda u pojištěnce došlo k obnovení pracovní schopnosti, a po uplynutí 180 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti, zda je zdravotní stav pojištěnce stabilizovaný,

g) neposkytne potřebnou součinnost podle § 61 písm. p) nebo § 69 písm. f) orgánu nemocenského pojištění při kontrole posuzování dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování,

h) nepředá pojištěnci podle § 61 písm. d) nebo § 69 písm. c) příslušný tiskopis,

i) nepotvrdí podle § 61 písm. j) nebo podle § 69 písm. a) pojištěnci na předepsaném tiskopisu pro účely výplaty dávek nebo poskytování náhrady mzdy, platu nebo odměny v době dočasné pracovní neschopnosti trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo trvání potřeby ošetřování,

- j) neinformuje podle § 61 písm. l) registrujícího lékaře pojištěnce ve stanovené lhůtě o ukončení a délce trvání dočasné pracovní neschopnosti a diagnóze,
- k) nepředá podle § 61 písm. s) poskytovateli pracovnělékařských služeb na jeho vyžádání zprávu o zdravotním stavu dočasně práce neschopného pojištěnce,
- l) nesdělí podle § 61 písm. v) zaměstnavateli dočasně práce neschopného pojištěnce na jeho žádost informace uvedené v § 65 odst. 2 písm. b),
- m) nezabezpečí podle § 61 písm. t) příslušné tiskopisy pro účely provádění pojištění nebo nevystaví podle § 61 písm. w) ve stanovených případech doklady nebo tiskopisy,
- n) neohlásí u vojáka z povolání registrujícímu lékaři do 7 kalendářních dnů vznik dočasné pracovní neschopnosti podle § 61 písm. l),
- o) nevyhoví žádosti orgánu nemocenského pojištění podle § 66 odst. 2,
- p) nestanoví podle § 67 písm. a) těhotné pojištěnce očekávaný den porodu a tento den nepotvrdí na předepsaném tiskopise,
- q) nepotvrdí podle § 67 písm. b) na předepsaném tiskopise, že pojištěnka porodila, a den porodu, pokud se pojištěnce peněžitá pomoc v mateřství nevyplácela přede dnem porodu,
- r) neplní podle § 67 písm. c) povinnosti ošetřujícího lékaře uvedené v § 61 písm. t) a w),
- s) nepotvrdí podle § 67 písm. d) na předepsaném tiskopise, že matka dítěte nemůže nebo nesmí o dítě pečovat pro závažné dlouhodobé onemocnění [§ 32 odst. 1 písm. d)], pro které by byla uznána dočasně práce neschopnou podle § 57 odst. 1 písm. e), kdyby byla pojištěnkou,
- t) nevyznačí podle § 59 odst. 2 na rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti ukončení dočasné pracovní neschopnosti v případě, že pojištěnec byl uznán invalidním.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 10 000 Kč.

§ 139

(1) Poskytovatel pracovnělékařských služeb se dopustí správního deliktu tím, že nevydá posudek o zdravotní způsobilosti dočasně práce neschopného pojištěnce podle § 62 odst. 2.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 10 000 Kč.

§ 140

(1) Zařízení uvedené v § 39 odst. 1 písm. b) bodě 1 se dopustí správního deliktu tím, že nepotvrdí podle § 106 své uzavření.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 50 000 Kč.

§ 141

(1) Držitel poštovní licence nebo peněžní ústav se dopustí správního deliktu tím, že na výzvu orgánu nemocenského pojištění nedoloží skutečnosti podle § 107.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

Oddíl 3 Společná ustanovení

§ 142

(1) Správní delikty právnických osob podle tohoto zákona se projednávají z úřední povinnosti.

(2) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(3) Při určení výše pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán. Od uložení pokuty lze upustit, jestliže k nápravě postačí projednání správního deliktu.

(4) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže orgán nemocenského pojištění o něm nezahájil řízení do jednoho roku ode dne, kdy se o něm dověděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(5) Na odpovědnost za jednání podle § 138 až 139, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení o odpovědnosti nebo postihu právnické osoby.

(6) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednávají v oborech své působnosti okresní správy sociálního zabezpečení a služební orgány.

(7) Pokuty vybírá a vymáhá orgán nemocenského pojištění, který pokutu uložil. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

HLAVA VI ŘÍZENÍ VE VĚCECH POJIŠTĚNÍ

§ 143

(1) V řízení o přestupcích se postupuje podle zákona o přestupcích⁶⁶⁾, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak. V řízení o správních deliktech právnických osob a podnikajících fyzických osob se postupuje podle správního řádu, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak.

(2) Správní řád se nevztahuje na případy, kdy podle tohoto zákona rozhodují při posuzování zdravotního stavu ošetřující lékaři, a na postup služebních útvarů, věznic a ústavů pro výkon zabezpečovací detence podle tohoto zákona.

§ 144

Účastníci řízení

(1) V řízení ve věcech účasti zaměstnance na pojištění je účastníkem řízení také jeho zaměstnavatel, který má postavení účastníka řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu.

(2) V případě přechodu nároku na výplatu dávky podle § 51 odst. 1 jsou účastníky řízení o dávce také osoby uvedené v tomto ustanovení.

§ 145

Zahájení řízení

(1) Řízení ve věcech účasti pojištěnce na pojištění se zahajuje na návrh pojištěnce, jeho zaměstnavatele nebo z moci úřední.

(2) Řízení o dávku se zahajuje na základě písemné žádosti pojištěnce podané podle § 109 odst. 3 až 6 nebo podle § 153 odst. 6.

(3) Řízení o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrčí doby (§ 27) se zahajuje na základě písemné žádosti pojištěnce. Tuto žádost lze podat nejpozději do 3 měsíců ode dne, kterým podpůrčí doba uplynula.

(4) Řízení o změně výše vyplácené nebo již přiznané dávky, o jejím odnětí nebo o zastavení její výplaty a řízení o přiznání dávky neprávem odepřené se zahajuje na návrh pojištěnce, jeho zaměstnavatele nebo z moci úřední.

(5) Řízení o krácení nebo odnětí nemocenského, řízení o povinnosti uhradit přeplatek na dávce a řízení o regresní náhradě se zahajuje z moci úřední.

(6) Řízení o prominutí přeplatku na dávce nebo regresní náhrady se zahajuje na základě písemné žádosti povinného.

(7) Řízení o povolení placení přeplatků na dávce a regresní náhrady ve splátkách se zahajuje na základě písemné žádosti povinného.

§ 146

Vysvětlení a čestné prohlášení

(1) K prověření oznámení, ostatních podnětů a vlastních zjištění orgánu nemocenského pojištění, která by mohla být důvodem k zahájení řízení z moci úřední, může orgán nemocenského pojištění požadovat nezbytné vysvětlení také v písemné formě.

(2) Orgán nemocenského pojištění může místo důkazu připustit usnesením čestné prohlášení účastníka řízení. V čestném prohlášení je účastník povinen uvést pravdivé údaje. Usnesení o připuštění čestného prohlášení se pouze poznamená do spisu.

§ 147

Lhůty pro vydání rozhodnutí

(1) Lhůta pro vydání rozhodnutí se kromě dob uvedených ve správním řádu prodlužuje

též o dobu, po kterou se došetřují rozhodné skutečnosti u zaměstnavatelů a dalších právnických nebo fyzických osob, správních úřadů, cizozemských nositelů nemocenského, důchodového, zdravotního nebo úrazového pojištění (zabezpečení), o dobu, po kterou poskytovatel zdravotních služeb plní povinnosti podle § 77 odst. 1 ve lhůtě stanovené orgánem nemocenského pojištění, a o dobu, kterou orgán nemocenského pojištění stanovil tomu, kdo podání učinil, k odstranění nedostatku podání.

(2) Je-li žádost o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrčí doby podána dříve než 1 měsíc před uplynutím podpůrčí doby, běží lhůta pro vydání rozhodnutí od počátku 1 měsíce přede dnem, kterým podpůrčí doba uplyne.

§ 148

zrušen

§ 149

Doručování

(1) Rozhodnutí se doručuje také zaměstnavateli v řízení o

a) krácení nebo odnětí nemocenského při porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce nebo při nesplnění povinnosti součinnosti pojištěnce při kontrole režimu dočasně práce neschopného pojištěnce,

b) povinnosti zaměstnance uhradit přeplatek na nemocenském nebo o výši tohoto přeplatku,

c) povinnosti uhradit regresní náhradu a o výši této náhrady, jde-li o zaměstnavatele pojištěnce, kterému byla v důsledku sociální události vyplacena dávka.

(2) Do vlastních rukou adresáta se také doručují písemnosti, u nichž je den doručení rozhodný pro počátek běhu lhůty nebo pro stanovení termínu a nedodržení těchto lhůt by pro příjemce mohlo být spojeno s právní újmou.

(3) Orgán nemocenského pojištění může doručit písemnost ve věcech přeplatku na dávce, regresní náhrady nebo exekuce také prostřednictvím policejního orgánu příslušného podle místa doručení.

(4) V případě doručování do ciziny ustanoví orgán nemocenského pojištění opatrovníka adresátům, kteří se zdržují v cizině nebo jejichž pobyt nebo sídlo, popřípadě jiná adresa pro doručování je v cizině, jen v případě, že se jedná o písemnost ve věcech dávek, přeplatku na dávce nebo regresní náhrady.

§ 150

Rozklad

Proti rozhodnutí Vězeňské služby České republiky, Generálního ředitelství cel, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace lze podat rozklad, o němž v oborech své působnosti rozhodují příslušní ředitelé, kteří stojí v čele těchto bezpečnostních sborů.

§ 151
Odvolání a rozklad

(1) Odvolání a rozklad nejsou přípustné proti rozhodnutí o

- a) odnětí nemocenského z důvodu ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény nebo odnětí ošetřovného z důvodu ukončení potřeby ošetřování,
- b) povolení placení přeplatku na dávce nebo regresní náhrady ve splátkách, c) prominutí povinnosti uhradit přeplatek na dávce nebo zaplatit regresní náhradu.

(2) Nepodá-li účastník řízení odvolání nebo rozklad s potřebným počtem stejnopisů, může je vyhotovit orgán nemocenského pojištění také na své náklady.

§ 152
Účinky odvolání a rozkladu

Odkladný účinek nemají odvolání a rozklad

- a) podané proti rozhodnutí, jímž byla dávka krácena nebo odňata nebo jímž byla zastavena její výplata, jakož i proti rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování,
- b) v nichž se namítá, že dávka má být přiznána ve vyšší výši nebo od dřívějšího data.

§ 153
Zkrácené řízení

(1) Ve zkráceném řízení rozhoduje okresní správa sociálního zabezpečení o

- a) nároku na výplatu dávky v případech, kdy je nesporné splnění podmínek nároku na dávku a její výplatu a výše dávky,
- b) změně výše vyplácené dávky v případech, kdy je nová výše dávky nesporná,
- c) zániku nároku na výplatu dávky v případech, kdy je nesporné, že podmínky nároku na dávku již nejsou splněny,
- d) o přeplatku na nemocenském v důsledku zpětného přiznání starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně,
- e) zúčtování dávky podle § 124 odst. 8.

(2) Bylo-li rozhodnuto ve zkráceném řízení, provede se toto rozhodnutí,

- a) byla-li dávka přiznána, formou její výplaty,
- b) byla-li výše dávky změněna, formou výplaty dávky v nově stanovené výši,
- c) došlo-li k zániku nároku na výplatu dávky, formou zastavení její výplaty.

(3) Na zkrácené řízení se nepoužije správní řád.

(4) Zahájení zkráceného řízení se účastníkům řízení neoznamuje.

(5) Ve zkráceném řízení se rozhodnutí nevydává; v těchto případech obdrží pojištěnec písemné oznámení [§ 84 odst. 2 písm. c)].

(6) Nesouhlasí-li pojištěnec s výsledkem zkráceného řízení, může podat okresní správě sociálního zabezpečení ve lhůtě do 30 dnů ode dne výplaty dávky nebo ode dne doručení písemného oznámení podle odstavce 5 o ukončení výplaty dávky písemnou žádost o vydání rozhodnutí o dávce, v níž uvede důvody nesouhlasu s výsledkem tohoto řízení. Podáním této žádosti se zahajuje řízení o dávce.

(7) Nebude-li okresní správa sociálního zabezpečení rozhodovat ve zkráceném řízení, oznámí písemně účastníkům řízení zahájení řízení, na které se vztahuje správní řád. Lhůta pro vydání rozhodnutí běží ode dne, kterým bylo účastníkovi řízení doručeno oznámení o zahájení řízení.

§ 154

Rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti a potřeby ošetřování

(1) Proti rozhodnutí orgánu nemocenského pojištění o ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování lze podat odvolání do 3 dnů ode dne, kdy rozhodnutí bylo oznámeno.

(2) Orgán nemocenského pojištění, který napadené rozhodnutí vydal, může o odvolání sám rozhodnout, a to ve lhůtě do 7 dnů, jestliže odvolání v plném rozsahu vyhoví. Neučiní-li tak, předloží je neprodleně spolu se spisovým materiálem odvolacímu orgánu, který rozhodne ve lhůtě do 15 dnů od doručení odvolání.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se použijí i v případě, že rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování bylo vydáno orgánem nemocenského pojištění podle § 80 odst. 1.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 o odvolání platí obdobně pro podání rozkladu podle § 150.

§ 155

Souhlas orgánu nemocenského pojištění

(1) Na udělení souhlasu orgánu nemocenského pojištění ve věcech dočasné pracovní neschopnosti podle § 56 odst. 3 a 6 a § 57 odst. 3 a 5 se správní řád nevztahuje.

(2) Orgán nemocenského pojištění je povinen udělit souhlas podle § 56 odst. 3 a § 57 odst. 3 a 5 nebo žádost o udělení tohoto souhlasu zamítnout do 5 pracovních dnů ode dne následujícího po dni, kdy mu žádost byla doručena, a v této lhůtě vyrozumět toho, kdo o souhlas požádal, a v případě souhlasu podle § 56 odst. 3 a 6 též ošetřujícího lékaře; jestliže v této lhůtě nevyrozumí ošetřujícího lékaře nebo pojištěnce, má se za to, že souhlas byl udělen.

§ 156

Řízení o odstranění tvrdosti

- (1) Řízení o odstranění tvrdosti se zahajuje na základě písemné a odůvodněné žádosti.
- (2) Žádost se podává tomu, kdo je podle § 88 oprávněn odstraňovat tvrdosti.
- (3) Řízení o odstranění tvrdosti nelze zahájit, probíhá-li o věci, u níž se odstranění tvrdosti požaduje, správní nebo soudní řízení. Pokud je správní nebo soudní řízení o věci, u níž se odstranění tvrdosti požaduje, zahájeno v době, kdy probíhá řízení o odstranění tvrdosti, řízení o odstranění tvrdosti se přeruší.
- (4) V nové žádosti o odstranění tvrdosti nemohou být uplatněny stejné důvody, které obsahovala žádost původní; při opakování těchto důvodů bude nová žádost odložena a žadatel bude o tomto vyrozuměn.
- (5) V řízení o odstranění tvrdosti se rozhodnutí vydává nejpozději do 90 dnů ode dne zahájení řízení.
- (6) Rozhodnutí se vydává písemně a nemusí obsahovat odůvodnění.
- (7) Odvolání nebo jiné opravné prostředky proti rozhodnutí v řízení o odstranění tvrdosti nejsou přípustné.
- (8) Na řízení o odstranění tvrdosti se správní řád nevztahuje.

§ 157

Náklady řízení

- (1) Orgány nemocenského pojištění nemají nárok na náhradu nákladů v řízení ve věcech pojištění včetně řízení před soudem.
- (2) Orgán nemocenského pojištění může uložit povinnost nahradit náklady řízení o povinnosti vrátit přeplatek na dávce a řízení o povinnosti zaplatit regresní náhradu tomu, kdo jejich vznik způsobil porušením své povinnosti.

§ 158

Soudní přezkum

Ze soudního přezkumu jsou vyloučena rozhodnutí o

- a) výplatě nemocenského po uplynutí podpůrní doby,
- b) ukončení nebo neuznání dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování člena domácnosti orgánem nemocenského pojištění,
- c) odnětí nemocenského z důvodu ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény anebo odnětí ošetřovného z důvodu ukončení potřeby ošetřování,
- d) povolení placení přeplatku na dávce nebo regresní náhrady ve splátkách a o zrušení tohoto

povolení,

e) prominutí neuhrazeného přeplatku na dávce nebo zaplacení neuhrazené regresní náhrady,

f) odstranění tvrdosti.

§ 159

Exekuce

Exekučním správním orgánem je okresní správa sociálního zabezpečení a služební orgán.

ČÁST ŠESTÁ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 160

Sdělování údajů

(1) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, sdělují se údaje bezplatně.

(2) Není-li v tomto nebo jiném zákoně stanoveno jinak, sdělují se údaje do 30 dnů ode dne

a) obdržení žádosti o sdělení údajů, jde-li o údaje sdělované na žádost,

b) kdy se o nich povinné subjekty dozvěděly, jde-li o údaje sdělované bez žádosti.

(3) Jde-li o sdělování údajů na žádost, sděluje změny, k nimž došlo v údajích již sdělených, dožádaný subjekt orgánu nemocenského pojištění jen tehdy, pokud to orgán nemocenského pojištění ve své žádosti uvedl. Věta první platí obdobně, je-li dožádaným subjektem orgán nemocenského pojištění.

§ 160a

Obstarávání údajů

Orgán nemocenského pojištění je povinen obstarat potřebné údaje z úřední evidence^{66a)} též tehdy, pokud tuto evidenci sám nevede, avšak může údaje z ní získat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 161

Splnění oznamovací povinnosti

Za den splnění oznamovací povinnosti se považuje den, ve kterém bylo podání předáno příslušnému orgánu nemocenského pojištění, popřípadě podle § 91a též živnostenskému úřadu, nebo byla podána poštovní zásilka obsahující podání. To platí obdobně, podává-li se přihláška k účasti na pojištění nebo odhláška z účasti na pojištění, anebo má-li být jiný úkon učiněn ve lhůtě stanovené tímto zákonem.

Podání

§ 162

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, lze podání nebo jiný úkon podle tohoto zákona učinit písemně, ústně do protokolu nebo datovou zprávou

- a) podepsanou uznávaným elektronickým podpisem⁶⁷⁾,
- b) odeslanou prostřednictvím datové schránky, nebo
- c) s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky, pokud tuto možnost orgán nemocenského pojištění zajistil.

(2) Je-li podle tohoto zákona pro podání nebo jiný úkon předepsán tiskopis, lze podání nebo jiný úkon učinit pouze

- a) v elektronické podobě zasláním na určenou elektronickou adresu podatelny orgánu nemocenského pojištění nebo do určené datové schránky orgánu nemocenského pojištění; podání nebo jiný úkon lze v elektronické podobě učinit pouze ve formě datové zprávy, a to ve formátu, struktuře a tvaru určeném příslušným orgánem nemocenského pojištění. Nesplňuje-li podání nebo jiný úkon tyto podmínky, nepřihlíží se k němu; orgán nemocenského pojištění je povinen upozornit toho, kdo učinil podání nebo jiný úkon v elektronické podobě, které nesplňuje tyto podmínky, na tuto skutečnost a na to, že se k tomuto podání nebo jinému úkonu nepřihlíží, nebo
- b) písemně na předepsaném tiskopisu nebo na produktu výpočetní techniky, který je co do údajů, formy a formátu shodný s předepsaným tiskopisem, je-li fyzickou nebo právnickou osobou stvrzeno vytvoření tohoto produktu,
pokud se nestanoví jinak v odstavci 5.

(3) Ten, kdo činí podání v elektronické podobě podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2 písm. a), uvede současně akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb, který jeho kvalifikovaný certifikát vydal a vede jeho evidenci, nebo certifikát připojí k podání.

(4) Orgány nemocenského pojištění, s výjimkou zpravodajských služeb, jsou povinny zveřejnit na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup

- a) úřední hodiny, ve kterých je otevřena podatelna orgánu nemocenského pojištění, kde je možno odevzdat podání, a úřední hodiny pro veřejnost, ve kterých je možno u něj učinit podání ústně do protokolu nebo nahlížet do spisu nebo požádat o podání informací ve věcech pojištění,
- b) elektronickou adresu své podatelny, a elektronickou adresu své podatelny určené k předkládání tiskopisů v elektronické podobě ve formě datové zprávy a identifikátor své datové schránky určené k předkládání tiskopisů v elektronické podobě ve formě datové zprávy,
- c) formu technického nosiče pro doručování podání v elektronické podobě,

d) seznam kvalifikovaných certifikátů svých zaměstnanců nebo elektronické adresy, na nichž se kvalifikované certifikáty nacházejí,

e) tiskopisy, které se podle odstavce 2 písm. a) předkládají v elektronické podobě, a podmínky, za nichž se tiskopisy v této podobě předkládají,

f) podání a jiné úkony, které lze učinit způsobem uvedeným v odstavci 5 větě druhé,

g) podání a jiné úkony, které lze učinit způsobem podle odstavce 1 písm. c).

(5) Zaměstnavatelé, osoby samostatně výdělečně činné, ošetřující lékaři a poskytovatelé zdravotních služeb činí podání nebo jiné úkony, pro které je předepsán tiskopis podle tohoto zákona, pouze způsobem uvedeným v odstavci 2 písm. a). Příslušný orgán nemocenského pojištění však může určit, která podání nebo jiné úkony, pro které je předepsán tiskopis podle tohoto zákona, lze učinit též způsobem uvedeným v odstavci 2 písm. b).

§ 163

Veškerá písemná podání orgánům nemocenského pojištění se předkládají v češtině; listinné doklady v jiných jazycích musí být opatřeny úředním překladem do češtiny, pokud orgány nemocenského pojištění v odůvodněných případech od tohoto překladu neupustí.

§ 164

Počítání času

(1) Lhůta určená podle dní počíná dnem, který následuje po události, jež je rozhodující pro její počátek.

(2) Poslední den lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let připadá na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá událost, od níž lhůta počíná. Není-li takový den v měsíci, připadne poslední den lhůty na poslední den v měsíci.

(3) Pripadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek⁶⁹⁾, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

§ 165

Placení dluhu

Dluh ve věcech pojištění lze zaplatit též v hotovosti pověřenému zaměstnanci okresní správy sociálního zabezpečení a zaměstnanci služebního útvaru nebo služebního orgánu; na přijatou platbu je orgán nemocenského pojištění a služební útvar povinen vydat písemné potvrzení.

§ 166

Výnos z pořádkových pokut

Výnos z pořádkových pokut uložených podle tohoto zákona je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu nemocenského pojištění, který pořádkovou pokutu uložil.

§ 167

Mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku

Pro účely tohoto zákona se karanténou rozumějí též izolace^{69a)}, karanténní opatření formou zvýšeného zdravotnického dozoru, byl-li uložen zákaz činnosti, který brání pojištěncům ve výkonu práce nebo samostatné výdělečné činnosti⁷⁴⁾, a mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku podle zákona o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, jde-li o zákaz nebo omezení styku skupin fyzických osob podezřelých z nákazy s ostatními fyzickými osobami a o zákaz nebo nařízení další určité činnosti k likvidaci epidemie nebo nebezpečí jejího vzniku⁷⁰⁾, brání-li tyto zákazy, omezení nebo nařízení pojištěncům ve výkonu práce nebo samostatné výdělečné činnosti. Pro potvrzování mimořádných a karanténních opatření uvedených ve větě první příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví⁷¹⁾ platí § 105 obdobně; pro uplatňování nároku na dávku platí § 109 odst. 3 písm. b) a odst. 5 písm. c) obdobně.

§ 167a

Tiskopisy

(1) Tiskopisy⁷²⁾, které v případech stanovených tímto zákonem používají osoby samostatně výdělečně činné vůči živnostenským úřadům, se vydávají po projednání s Českou správou sociálního zabezpečení.

(2) Tiskopisy, které pro účely tohoto zákona vydává Ministerstvo financí, se vydávají po projednání s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

§ 167b

Úhrada poštovného

Česká správa sociálního zabezpečení uhrazuje držiteli poštovní licence na základě uzavřené dohody cenu dodání zásilky zasílané ošetřujícími lékaři okresním správám sociálního zabezpečení v případech uvedených v § 61 písm. e), g), i), n), o) a q) s využitím obálek uvedených v § 84 odst. 2 písm. n).

§ 167c

Organizační složka zahraniční právnické osoby

Organizační složka právnické osoby, která má sídlo ve státě, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, pokud je tato složka zapsána v obchodním rejstříku, plní úkoly zaměstnavatele podle tohoto zákona u vedoucích zaměstnanců této právnické osoby, jejichž místo výkonu práce je trvale v České republice.

§ 167d

Pro účely tohoto zákona se zahraniční zaměstnanec považuje za dobrovolně účastného důchodového pojištění v kalendářním měsíci, jestliže pojistné na důchodové pojištění za tento měsíc zaplatil nejpozději do 20. dne kalendářního měsíce, který následuje po kalendářním měsíci, za který se toto pojistné platí.

ČÁST SEDMÁ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

HLAVA I PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

§ 168

(1) O nárocích na dávky, které vznikly před 1. lednem 2009 a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocně rozhodnuto, a o přiznání, odnětí nebo změně výše těchto dávek za dobu před 1. lednem 2009, i když o nich již bylo pravomocně rozhodnuto, se rozhodne podle předpisů účinných před 1. lednem 2009.

(2) Dávky, na které vznikl nárok před 1. lednem 2009, se za dobu před tímto dnem poskytují podle předpisů účinných před 1. lednem 2009; to platí i v případě, že nárok na poskytování dávky byl uplatněn až po 31. prosinci 2008. Ustanovení věty první platí i pro určení příslušnosti k poskytování dávek za dobu před 1. lednem 2009.

§ 169

(1) Nemocenské, na které vznikl nárok před 1. lednem 2009 a tento nárok trvá po 31. prosinci 2008, se považuje za nemocenské podle tohoto zákona.

(2) Peněžitá pomoc v mateřství (peněžitá pomoc), na kterou vznikl nárok před 1. lednem 2009 a tento nárok trvá po 31. prosinci 2008, se považuje za peněžitou pomoc v mateřství podle tohoto zákona.

(3) Podpora při ošetřování člena rodiny, na kterou vznikl nárok před 1. lednem 2009 a tento nárok trvá po 31. prosinci 2008, se považuje za ošetřovné podle tohoto zákona.

(4) Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství, na který vznikl nárok před 1. lednem 2009 a tento nárok trvá po 31. prosinci 2008, se považuje za vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství podle tohoto zákona.

§ 170

(1) Dávky uvedené v § 169, na které vznikl nárok před 1. lednem 2009 a tento nárok trvá po 31. prosinci 2008, se po 31. prosinci 2008 vyplácejí za podmínek a ve výši podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008, pokud se dále nestanoví jinak. Vláda stanoví nařízením pro účely úpravy dávek uvedených ve větě první částky pro úpravu denního vyměřovacího základu v roce 2009 podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008.

(2) U dávky uvedené v § 169 odst. 4 se za denní vyměřovací základ považuje denní vyměřovací základ platný ke dni 31. prosince 2008.

§ 171

(1) Dávky, na které vznikl nárok před 1. lednem 2009 a tento nárok trvá po 31. prosinci 2008, vyplácí po 31. prosinci 2008 po dobu nejvýše 1 roku ten, kdo byl příslušný k výplatě těchto dávek ke dni 31. prosince 2008. Byl-li však nárok na dávku, na kterou vznikl

nárok před 1. lednem 2009, uplatněn až po 31. prosinci 2009, posuzuje se příslušnost k rozhodování o dávce a k její výplatě podle tohoto zákona.

(2) Dávky uvedené v odstavci 1 se po 31. prosinci 2008 vyplácejí způsobem stanoveným předpisy účinnými ke dni 31. prosince 2008; vyplácí-li tyto dávky okresní správa sociálního zabezpečení, postupuje se po 31. prosinci 2008 na žádost pojištěnce podle § 110 odst. 7.

(3) Zvláštnímu příjemci lze vyplácet jen dávku náležející za období po 31. prosinci 2008.

§ 172

(1) Nemocenské, na které vznikl nárok před 1. lednem 2009, tento nárok trvá po 31. prosinci 2008 a k tomuto dni ještě neuplynulo prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti, se vyplácí po 31. prosinci 2008 i v době prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti, a to za podmínek, ve výši a po dobu podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008; od 15. kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti se nemocenské stanoví z denního vyměřovacího základu stanoveného k tomuto dni podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008.

(2) Rozhodnutí o dobrovolném přiznání nemocenského a rozhodnutí o dočasném snížení nebo odnětí nemocenského, která nabyla právní moci před 1. lednem 2009, zůstávají v platnosti i po 31. prosinci 2008.

§ 173

(1) Výše ošetrovného v případě uvedeném v § 169 odst. 3 se od 15. kalendářního dne trvání nároku na tuto dávku stanoví z denního vyměřovacího základu stanoveného k tomuto dni podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008.

(2) Vznikla-li potřeba ošetrování před 1. lednem 2009 a ošetrovaná osoba byla převzata do ústavní péče zdravotnického zařízení po 31. prosinci 2008, staví se běh podpůrčí doby podle § 40 odst. 3.

§ 174

(1) Podle tohoto zákona se od 1. ledna 2009 posuzují i nároky na peněžitou pomoc v mateřství, jestliže podmínky nároku stanovené tímto zákonem byly splněny před tímto dnem a nezakládaly nárok podle předpisů účinných před tímto dnem; za den vzniku nároku na peněžitou pomoc v mateřství se v tomto případě považuje 1. leden 2009. Délka podpůrčí doby stanovené podle toho zákona v případě uvedeném ve větě první se však počítá ode dne splnění podmínek nároku na peněžitou pomoc v mateřství stanovených tímto zákonem.

(2) U peněžitě pomoci v mateřství, na kterou vznikl nárok před 1. lednem 2009 a tento nárok trvá po 31. prosinci 2008, lze po 31. prosinci 2008 uzavřít dohodu podle § 32 odst. 1 písm. e).

(3) Je-li uplatňován nárok na peněžitou pomoc v mateřství z ochranné lhůty, lékařem určený den očekávaného porodu připadá na období po 31. prosinci 2008 a počátek osmého

týdne před očekávaným dnem porodu spadá do období před 1. lednem 2009, posuzují se nároky na peněžitou pomoc v mateřství podle předpisů účinných před 1. lednem 2009.

(4) Došlo-li před 1. lednem 2009 k přerušení poskytování peněžitě pomoci v mateřství (peněžitě pomoci) podle § 12 odst. 1 zákona o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavicích na děti z nemocenského pojištění a toto přerušení skončilo po 31. prosinci 2008, pokračuje se po tomto přerušení ve výplatě peněžitě pomoci v mateřství za podmínek, ve výši a po dobu podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008.

(5) Podal-li pojištěnec před 1. lednem 2009 návrh soudu na zahájení řízení o ustanovení poručníkem dítěte a o dítě osobně pečuje, posuzuje se nárok na peněžitou pomoc v mateřství podle tohoto zákona; peněžitá pomoc v mateřství se vyplácí nejdříve od 1. ledna 2009 s tím, že podpůrčí doba se počítá ode dne podání návrhu soudu na zahájení tohoto řízení.

(6) Za dobu studia podle § 32 odst. 4 písm. a) se považuje též doba studia před 1. lednem 2009, pokud toto studium zakládalo účast na pojištění podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008.

(7) Vznikl-li v roce 2009 nárok na peněžitou pomoc v mateřství v ochranné lhůtě z pojištění studentů a žáků, stanoví se výše peněžitě pomoci v mateřství podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008

§ 175

Dočasná pracovní neschopnost uznaná před 1. lednem 2009, která trvá ještě v tomto dni, se považuje za dočasnou pracovní neschopnost podle tohoto zákona.

§ 176

(1) K prokazování trvání a k ukončování dočasné pracovní neschopnosti uvedené v § 175 se použijí tiskopisy platné ke dni 31. prosince 2008.

(2) Dávky, na které vznikl nárok před 1. lednem 2009 a tento nárok trvá po 31. prosinci 2008, se po 31. prosinci 2008 vyplácejí na základě tiskopisů platných ke dni 31. prosince 2008, byl-li nárok na tyto dávky uplatněn před 1. lednem 2009. Byl-li nárok na tyto dávky uplatněn až po 31. prosinci 2008, lze k uplatnění tohoto nároku a osvědčení skutečností pro nárok na výplatu použít tiskopisy platné ke dni 31. prosince 2008 nebo tiskopisy předepsané podle tohoto zákona. Věta první platí obdobně též v případě, že nárok na dávku zanikl před 1. lednem 2009, avšak dávka nebyla do tohoto data ještě vyplacena.

§ 177

Dávky, které náležely ke dni 31. prosince 2008 studentům a žákům, členům družstev, kteří již nepatří do okruhu pojištěných osob podle tohoto zákona, a společníkům a jednatelům společnosti s ručením omezeným a komanditistům komanditní společnosti podle předpisů účinných k tomuto dni, se po 31. prosinci 2008 vyplácejí za podmínek a ve výši podle těchto předpisů.

§ 178

(1) Ten, kdo plnil povinnosti zaměstnavatele (organizace a malé organizace) ke dni 31. prosince 2008 u studentů a žáků, členů družstev, kteří již nepatří do okruhu pojištěných osob podle tohoto zákona, a společníků a jednatelů společnosti s ručením omezeným a komanditistů komanditní společnosti, je povinen tyto osoby odhlásit od 1. ledna 2009 z pojištění u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. Odhlášení podle věty první je třeba provést do 31. ledna 2009, a to formou seznamu, v němž se uvede jméno, příjmení a rodné číslo osoby odhlašované z pojištění a obchodní firma nebo název (jméno a příjmení) a sídlo (místo trvalého pobytu) zaměstnavatele; dále se uvede, zda činnost těchto osob, s výjimkou studentů a žáků, zakládá od 1. ledna 2009 účast na důchodovém pojištění.

(2) Zaměstnavatel je povinen písemně oznámit okresní správě sociálního zabezpečení do 31. ledna 2009

a) u zaměstnance, jehož zaměstnání bylo před 1. lednem 2009 příležitostným zaměstnáním podle § 6 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění zaměstnanců a přechází z období před 1. lednem 2009 do období po 31. prosinci 2008, zda je od 1. ledna 2009 toto zaměstnání zaměstnáním malého rozsahu podle § 7 odst. 1,

b) u zaměstnanců uvedených v § 5 písm. a) bodech 4, 5 a 12, jejichž zaměstnání přechází z období před 1. lednem 2009 do období po 31. prosinci 2008, zda je od 1. ledna 2009 jejich zaměstnání zaměstnáním malého rozsahu podle § 7 odst. 1,

c) u zaměstnanců uvedených v § 5 písm. a) bodech 1, 6 a 15, jejichž zaměstnání přechází z období před 1. lednem 2009 do období po 31. prosinci 2008, do 31. prosince 2008 zakládalo účast na pojištění a od 1. ledna 2009 je zaměstnáním malého rozsahu podle § 7 odst. 1, tuto skutečnost,

d) u smluvního zaměstnance název a adresu zahraničního zaměstnavatele, zda je tento zaměstnanec pojištěn ve státě, kde má zahraniční zaměstnavatel tohoto zaměstnance sídlo, a zda je smluvní zaměstnanec od 1. ledna 2009 pojištěn podle tohoto zákona,

e) u zaměstnance, jehož místo výkonu práce je trvale v cizině a jehož zaměstnání přechází z období před 1. lednem 2009 do období po 31. prosinci 2008, že jeho zaměstnání od 1. ledna 2009 nezakládá účast na pojištění; tuto skutečnost je povinen současně doložit potvrzením o povinné účasti tohoto zaměstnance na důchodovém pojištění ve státě, v němž je místo trvalého výkonu práce.

(3) Ten, kdo nesplnil do 31. ledna 2009 povinnost podle odstavce 1 odhlásit u okresní správy sociálního zabezpečení z pojištění osoby uvedené v odstavci 1 stanoveným způsobem nebo povinnost podle odstavce 2 písemně oznámit okresní správě sociálního zabezpečení skutečnosti uvedené v tomto odstavci, se dopustí přestupku nebo správního deliktu, za který mu lze uložit pokutu do 50 000 Kč.

§ 179

Účast na pojištění z krátkodobého zaměstnání uvedeného v § 6 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění zaměstnanců, do něhož zaměstnanec vstoupil před 1. lednem 2009 a které trvá i po 31. prosinci 2008, se posuzuje podle předpisů účinných ke dni 31. prosince

2008.

§ 180
zrušen

§ 181

(1) Účast osob samostatně výdělečně činných na pojištění před 1. lednem 2009 se posuzuje podle předpisů účinných před tímto dnem. Do doby účasti osob samostatně výdělečně činných na pojištění potřebné pro vznik nároku na nemocenské a peněžitou pomoc v mateřství po 31. prosinci 2008 se započítává i doba účasti uvedená ve větě první.

(2) Byla-li osoba samostatně výdělečně činná účastna pojištění ke dni 31. prosince 2008 na základě přihlášky podané před 1. lednem 2009, je po 31. prosinci 2008 účastna pojištění nadále podle tohoto zákona, pokud nepodala odhlášku z pojištění od 1. ledna 2009.

(3) Osobě samostatně výdělečně činné, která dluží pojistné na pojištění ke dni 1. ledna 2009 za dobu před tímto dnem a dlužné pojistné na pojištění včetně penále z něho nedoplatí do 31. ledna 2009, zaniká účast na pojištění od 1. ledna 2009; pokud však do 9. ledna 2009 již uplynula doba tří kalendářních měsíců po sobě jdoucích, za které nebylo zaplacené splatné pojistné, zaniká osobě samostatně výdělečně činné účast na pojištění podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008.

§ 182

Účast státních zaměstnanců [§ 5 písm. a) bod 3] na pojištění vzniká nejdříve dnem účinnosti služebního zákona.

§ 183

Pro účely stanovení denního vyměřovacího základu se u osoby samostatně výdělečně činné za měsíční základ považuje v době před 1. lednem 2009 měsíční vyměřovací základ pro placení záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, a to v těch kalendářních měsících rozhodného období stanoveného podle tohoto zákona i za období před 1. lednem 2009, v nichž byla účastna pojištění těchto osob.

§ 184

(1) Ochranná lhůta, která počala běžet před 1. lednem 2009 a neskončila ke dni 31. prosince 2008, se řídí po 31. prosinci 2008 předpisy účinnými ke dni 31. prosince 2008.

(2) U osob uvedených v § 178 odst. 1 větě první, jejichž pojištění skončilo dnem 31. prosince 2008, plyne ochranná lhůta od 1. ledna 2009 za podmínek a po dobu stanovenou tímto zákonem.

§ 185

(1) Zasahuje-li rozhodné období stanovené podle tohoto zákona před 1. lednem 2009, určí se vyloučené dny (§ 18 odst. 7) v rozhodném období před tímto dnem podle tohoto zákona.

(2) U zaměstnanců uvedených v § 5 písm. a) bodech 4, 5 a 12, jejichž zaměstnání přechází z období před 1. lednem 2009 do období po 31. prosinci 2008, se pro účely stanovení rozhodného období považuje za den vzniku pojištění 1. leden 2009.

§ 186

Pojištěnec se nemůže podle § 47 vzdát svým písemným prohlášením nároku na výplatu těch dávek, které náleží za období před 1. lednem 2009. Pro možnost vzdání se nároku na nemocenské, které náleží za období před 1. lednem 2009, se postupuje podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008; to platí i tehdy, pokud k výplatě tohoto nemocenského dojde po 31. prosinci 2008.

§ 187

Výkon rozhodnutí ve věcech pojištění, který byl zahájen před 1. lednem 2009, se dokončí podle předpisů účinných před 1. lednem 2009. Výkon rozhodnutí ve věcech pojištění, který byl zahájen po 31. prosinci 2008, se provede podle předpisů platných po 31. prosinci 2008 i tehdy, nabylo-li rozhodnutí vykonatelnosti před 1. lednem 2009.

§ 188

(1) Srážky z dávek, k jejichž zúčtování dojde po 31. prosinci 2008, se řídí tímto zákonem; to platí i tehdy, náleží-li dávka za období před 1. lednem 2009.

(2) Dohody o srážkách z dávek, s výjimkou dohody o srážkách na úhradu přeplatku na dávce uzavřené před 1. lednem 2009, pozbývají platnosti dnem 1. ledna 2009. Srážky z dávek se ve výplatních termínech připadajících na období po 31. prosinci 2008 neprovedou ani tehdy, pokud byla dávka zúčtována za období před 1. lednem 2009.

§ 189

(1) Povinnost fyzických osob zachovávat mlčenlivost se řídí tímto zákonem i tehdy, vztahují-li se údaje chráněné povinností mlčenlivosti k období před 1. lednem 2009.

(2) Obdrží-li dožádaná fyzická nebo právnická osoba žádost o sdělení údajů po 31. prosinci 2008, postupuje se podle tohoto zákona i tehdy, vztahuje-li se žádost o sdělení údajů k období před 1. lednem 2009.

§ 190

(1) Pokud období, za které byla dávka (její část) vyplacena neoprávněně, spadá do doby před 1. lednem 2009 i po 31. prosinci 2008, řídí se povinnost vrátit přeplatek na dávce předpisy účinnými ke dni 31. prosince 2008.

(2) Odepsat nebo prominout přeplatek na dávce (§ 124 odst. 5) nelze za období, kdy byla dávka neoprávněně poskytována před 1. lednem 2009.

(3) Povolit vrácení přeplatku na dávce ve splátkách (§ 124 odst. 6) lze i na dlužné částky vzniklé před 1. lednem 2009.

§ 191

Nesplnění nebo porušení povinnosti, k němuž došlo před 1. lednem 2009, se posoudí podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008, i když došlo ke zjištění tohoto porušení či nesplnění povinnosti až po 31. prosinci 2008 nebo bylo-li řízení o tomto nesplnění či porušení zahájeno po 31. prosinci 2008.

§ 192

Zemřel-li pojištěnec před 1. lednem 2009, postupuje se při přechodu nároku na výplatu dávek podle předpisů účinných před tímto dnem; to platí i tehdy, je-li dávka vyplácena po 31. prosinci 2008. Zemřel-li pojištěnec po 31. prosinci 2008, postupuje se při přechodu nároku na výplatu dávek podle tohoto zákona i tehdy, pokud dávka náleží za období před 1. lednem 2009.

§ 193

Zaměstnavatel, který byl před 1. lednem 2009 považován podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008 za organizaci, je povinen na žádost pojištěnce vydat mu do 8 dnů od požádání písemné potvrzení o době trvání zaměstnání v roce 2008 a o výši jeho vyměřovacích základů pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti dosažených v roce 2008 a dávek nemocenského pojištění, které do kalendářního roku 2008 zúčtoval; pokud úhrn těchto základů a dávek za rok 2008 činí aspoň dvanáctinásobek minimální mzdy platné k 1. lednu 2008, potvrdí pouze tuto skutečnost. Věta první platí obdobně pro rok 2009 v případě, že tento zaměstnavatel vyplácí v roce 2009 dávky podle § 171 odst. 1.

§ 194

(1) Řízení ve věcech pojištění zahájené před 1. lednem 2009 a pravomocně neskončené před tímto dnem se dokončí podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008. Řízení podle věty první dokončí orgány příslušné k řízení podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008.

(2) O žádostech týkajících se dobrovolného přiznání dávek za dobu před 1. lednem 2009, které byly podány po 31. prosinci 2008, se rozhodne podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008.

(3) Nastal-li důvod pro dočasné snížení nebo odnětí nemocenského před 1. lednem 2009 a řízení v těchto věcech nebylo ještě zahájeno, zahájí se po 31. prosinci 2008 a dokončí se toto řízení podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008.

§ 195

Nárok na regresní náhradu podle tohoto zákona vzniká, pokud zaviněné protiprávní jednání podle § 126 nastalo po 31. prosinci 2009.

§ 196

Přístup do informačních systémů pojištění služebních orgánů způsobem umožňující dálkový přístup (§ 121 odst. 3) závisí do 31. prosince 2009 na technických podmínkách těchto systémů.

§ 197

Rejstříky organizací a malých organizací vedené podle předpisů účinných ke dni 31. prosince 2008 se od 1. ledna 2009 považují za evidenci zaměstnavatelů podle tohoto zákona.

§ 198

Ustanovení § 129 odst. 1 soudního řádu správního se ve věcech pojištění nepoužije.

HLAVA II ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 199

Zmocňovací ustanovení

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví vyhláškou náležitosti průkazu pověřených zaměstnanců orgánu nemocenského pojištění podle § 76 odst. 3.

(2) Ministerstvo práce a sociálních věcí může stanovit vyhláškou způsob uplatnění nároku na výplatu jednotlivých dávek, bližší úpravu prokazování skutečností potřebných podle tohoto zákona pro výplatu jednotlivých dávek nebo náležitosti jednotlivých druhů předepsaných tiskopisů.

§ 200

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Zákon č. 100/1932 Sb., o vnitrostátní účinnosti mezinárodních smluv o sociálním pojištění.
2. Zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců.
3. Zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách.
4. Zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění.
5. Zákon č. 16/1959 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o nemocenském pojištění zaměstnanců.
6. Zákon č. 87/1968 Sb., o změnách v nemocenském pojištění a v nemocenské péči.
7. Zákon č. 99/1972 Sb., o zvýšení přídavků na děti a výchovného.

8. Zákonné opatření Předsednictva Federálního shromáždění č. 8/1982 Sb., o zvýšení mateřského příspěvku a o změnách v nemocenském zabezpečení.
9. Zákon č. 73/1982 Sb., o změnách zákona o sociálním zabezpečení a předpisů o nemocenském pojištění.
10. Zákon č. 148/1983 Sb., o sjednocení sazeb nemocenského.
11. Zákon č. 57/1984 Sb., o některých změnách v nemocenském zabezpečení pracujících.
12. Zákon č. 109/1984 Sb., o změnách v nemocenském zabezpečení.
13. Zákon č. 51/1987 Sb., o změnách v nemocenském zabezpečení.
14. Zákon č. 103/1988 Sb., o změnách v nemocenském zabezpečení.
15. Zákon č. 266/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
16. Zákon č. 308/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
17. Zákon č. 61/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
18. Zákon č. 421/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění pozdějších předpisů.
19. Nařízení vlády č. 247/1999 Sb., kterým se pro účely nemocenského pojištění (péče) upravují částky pro stanovení výpočtových základů.
20. Nařízení vlády č. 413/2000 Sb., kterým se pro účely nemocenského pojištění (péče) upravují částky pro stanovení výpočtových základů.
21. Nařízení vlády č. 347/2001 Sb., kterým se pro účely nemocenského pojištění (péče) upravují částky pro stanovení výpočtových základů.
22. Nařízení vlády č. 417/2005 Sb., kterým se pro účely nemocenského pojištění (péče) upravují částky pro stanovení výpočtových základů.

23. Vyhláška č. 141/1958 Ú. l., o nemocenském pojištění a o důchodovém zabezpečení odsouzených.
24. Vyhláška č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění.
25. Vyhláška č. 113/1975 Sb., kterou se mění a doplňují některá ustanovení vyhlášky Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění.
26. Vyhláška č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech.
27. Vyhláška č. 79/1982 Sb., o změnách vyhlášky Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění.
28. Vyhláška č. 154/1983 Sb., o změnách vyhlášky Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění.
29. Vyhláška č. 155/1983 Sb., o změnách v nemocenském pojištění některých pracovníků.
30. Vyhláška č. 79/1984 Sb., o změnách vyhlášky Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech.
31. Vyhláška č. 80/1984 Sb., o změnách vyhlášky Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění.
32. Vyhláška č. 134/1984 Sb., o změnách vyhlášky Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění.
33. Vyhláška č. 135/1984 Sb., o změnách vyhlášky Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech.
34. Vyhláška č. 59/1987 Sb., o změnách vyhlášky Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění pozdějších předpisů.
35. Vyhláška č. 148/1988 Sb., o změnách vyhlášky Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění pozdějších předpisů.
36. Vyhláška č. 239/1988 Sb., o změnách vyhlášky Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění.
37. Vyhláška č. 123/1990 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, vyhláška č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, a vyhláška č. 91/1958 Sb., kterou se uveřejňuje opatření Ústřední rady odborů o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců.

38. Vyhláška č. 263/1990 Sb., kterou se mění a doplňují vyhláška č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění, vyhláška č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, a některé další předpisy o nemocenském pojištění.

39. Vyhláška č. 501/1990 Sb., kterou se mění a doplňují vyhláška č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, a vyhláška č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech.

40. Vyhláška č. 30/1993 Sb., o změnách některých prováděcích předpisů v nemocenském a sociálním zabezpečení.

41. Vyhláška č. 31/1993 Sb., o posuzování dočasné pracovní neschopnosti pro účely sociálního zabezpečení.

42. Vyhláška č. 312/1993 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění pozdějších předpisů.

43. Vyhláška č. 313/1993 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

44. Vyhláška č. 196/1994 Sb., kterou se mění vyhláška Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění, a vyhláška Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech.

45. Vyhláška č. 248/1994 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění pozdějších předpisů.

46. Vyhláška č. 282/1995 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška Federálního ministerstva práce a sociálních věcí a Ústřední rady odborů č. 51/1973 Sb., o úpravě některých poměrů pěstounů vykonávajících pěstounskou péči ve zvláštních zařízeních.

47. Vyhláška č. 285/1995 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 31/1993 Sb., o posuzování dočasné pracovní neschopnosti pro účely sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 307/1993 Sb.

48. Vyhláška č. 133/1999 Sb., kterou se mění vyhláška Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech,

ve znění pozdějších předpisů.

49. Vyhláška č. 415/2000 Sb., kterou se mění vyhláška Ústřední rady odborů č. 143/1965 Sb., o poskytování peněžitých dávek v nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška Ústřední rady odborů č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění pozdějších předpisů.

50. Vyhláška č. 248/2005 Sb., kterou se mění vyhláška č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění pozdějších předpisů.

§ 201 Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2009.

**Zaorálek v. r.
Paroubek v. r.**

Vybraná ustanovení novel

Čl. II zákona č. 302/2009 Sb. Přechodná ustanovení

1. O ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, o jejímž vzniku bylo rozhodnuto přede dnem účinnosti tohoto zákona, se rozhodne na tiskopisech platných před tímto dnem; tyto tiskopisy se odešlou nebo předají příslušnému orgánu nemocenského pojištění ve lhůtách platných ode dne účinnosti tohoto zákona.

2. O zániku potřeby ošetřování nebo péče, o jejímž vzniku bylo rozhodnuto přede dnem účinnosti tohoto zákona, se rozhodne na tiskopisech platných před tímto dnem; tiskopisy určené pro hlášení o ukončení potřeby ošetřování nebo péče příslušnému orgánu nemocenského pojištění se nepoužijí.

Čl. XIV zákona č. 362/2009 Sb. Přechodná ustanovení

1. Vznikl-li nárok na nemocenské, peněžitou pomoc v mateřství nebo vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství před 1. lednem 2010 a trvá i po 31. prosinci 2009, upraví se výše této dávky za kalendářní den od 1. ledna 2010 podle § 21a, 29a a 37a zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne 1. ledna 2010.

2. Vznikla-li potřeba ošetřování (péče) před 1. lednem 2010 a trvá i po 31. prosinci 2009, vyplácí se ošetřovné za podmínek a po dobu podle předpisů účinných do dne 1. ledna 2010; to platí i v případě, kdy potřeba ošetřování (péče) vznikla před 1. lednem 2010 a trvá i po 31. prosinci 2009 a v průběhu tohoto ošetřování (péče) druhý z oprávněných převezme ošetřování (péči) nebo se zastaví běh podpůrní doby.

3. Vznikl-li nárok na nemocenské, peněžitou pomoc v mateřství nebo vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství před 1. lednem 2011 a trvá i po 31. prosinci 2010, upraví se výše této dávky za kalendářní den od 1. ledna 2011 podle právních předpisů účinných ode dne 1. ledna 2011.

Čl. II zákona č. 166/2010 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Vznikl-li nárok na peněžitou pomoc v mateřství nebo vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a trvá-li i po tomto dni, poskytuje se tato dávka podle právních předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona do konce kalendářního měsíce, v němž nabyl účinnosti, a od následujícího kalendářního měsíce podle tohoto zákona.

2. Osobě, která pobírala peněžitou pomoc v mateřství v období od 1. ledna 2010 do dne účinnosti tohoto zákona, vzniká nárok na doplatek této pomoci za toto období v úhrnné částce, která se vypočte jako rozdíl mezi výší peněžitě pomoci v mateřství podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění účinném před 1. lednem 2010, a výší peněžitě pomoci v mateřství podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění účinném po 1. lednu 2010, do dne účinnosti tohoto zákona.

Čl. II zákona č. 347/2010 Sb.

zrušen

Čl. II zákona č. 364/2011 Sb.

Přechodné ustanovení

Jestliže dočasná pracovní neschopnost vznikla nebo karanténa byla nařízena před 1. lednem 2014 a trvá ještě v roce 2014,

a) vyplácí se nemocenské za podmínek a po dobu podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ke dni 31. prosince 2013, a

b) období 21 kalendářních dnů uvedené v § 18 odst. 8 písm. b), § 56 odst. 3 větě druhé, § 61 písm. j), § 64 odst. 1 písm. p), § 65 odst. 2 písm. c) a § 105 větě první zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ke dni 31. prosince 2013, zůstává zachováno.

Čl. XVI zákona č. 365/2011 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Jestliže činnost zaměstnanců činných na základě dohody o provedení práce byla vykonávána ke dni 31. prosince 2011 a je nadále vykonávána po tomto dni, považuje se 1. leden 2012 za den nástupu těchto zaměstnanců do zaměstnání.

2. U zaměstnanců uvedených v bodě 1 se pro účely stanovení rozhodného období považuje 1. leden 2012 za den vzniku nemocenského pojištění.

Čl. II zákona č. 470/2011 Sb.
Přechodná ustanovení

1. Vznikl-li pojištění uvedenému v § 32 odst. 1 písm. e) zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nárok na výplatu peněžitě pomoci v mateřství přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, posuzují se podmínky pro nárok na výplatu peněžitě pomoci v mateřství od tohoto dne podle právních předpisů účinných před tímto dnem.

2. Byla-li invalidita dočasně práce neschopného pojištěnce uznána přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, ukončuje se dočasná pracovní neschopnost z důvodu uznání invalidity podle právních předpisů účinných před tímto dnem. Pokud však lhůta k ukončení dočasně pracovní neschopnosti podle § 59 odst. 1 písm. k) zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, skončila přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a ošetřující lékař dočasnou pracovní neschopnost neukončil a tato dočasná pracovní neschopnost pokračuje i od tohoto dne, zaniká nárok na výplatu nemocenského ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Ten, kdo plnil ke dni předcházejícímu dni nabytí účinnosti tohoto zákona podle § 36b zákona č. 582/1991 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, povinnosti zaměstnavatele u společníků a jednatelů společnosti s ručením omezeným a komanditistů komanditní společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni, a u členů družstva, kteří vykonávají činnost v orgánech družstva mimo pracovněprávní vztah za odměnu, jejíž výše je předem určena, pokud výkon této činnosti není podle stanov družstva považován za výkon práce pro družstvo, je povinen oznámit podle § 94 zákona č. 187/2006 Sb. nástup těchto osob do zaměstnání do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud jsou tyto osoby ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona účastny nemocenského pojištění a nejedná se o zaměstnání malého rozsahu; za den nástupu do zaměstnání se považuje den nabytí účinnosti tohoto zákona. Povinnost podle věty první vzniká jen v případě, že přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebylo podle § 36b zákona č. 582/1991 Sb. oznámeno okresní správě sociálního zabezpečení, že těmto osobám vznikla na základě jejich činnosti (práce) účast na důchodovém pojištění.

4. Jestliže činnost osob uvedených v § 5 písm. a) bodech 17 až 20 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, byla vykonávána ke dni předcházejícímu dni nabytí účinnosti tohoto zákona a je nadále vykonávána po tomto dni, považuje se den nabytí účinnosti tohoto zákona za den nástupu těchto osob do zaměstnání a ten, kdo plní u těchto osob povinnosti zaměstnavatele, je povinen oznámit podle § 94 zákona č. 187/2006 Sb. do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nástup těchto osob do zaměstnání, pokud činnost těchto osob zakládá ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona účast na nemocenském pojištění podle § 6 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a nejedná se o zaměstnání malého rozsahu. Ustanovení věty první platí obdobně, jde-li o ředitele obecně prospěšné společnosti.

5. U osob uvedených v § 5 písm. a) bodech 16 až 20 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které svou činnost vykonávaly ke dni předcházejícímu dni nabytí účinnosti tohoto zákona a tuto činnost nadále vykonávají po tomto dni, se pro účely stanovení rozhodného období považuje den nabytí účinnosti tohoto zákona za den vzniku nemocenského pojištění. Ustanovení věty první platí obdobně, jde-li o ředitele

obecně prospěšné společnosti.

6. Při nesplnění nebo porušení povinnosti uložené zákonem č. 187/2006 Sb. přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se postupuje podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Řízení ve věcech nemocenského pojištění zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a pravomocně neskončené před tímto dnem se dokončí podle právních předpisů účinných před tímto dnem.

8. Údaje uvedené v § 116 odst. 5 písm. c) a d) zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, sdělují orgány nemocenského pojištění zaměstnavatelům tehdy, pokud tyto údaje zjistily za účinnosti tohoto zákona. Údaj o vyčerpání podpůrní doby u zaměstnance sdělují orgány nemocenského pojištění podle § 116 odst. 6 písm. e) zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud žádost o sdělení těchto údajů obdržely za účinnosti tohoto zákona.

9. Jestliže nástup na peněžitou pomoc v mateřství nastal přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dnem porodu podle § 34 odst. 1 písm. b) zákona č. 187/2006 Sb. a počátek šestého týdne před očekávaným dnem porodu spadá do období účinnosti tohoto zákona, nárok na peněžitou pomoc v mateřství se posuzuje též podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

10. Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona písemně informovat zahraničního zaměstnance, který byl aspoň po část kalendářního měsíce předcházejícímu dni nabytí účinnosti tohoto zákona dobrovolně účasten nemocenského pojištění, o podmínkách jeho účasti na nemocenském pojištění podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. XVI zákona č. 401/2012 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Ten, kdo bude plnit povinnosti zaměstnavatele po dni nabytí účinnosti tohoto zákona u pěstounů, kteří vykonávají pěstounskou péči v zařízeních pro výkon pěstounské péče podle zvláštního právního předpisu, nebo kterým je za výkon pěstounské péče vyplácena odměna náležející pěstounovi ve zvláštních případech podle zvláštního právního předpisu, a kterým trvá účast na nemocenském pojištění i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, je povinen oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení, kdo byl zaměstnavatelem těchto pěstounů do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Oznámení podle věty první je třeba provést do 28. února 2013, a to formou seznamu, v němž se uvede jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné číslo tohoto pěstouna a název a adresa sídla zaměstnavatele. Tím je zároveň splněna povinnost původního zaměstnavatele oznámit změnu zaměstnavatele.

2. Den nástupu zaměstnance do zaměstnání u pěstounů, kteří vykonávají pěstounskou péči v zařízeních pro výkon pěstounské péče podle zvláštního právního předpisu, nebo kterým je za výkon pěstounské péče vyplácena odměna náležející pěstounovi ve zvláštních případech podle zvláštního právního předpisu, kterým vzniká účast na nemocenském pojištění ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je zaměstnavatel povinen oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopise nejpozději do 28. února 2013.

3. Den skončení zaměstnání se zaměstnancem u pěstounů, kteří vykonávají pěstounskou péči v zařízeních pro výkon pěstounské péče podle zvláštního právního předpisu, nebo kterým je za výkon pěstounské péče vyplácena odměna náležející pěstounovi ve zvláštních případech podle zvláštního právního předpisu, kterým zanikla účast na nemocenském pojištění ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, je zaměstnavatel povinen oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopise nejpozději do 28. února 2013.

Čl. XLIII zákonného opatření č. 344/2013 Sb.
Přechodná ustanovení

1. Jestliže činnost osob uvedených v § 5 písm. a) bodech 21 a 22 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, byla vykonávána ke dni předcházejícímu dni nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu a je nadále vykonávána po tomto dni, považuje se den nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu za den nástupu těchto osob do zaměstnání a ten, kdo plní u těchto osob povinnosti zaměstnavatele, je povinen oznámit podle § 94 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu nástup těchto osob do zaměstnání, pokud činnost těchto osob zakládá ode dne nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu účast na nemocenském pojištění podle § 6 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, a nejedná se o zaměstnání malého rozsahu. Zaměstnavatel, který zaměstnává pouze zaměstnance uvedené ve větě první, je povinen přihlásit se do registru zaměstnavatelů podle § 93 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu.

2. U osob uvedených v § 5 písm. a) bodech 21 a 22 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, které svou činnost vykonávaly ke dni předcházejícímu dni nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu a tuto činnost nadále vykonávají po tomto dni, se pro účely stanovení rozhodného období považuje den nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu za den vzniku nemocenského pojištění.

3. U zaměstnance, který nastoupil před 1. lednem 2014 do zaměstnání, které nemělo trvat a ani netrvalo déle než 14 dnů, a toto zaměstnání trvá i po 31. prosinci 2013, se posuzuje účast na nemocenském pojištění podle předpisů platných do 31. prosince 2013.

4. Pokud smluvní zaměstnanec, který nebyl přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu účasten nemocenského pojištění pouze proto, že byl povinně účasten důchodového pojištění ve státě, kde má sídlo jeho zaměstnavatel, a ke dni nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu neuplynula doba 270 kalendářních dnů trvání zaměstnání na území České republiky, vykonával činnost u smluvního zaměstnavatele ke dni předcházejícímu dni nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu a tuto činnost nadále vykonává po tomto dni, považuje se den nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu za den nástupu těchto osob do zaměstnání.

5. U smluvního zaměstnance, jemuž dnem nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu vznikla účast na nemocenském pojištění v důsledku toho, že od tohoto dne splňuje podmínky účasti na nemocenském pojištění podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném

ode dne nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu, se pro účely stanovení rozhodného období považuje den nabytí účinnosti tohoto zákonného opatření Senátu za den vzniku nemocenského pojištění.

- 1) Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
- 2) Například Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 a Nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.
- 3) Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.
- 4) Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.
- 5) § 10 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.
- 6) § 93 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 7) § 9 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.
- 8) § 9 odst. 1, 3 a 5 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 9) § 2 odst. 6 písm. a) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.
- 10) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009.
- 11) Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 12) Například § 14 odst. 1 zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění zákona č. 438/2004 Sb.
- 13) § 4a písm. b) a c) a § 47i zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
- 15) Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 383/2005 Sb.
- 16) Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů.
- 16) Zákon č. 561/2004 Sb., ve znění zákona č. 383/2005 Sb.
- 17) Například § 68 odst. 3 zákona č. 221/1999 Sb.,
- 17) § 124 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb.
- 17a) § 61 odst. 4 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.
- 18) § 67 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů.
- 18a) § 15a zákona č. 589/1992 Sb., ve znění zákona č. 261/2007 Sb.
- 19) § 127a zákoníku práce.
- 19) § 34 odst. 4 zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů.

§ 73 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
 § 48 odst. 3 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
 § 53 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.
 20) § 5 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
 21) Zákon č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
 22) § 20 až 23 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
 23) § 953 občanského zákoníku.
 24) § 796 občanského zákoníku.
 25) § 824 občanského zákoníku.
 26) § 826 občanského zákoníku.
 27) § 928 občanského zákoníku.
 28) § 958 občanského zákoníku.
 30) § 907 občanského zákoníku.
 31) Zákon č. 117/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
 32) § 37 odst. 1 písm. b) a § 153 zákoníku práce.
 § 100 služebního zákona.
 Vyhláška č. 288/2003 Sb., kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným ženám, kojícím ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání.
 33) § 25 odst. 3 a 6 a § 85 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb.
 § 41 odst. 6 zákona č. 221/1999 Sb.
 Vyhláška č. 432/2004 Sb., kterou se stanoví seznam činností zakázaných těhotným příslušnicím, příslušnicím do konce devátého měsíce po porodu a příslušnicím, které kojí.
 34) Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.
 35) § 18 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb.
 36) Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
 37) § 12 písm. d) zákona č. 48/1997 Sb.
 38) Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách).
 39) § 33 odst. 3 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění zákona č. 369/2011 Sb.
 40) § 25 zákona č. 48/1997 Sb.
 41) Čl. 8 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.
 42) § 18 odst. 3 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb.
 43) Vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů.
 44) Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.
 44) Zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů.
 45) § 13 odst. 3 a § 18 odst. 3 zákona č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře.
 46) § 3 odst. 3 písm. c) a § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
 47) § 3 odst. 3 písm. b) a § 3a zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
 47a) § 45a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
 48) Například § 68 odst. 3 písm. a) až c) a e) až g) obchodního zákoníku,
 48) § 7 odst. 2 písm. a), b) a d) zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), ve

znění pozdějších předpisů,

§ 8 odst. 1 písm. a) až d) a f) zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

49) § 13 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

50) Čl. 16 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

51) § 67 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb.

52) § 77 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

52a) § 32 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

53) § 3 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky.

54) Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

55) § 102 zákona č. 435/2004 Sb.

56) § 55 zákona č. 48/1997 Sb.

57) § 3 zákona č. 133/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

58) § 1 zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

59) § 13b zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

60) § 24 zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky.

60) § 24 zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky.

§ 21 zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách.

61) Čl. 1 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES.

62) Čl. 25 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES.

63) Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

64) § 16c zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

65) Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

66) Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

66a) § 6 odst. 2 věta třetí zákona č. 500/2004 Sb.

67) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.

68) § 2 písm. r) zákona č. 365/2000 Sb.

69) § 1 a 2 zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu.

69a) § 2 odst. 5 zákona č. 258/2000 Sb.

70) § 69 odst. 1 písm. b) a h) zákona č. 258/2000 Sb.

71) § 82 odst. 2 písm. v) zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

72) § 45a odst. 3 živnostenského zákona.

73) § 278 občanského soudního řádu.

74) § 293 odst. 4 a 5 občanského soudního řádu.

75) § 963 občanského zákoníku.

76) § 452 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních.

76) § 49 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

Obsah

§ 1-112 426/2011 Sb.

§ 1-3	ČÁST PRVNÍ OBEČNÁ USTANOVENÍ
§ 1	Základní ustanovení
§ 3	Vymezení pojmů
§ 4-12	ČÁST DRUHÁ VZNIK A ZÁNİK ÚČASTI NA DŮCHODOVÉM SPOŘENÍ
§ 4	Vznik účasti na důchodovém spoření
§ 6	Centrální registr smluv
§ 7	Poskytování údajů z Centrálního registru smluv
§ 8	Poskytování údajů správci Centrálního registru
§ 9	Registrace smlouvy o důchodovém spoření
§ 10	Registrace pojistné smlouvy o pojištění důchodu
§ 11	Strategie spoření
§ 12	Převod prostředků účastníka k jiné penzijní společnosti
§ 13-24	ČÁST TŘETÍ NÁROKY Z DŮCHODOVÉHO SPOŘENÍ
§ 13-16	HLAVA I VYPOŘÁDÁNÍ NÁROKŮ
§ 14	Úhrada jednorázového pojistného na pojištění důchodu
§ 15	Úhrada 60 % prostředků účastníka do státního rozpočtu a úhrada všech prostředků účastníka v souvislosti s převodem důchodových
§ 16	Úmrtí účastníka ve spořicí době
§ 17-24	HLAVA II POJIŠTĚNÍ DŮCHODU
§ 17-22	Díl 1 Pojistná smlouva o pojištění důchodu
§ 17	Uzavření pojistné smlouvy o pojištění důchodu
§ 18	Druhy důchodů
§ 19	Oprávněné osoby
§ 20	Ukončení výplaty důchodu
§ 21	Nakládání s nároky
§ 22	Podíly na výnosech a přebytcích pojistného
§ 23-24	Díl 2 Provozování pojištění důchodu
§ 23	Základní ustanovení
§ 24	Další povinnosti
§ 25-37	ČÁST ČTVRTÁ PENZIČNÍ SPOLEČNOST
§ 26-27	Povolení k vytvoření důchodových fondů
§ 28-30	Požadavky na kapitál
§ 31	Uchovávání dokumentů a záznamů
§ 32	Úplata penzijní společnosti
§ 33	Poplatky
§ 34	Výjimky z placení poplatků za změnu strategie spoření a za převod prostředků účastníka
§ 35	Úplata za nabízení a zprostředkování důchodového spoření
§ 36	zrušen
§ 37	Náklady na propagaci, reklamu a podporu prodeje
§ 38-41	ČÁST PÁTÁ DEPOZITÁŘ DŮCHODOVÉHO FONDU
§ 38	Základní ustanovení
§ 39	Činnost depozitáře
§ 40	Povinnosti penzijní společnosti vůči depozitáři
§ 41	Pravidla jednání depozitáře
§ 42-69	ČÁST ŠESTÁ DŮCHODOVÝ FOND

§ 42-44	HLAVA I OBECNÁ USTANOVENÍ
§ 45	HLAVA II STATUT DŮCHODOVÉHO FONDU
§ 46-57	HLAVA III ZPŮSOB INVESTOVÁNÍ DŮCHODOVÉHO FONDU
§ 46	Důchodový fond státních dluhopisů
§ 47	Konzervativní důchodový fond
§ 48	Vyvážený důchodový fond
§ 49	Dynamický důchodový fond
§ 50	Skladba majetku v důchodovém fondu
§ 51	Vnitřní postupy pro kontrolu rizik
§ 52	Podmínky sjednávání finančních derivátů
§ 53	Investiční limity vůči jedné osobě
§ 54	Investování do cenných papírů kolektivního investování
§ 55	Podíly na jiných osobách a emisích investičních nástrojů
§ 56	Dočasné výjimky z limitů investování
§ 57	Omezení nakládání s majetkem v důchodovém fondu
§ 58-62	HLAVA IV PŘEVOD OBHOSPODAŘOVÁNÍ VŠECH DŮCHODOVÝCH FONDŮ A JEJICH SLOUČENÍ
§ 58	Převod obhospodařování všech důchodových fondů
§ 59	Přechod povolení k vytvoření důchodových fondů
§ 60	Sloučení důchodových fondů
§ 63-67	HLAVA V DALŠÍ POVINNOSTI PENZIJNÍ SPOLEČNOSTI PŘI OBHOSPODAŘOVÁNÍ MAJETKU V DŮCHODOVÉM FONDU
§ 63	Oceňování majetku v důchodovém fondu a závazků důchodového fondu
§ 64	Obhospodařování majetku v důchodovém fondu za nejlepších podmínek
§ 66	Účtování o majetku v důchodovém fondu
§ 67	Výroční a pololetní zpráva důchodového fondu
§ 68-69	HLAVA VI INFORMAČNÍ POVINNOSTI PŘI OBHOSPODAŘOVÁNÍ DŮCHODOVÉHO FONDU
§ 68	Uveřejňování informací
§ 69	Informování České národní banky
§ 70-74	ČÁST SEDMÁ EVIDENCE
§ 70-74	HLAVA I OSOBNÍ DŮCHODOVÝ ÚČET A DŮCHODOVÁ JEDNOTKA
§ 70-71	Díl 1 Osobní důchodový účet
§ 72-74	Díl 2 Důchodová jednotka
§ 75-90	ČÁST OSMÁ PRAVIDLA JEDNÁNÍ S ÚČASTNÍKY
§ 75-78	HLAVA I ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ
§ 75	Díl 1 Obecné pravidlo jednání s účastníkem
§ 76-77	Díl 2 Přípustnost poplatku, odměny nebo nepeněžitě výhody, která může vést k porušení obecného pravidla jednání s účastníkem
§ 78	Díl 3 Jednání ve vztahu k zájemci o důchodové spoření
§ 79-86	HLAVA II KOMUNIKACE S ÚČASTNÍKEM
§ 79-81	Díl 1 Obecné povinnosti při komunikaci s účastníkem
§ 82-84	Díl 2 Informování účastníků
§ 82	Obsah informací, způsob jejich podávání a lhůty pro jejich podávání
§ 83-84	Sdělení klíčových informací pro účastníky
§ 85-86	Díl 3 Vyžadování informací od účastníka
§ 87-89	HLAVA III DŮCHODOVÉ DOPORUČENÍ
§ 90	HLAVA IV VÝPIS DŮCHODOVÉHO SPOŘENÍ
§ 91-93	ČÁST DEVÁTÁ DISTRIBUCE DŮCHODOVÉHO SPOŘENÍ
§ 91	Osoby oprávněné nabízet a zprostředkovat důchodové spoření

§ 92	Odborná péče
§ 93	Kontrolní a bezpečnostní opatření pro zpracování a evidenci informací
§ 94-99	ČÁST DESÁTÁ DOHLED
§ 94	HLAVA I PŘEDMĚT DOHLEDU
§ 95-99	HLAVA II OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ, JINÁ OPATŘENÍ A ODNĚTÍ POVOLENÍ A SOUHLASU
§ 96	Nařízení mimořádného auditu
§ 97	Nařízení změny depozitáře
§ 98	Nucená správa
§ 99	Nařízení převodu obhospodařování důchodových fondů
§ 100-105	ČÁST JEDENÁCTÁ SPRÁVNÍ DELIKTY
§ 100	Přestupky
§ 101	Správní delikty penzijní společnosti
§ 102	Správní delikty depozitáře
§ 103	Správní delikty pojišťovny
§ 104	Další správní delikty
§ 105	Společná ustanovení ke správním deliktům
§ 106-111	ČÁST DVANÁCTÁ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ
§ 107-109	Mlčenlivost
§ 110	Zmocňovací ustanovení
§ 111	Přechodná ustanovení
§ 112	ČÁST TŘINÁCTÁ ÚČINNOST

426/2011 Sb.

ZÁKON

ze dne 6. listopadu 2011

o důchodovém spoření

Změna: 399/2012 Sb.

Změna: 241/2013 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Základní ustanovení

(1) Tento zákon upravuje důchodové spoření u penzijní společnosti, práva a povinnosti z důchodového spoření, nároky z důchodového spoření, pojištění důchodu u pojišťovny a výkon dohledu.

(2) Důchodové spoření je shromažďování a umísťování prostředků účastníka důchodového spoření (dále jen „účastník“) do důchodových fondů obhospodařovaných penzijními společnostmi a převod prostředků účastníka.

(3) Práva a povinnosti vznikající z důchodového spoření nesmějí být v rozporu se zásadami rovného zacházení¹⁾.

§ 2

(1) Účastníkem se může stát fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, pokud uzavře s penzijní společností smlouvu o důchodovém spoření nejpozději

a) do konce kalendářního roku, ve kterém dosáhne věku 35 let, nebo

b) do 6 měsíců

1. od 1. ledna 2013, nebo

2. ode dne, od kterého byla poprvé od 1. ledna 2013 poplatníkem pojistného na důchodové pojištění.

(2) Účastníkem se nemůže stát fyzická osoba, které již byl přiznán starobní důchod podle zákona o důchodovém pojištění.

(3) Pro účely pojištění důchodu podle tohoto zákona je účastníkem označována osoba, které účast na důchodovém spoření zanikla podle § 5 písm. b).

§ 3

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) základním důchodovým pojištěním důchodové pojištění upravené zákonem o důchodovém pojištění,

b) zaměstnavatelem fyzická nebo právnická osoba, organizační složka státu, služební úřad a další subjekty, které jsou považovány za zaměstnavatele pro účely základního důchodového pojištění,

c) prostředky účastníka část výnosu pojistného připadající na účastníka převedená na účet pro příjem plateb pojistného, převádění prostředků účastníka a provádění úhrad podle § 13 v případě, že neprobíhají z účtu důchodového fondu, a jeho zhodnocení a znehodnocení,

d) strategií spoření způsob rozložení prostředků účastníka v důchodových fondech,

e) vedoucí osobou člen statutárního orgánu, statutární orgán, výkonný ředitel nebo osoba, která jiným způsobem skutečně řídí činnost penzijní společnosti,

f) členským státem členský stát Evropské unie nebo jiný stát, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru,

g) jiným členským státem členský stát jiný než Česká republika,

h) regulovanou bankou

1. banka se sídlem v České republice,

2. zahraniční banka se sídlem v jiném členském státě,

3. zahraniční banka se sídlem ve státě, který není členským státem a který vyžaduje dodržování pravidel obezřetnosti, která Česká národní banka považuje za rovnocenná s

pravidly obezřetnosti podle práva Evropské unie,

i) finančním derivátem

1. opce, futures, swapy, forwardy, a jiné nástroje, jejichž hodnota se vztahuje ke kurzu nebo hodnotě cenných papírů, měnovým kurzům, úrokové míře nebo úrokovému výnosu, jakož i jiným derivátům, finančním indexům či finančním kvantitativně vyjádřeným ukazatelům, a ze kterých vyplývá právo na vypořádání v penězích nebo právo na dodání majetkové hodnoty, k níž se jejich hodnota vztahuje,
2. nástroje umožňující přenos úvěrového rizika,
3. finanční rozdílové smlouvy,

j) investičním cenným papírem investiční cenný papír obchodovatelný na kapitálovém trhu, a to

1. akcie nebo obdobné cenné papíry představující podíl na společnosti nebo jiné právnické osobě,
2. dluhopisy nebo obdobné cenné papíry představující právo na splacení dlužné částky,
3. cenné papíry opravňující k nabytí nebo zcizení investičních cenných papírů uvedených v bodech 1 a 2,

k) fondovým vlastním kapitálem rozdíl mezi hodnotou aktiv a hodnotou závazků, přičemž hodnota aktiv se stanoví jako součet reálné hodnoty aktiv, které souvisejí s investiční činností, a hodnoty ostatních aktiv zjištěné podle zákona upravujícího účetnictví; hodnota závazků se stanoví jako součet reálné hodnoty závazků, které souvisejí s investiční činností, a hodnoty ostatních závazků zjištěné podle zákona upravujícího účetnictví,

l) identifikačními údaji osoby

1. u právnické osoby obchodní firma nebo název, adresa sídla a identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,
2. u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení, rodné číslo, nebo datum narození, nebylo-li přiděleno rodné číslo, adresa místa pobytu v České republice nebo bydliště mimo území České republiky,

m) povolením k vytvoření důchodových fondů povolení k vytvoření důchodového fondu státních dluhopisů, konzervativního důchodového fondu, vyváženého důchodového fondu a dynamického důchodového fondu.

ČÁST DRUHÁ VZNIK A ZÁNİK ÚČASTI NA DŮCHODOVÉM SPOŘENÍ

§ 4

Vznik účasti na důchodovém spoření

(1) Účast na důchodovém spoření vzniká registrací první smlouvy o důchodovém spoření mezi fyzickou osobou podle § 2 a penzijní společností podle § 25 v Centrálním registru smluv.

(2) Smlouvou o důchodovém spoření se penzijní společnost zavazuje shromažďovat a obhospodařovat prostředky účastníka v důchodovém fondu nebo více těchto fondech podle tohoto zákona a sjednané strategie spoření a převádět prostředky účastníka za podmínek a způsobem stanoveným tímto zákonem.

(3) Smlouva o důchodovém spoření musí být uzavřena písemně a musí v ní být uvedeny identifikační údaje účastníka, identifikační údaje penzijní společnosti a datum uzavření smlouvy.

(4) Penzijní společnost nesmí odmítnout uzavřít smlouvu o důchodovém spoření s fyzickou osobou, která splňuje podmínky vzniku účasti na důchodovém spoření.

(5) Od smlouvy o důchodovém spoření, která byla zaregistrována v Centrálním registru smluv podle § 6, nemůže penzijní společnost ani účastník odstoupit, vypovědět ji ani uzavřít dohodu o jejím skončení, s výjimkou výpovědi účastníka nebo dohody o skončení smlouvy za účelem převodu prostředků účastníka podle § 12. V případě výpovědi účastníka nebo dohody o skončení smlouvy končí její platnost dnem zaregistrování další smlouvy o důchodovém spoření podle § 9 odst. 5.

(6) V případě, že penzijní společnost nebo účastník před zaregistrováním smlouvy o důchodovém spoření od této smlouvy odstoupí, vypoví ji, nebo uzavřou dohodu o jejím skončení, je penzijní společnost povinna neprodleně oznámit tuto skutečnost správci Centrálního registru smluv.

(7) Smlouvu o důchodovém spoření lze uzavřít pouze s jednou penzijní společností, s výjimkou převodu prostředků účastníka k jiné penzijní společnosti podle § 12.

(8) Zaměstnavatel nesmí ovlivňovat zaměstnance při výběru penzijní společnosti, ani nesmí přijmout úplatu, odměnu nebo nepeněžitou výhodu v souvislosti s uzavřením smlouvy o důchodovém spoření zaměstnancem.

§ 5

Účast na důchodovém spoření zaniká

a) dnem úmrtí účastníka nebo ke dni právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení účastníka za mrtvého (dále jen „úmrtí“), nebo

b) dnem registrace pojistné smlouvy o pojištění důchodu uzavřené mezi účastníkem a pojišťovnou podle § 17 v Centrálním registru smluv.

§ 6

Centrální registr smluv

(1) Zřizuje se Centrální registr smluv jako informační systém veřejné správy. Jeho správcem je Specializovaný finanční úřad (dále jen „správce Centrálního registru“).

(2) V Centrálním registru smluv se evidují údaje o účasti

a) fyzických osob na důchodovém spoření,

b) penzijních společností na důchodovém spoření a

c) pojišťoven na důchodovém spoření.

(3) Centrální registr smluv pro účely evidence podle odstavce 2 vede tyto údaje v rozsahu:

- a) identifikační údaje účastníka,
- b) identifikační údaje penzijní společnosti,
- c) identifikační údaje pojišťovny,
- d) informace o smlouvě o důchodovém spoření, kterými jsou datum uzavření smlouvy a identifikační údaje penzijní společnosti,
- e) datum vzniku účasti na důchodovém spoření,
- f) informace o pojistné smlouvě o pojištění důchodu, kterými jsou datum uzavření smlouvy, výše dědického podílu pojištěného na prostředcích účastníka v případě pojistné smlouvy o pojištění sirotčího důchodu a identifikační údaje pojišťovny,
- g) datum registrace pojistné smlouvy o pojištění důchodu,
- h) druh vypláceného důchodu podle § 18 odst. 1,
- i) datum přiznání starobního důchodu ze základního důchodového pojištění,
- j) datum úmrtí účastníka nebo pojištěného z pojistné smlouvy o pojištění důchodu,
- k) informace o zániku registrace smlouvy o důchodovém spoření podle § 9a.

§ 7

Poskytování údajů z Centrálního registru smluv

(1) Správce Centrálního registru poskytuje České národní bance údaje pro potřebu výkonu dohledu v oblasti důchodového spoření.

(2) Správce Centrálního registru poskytuje penzijní společnosti, která uzavřela smlouvu o důchodovém spoření, pro výkon její činnosti podle tohoto zákona údaje v rozsahu:

- a) identifikační údaje účastníka,
- b) datum vzniku účasti na důchodovém spoření,
- c) datum přiznání starobního důchodu ze základního důchodového pojištění,
- d) datum registrace pojistné smlouvy o pojištění důchodu,
- e) identifikační údaje pojišťovny, která uzavřela pojistnou smlouvu o pojištění důchodu, a účet pojišťovny k úhradě prostředků podle § 14,
- f) výši dědického podílu pojištěného na prostředcích účastníka v případě registrace pojistné

smlouvy o pojištění sirotčího důchodu,

g) datum úmrtí účastníka,

h) datum registrace další smlouvy o důchodovém spoření podle § 9 a 12,

i) identifikační údaje penzijní společnosti, která uzavřela další smlouvu podle § 9 a 12.

(3) Správce Centrálního registru poskytuje pojišťovně, která uzavřela pojistnou smlouvu o pojištění důchodu, pro výkon její působnosti podle tohoto zákona údaje v rozsahu:

a) identifikační údaje účastníka,

b) identifikační údaje penzijní společnosti, která uzavřela smlouvu o důchodovém spoření, ze které má být provedena úhrada prostředků podle § 14,

c) datum přiznání starobního důchodu ze základního důchodového pojištění,

d) datum úmrtí pojištěného z pojistné smlouvy o pojištění důchodu,

e) datum registrace pojistné smlouvy o pojištění důchodu.

(4) Správce Centrálního registru poskytne penzijní společnosti pro účely splnění povinnosti podle § 16 na žádost informaci, zda je fyzická osoba účastníkem důchodového spoření. Tato žádost se podává elektronicky způsobem stanoveným správcem Centrálního registru.

(5) Správce Centrálního registru poskytuje údaje podle odstavců 1 až 4 způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(6) Z poskytovaných údajů podle odstavců 1 až 4 lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 8

Poskytování údajů správci Centrálního registru

(1) Orgány sociálního zabezpečení poskytují správci Centrálního registru údaje potřebné pro výkon jeho působnosti.

(2) Údaje podle odstavce 1 jsou správci Centrálního registru poskytovány způsobem umožňujícím dálkový přístup nebo i jiným způsobem na základě vyžádání.

(3) Penzijní společnost je povinna sdělit správci Centrálního registru číslo účtu pro příjem plateb pojistného, převádění prostředků účastníka a provádění úhrad podle § 13 v případě, že neprobíhají z účtu důchodového fondu, nejpozději v den podání první žádosti o registraci smlouvy o důchodovém spoření.

(4) Penzijní společnost je povinna neprodleně sdělit správci Centrálního registru změnu údajů týkajících se účtu podle odstavce 3.

§ 9

Registrace smlouvy o důchodovém spoření

(1) Žádost o registraci smlouvy o důchodovém spoření je penzijní společnost povinna podat neprodleně po

a) uzavření smlouvy, nebo

b) uplynutí lhůty pro odstoupení od smlouvy v případě, že tato smlouva byla uzavřena na dálku.

(2) Žádost o registraci smlouvy o důchodovém spoření se podává elektronicky způsobem stanoveným správcem Centrálního registru. Přílohou žádosti je kopie smlouvy o důchodovém spoření.

(3) Správce Centrálního registru účastníky řízení o jeho zahájení neuvědomuje a není povinen je vyzývat k vyjádření se k podkladům rozhodnutí.

(4) Správce Centrálního registru rozhodnutím zaregistruje smlouvu o důchodovém spoření, pokud fyzická osoba, která uzavřela tuto smlouvu,

a) splňuje podmínky podle § 2 a

b) není účastníkem důchodového spoření na základě registrace jiné smlouvy o důchodovém spoření.

(5) Zjistí-li správce Centrálního registru před vydáním rozhodnutí o registraci smlouvy o důchodovém spoření, že osoba, která uzavřela smlouvu o důchodovém spoření, se již stala účastníkem důchodového spoření, zaregistruje tuto smlouvu, pokud obdrží oznámení penzijní společnosti

a) o uhrazení poplatku za převod prostředků, nebo

b) o tom, že se poplatek za převod prostředků nehradí.

(6) Správce Centrálního registru v řízení o registraci smlouvy o důchodovém spoření nepřezkoumává platnost smlouvy.

(7) Proti rozhodnutí, kterým byla smlouva o důchodovém spoření zaregistrována, se nelze odvolat.

(8) Dnem nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí žádosti o registraci zaniká smlouva o důchodovém spoření od počátku.

(9) Smlouva o důchodovém spoření je zaregistrována s účinností k prvnímu dni kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém rozhodnutí, kterým byla tato smlouva zaregistrována, nabylo právní moci.

§ 9a

(1) V případě, že soud pravomocně rozhodne o neplatnosti zaregistrované smlouvy o důchodovém spoření, registrace smlouvy o důchodovém spoření od počátku zaniká.

(2) Penzijní společnost neprodleně sdělí správci pojistného, že soud rozhodl o neplatnosti zaregistrované smlouvy o důchodovém spoření, a nejpozději do konce kalendářního měsíce bezprostředně následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém nabylo rozhodnutí soudu o neplatnosti smlouvy o důchodovém spoření právní moci, vrátí správci pojistného část výnosu pojistného připadající na poplatníka, jímž uzavřená smlouva o důchodovém spoření byla shledána neplatnou. Penzijní společnost neprodleně po obdržení rozhodnutí soudu o neplatnosti smlouvy o důchodovém spoření s vyznačenou právní mocí předá jeho kopii správci Centrálního registru.

(3) Výnos pojistného připadající na poplatníka vrácený správci pojistného je z 60 % příjmem státního rozpočtu a tato část se poplatníkovi započítá na jeho úhradu pojistného na důchodové pojištění. Zbylou část správce pojistného vrátí fyzické osobě, již uzavřená smlouva o důchodovém spoření byla shledána neplatnou, do 15 dnů ode dne, kdy obdrží příslušnou částku od penzijní společnosti.

§ 10

Registrace pojistné smlouvy o pojištění důchodu

(1) Žádost o registraci pojistné smlouvy o pojištění důchodu je pojišťovna povinna podat neprodleně po

a) uzavření smlouvy, nebo

b) uplynutí lhůty pro odstoupení od smlouvy v případě, že tato smlouva byla uzavřena na dálku.

(2) Žádost o registraci pojistné smlouvy o pojištění důchodu se podává elektronicky způsobem stanoveným správcem Centrálního registru. Přílohou žádosti je kopie pojistné smlouvy o pojištění důchodu.

(3) Správce Centrálního registru účastníky řízení o jeho zahájení neuvědomuje a není povinen je vyzývat k vyjádření se k podkladům rozhodnutí.

(4) Správce Centrálního registru rozhodnutím zaregistruje pojistnou smlouvu o pojištění starobního důchodu, pokud

a) účastníkovi důchodového spoření byl přiznán starobní důchod ze základního důchodového pojištění a

b) účastník důchodového spoření není pojištěn na základě registrace jiné pojistné smlouvy o pojištění důchodu.

(5) Správce Centrálního registru rozhodnutím zaregistruje pojistnou smlouvu o pojištění sirotčího důchodu, pokud v ní uvedená pojištěná osoba není již pojištěna na základě registrace jiné pojistné smlouvy o pojištění sirotčího důchodu, která se vztahuje ke stejnému

dědickému podílu na prostředcích účastníka, který zemřel.

(6) Správce Centrálního registru v řízení o registraci pojistné smlouvy o pojištění důchodu nepřezkoumává platnost smlouvy.

(7) Proti rozhodnutí, kterým byla pojistná smlouva o pojištění důchodu zaregistrována, se nelze odvolat.

(8) Dnem nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí žádosti o registraci zaniká pojistná smlouva o pojištění důchodu od počátku.

(9) Pojistná smlouva o pojištění důchodu je zaregistrována s účinností k poslednímu dni kalendářního měsíce, ve kterém rozhodnutí, kterým byla tato smlouva zaregistrována, nabylo právní moci.

§ 11

Strategie spoření

(1) Účastník ve smlouvě o důchodovém spoření určí strategii spoření, kterou může měnit.

(2) Penzijní společnost je povinna účastníkovi nabídnout strategii spoření, kdy se rozložení prostředků účastníka v jednotlivých důchodových fondech mění v závislosti na věku účastníka podle předem stanoveného plánu.

(3) S výjimkou prostředků účastníka umístěných v důchodovém fondu státních dluhopisů, a pokud účastník nevyužije možnosti podle odstavce 5, je penzijní společnost povinna zabezpečit, aby

a) 10 let před dosažením důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění byly prostředky účastníka umístěny v konzervativním důchodovém fondu nebo ve vyváženém důchodovém fondu,

b) 9 let před dosažením důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění byly prostředky účastníka umístěny v konzervativním důchodovém fondu nebo ve vyváženém důchodovém fondu, přičemž nejméně 20 % hodnoty prostředků účastníka musí být uloženo v konzervativním důchodovém fondu,

c) 8 let před dosažením důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění byly prostředky účastníka umístěny v konzervativním důchodovém fondu nebo ve vyváženém důchodovém fondu, přičemž nejméně 40 % hodnoty prostředků účastníka musí být uloženo v konzervativním důchodovém fondu,

d) 7 let před dosažením důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění byly prostředky účastníka umístěny v konzervativním důchodovém fondu nebo ve vyváženém důchodovém fondu, přičemž nejméně 60 % hodnoty prostředků účastníka musí být uloženo v konzervativním důchodovém fondu,

e) 6 let před dosažením důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění byly prostředky účastníka umístěny v konzervativním důchodovém fondu nebo ve vyváženém

důchodovém fondu, přičemž nejméně 80 % hodnoty prostředků účastníka musí být uloženo v konzervativním důchodovém fondu,

f) 5 let před dosažením důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění byly veškeré prostředky účastníka umístěny v konzervativním důchodovém fondu.

(4) Penzijní společnost informuje písemně účastníka o skutečnostech podle odstavce 3 vždy nejpozději 60 dnů přede dnem převodu prostředků tohoto účastníka o možnosti převést jeho prostředky do jiného důchodového fondu podle odstavce 5 a o rizicích spojených s takovým rozhodnutím.

(5) Účastník může penzijní společnost písemně požádat o to, aby jeho prostředky nebyly umístěny podle odstavce 3 nebo aby byly převedeny do jiného důchodového fondu; penzijní společnost této žádosti vždy vyhová. Penzijní společnost nepostupuje podle žádosti účastníka, je-li podána dříve než 60 dnů přede dnem převodu podle odstavce 3.

(6) Pro účely stanovení důchodového věku podle odstavce 3 u žen se má za to, že žena vychovala 2 děti.

§ 12

Převod prostředků účastníka k jiné penzijní společnosti

(1) Účastník může převést své prostředky k jiné penzijní společnosti, pokud smlouvu o důchodovém spoření vypověděl, nebo uzavřel s penzijní společností dohodu o skončení smlouvy, a uzavřel další smlouvu o důchodovém spoření.

(2) Převod prostředků podle odstavce 1 může penzijní společnost podmínit zaplacením poplatku podle § 33.

(3) Penzijní společnost je povinna správci Centrálního registru oznámit, že jí byl uhrazen poplatek za převod prostředků nebo že se jí tento poplatek nehradí. Toto oznámení je penzijní společnost povinna učinit elektronicky způsobem stanoveným správcem Centrálního registru, a to do 5 pracovních dnů ode dne

a) úhrady poplatku za převod prostředků, nebo

b) doručení výpovědi smlouvy o důchodovém spoření nebo uzavření dohody o skončení smlouvy podle odstavce 1, v případě, že se poplatek za převod prostředků nehradí.

(4) Penzijní společnost je povinna převést prostředky účastníka k jiné penzijní společnosti do 1 měsíce ode dne zaregistrování další smlouvy o důchodovém spoření.

ČÁST TŘETÍ NÁROKY Z DŮCHODOVÉHO SPOŘENÍ

HLAVA I VYPOŘÁDÁNÍ NÁROKŮ

§ 13

Nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se prostředky účastníka pouze na

- a) úhradu jednorázového pojistného na pojištění důchodu podle § 14, nebo
- b) úhradu 60 % prostředků účastníka do státního rozpočtu podle § 15,
- c) úhradu prostředků účastníka v souvislosti s převodem důchodových práv do důchodového systému Evropských společenství podle § 15.

§ 14

Úhrada jednorázového pojistného na pojištění důchodu

(1) Účastníkovi vzniká dnem, od kterého je mu přiznán starobní důchod ze základního důchodového pojištění, nárok na převedení jeho prostředků jako úhrady jednorázového pojistného na pojištění důchodu na základě zaregistrování pojistné smlouvy o pojištění důchodu podle tohoto zákona.

(2) Nárok účastníka na úhradu jednorázového pojistného podle odstavce 1 se nepromlčuje.

(3) Penzijní společnost uhradí jednorázové pojistné na pojištění důchodu nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne zaregistrování pojistné smlouvy o pojištění důchodu v Centrálním registru smluv.

(4) Prostředky účastníka podle odstavce 1 lze převést pouze na jednu pojistnou smlouvu o pojištění důchodu.

§ 15

Úhrada 60 % prostředků účastníka do státního rozpočtu a úhrada všech prostředků účastníka v souvislosti s převodem důchodových práv

(1) Pokud účastník požádá o starobní důchod ze základního důchodového pojištění ve výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně podle zákona o důchodovém pojištění a udělí souhlas s převodem 60 % svých prostředků do státního rozpočtu, vyzve Česká správa sociálního zabezpečení nebo orgán sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, Ministerstva obrany anebo Ministerstva spravedlnosti, který bude o žádosti rozhodovat, penzijní společnost, která obhospodařuje prostředky účastníka, k převodu těchto prostředků účastníka do státního rozpočtu. K písemné výzvě k převodu prostředků podle věty první připojí Česká správa sociálního zabezpečení nebo orgán sociálního zabezpečení uvedený ve větě první souhlas účastníka s úhradou a sdělí penzijní společnosti účet určený pro převod prostředků.

(2) Penzijní společnost je povinna převést prostředky účastníka podle odstavce 1 do státního rozpočtu nejpozději do konce kalendářního měsíce bezprostředně následujícího po kalendářním měsíci, v němž jí byla výzva podle odstavce 1 doručena.

(3) Zbývající část prostředků účastníka se použije podle § 13 písm. a).

(4) Pokud účastník důchodového spoření požádá o převod důchodových práv do

důchodového systému Evropských společenství nebo jejich institucí podle § 105a zákona o důchodovém pojištění, je penzijní společnost povinna sdělit České správě sociálního zabezpečení na základě její písemné žádosti do 5 pracovních dnů výši prostředků účastníka k datu, kdy její žádost obdržela.

(5) Pokud Česká správa sociálního zabezpečení písemně sdělí penzijní společnosti, že účastník důchodového spoření s převodem svých důchodových práv souhlasí, je penzijní společnost povinna převést prostředky účastníka nejpozději do 1 měsíce od obdržení tohoto sdělení na účet, který Česká správa sociálního zabezpečení ve svém písemném sdělení uvedla. Podrobnější podmínky převodu prostředků účastníka v souvislosti s převodem důchodových práv stanoví vláda nařízením.

§ 16

Úmrtí účastníka ve spořicí době

(1) Prostředky účastníka se v případě jeho úmrtí za trvání smlouvy o důchodovém spoření stávají předmětem dědictví.

(2) Je-li dědicem fyzická osoba, která k datu úmrtí účastníka nedosáhla 18 let věku (dále jen „nezletilý“), použijí se prostředky účastníka odpovídající dědickému podílu nezletilého na úhradu jednorázového pojistného na pojištění sirotčího důchodu podle § 18 odst. 1 písm. d). Zákonný zástupce, nebo soudem ustanovený opatrovník nezletilého je povinen pojistnou smlouvu o pojištění sirotčího důchodu ve prospěch nezletilého jako pojištěného uzavřít do 1 měsíce ode dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o dědictví, jehož předmětem bylo určení dědického podílu na prostředcích účastníka, a zaregistrování této smlouvy doložit do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí o jejím zaregistrování soudu, který rozhodl o dědictví. Pro převod prostředků účastníka odpovídajících dědickému podílu nezletilého jako úhrady jednorázového pojistného na pojištění sirotčího důchodu platí obdobně ustanovení § 14 odst. 3.

(3) Je-li dědicem fyzická osoba, která je ke dni úmrtí účastníka starší 18 let a která je k tomuto datu účastníkem důchodového spoření nebo se nejpozději ke dni nabytí právní moci rozhodnutí soudu o dědictví, jehož předmětem bylo určení dědického podílu na prostředcích účastníka, stane účastníkem důchodového spoření, převede penzijní společnost prostředky účastníka odpovídající dědickému podílu podle rozhodnutí soudu o dědictví, které nabylo právní moci, na osobní důchodový účet dědice u penzijní společnosti do 1 měsíce ode dne, kdy o to dědic písemně požádal.

(4) Je-li dědicem fyzická osoba, která je ke dni úmrtí účastníka starší 18 let a která k tomuto datu není účastníkem důchodového spoření, a ani se jím do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o dědictví, jehož předmětem bylo určení dědického podílu na prostředcích účastníka, nestane, vyplatí penzijní společnost prostředky účastníka odpovídající dědickému podílu podle rozhodnutí soudu o dědictví, které nabylo právní moci, dědici do 1 měsíce ode dne, kdy o to dědic písemně požádal.

(5) Penzijní společnost je pro účely splnění povinnosti podle odstavců 3 a 4 povinna ověřit u správce Centrálního registru, zda je dědic účastníkem důchodového spoření.

HLAVA II POJIŠTĚNÍ DŮCHODU

Díl 1

Pojistná smlouva o pojištění důchodu

§ 17

Uzavření pojistné smlouvy o pojištění důchodu

(1) Pojistnou smlouvu o pojištění důchodu může uzavřít pouze pojišťovna, která je podle zákona o pojišťovnictví oprávněna provozovat na území České republiky životní pojištění podle pojistného odvětví zahrnujícího pojištění týkající se délky lidského života, které je upraveno právními předpisy z oblasti sociálního pojištění, pokud zákon umožňuje jeho provádění pojišťovnou na její vlastní účet²⁾.

(2) Pojišťovna podle odstavce 1 nesmí odmítnout uzavřít smlouvu o pojištění důchodu s účastníkem důchodového spoření, kterému vznikl nárok na úhradu jednorázového pojistného na pojištění důchodu podle § 14.

(3) Pojistná smlouva o pojištění důchodu musí být uzavřena písemně. Tato smlouva se řídí výhradně českým právem.

(4) Od pojistné smlouvy o pojištění důchodu, která byla zaregistrována v Centrálním registru smluv, nemůže pojišťovna ani pojistník odstoupit, vypovědět ji ani uzavřít dohodu o jejím skončení.

(5) Nedílnou součástí pojistné smlouvy o pojištění důchodu jsou pojistné podmínky, které obsahují, mimo náležitostí stanovených zákonem upravujícím pojistnou smlouvu, také pravidla pro výpočet důchodu a úmrtnostní tabulky použité pojišťovnou pro výpočet důchodu, a vysvětlení parametrů vstupujících do tohoto výpočtu. Pojišťovna podá České národní bance na základě její žádosti vysvětlení používaných úmrtnostních tabulek.

(6) Ze zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví podle zákona upravujícího zprostředkování pojištění je vyloučeno pojištění důchodu podle tohoto zákona. Zprostředkování tohoto pojištění se zakazuje.

§ 18

Druhy důchodů

(1) Z pojistné smlouvy o pojištění důchodu vzniká při splnění podmínek stanovených tímto zákonem nárok na

- a) doživotní starobní důchod,
- b) doživotní starobní důchod se sjednanou výplatou pozůstalostního důchodu po dobu 3 let,
- c) starobní důchod na dobu 20 let, nebo
- d) sirotčí důchod na dobu 5 let.

(2) Důchod podle odstavce 1 je vyplácen v pravidelných měsíčních peněžitých splátkách doživotně nebo po stanovenou dobu, a to v dohodnutém termínu, nejdříve prvním dnem kalendářního měsíce bezprostředně následujícího po dni, ke kterému uplyne 15 dnů ode

dne převodu prostředků podle § 14 odst. 3. Vyplácený důchod se zvyšuje způsobem a za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem, a to vždy k 1. dubnu kalendářního roku pro důchody, jejichž vyplácení započalo nejpozději 31. prosince bezprostředně předcházejícího kalendářního roku, ve kterém má být důchod navýšen. Změna způsobu nebo podmínek podle věty druhé je platná pro smlouvy, které budou uzavřeny dnem nabytí účinnosti této změny nebo později.

(3) V případě, že oprávněné osobě podle § 19 vznikne nárok na důchod, kdy součet pravidelných měsíčních splátek nepřesáhne za kalendářní rok částku 1 000 Kč, vyplatí se důchod jednorázově. Částka uvedená ve větě první se zvyšuje o výši růstu úhrnného indexu spotřebitelských cen za domácnosti celkem pokaždé, když se tento index zvýší o více než 10 procentních bodů oproti roku, v němž došlo k poslednímu zvýšení důchodů, poprvé oproti roku nabytí účinnosti tohoto zákona. Takto upravenou částku uveřejní Ministerstvo financí ve Finančním zpravodaji. V případě jednorázové výplaty důchodu podle věty první má pojišťovna nárok pouze na úhradu nákladů vynaložených na výplatu plnění.

(4) Důchod podle odstavce 1 je pojišťovna povinna vyplácet ve lhůtách a způsobem stanovenými v pojistné smlouvě o pojištění důchodu a pojistných podmínkách nebo dohodnutých s příjemcem důchodu.

(5) Je-li důchod podle odstavce 1 vyplácen do zahraničí, může pojišťovna požadovat úhradu odpovídající výši účelně vynaložených nákladů na jeho výplatu. To neplatí, jde-li o výplatu důchodu do jiného členského státu nebo do jiného státu, se kterým Česká republika uzavřela dvoustrannou smlouvu o sociálním zabezpečení. Úhrada se odečítá z vypláceného důchodu.

§ 19

Oprávněné osoby

(1) Na důchod podle § 18 odst. 1 písm. a) má nárok pouze účastník.

(2) Na důchod podle § 18 odst. 1 písm. b) má nárok účastník a po dobu 3 let ode dne jeho úmrtí osoba určená v pojistné smlouvě o pojištění důchodu. Takto lze určit pouze jednu osobu, kterou je účastník oprávněn měnit. Tato změna je účinná dnem doručení písemného oznámení této změny pojišťovně. Pozůstalostní důchod musí být vyplácen ve stejné výši jakoby byl vyplácen účastníkovi starobní důchod.

(3) Na důchod podle § 18 odst. 1 písm. c) má nárok pouze účastník, a to po dobu 20 let ode dne zahájení výplaty důchodu. V případě úmrtí účastníka přede dnem ukončení výplaty tohoto důchodu se kapitálová hodnota pojištění stává předmětem dědictví.

(4) Na důchod podle § 18 odst. 1 písm. d) má nárok nezletilý podle § 16 odst. 2. V případě úmrtí nezletilého podle věty první přede dnem ukončení výplaty důchodu se kapitálová hodnota pojištění stává předmětem dědictví.

§ 20

Ukončení výplaty důchodu

(1) Výplata důchodu z pojistné smlouvy o pojištění důchodu končí dnem úmrtí účastníka, pokud nevznikl nárok na výplatu jiné oprávněné osobě, smrtí oprávněné osoby,

nebo uplynutím stanovené doby.

(2) Došlo-li k převodu prostředků účastníka podle § 14 odst. 3, nedošlo k zahájení výplaty důchodu, účastník zemřel a v pojistné smlouvě o pojištění důchodu neurčil oprávněnou osobu, stávají se převedené prostředky předmětem dědictví. To platí obdobně i v případě, kdy v této době zemře účastník i oprávněná osoba v případě sjednání důchodu podle § 18 odst. 1 písm. b).

§ 21

Nakládání s nároky

S nároky na důchod z pojistné smlouvy o pojištění důchodu a jeho výplatu lze nakládat pouze způsobem, jakým lze nakládat s nároky na starobní důchod a jeho výplatu podle zákona o důchodovém pojištění.

§ 22

Podíly na výnosech a přebytcích pojistného

(1) Pojišťovna je povinna nejméně 90 % výnosů z investování aktiv, jejichž zdrojem jsou technické rezervy vytvořené k závazkům z pojištění důchodu, každoročně použít k navýšení vyplácených důchodů nad rámec zvyšování důchodu podle § 18 odst. 2.

(2) V případě příznivějšího průběhu pojištění důchodu podle § 18 odst. 1 písm. a) a b) se nespotřebovaná část pojistného použije ve prospěch ostatních pojištěných z pojištění důchodu.

(3) Pojišťovna je povinna vždy k 1. dubnu kalendářního roku informovat účastníka způsobem umožňujícím dálkový přístup o výši splátek důchodu v následujícím období. V případě, že účastník požádá o poskytnutí informace podle věty první jiným způsobem, může pojišťovna požadovat úhradu účelně vynaložených nákladů.

Díl 2

Provozování pojištění důchodu

§ 23

Základní ustanovení

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, řídí se podmínky provozování pojištění důchodu zákonem upravujícím pojišťovnictví.

(2) Pojišťovna vede účetnictví tak, aby zdroje pro pojištění důchodu a pro ostatní životní pojištění byly oddělené, a celkové příjmy, především pojistné, platby zajistitelů, příjmy z investování, a výdaje, zejména pojistná plnění, doplnění technických rezerv, zajistné a provozní náklady, byly rozvrženy podle toho, zda je jejich původem pojištění důchodu nebo ostatní provozovaná životní pojištění. To platí obdobně pro aktiva určená k vyrovnání závazků z pojištění důchodu a z ostatních provozovaných životních pojištění, kde pro jednotlivé instrumenty a transakce musí být výnosy a náklady jednoznačně přiřazeny k pojištění důchodu nebo k ostatním životním pojištěním a převody těchto aktiv mezi pojištěním důchodu a ostatními životními pojištěními lze realizovat pouze prodejem mezi portfolii za tržní cenu.

§ 24 Další povinnosti

(1) Pojišťovna předkládá České národní bance výkazy o provozování pojištění důchodu v rozsahu, formě a lhůtách stanovených prováděcím právním předpisem.

(2) Pojišťovna uveřejňuje na svých internetových stránkách aktuální nabídku pojištění důchodu, jejíž součástí je vzorec pro výpočet důchodu s vysvětlením parametrů vstupujících do tohoto výpočtu; výpočet je součástí pojistných podmínek podle § 17 odst. 5. Nabídku podle věty první zasílá pojišťovna také všem penzijním společnostem, které provozují důchodové spoření. Penzijní společnost je povinna zaslanou nabídku, jejíž součástí je vzorec s vysvětlením parametrů podle věty první, uveřejnit na svých internetových stránkách.

(3) Náležitosti nabídky podle odstavce 2 stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Penzijní společnost je povinna 2 měsíce před dosažením důchodového věku účastníka podle zákona o důchodovém pojištění, nebo po vzniku nároku účastníka podle § 14 odst. 1 na žádost účastníka, nebo na žádost zákonného zástupce nebo soudem ustanoveného opatrovníka podle § 16 odst. 2, oslovit všechny pojišťovny podle § 17 odst. 1 s žádostí o poskytnutí závazné nabídky. V žádosti penzijní společnost uvede věk účastníka a výši jeho prostředků, nebo výši prostředků odpovídající dědickému podílu v případě žádosti zákonného zástupce nebo soudem ustanoveného opatrovníka podle § 16 odst. 2. Závazné nabídky je penzijní společnost povinna osobám podle věty první předat neprodleně po jejich obdržení společně s informací podle odstavce 5.

(5) Pojišťovna je povinna poskytnout závaznou nabídku nejpozději do 10 dnů od přijetí žádosti podle odstavce 4. Závazná nabídka pojišťovny se nesmí k datu přijetí žádosti penzijní společnosti odlišovat od aktuální nabídky podle odstavce 2. Závazná nabídka je pro pojišťovnu závazná po dobu 6 měsíců ode dne přijetí žádosti podle odstavce 4. Tím není dotčena povinnost pojišťovny zohlednit ve výplatě důchodu uhrazené jednorázové pojistné.

(6) Pro účely stanovení důchodového věku podle odstavce 4 u žen se má za to, že žena vychovala 2 děti.

ČÁST ČTVRTÁ PENZIJNÍ SPOLEČNOST

§ 25

(1) Důchodové spoření může provozovat pouze penzijní společnost, které bylo uděleno povolení k činnosti podle zákona o doplňkovém penzijním spoření a povolení k vytvoření důchodových fondů.

(2) Penzijní společnost se při výkonu činnosti podle tohoto zákona řídí pravidly stanovenými zákonem o doplňkovém penzijním spoření pro činnost penzijní společnosti, nestanoví-li tento zákon jinak.

(3) Penzijní společnost vykonává činnost podle tohoto zákona s odbornou péčí.

Povolení k vytvoření důchodových fondů

§ 26

(1) Žádost o povolení k vytvoření důchodových fondů může podat pouze penzijní společnost.

(2) Česká národní banka udělí povolení k vytvoření důchodových fondů, jestliže

a) penzijní společnost

1. doloží průhledný a nezávadný původ svého kapitálu ve výši stanovené tímto zákonem a tento kapitál vytváří podmínky pro řádné obhospodařování důchodových fondů a řádný výkon dalších činností penzijní společnosti,

2. předloží plán obchodní činnosti podložený reálnými ekonomickými propočty; požadavky na plán obchodní činnosti podle zákona o doplňkovém penzijním spoření se použijí obdobně ve vztahu k důchodovému spoření,

3. má věcné, personální a organizační předpoklady pro obhospodařování všech důchodových fondů,

b) vedoucí osoby penzijní společnosti splňují podmínky podle § 39 a 40 zákona o doplňkovém penzijním spoření,

c) osoba, která bude depozitářem důchodového fondu, má vytvořeny věcné, organizační a personální předpoklady k plnění svých povinností a

d) navržené statuty všech důchodových fondů splňují všechny předepsané náležitosti.

(3) Povolení k vytvoření důchodových fondů se uděluje na dobu neurčitou.

(4) Součástí výroku rozhodnutí o udělení povolení k vytvoření důchodových fondů je schválení depozitáře důchodových fondů a statutů všech důchodových fondů. Změna depozitáře důchodového fondu podléhá předchozímu souhlasu České národní banky.

(5) Žádost o povolení k vytvoření důchodových fondů se podává na předepsaném tiskopise, ke kterému žadatel přiloží doklady osvědčující splnění podmínek uvedených v odstavci 2. Vzor tiskopisu a obsah jeho příloh stanoví prováděcí právní předpis.

§ 27

O žádosti o povolení k vytvoření důchodových fondů rozhodne Česká národní banka do 6 měsíců ode dne jejího doručení.

Požadavky na kapitál

§ 28

(1) Počáteční kapitál penzijní společnosti pro výkon činnosti, která zahrnuje také provozování důchodového spoření, činí nejméně 300 000 000 Kč. Počátečním kapitálem se rozumí součet splaceného základního kapitálu a splaceného emisního ážia.

(2) Základní kapitál a emisní ážio lze splatit jen v penězích.

§ 29

(1) Penzijní společnost průběžně udržuje vlastní kapitál ve výši přiměřené prostředkům účastníků.

(2) Vlastní kapitál penzijní společnosti, která provozuje důchodové spoření podle tohoto zákona, je roven alespoň součtu

a) hodnoty 300 000 000 Kč zvýšené o 0,05 % z hodnoty majetku v obhospodařovaných důchodových fondech, účastnických fondech a transformovaném fondu podle zákona o doplňkovém penzijním spoření převyšujícím 5 000 000 000 Kč; tento součet se nezvyšuje, dosáhne-li výše 700 000 000 Kč,

b) 25 % ze součtu nákladů na odpisy hmotného a nehmotného majetku a správních nákladů penzijní společnosti za bezprostředně předcházející účetní období; pokud penzijní společnost vykonává činnost penzijní společnosti po dobu kratší než 1 rok, použije pro výpočet 25 % z hodnoty nákladů na odpisy hmotného a nehmotného majetku a správních nákladů uvedených v plánu obchodní činnosti,

c) doplňkového vlastního kapitálu, který penzijní společnost drží ke krytí peněžních prostředků na účtu pro příjem plateb pojistného, převádění prostředků účastníka a provádění úhrad podle § 13 v případě, že neprobíhají z účtu důchodového fondu,

d) v případě, že provozuje i doplňkové penzijní spoření podle zákona o doplňkovém penzijním spoření doplňkového vlastního kapitálu, který penzijní společnost drží ke krytí peněžních prostředků na účtu pro přijímání a převod prostředků účastníka, vyplácení dávek v případě, že neprobíhá z účtu účastnického fondu, a vracení státního příspěvku.

(3) Do výpočtu podle odstavce 2 písm. a) se zahrne celá hodnota majetku ve všech důchodových fondech a ve všech účastnických fondech a transformovaném fondu podle zákona o doplňkovém penzijním spoření obhospodařovaných penzijní společnostmi.

§ 30

Počet účastníků v důchodových fondech obhospodařovaných penzijní společnostmi musí po uplynutí 24 měsíců ode dne udělení povolení k vytvoření důchodových fondů dosahovat alespoň 50 000 účastníků.

§ 31

Uchovávání dokumentů a záznamů

(1) Penzijní společnost uchovává

a) dokumenty týkající se důchodového spoření, včetně smluv a záznamů evidence podle § 70 až 74,

b) záznamy komunikace se zájemcem o uzavření smlouvy o důchodovém spoření (dále jen „zájemce o důchodové spoření“) nebo účastníkem týkající se důchodového spoření,

c) dokumenty a záznamy uvedené v písmenech a) a b), pokud jejím jménem jednal vázaný zástupce penzijní společnosti.

(2) Penzijní společnost uchovává

a) dokumenty podle odstavce 1 písm. a) po celou dobu trvání závazkového vztahu a po jeho skončení ještě po dobu nejméně 20 let,

b) záznamy komunikace podle odstavce 1 písm. b) po celou dobu trvání závazkového vztahu a po jeho skončení ještě po dobu nejméně 5 let, nebo po dobu nejméně 5 let od poslední komunikace se zájemcem.

To platí i pro osobu, které bylo povolení k činnosti penzijní společnosti odňato, jakož i pro jejího právního nástupce.

§ 32

Úplata penzijní společnosti

(1) Penzijní společnost má nárok na úplatu hrazenou z majetku v důchodovém fondu, jejíž výše musí být stanovena ve statutu důchodového fondu; tato úplata je tvořena

a) úplatou za obhospodařování majetku v důchodových fondech,

b) u konzervativního důchodového fondu, vyváženého důchodového fondu a dynamického důchodového fondu úplatou za zhodnocení majetku v těchto důchodových fondech.

(2) Z úplaty se hradí veškeré náklady, které hradí penzijní společnost v souvislosti s důchodovým spořením třetím osobám, zejména

a) úplata za výkon činnosti depozitáře důchodového fondu a auditora,

b) poplatky hrazené bance,

c) odměna jiným osobám než penzijní společnosti za výkon činností podle § 91 a za správu smluv o důchodovém spoření a související činnosti,

d) poplatky hrazené osobě provádějící vypořádání obchodů s investičními nástroji, převodním místům, obchodníkům s cennými papíry,

e) náklady na propagaci a reklamu,

f) náklady na zprostředkování smluv o důchodovém spoření.

(3) Výše úplaty podle odstavce 1 písm. a) nesmí překročit

a) 0,3 % z průměrné roční hodnoty fondového vlastního kapitálu v důchodovém fondu státních dluhopisů,

b) 0,4 % z průměrné roční hodnoty fondového vlastního kapitálu v konzervativním důchodovém fondu; takto stanovená úplata se sníží o náklady na nákup, prodej a držení

cenných papírů vydávaných fondem kolektivního investování nebo srovnatelným zahraničním investičním fondem,

c) 0,5 % z průměrné roční hodnoty fondového vlastního kapitálu ve vyváženém důchodovém fondu; takto stanovená úplata se sníží o náklady na nákup, prodej a držení cenných papírů vydávaných fondem kolektivního investování nebo srovnatelným zahraničním investičním fondem,

d) 0,6 % z průměrné roční hodnoty fondového vlastního kapitálu v dynamickém důchodovém fondu; takto stanovená úplata se sníží o náklady na nákup, prodej a držení cenných papírů vydávaných fondem kolektivního investování nebo srovnatelným zahraničním investičním fondem.

(4) Průměrná roční hodnota fondového vlastního kapitálu v každém důchodovém fondu se stanoví k poslednímu dni příslušného období jako prostý aritmetický průměr hodnot fondového vlastního kapitálu důchodového fondu za každý den příslušného období.

(5) Výše úplaty podle odstavce 1 písm. b) je nejvýše 10 % z rozdílu průměrné hodnoty důchodové jednotky v příslušném období a nejvyšší průměrné roční hodnoty důchodové jednotky v letech předcházejících příslušnému období od vzniku důchodového fondu vynásobené průměrným počtem důchodových jednotek v příslušném období.

(6) Penzijní společnost nemá nárok na úplatu podle odstavce 1 písm. b) v případě, že průměrná roční hodnota důchodové jednotky důchodového fondu v příslušném období byla rovna nebo nižší než nejvyšší průměrná roční hodnota důchodové jednotky v letech předcházejících příslušnému období od vzniku důchodového fondu.

(7) Průměrná hodnota důchodové jednotky důchodového fondu se stanoví k poslednímu dni příslušného období jako prostý aritmetický průměr hodnot důchodových jednotek důchodového fondu za každý den příslušného období.

(8) Pro účely stanovení úplaty podle odstavce 3 se náklady na držení cenných papírů vydávaných fondem kolektivního investování rozumí zejména podíl na celkové výši nákladů hrazených z majetku fondu kolektivního investování, který odpovídá investici v tomto fondu kolektivního investování.

§ 33 Poplatky

(1) Penzijní společnost má kromě úplaty podle § 32 nárok pouze na jednorázové poplatky od účastníka za

a) změnu strategie spoření podle § 11,

b) převod prostředků účastníka k jiné penzijní společnosti podle § 12,

c) odeslání výpisu důchodového spoření častěji než jednou ročně,

d) poskytování informací jiným způsobem, než stanoví tento zákon.

(2) Výše poplatku za změnu strategie spoření podle odstavce 1 písm. a), která musí odrážet účelně vynaložené náklady na její provedení, činí nejvýše 500 Kč.

(3) Výše poplatku podle odstavce 1 písm. b) činí nejvýše 800 Kč.

(4) Poplatek za převod podle odstavce 1 písm. b) hradí účastník. Tento poplatek není hrazen z prostředků účastníka evidovaných na osobním důchodovém účtu. Započtení tohoto poplatku proti převáděným prostředkům účastníka není přípustné.

(5) Výše poplatku za úkony podle odstavce 1 písm. c) a d) musí odrážet účelně vynaložené náklady na jejich provedení.

§ 34

Výjimky z placení poplatků za změnu strategie spoření a za převod prostředků účastníka

(1) Změna strategie spoření nebo převod prostředků účastníka k jiné penzijní společnosti jsou bezplatné v případě, že prostředky účastníka byly umístěny

a) v důchodovém fondu, v jehož statutu došlo ke změnám způsobu investování, investičních cílů nebo zvýšení úplaty,

b) v důchodovém fondu, jehož obhospodařování bylo převedeno na jinou penzijní společnost podle § 58,

c) ve slučovaných důchodových fondech podle § 60,

d) v důchodovém fondu penzijní společnosti, která se slučuje s jinou penzijní společností podle § 64 zákona o doplňkovém penzijním spoření.

(2) Penzijní společnost může zpoplatnit změnu strategie spoření nebo převod prostředků účastníka k jiné penzijní společnosti v případě, že účastník požádá o tyto změny po uplynutí 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o

a) schválení změny statutu důchodového fondu,

b) povolení k převodu obhospodařování všech důchodových fondů podle § 58,

c) povolení sloučení důchodových fondů podle § 60 až 62,

d) schválení sloučení penzijních společností, nebo

e) nařízení převodu obhospodařování důchodových fondů podle § 99.

(3) Převod prostředků účastníka k jiné penzijní společnosti je bezplatný, pokud od vzniku účasti na důchodovém spoření u penzijní společnosti do dne doručení výpovědi nebo uzavření dohody o skončení smlouvy uplynulo více než 5 let.

(4) Je-li změna strategie spoření provedena pouze jednou za kalendářní rok, je

bezplatná.

§ 35

Úplata za nabízení a zprostředkování důchodového spoření

(1) Výše odměny podle § 32 odst. 2 písm. c) nesmí překročit 3,5 % průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené Ministerstvem práce a sociálních věcí za první až třetí čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku podle zákona o zaměstnanosti za uzavření jedné smlouvy o důchodovém spoření. Rozhodným okamžikem pro výpočet odměny je den uzavření smlouvy o důchodovém spoření.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí i pro změnu smlouvy.

§ 36

zrušen

§ 37

Náklady na propagaci, reklamu a podporu prodeje

Náklady penzijní společnosti vynaložené na propagaci, reklamu a podporu prodeje v souvislosti s důchodovým spořením nesmí za kalendářní rok překročit hodnotu tisícinásobku průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené Ministerstvem práce a sociálních věcí podle zákona o zaměstnanosti za první až třetí čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku. Do limitu podle věty první se nezahrnují náklady, které penzijní společnost vynaložila na propagaci, reklamu a podporu prodeje v souvislosti s doplňkovým penzijním spořením. V případě, že nelze určit, zda je náklad vynaložený v souvislosti s důchodovým spořením nebo doplňkovým penzijním spořením, zahrne se jeho polovina do limitu podle věty první.

ČÁST PÁTÁ

DEPOZITÁŘ DŮCHODOVÉHO FONDU

§ 38

Základní ustanovení

(1) Depozitář důchodového fondu (dále jen „depozitář“) eviduje majetek v důchodovém fondu a kontroluje, zda penzijní společnost nakládá s majetkem v důchodovém fondu v souladu s tímto zákonem, depozitářskou smlouvou, smlouvami s účastníky a statutem důchodového fondu. Depozitář vykonává tyto funkce také ve vztahu k peněžním prostředkům na účtu pro příjem plateb pojistného, převádění prostředků účastníka a provádění úhrad podle § 13 v případě, že neprobíhají z účtu důchodového fondu.

(2) Depozitářem mohou být pouze banka se sídlem na území České republiky nebo zahraniční banka, která má pobočku umístěnou na území České republiky, které mají v bankovní licenci povolenou činnost depozitáře. Depozitář nemůže být součástí stejného koncernu jako penzijní společnost. Všechny důchodové fondy, účastnické fondy a transformované fondy obhospodařované jednou penzijní společností musejí mít stejného depozitáře.

(3) Depozitář vykonává svou činnost na základě písemné smlouvy o výkonu činnosti depozitáře, kterou uzavírá s penzijní společností (dále jen „depozitářská smlouva“).

(4) V depozitářské smlouvě si depozitář a penzijní společnost sjednají podmínky pro plnění povinností depozitáře.

(5) Depozitářská smlouva se uzavírá na dobu neurčitou. Výpovědní lhůta je 6 měsíců.

(6) Závazek z depozitářské smlouvy zaniká též nabytím právní moci rozhodnutí, jímž se

a) odnímá depozitáři bankovní licence, nebo

b) mění depozitáři bankovní licence tak, že je vyloučena nebo omezena činnost depozitáře nebo činnost nezbytná pro výkon činnosti depozitáře.

(7) Depozitář neprodleně písemně informuje Českou národní banku a penzijní společnost o právní skutečnosti, jejímž důsledkem je zánik závazku z depozitářské smlouvy.

(8) Zanikne-li závazek z depozitářské smlouvy, penzijní společnost neprodleně

a) pozastaví nakládání se svým majetkem v důchodovém fondu a připisování a odepisování důchodových jednotek důchodového fondu, s výjimkou úhrady závazků vzniklých před zánikem závazku z depozitářské smlouvy, a to až do doby nabytí účinnosti nové depozitářské smlouvy,

b) informaci o pozastavení nakládání s majetkem v důchodovém fondu a připisování a odepisování důchodových jednotek důchodového fondu zašle České národní bance a uveřejní na svých internetových stránkách.

(9) Banka nebo zahraniční banka, které přestaly pro důchodový fond vykonávat činnost depozitáře, nesmí umožnit nakládání s peněžními prostředky na účtu tohoto fondu; to neplatí pro úhradu závazků vzniklých před zánikem depozitářské smlouvy, pro úhradu nezbytných provozních a mzdových výdajů, pro výplatu dávek vzniklých ze smluv o důchodovém spoření a pro převod prostředků účastníků na základě tohoto zákona.

(10) Banka nebo zahraniční banka, které přestaly pro důchodový fond vykonávat činnost depozitáře, vydá peněžní prostředky a majetek tohoto fondu, které má v úschově nebo v evidenci, pouze novému depozitáři, likvidátorovi penzijní společnosti nebo insolvenčnímu správci penzijní společnosti.

§ 39 Činnost depozitáře

(1) Depozitář

a) zajišťuje úschovu majetku v důchodovém fondu nebo, pokud to povaha věci vylučuje, kontroluje stav tohoto majetku,

b) eviduje a kontroluje pohyb veškerého majetku v důchodovém fondu, peněžních prostředků důchodového fondu a peněžních prostředků na účtu pro příjem plateb pojistného, převádění prostředků účastníka a provádění úhrad podle § 13 v případě, že neprobíhají z účtu

důchodového fondu,

c) kontroluje, zda důchodové jednotky důchodového fondu jsou připisovány a odepisovány (§ 74) v souladu s tímto zákonem, statutem důchodového fondu a smlouvami s účastníky,

d) kontroluje, zda aktuální hodnota důchodové jednotky důchodového fondu je vypočítána v souladu s tímto zákonem a statutem důchodového fondu,

e) provádí pokyny penzijní společnosti nebo jiné osoby, která obhospodařuje majetek v důchodovém fondu, které nejsou v rozporu s tímto zákonem, statutem důchodového fondu nebo depozitářskou smlouvou,

f) zajišťuje vypořádání obchodů s majetkem v důchodovém fondu v obvyklé lhůtě,

g) kontroluje, zda výnos z majetku v důchodovém fondu je používán v souladu s tímto zákonem a statutem důchodového fondu,

h) kontroluje, zda majetek v důchodovém fondu je nabýván a zcizován v souladu s tímto zákonem a statutem důchodového fondu,

i) kontroluje postup při oceňování majetku v důchodovém fondu a závazků důchodového fondu v souladu s tímto zákonem a statutem důchodového fondu,

j) kontroluje, zda převod prostředků účastníka probíhá v souladu s tímto zákonem a s oznámením správce Centrálního registru podle § 12 odst. 4 nebo § 14 odst. 3 nebo sdělením České správy sociálního zabezpečení nebo orgánu sociálního zabezpečení podle § 15 odst. 1 nebo sdělením České správy sociálního zabezpečení podle § 15 odst. 5,

k) kontroluje, zda byla úplata za obhospodařování majetku v důchodovém fondu vypočtena v souladu s tímto zákonem a se statutem důchodového fondu.

(2) Za peněžní prostředky a investiční nástroje důchodového fondu svěřené depozitáři do úschovy podle odstavce 1 písm. a) se neplatí příspěvek do Garančního fondu obchodníků s cennými papíry.

(3) Rozsah činností depozitáře podle odstavce 1 a případy, kdy může depozitář vykonávat činnost podle odstavce 1 prostřednictvím jiné osoby, stanoví prováděcí právní předpis.

§ 40

Povinnosti penzijní společnosti vůči depozitáři

Penzijní společnost

a) zřídí u depozitáře účty, které potřebuje k uložení veškerých peněžních prostředků v důchodovém fondu a pro příjem plateb pojistného, převádění prostředků účastníka a provádění úhrad podle § 13 v případě, že neprobíhají z účtu důchodového fondu,

b) předá depozitáři statut důchodového fondu, který obhospodařuje, a další dokumenty, které depozitář potřebuje k výkonu své činnosti,

- c) ukládá získané peněžní prostředky neprodleně na účet u depozitáře nebo na účet zřízený podle písmene e),
- d) provádí veškeré platby a výběry nebo převody peněžních prostředků prostřednictvím depozitáře nebo prostřednictvím účtu podle písmene e),
- e) může se souhlasem depozitáře zřídit účet u regulované banky nebo pobočky regulované banky, pokud je zajištěn souhlas depozitáře s nakládáním s peněžními prostředky vedenými na tomto účtu a přehled depozitáře o pohybech těchto peněžních prostředků,
- f) svěřuje veškerý majetek v důchodových fondech, které obhospodařuje, depozitáři do úschovy a v případě, kdy to povaha věci vylučuje, umožňuje depozitáři kontrolovat stav majetku podle § 39 odst. 1 písm. a),
- g) předkládá depozitáři podklady potřebné k evidenci majetku v důchodových fondech a na účtu pro příjem plateb pojistného, převádění prostředků účastníka a provádění úhrad podle § 13 v případě, že neprobíhají z účtu důchodového fondu způsobem stanoveným v depozitářské smlouvě nebo na žádost depozitáře,
- h) umožňuje depozitáři řádné plnění jeho kontrolních povinností,
- i) prokáže depozitáři na jeho žádost splnění zákonem a statutem důchodového fondu stanovených podmínek pro důchodové spoření.

§ 41

Pravidla jednání depozitáře

(1) Jestliže depozitář při své činnosti zjistí skutečnost nasvědčující tomu, že penzijní společnost porušila tento zákon, statut důchodového fondu, smlouvu s účastníkem nebo depozitářskou smlouvu, neprodleně projedná toto zjištění s penzijní společností, pokud tím nehrozí nebezpečí z prodlení.

(2) Pokud depozitář na základě projednání podle odstavce 1 nebo bez tohoto projednání v případě nebezpečí z prodlení dospěje k názoru, že penzijní společnost porušila tento zákon, statut důchodového fondu, smlouvu s účastníkem nebo depozitářskou smlouvu, oznámí tuto skutečnost neprodleně České národní bance.

(3) Pokud depozitář při své činnosti zjistí skutečnost, která může významně ovlivnit hodnotu důchodové jednotky nebo která může vést k podstatnému zhoršení hospodářské situace důchodového fondu, oznámí tuto skutečnost neprodleně České národní bance a penzijní společnosti.

(4) Pokud penzijní společnost na žádost depozitáře neprokáže splnění zákonem, smlouvami s účastníky, depozitářskou smlouvou nebo statutem důchodového fondu stanovených podmínek pro provedení investice, depozitář pokyn neprovede.

(5) Pokud depozitář při své činnosti zjistí skutečnost nasvědčující tomu, že pokyn penzijní společnosti odporuje tomuto zákonu, statutu důchodového fondu, smlouvě s účastníkem nebo depozitářské smlouvě, depozitář jeho provedení pozastaví na dobu nejdéle 3

pracovních dnů a důvody pozastavení projedná neprodleně s penzijní společností.

(6) Pokud na základě projednání podle odstavce 5 depozitář dospěje k názoru, že penzijní společnost svým pokynem porušila významně tento zákon, statut důchodového fondu nebo depozitářskou smlouvu, pokyn neprovede a tuto skutečnost oznámí neprodleně České národní bance. Jednání, která jsou důvodem neprovedení pokynu, stanoví prováděcí právní předpis.

(7) Pokud má depozitář důvodné podezření na možné poškození zájmů účastníků, požádá písemně nejdéle na dobu 3 pracovních dnů

a) centrálního depozitáře nebo osobu oprávněnou vést evidenci navazující na centrální evidenci cenných papírů vedenou centrálním depozitářem, osobu oprávněnou vést samostatnou evidenci investičních nástrojů nebo osobu oprávněnou vést evidenci navazující na samostatnou evidenci investičních nástrojů, o pozastavení výkonu práva osoby zúčastněné na transakci, která může poškodit zájmy účastníků, nakládat s cennými papíry nebo investičními nástroji vedenými na účtu této osoby,

b) osobu provádějící vypořádání obchodů s cennými papíry o pozastavení vypořádání obchodu, který může poškodit zájmy účastníků.

(8) Kopii žádosti podle odstavce 7 depozitář zašle České národní bance.

(9) Žádosti podle odstavce 7 jsou uvedené osoby povinny vyhovět.

(10) Česká národní banka do 3 pracovních dnů ode dne, kdy obdržela kopii žádosti podle odstavce 8, pozastavení zruší nebo rozhodne o předběžném opatření.

(11) Depozitář při své činnosti jedná s odbornou péčí a výhradně v zájmu účastníků důchodového fondu.

(12) Depozitář odpovídá penzijní společnosti a účastníkům důchodového fondu za škodu způsobenou porušením jeho povinnosti vyplývající z právního předpisu, statutu důchodového fondu nebo depozitářské smlouvy. Tato odpovědnost depozitáře není dotčena ani tehdy, provádí-li činnost prostřednictvím jiné osoby, ledaže by ke škodě došlo i jinak. Odpovědnost penzijní společnosti za škodu vzniklou při obhospodařování majetku v důchodovém fondu tím není dotčena.

(13) Poruší-li depozitář svou povinnost, je povinen nahradit škodu tím způsobenou, ledaže prokáže, že porušení povinností bylo způsobeno okolnostmi vylučujícími odpovědnost.

(14) Za okolnosti vylučující odpovědnost se považuje překážka, jež nastala nezávisle na vůli depozitáře a brání mu ve splnění jeho povinnosti, jestliže nelze rozumně předpokládat, že by depozitář tuto překážku nebo její následky odvrátil nebo překonal, a dále, že by v době vzniku závazku tuto překážku předvídal.

ČÁST ŠESTÁ DŮCHODOVÝ FOND

HLAVA I OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 42

(1) Penzijní společnost shromažďuje peněžní prostředky do důchodového fondu z

a) částí výnosů pojistného připadajících na účastníky převedených na účet pro příjem plateb pojistného, převádění prostředků účastníka a provádění úhrad podle § 13 v případě, že neprobíhají z účtu důchodového fondu,

b) prostředků účastníků převedených z jiného důchodového fondu.

(2) Důchodový fond je souborem majetku, který náleží všem účastníkům a jiným osobám, na které přešlo právo na vyplacení prostředků účastníka, a to v poměru podle počtu důchodových jednotek. Na důchodový fond, majetek v důchodovém fondu, hospodaření s majetkem v důchodovém fondu a na jiná práva a povinnosti týkající se důchodového fondu se nepoužijí ustanovení občanského zákoníku o spoluvlastnictví. Účastník ani jiná osoba nemá právo požadovat rozdělení majetku v důchodovém fondu ani zrušení důchodového fondu.

(3) Majetek v důchodovém fondu obhospodařuje penzijní společnost svým jménem a na účet účastníků tohoto fondu. Majetek v důchodovém fondu není součástí majetku penzijní společnosti, která jej obhospodařuje.

(4) Důchodový fond nemá právní subjektivitu. Povinnost uložená tímto zákonem důchodovému fondu je povinností penzijní společnosti, která jej obhospodařuje. Právo přiznané tímto zákonem důchodovému fondu je právem penzijní společnosti, která jej obhospodařuje.

(5) Z právních úkonů vykonaných v souvislosti s obhospodařováním majetku v důchodovém fondu je oprávněna a zavázána penzijní společnost. Závazek vzniklý z obhospodařování majetku v důchodovém fondu hradí penzijní společnost z majetku v důchodovém fondu; tím není dotčeno ustanovení § 32 odst. 2.

(6) Pro účely úpravy investování důchodového fondu se rozumí

a) renomovanou ratingovou agenturou všeobecně známá ratingová agentura, jíž vydávané ratingy se obvykle používají jako reference na mezinárodních finančních trzích, a která je vedena na seznamu renomovaných ratingových agentur, který Česká národní banka uveřejňuje na svých internetových stránkách,

b) uznanou ratingovou agenturou ratingová agentura, která je zapsána do seznamu ratingových agentur uznaných Českou národní bankou³⁾ nebo která má povolení nebo je certifikována podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o ratingových agenturách⁴⁾,

c) majetkem pro účely výpočtu limitu stanoveného pro investování důchodového fondu aktiva.

§ 43

Penzijní společnost, která provozuje důchodové spoření, vytvoří a obhospodařuje 4 důchodové fondy, a to

- a) důchodový fond státních dluhopisů podle § 46,
- b) konzervativní důchodový fond podle § 47,
- c) vyvážený důchodový fond podle § 48,
- d) dynamický důchodový fond podle § 49.

§ 44

(1) Název důchodového fondu obsahuje označení „důchodový fond státních dluhopisů“, „konzervativní důchodový fond“, „vyvážený důchodový fond“ nebo „dynamický důchodový fond“.

(2) Osoba, která nemá povolení k vytvoření důchodových fondů, nesmí při svém podnikání používat označení „důchodový fond“ nebo jiné zaměnitelné označení.

(3) Název důchodového fondu nesmí být zavádějící a nesmí vyvolávat klamavou představu o míře rizika spojeného s investováním majetku v tomto důchodovém fondu.

HLAVA II STATUT DŮCHODOVÉHO FONDU

§ 45

(1) Statut důchodového fondu je dokument, který obsahuje ve srozumitelné formě

- a) informace o způsobu investování důchodového fondu,
- b) další informace nezbytné pro účastníka k přesnému a správnému posouzení jeho rozhodnutí o umístění prostředků účastníka do tohoto důchodového fondu,
- c) vysvětlení rizik spojených s důchodovým spořením,
- d) lhůty pro oceňování majetku a závazků podle § 63,
- e) další informace stanovené prováděcím právním předpisem.

(2) Statut důchodového fondu, který schvaluje Česká národní banka, je pro penzijní společnost závazný.

(3) Údaje uvedené ve statutu důchodového fondu musí být průběžně aktualizovány.

(4) Penzijní společnost bez zbytečného odkladu uveřejní na svých internetových stránkách schválený statut důchodového fondu, který obhospodařuje, a každou jeho změnu.

(5) Pravidla pro přijímání statutu důchodového fondu a jeho změn určí stanovy penzijní společnosti. S výjimkou změn uvedených v odstavci 6 je třeba ke každé změně statutu důchodového fondu předchozí schválení Českou národní bankou, jinak je tato změna neplatná. Schválení změny statutu se provádí schválením jeho nového úplného znění. Česká národní banka neschválí změnu statutu důchodového fondu, pokud by jí mohly být ohroženy zájmy účastníků tohoto důchodového fondu.

(6) Ke změně statutu důchodového fondu není třeba její předchozí schválení Českou národní bankou, je-li jejím předmětem

- a) údaj přímo vyplývající ze změn týkajících se penzijní společnosti, důchodového fondu nebo depozitáře,
- b) informace o výkonnosti či o skutečných nebo předpokládaných výsledcích hospodaření důchodového fondu, která vyžaduje pravidelnou aktualizaci, nebo
- c) jednoduchá změna, která se netýká postavení nebo zájmů účastníků.

(7) Žádost o schválení statutu důchodového fondu a jeho změn se podává na předepsaném tiskopise, ke kterému žadatel přiloží doklady potřebné pro posouzení, zda statut důchodového fondu obsahuje všechny předepsané náležitosti, a zda by mohly být změnou statutu ohroženy zájmy účastníků tohoto fondu.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví

- a) minimální náležitosti statutu důchodového fondu podle odstavce 1,
- b) rozsah změn statutu důchodového fondu, které nepodléhají předcházejícímu schválení Českou národní bankou podle odstavce 6,
- c) vzor tiskopisu podle odstavce 7 a obsah jeho příloh.

HLAVA III ZPŮSOB INVESTOVÁNÍ DŮCHODOVÉHO FONDU

§ 46 **Důchodový fond státních dluhopisů**

(1) Důchodový fond státních dluhopisů investuje pouze do

- a) dluhopisů, jejichž emitentem je Česká republika nebo Česká národní banka,
- b) dluhopisů nebo obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky, jejichž emitentem je jiný členský stát nebo členský stát Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD) nebo centrální banka takového státu a jejichž rating, popřípadě rating jejich emitenta, patří mezi 5 nejlepších ratingových kategorií dlouhodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury a je vydán uznanou ratingovou agenturou,

c) dluhopisů nebo obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky, jejichž emitentem je Evropský fond finanční stability, Evropská centrální banka, Evropská investiční banka, Světová banka, Mezinárodní měnový fond nebo jiná mezinárodní finanční instituce, jejíž závazky jsou zaručeny státy, které jsou jejími členy, a kterou Česká národní banka zapíše do seznamu, který vede,

d) nástrojů peněžního trhu, jejichž emitentem je Česká republika nebo Česká národní banka, nebo e) vkladů, se kterými je možno volně nakládat, nebo termínovaných vkladů se lhůtou splatnosti nejdéle 2 roky, u regulované banky.

(2) Důchodový fond státních dluhopisů investuje alespoň 90 % hodnoty svého majetku do investičních nástrojů uvedených v odstavci 1 písm. a) až d). Důchodový fond státních dluhopisů může do investičních nástrojů uvedených v odstavci 1 písm. b) a c) investovat nejvýše 30 % hodnoty svého majetku. Ustanovení § 53 se na důchodový fond státních dluhopisů nevztahuje.

(3) Penzijní společnost řídí váženou průměrnou splatnost portfolia v důchodovém fondu státních dluhopisů prostřednictvím výběru takových investičních nástrojů, jejichž mezním příspěvkem dosáhne vážené průměrné splatnosti portfolia ve fondu v délce nejvýše 5 let.

(4) Důchodový fond státních dluhopisů využívá techniky a nástroje sloužící k efektivnímu obhospodařování majetku v důchodovém fondu v souladu s § 52 pouze k řízení měnového a úrokového rizika. Majetek v důchodovém fondu státních dluhopisů musí být plně zajištěn proti měnovému riziku.

§ 47

Konzervativní důchodový fond

(1) Konzervativní důchodový fond investuje pouze do

a) dluhopisů nebo obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky, jejichž emitentem je členský stát nebo členský stát Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), nebo centrální banka takového státu, jejichž rating, popřípadě rating jejich emitenta, patří mezi 5 nejlepších ratingových kategorií dlouhodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury a je vydán uznanou ratingovou agenturou,

b) nástrojů peněžního trhu, jejichž emitentem je členský stát nebo členský stát Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), nebo centrální banka takového státu, jejichž rating, popřípadě rating jejich emitenta, patří mezi ratingové kategorie krátkodobých závazků v investičním stupni s výjimkou dvou nejhorších ratingových kategorií krátkodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury a je vydán uznanou ratingovou agenturou,

c) dluhopisů, obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky nebo nástrojů peněžního trhu, jejichž emitentem je Evropský fond finanční stability, Evropská centrální banka, Evropská investiční banka, Světová banka, Mezinárodní měnový fond nebo jiná mezinárodní finanční instituce, jejíž závazky jsou zaručeny státy, které jsou jejími členy, a kterou Česká národní banka zapíše do seznamu, který vede,

d) dluhopisů nebo obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky jiných než podle písmene a) nebo c), jejichž rating, popřípadě rating jejich emitenta, patří mezi 5 nejlepších ratingových kategorií dlouhodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury a je vydán uznanou ratingovou agenturou,

e) nástrojů peněžního trhu jiných než podle písmene b) nebo c), jejichž rating, popřípadě rating jejich emitenta, patří mezi ratingové kategorie krátkodobých závazků v investičním stupni s výjimkou dvou nejhorších ratingových kategorií krátkodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury a je vydán uznanou ratingovou agenturou,

f) cenných papírů vydávaných podílovým fondem, který splňuje podmínky podle odstavce 2, nebo

g) vkladů uvedených v § 46 odst. 1 písm. e).

(2) Podílový fond podle odstavce 1 písm. f) musí splňovat následující podmínky:

a) podléhá dohledu nebo má povolení k činnosti členského státu,

b) jeho hlavním cílem je uchování čisté hodnoty aktiv bez výnosů nebo ve výši investice zvýšené o výnosy; hlavního cíle lze dosáhnout rovněž doplňkovým investováním do vkladů u regulovaných bank,

c) zajišťuje likviditu vypořádáním téhož nebo následujícího dne,

d) v souladu s hlavním cílem investuje výlučně do nástrojů peněžního trhu se splatností nebo zbytkovou splatností nejvýše 397 dnů a s váženou průměrnou splatností nejvýše půl roku,

e) investuje pouze do nástrojů peněžního trhu, kterým uznaná ratingová agentura mu přidělila rating, který patří mezi ratingové kategorie krátkodobých závazků v investičním stupni s výjimkou dvou nejhorších ratingových kategorií krátkodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury; podmínka ratingových kategorií musí být splněna u každé uznané ratingové agentury, která tomuto nástroji peněžního trhu rating přidělila.

(3) Konzervativní důchodový fond investuje nejvýše 30 % hodnoty svého majetku do dluhopisů nebo obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky uvedených v odstavci 1 písm. d) až f).

(4) Penzijní společnost řídí váženou průměrnou splatnost portfolia v konzervativním důchodovém fondu prostřednictvím výběru takových investičních nástrojů, jejichž mezním příspěvkem dosáhne vážené průměrné splatnosti portfolia ve fondu v délce nejvýše 5 let.

(5) Konzervativní důchodový fond využívá techniky a nástroje sloužící k efektivnímu obhospodařování majetku v důchodovém fondu v souladu s § 52 pouze k řízení měnového a úrokového rizika.

(6) Majetek v konzervativním důchodovém fondu musí být plně zajištěn proti měnovému riziku.

§ 48

Vyvážený důchodový fond

(1) Vyvážený důchodový fond investuje pouze do

a) investičních nástrojů a vkladů, do kterých může investovat konzervativní důchodový fond; u investičních nástrojů podle § 47 odst. 1 písm. a) a d) se v případě vyváženého důchodového fondu vyžaduje rating vydaný uznanou ratingovou agenturou, který patří mezi 7 nejlepších ratingových kategorií dlouhodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury a u nástrojů peněžního trhu podle § 47 odst. 1 písm. b) a e) se v případě vyváženého důchodového fondu vyžaduje rating vydaný uznanou ratingovou agenturou, který patří mezi ratingové kategorie krátkodobých závazků v investičním stupni s výjimkou nejhorší ratingové kategorie krátkodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury,

b) akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu, v mnohostranném obchodním systému provozovatele se sídlem v členském státě nebo na zahraničním trhu obdobném regulovaném trhu se sídlem ve státě, který není členským státem, jestliže je tento zahraniční trh uveden v seznamu zahraničních trhů obdobných regulovanému trhu se sídlem ve státě, který není členským státem, vedeném Českou národní bankou, nebo se s nimi obchoduje na takovém zahraničním trhu, nebo

c) cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů vydávaných standardním fondem nebo srovnatelným zahraničním investičním fondem, které jsou nabízeny v České republice podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy.

(2) Vyvážený důchodový fond investuje nejvýše 40 % hodnoty svého majetku do

a) akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě,

b) cenných papírů vydávaných standardním fondem nebo srovnatelným zahraničním investičním fondem, který investuje převážně do akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě, nebo

c) jiných investičních nástrojů, které odvozují svoji hodnotu převážně od akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě nebo od akciových indexů.

(3) Ustanovení § 47 odst. 5 se na vyvážený důchodový fond vztahuje obdobně. Majetek, který není zajištěn proti měnovému riziku, může tvořit nejvýše 25 % hodnoty majetku ve vyváženém důchodovém fondu.

§ 49

Dynamický důchodový fond

(1) Dynamický důchodový fond investuje pouze do

a) investičních nástrojů a vkladů, do kterých může investovat vyvážený důchodový fond; u investičních nástrojů podle § 47 odst. 1 písm. a) a d) se v případě dynamického důchodového fondu vyžaduje rating vydaný uznanou ratingovou agenturou, který patří mezi 9 nejlepších ratingových kategorií dlouhodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury a u nástrojů peněžního trhu podle § 47 odst. 1 písm. b) a e) se v případě dynamického důchodového fondu vyžaduje rating vydaný uznanou ratingovou agenturou, který patří mezi ratingové kategorie krátkodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury, nebo

b) cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů vydávaných fondy kolektivního investování nebo srovnatelnými zahraničními investičními fondy, které jsou nabízeny v České republice podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, obhospodařují-li tyto zahraniční investiční fondy osoba podléhající dohledu orgánu dohledu členského státu.

(2) Dynamický důchodový fond investuje nejvýše 80 % hodnoty svého majetku do

a) akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě,

b) cenných papírů vydávaných fondy kolektivního investování a zahraničními investičními fondy srovnatelnými s fondy kolektivního investování, které investují převážně do akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě, nebo

c) jiných investičních nástrojů, které odvozují svoji hodnotu převážně od akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě nebo od akciových indexů.

(3) Majetek, který není zajištěn proti měnovému riziku, může tvořit nejvýše 50 % hodnoty majetku v dynamickém důchodovém fondu.

§ 50

Skladba majetku v důchodovém fondu

(1) Důchodový fond investuje prostředky účastníka do aktiv přípustných podle § 46 až 49 při dodržení zásad rozložení rizika spojeného s investováním.

(2) Důchodový fond nesmí investovat do investičních cenných papírů vydaných penzijní společností, která jej obhospodařuje, nebo osobou patřící do stejného koncernu jako penzijní společnost.

(3) V případě dluhopisů a nástrojů peněžního trhu uvedených v § 47 odst. 1 písm. a) a b), jejichž eminentem je Česká republika nebo Česká národní banka, se požadavek na rating neuplatní, a to i pro účely § 48 odst. 1 písm. a) a § 49 odst. 1 písm. a).

§ 51

Vnitřní postupy pro kontrolu rizik

Důchodový fond je povinen

- a) používat postupy, které mu umožňují kdykoliv sledovat míru rizika pozic a jejich vliv na celkové riziko spojené s investováním,
- b) používat postupy pro přesné a objektivní hodnocení rizika spojeného s investováním do finančních derivátů podle § 52,
- c) zohledňovat při sledování míry rizika pozic rozložení rizika zejména z hlediska regionálního, sektorového a měnového.

§ 52

Podmínky sjednávání finančních derivátů

(1) Důchodový fond může používat techniky a nástroje vztahující se k investičním cenným papírům a nástrojům peněžního trhu za předpokladu, že slouží k efektivnímu obhospodařování majetku. Používáním těchto technik a nástrojů se důchodový fond nesmí odchýlit od způsobu investování uvedeného ve svém statutu.

(2) Otevřené pozice vztahující se k finančním derivátům nesmí přesáhnout 80 % hodnoty fondového vlastního kapitálu.

(3) Pro účely výpočtu limitů podle § 53 vezme důchodový fond v úvahu podkladová aktiva finančních derivátů.

(4) Rizika spojená s finančními deriváty podle odstavců 2 a 3 se počítají s ohledem na současnou hodnotu podkladových aktiv na riziko spojené s druhou smluvní stranou, na předpokládané budoucí pohyby trhu a na dobu, ve které musejí být pozice uzavřeny.

(5) Pokud investiční cenný papír nebo nástroj peněžního trhu obsahuje finanční derivát, důchodový fond tento finanční derivát zohlední při sledování míry rizika spojeného s finančními deriváty. Při nabývání takových investičních cenných papírů a nástrojů peněžního trhu důchodový fond dodržuje požadavky pro nabývání finančních derivátů stanovené prováděcím právním předpisem vydaným podle odstavce 6.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví

- a) druhy, limity, způsob používání a požadavky na kvalitativní kritéria technik a nástrojů, které může důchodový fond používat k efektivnímu obhospodařování majetku,
- b) postup pro vyhodnocování míry rizika spojeného s finančními deriváty

§ 53

Investiční limity vůči jedné osobě

(1) Penzijní společnost může investovat nejvýše 5 % hodnoty majetku v důchodovém fondu do investičních cenných papírů a nástrojů peněžního trhu vydaných jednou osobou; to

neplatí pro dluhopisy a nástroje peněžního trhu, jejichž eminentem je Česká republika nebo Česká národní banka.

(2) Vklady důchodového fondu u jedné regulované banky mohou dosáhnout nejvýše 10 % hodnoty majetku v tomto fondu.

(3) Riziko spojené s druhou smluvní stranou při operacích s finančními deriváty, které nejsou přijaty k obchodování na trzích uvedených v § 48 odst. 1 písm. b), nesmí překročit

a) 10 % hodnoty majetku v důchodovém fondu, pokud je druhou smluvní stranou regulovaná banka, nebo

b) 5 % hodnoty majetku v důchodovém fondu, pokud je druhou smluvní stranou jiná osoba.

(4) Součet hodnot investic důchodového fondu vůči jedné osobě v obchodech podle odstavců 1 až 3 nesmí překročit 10 % hodnoty majetku v důchodovém fondu.

(5) Pokud to má důchodový fond uvedeno ve svém statutu, může investovat do investičních cenných papírů a nástrojů peněžního trhu vydaných jednou osobou, která nepatří do stejného koncernu jako penzijní společnost obhospodařující tento důchodový fond, až 10 % hodnoty majetku v tomto fondu, jestliže součet investic, u nichž důchodový fond využil tuto výjimku, nepřesáhne 40 % hodnoty majetku v tomto fondu; to neplatí pro dluhopisy a nástroje peněžního trhu, jejichž eminentem je Česká republika nebo Česká národní banka.

(6) Pokud to má důchodový fond uvedeno ve svém statutu, může investovat do dluhopisů nebo obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky a nástrojů peněžního trhu vydaných jednou osobou až 20 % hodnoty svého majetku, jestliže tyto investiční cenné papíry vydal nebo za ně převzal záruku emitent uvedený v § 47 odst. 1 písm. a), b) nebo c), kterým není Česká republika nebo Česká národní banka.

(7) Součet hodnot investic vůči jedné osobě v obchodech podle odstavců 1 až 6 nesmí překročit 35 % hodnoty majetku v důchodovém fondu.

(8) Pro účely odstavců 1 až 7 se za jednu osobu považují i osoby tvořící koncern.

§ 54

Investování do cenných papírů kolektivního investování

(1) Penzijní společnost může investovat nejvýše 10 % hodnoty majetku v důchodovém fondu do cenných papírů vydávaných jedním standardním fondem nebo srovnatelným zahraničním investičním fondem.

(2) Penzijní společnost může investovat celkově nejvýše 35 % hodnoty majetku v důchodovém fondu do cenných papírů vydávaných standardními fondy nebo srovnatelnými zahraničními investičními fondy.

(3) Penzijní společnost může investovat celkově nejvýše 5 % hodnoty majetku v důchodovém fondu, s výjimkou vyváženého fondu, do cenných papírů vydávaných speciálními fondy nebo srovnatelnými zahraničními investičními fondy.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se nevztahují na důchodový fond státních dluhopisů.

§ 55

Podíly na jiných osobách a emisích investičních nástrojů

(1) Penzijní společnost může do svého majetku a do majetku v obhospodařovaných vyvážených a dynamických důchodových fondech nabýt celkem akcie nebo obdobné cenné papíry představující podíl na právnické osobě, které představují nejvýše 5% podíl na základním kapitálu nebo na hlasovacích právech jejich emitenta.

(2) Penzijní společnost může do majetku v důchodovém fondu nabýt nejvýše 10 % z celkové jmenovité hodnoty nebo z celkového počtu

a) akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na společnosti nebo jiné právnické osobě, které vydal jeden emitent a s nimiž nejsou spojena hlasovací práva,

b) dluhopisů nebo obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky, které vydal jeden emitent,

c) cenných papírů vydaných jedním fondem kolektivního investování nebo jedním zahraničním investičním fondem srovnatelným s fondem kolektivního investování,

d) nástrojů peněžního trhu vydaných jedním emitentem.

§ 56

Dočasné výjimky z limitů investování

(1) Penzijní společnost nemusí dodržet skladbu majetku v důchodovém fondu podle § 46 až 55 při uplatňování přednostního práva na upisování investičních cenných papírů a nástrojů peněžního trhu, které jsou v majetku tohoto důchodového fondu.

(2) Pokud to je uvedeno ve statutu důchodového fondu, může se penzijní společnost při dodržení principu rozložení rizika spojeného s investováním odchýlit od omezení stanovených v § 46 až 55 na dobu nejdéle 24 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení povolení k vytvoření tohoto důchodového fondu nebo do doby, než hodnota majetku v důchodovém fondu přesáhne 100 000 000 Kč, pokud tato skutečnost nastane dříve. Na počátku tohoto období investuje důchodový fond pouze do vkladů uvedených v § 46 odst. 1 písm. e), cenných papírů vydávaných podílovým fondem uvedeným v § 47 odst. 2 a nástrojů peněžního trhu, jejichž emitentem je osoba uvedená v § 46 odst. 1 písm. d) a v § 47 odst. 1 písm. b) nebo c) a ve svém statutu stanoví postupné přizpůsobování se požadavkům uvedeným v § 46 až 55.

(3) Pokud penzijní společnost nedodrží skladbu majetku v důchodovém fondu podle § 46 až 55 z důvodů, které nemůže ovlivnit, nebo v důsledku uplatnění přednostního práva podle odstavce 1, musí s přihlédnutím k zájmům účastníků v tomto důchodovém fondu zajistit bez zbytečného odkladu soulad skladby majetku v tomto fondu s § 46 až 55.

§ 57

Omezení nakládání s majetkem v důchodovém fondu

(1) Důchodový fond může přijmout úvěr nebo půjčku se splatností nejdéle 6 měsíců. Souhrn všech přijatých úvěrů a půjček nesmí překročit 5 % hodnoty majetku v důchodovém fondu. Důchodový fond nesmí přijmout úvěr nebo půjčku za účelem umožnění nákupu investičního nástroje; tím není dotčen § 52.

(2) Majetek v důchodovém fondu nesmí být použit k poskytnutí půjčky nebo úvěru, k poskytnutí daru, zajištění závazku třetí osoby nebo k úhradě závazku, který nesouvisí s jeho obhospodařováním; tím není dotčen § 52.

(3) Důchodový fond nesmí uzavřít smlouvu o prodeji investičního nástroje, který není v majetku tohoto důchodového fondu.

HLAVA IV

PŘEVOD OBHOSPODAŘOVÁNÍ VŠECH DŮCHODOVÝCH FONDŮ A JEJICH SLOUČENÍ

§ 58

Převod obhospodařování všech důchodových fondů

(1) Penzijní společnost nemůže převést obhospodařování důchodového fondu, který obhospodařuje, na jinou penzijní společnost. Penzijní společnost však může s předchozím povolením České národní banky převést obhospodařování všech důchodových fondů, které obhospodařuje, na jinou penzijní společnost.

(2) Převodem obhospodařování všech důchodových fondů není dotčena odpovědnost převádějící penzijní společnosti za porušení povinností při obhospodařování důchodových fondů, jejichž obhospodařování bylo převedeno (dále jen „převedené důchodové fondy“).

(3) Žádost o povolení k převodu obhospodařování všech důchodových fondů může podat pouze penzijní společnost, která v době podání žádosti obhospodařuje důchodové fondy, jejichž obhospodařování má být převedeno (dále jen „převáděné důchodové fondy“).

(4) Účastníky řízení o převodu obhospodařování důchodových fondů na základě žádosti podle odstavce 3 jsou žadatel, penzijní společnost, na kterou má být obhospodařování důchodových fondů převedeno, a depozitáři důchodových fondů obou penzijních společností.

(5) Česká národní banka udělí povolení k převodu obhospodařování všech důchodových fondů, neohrozí-li převod zájmy účastníků převáděných důchodových fondů. Součástí výroku rozhodnutí o udělení povolení k převodu obhospodařování všech důchodových fondů je i schválení změny depozitáře. Statuty převedených důchodových fondů jsou od okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí o povolení k převodu obhospodařování všech důchodových fondů závazné i pro přejímající penzijní společnost. Ke stejnému dni přecházejí i práva a povinnosti plynoucí ze smluv o důchodovém spoření uzavřených převádějící penzijní společností. Přejímající penzijní společnost informuje neprodleně po dni nabytí právní moci rozhodnutí o povolení k převodu obhospodařování všech důchodových fondů účastníky těchto důchodových fondů o tomto povolení a jejich právu podle § 34 odst. 1 písm. b).

(6) Žádost o povolení k převodu obhospodařování všech důchodových fondů se podává na předepsaném tiskopise, ke kterému žadatel přiloží doklady nezbytné pro posouzení ochrany zájmů účastníků. Vzor tiskopisu a obsah jeho příloh stanoví prováděcí právní předpis.

§ 59

Přechod povolení k vytvoření důchodových fondů

Převedením obhospodařování všech důchodových fondů na jinou penzijní společnost povolení k vytvoření těchto důchodových fondů přechází na tuto přejímající penzijní společnost. Přejímající penzijní společnost postupuje ve vztahu k těmto důchodovým fondům podle § 60.

§ 60

Sloučení důchodových fondů

(1) Penzijní společnost, na kterou bylo převedeno obhospodařování všech důchodových fondů jiné penzijní společnosti, je povinna nejpozději do jednoho roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí podle § 58 odst. 5 podat žádost o povolení sloučení důchodových fondů stejného typu tak, aby obhospodařovala 1 důchodový fond státních dluhopisů, 1 konzervativní důchodový fond, 1 vyvážený důchodový fond a 1 dynamický důchodový fond.

(2) Účastníky řízení o žádosti podle odstavce 1 jsou žadatel a depozitář slučovaných důchodových fondů.

(3) Česká národní banka nepovolí sloučení důchodových fondů, pokud

a) tím jsou ohroženy zájmy účastníků slučovaných důchodových fondů, nebo

b) je to nevhodné z hlediska složení majetku v důchodových fondech navržených ke sloučení.

(4) Neudělí-li Česká národní banka povolení ke sloučení důchodových fondů podle odstavce 3, stanoví penzijní společnosti v rozhodnutí o neudělení povolení lhůtu k předložení nové žádosti o sloučení důchodových fondů a uloží penzijní společnosti povinnost přijmout opatření směřující k odstranění důvodů, pro které nebylo povolení ke sloučení důchodových fondů uděleno.

§ 61

(1) Důchodový fond, který sloučením podle § 60 zaniká, se dnem stanoveným v rozhodnutí České národní banky o povolení sloučení důchodových fondů zrušuje bez likvidace a majetek v něm obsažený se stává součástí majetku přejímajícího důchodového fondu. Důchodový fond nelze zrušit s likvidací. Pokud v rozhodnutí České národní banky o povolení sloučení důchodových fondů není uveden den zániku zrušovaného důchodového fondu, zaniká tento důchodový fond uplynutím 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

(2) Dnem zániku důchodového fondu se jeho účastníci stávají účastníky přejímajícího

důchodového fondu.

(3) Žadatel uveřejní na svých internetových stránkách neprodleně po nabytí právní moci rozhodnutí České národní banky, kterým se povoluje sloučení důchodových fondů, toto rozhodnutí, statuty přejímajících důchodových fondů a informaci o možnosti účastníků uplatnit právo podle § 34 odst. 1 písm. c).

(4) Žádost o povolení sloučení důchodových fondů se podává na předepsaném tiskopise, ke kterému žadatel přiloží doklady nezbytné pro posouzení důvodu sloučení a ochrany zájmů účastníků. Vzor tiskopisu a obsah jeho příloh stanoví prováděcí právní předpis.

§ 62

Ke dni zániku důchodového fondu podle § 61 je penzijní společnost, která jej obhospodařuje, povinna sestavit mimořádnou účetní závěrku tohoto důchodového fondu podle zákona o účetnictví.

HLAVA V DALŠÍ POVINNOSTI PENZIJNÍ SPOLEČNOSTI PŘI OBHOSPODAŘOVÁNÍ MAJETKU V DŮCHODOVÉM FONDU

§ 63

Oceňování majetku v důchodovém fondu a závazků důchodového fondu

(1) Investiční nástroje v majetku v důchodovém fondu musí být oceňovány pravidelně, a to ve lhůtě uvedené ve statutu důchodového fondu; tato lhůta nesmí být delší než 1 týden.

(2) Majetek neuvedený v odstavci 1 a závazky plynoucí ze smluv uzavřených na účet důchodového fondu musí být pravidelně oceňovány, a to ve lhůtách uvedených ve statutu důchodového fondu, nejméně však jedenkrát ročně.

(3) Důchodový fond oceňuje v průběhu účetního období svůj majetek a závazky alespoň ke dni stanovení aktuální hodnoty důchodové jednotky, a to bez sestavení účetní závěrky.

(4) Majetek a závazky plynoucí z obhospodařování majetku v důchodovém fondu se oceňují reálnou hodnotou.

(5) Způsob stanovení reálné hodnoty majetku v důchodovém fondu a závazků důchodového fondu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 64

Obhospodařování majetku v důchodovém fondu za nejlepších podmínek

(1) Penzijní společnost obhospodařuje majetek v důchodovém fondu za nejlepších podmínek, přičemž s přihlédnutím ke skladbě majetku v důchodovém fondu, povaze a vlastnostem investičního nástroje, který má být předmětem transakce, jakož i povaze převodních míst, na nichž lze transakci s investičním nástrojem provést, zohlední zejména

- a) cenu, kterou lze dosáhnout na převodním místě,
- b) celkový objem poplatků vyúčtovaných třetími osobami,
- c) rychlost, s jakou lze transakci s investičním nástrojem provést,
- d) objem transakce,
- e) podmínky pro vypořádání,
- f) jakýkoliv jiný faktor mající význam pro provedení transakce za nejlepších podmínek.

(2) K zajištění obhospodařování majetku v důchodovém fondu za nejlepších podmínek penzijní společnost zavede a udržuje organizační uspořádání a pravidla pro obhospodařování majetku v důchodovém fondu, která zahrnují alespoň

- a) určení relativní důležitosti penzijní společností vybraných faktorů uvedených v odstavci 1 nebo alespoň způsob určení jejich relativní důležitosti,
- b) podstatné informace o převodních místech, na nichž jsou transakce týkající se různých investičních nástrojů prováděny, a popis skutečností, které ovlivnily penzijní společnost při výběru těchto převodních míst.

(3) Penzijní společnost je povinna sledovat průběžně účinnost organizačního uspořádání a pravidel pro obhospodařování majetku v důchodovém fondu za účelem zjištění a nápravy případných nedostatků, zejména je povinna ověřovat, zda převodní místa uvedená v pravidlech pro obhospodařování majetku v důchodovém fondu umožňují i nadále v souladu s odstavcem 2 písm. a) obhospodařovat majetek v důchodovém fondu za nejlepších podmínek. Přezkoumání pravidel provádí penzijní společnost neprodleně po významné změně ovlivňující schopnost dosáhnout provedením transakce s investičním nástrojem nejlepší možný výsledek, nejméně však jednou ročně.

(4) V případě, že penzijní společnost při obhospodařování majetku v důchodovém fondu předává pokyn jiné osobě, která je povinna dodržovat srovnatelná pravidla pro obhospodařování majetku za nejlepších podmínek s pravidly podle odstavců 1 až 4, není penzijní společnost povinna hodnotit pravidla pro obhospodařování majetku této osoby.

(5) Penzijní společnost jedná při obhospodařování majetku v důchodovém fondu s odbornou péčí a v nejlepším zájmu účastníků tohoto důchodového fondu.

§ 65

Je-li v řízení o náhradu škody způsobené porušením povinností při obhospodařování majetku v důchodovém fondu sporné, zda penzijní společnost jednala s odbornou péčí a v zájmu účastníků důchodového fondu, nese důkazní břemeno penzijní společnost.

§ 66

Účtování o majetku v důchodovém fondu

- (1) Penzijní společnost účtuje o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a

jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření s majetkem v důchodovém fondu odděleně od předmětu účetnictví svého a ostatních důchodových fondů a účastnických fondů a transformovaných fondů podle zákona o doplňkovém penzijním spoření.

(2) Penzijní společnost zajišťuje v souladu s účetními metodami podle zákona o účetnictví účtování o předmětu účetnictví v účetních knihách vedených odděleně pro jednotlivé důchodové fondy, jejichž majetek obhospodařuje, tak, aby jí to umožnilo sestavení účetní závěrky za každý důchodový fond samostatně.

§ 67

Výroční a pololetní zpráva důchodového fondu

Penzijní společnost je povinna vypracovat, uveřejnit a zaslat České národní bance výroční a pololetní zprávu za každý obhospodařovaný důchodový fond; ustanovení o výroční a pololetní zprávě za obhospodařované účastnické fondy podle zákona o doplňkovém penzijním spoření se použijí obdobně.

HLAVA VI

INFORMAČNÍ POVINNOSTI PŘI OBHOSPODAŘOVÁNÍ DŮCHODOVÉHO FONDU

§ 68

Uveřejňování informací

(1) Penzijní společnost uveřejňuje ve lhůtách a periodicitě stanovených prováděcím právním předpisem na svých internetových stránkách informace o každém důchodovém fondu, který obhospodařuje, nejméně však

- a) aktuální hodnotu důchodové jednotky důchodového fondu,
- b) aktuální hodnotu fondového vlastního kapitálu důchodového fondu,
- c) aktuální celkový počet důchodových jednotek evidovaných na osobních důchodových účtech všech účastníků ve vztahu k tomuto důchodovému fondu,
- d) informaci o skladbě majetku v důchodovém fondu a struktuře investičních nástrojů v portfoliu důchodového fondu,
- e) informaci o výsledku hospodaření důchodového fondu.

(2) Informace podle odstavce 1 penzijní společnost také zpřístupní veřejnosti ve svém sídle.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah, strukturu, formu, periodicitu, lhůty a způsob uveřejňování informací podle odstavce 1.

§ 69

Informování České národní banky

(1) Penzijní společnost informuje bez zbytečného odkladu Českou národní banku o

a) každé změně skutečností, na jejichž základě bylo vydáno povolení k činnosti penzijní společnosti nebo povolení k vytvoření důchodového fondu; jedná-li se o změnu statutu důchodového fondu, předloží penzijní společnost České národní bance jeho nové úplné znění a zvláště text změny,

b) každé skutečnosti, která může významně ovlivnit hodnotu penzijní jednotky, nebo která může významně zhoršit hospodářskou situaci penzijní společnosti,

c) překročení investičního limitu stanoveného tímto zákonem nebo o jiném závažném porušení tohoto zákona nebo statutu důchodového fondu.

(2) Penzijní společnost je povinna předložit České národní bance nejpozději do 1 měsíce od konání řádné valné hromady seznam osob, které na ní měly v uplynulém roce kvalifikovanou účast nebo které s ní byly úzce propojeny.

(3) Penzijní společnost zasílá České národní bance ve lhůtách a periodicitě stanovených prováděcím právním předpisem údaje o své osobě, finanční situaci a výsledcích svého hospodaření, jakož i údaje o finanční situaci a výsledcích hospodaření každého obhospodařovaného důchodového fondu a o skladbě a struktuře majetku v tomto důchodovém fondu a o skladbě a struktuře jejich závazků.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah, strukturu, formu, periodicitu, lhůty a způsob zasílání informací podle odstavce 3.

ČÁST SEDMÁ EVIDENCE

HLAVA I OSOBNÍ DŮCHODOVÝ ÚČET A DŮCHODOVÁ JEDNOTKA

Díl 1 Osobní důchodový účet

§ 70

Penzijní společnost vede pro každého účastníka osobní důchodový účet, na kterém eviduje prostředky účastníka a důchodové jednotky účastníka v jednotlivých důchodových fondech.

§ 71

(1) Osobní důchodový účet se skládá z peněžního podúčtu a z majetkového podúčtu.

(2) Na peněžním podúčtu eviduje penzijní společnost

a) část výnosu pojistného připadající na účastníka převedenou na účet pro příjem plateb pojistného, převádění prostředků účastníka a provádění úhrad podle § 13 v případě, že neprobíhají z účtu důchodového fondu, a datum jejího přijetí,

- b) datum a hodnotu prostředků účastníka, které byly převedeny jako dědictví podle § 16 odst. 3,
- c) datum a hodnotu prostředků účastníka převedených od jiné penzijní společnosti,
- d) hodnotu prostředků účastníka, za které dosud nebyly připsány důchodové jednotky,
- e) hodnotu prostředků účastníka, které jsou určeny k převedení k jiné penzijní společnosti podle § 12,
- f) hodnotu prostředků účastníka, které ještě nebyly převedeny jako úhrada podle § 14 až 16,
- g) datum a hodnotu prostředků účastníka, které byly převedeny k jiné penzijní společnosti podle § 12,
- h) datum a hodnotu prostředků účastníka, které byly převedeny jako úhrada podle § 14 až 16,
- i) jiné údaje potřebné k řádné evidenci prostředků účastníka.

(3) Na majetkovém podúčtu eviduje penzijní společnost

- a) počet a hodnotu připsaných důchodových jednotek podle jednotlivých důchodových fondů a datum jejich připsání,
- b) počet a hodnotu odepsaných důchodových jednotek podle jednotlivých důchodových fondů a datum jejich odepsání,
- c) jiné údaje potřebné k řádné evidenci prostředků účastníka.

(4) Osobní důchodový účet dále obsahuje

- a) jeho číselné označení,
- b) datum jeho zřízení,
- c) identifikační údaje účastníka.

Díl 2 **Důchodová jednotka**

§ 72

(1) Důchodová jednotka představuje podíl na majetku v důchodovém fondu.

(2) Hodnota důchodové jednotky se vyjadřuje v českých korunách a určuje se s přesností na 4 desetinná místa. První den, kdy penzijní společnost začne vytvářet důchodový fond, je počáteční hodnota důchodové jednotky 1 Kč. Po tomto dni stanovuje aktuální hodnotu důchodové jednotky penzijní společnost podle § 73.

§ 73

(1) Aktuální hodnota důchodové jednotky se stanoví jako hodnota fondového vlastního kapitálu důchodového fondu, ve které se zohlední odpovídající část standardních nákladů ovlivňujících fondový vlastní kapitál důchodového fondu, ke dni stanovení aktuální hodnoty důchodové jednotky dělená počtem všech důchodových jednotek evidovaných na osobních důchodových účtech všech účastníků ve vztahu k tomuto důchodovému fondu ke dni stanovení aktuální hodnoty důchodové jednotky.

(2) Standardními náklady ovlivňujícími fondový vlastní kapitál důchodového fondu se pro účely stanovení aktuální hodnoty důchodové jednotky podle odstavce 1 rozumí úplata podle § 32 a očekávaná daňová povinnost ke dni výpočtu reálné hodnoty majetku a závazků.

(3) Důchodový fond je povinen stanovit hodnotu fondového vlastního kapitálu a aktuální hodnotu důchodové jednotky nejméně jednou týdně a uveřejnit je nejpozději do 2 pracovních dnů na internetových stránkách penzijní společnosti, která jej obhospodařuje.

§ 74

(1) Penzijní společnost ke dni připsání prostředků účastníka na účet důchodového fondu připíše na majetkový podúčet počet důchodových jednotek odpovídající podílu hodnoty připsaných prostředků a aktuální hodnoty důchodové jednotky důchodového fondu a z peněžního podúctu odepíše peněžitou částku odpovídající počtu připsaných důchodových jednotek násobenou aktuální hodnotou důchodové jednotky důchodového fondu.

(2) Penzijní společnost odepíše z majetkového podúctu důchodové jednotky a na peněžní podúčet účastníka připíše peněžitou částku odpovídající počtu odepsaných důchodových jednotek násobenou aktuální hodnotou důchodové jednotky důchodového fondu, a to ke dni

- a) doručení rozhodnutí o zaregistrování pojistné smlouvy o pojištění důchodu,
- b) doručení výzvy o převod 60 % prostředků účastníka do státního rozpočtu nebo sdělení o převodu důchodových práv podle § 15,
- c) doručení žádosti o převod prostředků nebo o výplatu podle § 16,
- d) doručení žádosti účastníka o převod jeho prostředků účastníka do jiného důchodového fondu téže penzijní společnosti,
- e) doručení rozhodnutí o zaregistrování další smlouvy o důchodovém spoření.

ČÁST OSMÁ PRAVIDLA JEDNÁNÍ S ÚČASTNÍKY

HLAVA I ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Díl 1 Obecné pravidlo jednání s účastníkem

§ 75

Penzijní společnost jedná s účastníkem kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v jeho nejlepším zájmu.

Díl 2

Přípustnost poplatku, odměny nebo nepeněžitě výhody, která může vést k porušení obecného pravidla jednání s účastníkem

§ 76

Penzijní společnost nesmí v souvislosti se svojí činností nebo výkonem činností uvedených v § 91 odst. 2 přijmout, nabídnout nebo poskytnout poplatek, odměnu nebo nepeněžitou výhodu (dále jen „pobídka“), která může vést k porušení povinností vyplývajících z § 75.

§ 77

(1) Pobídka je v mezích § 75 a 76 přípustná, pokud je hrazena

a) účastníkem, za účastníka nebo je vyplácena účastníkovi a není v rozporu s § 76, nebo

b) třetí straně či pro třetí stranu nebo poskytována třetí stranou či za třetí stranu a

1. účastník byl před provedením činnosti uvedené v § 91 odst. 2 jasně, srozumitelně a úplně písemně informován o existenci a povaze pobídky a výši nebo hodnotě pobídky nebo způsobu jejího výpočtu, pokud ji nelze zjistit předem,

2. pobídka přispívá ke zlepšení kvality činnosti uvedené v § 91 odst. 2 nebo důchodového spoření,

3. pobídka není v rozporu s povinností podle § 76.

(2) Přípustná je pobídka, která umožní výkon činnosti uvedené v § 91 odst. 2 nebo důchodové spoření nebo je pro tyto účely nutná a jejíž povaha není v rozporu s povinností podle § 75.

(3) Penzijní společnost může uveřejnit informace podle odstavce 1 písm. b) i v podobě souhrnného popisu podmínek pobídky.

Díl 3

Jednání ve vztahu k zájemci o důchodové spoření

§ 78

Povinnosti ve vztahu k účastníkovi stanovené v části osmé plní penzijní společnost v přiměřeném rozsahu také ve vztahu k zájemci o důchodové spoření.

HLAVA II KOMUNIKACE S ÚČASTNÍKEM

Díl 1

Obecné povinnosti při komunikaci s účastníkem

§ 79

(1) Penzijní společnost při komunikaci s účastníkem, včetně osobního jednání nebo propagačního sdělení, nesmí používat nejasné, nepravdivé, zavádějící nebo klamavé informace. Tímto nejsou dotčeny povinnosti stanovené právním předpisem upravujícím ochranu spotřebitele.

(2) Při komunikaci s účastníkem je penzijní společnost dále povinna zajistit, aby

- a) z obsahu komunikace byly zřejmé identifikační údaje penzijní společnosti, a to alespoň obchodní firma, adresa sídla a identifikační číslo osoby,
- b) obsah komunikace byl dostačující, přesný a nezdůrazňoval potenciální výnosy či výhody, které jsou spojeny s důchodovým spořením ve fondech obhospodařovaných touto penzijní společností, aniž by současně výrazně a objektivně neupozorňoval na všechna podstatná rizika, která jsou nebo mohou být s důchodovým spořením ve fondech této penzijní společnosti spojena,
- c) obsah komunikace nezastíral, nezlehčoval nebo nezamlčoval skutečnosti, informace nebo upozornění důležité pro účastníka.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví obsah a způsob podání informace účastníkovi, týká-li se

- a) vysvětlení fungování systému důchodového spoření a důsledků spojených s účastí v tomto systému,
- b) srovnání penzijních společností a jejich strategií spoření, způsobu investování důchodových fondů, jakož i návrhů smluv o důchodovém spoření penzijních společností,
- c) údaje o výnosu důchodového spoření u penzijní společnosti dosaženém v minulosti a
- d) údaje o očekávaném budoucím výnosu.

(4) Před uzavřením smlouvy o důchodovém spoření a před každou její změnou je penzijní společnost povinna na základě informací poskytnutých účastníkem zaznamenat požadavky a potřeby účastníka související se sjednávanou smlouvou o důchodovém spoření a důvody, na kterých penzijní společnost zakládá svá doporučení pro výběr dané strategie spoření, a to v písemné podobě, a jedno vyhotovení předat účastníkovi.

(5) Součástí dokumentu podle odstavce 4 je též kontrolní seznam obsahující přehled informací podle odstavce 3 a § 80 až 85, jež penzijní společnost poskytla účastníkovi.

§ 80

(1) U propagačního sdělení penzijní společnost dále zajistí, aby jeho obsah byl v souladu se všemi informacemi, které účastníkovi při výkonu činnosti poskytla, z jeho obsahu

a formy bylo zřejmé, že jde o propagační sdělení, a aby propagační sdělení zachovávalo vyváženost ve zdůraznění nápadnosti a zřetelnosti informací týkajících se výhod a rizik investice v rámci důchodového spoření ve fondech obhospodařovaných touto penzijní společností.

(2) Pokud propagační sdělení obsahuje návrh na uzavření smlouvy o důchodovém spoření, který penzijní společnost činí nebo rozšiřuje, musí toto propagační sdělení obsahovat informace o skutečnostech obsažených v § 83 odst. 1, ledaže je z propagačního sdělení nebo návrhu zřejmé, kde je možno se s informacemi o těchto skutečnostech seznámit.

§ 81

Penzijní společnost při komunikaci s účastníkem přihlíží k tomu, jak by vysvětlení nebo jinou informaci vnímala osoba s průměrnou rozumovou úrovní, obezřetností a rozpoznávací schopností v postavení účastníka.

Díl 2 Informování účastníků

§ 82

Obsah informací, způsob jejich podávání a lhůty pro jejich podávání

(1) Penzijní společnost informuje účastníka o

- a) svých identifikačních údajích a základních informacích souvisejících s jí vykonávanými činnostmi,
- b) systému důchodového spoření a důsledcích spojených s účastí na důchodovém spoření, včetně možných rizik, která mohou být spojena s důchodovým spořením,
- c) celkové úplatě za obhospodařování a dalších poplatcích, včetně případů, kdy se poplatky neplatí, daních placených prostřednictvím penzijní společnosti, a jiných souvisejících nákladech,
- d) pobídkách podle § 76,
- e) způsobu ochrany majetku účastníka,
- f) obsahu smlouvy o důchodovém spoření a statutu důchodového fondu,
- g) nárocích z důchodového spoření, včetně informací o nabídkách pojišťoven nabízejících pojištění důchodu podle § 24 odst. 2, 4 a 5,
- h) strategii spoření a strukturu majetku v důchodovém fondu,
- i) každé podstatné změně skutečností uvedených v písmenech a) až i),
- j) povolení převodu obhospodařování důchodových fondů podle § 58,
- k) povolení sloučení důchodových fondů podle § 60 až 62,

l) nařízení převodu důchodových fondů podle § 99.

(2) Penzijní společnost je povinna účastníka informovat o výjimkách z placení poplatků za převod prostředků účastníka podle § 34.

(3) Lhůty, ve kterých je penzijní společnost povinna informovat účastníky o skutečnostech uvedených v odstavci 1, stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Pokud tento zákon nestanoví jinak, penzijní společnost poskytuje účastníkovi informace na trvalém nosiči informací; poskytnutím na trvalém nosiči informací se rozumí poskytnutí informací v listinné podobě, nebo jakýmkoli způsobem, který umožňuje účastníkovi uchování těchto informací tak, aby mohly být využívány po dobu přiměřenou jejich účelu, a který umožňuje jejich reprodukci v nezměněné podobě, a to pouze, pokud jejich poskytnutí tímto způsobem je přiměřené praxi, kterou mezi sebou penzijní společnosti a účastník zavedli; v případě, že jsou tyto informace poskytovány způsobem umožňujícím dálkový přístup, je podmínka přiměřené praxe splněna, zejména tehdy, pokud účastník může tyto informace tímto způsobem získat, a s jejich poskytnutím takovým způsobem udělil účastník souhlas.

Sdělení klíčových informací pro účastníky

§ 83

(1) Sdělení klíčových informací pro účastníky (dále jen „sdělení klíčových informací“) je dokument obsahující stručné základní charakteristiky systému důchodového spoření včetně důsledků spojených s účastenstvím na tomto systému a stručné základní charakteristiky důchodového fondu, které jsou nezbytné pro účastníky k odpovědnému posouzení svého účastenství v systému důchodového spoření a povahy a rizik důchodového fondu, který je jim nabízen, zpracované formou srozumitelnou osobě uvedené v § 81.

(2) Sdělení klíčových informací důchodového fondu vždy obsahuje

- a) zřetelné označení, z něhož je patrné, že obsahuje klíčové informace pro účastníky,
- b) označení penzijní společnosti a důchodového fondu, ke kterému se vztahuje,
- c) popis
 1. investičních cílů důchodového fondu,
 2. způsobu investování důchodového fondu,
 3. historické výkonnosti důchodového fondu, popřípadě její kvalifikovaný odhad,
 4. nákladů a poplatků souvisejících s investicí do důchodového fondu,
- d) rizikový profil, včetně popisu jednotlivých rizik spojených s účastenstvím v důchodovém fondu,
- e) upozornění, kde a jak lze na žádost bezplatně získat další informace týkající se daného důchodového fondu, včetně statutu důchodového fondu, výroční zprávy a pololetní zprávy důchodového fondu a sdělení o právu vyžádat si statut důchodového fondu a sdělení klíčových informací v listinné podobě.

(3) Sdělení klíčových informací

- a) nesmí obsahovat nejasné, nepravdivé, neúplné, zavádějící nebo klamavé informace,
- b) musí být v souladu s informacemi uvedenými ve statutu důchodového fondu,
- c) musí být srozumitelné bez nutnosti seznámit se s jinými dokumenty uveřejněnými důchodovým fondem.

(4) Pravidla pro přijímání sdělení klíčových informací důchodového fondu a jeho změn určí stanovy penzijní společnosti. Důchodový fond zasílá sdělení klíčových informací a každou jeho změnu bez zbytečného odkladu České národní bance.

(5) Náležitosti, strukturu, formu a požadavky na jazykové vyjádření sdělení klíčových informací systému důchodového spoření a důchodového fondu, jakož i podmínky a způsob jeho průběžné aktualizace a lhůty pro jeho uveřejňování, stanoví vláda nařízením.

§ 84

(1) Sdělení klíčových informací musejí být každému účastníkovi poskytnuta na trvalém nosiči informací a uveřejněna ve lhůtách stanovených nařízením vlády na internetových stránkách penzijní společnosti, která důchodový fond obhospodařuje.

(2) Každý účastník má právo vyžádat si statut důchodového fondu a sdělení klíčových informací v listinné podobě.

Díl 3

Vyžadování informací od účastníka

§ 85

(1) Před uzavřením smlouvy o důchodovém spoření je penzijní společnost povinna získat od účastníka nezbytné informace o jeho

- a) znalostech a zkušenostech v oblasti financí,
- b) znalostech a zkušenostech s investičními nástroji, do kterých důchodové fondy investují,
- c) toleranci a preferencích ve vztahu k investičnímu riziku,
- d) cílech v rámci důchodového spoření a preferencích ve vztahu ke strategii spoření.

(2) Informace podle odstavce 1 je penzijní společnost povinna získat v rozsahu, který jí umožní vyhodnotit, zda uzavření smlouvy o důchodovém spoření a dohodnutá strategie spoření odpovídá cílům účastníka v rámci důchodového spoření, jeho odborným znalostem a zkušenostem potřebným pro pochopení souvisejících rizik.

(3) V případě, že penzijní společnost vyhodnotí získané informace tak, že uzavření smlouvy o důchodovém spoření nebo účastníkem požadovaná strategie spoření neodpovídá

informacím poskytnutým podle odstavce 1, cílům účastníka v rámci důchodového spoření, jeho odborným znalostem nebo zkušenostem potřebným pro pochopení souvisejících rizik, upozorní účastníka na takové zjištění a doporučí mu pro něj vhodnější strategii spoření. Pokud účastník trvá na volbě jiné strategie spoření, poučí jej penzijní společnost o rizicích spojených s touto jinou volbou a účastníkovi v jeho volbě vyhoví.

(4) V případě, že účastník odmítne informace uvedené v odstavci 1 poskytnout nebo podá informace zjevně neúplné, nepřesné nebo nepravdivé, penzijní společnost poučí účastníka o tom, že takový postoj jí neumožní vyhodnotit, zda uzavření smlouvy o důchodovém spoření nebo jím vybraná strategie spoření odpovídá cílům účastníka v rámci důchodového spoření, jeho odborným znalostem nebo zkušenostem potřebným pro pochopení souvisejících rizik, a doporučí mu stát se účastníkem konzervativního důchodového fondu. Pokud účastník trvá na uzavření smlouvy a na své volbě strategie spoření, penzijní společnost mu vyhoví.

§ 86

Penzijní společnost je oprávněna vycházet ze spolehlivosti údajů poskytnutých účastníkem podle § 85 odst. 1, ledaže věděla nebo vědět měla, že taková informace je zjevně neúplná, nepřesná nebo nepravdivá.

HLAVA III DŮCHODOVÉ DOPORUČENÍ

§ 87

Důchodovým doporučením je uveřejněná informace, která přímo či nepřímo doporučuje účast na systému důchodového spoření, konkrétní strategii spoření nebo rozhodnutí týkající se důchodového spoření účastníkům nebo zájemcům o důchodové spoření, která se týká konkrétní penzijní společnosti nebo důchodového fondu, a kterou mohou adresáti tohoto sdělení vzhledem k okolnostem považovat za objektivní a nezávislé doporučení rozhodnutí týkajícího se důchodového spoření nebo strategie spoření.

§ 88

(1) Každý, kdo vytváří nebo rozšiřuje důchodové doporučení podle § 87, zajistí, aby v důchodovém doporučení

- a) byla fakta jednoznačně odlišena od informací, které fakty nejsou, zejména výkladů, odhadů nebo názorů,
- b) nebyly uváděny informace, existuje-li pochybnost o jejich úplnosti, přesnosti nebo pravdivosti,
- c) byly jednoznačně označeny všechny předpoklady a uvedena podstatná východiska pro jeho vytvoření,
- d) byla jednoznačně a zřetelně uvedena osoba, která důchodové doporučení vytvořila, a to zejména uvedením obchodní firmy nebo názvu právnické osoby nebo jména, popřípadě jmen a příjmení fyzické osoby, a osoby, která jej připravila, uvedením jména, popřípadě jmen,

příjmení a funkce.

(2) Osoba uvedená v odstavci 1 je povinna dále

- a) na žádost České národní banky doložit odůvodněnost důchodového doporučení,
- b) uveřejnit informace o okolnostech, o kterých lze důvodně předpokládat, že mohou narušit objektivitu důchodového doporučení, zejména v nich uvést informaci o každém svém významném finančním zájmu nebo střetu zájmů týkající se důchodového spoření nebo penzijní společnosti, které jsou předmětem důchodového doporučení.

(3) Pokud je osobou uvedenou v odstavci 1 právnická osoba,

- a) uvede informace podle odstavce 2 písm. b) i za všechny osoby podílející se na vytvoření důchodového doporučení,
- b) obsahuje informace podle odstavce 2 písm. b) alespoň údaje o okolnostech podle informace podle odstavce 2 písm. b) o této právnické osobě a každé propojené osobě, které jsou
 1. dostupné, nebo o nichž lze důvodně předpokládat, že jsou dostupné, osobám podílejícím se na vytvoření důchodového doporučení,
 2. známé osobám, které se nepodílejí na vytvoření důchodového doporučení, ale mají přístup k důchodovému doporučení dříve, než je důchodové doporučení rozšiřováno mezi účastníky, zájemce o důchodové spoření nebo veřejnost; to platí i v případě osob, u kterých lze důvodně předpokládat, že mají přístup k důchodovému doporučení dříve, než je důchodové doporučení takto poskytnuto nebo rozšiřováno.

§ 89

Důchodové doporučení obsahuje informace podle § 88 odst. 2 písm. b) a § 88 odst. 3. V případě, kdy by uveřejnění těchto informací bylo nepřiměřené vzhledem k délce důchodového doporučení, postačí uveřejnit tyto informace způsobem umožňujícím dálkový přístup a v důchodovém doporučení jednoznačně označit místo, kde lze tyto informace nalézt.

HLAVA IV VÝPIS DŮCHODOVÉHO SPOŘENÍ

§ 90

(1) Výpis důchodového spoření (dále jen „výpis“) účastníka obsahuje

- a) údaje podle § 71 odst. 4,
- b) pohyby prostředků účastníka na peněžním podúčtu účastníka podle § 71 odst. 2 za období od posledního výpisu za kalendářní rok podle odstavce 5,
- c) připsané a odepsané důchodové jednotky na majetkovém podúčtu účastníka podle § 71 odst. 3 za období od posledního výpisu za kalendářní rok podle odstavce 5,
- d) hodnotu podílu účastníka v důchodovém fondu, která je součinem aktuální hodnoty důchodové jednotky důchodového fondu ke dni vyhotovení výpisu a počtu důchodových

jednotek důchodového fondu připsaných do tohoto dne na majetkový podúčet,

e) hodnotu podílu účastníka v důchodovém fondu podle písmene d) ke dni vyhotovení posledního výpisu za kalendářní rok podle odstavce 5,

f) stavy položek peněžního podúčtu podle § 71 odst. 2 písm. d) až f) a majetkového podúčtu a hodnoty důchodových jednotek jednotlivých důchodových fondů na začátku a na konci období, za které se výpis zasílá,

g) hodnotu osobního důchodového účtu ke dni vyhotovení výpisu, jako součet aktuálních hodnot podílů účastníka v důchodových fondech podle písmene d) za všechny důchodové fondy a hodnot prostředků na peněžním podúčtu podle § 71 odst. 2 písm. d) až f),

h) hodnotu osobního důchodového účtu podle písmene g) ke dni vyhotovení posledního výpisu za kalendářní rok podle odstavce 5.

(2) Výpis účastníka dále obsahuje:

a) souhrnné hodnoty položek peněžního podúčtu podle § 71 odst. 2 písm. a) až c), g) a h) za období od posledního výpisu a souhrnný počet a hodnotu připsaných a odepsaných důchodových jednotek jednotlivých důchodových fondů na majetkovém podúčtu za období od posledního výpisu za kalendářní rok podle odstavce 5,

b) souhrnné hodnoty položek peněžního podúčtu podle § 71 odst. 2 písm. a) až c), g) a h) za dobu účasti na spoření na začátku a na konci období, za které se výpis zasílá,

c) dobu účasti na spoření,

d) zhodnocení prostředků účastníka v nominální výši a v procentech za dobu účasti na spoření,

e) zhodnocení prostředků účastníka za období od posledního výpisu za kalendářní rok podle odstavce 5, vyjádřené jako součet zisků a ztrát připadající na prostředky účastníka umístěné v důchodových fondech v procentech,

f) roční čistou výkonnost důchodového fondu, ve kterém byly prostředky účastníka umístěny za období od posledního výpisu za kalendářní rok podle odstavce 5,

g) výši úplaty penzijní společnosti v procentech a její hodnotu v rozdělení na úplatu za obhospodařování majetku a úplatu za zhodnocení majetku podle § 32.

(3) Na základě dohody účastníka s penzijní společností může výpis obsahovat vedle údajů podle odstavců 1 a 2 také další údaje.

(4) Výpis musí být přehledný a srozumitelný, údaje v něm obsažené nesmějí být zavádějící a jejich označení musí být jednoznačné.

(5) Penzijní společnost je povinna zaslat účastníkovi bezplatně výpis za kalendářní rok do 1 měsíce po skončení kalendářního roku a v případě převodu prostředků účastníka nebo obhospodařování důchodového fondu k jiné penzijní společnosti bez zbytečného odkladu.

(6) Penzijní společnost převádějící prostředky účastníka k jiné penzijní společnosti je povinna zaslat ke dni převodu prostředků účastníka způsobem umožňujícím dálkový přenos dat výpis z osobního důchodového účtu účastníka této penzijní společnosti.

(7) Penzijní společnost je povinna zaslat aktuální výpis účastníkovi na požádání kdykoliv do 10 pracovních dnů od přijetí poplatku podle § 33 odst. 1 písm. c). Aktuální výpis je penzijní společnost povinna vyhotovit ke dni doručení žádosti.

(8) Penzijní společnost je povinna zaslat výpis účastníkovi na adresu pro doručování uvedenou ve smlouvě, není-li dohodnuto jinak.

ČÁST DEVÁTÁ DISTRIBUCE DŮCHODOVÉHO SPOŘENÍ

§ 91

Osoby oprávněné nabízet a zprostředkovat důchodové spoření

(1) Pouze obchodník s cennými papíry, který má podle jiného právního předpisu povolení k poskytování investičních služeb přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů a investiční poradenství týkající se investičních nástrojů (dále jen „obchodník s cennými papíry“), investiční zprostředkovatel, vázaný zástupce investičního zprostředkovatele nebo obchodníka s cennými papíry a vázaný zástupce penzijní společnosti, který je oprávněn poskytovat služby podle zákona o doplňkovém penzijním spoření, je oprávněn jako podnikatel

a) vyvíjet činnost směřující k tomu, aby zájemce o důchodové spoření nebo účastník měl příležitost s penzijní společností uzavřít smlouvu o důchodovém spoření,

b) uzavírat jménem a na účet penzijní společnosti smlouvy o důchodovém spoření.

(2) Vykonávat podnikatelsky činnost uvedenou v odstavci 1 písm. a) je oprávněna i penzijní společnost. Penzijní společnost je dále oprávněna uzavírat svým jménem a na svůj účet smlouvy o důchodovém spoření.

(3) Investiční zprostředkovatel, který je fyzickou osobou, může vykonávat činnost uvedenou v odstavci 1 pouze osobně, pomocí zaměstnanců nebo prostřednictvím vázaného zástupce. Obchodník s cennými papíry a investiční zprostředkovatel, který je právnickou osobou, může vykonávat činnost uvedenou v odstavci 1 pouze statutárním orgánem, prokuristou, pomocí zaměstnanců nebo prostřednictvím vázaného zástupce. Osoba uvedená v odstavci 1 nesmí udělit plnou moc jiné osobě, aby místo ní vykonávala činnost uvedenou v odstavci 1; ustanovení jiného právního předpisu o právu zmocněnce udělit další plnou moc se nepoužijí.

§ 92

Odborná péče

(1) Osoba uvedená v § 91 odst. 1 je povinna vykonávat činnost uvedenou v § 91 odst. 1 s odbornou péčí.

(2) Na osobu uvedenou v odstavci 1 se při výkonu její činnosti použijí obdobně § 76 až 90 upravující povinnosti při jednání s účastníky.

(3) Investiční zprostředkovatel svým systémem zajištění obezřetného poskytování investičních služeb, zavedeným a udržovaným podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu⁸⁾, pokryje rovněž činnosti podle § 91 odst. 1. Tato povinnost se obdobně vztahuje i na obchodníka s cennými papíry, pokud vykonává činnosti podle § 91 odst. 1.

(4) Osoba uvedená v odstavci 1 vede o výkonu činností uvedených v § 91 odst. 1 evidenci, která obsahuje zejména údaje o uzavřených smlouvách o důchodovém spoření.

(5) V souvislosti s evidencí podle odstavce 4 osoba uvedená v odstavci 1 dále

a) používá a provozuje zařízení pro komunikaci v souvislosti s výkonem činností uvedených v § 91 odst. 1 v případě, že ke komunikaci s účastníkem nebo zájemcem o důchodové spoření dochází prostředky komunikace na dálku prostřednictvím konkrétně určených zařízení pro komunikaci včetně konkrétně určené telefonní linky a adresy pro elektronickou komunikaci,

b) v souvislosti s výkonem činností uvedených v § 91 odst. 1 zachytí písemně nebo jiným průkazným způsobem údaje podle písmene c),

c) zajistí, aby záznam podle písmene b) obsahoval alespoň

1. datum a čas komunikace,
2. identifikaci stran komunikace, pokud je dostupná,
3. obsah komunikace,

d) zabezpečuje správu zařízení pro komunikaci podle písmene a) pouze určeným správcem,

e) zabezpečuje nezměnitelnost záznamu komunikace podle písmene a).

(6) Investiční zprostředkovatel a obchodník s cennými papíry uchovává dokumenty týkající se činností uvedených v § 91 odst. 1 včetně záznamů v evidenci po dobu 10 let od okamžiku výkonu této činnosti a po dobu 3 let v případě záznamů komunikace s účastníkem nebo se zájemcem o důchodové spoření; tato povinnost se vztahuje i na uchovávání dokumentů a záznamů, pokud jejich jménem jednal vázaný zástupce. Stejně postupuje i osoba podle věty první, jejíž oprávnění vykonávat činnost podle § 91 odst. 1 zaniklo, nebo její právní nástupce.

(7) Osoba uvedená v odstavci 1 a penzijní společnost odpovídají za škodu způsobenou při provozování činností podle § 91 odst. 1. Za škodu způsobenou osobou uvedenou v odstavci 1 při provozování činností podle § 91 odst. 1 odpovídají tato osoba a penzijní společnost společně a nerozdílně. Za škodu způsobenou při provozování činností podle § 91 odst. 1 vázanými zástupci odpovídá zastoupený. Této odpovědnosti se zastoupený nemůže zprostit. Uhradí-li zastoupený škodu způsobenou vázaným zástupcem, má vůči němu právo postihu.

(8) Penzijní společnost zajistí, že osoby uvedené v odstavci 1 při provozování činností podle § 91 odst. 1 dodržují pravidla pro provozování těchto činností podle tohoto zákona.

§ 93

Kontrolní a bezpečnostní opatření pro zpracování a evidenci informací

Osoba uvedená v § 91 k zavedení a udržení kontrolních a bezpečnostních opatření pro zpracování a evidenci informací při výkonu činností uvedených v § 91 odst. 1

- a) stanoví podmínky přístupu pracovníků k jejímu informačnímu systému pro zpracování a evidenci informací a údajům v něm zaznamenaným, rozsah přístupových práv a proces jejich stanovení, včetně způsobu rozhodování o rozsahu přístupových práv jednotlivých pracovníků a rozhodování o jejich změnách,
- b) stanoví podmínky, za kterých budou do informačního systému pro zpracování a evidenci informací ukládána data a prováděny jejich dovozené změny, podmínky nakládání s těmito daty a zajištění snadné zjistitelnosti jejich původního obsahu a provedených změn,
- c) zabezpečuje ochranu informačního systému pro zpracování a evidenci informací před přístupem a zásahy ze strany neoprávněných osob a před poškozením,
- d) zabezpečí, aby bylo možné rekonstruovat data v případě, že došlo k poškození dat nebo informačního systému pro zpracování a evidenci informací,
- e) zabezpečí zpřístupnění informací a záznamů České národní bance, včetně záloh tak, aby z nich mohla snadným způsobem rekonstruovat všechny klíčové fáze zpracování každé činnosti uvedené v § 91 odst. 1 a zjistit jejich původní obsah před opravami nebo změnami.

ČÁST DESÁTÁ DOHLED

HLAVA I PŘEDMĚT DOHLEDU

§ 94

(1) Dohled podle tohoto zákona vykonává Česká národní banka. Předmětem dohledu je dodržování povinností stanovených tímto zákonem, statutem důchodového fondu, depozitářskou smlouvou a rozhodnutím vydaným podle tohoto zákona. Dohled je vykonáván v zájmu ochrany účastníků.

(2) Dohledu České národní banky podle tohoto zákona podléhá

- a) penzijní společnost,
- b) pojišťovna, která provozuje pojištění důchodu podle tohoto zákona,
- c) depozitář, v rozsahu povinností, které mu ukládá tento zákon,
- d) banka nebo zahraniční banka, které přestaly pro důchodový fond vykonávat funkci depozitáře a kterým tento zákon stanoví povinnost,
- e) osoba oprávněná nabízet a zprostředkovat důchodové spoření podle tohoto zákona,

f) osoba tvořící nebo šířící důchodové doporučení.

(3) Nestanoví-li tento zákon jinak, při výkonu dohledu podle odstavce 1 postupuje Česká národní banka obdobně podle zákona upravujícího dohled v oblasti kapitálového trhu, a v případě dohledu nad pojišťovnou také podle zákona o pojišťovnictví.

HLAVA II OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ, JINÁ OPATŘENÍ A ODNĚTÍ POVOLENÍ A SOUHLASU

§ 95

(1) Česká národní banka může osobě podléhající dohledu, která porušila povinnost stanovenou tímto zákonem, rozsah jí uděleného povolení k výkonu činnosti, statut důchodového fondu, depozitářskou smlouvu nebo ohrozila zájmy účastníků, uložit opatření k nápravě zjištěného nedostatku odpovídající povaze porušení a jeho závažnosti, a stanovit lhůtu k přijetí opatření k nápravě.

(2) Česká národní banka může, v závislosti na zjištěných nedostatcích, jako jiné opatření

- a) nařídit penzijní společnosti provedení mimořádného auditu penzijní společnosti nebo důchodového fondu,
- b) nařídit penzijní společnosti změnu depozitáře,
- c) nařídit penzijní společnosti změnu vedoucí osoby,
- d) nařídit penzijní společnosti změnu auditora penzijní společnosti nebo důchodového fondu,
- e) pozastavit připisování a odepisování důchodových jednotek,
- f) zavést nucenou správu penzijní společnosti,
- g) nařídit penzijní společnosti převod obhospodařování důchodových fondů na jinou penzijní společnost,
- h) nařídit pojišťovně úpravu pojistných podmínek, pokud zjistí jejich nesoulad se zákonem, nebo
- i) odejmout povolení udělené podle tohoto zákona.

(3) Osoba, které Česká národní banka uložila některé z opatření k nápravě zjištěného nedostatku podle odstavce 1, informuje Českou národní banku o odstranění zjištěných nedostatků a způsobu zjednání nápravy.

(4) Česká národní banka současně se zahájením správního řízení o uložení opatření k nápravě zjištěných nedostatků může uložit předběžné opatření, jestliže hrozí nebezpečí z prodlení nebo neodstranitelný zásah do práv jiných osob.

§ 96

Nařízení mimořádného auditu

Při nařízení mimořádného auditu penzijní společnosti nebo důchodového fondu se postupuje obdobně podle ustanovení zákona o doplňkovém penzijním spoření upravujících nařízení mimořádného auditu penzijní společnosti nebo účastnického fondu.

§ 97

Nařízení změny depozitáře

Při nařízení změny depozitáře se postupuje obdobně podle ustanovení zákona o doplňkovém penzijním spoření upravujících nařízení změny depozitáře.

§ 98

Nucená správa

Při zavedení nucené správy se postupuje obdobně podle ustanovení zákona o doplňkovém penzijním spoření upravujících nucenou správu.

§ 99

Nařízení převodu obhospodařování důchodových fondů

(1) Česká národní banka může penzijní společnosti nařídit převod obhospodařování důchodových fondů na jinou penzijní společnost, jestliže

a) penzijní společnost není schopna plnit povinnosti vůči účastníkům, nebo

b) do 24 měsíců ode dne udělení povolení k vytvoření důchodových fondů nebyly splněny podmínky podle § 30.

(2) K převodu obhospodařování důchodových fondů podle odstavce 1 se vyžaduje souhlas penzijní společnosti, na kterou má být obhospodařování důchodových fondů převedeno.

(3) Penzijní společnost podle odstavce 2 je povinna ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí podle odstavce 1 sdělit písemně účastníkům, jejichž prostředky jsou předmětem převodu, svoji obchodní firmu a adresu sídla, den, kdy došlo k převodu, a další nezbytné informace související s plynulým pokračováním důchodového spoření. Informace podle věty první předá penzijní společnost také správci Centrálního registru.

(4) Účastníky řízení o nařízení převodu obhospodařování důchodových fondů na jinou penzijní společnost jsou penzijní společnost podle odstavce 1, penzijní společnost podle odstavce 2 a jejich depozitáři. Dnem, kdy došlo k převodu obhospodařování podle odstavce 1, vstupuje penzijní společnost, na kterou bylo obhospodařování důchodových fondů převedeno, do všech práv a povinností důchodových fondů.

(5) Pokud se penzijní společnost zrušuje s likvidací nebo je penzijní společnost v úpadku, převede obhospodařování všech důchodových fondů na jinou penzijní společnost likvidátor nebo insolvenční správce penzijní společnosti. Likvidátorovi nebo insolvenčnímu správci přísluší za tuto činnost náhrada hotových výdajů a odměna; v případě, že je penzijní

společnost v úpadku, je pohledávka na jejich vyplacení pohledávkou za majetkovou podstatou penzijní společnosti. Nepostačuje-li majetek či majetková podstata penzijní společnosti k vyplacení náhrady hotových výdajů a odměny likvidátora nebo insolvenčního správce, vyplátí je stát. Způsob stanovení náhrady hotových výdajů a odměny likvidátora a insolvenčního správce, jejich maximální výši hrazenou státem a způsob výplaty stanoví prováděcí právní předpis.

ČÁST JEDENÁCTÁ SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 100

Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 44 odst. 2 použije označení „důchodový fond“ nebo jiné zaměnitelné označení.

(2) Fyzická osoba, která vytváří nebo šíří důchodové doporučení, se dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností při vytváření nebo šíření důchodového doporučení podle § 88.

(3) Fyzická osoba podléhající dohledu podle tohoto zákona se dopustí přestupku tím, že neprovede ve lhůtě stanovené Českou národní bankou opatření k nápravě podle § 95.

(4) Nucený správce penzijní společnosti se dopustí přestupku tím, že

- a) nepřijme neprodleně opatření k nápravě nedostatků v činnosti penzijní společnosti, nebo
- b) nezajistí ochranu práv účastníků a jiných oprávněných osob.

(5) Fyzická osoba jako osoba uvedená v § 108 se dopustí přestupku tím, že nezachová mlčenlivost o skutečnostech týkajících se účastníků důchodového spoření.

(6) Za přestupek podle odstavců 1 až 5 lze uložit pokutu do 10 000 000 Kč.

§ 101

Správní delikty penzijní společnosti

(1) Penzijní společnost se dopustí správního deliktu tím, že

- a) postupuje v rozporu s § 4,
- b) nepodá žádost o registraci smlouvy o důchodovém spoření podle § 9 odst. 1,
- c) nenabídne strategii spoření podle § 11 odst. 2,
- d) nezabezpečí umístění prostředků účastníka podle § 11 odst. 3,
- e) neinformuje účastníka podle § 11 odst. 4,
- f) nevyhoví žádosti účastníka podle § 11 odst. 5,

- g) nesplní některou z povinností podle § 12,
- h) neuhradí jednorázové pojistné na pojištění důchodu způsobem podle § 14,
- i) nepřevéde 60 % prostředků účastníka do státního rozpočtu podle § 15,
- j) v případě úmrtí účastníka postupuje v rozporu s § 16,
- k) nesplní některou z povinností podle § 9a nebo 24,
- l) nevykonává činnost s odbornou péčí podle § 25 odst. 3,
- m) neudržuje vlastní kapitál ve výši podle § 29 odst. 1,
- n) neuchovává dokumenty a záznamy podle § 31,
- o) stanoví úplatu za obhospodařování nebo zhodnocení v rozporu s § 32,
- p) účtuje poplatek v rozporu s § 33 nebo 34,
- q) poskytne úplatu v rozporu s § 35,
- r) vynaloží náklady na marketing v rozporu s § 37,
- s) v případě zániku závazku z depozitářské smlouvy nesplní některou z povinností podle § 38 odst. 8,
- t) nesplní některou z povinností vůči depozitáři podle § 40,
- u) neumístí peněžní prostředky nebo je umístí v rozporu s § 42 odst. 1,
- v) v rozporu s § 45 odst. 2 se neřídí schváleným statutem důchodového fondu,
- w) neaktualizuje průběžně údaje uvedené ve statutu důchodového fondu podle § 45 odst. 3,
- x) neuveřejní statut důchodového fondu nebo jeho změnu podle § 45 odst. 4, nebo
- y) nepředloží statut důchodového fondu nebo jeho změnu k předchozímu schválení České národní bance podle § 45 odst. 5.

(2) Penzijní společnost se dopustí správního deliktu dále tím, že

- a) investuje majetek v důchodovém fondu státních dluhopisů v rozporu s § 46,
- b) investuje majetek v konzervativním důchodovém fondu v rozporu s § 47,
- c) investuje majetek ve vyváženém důchodovém fondu v rozporu s § 48,
- d) investuje majetek v dynamickém důchodovém fondu v rozporu s § 49,

- e) nedodrží skladbu majetku v důchodovém fondu podle § 50,
- f) nepoužívá vnitřní postupy pro kontrolu rizik podle § 51,
- g) nedodrží podmínky sjednávání finančních derivátů podle § 52,
- h) nedodrží investiční limity podle § 53,
- i) investuje do cenných papírů kolektivního investování v rozporu s § 54,
- j) nabude podíly na jiných osobách nebo emisích investičních nástrojů v rozporu s § 55,
- k) nakládá s majetkem v důchodovém fondu v rozporu s § 57,
- l) převede obhospodařování důchodového fondu v rozporu s § 58 odst. 1,
- m) nepodá žádost o sloučení důchodových fondů podle § 61 odst. 1,
- n) neuveřejní rozhodnutí podle § 61 odst. 3,
- o) nesplní některou z povinností při oceňování majetku a závazků v důchodovém fondu podle § 63,
- p) nesplní některou z povinností při obhospodařování majetku v důchodovém fondu podle § 64,
- q) nesplní některou z povinností při účtování o majetku v důchodovém fondu podle § 66,
- r) v rozporu s § 67 nevypracuje, neuveřejní nebo nezašle výroční nebo pololetní zprávu,
- s) neuveřejní informace podle § 68,
- t) neinformuje Českou národní banku podle § 69,
- u) nevede osobní důchodový účet podle § 70,
- v) neeviduje na osobním důchodovém účtu údaje podle § 71 a 74,
- w) v rozporu s § 73 nevypočítá a neuveřejní hodnotu fondového vlastního kapitálu a aktuální hodnotu důchodové jednotky,
- x) jedná v rozporu s § 75,
- y) poruší některý ze zákazů podle § 76, nebo
- z) jedná při komunikaci se zájemcem o důchodové spoření nebo účastníkem v rozporu s § 78 až 81.

(3) Penzijní společnost se dopustí správního deliktu dále tím, že

- a) informuje účastníka v rozporu s § 82 až 84,
- b) nevyžaduje od účastníka informace nebo je vyžaduje v rozporu s § 85,
- c) nesplní některou z povinností podle § 90,
- d) v rozporu s § 92 odst. 8 nezajistí, že osoby uvedené v § 91 při provozování činností podle § 91 odst. 1 dodržují pravidla pro provozování těchto činností podle tohoto zákona.

(4) Za správní delikt podle odstavců 1 až 3 se uloží pokuta do 20 000 000 Kč.

§ 102

Správní delikty depozitáře

(1) Depozitář se dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s § 38 odst. 1 neeviduje majetek v důchodovém fondu nebo nekontroluje, zda penzijní společnost nakládá s majetkem v důchodovém fondu v souladu s tímto zákonem a statutem důchodového fondu,
- b) neinformuje Českou národní banku nebo penzijní společnost o skutečnostech podle § 38 odst. 7,
- c) nesplní některou z povinností podle § 39, nebo
- d) poruší některé z pravidel jednání depozitáře podle § 41.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 10 000 000 Kč.

§ 103

Správní delikty pojišťovny

(1) Pojišťovna se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nepředá neprodleně vyhotovení pojistné smlouvy o pojištění důchodu podle § 10 odst. 1 nebo v rozporu s § 17 odst. 2 pojistnou smlouvu o pojištění důchodu neuzavře,
- b) uzavře pojistnou smlouvu o pojištění důchodu v rozporu s § 17, 18 nebo 19,
- c) v rozporu s § 17 odst. 3 vypoví nebo odstoupí od pojistné smlouvy o pojištění důchodu,
- d) v rozporu s § 17 odst. 6 umožní zprostředkování pojistné smlouvy o pojištění důchodu,
- e) nevyplácí důchod podle § 18 odst. 2 nebo 3,
- f) použije podíly na výnosech nebo nespotřebovanou část pojistného v rozporu s § 22, nebo
- g) nesplní některou z povinností podle § 24.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 20 000 000 Kč.

§ 104

Další správní delikty

(1) Penzijní společnost nebo depozitář se dopustí správního deliktu tím, že poruší depozitářskou smlouvu uzavřenou podle § 38.

(2) Investiční zprostředkovatel, obchodník s cennými papíry, vázaný zástupce investičního zprostředkovatele, obchodníka s cennými papíry nebo penzijní společnosti se dopustí správního deliktu tím, že

- a) přijme odměnu stanovenou v rozporu s § 35,
- b) nevykonává činnost podle § 91 s odbornou péčí podle § 92 odst. 1,
- c) vykonává činnost v rozporu s § 91 odst. 3,
- d) při výkonu své činnosti poruší některou z povinností podle § 76 až 90 ve spojení s § 92 odst. 2,
- e) nezavede nebo neudrží uspořádání, postupy, opatření nebo pravidla vnitřní kontroly podle § 92 odst. 3,
- f) nevede evidenci podle § 92 odst. 4 a 5,
- g) neuchovává dokumenty podle § 92 odst. 6, nebo
- h) nedodrží kontrolní a bezpečnostní opatření pro zpracování a evidenci informací podle § 93,
- i) nezachová mlčenlivost o skutečnostech týkajících se účastníků důchodového spoření podle § 108.

(3) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) zatají nebo uvede nesprávný údaj v žádosti o povolení nebo souhlas podle tohoto zákona,
- b) v rozporu s § 44 odst. 2 použije označení „důchodový fond“ nebo jiné zaměnitelné označení, nebo
- c) jako zaměstnavatel poruší zákaz podle § 4 odst. 8,
- d) poruší zákaz podle § 17 odst. 6,
- e) poruší zákaz podle § 111 odst. 3.

(4) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba, která vytváří nebo šíří důchodové doporučení se dopustí správního deliktu tím, že poruší některou z povinností stanovenou pro tvorbu nebo šíření důchodového doporučení podle § 88 nebo § 89.

(5) Banka nebo zahraniční banka, které přestaly pro důchodový fond vykonávat činnost depozitáře, se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 38 odst. 9 umožní nakládání s peněžními prostředky na účtu důchodového fondu, pro který přestaly vykonávat činnost depozitáře, nebo v rozporu s § 38 odst. 10 vydají peněžní prostředky nebo majetek důchodového fondu, pro který přestaly vykonávat činnost depozitáře.

(6) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba podléhající dohledu podle tohoto zákona se dopustí správního deliktu tím, že neprovede ve lhůtě stanovené Českou národní bankou opatření k nápravě podle § 95.

(7) Za správní delikt podle odstavců 1 až 6 se uloží pokuta do 10 000 000 Kč.

§ 105

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnícké osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby⁹⁾ nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnícké osoby.

(4) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezačal řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(5) Správní delikty podle tohoto zákona projednává v prvním stupni Česká národní banka.

(6) Příjem z pokut uložených podle tohoto zákona je příjmem státního rozpočtu.

ČÁST DVANÁCTÁ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 106

(1) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, platí pro smluvní vztah mezi účastníkem a penzijní společností ustanovení občanského zákoníku.

(2) V souvislosti s plněním svých úkolů podle tohoto zákona jsou Centrální registr smluv a penzijní společnost oprávněny vést evidenci, zpracovávat nebo shromažďovat rodná čísla nebo čísla pojištěnce, nebylo-li přiděleno rodné číslo.

(3) Z poskytovaných údajů uvedených v odstavci 2 lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

(4) Kde se v tomto zákoně posuzují zájmy účastníků, bere se v úvahu především jejich zájem na řádném průběhu důchodového spoření, řádném uspokojení jejich nároků plynoucích z důchodového spoření a omezení vzniku rizik.

(5) Účastníkem správního řízení podle tohoto zákona není účastník důchodového spoření, účastník doplňkového penzijního spoření a účastník penzijního připojištění. To neplatí pro účastníka důchodového spoření v případě správního řízení, které vede správce Centrálního registru.

(6) Prostředky účastníka, které jsou vedeny na osobních důchodových účtech u penzijní společnosti, nelze postihnout výkonem rozhodnutí a exekucí.

Mlčenlivost

§ 107

Zaměstnanci správce Centrálního registru vykonávající činnosti související se správou Centrálního registru smluv podle tohoto zákona jsou povinni zachovávat mlčenlivost o všech informacích získaných v souvislosti s výkonem své činnosti nebo svého zaměstnání. Tyto informace lze použít jen způsobem a v rozsahu nutném pro plnění úkolů podle tohoto zákona nebo v soudním řízení vedeném v souvislosti s rozhodnutím správce Centrálního registru. Porušením povinnosti mlčenlivosti není poskytnutí informace třetí osobě v souhrnné podobě tak, že nelze identifikovat osobu, které se informace týká. Povinnost zachovávat mlčenlivost trvá i po skončení činnosti nebo zaměstnání, které tuto povinnost založily.

§ 108

(1) Členové statutárního a dozorčího orgánu a zaměstnanci penzijní společnosti, depozitáře, likvidátor, nucený správce a osoby činné pro penzijní společnost zachovávají mlčenlivost o skutečnostech týkajících se účastníků důchodového spoření. Povinnost zachovávat mlčenlivost mají tyto osoby i po skončení pracovního nebo jiného než pracovního poměru.

(2) Osoby podle odstavce 1 zachovávají mlčenlivost o činnosti penzijní společnosti a ve věcech s ní souvisejících, s výjimkou informací podaných v souhrnné nebo celkové podobě, ze které není možno identifikovat jednotlivou penzijní společnost, a to i po skončení pracovního nebo jiného než pracovního poměru, na základě kterého tuto činnost vykonávají.

(3) Fyzické osoby, které se při likvidaci penzijní společnosti seznámily s údaji, které jsou předmětem povinnosti zachovávat mlčenlivost podle tohoto zákona, zachovávají o těchto skutečnostech mlčenlivost.

§ 109

(1) Porušením povinnosti zachovávat mlčenlivost podle § 108 není poskytnutí informací se souhlasem osob, jichž se údaje týkají, a dále poskytnutí informací na písemné vyžádání

a) České národní banky při výkonu dohledu podle tohoto zákona,

- b) správce Centrálního registru,
- c) soudu,
- d) orgánu činného v trestním řízení,
- e) správce daně pro výkon správy daní,
- f) Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže,
- g) orgánů sociálního zabezpečení ve věci řízení o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- h) Veřejného ochránce práv v souvislosti s šetřením podle jiného právního předpisu¹⁰⁾,
- i) Národního bezpečnostního úřadu, zpravodajské služby nebo Ministerstva vnitra při provádění bezpečnostního řízení podle zákona upravujícího bezpečnostní způsobilost¹¹⁾,
- j) orgánu příslušného rozhodovat o porušení povinnosti veřejných funkcionářů podle zákona upravujícího ochranu utajovaných informací a střet zájmů¹²⁾, nebo
- k) Úřadu pro ochranu osobních údajů, a to za předpokladu, že se tyto požadované informace budou vztahovat ke konkrétní osobě a lze je použít pouze ke splnění povinnosti vyplývající z působnosti orgánu nebo úřadu podle písmen a) až k).

(2) Písemné vyžádání podle odstavce 1 musí obsahovat údaje, ze kterých je zřejmý oprávněný důvod tohoto vyžádání.

§ 110

Zmocňovací ustanovení

(1) Česká národní banka vydá vyhlášku podle § 24 odst. 1 a 3, § 26 odst. 5, § 39 odst. 3, § 41 odst. 6, § 45 odst. 8, § 52 odst. 6, § 58 odst. 6, § 61 odst. 4, § 63 odst. 5, § 68 odst. 3, § 69 odst. 3 a 4, § 79 odst. 3, § 82 odst. 3, § 99 odst. 5.

(2) Ministerstvo práce a sociálních věcí vydá s přihlédnutím k inflačnímu cíli České národní banky vyhlášku podle § 18 odst. 2.

(3) Vláda vydá nařízení podle § 15 odst. 5 a § 83 odst. 5.

§ 111

Přechodná ustanovení

(1) Po dobu 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona smí náklady penzijní společnosti na propagaci a reklamu a jiné náklady na podporu prodeje podle § 37 dosáhnout za kalendářní rok hodnoty až 3000násobku průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené Ministerstvem práce a sociálních věcí podle zákona o zaměstnanosti za první až třetí čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku.

(2) Žádost o povolení důchodového fondu může podat penzijní fond, který požádal o

schválení transformačního projektu a který současně požádal o udělení povolení k činnosti penzijní společnosti, která shromažďuje a obhospodařuje prostředky účastníků spoření v důchodových fondech a vyplácení dávek podle zákona o důchodovém spoření.

(3) Činnost směřující k uzavírání smluv o důchodovém spoření do nabytí účinnosti tohoto zákona se zakazuje.

(4) Fyzická osoba, která se nemůže stát účastníkem podle § 2 odst. 1, se může stát účastníkem, pokud uzavře s penzijní společností smlouvu o důchodovém spoření nejpozději do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, a pokud jde o

a) příslušníka

1. Policie České republiky,
2. Hasičského záchranného sboru České republiky,
3. Generální inspekce bezpečnostních sborů,
4. zpravodajské služby České republiky, nebo

b) vojáka z povolání nebo vojáka, který je po dobu činné služby hmotně zabezpečen jako voják z povolání.

ČÁST TŘINÁCTÁ ÚČINNOST

§ 112

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2013, s výjimkou ustanovení § 25 až 29 a § 110, která nabývají účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

**Němcová v. r.
Nečas v. r.**

1) Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon).

2) Bod IX. části A přílohy č. 1 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

3) § 12b zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 120/2007 Sb.

4) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1060/2009 ze dne 16. září 2009 o ratingových agenturách, ve znění

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 513/2011 ze dne 11. května 2011, kterým se mění nařízení (ES) č. 1060/2009 o ratingových agenturách.

8) § 32 odst. 4 zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

9) § 2 odst. 2 obchodního zákoníku.

10) Zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

11) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

12) Zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření

Obsah

§ 1-32 397/2012 Sb.

§ 1-9 ČÁST PRVNÍ POJISTNÉ

§ 1 Poplatník

§ 2 Plátce pojistného

§ 3 Předmět pojistného

§ 4 Základ pojistného

§ 5 Maximální základ pojistného

§ 6 Sazba pojistného

§ 7 Výpočet pojistného

§ 8 Pojistné období

§ 9 Rozpočtové určení pojistného

§ 10-31 ČÁST DRUHÁ SPRÁVA POJISTNÉHO

§ 10-15 HLAVA I OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 10 Správce a správa pojistného

§ 11 Registrace poplatníka

§ 12 Pojistné přiznání

§ 13 Převoditelný přeplatek

§ 14 Převod výnosu pojistného

§ 15 Následek ukončení účasti na důchodovém spoření

§ 16-31 HLAVA II SPRÁVA POJISTNÉHO ODVÁDĚNÉHO PLÁTCEM POJISTNÉHO

§ 16 Registrace plátce pojistného

§ 17 Obecná ustanovení o zálohách

§ 18 Výše zálohy

§ 19 Hlášení a splatnost zálohy

§ 20 Následné hlášení

§ 21 Poslední známá záloha

§ 22 Samovyměření a samodoměření zálohy

§ 23 Doměření zálohy z moci úřední

§ 24 Penále

§ 25 Úrok z prodlení

§ 26 Vyúčtování a splatnost pojistného

§ 27 Rozdělení odvedeného pojistného mezi jednotlivé poplatníky

§ 28 Přeplatek připadající na poplatníka

§ 29 Oznamovací povinnost poplatníka

- § 30 Oznamovací povinnost plátce pojistného
§ 31 Následky porušení povinnosti poplatníka
§ 32 ČÁST TŘETÍ ÚČINNOST

397/2012 Sb.
ZÁKON
ze dne 7. září 2012

o pojistném na důchodové spoření

Změna: 344/2013 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
POJISTNÉ

§ 1
Poplatník

Poplatníkem pojistného na důchodové spoření je účastník důchodového spoření.

§ 2
Plátce pojistného

(1) Plátcem pojistného na důchodové spoření je plátce daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků, pokud je podle zákona o daních z příjmů povinen vybírat nebo srážet daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti poplatníkovi, který je zároveň poplatníkem pojistného na důchodové spoření.

(2) Plátcovou pokladnou pro pojistné na důchodové spoření je organizační jednotka plátce pojistného, která je plátcovou pokladnou pro daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a kde má docházet ke srážení pojistného na důchodové spoření.

§ 3
Předmět pojistného

Předmětem pojistného na důchodové spoření je účast na důchodovém spoření.

§ 4
Základ pojistného

(1) Základem pojistného na důchodové spoření je součet dílčího základu pojistného ze závislé činnosti a dílčího základu pojistného ze samostatné výdělečné činnosti.

(2) Dílčím základem pojistného ze závislé činnosti je součet vyměřovacích základů zaměstnance pro pojistné na důchodové pojištění za rozhodná období.

(3) Dílčím základem pojistného ze samostatné výdělečné činnosti je vyměřovací

základ osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

(4) Do dílčího základu pojistného za pojistné období, ve kterém se osoba stala poplatníkem, se započítává vyměřovací základ, který je stanoven za rozhodné období, ve kterém tato osoba byla poplatníkem.

(5) V případě, že je základ pojistného vyšší než maximální základ pojistného na důchodové spoření, sníží se základ pojistného na tento maximální základ.

§ 5

Maximální základ pojistného

Maximálním základem pojistného na důchodové spoření je částka stanovená jako maximální vyměřovací základ zaměstnance pro placení pojistného na důchodové pojištění.

§ 6

Sazba pojistného

Sazba pojistného na důchodové spoření činí 5 %.

§ 7

Výpočet pojistného

Pojistné na důchodové spoření se vypočte jako součin základu pojistného na důchodové spoření a sazby pojistného na důchodové spoření.

§ 8

Pojistné období

Pojistným obdobím pojistného na důchodové spoření je kalendářní rok.

§ 9

Rozpočtové určení pojistného

(1) Pojistné na důchodové spoření je příjmem účtu pro příjem plateb pojistného, převádění prostředků účastníka a provádění úhrad podle zákona upravujícího důchodové spoření (dále jen „účet důchodového spoření“).

(2) Účet důchodového spoření se pro účely správy pojistného považuje za veřejný rozpočet.

(3) Příslušenství pojistného na důchodové spoření je příjmem státního rozpočtu.

ČÁST DRUHÁ SPRÁVA POJISTNÉHO

HLAVA I OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 10

Správce a správa pojistného

(1) Správu pojistného na důchodové spoření vykonávají orgány Finanční správy České republiky.

(2) Při správě pojistného na důchodové spoření se postupuje podle daňového řádu.

(3) Ustanovení daňového řádu upravující tvrzení v souvislosti s insolvenčním řízením se nepoužijí.

§ 11

Registrace poplatníka

(1) Poplatník je registrován k pojistnému na důchodové spoření, pokud je registrován jako poplatník daně z příjmů fyzických osob.

(2) O vzniku a zániku registrace poplatníka učiní správce pojistného elektronicky úřední záznam; úřední záznam není třeba podepisovat úřední osobou, která jej vyhotovila.

§ 12

Pojistné přiznání

(1) Poplatník je povinen podat pojistné přiznání k pojistnému na důchodové spoření.

(2) Poplatník pojistné přiznání nepodává, pokud

a) jeho pojistné je ve výši 0 Kč, nebo

b) je za něj pojistné povinen odvádět výhradně plátce nebo plátcí pojistného.

§ 13

Převoditelný přeplatek

(1) Převoditelný přeplatek je část přeplatku na osobním pojistném účtu poplatníka, která nepřevyšuje 100 000 Kč.

(2) Převoditelný přeplatek lze použít pouze na úhradu splatného pojistného.

(3) Převoditelný přeplatek převede správce pojistného na účet důchodového spoření stejným způsobem jako výnos pojistného na důchodové spoření.

(4) Část přeplatku, která vznikla v důsledku snížení předpisu pojistného a která převyšuje převoditelný přeplatek, se stává převoditelným přeplatkem.

§ 14

Převod výnosu pojistného

(1) Správce pojistného převádí výnos pojistného na důchodové spoření na účet důchodového spoření a současně informuje penzijní společnost o tom, jaká část výnosu

pojistného připadá na jednotlivé poplatníky.

(2) Částku převedenou na účet důchodového spoření nelze převést zpět správci pojistného.

(3) Správce pojistného převádí výnos pojistného na důchodové spoření způsobem stanoveným zákonem upravujícím rozpočtové určení daní pro převod daňového příjmu.

§ 15

Následek ukončení účasti na důchodovém spoření

(1) Přestane-li být osoba poplatníkem,

a) zanikají nedoplatky na pojistném na důchodové spoření připadající na tuto osobu a

b) nelze stanovit pojistné na důchodové spoření připadající na tuto osobu.

(2) Odstavec 1 se nepoužije v případě příslušenství pojistného na důchodové spoření.

HLAVA II

SPRÁVA POJISTNÉHO ODVÁDĚNÉHO PLÁTCEM POJISTNÉHO

§ 16

Registrace plátce pojistného

(1) Plátce pojistného je registrován k pojistnému na důchodové spoření, pokud je registrován jako plátce daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

(2) Plátcova pokladna pro pojistné na důchodové spoření je registrována k pojistnému, pokud je registrována jako plátcova pokladna pro daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

(3) O vzniku a zániku registrace plátce pojistného nebo plátcovy pokladny pro pojistné na důchodové spoření učiní správce pojistného elektronicky úřední záznam; úřední záznam není třeba podepisovat úřední osobou, která jej vyhotovila.

(4) Neprodleně poté, kdy plátce pojistného nebo jeho plátcova pokladna přestane mít alespoň jednoho poplatníka, je plátce pojistného povinen elektronicky podat oznámení o změně registračních údajů, ve kterém tuto skutečnost uvede.

§ 17

Obecná ustanovení o zálohách

(1) Plátce pojistného odvádí pojistné na důchodové spoření připadající na poplatníka prostřednictvím měsíčních záloh na pojistné.

(2) Plátce pojistného srazí poplatníkovi zálohu na pojistné v termínu, ve kterém se sráží záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti, a to obdobným způsobem jako tuto zálohu na daň.

§ 18
Výše zálohy

(1) Záloha na pojistné připadající na poplatníka se vypočte za zálohové období, kterým je kalendářní měsíc, jako pojistné na důchodové spoření.

(2) Záloha na pojistné připadající na poplatníka se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(3) Záloha na pojistné odváděná plátcem pojistného je součtem záloh připadajících na poplatníky; tato záloha se nezaokrouhluje.

§ 19
Hlášení a splatnost zálohy

(1) Plátce pojistného na důchodové spoření je povinen elektronicky podat hlášení k záloze na pojistné podle jednotlivých poplatníků a za plátce pojistného celkem.

(2) Před uplynutím lhůty pro podání hlášení může plátce pojistného nahradit již podané hlášení opravným hlášením; k předchozímu hlášení se dále nepřihlíží.

(3) S hlášením je spojena povinnost odvést zálohu na pojistné.

(4) Stanoví-li správce daně jinou lhůtu pro odvod záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, podává se hlášení v této lhůtě.

(5) Částka připsaná nejvýše 20 dnů přede dnem splatnosti zálohy na osobní pojistný účet plátce pojistného se nepoužije na úhradu nedoplatků na jiných osobních daňových účtech.

§ 20
Následné hlášení

(1) Zjistí-li plátce pojistného na důchodové spoření, že poslední známá záloha není ve správné výši, je povinen elektronicky podat následné hlášení.

(2) V následném hlášení plátce pojistného uvede rozdíl oproti poslední známé záloze.

(3) Následné hlášení lze podat i v případě, kdy se nemění poslední známá záloha, ale pouze údaje dříve tvrzené.

(4) Následné hlášení není přípustné podat po dobu doměřovacího řízení týkajícího se předmětného zálohového období.

§ 21
Poslední známá záloha

(1) Poslední známou zálohou se pro účely tohoto zákona rozumí záloha na pojistné na důchodové spoření v celkové výši, ve které byla naposledy za příslušné zálohové období

- a) plátcem pojistného tvrzena v hlášení nebo následném hlášení, nebo
- b) správcem pojistného pravomocně doměřena z moci úřední.

(2) Poslední známou zálohu správce pojistného předepíše do evidence pojistného.

§ 22

Samovyměření a samodoměření zálohy

(1) Záloha tvrzená plátcem pojistného v hlášení se považuje za vyměřenou dnem uplynutí lhůty pro podání hlášení, a to ve výši v něm tvrzené.

(2) V případě, že plátce pojistného nepodá hlášení v zákonem stanovené lhůtě, má se za to, že tvrdil zálohu ve výši 0 Kč; pokuta za opožděné tvrzení pojistného se neuplatní.

(3) Záloha tvrzená plátcem pojistného v následném hlášení se považuje za doměřenou dnem podání následného hlášení, a to ve výši tvrzeného rozdílu oproti poslední známé záloze.

§ 23

Doměření zálohy z moci úřední

(1) Zjistí-li správce pojistného na základě postupu k odstranění pochybností nebo na základě pojistné kontroly, že poslední známá záloha není ve správné výši, doměří zálohu ve výši rozdílu poslední známé zálohy a částky nově zjištěné; odvolání proti tomuto rozhodnutí má odkladný účinek.

(2) Zvyšuje-li se doměřením záloha, je doměřený rozdíl splatný v náhradní lhůtě do 15 dnů ode dne právní moci dodatečného platebního výměru.

§ 24

Penále

Plátcí pojistného na důchodové spoření vzniká povinnost uhradit penále ve výši 20 % z částky zálohy doměřené z moci úřední tak, jak byla doměřena oproti poslední známé záloze.

§ 25

Úrok z prodlení

Úrok z prodlení v případě úročení nedoplatku na záloze se uplatní i po dni splatnosti zálohovaného pojistného.

§ 26

Vyúčtování a splatnost pojistného

(1) Plátce pojistného je povinen elektronicky podat vyúčtování pojistného na důchodové spoření podle jednotlivých poplatníků a za plátce pojistného celkem.

(2) Pojistné odváděné plátcem pojistného je splatné ve lhůtách splatnosti záloh na toto pojistné.

(3) Dodatečné vyúčtování lze podat pouze elektronicky.

§ 27

Rozdělení odvedeného pojistného mezi jednotlivé poplatníky

(1) Částka připsaná na osobní pojistný účet plátce pojistného se rozdělí na částky pojistného na důchodové spoření připadající na jednotlivé poplatníky se stejným datem splatnosti poměrně podle výše předpisů pojistného připadajících na jednotlivé poplatníky.

(2) Částky rozdělené podle odstavce 1 se zaokrouhlují na 2 desetinná místa.

§ 28

Přeplatek připadající na poplatníka

(1) Přeplatkem připadajícím na poplatníka se pro účely tohoto zákona rozumí

a) částka pojistného na důchodové spoření připadající na jednotlivého poplatníka odvedená plátcem pojistného převyšující předpis pojistného připadající na jednotlivého poplatníka,

b) částka, o kterou součet předpisů pojistného připadajícího na jednotlivého poplatníka od všech jeho plátců pojistného převyšuje částku odpovídající pojistnému vypočtenému z maximálního základu pojistného na důchodové spoření.

(2) Přeplatek připadající na poplatníka lze použít pouze tak, že poplatník uplatní nárok na

a) vypořádání tohoto přeplatku u plátce pojistného, nebo

b) snížení své budoucí platební povinnosti v pojistném přiznání.

(3) Poplatník uplatňuje nárok na vypořádání přeplatku připadajícího na poplatníka u svého plátce pojistného písemnou formou. Současně uvede část tohoto přeplatku, která má být plátcem pojistného vypořádána.

(4) Plátce pojistného vypořádá přeplatek připadající na poplatníka tím, že sníží svoji budoucí srážkovou i odvodovou povinnost k pojistnému připadající na tohoto poplatníka ve výši tohoto přeplatku.

(5) Vypořádáním přeplatku připadajícího na poplatníka nebo snížením budoucí platební povinnosti poplatníka zaniká příslušná část přeplatku na osobním pojistném účtu plátce pojistného.

§ 29

Oznamovací povinnost poplatníka

Poplatník pojistného na důchodové spoření je povinen písemně oznámit plátcí pojistného den, kdy se stal účastníkem důchodového spoření, a to tak, aby mohl plátce pojistného tuto skutečnost zohlednit při srážce pojistného.

§ 30

Oznamovací povinnost plátce pojistného

(1) Zjistí-li plátce pojistného na důchodové spoření, že poplatník porušil některou ze svých povinností, je povinen tuto skutečnost neprodleně oznámit správci pojistného.

(2) Pořádkovou pokutu za nesplnění oznamovací povinnosti plátce pojistného lze uložit bez výzvy správce pojistného k jejímu splnění.

§ 31

Následky porušení povinnosti poplatníka

(1) Poruší-li poplatník svou povinnost a v důsledku toho není plátcem pojistného sraženo a odvedeno pojistné na důchodové spoření ve správné výši, vzniká poplatníkovi povinnost uhradit správci pojistného takto neodvedené pojistné namísto plátce pojistného spolu s přírážkou k pojistnému ve výši 10 % z neodvedeného pojistného.

(2) Porušením povinnosti podle odstavce 1 je

a) nesplnění oznamovací povinnosti poplatníka,

b) uplatnění nároku na vypořádání přeplatku připadajícího na poplatníka ve výši přesahující tento přeplatek.

(3) Přírážka k pojistnému je příslušenstvím pojistného.

(4) V případě, kdy ke zjištění porušení povinnosti ze strany poplatníka došlo na základě oznámení tohoto poplatníka nebo plátce pojistného, činí přírážka k pojistnému poloviční výši.

(5) Správce pojistného rozhodne o povinnosti uhradit neodvedené pojistné a přírážku k pojistnému platebním výměrem a současně je předepíše do evidence pojistného.

(6) Neodvedené pojistné a přírážka k pojistnému jsou splatné do 15 dnů ode dne právní moci platebního výměru.

ČÁST TŘETÍ ÚČINNOST

§ 32

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2013.

**Němcová v. r.
Nečas v. r.**

Vyhláška č. 161/1998 Sb., o promíjení penále správami sociálního zabezpečení

Obsah

§ 1-6 161/1998 Sb.

Vybraná ustanovení novel

161/1998 Sb.

VYHLÁŠKA

Ministerstva práce a sociálních věcí

ze dne 19. června 1998

o promíjení penále správami sociálního zabezpečení

Změna: 329/2007 Sb.

Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 104ch odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 241/1994 Sb.:

§ 1

(1) Okresní správa sociálního zabezpečení může z důvodu odstranění tvrdosti zcela nebo částečně prominout penále podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti¹⁾ (dále jen "penále"), jestliže jeho výše nepřesahuje 200 000 Kč a jsou-li splněny podmínky stanovené přímo použitelnými předpisy Evropských společenství pro poskytnutí veřejné podpory de minimis^{1a)}.

(2) Česká správa sociálního zabezpečení může z důvodu odstranění tvrdosti zcela nebo částečně prominout penále, jestliže jeho výše přesahuje 200 000 Kč, avšak nepřesahuje 1 000 000 Kč, a jsou-li splněny podmínky stanovené přímo použitelnými předpisy Evropských společenství pro poskytnutí veřejné podpory de minimis^{1a)}.

(3) Výši penále rozhodnou pro účely odstavců 1 a 2 se rozumí

a) výše dlužného penále stanovená ke dni, kdy správa sociálního zabezpečení obdržela žádost o prominutí penále (dále jen "žádost"); výše dlužného penále se takto stanoví přitom i v případě, že žádost obdržela správa sociálního zabezpečení, která není příslušná k jeho prominutí,

b) výše penále uvedená v žádosti, týká-li se žádost jen penále, které již bylo zapláceno,

c) výše penále určeného podle písmene a) nebo podle písmene b) podle toho, které penále je vyšší, týká-li se žádost současně penále uvedeného v písmenech a) a b).

§ 2

(1) Podmínkou pro prominutí penále je, že

a) plátce zaplatil pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen "pojistné") splatné do dne vydání rozhodnutí příslušné správy sociálního zabezpečení o prominutí penále; tato podmínka se považuje za splněnou, pokud úhrn pojistného a penále, které plátce pojistného zaplatil do tohoto dne, dosahuje aspoň úhrnu pojistného, které měl zaplatit do tohoto dne,

b) vůči plátci pojistného není podán návrh na zahájení insolvenčního řízení a

c) plátce pojistného nevstoupil do likvidace.

(2) Penále z dluhu na pojistném, který vznikl až po dni, kdy správa sociálního zabezpečení [§ 1 odst. 3 písm. a)] obdržela žádost, nelze prominout na základě této žádosti.

§ 3

(1) O prominutí penále podle § 1 se rozhoduje na základě písemné žádosti plátce pojistného.

(2) Žádost se podává vždy u okresní správy sociálního zabezpečení.

(3) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení k přijetí žádosti podle odstavce 2 a k rozhodnutí o žádosti podle § 1 odst. 1 se určuje obdobně jako místní příslušnost této správy v řízení ve věcech pojistného.2)

(4) Penále se promíjí dnem vydání rozhodnutí správy sociálního zabezpečení o prominutí penále.

§ 4

Řízení o prominutí penále, které bylo zahájeno přede dnem účinnosti této vyhlášky, dokončí správa sociálního zabezpečení, pokud je příslušná podle této vyhlášky.

§ 5

Zrušují se:

1. vyhláška č. 247/1994 Sb., kterou se zmocňují Česká správa sociálního zabezpečení a okresní správy sociálního zabezpečení k promíjení penále podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

2. vyhláška č. 180/1997 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 247/1994 Sb., kterou se zmocňují Česká správa sociálního zabezpečení a okresní správy sociálního zabezpečení k promíjení penále podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

§ 6

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:
PhDr. Volák v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl. II vyhlášky č. 329/2007 Sb.

Řízení o prominutí penále, které bylo zahájeno přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky, dokončí ta správa sociálního zabezpečení, která byla příslušná k prominutí penále podle právních předpisů účinných ke dni 31. prosince 2007.

1) § 20 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 160/1995 Sb. a zákona č. 306/1997 Sb.

2) § 104b a 119 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 590/1992 Sb. a zákona č. 241/1994 Sb.

1a) Nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis, ÚV L 379, 28.12.2006.

Nařízení Komise (ES) č. 1860/2004 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu de minimis v zemědělském odvětví a v odvětví rybolovu, ÚV L 325, 28.10.2004.

Nařízení Komise (ES) č. 875/2007 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu de minimis v odvětví rybolovu a o změně nařízení (ES) č. 1860/2004, ÚV L 193, 25.7.2007.

34

Vyhláška č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity) [výňatek – vypuštěna příloha]

Obsah

§ 1-9 359/2009 Sb.

- § 1 Procentní míry poklesu pracovní schopnosti
- § 2-4 Způsob posouzení poklesu pracovní schopnosti
- § 5 Způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti u invalidity prvního a druhého stupně
- § 6 Zcela mimořádné podmínky
- § 7 Náležitosti posudku o invaliditě
- § 8 Zrušovací ustanovení
- § 9 Účinnost

~~Příloha PROCENTNÍ MÍRY POKLESU PRACOVNÍ SCHOPNOSTI~~

~~Kapitola I – INFEKCE~~

~~Kapitola II – ONKOLOGIE~~

~~Kapitola III – PORUCHY IMUNITY, ANEMIE, PORUCHY KOAGULACE,
KRVÁČIVÉ STAVY
Kapitola IV – PORUCHY ENDOKRINNÍ, VÝŽIVY A PŘEMĚNY LÁTEK
Kapitola V – DUŠEVNÍ PORUCHY A PORUCHY CHOVÁNÍ
Kapitola VI – POSTIŽENÍ NERVOVÉ SOUSTAVY
Kapitola VII – POSTIŽENÍ OKA, OČNÍCH ADNEX, ZRAKU
Kapitola VIII – POSTIŽENÍ UCHA, BRADAVKOVÉHO VÝBĚŽKU, SLUCHU
Kapitola IX – POSTIŽENÍ SRDCE A OBĚHOVÉ SOUSTAVY
Kapitola X – POSTIŽENÍ DÝCHACÍ SOUSTAVY
Kapitola XI – POSTIŽENÍ TRÁVICÍ SOUSTAVY
Kapitola XII – POSTIŽENÍ KŮŽE A PODKOŽNÍHO VAZIVA
Kapitola XIII – POSTIŽENÍ SVALOVÉ A KOSTERNÍ SOUSTAVY
Kapitola XIV – POSTIŽENÍ MOČOVÉ A POHLAVNÍ SOUSTAVY
Kapitola XV – FUNKČNÍ PORUCHY, POSTIŽENÍ PO ÚRAZECH, OPERACÍCH~~

**359/2009 Sb.
VYHLÁŠKA
ze dne 9. října 2009,**

kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity)

Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 108 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb., a podle § 127 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 479/2008 Sb.:

§ 1

Procentní míry poklesu pracovní schopnosti

(1) Procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k této vyhlášce.

(2) Pokud zdravotní postižení, které je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, není uvedeno v příloze, stanoví se procentní míra poklesu pracovní schopnosti podle takového zdravotního postižení uvedeného v příloze, které je s ním funkčním dopadem nejvíce srovnatelné.

Způsob posouzení poklesu pracovní schopnosti

§ 2

(1) Pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti je nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

(2) U zdravotních postižení, u nichž dochází průběžně ke zhoršování a zlepšování zdravotního stavu, se stanoví procentní míra poklesu pracovní schopnosti tak, aby odpovídala

průměrnému rozsahu funkčního postižení a tomu odpovídajícímu poklesu pracovní schopnosti.

(3) Je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

§ 3

(1) V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.

(2) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.

(3) Zvýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.

§ 4

(1) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce nemá vliv, popřípadě má jen nepodstatný vliv na schopnost pojištěnce využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti a na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti pojištěnce menší, než odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů.

(2) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce je stabilizovaný nebo pojištěnec je adaptován na své zdravotní postižení a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti pojištěnce menší, než odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů.

(3) Snížení dolní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.

§ 5

Způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti u invalidity prvního a druhého stupně

V případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 % se stanoví, zda je pojištěnec schopen

- a) vykonávat po vzniku invalidity prvního nebo druhého stupně výdělečnou činnost jen
 1. s podstatně menšími nároky na tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti,
 2. s podstatně menšími nároky na kvalifikaci,
 3. v podstatně menším rozsahu a intenzitě; za podstatně menší nároky, rozsah nebo intenzitu se přitom v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 49 % považuje snížení alespoň o třetinu a v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 50 % a nejvíce o 69 % snížení alespoň o polovinu,
- b) rekvalifikace na jiný druh výdělečné činnosti, pokud není schopen využít dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti nebo pokračovat v předchozí výdělečné činnosti.

§ 6

Zcela mimořádné podmínky

Zcela mimořádnými podmínkami, za nichž je pojištěnec schopen výdělečné činnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 %, se rozumí zásadní úprava pracovních podmínek, pořízení a využívání zvláštního vybavení pracoviště, zvláštní úpravy stávajících strojů, nástrojů, používání zvláštních pracovních pomůcek nebo každodenní podpora nebo pomoc na pracovišti formou předčitatelských služeb, tlumočnických služeb nebo pracovní asistence.

§ 7

Náležitosti posudku o invaliditě

Posudek o invaliditě obsahuje

- a) označení orgánu sociálního zabezpečení, který posoudil zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnce, jméno, popřípadě jména, příjmení a titul příslušného lékaře a jeho podpis a razítko tohoto orgánu,
- b) jméno, popřípadě jména a příjmení pojištěnce, rodné číslo pojištěnce, popřípadě není-li přiděleno, datum narození pojištěnce, adresu místa trvalého pobytu pojištěnce, popřípadě, jde-li o cizince, adresu místa pobytu na území České republiky a nemá-li ji, adresu bydliště v cizině,
- c) účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce,
- d) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce,
- e) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce,

- f) výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením
1. zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav,
 2. procentní míry poklesu pracovní schopnosti,
 3. stupně invalidity,
 4. dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity,
 5. schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %,
 6. zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek,
 7. doby platnosti posudku pro účely prokázání, že fyzická osoba, která byla uznána invalidní, je osobou se zdravotním postižením podle zákona o zaměstnanosti¹⁾, pokud tato osoba není poživatelé invalidního důchodu²⁾,
- g) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti.

§ 8

Zrušovací ustanovení

Ve vyhlášce č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění vyhlášky č. 157/1997 Sb., vyhlášky č. 302/1997 Sb., vyhlášky č. 40/2000 Sb. a vyhlášky č. 328/2007 Sb., se § 5 až 8 a přílohy č. 2 až 4 zrušují.

§ 9

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2010.

Ministr:

JUDr. Šimerka v. r.

Příloha

~~PROCENTNÍ MÍRY POKLESU PRACOVNÍ SCHOPNOSTI~~

35

Vyhláška č. 78/2014 Sb., o náležitostech průkazu zaměstnanců orgánů sociálního zabezpečení a orgánů nemocenského pojištění pověřených kontrolou plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným

78/2014 Sb.

VYHLÁŠKA

ze dne 23. dubna 2014

o náležitostech průkazu zaměstnanců orgánů sociálního zabezpečení a orgánů nemocenského pojištění pověřených kontrolou plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným

Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 127 odst. 3 zákona č. 582/1991

Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 64/2014 Sb., a podle § 199 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění zákona č. 64/2014 Sb.:

§ 1

Průkaz zaměstnance orgánu sociálního zabezpečení a orgánu nemocenského pojištění pověřeného kontrolou plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným zákonem o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, zákonem o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a zákonem o nemocenském pojištění obsahuje:

- a) označení „Průkaz zaměstnance pověřeného kontrolou“,
- b) název orgánu, který průkaz vydal,
- c) velký státní znak,
- d) fotografii zaměstnance odpovídající požadavkům kladeným na fotografie pro vydání občanského průkazu¹),
- e) titul, jméno, popřípadě jména, a příjmení zaměstnance,
- f) osobní číslo zaměstnance,
- g) kontrolní oprávnění vyjádřené slovy „Držitel tohoto průkazu má oprávnění provádět kontrolu plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným zákonem č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.“, s tím, že v průkazu bude uveden pouze rozsah kontrolního oprávnění vyjádřený v souladu s působností příslušného orgánu sociálního zabezpečení a orgánu nemocenského pojištění,
- h) číslo průkazu,
- i) datum vydání průkazu,
- j) úřední razítko orgánu, který průkaz vydal, a podpis fyzické osoby oprávněné vydat průkaz.

§ 2

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. května 2014.

Ministryně:
Mgr. Marksová v. r.

Zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců [vypuštěny přílohy]**Obsah****§ 1-Příl.2 266/2006 Sb.**

§ 1-16	ČÁST PRVNÍ VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ
§ 1	Předmět úpravy
§ 2	Orgány úrazového pojištění
§ 3	Okruh pojištěných osob
§ 4	Vynětí zaměstnanců z úrazového pojištění
§ 5	Vznik a zánik úrazového pojištění
§ 6	Oprávněný
§ 7	Zaměstnavatel
§ 8	Identifikační údaje zaměstnance a oprávněného
§ 9	Příslušný lékař
§ 10	Pracovní úraz
§ 11	Nemoc z povolání
§ 12	Bolest
§ 13	Ztížení společenského uplatnění
§ 14	Poškození zdraví
§ 15	Výpočtový základ
§ 16	Prevence v úrazovém pojištění
§ 17-38	ČÁST DRUHÁ DÁVKY
§ 17	Druhy dávek
§ 18	Úrazový příplatek
§ 19	Úrazové vyrovnání
§ 20-21	Úrazová renta
§ 22	Bolestné
§ 23	Příspěvek za ztížení společenského uplatnění
§ 24	Hodnota bodu
§ 25	Náhrada nákladů spojených s léčením
§ 26	Náhrada nákladů spojených s pohřbem
§ 27	Jednorázový příspěvek pozůstalému
§ 28	Úrazová renta pozůstalého
§ 29	Nárok na dávku
§ 30	Nárok na dávky ve zvláštních případech
§ 31-32	Výplata dávek
§ 33-34	Změna a zánik nároku na dávky a jejich výplatu
§ 35-37	Přechod nároků na dávky a jejich výplatu
§ 38	Rehabilitace v úrazovém pojištění
§ 39-45	ČÁST TŘETÍ zrušena
§ 39	zrušen
§ 40	zrušen
§ 41	zrušen
§ 42	zrušen
§ 43	zrušen
§ 44	zrušen

§ 45	zrušen
§ 46-53	ČÁST ČTVRTÁ ORGANIZACE A PROVÁDĚNÍ ÚRAZOVÉHO POJIŠTĚNÍ
§ 46	Ministerstvo
§ 47	Česká správa sociálního zabezpečení
§ 48	Okresní správa sociálního zabezpečení
§ 49	Místní příslušnost
§ 50	Oprávnění orgánů úrazového pojištění
§ 51	Shromažďování a zveřejňování údajů o zaměstnancích a zaměstnavatelích
§ 52	Přehled vývoje úrazového pojištění
§ 53	Rada úrazového pojištění
§ 54-57	ČÁST PÁTÁ POSUZOVÁNÍ POŠKOZENÍ ZDRAVÍ
§ 54	Posouzení poškození zdraví
§ 55	Lékařské prohlídky
§ 56	Změna míry poškození zdraví
§ 57	Povinnosti příslušných lékařů a poskytovatelů zdravotních služeb
§ 58-61	ČÁST ŠESTÁ SPRÁVNÍ DELIKTY A REGRESNÍ NÁHRADA
§ 58-60	HLAVA I PŘESTUPKY A SPRÁVNÍ DELIKTY
§ 58	Přestupky
§ 59	Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob
§ 60	Společná ustanovení pro přestupky a správní delikty
§ 61	HLAVA II REGRESNÍ NÁHRADA
§ 62-82	ČÁST SEDMÁ ŘÍZENÍ V POJIŠTĚNÍ
§ 62-64	HLAVA I ŘÍZENÍ VE VĚCECH DÁVKOVÝCH
§ 62	Předmět řízení
§ 63	Zahájení řízení
§ 64	Zkrácené řízení
§ 65-67	HLAVA II ŘÍZENÍ VE VĚCECH JINÝCH NEŽ DÁVKOVÝCH
§ 65	Předmět řízení
§ 66	Účastníci řízení
§ 67	Zahájení řízení
§ 68-70	HLAVA III zrušena
§ 68	zrušen
§ 69	zrušen
§ 70	zrušen
§ 71-78	HLAVA IV SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O ŘÍZENÍ V ÚRAZOVÉM POJIŠTĚNÍ
§ 71	Přerušení řízení
§ 72	Zastavení řízení
§ 73	Formy rozhodnutí
§ 74	Doručování
§ 75	Námitky
§ 76	Vysvětlení
§ 77	Soudní přezkum
§ 78	Náklady řízení
§ 79-82	HLAVA V NÁHRADY POSKYTOVANÉ V SOUVISLOSTI S ŘÍZENÍM
§ 79	Náhrada nákladů řízení
§ 80	Náhrada ušlého výdělku
§ 81	Cestovní výdaje
§ 82	Uplatnění nároku na náhrady
§ 83-99	ČÁST OSMÁ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
§ 83-85	HLAVA I PRÁVA A POVINNOSTI

- § 83 Práva a povinnosti zaměstnance
§ 84 Povinnosti zaměstnavatele
§ 85 Oznamovací povinnost a poskytování zpráv
§ 86-90 HLAVA II SDĚLOVÁNÍ ÚDAJŮ
§ 86 Povinnost osob zachovávat mlčenlivost
§ 87 Sdělování údajů mezi orgány úrazového pojištění, nemocenského pojištění a důchodového pojištění
§ 88 Sdělování údajů orgány úrazového pojištění jiným subjektům
§ 89 Sdělování údajů orgánům úrazového pojištění jinými subjekty
§ 90 Sdělování údajů orgány inspekce práce a národním zdravotnickým informačním systémem
§ 91-95 HLAVA III PŘECHODNÁ USTANOVENÍ
§ 91 Obecné ustanovení
§ 92 Převod zákonného pojištění zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání
§ 93 Povinnosti zaměstnavatele
§ 94 Ukončení placení pojistného a vymáhání dluhů na pojistném ze zákonného pojištění
§ 95 Ukončení zákonného pojištění
§ 96-99 HLAVA IV ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
§ 96 Projednání soudem
§ 97 Zmocňovací ustanovení
§ 98 Zrušovací ustanovení
§ 99 Účinnost
Příl.1 — Seznam nemocí z povolání
Příl.2 zrušena

266/2006 Sb.
ZÁKON
ze dne 25. dubna 2006
o úrazovém pojištění zaměstnanců

Změna: 218/2007 Sb.
Změna: 158/2009 Sb.
Změna: 282/2009 Sb.
Změna: 303/2009 Sb.
Změna: 306/2008 Sb., 41/2009 Sb.
Změna: 73/2011 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.
Změna: 167/2012 Sb.
Změna: 463/2012 Sb.
Změna: 401/2012 Sb.
Změna: 458/2011 Sb.
Změna: 182/2014 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1 **Předmět úpravy**

(1) Tento zákon upravuje právní vztahy úrazového pojištění zaměstnanců pro případ poškození zdraví pracovním úrazem nebo nemocí z povolání¹⁾ (dále jen "úrazové pojištění").

(2) Tento zákon se použije na právní vztahy, které nejsou upraveny přímo použitelným předpisem Evropských společenství v oblasti úrazového pojištění.

§ 2 **Orgány úrazového pojištění**

Orgány úrazového pojištění jsou

- a) Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen "ministerstvo"),
- b) Česká správa sociálního zabezpečení,
- c) okresní správy sociálního zabezpečení.

§ 3 **Okruh pojištěných osob**

(1) Úrazového pojištění se při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastní zaměstnanci, jimiž se rozumí

- a) zaměstnanci v pracovním poměru,
- b) státní zaměstnanci podle služebního zákona²⁾,
- c) členové družstva v družstvech, kde podmínkou členství je jejich pracovní vztah k družstvu, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro družstvo práci, za kterou jsou jím odměňováni,
- d) zaměstnanci činní na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr,
- e) pracovníci v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů činní na území České republiky,
- f) soudci,
- g) členové zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni nebo kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyli v pracovním poměru, ale vykonávali funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva,
- h) poslanci Poslanecké sněmovny, senátoři Senátu Parlamentu České republiky,
- i) členové vlády, prezident, viceprezident a členové Nejvyššího kontrolního úřadu, členové

Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, členové Rady Českého telekomunikačního úřadu, předseda Energetického regulačního úřadu, finanční arbitr, zástupce finančního arbitra, Veřejný ochránce práv a zástupce Veřejného ochránce práv,

j) osoby, které jsou podle zvláštního zákona jmenovány nebo voleny do funkce vedoucího správního úřadu nebo do funkce statutárního orgánu právnické osoby zřízené zvláštním zákonem, popřípadě do funkce zástupce tohoto vedoucího nebo statutárního orgánu, pokud je tímto vedoucím nebo statutárním orgánem pouze jediná osoba a jmenováním nebo volbou těmto osobám nevznikl pracovní nebo služební poměr, a fyzické osoby, které podle zvláštního zákona vykonávají veřejnou funkci mimo pracovní nebo služební poměr, pokud se na jejich pracovní vztah vztahuje ve stanoveném rozsahu zákoník práce a nejsou uvedeny pod písmeny f) až i),

k) dobrovolní pracovníci pečovatelské služby,

l) osoby pečující o dítě a osoby, které jsou vedeny v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena odměna pěstouna podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí³⁾,

m) odsouzení ve výkonu trestu odnětí svobody zařazení do práce a osoby ve výkonu zabezpečovací detence zařazené do práce,

n) osoby činné v poměru, který má obsah pracovního poměru, avšak pracovní poměr nevznikl, neboť nebyly splněny podmínky stanovené pracovněprávními předpisy pro jeho vznik.

(2) Zaměstnanci jsou účastni úrazového pojištění, jestliže vykonávají zaměstnání

a) na území České republiky; za výkon zaměstnání na území České republiky se považuje i přechodný výkon zaměstnání mimo území České republiky, je-li místo výkonu zaměstnání trvale v České republice, nebo

b) v cizině pro zaměstnavatele se sídlem na území České republiky, pokud místo výkonu zaměstnání je trvale v cizině a nejsou povinně pojištěni podle předpisu státu, ve kterém trvale vykonávají zaměstnání, a mají, s výjimkou státních příslušníků jiných členských států Evropské unie (dále jen "členský stát"), trvalý pobyt na území České republiky.

(3) Vykonává-li zaměstnanec více zaměstnání, z nichž každé zakládá účast na úrazovém pojištění, je pojištěn z každého z těchto zaměstnání.

§ 4

Vynětí zaměstnanců z úrazového pojištění

Z úrazového pojištění jsou vyňati zaměstnanci vykonávající zaměstnání v České republice pro

a) zaměstnavatele, který požívá diplomatických výsad a imunit, pokud jsou účastni úrazového pojištění v jiném státě,

b) mezinárodní organizaci, pokud jsou účastni úrazového pojištění prostřednictvím této

mezinárodní organizace a písemně prohlásí České správě sociálního zabezpečení, že chtějí být z tohoto důvodu vyňati z úrazového pojištění v České republice; toto prohlášení podávají zaměstnanci České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím mezinárodní organizace, pro niž vykonávají zaměstnání.

§ 5

Vznik a zánik úrazového pojištění

(1) Úrazové pojištění vzniká zaměstnanci uvedenému v § 3

a) písmenech a) a e) dnem, ve kterém nastoupil do práce, a zaniká dnem skončení pracovního poměru,

b) písmenu b) dnem nástupu služby a zaniká dnem skončení služebního poměru,

c) písmenu c) dnem započetí práce pro družstvo a zaniká dnem skončení členství v družstvu,

d) písmenu d) dnem,

1. ve kterém poprvé po uzavření dohody o pracovní činnosti začal vykonávat sjednanou práci, a zaniká dnem, jímž uplynula doba, na kterou byla tato dohoda sjednána,

2. ve kterém po uzavření dohody o provedení práce začal vykonávat sjednanou práci, a zaniká dnem, kdy tuto práci ukončil,

e) písmenu f) dnem nástupu do funkce a zaniká dnem skončení výkonu funkce soudce,

f) písmenu g) dnem, od něhož náleží odměna za výkon funkce vyplácená členům zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni nebo kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva, a zaniká dnem, od něhož tato odměna nenáleží. Plní-li dosavadní starosta úkoly po uplynutí volebního období až do dne konání ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva a je mu vyplácena odměna uvedená ve větě první, trvá mu účast na úrazovém pojištění ještě po dobu, po kterou mu náleží tato odměna; to platí obdobně pro hejtmana kraje a primátora hlavního města Prahy,

g) písmenu h) dnem zvolení a zaniká dnem uplynutí volebního období, popřípadě dnem zániku mandátu,

h) písmenech i) a j) dnem nástupu do funkce a zaniká dnem skončení výkonu funkce,

i) písmenu l) dnem, od něhož náleží odměna pěstouna podle zvláštního právního předpisu³⁾, a zaniká dnem, od něhož tato odměna nenáleží z jiných důvodů, než je dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa,

j) písmenu m) dnem zařazení do práce a zaniká dnem odvolání z výkonu práce,

k) písmenu n) dnem započetí výkonu práce a zaniká dnem ukončení výkonu práce.

(2) Jestliže v době trvání úrazového pojištění nastoupí zaměstnanec výkon trestu

odnětí svobody nebo výkon zabezpečovací detence, dosavadní úrazové pojištění dnem nástupu výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu zabezpečovací detence zaniká a opětovně vznikne dnem nástupu do zaměstnání nebo funkce po skončení výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu zabezpečovací detence.

§ 6 **Oprávněný**

Oprávněným se rozumí pozůstalý, osoba, která vynaložila náklady spojené s léčením podle § 25, a osoba, která vynaložila náklady spojené s pohřbem podle § 26.

§ 7 **Zaměstnavatel**

Zaměstnavatelem se rozumí právnická osoba, fyzická osoba nebo organizační složka státu, která se podle předpisů o nemocenském pojištění považuje za zaměstnavatele nebo která zaměstnává alespoň jednu osobu vykonávající zaměstnání v pracovním poměru nebo na základě dohody o pracovní činnosti, které nezakládá účast na nemocenském pojištění, nebo alespoň jednu osobu konající práce na základě dohody o provedení práce a služební úřad, v němž je státní zaměstnanec zařazen k výkonu státní služby.

§ 8 **Identifikační údaje zaměstnance a oprávněného**

Identifikačními údaji zaměstnance a oprávněného se rozumí

- a) jméno, popřípadě jména,
- b) příjmení, popřípadě rodné příjmení,
- c) státní občanství,
- d) rodné číslo nebo datum a místo narození, nebylo-li rodné číslo přiděleno,
- e) bydliště, přičemž bydlištěm se rozumí
 1. u státního občana České republiky adresa místa trvalého pobytu na území České republiky,
 2. u cizince⁵⁾, který je občanem členského státu nebo jeho rodinným příslušníkem, adresa trvalého nebo přechodného pobytu na území České republiky, a pokud takový pobyt nemá, adresa místa, kde se na území České republiky obvykle zdržuje,
 3. u cizince, který není občanem členského státu nebo jeho rodinným příslušníkem, adresa místa trvalého pobytu na území České republiky.

§ 9 **Příslušný lékař**

Příslušným lékařem se rozumí

- a) poskytovatel zdravotních služeb poskytující svými lékaři zaměstnanci zdravotní služby při pracovním úrazu,

b) v případě nemoci z povolání zdravotnické poskytovatel zdravotních služeb oprávněný k uznávání nemocí z povolání podle zvláštního právního předpisu⁶⁾.

§ 10

Pracovní úraz

(1) Pracovním úrazem se rozumí poškození zdraví nebo smrt, které byly zaměstnanci způsobeny nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením vnějších vlivů nebo vlastní tělesné síly při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

(2) Plněním pracovních úkolů je výkon pracovních povinností, jiná činnost vykonávaná na příkaz zaměstnavatele a činnost, která je předmětem pracovní (služební) cesty. Jde-li o zahraniční pracovní (služební) cestu, rozumí se jí doba pracovní (služební) cesty z České republiky do zahraničí, ze zahraničí do České republiky a doba pracovní (služební) cesty v zahraničí. Plněním pracovních úkolů je též činnost konaná pro zaměstnavatele na podnět odborové organizace, rady zaměstnanců, zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nebo ostatních zaměstnanců, popřípadě i činnost konaná pro zaměstnavatele z vlastní iniciativy, pokud k ní zaměstnanec nepotřebuje zvláštní oprávnění nebo ji nekoná proti výslovnému zákazu zaměstnavatele, jakož i dobrovolná výpomoc organizovaná zaměstnavatelem.

(3) V přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů jsou úkony potřebné k výkonu práce a úkony během práce obvyklé nebo nutné před počátkem práce nebo po jejím skončení a úkony obvyklé v době přestávky na jídlo a oddech konané v objektu zaměstnavatele. Takovými úkony však nejsou cesta do zaměstnání a zpět, stravování, ošetření, popřípadě vyšetření u poskytovatele zdravotních služeb, ani cesta k nim a zpět, pokud není konána v objektu zaměstnavatele. Lékařské prohlídky, očkování, vyšetření a diagnostické zkoušky, kterým se zaměstnanec musí podrobit podle pracovněprávních předpisů, ošetření při první pomoci a cesta k nim a zpět jsou úkony v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů. Cestou do zaměstnání a zpět se rozumí cesta z místa zaměstnancova bydliště (ubytování) do místa vstupu do objektu zaměstnavatele nebo na jiné místo určené k plnění pracovních úkolů a zpět; u zaměstnavatelů v lesnictví, zemědělství a stavebnictví také cesta z bydliště na určené shromaždiště a zpět.

(4) Cesta z obce bydliště zaměstnance na pracoviště nebo do místa ubytování v jiné obci, která je cílem pracovní cesty, pokud není současně obcí jeho pravidelného pracoviště, a zpět se posuzuje jako nutný úkon před počátkem práce nebo po jejím skončení.

(5) Jako pracovní úraz se posuzuje též úraz, který zaměstnanec utrpěl pro plnění pracovních úkolů.

§ 11

Nemoc z povolání

(1) Nemocí z povolání se rozumí nemoc vznikající nepříznivým působením chemických, fyzikálních, biologických faktorů nebo jiných škodlivých faktorů souvisejících s prací, pokud je uvedena v seznamu nemocí z povolání uvedeném v příloze k tomuto zákonu a pokud vznikla za podmínek, za nichž nemoc z povolání vzniká, a dosáhla klinického stupně závažnosti, který je jako nemoc z povolání uznáván.

(2) Za nemoc z povolání se považuje i nemoc vzniklá před jejím zařazením do seznamu nemocí z povolání, a to od jejího zařazení do seznamu a za dobu nejvýše 3 let před jejím zařazením do seznamu.

(3) Uznávání nemocí z povolání pro účely úrazového pojištění provádějí poskytovatelé zdravotních služeb stanovení zvláštním právním předpisem⁶⁾.

§ 12

Bolest

Bolestí se rozumí tělesné a duševní strádání způsobené poškozením zdraví pracovním úrazem nebo nemocí z povolání.

§ 13

Ztížení společenského uplatnění

Ztížením společenského uplatnění se rozumí nepříznivý vliv poškození zdraví pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a jeho následků, které jsou trvalého rázu, na sociální uplatnění zaměstnance, zejména na uspokojování jeho životních, pracovních, vzdělávacích a sociálních potřeb.

§ 14

Poškození zdraví

(1) Poškozením zdraví pracovním úrazem nebo nemocí z povolání (dále jen "poškození zdraví") se rozumí následky na zdraví zaměstnance vzniklé v příčinné souvislosti s pracovním úrazem nebo nemocí z povolání.

(2) Dlouhodobým poškozením zdraví se rozumí takové poškození zdraví, které podle poznatků vědy má trvat déle než jeden rok a vyjadřuje se mírou poškození zdraví.

(3) Mírou poškození zdraví se rozumí procentní vyjádření rozsahu a tíže dlouhodobého poškození zdraví.

(4) Míra poškození zdraví se stanoví jako výsledná míra vyjadřující poškození zdraví zaměstnance způsobené jedním či více pracovními úrazy nebo jednou či více nemocemi z povolání.

§ 15

Výpočtový základ

(1) Výpočtovým základem pro úrazový příplatek se rozumí denní vyměřovací základ zaměstnance stanovený pro účely nemocenského pojištění před vznikem poškození zdraví snížený o 23 %; přitom se nepoužijí ustanovení o úpravě denního vyměřovacího základu (dále jen "denní výpočtový základ").

(2) Výpočtovým základem pro úrazové vyrovnání, úrazovou rentu a pro úrazovou rentu pozůstalého se rozumí třicetinasobek denního výpočtového základu zaměstnance (dále jen "měsíční výpočtový základ").

§ 16

Prevence v úrazovém pojištění

(1) Prevencí v úrazovém pojištění se rozumí opatření zaměřená na základě výsledků analýz pracovních úrazů a nemocí z povolání na zjišťování, omezování nebo odstraňování rizik a rizikových faktorů vyskytujících se u více zaměstnavatelů, jejichž cílem je omezování a odstraňování příčin vzniku poškození zdraví.

(2) Ministerstvo vyhlašuje k dosažení cíle uvedeného v odstavci 1 programy zaměřené zejména na podporu

- a) odstraňování a omezování rizik vzniku poškození zdraví,
- b) poradenství k předcházení vzniku poškození zdraví,
- c) výchovy a vzdělávání ke zvyšování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- d) osvěty a propagace v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- e) vývoje a výzkumu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- f) poskytování informací o nových poznatcích vědy a techniky v oblasti vyhodnocování a odstraňování rizik a podporu jejich šíření.

(3) Česká správa sociálního zabezpečení

- a) zadává veřejné zakázky⁷⁾ a vyhlašuje veřejnou soutěž ve vědě a výzkumu⁸⁾ na zpracování projektů k uskutečňování programů podle odstavce 2 (dále jen "projekty") a na realizaci schválených projektů,
- b) zveřejňuje vyhlášené programy, zadání veřejné zakázky, vyhlášení veřejné soutěže ve vědě a výzkumu a schválené projekty způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- c) přebírá vypracované projekty a zadává jejich realizaci.

(4) O umístění a výši prostředků na prevenci v úrazovém pojištění rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení po projednání v Radě úrazového pojištění, v rámci objemu prostředků vyčleněných na oblast prevence v úrazovém pojištění v příslušném kalendářním roce.

(5) Výše prostředků na prevenci v úrazovém pojištění v kalendářním roce činí 6 % z objemu dávek vyplacených v předchozím kalendářním roce.

ČÁST DRUHÁ DÁVKY

§ 17

Druhy dávek

(1) Z úrazového pojištění se poskytují tyto peněžité dávky:

- a) úrazový příplatek,
- b) úrazové vyrovnání,
- c) úrazová renta,
- d) bolestné,
- e) příspěvek za ztížení společenského uplatnění,
- f) náhrada nákladů spojených s léčením,
- g) náhrada nákladů spojených s pohřbem,
- h) jednorázový příspěvek pozůstalému,
- i) úrazová renta pozůstalého.

(2) Z úrazového pojištění může být, za podmínek stanovených tímto zákonem, poskytnuta i věcná dávka ve formě rehabilitace v úrazovém pojištění.

§ 18 Úrazový příplatek

(1) Zaměstnanec má nárok na úrazový příplatek k náhradě mzdy nebo platu, nebo k nemocenskému, je-li následkem poškození zdraví uznán dočasně práce neschopným.

(2) Úrazový příplatek náleží zaměstnanci od prvního dne dočasné pracovní neschopnosti do jejího ukončení. Pokud za trvání dočasné pracovní neschopnosti pominula na základě posudku příslušného lékaře příčinná souvislost s poškozením zdraví zaměstnance, nárok na úrazový příplatek tímto dnem zaniká.

(3) Vykonává-li zaměstnanec více zaměstnání, z nichž vzniká účast na pojištění, náleží úrazový příplatek z každého takového zaměstnání, pokud byl zaměstnanec v souvislosti s poškozením zdraví uznán k výkonu takového zaměstnání dočasně práce neschopným. Obdobně se postupuje i při stanovení úrazového vyrovnání, úrazové renty a úrazové renty pozůstalého.

(4) Úrazový příplatek zaměstnanci nenáleží, jestliže zaměstnanci

- a) nenáleží náhrada mzdy nebo platu, nebo nemocenské,
- b) náleží z důvodu téhož poškození zdraví úrazová renta, nebo
- c) po vzniku nároku na úrazové vyrovnání vznikla z důvodu téhož poškození zdraví pracovní neschopnost.

(5) Výše úrazového příplatku k náhradě mzdy nebo platu se v období dočasné pracovní neschopnosti, ve kterém zaměstnanci náleží náhrada mzdy nebo platu, stanoví jako

rozdíl mezi součtem denních výpočtových základů za kalendářní dny dočasné pracovní neschopnosti a náhradou mzdy nebo platu v tomto období.

(6) Denní výše úrazového příplatku k nemocenskému se stanoví jako rozdíl mezi denním výpočtovým základem a plnou denní výší nemocenského.

(7) Výše úrazového příplatku podle odstavců 5 a 6 se nemění v případech snížení či neposkytnutí náhrady mzdy nebo platu nebo krácení nebo odnětí nemocenského z důvodu porušení individuálního léčebného postupu.

(8) Pokud zaměstnanec vykonávající zaměstnání v pracovním poměru nebo na základě dohody o pracovní činnosti, které nezakládá účast na nemocenském pojištění, nebo zaměstnanec konající práce na základě dohody o provedení práce, ke dni vzniku poškození zdraví vykonával současně zaměstnání zakládající účast na nemocenském pojištění, nepřihlíží se pro stanovení výše úrazového příplatku k výši příjmu z činnosti, která nezakládá účast na nemocenském pojištění. To platí obdobně i pro stanovení úrazového vyrovnání, úrazové renty a úrazové renty pozůstalého.

§ 19 Úrazové vyrovnání

(1) Zaměstnanec má při poškození zdraví nárok na jednorázové úrazové vyrovnání, pokud míra jeho poškození zdraví přesahuje 10 % a nedosahuje 33 %.

(2) Zaměstnanec, kterému byla podle § 34 odst. 1 písm. a) úrazová renta odňata, má nárok na úrazové vyrovnání, jestliže míra poškození jeho zdraví přesahuje 10 %. Nárok na úrazové vyrovnání z důvodu téhož poškození zdraví náleží zaměstnanci jen jednou. To platí i v případě, kdy byla odňatá úrazová renta zaměstnanci poskytována z důvodu více poškození zdraví.

(3) Výše úrazového vyrovnání se určí procentem míry poškození zdraví ze čtyřnásobku měsíčního výpočtového základu.

(4) Při zvýšení míry poškození zdraví v rámci rozpětí uvedeného v odstavci 1 má zaměstnanec nárok na doplatek ve výši odpovídající rozdílu mezi úrazovým vyrovnáním, které by náleželo při nově stanovené míře poškození zdraví, a úrazovým vyrovnáním vyplaceným zaměstnanci z důvodu téhož poškození zdraví.

(5) Úrazové vyrovnání se přiznává na základě posouzení míry poškození zdraví ode dne vzniku poškození zdraví, nejdříve však ode dne následujícího po dni skončení dočasné pracovní neschopnosti z důvodu tohoto poškození zdraví. Obdobně se postupuje při přiznání úrazové renty.

Úrazová renta § 20

(1) Zaměstnanec má při poškození zdraví nárok na úrazovou rentu, pokud míra poškození jeho zdraví činí nejméně 33 %.

(2) Úrazová renta náleží zaměstnanci do dne předcházejícího dni, od kterého je

přiznán starobní důchod podle zákona o důchodovém pojištění, nejdéle však do konce kalendářního měsíce, ve kterém zaměstnanec dovršil 65 let věku.

§ 21

(1) Jestliže míra poškození zdraví zaměstnance dosahuje

a) nejméně 33 %, avšak nedosahuje 66 %, měsíční výše úrazové renty se určí procentem míry poškození zdraví stanovené podle prováděcího právního předpisu, zvýšeným o 34 % z měsíčního výpočtového základu,

b) nejméně 66 %, měsíční výše úrazové renty se určí ve výši měsíčního výpočtového základu.

(2) Vznikl-li zaměstnanci nárok na invalidní důchod podle zákona o důchodovém pojištění

a) z důvodu, že invalidita je v souvislosti s poškozením zdraví, za které náleží úrazová renta, nebo

b) po vzniku nároku na úrazovou rentu,

sníží se výše úrazové renty o výši tohoto důchodu; ke zvýšení důchodu pro bezmocnost ani ke snížení výplaty důchodu při jeho souběhu s příjmem z výdělečné činnosti nebo s jiným důchodem se nepřihlédne.

(3) Při změně míry poškození zdraví se vypočítá nová úrazová renta z měsíčního výpočtového základu ke dni změny míry poškození zdraví.

(4) Úrazová renta se zvyšuje stejným způsobem, ve stejné výši a ve stejných termínech jako procentní výměra důchodů podle zákona o důchodovém pojištění. Pokud nedojde ke zvýšení procentní výměry důchodu, zvyšuje se úrazová renta stejným způsobem, ve stejné výši a ve stejných termínech jako základní výměra důchodů podle zákona o důchodovém pojištění.

§ 22

Bolestné

(1) Zaměstnanec má nárok na bolestné za bolest způsobenou poškozením zdraví.

(2) Zaměstnanec má nárok na další bolestné v případě téhož poškození zdraví, pokud jde o bolest způsobenou léčením nebo odstraňováním následků poškození zdraví, které nebyly zohledněny ve výši již poskytnutého bolestného.

(3) Nárok na bolestné se přiznává na základě lékařského posudku o bodovém ohodnocení bolesti; výše bolestného se stanoví jako součin počtu bodů a hodnoty bodu podle § 24, popřípadě upraveného na základě kontroly podle § 48 odst. 2 písm. f).

§ 23

Příspěvek za ztížení společenského uplatnění

(1) Zaměstnanec má nárok na příspěvek za ztížení společenského uplatnění způsobené

poškozením zdraví.

(2) Zaměstnanec má nárok na příspěvek za ztížení společenského uplatnění v případě téhož poškození zdraví opakovaně, pokud došlo v důsledku tohoto poškození zdraví k podstatnému zhoršení zdravotního stavu zaměstnance.

(3) Nárok na příspěvek za ztížení společenského uplatnění se přiznává na základě lékařského posudku o bodovém ohodnocení ztížení společenského uplatnění; výše příspěvku se stanoví jako součin počtu bodů a hodnoty bodu podle § 24, popřípadě upraveného na základě kontroly podle § 48 odst. 2 písm. f).

§ 24

Hodnota bodu

(1) Hodnota 1 bodu pro stanovení výše bolestného a příspěvku za ztížení společenského uplatnění činí 120 Kč.

(2) Vláda může nařízením zvýšit hodnotu bodu pro stanovení výše bolestného a příspěvku za ztížení společenského uplatnění.

§ 25

Náhrada nákladů spojených s léčením

(1) Příslušná okresní správa sociálního zabezpečení hradí účelně vynaložené náklady spojené s léčením zaměstnance z důvodu poškození zdraví, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění, tomu, kdo tyto náklady vynaložil.

(2) Účelně vynaloženými náklady spojenými s léčením jsou zejména náklady vynaložené zaměstnancem nebo oprávněným na

- a) úhradu za léčivé přípravky,
- b) zdravotnické prostředky⁹⁾,
- c) hrazenou lázeňskou léčebně rehabilitační zdravotní péči,
- d) úhradu úkonů a nákladů nehrazených zdravotních služeb, pokud byly nezbytné pro odstranění následků poškození zdraví,
- e) zvýšené náklady na dietní stravování, jestliže stav zaměstnance dietní stravování vyžaduje.

§ 26

Náhrada nákladů spojených s pohřbem

(1) Příslušná okresní správa sociálního zabezpečení hradí náklady spojené s pohřbem zaměstnance, který zemřel v důsledku poškození zdraví, tomu, kdo tyto náklady vynaložil. Od nákladů spojených s pohřbem se odečte pohřebné poskytnuté podle zvláštního právního předpisu tomu, kdo zaměstnanci vypravil pohřeb¹⁰⁾.

(2) Náklady spojené s pohřbem jsou náklady účtované pohřebním ústavem, náklady na

nájem hrobového místa, náklady na zřízení pomníku nebo desky a úpravu hrobu, cestovní výlohy a jedna třetina přiměřených nákladů na smuteční ošacení; náklady na smuteční ošacení a cestovní výlohy se však hradí jen osobám blízkým zaměstnanci.

(3) Náklady spojené s pohřbem se hradí do výše desetinásobku pohřebného podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾.

§ 27

Jednorázový příspěvek pozůstalému

(1) Jednorázový příspěvek pozůstalému náleží pozůstalému manželovi a nezaopatřenému dítěti, a to každému ve výši 240 000 Kč; rodičům zemřelého zaměstnance, jestliže žili se zaměstnancem v domácnosti, v úhrnné výši 240 000 Kč.

(2) Vláda může vzhledem ke změnám, které nastaly ve vývoji mzdové úrovně a životních nákladů, zvýšit jednorázový příspěvek pozůstalému.

§ 28

Úrazová renta pozůstalého

(1) Pozůstalý, jemuž zaměstnanec, který zemřel následkem poškození zdraví, poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu, má nárok na úrazovou rentu pozůstalého.

(2) Měsíční výše úrazové renty pozůstalého činí 40 % měsíčního výpočtového základu zaměstnance. Je-li pozůstalých uvedených v odstavci 1 více, činí měsíční výše úrazové renty jednoho pozůstalého měsíční výpočtový základ zaměstnance dělený počtem pozůstalých uvedených v odstavci 1, nejvýše však 40 % měsíčního výpočtového základu zaměstnance. Při změně počtu pozůstalých se výše úrazové renty pozůstalého stanoví nově podle věty druhé.

(3) Úrazová renta pozůstalého se sníží o částku, kterou tvoří vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod pozůstalého podle zákona o důchodovém pojištění po dobu, po kterou je takový důchod vyplácen, popřípadě, za kterou byl takový důchod zpětně doplacen.

(4) Nárok na úrazovou rentu pozůstalého vzniká dnem úmrtí zaměstnance a trvá po dobu, po kterou by trvala podle zákona o rodině vyživovací povinnost k pozůstalým uvedeným v odstavci 1, nejdéle však do konce kalendářního měsíce, ve kterém by zaměstnanec dovršil 65 let věku. Pozůstalému manželovi (manželce) zaniká nárok na úrazovou rentu pozůstalého též uzavřením nového sňatku.

(5) Úrazová renta pozůstalého se zvyšuje stejným způsobem, ve stejné výši a ve stejných termínech jako procentní výměra důchodů podle zákona o důchodovém pojištění. Pokud nedojde ke zvýšení procentní výměry důchodu, zvyšuje se úrazová renta pozůstalého stejným způsobem, ve stejné výši a ve stejných termínech jako základní výměra důchodů podle zákona o důchodovém pojištění.

§ 29

Nárok na dávku

(1) Nárok na dávku vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Nárok na dávku nezaniká uplynutím času.

(3) Nárok na dávku uplatňuje zaměstnanec nebo oprávněný na předepsaném formuláři u okresní správy sociálního zabezpečení. Uplatnění nároku na dávku lze učinit též v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem¹¹⁾.

(4) Nárok na dávku nevzniká, jestliže

a) k poškození zdraví došlo proto, že zaměstnanec porušil povinnosti vyplývající z právních nebo ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nebo z pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci¹²⁾, ačkoliv s nimi byl řádně seznámen a jejich znalost a dodržování byly soustavně vyžadovány a kontrolovány, a tato skutečnost byla jedinou příčinou poškození zdraví,

b) poškození zdraví si přivodil zaměstnanec v důsledku opilosti nebo zneužití jiných návykových látek stanovených zvláštním právním předpisem¹³⁾ a zaměstnavatel nemohl poškození zdraví zabránit, a tato skutečnost byla jedinou příčinou poškození zdraví.

(5) Dávka však v případech uvedených v odstavci 4 náleží, utrpěl-li zaměstnanec pracovní úraz při odvracení škody hrozící zaměstnavateli nebo nebezpečí přímo hrozícího životu nebo zdraví, pokud poškozený tento stav sám úmyslně nevyvolal.

§ 30

Nárok na dávky ve zvláštních případech

(1) Zaměstnanci vykonávajícímu zaměstnání v pracovním poměru nebo na základě dohody o pracovní činnosti, které nezakládá účast na nemocenském pojištění, nebo zaměstnanci konajícímu práci na základě dohody o provedení práce, nenáleží úrazový příplatek, úrazové vyrovnání ani úrazová renta, pokud ke dni vzniku poškození zdraví nevykonával současně zaměstnání zakládající účast na nemocenském pojištění.

(2) Pozůstalému po zaměstnanci uvedeném v odstavci 1 nenáleží úrazová renta pozůstalého.

Výplata dávek

§ 31

(1) Nárok na výplatu dávky vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na dávku a na její výplatu. O přiznání a výplatu dávky požádá zaměstnanec nebo oprávněný písemně příslušný orgán úrazového pojištění. Žádost lze učinit též v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem¹¹⁾.

(2) Úrazová renta a úrazová renta pozůstalého se vyplácí měsíčně, ostatní dávky jednorázově. Úrazový příplatek k nemocenskému lze poskytnout zálohově.

(3) Dávky se vyplácí nejpozději ve lhůtě do jednoho měsíce následujícího po dni, v němž byl nárok na výplatu dávky stanoveným způsobem osvědčen.

(4) Jednorázové dávky se vyplácí do jednoho měsíce ode dne vydání pravomocného

rozhodnutí o přiznání dávky.

(5) Opakující se dávky se vyplácejí dopředu v pravidelných měsíčních lhůtách, stanovených příslušným orgánem úrazového pojištění. Činí-li výše opakující se peněžité dávky méně než 300 Kč měsíčně, může být vyplácena v delších než měsíčních lhůtách, nejdéle však za období nepřesahující 6 měsíců.

(6) Výše dávek se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

§ 32

(1) Příjemcem dávky je zaměstnanec nebo oprávněný, jejich zákonný zástupce nebo zvláštní příjemce (dále jen "příjemce"). Pro určení zvláštního příjemce se použijí právní předpisy o zvláštním příjemci pro výplatu dávky důchodového pojištění¹⁴⁾.

(2) Dávky se příjemci poukazují na jeho účet u peněžního ústavu v České republice nebo se vyplácejí v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence. Příjemce je povinen v žádosti o výplatu dávky uvést, kterým z uvedených způsobů má být dávka vyplacena; v případě poukazování dávky na účet sdělí příjemce číslo účtu, na který má být dávka poukázána.

(3) Požádá-li příjemce o změnu způsobu výplaty dávek, je orgán úrazového pojištění povinen provést takovou změnu nejpozději od splátky dávek ve třetím kalendářním měsíci po kalendářním měsíci, v němž byla uplatněna žádost o změnu způsobu výplaty dávek.

(4) Dávky se vyplácejí do ciziny na základě žádosti příjemce. Dávky se vyplácejí do ciziny jen na účet příjemce u banky a za úhradu nákladů této výplaty; orgán úrazového pojištění, který dávku do ciziny vyplácí, je povinen zveřejnit způsob stanovení těchto nákladů.

Změna a zánik nároku na dávky a jejich výplatu

§ 33

(1) Nárok na výplatu dávky zaniká, není-li uvedeno dále jinak, uplynutím 3 let ode dne, od kterého výplata dávky náleží. Lhůta podle předchozí věty neplyne po dobu řízení o dávce a po dobu, po kterou osobě, která musela mít opatrovníka, nebyl opatrovník ustanoven.

(2) Nárok na dávku a na její výplatu zaniká dnem smrti zaměstnance nebo oprávněného, není-li tímto zákonem stanoveno jinak.

§ 34

(1) Zjistí-li orgán úrazového pojištění, že

a) nárok na dávku nebo na její výplatu zanikl, dávka se odejme nebo se její výplata zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byla vyplacena,

b) dávka byla přiznána, vyplacena nebo je vyplácena v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byla neprávem odeprána, anebo byla přiznána od pozdějšího data, než od jakého náleží, dávka se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož dávka nebo její zvýšení náleží, nejvýše však 3

roky nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na dávku nebo její zvýšení,

c) dávka byla přiznána nebo je vyplácena ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byla přiznána nebo se vyplácí neprávem, dávka se sníží nebo odejme nebo se její výplata zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byla vyplacena,

d) se změnily skutečnosti rozhodné pro výši dávky nebo pro nárok na její výplatu, postupuje se obdobně podle ustanovení písmene b) nebo c).

(2) Výplata úrazové renty se zastaví, pokud zaměstnanec nesplnil povinnost stanovenou v § 83 odst. 2 a 3 a byl na tento následek ve výzvě ke splnění této povinnosti upozorněn. Zjistí-li orgán úrazového pojištění, že míra poškození zdraví zaměstnance nedosahovala alespoň 33 %, již před zastavením její výplaty, nenáleží úrazová renta ode dne zastavení její výplaty. Zjistí-li orgán úrazového pojištění, že míra poškození zdraví zaměstnance nedosahovala alespoň 33 %, až po zastavení její výplaty, nenáleží úrazová renta ode dne, kterým míra poškození zdraví zaměstnance tuto hranici přestala dosahovat.

(3) Zjistí-li orgán úrazového pojištění, že úrazová renta nebo úrazová renta pozůstalého byla přiznána nebo je vyplácena ve vyšší částce, než v jaké náleží, v případě, kdy byl

a) pojištěnému za uvedenou dobu zpětně doplacen invalidní důchod podle zákona o důchodovém pojištění, nebo

b) pozůstalému po zaměstnanci za uvedenou dobu zpětně doplacen vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod podle zákona o důchodovém pojištění,
zúčtují se částky důchodu s vyplacenými částkami úrazové renty nebo úrazové renty pozůstalého.

Přechod nároků na dávky a jejich výplatu

§ 35

(1) Nárok na dávku nelze postoupit ani dát do zástavy.

(2) Dohodu o srážkách z dávky lze uzavřít jen pro pohledávky na výživném a na příspěvku na výživu a na úhradu přeplatku na dávce, a to až do částky, kterou lze srazit výkonem rozhodnutí.

(3) Ustanovení odstavce 2 se nevztahuje na bolestné, na příspěvek za ztížení společenského uplatnění a na náhrady nákladů spojených s léčením a s pohřbem.

§ 36

(1) Zemřel-li zaměstnanec nebo oprávněný po vzniku nároku na dávku, přechází nárok na výplatu dávky, která nebyla vyplacena, postupně na manžela (manželku), děti a rodiče, jestliže žili s příjemcem v době jeho smrti v domácnosti. Podmínka žití v domácnosti nemusí být splněna u dětí, které mají nárok na sirotčí důchod po zemřelém.

(2) Nároky přecházející na osoby uvedené v odstavci 1 nejsou předmětem dědictví;

předmětem dědictví se stávají, není-li těchto osob.

§ 37

(1) Příjemce dávky, který nesplnil některou jemu uloženou povinnost nebo přijal dávku nebo její část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, anebo jinak zavinil, že dávka byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, je povinen uhradit orgánu úrazového pojištění přeplatek na dávce. Jestliže jiná fyzická osoba nebo právnická osoba zavinila, že dávka byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, je povinna uhradit orgánu úrazového pojištění přeplatek na dávce.

(2) Jestliže přeplatek na dávce podle odstavce 1 způsobilo více subjektů, odpovídají plátcí dávky za přeplatek na dávce společně a nerozdílně a vzájemně se vypořádají podle míry zavinění, pokud se nedohodnou jinak. Spory o vzájemné vypořádání rozhodují soudy.

(3) Nárok na úhradu přeplatku na dávce podle odstavců 1 a 2 zaniká uplynutím 3 let ode dne, kdy orgán úrazového pojištění přeplatek na dávce zjistil, nejpozději však uplynutím 5 let ode dne výplaty této dávky. Lhůty uvedené ve větě první neplynou po dobu řízení o žalobě, po dobu výkonu rozhodnutí, nebo jsou-li na úhradu přeplatku prováděny srážky z příjmu nebo z dávky.

(4) Povinnost k úhradě přeplatku na dávce vzniká na základě rozhodnutí příslušného orgánu úrazového pojištění o povinnosti vrátit tento přeplatek.

(5) Povinnost uhradit přeplatek na dávce nevzniká, pokud výše přeplatku nedosahuje částky 100 Kč; tento přeplatek se odepíše k tíži orgánu úrazového pojištění.

(6) Tomu, kdo odpovídá za přeplatek, může orgán úrazového pojištění povolit placení přeplatku ve splátkách.

§ 38

Rehabilitace v úrazovém pojištění

(1) Zaměstnanci lze na jeho žádost poskytnout rehabilitaci v úrazovém pojištění, pokud míra poškození jeho zdraví činí nejméně 33 % a jeho společenské uplatnění vyžaduje

a) obnovení nebo získání dovedností ke zmírnění ztráty nebo omezení soběstačnosti, nebo

b) obnovení dosavadních nebo získání nových znalostí a dovedností teoretickou nebo praktickou přípravou, umožňujících jeho pracovní uplatnění, které bude zdravotně vhodné a kvalifikačně přiměřené.

(2) Rehabilitaci v úrazovém pojištění lze zaměstnanci poskytnout jen tehdy, pokud mu nenáleží rehabilitace podle zvláštních právních předpisů nebo pokud rehabilitace poskytnutá podle zvláštních právních předpisů nepostačuje k naplnění účelu uvedeného v odstavci 1.

(3) Rehabilitace v úrazovém pojištění se provádí ve specializovaných rehabilitačních zařízeních zařazených do seznamu stanoveného prováděcím právním předpisem. Okresní správa sociálního zabezpečení určí zaměstnanci, ve kterém rehabilitačním zařízení bude

rehabilitace v úrazovém pojištění prováděna.

(4) Poskytnutá rehabilitace v úrazovém pojištění se hradí z prostředků úrazového pojištění.

ČÁST TŘETÍ **zrušena**

§ 39
zrušen

§ 40
zrušen

§ 41
zrušen

§ 42
zrušen

§ 43
zrušen

§ 44
zrušen

§ 45
zrušen

ČÁST ČTVRTÁ **ORGANIZACE A PROVÁDĚNÍ ÚRAZOVÉHO POJIŠTĚNÍ**

§ 46
Ministerstvo

(1) Ministerstvo

- a) řídí a kontroluje výkon státní správy v úrazovém pojištění,
- b) řídí a kontroluje Českou správu sociálního zabezpečení,
- c) zřizuje posudkové komise,
- d) projednává správní delikty uvedené v § 59 odst. 4,
- e) vybírá a vymáhá pokuty za správní delikty, o kterých rozhodlo,
- f) zřizuje Radu úrazového pojištění podle tohoto zákona, stanoví její statut a jmenuje její členy.

(2) Ministerstvo prostřednictvím svých posudkových komisí posuzuje míru poškození zdraví zaměstnance pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech úrazového vyrovnání a úrazové renty. Postup při vydávání posudků upravuje zvláštní právní předpis¹⁸⁾.

(3) Ministerstvo je oprávněno dát podnět ke kontrolní lékařské prohlídce zaměstnance za podmínek uvedených v § 55 odst. 2 písm. b).

§ 47

Česká správa sociálního zabezpečení

(1) Česká správa sociálního zabezpečení

a) řídí a kontroluje činnost okresních správ sociálního zabezpečení v oblasti úrazového pojištění,

b) rozhoduje o

1. přiznání, odnětí, zastavení výplaty a o změně výše dávek uvedených v § 17 odst. 1 písm. b), c), h) a i),
2. vrácení přeplatku na dávkách, o kterých rozhodla,
3. regresních náhradách v případě dávek, o kterých rozhodla,
4. námitkách proti rozhodnutí podle § 73 odst. 2,
5. odvoláních ve věcech úrazového pojištění, v nichž v prvním stupni rozhodla okresní správa sociálního zabezpečení,

c) vyplácí dávky, o kterých rozhodla,

d) vede registr zaměstnanců a registr zaměstnavatelů jako součást registru pojištěnců nemocenského a důchodového pojištění,

e) vymáhá neprávem vyplacené částky na dávkách, o kterých rozhodla; přitom je oprávněna provádět správní exekuci ve věcech úrazového pojištění,

f) jedná před soudem v řízení o přezkoumání rozhodnutí ve věcech úrazového pojištění,

g) provádí analýzu příčin a okolností vzniku pracovních úrazů,

h) poskytuje zaměstnavatelům, zaměstnancům a oprávněným odbornou pomoc ve věcech úrazového pojištění,

i) stanoví výši průměrné úrazové zátěže v jednotlivých kategoriích činností, tvořících předmět podnikání zaměstnavatele, a tyto údaje zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup,

j) vede evidenci pracovních úrazů a nemocí z povolání, která obsahuje údaje potřebné pro zjištění nákladů na dávky, pro analýzu nákladů na dávky a pro analýzu příčin a okolností vzniku pracovních úrazů,

k) stanoví vzory a zajišťuje vydávání formulářů předepsaných podle tohoto zákona a jejich uveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup, včetně elektronické adresy své podatelny,

l) zajišťuje plnění úkolů vyplývajících z práva Evropských společenství a plnění úkolů

vyplývajících z mezinárodních smluv v oblasti úrazového pojištění,

m) vypracovává přehled vývoje úrazového pojištění podle tohoto zákona,

n) projednává správní delikty uvedené v § 58 odst. 2 písm. h) a v § 59 odst. 1 písm. h),

o) vybírá a vymáhá pokuty za správní delikty, o kterých rozhodla.

(2) Česká správa sociálního zabezpečení posuzuje prostřednictvím svého lékaře poškození zdraví zaměstnance pro účely odvolacího řízení správního, pokud v prvním stupni o dávce rozhodla okresní správa sociálního zabezpečení.

(3) Česká správa sociálního zabezpečení spolupracuje s Radou úrazového pojištění v rozsahu stanoveném v § 53.

§ 48

Okresní správa sociálního zabezpečení

(1) Okresní správa sociálního zabezpečení

a) rozhoduje v prvním stupni o

1. přiznání, odnětí, zastavení výplaty a o změně výše dávek, o kterých nerozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení,
2. vrácení přeplatku na dávkách, o kterých rozhodla,
3. regresních náhradách v případě dávek, o kterých rozhodla,
4. vzniku, trvání a zániku úrazového pojištění, vznikl-li spor o účast na úrazovém pojištění,

b) vyplácí dávky, o kterých rozhodla,

c) vymáhá neprávem vyplacené částky na dávkách, o kterých rozhodla; přitom je oprávněna provádět správní exekuci ve věcech úrazového pojištění,

d) vede potřebnou statistiku a účetní evidenci,

e) vede evidenci potřebnou pro účely úrazového pojištění,

f) přijímá oznámení o vzniku pracovního úrazu nebo zjištění nemoci z povolání,

g) přijímá žádosti zaměstnance a oprávněného o dávku,

h) opatřuje podklady pro rozhodnutí o dávkách a pro správní výkon těchto rozhodnutí,

i) poskytuje zaměstnavatelům, zaměstnancům a oprávněným odbornou pomoc ve věcech úrazového pojištění,

j) kontroluje plnění povinností uložených tímto zákonem zaměstnavatelům a zaměstnancům,

k) stanoví výši úrazové zátěže a sděluje ji zaměstnavateli,

l) sděluje zaměstnavateli do 31. března následujícího roku náklady na dávky poskytnuté v

předchozím kalendářním roce jeho zaměstnancům,

m) projednává přestupky a správní delikty s výjimkou správních deliktů, které projednává Česká správa sociálního zabezpečení nebo ministerstvo,

n) vybírá a vymáhá pokuty za přestupky a správní delikty, o kterých rozhodla.

(2) Okresní správa sociálního zabezpečení prostřednictvím svého lékaře

a) posuzuje poškození zdraví při zjišťovacích nebo kontrolních lékařských prohlídkách,

b) stanovuje míru poškození zdraví,

c) posuzuje účelnost vynaložených nákladů spojených s léčením z důvodu poškození zdraví, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění,

d) posuzuje žádosti o poskytnutí rehabilitace v úrazovém pojištění zaměstnanci,

e) kontroluje, zda příčinou dočasné pracovní neschopnosti je poškození zdraví,

f) kontroluje bodové hodnocení navržené pro účely bolestného a příspěvku za ztížení společenského uplatnění příslušným lékařem,

g) kontroluje plnění povinností příslušných lékařů při posuzování poškození zdraví, tj. správnost a úplnost zdravotnické dokumentace a podkladů pro posouzení poškození zdraví a dodržení stanovených lhůt.

§ 49

Místní příslušnost

(1) Místní příslušností okresní správy sociálního zabezpečení pro provádění úrazového pojištění včetně kontroly plnění povinností zaměstnavatelů v úrazovém pojištění se rozumí místní příslušnost stanovená zvláštním právním předpisem pro účely nemocenského a důchodového pojištění.

(2) Podání učiněné u místně nepřislušné okresní správy sociálního zabezpečení postoupí tato okresní správa místně příslušné okresní správě sociálního zabezpečení a písemně vyrozumí toho, kdo podání učinil.

(3) Nelze-li místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení určit podle odstavce 1, stanoví Česká správa sociálního zabezpečení okresní správu sociálního zabezpečení, která bude příslušná k provádění úrazového pojištění a kontrole plnění povinností v úrazovém pojištění.

§ 50

Oprávnění orgánů úrazového pojištění

(1) Orgány úrazového pojištění jsou oprávněny

a) ověřit u zaměstnavatele údaje nezbytné pro poskytování dávek,

b) využívat pro účely úrazového pojištění údaje získané podle zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení,

c) vyzvat zaměstnance, aby se za účelem posouzení poškození zdraví podrobil zjištění svého zdravotního stavu jejím lékařem a vyšetření zdravotního stavu příslušným lékařem nebo u jiného určeného poskytovatele zdravotních služeb.

(2) Při výkonu kontrolní činnosti jsou pověřeni zaměstnanci orgánů úrazového pojištění oprávněni

a) vstupovat do objektů a na pracoviště zaměstnavatele, s výjimkou objektů a pracovišť ozbrojených sil a bezpečnostních sborů,

b) nahlížet do záznamů o příjmech zaměstnanců a do jiných záznamů důležitých pro výkon úrazového pojištění,

c) vyžadovat od kontrolovaného zaměstnavatele a jeho zaměstnanců, aby jim ve stanovené lhůtě poskytli doklady a jiné písemnosti (včetně nosičů dat) potřebné pro výkon kontroly,

d) vyžadovat od kontrolovaného zaměstnavatele a jeho zaměstnanců součinnost potřebnou k výkonu kontroly, pokud nelze účelu kontroly dosáhnout jinak.

(3) Podle výsledků analýzy příčin a okolností vzniku pracovních úrazů, prováděné Českou správou sociálního zabezpečení podle § 47 odst. 1 písm. g) zejména při zjištění nárůstu počtu pracovních úrazů nebo nemocí z povolání v některém odvětví činnosti zaměstnavatele, u některého zaměstnavatele nebo při některých pracích, může dát okresní správa sociálního zabezpečení podnět k výkonu a zaměření kontroly orgánům inspekce práce nebo orgánům ochrany veřejného zdraví a poskytnout těmto orgánům potřebnou součinnost.

§ 51

Shromažďování a zveřejňování údajů o zaměstnancích a zaměstnavatelích

(1) Česká správa sociálního zabezpečení shromažďuje v registru zaměstnanců identifikační a jiné údaje, potřebné pro plnění úkolů v úrazovém pojištění, kterými jsou vedle údajů získaných pro účely nemocenského a důchodového pojištění

a) identifikační údaje zaměstnance nebo oprávněného, který uplatnil nárok na dávku, a adresa pro doručování,

b) údaje o pracovním úrazu (nemoci z povolání), jimiž jsou údaje o zdrojích, příčinách a okolnostech jeho vzniku a o důsledcích pracovního úrazu (nemoci z povolání).

(2) Česká správa sociálního zabezpečení shromažďuje pro plnění úkolů v úrazovém pojištění identifikační údaje o zaměstnavateli a o převažující činnosti zaměstnavatele, vyjádřené v souladu s Odvětvovou klasifikací ekonomických činností vydanou Českým statistickým úřadem¹⁶⁾.

(3) Česká správa sociálního zabezpečení zveřejňuje statistické údaje o výkonu úrazového pojištění.

§ 52

Přehled vývoje úrazového pojištění

Česká správa sociálního zabezpečení vypracovává v návaznosti na zvláštní účet úrazového pojištění¹⁹⁾ do jednoho měsíce po schválení státního rozpočtu na kalendářní rok přehled vývoje úrazového pojištění, který obsahuje podrobné údaje o výdajích na dávky, na prevenci v úrazovém pojištění a o výši provozních nákladů v rozsahu ukazatelů statistiky pracovních úrazů a nemocí z povolání včetně jejich zdrojů a příčin. Přehled vývoje úrazového pojištění zveřejní Česká správa sociálního zabezpečení způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 53

Rada úrazového pojištění

(1) Rada úrazového pojištění má 15 členů a je složena stejným dílem ze zástupců orgánů úrazového pojištění a organizací zaměstnanců a zaměstnavatelů. Členy Rady úrazového pojištění jmenuje ministr práce a sociálních věcí na návrh orgánů úrazového pojištění a organizací zaměstnanců a zaměstnavatelů. Výkon funkce člena Rady úrazového pojištění se posuzuje jako jiný úkon v obecném zájmu. Zaměstnavatel je povinen poskytnout členu Rady úrazového pojištění k výkonu jeho činnosti pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu.

(2) Rada úrazového pojištění

- a) schvaluje na návrh jejích členů rozdělení prostředků k použití na programy prevence v úrazovém pojištění (§ 16 odst. 2) na následující kalendářní rok,
- b) schvaluje přehled vývoje úrazového pojištění,
- c) navrhuje ministerstvu programy prevence v úrazovém pojištění na následující kalendářní rok.

ČÁST PÁTÁ POSUZOVÁNÍ POŠKOZENÍ ZDRAVÍ

§ 54

Posouzení poškození zdraví

Při posouzení poškození zdraví se vychází z oznámení zaměstnavatele o vzniku pracovního úrazu nebo o zjištění nemoci z povolání podle § 84 odst. 1 písm. c) bodu 4, ze zdravotního stavu zaměstnance doloženého výsledky funkčních vyšetření a z výsledků vlastního vyšetření lékaře orgánu úrazového pojištění nebo lékaře posudkové komise ministerstva.

§ 55

Lékařské prohlídky

(1) Zjišťovací lékařská prohlídka zaměstnance se uskuteční do 30 dnů po zahájení řízení o úrazové vyrovnání nebo o úrazovou rentu.

(2) Kontrolní lékařská prohlídka zaměstnance se uskuteční

- a) v době určené při předchozím lékařském posouzení,
- b) zjistí-li orgán úrazového pojištění posudkově významné skutečnosti, které odůvodňují provedení kontrolní lékařské prohlídky,
- c) z podnětu zaměstnavatele,
- d) na základě žádosti zaměstnance (§ 83 odst. 1).

(3) Zaměstnavatel může podnět ke kontrolní lékařské prohlídce podat nejdříve po uplynutí jednoho roku od předchozího posouzení. Při dalším poškození zdraví se ke stanovené lhůtě nepřihlíží.

(4) Podnět ke kontrolní lékařské prohlídce se podává příslušné okresní správě sociálního zabezpečení.

§ 56

Změna míry poškození zdraví

Zjistí-li se při kontrolní lékařské prohlídce, že se poškození zdraví a jím podmíněná míra poškození zdraví zaměstnance změnily, stanoví se míra poškození zdraví podle aktuálního stavu.

§ 57

Povinnosti příslušných lékařů a poskytovatelů zdravotních služeb

(1) Příslušný lékař a jiný poskytovatel zdravotních služeb jsou povinni za úhradu na žádost orgánu úrazového pojištění

- a) provést vyšetření zdravotního stavu zaměstnance,
- c) umožnit bez souhlasu zaměstnance lékaři orgánu úrazového pojištění na jeho žádost bezplatně nahlížet do zdravotnické dokumentace a na nezbytně nutnou dobu zapůjčit lékaři orgánu úrazového pojištění zdravotnickou dokumentaci v rozsahu určeném orgánem úrazového pojištění.

(2) Příslušný lékař je povinen za úhradu

- a) vypracovat na žádost zaměstnance lékařský posudek za účelem stanovení výše bolestného a příspěvku za ztížení společenského uplatnění,
- b) zaslat kopii lékařského posudku podle písmene a) ve lhůtě do 3 dnů po nabytí jeho platnosti podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾ příslušné okresní správě sociálního zabezpečení podle místa bydliště zaměstnance.

(3) Poskytovatel zdravotních služeb plní povinnosti podle odstavce 1 do 15 dnů ode dne, kdy obdržel žádost, není-li v žádosti stanovena lhůta delší. Pokud nelze z vážných důvodů splnit povinnosti ve stanovené lhůtě, vyrozumí o tom orgán úrazového pojištění a v

dohodě s ním stanoví jinou lhůtu.

(4) Orgán úrazového pojištění vyžaduje a zpracovává prostřednictvím svého lékaře údaje o zdravotním stavu zaměstnance, a to pouze v rozsahu nezbytném pro posouzení poškození zdraví. To platí obdobně i pro posuzování poškození zdraví posudkovými komisemi ministerstva.

(5) Výše úhrady za výkony podle odstavců 1 až 3 se řídí seznamem zdravotních výkonů s bodovými hodnotami²¹⁾ a zvláštními právními předpisy²²⁾. Úhradu poskytuje orgán úrazového pojištění.

ČÁST ŠESTÁ SPRÁVNÍ DELIKTY A REGRESNÍ NÁHRADA

HLAVA I PŘESTUPKY A SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 58 Přestupky

(1) Fyzická osoba se jako zaměstnanec orgánu úrazového pojištění nebo jako osoba zúčastněná na řízení v úrazovém pojištění dopustí přestupku tím, že poruší povinnost zachovávat mlčenlivost podle § 86.

(2) Fyzická osoba se jako zaměstnavatel dopustí správního deliktu tím, že

- a) nedoloží přehled nebo údaj podle § 84 odst. 1 písm. b),
- b) neoznámí vznik nebo zánik úrazového pojištění zaměstnance podle § 84 odst. 1 písm. c) bodů 1 a 2 nebo neoznámí změnu údajů uvedených v § 84 odst. 1 písm. c) bodě 3,
- c) neoznámí vznik pracovního úrazu nebo zjištění nemoci z povolání nebo příčiny a okolnosti vzniku pracovního úrazu podle § 84 odst. 1 písm. c) bodů 4 a 5,
- d) neoznámí celkovou výši náhrady mzdy nebo platu náležející zaměstnanci podle § 84 odst. 1 písm. c) bodu 6,
- e) nevede údaje potřebné pro poskytování a výpočet dávek podle § 84 odst. 1 písm. e) nebo tyto údaje neposkytne orgánu úrazového pojištění při uplatnění nároku na dávku zaměstnancem nebo oprávněným,
- f) neposkytne orgánu úrazového pojištění jím vyžádané potřebné doklady a vysvětlení podle § 84 odst. 1 písm. f),
- g) neuschovává záznamy a podklady podle § 84 odst. 1 písm. h),
- h) nepředá České správě sociálního zabezpečení kopii své evidence o pracovních úrazech a nemocech z povolání ve lhůtě stanovené v § 92 odst. 2, nebo tuto kopii České správě sociálního zabezpečení nevydá na její žádost podle § 93 odst. 1, nebo, jde-li o zaměstnavatele, který zaniká bez právního nástupce, tuto kopii České správě sociálního zabezpečení nepředá

podle § 93 odst. 2.

(3) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. a), d) a h),
- b) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. c) a f),
- c) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 a odstavce 2 písm. b), e) a g).

§ 59

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako zaměstnavatel dopustí správního deliktu tím, že

- a) nepředloží přehled nebo údaj podle § 84 odst. 1 písm. b),
- b) neoznámí vznik nebo zánik úrazového pojištění zaměstnance podle § 84 odst. 1 písm. c) bodů 1 a 2 nebo neoznámí změnu údajů uvedených v § 84 odst. 1 písm. c) bodě 3,
- c) neoznámí vznik pracovního úrazu nebo zjištění nemoci z povolání nebo příčiny a okolnosti vzniku pracovního úrazu podle § 84 odst. 1 písm. c) bodů 4 a 5,
- d) neoznámí celkovou výši náhrady mzdy nebo platu náležející zaměstnanci podle § 84 odst. 1 písm. c) bodu 6,
- e) nevede údaje potřebné pro poskytování a výpočet dávek podle § 84 odst. 1 písm. e) nebo tyto údaje neposkytne orgánu úrazového pojištění při uplatnění nároku na dávku zaměstnancem nebo oprávněným,
- f) neposkytne orgánu úrazového pojištění jím vyžádané potřebné doklady a vysvětlení podle § 84 odst. 1 písm. f),
- g) neuschovává záznamy a podklady podle § 84 odst. 1 písm. h),
- h) nepředá České správě sociálního zabezpečení kopii své evidence o pracovních úrazech a nemocech z povolání ve lhůtě stanovené v § 92 odst. 2, nebo tuto kopii České správě sociálního zabezpečení nevydá na její žádost podle § 93 odst. 1, nebo, jde-li o zaměstnavatele, který zaniká bez právního nástupce, tuto kopii České správě sociálního zabezpečení nepředá podle § 93 odst. 2.

(2) Poskytovatel zdravotních služeb se dopustí správního deliktu tím, že ve lhůtě stanovené v § 57 odst. 3

- a) v rozporu s § 57 odst. 1 neprovede na žádost orgánu úrazového pojištění vyšetření zdravotního stavu zaměstnance,
- b) nezpracuje podle § 57 odst. 1 písm. b) lékařské podklady, nebo

c) neumožní lékaři orgánu úrazového pojištění na jeho žádost nahlížení do zdravotnické dokumentace nebo mu nezapůjčí zdravotnickou dokumentaci podle § 57 odst. 1 písm. c).

(3) Příslušný lékař se dopustí správního deliktu tím, že nevypracuje na žádost zaměstnance lékařský posudek podle § 57 odst. 2 písm. a), nebo kopii vypracovaného lékařského posudku nezašle okresní správě sociálního zabezpečení podle § 57 odst. 2 písm. b).

(4) Pojišťovna, která vede evidenci (§ 92 odst. 5) o pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání (dále jen "zákonné pojištění") se dopustí správního deliktu tím, že

a) nepředá podle § 92 odst. 3 České správě sociálního zabezpečení kopii své evidence o pracovních úrazech a nemocech z povolání, kterou vede pro účely zákonného pojištění, nebo

b) nesdělí Ministerstvu financí ekonomické výsledky provozu zákonného pojištění nebo neodvede přebytky do státního rozpočtu podle § 92.

(5) Za správní delikty podle odstavců 1 až 4 lze uložit pokutu do

a) 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavců 1 až 3,

b) 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 4.

§ 60

Společná ustanovení pro přestupky a správní delikty

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výše pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do jednoho roku ode dne, kdy se o něm dověděl, nejpozději však do 3 roků ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se použijí ustanovení o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(5) Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

HLAVA II REGRESNÍ NÁHRADA

§ 61

(1) Ten, kdo způsobil, že v důsledku jeho zaviněného protiprávního jednání zjištěného soudem nebo správním úřadem došlo ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku na

dávku, je povinen zaplatit orgánu úrazového pojištění regresní náhradu.

(2) Vůči zaměstnavateli má orgán úrazového pojištění právo na náhradu vyplacených dávek,

a) způsobil-li zaměstnavatel, který je fyzickou osobou, poškození zdraví zaměstnanci úmyslně, v opilosti nebo pod vlivem jiné návykové látky stanovené zvláštním právním předpisem¹³⁾,

b) způsobil-li zaměstnanec zaměstnavatele při výkonu práce nebo v souvislosti s ní poškození zdraví zaměstnanci v opilosti nebo pod vlivem jiné návykové látky stanovené zvláštním právním předpisem¹³⁾,

c) došlo-li k poškození zdraví v přímé souvislosti s výkonem činnosti provozované zaměstnavatelem neoprávněně.

(3) Nárok na regresní náhradu nemá orgán úrazového pojištění vůči zaměstnanci, jemuž byla dávka vyplacena.

(4) Regresní náhrada se stanoví ve výši vyplacené dávky.

(5) Povinnost k zaplacení regresní náhrady vzniká na základě rozhodnutí orgánu úrazového pojištění o povinnosti zaplatit tuto náhradu, pokud částku uvedenou v odstavci 4 osoba uvedená v odstavci 1 již dříve nezaplatila dobrovolně.

(6) Nárok na zaplacení regresní náhrady zaniká uplynutím 5 let ode dne kdy orgán úrazového pojištění zjistil, že dávka byla vyplacena na základě poškození zdraví, k němuž došlo v důsledku jednání uvedeného v odstavci 1. Nárok na zaplacení regresní náhrady opakujících se dávek, vyplácených měsíčně, zaniká uplynutím 5 let od posledního dne v měsíci, v němž byla dávka vyplacena.

(7) Orgán úrazového pojištění je povinen podat podnět příslušnému správnímu orgánu nebo jinému orgánu veřejné moci k zahájení řízení, pokud by v tomto řízení mohlo dojít ke zjištění zaviněného protiprávního jednání, které má význam pro regresní náhrady.

(8) Regresní náhrada je příjmem státního rozpočtu.

ČÁST SEDMÁ ŘÍZENÍ V POJIŠTĚNÍ

HLAVA I ŘÍZENÍ VE VĚCECH DÁVKOVÝCH

§ 62 Předmět řízení

Předmětem řízení ve věcech dávkových je rozhodování o dávkách podle tohoto zákona.

§ 63

Zahájení řízení

(1) Řízení o dávku se zahajuje na základě žádosti zaměstnance nebo oprávněného podané na předepsaném formuláři okresní správě sociálního zabezpečení, nebo z moci úřední. Žádost lze podat též v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem¹¹⁾.

(2) Za oprávněného, který vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemůže sám podat žádost o dávku, může na základě potvrzení lékaře podat žádost o dávku jeho manžel (manželka), děti nebo rodiče.

§ 64

Zkrácené řízení

(1) Ve zkráceném řízení rozhoduje orgán pojištění o

- a) nároku na výplatu dávky v případech, kdy je nesporné splnění podmínek nároku na dávku a její výplatu, a výše dávky,
- b) změně výše vyplácené dávky v případech, kdy je nová výše dávky nesporná,
- c) zániku nároku na výplatu dávky v případech, kdy je nesporné, že podmínky nároku na dávku již nejsou splněny.

(2) Ve zkráceném řízení se rozhodnutí nevydává; v těchto případech obdrží zaměstnanec nebo oprávněný písemné oznámení.

(3) Proti výsledku zkráceného řízení může oprávněný podat písemné námitky u orgánu pojištění, který ve zkráceném řízení rozhodl, ve lhůtě do 15 dnů od doručení oznámení podle odstavce 2. Podáním námitek se zahajuje řízení ve věcech dávkových.

(4) Byla-li ve zkráceném řízení dávka přiznána, výše dávky změněna nebo bylo rozhodnuto, že nárok na dávku zanikl, a nebyly podány námitky podle odstavce 3, dávka se ve stanovené výši vyplatí nebo se její výplata zastaví.

HLAVA II

ŘÍZENÍ VE VĚCECH JINÝCH NEŽ DÁVKOVÝCH

§ 65

Předmět řízení

Předmětem řízení v jiných než dávkových věcech je rozhodování o

- a) vzniku, trvání nebo zániku úrazového pojištění ve sporných případech,
- b) přestupcích a správních deliktech,
- c) regresních náhradách,
- d) náhradách nákladů poskytovaných v souvislosti s řízením.

§ 66
Účastníci řízení

Účastníky řízení v jiných než dávkových věcech jsou

- a) zaměstnanec a oprávněný,
- b) zaměstnavatel,
- c) příslušný lékař nebo jiný poskytovatel zdravotních služeb,
- d) ten, vůči němuž je uplatňována regresní náhrada.

§ 67
Zahájení řízení

Řízení v jiných než dávkových věcech se zahajuje podáním žádosti zaměstnance nebo oprávněného, zaměstnavatele nebo z moci úřední. Žádost lze podat též v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem¹¹⁾.

HLAVA III
zrušena

§ 68
zrušen

§ 69
zrušen

§ 70
zrušen

HLAVA IV
SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O ŘÍZENÍ V ÚRAZOVÉM POJIŠTĚNÍ

§ 71
Přerušení řízení

(1) Orgán úrazového pojištění může řízení přerušit

- a) současně s výzvou účastníku řízení k odstranění nedostatků žádosti,
- b) jestliže se zaměstnanec v řízení o přiznání dávky nebo v řízení o uznání změny míry poškození zdraví, zahájeném na návrh zaměstnance, nepodrobil vyšetření zdravotního stavu, ačkoliv byl k tomuto vyšetření vyzván, pokud byl zaměstnanec ve výzvě na tento následek upozorněn,
- c) probíhá-li řízení o předběžné otázce nebo orgán úrazového pojištění vyzval účastníka řízení, aby podal žádost o zahájení řízení před příslušným správním orgánem nebo jiným

orgánem veřejné moci ve lhůtě, kterou orgán úrazového pojištění určí,

d) do doby ustanovení opatrovníka procesně nezpůsobilému účastníkovi.

(2) Lhůta pro vydání rozhodnutí se kromě dob uvedených ve správním řádu prodlužuje též o dobu, kdy se došetřují rozhodné skutečnosti u zaměstnavatelů, a o dobu, kterou orgán úrazového pojištění stanovil žadateli k odstranění nedostatků podání, pokud z tohoto důvodu nebylo podle odstavce 1 řízení přerušeno.

§ 72

Zastavení řízení

Trvalo-li přerušení řízení podle § 71 odst. 1 písm. a) nebo b) alespoň 6 měsíců, lze řízení zastavit.

§ 73

Formy rozhodnutí

Písemné rozhodnutí se nevydává, jde-li o hromadné zvyšování vyplácených dávek; v těchto případech obdrží zaměstnanec nebo oprávněný písemné oznámení o zvýšení těchto dávek.

§ 74

Doručování

(1) Do vlastních rukou adresáta se doručují

a) rozhodnutí, jimiž se dávka nepřiznává, odnímá, snižuje nebo se zastavuje její výplata, rozhodnutí o přerušení řízení a rozhodnutí, jimiž se ukládá povinnost vrátit neprávem vyplacené částky,

b) rozhodnutí v jiných než dávkových věcech,

c) výzvy podle tohoto zákona,

d) rozhodnutí o námitkách.

(2) Do vlastních rukou adresáta se také doručují písemnosti, u nichž je den doručení rozhodný pro počátek běhu lhůty nebo pro stanovení termínu a nedodržení těchto lhůt by pro příjemce mohlo být spojeno s právní újmou.

(3) Orgán úrazového pojištění může doručit písemnost ve věcech přeplatku na dávce, regresní náhrady nebo exekuce také prostřednictvím policejního orgánu příslušného podle místa doručení.

§ 75

Námitky

(1) Proti oznámení o hromadném zvyšování vyplácených dávek podle § 73 1 lze uplatnit do 60 dnů po splátce dávky úrazového pojištění, od které byla provedena změna její

výše, námitky.

(2) Námitky se podávají České správě sociálního zabezpečení.

(3) Česká správa sociálního zabezpečení vydá do 30 dnů ode dne, kdy jí námitky došly, rozhodnutí o úpravě dávky úrazového pojištění provedené podle § 73 .

§ 76

Vysvětlení

K prověření oznámení, ostatních podnětů a vlastních zjištění orgánu úrazového pojištění, která by mohla být důvodem k zahájení řízení z moci úřední, může orgán úrazového pojištění požadovat nezbytné vysvětlení také v písemné formě.

§ 77

Soudní přezkum

Proti rozhodnutí o rehabilitaci v úrazovém pojištění není přípustné podání žaloby podle předpisů o soudním řízení správním.

§ 78

Náklady řízení

(1) Orgány úrazového pojištění nemají nárok na náhradu nákladů v řízení ve věcech pojištění včetně řízení před soudem.

(2) Orgán úrazového pojištění může uložit povinnost nahradit náklady řízení o povinnosti vrátit přeplatek na dávce a řízení o povinnosti zaplatit regresní náhradu tomu, kdo jejich vznik způsobil porušením své povinnosti.

HLAVA V

NÁHRADY POSKYTOVANÉ V SOUVISLOSTI S ŘÍZENÍM

§ 79

Náhrada nákladů řízení

(1) Orgán úrazového pojištění nahradí na žádost zaměstnance ušlý výdělek a náklady, které mu vznikly tím, že byl vyzván, aby se dostavil k lékaři orgánu úrazového pojištění nebo se pro potřeby tohoto lékaře podrobil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření (dále jen "vyšetření"), pokud jde o řízení o úrazové vyrovnání nebo úrazovou rentu.

(2) Náhrada nákladů náleží též

a) rodinným příslušníkům a průvodcům zaměstnance, potvrdil-li příslušný lékař, že zaměstnanec potřebuje průvodce na cestu k vyšetření nebo k jednání příslušného orgánu,

b) zákonným zástupcům zaměstnance, jestliže jej doprovázejí na vyzvání k vyšetření nebo jednání příslušného orgánu,
pokud o náhradu nákladů řízení požádali.

(3) Náklady podle odstavce 1 se rozumí cestovní výdaje, kterými jsou

- a) jízdní výdaje,
- b) výdaje za ubytování,
- c) zvýšené stravovací výdaje,
- d) nutné vedlejší výdaje.

§ 80

Náhrada ušlého výdělku

(1) Náhrada ušlého výdělku náleží za dobu, za kterou v souvislosti s vyšetřením nebo jednáním příslušného orgánu ušel osobám uvedeným v § 79 odst. 1 a 2 výdělek.

(2) Náhrada ušlého výdělku nenáleží za dobu, za kterou osobám uvedeným v § 79 odst. 1 a 2 náleží nemocenské nebo za kterou jim zaměstnavatel poskytne náhradu mzdy, popřípadě pracovní odměny za práce konané mimo pracovní poměr.

§ 81

Cestovní výdaje

Náhrada cestovních výdajů se řídí zvláštním právním předpisem²³⁾.

§ 82

Uplatnění nároku na náhrady

Nárok na náhradu nákladů řízení se uplatňuje do dvou měsíců ode dne vyšetření nebo jednání u orgánu úrazového pojištění, u něhož proběhlo jednání nebo pro jehož potřeby se zaměstnanec podrobil vyšetření, jinak zaniká. Žádost o náhradu nákladů řízení je třeba doložit příslušnými doklady. Tento příslušný orgán úrazového pojištění rozhodne o náhradách a provede jejich výplatu. Rozhodnutí o náhradách vydaná v odvolacím řízení jsou vyloučena ze soudního přezkumu.

ČÁST OSMÁ

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

HLAVA I

PRÁVA A POVINNOSTI

§ 83

Práva a povinnosti zaměstnance

(1) Zaměstnanec má právo požádat po uplynutí jednoho roku od posledního stanovení míry poškození zdraví o její nové stanovení. Orgán úrazového pojištění je povinen takové žádosti vyhovět do 30 dnů ode dne doručení žádosti zaměstnance.

(2) Zaměstnanec je povinen podrobit se na výzvu orgánu úrazového pojištění

a) posouzení poškození zdraví lékařem orgánu úrazového pojištění a posudkovou komisí ministerstva, popřípadě vyšetření lékařem orgánu úrazového pojištění nebo lékařem posudkové komise ministerstva,

b) vyšetření zdravotního stavu, popřípadě jinému odbornému vyšetření příslušným lékařem nebo u poskytovatele zdravotních služeb, kterého určil lékař orgánu úrazového pojištění, je-li to potřebné pro posouzení poškození zdraví.

(3) Zaměstnanec a oprávněný jsou povinni spolupůsobit s orgány úrazového pojištění k tomu, aby o dávce mohlo být rozhodnuto včas podle skutečného stavu, jsou povinni uplatňovat nárok na dávku stanoveným způsobem, osvědčovat skutečnosti, na kterých závisí rozhodování o dávce, předkládat stanovené doklady, vysvětlení a údaje požadované příslušnými orgány úrazového pojištění, hlásit jim do 8 dnů všechny skutečnosti, které jsou nebo mohou být důvodem pro zánik nebo změnu nároku na dávku, pro trvání nároku, pro změnu výše dávky nebo pro její výplatu.

§ 84

Povinnosti zaměstnavatele

(1) Zaměstnavatel je povinen přihlásit se nejpozději do 8 kalendářních dnů od svého vzniku na předepsaném formuláři u okresní správy sociálního zabezpečení, v němž uvede své identifikační údaje, včetně bankovního spojení. Tuto povinnost má i v případech zániku zaměstnavatele nebo změn údajů, které uvedl ve formuláři. Dále je povinen

a) zrušeno

b) zrušeno

c) oznámit okresní správě sociálního zabezpečení na předepsaném formuláři

1. do 8 dnů vznik úrazového pojištění zaměstnance,
2. do 8 dnů zánik úrazového pojištění zaměstnance,
3. do 8 dnů změnu údajů uvedených ve formuláři o vzniku úrazového pojištění,
4. do 8 dnů ode dne, kdy se o vzniku pracovního úrazu nebo o zjištění nemoci z povolání dozvěděl, vznik pracovního úrazu nebo zjištění nemoci z povolání,
5. bez zbytečného odkladu příčiny a okolnosti vzniku pracovního úrazu, jejichž vyšetření je mu uloženo zvláštním právním předpisem²⁴⁾,
6. do 8 dnů po zúčtování náhrady mzdy nebo platu za dobu pracovní neschopnosti z důvodu poškození zdraví celkovou výši náhrady mzdy nebo platu náležející zaměstnanci,

d) umožnit orgánu úrazového pojištění

1. kontrolu plnění povinností uložených zaměstnavateli tímto zákonem,
 2. ověření údajů nezbytných pro zjištění nároku na dávku,
- a poskytnout potřebnou součinnost k provedení kontroly nebo ověření údajů,

e) vést údaje potřebné pro poskytování dávek a při uplatňování nároku na dávku zaměstnancem sdělovat tyto údaje orgánu úrazového pojištění na předepsaném formuláři,

f) poskytnout orgánu úrazového pojištění na vyžádání do 8 dnů potřebné doklady a vysvětlení o vzniku a následcích pracovního úrazu nebo nemoci z povolání,

g) sdělit orgánu úrazového pojištění, že v souvislosti s pracovním úrazem nebo nemocí z povolání bylo zahájeno správní řízení o přestupku nebo trestní řízení, a informovat jej o průběhu a výsledku řízení, pokud se o těchto skutečnostech dozví,

h) uschovávat záznamy a podklady potřebné pro provádění úrazového pojištění po dobu 30 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají.

(2) Není-li stanoveno v tomto zákoně jinak, je zaměstnavatel povinen splnit příslušnou povinnost bez zbytečného odkladu.

(3) Zaměstnavatel, který zaměstnává méně než 26 zaměstnanců, je povinen na výzvu okresní správy sociálního zabezpečení se dostavit na tuto správu, popřípadě na jiné určené místo, ve stanovený den za účelem provedení kontroly plnění povinností v úrazovém pojištění, pokud se předem z vážných důvodů neomluví.

(4) Oznámení na předepsaném formuláři podle odstavce 1 písm. c) a e) lze učinit též v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb¹¹⁾.

(5) Orgán úrazového pojištění může rozhodnutím uložit pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kč zaměstnavateli, který

a) neumožní orgánu úrazového pojištění kontrolu plnění povinností, ověření údajů nebo neposkytne orgánu úrazového pojištění potřebnou součinnost podle odstavce 1 písm. d),

b) se nedostaví na výzvu okresní správy sociálního zabezpečení podle odstavce 3.

(6) Pořádkovou pokutu vybírá ten orgán úrazového pojištění, který pokutu uložil.

§ 85

Oznamovací povinnost a poskytování zpráv

(1) Příslušný lékař, jiný poskytovatel zdravotních služeb, popřípadě státní orgán oznámí okresní správě sociálního zabezpečení do 8 dnů ode dne zjištění okolností nasvědčujících tomu, že poškození zdraví, které zaměstnanec nebo jeho zaměstnavatel uvedl jako následek pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, nebylo zaměstnanci způsobeno pracovním úrazem nebo nemocí z povolání.

(2) Pro účely úrazového pojištění jsou orgány ochrany veřejného zdraví povinny poskytnout na vyžádání České správě sociálního zabezpečení zprávy o výsledcích epidemiologických a jiných šetření, která jsou tyto orgány povinny provádět podle zvláštních právních předpisů.

(3) Pro účely úrazového pojištění jsou orgány inspekce práce a orgány státní báňské správy povinny poskytnout na vyžádání České správě sociálního zabezpečení zprávy o vyšetřování příčin pracovních úrazů.

(4) Příslušný lékař a jiný poskytovatel zdravotních služeb poskytují údaje podle odstavce 1 pro účely úrazového pojištění bezplatně.

HLAVA II SDĚLOVÁNÍ ÚDAJŮ

§ 86

Povinnost osob zachovávat mlčenlivost

(1) Zaměstnanci orgánů úrazového pojištění mají povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění povinností v oblasti úrazového pojištění nebo v souvislosti s nimi; tato povinnost trvá i po skončení pracovního vztahu, zaměstnaneckého vztahu nebo výkonu funkce.

(2) Povinnost zachovávat mlčenlivost mají fyzické osoby, které byly jakkoliv zúčastněny na řízení v úrazovém pojištění, jde-li o skutečnosti, se kterými se seznámily při takovém řízení nebo v souvislosti s ním. Tato povinnost trvá i po skončení tohoto řízení. Fyzické osoby zúčastněné na řízení v úrazovém pojištění musí být orgánem úrazového pojištění poučeny o své povinnosti zachovávat mlčenlivost a o právních důsledcích porušení této povinnosti.

(3) Fyzické osoby vázané povinností mlčenlivosti podle odstavců 1 a 2 mohou sdělovat údaje, na něž se tato povinnost vztahuje,

a) jen jestliže to stanoví tento zákon nebo zvláštní zákon, nebo

b) se souhlasem toho, v jehož zájmu povinnost mlčenlivosti mají, pokud je ten, v jehož zájmu tuto povinnost mají, této povinnosti zbaví, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu, pro který mohou být takové údaje sděleny.

(4) Zobecněné informace a souhrnné údaje, které orgány úrazového pojištění získají při své činnosti, mohou být bez uvedení konkrétních údajů, zejména jmenných, využívány při vědecké, publikační a pedagogické činnosti.

§ 87

Sdělování údajů mezi orgány úrazového pojištění, nemocenského pojištění a důchodového pojištění

(1) Orgány úrazového pojištění si na žádost vzájemně sdělují údaje nezbytné k plnění jejich úkolů v oblasti úrazového pojištění, a to včetně údajů o jednotlivých pojištěncích. Dožádaný orgán úrazového pojištění je povinen žádosti dožadujícího orgánu úrazového pojištění vyhovět ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy žádost obdržel, nestanovil-li orgán, který údaje vyžaduje, lhůtu delší. Požadované údaje lze poskytovat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Údaje, které získaly o pojištěncích orgány provádějící nemocenské a důchodové pojištění, lze použít i pro provádění úrazového pojištění; to platí též naopak.

§ 88

Sdělování údajů orgány úrazového pojištění jiným subjektům

(1) Orgány úrazového pojištění na žádost sdělují správním úřadům, orgánům územních samosprávných celků, soudům, notářům, soudním exekutorům, orgánům činným v

trestním řízení, Nejvyššímu státnímu zastupitelství, zpravodajským službám, orgánům oprávněným ke kontrole činnosti orgánů úrazového pojištění, jiným fyzickým nebo právnickým osobám, které na základě zákona vykonávají působnost v oblasti veřejné správy, a zahraničním orgánům v souladu s mezinárodními smlouvami údaje nezbytné k plnění úkolů v jejich působnosti podle zvláštních zákonů, a to včetně údajů o jednotlivých zaměstnancích. Orgán úrazového pojištění poskytne požadovanou informaci, pokud subjekt, který informaci požaduje, v žádosti uvede ustanovení zákona, o který svůj požadavek na poskytnutí informace opírá, rozsah údajů, jejichž poskytnutí požaduje, a účel, pro který dané informace požaduje.

(2) Orgány úrazového pojištění sdělují zdravotním pojišťovnám, provádějícím zdravotní pojištění konkrétního zaměstnance, případy uložení sankce poskytovateli zdravotních služeb za neplnění povinností vůči orgánům úrazového pojištění.

(3) Orgány úrazového pojištění sdělují na žádost orgánům poskytujícím dávky státní sociální podpory údaje o výši jednotlivých dávek zúčtovaných ve stanoveném období a o přeplatcích a nedoplatecích na dávkách.

(4) Údaje podle odstavců 2 a 3 se sdělují v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup, písemnou formou nebo předáváním dat na médiích, a to podle dohody orgánu úrazového pojištění se zdravotní pojišťovnou a s orgánem poskytujícím dávky státní sociální podpory; nedojde-li k této dohodě, určí způsob předávání údajů orgán úrazového pojištění, který údaje sděluje.

(5) Orgány úrazového pojištění sdělují do Národního registru nemocí z povolání²⁵⁾ údaje o míře poškození zdraví stanovené při zjišťovacích lékařských prohlídkách zaměstnanců, u nichž příčinou dlouhodobého poškození zdraví je nemoc z povolání.

(6) Jiným subjektům sdělují orgány úrazového pojištění údaje na jejich žádost

a) v případech uvedených v § 86 odst. 3,

b) jde-li o poskytnutí údajů osobě, které se týkají, nebo

c) jde-li o fyzickou nebo právnickou osobu, která prokáže, že má vůči jiné osobě podle pravomocného vykonatelného rozhodnutí splatnou pohledávku, údaje o tom, zda tato jiná osoba je poživitelem dávky a zda vyplácená dávka dosahuje výše podléhající výkonu rozhodnutí, a údaj o rodném čísle této jiné osoby.

§ 89

Sdělování údajů orgánům úrazového pojištění jinými subjekty

(1) Orgány úrazového pojištění jsou oprávněny v rozsahu své působnosti vyžadovat od fyzických nebo právnických osob sdělení údajů potřebných pro provádění úrazového pojištění, a to včetně údajů o jednotlivých fyzických osobách a právnických osobách. Údaje potřebné pro provádění úrazového pojištění sdělují fyzické osoby a právnické osoby orgánům úrazového pojištění na žádost.

(2) Úřad práce České republiky - generální ředitelství sděluje orgánům úrazového pojištění bez žádosti údaje o cizích státních příslušnících zaměstnaných na území České republiky²⁶⁾.

(3) Příslušní lékaři a jiní poskytovatelé zdravotních služeb jsou povinni pro účely regresní náhrady bez žádosti sdělit příslušnému orgánu úrazového pojištění poškození zdraví osob, kterým poskytli zdravotní služby, pokud mají důvodné podezření, že poškození zdraví bylo způsobeno jednáním jiné fyzické osoby, než je zaměstnanec, nebo právnické osoby.

(4) Orgány Policie České republiky, státní zastupitelství, soudy, správní úřady a orgány územních samosprávných celků jsou povinny bez žádosti sdělit orgánům úrazového pojištění

a) okolnosti zjištěné v rámci své činnosti, které by mohly vést k zániku nároku na dávku, ke snížení či odnětí této dávky, popřípadě k zastavení její výplaty,

b) okolnosti zjištěné v rámci své činnosti, které nasvědčují neplnění povinností v oblasti úrazového pojištění,

c) okolnosti zjištěné v rámci své činnosti nasvědčující tomu, že v důsledku zaviněného protiprávního jednání osoby nebo právnické osoby došlo k poškození zdraví,

d) skutečnost, že v rámci svého pravomocného rozhodnutí konstatovaly, že fyzická osoba nebo právnická osoba způsobila vznik poškození zdraví tím, že svým zaviněným protiprávním jednáním porušila právní předpis.

(5) Jsou-li správní úřady povinny sdělovat podle tohoto zákona údaje, mohou tak učinit v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(6) Správce pojistného je povinen umožnit orgánům úrazového pojištění pro účely vedení registru zaměstnanců a oprávněných a provádění úrazového pojištění a plnění úkolů vyplývajících pro ně v sociálním zabezpečení z práva Evropské unie a mezinárodních smluv přístup k údajům o zaměstnancích, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 90

Sdělování údajů orgány inspekce práce a národním zdravotnickým informačním systémem

(1) Orgán inspekce práce sděluje na žádost orgánu úrazového pojištění údaje o osobách, které utrpěly pracovní úraz, údaje o jejich zaměstnavatelích a o pracovních úrazech.

(2) Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky²⁷⁾ sděluje na žádost orgánu úrazového pojištění údaje o osobách, u kterých byla zjištěna nemoc z povolání, o zaměstnavatelích, u kterých nemoc z povolání vznikla, a o nemocech z povolání.

(3) Sdělení se provádí v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

HLAVA III PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

§ 91

Obecné ustanovení

Jestliže vznikl nárok na náhradu za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti před 1. lednem 2017, uskuteční se kontrolní lékařská prohlídka podle § 55 odst. 2 nejdříve dne 1. ledna 2027.

§ 92

Převod zákonného pojištění zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání

(1) Zaměstnavatelé a pojišťovny ukončí poskytování náhrad ze zákonného pojištění dnem 31. prosince 2016. Tuto skutečnost oznámí poživateli náhrady nejpozději do dne 31. prosince 2016 spolu s informací, že ode dne 1. ledna 2017 přechází poskytování náhrady škody při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání na orgány úrazového pojištění.

(2) Zaměstnavatelé předají České správě sociálního zabezpečení nejpozději do dne

a) 1. září 2012 kopii své evidence o pracovních úrazech a nemocech z povolání, kterou vedou pro účely zákonného pojištění, pokud poskytování náhrad trvalo i po 30. červnu 2012,

b) 31. prosince 2016 kopii své evidence o pracovních úrazech a nemocech z povolání, kterou vedou pro účely zákonného pojištění, pokud poskytování náhrad trvalo i po 30. listopadu 2016,

c) 15. ledna 2017 kopii své evidence o pracovních úrazech a nemocech z povolání, kterou vedou pro účely zákonného pojištění, pokud náleží nárok na dávky z téhož důvodu i po 31. prosinci 2016,

a to v písemné i elektronické podobě.

(3) Pojišťovny předají České správě sociálního zabezpečení nejpozději do dne

a) 1. září 2012 kopii své evidence o zákonném pojištění ve stavu ke dni 30. června 2012,

b) 31. prosince 2016 kopii své evidence o zákonném pojištění ve stavu ke dni 30. listopadu 2016,

c) 15. ledna 2017 kopii své evidence o zákonném pojištění ve stavu ke dni 31. prosince 2016,
a to v písemné i elektronické podobě.

(4) Evidencí o pracovních úrazech a nemocech z povolání se rozumí záznamy a dokumentace o pracovních úrazech a nemocech z povolání vedené podle zvláštních právních předpisů a doklady o jejich odškodnění.

(5) Evidencí zákonného pojištění se rozumí zejména

a) seznam plátců pojistného, včetně identifikačních údajů,

b) seznam poškozených, včetně identifikačních údajů (§ 8), kterým jsou poskytovány opakovaně náhrady a ze stejného důvodu jim budou po účinnosti tohoto zákona náležet dávky úrazového pojištění,

c) výši náhrad uvedených v písmenu b) a údaje o jejich výpočtu a době vyplacení,

d) spisový materiál k pojistným událostem, které vznikly přede dnem účinnosti tohoto zákona, ale před účinností k plnění nedošlo nebo bylo plněno částečně nebo k plnění dochází opakovaně i po dni účinnosti tohoto zákona,

e) exekuční tituly na dlužné pojistné, pokud dluh nebyl splacen přede dnem účinnosti tohoto zákona,

f) na vyžádání orgánu úrazového pojištění další údaje potřebné pro provádění úrazového pojištění v individuálních případech.

§ 93

Povinnosti zaměstnavatele

(1) Zaměstnavatelé jsou povinni vydat České správě sociálního zabezpečení na její žádost bez zbytečného odkladu kopii své evidence o pracovních úrazech a nemocech z povolání i v jiných případech, než jsou uvedeny v § 92 odst. 2.

(2) Zaměstnavatel, který zaniká bez právního nástupce, je povinen nejpozději do dne svého zániku předat České správě sociálního zabezpečení svoji evidenci o pracovních úrazech a nemocech z povolání.

§ 94

Ukončení placení pojistného a vymáhání dluhů na pojistném ze zákonného pojištění

(1) Pojistné ze zákonného pojištění je naposledy splatné za měsíc prosinec 2016.

(2) Vymáhání dlužného pojistného na základě exekučních titulů předaných pojišťovnami České správě sociálního zabezpečení přechází dnem 1. ledna 2017 na Českou správu sociálního zabezpečení.

§ 95

Ukončení zákonného pojištění

Pojišťovny sdělí ekonomické výsledky provozu zákonného pojištění za rok 2016 Ministerstvu financí nejpozději do 31. března 2017 a ve stejném termínu odvedou přebytky pojistného do státního rozpočtu. Vznikne-li pojišťovnám provozováním zákonného pojištění za rok 2016 majetková újma, mají právo na úhradu této újmy ze státního rozpočtu. Ministerstvo financí uhradí vykázanou majetkovou újmu za rok 2016 nejpozději do 31. března 2017.

HLAVA IV ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 96

Projednání soudem

Na návrh zaměstnance nebo oprávněného (§ 6) rozhodují soudy spory o určení, zda následky na zdraví zaměstnance vznikly v příčinné souvislosti s pracovním úrazem (§ 10) nebo nemocí z povolání (§ 11) a že nenastaly skutečnosti uvedené v § 29 odst. 4 nebo 5.

§ 97

Zmocňovací ustanovení

(1) Ministerstvo zdravotnictví stanoví v dohodě s ministerstvem vyhláškou způsob posuzování bolesti a ztížení společenského uplatnění v jednotlivých případech pro účely stanovení dávek úrazového pojištění.

(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) způsob posuzování dlouhodobého poškození zdraví a procentní míry poškození zdraví pro účely úrazového vyrovnání a úrazové renty,
- b) okruh poškození zdraví vyžadující zvýšené náklady na dietní stravování, vzniklých v příčinné souvislosti s pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, částky potřebné k hrazení zvýšených nákladů, způsob a výše hrazení zvýšených nákladů a dobu jejich poskytování,
- c) podrobnosti poskytování rehabilitace v úrazovém pojištění, maximální úhrady za provádění rehabilitace v úrazovém pojištění, způsob jejich hrazení a seznam specializovaných rehabilitačních zařízení.

§ 98

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání.
2. Vyhláška č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání.
3. Zákon č. 183/1994 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1994 a v roce 1995.
4. Vyhláška č. 43/1995 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva financí č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání.
5. Vyhláška č. 98/1996 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva financí č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, ve znění vyhlášky č. 43/1995 Sb.

6. Vyhláška č. 74/2000 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva financí č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

7. Vyhláška č. 487/2001 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva financí č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

§ 99 Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2017, s výjimkou § 38 a 43, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2020, a s výjimkou § 92 a 93, které nabývají účinnosti dnem vyhlášení tohoto zákona.

**v z. Kasal v. r.
Klaus v. r.
Paroubek v. r.**

Příloha 1 ~~Seznam nemocí z povolání~~

Příloha 2 zrušena

1) Například nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, nařízení Rady (ES) č. 859/2003, kterým se rozšiřují ustanovení nařízení (EHS) č. 1408/71 a nařízení (EHS) č. 574/72 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato ustanovení ještě nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.

2) Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

3) § 4a písm. b) a c) a § 47i zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

5) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

6) Vyhláška č. 342/1997 Sb., kterou se stanoví postup při uznávání nemocí z povolání a vydává seznam zdravotnických zařízení, která tyto nemoci uznávají, ve znění vyhlášky č. 38/2005 Sb.

- 7) Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.
- 8) Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů.
- 9) Zákon č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 10) § 47 a 48 zákona č. 117/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 11) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.
- 12) § 349 odst. 1 a 2 zákoníku práce.
- 13) § 2 písm. a) zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů.
- 14) § 118 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
- 16) Sdělení č. 486/2003 Sb., o vydání Odvětvové klasifikace ekonomických činností (OKEČ).
- 18) § 16a zákona č. 582/1991 Sb., ve znění zákona č. 501/2004 Sb.
- 19) Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.
- 20) § 77 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.
- 21) Vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů.
- 22) Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů.
- 23) § 151 až 189 zákoníku práce.
- 24) § 105 odst. 1 zákoníku práce.
- 25) § 67c a 67d zákona č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 26) § 102 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.
- 27) § 67c zákona č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění

Obsah

§ 1-Příl.4 284/1995 Sb.

- § 1 zrušen
- § 2 zrušen
- § 3 Výdělečná činnost v cizině
- § 3a Zjišťování ročního vyměřovacího základu za období před rokem 1996
- § 4 Výchova dítěte
- § 5 zrušen
- § 6 zrušen
- § 7 zrušen
- § 8 zrušen
- § 9 Zrušovací ustanovení
- § 10 Účinnost
- Příl.1 zrušena
- Příl.2 zrušena
- Příl.3 zrušena
- Příl.4 zrušena

284/1995 Sb.

VYHLÁŠKA

Ministerstva práce a sociálních věcí
ze dne 17. listopadu 1995,

kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění

Změna: 157/1997 Sb.

Změna: 302/1997 Sb.

Změna: 40/2000 Sb.

Změna: 328/2007 Sb.

Změna: 359/2009 Sb.

Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 108 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen "zákon"):

§ 1
zrušen

§ 2
Zrušen

§ 3
Výdělečná činnost v cizině

(1) Výdělečnou činností v cizině se pro účast na důchodovém pojištění [§ 6 odst. 1

písm. c) zákona] rozumí

a) zaměstnání v pracovním poměru vykonávané pro zaměstnavatele, který má sídlo (bydliště) v cizině, pokud toto zaměstnání nezakládá účast na nemocenském pojištění v České republice,

b) členství v družstvu, které má sídlo v cizině, spojené s pracovní činností pro takové družstvo, pokud tato činnost nezakládá účast na nemocenském pojištění v České republice,

c) výkon samostatné výdělečné činnosti v cizině podle cizích právních předpisů a na základě registrace, ohlášení nebo povolení podle těchto předpisů, je-li to podle nich potřebné; za výkon samostatné výdělečné činnosti v cizině se však nepovažuje, je-li taková činnost prováděna mimo území České republiky na základě oprávnění k výkonu takové činnosti vyplývajícího z právních předpisů České republiky.

(2) Příjem z výdělečné činnosti v cizině¹⁾ se přepočítává na českou měnu podle příslušného kurzu vyhlášeného Českou národní bankou²⁾ platného k prvním dni období, za které se tento příjem sleduje. Pro přepočet cizích měn, u nichž Česká národní banka nevyhláší příslušný kurz, se použije kurz této měny obvykle používaný bankami v České republice ke dni uvedenému ve větě první.

§ 3a

Zjišťování ročního vyměřovacího základu za období před rokem 1996

(1) Spadá-li do rozhodného období pro stanovení osobního vyměřovacího základu (§ 18 zákona) kalendářní rok před rokem 1996, v němž se ve stejném časovém úseku vyskytne hrubý výdělek stanovený pro účely důchodového zabezpečení podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1995 (dále jen "hrubý výdělek") a vyloučená doba (§ 16 odst. 4 věta první zákona), stanoví se úhrn vyměřovacích základů pojištěnce za tento kalendářní rok (§ 16 odst. 2 zákona) pro účely stanovení ročního vyměřovacího základu

a) s přihlédnutím k tomuto hrubému výdělku a při stanovení osobního vyměřovacího základu se v tomto případě do počtu vyloučených dob nezahrnou ty vyloučené doby za tento kalendářní rok, v nichž byl dosažen tento hrubý výdělek, nebo

b) bez přihlédnutí k tomuto hrubému výdělku a při stanovení osobního vyměřovacího základu se v tomto případě do počtu vyloučených dob zahrnou všechny vyloučené doby za tento kalendářní rok, pokud vyloučené doby, v nichž byl dosažen tento hrubý výdělek, netrvaly po celý kalendářní rok a takto zjištěný úhrn vyměřovacích základů pojištěnce je vyšší než úhrn vyměřovacích základů pojištěnce zjištěný podle písmene a).

(2) Pro účely zjištění vyššího úhrnu vyměřovacích základů pojištěnce za kalendářní rok se výše úhrnu vyměřovacích základů pojištěnce vypočte podle odstavce 1 písm. a) jako součin počtu dní v kalendářním roce a podílu úhrnu hrubých výdělků dosažených v kalendářním roce a počtu dní v kalendářním roce sníženého o ty vyloučené doby, v nichž nebyly dosaženy hrubé výdělky, a podle odstavce 1 písm. b) jako součin počtu dní v kalendářním roce a podílu úhrnu hrubých výdělků dosažených v kalendářním roce sníženého o hrubé výdělky dosažené ve vyloučených dobách a počtu kalendářních dní v tomto roce sníženého o vyloučené doby.

(3) Vyskytne-li se v kalendářním roce více časových úseků uvedených v odstavci 1,

provádějí se výpočty úhrnu vyměřovacích základů pojištěnce za kalendářní rok podle odstavce 2 pouze se zřetelem na úhrn těchto úseků.

§ 4

Výchova dítěte

(1) Do doby péče o dítě potřebné ke splnění podmínky výchovy dítěte pro nárok ženy na starobní důchod (§ 32 odst. 4 zákona) se započítává též doba, po kterou žena nemohla o dítě osobně pečovat pro nemoc nebo proto, že dítě bylo ze zdravotních důvodů v ústavní péči.

(2) Podmínka výchovy dítěte pro nárok ženy na starobní důchod (§ 32 odst. 4 zákona) se považuje za splněnou též, pečovala-li žena o nezletilé dítě

a) od jeho narození do jeho úmrtí, pokud dítě zemřelo po dosažení šesti měsíců věku, nebo

b) aspoň poslední tři roky před dosažením věku potřebného podle zákona pro vznik nároku na starobní důchod.

§ 5

zrušen

§ 6

zrušen

§ 7

zrušen

§ 8

zrušen

§ 9

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se § 1 až 8, § 10 až 13, § 14 odst. 1 až 3, § 15 až 30, § 33, § 35 až 39, § 42, § 46 až 49, § 52 až 54, § 56 až 58, § 148 odst. 2, § 149, 153, § 167 až 171, § 175 až 184 a přílohy č. 2 a 3 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášky č. 123/1990 Sb., vyhlášky č. 260/1990 Sb., vyhlášky č. 501/1990 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona č. 463/1991 Sb., zákona České národní rady č. 582/1991 Sb., zákona č. 235/1992 Sb., vyhlášky č. 30/1993 Sb., vyhlášky č. 82/1993 Sb., vyhlášky č. 177/1993 Sb., vyhlášky č. 309/1993 Sb., vyhlášky č. 161/1994 Sb. a vyhlášky č. 207/1995 Sb.

§ 10

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1996.

Ministr:

Ing. Vodička v. r.

**Příl.1
zrušena**

**Příl.2
zrušena**

**Příl.3
zrušena**

**Příl.4
zrušena**

Vyhláška č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity) [vypuštěna příloha]

Obsah

§ 1-9 359/2009 Sb.

- § 1 Procentní míry poklesu pracovní schopnosti
- § 2-4 Způsob posouzení poklesu pracovní schopnosti
- § 5 Způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti u invalidity prvního a druhého stupně
- § 6 Zcela mimořádné podmínky
- § 7 Náležitosti posudku o invaliditě
- § 8 Zrušovací ustanovení
- § 9 Účinnost

~~Příloha PROCENTNÍ MÍRY POKLESU PRACOVNÍ SCHOPNOSTI~~

~~Kapitola I — INFEKCE~~

~~Kapitola II — ONKOLOGIE~~

~~Kapitola III — PORUCHY IMUNITY, ANEMIE, PORUCHY KOAGULACE, KRVÁČIVÉ STAVY~~

~~Kapitola IV — PORUCHY ENDOKRINNÍ, VÝŽIVY A PŘEMĚNY LÁTEK~~

~~Kapitola V — DUŠEVNÍ PORUCHY A PORUCHY CHOVÁNÍ~~

~~Kapitola VI — POSTIŽENÍ NERVOVÉ SOUSTAVY~~

~~Kapitola VII — POSTIŽENÍ OKA, OČNÍCH ADNEX, ZRAKU~~

~~Kapitola VIII — POSTIŽENÍ UCHA, BRADAVKOVÉHO VÝBĚŽKU, SLUCHU~~

~~Kapitola IX — POSTIŽENÍ SRDCE A OBĚHOVÉ SOUSTAVY~~

~~Kapitola X — POSTIŽENÍ DÝCHACÍ SOUSTAVY~~

~~Kapitola XI — POSTIŽENÍ TRÁVICÍ SOUSTAVY~~

~~Kapitola XII — POSTIŽENÍ KŮŽE A PODKOŽNÍHO VAZIVA~~

~~Kapitola XIII — POSTIŽENÍ SVALOVÉ A KOSTERNÍ SOUSTAVY~~

~~Kapitola XIV — POSTIŽENÍ MOČOVÉ A POHLAVNÍ SOUSTAVY~~

~~Kapitola XV — FUNKČNÍ PORUCHY, POSTIŽENÍ PO ÚRAZECH, OPERACÍCH~~

359/2009 Sb.
VYHLÁŠKA
ze dne 9. října 2009,

**kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity
(vyhláška o posuzování invalidity)**

Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 108 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb., a podle § 127 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 479/2008 Sb.:

§ 1

Procentní míry poklesu pracovní schopnosti

(1) Procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k této vyhlášce.

(2) Pokud zdravotní postižení, které je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, není uvedeno v příloze, stanoví se procentní míra poklesu pracovní schopnosti podle takového zdravotního postižení uvedeného v příloze, které je s ním funkčním dopadem nejvíce srovnatelné.

Způsob posouzení poklesu pracovní schopnosti

§ 2

(1) Pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti je nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

(2) U zdravotních postižení, u nichž dochází průběžně ke zhoršování a zlepšování zdravotního stavu, se stanoví procentní míra poklesu pracovní schopnosti tak, aby odpovídala průměrnému rozsahu funkčního postižení a tomu odpovídajícímu poklesu pracovní schopnosti.

(3) Je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

§ 3

(1) V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.

(2) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.

(3) Zvýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.

§ 4

(1) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce nemá vliv, popřípadě má jen nepodstatný vliv na schopnost pojištěnce využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti a na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti pojištěnce menší, než odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů.

(2) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce je stabilizovaný nebo pojištěnec je adaptován na své zdravotní postižení a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti pojištěnce menší, než odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů.

(3) Snížení dolní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.

§ 5

Způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti u invalidity prvního a druhého stupně

V případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 % se stanoví, zda je pojištěnec schopen

- a) vykonávat po vzniku invalidity prvního nebo druhého stupně výdělečnou činnost jen
1. s podstatně menšími nároky na tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti,
 2. s podstatně menšími nároky na kvalifikaci,
 3. v podstatně menším rozsahu a intenzitě; za podstatně menší nároky, rozsah nebo intenzitu se přitom v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 49 % považuje snížení alespoň o třetinu a v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 50 % a nejvíce o 69 % snížení alespoň o polovinu,

b) rekvalifikace na jiný druh výdělečné činnosti, pokud není schopen využít dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti nebo pokračovat v předchozí výdělečné činnosti.

§ 6

Zcela mimořádné podmínky

Zcela mimořádnými podmínkami, za nichž je pojištěnec schopen výdělečné činnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 %, se rozumí zásadní úprava pracovních podmínek, pořízení a využívání zvláštního vybavení pracoviště, zvláštní úpravy stávajících strojů, nástrojů, používání zvláštních pracovních pomůcek nebo každodenní podpora nebo pomoc na pracovišti formou předčitatelských služeb, tlumočnických služeb nebo pracovní asistence.

§ 7

Náležitosti posudku o invaliditě

Posudek o invaliditě obsahuje

- a) označení orgánu sociálního zabezpečení, který posoudil zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnce, jméno, popřípadě jména, příjmení a titul příslušného lékaře a jeho podpis a razítko tohoto orgánu,
- b) jméno, popřípadě jména a příjmení pojištěnce, rodné číslo pojištěnce, popřípadě není-li přiděleno, datum narození pojištěnce, adresu místa trvalého pobytu pojištěnce, popřípadě, jde-li o cizince, adresu místa pobytu na území České republiky a nemá-li ji, adresu bydliště v cizině,
- c) účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce,
- d) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce,
- e) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce,
- f) výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením
 1. zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav,
 2. procentní míry poklesu pracovní schopnosti,
 3. stupně invalidity,
 4. dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity,
 5. schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %,
 6. zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek,
 7. doby platnosti posudku pro účely prokázání, že fyzická osoba, která byla uznána invalidní, je osobou se zdravotním postižením podle zákona o zaměstnanosti¹⁾, pokud tato osoba není poživatelem invalidního důchodu²⁾,
- g) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti.

§ 8
Zrušovací ustanovení

Ve vyhlášce č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění vyhlášky č. 157/1997 Sb., vyhlášky č. 302/1997 Sb., vyhlášky č. 40/2000 Sb. a vyhlášky č. 328/2007 Sb., se § 5 až 8 a přílohy č. 2 až 4 zrušují.

§ 9
Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2010.

Ministr:
JUDr. Šimerka v. r.

Příloha

~~PROCENTNÍ MÍRY POKLESU PRACOVNÍ SCHOPNOSTI~~

39

Nařízení vlády č. 141/2013 Sb., kterým se stanoví podrobnější úprava vzájemného převodu důchodových práv ve vztahu k důchodovému systému Evropské unie

Obsah

§ 1-Příl 141/2013 Sb.

- § 1 Předmět úpravy
 - § 2 Výpočet finanční částky stanovené jako převáděné důchodové právo získané v České republice
 - § 3 Převod důchodových práv získaných v důchodovém systému Evropské unie do českého důchodového pojištění
 - § 4 Převod prostředků důchodového spoření
 - § 5 Převod důchodových práv zaměstnanců dalších institucí
 - § 6 Přechodné ustanovení
 - § 7 Zrušovací ustanovení
 - § 8 Účinnost
- Příl. Výpočet jednotkové hodnoty odloženého důchodu

141/2013 Sb.
NAŘÍZENÍ VLÁDY
ze dne 15. května 2013,

kterým se stanoví podrobnější úprava vzájemného převodu důchodových práv ve vztahu k důchodovému systému Evropské unie

Vláda nařizuje podle § 105a odst. 4 a 5 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém

pojištění, ve znění zákona č. 189/2006 Sb. a zákona č. 314/2012 Sb., a podle § 15 odst. 5 zákona č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření:

§ 1

Předmět úpravy

Toto nařízení upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropské unie¹⁾ výpočet finanční částky stanovené jako převáděné důchodové právo získané v České republice do důchodového systému Evropské unie a převod důchodových práv získaných v důchodovém systému Evropské unie do českého důchodového pojištění. Toto nařízení dále upravuje převod prostředků účastníka důchodového spoření v souvislosti s převodem důchodových práv.

§ 2

Výpočet finanční částky stanovené jako převáděné důchodové právo získané v České republice

(1) Finanční částka stanovená jako převáděné důchodové právo získané v České republice se vypočte jako součin jednotkové hodnoty odloženého důchodu a úhrnu předpokládané procentní výměry starobního důchodu a příslušné části základní výměry starobního důchodu.

(2) Předpokládaná procentní výměra starobního důchodu se vypočte postupem podle § 33 odst. 2 a § 34 odst. 1, 2 a 5 zákona o důchodovém pojištění s tím, že doba pojištění včetně doby výkonu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na starobní důchod i výpočtový základ se zjišťují k rozhodnému dni; za rozhodný den se považuje den uplatnění žádosti o převod důchodového práva u příslušné instituce Evropské unie nebo den, kterým podle přímo použitelného předpisu Evropské unie¹⁾ vznikne právo o převod důchodového práva požádat, pokud žádost byla uplatněna před tímto dnem. Pro účely stanovení osobního vyměřovacího základu se přitom za vyloučenou dobu považuje doba účasti v důchodovém systému Evropské unie. V případě další žádosti o převod důchodového práva se za rozhodné období pro stanovení osobního vyměřovacího základu považuje období, které začíná kalendářním rokem bezprostředně následujícím po kalendářním roce, v němž byla podána předchozí žádost o převod důchodového práva. Předpokládaná procentní výměra starobního důchodu se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(3) Příslušná část základní výměry starobního důchodu se vypočte, je-li rozhodným dnem den přede dnem dosažení důchodového věku, tak, že základní výměra starobního důchodu platná k rozhodnému dni se vynásobí podílem délky doby pojištění získané v českém důchodovém pojištění k rozhodnému dni a úhrnu doby pojištění získané v českém důchodovém pojištění k rozhodnému dni a doby od rozhodného dne do dne dosažení důchodového věku žadatele o převod důchodových práv (dále jen „žadatel“) podle předpisů platných k rozhodnému dni; takto vypočtená příslušná část základní výměry se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Příslušná část základní výměry starobního důchodu se stanoví, je-li rozhodným dnem den, ve kterém žadatel dosáhl důchodového věku nebo pozdější den, ve výši základní výměry starobního důchodu platné k rozhodnému dni.

(4) Jednotková hodnota odloženého důchodu se stanoví podle věku, kterého žadatel k rozhodnému dni dosáhl v celých rocích, úmrtnostních tabulek platných k rozhodnému dni a 70 % hodnoty maximální technické úrokové míry stanovené jiným právním předpisem²⁾ pro

účely pojišťovníctví, která platí k rozhodnému dni. Jednotková hodnota odloženého důchodu se vypočte jako jednotková počáteční hodnota předlhlutního odloženého doživotního důchodu podle vzorce uvedeného v příloze, přičemž výpočet se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(5) Pro stanovení jednotkové hodnoty odloženého důchodu se použijí úmrtnostní tabulky Ministerstva práce a sociálních věcí jednotné pro muže a ženy a stanovené vždy pro období pěti po sobě následujících kalendářních roků.

(6) Finanční částka vypočtená podle odstavců 1 až 5 se zvýší o částku stanovenou jako úrok z finanční částky vypočtené podle odstavců 1 až 5 za období od rozhodného dne do dne, který předchází dni převodu finanční částky z účtu České správy sociálního zabezpečení na účet v důchodovém systému Evropské unie. Výše úroku se vypočte složeným úrokováním s roční úrokovou mírou ve výši diskontní sazby České národní banky platné k rozhodnému dni. Výše úroku se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

§ 3

Převod důchodových práv získaných v důchodovém systému Evropské unie do českého důchodového pojištění

(1) Doba služby nebo zaměstnání v Evropské unii nebo jejích institucích, popřípadě též doba pojištění získaná v důchodovém systému jiného členského státu Evropské unie, která byla zahrnuta ve výši pojistněmatematického ekvivalentu důchodových práv získaných v důchodovém systému Evropské unie (dále jen „důchodový ekvivalent“), se pro získání doby pojištění potřebné pro vznik nároku na důchod v českém důchodovém pojištění považují ve stejném časovém období a ve stejném rozsahu za dobu pojištění v českém důchodovém pojištění.

(2) Doba pojištění a vyměřovací základy použité pro stanovení výpočtového základu, které byly podle § 2 odst. 2 zohledněny při výpočtu finanční částky stanovené jako převáděné důchodové právo získané v České republice, se považují ve stejném časovém období a ve stejném rozsahu za dobu pojištění a vyměřovací základy v českém důchodovém pojištění.

(3) Výše důchodového ekvivalentu, který byl poukázán na účet České správy sociálního zabezpečení, se převede na českou měnu kurzem vyhlášeným Českou národní bankou pro den převedení důchodového ekvivalentu na účet České správy sociálního zabezpečení; do výše důchodového ekvivalentu nenáleží částka, o kterou byl důchodový ekvivalent navýšen za období od podání žádosti o převod důchodových práv do dne převodu důchodového ekvivalentu z účtu důchodového systému Evropské unie. Pokud důchodový ekvivalent zahrnuje též převedené důchodové právo získané v České republice v částce stanovené podle § 2, sníží se pro účely stanovení převodu důchodových práv získaných v důchodovém systému Evropské unie důchodový ekvivalent podle věty první o finanční částku stanovenou podle § 2 odst. 1 až 5.

(4) Výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle zákona o důchodovém pojištění se zvýší o částku stanovenou podle výše důchodového ekvivalentu upraveného podle odstavce 3 a jednotkové hodnoty odloženého důchodu, nejdříve však ode dne dosažení důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění. Takto stanovená částka se pokládá za výši starobního důchodu stanovenou s přihlédnutím k délce doby služby nebo zaměstnání v Evropské unii nebo jejích institucích, která založila účast v důchodovém systému Evropské unie, a vyměřovacím základům za tuto dobu. Nevznikne-li nárok na

starobní důchod, jehož procentní výměra by se stanovila podle věty první, z důvodu úmrtí, přičte se zvýšení podle věty první ve výši 50 % k procentní výměře vdovského nebo vdoveckého důchodu a ve výši 40 % k procentní výměře sirotčího důchodu, pokud tyto důchody náleží z důvodu úmrtí osoby, jejíž starobní důchod by se stanovil podle věty první.

(5) Zvýšení procentní výměry důchodu uvedené v odstavci 4 se vypočte jako podíl výše důchodového ekvivalentu upraveného podle odstavce 3 a jednotkové hodnoty odloženého důchodu podle vzorce uvedeného v příloze. Pro výpočet se použijí úmrtnostní tabulky platné pro účely převodu důchodových práv do důchodového systému Evropské unie a 70 % hodnoty maximální technické úrokové míry stanovené jiným právním předpisem²⁾ pro účely pojišťovnictví, která platí ke dni podání žádosti o převod důchodových práv získaných v důchodovém systému Evropské unie do českého důchodového pojištění. Výpočet se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(6) Délka doby pojištění v českém důchodovém pojištění podle odstavců 1 a 2 a částka zvýšení procentní výměry důchodu podle odstavců 3 až 5 se stanoví ke dni podání žádosti o převod důchodových práv získaných v důchodovém systému Evropské unie do českého důchodového pojištění; tento den je rozhodný pro stanovení veličin ovlivňujících výpočet. Zápočet doby pojištění a zvýšení procentní výměry podle věty první se provede nejdříve ke dni převedení důchodového ekvivalentu na účet České správy sociálního zabezpečení.

§ 4

Převod prostředků důchodového spoření

Byl-li žadatel účasten důchodového spoření³⁾ a požádal o převod důchodových práv podle § 2, jsou předmětem převodu též prostředky účastníka důchodového spoření, které penzijní společnost převedla podle § 15 odst. 5 zákona o důchodovém spoření na účet České správy sociálního zabezpečení.

§ 5

Převod důchodových práv zaměstnanců dalších institucí

Toto nařízení se vztahuje obdobně na převod důchodových práv zaměstnanců Evropské centrální banky a Evropské investiční banky, jde-li o důchodové systémy těchto institucí.

§ 6

Přechodné ustanovení

Převod důchodových práv zaměstnanců Evropské centrální banky a Evropské investiční banky podle § 5 se vztahuje na osoby, které jsou těmito zaměstnanci v den nabytí účinnosti tohoto nařízení nebo se těmito zaměstnanci staly po tomto dni.

§ 7

Zrušovací ustanovení

Nařízení vlády č. 587/2006 Sb., kterým se stanoví podrobnější úprava vzájemného převodu důchodových práv ve vztahu k důchodovému systému Evropských společenství, se zrušuje.

§ 8
Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. září 2013.

Předseda vlády:
RNDr. Nečas v. r.
Ministryně práce a sociálních věcí:
Ing. Müllerová v. r.

Příloha
Výpočet jednotkové hodnoty odloženého důchodu

Jednotková hodnota odloženého důchodu (JHOD) se vypočte podle vzorce:

$$JHOD = 12 \times \left(\sum_{k=r}^{\omega} dk \times kpv + 0,2 \times \sum_{k=r}^{\omega} dk \times kpv \times (1-kpv) \right),$$

kde

v je věk, kterého žadatel v celých rocích dosáhl ke dni rozhodnému pro výpočet,

r je rozdíl mezi důchodovým věkem žadatele a věkem, kterého v celých rocích dosáhl ke dni rozhodnému pro výpočet,

pokud je tento věk nižší než důchodový věk žadatele; není-li tomu tak, je " r " rovno nule,

ω je nejvyšší věk uvedený v úmrtnostních tabulkách,

kpv je pravděpodobnost, že osoba, která se dožila věku v , se dožije věku $v + k$, přičemž tato pravděpodobnost se stanoví podle úmrtnostních tabulek,

$d = \frac{1}{1+i}$ je diskontní faktor odpovídající technické úrokové míře i .

Ke stanovení pravděpodobností $^k p^v$ se použijí úmrtnostní tabulky platné pro účely převodu důchodových práv do důchodového systému Evropské unie ke dni rozhodnému pro výpočet.

Jako hodnota technické úrokové míry i se použije 70 % hodnoty maximální technické úrokové míry stanovené jiným právním předpisem²⁾, která je aktuální ke dni rozhodnému pro výpočet.

1) Nařízení Rady (EHS, Euroatom, ESUO) č. 259/68 ze dne 29. února 1968, kterým se stanoví služební řád úředníků Evropské unie a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropské unie, v platném znění.

2) Vyhláška č. 434/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovnictví.

3) Zákon č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření, ve znění pozdějších předpisů.

40

Vyhláška č. 19/2014 Sb. o zápisu vzdělávacích institucí do seznamu vedeného pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění a o studiu v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou

Obsah

§ 1-9 19/2014 Sb.

- § 1 Předmět úpravy
- § 2 Náležitosti žádosti o zápis do seznamu
- § 3 Termíny předložení žádosti o zápis do seznamu
- § 4 Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících
- § 5 Materiálně technické podmínky prostor
- § 6 Obsah, rozsah, organizace a ukončování studia
- § 7 Dokumentace studia v kurzu
- § 8 Přejícné ustanovení
- § 9 Účinnost

19/2014 Sb.
VYHLÁŠKA
ze dne 23. ledna 2014

o zápisu vzdělávacích institucí do seznamu vedeného pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění a o studiu v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí stanoví podle § 15 odst. 7 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 267/2013 Sb., a § 108 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 267/2013 Sb.:

§ 1 Předmět úpravy

Tato vyhláška stanovuje náležitosti a termíny předložení žádosti o zápis do seznamu, doklady k žádosti, obsah, rozsah a organizaci studia v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou (dále jen „kurz“), podmínky odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících osob, materiálně technické podmínky prostor, podmínky ukončování studia, obsah a způsob vedení dokumentace, způsob a termíny předávání údajů z dokumentace Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“).

§ 2 Náležitosti žádosti o zápis do seznamu

(1) Žádost o zápis do seznamu obsahuje:

a) identifikační údaje žadatele:

1. název, adresu sídla, právní formu a identifikační číslo, bylo-li přiděleno, je-li žadatel právnickou osobou,

2. jméno a příjmení, státní občanství, datum narození, adresu místa trvalého pobytu nebo adresu bydliště, pokud nemá na území České republiky místo trvalého pobytu, případnou obchodní firmu, adresu sídla a identifikační číslo, bylo-li přiděleno, je-li žadatel fyzickou osobou,

b) kontaktní adresu žadatele, emailovou adresu a číslo telefonního spojení, adresu datové schránky,

c) doklad o oprávnění žadatele poskytovat jazykové vzdělávání,

d) adresu místa uskutečňování kurzu,

e) výčet cizích jazyků, které se budou v kurzu vyučovat,

f) popis obsahu studia,

g) způsob ukončení studia v kurzu a vzor osvědčení o úspěšném ukončení studia v kurzu,

h) doklady o personálním zabezpečení kurzu podle § 4 a materiálně technických podmínkách prostor pro studium, popis učeben, ve kterých se uskutečňuje studium, a jejich vybavení pro výuku jazyků a

i) čestné prohlášení žadatele, že neprobíhá insolvenční řízení, v němž je řešen jeho úpadek nebo hrozící úpadek nebo že nebylo rozhodnuto o jeho úpadku, není v likvidaci, nemá v evidenci daní u orgánů Finanční správy České republiky ani orgánů Celní správy České republiky evidován nedoplatek a nemá splatný nedoplatek na pojistném na veřejné zdravotní pojištění nebo na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

(2) Údaje uvedené v odstavci 1 písm. e) a doklady uvedené v odstavci 1 písm. h) musí žadatel předložit pro každé místo uskutečňování kurzu. Doklady uvedené v odstavci 1 písm. h) musí prokazovat splnění personálních předpokladů pro každé místo uskutečňování kurzu.

(3) Doklady podle odstavce 1 písm. c) a h) musí být předloženy v originále nebo jako úředně ověřená kopie. Doklady se nevrací.

§ 3

Termíny předložení žádosti o zápis do seznamu

(1) Žádost o zápis do seznamu pro následující školní rok se podává ministerstvu do 31. ledna.

(2) Žádost o změnu údajů zapsaných v seznamu se podává do 30 dnů ode dne, kdy ke změně došlo. Žádost musí obsahovat údaje a doklady, které se přímo týkají navrhované změny.

§ 4

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících

(1) Osoby vyučující v kurzu musí mít odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost podle zákona o pedagogických pracovnících¹⁾ pro výkon činnosti učitele střední školy vyučujícího cizí jazyk. Součástí žádosti je seznam těchto vyučujících osob s uvedením této kvalifikace.

(2) Vyučující v hodinách konverzace, pro kterého je vyučovaný cizí jazyk mateřským jazykem, musí mít vysokoškolské vzdělání nejméně na úrovni bakalářského studijního programu.

(3) Počet odborně kvalifikovaných vyučujících musí odpovídat předpokládanému počtu účastníků v kurzu po dobu trvání celého kurzu.

§ 5

Materiálně technické podmínky prostor

(1) Studium se musí uskutečňovat v prostorách, které splňují podmínky pro výchovu a vzdělávání v jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, stanovené jiným právním předpisem²⁾.

(2) Vlastnické nebo užívací právo k prostorám, kde bude uskutečňována výuka, je třeba doložit nejméně na dobu platnosti zápisu v seznamu.

§ 6

Obsah, rozsah, organizace a ukončování studia

(1) Obsahem kurzu je studium jazyků odpovídající příslušné úrovni podle Společného evropského referenčního rámce (dále jen „referenční rámec“), a to

a) v základní úrovni, která je porovnatelná se znalostí cizího jazyka na úrovni A1 nebo A2 podle referenčního rámce, nebo

b) v úrovni navazující na maturitní zkoušku z příslušného cizího jazyka, která je porovnatelná se znalostí cizího jazyka na úrovni B1 nebo vyšší podle referenčního rámce.

(2) Účastníci kurzu jsou v průběhu studia hodnoceni. Na konci kurzu každý účastník absolvuje test, který svojí obtížností odpovídá příslušné úrovni referenčního rámce minimálně o jeden stupeň vyšší v porovnání se zahájením studia.

(3) Rozsah studia je nejméně 4 vyučovací hodiny denně v pětidenním vyučovacím týdnu v kurzu pro jeden cizí jazyk. Účastníci mohou absolvovat v průběhu ročního studia více kurzů cizích jazyků, v takovém případě je počet vyučovacích hodin dalšího kurzu poskytován nad rámec 20 vyučovacích hodin týdně. Délka vyučovací hodiny je nejméně 45 minut.

(4) Nejvyšší počet účastníků v kurzu nebo ve společné vyučovací hodině pro účastníky více kurzů je 18.

(5) Studium v kurzu se řídí organizací školního roku ve středních školách podle vyhlášky o organizaci školního roku³⁾.

(6) O úspěšném ukončení studia v kurzu vydává vzdělávací instituce účastníku osvědčení.

§ 7

Dokumentace studia v kurzu

(1) Vzdělávací instituce vede tuto dokumentaci:

- a) rozhodnutí o zápisu do seznamu a o jeho změnách a doklady uvedené v § 2,
- b) údaje o účastnících kurzů v rozsahu jméno a příjmení, datum a místo narození, státní občanství, adresa místa trvalého pobytu, popřípadě adresa bydliště, pokud účastník kurzu nemá na území České republiky místo trvalého pobytu,
- c) doklady o přijetí účastníka kurzu a o ukončení jeho studia,
- d) třídní knihu, která obsahuje průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu a evidenci docházky účastníků kurzu,
- e) vnitřní řád, který mimo jiné stanoví přípustnou hranici neúčasti nejvýše do 25% z plánované doby studia a podmínky pro omlouvání neúčasti účastníka ve studiu, a
- f) kopie vysvědčení o maturitní zkoušce nebo absolutoria konzervatoře účastníků kurzu.

(2) Vzdělávací instituce vede dokumentaci v listinné nebo elektronické formě.

(3) Vzdělávací instituce předává ministerstvu údaje ze své dokumentace v rozsahu odpovídajícím její činnosti podle pravidel stanovených vyhláškou o dokumentaci škol a školských zařízení pro jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky⁴⁾.

§ 8

Přechodné ustanovení

Žádosti o zápis do seznamu s účinností od 1. září 2014 se podávají do 31. března 2014.

§ 9

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. února 2014.

Ministr:
Štys v. r.

1) § 9 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů.

3) Vyhláška č. 16/2005 Sb., o organizaci školního roku, ve znění pozdějších předpisů.

4) § 3 a čl. 10 odst. 2 přílohy č. 2 vyhlášky č. 364/2005 Sb., o vedení dokumentace škol a školských zařízení a školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky (vyhláška o dokumentaci škol a školských zařízení), ve znění pozdějších předpisů.

41

Sdělení č. 214/2014 Sb. Ministerstva práce a sociálních věcí, kterým se vyhlašuje pro účely nemocenského pojištění výše redukčních hranic pro úpravu denního vyměřovacího základu platných v roce 2015

SDĚLENÍ
ze dne 3. října 2014,

kterým se vyhlašuje pro účely nemocenského pojištění výše redukčních hranic pro úpravu denního vyměřovacího základu platných v roce 2015

Ministerstvo práce a sociálních věcí podle § 22 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, vyhlašuje, že v roce 2015 výše

- a) první redukční hranice pro úpravu denního vyměřovacího základu činí 888 Kč,
- b) druhé redukční hranice pro úpravu denního vyměřovacího základu činí 1 331 Kč,
- c) třetí redukční hranice pro úpravu denního vyměřovacího základu činí 2 662 Kč.

Ministryně:
Mgr. Marksová v. r.

42

Vyhláška č. 481/2006 Sb., o náležitostech průkazu zaměstnanců orgánů nemocenského pojištění pověřených kontrolou dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce

481/2006 Sb.
VYHLÁŠKA
ze dne 26. října 2006

**o náležitostech průkazu zaměstnanců orgánů nemocenského pojištění pověřených
kontrolou dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce**

Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 199 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění:

§ 1

Průkaz zaměstnance orgánu nemocenského pojištění pověřeného kontrolou dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce obsahuje:

- a) označení "Průkaz zaměstnance pověřeného kontrolou",
- b) název orgánu nemocenského pojištění, který průkaz vydal,
- c) velký státní znak,
- d) fotografii zaměstnance odpovídající požadavkům kladeným na fotografie pro vydání občanského průkazu¹⁾,
- e) titul, jméno, popřípadě jména a příjmení zaměstnance,
- f) osobní číslo zaměstnance,
- g) kontrolní oprávnění vyjádřené slovy "Držitel tohoto průkazu má oprávnění provádět kontrolu dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění",
- h) číslo průkazu,
- i) datum vydání průkazu,
- j) úřední razítko orgánu nemocenského pojištění a podpis osoby oprávněné vydat průkaz.

§ 2

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem, kterým nabývá účinnosti zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

Ministr:
RNDr. Nečas v. r.

1) § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění zákona č. 559/2004 Sb.

Vyhláška č. 78/2014 Sb., o náležitostech průkazu zaměstnanců orgánů sociálního zabezpečení a orgánů nemocenského pojištění pověřených kontrolou plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným

78/2014 Sb.
VYHLÁŠKA
 ze dne 23. dubna 2014

o náležitostech průkazu zaměstnanců orgánů sociálního zabezpečení a orgánů nemocenského pojištění pověřených kontrolou plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným

Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 127 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 64/2014 Sb., a podle § 199 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění zákona č. 64/2014 Sb.:

§ 1

Průkaz zaměstnance orgánu sociálního zabezpečení a orgánu nemocenského pojištění pověřeného kontrolou plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným zákonem o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, zákonem o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a zákonem o nemocenském pojištění obsahuje:

- a) označení „Průkaz zaměstnance pověřeného kontrolou“,
- b) název orgánu, který průkaz vydal,
- c) velký státní znak,
- d) fotografii zaměstnance odpovídající požadavkům kladeným na fotografie pro vydání občanského průkazu¹⁾,
- e) titul, jméno, popřípadě jména, a příjmení zaměstnance,
- f) osobní číslo zaměstnance,
- g) kontrolní oprávnění vyjádřené slovy „Držitel tohoto průkazu má oprávnění provádět kontrolu plnění povinností uložených zaměstnavatelům a osobám samostatně výdělečně činným zákonem č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.“, s tím, že v průkazu bude uveden pouze rozsah kontrolního oprávnění vyjádřený v souladu s působností příslušného orgánu sociálního zabezpečení a orgánu nemocenského pojištění,

- h) číslo průkazu,
- i) datum vydání průkazu,
- j) úřední razítko orgánu, který průkaz vydal, a podpis fyzické osoby oprávněné vydat průkaz.

§ 2

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. května 2014.

Ministryně:
Mgr. Marksová v. r.

44

Vyhláška č. 40/2013 Sb., o náležitostech nabídky pojištění důchodu

Obsah

§ 1-6 40/2013 Sb.

- § 1 Předmět úpravy
- § 2 Náležitosti nabídky pojištění důchodu
- § 3-4 Programová aplikace
- § 5 Informace o očekávaném investičním výnosu
- § 6 Účinnost

40/2013 Sb.
VYHLÁŠKA
ze dne 4. února 2013

o náležitostech nabídky pojištění důchodu

Česká národní banka stanoví podle § 110 odst. 1 zákona č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření, k provedení § 24 odst. 3:

§ 1 Předmět úpravy

Tato vyhláška upravuje náležitosti nabídky pojištění důchodu podle § 24 odst. 2 zákona č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření, (dále jen „zákon“).

§ 2 Náležitosti nabídky pojištění důchodu

(1) Nabídka pojištění jednotlivých druhů důchodů podle § 18 odst. 1 zákona uveřejňovaná na internetových stránkách pojišťovny obsahuje programovou aplikaci pro výpočet jednotlivých druhů důchodů (dále jen „programová aplikace“).

(2) Nabídka pojištění jednotlivých druhů důchodů podle § 18 odst. 1 zákona se uveřejňuje v českém jazyce, bezúplatně a srozumitelnou formou, nevyžadující znalost jiných dokumentů. Nabídka pojištění důchodu nesmí být zavádějící, klamavá nebo nepravdivá.

Programová aplikace

§ 3

Programová aplikace v případě nabídky pojištění důchodu podle § 18 odst. 1 písm. a) nebo b) zákona poskytne po zadání výše prostředků účastníka a věku účastníka alespoň informaci o

- a) garantované výši splátky důchodu,
- b) výši navyšování splátek důchodu podle § 18 odst. 2 zákona,
- c) porovnání výše prostředků účastníka se součtem všech očekávaných výplat důchodu podle písmene a),
- d) výši veškerých položek zohledněných ve výpočtu garantované splátky důchodu snižujících její výši.

§ 4

Programová aplikace v případě nabídky pojištění důchodu podle § 18 odst. 1 písm. c) nebo d) zákona poskytne po zadání výše prostředků účastníka alespoň informaci o

- a) garantované výši splátky důchodu,
- b) výši navyšování splátek důchodu podle § 18 odst. 2 zákona,
- c) porovnání výše prostředků účastníka se součtem všech splátek důchodu podle písmene a) za dobu trvání pojištění.

§ 5

Informace o očekávaném investičním výnosu

Je-li součástí nabídky pojištění důchodu podle § 18 odst. 1 zákona informace o očekávaném investičním výnosu, poskytne programová aplikace informace o očekávané výši navyšování splátek důchodu o podíl na investičním výnosu podle § 22 odst. 1 zákona odděleně od informací podle § 3 a 4 a s upozorněním, že toto navýšení není garantované. Tato informace musí být založena na reálných podkladech a realistických očekáváních. Nesmějí být uváděny pouze vybrané údaje nebo údaje za vybraná časová období, ve kterých bylo dosaženo mimořádné výnosnosti, a nabídka musí obsahovat informaci o tom, že minulé výnosy nejsou zárukou budoucích výnosů.

§ 6
Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. března 2013.

Guvernér:
Ing. Singer, Ph.D., v. r.

45

Zákon č. 256/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Obsah

Čl.I-Čl.VII 256/2014 Sb.

- Čl.I-Čl.II ČÁST PRVNÍ Změna zákona o veřejném zdravotním pojištění
Čl.II Přechodná ustanovení
Čl.III-Čl.IV ČÁST DRUHÁ Změna zákona o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky
Čl.IV Přechodné ustanovení
Čl.V-Čl.VI ČÁST TŘETÍ Změna zákona o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách
Čl.VI Přechodné ustanovení
Čl.VII ČÁST ČTVRTÁ ÚČINNOST

256/2014 Sb.
ZÁKON
ze dne 22. října 2014,

kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
Změna zákona o veřejném zdravotním pojištění

Čl. I

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 2/1998 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 167/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 459/2000

Sb., zákona č. 176/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 455/2003 Sb., zákona č. 85/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 422/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 438/2004 Sb., zákona č. 123/2005 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 47/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 117/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 340/2006 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 57/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 137/2008 Sb., zákona č. 270/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 59/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 298/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 369/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 1/2012 Sb., zákona č. 275/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 44/2013 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 238/2013 Sb., zákona č. 60/2014 Sb. a zákona č. 109/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 11 odst. 1 písm. i) se část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.
2. V § 11 odst. 1 písm. j) se slova „o zaplacení regulačního poplatku podle § 16a odst. 1 písm. d) a“ a část věty za středníkem včetně středníku zrušují.
3. V § 11 odst. 1 písm. k) se slova „regulační poplatky a“ zrušují.
4. V § 13 odst. 2 písm. a) se za slovo „léčebná,“ vkládají slova „lékárenská, klinickofarmaceutická,“.
5. § 16a včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 53 až 59 zní:

„§ 16a
Regulační poplatky

(1) Pojištěnec, anebo za něj jeho zákonný zástupce, je povinen hradit poskytovateli regulační poplatek ve výši 90 Kč za využití lékařské pohotovostní služby nebo pohotovostní služby v oboru zubní lékařství (dále jen „pohotovostní služba“).

(2) Regulační poplatek podle odstavce 1 se neplatí,

a) jde-li o pojištěnce umístěné v dětských domovech pro děti do 3 let věku⁵³⁾, ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy⁵⁴⁾ nebo umístěné k výkonu ústavní výchovy v domovech pro osoby se zdravotním postižením⁵⁵⁾ nebo jde-li o pojištěnce umístěné na základě rozhodnutí soudu v zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc⁵⁶⁾ nebo pojištěnce svěřené rozhodnutím soudu do pěstounské péče, poručnické péče nebo péče jiné osoby podle jiného právního předpisu⁵⁷⁾,

b) jde-li o pojištěnce, který se prokáže rozhodnutím, oznámením nebo potvrzením vydaným orgánem pomoci v hmotné nouzi o dávce, která je mu poskytována podle jiného právního předpisu¹⁰⁾, ne starším 30 dnů,

c) jde-li o pojištěnce, kterému jsou podle jiného právního předpisu⁵⁸⁾ poskytovány pobytové sociální služby v domovech pro osoby se zdravotním postižením, domovech pro seniory, domovech se zvláštním režimem nebo ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče, pokud u tohoto pojištěnce po úhradě za ubytování a stravu činí stanovený zůstatek ve výši alespoň 15 % jeho příjmu⁵⁹⁾ méně než 800 Kč nebo pokud nemá žádný příjem; tuto skutečnost prokazuje pojištěnec potvrzením ne starším než 30 dnů, které je na jeho žádost povinen vydat poskytovatel sociálních služeb, nebo

d) pokud v rámci pohotovostní služby ošetřující lékař shledal, že stav pojištěnce vyžaduje hospitalizaci.

(3) Regulační poplatek je příjmem poskytovatele, který regulační poplatek vybral. Poskytovatel je povinen použít vybrané regulační poplatky na úhradu nákladů spojených s provozem a modernizací zdravotnického zařízení, ve kterém byla pohotovostní služba podle odstavce 1 poskytnuta.

(4) Poskytovatel je povinen vystavit pojištěnci nebo jeho zákonnému zástupci na jeho žádost doklad o zaplacení regulačního poplatku, s uvedením čísla pojištěnce, otiskem razítka poskytovatele a podpisem osoby, která regulační poplatek přijala. Poskytovatel je povinen sdělovat zdravotním pojišťovnám v rámci vyúčtování poskytnutých hrazených služeb za příslušný kalendářní měsíc, nebo za příslušné kalendářní čtvrtletí, informace o regulačních poplatcích vybraných podle odstavce 1, s uvedením čísla pojištěnce, ke kterému se regulační poplatek váže, a dne, ke kterému se regulační poplatek váže.

(5) Poskytovatel je povinen regulační poplatek uvedený v odstavci 1 od pojištěnce nebo jeho zákonného zástupce vybrat, pokud nejde o výjimku z placení regulačního poplatku podle odstavce 2.

53) Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů.

54) Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

55) § 48 zákona č. 108/2006 Sb.

56) § 42 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

57) Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

58) § 48 až 50 a § 52 zákona č. 108/2006 Sb.

59) § 71 odst. 4 a § 73 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb.“.

6. V nadpisu § 16b se slova „regulačních poplatků a“ zrušují.

7. V § 16b odst. 1 se slova „za regulační poplatky podle § 16a odst. 1 písm. a) až d) a“ zrušují.

8. V § 16b odst. 2 se slova „regulačních poplatků a“ zrušují, slova „§ 16a odst. 6 a 7“ se nahrazují slovy „odstavce 4“ a za slovo „poskytovateli“ se vkládají slova „lékárenské péče“.

9. V § 16b se doplňují odstavce 4 a 5, které znějí:

„(4) Poskytovatel lékárenské péče je povinen sdělovat zdravotním pojišťovnám současně s vyúčtováním za příslušné období informace o doplatecích, které se započítávají do limitu podle odstavce 1, s uvedením čísla pojištěnce, ke kterému se doplatek váže, výše zaplaceného doplatku a dne vydání částečně hrazeného léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely.

(5) Poskytovatel lékárenské péče je povinen vystavit pojištěnci nebo jeho zákonnému zástupci na jeho žádost doklad o zaplacení doplatku za částečně hrazený léčivý přípravek nebo potravinu pro zvláštní lékařské účely, který se započítává do limitu podle odstavce 1. V dokladu poskytovatel lékárenské péče uvede název částečně hrazeného léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, k němuž se doplatek váže, výši doplatku, číslo pojištěnce a opatří doklad otiskem svého razítka a podpisem osoby, která doplatek přijala.“

10. V § 18 odst. 1 se za slovo „psychologů“ vkládají slova „a farmaceutů“.

11. V § 32 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „; tím není dotčena možnost poskytnutí slevy nebo snížení konečné ceny neuplatněním maximální obchodní přírážky při výdeji takového léčivého přípravku“.

12. V § 32 odstavec 5 zní:

„(5) Poskytovatel oprávněný vydávat léčivé přípravky se dopustí správního deliktu, pokud poruší zákaz podle odstavce 4. Za správní delikt se uloží pokuta do 1 000 000 Kč. Správní delikt projednává a pokutu ukládá Ústav. Pokuty vymáhá celní úřad. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu. Pokutu lze uložit do 1 roku ode dne, kdy Ústav zjistil porušení zákazu, nejdéle však do 3 let ode dne, kdy k porušení zákazu došlo.“

13. V § 32 se odstavec 6 zrušuje.

14. V § 40 odst. 10 písm. b) se za slova „zubní lékař“ vkládá slovo „ , farmaceut“.

15. V § 53 odst. 1 se slova „doklady o zaplacení regulačních poplatků, které se započítávají do limitu podle § 16b a“ zrušují.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Zdravotní pojišťovna je povinna uhradit pojištěnci za období přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona částky přesahující limit pro regulační poplatky a doplatky za předepsané částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely podle § 16b odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Správní řízení o hrazení částek podle § 16b zákona č. 48/1997 Sb., ve znění

účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zahájená na návrh pojištěnce přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle § 53 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. V řízení o hrazení částek přesahujících limit pro regulační poplatky a doplatky za předepsané částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely podle § 16b zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, za období přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zahájeném ve sporných případech na návrh pojištěnce po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se postupuje podle § 53 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky

Čl. III

V § 5 písm. e) a § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění zákona č. 60/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb., zákona č. 48/1997 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 69/2000 Sb., zákona č. 438/2004 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 369/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 60/2014 Sb. a zákona č. 109/2014 Sb., se slova „regulační poplatky a“ zrušují.

Čl. IV

Přechodné ustanovení

Pojišťovna při plnění povinnosti uhradit pojištěnci částky přesahující limit pro regulační poplatky a doplatky za předepsané částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely podle § 16b odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, postupuje podle § 5 písm. e) a § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 551/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách

Čl. V

V § 13 písm. e) a § 17 odst. 1 zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění zákona č. 60/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb., zákona č. 48/1997 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 438/2004 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 369/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 60/2014 Sb. a zákona č. 109/2014 Sb., se slova „regulační poplatky a“ zrušují.

Čl. VI

Přechodné ustanovení

Zaměstnanecké pojišťovny při plnění povinnosti uhradit pojištěnci částky přesahující limit pro regulační poplatky a doplatky za předepsané částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely podle § 16b odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném

zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, postupují podle § 13 písm. e) a § 17 odst. 1 zákona č. 280/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST ČTVRTÁ ÚČINNOST

Čl. VII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015.

Hamáček v. r.
Zeman v. r.
Sobotka v. r.